Murakami Haruki

Kurblimadár krónikája

Geopen Könyvkiadó
2009

Erdős György fordítása

A magyar fordítás a Japán Alapítvány támogatásával jelent meg.
Hungarian translation supported by Japan Foundation.

A mű eredeti címe:
Nejimaki-dori kuronikuru

A mű angol címe:
The Wind-up Bird Chronicle

Copyright © 1994, 1995 by Haruki Murakami

Hungarian translation from Japanese © Erdős György, 2009

Kiadja a Geopen Könyvkiadó, 2009
Felelős kiadó: Babucs Éva
Felelős szerkesztő: Rácz I. Péter
A borítón Erdős Veronika rajza
Borítóterv: Váradi Gábor
Nyomdai előkészítés: Geografika

ISBN 978-963-9765-69-6

www.geopen.hu

ELSŐ KÖNYV

–

A tolvaj szarka

–

1984 JÚNIUSÁTÓL JÚLIUSÁIG

1

Kurblimadár kedden
–
A hat ujjról és a négy mellről

Éppen spagettit főztem a konyhában, amikor megszólalt a telefon. A rádióban *A tolvaj szarka* nyitánya szólt Rossinitől, ez a zene egészen jól illett a tésztafőzéshez, én is fütyültem hozzá a dallamot.

A csengetés hallatán először az is megfordult a fejemben, hogy fel sem veszem a kagylót. Az étel már-már elkészült, a Londoni Filharmonikusok élén pedig Claudio Abbado épp azon volt, hogy na most, mindjárt begurítja a *tutti*t.

Persze aztán mégis takarékra tettem a spagettit, átmentem a nappaliba, és felvettem a kagylót. Gondoltam, esetleg valamelyik ismerősöm akar új állást ajánlani.

Meglepetésemre női hang szólított meg.

– Tíz percre van szükségem! – közölte határozottan.

Azt hiszem, van hozzá érzékem, hogy megkülönböztessem az embereket a hangjuk alapján, de ezt a nőt nem ismertem. Udvariasan feltettem tehát a kérdést:

– Már megbocsásson, de kihez van szerencsém?

– Most én beszélek *magához,* adjon tíz percet, annyi nekem bőven elég, és a többin nem fogunk összeveszni, meg fogjuk érteni egymást – mondta a nő puha, mély, de mégis meghatározhatatlan hangon.

– Mi is az, amin nem kellene összevesznünk?

– Meg fogjuk érteni egymást, érti?

Kidugtam az ajtón a fejemet, és benéztem a konyhába. A tésztásfazékból fehér gőzfelhő szállt föl, Abbado pedig hajszolta tovább *A tolvaj szarká*t.

– Már megbocsásson, de éppen spagettit főzök, felhívna egy kicsit később?

– Spagettit? – rökönyödött meg a nő. – Délelőtt fél tizenegykor spagettit főz?

Kissé ingerülten válaszoltam:

– Mi köze hozzá! Akkor főzök, amikor kedvem tartja és azt eszem, ami nekem tetszik.

– Hát ez igaz – mondta a nő szárazon, és egészen más tónusban folytatta: – Na mindegy, majd később felhívom.

– Várjon csak egy kicsit! – szóltam közbe. – Ha valamit el akar adni nekem, hívhat akárhányszor, kár a fáradságért. Éppen munkanélküli vagyok, nincs felesleges pénzem arra, hogy valami újat vásároljak.

– Rendben, ezt tudom.

– Mármint mit tud?

– Azt, hogy nincs munkája, azt tudom. Na, menjen, főzze csak a spagettijét.

– Figyeljen csak, egyáltalán kicsoda… – kezdtem hozzá, de vadul lecsapva a telefont, bontotta a vonalat.

A belém szorult indulattal meredtem a kezemben szorongatott kagylóra, aztán eszembe jutott a tészta, és mentem a konyhába. Elzártam a gázt, a tésztaszűrővel kiszedtem a spagettit, mely a telefonbeszélgetés miatt sokkal puhábbra sikerült, mint az előírásos „fogkemény". De azért nem volt vészes.

„Megértjük egymást" – forgattam magamban a szót, miközben ettem a tésztát. Meg hogy neki tíz perc bőven elég… Sehogy sem értettem, mit akart ezzel mondani. Lehet, hogy csak egy egyszerű telefonos ugratás volt, vagy mégis valami kezdő telefonos házaló. Egyik sem érdekel.

Mindenesetre letelepedtem a nappaliban a díványra, majd nekifogtam a kölcsönkönyvtárból kivett kötet olvasásának, de ahogy rátévedt a tekintetem a telefonra, szöget ütött a fejembe, mégis mire lett volna bőségesen elegendő tíz perc annak a nőnek? Hogyan lehet ennyi idő alatt megérteni egymást? Rájöttem, hogy a nő már eleve megszabta számunkra ezt az időt. Ez meglehetős önbizalomra vallott. Se több, se kevesebb, éppen tíz perc kellett neki – akárcsak az ideális keménységű spagettinek.

Addig törtem a fejem, míg elment a kedvem az olvasástól. Inkább inget vasalok, gondoltam magamban, mint máskor is, amikor valami zavarba hoz. Régóta így vagyok ezzel. E tevékenységet tizenkét fázisra bontom – kezdem a gallérral (kívülről), és a végén eljutok a bal kézelőig. Egyenként számolva a lépéseket, a sorrendet betartva haladok előre a vasalásban, mert ha nem, akkor nem az igazi.

Három inggel végeztem, s miután meggyőződtem róla, hogy ránctalanok, szépen vállfára akasztottam őket. Mire kikapcsoltam a vasalót, s a deszkával együtt elraktam a helyére, addigra már lelkileg rendbejöttem valamelyest.

Amikor éppen a konyhába mentem vízért, ismét megszólalt a telefon. Rövid habozás után felvettem a kagylót, gondoltam, le is tehetem, ha a nő hív, megmondom neki, hogy éppen vasalok.

De Kumiko, a feleségem telefonált. Az óramutató ekkorra már fél tizenkettőn állt.

– Jól vagy? – kérdezte.

– Jól.

– Mit csinálsz most?

– Vasaltam.

– Miért, történt valami? – érdeklődött, valami halvány aggodalommal a hangjában, mert jól tudta, hogy ilyet zavaromban szoktam művelni.

– Csak vasaltam, más semmi – ültem le, és átvettem a kagylót a bal kezemből a jobba.

– Miért hívtál? – kérdeztem.

– Mondd, tudsz te verset írni? – szegezte nekem a kérdést.

– Verset, én? – kérdeztem vissza meglepetten – méghogy verset… miért éppen azt?

– Egyik ismerősöm kiadója fiatal lányoknak akar valami magazint indítani, oda keres korrektort, aki válogatja és szerkeszti a beküldött verseket, és szeretnék, ha kedvcsinálónak, havi egy alkalommal, valami rövid költeményt írna a lapba. Nem is fi-

zetnek rosszul ahhoz képest, hogy milyen egyszerű munkáról van szó. Először persze csak részmunkaidőben, de később be lehet kerülni a szerkesztőségbe is.

– Még hogy egyszerű munka?! Én jogi szakterületen keresek munkát! Honnan veszed, hogy verseket tudok korrigálni?

– Nem azt mondtad, hogy középiskolás korodban írtál?

– Újságba, a gimnáziumi lapba, arról, hogy melyik osztály csapata nyert a focimérkőzésen, vagy hogy a kémiatanár legurult a lépcsőn és kórházba vitték, meg más efféle ostobaságot. De verseket nem. Mert azt nem tudok.

– De csak olyasmikről lenne szó, amilyeneket középiskolás lányok olvasnak, nem valami kiemelkedő költeményekről, amelyek fennmaradnak az irodalomtörténetben. Ahogy esik, úgy puffan, érted?

– Úgysem írok. Semmiféle verset nem tudok írni. Nem tudtam és nem is akartam soha – jelentettem ki. – Szó sem lehet róla. Még hogy én verselgetnék!

– Kár! – mondta sajnálkozó hangsúllyal a feleségem. – Viszont jogászként meg elég nehezen találsz munkát, nem igaz?

– Már sokfelé érdeklődtem, lassan bejönnek a válaszok is. Ha mégsem megy, akkor majd gondolkodom róla, mitévő legyek.

– Tényleg? Na, jól van. Milyen nap is van ma?

– Kedd – válaszoltam rövid gondolkodás után.

– Akkor menj el a bankba átutalni a villanyszámlát, meg a gázt is.

– Jó. Nemsokára úgyis vásárolnom kell valamit vacsorára, egyúttal beugrom a bankba.

– Mi lesz vacsorára?

– Nem tudom, majd kitalálom vásárlás közben.

– Figyelj csak – fordított egyet a beszéden az asszony –, arra gondoltam, hogy ugyan miért is olyan sürgős munkát találnod…

– Mi? – úgy éreztem, hogy ma reggel a nők csak azért telefonálnak nekem, hogy bosszantsanak. – Hiszen mindjárt lejár a munkanélküli-segélyem, nem lóghatok örökké!

– De most emelték a fizetésemet – ellenkezett a feleségem –, jó mellékállásom is van, a bankban megtakarított pénzünk, ha nem pocsékoljuk luxuskiadásokra, bőven megélünk belőle. Utálod a házimunkát? Unod az otthoni életet?

– Nem is tudom – válaszoltam őszintén, mert tényleg nem tudtam.

– Na jó, gondolkozz rajta nyugodtan – mondta az asszony. – Igaz is, a macska visszajött már?

Erről reggel óta teljesen megfeledkeztem, csak most kaptam észbe.

– Nem, még nem jött vissza – válaszoltam.

– Nem néznéd meg valahol a környéken, már egy hete, hogy eltűnt.

Valamit hümmögtem, és megint visszavettem a kagylót a bal kezembe.

– Gondolom, esetleg a házsor végén, annak az üres háznak a kertjében lehet. Ahol az a kőmadár áll. Ott látták már többször is.

– A házsor végén? Mikor jártál te arra? Nekem erről eddig egy szót sem szóltál.

– Figyelj, ne haragudj, le kell tennem a telefont, most már dolgoznom kell. Akkor a macskát ne felejtsd, jó?

Letette. Egy darabig bámultam a telefonkagylót, majd én is visszatettem a helyére.

Mi keresnivalója volt arrafelé Kumikónak, tűnődtem. Az utca végén álló ház kertjébe csak a betonblokkokból rakott kerítésen át lehet bejutni, annak pedig mi értelme?

Ittam egy kis vizet a konyhában, majd kimentem a tornácra, hogy megnézzem a macskatálat. Még benne volt az a néhány szárított szardínia, amit tegnap este magam raktam oda, egy sem hiányzott belőle. Tehát a macska nem jöhetett haza. Egy darabig álldogáltam a kora nyári napsütésben, mely éppen betűzött a házunk szűk kis kertjébe. Ott bámészkodtam, bár a kert nem volt különösebben szívderítő látvány. A nap csak egészen rövid ideig sütött be, ezért a föld mindig nyirkos és fekete, ami pedig a növényzetet illeti, csak néhány tő hortenzia éldegélt a sarokban. Nem nagyon szeretem a hortenziát. A közeli fák közül szabályos időközökben olyasféle madárcserregés hallatszott, mint mikor felhúznak valami szerkezetet. Kurblimadárnak hívtuk. Kumiko adta neki ezt a nevet, nem tudom, hogy is hívhatták valójában. Meg azt sem, hogy miféle formája lehet. Akárhogy is, a madár ott tanyázott a környéken, a lombok között, és csendes világunkba berregett.

Igaz is, kutatásra fel, gondoltam magamban. Régóta kedvelem a macskákat, különösen ezt a példányt. A macskáknak van stílusuk. Korántsem oktalan lények. Ha nincs meg az állat, akkor arról lehet szó, hogy kedve szottyant csavarogni egyet.

Egyszer csak megéhezik, vagy belefárad, és úgyis hazajön. Kumiko kedvéért mégis utánajárok. Mi mást tehetnék.

*

Áprilisban eljöttem a jogtanácsosi irodából, anélkül, hogy erre különösebb okom lett volna. Szó sincs róla, hogy ne tetszett volna a munka. Nem mintha túlságosan élvezetes lett volna, de viszonylag nem volt rossz a fizetés és barátságos volt a légkör.

A dolgom azonban – kissé leegyszerűsítve – egy túlképzett kifutófiú szerepe volt csupán. Azt hiszem, amennyire lehetett, kitettem magamért. Nem szép, hogy ezt mondom magamról, de meglehetősen rátermett embernek számítottam a magam területén. Gyors felfogású, tevékeny munkaerő, aki zokszó nélkül teszi a dolgát, és gyakorlatiasan gondolkodik. Ezért mikor bejelentettem távozási szándékomat, az öregebbik főnök – mert az *ügyvéd* apa és fia kettesben vitték az irodát – még azt is felvetette, hogy lehet szó valami kisebb fizetésemelésről.

Én azonban mégis otthagytam őket. Igazság szerint nem volt semmi elképzelésem vagy vágyam arra nézve, hogy mihez is kezdek ezután. Nem igazán vesződnék azzal, hogy bezárkózva egy szobába, újfent tanulásra adjam a fejem, hogy felkészüljek jogtanácsosi képesítő vizsgámra, *pro primo:* nem is akarok már ügyvéd lenni. Semmi kedvem nem volt időtlen időkig rostokolni a beosztásomban, gondoltam: most vagy soha, és kiléptem az irodából. Ha még sokáig ottmaradok, végleg lecsúszom. Pedig akárhogy vesszük, már harminc vagyok.

Egy este, vacsoránál szóltam, hogy kilépek, Kumiko meg csak annyit válaszolt, hogy: „tényleg?” Nem tudom, mit akart ezzel a „tényleg”-gel mondani, mert többet nem tett hozzá, csak hallgatott.

Én sem szóltam egy darabig, mire ő:

– Ha ki akarsz lépni, tedd azt. A te életed, tégy úgy, ahogy kedved tartja – csak ennyit mondott, majd azzal foglalta el magát, hogy a pálcikájával kirakja a halszálkákat a tányérja szélére.

Ő főfoglalkozásban egy egészséges, természetes ételekkel foglalkozó folyóiratot szerkesztett, nem is rossz fizetéssel, meg volt egy barátja egy másik lapnál, aki passzolt neki némi illusztrátori munkát (különben végig ezt tanulta az egyetemen, mert szabadúszó grafikus akart lenni), onnan is jön annyi, amennyiért a bolondnak is megéri.

Nekem is járt még a kilépésem után egy darabig a munkanélküli-segély. Aztán meg, hogy otthon maradtam, és elvégeztem a házimunkát, meg tudtuk takarítani a vendéglői kosztolással vagy a tisztító igénybevételével járó felesleges kiadásokat. Végeredményben ugyanúgy megéltünk, mint amikor a munkámért fizetést vittem haza. Szóval így állt a helyzet, amikor otthagytam az állásomat.

Hazaértem a bevásárlásból, és éppen azon voltam, hogy berakjam az élelmiszereket a hűtőbe, amikor megszólalt a telefon. Nekem úgy tűnt, hogy szörnyen idegesítő csörömpöléssel. Otthagytam a konyhaasztalon a babot, félig kihámozva a nejlontasakból, és átmentem a nappaliba, hogy felvegyem a kagylót.

– Túlesett már a spagettin? – kérdezte a női hang.

– A spagettin igen, viszont most meg macskakeresőbe kell indulnom.

– Az talán várhat tíz percet. Mármint a macska. Nem úgy, mint a spagetti.

Magam sem tudom, miért is nem csaptam le erre a telefont. Volt valami a nő hangjában, ami felkeltette a kíváncsiságomat.

– Na jó – mondtam –, ha tényleg csak tíz percről van szó…

– Na ugye. Megértjük mi egymást – mondta a nő halk hangon, valami olyan hangulatot keltett bennem, mintha közben kényelmesen elhelyezkedett volna a készülék mellett, átvetve egyik lábát a másikon.

– Ki tudja? – válaszoltam. – Végül is csak tíz percünk van rá…

– Ez talán hosszabb idő, mint ahogy azt maga gondolja.

– Tényleg ismer engem? – kérdeztem.

– Persze. Jó néhányszor találkoztunk már.

– Mikor? Hol? – lepődtem meg.

– Mikor, hol. Ha én most mind elősorolnám magának, arra tíz perc nem lenne elegendő. Lényeg az, hogy most beszélünk, nem igaz?

– De azért tud szolgálni valamely bizonyítékkal? Mármint arról, hogy ismer engem.

– Például?

– Például hány éves vagyok? – szegeztem neki a kérdést.

– Harminc – válaszolta kapásból. – Harmincéves és két hónapos. Most jó?

Elhallgattam. Ez tényleg ismer engem, de akárhogy is töröm a fejem, nem emlékszem rá.

– Most maga jön. Milyennek képzel el engem? – kérdezte kissé kacéran. – Nos, mire következtet pusztán a hangomból,

milyen nő lehetek? Vajon hány éves vagyok, mi van rajtam, meg effélék…

– Mit tudom én.

– Na, próbálkozzék csak!

Ránéztem az órámra, még csak egy perc és öt másodperc telt el.

– Nem tudom – ismételtem magam.

– Akkor megmondom én – így a nő. – Az ágyban vagyok, éppen az imént zuhanyoztam, és nincsen rajtam semmi.

Nahát, ez teljesen olyan, mintha egy szextelefon lenne.

– Talán valami fehérneműt kellene felvennem… – folytatta a nő. – Vagy jobb lenne harisnyanadrág? Nem gondolja?

– Tőlem viselhet bármit. Ahogy tetszik. Vegye föl azt, amire kedve szottyant. Ha szeret pucérkodni, az is jó, de már megbocsásson, engem az efféle csevegés nem érdekel. Meg aztán dolgom is van…

– Tíz perc, igen?! Nem olyan katasztrofális veszteség magának tíz perc az életéből, igaz? Szóval válaszoljon csak a kérdésemre! Meztelenül jó lesz, vagy kapjak magamra valamit? Van itt mindenféle, fekete csipkés alsónemű, meg minden…

– Maradjon úgy, ahogy van – mondtam.

– Szóval, meztelen.

– Igen, legyen úgy – egyeztem bele. Négy perc telt el.

– A szőrzetem még nedves – mondta erre. – Nem töröltem szárazra a törülközővel, ezért még csatakos. Forró és nyirkos,

de igazán selymesen lágy. És szurokfekete, és puha. Megsimíthatnád…

– Bocs, elnézést…

– És alatta, ott belül milyen forró, akár valami felmelegített vajkrém. Valósággal éget. Mit gondolsz, milyen pózban vagyok éppen most? A jobb lábam felfelé, a bal egy kicsit oldalra mutat, nagyjából, mint mikor az órán tíz óra öt percet látsz.

A nő hangjából éreztem, hogy nem hazudik.

– Simítsd meg a szád. De lassan. Most nyisd ki szépen, nyugodtan, és az ujjad begyével simítsd végig, csak lassacskán. A másik kezeddel pedig birizgáld a bal mellbimbódat. Lágyan, alulról fölfelé, majd gyengéden fogd meg a mellbimbódat. Na, most ezt ismételgesd, jó? Míg én már majdnem elmegyek.

Szó nélkül bontottam a vonalat. Lerogytam a díványra, néztem a nagy órát, és mélyet sóhajtottam. Mióta a nő felhívott, még csak öt-hat perc telt el.

Tíz perc múlva megint szólt a telefon, de ezúttal nem vettem fel a kagylót. Vagy tizenötöt csengetett, azután abbahagyta. Körülöttem a szobára leereszkedett a hideg, néma csend.

*

Valamivel két óra előtt már átmásztam a blokk-kerítésen és leereszkedtem arra az ösvényre, melyről Kumiko beszélt. Ösvényt mondok, de a szó valódi értelmében véve nem az volt. Az igazat megvallva, nem is tudom, milyen elnevezés illett volna rá. Az ösvény nem jó kifejezés, hiszen annak van bejárata, kijárata, el lehet rajta jutni valami meghatározott helyre, de ennél nem, ez mindkét oldalról le volt zárva. Még zsákutcának sem volt jó, mert oda is be lehet jutni valahol. A környékbeliek jobb

szó híján ezt az ösvényszerűséget alkalmasint csak sikátornak hívták. A kertek alján húzódott, vagy kétszáz méter hosszúságban, bő egy méter széles lehetett. Ám a kerítés kiszögellései és az útra lerakott tárgyak miatt helyenként csak oldalt fordulva lehetett haladni rajta.

Mondják, vagyis a bácsikám állítja, aki a lakást borzasztó olcsón kiadta nekünk, hogy az ösvénynek egykor volt ki- és bejárata, lerövidítette a távolságot, mint afféle szolgalmi út. Csakhogy a gazdasági fellendülés idején a környék egykor üres telkeire új házak épültek sorra, s ezek szorításában az ösvény egyre keskenyebb lett. Az új tulajdonosoknak meg nem volt ínyére, hogy a portájuk előtt vagy a kertjeik alatt mászkáljanak az emberek, így aztán az ösvény valahogy lezáródott. Először csak valami könnyű sövényféle takarta szem elől a bejáratát, de később egy blokk-kerítéssel tökéletesen el is torlaszolták, mert egy ottani tulajdonos megnagyobbította a telkét. Ezzel egyetértve aztán a másik végénél is jól elzárták erős acéldrót kerítéssel, hogy a kutya se tudjon arra csavarogni. Az ottaniak amúgy sem nagyon használták ezt a folyosót, senki sem emelt panaszt ellene, és a kétoldali lezárás, úgymond, bűnmegelőzés szempontjából is kedvező fogadtatásra talált. Ezért később, mint egy holtág, senki sem járt arra, csak valamiféle rugalmas ütközőzóna szerepét töltötte be a kertek alatt. Elburjánzott rajta a gaz, belepték a pókháló ragadós szövedékei.

Fogalmam sem volt, hogy a feleségem hogy kerülhetett oda. Én is csak kétszer vetődtem arra. Különben is Kumiko utálja a pókokat. Na, mindegy, gondoltam magamban, ha ő egyszer azt mondja, hogy ott kell felkutatnom a macskát, hát megyek, megkeresem. Sokkal jobb odakint csavarogni, mint idebent várni, mikor telefonálnak rám megint.

Félelmesen tiszta kora nyári idő volt. Sütött a nap, és az ösvényen foltokban szóródott szét a fölém boruló faágak árnyéka. A szélcsendnek köszönhetően olyan mozdulatlanul, mintha végleg ott akarnának maradni a földön. Egy pisszenés sem hallatszott a környéken, még azt is hallani véltem, ahogy a fűszálak lihegnek a napfürdőben. Néhány apró felhő lebegett az égen, de olyan könnyeden és tisztán, mint valami középkori rézmetszeten, a kép hátterében. Minden olyan nagyszerűen és élesen körvonalazódott a szemem előtt, hogy valósággal feloldódtam ebben a határtalan fényességben. Borzasztó hőség volt. Trikó, vékony vászonnadrág volt rajtam teniszcipővel, de ahogy ott járkáltam hosszan a napon, a hónom alól folyt rólam a veríték. Orromat a molyirtó szaga csavarta, mert az összes ruhát, ami rajtam volt, aznap reggel vettem elő abból a fiókból, ahol a nyári holmik voltak eltéve.

Körülöttem világosan elkülönültek a régóta ott álló házak az újonnan építettektől. Az újak kisebbek, a kertjük is szűkös. A szárítók kinyúltak az ösvény fölé, törülközők, ingek, lepedők lógtak rajtuk, vigyázva kerülgettem őket. A házak utcai frontján szólt a tévé, olykor tisztán hallatszott az is, ahogy lehúzzák a vécét. Valahol curryt főztek, illata ott terjengett a levegőben. Ezzel szemben a régi házaknál nem nagyon lehetett az élet szagát érezni. Különféle sövényekkel, borókákkal hatásosan rejtőzködnek a kíváncsi szemek elől, s amit a réseken bekukkantva látni lehet: gondosan ápolt kertek nyújtózkodtak el odabenn.

Az egyik telek sarkában sárgára aszott karácsonyfa ácsorgott egymagában, a másikon, több generáció által hátrahagyva, a legkülönfélébb játékok hevertek szétszórva mindenfelé. Háromkerekű bicikli, kiskocsi, plasztikkard, gumilabda, teknőcforma bábu, kis baseballütő. Volt olyan kert, amelyikben egy

kosárlabdaállvány magasodott, a másikban remek kerti székek sorakoztak a kerámiaasztal körül. A fehér karosszékeket láthatólag hónapok (vagy évek) óta nem használták, vastagon belepte őket a föld pora. A lila virágú hibiszkusz szirmai belepték az asztalt, mert a cserepes virágot a vihar felboríthatta.

Az egyik házba be lehetett látni az alumíniumkeretű üvegajtón, egyenest a nappaliba. Terebélyes bőrgarnitúra, hatalmas képernyőjű tévé, dísztárgyaknak való vitrin (tetején trópusi halakkal teli akváriummal és valami trófeafélével), díszes állólámpa – amit látni lehetett. Az egész olyan, mint egy folytatásos tévéjátékra berendezett tévéstúdió. A kertben hatalmas ól állt nagy testű kutya számára, ám lakója sehol nem mutatkozott, a kapu is tárva-nyitva állt, a drótkerítés úgy kidomborodott, mintha valaki hónapokig támasztotta volna belülről.

Valamivel azon túl volt az a hely – talán arról beszélt Kumiko is. Az üres épületről első látásra lerítt, hogy lakatlan. Nem is egyszerűen két vagy három hónapja állhatott ott elhagyottan. Az emeletes ház viszonylag új, de csúnya volt a körben felrakott, durva esővédő deszkázat, mellyel a házat lezárták. Az emeleti erkély korlátján is rozsdafoltok vöröslöttek. A csinos kis kertben kőszobor állt, amely határozottan egy szárnyát kitáró madarat formázott. Mellig érő alapzatra helyezték, körülötte már felverte a kertet a gaz. A gyomok közül az aranyvessző csúcsa kiemelkedett, egészen a kőmadár lábáig ért. A madár – magam sem tudom, miféle lehetett – úgy terjengette szárnyait, mint aki minél hamarabb el akar szállni kínos helyzetéből. Rajta kívül semmi más nem is volt ott olyasmi, ami dekorációul szolgálhatott volna. Az eresz alatt egymásra rakva néhány elnyűtt műanyag kerti szék, mellettük azáleák virágai furcsán rikító, valószínűtlen színeikkel. Azonkívül meg csak gyomok.

A mellig érő drótkerítésnél álldogálva egy darabig elnézegettem ezt a kertet. Alkalmas terepnek látszott, de macskának színét se lehetett látni. Csak a tetőantennán ülő gerle monoton burukkolása visszhangzott a környéken. A kőmadár árnyéka a burjánzó gazok levelein szóródott szét.

Elővettem a zsebemből egy citromízű savanyúcukrot, lebontottam róla a papírt és a számba dugtam. Abból az alkalomból, hogy kiléptem az irodából, felhagytam a dohányzással is, helyette viszont elmaradhatatlanná vált a cukorka, mindig volt belőle kéznél valamennyi.

– Cukorkamérgezést kapsz – mondta az asszony. – Nemsokára tele leszel odvas fogakkal.

Márpedig olyan nincs, hogy legalább ezt a citromízűt ne szopogathassam.

Néztem hát a kertet, közben a madár az antennán olyan szabályos időközönként szólt, mint mikor az irodista az iratcsomót iktatja, pecsételi. Nem is tudom, meddig támasztottam még ott a kerítést. Arra emlékszem, hogy a számban a citromíz már megédesedett, a félig elszopogatott cukorkát pedig kiköptem a földre. Tekintetem ezután ismét a kőmadár árnyékára tévedt. Úgy tűnt ekkor, mintha hátulról valaki megszólított volna.

Amint hátrafordultam, megláttam, hogy egy lány az, aki a másik ház hátsó udvarán állt. Kis termetű volt, haja lófarokba kötve. Sötét, borostyánszínű napszemüveget és könnyű, világoskék ujjatlan trikót viselt. Vékony, mezítelen karja szépen, egyenletesen barnára sült, jóllehet még az esős évszak sem múlt el. Egyik kezét sortjának zsebében tartotta, a másikkal elég bizonytalanul támaszkodott a bambusz kertajtóra, mely a derekáig ért. Épp csak egy méternyi távolság választott el bennünket.

– Meleg van – mondta.

– Az. Meleg.

Mindössze ennyit beszéltünk egymással, miközben a lány szemügyre vett. Kihalászott a zsebéből egy doboz kurta *Hope* cigarettát, kivett belőle egyet és a szájába dugta. Kis szája volt, a felső ajak kissé felkunkorodott. Gyakorlottan, gyufával gyújtott rá. Ahogy a fejét félrehajtotta, látni engedte a fülét. Szép, puha fül volt, olyan érzést keltett, mintha éppen most formálták volna, halvány, finom pihe emelte ki vékony körvonalait.

Földre dobta a gyufaszálat, csücsörítve fújta ki a füstöt, és úgy nézett rám, mintha látott volna már valahol. A sötét napszemüveg miatt, amely visszaverte a fényt, a szemét nem lehetett látni az üveg alatt.

– Maga idevalósi? – kérdezte.

– Ide – válaszoltam ujjammal a házunk irányába mutatva, bár ez nem volt egyértelmű, mert a sok kanyartól nem lehetett látni, hol is van, tehát csak hozzávetőlegesen jelölhettem meg, honnan jöttem.

– Macskát keresek – mondtam, izzadt tenyeremet a nadrágomba törölve, mentegetőzésformán. – Egy hete nem jött haza, és valaki látta erre kószálni.

– Milyen macska?

– Jókora kandúr, barna csíkokkal, a farka vége megtört.

– Mi a neve?

– Noboru – feleltem. – Vataja Noboru.

– Micsoda komoly férfinév egy macskának.

– A sógoromé, az állat rá emlékeztet, és ezért tréfából így hívjuk.

– Hasonlítanak egymásra?

– Valahogy a járásuk, meg olyan alamuszi a tekintetük.

A lány most első ízben mosolyodott el, és ahogy arckifejezése megváltozott, sokkal gyerekesebbnek hatott, mint első látásra. Tizenöt-tizenhat éves lehetett. Kissé kunkori felső ajka mulatságosan csúcsosodott az ég felé. Úgy látszott, mintha azt mondaná: „cirógass” – annak a nőnek a hangján, aki az imént telefonált. Tenyeremmel letöröltem homlokomról a verítéket.

– Szóval egy barna csíkos, görbe farkú macska… – ismételte el a lány a biztonság kedvéért. – Nyakörv vagy ilyesmi?

– Fekete bolhanyakörv volt rajta.

A lány, kezét továbbra is a kertajtón tartva, tíz-tizenöt másodpercig gondolkodott, majd az egyre rövidebb cigarettát is ledobta a földre, és szandáljával eltaposta.

– Ha tigriscsíkos volt, olyat láttam – mondta a lány –, bár a farka formáját nem néztem. Jó nagy volt, és talán nyakörv is volt rajta.

– Körülbelül mikor? – kérdeztem.

– Mikor is? Hát úgy három-négy napja is van annak már. A kertünk alatt vezet a macskák kedvelt útvonala, mindenfélefajta jár erre. Mindig Takitaniék felől jönnek, átvágnak előttünk, és Mijavakiék kertjébe tartanak – mondta a lány, és a lakatlan ház felé mutatott. Ahol is változatlanul kiterjesztett szárnnyal állt a kőmadár, nyújtózkodó aranyvesszővel a lábánál, a kora nyári napfényben, a tetőantennán pedig burukkolt a madár a maga monoton hangján.

– Figyeljen csak, jobb lenne, ha bejönne hozzánk, a mi kertünkbe. Ugyanis a macskák keresztülvágnak rajta, úgy mennek át a szomszédba, meg aztán, ha itt téblából, valaki még tolvajnak nézi, és kihívja a rendőrséget. Előfordult már ilyesmi nemegyszer.

Kissé zavarba jöttem.

– Jöjjön csak, úgysincs otthon nálunk senki rajtam kívül, kiülünk a kertben a napra és várjuk, hogy arra vetődik a macska. Jó lesz? Jó megfigyelő vagyok, segíthetek.

Az órámra néztem. Két óra harminchatot mutatott. Aznapra nem volt egyéb dolgom, mint napnyugtáig végezni a mosással, no meg a vacsorakészítés. Benyitottam a kertajtón, és ahogy elindultam a lány nyomában a gyepen, észrevettem, hogy a jobb lábát húzza egy kicsit. Néhány lépés után megállt, hátrafordult és rám nézett.

– Leestem egy motor hátsó üléséről – mondta egykedvűen. – Már régebben történt.

Átvágva a füves kerten, a túloldalt, a nagy fagyaltölgy alatt sorakozott két vászon nyugágy. Az egyik támláján nagy kék törülköző lógott, a másikon egy doboz bontatlan rövid *Hope* cigaretta, hamutartó, öngyújtó, egy nagy kazettás magnó, a földön folyóiratok hevertek. Kemény rock szólt a hangszóróból, lehalkítva. A lány lerakta a nyugágyon szétszórt holmikat a fűre, hellyel kínált, a kazettás magnót is elzárta. Ültő helyemből éppen a senki földje felé eső lakatlan házra esett a tekintetem. Láttam a kőmadarat, az aranyvessző ágait meg a drótkerítést is. Biztos innen figyelhetett meg a lány is engem az imént.

Jókora kertjük volt. Az enyhe lejtőt belepte a gyep, itt-ott bokrok tarkították. A nyugágy bal oldalán a jókora, kibetono-

zott tavat nemrégiben ereszthették le, az alján a fakózöldre színeződött tócsában visszatükröződött a napfény. Hátul, a bokrok mögül egy régi, európai stílusú épület bukkant elő, nem volt különösebben nagy, nem is látszott túl fényűzőnek, csak a kert volt tágas és eléggé gondozott is.

– Nem lehet könnyű ekkora kertet rendben tartani – néztem körül.

– Nem is tudom – válaszolt a lány.

– Onnan gondolom, hogy egyszer régen dolgoztam egy fűnyírással foglalkozó vállalatnál is.

– Igen? – kérdezett vissza a lány hangjában minden érdeklődés nélkül.

– Te itt mindig egyedül vagy? – érdeklődtem.

– Aha, napközben mindig. Délelőtt és este jön a takarító néni, egyébként mindig magam vagyok. Nem iszik valamit? Van sör is.

– Nem, nem kell.

– Tényleg? Igyon csak egyet nyugodtan.

Megráztam a fejemet.

– Te nem jársz iskolába?

– És maga dolgozni?

– Járnék én, ha volna munka.

– Munkanélküli?

– Mondjuk. Nemrég hagytam ott az állásomat.

– És mit dolgozott idáig?

– Kisegítő voltam, ügyvédnél – válaszoltam. – Engem szalajtott iratokkal a hivatalokba, papírokat rakosgattam, utánanéztem jogeseteknek, kérvényeket adtam be a bíróságokon, ilyesmit…

– De abbahagyta.

– Abba.

– A felesége dolgozik?

– Dolgozik.

A szemközti ház tetejéről egyszer csak eltűntek a turbékoló galambok, s azon vettem észre magamat, hogy mély csend vesz körül bennünket. A lány a gyep túlsó oldalára mutatott.

– Arrafelé szokott járni a macska. Takitani úrék kerítése mögött látja azt a szemétégetőt? Mindig onnan bújik elő, átvág a füvön, a kerítésajtó alatt mászik be a szomszéd kertjébe. Mindig ugyanazon az úton. Egyébként ez a Takitani híres grafikus, illusztrátor. Tony Takitaninak hívják. Nem ismeri?

– Tony Takitani?

A lány elmagyarázta, hogy kiről van szó. Japán létére – tényleg Tonynak hívták. A hihetetlenül pontos gépillusztrációiról volt nevezetes ez az ember, nemrégiben halt meg a felesége közlekedési baleset következtében, így azután egyedül él abban a hatalmas házban, és úgyszólván soha ki sem mozdul onnan, a környéken senkivel sem kötött ismeretséget.

– Nem rossz ember az. Csak nem lehet a szavát venni – mondta a lány, feltolva homlokára a napszemüveget. Összehúzott szemmel körbekémlelt, majd a szemüveg visszakerült a helyére, cigarettája füstjét pedig kieresztette az orrán keresztül. Rövid ideig fedetlenül maradt bal szeme sarkában egy pillanat-

ra láthattam egy kétcentis sebhelyet. Elég mélynek látszott, ez egész életén át megmarad. Meglehet, épp ezért viselt olyan sötét napszemüveget, el akarta takarni vele. Nem volt különösebben szép, de volt benne valami vonzó. Talán a tekintetének elevensége miatt vagy különös metszésű ajkainak köszönhetően.

– Maga ismeri Mijavakiékat? – tette fel a kérdést.

– Nem én.

– Abban az üres házban ők laktak régen. Na, rájuk mondják, hogy olyan *rendes* emberek. Mindkét lányukat híres magániskolába járatták. A férjnek volt néhány családi étterme.

– És miért tűntek el? – kérdeztem.

A lány olyan „mittudomén" formán lebiggyesztette az ajkát.

– Adósságba keveredtek vagy mi. Éjszaka szöktek el, nagy sebbel-lobbal. Anyám folyton szidja őket, hogy lelkiismeretlenül itthagyták a kertet gazosodni, a macskák meg elszaporodtak…

– Olyan sok van belőlük? – kérdeztem.

A lány az égre emelte a szemét, szájában a cigarettával.

– Van itt mindenféle. Szőrevedlett, félszemű, az egyiknek a kikapart szemgolyója helyén húsdaganat… szörnyű.

Bólintottam. A lány témát váltott.

– Van egy rokonom, akinek hat ujja van. Nálam kicsit idősebb lány, és a kisujja mellett van egy hatodik, olyan, mint egy kisbabáé. Ügyesen behajlik, úgyhogy nem nagyon látni. Különben egész csinos lány.

– Aha.

– Mit gondol, örökletes az ilyesmi? Benne lehet a vérvonalunkban?

Mondtam, hogy nem értek a genetikához.

Egy darabig hallgatott, én meg savanyúcukrot szopogatva a macskák útját lestem, de egy árva jószág nem sok, annyi se járt arra.

– Tényleg nem akar inni valamit? – kérdezte meg újra a lány. – Én azért iszom egy kólát.

– Nem kell – hárítottam el a kínálást.

Felkelt a nyugágyból, és kissé húzva a lábát, eltűnt a bokrok között, én meg felszedtem a lábamnál heverő folyóiratokból egyet, és átpergettem a lapokat az ujjaim között. Meglepetésemre férfiaknak való folyóirat került a kezembe. A középső, kihajtható képen egy széken ülő nő volt látható, természetellenes pózban kitárulkozva, olyan vékony alsóneműben, hogy nemi szerve, szőrzete átlátszott rajta. Nofene – gondoltam, vissza is tettem a lapot a helyére, azután karba font kézzel megint a macskák ösvényére irányítottam a figyelmemet.

*

Jó sok idő telt el, mire a lány visszatért egy pohár kólával a kezében. Meleg délután volt. A nyugágyban, kitéve a kábítóan perzselő napsugaraknak, egyre inkább nehezemre esett a gondolkodás.

– Maga mit tenne, ha kiderülne arról, akit szeret, hogy hat ujja van? – folytatta volna tovább a témát a lány.

– Pénzért mutogatnám a cirkuszban.

– Tényleg?

– Nem, tréfáltam – mondtam. – Talán nem is törődnék vele.

– Akkor sem, ha valószínűleg a gyerekekre is átöröklődne?

Ezen gondolkodtam egy kicsit.

– Ügyet sem vetnék rá, miért lenne fogyatékos az, akinek eggyel több ujja van?

– És ha négy mellbimbója lenne?

– Azt nem tudom – válaszoltam.

Még hogy négy mellbimbó… ennek így se vége, se hossza, inkább beszéljünk másról.

– Hány éves is vagy te?

– Tizenhat – mondta a lány. – Nemrég töltöttem be. Elsős lennék a gimnáziumban.

– És már régóta hiányzol?

– Fáj a lábam, ha sokat járok vele, meg aztán itt ez a sebhely is a szemem sarkában, eléggé kíváncsiak az iskolában, ha megtudják, hogy leestem a motorról, összevissza pletykálnának… így aztán betegségre hivatkozva inkább mulasztok. Legfeljebb vesztek egy évet. Nekem nem sürgős, hogy másodikos legyek.

– Hm.

– Az előbb maga azt mondta, hogy nem bánná, ha a nő hatujjú lenne, csak négy mellbimbója ne legyen.

– Ezt nem mondtam, csak azt, hogy nem tudom.

– Miért nem tudja?

– Nem nagyon tudom elképzelni.

– Miért, a hat ujjat el tudja?

– Azt valahogy még igen.

– Mitől lehet az egyiket igen, a másikat nem?

Ezen megint elgondolkodtam, de nem jutott eszembe semmi ésszerű magyarázat.

– Ugye túl sokat kérdezek?

– Mondják?

– Előfordul.

Ismét visszatértem a macskák ösvényére, hogy szemmel tartsam. Arra gondoltam, hogy tulajdonképpen mit is keresek én itt, hiszen egyetlen macska sem vetődött még erre. Mellemen összefont karral húsz-harminc másodpercre becsuktam a szememet, így éreztem csak igazán, hogy minden porcikám verítékben úszik. Rám nehezedett, elöntött a napfény. A lány megrázta a poharát, csörgött benne a jég.

– Ha aludni akar, csak tessék, majd felébresztem, ha macskát látok – mondta halkan.

Csukott szemmel bólintottam rá.

Szél sem rezdült, a környéken egy árva hangot sem lehetett hallani. Úgy látszott, a galambok is elrepültek valahová, jó messzire. Elgondolkoztam a telefonáló nő dolgán, vajon tényleg ismerhettem valahonnan? Sem a hangján, sem a beszédmodorán nem tudtam felfedezni semmi ismerősre valló nyomot, ugyanakkor ő meg biztosan ismert engem. De Chirico tájképein láttam olyan testetlen női árnyékot, mely átvetül az úton és hosszan nyúlik felém, de a nő figurája egészen távol van, messze a tudatom határain kívüli térben. Folyton a fülemben csengett a jégkocka hangja.

– Hallja? Alszik? – kérdezte olyan hangon a lány, hogy magam sem tudtam, hallom-e vagy sem.

– Nem alszom.

– Közelebb mehetek? Halkan beszélgetni csak könnyebb…

– Nem bánom – válaszoltam anélkül, hogy kinyitottam volna a szememet.

Úgy tűnt, hogy a nyugágyát közvetlenül odatolta az enyém mellé, a favázak száraz koccanással ütődtek egymáshoz.

Ez nem lesz jó, gondoltam magamban. Szemlehunyva ugyanis egészen másnak tűnt a lány hangja, mint mikor nyitott szemmel hallgattam.

– Beszélgethetünk még? – kérdezte. – Nagyon halk leszek, és nem is kell válaszolni, akár el is alhat közben.

– Jó.

– Klassz, hogy meghal az ember.

A fülembe suttogott, úgyhogy a fülemen át hangjával együtt leheletének párája is belém szüremkedett.

– Már miért lenne az? – kérdeztem.

Mintha csak le akarta volna pecsételni, ujját a számra tette.

– Maga nem kérdez… – mondta –, és a szeme is maradjon csak csukva. Érti?

Suttogásához illően egészen kicsit bólintottam.

Levette ujját az ajkamról, s ezúttal a kezem fejét érintette meg vele.

– Szeretném egy szikével felboncolni. Nem a hullát, hanem magát a *tömény halál*t. Érzem, hogy valahol léteznie kell. Lágy, labdaszerű, idegbénító valami, bizonytalan körvonalakkal. Ezt szeretném kiemelni a holttestből, és felvágni. Mindig arra gondolok, vajon milyen lehet a belseje. Lehet, hogy egy száraz valami, mint a tubusba beszáradt fogkrém. Nem gondolja? Jó, nem kell válaszolnia. A külső részek petyhüdtek, de ahogy beljebb jutunk, egyre keményedik. Ezért nekem először a külső réteget kell lehámoznom, azután a lágy részeket szikével és valami spatulafélével kiemelni, leválasztani. Ahogy beljebb hatolok, a puha részeket keményebbek követik, míg végül sikerül elkülönítenem a legbelső kemény magszerűséget. Ez kicsiny, mint egy csapágygolyó, és borzasztóan kemény.

Itt a lány néhányszor köhintett, majd folytatta.

– Mostanában folyton csak erre gondolok. Tényleg, mindennap, szakadatlanul. Egyre jobban távolodik tőlem a semmittevés és a gondolattalanság, olyan messzire, ahol már nem is tudom utolérni.

Elvette az ujját a kezemről, és kiitta a kóla maradékát. Hallatszott, amint a jégkocka kocog az üres pohárban.

– A macskát nem tévesztem szem elől – nyugtatott meg. – Ne féljen, amint Vataja Noboru felbukkan, azonnal szólok. Nyugodtan tartsa csak lehunyva a szemét. Biztos éppen most is itt járkál a közelben az a Vataja Noboru. Mindjárt előbukkan, a fűben oson, hogy átbújjon a kerítés alatt, és valahol a virágokat kerülgetve – lassanként közeledik felénk. Képzelje csak el, ahogy jön.

Csak olyan halvány macskakép jelent meg előttem, mint amit erős ellenfényben fényképeztek. A szemhéjamon áttörő napfény

felkavarta bennem a sötétséget, ráadásul minden igyekezetem ellenére képtelen voltam pontosabban magam elé képzelni a macska figuráját. Csupán valami lehetetlen alakot láttam, ami sehogy sem akart hasonlítani a modellhez, mint az ügyetlen utcai karikaturista műve. Néhány jellegzetes vonást ugyan megragad, ámde egészében véve melléfog. Még az állat jellegzetes járása sem jutott az eszembe.

A lány megint a kezem fejére tette az ujját, és valami érthetetlen ábrát rajzolt rá, majd mintha ez csak jeladásul szolgált volna, egyszerre csak egészen másféle sötétség lepte el a tudatomat. Lehet, hogy el akar altatni engem? Nem akartam ugyan, de nem tudtam megállni, hogy el ne szenderedjem. Ereztem, hogy a vászon nyugágyon fekvő testem elnehezül, mintha csak valakinek a holtteteme lenne.

Tudatom sötétjébe csak a macska lábának képét tudtam megidézni. A talpán gumiszerű párnákkal ellátott négy barna macskaláb. Nesztelen fog talajt valahol.

De hol?

Tíz perc elegendő, mondta a telefonos nő. Nem igaz, gondoltam, tíz perc néha nem is annyi. Olykor megnyúlik, máskor ös--szezsugorodik. Tudom én azt.

*

Amikor felébredtem, már egyedül voltam. A szorosan mellém tolt nyugágyról eltűnt a lány. A törülköző, a cigaretta és az újság maradt, a kóláspohár, a kazettás magnó sehol.

A nap már nyugat felé hajolt, a fa árnyéka már a térdemig nyúlt. A karórám negyed ötöt mutatott. Felültem a nyugágyban és körülnéztem. Széles kert, kiszáradt tavacska, kerítés, kőma-

dár, aranyvesszőbokor, tévéantenna. Macskának se híre, se hamva. A lánynak se.

Maradtam ott, ahol voltam, és onnan nézegettem a macskák ösvényét. Vártam a lányt, hogy visszatérjen, ám tíz perc eltelt, és se macska, se lány, sehol senki. A környék mozdulatlan. Úgy éreztem, mintha alvás közben szörnyen elrepült volna felettem az idő.

Felkeltem, és a főépület felé néztem. Embernek nyoma sem volt, csak a lenyugvó nap fénye tűzött a szemembe, ahogy az erkélyablakról visszatükröződött. Mi mást tehettem volna, átvágva a gyepen, az üres telken át, hazamentem. Igaz, hogy nem találtam meg a macskát, de keresni azért kerestem.

Otthon kimostam, és összekészítettem valami egyszerű vacsoránakvalót. Fél hatkor csengett a telefon vagy tizenkettőt, de nem emeltem fel a kagylót. Miután elhallgatott, sokáig visszhangzott még a szoba halvány kora esti homályában. Az óra kemény karomhoz hasonló mutatója kocogtatta az üres térben függő, átlátszó számlapot.

Eszembe ötlött, mi lenne, ha írnék egy verset a berregő madárról, de a kezdő sor sehogy nem jött össze. Egyébként nem is feltételeztem, hogy erről a témáról írt költemény olvasása megörvendeztetne középiskolás diáklányokat.

*

Kumiko fél nyolckor érkezett. Az utóbbi hónapban egyre későbbre tolódott a hazajövetele. A nyolc óra még hagyján, volt, mikor már tíz is elmúlt, mire hazakerült. Úgyis otthon voltam, elkészítettem a vacsorát, talán ezért sem volt neki sietős. Ő ugyan azzal magyarázta, hogy egyszerűen csak helyettesítenie

kellett egy kollégáját, aki az idő tájt huzamosabban betegeskedett.

– Ne haragudj, elhúzódott egy megbeszélés – mentegetőzött. – A részmunkaidős lánynak gőze sincs a dolgokról.

Álltam a konyhában, és készítettem a vacsorát: vajban párolt halat salátával, meg miszót, mialatt ő tűnődve üldögélt velem szemben a konyhaasztal mellett. Egyszer csak megkérdezte:

– Figyelj, elmentél valahová fél hat körül? Csak azért kérdem, mert telefonáltam, mondani akartam neked, hogy egy kicsit később érek haza.

– Elmentem vajat venni, mert kifogyott – hazudtam.

– Voltál a bankban?

– Persze.

– A macska?

– Nem találtam. Elmentem az üres telekre a lakatlan házhoz, ahogy mondtad, de se híre, se hamva. Talán még messzebbre mehetett.

Kumiko nem szólt rá semmit.

Ettünk, majd elmentem fürödni. Amikor kijöttem a fürdőszobából, Kumiko ott ült a sötétben egyedül, a villanyt is leoltotta. Szürke blúza beleolvadt a szoba homályába, olyan volt, mint egy rossz helyre lerakott csomag.

A hajamat szárítgatva egy törülközővel, leültem vele szemben a pamlagra.

– Biztos már el is pusztult az a macska – mondta halkan.

– Ugyan már! – próbáltam nyugtatni. – Valahol kedvére éli világát. Egyszer csak megéhezik és hazajön. Régebben is előfordult ez már, nem is egyszer. Amikor Kóendzsiben laktunk…

– Most ez egészen más! Most nem erről van szó. Én tudom. Elpusztult, és ott rohad valahol a fűben. A lakatlan ház kertjében is kerested a növények között?

– Figyelj csak, nem mehetek be oda csak úgy, még akkor sem, ha nem lakja senki.

– Egyáltalán hol kerested? Nem is akartad, azért nem találtál rá.

Sóhajtottam egyet, és megtöröltem a hajamat a törülközővel. Nincs mit tenni. Rögtön az esküvőnk után kapta a macskát, és azóta folyton dédelgette.

Kidobtam a szennyesbe a törülközőt, kivettem a hűtőből egy doboz sört és ittam. Elpocsékolt egy nap volt… vagyis hónap, év, az egész elfuserált idő.

Merre jársz te, Vataja Noboru, gondoltam magamban. Kurblimadár, te meg nem húztad fel a szerkezetet?

Tisztára, mint egy vers:

Ó, Vataja Noboru
Mit csinálsz te most?
Felhúztad-e magad
Berregő madaram?

A sör felénél tartottam, amikor megszólalt a telefon.

– Vedd fel! – kiáltottam be a sötét szobába.

– Nem akarom. Vedd fel te.

– Én sem akarom.

Erre már nem jött válasz, a telefon meg egyre csak csöngött, és a zaj úgy keringett a sötét szobában, mint valami finom por. Ezalatt sem én, sem Kumiko nem szólt egy szót sem. Ittam a sörömet, ő pedig hangtalanul sírt. Húszig számoltam a telefoncsengést, aztán felhagytam vele, hadd szóljon. Mit számolgassam a végtelenségig!?

2

Telihold és napfogyatkozás
–
Az istállóban pusztuló lovakról

Egyáltalán lehetséges-e, hogy az egyik ember tökéletesen megértse a másikat?

Vagyis, ha valakit meg akarunk ismerni: idő kell hozzá, őszinte igyekezet. Kérdés, hogy mennyire tudjuk így is a másik lényegét megközelíteni. Vajon tényleg tudjuk a legfontosabbat arról, akit ismerni vélünk?

Éppen egy hete mondtam fel az állásomat az ügyvédi irodánál, amikor erre a gondolatra jutottam. Addigi életutamon ugyanis egyszer sem fordult elő, hogy komolyan elfogjon az efféle kétkedés. Vajon miért nem? Talán, mert eltöltött az igyekezet, hogy az egzisztenciámat megalapozzam. Túlságosan is elfoglalt voltam ahhoz, hogy személyes problémákon törjem a fejemet.

Nagyobb dolgok is így kezdődnek ezen a világon: egy egész piti ügy kapcsán fogott el a kételkedés. Általában, miután Kumiko gyorsan végzett a reggelivel, és elment, beraktam a mosnivalót a gépbe, és míg forgott a ruhával, azalatt beágyaztam, elmosogattam, felporszívóztam a padlót. Ezután kiültem a tor-

nácra a macska társaságában, hogy átnézzem az újságban az állásajánlatokat. Déltájban elfogyasztottam szerény, egyszemélyes ebédemet, majd mentem a szupermarketbe vásárolni. Megvettem a vacsorának valót, és egy sarokból, a leértékelt áruk közül, olcsó mosóport választottam, meg papír zsebkendőt és vécépapírt. Hazatérve előkészítettem a vacsorát, majd eldőltem a díványra olvasgatni, úgy vártam haza a feleségemet.

Még a munkanélküliség első idejét éltem, és ez az életmód újdonságszámba ment. Nem kellett a zsúfolt járműveken munkába igyekeznem, olyan emberekkel találkoznom, akikkel semmi kedvem sem volt. Nem parancsoltak nekem, és én sem másoknak, ebédidőben nem rohantam a kollégákkal a közeli zsúfolt étterembe, s nem volt szükségem arra sem, hogy meghallgassam az előző esti baseballmérkőzésről szóló eszmecserét, hogy a Jomiuri Giants négyes számú ütőjátékosa micsoda hazafutást hozott össze… minderről nekem nem kellett már semmit sem tudnom. Ez klassz, de a legjobb az egészben, hogy végre kedvemre olvashattam. Nem lehetett tudni, meddig tart ez a jó élet, de legalábbis az akkor még egyhetes semmittevést nagyon élveztem, és lehetőség szerint igyekeztem nem gondolni arra, hogy meddig tarthat még. Valószínűleg ez volt az én életemben a pihenőidő. Egyszer csak véget ér, de miért is ne élvezhetném addig. Végül is pusztán saját kedvemre olvasni, különösen regényt – ilyesmire régóta nem nyílt lehetőségem. Ha olvastam is valamit azokban az években, jogi szakmunka volt, vagy – a munkába járva – a villamoson olvasható ócskaság. Ha valaki egy ügyvédi irodában dolgozik – ha nem is tartják illetlennek –, nemkívánatos ténykedésnek számít az, ha valami többékevésbé tartalmas könyvet vesz a kezébe. Jóllehet ezt éppenséggel senki sem szabja meg neki. Azt hiszem, úgy néznének rám, mint egy bolhás kutyára, ha a táskámból vagy az íróaszta-

lomból valami efféle kerülne elő. Biztos valami ilyesmit mondanának:

– Nicsak, te regényeket olvasgatsz, mi? Magam is faltam az effélét fiatalabb koromban.

Regényekkel ifjúkorában foglalkozik az ember – szerintük. Éppúgy, ahogy az epret tavasszal, a szőlőt ősszel szedik.

Ám este már nem tudtam belefelejtkezni az olvasás élvezetébe, mert Kumiko sehogy sem akart hazaérni. Általában fél hétkor jött, és ha csak tíz percet késett is, feltétlenül hírt adott magáról. Ebben túlzottan is aggályos természete volt. Ám azon a bizonyos napon már hét óra elmúlt, és Kumikónak se híre, se hamva. Pedig mindent odakészítettem, hogy amint megjön, rögtön elkészítsem a vacsorát. Az étel nem volt különleges: vékonyra szelt marhahúshoz hagyma, zöldpaprika, babcsíra, gyors tűzön wokban megpirítva, szójaszósszal ízesítve. A végén egy kis sörrel meghintve. Gyakran készítettem akkoriban, amikor még egyedül éltem. A rizs megfőzve, a miszo megmelegítve, egy nagy tálon felszeletelve vártak a szükséges zöldségek, mint máskor is. Ám Kumiko nem jött. Éhes voltam, és már az is megfordult a fejemben, hogy a magam részét előre megfőzöm és megeszem, de valamiért nem tudtam rászánni magam. Semmi komolyabb okom nem volt rá, de valami mégis feszélyezett.

Ültem a konyhaasztal előtt, ittam a sört és elrágcsáltam néhányat a konyha polcának mélyén talált maradék sós kekszből. Szórakozottan bámultam az óra kismutatóját, amint fél nyolc felé közeledett, majd túl is haladt rajta.

Végül is Kumiko kilenc után jött haza. Holdfáradtan, kipirosodott, pókhálós szemekkel. Ez rossz előjel volt. A kivörösödött

szemmel mindig együtt járt valami kellemetlenség. Mondtam is magamnak, hogy „viselkedj nyugodtan, ne beszélj feleslegesen, csak csendesen, természetesen és akadékoskodás nélkül”.

– Bocsánat, de nem tudtam egyenesbe jönni a munkámmal, akartam telefonálni, de mindig közbejött valami, nem jutottam hozzá – mondta Kumiko.

– Nem baj, ne is törődj vele – igyekeztem félvállról venni a dolgot, úgy tenni, mintha mi sem történt volna. Az igazat megvallva, nekem különösebben nem is esett rosszul a dolog. Megtörtént az efféle máskor is. Korántsem egyszerű kimozdulni otthonról és munkát vállalni. Nem olyan békés és finom ügylet, mint mikor a kertben nyíló rózsák közül a legszebbet kiválasztva a két sarokkal odébb lakó, náthás nagymama párnájára téve már végére is értünk aznapi feladatainknak. Előfordulhat, hogy semmirekellő emberekkel kell együtt lennünk teljesen haszontalan dolgok miatt. Harminc másodperc is elég lenne ahhoz, hogy hazatelefonáljunk: „Ma későn érek haza.” Telefon csak van mindenütt, nem? De van, amikor ennyi sem jön össze.

Hozzáfogtam a főzéshez. Meggyújtottam a gázt, olajat öntöttem a serpenyőbe. Kumiko sört vett elő a hűtőből, hozzá poharat a konyhapolcról. Megnézte, hogy mit fogok főzni, majd egy szó nélkül leült a konyhaasztalhoz sört inni. Arckifejezéséből ítélve nem nagyon ízlett neki.

– Ehettél volna inkább egyedül – mondta.

– Ugyan, nem érdekes, nem is voltam éhes.

Míg a húst és a zöldséget pirítottam, felkelt és kiment a mosdóba. Hallottam, ahogy megmossa az arcát, meg fogat is mos. Kisvártatva bejött és valamit tartott a kezében. A papír zseb-

kendő meg a vécépapír volt az, ezeket délben vettem a szupermarketben.

– Minek vetted ezeket? – kérdezte Kumiko nyűgösen, és az orrom alá dugta a holmikat.

Kezemben a wokkal ránéztem, és nem nagyon értettem, mit akar ezzel.

– Mi van ezzel? – mondtam. – Egyszerűen csak papír zsebkendő meg vécépapír. Nem jó, ha kifogy. Van ugyan belőle, de azért jól jön a tartalék, elvégre nem romlandó.

– Mit törődöm én vele – mondta Kumiko. – Persze hogy kell. Én azt kérdezem, hogy miért vásárolgatsz nekem *kék* papírtörlőt és *virágmintás* toalettpapírt?

– Még mindig nem értem – szóltam türelmesen. – Tényleg, az egyik kék, a másik virágos. Ezek voltak leértékelve. Azért a zsebkendőtől nem lesz kék az orrunk. Mi más baj történhet akkor?

– Történhet. Én utálom a kék papír zsebkendőt és a mintás vécépapírt. Nem tudtad?

– Nem tudtam. És vajon van valami okod is rá?

– Te sem szereted például a telefonra terített horgolást, a virágmintás termoszt, a szegecselt farmer trapéznadrágot, nem igaz? Én meg a műkörmöt. Ezt mind egyenként meg kellene magyarázni? Nem is lehet. Egyszerűen ízlés dolga.

Én meg tudtam volna mindegyiket magyarázni, de persze nem tettem.

– Értettem, ízlésről nem lehet vitatkozni. Most már értem, de te talán – házaséletünk hat éve alatt – egyszer sem vettél kék papír zsebkendőt vagy mintás vécépapírt? – jegyeztem meg.

– Nem vettem – szögezte le Kumiko.

– Tényleg?

– Persze hogy nem vettem. Ha én veszek papír zsebkendőt, az lehet fehér, sárga vagy rózsaszín. Csak ezek a színek. A vécépapír pedig, amit én vásárolok, *sohasem* lehet mintás. Meglep, hogy te, akivel olyan régen élünk együtt, ezt eddig nem vetted észre!

Ezen én is igencsak meglepődtem. Ezek szerint hat éve egyáltalán nem használtam kék zsebkendőt vagy mintás vécépapírt.

– És mondhatok még valamit? – folytatta a feleségem. – Gyűlölöm, ha együtt sütik a marhahúst és a zöldpaprikát. Hogy miért, ne is kérdezd! Egyszerűen nem bírom a szagát, amikor együtt pirul a serpenyőben.

– Veled talán nem fordult elő hat év alatt egyszer sem, hogy együtt főztél marhahúst és paprikát? – kérdeztem.

Megrázta a fejét.

– Szeretem a paprikát salátában. A marhahúst hagymával főzöm, de a kettőt együtt sohasem!

– Nocsak – mondtam.

– És ez egyszer sem tűnt fel neked eddig? – erőltette tovább.

– Sohasem vettem észre – védekeztem. Kutattam az emlékezetemben, hogy előfordult-e már ilyen összetételű étel a hat év alatt, de nem tudtam felidézni.

– Törődtél is velem valaha, mióta csak együtt élünk? Te folyton csak magadra gondolsz! Ez az igazság! – vádolt Kumiko.

Elzártam a gázt a serpenyő alatt.

– No, várj csak egy kicsit. Ne keverd össze a dolgokat, jó? Elismerem, hogy a papír zsebkendő, a vécépapír, valamint a marhahús és zöldpaprika dolgában nem figyeltem kellőképpen. Viszont szerintem nem igaz, hogy én sohasem figyelek rád. Mit bánom én, hogy a papír zsebkendőnek vagy minek milyen a színe! Persze azért szurokfekete ne legyen, ha az asztalra kerülne, én is megütődnék rajta, de nem érdekel, hogy hófehér-e vagy égszínkék. Így vagyok ezzel az étellel is, nekem aztán édes mindegy, hogy a marhahús a paprikával egybesül-e avagy sem. Tőlem akár örökre kipusztulhatna a világból ez a keverék, egy cseppet sem bánkódnék miatta. És ez jóformán teljesen független a te személyedtől. Világos?

Kumiko erre már nem szólt semmit. Két kortyra kiitta a maradék sört, azután csak az asztalon álló üres üveget bámulta némán.

Kiborítottam a serpenyő tartalmát: a húst, a paprikát, a hagymát, a babcsírát, mindent a szemétládába. Különös, gondoltam, egy pillanattal ezelőtt ez még étel volt, most pedig közönséges hulladék. Kinyitottam egy sört, és egyenest az üvegből ittam.

– Ezt most miért dobtad ki? – kérdezte az asszony.

– Mert te utálod.

– Azért te még megeheted, nem?

– Nekem nem kell! Úgy alakult, hogy soha többé nem kívánom a marhahúst zöldpaprikával.

Kumiko vállat vont.

– Ahogy tetszik – mondta, és mindkét karjával rákönyökölt az asztalra, majd kezébe temette az arcát és úgy maradt. Nem is sírt, nem is aludt. Néztem a serpenyőt a tűzhelyen, azután az asszonyt, majd ittam egy kortyot a maradék sörből. Nem papír zsebkendőről, vécépapírról vagy zöldpaprikáról volt szó.

Ezért odamentem hozzá, és a vállára tettem a kezemet.

– Figyelj csak. Megértettem. Többet nem veszek kék papír zsebkendőt és mintás vécépapírt. Holnap visszaviszem a boltba, és ha nem váltják vissza, elégetem a kertben, a hamvakat pedig kiviszem, és a tengerbe szórom. A zöldpaprikás marhahússal pedig örökre szakítottam. Igaz, a szaga még itt maradt, de az is mindjárt eltűnik. Felejtsük el az egészet!

Persze erre nem szólt semmit. Arra gondoltam, hogy elmegyek sétálni a környéken egy órácskát, s mire hazajövök, Kumiko teljesen rendbe jön. Ám rájöttem, hogy ennek az esélye a nullával egyenlő. Valamit most már nekem kell lépnem.

– Figyelj csak, biztos nagyon elfáradtál… – mondtam. – Pihenj egy kicsit, azután menjünk el valami közeli vendéglőbe. Felezzünk el egy-egy pizzát, mondjuk szardíniást meg hagymást. Nem olyan nagy bűn az, ha néhanapján házon kívül eszünk!

Kumiko nem szólalt meg. Rezzenéstelen arccal ült ott.

Mi mást mondhattam volna még… Leültem hát vele szemben az asztal túlsó oldalára, és néztem. Rövid, fekete haja alól kibukkant a füle. A fülcimpáján fülbevalóval, melyet még nem láttam rajta. A kis arany ékszer halat formázott. Vajon hol, mikor vehette Kumiko? Kívántam a cigarettát, éppencsak egy hó-

nap telt el azóta, hogy leszoktam róla. Lelki szemeim előtt megjelent, ahogy előszedem a dobozt, az öngyújtót, számba veszek egy filteres cigarettát és rágyújtok. Helyette elszántan teleszívtam a tüdőmet friss szobalevegővel, mire megütötte az orrcimpáimat a pirított hús és zöldség sűrű illata. Őszintén szólva, borzasztóan éhes voltam.

Ekkor a falon függő naptárra esett a pillantásom. A kalendáriumon feltüntették a hold változásait. Láttam, hogy egyre közeleg a telihold. Eszembe ötlött, hogy ezzel együtt pedig mindjárt ránk tör a havibaj.

Az igazat megvallva csak nősülésem után ébredtem a maga valóságában arra a tényre, hogy az emberiség közösségébe tartozó egyed volnék a Naprendszer Földnek nevezett hármas számú bolygóján. Itt élek ezen a Nap körül forgó égitesten, mely körül viszont a Hold kering körbe-körbe. Akár tetszik, akár nem, ez így megy örökkön-örökké (az én életem hosszát tekintve, azt hiszem, helyénvaló ez az időhatározó), folytonfolyvást. Akkor jutottam erre, amikor tapasztaltam, hogy feleségem éppenséggel nagyjából huszonkilenc naponként érkezett a havonkénti tisztuláshoz. Látványosan időzítve magát ahhoz, ahogy a hold fogy és telik. Mindig nehéz volt neki, és a megelőző néhány napon át lelkileg szörnyen kiegyensúlyozatlanná vált, olykor rosszullét jött rá. Ezért aztán számomra is – jóllehet csak közvetetten voltam érintve – fontossá vált ez a ciklus. Úgy kellett intéznem a dolgokat, hogy ne adódjon ilyenkor valami szükségtelen kellemetlenség. Házasságom előtt alig törődtem a hold járásával, néha ugyan felpillantottam az égboltra, de semmi közöm nem volt ahhoz, hogy vajon milyen formát ölt odafenn. Mióta viszont házasember lettem, többnyire észben tartom, hogy áll az égen.

Eladdig is összekerültem néhány nővel, és persze azok is menstruáltak rendesen, hol könnyebben, hol nehezebben, volt, hogy csak három napot, máskor egy hétig egyfolytában, volt, aki pontosan és megbízhatóan, volt, akinek tíz napot késett, hogy engem a gutaütés kerülgessen. Volt, amelyik szörnyen rosszul volt tőle, a másik meg alig vett róla tudomást (éppenséggel félvállról vette). Viszont, míg csak Kumikót el nem vettem, nem éltem együtt egyikkel sem. Számomra az idő múlását csak az évszakok váltakozása jelentette. Télire elővettem a nagykabátot, nyáron szandált húztam. Csak ennyi. Ám mikor megnősültem, a feleségemmel való együttélés folytán megtanultam egy új időszámítást, mely a hold járásához igazodik. Csak néhány hónap maradt ki a ciklusból. Amikor teherbe esett.

– Bocsáss meg – szólalt meg Kumiko. – Nem akartalak megbántani, csak fáradt és ideges vagyok.

– Jól van, na – nyugtattam meg. – Jobb ilyenkor valakin levezetni az idegességet, mert attól megnyugszik az ember.

Az asszony mély lélegzetet vett, egy kicsit visszatartotta, majd lassan kieresztette.

– És te hogy csinálod? – kérdezte.

– Mit?

– Te nem szoktad máson levezetni, ha idegeskedsz. Úgy tűnik, csak én vagyok ilyen… de miért?

Megráztam a fejemet.

– Ugyan már, észre sem vettem.

– Talán neked valami mély kút nyílik befelé. Időnként bekiáltod, hogy „a királynak szamárfüle van”, és így intézel el mindenfélét magadban.

Elgondolkoztam azon, amit mondott.

– Meglehet.

Kumiko megint a sörösüveget nézte, a címkéjét, a száját, azután a nyakánál fogva körbefordította az üveget.

– Közel van a menstruációm, attól van ez.

– Tudom – nyugtattam meg. – De ne törődj vele. Nemcsak rád hat. Azt mondják, telihold idején tömegesen pusztulnak a lovak.

Kumiko elkapta a szemét a sörösüvegről, rám nézett.

– Micsoda? Hogy jönnek ide a lovak?

– Mostanában olvastam az újságban. Akartam is mondani neked, de megfeledkeztem róla. Valami állatorvos mondta valahol egy interjúban. A ló olyan állat, mely testileg-lelkileg nagyon is függ a hold járásától. Ha közelít a telihold, hamar fárad, és olyankor jönnek elő a különféle nyavalyái. Telihold idején sokan megbetegszenek, és látványosan emelkedik az ilyenkor elpusztult állatok száma is. Hogy pontosan miért is, az okát nem tudja senki. De a statisztikából világosan látszik, hogy így van. Azt mondják, olyannyira, hogy a lódoktoroknak telihold idején aludni sincs idejük.

– Hm – mondta erre Kumiko.

– De a teliholdnál is szörnyűbb nekik a napfogyatkozás, ilyenkor még tragikusabb állapotba kerülhetnek. El sem tudod képzelni, hogy teljes napfogyatkozás idején hányan hullanak el

közülük. Szóval, azt akarom mondani, hogy éppen most, szerte a világban halomra pusztul az a rengeteg ló. Mi ahhoz képest az, hogy te valakin levezeted az idegességedet? Nem is kell törődni az ilyesmivel. Gondolj csak a haldokló lovakra. Telihold idején hogyan rogynak le az istálló padlójára, fehér tajték folyik a szájukból, úgy vívják haláltusájukat.

Úgy látszott, hogy Kumiko egy darabig tényleg a halódó lovakra gondol.

– Csodás rábeszélőképességed van – mondta –, meg kell hagyni.

– Akkor öltözz át, és menjünk el pizzát enni!

*

Azon az estén a hálószobában, Kumiko mellett hanyatt fekve, néztem a mennyezetet, és azt kérdeztem magamtól, hogy ugyan mit értek én ebből a nőből? Az óra hajnali két órát mutatott. Kumiko mélyen aludt, én meg a sötétben a kék zsebkendőn, a mintás vécépapíron és a paprikával sütött marhahúson töprengtem. Úgy éltem eddig, hogy fogalmam sem volt róla, mennyire nem bírja ezeket. Tényleg, milyen jelentéktelen dolgok ezek, milyen piti dolgok, valójában csak nevetni lehet rajtuk. Ilyesminek nem érdemes nagy feneket keríteni. Érdektelen ügyek, néhány nap múlva már meg is feledkezünk róluk.

Nekem azonban szöget ütött a fejembe. Mint mikor a torokban megakad egy halszálka, kínosan éreztem magam tőle. „Ez éppen valami sorsszerű dolog is *lehet.*" Ez fordult meg a fejemben. „Fatális *lehetőség*." Vagy pedig nem más, mint valami nagy sorscsapás kezdete talán – valaminek a kezdete, esetleg csak bejárata. Hátha feltárul odabent egy másik világ, mely csakis azé a Kumikóé, akit eleddig nem ismertem. Egy hatalmas, sötét ter-

met képzeltem el. Egy kicsiny öngyújtóval léptem be oda, melynek a fényénél éppen csak egy kis részt láthattam.

Vajon megismerhetem-e valaha is a teljes képet? Vagy anélkül öregszem meg, és úgy halok meg, hogy mindvégig nem ismerhetem meg őt? Ha így van, akkor egyáltalán mi értelme van a házasságunknak? Egyáltalán az én életemnek mi értelme van, ha együtt élek, egy ágyban alszom egy ismeretlennel?

*

Ezt gondoltam akkor, és aztán is szüntelen ez forgott a fejemben. Csak jóval később értettem meg, hogy éppen a dolgok elevenjére tapintottam rá.

3

Kanó Málta kalapja – Gyümölcsfagylaltszínek, Allen Ginsberg és a keresztes hadak

Az ebédkészítéssel foglalatoskodtam, amikor megint csak megszólalt a telefon.

A konyhában állva, vajjal és mustárral megkent kenyérszeletek közé karikára vágott paradicsomot és sajtot raktam, majd a vágódeszkán éppen el akartam felezni az egészet a nagy konyhakéssel, nos, éppen akkor csengett a telefon.

A harmadik csengésre nyomtam le a pengét, kettészelte a kenyeret, ezt azután tányérra, a kést pedig – letörölve – a fiókba raktam. Ezután a felmelegített kávét kitöltöttem csészébe.

A telefon azonban csak szólt tovább. Úgy becsültem, vagy tizenötször csengethetett, amire megadtam magam, és felvettem a kagylót. Ha lehetett volna, nem teszem, de az is előfordulhatott, hogy Kumiko telefonál haza.

– Halló! – szólt bele egy ismeretlen női hang, tehát nem a feleségemé, de nem is azé a különös nőszemélyé, aki a múltkor

spagettifőzés idején hívott fel. Ezúttal egy másik ismeretlen nő telefonált.

– Kérem szépen, ez Okada Toru úr lakása? – kérdezte az illető olyan hangon, mintha papírról olvasná.

– Úgy van.

– Okada Kumiko asszony kedves férjéhez van szerencsém?

– Úgy van. Okada Kumiko a feleségem.

– Az ön feleségének a kedves bátyja Vataja úr?

– Igen – válaszoltam türelmesen. – Vataja Noboru úr valóban a nejem testvére.

– Kérem tisztelettel, az én nevem Kanó.

Tartottam a vonalat, és vártam, mi következik. A sógorom nevének említése óvatosságra intett. Volt a telefon mellett egy ceruza, felvettem, s azzal vakargattam a tarkómat. Elmúlt öt vagy hat másodperc is, de beszélgetőtársam még mindig hallgatott. A kagylóból nemhogy a hangját, de semmi zajt sem lehetett hallani. Meglehet, a nő befogta a telefont, és beszélgetett ezalatt valakivel, aki a közelében volt.

– Halló, halló – szóltam, mert ez egy kissé nyugtalanított.

– Bocsásson meg, kérem, alkalmatlankodásomért, engedje meg, hogy majd más alkalommal hívjam fel inkább – szólalt meg a nő hirtelen a vonal túlsó oldalán.

– De hát, kérem, várjon egy kicsit… – mondtam erre, de a nő már le is tette a telefont. Egy darabig még kezemben tartottam a kagylót, és csak bámultam. Azután még egyszer a fülemhez emeltem, de kétségkívül bontották a vonalat.

Nem tudtam mire vélni a dolgot, és ilyen meghasonlott hangulatban ültem a konyhaasztalhoz, ittam a kávét, ettem a szendvicset. Magam sem emlékeztem rá, mi is járhatott a fejemben, mielőtt ez a hívás bejött. Pedig biztos járt valami az eszemben, amikor a, kést felemeltem, hogy a szendvicset felvágjam. Valami fontos, ami már régóta nem jutott az eszembe, hiába törtem rajta a fejemet, és mikor ketté akartam vágni a kenyeret, egyszer csak váratlanul beugrott. Csakhogy a beszélgetés után egyáltalán nem tudtam felidézni, hogy mi lehetett az. Szendvicsevés közben igyekeztem visszaemlékezni. De minden hiába. A gondolat visszatért abba a sötét, távoli tartományba, ahol eladdig állomásozott.

*

Ebéd végeztével éppen az asztalt szedtem le, amikor ismét megszólalt a telefon. Ezúttal rögtön felvettem a kagylót.

– Halló! – szólt a nő. A feleségem volt.

– Halló! – mondtam én.

– Jól vagy? – kérdezte. – Ebédeltél már?

– Aha. És te mit ettél?

– Semmit – válaszolta. – Reggel óta nem volt egy szabad percem, nem ettem semmit. Mindjárt veszek itt a környéken szendvicset. És te mit ebédeltél?

Elmondtam.

– Aha – mondta erre a feleségem, és nem tűnt különösebben irigynek. – Igaz is, reggel akartam már mondani, de megfeledkeztem róla, azt hiszem, még ma fel fog hívni egy Kanó nevű nő.

– Már hívott, éppen imént – válaszoltam –, mondta az én nevemet, a tiédet meg a bátyádét, s azzal lerakta a kagylót, anélkül, hogy kifejtette volna, hogy mi kell neki. Tényleg, mi a csudát akarhatott?

– Letette a kagylót?

– Igen. Mondta, hogy majd máskor telefonál.

– Ha megint hív, tedd azt, amit mond. Nagyon fontos. Azt hiszem, előfordulhat az is, hogy találkoznod kell majd vele.

– Találkozni? Még ma?

– Miért, van valami dolgod, vagy elígérkeztél valahova?

– Nem én – mondtam.

Sem ma, sem tegnap vagy holnap sincs semmi programom, semmiféle találkozóm, de nem hagytam annyiban.

– Megmondanád, ki ez a Kanó nevű nő, és egyáltalán, nekem mi dolgom vele? Ha munkáról van szó, nem szeretném, ha a bátyád is belefolyna. Azt hiszem, ezt már régen megbeszéltük.

– Dehogy, nem a te munkavállalásodról van szó – szólt rám az asszony némi ingerültséggel a hangjában –, hanem a macskáról!

– A macskáról?!

– Jól van már. Ne haragudj, de most nem érek rá, várnak rám, erre a telefonra is alig tudtam időt szakítani. Mondtam, hogy még ebédelni sem volt időm! Ne is haragudj, de most leteszem. Ha szabad leszek, majd hívlak.

– Megértem, ha elfoglalt vagy, de miért kell rám terhelni ilyen érthetetlen ügyet?! Egyáltalán, mi van azzal a macskával? Ez a Kanó nevű nő…

– Mindenesetre tedd azt, amit mond. Megkérlek rá. Érted? Komoly az ügy. Mindenképp maradj otthon, és várd meg a telefonját. Na, most már leteszem – mondta, és bontotta a vonalat.

*

Amikor két és fél óra múlva bejött a hívás, éppen a díványon hevertem. Először az ébresztőóra csengőjének véltem. Kinyújtottam a kezemet, lenyomtam a gombját. Majd rájöttem, hogy nem az óra szólt. Nem az ágyban vagyok, csak a pamlagon fekszem, nem reggel van, hanem délután. Felkeltem hát, és odamentem a telefonhoz.

– Halló.

– Halló! – mondta ugyanaz a nő, aki ebéd előtt hívott. – Okada Toru úrhoz van szerencsém?

– Igen, én vagyok.

– Itt Kanó beszél.

– Aki nemrég hívott engem?

– Igen, és szíves elnézését kérem az iménti telefonért, nagyon udvariatlan voltam. Egyben szeretnék tisztelettel érdeklődni, hogy van-e valamilyen elfoglaltsága a mai napon, rá tetszik érni?

– Nem, nincs ma különösebb programom.

– Akkor hát, szíves elnézését kérném rendkívüli kérésemért, de lenne mód arra, hogy még találkozzunk?

– Még ma délután?

– Igen.

Az órámra pillantottam. Harminc másodperce láttam, nem lett volna rá különösebben szükség, csupán a biztonság kedvéért néztem rá megint. Persze hogy még fél három volt rajta.

– Hosszú ideig tartana a beszélgetés? – kérdeztem.

– Azt gondolom, hogy nem tart majd túl sokáig, de esetleg jobban elhúzódhat, mint gondolnám. Most még nem tudnék erről pontosabban nyilatkozni, kérem, nézze el ezt nekem – így a nő.

Nem mintha lett volna választási lehetőségem a beszélgetés időtartamát tekintve. Emlékeztem rá, mit kötött a lelkemre Kumiko a telefonban: úgy tettem tehát, ahogy mondták nekem. Kumiko szerint komoly dologról volt szó, akkor hát mi mást is tehetnék, mint hogy szót fogadok. Amit egyszer az asszony komoly dolognak tart – az úgy is van.

– Értettem – egyeztem bele. – És hol találkozzunk?

– Tudja, kedves Okada úr, hogy a Sinagava állomásnál hol van a *Pacific Szálló?*

– Tudom.

– A földszintjén van egy kávézó, ha ott megfelel önnek – folytatta a nő.

– Rendben van.

– Harmincegy éves vagyok, és piros nejlonkalapot viselek majd.

Nocsak, gondoltam magamban, mert valami furcsát éreztem a nő szövegén, egy pillanatra sikerült megzavarnia. A furcsaság mibenlétéről azonban még magamnak sem sikerült igazán

számot adnom. Végül is semmi sem szól az ellen, hogy egy harmincegy éves nő piros nejlonkalapot tegyen a fejére.

– Értettem – mondtam. – Biztos megtalálom majd valahogy.

– Ha szabad érdeklődnöm, Okada úrnak van valamilyen különös külső ismertetőjele? A biztonság kedvéért megmondaná nekem?

Gondolkodóba estem esetleges saját különös ismertetőjelemről, tényleg, van nekem egyáltalán olyan?

– Harmincéves vagyok, magasságom 172 centi, testsúlyom 63 kiló, hajam rövid. Szemüvegem nincs – soroltam, de közben arra gondoltam, hogy nem, ez egyik sem különös ismertetőjel. Ezzel a külsővel talán ötvenet is lehet találni a sinagavai *Pacific Szálló* kávézójában. Egyszer jártam már ott, az a kávézó egy rettenetesen nagy teremben van. Kellett volna még valami jellegzetesebb dolog, mely eléggé feltűnő lehet. De akkor semmi efféle nem ötlött az eszembe. Nem arról van szó, hogy nélkülöznék jellemző vonásokat. Birtoklom például a *Sketches of Spain* egy példányát Miles Davis saját kezű aláírásával. Érverésem eléggé lassú, percenként 47, még magas, 38,5 fokos láz esetén is csak 70. Munkanélküli vagyok, és fejből tudom mindegyik Karamazov testvér nevét. Mindez persze kívülről nem látszik.

– Milyen öltözetben tetszik majd jönni? – kérdezte a nő.

– Hát, hogy is mondjam csak… – sehogy sem tudtam kitalálni –, nem is tudom. Még nem döntöttem el, olyan váratlanul jött ez az egész.

– Kösse fel akkor a vízcseppmintás nyakkendőjét – hangzott a javaslat. – Van ilyen nyakkendője, Okada úr?

– Azt hiszem, van.

Volt is egy, mélykék alapon krémszínű vízcseppekkel. Kéthárom évvel azelőtt kaptam ajándékba a születésnapomra a feleségemtől.

– Tessék, kérem, felvenni, ha szabad kérnem. Akkor hát, tartom szerencsémnek, hogy négykor személyesen is találkozhatom önnel – azzal a nő már le is tette a telefont.

*

Kinyitottam a ruhásszekrényt, hogy megkeressem a nyakkendőt a vízcseppekkel. Csakhogy nem találtam a nyakkendőtartón. Kihúztam az összes fiókot, kinyitottam minden ruhatartót, de a keresett darab csak nem került elő. Pedig ha egyszer a házban van, meg kell találnom, gondoltam. Kumiko takarosan elrendezte a ruhákat, és én sem tettem máshová a nyakkendőimet, csakis a mindenkori helyükre. Mint mindig, ezúttal is szép rendben voltak a holmik, az enyémek is, az asszonyéi is. Szóval a nyakkendők makulátlanul, kisimítva feküdtek fiókjukban, a pulóverek a skatulyában, olyan bőséges mennyiségű molyirtóval egyetemben, hogy csípte a szememet, amikor kinyitottam a doboz fedelét. Egy másik skatulyában még megvoltak a feleségem diákkori ruhái. Úgy sorakoztak ott virágmintásan, mélykék színekkel a gimnazista matrózruhák, mintha egy régi képeskönyvben lapozgattam volna. El sem tudtam képzelni, hogy minek kell az ilyesmit így megőrizni. Valószínűleg nem nyílt alkalom rá, hogy kidobja, egyre csak hurcolta őket magával tovább. Meglehet, arra is gondolhatott, hogy egyszer majd elküldi az egészet Bangladesbe, vagy talán arra várt, hogy az idő múlásával mindebből kultúrtörténeti emlék váljék? Ám az én nyakkendőm nem volt sehol. Nekitámaszkodtam a szekrénynek, és azon törtem a fejemet, hogy mikor is vehettem fel utoljára. Sehogy sem jutott az eszembe. Jó ízléssel választott, sikkes darab-

ról van szó, mely túl feltűnő lett volna egy ügyvédi irodában. Ha felvettem volna, az ebédszünetben biztos valaki odajön hosszasan dicsérni, hogy így meg úgy, milyen klassz nyakkendő, jó a színe, kellemes érzés ránézni. Ettől visszatartott egyfajta óvatosság. A munkahelyen nem nagy előny, ha éppen a nyakkendődet dicsérik. Ezért aztán soha nem vettem fel a vízcseppmintást a hivatali munkához, így a szép darab viselése magánprogramokra, viszonylag ritka alkalmakra korlátozódott, legyen az hangverseny vagy díszebéd. Vagyis amikor a feleségem megkért, hogy csípjem ki magam egy kicsit aznap. Nem mintha ez sokszor előfordult volna, de olyankor felvettem ezt a nyakkendőt. Jól illett a sötétkék öltönyömhöz, valamint a feleségemnek is tetszett. Arra viszont sehogyan sem tudtam visszaemlékezni, mikor is vettem fel utoljára.

Még egyszer körülnéztem a szekrényben, és feladtam a keresést. A vízcseppmintás eltűnt valahol az ismeretlenségben. Nincs mit tenni. Sötét öltönyömhöz kék inget vettem, csíkos nyakkendőt kötöttem. Ez is elmegy valahogy. Lehet, hogy a nő nem fog rám ismerni, de majd megoldódik a dolog valahogy, hiszen én csak megismerek egy harmincéves nőt piros nejlonkalappal a fején!

Öltönyben leültem a pamlagra, és egy darabig csak bámultam a falat. Régen nem volt rajtam ez a szövetöltöny, mely elég vastag volt ahhoz, hogy akár három évszakon át is lehetett hordani, de nyáron egy kicsit melegnek tűnt. Viszont – hála az aznapi júniusi esőnek – egy kissé hűvösödött. Ugyanaz a ruha volt rajtam, mint mikor – még áprilisban – utoljára voltam dolgozni az irodában. Eszembe jutott, hogy végignézzem a zsebeket.

A belső zsebben rábukkantam egy számlára. Taxiszámla volt, ha elszámolom, az iroda kifizette volna. Mire megtaláltam, már elkéstem vele. Gombóccá gyűrtem a papírt és kihajítottam.

Tehát két hónap alatt, mióta csak kiléptem a munkahelyemről, egyszer sem éreztem, hogy öltöny simult volna a testemhez. Olyan volt annyi idő után, mintha valamilyen idegen anyag vett volna körül a maga merevségével. Nehéz és rideg volt, nem nagyon illett rám. Felkeltem, és fel-alá sétáltam a szobában, meg-megrángattam a ruhaujjat, a zakó szélét, hogy a termetemhez igazítsam. Kinyújtottam a karomat, nagy lélegzetet vettem, hajlongtam és szemügyre vettem, mennyit változott a termetem két hónap alatt. Utána ismét elhelyezkedtem a pamlagon, de persze sehogy sem tudtam megnyugodni.

Tavasszal még mindennap öltönyben jártam dolgozni, és különösebben nem éreztem kényelmetlennek. A munkahelyem ügyvédi iroda volt, ahol kínosan figyeltek az öltözködésre, és még a magamfajta beosztottól is elvárták, hogy öltönyben jelenjen meg. Így azután egészen magától értetődő módon én is így jártam a munkába.

Ám ahogy ott üldögéltem a nappali pamlagán, valahogy rám jött egy olyasféle érzés, mintha valamely eltévelyedés következtében alantas akcióra indulnék. Olyan rossz lelkiismerethez hasonlító érzés volt ez, mint mikor valaki aljas indokból hamisít, vagy mondjuk nőnek öltözik. Ettől fulladozni kezdtem.

Kimentem az előszobába, a polcról levettem egy barna bőrcipőt, és cipőkanál segítségével felhúztam. A lábbelit vékony, fehér porréteg lepte.

*

A nőt nem kellett keresnem. Ő látott meg engem először. Amint beléptem a kávézóba, körbenéztem a helyiségben, keresve a piros kalapost, ám első látásra nem tudtam felfedezni ilyet az ott ülő nők között. Az órámon azonban láttam, hogy éppen tíz perc hátra van négy óráig. Tanácstalanul leültem, és ittam a vízből, melyet a pincérnő – szokás szerint – elém tett. Éppen megrendeltem egy kávét, amikor a hátam mögül egy női hang a nevemen szólított.

– Ugye Okada Toru úr?

Meglepetten fordultam hátra, hiszen mindössze három perce volt annak, hogy szétnéztem a teremben és elfoglaltam a helyemet. A nő fehér kabáthoz sárga selyemblúzt vett fel, a fején a piros műanyag kalap. Reflexszerűen felálltam, és felé fordultam. Szó se róla, csinos volt. Legalábbis annál sokkal szebb, mint ahogy a hangja után, a telefonbeszélgetés alapján elképzeltem. Karcsú termet, halvány smink. Jól állt rajta a ruhája. Kabátkája és blúza egyaránt jó szabású, finom anyagú, gallérján kis arany, toll formájú brosstű csillogott. Egy élvonalbeli vállalat titkárnőjének is beillett volna. A piros műanyagból készült kalap azonban mégiscsak melléfogás volt. Nem tudtam rájönni, hogy ilyen disztingvált megjelenéshez hogy volt képes nejlonsapkát biggyeszteni a fejére. Meglehet, hogy ez a megrögzött szokása, amikor valakivel először randevúzik. Nem is tartottam rossz ötletnek. Ha abból a szempontból nézzük, hogy feltűnő legyen, annak igazán megfelel.

Helyet foglalt velem szemben, és én is visszaültem.

– Milyen ügyesen kitalálta, hogy én vagyok – mondtam csodálkozva. – Pedig a vízcseppmintás nyakkendőt nem találtam. Biztosan meg kell lennie valahol, de képtelen voltam felkutatni, így aztán mi mást tehettem, egy másikat, egy csíkosat választot-

tam. Gondoltam, majd én fogom észrevenni magát. Hogy lehet az, hogy mégis maga jött rá, ki lehetek én?

– Hát persze, hogy tudtam! – mondta a nő, s miután fehér lakktáskáját lerakta, a fejéről lekapott sapkát ráborította, s akár egy bűvész, eltüntette a retiküljét. Olyan érzésem volt, mintha valami mutatvány venné ezzel kezdetét. Teszem azt, lekapja az asztalról a kalapot, és a táska sehol.

– De hiszen a nyakkendőmnek egészen más a mintája! – csodálkoztam.

– A nyakkendője?! – nézett rám csodálkozva, olyan „mit beszél ez itt?” arckifejezéssel, majd bólintott.

– Nem fontos – mondta. – Ne is törődjön vele.

Furcsa a tekintete, jegyeztem meg magamban, valahogy nincs mélysége. Szép szem, de mégis, mintha nem látna vele semmit. Teljesen olyan, mint ha üvegből lenne, sima a felülete. De persze nem lehet műszem, hiszen rendesen mozog és pillant is vele.

Gőzöm sem volt, hogyan választott ki első látásra a zsúfolt kávézó közönségéből. A majdnem telt házas üzletben rengeteg magamfajta, korosztályombeli fickó nyüzsgött. Szerettem volna megtudni, hogyan szúrt ki annyi ember közül, de nem akartam akkor ezzel okvetetlenkedni. Tehát meg sem mukkantam.

A nő a sürgő-forgó pincértől *Perrier* ásványvizet kért, az nem volt, jó lenne-e helyette tonik, érdeklődött a felszolgáló. A nő rövid gondolkodás után közölte, hogy akkor jó az is. Míg nem jött az ital, nem szólt egy szót sem. Én sem.

Rövidesen felvette a kalapot, kikattintotta a táska zárját, és egy fényes, fekete bőrtokot vett elő, mely alig volt kisebb egy

magnókazettánál. Névjegytartó volt, zárható fedéllel. Először láttam ilyet. A nő fontoskodva előhúzott egy névjegyet, és átadta. Viszonozni akartam, de ahogy a zakóm zsebébe nyúltam, rögtön rá is jöttem, hogy nincs nálam névjegy.

Az övé vékony plasztik névjegy volt, és úgy éreztem, hogy könnyű illat száll fel belőle. Ahogy egy kicsit közelebb került az orromhoz, egyre áthatóbb lett. Biztos illatosítva volt. Rajta egyetlen sorban kis, fekete betűkkel a név:

Kanó Málta

Mi, Málta? gondoltam magamban, és megfordítottam a lapocskát. A hátoldalon semmi.

Míg én a névjegyen morfondíroztam, a pincér meghozta neki a tonikot jégkockákkal, a nő félig ki is itta. A citromkarika a pohárban maradt. Valamivel ezután érkezett meg a kávém, a kisasszony kis ezüstkannában hozta, ezüsttálcán, majd kitöltötte a csészémbe, a számlát pedig szokás szerint, mintha valami kihúzott, de nyeretlen sorsjegyet tukmálna rám, az asztalon álló számlatartóba dugta, aztán távozott.

– Nincs rajta más, csak a nevem – mondta Kanó Málta, miután látta, milyen szórakozottan forgatom a kezemben a névjegyét. – Se cím, se telefonszám. Nekem nem telefonálnak ugyanis. *Én* szoktam másokat felhívni.

– Vagy úgy – szóltam. Megjegyzésem értelmetlenül lebegett egy darabig az asztal fölötti üres térben, mint a Gulliver utazási iroda reklámján a levegőben szálló sziget.

A nő két kezébe fogta a poharat, és a szívószállal ivott egy kortyot. Kicsit elfintorodott, majd, mint amire már nincs szüksége, félretette a poharat.

– A Málta nem az igazi nevem, de a Kanó családnév valódi. A Málta az én ötletem, a szigettől kölcsönöztem. Okada úr járt már arra?

Mondtam, hogy nem. Sohasem voltam még Málta szigetén, és mostanában nem is szándékozom odautazni, sőt, soha meg sem fordult a fejemben ilyesmi. Csak annyit tudtam róla, hogy Herb Alpertnek van egy igazán remek száma, a *Máltai föveny.*

– Három évig voltam Máltán, ott laktam – folytatta a nő. – A sziget neve azt jelenti, hogy „rossz víz". Nem is nagyon ittam belőle, olyan volt, mintha szűrt tengervízből innék. Ott még a kenyér is sós, nem azért, mert elsózták, a víz miatt. De azért nem rossz ízű. Én szeretem a máltai kenyeret.

Bólintottam, és ittam a kávémból.

– Szóval a víz rossz – ismételte a nő –, de egy bizonyos helyen van egy forrás, amely viszont nagyon jó hatással van a szervezetre. Valósággal mágikusnak mondható a vize, mely az egész szigeten csakis azon a helyen tör a felszínre. A hegyi forráshoz a hegy lábánál található faluból lehet feljutni, többórás gyalogút vezet oda. A vizet azonban onnan elhordani nem lehet, mert másutt erejét veszti. Aki tehát inni akar belőle, annak fel kell kapaszkodnia a hegyre. Van róla egy feljegyzés a keresztesek korából, akik a lélek vizének nevezték. Allen Ginsberg is, vagy Keith Richard is elment oda, hogy igyék belőle. Nos, ott

laktam én három évig a hegy lábánál lévő faluban. Zöldségtermesztéssel foglalkoztam, meg szőtteskészítést tanultam. Mindennap feljártam a forráshoz inni a vizéből. 1976-tól 1979-ig. Előfordult, hogy egy hétig nem is ettem, csak forrásvízen éltem, semmi más nem került a szervezetembe. Szükséges gyakorolni az ilyesmit, talán önmegtartóztatásnak lehet nevezni. Ugyanis ily módon méregteleníteni lehet a testet. Igazán nagyszerű élmény volt. Ezért aztán Japánba visszatérve munkáimat a Málta névvel jegyzem.

– Ha megengedi, megkérdezném, mi a foglalkozása? – vetettem közbe.

Málta megrázta a fejét.

– Nem mondhatnám igazából munkának, hiszen nem pénzkereső foglalkozásról van szó. A hivatásom az, hogy mindenkinek, aki hozzám fordul, egészségügyi tanácsokat adjak az emberek testi szervezetét illetően, valamint, hogy az egészséges, hatékonyan alkalmazható víz problémáit kutassam. A költségek – vagyonomnak köszönhetően – nem okoznak gondot. Apámnak magánkórháza van, és a húgommal életjáradékunkból ingatlanokat vásároltunk. Van egy könyvelő, aki intézi az ügyleteket, melyek évente tekintélyes jövedelmet biztosítanak nekünk. Néhány könyvet is írtam, abból is bejön egy kevés. A szaktanácsadás, melyet végzek, így minden feltétel nélkül térítésmentes. Ezért nincs a névjegyemen sem lakcím, sem telefonszám.

Bólintottam, de ez csak üres formaság volt részemről. Éppenséggel értettem egyenként minden szavát, de egészében véve képtelen voltam összerakni, hogy mindezzel mit akar mondani.

Testi szervezet?

Allen Ginsberg?

Egyre jobban elfogott a nyugtalanság. Nem túlzottan jók a megérzéseim, de minden kétséget kizáró módon megállapíthattam, hogy itt valami bűzlik, újabb gondok jelennek meg a láthatáron.

– Bocsásson meg, kérem – szóltam közbe –, ha lehetne, tartsunk sorrendet. Az imént a feleségem felhívott, és elmondta, hogy maga a macskánkkal kapcsolatban akar velem beszélni. Épp ezért, őszintén szólva, semmit sem értek abból, amit eddig hallottam. Vajon mi köze mindennek a macskánk ügyéhez?

– Van hozzá köze – válaszolt a nő. – Csak előbb szeretném, ha valamit tudomásul venne, tisztelt Okada úr.

Azzal Kanó Málta megint kinyitotta táskája fémcsatját, és előhúzott egy fehér borítékot. Egy fénykép volt benne, melyet átnyújtott nekem.

– A húgom fényképe – mondta.

A színes fotón két nő volt látható. Az egyik Kanó Málta, persze kalapban. Sárga kötött holmi volt a fején, mely ugyanúgy nem volt összhangban egyéb ruhadarabjaival, mint a piros nejlonsapka. A húga – mert az elbeszélésből kiderült, hogy csak ő lehet a másik – az 1960-as évek divatja szerinti pasztellszín ruhában, hozzá illő kalappal. Azt hiszem, ezt a színösszeállítást nevezték akkoriban *sherbet tone*-nak, mert a gyümölcsfagylaltokra emlékeztetett. Látható volt, hogy a testvérpár előszeretettel visel kalapot, sapkát a fején. Hajviseletük határozottan Jacqueline Kennedyére emlékeztetett elnökné korából, úgy tűnt, hogy nem sajnálták hajuktól a rögzítő sprayt. A túlzott festés el-

lenére az arcuk szép volt, húszas éveik elején vagy közepén járhattak. Egy darabig néztem a képet, aztán visszaadtam. Málta betette a borítékba, majd a táskába, azután bekattant a fémcsat.

– A húgom öt évvel fiatalabb nálam – mondta a nő. – Vataja Noboru bűnös erőszakkal megbecstelenítette.

A nemjóját, hökkentem meg. Szerettem volna abban a pillanatban szó nélkül felállni és hazamenni, de nem lehetett. Előhalásztam a kabátzsebemből a zsebkendőmet, megtöröltem vele a szám szélét, majd visszaraktam a helyére. Köhintettem.

– Nem ismerem a körülményeket – nyögtem ki végre. – Igazán sajnálatosnak tartom, hogy a húgát ilyen sérelem érte, de ha szabad megjegyeznem, szeretném szíves tudomására hozni, hogy a feleségem bátyjához nem fűz különösebben személyes rokonszenv. Épp ezért, ami az említett esetet illeti…

– Szó sincs róla, hogy Okada urat hibáztatnám – vágott közbe Kanó Málta határozott hangon –, ha valakit kárhoztatni lehet ez ügyben, az elsősorban én magam volnék. Nem figyeltem eléggé. Eleve nekem kellett volna megvédenem a testvéremet, de a dolgok úgy alakultak, hogy képtelen voltam rá. Kérem, Okada úr, mindenkivel előfordulhat az ilyesmi. Bizonyára ön is tudja, milyen erőszakos, felfordult világban élünk itt manapság, és van, ahol még elvadultabb a helyzet, nagyobb a zűrzavar. Tudomással bír erről, ugyebár? Nos, ami megtörtént, az megtörtént. Megsértett és beszennyezett testvérem felépült, mert rendbe kellett jönnie. Hála az égnek, az ügy nem volt végzetes. A húgomnak is megmondtam, hogy *történhetett volna még sokkal rosszabb is.* Ami számomra a legkérdésesebb, az a húgom szervezetének felépítése.

– A szervezete… – ismételtem. Úgy látszott, a nő folyton erre a témára akar kilyukadni.

– Nem tudok most mindenre részletesen kitérni – folytatta Kanó Málta. – Hosszú és bonyolult történet, nem akarom megsérteni Okada urat, de valószínűleg – a jelenlegi helyzetben – nehézséget okozna önnek a lényeg tényszerű, pontos megértése. Abban a világban történt ugyanis, melyet csak a mi szakmánkban használatos kifejezésekkel lehet leírni. De hiszen nem is azért kértem találkozóra Okada urat, hogy panasszal éljek. Természetesen önt semmiféle felelősség nem terheli. Ezt mondanom sem kell. Csupán arra szerettem volna szíves figyelmét felhívni, hogy ugyan csak átmeneti időre, de Vataja úr tönkretette a húgom szervezetét. Arra is gondoltam, hogy a későbbiekben esetleg valamilyen összefüggésben Okada úr kapcsolatba kerülhet a testvéremmel. Ugyanis, ahogy már az imént jeleztem, ő az én asszisztensem. Ebben az esetben pedig jobb, ha tud arról, ami a húgom és Vataja úr között megesett. Meg azt is szerettem volna tudatni önnel, hogy bizony előfordulhat néha ilyesmi.

Egy időre elhallgatott. Kanó Málta némán rám szegezte tekintetét, úgy nézett rám, mint aki azt sugalmazza, hogy fontoljam csak meg a dolgot. El is gondolkodtam egy kicsit. Arról, hogy ez a Vataja megerőszakolta Kanó Málta húgát, és hogy ez milyen kapcsolatban lehet a testi szervezetével. Végezetül a macskánkról, melynek nyoma veszett.

– Ezek szerint – törtem meg a csendet nagy óvatosan –, sem maga, sem a húga nem csinált bűnügyet az esetből, vagyis nem éltek feljelentéssel a rendőrségen…

– Természetesen nem – mondta Kanó Málta kifejezéstelen arccal. – Őszintén szólva, mi nem vádolunk senkit, csak azt sze-

retnénk pontosabban tudni, hogy mi idézte elő mindezt. Ha nem jövünk rá a megoldásra, előfordulhat, félő, hogy még ros--szabb is történhet.

Ezt hallva azért kicsit megnyugodtam. Nem mintha különösebben bántam volna, ha Vataját nemi erőszak vádjával letartóztatják, elítélik és lecsukják. Viszont a feleségem bátyja eléggé közismert személy volt ahhoz, hogy ez a kis hír napvilágot lásson róla, és nem kétséges, ez nagy megrázkódtatást okozna Kumikónak. Már csak saját, hogy úgy mondjam, mentálhigiénés állapotom miatt sem volt az ilyesmi kívánatos.

– Ma pusztán csak a macska miatt szerettem volna beszélni önnel – szögezte le a nő –, ugyanis Vataja úr a tanácsomat kérte, miután az ön felesége, Kumiko asszony az elveszett háziállatról beszélt a bátyjának. Ezután fordult hozzám Vataja úr a macska ügyével.

Aha, már értem, ez a nő valami látnok vagy jósnő lehet. Vatajáék mindig is odavoltak a jövendőmondókért meg egyéb médiumokért. Természetesen ez mindenkinek szíve joga. Aki hinni akar, hát higgyen, de attól még *minek kell elcsábítani éppen a jósnő húgát?* Mi a csodának feleslegesen galibát csinálni?!

– Magának az a foglalkozása, hogy ért az ilyen elveszett dolgok megkereséséhez? – érdeklődtem.

Kanó Málta rám emelte üres tekintetét, mint mikor valaki benéz egy lakatlan szobába az ablakon át. Nézéséből ítélve fogalma sem volt, hogy lényegében véve mit is akarok tőle.

– Különös helyen tetszik lakni – mondta, figyelmen kívül hagyva kérdésemet.

– Tényleg? És mégis, milyen értelemben lenne különös?

Nem válaszolt, csak a tonikos poharat tolta arrébb tíz centivel, majd megszólalt:

– És a macskák igen érzékeny állatok.

Egy darabig megint csend ereszkedett le közénk.

– Értem. A lakhelyem furcsa helyen van, és a macskák érzékenyek – mondtam. – De már elég régóta élünk ott macskástól. Vajon miért most lett neki ilyen sürgős mehetnékje, miért nem jóval előbb?

– Nem tudnám pontosan megmondani – válaszolta Málta. – De talán az áramlatok változása hozta ezt. Áramlási elégtelenség lehetett.

– Hogyan? – vetettem közbe, de a nő csak folytatta.

– …nem tudhatom, hogy a macska életben van-e, avagy sem, de az biztos, hogy nincs a lakásuk közelében, akárhogy is keresik a környéken, onnan nem fog előkerülni.

Felvettem a csészémet, és ittam a kihűlt kávéból egy kortyot. Az üvegablakokon túl, úgy látszott, szemerkélni kezd az eső. Alacsonyan lógtak a sötét fellegek az égbolton. Mélabúsnak tűnő járókelők nyitották ki az esernyőjüket, úgy rótták a felüljáró lépcsőjét.

– Nyújtsa ki a kezét, kérem – szólt ekkor a nő.

A jobb kezemet tenyérrel fölfelé az asztalra fektettem, gondolva, hogy tenyérjóslás következik, de amit Kanó Málta tett, annak ehhez semmi köze nem volt. A saját tenyerével befedte az enyémet, majd becsukta a szemét, és egy jó darabig így maradtunk, akárcsak valami szerelmespár, ahol a nő a hűtlen férfinak néma szemrehányást tesz. A felszolgálónő úgy tett, mintha nem is látná, miközben a szokásos ráadást töltötte a csé-

szémbe. A szomszéd asztaloktól is oda-odapillantottak. Végig azt kívántam, hogy bárcsak ne lenne senki sem a kávézóban, aki ismer engem.

– Most emlékezzen egyvalamire, amit idefelé látott – kérte Kanó Málta.

– Csak egyre?

– Csak egyre.

Magam sem tudom, miért, de a feleségem virágmintás, mini egyrészes ruháját idéztem föl, melyet a szekrényben láttam. Valahogy ez ötlött az eszembe.

Ezután megint csak úgy maradtunk, egymásra tett kézzel vagy öt percig. Ezt borzasztóan hosszúnak éreztem. Nemcsak azért, mert mások is odapillanthattak, hanem mert a kezének tapintása nyugtalanított. Egészen kicsi keze volt, se hideg, se meleg. Érintése nem volt bizalmas, mint a szerelmesé, de nem is tárgyilagos, mint az orvosé. Olyan volt a keze, mint a szeme. A tekintete, a kézfogása egyaránt elhagyott, üres szobához volt hasonló, mely bútorozatlan, nincs benne se függöny, se szőnyeg. Kopár doboz. Egy idő múlva Málta elengedte a kezemet, azután mélyet sóhajtott. Majd többször is bólintott, és így szólt:

– Okada úr! Az ön szervezetében rövidesen különféle változások játszódnak le. Valószínű, hogy a macska ügye mindennek a kezdetét jelezte csupán.

– Különféle…? – kérdeztem. – És jó, avagy rossz értelemben vett változások?

Kanó Málta kissé félrehajtott fejjel gondolkozott egy kicsit.

– Jó is lesz, meg rossz is lesz, továbbá olyasmi is, ami elsőre jónak látszik, de rossz, és pillanatnyilag rossznak látszó jó is lehet.

– Ez így, akárhogy nézem, eléggé közhelyszerűen hangzik – mondtam. – Megtudhatnék valami közelebbit is? Nincs valami kézzelfoghatóbb információja?

– Ahogy mondani tetszik, valóban általánosságokban beszélek, de kedves Okada úr, a legtöbb esetben a dolgok lényegét csakis közhelyekben lehet megfogalmazni. Kérem tehát szíves megértését. Nem vagyunk jósok, sem jövendőmondók. Sajnos mi csak ilyen határozatlanul tudunk beszélni. Mondanom sem kell, hogy ez az esetek nagy részében szándékos, máskor meg egyszerűen tényleg csak banális. Őszintén szólva, csak így tudunk előre jutni. Pedig az embereknek mindig a részletek tűnnek föl leginkább. Ám azok zöme pusztán jelentéktelen tünemény és úgymond, szükségtelen kerülő utakra késztet. Tehát minél távolabbról nézzük a dolgokat, annál jobban lehet általánosítani őket.

Bólintottam, de természetesen egy árva kukkot sem értettem mindabból, amit a nő összehordott.

– Megengedi, hogy ismét felhívjam önt telefonon? – kérdezte Kanó Málta.

– Eegen – mondtam, de őszintén szólva nem vágyódtam rá, hogy bárki is felhívjon. Mégsem válaszolhattam mást neki, mint hogy: eegen.

Ő erre felkapta az asztalon heverő piros nejlonkalapot, felvette az alatta lapuló táskát, és már fel is állt. Zavarba jöttem, nem tudtam, mi tévő legyek, maradtam ültő helyemben.

– Még valamit – mondta a nő, miközben felvette a piros kalapot –, ha a vízcseppmintás nyakkendőt meg akarja találni, ne otthon keresse.

4

Magas torony, mélységes kút, avagy Halhin-Goltól távolodva...

Kumiko hazajött. Jókedvében volt. Mondhatni *borzasztóan* jó hangulatban. Én a Kanó Máltával történt találkozó után valamivel hat óra előtt értem haza, ekkor már nem volt idő Kumiko érkezéséig rendesen előkészíteni a vacsorát, így csak egyszerű mélyhűtött ételből ütöttem össze valamit. Azt ettük, és sört ittunk hozzá. Mint máskor is, a feleségem jókedvében a munkájáról beszélt. Olyasmiket, hogy az irodában kikkel találkozott, miket beszéltek, meg hogy a kollégái közül ki tehetséges, ki nem.

Hallgattam és helyeseltem neki. Igaz, hogy csak félig-meddig figyeltem oda, de azért a beszélgetés nem volt különösebben terhemre. Függetlenül attól, amit mondott, szerettem nézni, ahogy a megterített asztal fölött olyan lelkesen magyaráz. *Otthonosnak* éreztem. Ilyenkor mindketten eljátszottuk a hozzánk illő szerepeket. Ő beszélt a munkájáról, én pedig vacsorát főztem és hallgattam, amit beszél. Igaz, ez meglehetősen távol állt a házasságom előtti, ábrándjaimban létező családképtől, de akárhogy is volt, ezt *én választottam.* Természetesen gyerekkoromban is volt családom, de azt nem én választottam. Akár tet-

szett, akár nem, beleszülettem. Ám a házasságom révén már tetszésem szerinti világba kerültem, a saját családomba. Persze ezt nehezen lehetett volna tökéletesnek nevezni, de alapjában véve minden problémát úgy kezeltem ezután, hogy a családom előmenetelét tartottam szem előtt. Arra gondoltam, hogy végül is magam választottam ezt, és ha e téren bármilyen gond felvetődik, az az én létezésem lényegét érinti, húsomba vág.

– És mi lett a macska dolgával? – kérdezte ekkor az asszony.

Röviden elmeséltem neki a sinagavai találkozót Kanó Máltával. Említettem a nyakkendőt is. Hogy, hogy nem, nincs a ruhásszekrényben. A nő mégis megtalált ismertetőjel nélkül a zsúfolt kávézóban. Leírtam Kanó Málta külsejét, beszédmódját. Ilyesmiket meséltem. Tetszett neki, ahogy a piros kalapot szóba hoztam, de módfelett csalódott volt amiatt, hogy az elveszett macskáról nem tudtam meg semmit.

– Vagyis a nő arról semmit nem tud, hogy hol a macska, csak azt, hogy nem ezen a környéken kószál? – kérdezte.

– Hát igen, ez a helyzet – válaszoltam, de arról hallgattam, hogy Kanó Málta jelezte, miszerint a lakásunk környékén lévő „áramlási elégtelenség" összefüggésbe hozható az állat eltűnésével. Kumiko ezen fennakadt volna ugyanis, és nem akartam még több vesződséget a meglévőkön kívül. Még csak az hiányzott volna, hogy kijelentse: ez a hely rossz, rögtön költözzünk máshová. Ez képtelenség lett volna a mi anyagi helyzetünkben.

– Mindegy, a nő megmondta, hogy a macska nincs itt a környéken – közöltem.

– Szóval akkor már nem kerül haza többé?

– Azt nem tudom – szabadkoztam. – A nő elég homályosan beszélt. Minden olyan rejtélyes volt, amit mondott, meg hogy majd hív, ha tud valami részletesebbet.

– Lehet hinni neki? – kérdezte Kumiko.

– Annyira nem ismerem, különben is, az ilyesmiben én teljesen laikus vagyok.

Töltöttem sört a poharamba, és néztem, ahogy leülepszik a habja. Kumiko az asztalra könyökölt.

– Se pénzt, se köszönetet nem vár el a munkájáért – mondta.

– Az jó. Akkor nincs gond, ha nem igényli se pénzünket, se lelkünket, nem kell neki fele királyságunk, meg a királykisasszony sem. Nincs vesztenivalónk.

– Szeretném, ha végre megértenéd, hogy az a macska milyen kedves lény számomra! – így az asszony. – Vagyis, hogy *nekünk* fontos! Hiszen együtt találtuk házasságkötésünk után egy héttel. Emlékezz csak, hogy szedtük fel, na?!

– Persze hogy emlékszem.

– Kis kölyökmacska, ázott az esőben, csuromvizesen. Nagy zivatar tombolt, és én eléd mentem a megállóba, hogy vigyek neked esernyőt. Hazafelé találtuk az italbolt mellett egy sörösrekeszbe hajítva szegényt. Életemben ez az első macskám. Számomra jelképes jelentősége van. Nem lehet, hogy elveszítsem szegénykémet.

– Értem, értem – mondtam.

– De hát hiába a keresés. Vagyis te hiába kutatod, nincs meg, pedig már tíz napja is annak, hogy eltűnt. Mit volt mit tenni, felhívtam a bátyámat. Hogy van-e ismerősei között valami jós

vagy léleklátó, aki esetleg megkeresné a macskát. Tudom, hogy utálsz tőle kérni, de azért ő örökölte apánktól a családfő tisztét, és igen járatos az efféle mesterkedésekben.

– Családi tradíció – jegyeztem meg, hidegen, mint mikor esti szél kerekedik a tenger felől. – És milyen jellegű ismerőse az a nő Vataja Noborunak?

A feleségem megvonta a vállát.

– Valahol csak megismerkedhettek, nem? A bátyám mostanában eléggé ismert lett.

– Ugyancsak ismert.

– A bátyám szerint az a nő rendkívüli képességek birtokában van, és eléggé különc szokásai vannak – turkálta az asszony villájával a makarónis gratánt. – Mit is mondtál, hogy hívják?

– Kanó Málta. Azon a szigeten tanult, azért Málta.

– Úgy. Kanó Málta. Te mit gondoltál… erről a nőről?

– Mit is? – tűnődtem, miközben az asztalon nyugvó kezeimet nézegettem. – Biztos, hogy egy cseppet sem volt unalmas. Szóval az sem rossz kifejezés rá, hogy érdekes volt. Végül is rengeteg minden van ezen a világon, amit nem értünk. A fehér foltokat pedig valahogy ki kell tölteni. Sokkal jobb, ha egy érdekes egyéniség teszi, mint egy unalmas fráter, nem igaz? Például egy olyan ember, mint Honda úr, nemde?

A feleségem Honda nevének hallatán kellemesen elnevette magát.

– Figyelj, az egy rendes ember, nem gondolod? Én kedvelem Honda urat.

– Magam is – mondtam.

*

Miután összeházasodtunk, egy éven át, havi rendszerességgel meglátogattunk egy Honda nevű öregurat. A feleségem családja nagy becsben tartotta őt mint parafenoményt. Viszont borzasztóan nagyothallott, és jóllehet hallókészüléke is volt, beszélhettünk neki, rá se hederített, csak akkor figyelt fel, ha a hangunktól már az ablakok is rezegni kezdtek. Gondoltam is: hogyan képes elkapni a szellemek szózatait ilyen csapnivaló fülekkel? Vagy ellenkezőleg, talán a lelkek beszélgetését épp hogy süketen lehet jól hallani? Egy háborús sérülés miatt lett nagyothalló. 1939-ben, a Halhin-Golnál zajló csetepatéban a Kvantung hadsereg tisztjeként szolgált, Külső-Mongólia és Mandzsúria határvidékén, az oroszok meg a mongolok ellen harcolt, és valami ágyúlövéstől vagy kézigránát-robbanástól beszakadt a dobhártyája.

Mi azonban nem látnoki képességei miatt látogattuk annak idején. Engem nem érdekelt az ilyesmi, és a szüleihez meg a bátyjához képest Kumikóban messze nem tengett túl a természetfeletti erőkbe vetett hit. Bizonyos fokig hitt ugyan az előjelekben és tartott a balszerencsés jóslatoktól, de nem törte magát utánuk.

Azért látogattuk az öreget, mert Kumiko apja meghagyta nekünk. Pontosabban szólva, ez volt a feltétele annak, hogy beleegyezését adja a házasságunkhoz. Furcsa kikötés volt, de kerülni akartuk a felesleges bonyodalmakat, ezért engedelmeskedtünk. Őszintén szólva sem én, sem Kumiko nem hitte, hogy a szülei könnyen beadják a derekukat. Apja, foglalkozására nézve hivatalnok, egy niigatai, tehetősnek éppen nem mondható parasztcsalád másodszülötteként látta meg a napvilágot, ösztöndíjas eminensként végzett a Tokió Egyetemen, és a Közlekedési

Minisztérium hivatalnoki elitjéhez tartozott. Nem elég, hogy ilyen sokra vitte, de időnként igen önelégültnek mutatkozott, és nagyon fennhordta az orrát. Hozzászokott a parancsoláshoz, és saját világának értékeiben egy fikarcnyit sem kételkedett. A hierarchia a mindene volt. Fölötteseinek minden további nélkül alávetette magát, a maga alatt lévőkön pedig habozás nélkül átgázolt. Sem én, sem Kumiko nem gondolhatott arra, hogy örülni fog, ha a lánya egybekel egy rang- és címnélküli, nincstelen, nem különösebben jó házból való huszonnégy éves senkivel, akinek kilátásai a jövőre nézve nagyjából a nullával voltak egyenlőek. Megegyeztünk abban, hogy nem törődve a szülők ellenkezésével összeházasodunk és függetlenítjük magunkat tőlük. Nagyon szerettük egymást, és fiatalok voltunk. Hittünk benne, hogy kitagadva, egy fitying nélkül is boldogan élhetünk majd kettecskén.

Tényleg, amikor elmentem, hogy megkérjem a kezét, Kumiko szülei borzasztó hidegen fogadtak. Egészen úgy, mintha a világ összes hűtőjének az ajtaját egyszerre nyitották volna rám. Ráadásul tüzetesen utánanéztek a családomnak. Pedig abban nem volt se jó, se rossz, ami szót érdemelt volna. Tehát csak pénz- és időpazarlás volt kutakodni a háttérben. Addig nem is tudtam, hogy a családomban évszázadok óta feltűnően sok pap és tudós volt. Igaz, hogy műveltségben elég magas szinten álltak, de gyakorlati, vagyis pénzcsinálási képességekkel nem nagyon voltak megáldva. Szóval a felmenőim között nem voltak sem zsenik, sem bűnözők. Nem kaptak magas kitüntetéseket, nem volt köztük híres színésznő vagy közéleti ember. Volt ugyan – egy úgyszólván teljesen ismeretlenségben maradt – ősöm, aki a 19. század végén Japán változásai fölött érzett elkeseredésében úgy halt meg, hogy valahol, egy templom előcsarnokában, harakirit követett el. Ez volt a felmenőim közül az

egyetlen, aki valami kis színt hozott a történetünkbe. Mindenesetre a vizsgálódóknak nem alakult ki túl jó benyomása a családomról.

Annak idején még az ügyvédi irodában dolgoztam, így rá is kérdeztek, hogy le akarom-e tenni a jogtanácsosi képesítő vizsgát, mire mondtam, hogy szándékomban áll. Valójában akkoriban már haboztam, de ha már annyit tanultam, egy kis igyekezettel még belevághatnék. Ám ha utánanéztek az egyetemi előmenetelemnek, abból egyértelműen kiderülhetett, hogy nem voltak fényes kilátásaim a sikeres szakvizsgára. Vagyis a lányuknak éppen hogy nem voltam megfelelő parti. Vonakodtak, de mégis engedtek. Ezt a csodaszámba menő beleegyezést Honda úrnak köszönhettük. Amikor ugyanis elmesélték az öregúrnak a körülményeimet, ő kinyilatkoztatta, hogy ha a lányuk férjhez akar menni, még egy ilyen nagyszerű partner nem adódik neki. Ha egyszer hozzám akar jönni, semmiképpen nem szabad ellenkezni vele, mert annak igen rossz vége lesz. Az öreg abban az időben Kumiko szüleinek teljes bizalmát élvezte, véleményével szemben ellentmondásnak helye nem volt. Mit volt mit tenni, elfogadtak Kumiko férjének.

De hát azért a szemükben mégiscsak egy jöttment, hívatlan vendég maradtam. Házasságunk első idejében, havi két alkalommal kötelességszerűen elmentünk a szülőkhöz, ebédelni velük, de mondhatom, igazán kínos élményben volt részünk. Viselkedésük az értelmetlen büntetés és a kegyetlen kínzás fokozatai között ingadozott. Étkezés közben úgy tűnt, mintha az ebédlőasztal akkora lenne közöttünk, akár a Sindzsuku pályaudvar, aminek ők a túloldalán esznek és beszélgetnek, miközben én olyan messze vagyok tőlük, hogy csak egészen kicsinek látszom. Vagy egy éven át tartott ez a procedúra, de végül ke-

ményen összeszólalkoztam Kumiko apjával, és azután már nem is találkoztunk többet. A lelkem mélyén végre fellélegezhettem. Semmi nem rongálja annyira az embert, mint az értelmetlen és felesleges igyekezet.

Mégis, amennyire csak tőlem telt, igyekeztem, hogy a feleségem családjával megmaradjon a kapcsolat. Ebben a törekvésemben bizonyára a Honda úrnál tett havi látogatások jártak a legkevesebb áldozattal.

Honda úr tiszteletdíját teljes mértékben a feleségem szülei állták, nekünk csak szakét kellett vinnünk jókora üveggel az öregnek Meguro városrészbe, amikor havonta egyszer megjelentünk nála. Meghallgattuk, azután hazamentünk. Egyszerű eset.

Rögtön megszerettük az öregurat. Eltekintve attól, hogy a tévé hangja nála mindig (elég zavaró módon) maximumra volt állítva, kellemes öreg bácsi volt. Szerette az italt, és mindig felderült az arca a jókora szakéspalack láttán.

Mindig a délelőtti órákban mentünk hozzá. Télen-nyáron egy padlófűtéssel ellátott zugolyban üldögélt, hideg időben – a meleg nehogy kiszökjön – pokróccal takarva, nyáron persze takaró és fűtés nélkül. Meglehetős hírnévre tett szert jósként, de egészen egyszerű körülmények között élt, úgyszólván remetének is beillett volna. Kicsi ház, apró előszoba, ahol csak egy embernek volt elegendő helye arra, hogy – szokás szerint – levegye a cipőjét. A szobában elvásott már a tatami, a törött ablaküveg ragasztószalaggal volt javítva. Szemben autójavító műhely, ahol folyton üvöltöznek. Az öreg átmeneti köntöst viselt – átmenet volt ez a pizsama és a munkaruha között, melyen nem nagyon lehetett felfedezni mosás vagy bármiféle tisztogatás nyomát. Egyedül élt, de naponta jött hozzá a bejárónő, aki takarított és

ebédet is főzött neki. Mindazonáltal Honda úr valamilyen kifürkészhetetlen okból kifolyólag makacsul megtagadta tőle ruhájának mosás céljára való átadását. Rücskös ábrázatát halvány, fehér borosta lepte.

Az egyetlen tárgy a házban, mely elismerést érdemelt, a tekintélyes méretű tévékészülék. Mindig az NHK* műsora ment rajta, de azt már nem tudtam megállapítani, hogy azért-e, mert az öreg rajongott ezért a csatornáért, vagy nem volt kedve ideoda váltogatni, esetleg olyan készüléke volt, amely csak ezt az egyetlen adót fogta.

Amikor meglátogattuk, mindig a „szent sarok"-ba helyezett tévé felé fordulva ült, előtte alacsony asztalkán szétszórva jóslópálcikák hevertek. Ottlétünk alatt az NHK-műsorok bömböltek szakadatlan, a főzőtanfolyamtól kezdve a bonszai-ápoláson keresztül, a híreken át a politikai kerekasztal-beszélgetésekig minden. Ez mindig nyugtalansággal töltött el, mert sehogy sem volt ínyemre az állami televízió bemondójának feszes beszédmódja. Ezt hallván mindig úgy éreztem, hogy a valódi érzelmeket mesterségesen eltompítva, a tökéletlenségekből eredő különféle problémákat megpróbálják eltüntetni.

– Fiatalember, nem magának való a jogászkodás – fordult hozzám egy szép napon Honda úr, de lehet, hogy másnak szólt, olyannak, aki úgy húsz méterrel mögöttem foglalhatott helyet.

– Tényleg?

– Ami a jogot illeti, az csak e földi világ felületén mozog. Tőle a sötét árnyékban marad, a világos a napfényen. Én maradok én, te meg magaddal azonos. *„Én vagyok én, Te vagy te… Itt az*

---

* A japán közszolgálati televízió

őszi este." De maga nem tartozik oda, hová is való tulajdonképpen? Vagy alatta van, vagy felette, de benne nem – mondta talányosan.

– Miért, hol lenne jobb nekem, fönt vagy lent? – kérdeztem, pusztán kíváncsiságtól vezetve.

– Egyiknél sem – mondta Honda úr, köhécselt egy kicsit, beleköpött a papír zsebkendőbe, nézte egy darabig, azután gombóccá gyűrve a szemétkosárba dobta.

– Nem érdekes, hogy lent vagy fent, csak ne legyen az áramlattal szemben. Ha felfelé megy az út, akkor ki kell keresni a legmagasabb tornyot, és felmászni a tetejére, ha lefele, akkor a legmélyebb kút fenekére leereszkedni. Ha nincs áramlás, akkor az a jó, ha csendesen vár az ember. Aki a sodrással szembemegy, annak mindene kiszárad, a világ sötétbe borul. *„Én vagyok te, Te meg én, Tavaszi estén."* Aki elveszti önmagát, megtalálja.

Kumiko közbeszólt:

– Most éppen nincsen áramlat?

– Mi van? – kérdezett vissza az öreg.

– *Most éppen nincsen áramlat?* – üvöltötte Kumiko.

– Most nincs – bólogatott, mintegy önmagának Honda úr. – Nyugodtan kell maradni, semmit se tenni. Csak a vízre kell ügyelni. Ez a fiatalember nemsokára kapcsolatba kerül vele, és valószínűleg megszenvedi majd. Vízzel, aminek nem kellene ott lennie, vízzel, aminek éppen a helyén tartózkodik, akárhogy is, de vigyáznia kell.

Láttam, hogy mellettem Kumiko a legőszintébb képpel bólogat, de tudtam, hogy alig tudja visszafojtani a nevetését.

– Miféle vízről lenne szó? – kérdeztem.

– Tudom is én? Víz, és kész.

A tévében éppen valamelyik egyetem tanára beszélt arról, hogy a nyelvtani zűrzavarral vajon az életmód zavarai törvényszerűen összefüggenek-e. Ámbár nyelvtani zűrzavarról nem is beszélhetünk, ez nem pontos kifejezés, hiszen a nyelv olyan természetes, mint a levegő, és attól, hogy valaki odafentről megparancsolja, hogy így vagy úgy kell beszélni, az még nem alakul úgy, mert odalent nem engedelmeskednek. Érdekelt volna, mi lesz ebből, de Honda úr folytatta.

– Az igazat megvallva, én is bajlódtam annak idején a vízzel. Az ugyanis egyáltalán nem volt a második világháborús hadszíntéren, Külső-Mongólia határán. Az arcvonal összekuszálódott, és elszakadtunk az utánpótlástól. Nem volt víz. Meg ennivaló sem. Kötszer, lőszer, semmi. Borzalmas hadjárat volt. A vezetőket csak az érdekelte, hogy minél hamarabb törjünk előre, foglaljuk el az ellenséges területeket, senki sem törődött akkor a hadtáppal. Előfordult, hogy három napig alig ittam, csak annyit, hogy reggel az éjszakára kitett törülközőmből kicsavartam az összegyűlt harmatot. De nem többet, mert azonkívül egy csepp sem volt. Odáig jutottam, hogy inkább a halált választom, mert nincs a világon kegyetlenebb szenvedés, mint a szomjazás. Még az is jobb lett volna, ha agyonlőnek, de a bajtársaim, akik haslövést kaptak, kétségbeesetten ordítottak vízért. Volt, aki megőrült. Élve jutott a pokolra. A szemünk előtt hömpölygött egy nagy folyó, annyit ihattunk volna belőle, amennyit csak akarunk, de nem lehetett odamenni, mert óriási szovjet tankok sorakoztak előtte lángszórókkal, úgy festett a géppuskafészkekkel telerakott környék, mint a tűpárna. A magaslatokon ügyes mesterlövészek. Éjszaka folyamatosan eregették a világí-

tóbombákat. Nekünk meg csak olyan puskánk volt, amit még 1905-ben, a japán-orosz háborúban rendszeresítettek. Egy embernek csupán huszonöt lőszere volt. Sokan nem bírták tovább, elmentek a folyóhoz, de egy sem jött vissza, mind meghaltak. Szóval, ha egyszer csendben kell maradni, akkor nem tehetünk mást, mint nyugodtan kivárjuk a sorunkat.

Itt megint beletrombitált a papír zsebkendőjébe, ami kijött, jól szemügyre vette, majd összegyűrte az egészet, és kidobta.

– Szóval a szerencse akkor jön, ha kivárjuk az áramlatot, de ha egyszer várni kell, akkor várni kell. Közben, akinek kedve tartja, meg is halhat – mondta.

– Akkor hát akár mindjárt meg is halhatnék?

– Mit mond?

– *Akkor hát akár mindjárt meg is halhatnék?*

– Úgy bizony!

Ha meghalsz is, Legalább ihatol, Halhin-Gol.

*

Ezt követően az öreg egy óra hosszat mesélt háborús élményeiről, mi pedig némán hallgattuk. Egy éven át havonta egyszer elmentünk hozzá „útmutatásért", de úgyszólván semmi ilyenről vagy jóslásról nem volt szó, csak a háborús történeteit mesélte: hogyan vitte le mellette egy tizedes fejét félig egy gránát, hogyan gyújtották fel a szovjet tankot benzinespalackkal, miként kerítették be és lőtték le a szovjet pilótát, amikor az kényszerleszállást hajtott végre a sivatagban, csupa ilyen sztorit. Mindegyik elég érdekes meg izgalmas lehetett, de a világ már csak ilyen. Elég hétszer-nyolcszor egymás után meghallgatni, és minden történet némiképp veszít a fényéből. Főleg, ha

nem a szokásos hangerővel adják elő. Olyan volt ez a társalgás, mint mikor erős szélben egy szikla túlsó oldalára kell átordítani, vagy külvárosi mozi első sorából nézni a Kuroszava-filmet. Amikor kijöttünk az öregtől, egy darabig süketen kóvályogtunk.

De szerettük hallgatni őt, legalábbis én élveztem a szövegét, mert meghaladta a képzeletünk határait. A legtöbb történet meglehetősen vérszagú volt, de ahogy lefestette a csatajeleneteket a piszkos ruhájú öregúr, aki bármelyik percben elindulhatott odaátra, minden elveszítette a valószerűségét, és meseszerűen hangzott. Öldöklő küzdelem képe bontakozott ki előttem, melyet fél évszázaddal ezelőtt vívtak a pusztában, Mandzsúria és Külső-Mongólia kietlen határvidékén, ahol még fű se nő. Míg Honda úrtól nem hallottam, úgyszólván azt sem tudtam, hogy Halhin-Golban, vagy hol, ütközet zajlott. Méghozzá minden képzeletet felülmúló, öldöklő, hősies küzdelem. A katonák úgyszólván puszta kézzel szálltak szembe a jól felszerelt, gépesített szovjet haderővel, amely széttaposta őket. A csapattesteket szétverték, teljesen megsemmisültek. Azokat a tiszteket, akik saját szakállukra visszarendelték a katonákat az arcvonalból, hogy a teljes pusztulástól megóvják őket, felülről öngyilkosságra kényszerítették. Hiába haltak meg. A szovjet fogságba esettek többsége félt attól, hogy hazatérve dezertálásért vonják őket felelősségre, ezért nem is kérvényezték a fogolycserét, és most mongol földben nyugszanak. Később Honda urat, aki megsüketült, leszerelték, és így lett belőle jós, jövendőmondó.

– Végeredményben jó is, hogy így történt – mondogatta Honda úr. – Ha nem vesztem el a hallásomat, még kiküldenek a dél-tengeri frontra és ottpusztulok. A halhin-gol-i túlélők zömét ugyanis délre vezényelték, és oda is vesztek. Tudniillik, ami

napvilágra került, az a császári szárazföldi hadsereg halálos szégyene volt, és mintha csak azért küldték volna félre az életben maradottakat, hogy tűnjenek csak el minél előbb. Viszont az ostoba parancsokat osztogató törzstiszteket a központban előléptették, és volt olyan semmirekellő, akiből a háború után politikus lett, míg az alattuk életüket kockáztatva harcolókat csaknem maradéktalanul megsemmisítették.

– Miért volt a gyalogságnak olyannyira szégyenletes Halhin-Gol? – vetettem közbe. – Hiszen olyan sokan áldozták az életüket, miért kellett őket irgalmatlanul eltenni láb alól?

Hiába, a kérdésem nem jutott el Honda úr füléig, csak még egyszer megkeverte jóslópálcáit.

– Szóval, jobb, ha ügyel a vízre! – figyelmeztetett még egyszer, és azzal véget vetett aznapi beszélgetésünknek.

*

Miután összevesztem az apósommal, többet nem mentünk Honda úrhoz. Okafogyottá vált, hogy tovább járjunk hozzá. Meg aztán, valójában Kumiko apja fizette a tiszteletdíját, mi meg nem álltunk olyan jól, (mennyi is lehetett?) hogy fizessük. Házasságkötésünk után anyagi téren a szánkig ért a víz, éppen csak felszínen tudtunk maradni. Így hát nemsokára Honda úr személye feledésbe merült. Az elfoglalt fiatalok legtöbbje egyszer csak megfeledkezik az öregek legtöbbjéről.

*

Este már az ágyban voltunk, és én még mindig Honda dolgain törtem a fejem. Az öreg és Kanó Málta is a vízről beszélt nekem, a kettő valahol összefüggött. A jós figyelmeztetett: ügyeljek a vízre, a nő pedig egészen Máltáig ment, hogy valami kü-

lönleges vizet felkutasson. Lehet, hogy a véletlen műve, de ezt mindketten borzasztó komolyan vették. Ez feltűnt nekem. Aztán eszembe jutott a csatakép Halhin-Gol vidékéről. A szovjet tankokon, géppuskafészkeken túl, a hömpölygő folyó. Meg az elviselhetetlen szomjúság. Határozottan hallottam, ahogy a sötétben áramlik a víz.

– Hallod? – szólt a feleségem. – Nem alszol?

– Fent vagyok.

– Csak eszembe jutott a nyakkendő. Az a vízcseppmintás. Tavaly év végén beadtam a tisztítóba. Gyűrött volt, és gondoltam, kivasaltatom, de aztán úgy, ahogy volt, az egészet elfelejtettem.

– Év végén? – kérdeztem. – De hiszen annak már több mint fél éve.

– Hm. Ismersz engem, én ilyet nem szoktam elfelejteni, nem is tudom, hogy történhetett! Ügyetlen voltam. Pedig milyen szép darab volt… – a feleségem kinyújtotta kezét, és megérintette a karomat. – Ott van szemben az állomással az üzlet. Szerinted megvan még a nyakkendő?

– Holnap megyek és megnézem, talán még megvan – mondtam.

– Miből gondolod? – kételkedett az asszony. – Hiszen már fél éve is annak, hogy beadtam. A tisztítók általában negyedévenként kidobják az olyan holmit, amiért nem jönnek. Valószínűleg most is ez történhetett. Miből gondolod, hogy megőrizték?

– Abból, hogy Kanó Málta mondta. Megnyugtatott, hogy megtalálom a nyakkendőt, valahol a házon kívül.

Éreztem, hogy Kumiko a sötétben odafordul felém.

– Te hiszel annak a nőnek? – kérdezte.

– Valami azt súgja, hogy bízhatok benne.

– Akkor az is lehet, hogy egyszer majd a bátyámmal is megértitek egymást – az asszony hangjában érezhető volt, hogy örül a dolognak.

– Meglehet.

Már aludt, amikor én még mindig a halhin-gol-i csatamezőn jártam gondolatban. Aludtak a katonák, mind. Fejük felett az égbolton fénylettek a csillagok, körülöttük temérdek tücsök ciripelt, és hallani lehetett a folyó csobogását. Ennek hangjára magam is elaludtam.

5

Savanyúcukor-mérgezés
–
Repülni nem tudó madár, kiszáradt kút

Leszedtem az asztalt reggeli után, majd elkerekeztem az állomás melletti tisztítóhoz. Az üzletben egy ráncos képű, sovány fickó fogadott, aki negyvenes éveinek a derekán járhatott. Percy Faith és zenekara szólt a polcon lévő jókora *JVC* kazettás magnóból, amelyiknek még külön mélynyomója is volt, a készülék mellett pedig halomban álltak a kazetták. Nagyszerű vonósok vezetésével játszották a *Tara* témát. A tisztítós a háttérben, a kazettás magnóról szóló melódiát fütyörészve, látható kedvtelléssel, egy ingen munkálkodott a gőzvasalójával.

Megálltam a pult előtt, majd elnézést kérve elmondtam neki, hogy tavaly itt felejtettünk egy beadott nyakkendőt. Nem vitás, a megjelenésem a nyugodt kis világában e délelőtti órán olyan volt, mint mikor hírnök jő, és lihegve szól a görög drámákban, baljós üzenettel.

– Gondolom, a cédulát nem őrizte meg – szólt az ember megtört hangon, de nem rám nézett, hanem oldalt, a falon függő naptárnak beszélt. Alpesi tájat ábrázolt a kalendárium júniusi fotója: zöldellő völgyben békésen legelő tehéncsordával, mögöt-

tük élesen kirajzolódott a Matterhorn vagy a Mont Blanc fehér, hótakarta csúcsa. Tekintetem az ember arcára tévedt, leolvashattam róla a szemrehányást: „Ha eddig nem jutott eszébe, igazán végleg elfelejthette volna.” Nagyon beszédes ábrázata volt.

– Tavaly, év végén… – tűnődött –, nehéz ügy, fél éve már annak. Na, mindegy, megnézem…

Kikapcsolta a vasalót, letette az állványra, és a *Nyaralóhely* című film dallamát együtt fütyülve a magnóval, hátrament, és a polcokon matatott.

Gimnazista koromban láttam a filmet a barátnőmmel. Troy Donahue és Sandra Dee játszotta a főszerepeket. Connie Francis filmje volt a másik, amit együtt láttunk. Emlékezetem szerint nem volt valami nagy szám, de amikor tizenhárom év elteltével, egy tisztítóban meghallottam a zenét, csak a kellemes dolgokra emlékeztetett abból az időből. A lánnyal mozi után elmentünk egy kis kávézóba a parkban, ittuk a kávét, és süteményt falatoztunk hozzá. Valószínűleg a nyári szünetben lehetett, mivel a két nyári témájú filmet egymás után vetítették. Két kis darázs szállt a lány süteményére, még arra is emlékeztem, ahogy apró szárnyaikat rezegtették.

– Azt mondja, hogy kék vízcseppmintás volt? – kérdezte a tisztítós. – Okadának hívják az urat?

– Úgy.

– Szerencséje van – ismerte el.

*

Amikor hazaértem, rögtön felhívtam a feleségemet a munkahelyén.

– Megvan a nyakkendő! – tudattam vele.

– Ez igen!

Kicsit erőltetett volt a hangja, mint mikor a kisgyereket dicsérik, amiért jó osztályzatot hozott haza. Kissé kellemetlen érzés fogott el tőle. Talán meg kellett volna várnom a hívással az ebédidőt.

– Jó, hogy megtaláltad, én is nagyon szerettem volna, de most nem érek rá, várnak a másik vonalon. Bocs, de felhívnál inkább délben?

– Jó, majd akkor hívlak – egyeztem bele.

Kimentem az újsággal a verandára, s ott, mint máskor is, hason fekve böngésztem az álláshirdetéseket. Az egész oldal tele volt mindenféle érthetetlen jelzésekkel, célzásokkal, de én elolvastam mindent az utolsó betűig. Milyen rengeteg foglalkozás van ezen a világon! Akárcsak egy új temető tervrajzán, ott sorakoztak katonás rendben, keretek közé szorítva a hatalmas újságpapíron. Ám jóformán lehetetlennek tűnt, hogy találjak közöttük valami nekem való foglalatosságot. Biztos, hogy az újságpapír parcelláiban, ha mondjuk töredékesen is, de létezett valami információnak beillő, de nem mentem vele semmire, mert nem akadtam olyanra, amit el tudtam volna képzelni magamnak. Mivel a hirdetésekben sorjázó nevek, jelek, számok túl elvontak voltak, megértésük számomra éppen olyan reménytelennek látszott, mintha egy állatot kellett volna a csontjaiból rekonstruálni.

Amikor már elég hosszú ideje meredtem az álláshirdetésekre, bizonyos bénultság vett erőt rajtam. Lassan már azt sem tudtam, mit is akarok, hová menjek, vagy inkább, *hová ne.*

Rendszerint ilyenkor hallottam meg, ahogy a Kurblimadár valamelyik fa tetején rákezdi. Csak azt fújja, hogy giiiiii. Felkel-

tem, letettem a lapot, és a tornácoszlopnak támaszkodva figyeltem a kertet. Kicsit később a madár újra megszólalt. Ezúttal a szomszéd kert fenyőfájáról szólt. Hiába meresztettem a szememet, képtelen voltam felfedezni az ágak között. Csak a hangját. Mint mindig. Mindenesetre aznapra a világ fel volt húzva.

Tíz óra előtt eleredt az eső, de nem komolyabban, alig lehetett észrevenni, hogy esik-e vagy sem, csak akkor láttam, hogy szemerkél, ha jól kimeresztettem a szememet. Pedig ha ezen a világon előfordul az eső meg a *nem* eső, akkor a kettő között valamiféle mezsgyének kell húzódnia. Leültem a tornácra, és egy darabig azon voltam, hogy felfedezzem a határvonalat: meg kell lennie valahol.

Később azon tépelődtem, hogy ebéd előtt elmenjek-e a közeli uszodába, vagy inkább valahol az üres telek környékén keresgéljem a macskát. Tehát a kertre hulldogáló esőt nézve egy darabig azon töprengtem: uszoda/macska…

Végül a macskakeresés mellett döntöttem. Kanó Málta azt mondta, hogy az állat nincs a közelben, de ezen a délelőttön valahogy mégis úgy éreztem, utána kell mennem. Hozzátartozott a mindennapjaimhoz. Aztán meg, ha Kumikónak elmondom, talán egy kicsit megörvendeztetem vele. Felvettem egy vékony esőkabátot, nem akartam esernyővel bajlódni. Teniszcipőt húztam, zsebre vágtam a lakáskulcsot meg egy marék citromos savanyúcukrot, és elindultam. Átvágtam a kerten, de amikor a kerítésre tettem a kezem, belemerevedtem a mozdulatba. Telefoncsöngés ütötte meg a fülemet. Csak azt nem tudtam, hogy a mi készülékünk-e vagy másé. Többnyire így vagyunk ezzel otthonról elmenőben – egyszer csak megszólal valahol a telefoncsengő. A téglakerítésen át beléptem a senki földjére.

A cipőm vékony gumitalpán át éreztem a gyep rugalmasságát. A telek csendesebb volt, mint máskor. Egy darabig visszafojtott lélegzettel füleltem, de egy árva hangot sem hallottam. A telefon is abbahagyta. Nem lehetett már sem madarat, sem városi zajt hallani. Az égbolt egyetlen rés nélkül, unalmas szürkével bevonva. Arra gondoltam, hogy az ilyen napokon a vastag felhőtakaró szívhatja fel a hangokat a földről. Nem is csak a hangokat, hanem mindenféle mást is magukba szippanthatnak. Talán még az érzelmeket is.

Esőköpenyem zsebébe dugott kézzel végigmentem a szűk ösvényen. Ahol a szárítók elfoglalták a helyet, oldalt kitértem, úgy mendegéltem ott csendesen, mintha egy kiszáradt csatorna medrében járnék. Még a teniszcipő vékony gumitalpa sem csapott zajt, ahogy a gyepen lépegettem. Útközben mást nem is hallottam, egyedül csak azt, hogy egy közeli házból szólt a rádió. Tanácsadó műsor volt, egy középkorú férfi panaszkodott benne az anyósára. Töredékesen hallhattam a műsort: az anyós 68 éves, és mindene a lóverseny. Távolodva a háztól a rádió hangja fokozatosan elhalkult, lassanként elhalványult, semmibe veszett a férfiú is, lovirajongó anyósával együtt.

Nemsokára a lakatlan ház elé érkeztem, mely változatlanul némán állt a helyén. Beszögezett ablaktábláival, alacsonyan függő hamuszínű fellegekkel a háttérben, mély szomorúságba burkolózva magasodott előttem a kétszintes épület. Ha a dudva nem nőtt volna tovább azóta, hogy utoljára erre jártam, talán még azt is elhittem volna (ha mondják), hogy itt valamiért megállt az idő. A néhány napja tartó esőzésnek köszönhetően ragyogott a gyep zöldje, minden burjánzott, ami a földbe ereszti gyökerét, és ontotta a tenyészet illatát. A fűtenger kellős közepén rezzenéstelenül állt a kőmadár, szárnyát kitárva, hogy

bármelyik pillanatban felrepüljön. Persze lehetetlen volt, ott kellett a földbe gyökerezve várnia, míg elszállítják valahova vagy lerombolják – más módja nem nyűhatott arra, hogy elkerüljön a kertből. A kertben csak a füvek fölött szállongó, elkésett káposztalepke volt képes a helyváltoztatásra. Olyan volt, mint mikor valaki meg-megtorpanva keres valamit. Vagy öt perc múlva továbbállt, tovább kutatva azt, amiről nem tudható, hol is van.

Savanyúcukrot szopogatva támasztottam a drótkerítést, és egy kicsit elbámészkodtam. Macskának se híre, se hamva. És semmi egyébnek sem. Úgy látszott, valamilyen természeti erő megállította a kertben a dolgok folyását.

Hirtelen úgy éreztem, van ott valaki. Hátrafordultam, de nem láttam senkit. A gazdátlan telek túloldalán volt egy kerítés, benne kisajtó, ahol az a lány állt a múltkor. Ám ezúttal a kertajtó zárva, egy lélek sem járt arra. Néma csend, halvány pára lepte be a kertet. Gyom- és esőillat érződött, meg az esőköpenyem szaga. A nyelvem alatt már félig elolvadt a cukor. Vettem egy nagy lélegzetet; a levegőben a szagok és illatok már eggyé váltak. Még egyszer körbenéztem. Sehol senki. Hegyeztem a fülemet, valahonnan távolról helikopter zümmögése hallatszott, de ahogy távolodott, ismét elborított mindent a néma csend.

Az elhagyott ház drótkerítésén volt egy ugyancsak drótháló kapu. Próbaként megnyomtam egy kicsit, meglepően könnyen nyílt, mintha hívogatott volna, lépjek csak be: „nem nagy ügy, egyszerű az egész, kerülj csak nyugodtan beljebb”. Ám akármilyen lakatlan is egy ingatlan, oda csak úgy behatolni – még ha nem számítom az ügyvédi irodában eltöltött nyolc év alatt apránként felgyülemlett jogi ismereteimet – akkor is törvénysértő cselekedet. Ha a környékbeliek észrevesznek, amint a lakatlan

ház udvarán téblábolok, értesíthetik a rendőrséget, a járőr haladéktalanul kiszáll, és vallatóra fog. Mondhatnám, hogy macskát keresek. Mire a rendőr a lakcímet kérdezné, meg a foglalkozásomat. Be kellene ismernem, hogy munkanélküli vagyok. Ez a tény pedig kétségtelenül éberségre intené. Elég idegesek voltak akkortájt a szélsőbalos terroristák miatt. Arra gyanakodtak, hogy szerte Tokióban rengeteg terrorista rejtekhely létezik, ahol a padló alatt puskákat és házi készítésű robbanószerkezeteket dugdosnak. Mi lesz, ha a rendőr felhívja az asszonyt a munkahelyén, hogy ellenőrizze az adataimat? Nem vitás, Kumiko ettől szörnyen kiborulna.

Mégis bementem a kertbe, és gyorsan behúztam magam mögött a kaput. Mit bánom én, ha egyszer úgy esik, vagy *úgy akar esni* a dolog, hát jöjjön, aminek jönnie kell. Mit törődöm vele!

Óvatosan körülnézve, – a teniszcipőnek köszönhetően – továbbra is nesz nélkül, átvágtam a kerten. Néhány, számomra ismeretlen, alacsony törzsű gyümölcsfa állt ott, a telket teljesen belepte a burjánzó fű. Olyan sűrű volt, hogy nem is nagyon lehetett felismerni köztük a többi növényt. A golgotavirág csúf indái két gyümölcsfára már felcsavarodtak, és úgy látszott, meg is fojtották őket. A kerítés mellett az illatos olajfa ágai rovarpetéktől fehérlettek. Egy darabig idegesítően keringtek a fülem körül a kis szárnyas bogarak.

A kőmadár hónalján túl az eresz alá értem, itt fehér műanyag kerti székek voltak egymásba rakva. Megfogtam a legfelsőt, de csupa sár volt, az alatta következő már nem annyira. Letöröltem róla a port, és leültem. A túlburjánzott dudva olyan magasra nőtt, hogy eltakarta ezt a helyet, és odakintről sem lehetett belátni. Az eresz alatt az átnedvesedéstől sem kellett tartanom. Kényelmesen elhelyezkedtem, és miközben szemmel tartottam

az esőáztatta kertet, halkan fütyörészni kezdtem. Egy darabig oda sem figyeltem, de később ráeszméltem, hogy *A tolvaj szarka* nyitányát fütyülöm, amit spagettifőzés idején hallgattam, miközben az a szörnyű nő rám telefonált.

Üldögéltem az elhagyatott kertben, nézegetve a kőmadarat, ügyetlenül fütyörésztem, és egyszer csak úgy éreztem, felém hajolt a gyerekkor, mert egy titkos helyet találtam, amiről senki sem tud, és senki sem lát. Ennek gondolatára egészen elcsendesedett a belsőm. Szerettem volna valahová egy követ elhajítani. Valamit eltalálni egy kaviccsal. Talán a kőmadarat, célnak az is megtenné. Ha megdobnám, éppen csak koppanna egyet. Gyerekkoromban gyakran szórakoztattam magam kődobálással. Jó messzire letettem egy üres konzervdobozt, és addig hajigáltam bele a köveket, amíg tele nem lett. Órákig eljátszottam ezzel, anélkül, hogy meguntam volna. De akkor, ott a kertben, nem volt kéznél kavics. Végül is nincs olyan hely, ahol minden meglenne, ami csak kell.

Felhúztam a lábamat a székre, és arcomat a térdemre támasztottam. Egy kicsit lehunytam a szememet. Változatlanul teljes csend vett körül. A szemhéjam alatti homály szürkés színű volt, hasonló a felhőkkel tarkart égbolthoz, csak egy kicsit világosabb árnyalatú. Néhány perc múlva mintha csak valaki átfestette volna aranysárgásra, majd zöldes színűre, végül a szürke átment élénkpirosba. El kellett ismernem, hogy ennek a színnek is igazán sok árnyalata létezik. Arra gondoltam, hogy mennyi csodálatos dolog van az emberben. Tíz percig csukva tartom a szemem, és láthatom a szürkeség sokféle árnyalatát.

Miközben a színpaletta elvonult a szemhéjam alatt, semmire sem gondolva, egyre csak fütyörésztem magamban.

– Hé! – szólt rám ekkor valaki.

Hirtelen kinyitottam a szemem, és ahogy oldalt fordultam, a gyomok közül ráláttam a drótkerítés kapujára. Valaki kinyithatta, mert tárva-nyitva állt. Ezek szerint bejöttek utánam. A szívem a torkomban dobogott.

– Halló! – szólalt meg megint valaki. Női hang volt.

Előlépett a kőmadár mögül, és odajött a lány, mert ő volt az, akivel a napokban találkoztam a szomszéd kertben, ahol napfürdőzött. Ugyanolyan világoskék *Adidas* trikóban, mint a múltkor, sortot viselt, ezúttal is húzta a lábát egy kicsit. Annyi volt csak a különbség, hogy nem volt rajta napszemüveg.

– Maga meg mit keres itt? – kérdezte.

– A macskát – így én.

– Ne, ne… – hitetlenkedett –, én ilyet még nem láttam: hogy lehet megtalálni egy macskát úgy, hogy valaki itt gubbaszt a bozótban, lehunyt szemmel, fütyörészve…

Kicsit elpirultam.

– Nekem ugyan mindegy – folytatta a lány –, de aki nem ismeri, azt gondolhatja, hogy megzavarodott. Vigyázhatna… maga nem bolond, igaz?

– Dehogyis! – tiltakoztam.

A lány közelebb jött, kiválasztott az eresz alól egy kevéssé piszkos kerti széket, nem sajnálta az időt, hogy aprólékosan megvizsgálja, végül letette a földre, és ráült.

– Nem tudom, mit fütyült, de nem valami dallamos… egyébként ugye, maga nem buzi, igaz?

– Gondolom, nem – válaszoltam. – Miért kérdi?

– Mert azt hallottam, hogy a homokosok szépen tudnak fütyülni. Tényleg így van?

– Ki tudja?

A lány tiltakozott.

– Engem nem érdekel, hogy maga meleg-e vagy dilinyós, vagy bármi… hogy is hívják magát? Nehezen tudom így megszólítani.

– Okada Toru vagyok.

– Nem különösebben eredeti név… – mondta a lány.

– Meglehet, de ami a hangzását illeti, lehetne valami külügyminiszteré is a háború előtti időkből.

– Nekem mondhatja, mindig gyenge voltam történelemből. Hagyjuk. És nincs esetleg valami beceneve, Okada Toru úr? Amit könnyebb kiejteni.

Törtem a fejemet, de nem jutott eszembe még egy árva csúfnév sem. Életemben egyetlenegyszer sem ragasztottak rám ilyet. Vajon miért?

– Nincs – válaszoltam végül.

– Például Maci vagy Breki, vagy ilyesmi.

– Nem volt.

– Nahát! – csodálkozott a lány. – Gondoljunk ki valamit…

– Kurblimadár – mondtam.

– Kurblimadár? – tátotta el a száját a lány. – Hát az meg micsoda?

– Az, amit mondtam. Minden reggel a fa tetején ül, és felhúzza a világ rugóját. Giiiiiiiii… ilyen hangon.

A lány még mindig az arcomat vizsgálta.

Felsóhajtottam.

– Jó, csak úgy mondtam. Ez a madár mindennapos nálunk. Mellettünk a fán, folyton azt mondja, hogy giiiiiiiiiiii, de még nem látta senki ember fia.

– Hűha – mondta a lány ezt se könnyű kimondani, de még mindig jobb, mint az Okada Toru. Szóval, Kurblimadár úr…

– Köszönöm – mondtam.

Felhúzta a térdét a székben, és rákönyökölt.

– És téged hogy hívnak? – érdeklődtem.

– Kaszahara Mei – mondta. – Mei, mint május.

– Májusban születtél?

– Naná, hogy venné ki magát, ha júniusban születek és Meinek hívnak!?

– Az már igaz – ismertem el. – Még mindig nem jársz iskolába?

– Figyelem magát, Kurblimadár úr – hagyta válasz nélkül a kérdést. – A szobámból távcsővel láttam, ahogy a drótkerítés ajtaján át bejött a kertbe. Mindig van kéznél egy kis messzelátómmal tartom szemmel ezt a senki földjét is. Maga nem is tudja, de elég sokan járnak erre, és nemcsak emberek, hanem állatok is. Tulajdonképpen mit művel maga itt ennyi időn át?

– Csak ábrándozom – mondtam. – Eszembe jutnak a régi dolgok, meg fütyörészek.

Kaszahara Mei a körmét rágcsálta.

– Azért maga furcsa egy kicsit…

– Dehogy, hiszen ilyesmi mindenkivel előfordul, nem?

– Az lehet, de az, hogy valaki elmegy egy lakatlan ház kertjébe, és ott fütyörészve ábrándozik a régmúlt időkről? Ezt meglehetné odahaza, a saját kertjében is!

Ez bizony így van, ismertem el magamban.

– Na és a macska, Vataja Noboru, még nem került elő? – kérdezte ekkor a lány.

Megráztam a fejemet, és visszakérdeztem:

– Te sem láttad errefelé?

– Jókora kandúr, barna csíkokkal, a farka vége egy kicsit megtört, ugye? Nem láttam, pedig azóta külön figyeltem rá.

Kaszahara Mei sortjának zsebéből előszedte a mezítlábas *Hope* cigarettát, és egy reklámgyufával rágyújtott. Egy darabig cl volt foglalva a pöfékeléssel, de azután megint rám nézett.

– Figyeljen csak, nem ritkul magának a haja?

Önkéntelenül végigsimítottam a hajamon.

– Nem ott, hanem elöl, a homlokánál – mondta. – Nem megy hátra a szokásosnál jobban?

– Nem vettem észre.

– Mindig onnan kezdenek kopaszodni. Én tudom. Magának is onnan indul el – azzal a lány összefogta a haját, hátrahúzta, hogy a homlokán látszódjék a haj vonala, a fejbőr fehérje, és felém fordulva mutatta. – Jó lesz, ha törődik vele!

Megsimítottam a homlokomat, és tényleg, ahogy a lány mondta, éreztem, hogy a haj vonala egy kicsit hátrább került, mint mikor utoljára néztem. Kicsit kellemetlen volt.

– Azt mondod, hogy törődjek vele, de hogyan lehet ilyesmivel törődni?!

– Ami igaz, az igaz, ezzel nincs mit kezdeni, a kopaszodásnak nincs ellenszere. Aki hajlamos rá, meg is kopaszodik, mihelyt eljön az ideje. Megállíthatatlanul. Mondogatják, hogy rendszeres hajápolással elejét lehet venni, de ez nem igaz. Hazugság. Meg kell csak nézni Sindzsuku nagyállomás környékén az ott hentergő hajléktalanokat, nincs közöttük kopasz ember egy sem. Azt gondolja, hogy naponta klinikára járnak, meg Sassoon-frizurával bajlódnak, gyógysamponnal mossák a hajukat? Az ilyen szöveggel csak a kozmetikai szereket gyártók hülyítik azokat, akiknek ritkul a hajuk.

– Értem, de te honnan tudsz ennyit? – kérdeztem.

– Régóta bedolgozó vagyok egy parókagyártó cégnél. Elvégre van időm, nem járok iskolába. Kérdőívekkel, felmérésekkel, effélékkel foglalkozom, így aztán sok mindent megtudtam. Rengeteg adatom is van.

– Hm.

– Ellenben – emelte fel a hangját, miközben eldobott cigarettáját cipője talpával gondosan eltaposta a földön – a vállalatnál, ahol bedolgozó vagyok, abszolút tilos használni azt a szót, hogy kopasz. Azt kell mondanunk helyette, hogy hajritkulás. A kopasz szó, azt mondják, hogy „hátrányos megkülönböztetés”-nek minősül, nem korrekt. Egyszer tréfából szőrrenyheséget mondtam, borzasztóan feldühödtek miatta. Figyelmeztetést is kaptam, hogy máskor ne idétlenkedjek, mert a vállalatnál min-

denki őszintén és komolyan veszi a munkáját. Érti ezt? Ezen a világon szinte mindenki őszinte és komoly.

Bekaptam megint egy citromízű savanyúcukrot, odakínáltam a lánynak is, de megrázta a fejét, nem kellett neki, helyette megint rágyújtott egy cigarettára.

– Mondja, Kurblimadár úr, maga elvesztette a munkáját, igaz? Még mindig munkanélküli?

– Még mindig.

– Tényleg komolyan akar dolgozni?

– Persze hogy akarok – mondtam, de elbizonytalanodva kijavítottam magam. – Vagyis nem tudom. Van egy olyan érzésem, hogy ezen még gondolkodnom kell. Magam sem értem, ezért nem tudom jól elmagyarázni.

Kaszahara Mei a körmét rágva nézett rám.

– Figyeljen ide, Kurblimadár úr. Mi lenne, ha együtt dolgoznánk a parókásoknál? Nem fizetnek túl jól, de kényelmes munka, marad mellette szabadideje is. Nem kell törnie a fejét, csak belevágni, azután már adja magát, és minden könnyen érthetővé válik. Egy kis környezetváltozás jót tenne magának, nem?

Nem tartottam lehetetlennek, és ki is mondtam.

– Nem rossz ötlet.

– Oké, akkor majd elmegyek magáért! Hol is lakik?

– Kicsit nehéz elmagyarázni, tovább kell menni az üres telken, többször kanyarodik az út, és van ott egy ház, előtte áll egy piros *Honda Civic.* Az ütközőre rá van ragasztva egy felirat: „Legyen béke a Földön.” Mögötte van a mi telkünk, de arrafelé

nincs kijárata, viszont át lehet mászni a kerítésen, az meg nagyjából olyan magas, mint én.

– Nem probléma, az nekem semmi.

– A lábad nem fáj?

A lány úgy fújta ki a cigarettafüstöt, mint aki sóhajt egy nagyot.

– Az már rendben van, csak azért húzom még szándékosan, hogy ne kelljen iskolába mennem. Észre sem vettem, és a szüleim miatt már egészen hozzászoktam. Akkor is húzom a lábamat, ha nem lát senki, még a szobában is, amikor egyedül vagyok. A tökéletességre törekszem, aki másokat be akar csapni, magán kezdje… Figyeljen csak, Kurblimadár úr! Bátor ember maga?

– Hát, nem különösebben.

– Régóta? – faggatott tovább.

– Régóta. És talán ezután sem fogok megváltozni.

– És kíváncsi?

– Egy kicsit igen – vallottam be.

– A bátorság és a kíváncsiság tulajdonképpen hasonlít egymásra, nem? – filozofált a lány. – Ahol bátorság van, ott kíváncsiság is, és fordítva.

– Igazad van – ismertem be. – Bizonyos esetekben lehet, hogy átfedi egymást a két fogalom.

– Például, amikor besurran valaki mások kertjébe…

– Ahogy mondod – forgattam meg a savanyúcukrot a nyelvemen. – Amikor belépsz mások területére, a kettő összevegyül

benned. Viszont a kíváncsiság többnyire hamar kialszik, a bátorsághoz meg hosszú utat kell megtenni. A kíváncsiság olyan, mint egy kibírhatatlan, nagydumájú haver, felpiszkálja a tüzet, majd alkalomadtán lelép, és össze kell szedned a bátorságodat, hogy helytállj valahogy.

A lány eltűnődött.

– Aha, így is lehet gondolkodni – szólt, majd felállt, és leporolta sortjának fenekét, aztán lenézett rám.

– Kurblimadár úr! Nem akarja megnézni a kutat?

– Milyen kutat?

– Van itt egy, kiszáradt ugyan, de én azért kedvelem. Akkor megnézi?

*

Átmentünk a kerten, a kút a ház mellett volt. A kútkáva úgy másfél méteres átmérőjű lehetett, vastag fatábla volt rajta fedő gyanánt, azon pedig két betonkocka nehezéknek. A kútgyűrű egy méterre emelkedett ki a talajból, mellette – mintha csak a kutat akarná védeni – egy öreg fa állt. Gyümölcsfa lehetett, de hogy milyen, azt már nem tudtam megállapítani.

Mint minden a ház táján, a kút is elhagyatott volt, olyan benyomást tett rám, amit nyomasztó közönyként tudnék megfogalmazni. Az ember látóköréből kiesett szervetlen tárgyak szervetlen halmaza volt ott minden. Ha egy képet akarnék festeni „Elhagyatott lak” címmel erről a házról, a kutat semmiképpen sem hagynám ki belőle. Ugyanúgy mindenkitől elfelejtve, megvetve, mint a műanyag kerti székek, a kőmadár, a kifakult, bedeszkázott ablakok. A képlékeny időben minden sorsszerűen a romlásba hanyatlik, hangtalan csúszik lefelé.

Ám ahogy a kőkutat közelebbről is szemügyre vettem, kiderült, hogy a környezeténél sokkal régebbi időkben keletkezhetett. Valószínűleg létezett már, mielőtt a házat ideépítették volna. A fedele is igen réginek látszott. Jó keményen ki volt betonozva, de a cementet valószínűleg később tapaszthatták a már meglévő falazatra, talán annak megerősítése végett. A mellette álló fa is azt akarta érzékeltetni, hogy ő is sokkal régebben áll ott a kertben, mint a többiek.

Levettük a kettéváló fedél egyik darabját, hogy behajolva a káván, belenézzünk a kút mélységébe. Nem lehetett lelátni az aljára. Irdatlan mély volt, alul már mindent elnyelt a sötétség. Beleszagoltam, és halványan érezni véltem valamit.

– Nincs benne víz – mondta Kaszahara Mei. – Kiszáradt, víztelen.

Nem repül a madár, a kútnak nincs vize, kijárat nélküli ösvény… és még mi is?… – gondoltam magamban.

A lány felvett egy lábánál heverő téglaszilánkot, és a mélybe dobta. Kis idő múlva száraz zörej hallatszott odalentről. Olyan halkan súrlódó hang volt ez, mintha valaki a kezében szétmorzsolta volna a tégladarabot. Kiegyenesedve a lány felé fordultam, és megkérdeztem:

– Vajon miért nincs víz odalent? Kiszáradt, vagy talán feltöltötték?

Kaszahara Mei vállat vont.

– Jobb lett volna betömni, semmi értelme sincs, így még veszélyes is, beleeshet valaki. Nem gondolja?

– Igazad van. Ha egyszer már kiszáradt.

Hirtelen eszembe jutott Honda úr egykori mondása.

„Ha felfelé megy az út, akkor ki kell keresni a legmagasabb tornyot, és felmászni a tetejére, ha lefele, akkor a legmélyebb kút fenekére kell leereszkedni.”

Na, most itt rátaláltam a kútra.

Még egyszer a mélység fölé hajoltam, és anélkül, hogy bármit is forgattam volna a fejemben, egyszerűen csak meresztettem a szememet a sötétbe. Világos nappal ilyen mély sötétség, gondoltam. Köhintettem és nyeltem egyet. A köhögést a mélység úgy visszhangozta, mintha lett volna valaki odalent. A számban visszamaradt a citromos savanyúcukor íze.

Visszatettem a fedelet, arra meg a betonkockákat. Az órámra néztem, mindjárt fél tizenkettő. Ebédszünetben el kell érnem telefonon Kumikót.

– Mennem kell.

Kaszahara Mei rám pillantott.

– Jó, menjen csak. Kurblimadár úr, menjen haza.

Átvágva a kerten láttam, ahogy a kőmadár azzal a kiszáradt

szemével változatlanul mered az égre. Odafenn a szürke felhőtakarón egyetlen szakadást sem lehetett találni. Az eső már elállt. A lány kitépett egy maroknyi fűszálat, és feldobta a levegőbe. Szélcsend volt, mind szépen lehullt a lába elé.

– Estig még rengeteg idő van – mondta, de nem is nézett rám.

– Van bizony.

6

Hogyan nőtt fel Okada Kumiko, hogyan Vataja Noboru?

Nincsenek testvéreim, így nem igazán tudom elképzelni, milyen az, amikor később már felnőve saját lábukra állnak, vajon hogy vannak egymással. És még valamit nem tudok: mi rejtőzhet Kumiko arckifejezése mögött, amikor Vataja Noboru, a bátyja szóba kerül? Mindig olyan furcsa képet vág, mintha tévedésből valami különös ízű ételbe harapott volna. Kumiko tud róla, nyilvánvalónak tartja, hogy a sógorom iránt szemernyi rokonszenvnek nevezhető érzés sincs bennem. Igazság szerint a feleségem egyáltalán nincs oda a Vataja Noboru nevezetű személyért. Ha teszem azt, nem lenne közöttük vér szerinti, testvéri kapcsolat, valószínűtlennek tűnik, hogy szóba állnának egymással. Viszont mégiscsak testvérek, és ez kissé bonyolítja a dolgokat.

Házasságkötésünk után Kumiko és Vataja Noboru a maguk valóságában alig látták egymást. Én meg egyáltalán nem járok a feleségem családjához. Már említettem, hogy összevesztem Kumiko apjával, és véglegesen szakítottunk. Meglehetősen vad szóváltásba keveredtünk. Könnyen meg tudnám számolni, hogy életemben hányszor fordult velem elő ilyesmi, viszont ha

egyszer belemegyek egy ilyen csetepatéba, nagyon komolyan veszem, és nem tudok megállni félúton. Érdekes, hogy miután mindent kiadtam magamból, ami a szívemet nyomta, nem tápláltam többé haragot apósom iránt. Csak annyit éreztem, hogy végre megszabadultam régóta cipelt, súlyos terhemtől. Nem maradt utána se gyűlölet, se harag. Azoknak az embereknek az életét – jóllehet problémáik kellemetlennek és értelmetlennek tűntek nekem – szánalomra méltónak tartottam. Mondtam a feleségemnek, hogy én nem akarok többé apjával-anyjával találkozni, de tőlem felkeresheti őket, amikor csak tetszik, nem tartozik rám. Kumiko ezután nem járt náluk, nem találkozott velük.

– Jól van – mondta. – Idáig sem fűlt hozzá a fogam túlságosan.

Vataja Noboru akkoriban még együtt lakott a szüleivel, de nem keveredett bele a csetepaténkba, semleges maradt, elvonult valahova. Ez nem volt valami nagy csoda. Vataja Noboru egy szemernyi érdeklődést sem érzett egy olyan ember iránt, mint amilyen én vagyok, és elutasította magától még a gondolatát is annak, hogy – leszámítva az elkerülhetetlen eseteket – bármilyen magánjellegű kapcsolatba keveredjen velem. Így aztán, amikor már beszüntettem látogatásaimat Kumiko családjánál, Vataja Noborut sem kellett látnom többé. Elfoglalt voltam én is, a feleségem is, aki nem volt túlságosan ragaszkodó testvér.

Mindazonáltal Kumiko nagy néha felhívta testvérét az egyetemi kutatóintézetben, és időnként Vataja Noboru is telefonált a feleségemnek a hivatalba. De otthon végképpen nem kereste sohasem. Kumiko olykor említette is nekem: „ma felhívott a bátyám”, vagy: „telefonáltam a testvéremnek”, de, hogy mit be-

széltek egymással, azt már nem tudom. Nem kérdeztem, a feleségem sem látta különösebben szükségesnek, hogy beszámoljon nekem.

Mit érdekel engem, hogy ők ketten mit beszélnek egymással. Szó sincs róla, hogy zavarna vagy kellemetlenül érintene, de őszintén szólva, akárhogy töröm a fejemet, sehogy sem értem, mi beszélnivalója van ennek a két embernek egymással. Mi lehet az a sajátos rokoni szál, ami összeköti őket?

*

A feleségem és Vataja Noboru, ha testvérek is, kilenc év van közöttük, ráadásul Kumikót kiskorában elvitték az apja családjához, és hosszú ideig ott nevelkedett, így nem nagyon lehet felfedezni közöttük bensőséges testvéri kapcsolatot.

Tulajdonképpen nem is ketten voltak testvérek, volt közöttük egy harmadik is, Kumiko nővére, aki öt évvel volt idősebb nála. Szóval eredetileg három testvér volt, de amikor Kumiko hároméves lett, az apai család – úgymond – elragadta Tokióból és elvitte messzire, Niigatába, ahol a nagymama keze közé került, az öregasszony nevelte. Később a szülei azt mondták neki, hogy születésénél fogva gyengécske volt, és ezért kellett elvinni Tokióból, a vidéki jó levegőre. Kumikót azonban ez a magyarázat nem győzte meg. Nem volt különösebben gyenge, komolyabb betegsége nem volt, és nem vette észre, hogy Niigatában a körülötte lévők különösebben ügyeltek volna testi erősödésére. Mondta is nekem, hogy szerinte a szülők magyarázata csak ürügy lehetett.

Jóval később az egyik rokontól tudta meg, hogy Kumiko anyja és az anyósa között évek óta tartó viszály dúlt, és az, hogy ő Niigatába került, tulajdonképpen egyfajta feloldása volt en-

nek a feszültségnek, afféle *modus vivendi*, a házastársak odaadták a gyereket, s ezzel lecsillapították a nagyanya haragját. Az öregasszony biztosítva látta a fiával való kapcsolatát. Hiszen nála volt az unokája. Kumiko afféle túsz volt a nagymamánál.

– Többen voltunk testvérek, tehát a szüleim nem érezték magukat rosszul, amikor egyik gyerekük elkerült a házból – mesélte Kumiko. – Nem akartak elhagyni, mivel kicsi voltam még, egy kis könnyű lelkiismeret-furdalással mégis odaadtak. Mindenféle értelemben ez volt mindenki számára a legkézenfekvőbb megoldás. Hihető ez? A szülők ne tudták volna, hogy mindez milyen borzasztó hatást tesz egy kisgyerekre?

Egyszóval a nagyanyja nevelte Kumikót vidéken háromtól hatéves koráig. Ottani élete egyáltalán nem volt boldogtalan, netán kedve, természete ellen való. A nagymama gyengéden szerette, és saját, jóval idősebb testvéreinél sokkal jobban tudott játszani a korban hozzá közelebb álló unokatestvéreivel. Amikor azonban elérte az iskoláskort, visszavitték Tokióba. A szülők mindenképpen ragaszkodtak ehhez, mert elválasztva gyermeküktől egyre nyugtalanabbak lettek, és attól tartottak, hogy már késő lesz visszaszerezni. Bizonyos értelemben máris elkéstek a visszaköltöztetéssel. Miután eldőlt a hazahozatal, néhány hétig a nagymama egészen ki volt kelve magából, és rendkívüli izgatottság vett rajta erőt. Elutasította az ételt, és jóformán aludni sem tudott. Hol sírt, hol dühöngött, máskor szavát sem lehetett venni. Egyszer magához szorította Kumikót, máskor akkorát vágott rá a vonalzóval, hogy a gyereknek hurka maradt a karján, mocskos szavakkal szidta a kislány anyját. Azt is mondta, inkább a halál, mint hogy Kumikót odaadja, és ne is lássa többé!

Máskor meg a látását sem bírta: hordja el magát a gyerek a szeme elől! Előfordult, hogy az öregasszony ollót fogott saját csuklójára. Kumikónak pedig fogalma sem volt arról, hogy mi történik körülötte.

Csak annyit tehetett, hogy időlegesen bezárja a szívét a külvilág elől. Teljesen felhagyott azzal, hogy bármit is gondoljon, bármit is akarjon. A helyzet messze meghaladta a felfogóképességét. Becsukta a szemét, lezárta a fülét, és nem gondolkodott tovább. Jó néhány hónappal később nem emlékezett semmire sem. Mire magához tért, már új környezetben találta magát, ott, ahol eredetileg is lennie kellett volna, a szüleivel és a testvéreivel együtt. De ez számára nem *a családja,* csupán egy *új környezet* volt.

Nem tudta, hogy miképpen választották el a nagyanyjától, hogyan vitték oda, csak ösztönösen megérezte, hogy nem tér vissza többé a niigatai házba, az addigi életéhez. Az új világ megértése többnyire meghaladta a hatéves Kumiko képességeit. A gyermek addigi környezete és ez a másik mindenben eltérő követelményeket állított elé. Még ami hasonlított, az is egészen másként működött az új környezetben. Nem tudta megragadni az új világ értékrendjét, még az alapelveket sem. Beszélgetni sem tudott „új" családjával.

Szóval az új helyzetben Kumikóból szótlan és problémás kislány lett. Nem tudta átlátni, hogy ebben a szituációban ugyan kinek is hihetne, kire támaszkodhatna feltétlen bizalommal. Akkor sem nyugodott meg, ha néha az apja vagy az anyja a karjába vette, mert a belőlük áradó szagra (a szagukat sem ismerte) nyugtalan lett, néha undorodott is. Az egész családból a nővére volt az egyetlen, akinek örömmel ki tudta tárni a szívét. A szüleit zavarba hozta Kumiko kezelhetetlensége, a bátyja pedig ab-

ban az időben jószerével észre sem vette, hogy a világon van. A nővére azonban tudta, hogy mikor a kislány magába roskadva ül, belül milyen zavart lehet, mennyire magányos, és nagy türelemmel gondját viselte. Egy szobában laktak, és Kumiko lassanként beszélni, majd olvasni kezdett, együtt jártak az iskolába, a nővére segített neki a tanulásban is. Amikor Kumiko órahosszat csak sírt a szoba sarkában, odaült mellé és átölelte. Azon volt, hogy csak egy kicsit is kinyissa a húga szívét. Ha a rákövetkező évben egy szerencsétlen ételmérgezés következtében nem hal meg a nővére, a dolgok egészen másképp alakulhattak volna.

– A család sorsa is jobbra fordul, ha a nővérem életben marad – mondta egyszer Kumiko. – Igaz, hogy még csak hatodikos elemista volt, mégis – mondhatni – a család központi figurája lett, és ha nem hal meg, azt hiszem, nem így alakulnak otthoni dolgaink, hanem sokkal kedvezőbben. Legalábbis rajtam sokat segített volna. Értesz engem? Azóta egyfolytában bűntudatom van mindenkivel szemben. Miért nem én haltam meg a nővérem helyett?! Hiába élek, haszontalan vagyok, és senki sem örül nekem. A szüleim, a bátyám érzik ezt, mégsem volt senki, aki egyetlen együtt érző szót pazarolt volna rám. Arra viszont nemegyszer sort kerítettek, hogy elhalt nővéremet magasztalják. Milyen szép és mennyire jó eszű volt. Mennyire szerette mindenki. Milyen jószívű volt és milyen remekül zongorázott. Figyelj csak, engem is taníttattak zongorázni. A nővérem halála után ottmaradt a nagy hangversenyzongora. Én viszont tudtam, hogy sohasem fogok olyan jól játszani, és nem akartam bevallani, hogy alábbvaló vagyok nála. Én nem akarok senkit pótolni, és nem szeretnék olyanná válni, mint valaki más. De nem voltak kíváncsiak rá, hogy mit akarok mondani. *Engem nem*

hallgatott meg senki. Ezért aztán most is utálom a zongorának még a látását is, meg azt is, ha valaki játszik rajta.

Mindennek hallatán nagyon megnehezteltem a családjára. Hogy bánhattak el így Kumikóval. Ilyen kegyetlenül. Abban az időben még nem voltunk házasok, csupán két hónapja volt, hogy megismerkedtünk. Egy csendes vasárnap reggel az ágyban feküdtünk. Mintha egy összegubancolódott zsineget akarna szétbontani, lassan, egyenként mérlegelve a dolgokat, elmesélte nekem a gyermekkorát. Első ízben történt, hogy ilyen hosszan beszélt magáról. Egészen addig csak annyit tudtam róla, hogy szűkszavú, szeret rajzolgatni, szép, egyenes a haja, és bal lapockáján két anyajegy található. Az, hogy velem lefeküdt, életének legelső szerelmi tapasztalata volt.

Beszéd közben Kumiko elérzékenyült kicsit. Meg is értettem, hogy sírhatnékja támadt. Átöleltem, és a haját simogattam.

– Ha élne a néném, azt hiszem, te is biztos megkedvelnéd. Mindenki első látásra beleszeretett – tette hozzá.

– Az meglehet, de én téged szerettelek meg. Ez végül is kettőnk dolga, a tied meg az enyém. A nővérednek ehhez nincsen semmi köze.

Kumiko egy időre elnémult és gondolataiba merült. Vasárnap reggel fél nyolc volt, amikor minden olyan gyengén és üresen visszahangzik körülöttünk. Hallgattam, ahogy fölöttünk a tetőn galambok sétálgatnak, a távolból hallatszott, ahogy valaki a kutyáját szólongatja. Kumiko hosszú ideig a mennyezet egy pontjára szegezte a szemét, majd hirtelen megkérdezte:

– Szereted te a macskákat?

– Szeretem bizony – mondtam. – Hogyne szeretném. Gyerekkoromban mindig volt macskám, sokat játszottam vele, még együtt is aludtunk.

– De jó, hogy ezt mondod! – örvendezett Kumiko. – Én is úgy voltam vele, annyira szerettem volna gyerekkoromban cicát tartani! De nem lehetett, mert anyám utálta a macskákat. Az eddigi életem során semmit nem kaptam meg, amit nagyon szerettem volna. *Egyetlenegyszer sem.* Ugye azt gondolod, hogy ilyen nem létezik? Biztos meg sem tudod érteni, milyen élet az ilyen. Ha az ember megszokja, hogy semmihez nem jut hozzá, amihez kedve lenne, lassan már maga sem tudja, mit is akar, mi kellene neki.

Megfogtam Kumiko kezét, és úgy beszéltem hozzá.

– Lehet, hogy eddig ez így volt, de már nem vagy gyermek. Jogod van ahhoz, hogy szabadon választva, megváltoztasd az életedet. Ha ebbe beletartozik, hogy macskád legyen, akkor kedvedre tarthatsz macskát. Egyszerű ez. Jogod van hozzá, nem igaz?

Rám nézett, és csak annyit mondott, hogy „de, igaz”. Néhány hónap eltelte után az is szóba került köztünk, hogy összeházasodunk.

*

Ha Kumikót gyerekkorában megtörte a bonyolult családi helyzet, akkor el lehet mondani, hogy ifjúkorában a bátyja, Vataja Noboru is elszenvedett – bizonyos értelemben – rendellenes torzulásokat. A szülei imádták egyetlen fiúgyermeküket, de ugyanakkor számos követelményt is támasztottak vele szemben. Az apja hitt abban, hogy kíméletlenül félre kell nyomni mindenkit az útból, ha a japán társadalomban akárcsak egy ki-

csit is előkelőbb helyet akarunk elfoglalni. Erről szilárdan meg volt győződve.

Magam is hallottam ezt tőle, a saját szájából, nem sokkal azután, hogy Kumikóval összeházasodtunk. Az emberek nincsenek egyenlőnek teremtve, mondogatta az apósom. Az iskolában ugyan elméletileg az emberek egyenlőségét tanítják, de ez mesebeszéd. Demokratikus berendezkedésű országban élünk, de azzal együtt a nagy hal felfalja a kis halat. Japán hierarchikus osztálytársadalom, és ha nem férkőzöl be az elitbe, nincs sok értelme az életednek, csak várod, hogy a nagy húsdaráló elnyeljen. Ha csak egy-egy fokot is, de mindig egyre följebb kell kapaszkodni a ranglétrán. A becsvágy természetes emberi jelenség. Ha ezt kiölnék belőlünk, tönkremenne ez az ország. Apósom okfejtéséhez nem volt egy szavam sem, de nem hinném, hogy véleményem vagy nézeteim taglalása a legcsekélyebb mértékben is felkeltette volna az érdeklődését. Ő csupán saját, örök és megváltoztathatatlan meggyőződését akarta kifejteni.

Arra gondoltam akkor, hogy most már *ebben a világban,* ilyen emberekkel kell majd hosszú időn át egy levegőt szívnom. Megtettem feléjük az első lépést, és ezentúl folyton-folyvást ez ismétlődik majd. A fájdalom a szívem gyökeréig nyilallt. Valami félelmetesen felszínes, egyoldalú és nagyképű filozófia volt ez, mely teljesen figyelmen kívül hagyta mindazok szempontjait, akik névtelenül hordozzák a társadalom terheit, az emberek belső értékeit. Nem reflektált az emberi élet értelmére, hiányzott belőle a képzelőerő és az egészséges kételkedés is. Ez az ember teljes szívéből hitt saját csalhatatlanságában, és nem volt olyan eszköz, mely megrendítette volna önbizalmát.

Ami az anyát illeti, Tokió Jamanote nevű elitnegyedében nevelkedett, magas rangú hivatalnok lánya volt, és soha semmi-

ben nem látott szükséget. Saját véleménye vagy karaktere híján nem ellenkezhetett a férje elképzeléseivel. Amennyire én láttam, az asszony számára közvetlen környezetén kívül (rövidlátó is volt) minden más teljesen érdektelennek tűnt. Ha mégis szükséges volt, hogy gondoljon valamit a külvilágról, mindig átvette a férje véleményét. Vagyis talán éppen ezért nem okozott gondot másoknak. De gyengéje volt – mint ahogy ezzel a nőtípussal gyakran előfordul – a leküzdhetetlen hiúság. Saját értékrendje nem volt, tehát ha másoktól nem kölcsönzött mértéket és szempontokat, akkor nem tudta magát igazán jól előadni a maga társadalmi helyzetében. Gondolatait csakis egyetlen kérdés foglalta el: „Milyennek látszom mások szemében?" Kicsinyes nőszemély volt, aki csak azon idegeskedett, hogyan alakul férjének a hivatali pozíciója vagy a fia tanulmányi előmenetele.

Mindazt, ami nem fért szűk látókörébe, értelmetlennek tartotta. Megkövetelte, hogy Noboru jusson be a legnevesebb középiskolába, utána a lehető leghíresebb egyetemre. Az anya képzeletét messze meghaladta, hogy a fia mint ember vajon mennyire boldog gyermekkorában, vagy hogy előrehaladása közben milyen világnézetet alakít ki magának saját életéről. Ha bárkinek minderről a legkisebb kételye támad, és ennek hangot ad, az asszony őszinte felháborodással kérné ki magának, és hallatlan személyes inzultusnak fogná fel.

Így aztán a szülőknek sikerült eredményesen teletömni a serdületlen Vataja Noboru fejét félresikerült filozófiájukkal, elvetemedett világnézetükkel. Érdeklődésüket egyedül az elsőszülött fiuk kötötte le. Megengedhetetlennek tartották, hogy belenyugodjon abba, valaki esetleg a háta mögé utasíthatja. Keresnie kellett, miben lehetne még a legjobb, mert „aki egy olyan

szűk társaságban, mint egy iskolai osztály, nem tud első lenni, hogyan tör majd az élre odakint a nagyvilágban?" – mondogatták a fiúnak. Mindig a legjobb házitanítókat fogadták föl hozzá, akik egyre nagyobb teljesítményekre sarkallták. Ha előmenetelében az élen járt, mindent megvettek neki, mi szem-szájnak ingere, ennek köszönhetően anyagi javakban dúskálhatott már kora ifjúságában is. Viszont, amikor a legérzékenyebb és legsebezhetőbb életkorba lépett, nem jutott ideje lányok után járni, meg arra sem nyílt módja, hogy olykor a barátaival kirúgjon a hámból. Minden erejével azon volt, annak a célnak élt, hogy meg tudjon maradni az első helyen. Azt már én sem tudom, meg Kumiko sem, hogy jó volt-e mindez Vataja Noborunak. Nem az az ember, aki őszintén feltárja a lelkét a húgának vagy a szüleinek, vagy bárki emberfiának. Végül is tetszik, nem tetszik, nem volt más választása. Szerintem bizonyos fajta rendszerek – egyoldalúságukból és primitív voltukból kifolyólag – nem tűrik a kételyt és az ellentmondást.

Mindenesetre Vataja Noboru egy elit középiskolából a Tokió Egyetem közgazdasági szakára került, és az élmezőnyben végzett. Apja azt várta volna tőle, hogy végzés után hivatalnok lesz belőle, vagy valamely nagyvállalathoz kerül, de a fiú az akadémiai pályát választotta, benn maradt az egyetemen, tudós akart lenni. Vataja Noboru nem volt ostoba, megértett valamit. Inkább hajlott arra, hogy visszamaradjon egy olyan világban, melyben a hangsúlyt a tudást rendszerező felkészülésre és az egyéni tehetségre helyezik, mintsem hogy a végzés után kikerülve a versenyszférában, csapatmunkában tevékenykedjen. Két évet ezért a Yale egyetemi továbbképzőjén töltött, majd visszatért a Tokió Egyetemre. Ekkor a szülei kerítettek neki egy menyasszonyt, unszolásukra meg is nősült, de a házasság csak két évig tartott. Vataja a válás után megtért a szülői házba, és

ott élt tovább apjával, anyjával. Akkoriban, amikor először találkozhattam vele, elég furcsa, kelletlen ember volt.

Három évvel ezelőtt, harmincnégy éves korában publikált egy vaskos kötetet. Közgazdasági szakkönyv, magam is megszereztem, hogy elolvassam, de őszintén szólva egy kukkot sem értettem belőle. A szó szoros értelmében véve egyetlen oldallal sem sikerült tisztába jönnöm, hiába erőltettem, a mondatok értelmét nem sikerült megfejtenem. Azt nem tudnám eldönteni, hogy azért-e, mert tartalmilag volt problematikus, vagy a fogalmazással volt baj. Mindazonáltal a munkáról sokat beszéltek szakmai körökben. „Teljesen új megközelítésben íródott", „újfajta közgazdasági gondolkodás" – írták róla álmélkodva a kritikusok, de hogy mit akartak mondani ezzel, arra sehogy sem tudtam rájönni. A média nemsokára felkapta, és úgy mutatta be, mint korunk hősét. A munkájáról rengeteg kommentár látott napvilágot. Könyvének kifejezései, a „szexuálkoefficiens" és a „szekréciós gazdaság" az év divatszavai voltak. Újságok mellékleteket, folyóiratok különszámokat adtak ki róla, mondván, hogy ő az új értelmiségi típusa. Megértették volna a könyvét? Kötve hiszem, még abban is kételkedem, hogy kézbe vették és kinyitották volna akár csak egyszer is. De hiszen mindegy is nekik! Elég az hozzá, hogy Vataja Noboru kitűnő koponya, valamint fiatal, nőtlen, és érthetetlen dolgokat irkál.

Így vagy úgy, a fiatalember neve egy csapásra közismertté vált. Kritikákat kértek tőle, tévében szerepelt, gazdasági és politikai kérdésekben kérték ki tanácsát, rövidesen rendszeres tévévitákat is vezetett. Vataja Noboru környezete (minket is beleértve Kumikóval) ki se nézte volna belőle, hogy képes ilyen nagyszerű dolgokra. Én például ideges, csakis a szakmájának élő szobatudósnak gondoltam, de amikor bekerült a média vi-

lágába, könnyedén és bravúrosan oldotta meg a feladatát. Meg sem rezzent, amikor bele kellett néznie a kamerába. Sőt, nyugodtabban viselkedett, mint a hétköznapi életben. Ámulva néztük ezt a hihetetlenül gyors átváltozást. A tévében mindig kitűnő szabású öltönyben szerepelt, pontosan hozzáillő nyakkendővel, elegáns teknőckeretes szemüvegben. Frizurája modern fazonra belőve. Biztos még külön fodrásza is volt neki. Egészen addig egyszer sem láttuk ilyen pompásan felöltözve. Még ha a tévések is adták rá az öltönyt, úgy simult az alakjához, mintha csak ráöntötték volna. Rá lehetett volna fogni, hogy időtlen időktől fogva csak ilyen ruhában járt. Mi történt ezzel, tűnődtem magamban. Miféle ember ő valójában?

A kamera előtt inkább csendesen viselte magát. Ha igényelték a véleményét, akkor egyszerűen, könnyen érthető szavakkal, logikusan, észérvekkel nyilatkozott. Amikor mások nagy hangon vitatkoztak, ő visszafogta magát. Provokációnak nem ült föl, akkor beszélt, amikor ő akart, a másik magyarázkodását egyetlen szóval helyre tudta tenni. Derűs arccal, behízelgő hangon beszélt, remekül értett hozzá, hogyan kell ellenfele hátába bevinnie a halálos döfést. A tévé képernyőjén – nem tudni, miért – sokkal okosabbnak és megbízhatóbbnak látszott, mint a valóságban. Túlságosan jóképűnek ugyan nem mondható, de magas, nyúlánk, jól fejlett alkatú volt. Egyszóval Vataja Noboru a tévében, vagyis a médiában találta meg a neki éppen megfelelő helyet, mely éppoly örömmel fogadta be őt, mint ahogy ő is idomult a médiához.

Én azonban utáltam olvasni a szövegét, vagy bámulni a figuráját a képernyőn. Biztos, hogy volt talentuma, tehetsége. Ezt elismerem. Rövid távon képes volt lenyűgözni másokat. Képes volt felismerni a pillanatnyi szélirányokat, és olyan jó szimata

volt, mint az állatoknak. Ám jobban odafigyelve arra, amit írt és mondott, rájöttem, hogy hiányzik belőle a következetes gondolatmenet. Nem volt olyan értékrendje, mellyel alá tudta volna támasztani a hitelét. Egyoldalú rendszerekből összerótt szintetikus világ volt ez. Ezt az elegyet mindig képes volt az adott pillanat szükségleteihez igazítani. Az ügyes permutációs és variációs készségét valósággal zsonglőrként, művészi szinten művelte. Ám ha engem kérdeznek, mindez egyszerű színjáték volt. Ha következetesen végigvisszük a gondolatait, kiderül, hogy lényege a következetlenség, világnézetét vizsgálva pedig csak arra jutnánk, hogy nincs neki olyan. Ám éppen ez a hiány volt az ő intellektuális vagyona. A tömegkommunikációban zajló mentális mozgóháborúnak, mely apró darabokra tördeli az időt, nincs szüksége konzisztens, megállapodott világnézetnek nevezhető dolgokra. Vatajának tehát javára vált, hogy nem görnyedt efféle súlyos málhák terhe alatt.

Semmi féltenivalója nem volt. Ezért tudott minden idegszálával csakis magára a küzdelemre összpontosítani. Beérte azzal, hogy támadhat, legyűrheti az ellenfelét. Ennek megfelelően alakult át intellektuális kaméleonná, aki az ellenfél színe szerint változtatja a sajátját, a helyzet változásával fabrikál megfelelő logikát. Jól alkalmazta a pontosan odaillő retorikai fogások tömegét. Alapjában véve kölcsönözte őket valahonnan, és alkalmasint egyértelműen tartalmatlanok voltak, de olyan ügyesen és villámgyorsan forgatta ezeket a bűvész módjára légből kapott elemeket az adott pillanatban, hogy ott és akkor rajtakapni őt – a lehetetlenséggel volt határos. Tételezzük fel, hogy a hallgatósága néha észrevette a logikai szemfényvesztést, de érvelése másokéhoz képest sokkal elevenebb volt és sokkal erősebben ragadta meg az embereket, hiába voltak azok bizonyosan őszintébbek, ha kifejtésük körülményesebbre sikerült, és a hallgató-

ságnak nem nyújtottak közérthető, banális kapaszkodókat. Fogalmam sem volt, honnan sajátította el, de tudta, hogyan kell a tömeg érzéseit közvetlen módon irányítani. Ismerte a módját, milyen logika mentén lehet megmozgatni a sokaságot. Nem kellettek hozzá pontos észérvek. Elég volt *logikusnak látszani.* A lényeg az volt, hogy a népet eléggé fellelkesíti-e vagy sem.

Néha sikerült neki nehezen érthető szakszavakat is csatasorba állítania. Igaz, hogy úgyszólván senki sem tudott belőlük komolyabb jelentést kihámozni, de Vataja olyan hangulatot teremtett ilyenkor, hogy aki nem értette meg, csakis magát hibáztathatta, nem az elhangzott szöveget.

Gyakran előfordult, hogy csak úgy egymás után köpte azokat a számokat, amelyek neki jól az agyába voltak vésve. Ezeknek mindig nagy meggyőző erejük volt. Ám később, az adatokat megvizsgálva, kérdésessé vált, hogy azok hiteles forrásból származnak-e, lehet-e bízni bennük. Minderről egyetlenegyszer sem nyitottak komolyabb vitát. Mindenki tudja, milyen változékony lehet egyetlen adat is, de Vataja rendkívül ügyes stratégiával elérte, hogy az emberek zöme nem tudta egykönnyen felismerni ennek veszélyét.

Ügyes stratégiája engem elviselhetetlen ellenszenvvel töltött el, amit nem is tudtam pontosan megmagyarázni. Nem tudtam volna bebizonyítani – olyan lett volna, mint egy testetlen kísértettel pofozkodni. Minden bevitt ütés csak az üres levegőt érte volna, mert az ellenfélnek eleve nem volt megcélozható középpontja, ahova az ütést bevihettem volna. Meglepődve láttam, hogy egészen jól képzett embereket is képes volt manipulálni. Csodálattal vegyes nyugtalanság vett erőt rajtam ilyenkor.

Így esett, hogy Vataja Noborut eszes emberként könyvelték el. Úgy látszott, a közgondolkodásnak teljesen közömbös a kö-

vetkezetesség. Őket csak az intellektuális gladiátorok képernyőn vívott harca érdekelte, csak a profi módon fakasztott, vöröslő vérpatakokat akarták látni, nekik aztán édes mindegy, hogy valaki szerdán egészen más álláspontón van, mint amit hétfőn hangoztatott.

Vataja Noboruval akkor találkoztam először, amikor Kumikóval eldöntöttük: össze fogunk házasodni. Mielőtt Kumiko apjával találkoztam volna, előbb Vataja Noboruval akartam megismerkedni, azzal a szándékkal, hogy Kumiko bátyja nyilván korban is közelebb van hozzám, és ha előbb vele beszélek, meg tudom nyerni magamnak.

– Ne éld bele magad túlságosan – feszengett Kumiko. – Nehéz lenne elmagyaráznom, de ő nem az a típus, aki melléd áll.

– De hát egyszer csak találkoznom kell majd vele, nem? – kérdeztem.

– Hát, ez bizony igaz.

– Hát akkor megpróbálhatok szót érteni vele, nem? – erőltettem tovább –, hiszen meg kell próbálni mindent, amit csak lehet.

– Aha, biztosan…

Amikor telefonáltam neki, Vataja Noboru nem lelkesedett túlságosan a találkozóért, de ha már mindenképpen találkozni akarok, akkor körülbelül egy fél órát tud szakítani számunkra. Megbeszéltük a találkozót egy kávézóban, közel az állomáshoz, az egyetem közelében, Ocsanomizuban. Ez akkor történt, amikor még nem írta meg a könyvét, egy nem túlságosan megnyerő külsejű, jelentéktelen kis egyetemi tanársegéd volt akkoriban. Többnyire zsebre dugott kézzel járhatott, mert külső zsebe kitá-

gult, a haja lenőtt, már vagy két hete le kellett volna vágatnia. Mustárszínű pólót viselt, hozzá kékesszürke tweedzakót, e kettő színben sehogy sem illett egymáshoz. Szóval külsejére nézve olyan volt, mint bármelyik oktatótársa valamelyik egyetemről, akinek nem jutott se pénz, se protekció. Álmosan nézett, mint aki reggel óta szakadatlan a könyvtárban jegyzetelt, és épp csak most tudott onnan elszakadni. Alaposabban megfigyelve azonban, a tekintetében megcsillant valami átható hidegség.

*

Bemutatkozás után elmondtam, hogy Kumikóval össze akarunk házasodni a közeljövőben. Őszintén feltártam előtte a helyzetet, mármint hogy egy ügyvédi irodában dolgozom, de magamtól bizony nem ezt a foglalkozást választottam volna. Megmondtam, hogy még az útkeresés időszakát élem. Lehet, hogy a vakmerőséggel határos, hogy egy ilyen fickó vegye el feleségül Kumikót, de szeretem őt, és boldoggá tudom tenni. Azt hiszem, jól tudjuk majd egymást segíteni, erősíteni.

Ám úgy látszott, hogy Vataja Noboru egyáltalán nem értette meg, amit mondtam. Összefont karral hallgatta, ahogy beszélek. Amikor befejeztem, egy darabig meg sem moccant, úgy látszott, gondolatai egészen másutt járnak.

Először igen kellemetlenül éreztem magam, ahogy előtte ültem. Arra gondoltam, hogy ezt talán magamnak köszönhetem. Tényleg nem túl szerencsés, hogy első találkozásunkkor azzal állítok be valakihez, hogy feleségül akarom venni a húgát. Túl azon, hogy kényelmetlenül éreztem magam, egyre kínosabbnak véltem magát a szituációt is. Mintha a gyomrom lassanként megtelt volna valami kellemetlen bűzt árasztó idegen anyaggal. Pedig nem volt a modorában semmi bántó. Vataja Noboru ábrázata volt az, amit megutáltam. Határozottan úgy éreztem,

hogy egész lénye valami idegen anyaggal van bevonva. Ez csak valami tévedés lehet, úgy éreztem, hogy ez nem lehet valódi arc.

Ha lehetett volna, azonmód felállók, és faképnél hagyom, de ha már belefogtam, nem szakíthattam meg a találkozót. Visszafogtam magam, ittam egy keveset a kihűlt kávéból, és vártam a választ.

– Őszintén szólva – kezdett hozzá halkan, mintha takarékoskodni akarna hangjának energiájával. – Nem nagyon értem, hogy ezzel mit is akarsz mondani nekem, és nem is érdekel túlzottan. Engem egészen másfajta dolgok izgatnak, melyeket – azt hiszem – talán te nem értesz, és nem is kötnék le az érdeklődésedet. Ami a házasságot illeti, röviden: ha el akarod venni Kumikót, és ő hozzád akar menni, nekem se okom, se jogom nincsen, hogy ellenezzem, tehát nem is teszem azt. Nyilván. Azt szeretném, hogy ennél többet ne várjatok tőlem. És ami számomra az elkövetkezőkben a legfontosabb: határozott kívánságom, hogy ezentúl ne raboljátok az időmet.

Itt a karórájára pillantott, és felállt. Lehet, hogy mindezt másképpen mondta, nem emlékszem pontosan a szóhasználatára, de vitathatatlan, hogy ez volt a lényege nyilatkozatának. Mondanivalóját kurtán és lényegre törően közölte. Ennyi volt, se több, se kevesebb. Egészen világosan meg lehetett érteni, amit mondani akart, és azt is, hogy nagyjából mit gondolhat a magamfajta fickókról.

Így váltunk el egymástól.

Azért azt elvártam volna, hogy házasságkötésünk után mint sógorok váltsunk néhány szót egymással, de ami társalgáspótlék gyanánt zajlott, azt nehezen lehetett volna beszélgetésnek

nevezni. Ahogy mondta – semmiben nem voltunk közös nevezőn. Beszélhettünk mi akármennyit, nem vált abból igazi eszmecsere, mintha mindketten más nyelvet használtunk volna. Ha Eric Dolphy magyarázna a basszusklarinét motorolajjal történő hangolási lehetőségeiről a dalai lámának a halálos ágyán – az is hasznosabb társalgás lenne, mint a mi konverzációnk.

Nem nagyon van olyan kapcsolat az életemben, amely hosszabb időn át fel tudná kavarni az érzelmeimet. Természetesen vannak kínos pillanataim, olykor dührohamok fognak el, máskor felidegesítenek, de nem tart sokáig. Van egyfajta képességem, mellyel a magam létezését teljesen el tudom választani a másokétól, és más-más területre tudom korlátozni (nem is tudom másnak nevezni, mint adottságnak). Igaz, hogy erre nem kell beképzeltnek lenni, de azért egyáltalán nem könnyű végrehajtani a művelet. Vagyis, amikor jönnek a kínos pillanatok és az idegeskedés, a kiváltó okot, embert átteszem gondolatban egy másik szektorba, amihez nekem semmi közöm sincsen. A következő módon gondolkodom: jól van, én most kellemetlenül érzem magam, nyugtalankodom, de ennek az oka már nincs itt jelen, máshová került. Így már nyugodtan megvizsgálhatom és felszámolhatom, vagy egy időre jegelhetem az ügyet. Van, amikor felmelegítem valamely régi sérelmemet, el akarom intézni, és persze megint felizgatom magamat miatta, de ez inkább csak kivételes esetben történik. Megfelelő idő elteltével nagyjából minden elveszti ártalmasságát, és méregtelenné válik, így előbb vagy utóbb meg is feledkezem róla.

Addigi életem során ezzel a technikával nagyszámú felesleges összeütközést sikerült elkerülnöm, és lehetővé vált, hogy a saját világom viszonylagos egyensúlyát megóvjam. Bizonyos

fokig büszke is voltam rá, hogy ilyen pompásan működő rendszert sikerült kialakítanom.

Viszont Vataja Noboru esetében ez a szisztéma – mondhatni – tökéletesen csődöt mondott. Ezt a figurát képtelen voltam begyömöszölni egy olyan térségbe, ahol már nem rám tartozik az ügye. Éppen fordítva, ő dugott engem egy olyan zsákba, melyhez neki semmi köze sincsen. Ezzel aztán sikerült kellően felpaprikáznia. Meg kell adni, Kumiko apja is eléggé öntelt és kellemetlen figura, szűk látókörű, kis formátumú ember volt, aki keményen kitart a maga primitív meggyőződése mellett. Épp ezért szépen meg tudtam feledkezni róla. De Vataja Noboruról nem, aki világosan tudatában volt annak, milyen ember is ő. Valószínűleg pontosan tudta azt is, hogy mi lakik egy olyan fickóban, mint amilyen én vagyok, és ha kedve tartja, kiütéses győzelmet arathat felettem. Csak azért nem tette ezt, mert egyszerűen teljesen hiányzott belőle minden érdeklődés a személyem iránt. Az ilyen ellenfélre nem érdemes időt és fáradságot pocsékolni. Talán ezért idegesíthetett annyira engem ez a Vataja Noboru. Alapjában véve hitvány fickó, üres egoizmussal telve, viszont nálam biztos jóval tehetségesebb.

Találkozásunk után még sokáig rossz szájízzel gondoltam rá. Mintha valaki undorító férgekkel tömte volna tele a számat, és ha kiköptem is ezt a dugót, az íze-bűze visszamaradt. Jó néhány napig mindig csak Vataja Noborura tudtam gondolni, másra hiába is próbáltam volna. Hangversenyen voltam, meg moziban. A kollégáimmal baseballmérkőzésre mentünk, italoztunk. Néha időt szakítottam kedvenc olvasmányaimra, de alakja mindig a látótérben maradt, összefont karokkal állt, folyton rám szegezve azt a pocsolyaszínű szemét.

Hallatlanul idegesített, és teljesen felforgatta a lelkivilágomat.

Amikor legközelebb találkoztunk Kumikóval, megkérdezte, mit szólok a bátyjához. Nem mondtam meg neki őszintén, mit érzek. Kíváncsi voltam, hogy ő mit mond a Vataja Noboru arcát egyértelműen beborító maszkról, és arról, hogy mi lehet mögötte az az eltorzult *nem tudom mi.* Szerettem volna bevallani, mennyire zavart és ideges vagyok tőle, de végül nem mondtam semmit. Mert arra gondoltam, hogy akárhogy is magyarázom, úgysem tudom Kumikóval érzékeltetni a dolgot. Ha így áll a dolog, akkor meg minek beszéljek.

– Tényleg kissé különös ember – mondtam, és arra gondoltam, hogy valami találót még hozzáfűzök, de valahogy nem jöttek a számra a szavak. Kumiko meg beérte ennyivel, elhallgatott, majd bólintott egyet.

A mai napig sem változtak meg érzéseim Vataja Noboru iránt. Ma is ugyanúgy elfog az idegesség, ha rá gondolok, mintha állandóan lenne egy kis hőemelkedésem. Érdekes, hogy nálunk otthon nincs televízió, de ha másutt néha rátéved a szemem egy ilyen készülék képernyőjére, ott tüstént felbukkan Vataja Noboru. És nyilatkozik valamit. Ha egy várószobában felveszek egy folyóiratot, hogy belelapozzak, megint csak őrá meg a szövegére esik a tekintetem. Széles e világon ott van minden sarkon, és les rám.

Na jó – rendben. Becsületesen bevallom, hogy *valószínűleg gyűlölöm Vataja Noborut.*

7

A boldogságos tisztító
–
Kanó Kréta színre lép…

Az állomásnál volt az üzlet, ahová elvittem Kumiko blúzát és szoknyáját. Én ugyan mindig egy másik, a lakásunkhoz közeli üzletbe járok a mosnivalóval, jóllehet különösebb vonzalom nem köt oda. Nekem ez egyszerűen csak távolság kérdése. Olykor azonban az állomásnál lévő üzlet szolgáltatásait is igénybe vesszük, mert az asszonynak munkába menet útba esik. Hivatalba menet beadja, hazafelé meg átveszi a holmikat. Szerinte itt egy kicsit drágábbak, mint a hozzánk közelebb eső tisztítónál, de gondosabban bánnak a ruhával. Ezért aztán a becsesebb darabokat – kis fáradsággal ugyan, de – elviszi messzebbre, az állomásig. Egyszóval, én is kerékpárra ültem, hogy az állomási tisztítóba menjek. Gondoltam, Kumiko is azt szeretné, hogy vinném inkább oda az ő holmiját.

Felvettem egy vékony, zöld pamutnadrágot, a szokásos teniszcipőt és egy sárga Van Halén trikót, amit Kumiko valami hanglemezgyártó cégtől kapott ajándékba. Fogtam a blúzt és a szoknyát, és indultam is. Az üzletben a tulaj ezúttal is jó hangosra állította *JVC* magnóját, úgy hallgatta a zenét. Aznap reg-

gel Andy Williams volt műsoron. Amikor benyitottam, éppen véget ért a *Hawaiian Wedding Song* és kezdetét vette a *Canadian Sunset.* A mester valamit firkált a golyóstollával, és nagy boldogan, átszellemülten fütyülte a hangszóróból áradó dallamot. A polcon felhalmozott kazettákon ilyen neveket láttam, mint Sergio Mendes vagy Bert Kempfert, 101 String, ebből kitűnt, hogy a fickó valószínűleg az *easy listening* irányzat megszállottja lehet. Hát létezik egyáltalán, gondoltam magamban, hogy egy mosodás az állomás előtti vásárlóutcából lelkes híve olyan zenészeknek, mint Albert Ayer, Don Cherry vagy Cecil Taylor? Talán lehetséges, de akkor nem lehet túlságosan elégedett a foglalkozásával.

Letettem a pultra Kumiko zöld mintás blúzát és zsályaszín szoknyáját, ő szétteregette, futtában megvizsgálta, majd akkurátusan felvéste a számlára, hogy egy blúz meg egy szoknya. Szeretem az olyan mosodást, aki rendesen ír, nem beszélve arról, ha az illető még Andy Williams rajongója is.

– Okada úr, ugye? – kérdezte, mondtam, hogy igen, mire ő azt is leírta, karbonpapírral másolat is készült, majd az én példányomat szépen leszakította a tömbről, és átnyújtotta.

– Jövő hét szerdára készen lesz. Ezúttal, ha kérhetem, ne feledkezzen meg róla – mondta. – A feleségéé?

– Igen.

– Szép színek – dicsérte a ruhákat.

*

Vastag fellegek takarták az égboltot, érezni lehetett, hogy közelít az eső, ahogy az időjárás-jelentés megjósolta. Fél tízre járt az idő, még lehetett látni munkába siető embereket, aktatáská-

val, összegöngyölt esernyővel sietősen igyekeztek fölfelé az állomás lépcsőjén. Valószínűleg elkésett tisztviselők lehettek. Fülledt, párás, forró reggel volt, de ők ezzel mit sem törődve, pedáns zakóban, precízen megkötött nyakkendőben és fényezett, fekete cipőben igyekeztek a hivatalba. Volt közöttük jó néhány korombeli, de persze egyik sem viselt Van Halén trikót. A zakó gomblyukában a vállalat jelvénye, hónuk alatt ugyanaz a gazdasági napilap. Amikor megszólalt odafenn a peronon az indulást jelző csengetés, néhányan futásnak eredtek fölfelé a lépcsőkön. Régen volt már, amikor én is közéjük tartoztam. Ha meggondolom, akkor már egy hete csak a szupermarket, a könyvtár és a helyi uszoda háromszögében jöttem-mentem, és csak háziasszonyokat, öregeket, gyerekeket meg néhány boltost láttam. Álltam az állomás előtt egy darabig, és elmerülten néztem az öltönyös-nyakkendős embereket.

Ha már ott voltam, gondoltam, beülök egy kávézóba reggelizni, de aztán mégis meggondoltam magam, minek vesződjem vele. Tulajdonképpen nem is volt különösebb kedvem kávézni.

Egy virágüzlet kirakatának üvegében megpillantottam magamat. Addig nem is vettem észre, hogy a sárga trikó szegélyén volt egy paradicsomszósztól származó folt.

Hazafelé karikázva önkéntelenül fütyörészni kezdtem a *Canadian Sunset* dallamát.

Tizenegykor felhívott Kanó Málta.

– Halló – mondtam, miután felvettem a kagylót.

– Halló – így Kanó Málta –, Okada Toru úr lakása?

– Úgy van, Okada Toru vagyok – de már az első szó elhangzásakor tudtam, hogy ki hív.

– Kanó Málta vagyok. Elnézést kérek a múltkori alkalmatlankodásomért. Szeretném megkérdezni, hogy van-e valamilyen programja ma délután.

Nincs, akárcsak a békának tolla, a vándormadaraknak ingatlanvagyona.

– Akkor, ha nem alkalmatlan, a húgom, Kanó Kréta szeretné önt az otthonában meglátogatni délután egykor.

– Kanó Kréta? – kérdeztem szárazon.

– Igen, ő a húgom, talán emlékszik, a múltkor megmutattam a fényképét – emlékeztetett a nő.

– Úgy igen, ha a testvéréről van szó, emlékszem.

– Igen, a húgom neve Kanó Kréta. A megbízásomból keresi majd föl önt az otthonában. Délután egy órakor, megfelel önnek?

– Nem bánom.

– Akkor hát el is búcsúzom – bontotta a vonalat a nő.

Kanó Kréta?

Előszedtem a porszívót, feltakarítottam vele a padlót, rendet raktam, az újságokat összeszedtem, majd átkötve a kamrába tettem őket, a szerteszét heverő kazettákat pedig vissza a tokjaikba. A konyhában elmosogattam. Mindezek után zuhanyoztam, hajat mostam, ruhát váltottam. Friss kávét főztem, ettem egy sonkás tojásos szendvicset. Üldögéltem a díványon, és a *Háztartási tanácsadó*t lapozgatva azon gondolkoztam, hogy mit csináljak vacsorára. Meg is jelöltem az egyik oldalon egy receptet: tófű, valamint tengerizöldség-saláta volt, be is írtam a noteszembe, hogy mit kell majd hozzá beszereznem. Az URH sá-

von, a rádióban Michael Jackson éppen a *Billy Jane*-t énekelte. Elgondolkodtam azon, hogy az egyik nőt Máltának, a másikat Krétának hívják. Egészen jól illik két lánytestvérnek. Tisztára kabaréba illő nevek, felléphetnének, mint egy komikus páros, nem igaz? Kanó Málta, Kanó Kréta.

Kétségkívül valami furcsa vágányra siklott az életem. Elszökött a macska. Befutott egy értelmetlen telefon valami huncut nőszemélytől. Megismerkedtem egy különös kislánnyal, ide-oda járkáltam egy elhagyott telken. Vataja Noboru megrontotta Kanó Krétát, akinek a nővére látatlanban megmondta, hogy elő fog kerülni a nyakkendőm. Közölte velem az asszony, hogy nem kell dolgoznom.

Elzártam a rádiót, a *Háztartási tanácsadó*t visszatettem a polcra, és ittam még egy kávét.

*

Pontosan egykor nyomta meg a csengőt Kanó Kréta. Tényleg olyan volt, mint a fényképen. Kicsi, a húszas éveinek elején járhatott, csendesen, szerényen viselte magát. Külső megjelenésére nézve pedig remekül hozta a korai 60-as évek hangulatát. Ha az *American Graffiti* japán változatát valaki filmre akarná vinni, ez a nő, abban a cuccban, amiben volt, sikerre vihetett volna egy szerepet. Haját feltupírozta, elöl göndör frufruval. Szépen hátrafésülte az egészet, és egy csillámló hajráffal leszorította. Szemöldökét ceruzával mutatósan kihúzta, a szempillafestéktől titokzatos árnyékok jelentek meg a szeme sarkában. A rúzs mesterien elevenítette fel a korabeli színárnyalatot. Egy mikrofon kellett volna még a kezébe, hogy ott rögtön rágyújtson egy Johnny Angel-nótára.

Viszont az öltözködése sokkal egyszerűbb és jellegtelenebb volt, mint a sminkje. Mintha csak hivatalba ment volna, fehér blúz, testhez simuló, egyszerű, zöld szoknya, semmi kiegészítő vagy ékszer. Hóna alatt kis lakktáska, lábán hegyes orrú, fehér körömcipő. Olyan kisméretű, játékszernek is beillő, magas, ceruzabél vékonyságú tűsarokkal. Csak csodálni tudtam, de őszintén, hogy ilyen cipőben idáig jutott.

Azért sokkal szebbnek látszott a maga valóságában, mint a fényképen. Annyira csinos volt, akár manökennek is beillett volna. Első pillantásra úgy tűnt, mintha egy régi mozifigura elevenedett volna meg a híres Tóei filmgyárból, Kajama Júzó, a fiatal admirális, a Hófehérke-szépségű Hosi Juriko vagy a '85-ben a Jumbóval lezuhant Szakamoto Kjú társaságából, amint éppen megrohanja őket a Godzilla.

Mindenesetre betessékeltem a nappaliba, leültettem a kanapéra, és melegítettem neki a lefőzött kávéból. Megkérdeztem, hogy ebédelt-e már, mert valahogy olyan éhesnek tűnt. Mondta is, hogy még nem evett.

– De kérem, ne törődjön vele – tiltakozott –, én délben mindig csak egészen keveset eszem.

– Valóban? Kérem, ne szabódjék, igazán szívesen készítek egy kis szendvicset, nekem könnyen megy az ilyesmi, egykettőre készen van – erőltettem, de ő csak egyre rázta a fejét.

– Nem, nagyon kedves, de tényleg nem kérek. Ne fáradjon, kérem. Ez a kávé bőven elég lesz.

Azért én próbaképp kitettem tányérra egy kevés csokoládés kekszet, jóízűen fogyasztott belőle, vagy négyet is. Én is ettem kettőt, és kávét ittam hozzá.

Kanó Kréta, miután végzett az evéssel-ivással, egy kicsit nyugodtabbnak látszott.

– Voltaképp én a nővérem, Kanó Málta képviseletében jöttem – kezdte. – Kanó Krétának hívnak. Természetesen a Kréta nem az eredeti nevem, csak azóta viselem, hogy a nővéremnél dolgozom. Eredetileg Kanó Szecukónak hívnak. Hogy is mondjam csak, ez afféle művésznév, soha nem jártam még Kréta szigetén, csak a nővérem, Málta kedvéért vettem fel, mert ez jól illeszkedik az övéhez. Egyébként ő választotta nekem. Mellesleg Okada úr járt már ezen a földközi-tengeri szigeten?

Mondtam, hogy sajnálatomra, nem. Soha nem jártam Krétán, és a közeljövőben sem áll szándékomban odamenni.

– Én azt hiszem, egyszer el akarok majd jutni Krétára – mondta a lány, és őszinte arckifejezéssel bólintott. – Afrikához ez a sziget esik a legközelebb. Jó nagy, ősi kultúra virágzott rajta. Málta nővérem járt Krétán is, azt mondja, fantasztikus hely. Erős szelek fújnak arrafelé, és jóízű ott a méz. Azt meg nagyon szeretem.

Bólintottam, bár én nem vagyok nagy mézpusztító.

– Azért jöttem ma ide – mondta a lány –, mert van egy kérésem. Engedje meg, hogy mintát vegyek önöknél a vízből.

– A vízből? – csodálkoztam. – A csapvízből?

– Igen, a vízvezeték megfelel, és ha esetleg van a közelben kút, abból is szeretnék mintát kapni.

– A környéken nincsen – válaszoltam. – Vagyis van egy, de más kertjében, és teljesen kiszáradt, nem lehet belőle vizet nyerni.

Kanó Kréta kissé különös pillantással nézett rám.

– Tényleg nincs benne víz? Ez biztos?

Eszembe jutott, hogyan koppant száraz hangon a lány köve odalent, amikor bedobta a lakatlan ház kútjába.

– Biztos. Kétségtelen, hogy kiszáradt már.

– Jól van. Akkor engedje meg, kérem, a mintavételt itt, önöknél, a csapból.

Megmutattam neki a konyhát, ő pedig előszedett a lakktáskából két orvosságosüvegcsét. Az egyiket megtöltötte, majd bedugaszolta. Ezután közölte, hogy szeretne a fürdőszobában is mintát venni, tehát bevittem oda. A szárító tele volt a feleségem fehérneműjével, harisnyáival, de Kanó Kréta rá se hederített, kinyitotta a csapot, és mintát vett a másik orvosságosüvegcsébe. Azt is lezárta és felfordítva vizsgálta, nincs-e benne szennyeződés. A két edény fedele különböző színű volt, hogy a mintavétel helyét meg lehessen különböztetni, a fürdőszobát kékkel, a konyhát zölddel jelölte.

Visszatérve a nappaliba, a lány apró hűtőtáskában helyezte el az anyagot, cipzáras fedéllel lezárta és gondosan elhelyezte fehér lakktáskájába, majd bekattintotta a fémzárat. Mozgásából ítélve látszott, hogy nem először végzi ezt a műveletet.

– Nagyon szépen köszönöm – mondta.

– Ennyi elég is? – érdeklődtem.

– Igen, most ez így jó lesz – nyugtatott meg Kanó Kréta, lesimította a szoknyája szélét, hóna alá vette táskáját, jelezve, hogy fel akar állni a díványról.

– Várjon, kérem! – mondtam, mert nem számítottam rá, hogy máris menni akar, és ez megzavart. – Várjon, kérem, a felesé-

gem a macska hollétéről szeretne tudni valamit. Már két hete, hogy az állat eltűnt, ha tudnak róla, kérem, mondja el!

Kréta, hóna alatt a fontos táskával figyelmesen rám nézett, és aprókat bólogatott. Ettől göndörített haja úgy lengedezett, mint a hatvanas évek elején tette volna egy ilyen frizura. Rájött a pislogás is, műszempillája ettől úgy repdesett, mint mikor a fekete rabszolgák a hatalmas legyezőket mozgatják le-föl.

– Őszintén szólva, a nővérem szerint ez sokkal hosszabb történet, mint amilyennek látszik – mondta.

– Sokkal hosszabb, mint amilyennek látszik? – kérdeztem.

„Sokkal hosszabb történet." Erről nekem egy síkság jutott eszembe, puszta, ameddig csak a szem ellát, és valahol egy magányos fa álldogál benne. Az árnyéka pedig, ahogy a nap lemegy, egyre nyúlik, hosszabbodik, a vége már szabad szemmel nem is látható.

– Úgy van – mondta Kréta. – Ez egy olyan történet, amely nem merül ki egy macska eltűnésében.

Egy kicsit összezavarodtam.

– De hát mi csak annyit kérünk, hogy megtalálják az eltűnt macskánkat. Ha elpusztult, szeretnénk arról is biztosat tudni. Ebből most mindenképpen *még hosszabb történetet* kell csinálni? Ezt én nem értem.

– Én sem értem – ismerte be a nő, fogta csillámos hajráfját, kissé hátranyomta, majd hozzátette: – Bízzon a nővéremben. Persze ő sem tudhat mindent, de ha ő azt mondja, hogy „ez hosszabb történet", akkor biztosan úgy is van.

Némán bólintottam, mert nem volt hozzátennivalóm.

– Okada úr – szólalt meg Kréta –, ráér most? Van valami programja?

Olyannyira nincsen, mint egy drótféreg párocskának fogalma a fogamzásgátlás korszerű módszereiről.

A feleségem hazaérkezéséig tényleg semmi dolgom nem volt, legföljebb elmenni a boltba vacsoránakvalóért. De időm aztán bőven van, és nem is kell vacsorára mindenképpen valami különösebben nagy lakomát összehoznom.

– Akkor hát mesélhetnék esetleg magamról valami bővebbet is? – ajánlotta Kanó Kréta, a lakktáskát visszatette a díványra, kezét pedig a zöldszín szoknyája szélére tette. Szépen manikűrözött kezén rózsaszín körmök, de gyűrű egyetlenegy sem.

– Beszéljen, kérem – egyeztem bele. Az életem pedig – ahogy sejtettem már attól a pillanattól, hogy Kanó Kréta becsengetett hozzánk – egyre különösebb irányba indult el.

8

Kanó Kréta hosszú története
–
Vizsgálódás a testi fájdalmak minéműségéről

– Május 29-én születtem – kezdte elbeszélését Kanó Kréta. – A huszadik születésnapom estéjén úgy döntöttem, saját kezűleg vetek véget az életemnek.

Friss kávét töltöttem neki, és elétettem az asztalra. Ő tejszínt csorgatott belé, és lassan kavargatta a kanalával, míg én – szokásom szerint – tejszín, cukor nélkül, feketén ittam. Az állóóra egyhangú ütésekkel kopogtatta az idő falát.

Kréta feszülten figyelte az arcomat, majd megkérdezte:

– Kezdjem talán sorban, egészen az elejéről? Hol születtem, milyenek voltak a családi körülményeim, egyebek…

– Mondja csak tetszése szerint. Beszéljen csak kedvére, ne feszélyezze magát – mondtam.

– Hárman vagyunk testvérek, én vagyok a legfiatalabb. A nővéremnél, Máltánál van még egy idősebb bátyánk. Apámnak kórháza van Kanagavában. Nincs nálunk semmi problematikusnak mondható, szokványos család, akárhol találni ilyet. Rendes, dolgos szüleink vannak. Szigorúan neveltek bennün-

ket, és azt hiszem, bizonyos fokú önállóságra a kisebb dolgokban, hogy ne legyünk mások terhére. Kitűnő anyagi körülmények között éltünk, de nem költöttünk felesleges luxusra, a szüleink ügyeltek rá, hogy szükségtelen kiadásokra a gyerekek ne pocsékolják a pénzt. Mondhatni, egyszerűen éltünk.

Málta öt évvel volt idősebb nálam, és már kiskorában is kissé furcsa gyermek volt. Mindig eltalálta a dolgokat. Olyasmit is képes volt pontosan megmondani, hogy például valamelyik kórteremben az egyik beteg meghalt-e röviddel azelőtt, vagy hogy hová esett le egy eltűnt pénztárca. Eleinte érdekesnek és igen hasznosnak találták ezt a képességet, de aztán mindenkinek egyre kínosabb lett. Ekkor a szüleink tudtára adták, hogy efféle (nyíltan kimondva: légből kapott) dolgokat nem beszél az ember mások előtt. Apa mint kórházigazgató nem szerette volna, ha mások fülébe jut, hogy a lányának gyanús természetfeletti képességei vannak. Ettől kezdve Málta megtanulta tartani a száját. Nemcsak az ilyen (nyíltan kimondva: légből kapott) megérzéseiről, de még a legköznapibb dolgokról is alig volt hajlandó társalogni.

Csakis nekem, a húgának volt hajlandó megnyitni a szívét. Jó testvérek voltunk. Mindig megígértette velem, hogy nem mondom el senkinek, ha odasúgott nekem efféléket: „nemsokára a közelben tűz várható”, vagy „a nagymama Szetagajában megbetegszik”. És úgy is lett, ahogy mondta. Engem mint kicsi gyermeket ez módfelett mulattatott. Eszembe sem jutott, hogy megijedjek vagy féljek tőle. Amióta csak az eszemet tudom, mindig Málta után mentem, és odafigyeltem a „nyilatkozataira”.

Ahogy nőttünk, nővéremnek ez a sajátos képessége egyre csak erősödött, de azt nem tudta, hogy mit kezdjen vele, ho-

gyan tudná kibontakoztatni, csak kínlódott vele folyvást. Nem beszélhette meg senkivel, nem volt kihez folyamodnia tanácsért. Ebben az értelemben ez a tizenéves lány igazán nagyon magányos volt. Mindent a saját erejéből kellett megoldania, önmagában meglelni a választ. Nem volt igazán boldog a családban, sohasem volt egy nyugodt helye, ahol megpihenhetett volna. Hiszen el kellett fojtania saját tehetségét, rejtegetni az emberi szemek elől. Mintha valamilyen erőtől kicsattanó növényt szűk cserépbe erőltetnének. Téves, természetellenes helyzet volt. Málta csak annyit értett az egészből, hogy amilyen hamar csak lehet, el kell mennie onnan. Azt gondolta, hogy van valahol a nagyvilágon egy neki megfelelő hely, amely igazán az ő világa lehet, ahol neki élnie kell. Ám mindaddig nyugton kellett várnia, míg el nem végezte a középiskolát.

Amint kikerült a gimnáziumból, anélkül, hogy továbbment volna az egyetemre, a saját útját választva, úgy döntött, hogy külföldre megy. Ám a szüleink szokványos életet élő emberek, és nem adták volna egykönnyen a beleegyezésüket. Ezért nem kímélte magát, dolgozott, és az összegyűjtött pénzből – szüleink tudta nélkül – megszökött hazulról. Először Hawaiira ment, két évig élt Kauai szigetén. Azért választotta azt a helyet, mert valahol olvasta, hogy a sziget északi partvidékén remek vizet lehet találni. Attól fogva a nővérem különös figyelmet tanúsít a víz iránt. Szilárdan hisz abban, hogy a víz összetétele uralja az emberi létezést. Na, szóval ezért élt Kauai szigetén. Akkoriban a sziget belsejében létezett még egy nagy hippikommuna, és a nővérem ott élt az egyikben mint kommunatag. Az ottani víz óriási hatást gyakorolt Málta szellemi energiáira. A víz bejutott a szervezetébe, és ezáltal sikerült *összehangolnia* tehetségével saját testi valóját. Írta is nekem, hogy ez tényleg milyen nagyszerű dolog. Leveleit olvastán magam is együtt örültem vele. Ám

csakhamar már nem felelt meg neki az a hely. Az igaz, hogy Hawaii gyönyörű, békés vidék és az emberek nem anyagiasak, keresik a szellemi nyugalmat, de túlzottan kötődnek a drogokhoz, az érzékiséghez, a szabados testi élvezetekhez, melyekre Kanó Máltának nem volt szüksége. Ezért két év eltelte után elhagyta Kauai szigetét.

Átment Kanadába, hogy azután keresztül-kasul utazza az észak-amerikai térséget, majd az európai kontinensen kötött ki. Utazásai közben végigkóstolta a helyi vizeket, és talált néhány igazán nagyszerű lelőhelyet. Így vándorolt, és mikor elfogyott a pénze, valami jóslásszerű munkából élt. Ha valakit vagy valamit kerestek, ő segített megtalálni némi tiszteletdíj fejében. Nem szeretett pénzt elfogadni, mert azt tartotta, hogy nem jó az égtől kapott tehetségét aprópénzre váltani, de máskülönben nem tudott volna megélni. Meglehetős hírnévre tett szert ezzel a munkával, és minden fáradság nélkül tudott tőkét gyűjteni. Angliában még a rendőrség is igénybe vette szolgálatait nyomozáskor. Egyszer megtalálta egy eltűnt kislány holttestét, majd a közelben a feltételezett elkövető kesztyűjét. Az elkövető, miután letartóztatták, rögtön beismerő vallomást tett. Még az újság is hozta az esetet. Ha lesz rá alkalom, majd megmutatom Okada úrnak az újságkivágást. Így történt, hogy a nővérem Európát is bejárta, míg végül Máltán állapodott meg. Öt esztendővel azt követően, hogy Japánból útnak indult. Vízkutató útjának ez volt a végső állomása. Málta erről biztosan beszélt már magának…

Bólintottam. Kréta folytatta.

– A vándorévek alatt a nővérem mindig is írt nekem. Hacsak valami közbe nem jött, hetente írt egy hosszú levelet, hogy merre jár, mit csinál. Mindig jó testvérek voltunk. Akármilyen

messze kerültünk, a levelezésen keresztül azért bizonyos fokig megértettük egymást. Nagyszerű írások voltak, ha Okada úr elolvassa, meglátja majd, milyen ember Kanó Málta. A leveleken keresztül mindenféle országokat és rendkívül érdekes embereket ismerhettem meg. Málta lelkesített a távolból, és segített abban, hogy felnőjek. Mély hálát érzek iránta. Ezt nem tagadhatom. Viszont a levél mégiscsak levél, és mikor tizenévesen a legnehezebb korszakomat éltem meg, és szükségem lett volna a nővéremre, ő messze, a távolba volt szakadva tőlem, hiába nyújtottam ki utána a karomat, nem volt ott. Elárvultam, a családban is magányos lettem. Szenvedések közepette – ezekről majd később részletesebben is beszámolok –, nyomorultan éltem meg a tizenéves koromat. Nem volt kitől tanácsot kérnem – ebben a vonatkozásban hasonlítottam Máltára. Nem vitás, minden másképp alakult volna, ha ő akkor mellettem marad. Ő tudja, hogy kell beszélni velem, és megsegített volna. Ám most már hiába is mondom ezt. Máltának meg kellett találnia a saját útját, és persze nekem is ezt kellett tennem. Húszéves korombban azonban eldöntöttem, hogy öngyilkos leszek.

Kréta elhallgatott, a bögrét a kezébe fogva kortyolt egyet maradék kávéjából.

– Jó ez a kávé – mondta.

– Köszönöm – válaszoltam, anélkül, hogy belegondoltam volna. – Az imént főztem kemény tojást, volna kedve enni?

Egy darabig habozott, azután kért egyet. Behoztam a konyhából, sót is mellé. Töltöttem a kávéból. Lassan hámoztuk a kemény tojást, megettük, kávét ittunk rá. Ekkor megszólalt a telefon, de nem vettem föl. Tizenöt-tizenhat csengetés után egyszerre csak abbamaradt. Úgy látszott, Kanó Kréta nem nagyon méltatja figyelemre.

Miután megette a tojást, kis zsebkendőt vett elő táskájából, és megtörölte az ajkát. Ezután kisimítgatta a szoknyája szélét.

– Miután elhatároztam, hogy meghalok, hozzáfogtam, hogy búcsúlevelet írjak. Egy órán át ültem az asztalnál, és próbáltam leírni öngyilkosságom okát. Szerettem volna írásba foglalva hátrahagyni, hogy senkit nem terhel felelősség, az ok kizárólag bennem van. Nem akartam, hogy a halálom után bárki félreértésből valami felelősségfélét érezzen.

Ám sehogy sem tudtam a búcsúmat írásba foglalni. Jó néhányszor átjavítottam, de az új változatokat elolvasva az egész hülyének és nevetségesnek hatott. Minél komolyabban vettem, annál komikusabb lett. Végül is úgy döntöttem, hogy semmit sem írok. Nem érdemes azon annyit gondolkodni, hogy mi lesz a halálom után. A búcsúlevél fogalmazványát pedig apró darabokra tépve kidobtam.

Azt hittem, egyszerű az egész: elvesztettem a reményt, és nem álltam tovább azt a sokféle kínt, melyben az élet részesített engem. Elég volt eltűrni húsz hosszú éven keresztül, ami nem volt egyéb, mint két évtizednyi szakadatlan szenvedés. Eddig valahogy mégiscsak volt bennem annyi erő, hogy kibírjam. Ebben bíztam korábban, ezt őszintén mondhatom. Olyan erő volt bennem, mely mindenkivel szemben képes megállni, tehát nem arról volt szó, hogy küzdelem nélkül feladtam volna a csatát. Ám mire elértem a huszadik születésnapomat, másként kezdtem gondolkodni. Az élet valójában nem ér meg ennyi erőlködést. Húsz évet elpocsékoltam. Azon túl már nem lehetett tovább elviselnem a fájdalmat.

A lány hallgatott, és a térdére tett zsebkendőjét morzsolgatta. A szemére mély, fekete árnyékot vetett a műszempilla.

Köhintettem egyet. Éreztem, hogy most nekem kellene mondanom valamit, de hogy mit, azt nem tudtam. Hallgattam tehát. Távolról felberregett a kurblimadár.

– Szóval a halálos döntés oka a kín volt. *A fájás* – folytatta Kanó Kréta. – Meg kell mondanom, hogy ez nem lelki vagy átvitt értelemben vett, metaforikus szenvedés volt. Amiről én beszélek, az hamisítatlan *testi* kínszenvedés. Egyszerű, mindennapos, közvetlen, fizikai és éppen ezért heveny fájdalom. Részletesebben: fej- és fogfájás, menstruációs görcsök, alhasi fájás, nyakmerevedés, láz, izomfájdalom, égés és fagyás, ficam, csonttörés, különféle sérülések… és más efféle nyavalyák. Mindez nálam sokkal gyakoribb volt, mint másoknál, sokkal szívósabb, és felerősítve kellett megtapasztalnom mindent. A fogaim például eredetileg is deformáltak, felváltva, egész évben kínoztak a fájások. Moshattam őket egész nap, megtartóztathattam magamat az édességtől – hiába. Akárhogy erőlködtem, egyre csak odvasodtak. A fogorvos olyan volt nekem, mint egy rémálom. Minden képzeletet felülmúló gyötrelmekben volt részem. Rettegtem. Aztán ott volt a menstruációs görcs. Valami egészen súlyos, egy álló hétig tartó alhasi szaggatás, fejfájással tetézve. Okada úr ezt nem érheti, de ilyenkor az ember könnye folyik a szenvedéstől.

Repülőn a légnyomás változásától majd szétment a fejem. Az orvos azt mondta, hogy a fülem szerkezetétől van ez így. Előfordult, hogy ugyanezt éreztem a felvonóban is. Még a magas házakban sem szálltam a liftbe. Olyan fájdalom fogott volna el, mintha a fejem megrepedt volna, és a résen folyna ki a vér. Reggel elfogott a hascsikarás, de úgy, hogy fel sem tudtam kelni – legalább heti egy alkalommal. Jó néhányszor estem át kórházi kivizsgáláson, de nem találtak semmilyen kiváltó okot.

Úgy mondták, hogy pszichés jellegű lehet, de nem találták meg a panasz eredetét. A fájdalmak miatt sokat hiányoztam az iskolából, azaz alig voltam jelen a tanításon.

Ha megütöttem magam, biztos megmaradt a nyoma. Amikor megláttam a testemet a fürdőszoba tükrében, sírni támadt tőle kedvem. Tele voltam alma nagyságú fekete duzzanatokkal. Ugyanezért szégyelltem fürdőruhában mutatkozni az emberek előtt, és amióta az eszemet tudom, nem is voltam úszni. A lábaim mérete is eltérő, ezért cipővásárláskor mindig szenvedtem, mert az egyik szorított.

A fenti okok miatt alig tudtam bármit is sportolni. Felsős koromban erőltették, hogy tanuljak meg korcsolyázni. Ott egyszer akkorát estem, hogy azt követően mindig sajogni kezdett a csípőm télidőben. Olyan volt, mintha vastag tűt vágtak volna belém. Sokszor előfordult, hogy fel akartam kelni a székről, de csak lefordultam róla.

Három-négy naponta volt székrekedésem, iszonyú erőlködés árán tudtam csak üríteni. A többi napokon pedig csak szenvedés volt, eredmény nélkül. A nyakmerevedés olyan mérvű volt, hogy az érintett rész kőkeménnyé vált. Olyan erős volt a fájdalom, hogy nem tudtam állva maradni, de fekve sem múlt el. Olvastam, hogy régen a kínaiak évekre szorosan egy ládába zárták az elítéltet – az lehetett olyan érzés, mint az enyém. Amikor ez rám jött, alig tudtam levegőhöz jutni.

Még hosszan tudnám sorolni, miféle kínokban volt részem, de Okada úr megunná hallgatni, ezért itt félbe is szakítanám a panaszaim felsorolását. Csak azt szerettem volna önnek érzékeltetni, hogy a testem a fájdalom iskolapéldáinak tárháza volt. A létező legkülönfélébb bajok leptek el. Vajon miféle átok ült rajtam? Meg voltam győződve róla, hogy bárki bármit mond, az

emberi élet: egyenlőtlenség, igazságtalanság. Ha az egész emberiség kénytelen elviselni ezt, ugyanúgy, mint én, akkor jó, én türelemmel beletörődöm a sorsomba. De nem így áll a helyzet. A testi gyötrelem nagyon is kivételez. Sokakat megkérdeztem, de voltak, akik azt sem tudták pontosan, mi is az igazi fájdalom. Ezen a világon az emberek nagy részénél a kín nem mindennapos vendég, csak ritkán találkoznak vele az életükben. Amikor rájöttem erre – már felsős voltam akkor az iskolában –, szóval, mikor meggyőződtem róla, sírva fakadtam az elkeseredéstől. Arra gondoltam, hogy miért csak nekem kell így élni, ilyen szörnyű nehéz teherrel a vállamon? Ha lehetséges, szeretnék inkább simán meghalni.

Aztán mégis arra gondoltam, hogy ez az állapot nem húzódhat a végtelenségig. Egy reggel majd biztosan arra ébredek, hogy minden különösebb magyarázat nélkül, egyszer csak elmúlik a kín, és egy fájdalommentes, új élet nyílik meg előttem. Ebben azonban mégsem voltam egészen bizonyos.

Ekkor a nővérem előtt feltártam a gondolataimat. Nem akarok ilyen szenvedések között élni: mit tegyek? Málta egy kicsit gondolkodott, majd így szólt:

– Veled valami nagyon el van rontva, de hogy mi, azt én sem tudom. És azt sem, hogy mit lehet tenni. Nincs még olyan erő a birtokomban, mellyel el tudnám dönteni. Csak azt tudom, hogy jobb lenne várnod húszéves korodig. Bírd ki addig, és csak azután határozz – ezt mondta.

Ennek okáért megpróbáltam kihúzni a dolgot húszéves koromig. Telt-múlt az idő, de semmi jel nem mutatott arra, hogy egy keveset is, de javulna az állapotom, sőt, ha lehet, szenvedéseim még elviselhetetlenebbé váltak, mint azelőtt. Csak egyet tudtam – a fájdalmaim a testi növekedéssel egyenes arányban

súlyosbodnak. Kibírtam még nyolc esztendőn keresztül. Megpróbáltam azalatt csak arra koncentrálni, ami mégiscsak jó volt. Nem panaszkodtam senkinek sem. Igyekeztem a legnagyobb szenvedések közepette is mosolyogni. Begyakoroltam, hogy az arcom a kiállhatatlanul nagy fájdalmak idején is szenvtelen maradjon. Hiszen sírhatok, őrjönghetek én, attól a fájdalom úgysem csillapodik. Ha sírnék, csak feleslegesen tenném szerencsétlenné magamat. Viszont így sokan megszerettek, csendes, rendes lánynak tartottak az emberek. Az idősebbek is kedveltek, és a korombeliek közt is sok barátra tettem szert. Talán ha nincsen a fájdalom, igazán vidáman élhettem volna meg életem tavaszát. De mindig jelen volt, állandóan a nyomomban járt, követett, mint az árnyék. Ha akár egy pillanatra is szerettem volna elfeledkezni róla, mindjárt belém hasított valahol.

Azután egyetemre jártam, és barátom is lett. Elsőéves koromban a lányságomat is elveszítettem. De persze, ahogy sejteni lehetett, fájdalmon kívül semmit sem éreztem. Akik már átestek ezen, mondogatták, hogy csak először fáj, később megszokja az ember, és nem fáj többet, de akárhányszor megtörtént, nekem mindig csak szűnni nem akaró kínlódást hozott. Olyannyira, hogy akárhányszor lefeküdtünk, mindig elsírtam magam. Így aztán megelégeltem a szerelmeskedést. Mondtam is egyszer a kedvesemnek, hogy szeretem, de többet nem kérek ebből a kínlódásból. Meglepődött, hogy mit beszélek én itt összevissza, biztos valami pszichés problémám lehet. Meg hogy engedjem csak el magam, és majd elmúlik, és jó érzés lesz. Mindenki így csinálja, én ugyan miért ne tenném, nincs rá semmi okom. Hogy nem igyekszem eléggé, kényeskedem, és a problémáimat mind ebben a fájdalomban élem ki. Semmi értelme a nyavalygásnak.

Amikor mindezt hallottam tőle, a szó szoros értelmében felrobbant bennem mindaz, amit addig türelemmel viseltem. Kifakadtam, hogy ez részemről igenis komoly dolog, és nem az a szokványos fájdalom, amiről beszélnek az emberek. Minden létező testi kínt ismerek, ha én azt mondom, *hogy fáj,* akkor az *tényleg* úgy is van. Kitálaltam mindent, amit átéltem odáig, de ő nem értett meg. Aki nem ment még át igazi gyötrelmeken, az nem is értheti ezt. Ezért aztán szakítottunk.

Eljött a huszadik születésnapom. Húsz esztendőn át tűrtem, reménykedtem, hogy most majd egy ragyogó változás következik. De semmi ilyesmi nem történt. Rettenetesen csalódtam. Jobb lett volna, ha inkább már előbb meghalok, gondoltam, hiszen csak egy nagy kerülő utat tettem, elnyújtottam a szenvedést.

Amikor Kanó Kréta idáig ért az elbeszélésében, elhallgatott, és mélyet sóhajtott. Ott volt előtte a tányér a tojások héjával, meg az üres kávéscsésze. A szoknyáján szépen összehajtva a zsebkendő. Ránézett a polcon álló órára, mint aki hirtelen ráeszmél, hogy mennyi idő telt el.

– Óh, bocsásson meg, kérem! – mondta halk, száraz hangon – , sokkal hosszabban beszéltem, mint gondoltam volna. Azt hiszem, nem szabad tovább rabolnom Okada úr drága idejét, semmiképpen nem akarok a terhére lenni. Szíves elnézését kell kérnem ezért a hosszú és unalmas történetért.

Azzal vette a lakktáskát, a vállára akasztotta, és már fel is állt a kanapéról.

– Várjon, kérem! – szóltam sietve, hiszen nem nagyon szerettem volna, hogy csak úgy félbehagyja a történetét. – Ha az én időmre gondol, nem kell aggódnia. Ma egész délután szabad

vagyok. Ha már belekezdett, nem mondaná el a történetét egészen a végéig? Sok van még hátra belőle?

– Természetesen még nagyon sok – mondta Kanó Kréta, és lenézett rám, ahogy ott ültem, mindkét kézzel belekapaszkodva a táskája fülébe. – Eddig csak afféle bevezetőféle volt.

Mondtam neki, hogy várjon csak egy kicsit, és kimentem a konyhába. A mosogatónál megálltam, és vettem két mély lélegzetet, majd a polcról leemelt vizespoharakba jeget, arra pedig a hűtőből narancslevet öntöttem. Mindezt ezután egy kis tálcán bevittem a nappaliba. Egyáltalán nem kapkodtam, de Kanó Krétát úgy találtam ott álltó helyében, mint mikor kimentem a szobából. Amikor letettem elé a poharakat a narancslével, meggondolta magát és leült, a táskát pedig maga mellé tette.

– Tényleg nem zavarok? – kérdezte bizonytalanul, hogy megbizonyosodjék érdeklődésemről. – Elmondjam egészen végig?

– Természetesen.

Megitta a narancslé felét, majd hozzáfogott a történet folytatásához.

– Természetesen az öngyilkossági szándékom kudarcot vallott, mint ahogy erre bizonyára Okada úr is rájött, különben nem ülnék itt narancslevet kortyolgatva – mondta, és merően arcomba nézett. Egyetértésem jeléül halványan elmosolyodtam.

– Ha a tervem beválik – folytatta –, elhozta volna számomra a végső megoldást. Ha meghalok, örökre kialszik a tudatom, következésképp végleg megszűnik annak a lehetősége, hogy többé fájdalmat érezzek. És ezt akartam. Balszerencsémre az alkalmazott módszer tévedésnek bizonyult.

Május huszonkilencedikén délelőtt 9-kor bementem a bátyámhoz, hogy kölcsönkérjem a kocsiját. Nem sokkal korábban vette az autót, vadonatúj volt. Kérésemre savanyú képet vágott, de én mit sem törődtem vele. Tőlem kapott kölcsönt az új kocsi vásárlásához, így hát nem volt módja rá, hogy megtagadja a kérésemet. Megkaptam a kulcsot, beültem a *Toyota MR2*-be, és úgy fél órát próbálgattam. Tényleg új volt, még csak 1800 kilométert futott. Könnyű kocsi volt, alig léptem rá a pedálra, máris ugrott. Teljesen megfelelt az elképzeléseimnek. A Tama folyó töltéséhez közel találtam egy komolynak látszó kőfalat. Valami lakóház kerítése lehetett, ráadásul éppen egy T alakú kereszteződésben feküdt, így elég út volt odáig, hogy padlógázzal felgyorsuljak, és frontálisan ütközzem a kőfallal. Azt hiszem, a kocsi sebessége úgy 150 kilométer lehetett. Az ütközés pillanatában elveszítettem az eszméletemet.

Balszerencsémre azonban a falat, a látszat ellenére, nagyon gyengére építették. Talán takarékosságból nem is alapozták meg rendesen. Tehát romba dőlt, és a kocsi orra szépen palacsintává lapult. Ráadásul ez a gyenge fal felemésztette az ütközés energiáját. Na, és zavaromban megfeledkeztem a biztonsági öv kioldásáról.

Így aztán életben maradtam, a sérüléseim is jelentéktelenek voltak. Különös volt, hogy alig éreztem fájdalmat, csupáncsak annyit, mint mikor a körmömet vágom. Kórházba szállítottak, ahol szépen rendbe tették egyetlen sérült bordámat. A rendőrség kiszállt a kórházba, kihallgatott, de én azt mondtam, hogy nem emlékszem semmire, talán összetéveszthettem a féket a gázpedállal. Mindent elhittek. Éppen húszéves voltam, féléves volt a jogosítványom, első látásra különben sem látszottam ön-

gyilkos típusnak, meg aztán nincs olyan ember, aki öngyilkossági kísérletnél bekapcsolva hagyja a biztonsági övét.

Viszont, miután kijöhettem a kórházból, különféle súlyos gondokkal kellett szembesülnöm. Először is nekem kellett fizetnem a totálkáros *MR2* részleteit. Megint üldözött a balszerencse, mivel a biztosítás még nem volt elintézve, elkéstek vele, így aztán még nem volt érvényes.

Ha ilyesmi előfordulhat, jobban jártam volna egy kölcsönzőből kivett autóval. De hát akkor nem gondoltam én olyasmire, mint az autóbiztosítás. Kellett nekem a bátyám hülye autója, ráadásul el sem tudtam képzelni, hogy egy öngyilkosságot el lehet hibázni?! Százötvennel neki egy kőfalnak! Csoda, hogy életben maradtam.

Nemsokára megérkezett a számla a tönkretett kőkerítés miatt – 1.364.294 jenről. Azt is nekem kellett kifizetni. Haladék nélkül, készpénzben. Nem tehettem mást, kértem apámtól, és kiegyenlítettem a számlát. Ő nagyon akkurátus volt az ilyen ügyekben, mondta, hogy „csak vegyél fel hitelt a bankból, a te hibádból történt a baleset, törleszd csak szépen a teljes összeget, mégpedig az utolsó garasig!”. Valójában abban az időben neki sem volt felesleges pénze, a kórház átépítés alatt állt, és főtt a feje a költségek miatt.

Megint arra jutottam, hogy meg kell halnom, de ezúttal feltétlenül sikerülnie kell. Az egyetem tizenöt emeletes épületét néztem ki magamnak, gondoltam, onnan fogok leugrani. Kiválasztottam magamnak egy megfelelő ablakot. Most már tényleg nem hibázhatom el az ugrást.

Ámde akkor valami megállított. Valami olyan meghökkentő, olyan furcsa volt. Ez a *valami* az utolsó pillanatban szó szerint

megragadott hátulról és visszatartott attól, hogy levessem magam. Sokáig tartott, míg rájöttem: mi lehet ez a *valami.*

Megszűntek a fájdalmaim.

Miután kórházba kerültem, többé, úgyszólván, semmit sem éreztem. Annyi minden történt velem gyors egymásutánban, hogy rá sem eszméltem erre, de a kín, mely annyit gyötört – eltávozott tőlem. Nem szenvedtem tovább székrekedéstől, menstruációs görcstől, fej- és gyomorpanaszoktól. Még az eltört bordám sem okozott különösebb fájdalmat. Fogalmam sem volt, hogy miként történhetett mindez, de tény, hogy minden gyötrődésnek vége szakadt.

Hát akkor, próbáljunk meg egy kicsit élni, gondoltam. Kíváncsi voltam rá, milyen érzés lehet fájdalommentesen létezni, bele akartam kóstolni, ha csak egy kicsit is. Elvégre meghalni bármikor lehet. Életben maradni – szó se róla, ez akkor annyit jelentett, hogy meg kellett adni az adósságot, mely akkorra már meghaladta a hárommilliót. A törlesztés miatt lettem prosti.

– Prostituált? – kérdeztem meglepetten.

– Az – válaszolt Kanó Kréta, magától értetődően. – Kellett a pénz, hogy rövid idő alatt törleszteni tudjak. Minél hamarabb fizetni akartam, a pénzgyűjtésre pedig más módom nem nyílt, mint hogy áruba bocsássam magam. Nem tétovázhattam. Abban a hiszemben voltam, hogy úgyis meghalok. Előbb vagy utóbb erre sor kerül. A kíváncsiság – vajon milyen lehet fájdalom nélkül – egy időre életben tartott. A halálhoz képest nem nagy ügy kiárusítani a hús-vér testemet.

– Vagy úgy…

Kanó Kréta poharában már elolvadt a jég, a szívószállal kevergette a narancslevet, majd ivott egy kicsit belőle.

– Kérdezhetek valamit? – vetettem közbe.

– Természetesen, kérdezzen csak.

– Amikor erre az elhatározásra jutott, nem kérte a nővére tanácsát?

– Akkoriban éppen Máltán tanult, és a képzési ideje alatt semmiképpen sem volt hajlandó megadni a címét nekem. Akadályozta volna a tanulásban, gátolta volna a feladatra való összpontosításban. Ezért a három év alatt, míg Máltán volt, nemigen nyílt módom rá, hogy levélben forduljak hozzá.

– Vagy úgy… – mondtam. – Még egy kis kávét?

– Nagyon köszönöm.

Kimentem a konyhába kávét melegíteni, közben bámultam a szellőztetőt és sóhajtottam néhányat. Amikor a kávé elkészült, öntöttem belőle egy tiszta csészébe, néhány szem csokoládés kekszet tettem egy tányérba, és az egészet bevittem egy tálcán a nappaliba. Üldögéltünk egy darabig, ittuk a kávét, rágcsáltuk a kekszet.

– Melyik évben is történt az öngyilkossági kísérlete? – kérdeztem.

– Húszéves koromban, hat évvel ezelőtt, vagyis 1978 májusában – válaszolt Kréta.

Éppen 1978 májusában házasodtunk össze Kumikóval, vagyis Kanó Kréta balsikerű öngyilkossága idején, amikor a nővére Málta szigetén időzött tanulmányai végett.

– Szóval, kimentem az utcára, megszólítottam egy erre kapható férfit, megállapodtunk az árról, és a közeli szállodában lefeküdtünk – folytatta Kanó Kréta. – És szex közben már egyáltalán nem éreztem egy szemernyi fájdalmat sem. Nem úgy, mint azelőtt. Ám egyáltalán nem leltem benne semmi örömöt sem. Viszont nem is fájt, s ezáltal nem volt több az egész, mint egyszerű testmozgás. Bűntudatom sem volt amiatt, hogy pénzért csinálom. Mélységes mély közöny vett rajtam erőt.

De a pénz szépen jött. Az első hónapban közel egymillió gyűlt össze. Ha ez így folytatódik három-négy hónapig, nyugodtan vissza tudom fizetni belőle az adósságomat. Délután hazamentem az egyetemről, majd kimentem az utcára, és legkésőbb tízre már otthon is voltam, addigra befejeztem a munkát. A szüleimnek azt mondtam, hogy egy vendéglőben pincérkedem. Nem is kételkedett ebben senki. Furcsa lett volna rögtön nagyobb összeget törleszteni, tehát csak százezret fizettem havonta. A többit egy bankszámlára tettem takarékba.

Ám egy estén, amikor az állomásnál éppen le akartam szólítani valakit, két férfi hátulról lefogta a karomat. Azt hittem, rendőrök, de aztán láttam, hogy környékbeli jakuzák. Egy félreeső utcába vonszoltak, valami pengét mutogattak nekem, hogy menjek csak velük a közeli rejtekhelyükre. Behurcoltak egy hátsó szobába, meztelenre vetkőztettek és megkötöztek. Többször is megerőszakoltak, egyik alkalommal pedig mindent videóra vettek. Ezalatt én becsukott szemmel próbáltam nem gondolni arra, mi történik velem. Nem is volt nehéz, mert se fájdalmat, se élvezetet nem éreztem.

Később megmutatták nekem a videofelvételt. Ha nem akarom, hogy ezt közzétegyék – mondták akkor lépjek be a szervezetükbe, és dolgozzak nekik. Megtalálták a tárcámban a diák-

igazolványomat, és azt mondták, ha nem egyezem bele, elküldik a videót a szüleimnek, és az összes összegyűjtött pénzemtől megfosztanak. Nem volt választási lehetőségem. Mondtam nekik, hogy nem bánom, megteszek mindent, amit akarnak. Abban az időben nekem már úgyis mindegy volt.

– Ha belépsz hozzánk, és nekünk dolgozol, valószínűleg kevesebb pénzt kapsz majd kézhez, mint eddig – mondták. – Miénk a bevételed hetven százaléka, érted? Viszont nem lesz többé gondod a kliensekre. Nem kell félned, hogy elkapnak a zsaruk, jó pasikat szerzünk neked. Ha csak így válogatás nélkül szólítgatod le őket, akkor egy hotelszobában végzed, hurokkal a nyakadon!

Ezután nem kellett már kiállnom az utcasarokra. Amikor beesteledett, csak bementem az irodájukba, onnan meg az általuk megjelölt szállodába. Tényleg csak jobb vendégeket küldtek hozzám. Nem is tudom, miért, de osztályon felüli besorolást kaptam. Látszott rajtam, hogy egyszerű, csinos nő vagyok, és jobb nevelést kaphattam, mint a többi lány. Azt hiszem, sok olyan pasas volt, aki olyanra vágyott, mint amilyen én voltam. A lányok általában háromnál több vendéget fogadtak naponta, nekem elég volt egy vagy kettő. A többieket személyhívón parancsolgatták a jakuzák, rögtön rohanniuk kellett valami ócska szállodába, ahol le kellett feküdni valami kétes figurával. Nekem viszont rendesen előre elrendeztek mindent, többnyire rendes, színvonalas szállodát biztosítottak. Előfordult, hogy lakásra kellett mennem. A partnereim többnyire középkorú férfiak voltak, olykor azonban fiatalabbak is akadtak köztük.

Hetente egyszer kaptam fizetést. Nem volt annyi, mint azelőtt, de a vendégektől kapott borravalót hozzáadva elég szép összegre rúgott. Voltak olyanok, akik furcsa dolgokat kértek, de

engem nem zavart. Minél furcsábbak voltak, annál több jattot kaptam. Voltak olyan illetők, akik többször is engem kértek. Az ilyenek általában jól fizető vendégeknek számítottak. A pénzemet különféle bankokban szétosztva helyeztem el. De az összeg ekkor nekem már csak puszta szám volt, én már csak annak éltem, hogy biztosítsam magamnak a közönyt.

Reggel, ébredés után az ágyban fekve először megbizonyosodtam arról, hogy érzek-e bármiféle fájdalomnak nevezhetőt. Csak ezután nyitottam ki a szemem, lassan összeszedtem a gondolataimat, és a fejem búbjától a lábam hegyéig sorban ellenőriztem testem minden porcikáját. Fájdalom sehol. Tényleg nincs, vagy létezik, de én nem érzem? Ezt nem tudtam eldönteni. Akár így, akár úgy, de nem fájt semmim. De nemcsak ez, mindenfajta érzés hiányzott belőlem. Kikelve az ágyból kimentem a fürdőszobába fogat mosni, majd ledobva a pizsamát, forró zuhanyt vettem. A testemet borzasztóan könnyűnek és puhának éreztem, mintha nem is az enyém volna, mondjuk, a szellemem megszállt volna egy testet, mely nem az én birtokom. Néztem magam a tükörben, de amit mutatott – nekem szörnyen távolinak tűnt.

Fájdalommentes élet – mennyit álmodoztam róla. Amikor pedig ez az állapot bekövetkezett, nem találtam benne a helyemet. Nyilván valami tévedés történt, és ez teljesen összezavart. Sehol a világon nem volt többé biztos pont egy olyan ember számára, mint én. Azelőtt ki nem állhattam a világot. Vadul gyűlöltem az egyenlőtlenséget és az igazságtalanságot, de legalább én én magam voltam, és a világ is önmagával azonos. De aztán már nem volt azonosítható többé sem az énem, sem a világ.

Sokat sírtam akkoriban. Napközben kimentem olyan nagy parkokba, mint a Sindzsukugjóen vagy a Jojogi, ott ültem a fűben, és zokogtam. Volt úgy, hogy egy órát, két órát csak bőgtem egyfolytában. Olykor jó hangosan.

Az arrajárók oda-odanéztek, de nem számított. Az életemet viszont már képtelen lettem volna eldobni. Nem volt hozzá erőm abban az érzéketlenségben, melyben már nem volt se öröm, se bánat. Csak a közöny maradt meg nekem. És nem volt semmi, amit az énemnek nevezhettem volna.

Kanó Kréta ekkor nagyon sóhajtott, kezébe vette a kávéscsészét, belenézett, majd visszatette a csészealjra, miközben fejét kissé félrebillentette.

– Az idő tájt találkoztam Vataja Noboru úrral – mondta.

Meglepődtem.

– Tényleg akkor találkozott vele? Mint vendéggel?

Kanó Kréta némán bólintott.

– De hát… – egy darabig csak kerestem a szavakat. – Nem értem, a nővére azt mondta nekem, hogy Vataja Noboru magát megerőszakolta. Az talán egy másik történet?

A lány felemelte a térdéről a zsebkendőjét, könnyedén megtörölte a száját, és mélyen a szemembe nézett. Volt a tekintetében valami felkavaró.

– Ne haragudjon, kérem – mondta –, kaphatnék még egy csésze kávét?

– Természetesen – azzal tálcára raktam, ami az asztalon volt, kivittem a konyhába, és feltettem a kávét. Zsebre dugott kézzel álltam az edényszárítóra meredve, és vártam, hogy felforrjon a

víz. Azután visszatértem a szobába a kávéval. Kanó Kréta már nem ült ott a díványon. A táska sem volt ott, meg a zsebkendő sem, nem maradt semmi. Kimentem az előszobába. A cipője is eltűnt.

Nofene, gondoltam magamban.

9

Teljes energiahiány, csatornázás – Kaszahara Mei vizsgálódása a parókaügyben

Reggel kikísértem Kumikót az állomásra, majd elmentem a kerületi uszodába. Ilyenkor voltak ott a legkevesebben. Hazaérve a konyhában kávét főztem magamnak, azt iszogatva tűnődtem Kanó Kréta viselt dolgainak különös, félbemaradt történetén. Gondolatban egyenként számba vettem, mi mindenről beszélt. Ahogy felidéztem a szavait, és egyre többre emlékeztem, annál jobban furcsállottam az egészet. Aztán éreztem, hogy már nem fog az agyam. Elálmosodtam. Mint aki elvesztette az eszméletét, eldőltem a díványon. Lecsukódott a szemem, és már aludtam is.

Az álmomban pedig felbukkant Kanó Kréta. Vagyis előbb Kanó Málta. Ezúttal tiroli kalapban, méghozzá színpompás tollakkal ékesítve. A helyszín valami tágas terem volt, teletömve emberekkel, de ennek a feltűnő kalapnak köszönhetően rögtön észrevettem. Egyedül ült a bárpultnál, előtte egy nagy pohár *tropical drink*-szerű ital, szívószállal. Azt nem tudom, hogy a szívószál a szájában volt-e vagy sem.

Öltönyben voltam, és az a bizonyos vízcseppmintás nyakkendőt viseltem. Amikor megpillantottam a nőt, egyenesen oda akartam menni hozzá, de a tömeg útban volt, alig tudtam átvágni magam rajta. Amikor üggyel-bajjal mégis odaértem, ő már nem volt ott, csak a *tropical drink* árválkodott az asztalon.

Leültem a bárszékre, és skót whiskyt rendeltem jéggel. A pultos kérdezte, hogy milyen whiskyt, mire rávágtam, hogy *Cutty Sark* jó lesz. Mindegy lett volna, melyik fajtából ad, csak éppen a *Cutty Sark* ötlött az eszembe.

Még mielőtt megkaptam volna, valaki hátulról – óvatosan, mintha törékeny lenne – megfogta a karomat. Hátrafordulva egy férfit pillantottam meg, akinek nem volt arca. Vagyis nem tudtam, hogy van-e neki vagy nincs, mert az árnyék éppen odaesett, ahol lennie kellett volna, így nem tudtam kivenni a sötétben.

– Erre tessék, Okada úr – mondta.

Válaszoltam volna, de annyi időt sem hagyott, hogy kinyissam a számat.

– Ha lehet, fáradjon erre. Nincs idő, kérném, siessen – a karomat fogva gyors lépésekkel átvitt a termen, és kimentünk a folyosóra. Minden különösebb ellenállás nélkül mentem vele. A férfi legalább a nevemet tudta. Ki lenne az, aki ok nélkül ide-oda ráncigál engem? Valamiféle oka-célja csak van.

Egy darabig együtt róttuk az arcnélkülivel a hosszú folyosót, majd megálltunk egy ajtónál. A száma: 208.

– Nincs kulcsra zárva, nyisson csak be nyugodtan – szólt a férfi.

Tágas szobába jutottam, valami régi hotel lakosztálya lehetett. Magas volt a mennyezet, és egy régimódi csillár függött középen, de nem volt felkapcsolva. Csak a kis falikarok szolgáltak némi derengő fénnyel. Az ablakfüggönyök gondosan behúzva.

– Van itt whisky, amennyit csak akar. *Cutty Sark*, ha tetszik. Kérem, nyugodtan fogyasszon belőle kedvére – mondta arc nélküli kísérőm, azzal az ajtó mellett álló pohárszékre mutatott. Magamra hagyott a szobában, az ajtót zaj nélkül tette be. Nem tudván mitévő legyek, egy darabig csak ácsorogtam a szoba közepén.

A falon nagyméretű olajkép függött, egy folyót lehetett látni rajta. A magam megnyugtatására egy darabig azt bámultam. A folyó felett felkelő hold halványan megvilágította a partot, de nem tudtam határozottan kivenni, mi is volt ott. A holdfény túl gyenge volt, és a tárgyak körvonalait bizonytalanná tette.

Ekkor szörnyen megkívántam egy korty whiskyt. Hittem az arctalannak, csak a pohárszék ajtaját kell kinyitnom és hozzájuthatok az italhoz. De az ajtó sehogy sem akart kinyílni. Kiderült, hogy a látszat csal, mert csak egy nagyon ügyes hamisítvány volt az ajtó a szekrényen. Egy darabig ide-oda rángattam, nyomtam, próbálkoztam vele mindenféleképp, de persze semmire sem mentem vele.

– Nem olyan egyszerű ám az, Okada úr! – hallottam Kanó Kréta hangját. Hirtelen ráeszméltem, hogy ő is ott van a szobában. Persze megint a korai 60-as évek kiadásában.

– Időzár van rajta – mondta. – Minden hiába, ma már nem nyílik. Törődjön bele.

Azzal a szemem előtt, ahogy a zöldbabot fejtik, kihámozta magát minden ruhájából, és ott állt pucéran. Semmi bevezetés vagy előjáték.

– Figyeljen, Okada úr. Nem érek rá sokáig. Amennyire csak lehet, gyorsan intézzük el. Elnézését kérem, hogy lassabban nem lehet, de helyzet van. Az sem volt semmi, hogy egyáltalán el tudtam jutni ide.

Így szólván odalépett hozzám, se szó, se beszéd lehúzta a cipzáromat a nadrágomon, minden további nélkül elkapta a fa(llo)szomat, majd fekete műszempilláit lesütve rácuppant. Sokkal nagyobb szájjal, mint gondoltam volna. Odabenn aztán a szervem megnőtt, meg is keményedett rendesen. Ahogy Kréta a nyelvét forgatta, göndörített tincsei úgy rezegtek, mintha szél kapott volna beléjük, a haja a combomat cirógatta. Csak a frizurát láthattam, meg az óriás műszempillákat. Lerogytam az ágy szélére, ő meg padlót fogva beléomlott az övön aluli részletekbe.

– Ez nem megy – ellenkeztem. – Mindjárt betoppan Vataja Noboru, és ha belém botlik, az régen rossz. Nem szeretnék ilyen helyen összeakadni vele.

– Gond egy szál se! – mondta Kréta, kieresztve a szervet a szájából egy kis időre, hogy beszélni tudjon. – Van még annyi időnk, amennyi kell, csak semmi pánik!

Hozzálátott, hogy a nyelvcsúcsával megbirizgáljon. Én azonban nem akartam a dolgoknak szabad folyást engedni. Bár előbb-utóbb majd csak benyeli, tényleg, miért is ne? A nő szája, nyelve, mint valami nedves élőlény foglyul ejtett, és végül csak elengedtem magam.

Erre felébredtem.

*

A nemjóját! Irány a fürdőszoba, szennyes alsót mosni, a fülledt álom emlékét pedig kiűzni egy alapos, forró zuhannyal. Nem is emlékeztem rá, hány éve történt velem ilyesmi. Próbáltam fölidézni, mikor jött rám utoljára éjszakai magömlés. Nem tudtam rájönni. Szóval olyan régen történt, hogy nem is emlékszem rá.

A zuhany alól kijőve törülközővel szárítgattam magam, amikor megszólalt a telefon. Kumiko volt az, aki rám csengetett. Kicsit feszélyezett, hogy beszélnem kell vele, amikor éppen az imént élveztem el egy másik nővel – igaz, csak álmomban.

– Furcsa a hangod – mondta –, történt valami?

Irtózatosan jó megérzései voltak az effélékben.

– Semmi különös – mondtam. – Szundítottam egyet, éppen most ébredtem.

– Aha – Kumiko hangja tele volt gyanakvással, és csak növelte a zavarom, hogy ezt a telefon közvetítette hozzám.

– Bocs, de ma későn érek haza. Meglehet, úgy kilenc tájban. Úgy alakulhat, hogy házon kívül vacsorázom.

– Jól van, majd egyedül eszem.

– Ne haragudj – tette hozzá végül, mintha még eszébe jutott volna valami, hallgatott egy kicsit, majd letette a kagylót.

Letettem én is, egy darabig csak bámultam magam elé, majd kimentem a konyhába, meghámoztam egy almát, és megettem.

*

Hat éve vettem el Kumikót, és ez időtől fogva egyszer sem voltam más nővel. Mégsem mondhatnám, hogy rajta kívül más

nőt egyáltalán nem kívántam meg, vagy ne adódott volna ilyesmire alkalmam. Egyszerűen nem kerestem a lehetőséget. Nem tudom jól elmagyarázni, de lehet, hogy az emberi életben létezik egyfajta fontossági sorrend.

Egyetlenegyszer azonban megesett, hogy egy lánynál aludtam. Tetszett nekem, és ő úgy gondolta, hogy igazán lefekhetne velem. Tudtam én ezt, de mégsem mentem bele a dologba.

Sok éven át dolgoztunk együtt az irodában. Két-három évvel lehetett fiatalabb nálam. A munkája az volt, hogy felvegye a telefont, és összeállítsa a programokat, remekül csinálta. Gyors felfogása pompás memóriával párosult. Csak őt kellett megkérdezni, hogyha kerestünk valakit, hol van éppen, mit csinál, milyen anyagok melyik fiókban vannak. Nem fordult elő, hogy ne tudta volna a választ. Közkedveltségnek örvendett, mindenki bízott benne. Köztünk azonban, hogy is mondjam csak, még személyesebb, bizalmasabb volt a viszony. Többször elmentünk inni valahová. Túlzás lett volna jó nőnek mondani, de nekem tetszett az arca.

Amikor felmondta az állását, mert férjhez akart menni (valakihez, akit áthelyeztek Kjúsúba, úgyhogy odaköltöztek), szóval az utolsó munkanapján néhány kollégával együtt búcsúzóul elmentünk inni egyet. Egy irányba mentünk haza a villamossal, késő́re járt, elkísértem a lakásáig, ne menjen egyedül. Odaérve megkérdezte, volna-e kedvem odabent egy kávéhoz. Tartottam tőle, hogy elmegy az utolsó villamos, de belegondolva, hogy talán többet nem látom, meg az ivás után jólesett volna kijózanítóul egy csészével, bementem hát. Egyértelmű volt, hogy a lány egyedül lakik itt. Magányos életéhez képest igen terjedelmes hűtőgépe volt – könyvespolc és kis sztereó készülék tartozott még a berendezéshez. Mondta, hogy a hűtőt úgy kapta valaki-

től, ingyen. A szomszéd szobában valami könnyebb ruhát vett magára, majd a konyhában kávét főzött. Leültünk egymás mellé a szőnyegre, és beszélgettünk.

– Te, Okada, van valami konkrét dolog, amitől te *különösképpen* félsz? – kérdezte a beszélgetés kezdetén, mintha éppen akkor jutott volna az eszébe.

– Nincs különösebben – válaszoltam rövid gondolkodás után, hiszen van, amitől félek, de olyan nem nagyon van, amitől *különösképpen*.

– Hát te? – kérdeztem vissza.

– Én rettegek a kanálistól – felelt, miközben felhúzott térdét átölelve tartotta. – Tudod, milyen az? A föld alatt vezet, s a víz a vaksötétben csordogál.

– Kanális – mondtam ki elgondolkozva. Vajon honnan is jöhet ez a szó? Nem tudtam rájönni.

– Fukusima egyik kis településén születtem, és ott is nőttem fel – folytatta a lány –, a házunkhoz egészen közel folyt a patak. A vizét öntözésre használták, és egy helyen egyszerre csak befutott a kanálisba. Két-három éves lehettem, és arrafelé játszottam a környékbeli pajtásaimmal, akik egy kicsit nagyobbak voltak nálam. Gyakran előfordult, hogy megcsónakáztattak a patakban. Egyszer azonban, amikor a víz az esőtől felduzzadt, elragadott a kezükből, és egyenesen a víznyelő szája felé sodort. Ha nem jár arra véletlenül egy környékbeli bácsi, biztosan elnyel a csatorna szája, és végképp eltűnök a sötétben.

A lány itt mutatóujjával megsimította az ajkát, mintegy megbizonyosodva róla, hogy él és itt van, majd folytatta.

– Ma is élénken emlékszem a látványra. Hanyatt feküdtem, és vitt a víz. Fölém magasodott a patakmeder, mint egy kőkerítés, odafönn pedig gyönyörűen ragyogott a határtalan kék ég. Engem meg csak sodort tovább, vitt a víz, és azt sem tudtam, mi történik velem. Egyszer csak rájöttem, hogy nem messze vár rám a vaksötét. *De tényleg!* Mindjárt jön és elnyel engem. Rögtön beburkol a fagyos sötétség. Ez a legrégebbi történés, amire emlékszem az életemben.

Itt kortyolt egyet a kávéból.

– Szörnyűséges volt, Okada, nem tehetek róla, de nem tudok uralkodni magamon, ma is elborzadok, ha rágondolok. Valami sodor *arrafelé.* És *onnan* nincs menekvés.

Táskájából cigarettát vett elő, rágyújtott egy szál gyufával, és lassan fújta ki a füstöt. Először láttam dohányozni.

– Az mondod, férjhez mégy… – kérdeztem.

Bólintott.

– Igen, azt mondom.

– Apró-cseprő gondok azért vannak, nem?

Megrázta a fejét.

– Nem, olyasmi nincsen, különben sem jó belemenni ilyesmibe, mert az ember elvész a részletekben.

Erre nem tudtam mit mondani, de abban a szituációban azért szó nélkül se hagyhattam a dolgot.

– Aki nemsokára összeházasodik valakivel, az nyilván nagyjából ugyanazt éli át, amit mások hasonló helyzetben. Vagyis azt érzi, hogy na, talán most jól melléfogtam. De ez a bizonytalanság talán természetes is. Nyilván nagy elhatározás lehet va-

lakivel összekerülve, azontúl együtt élni. De azért annyira nem kell félned.

– Beszélni könnyű. Mindenki ezt mondja – jegyezte meg a lány.

Az óra tizenegyet mutatott. Arra gondoltam, hogy most már végleg szedelődzködni kell, de mielőtt szóltam volna valamit, a lány felém fordulva arra kért, hogy öleljem át.

– Miért? – kérdeztem meglepetten.

– Azért, hogy feltöltődjem.

– Feltöltődni?

– Nincs a testemben elég energia – nézett rám. – Egy idő óta nem tudok aludni. Alighogy elszunnyadok, rögtön kinyílik a szemem, és azután már ébren maradok. Nem tudok gondolkodni sem. Ilyenkor fel kell töltődnöm valakivel, különben nem tudok tovább élni. De tényleg.

Ránéztem, gyanítva, hogy esetleg az ital beszél belőle. De egyáltalán nem volt részeg.

– De hát a jövő héten férjhez mégy, és akkor annyit ölelnek majd, de annyit! Minden áldott este. Végül is a házasság ezért van, nem? Ezután nem lesz energiahiányod.

A lány erre nem mondott semmit, összeszorított szájjal csak a lábfejét nézte merően. Szépen összezárt lábbal ült ott. Tíz gyönyörű kis fehér lábujját nézte.

– Én mostanról beszélek – szólalt meg. – Nem holnapról, a jövő hétről vagy a következő hónapról. *Most van energiahiányom.*

Annyira őszintén szerette volna, hogy valaki megölelje! Tehát egyelőre átkaroltam én. Ám valahogy szörnyen furcsa volt

ez az egész. A lány számomra csupán ügyes és jó kolléga volt. Egy szobában dolgoztunk, olykor tréfálkoztunk, olykor ittunk egyet valahol. Viszont így, a munkahelytől elszakadva, a lány szobájában, átölelve őt, egyikünk sem volt más, mint egy-egy forró húsdarab. Végül is eddig az irodában, a munka színpadán szépen megosztottuk és eljátszottuk a szerepünket, gondoltam. De ha egyszer kilépünk onnan és eltűnik rólunk az a kép, amit ott ideiglenesen kicseréltünk egymásról, nem marad más belőlünk, csak merő hús, egy halom gyámoltalan és esendő hús. Egy csontkollekció, melyben emésztőszerv, szív, agy, szaporítószerv foglal helyet, egy puszta élő és meleg testelegy. Átkaroltam a lányt, a melle rögtön hozzám nyomult. Sokkal nagyobbnak és puhábbnak éreztem, mint amilyennek látszott. A padlón ültem, háttal a falnak támaszkodva, ő meg szorosan hozzám simult. Így öleltem sokáig, meg sem szólalva, de később mégiscsak megkérdeztem:

– Most már jó?

Nem ismertem rá a saját hangomra, mintha valaki más szólt volna helyettem. Éreztem, hogy bólint. Egy trikó volt rajta, meg egy könnyű szoknya, mely vékony térdéig ért. Egy idő múlva azonban észrevettem, hogy alatta semmi. Azzal egy időben, hogy rájöttem erre, szinte automatikusan beállt nálam a merevedés, és ezt a lány is észrevehette. Ott éreztem meleg leheletét a tarkóm körül.

Tényleg szerettem volna lefeküdni vele, de aztán – két álló órán keresztül, csak ez a „töltődés” zajlott. A lány könyörgött, hogy ne hagyjam ott, míg el nem alszik, tartsam így, átölelve. Bevittem az ágyba, hogy lefektessem, de nem aludt el. Végig a karomban tartottam, miután pizsamát vett és „elláttam energiával”. Ereztem a karomon a forró arcát és a szívének dobbaná-

sát. Nem tudtam, hogy helyesen teszem-e mindezt vagy sem, de fogalmam sem volt, mit kéne tennem a helyzet megoldására. A legegyszerűbb lett volna lefeküdni vele, de ezt a lehetőséget elhessegettem. Valami azt mondta belülről, hogy nem, ezt nem lehet.

– Te, Okada… – mondta a lány –, ne vess meg engem ezért, csak annyira lecsökkent az energiám.

– Ne félj, megértelek – nyugtattam meg.

Eszembe jutott, hogy telefonálnom kellene. De mit mondok majd Kumikónak? Hazudni nem szeretek, de részletekbe menően magyarázkodni is hiába, nem értené meg. Végül is már úgyis mindegy, gondoltam. Lesz, ami lesz. Hajnali kettőkor mentem el a lánytól, háromra értem haza.

Kumiko persze dühöngött. Ébren várt, a konyhaasztal mellett ülve. Próbáltam magyarázkodni, hogy a kollégákkal ittam, meg madzsongoztunk. Erre ő kérdőre vont, hogy miért nem telefonáltam. Mert nem jutott eszembe, persze ezzel korántsem győztem meg, és tüstént rájött az igazságra. Évek óta nem madzsongoztam már, és különben sem tudok ügyesen hazudni. Mit tehettem volna mást, mindent bevallottam elejétől végig – kivéve persze a merevedésemet. Mondtam neki, hogy tényleg semmi sem történt közöttünk.

Kumiko három napig nem szólt hozzám. Egy árva szót sem. A másik szobában aludt, egyedül evett. Mondhatom, hogy a házasságunk legnagyobb krízisséhez érkeztünk. A lelke mélyéből haragudott rám. Tökéletesen meg tudtam érteni.

– Te mit gondolnál ellenkező esetben, ha én tettem volna ezt? – szólalt meg háromnapos hallgatás után először. – Ha én egy telefon nélkül, vasárnap hajnali háromkor érnék haza, mond-

ván, hogy egy férfival voltam az ágyban, de – ne félj –, semmi sem történt közöttünk, csak „energiát adtam” neki, hidd csak el! Szóval együnk valami reggelit, azután aludjunk egy jót! Szóval, ha mindezt én adnám elő, te nem gurulnál méregbe, és hinnél nekem?

Hallgattam.

– De te még ennél is rosszabb vagy, mert először *hazudtál* nekem. Azt állítottad, hogy ittál meg madzsongoztál valakikkel! – folytatta. – És az tisztára hazugság volt! Miért higgyem el, hogy nem feküdtél le azzal a nővel? Ha mondod is, ugyan hogyan is hihetném?

– Elnézést kérek, először tényleg hazudtam – ismertem be. – Azért, mert körülményes lett volna az igazat elmagyarázni. Nem olyan könnyű az ilyesmi. De kérlek, csak azt hidd el nekem, hogy semmi aljasságot nem követtem el ellened.

Kumiko lehajtotta a fejét az asztalra. Valahogy lassan, érezhetően oldódni kezdett a hangulat körülötte.

– Nem tudom jól elmagyarázni, csak arra kérlek, higgyél nekem – kérleltem.

– Ha azt szeretnéd, hogy higgyek, hát jó, elhihetem… – enyhült meg Kumiko. – De egyet jegyezz meg. Egyszer talán én is elkövetek valami ilyet ellened, és akkor viszont te higgy majd nekem. Jogom lesz erre.

Eleddig még nem élt a jogával, de sokszor elgondolom, mi lenne, ha megtenné. Mondjuk, hinnék neki, de az is lehet, hogy nagyon bonyolult és elviselhetetlen érzés lenne. Az, hogy *kényszerítve vagyok rá.* És persze Kumiko is ezt érezné akkor.

– Hé, Kurbli úr! – kiáltott rám valaki a kertből. Kaszahara Mei volt az.

A hajamat törülgetve kimentem a tornácra, hát a lány már ott ült, és a hüvelykujja körmét rágta. Ugyanaz a sötét napszemüveg volt rajta, mint első találkozásunk alkalmával, hozzá krémszín vászonnadrág meg fekete póló. A kezében irattartó.

– Ott másztam át – mutatott a betonblokkokból rakott kerítésre, és leporolta a nadrágját. – Sejtettem, hogy ez a maga házának az udvara lesz, és el is találtam. Baj lett volna belőle, ha valaki más telkén kötök ki. – A zsebéből előszedte kurta kis *Hope* cigarettáját, és rágyújtott.

– Nos, Kurbli úr, hogy van mindig?

– Vagyogatok…

– Figyeljen csak, éppen megyek dolgozni. Nem akar velem jönni? Ez olyan munka, amit kettesével csinálnak, és nekem *fincsi* lenne olyasvalakivel, aki már ismer. Mert aki először lát, mindig összevissza kérdezget. Hány éves vagyok, meg járok-e iskolába, és ez nekem elég nyűgös már. Esetleg valami elvetemült alakkal kerülök össze. Nincs kizárva, minden előfordulhat. Ha tehát Kurbli úr velem jön, nagy szívességet tesz nekem.

– Erről beszéltél a múltkor, felmérés a parókagyártóknak?

– Az – válaszolt a lány. – Egy órától négyig számolni a főutcán, a Ginzán, hány kopasz jár arra. Egyszerű munka. Jó lesz magának, hiszen előbb-utóbb úgyis megkopaszodik majd, nem árt, ha előre tanulmányozza a dolgot, nem igaz?

– Nem fognak elkapni, ha ezzel foglalkozol a Ginzán, miközben lógsz az iskolából?

– Elég azt mondani, hogy a vállalat külső felmérésén dolgozom. Ez a szöveg beválik, ne féljen.

Jobb dolgom nem volt, hát vele mentem. Mei betelefonált a vállalathoz, bejelentette, hogy ketten megyünk. A telefonba illedelmesen, rendesen beszélt. „Igen, együtt szeretnénk dolgozni, igen, igen, úgy van. Rendben lesz. Nagyon szépen köszönöm, igen, tudom, megértettem, tizenkettő után jelentkezni fogunk önöknél…” Ha a feleségem hamarabb találna hazajönni, írtam neki üzenetet, hogy hatra megjövök, azzal elindultam otthonról Kaszahara Mei társaságában.

A parókagyártó a belvárosban, Sinbasiban tartotta az irodáját, a földalattiban odamenet a lány nagyjából elmagyarázta a lényeget. Vagyis szerinte az utcasarkon állunk majd, és megszámláljuk, hány kopasz (vagy gyérülő hajú) ember sétál arra az utcán. A kopaszság mértéke szerint osztályozzuk őket három fokozatban, a tavasszal zöldellő növények klasszikus szimbólumát használva. A „szilvavirág” kategóriájába soroljuk azokat, akiknek enyhén ritkul, a „bambusz” a még inkább gyérülő hajzatot jelent, a „fenyő” pedig a tarkopasz fejet jelentette. A lány elővette az irattartóból a társaság prospektusát, és bemutatta a különféle kopaszodási mintákat, mellettük a három fokozatnak megfelelő szilvavirág–bambusz–fenyő jelzetet.

– Nagyjából ennyi – mondta. – Mármint az a lényeg, hogy a kopasz milyen kategóriájú. Nem érdemes belemenni a részletekbe, elég az hozzá, hogy nagyjából, a hasára ütve besorolja az ember őket.

– Na, jó, mondjuk, hogy értem – tettem hozzá mérsékelt önbizalommal.

A lány mellett ekkor megüresedett a hely, és leült oda egy kifejezetten „bambusz” típusú, kövér, tisztviselő külsejű férfi, majd nyugtalanul fészkelődni kezdett, mihelyt odapillantva észrevette a kinyitott prospektust, ám Kaszahara Mei rá se hederítve folytatta.

– Én végzem a besorolást három kategóriába, maga pedig, amikor hallja, hogy szilvavirág, bambusz, fenyő, szépen behúzza a felmérőlapon a megfelelő rubrikát. Egyszerű, nem?

– Meglehet – válaszoltam. – De mire mennek ezzel?

– Azt én nem tudom. Mindenütt mérnek a nagy városközpontokban: ott vannak Sindzsukuban, Sibujában, Aojamában, talán azt akarják tudni, hol van a legtöbb kopaszodó ember. Vagy az is lehet, hogy a népességi arányokat akarják kiszámolni belőle. Így vagy úgy, van fölösleges pénzük rá, különben nem pocsékolnák ilyesmire. A parókakészítés jól jövedelmezhet. Több év végi bonuszt osztanak, mint a többi környékbeli vállalatnál. Tudja, miért?

– Na?

– A paróka valójában nem tartós. Biztos nem tudja, de nagyjából két vagy három évig, ha kitart. Manapság nagyon szépen, aprólékosan dolgozzák ki. Ezért aztán gyorsan is kopik. Két év, jó esetben három év után cserélni kell. Közvetlenül a fejbőrhöz simul, alatta a még meglévő hajszálak is tovább sorvadnak, tehát a következő parókát megint hozzá kell igazítani a fejhez. Vegyünk egy példát: maga parókát hord. Két év alatt viseltes lesz, és akkor azt gondolja, hogy ejnye, ez elkopott. De nincsen pénze, hogy újra cserélje. Na jó, üsse kő, akkor holnaptól paróka nélkül megyek dolgozni. Ezt fogja gondolni?

Ráztam a fejemet, hogy nem hinném.

– Na ugye. Nem hinné. Aki egyszer parókát vesz, az viseli, amíg csak él. Ezért keres jól a parókagyártó. Mondhatni, olyan üzlet ez, mint a drogdíleré. Ha egyszer belekerül a vevőkörbe, mindig is vevő lesz az árura. Valószínűleg mindhalálig. Ki hallott olyat, hogy egy kopasz embernek nagy hirtelen fekete haj lepte volna be a fejét? Egy paróka félmillió, a legdrágább vagy egymillióba kerül. Kétévente újat kell venni. Nem semmi. Mondjuk egy autó négy-öt évig jó, azután jön az alkatrészcsere. A paróka sokkal jobb üzlet, mert a ciklusa rövidebb és nincs pótalkatrész hozzá.

– Csakugyan.

– Aztán az a helyzet, hogy ezek külön fodrászatot is visznek, ahol megmossák a hamis hajat, és a maradék hajat hozzáigazítják. Mert ugye egy normál borbélyhoz azzal beállítani, helyet foglalva a tükör előtt, hogy ez itt a hajam, mossák ki, nekem meg igazítsák meg a maradékot – ciki, nem? Éppen ezért van akkora bevétele a különleges parókaszalonoknak!

– Miket tudsz te?! – csodáltam a tájékozottságát, de a mellette ülő tisztviselő külsejű úr is buzgón fülelt.

– Összebarátkoztam az egyik alkalmazottal, és az mindenfélét elmesélt nekem – folytatta Kaszahara Mei. – Nincs mese, ez egy nagy üzlet. Délkelet-Ázsiában olcsó a munkaerő, ott készülnek a parókák. A hajat is ott szerzik be. Thaiföldön, meg a Fülöp-szigeteken. A lányok megnövesztik a hajukat, és eladják parókának. Van, ahol ebből lesz a hozomány. Fura világ, nem igaz? Itt körülöttünk is, lehet, hogy egy öregúr fején valójában indonéz lányok haja pompázik.

Amikor idáig jutott a magyarázatban, a mellette ülő úr önkéntelenül körülnézett a kocsiban.

Odaértünk Sinbasi egyik parókakészítőjéhez, és felvettünk egy papírborítéknyi felmérőlapot, meg a ceruzát hozzá. A vállalat a második legnagyobb forgalmú parókás volt, de igen szerény bejárattal, egy árva cégtábla sem lógott odakint, hogy a vevők gond nélkül járhassanak ki-be. Vállalati embléma vagy más efféle sehol, sem az irattartó borítékon, sem a papírokon. Kitöltöttem az alkalmi munkavállalók űrlapján a nevemet, címemet, iskolai végzettségemet, életkoromat, egyebeket, és beadtam az irodába. Nyugodt munkahelynek látszott, senki sem ordibált telefonba, vagy csépelte a számítógép billentyűit feltűrt ingujjal. Mindenki választékosan, tisztán öltözve, csendben elmerült a saját munkájába. És ami magától értetődő egy parókavállalatnál, az alkalmazottak között nem volt egyetlen kopasz sem. Igaz, azt sem lehetett megállapítani, melyiken van vendéghaj, melyiken nincs. Életemben sok irodát láttam, de ez volt mindannyi közül a legfurább.

Földalattival elmentünk a Ginzára. Volt még egy kis idő, meg is éheztünk, ettünk egy hamburgert a *Dairy Queen*nél.

– Figyeljen csak, Kurbli úr! – fordult hozzám Kaszahara Mei. – Ha megkopaszodik, visel majd parókát?

– Ki tudja… – tűnődtem –, olyan macerás egy ilyen póthaj, ha megkopaszodom, hát haj nélkül maradok, és kész.

– Aha – mondta a lány, és papírszalvétával letörölt a szájáról egy paradicsomfoltot –, szerintem is úgy a legjobb. Függetlenül attól, ki mit gondol róla, nem kell azzal annyira foglalkozni.

– Hm.

*

Az óriás divatáruház, a *Wakó* előtt letelepedtünk a földalatti bejáratánál, és három óra hosszat számláltuk, hányfélék az arra járó kopaszok. A földalatti lejárata fölött voltunk, tehát ha lenéztünk a lépcsőn járókra, alaposan szemügyre vehettük a fejük tetejét. Kaszahara Mei hol fenyőt, hol bambuszt mondott, én meg jegyeztem. A lány igen gyakorlottnak látszott ebben a munkában. Egyszer sem állt le, habozás nélkül ítélte meg a helyzetet, és nem javította ki magát. Gyorsan, találóan sorolta be a gyérülő hajzatú embereket a megfelelő kategóriába. Nehogy a járókelők gyanakvását felkeltse, halkan súgta oda nekem, hogy fenyő-e vagy bambusz. Ha többen is jöttek egyszerre, hadarnia kellett: Szilvaszilvbam… fenybamszilv… ilyenformán. Egy ízben egy elegáns öregúr saját, csodás fehér üstökkel figyelni kezdett bennünket. Végül nem állta meg, hogy meg ne kérdezze:

– Ne haragudjon, de mivel foglalkoznak itt önök?

– Felmérést végzünk – vetettem oda kurtán.

– Milyen felmérést? – faggatott.

– Vállalati felmérést.

– Szilvaszilvszilv – súgta Kaszahara Mei.

Az öregúr egy darabig még értetlen arccal figyelt minket, majd feladta, és odébbállt.

*

Amikor a szemben lévő *Micukosi* nagyáruház órája a négyeshez ért, megszakítottuk a felmérést. Megintcsak a *Dairy Queen*-be mentünk egy kávéra. A munka nagyobb erőfeszítést nem igényelt ugyan, de mégis sajogni éreztem a nyakam és a vállam izmait. Vagy az is lehet, hogy csak a rossz lelkiismeret gyötört,

hogy így, titokban meglestük a kopaszokat, hogy osztályozzuk őket. Miközben a földalattival mentünk vissza Sinbasiba, az irodába, önkéntelenül is tovább soroltam magamban a gyér hajúak három kategóriáját. Nem volt valami jó érzés, inkább olyan kényszeres, szerettem volna abbahagyni, de nem tudtam. Leadtuk a kitöltött íveket az irodában, megkaptuk a tiszteletdíjat.

A munkához képest nem is volt olyan rossz fizetség. Aláírtam az átvételi ívet, és zsebre vágtam a pénzt. Ezután Kaszahara Mei meg én, sindzsukui átszállással az Odavara vonalon, hazamentünk. Lassan elkezdődött már a délutáni csúcsforgalom, amikor az emberek hazaindulnak. Régen nem ültem már ilyen zsúfolt járművön, de semmi nosztalgiát nem éreztem.

– Nem is volt rossz, igaz? – kérdezte a lány a villamoson. – Könnyű munka, és mondjuk, a kereset sem túl rossz.

– Nem túlságosan – mondtam savanyúcukrot szopogatva.

– Eljön legközelebb is? Hetente egyszer lehet menni.

– Lehet, nem bánom.

– Figyeljen csak, Kurbli úr – fordult hozzám, mintha éppen csak akkor jutott volna eszébe –, az emberek talán azért félnek a kopaszodástól, mert eszükbe juttatja, hogy közeledik az életük vége, nem? Vagyis arra gondolok, ahogy gyérül a hajuk, érezni vélik, hogy kikezdte őket az idő. Arccal a halál felé fordultak, és tettek egy nagy lépést a végső lekopás felé.

Elgondolkoztam ezen.

– Tényleg, elképzelhető egy ilyen felfogás – mondtam.

– Figyeljen csak, Kurbli úr. Én néha elgondolkodom, vajon milyen érzés lehet lassan, apránként meghalni.

Nem nagyon értettem, hova akar kilyukadni ezzel. A villamos fogantyújába kapaszkodva változtattam egy kicsit a helyzetemen, és belenéztem Kaszahara Mei arcába.

– Pontosan milyen helyzetet értsek azon, hogy lassan, apránként meghalni?

– Vagyis… például… bezárva egy sötét helyre, ahol egyedül vagyok, és nincs mit enni, nem lehet inni sem, csak lassan, apránként meghalni.

– Ez tényleg szörnyen borzasztó lehet – mondtam. – Nem szeretnék ilyen kínos halállal halni.

– De Kurbli úr, nem ilyen eredetileg maga az emberi élet? Mindnyájunkat bezárnak valami sötét helyre, megvonják tőlünk az enni-innivalót, és lassan, fokozatosan meghalunk, nem igaz?

Elnevettem magam.

– Korodhoz mérten olykor borzasztó pesszimistán gondolkodsz.

– Az a pesszi-micsoda… mi az?

– Pesszimizmus. Azt jelenti, hogy a világnak csak a sötét oldalát látjuk.

A lány ismételgette az ismeretlen szót: „pesszimizmus, pesszimizmus”.

– Kurbli úr! – emelte rám a tekintetét a lány. – Én még csak tizenhat vagyok, nem nagyon ismerem a világot, de egy dolgot azért biztosan meg tudok ítélni: ha én pesszimista vagyok, akkor a felnőttek, akik a nem pesszimista világban élnek – mind bolondok.

10

Varázsütés
–
Halál a fürdőkádban
–
A hagyaték kézbesítésre kerül

Házasságkötésünk után két évvel, ősszel költöztünk a mostani házunkba. Azelőtt az egyik külvárosban, Kóendzsiben volt lakásunk, de mikor az átépítésre került, ki kellett költöznünk belőle. Kerestünk valami olcsó és jó helyet, de a mi pénzünkért nemigen találtunk megfelelő lakást. Amikor ezt a nagybátyám meghallotta, fölajánlotta a Szetagajában üresen álló házát, mondván, hogy ott ellakhatunk egy ideig. Még fiatalabb korában vásárolta, és lakott is benne, vagy tíz esztendeig. Amikor már kissé réginek érezte, és szerette volna lebontani, hogy a helyébe egy komfortosabbat építtessen, kiderült, hogy ezt az építési előírások miatt nem lehet. Mondták neki, hogy a közeljövőben enyhíteni fognak a szabályok szigorán, és ő várt is, de azalatt senki sem lakott a házban, csak az adót vitte el, ha meg egy ismeretlennek adja ki, lehet, hogy a kiköltözésnél nehézségek támadnak. Az adó miatt elkérte tőlünk azt a lakbért, amit addig az előző (meglehetősen olcsó) lakásért fizettünk, azzal a kikötéssel, hogy ha kell neki a ház, három hónapon belül kime-

gyünk belőle. Azt nem értettem, mi köze van ennek az adóhoz, de azért őszintén hálás voltam neki, hogy egy olcsó lakás bérének fejében – egy ideig – családi házban lakhatunk. Jó messze volt az Odavara-vonal állomásától, de csendes helyen feküdt, kis házak között, és egy kicsike kert is volt hozzá. Igaz, hogy a másába költöztünk, de mégis olyan érzést kölcsönzött, hogy van egy saját otthonunk.

A nagybácsim, anyám öccse, olyan ember, akitől soha nem hallani egy hangos szót sem. Mondhatni, egyszerű és nyugodt jellem, nem pazarolja a szót feleslegesen, ezért kissé nehezen *kiismerhető* személyiség. Mindazonáltal ő volt nekem a legrokonszenvesebb a rokonaim közül. Miután Tokióban elvégezte az egyetemet, rádiónál kezdett dolgozni, mint bemondó, és csinálta is vagy tíz éven át. Akkor felmondott, mert úgymond, ráunt, és bárt nyitott a Ginzán. Nem volt cifra hely, de olyan koktélokat tudtak ott csinálni, hogy hamarosan meglehetős hírnévre tett szert vele, terjeszkedni kezdett, és még több hasonló szórakozóhelyet alapított. Mindegyikük jól ment, mert a nagybácsinak – úgy látszik – volt érzéke az efféle üzlethez. Diákkorombban kérdezősködtem, hogy ugyan mi a titka annak, hogy a Ginzán az egyik bár sikeres, pedig hajszálra olyan, mint a másik, ami meg tönkremegy. Nem fért a fejembe, mi lehet az oka. Nagybácsim széttárta a karját, és a tenyerét mutatta:

– Szerencsés kéz és varázslat – mondta őszinte arccal, és nem árult el további részleteket.

Biztos, mindig szerencsés kézzel nyúlt az üzlethez. De ahhoz is tehetsége volt, hogy mindig tehetséges embereket gyűjtsön maga köré. Magas fizetéssel honorálta őket, a személyzet pedig hű volt hozzá, és szorgalmasan tette a dolgát.

– Amikor érzem, hogy ez vagy az az ember kell nekem, rögtön pénzt és lehetőséget kínálok neki – magyarázott a nagybátyám –, mert ha valami pénzért kapható, meg kell azt venni, haszonra-kárra való tekintet nélkül. Minden megmaradt energiát tartalékolni lehet, hogy hozzájuss ahhoz, amit már nem lehet a pénzen megvásárolni.

Későn házasodott. Már jócskán a negyvenes éveit taposta, rendesen megszedve magát, amikor nősülésre adta a fejét. Elvált asszonyt vett el, aki három-négy évvel lehetett nála fiatalabb. A feleségének is szép vagyona volt. A nagybácsim nem mondta, hogy hol ismerkedett meg vele, én meg nem tudtam kitalálni. Jó családból való, csendes, szerény nőnek mutatkozott. Gyermekük nem volt. Az asszonynak, azt hiszem, az előző házasságából sem született. Szóval, a nagybátyám negyvenes éveinek közepén, ha nem is volt pénzembernek mondható, de anyagi helyzete megengedte számára, hogy ne nagyon kelljen törnie magát a (még több) pénz után. Az üzletei meg a ház- és lakáskiadásai is jól fialtak, a befektetései szépen hoztak neki biztos járulékokat. Talán azért, mert végül is az éjszakai életből élt, a családunk, a maga szolid egzisztenciális beállítottságával nem nézte túl jó szemmel a dolgait. Ő sem vonzódott a rokonaihoz túlságosan, de egyetlen unokaöccse lévén, régóta figyelemmel kísérte a sorsomat. Különösen, miután az egyetemre kerültem és anyám meghalt, majd hogy az apámmal, aki újra nősült, nem voltunk igazán jó viszonyban. Tokióban, egyetemista koromban egyedül éltem, és elég gyengén voltam eleresztve, így nemegyszer ingyen jóllakatott valamelyik ginzai üzletében.

A családi ház nyűge elől a városközpontban lévő Azabuba, a dombra költöztek fel, egy többlakásos házba. Nem vonzódott a fényűzéshez, egyetlen kedvtelése a ritka autók gyűjtése volt. A

garázsban régi, már-már muzeális értékű kocsik álltak: *Jaguar, Alfa Romeo.* Olyan gondosan karbantartotta őket, mint egy-egy újszülött csecsemőt.

Amikor valamilyen ügyben fel kellett hívnom, eszembe ötlött, hogy megkérdezem, tud-e valamit Kaszahara Mei családjáról.

– Kaszahara? – gondolkodott egy kicsit. – Nem emlékszem ilyen névre. Abban az időben egyedül éltem, és egyáltalán nem ismerkedtem szomszédokkal.

– Van Kaszaharáékkal átellenben egy lakatlan ház – faggattam tovább. – Valami Mijavaki nevezetű család lakott benne, de most elhagyatott, az ablakokat bedeszkázták.

– Mijavakiék?! Azokat már jól ismerem! – vágta rá a bácsikám. – A férfinak volt néhány vendéglője, még a Ginzán is egy. Nemegyszer találkoztunk, tárgyaltunk üzleti ügyekben. Őszintén szólva, nem volt igazán sikeres, de a vendéglői jó helyen voltak, így egy ideig mégiscsak boldogult. Kellemes fickó volt, afféle elkényeztetett pubi típus, aki nem ismeri a komoly munkát, vagy nem is akarja. Akinek soha nem nő be a feje lágya, máskülönben a korának megfelelően festett. Valaki rávette, hogy tegye fel a tőkéjét a tőzsdére, és el is vesztette az egészet, telekkel, házzal, üzlettel együtt. A legrosszabbkor, mert egy új vendéglő megnyitása miatt jelzáloggal terhelték meg az összes ingatlanát. Épp akkor szedte föl a cövekeket, amikor lecsapott sátrára a szélvész. Volt még két süldő lánya is, ha jól emlékszem.

– És azóta nem laknak abban a házban… – állapítottam meg.

– Tényleg? – csodálkozott a nagybátyám. – Akkor úgy látszik, valami tulajdonjogi probléma lehet, befagyasztották a vagyont vagy mi. De most meg lehetne venni olcsó pénzért.

– Én még olcsó pénzen sem tudom! – nevettem el magam. – De miért is venném?

– Utánanéztem én annak idején annak a háznak is – mondta a nagybácsim. – De nemszeretem dolgok történtek arrafelé.

– Csak nem kísértetjárás vagy efféle?

– Szellem vagy nem, azt már nem tudom, de nem sok jó hírlik arról a helyről. Valami hogyishíják, jó nevű, fő-fő katonatiszt lakott ott a háború előtt. A második világháborúban ezredesi rangban szolgált az észak-kínai fronton, a gyalogság vezérkarához tartozott. Az ezrede derekasan harcolt, de úgy hírlik, előrenyomulása közben rettenetes dolgokat művelt. Kivégeztek vagy ötszáz hadifoglyot, parasztok tízezreit hajtották kényszermunkára, akik több mint felerészben nem élték túl a megpróbáltatásokat. Persze, mindezt hallomásból tudom, hogy aztán igaz-e vagy sem… A háború végén hazarendelték, és Tokióban érte meg a fegyverletétel napját. Felmérve a helyzetet, rájött arra, komoly esélye van rá, hogy háborús bűnösként bíróság elé kerül. Akkoriban az amerikai katonai csendőrség, az MP, egymás után gyűjtötte be a Kínában kegyetlenkedő tábornokokat, főtiszteket. Emberünknek nem volt kedve a vádlottak padjára ülni, közszemlére téve – a végén felkötik. Na, ebből ő ki akart maradni. Ha már így áll a helyzet, inkább maga vet véget az életének. Amikor látta, hogy egy amerikai dzsip megáll a ház előtt és lekászálódik róla a katona, emberünk habozás nélkül fejbe lőtte magát. Valójában harakirit szeretett volna elkövetni, de arra már nem volt elég idő, a pisztollyal könnyű és gyors ha-

lála volt. A felesége követte őt, fölakasztotta magát a konyhában.

– Hűha.

– De az amerikai csak egy közlegény volt, aki – miközben a barátnője házát kereste – eltévedt. Valakitől meg akarta kérdezni, merre menjen, és azért állította le a kocsiját a kapu előtt. Te is tudod, hogy arrafelé milyen nehéz kiismernie magát annak, aki először jár ott. Na, szóval nem olyan egyszerű dolog ám eldönteni, mikor jöjjön a halál!

– Hát igen.

– Egy darabig üresen állt a ház, míg az a filmszínésznő meg nem vásárolta. Biztos nem ismerted a nevét, mert már régen szerepelt filmen, és akkor sem volt túlságosan híres. Szóval a színésznő – mennyit is – tíz évet élt le ott. Magányosan, egy szál cseléddel abban a házban. Néhány évre rá, hogy beköltözött, valami szembaja támadt. Elhomályosodott a látása, és még az egész közeli tárgyakat is csak halványan tudta kivenni. De hát olyan nincs, hogy egy színésznő szemüvegben játsszon. Akkoriban még nem tudtak olyan jó kontaktlencséket csinálni, mint manapság. Ezért aztán úgy játszotta a szerepeit, hogy mindig jó előre felmérte a terepet a felvételek előtt, ha erre megyek, ez van ott, ha amarra, akkor az. A régi nagy filmgyárban, a Sócsikuban valahogy elboldogult a többnyire belső térben játszódó családi történetekben. Régen minden olyan egyszerű volt. Egyszer azonban, miután a terepszemle után nyugodtan visszatért az öltözőbe, egy fiatal operatőr, aki nem volt tisztában a helyzettel, egy cseppet megváltoztatta a beállítást.

– Hűha.

– Így a színésznő olyan helyre lépett, ahol – elvesztve az egyensúlyát – elesett. Ezt követően már járni sem tudott, és talán a baleset is közrejátszott abban, hogy a látóképessége egyre jobban sorvadt. Majdnem teljesen megvakult, pedig még mindig nagyon fiatal és szép volt! Persze így színészi munkáról szó sem lehetett többé. Egyre csak otthon gubbasztott magában. Ekkor történt, hogy a cselédet, akiben annyira megbízott, egy férfi megszöktette, persze a színésznő vagyonával együtt. Elvittek minden pénzt, kötvényt, takarékbetétet, mindent az égvilágon. Félelmetes történet, mi? És mit tett erre e nő?

– A történet menete arra enged következtetni, hogy nem lett jó vége – jegyeztem meg.

– Hát nem. Képzeld, teleengedte a kádat, arccal lefelé belefeküdt, és megfulladt. Tudod, az ilyen öngyilkossághoz jó nagy adag akaraterő kell, különben nem megy.

– Nem túl szívderítő történet.

– Egyáltalán nem az! – erősítette meg a nagybácsim. – Nemsokára Mijavaki vette meg az ingatlant. Jó magas fekvésű, tágas telekkel, a nap is odasüt, mindenki szereti az ilyet. Mijavaki hallván a történteket, mindenesetre lebontotta a házat, és újat épített a helyébe. Utána még szelleműzőket is hívott purgálni a helyszínt. Úgy látszik, hiába. Nincs áldás azon, aki ott lakik. Vannak ilyen helyek ezen a világon. Akkor sem kellene nekem, ha utánam vágnák ingyen.

*

Bevásároltam a közeli szupermarketben, azután hozzáláttam előkészíteni a vacsorát. A tiszta ruhát szépen összehajtogattam, és elraktam a fiókba. Kimentem a konyhába, főztem magamnak egy kávét, és megittam. Csendes napom volt, egyszer sem szó-

lalt meg a telefon. Lehevertem a díványra olvasgatni. Senki sem volt, aki megzavart volna ebben. Nagy néha megszólalt a kertben a kurblimadár. Rajta kívül semmi néven nevezhető zaj nem hallatszott.

Négy körül járt az idő, amikor valaki csengetett a kapun. A levélhordó volt. Ajánlott levélre gondoltam, de nem, vastag boríték érkezett a nevemre. Rányomtam a névpecsétemet a postás kézbesítési listájára, és átvettem a küldeményt.

Szép, japán papírba burkolt csomag volt, rajta ecsettel írva a nevem és a címem. Megfordítva láttam, hogy a feladó egy Mamija Tokutaró nevezetű ember, valahonnan Hirosima környékéről. Egyáltalán nem emlékeztem sem a névre, sem a címre. Abból, hogy a feladó még ecsetet használt, arra következtettem, hogy javakorabeli férfiú lehet.

A díványon azután ollóval kibontottam a borítékot. Régimódi tekercspapírt használt a levélíró, és persze ecsettel tett bizonyságot magasan képzett írástudói mivoltáról. Képzés híján viszont nekem elég vesződségembe került a szépen teleirkált lapokat elolvasni. Az írásjegyeket régi formájukban rótta a papírra. Időbe telt, míg megfejtettem mindet, és nagyjából megértettem a levél tartalmát. Mely szerint bizonyos Honda úr, a jós, akihez jártunk, két héttel azelőtt, a tokiói Meguro negyedben található otthonában elhunyt. Szívbénulásban. Az orvos szerint halála nem volt különösebben gyötrelmes, rövid idő alatt kilehelte lelkét. Egyedül lakott, nem okozott senkinek sem gondot, erre mondják: szerencse a szerencsétlenségben – tudósított a levél írója. Reggel a takarítónő, aki járt hozzá, ott találta holtan, ráborulva az alacsony asztalkára. Mamija Tokutaró úr a háborúban gyalogsági főhadnagyként szolgált Mandzsúriában, a harcok közepette véletlenül találkozott Honda káplárral, akivel

életre szóló barátságot kötöttek. Honda Oisi elhalálozásával, az elhunyt utolsó akaratához hűen, Mamija főhadnagy elvállalta a hagyaték gondozását. A megboldogult nagyon is részletes utasításokat hagyott hátra. Mamija Tokutaró a következőket írta:

„A megboldogult, mintha csak megérezte volna közelgő elmúlását, aprólékosan leírta végakaratát. Okada Toru úrral kapcsolatban írásban meghagyta, hogy szerencséjének tartaná, ha a neki szánt emléket a hagyatékából elfogadná. Az elhunyt régi bajtársának, akinek szintén már nincs sok hátra, mindennél nagyobb örömöt okozna, ha Okada Toru úr elfoglaltságai között időt szakítana arra, hogy az örökhagyó akaratát tiszteletben tartva, az általa hátrahagyott említett csekélységet átvenni szíveskednék."

A levél végén egy tokiói címet is közölt, ahol a feladó jelenleg tartózkodik, egy szintén Mamija nevű illető házában. Talán valami rokonlátogatáson lehetett ott.

A konyhaasztalon megfogalmaztam a választ. Arra gondoltam, hogy egyelőre csak egy levelezőlapon foglalom össze a helyzetet. Nosza, tollat ragadtam, de nem jutottak eszembe a megfelelő kifejezések. Annyit azért leírtam, hogy a megboldogulttal még életében összehozott a jó sorsom, és sokat köszönhetek neki. Amikor megtudtam a hírt, megrohantak a hozzá kötődő emlékeim. Igaz, hogy korban igen távol estünk egymástól, és látogatásaim szűk egy esztendőre korlátozódtak, mégis valahogy megrendítőnek érzem találkozásainkat. Őszintén megvallom, meg sem fordult a gondolataimban, hogy a megboldogult végakaratában személyemet is megemlíti, és valamit is örökül hagyna rám. Vajon jogosult vagyok-e erre a megtiszteltetésre – nem is tudom. Viszont ha erre irányuló kívánságát kifejezte, természetesen kész vagyok végakaratának tisztelettel eleget

tenni. Boldoggá tenne, ha értesítene az önnek megfelelő időpontról.

A levelezőlapot azután a fenti szöveggel bedobtam egy közeli postaládába.

Ha meghalsz is, Legalább ihatol, Halhin-Gol – mormogtam maga elé.

*

Mire Kumiko este hazaért, már tíz is elmúlt. Igaz, hogy hat előtt hívott, késését jelezve, hogy nem tud idejében hazajönni, vacsorázzam csak egyedül, majd ő is eszik valamit, ami van. Jó, mondtam erre, és készítettem magamnak valami egyszerűbb vacsorát. Evés után folytattam az olvasgatást. Amikor Kumiko hazaért, sört kívánt, megfeleztünk hát egy üveggel. Az asszony fáradtnak látszott. Könyökölt a konyhaasztalon, és nemigen válaszolt, amikor beszéltem hozzá. Valahol másutt járhatott az esze. Amikor megemlítettem Honda úr halálát, csodálkozott, de mélyet sóhajtva megjegyezte: elég koros volt már az öregúr, meg nem is hallott jól. Amikor azonban közöltem, hogy rám hagyott valamit, úgy hatott Kumikóra, mint derült égből a villámcsapás.

– Mi!? *Neked?* Honda úr?

– Igen, fogalmam sincs, miért éppen nekem…

Kumiko egy darabig homlokát ráncolva hallgatott, és gondolkodott a dolgon.

– Lehet, hogy valamiért téged kedvelt meg.

– De hát nem is beszéltünk különösebben egymással! – vetettem ellene. – Legalábbis én nem nagyon szóltam. Hiába is beszéltem volna hozzá, mikor nem hallotta meg. Havonta egyszer

odamentünk veled, és meghallgattuk. Többnyire Halhin-Gol harcairól beszélt. Gyújtóbombát dobtak a tankokra, az egyik kigyulladt, a másik nem. Meg más effélét.

– Nem értem – mondta Kumiko –, valamiért biztos megkedvelt téged. Nem nagyon értem ezeknek az öregeknek a gondolkodását.

Ezután megint elnémult, de most elég feszült hallgatás volt ez. Ránéztem a falinaptárra. A menzeszig még volt elég idő. Azt képzeltem, hogy a vállalatnál lehet valami kellemetlensége.

– Sok a munkád? – érdeklődtem.

– Egy cseppet – mondta az asszony, hangjában némi kötekedő éllel, miközben a poharát bámulta, melyből ivott egy kortyot. – Ne haragudj a késésért, de tudod, hogy van ez egy folyóiratnál, amikor néha ilyen hajrá van, de remélem, csak nem tart mindig ilyen későig… Tudhatják, hogy férjnél vagyok.

Bólintottam.

– A munka már csak ilyen. Néha későig tart. Nekem azzal nincsen bajom, de amikor azt mondod, hogy mennyire fáradt vagy, akkor aggódom érted.

Ezután Kumiko igen hosszan zuhanyozott. Ezalatt lapozgattam a folyóiratot, amit hozott, és sört ittam.

Véletlenül benyúltam a zsebembe, és kezembe akadt a pénz, amit a munkámért kaptam. Még ki sem vettem a borítékból. Nem beszéltem Kumikónak még erről. Nem szándékosan hallgattam el, de nem volt alkalom rá, hogy szóba hozzam, így alakult. Ahogy telt az idő – furcsamód – egyre kényelmetlenebb lett volna beszélni a dologról. Nem lehetett volna elintézni azzal, hogy megismerkedtem egy fura tizenhat éves lánnyal a

környékről, elmentem vele alkalmi munkára egy parókakészítő vállalat részére felmérést végezni, és egész jó fizetséget kaptam érte. Talán Kumiko annyiban hagyta volna, mondván: „Jé, tényleg? Nagyszerű." Talán ennyivel beérte volna, de lehet, hogy többet akart volna tudni Kaszahara Meiről, mert ugyan: miért jöttem én össze egy kamaszlánnyal? Gondolom, a kezdetektől fogva el kellett volna magyaráznom, hogy ki is ez a lány, hol és mikor ismerkedtünk meg egymással. Különben sem erősségem a dolgokat szép rendben elősorolni.

Betettem a pénzt a tárcámba, a borítékját pedig összegyűrve a papírkosárba dobtam. Arra gondoltam, hogy az ember így szaporítja a maga titkait. De szándékosan nem akartam elrejteni a dolgot Kumiko elől. Eleve nem volt ez annyira fontos, hogy ne lenne mindegy: elmondom-e vagy sem. Viszont az ügy már áthaladt egy (finom) szűk csatornán, és ezáltal – függetlenül attól, hogy mi volt az *eredeti szándékom* – ma már a titok átlátszatlan burka fedi. Ugyanaz a helyzet Kanó Krétával is. Azt elmondtam a feleségemnek, hogy a lakásunkon járt Kanó Málta húga, és hogy miért hívják Krétának, meg hogy a 60-as évek divatja szerint öltözve, ivóvízmintát vett, de arról hallgattam, hogy a nő egyszer csak – ki tudja miért – kiöntötte nekem a szívét, majd – félbeszakítva meséjét – eltűnt, mint a kámfor. A történet maga is elég zavaros volt, és képtelen lettem volna, hogy részletekbe menően tolmácsoljam a feleségemnek. Talán nem örül neki, ha megtudja, Kanó Kréta milyen körülményesen fejtegette előttem magánéletének jeleneteit, ottmaradva nálunk, miután már teljesítette feladatát. Így aztán ez is megmaradt az én kis titkomnak.

Az is átfutott rajtam, hogy talán Kumikónak is lehetnek hasonlóan elhallgatott dolgai énelőttem, és ha vannak is, nem te-

hetek neki szemrehányást érte. Ennyi titka talán mindenkinek lehet. Azért valószínűleg én vagyok hajlamosabb rejtegetni előle a dolgaimat, hiszen neki mindig ami a szívén, az a száján. Az a típus, aki beszéd közben gondolkodik. De én meg nem.

Elfogott a bizonytalanság, odamentem a nyitva hagyott fürdőszobaajtóhoz. Megálltam az ajtónyílásban, és néztem a feleségem hátát. Már felvette sima kék pizsamáját, a haját törölgette a tükör előtt.

– Figyelj csak – mondtam neki –, én is elgondolkodtam a magam módján a dolgokról. Szóltam a barátaimnak, magam is utánanéztem mindenfélének. Szó sincs róla, hogy ne lenne munka. Bármikor, ha dolgozni akarok, már dolgozhatom is. Csak elhatározás kérdése, és már akár holnaptól munkába állhatok. De valahogy nem tudom rászánni magam. Magam sem tudom, miért. Talán, mert nem tudom, jó-e így csak egyszerűen dönteni valamelyik munkahely mellett.

– Annyiszor mondtam már neked, hogy tégy, ahogy kedved tartja – válaszolta Kumiko, és a tükörből nézett rám. – Szó sincs róla, hogy ma vagy holnap már döntened kellene. Ha az anyagiak miatt aggódsz, attól nem kell tartanod. Viszont ha lelkileg nem tudsz nyugodtan itthon ellenni, megcsinálni a házi teendőket, míg én egyedül eljárok dolgozni, szóval, ha ezt nyűgnek érzed, eredj csak, keress magadnak valami foglalkozást. Nekem édes mindegy.

– Természetesen, egyszer csak kell majd valahol munkát vállalnom. Tudom én azt. Olyan nincs, hogy az ember egész életében csak lézengjen ide-oda. Előbb-utóbb lesz munkám. Bevallom, azt még mindig nem tudom, mi lenne jó nekem. Miután otthagytam az állásomat, könnyelműen azt gondoltam, hogy majd valami hasonló, jogi területen helyezkedem el ismét. Ha

kell oda valami összeköttetés, még az is akad. De ma már nincs kedvem ehhez. Ahogy időben is távolodom a jogi munkától, egyre kevésbé tud érdekelni. Úgy érzem, ez a pálya nem nekem való.

A feleségem rám nézett a tükörből. Folytattam.

– De ha azt kérdik, hogy mégis, mihez lenne kedvem, akkor kiderül, hogy nincs is olyan. Ha mondanak valamit, gondolom, nagyrészt mindent meg tudok oldani, de arról nincs elképzelésem, hogy *ez az,* ami nekem kell. Ez most az én nagy gondom.

– Figyelj – szólt Kumiko –, eredetileg miért akartál jogi pályára menni?

– *Magam sem tudom.* Tulajdonképpen olvasni szerettem mindig. Az egyetemen valójában irodalmat szerettem volna tanulni. De a beiratkozásnál mégis úgy gondoltam, hogy az irodalomszeretet mégis inkább olyan spontán dolog.

– Spontán?

– Igen, vagyis az irodalom nem tanulni- vagy kutatnivaló, hanem magától jön, az egyszerű emberi életből fakad, ugye? Ezért aztán a jogot választottam. És persze tényleg érdekelt is.

– Mostanra meg már elveszítette az érdekességét, igaz? – szólt közbe az asszony.

Fogtam a poharat, és ittam belőle egy korty sört.

– Fura egy dolog ez. Az irodában egész jól ment a munka. Ha a megfelelő adatokat begyűjtik, akkor olyan az egész, mint egy kirakós játék. Van stratégiája, vannak fogásai. Ha valaki lelkesen műveli, meglehetős örömet lelhet benne. Ám ha egyszer eltávolodtam a jogi pályától, már nem érzek semmit, ami megfogna benne.

– Figyelj csak – mondta Kumiko, miközben letette a törülközőt és felém fordult –, ha egyszer megutáltad, nem kell foglalkoznod vele többé, nyugodtan felejtsd el. Nem kell kapkodni a munka után, ráérsz várni addig, amíg lesz valami elképzelésed. Jó lesz így?

Bólintottam.

– Csak el akartam egyszer magyarázni, hogy tudd, miként gondolkodom erről.

– Aha.

Kimentem a konyhába, elmostam a poharakat. Az asszony kijött a fürdőszobából, és leült a konyhaasztal mellé.

– Figyelj – szólt –, délután felhívott a bátyám.

– Tessék?

– Úgy látszik, abban töri a fejét, hogy elindul a választáson. Vagyis már majdnem el is döntötte, hogy jelölteti magát.

– Mi?! – úgy meglepődtem, hogy egy ideig alig jött ki a hang a torkomon. – Akkor ez azt jelenti, hogy országgyűlési képviselőnek jelölteti magát?

– Úgy bizony. Niigatából, a nagybácsim választókörzetéből megkeresték, akar-e a jelöltjük lenni.

– De hát abban a választókörzetben már el volt intézve, hogy a nagybácsid fia lesz a jelölt! Az unokatestvére. Arról volt szó, hogy visszamegy vidékre, Niigatába, otthagyja a nagy reklámcéget, a *Dentsú*t – vetettem ellene.

Kumiko előkeresett egy vattás pálcikát, és hozzálátott a fültisztogatáshoz.

– Hát igen, úgy is volt, de az unokatestvérem, úgy látszik, meggondolta magát, mert a családja is Tokióban van, élvezi a munkáját a nagy cégnél, és azt mondja, hogy esze ágában sincs visszamenni Niigatába, hogy ott képviselősködjön. A felesége is erősen ellenzi, hogy elinduljon a választásokon. Az is sokat nyom a latban. Nem akarja, hogy rámenjen a családi életük.

Kumiko apjának bátyját ebben a niigatai körzetben már négy vagy öt cikluson át megválasztották, s így lett alsóházi tag. Nem mondhatni, hogy a csúcsra került volna, de meglehetős közéleti tapasztalatra tett szert, és egyetlenegyszer az is megtörtént, hogy valami nem túl fontos miniszteri posztot rábíztak. Kicsit idős volt már, a szíve sem volt rendben, nehéz lett volna megint nekirugaszkodnia a választásnak, keresni kellett hát valakit, aki örökölhetné a körzetét. Két fia volt, az elsőszülött sehogy sem akart politikai pályára lépni, tehát az utána következőnek állt volna a zászló.

– A választók mindenképpen a bátyámat akarják – folyatta Kumiko. – Nekik fiatal, éles eszű ember kell, aki tudja, mit kell tennie, és több ciklusban is lehet rá számítani. Aki várhatóan be tud kerülni a hatalom középpontjába. Nem beszélve arról, hogy a bátyám nevét igen sokan ismerik, és az ő esetében a fiatalok szavazataira is lehet számítani. Igaz, hogy nincs helyi ugródeszkája, de a támogatók csoportja elég erős ahhoz, hogy behozza. Ha meg Tokióban akar lakni, abba is belemennek. Végül is nem szakíthatja szét magát, az is elég, ha csak a választások idejére megy le vidékre.

Vataja Noboru alakját nehezen tudtam elképzelni a Házban, meg is kérdeztem az asszonyt.

– Te mit gondolsz erről?

– Semmi közöm hozzá. Ha akar, hát legyen képviselő, vagy akár űrhajós, vagy ami csak akar.

– Na de miért éppen veled akarta megbeszélni a dolgot? – akadékoskodtam.

– Ugyan már, még hogy ő velem meg akarna beszélni valamit! Egyszerűen tudatta velem, hogy miről van szó. Végül is a családhoz tartozom – mondta szárazon Kumiko.

– Aha – folytattam –, de nem lesz baj, hogy elvált, és most egyedül él? Nem hátrány ez egy képviselőnek?

– Ki tudja… – gondolkodott Kumiko. – Politika, választás… nem értek az ilyesmihez, és nem is érdekel. Hagyjuk is. Különben úgyse fog az elvenni *senkit.* Eredetileg sem akart megnősülni. Neki *valami más* kell. *Egészen más,* mint neked vagy nekem. Tudom én azt jól.

– Mi?!

Kumiko először egy papírba csomagolta a két elhasznált fülpiszkálóját, kidobta, majd rám nézett.

– Egyszer régen láttam, ahogy egyedül csinálja. Azt hittem, nincs abban a szobában senki, benyitottam. Ő volt ott.

– Na és, más is csinálja… – vetettem ellen.

– Nemcsak arról van szó – mondta Kumiko, és felsóhajtott. – A nővérem halála után három évvel történt, amikor ő már egyetemista volt, én meg még talán csak negyedikbe járhattam, azt hiszem. A mama azon tépelődött, hogy mihez kezdjen halott nővérem ruháival, de még nem dobta ki, hanem eltette őket. Talán arra gondolt, hogy viselhetem én is, majd ha belenövök. Egy nagy papírdobozban tartotta a szekrényben. A bátyám meg úgy művelte a dolgot, hogy közben ezeket a ruhákat szaglászta.

Hallgattam.

– Még kicsi voltam, semmit sem tudtam a szexről, nem is értettem egészen, mivel foglalkozik ott, csak annyit éreztem, hogy amit csinál, azt nem szabad, valami torz cselekvés lehet, ami jóval mélyebb értelmű, mint amilyennek látszik – fejezte be Kumiko, és csendesen megrázta a fejét.

Azért megkérdeztem:

– És a bátyád észrevette, hogy nézed?

– Persze, egymás szemébe néztünk.

Bólintottam, majd tovább faggattam:

– És végül mi lett a ruhával? Tényleg viselted őket?

– Gondolhatod… – válaszolta.

– Szerelmes lehetett a nővéredbe, nem?

– Kit tudja? – válaszolta Kumiko. – Azt sem tudom, lehetett-e valami olyasmi közöttük… de valami lehetett, *amitől* – nekem úgy tűnik – a bátyám nem tudott elszakadni. Amiatt nem kellett volna neki megházasodnia.

Ezután Kumiko sokáig hallgatott, és én sem szóltam.

– Bizonyos értelemben a bátyámnak komoly pszichikai problémái lehetnek. Igaz, hogy olyasmi többé-kevésbé mindenkinek van, de az ő *dolga* egészen más. Sokkal, sokkal mélyebb és súlyosabb. És az ember lehet bármilyen sérült, gyarló, történhet akármi, semmiképpen se adja ki magát mások előtt. Érted, amit mondtam? Azért tartok egy kicsit ettől a mostani választási ügytől.

– Mitől félsz?

– Nem tudom. *Valamitől* – mondta az asszony. – De most már fáradt vagyok, nem tudok gondolkodni. Tegyük el magunkat holnapra, feküdjünk le.

Kimentem fogat mosni, és a tükörben szembenéztem önmagammal. Arra gondoltam, hogy mióta abbahagytam a munkát, alig jártam a *külvilágban.* A boltok, az uszoda, a lakás között mászkáltam csupán. Leszámítva a Ginzát meg a sinagavai szállodát, a környék legtávolabbi pontja az állomásnál lévő tisztító volt. És ezalatt alig találkoztam valakivel. A feleségemet leszámítva csak Kanó Málta, Kréta és Kaszahara Mei akadt az utamba e három hónap alatt, velük „találkoztam". Elég szűkös ez az én kis világom, már nem tudok továbblépni. Úgy rémlett, ahogy szűkül és csendesedik a környezetem, annál inkább megtelik különös figurákkal. Ezek mintha csak lestek volna rám a homályból, arra várva, hogy megtorpanjak. És akárhányszor eljön a kertbe a kurblimadár, hogy tekerjen egyet, annál mélyebbre süllyed a világ a zűrzavarban.

Kiöblítettem a számat, és megint belenéztem a tükörbe.

– Nincs elképzelésed! – mondtam magamnak. Harmincévesen megtorpantam, és jövőképem sincsen.

Mikorra bekerültem a fürdőből a hálószobába, Kumiko már aludt.

11

Mamija (ny.) főhadnagy színre lép
–
Ami a meleg iszapból keletkezik Otkolon

Harmadnap Mamija Tokutaró (ny.) főhadnagy felhívott telefonon. Reggel fél nyolckor, a feleségemmel éppen reggelinél ültünk.

– Elnézést a kora reggeli zavarásért, remélem, nem ébresztettem fel – mentegetőzött. Mondtam neki, hogy legyen nyugodt, mindennap reggel hatkor kelek. Erre megköszönte a levelezőlapomat, és elmondta, hogy szeretett volna még otthon érni, mielőtt munkába indultam volna. Ha ebédidőben lenne időm találkozni vele, hát nagyon hálás lenne érte. Ugyanis lehetőség szerint még ma este gyorsvonatra, azaz sinkanszenre ülne, vis--sza szándékozik térni Hirosimába. Igazság szerint szeretett volna elidőzni Tokióban egy kicsit, de sürgős dolga akadt odahaza, és még ma vagy holnap haza kell mennie.

Közöltem vele, hogy nem állok már alkalmazásban, egész nap szabad vagyok, tehát reggel, délben vagy a nap bármely órájában, a neki tetsző időpontban találkozhatunk.

– Ám ha esetleg mégis lenne valami programja… – udvariaskodott az öreg harcos.

Mondtam, hogy nincsen.

– Ebben az esetben, ha nem alkalmatlan önnek, már ma, délelőtt tízkor tiszteletemet tenném az ön otthonában.

– Rendben – mondtam.

– Hát akkor a továbbiakat majd élőszóban… – búcsúzkodott, majd letette a kagylót.

Csak akkor eszméltem rá, hogy elfelejtettem elmagyarázni neki, hogyan juthat az állomástól a házunkig. Na, mindegy. Ha annyira akar, ismeri a címet, majd csak idetalál.

– Ki volt az? – kérdezte Kumiko.

– Az ember, aki elhozza Honda úr hagyatékát. Veszi a fáradságot, és saját kezűleg kézbesíti ma délelőtt.

– Hogy??? – csodálkozott Kumiko, miközben itta a kávét és kente kenyerére a vajat. – Kedves tőle…

– Bizony.

– Te – mondta erre Kumiko –, nem kellene elmenni Honda sírjához, meggyújtani egy füstölőt? Legalább neked…

– De igen. Majd meg is kérdezem az öreget.

Mielőtt az asszony elindult volna, odajött és megkért, hogy húzzam fel a hátán a cipzárját. Jól feszült rajta a ruha, a művelet elég körülményesnek bizonyult. Kumiko a füle mögé tett egy kis kellemes illatot, jól illett a nyári reggel hangulatához.

– Új kölnid van? – kérdeztem.

Nem válaszolt, gyors pillantást vetett az órájára, megigazította a haját.

– Mennem kell – mondta, és már fel is vette az asztalról a kézitáskáját.

*

Ahogy rendet raktam abban a szűk kis benyílóban, amit a feleségem dolgozószobának használt, kikandikált egy sárga szalagcsokor a szemétkosárból. Elrontott kéziratlapok és papírfecnik alól kandikált rám. Az tűnt föl, hogy olyan rikító, eleven színe volt. Ilyen szalagokkal kötik át az ajándékok díszcsomagolását. Ez szépen csokorba is volt kötve. Volt még a papírkosárban a *Macuja* áruházból származó csomagolópapír, azalatt pedig egy kidobott doboz *Christian Dior* emblémával. Kinyitva megláttam az üveg helyét, és megállapítottam, hogy nagyon drága holmi lehetett. Fogtam a dobozt, kimentem vele a fürdőszobába, és kinyitottam a faliszekrényt, ahol Kumiko a pipereholmiját tartotta. Meg is találtam rögtön a *Christian Dior* üveget, melyből még alig hiányzott. Pontosan a díszdobozba illett. Kinyitottam az aranyszínben játszó kupakot, és azt az illatot éreztem, amit épp az imént Kumiko füle mögött.

Leültem a díványra, és a maradék kávémat kortyolgatva megpróbáltam összeszedni a gondolataimat. Valószínűleg valaki megajándékozhatta Kumikót. Ráadásul egy igen drága kölnivel. Az illető a *Macuja* áruházban vette, díszcsomagolást, szalagot is tetetett rá. Ha férfitől származik az ajándék, akkor az illető eléggé közeli kapcsolatban lehet Kumikóval. Kölnit nem ajándékoz (különösen férjes asszonynak) olyan férfi, aki ne lenne a nővel bizalmas viszonyban. És ha a barátnőjétől kapta? Ugyan már, melyik nő ad a másiknak drága kölnit? Nem fért a fejembe a dolog. Csak annyit értettem, hogy semmi sem indokolná különösebben, hogy mostanában Kumiko ilyen ajándékot

kapjon. Májusban van a születésnapja. Csak nem magának vette a kölnit díszcsomagolásban, sárga szalaggal? De minek?

Sóhajtottam, és felnéztem a mennyezetre.

Egyenesen fel kellene tennem a kérdést a feleségemnek. Kitől kaptad a kölnit? Így. És akkor ő valahogy így válaszolna:

– Jaj, azt egy lánytól kaptam, együtt dolgozunk, és tettem neki valami szívességet. Hosszú lenne elmondani, de kihúztam a csávából. Ezzel az ajándékkal köszönte meg. Kellemes az illata, nem igaz? Jó drága lehetett!

Mindez hihető, ezzel el is van intézve. Miért kell nekem ilyesmire rákérdezni, miért várja meg, hogy magamtól jöjjek rá?

Azon akadtam fenn, hogy egy szót sem szólt nekem erről. Hazajött, bement a saját szobájába, ott egyedül leszedte róla a szalagot, kibontotta, a papírt kidobta, az üveget berakta a fürdőszobába a holmija közé. Lett volna ideje, hogy odaszóljon. „Ezt ma kaptam ajándékba az egyik kolléganőmtől." De nem szólt semmit. Lehet, hogy említésre sem méltó dolognak találta volna? Ha így van, akkor pedig bekerült az egész egy „titok" elnevezésű könnyű kis zsák mélyére. Ez zavart engem.

Hosszú ideig csak a mennyezetet bámultam mélán. Valami másra akartam gondolni, de sehogyan sem tudtam összeszedni magam. Eszembe jutott Kumiko fehér, fényes bőre a hátán, amint húztam föl a cipzárt, és az illatra is emlékeztem, mely a füle mellől megcsapott. Régen nem jutott már az eszembe, de most igencsak rágyújtottam volna. Számba venni egy cigarettát, a végét meggyújtani, jól letüdőzni a füstöt, de jó is az! Azt hittem, hogy attól aztán tényleg megnyugodnék. De nem volt otthon cigaretta. Mit tehettem volna mást, bekaptam egy citromízű savanyúcukrot.

Tíz előtt tíz perccel megszólalt a telefon. Gondoltam, Mamija főhadnagy. Hiszen elég nehéz lehet a házunkra rátalálni. Még az is eltévedhet, aki egyszer-kétszer már járt itt. De nem Mamija úr telefonált. A rejtélyes nő hangját hallottam, aki nem tudom miért, de a múltkor is rám csörgött.

– Jó napot, de régen nem beszéltünk már… – szólt a nő ugye milyen jó volt a múltkor? Egy kicsit talán megéreztem én is. De miért tette le a kagylót, azután jött volna még a java…

Egy pillanatra felvillant előttem a Kanó Kréta jelenése utáni pollúciós álom, de aztán rájöttem, hogy az egy másik történet.

A nő arra a beszélgetésre utalt, ami a spagettifőzéskor zajlott közöttünk.

– Figyeljen – mondtam neki –, elnézést, de most nem érek rá. Tíz perc múlva vendégem érkezik, fel kell készülnöm rá.

– Ahhoz képest, hogy munkanélküli, elég elfoglaltak a mindennapjai – mondta a nő gunyorosan, éppen úgy, mint előző alkalommal; jól tudott bánni a hangjával. – Egyszer spagetti, másszor vendégvárás, na jó. Nekem az a tíz perc is elég. Beszélgessünk el így kettecskén, ha pedig megjön a vendég, tegye csak le a kagylót nyugodtan.

Hallgattam, szerettem volna letenni, de nem tudtam. A feleségem kölnije miatt még mindig össze voltam zavarodva egy kicsit. Mindegy, hogy kivel, de beszélgetni akartam.

– Nem tudom, kicsoda maga – mondtam, fölvettem a készülék mellől a ceruzát, és megforgattam az ujjaim között. – Tényleg ismerem?

– Persze, és én is magát. Az ilyesmiben nem szoktam hazudni. Nem érek én rá arra, hogy teljesen ismeretlen embereknek telefonálgassak. Magának végzetes vakfolt van a memóriájában.

– Én nem is tudom, vagyis…

– Figyeljen csak – vágott a szavamba a nő. – Ne beszéljen mellé. Én ismerem magát, maga ismer engem. A fontos az… figyeljen, az a gyengédség, amit én magának nyújthatok. És magának semmi dolga sincsen vele. Hát nem nagyszerű?! Nem kell igyekeznie, nem kell vállalnia semmi felelősséget, bízzon mindent rám, majd én mindent elintézek. *Mindent.* El tudja képzelni, milyen fantasztikus lehet ez? Nem kell semmi komplikált dologra gondolni, az a jó, ha kiüresíti magát. Mintha egy meleg tavaszi napon délután a puha sárban henteregne.

Nem szóltam semmit.

– Mintha aludna, mintha álmában történne, lágy, meleg iszapban… ne gondoljon a feleségére, felejtse el, hogy munkanélküli, felejtsen el mindent, de mindent. Mindnyájan langyos iszapból jöttünk, és egyszer visszatérünk belé. Így hát… Okada úr, emlékszik, mikor szeretkezett utoljára a feleségével? Gondolom, jó régen lehetett, nem igaz? Vagy két hete is van már annak…

– Elnézést, de jön a vendégem – vágtam közbe, de a nő nem zavartatta magát.

– …vagy még régebben. A maga hangjából ítélve három hete is van.

Hallgattam.

– Na jó, hagyjuk – ezúttal a nő hangja olyan volt, mint amikor az ablak zsalujáról a rárakódott port seprik. – Elvégre ez a

kettejük problémája. Én azonban mindent megadok, amit csak kíván. És maga az égvilágon semmiért sem felelős, Okada úr. Csak meg kell kerülnie egy sarkot, és ott egy olyan világ bontakozik ki a szeme előtt, amilyet még életében sem látott. Mondtam ugye, hogy vakfoltja van! Pedig maga még ennek sincs a tudatában, nem érti.

Markoltam a telefonkagylót, és meg sem mukkantam.

– Nézzen csak szét maga körül! – szólított fel a nő. – Mondja csak el nekem, mi van ott? Mit lát?

Ekkor megszólalt a bejárati csengő. Megkönnyebbülten tettem le a kagylót.

*

Mamija (ny.) főhadnagy villogóan kopasz fejű, magas öregúr volt, aki aranykeretes szemüveget viselt. Megfelelően kidolgozott testalkat, sötét bőr, majdhogynem bordónak mondható. Látszott, hogy nincs rajta semmi felesleges hús. Mindkét szeme sarkában három szimmetrikus ránc, ettől az arckifejezése olyan ember benyomását keltette, akit elkápráztat a fény, és bármelyik pillanatban lehunyhatja a szemét. Korát nem lehetett megállapítani, de biztos hetven fölött járt. Alkata és tartása még ebben a korban is elárulta, hogy fiatal korában keménykötésű férfi lehetett. Magaviselete és beszédmódja is egészen választékos volt, nem cikornyás, hanem határozott. Megvolt benne az erő arra, hogy maga döntsön a dolgok felől, és látszott, hogy megszokta az egyéni felelőssége tudatát. Egyszerű világosszürke öltönyt viselt, hozzá fehér inget, szürke-fekete csíkos nyakkendőt kötött. A korrekt öltöny, a közelgő júliusi hőségre való tekintettel, kissé vastagnak látszott, de az öregúr arcán nem fénylett egy csepp izzadság sem. Bal keze műkéz, az öltöny színével

azonos vékony kesztyűvel. Jobb kezének napbarnított, szőrös kézfejéhez képest ez a kesztyűs bal szükségtelenül hideg és szervetlen benyomást keltett.

Leültettem a díványra, és teával kínáltam.

Ő elnézést kért, hogy nincsen nála névjegy.

– Hirosima környékén, vidéken tanítottam a községi iskolában környezetismeretet, de a korhatárt elérve abbahagytam, és azóta nem csinálok semmit. Kis birtokom van, azon szorgoskodom, félig-meddig kedvtelésből. Ennek okáért nincs nálam vizitkártya, kérem, ne nehezteljen rám érte.

Persze nekem sem volt névjegyem.

– Bocsánat, megkérdezhetném uraságodat, hány esztendős? – folytatta az öreg.

– Harminc vagyok.

Bólintott erre, majd ivott a teából. Nem tudtam rájönni, hogy mit szólt a koromhoz. Áttért egy másik témára.

– Milyen csendes, nyugodt az otthona.

Elmondtam neki, hogy a házat olcsón bérlem a nagybátyámtól. Jövedelmi viszonyainkhoz mérten alkalmasint feleekkorára sem futná. Az öregúr tovább bólogatott, majd lopva körülnézett. Én is követtem a példáját, a fülembe csengett a nő felszólítása: *„Nézzen csak szét maga körül!”* És ahogy megint körbehordoztam a tekintetemet, egyszerre csak minden olyan távolinak és közömbösnek tűnt odabent.

– Úgy adódott, hogy ezúttal két hetet töltöttem Tokióban – közölte Mamija főhadnagy –, de uraságoddal a végére jutottam

az örökség kiosztásának, immár nyugodtan visszatérhetek Hirosimába.

– Talán Honda úr otthonában a házioltáron meggyújthatnék néhány szál füstölőt az elhunyt emlékére – vetettem fel.

– Kérése igazán lekötelez, de Honda úr hokkaidói illetőségű, Aszahikavában temetik, és ott áll a családi házioltár. A rokonok feljöttek a fővárosba, a tokiói lakásból összeszedték és elszállították a csomagokat Hokkaidóba.

– Értem – válaszoltam. – Ezek szerint a megboldogult itt, a fővárosban, a családjától távol élt.

– Igen. A legidősebb fia aggódott is amiatt, hogy egy ilyen idős embert, akinek ráadásul a hallása is rossz, egyedül hagyjanak Tokióban, rá akarta beszélni apját, hogy költözzék hozzá Aszahikavába, de Honda úr ezt visszautasította.

– Hát volt gyermeke is? – lepődtem meg, valahogy abban a hiszemben voltam, hogy Honda úr az agglegények életét élte.

– Ezek szerint a felesége már előbb elhunyt?

– Ez egy kissé bonyolult történet, a lényege az, hogy Honda úr felesége közvetlenül a háború után egy férfival együtt kettős öngyilkosságot követett el. Mikor is? 1950-ben vagy 1951-ben… A körülményeket magam sem ismerem. Honda úr sohasem beszélt erről, akkor meg én minek is faggatóztam volna…

Bólintottam.

– Ezután Honda úr egymaga nevelte fel a fiát és a lányát. Amikor már mindketten önállóak lettek, ő maga feljött Tokióba, és amint ön is tudja, jövendőmondásra adta a fejét.

– És Aszahikavában eredetileg mivel foglalkozott? – érdeklődtem.

– Nyomdát üzemeltettek a bátyjával közösen.

Erőltettem a fantáziámat: milyen lehetett Honda úr, amint munkásruhában a nyomdagépnél áll, és a frissen kinyomott kefelenyomatot vizsgálja, de sehogy sem jött össze. Képzeletemben mindig csak kétes tisztaságú kimonójában jelent meg az öreg, dereka köré csavart, pongyolához való övfélével, amint kevergeti a jóslópálcákat, télen-nyáron, a hősugárzós asztal mellett.

Mamija főhadnagy ezután fél kezével ügyesen kibontotta a magával hozott bugyrot. Egy kicsi süteményesdobozból jó erősen átkötözött nátronpapír csomagot vett elő, és az asztalon felém tolta.

– Ez itt Honda úr hagyatéka, melyet Okada úr részére megőrzésre átvettem – jelentette ki.

Felemeltem a csomagot, és olyan súlyosnak éreztem, mint valami nehezéket. El sem tudtam elképzelni, vajon mi lehet benne.

– Akár most rögtön kibonthatom? – kérdeztem.

Az öregúr megrázta a fejét.

– Bocsásson meg, kérem, de ne tegye. Az örökhagyó szándéka az volt, hogy egyedül nyissa föl.

Bólintottam, és a tárgyat visszatettem az asztalra.

– Az igazat megvallva – folytatta Mamija (ny.) főhadnagy –, Honda úr levelét egy nappal elhunyta előtt kaptam kézhez. Írta, hogy mindjárt meg fog halni, de egyáltalán nem fél. Ez az ég

akarata. Annak pedig csak engedelmeskedni lehet. Ám hátramaradt még egynéhány elvégzetlen feladata, ilyen és ilyen csomagok vannak a szekrényében, melyeket különféle személyeknek szánt örökség gyanánt. Úgy látszik azonban, hogy ő maga már nem tudja véghezvinni a szándékát. Ezért kér meg engem, hogy egy másik levélben küldött lista alapján járjak el helyette. Tudatában van annak – írta –, hogy elég sokat kér, de bármenynyi nehézséggel is jár a feladat, gondoljak arra, hogy ez volt az ő végakarata, utolsó kívánsága. Nagyon meglepődtem kérésén, hiszen évek óta… hat-hét év óta semmiféle kapcsolat nem volt közöttünk, és egyszer csak, hirtelen, kaptam ezt a levelet – úgyhogy azonnal válaszoltam neki. De mire az én levelem odaért, ő már távozott az élők sorából, elkerülték egymást, Honda úr fiától érkezett meg címemre a gyászjelentés.

Az öregúr kezébe fogva a teáscsészét, ivott belőle.

– A megboldogult tudatában volt annak, hogy mikor fog meghalni – mondta. – Biztos vagyok benne, hogy messze fölötte állt képességeivel egy olyan valakinek, mint amilyen én vagyok. Ahogy uraságod megfogalmazta levelezőlapján, képes volt megrendíteni az embert. Azóta érzem ezt, hogy ‘38 tavaszán először volt szerencsém vele találkozni.

– Ugyanabban a csapatban tetszett szolgálni, mint Honda úr? – kérdeztem.

– Nem – mondta Mamija (ny.) főhadnagy, és kicsit beharapta az ajkát. – Ő és én más-más csapattesthez tartoztunk. Még Halhin-Gol előtt kerültünk össze, egy másik, kisebb jelentőségű ütközetben. Honda káplár ezután Halhin-Golnál megrokkant, és onnan hazarendelték. Jómagam nem vettem részt abban a csatában. Én ezt – emelte fel csonka, kesztyűbe bújtatott bal kezét – 1945 augusztusában, a szovjet áttörés idején vesztettem el.

Harckocsik ellen harcoltunk, géppuskagolyót kaptam a vállamba, elveszítettem az eszméletemet, és egy szovjet tank lánctalpa alá kerültem, az pedig jól megtaposott. De életben maradtam, és hadifogságba estem. Egy csitai kórházban kezeltek, majd fogolytáborba kerültem Szibériába. Ott voltam internálva 1949-ig. Szóval attól kezdve, hogy 1937-ben odarendeltek, tizenkét esztendőt töltöttem Mandzsúriában. Ezalatt egyszer sem léptem a hátország földjére. A hozzátartozóim már azt gondolták, hogy elestem valahol a szovjet fronton. A szülőfaluban már megvolt a síremlékem. Volt egy lány, akivel nagyjából elígérkeztünk egymásnak, ő is hozzáment égy másik férfihoz. Mit is tehetett volna, tizenkét esztendő igen hosszú idő ám!

Bólintottam.

– Talán az olyan fiatalembernek, mint uraságod, kedves Okada úr, talán unalmasnak tűnik az efféle régi történet. De azt még el akartam mondani önnek, hogy abban az időben mi éppolyan fiatalemberek voltunk, mint most uraságod. Soha meg sem fordult a fejemben, hogy katona legyek. Én tanár szerettem volna lenni. Ám amint befejeztem az egyetemet, rögtön behívót kaptam, és félig erőszakkal besoroztak kadétnak. A vége az lett, hogy vissza sem térhettem az anyaországba. Úgy repültek az évek az életemmel, mint az álom.

Itt Mamija (ny.) főhadnagy elcsendesedett egy kicsit.

– Megkérdezhetném, ha lehetséges, elmondaná nekem, hogyan ismerkedtek össze Honda úrral – kértem.

Tényleg szerettem volna megtudni. Milyen ember lehetett annak idején Honda úr?

Mamija úr mindkét kezét a térdén pihentette, és egy kicsit elgondolkodott. Nem azért, mintha nem tudná a választ, egyszerűen csak gondolkodott valamin.

– Lehet, hogy kissé hosszúra nyúlna – szólalt meg.

– Nem baj az – mondtam.

– Még nem beszéltem eddig erről senkinek. Még Honda úrral sem került szóba, de mással sem. Mégpedig azért, mert elhatároztuk annak idején, hogy ezt senkinek sem mondjuk el. De már Honda úr is elment, és csak én maradtam itt. Azt hiszem, már senkinek sem árthat, ha beszélek.

Azzal Mamija (ny.) főhadnagy belefogott a történetébe.

12

Mamija (ny.) főhadnagy hosszadalmas története
I. rész

– 1937 elején kerültem át Mandzsúriába – kezdett hozzá Mamija (ny.) főhadnagy. – Még alhadnagyként foglaltam el állomáshelyemet Hszincsiangban, a Kvantung hadseregben a törzskarnál. Az egyetemen földrajz szakos voltam, így hát rögtön az utászokhoz, a katonai térképészethez kerültem. Hálás is voltam érte nagyon. Őszintén szólva, azért is, mert miután oda tartoztam, az ottani utasításoknak és feladatoknak sokkal könnyebb volt eleget tenni, mint más katonai kötelezettségnek.

Meg aztán abban az időben Mandzsúriában a helyzet viszonylag nyugodt volt, hogy ne mondjam, elviselhető és stabil. A japán-kínai háború kirobbanásával a hadszíntér átkerült Mandzsúriából Kína belső területeire, a harcoló alakulatokat átdobták tőlünk a Kínába küldött expedíciós hadtest kötelékébe. A partizánellenes tisztogatások inkább a félreeső területeken folytatódtak, de a hadművelet egészében véve, egy időre úgy tűnt, már túljutott a nehezén. A Kvantung hadsereg erői az éppencsak elszakadt Mandzsúriában rendfenntartó és biztonsági feladatokat láttak el, miközben északi irányba, a szovjetek felé figyeltek lankadatlanul.

Mondom, a helyzet nyugodt volt, de azért a háború az háború, tehát minduntalan gyakorlatoztattak. Igaz, ebben nekem nem kellett részt vennem. Hála istennek! Kegyetlen megpróbáltatás mínusz 40-50 fokos hidegben a hadgyakorlat, rosszabb esetben könnyen halálát leli ott az ember. Egy-egy ilyen alkalommal több százan szenvedtek olyan mérvű fagysérülést, hogy kórházba küldték őket, vagy valamilyen hévízforráshoz gyógyulni. Maga a város természetesen nem volt akkora, hogy nagyvárosnak lehessen tekinteni, de egy külföldi számára megvolt a maga egzotikuma. Ha szórakozni akart, hát azt is lehetett. A magamfajta fiatal tiszteket nem a kaszárnyában vagy a barakkokban, hanem magánházaknál, panziószerű helyeken, csoportokban szállásolták el. Olyan kellemes volt, mintha csak második diákkoromat éltem volna. Békésen teltek a mindennapjaim, még arra is számítottam könnyelműségemben, hogy talán itt véget is érhet számomra a katonáskodás.

Természetesen mindez nem volt egyéb, csupán a béke látszata. Mindjárt a napsütötte kis folt mellett vadul tombolt a háború. A kínai háború sarából nem lehet kikászálódni – azt hiszem, ezzel tisztában volt a japánok jó része. Mármint az épeszűek. Kis helyi csatákat meg lehetett nyerni, de egészében véve Japán képtelen volt hosszabb időn át fennhatósága alatt tartani egy ekkora országot. Erre mindenki rájött, aki tárgyilagosan gondolkodott. Ahogy várható volt, a harcok elhúzódásával egyre több lett a halott és a sebesült. A japán-amerikai viszony is lejtőre került, egyre rosszabb lett. A háború napról napra, egyre érezhetőbben súlyos árnyékot vetett a hátországra, magára Japánra is. 1937-38-ban ilyen sötét idők jártak. Mi azonban, mint fiatal tisztek, könnyelműen úgy éreztük akkor Hszincsiangban, hogy ugyan már, hol itt a háború? Esténként jókat ittunk, ba-

darságokat hordtunk össze, és a kávézóban fehér lányokkal, oroszokkal szórakoztunk.

Ám egy napon, 1938 áprilisában a felettesem hívatott a parancsnokságra, és összehozott egy Jamamoto nevű civillel. Rövidre nyírt hajú, bajuszos férfi volt, nem túl magas termetű. Harmincas éveinek derekán járhatott. Nyakán egy vágástól eredő forradás. Mondja nekem a főnököm, hogy ezt a Jamamoto nevű civilt a hadsereg kérte fel arra, hogy végezzen felméréseket a Mandzsúriában élő úgynevezett külső mongolok életéről és szokásairól. Jamamoto ezúttal Külső-Mongólia határvidékén, a Kölün buyir sztyeppén szándékozik tevékenykedni. A hadsereg biztosít számára néhány katonából álló őrző-védő osztagot, és engem is kijelöltek ebbe a csapatba. Nem nagyon hittem annak, amit mondott. Erről a Jamamotóról ugyanis még civil ruhában is lerítt, hogy hivatásos. A tekintete, beszédmódja, magatartása elárulta a katonát. Sejtettem, hogy magas rangú tiszt lehet, méghozzá a hírszerzéstől. Nyílt, katonai fellépéssel valószínűleg nem lehetett volna a küldetést véghezvinni. Ezért aztán elfogott valami halvány balsejtelem.

Jamamoto kísérete, magamat is beleértve, mindössze három főből állt. Elég kevesen voltunk ahhoz, hogy ellássuk a védelmét, de nagyobb csapat felkeltette volna a Külső-Mongólia határvidékén hadrendbe állított mongol katonaság figyelmét. Kis létszámú, válogatott csapatnak tűnhetett az osztag, de a valóságban más volt a helyzet. Jómagam, mint az egyetlen tiszt a csapatban, nem rendelkeztem még semmilyen harctéri tapasztalattal. Akire harci helyzetben számítani lehetett, egy Hamano nevű őrmester volt, jól ismertem, a parancsnokságon szolgált. A tisztes úgynevezett belevaló, kemény fickó volt. Kínában a harcok során is kivált elszántságával, nagydarab, tettre kész férfi,

akire nehéz helyzetben számítani lehetett. Azt azonban már nem tudtam, hogy a csapat harmadik tagja, Honda káplár, mit keres köztünk. Nemrégen vezényelték oda a hátországból, és persze éppolyan tapasztalatlan volt a harctéren, akárcsak jómagam. Első látásra szerény, csendes embernek látszott, akinek nem sok hasznát venni ütközetben. Ráadásul a hetedik hadseregcsoporthoz tartozott, vagyis éppen a szóban forgó küldetés végett, soron kívül vezényelték át a mi parancsnokságunkhoz. Ennyire értékes személynek tartották. Később aztán rájöttem, hogy miért.

Engem azért választottak be a járőrcsapatba, mert eladdig fő feladatom volt, hogy Mandzsúria nyugati határvidékének, a Khalkha folyó vízgyűjtő területének térképészeti munkálataival foglalkozzam a munka felelőseként. A terület térképét kellett megszerkeszteni. Sokszor jártam repülőgéppel a körzet légterében. Mindebből az következik, hogy hasznosnak látszott engem is bevenni a csapatba. A kísérői feladat mellett még részletesebb információkat gyűjthettem a szóban forgó térségből, és ez hozzájárult a térkép pontosításához is. Két legyet egy csapásra, ahogy mondani szokás. Az igazat megvallva nekünk abban az időben Kölün buyir füves pusztájáról, vagyis Külső-Mongólia határvidékéről csak igen silány térkép állott rendelkezésre. Még a császárkorból maradt az a Csing-kori rajz, amit egy-két vonással kiegészítettek. A Kvantung hadsereg a mandzsu állam kezdeteitől fogva többször is nekilátott a térképészeti fölméréseknek, hogy pontosabb adatokra tegyen szert, de hiába, ehhez sajnos túl nagy volt az ország területe. Ráadásul Mandzsúria nyugati részén nagy, sivatagos pusztaság terül el. Se vége, se hossza, azt se lehet tudni, hol húzódik az országhatár. Meg aztán ezek a mongolok vándorló életmódot folytattak. Évezredek

óta semmi szükségük sem volt határokra, és fogalmuk sincs róla, hogy egyáltalán mi lehet az.

A politikai helyzet is hátráltatta a pontos térképek összeállítását. Azt akarom mondani ezzel, hogy ha mi meghúzzuk a pontos határvonalat, az könnyen komoly nézeteltérésekhez vezethet. A Mandzsúriával szomszédos Szovjetunió és Külső-Mongólia igen idegesen reagáltak a határkiigazításokra, és a kijelölt határok környékén számtalanszor tört ki heves csetepaté. Abban az időben nem fogadta volna kitörő öröm a szovjet–japán háború kirobbanását. Ugyanis a szárazföldi erők derékhadát már bevetették a kínai hadszíntéren, és egyáltalán nem állt rendelkezésre akkora japán katonai erő, hogy megosztva, még a netán a szovjetek felé megnyitott hatalmas frontra is jusson belőle. A japán hadseregnek erre se katonája, se harckocsija, se nehézfegyverzete, se légiereje nem volt elegendő, és már eldöntött tény volt, hogy csupán a nem is olyan régen alapított Mandzsúria biztosítása az elsődleges feladat. A hadsereg vezetése úgy vélte, hogy ráérnek majd később egyértelműen kijelölni az ország északi és északnyugati határait. Egyelőre hagyták az egészet úgy, ahogy volt, a bizonytalanságban, és az időhúzás fortélyával éltek. A dübörgő Kvantung hadsereg nagyjából osztotta ezt a véleményt, és várakozó álláspontra helyezkedett. Ilyenformán lebegtették az egész ügyet.

Akárhogy is spekuláltak, ha alkalomadtán mégis kirobban a háború ebben a térségben (aminthogy meg is történt ez Halhin-Golnál a rákövetkező évben), térkép nélkül semmire sem megyünk. Méghozzá az egyszerű polgári mappa nem is elegendő, a harcokhoz speciális katonai térkép szükséges. Hol milyen állásokat kell kiépíteni, hol helyezzék el a nehéztüzérséget, hogy a leghatékonyabb legyen, a gyalogság hány napig menetel

egyik helyről a másikra, hol van ivóvíz vagy a lovaknak takarmány, a hadviseléshez az efféle aprólékos adatokra is szükség van a katonai térképen. Modern háború elképzelhetetlen enélkül. Ennek okáért a mi munkánk és a Hairanban állomásozó hírszerzés feladatai között sok volt az átfedés, és gyakorta cseréltünk egymással értesüléseket. Nagyjából arcról is ismertük egymást, de ezt a Jamamoto nevűt akkor láttam először.

Öt napig tartó előkészület után vonaton indultunk el Hszincsiang városából Hailar felé. Onnan teherautóra szálltunk, és áthaladva Khandur byó területén, ahol egy ilyen nevű lámaista templom állt, a Kvantung hadsereg Khalkha folyó közelében lévő, országhatárhoz telepített megfigyelőállásához érkeztünk. A megtett út számszerűleg, nem is tudom pontosan, úgy 300-350 km lehetett. Amerre csak a szem ellátott, üresen kongó pusztaság terült el a szemünk előtt. Én végig a térképet és a domborzati viszonyokat hasonlítottam össze a munkánkhoz adott teherautó platójáról, csakhogy semmiféle néven nevezhető tereptárgy nem volt, amihez a vizsgálódást köthettem volna. Borzas fűcsomókkal lepett alacsony homokdombok sorakoztak, ameddig a szem ellátott, a végtelenségig, az égen fellegek vonultak – semmi több, ennyi. A térképen még azt a helyet sem lehetett pontosan meghatározni, ahol mi álltunk. Az útközben eltelt időből lehetett valamelyest következtetni arra, hogy merre járunk, hol is lehetünk.

Aki csöndben halad előre egy elhagyatott vidéken, hajlamos megfeledkezni magáról, egyre inkább enged a hallucinációknak, amelyek elhatalmasodhatnak rajta. Túl tágas térben mozog, s így nehéz megőriznie lelki egyensúlyát. Vajon meg tudja-e érteni ezt uraságod? A tájjal együtt a tudat is egyre jobban szétterjed, szétszóródik, és az ember egyszerűen fizikailag sem

tudja összeszedni magát. Így éreztük magunkat a mongol puszta kellős közepén. Micsoda tágasság, gondoltam magamban. Nem is pusztához, a tengerhez volt közelebb ez az érzés. A napkorong a keleti horizonton fölemelkedett, lassan átvágott felettünk az égen, majd eltűnt a nyugati látóhatáron. Környezetünkben csak ennyi szemmel látható változást észleltünk. Ebben a mozgásban pedig valami olyasmit, ami hatalmas, kozmikus rendnek mondható. A mandzsu hadsereg megfigyelőállásán túl már nem teherautóval, hanem lóháton mentünk tovább. Négy lovon ültünk, kettő pedig arra szolgált, hogy az élelmiszert, vizet és a katonai felszerelést szállítsa. Viszonylag könnyű fegyverzet volt velünk. Nekem és ennek a Jamamoto nevezetűnek maroklófegyverünk, Hamanónak és Hondának a pisztolyon kívül két század eleji puskája, meg aztán fejenként két tojásgránátunk is volt.

Gyakorlatilag Jamamoto volt az, aki parancsokat adott. Ő döntött mindenről, és irányított bennünket. Mivel alakilag polgári személy volt, a katonai rendtartás szerint az én feladatom lett volna a csapat vezetése, de senki előtt nem lehetett kétséges, és nem emelt kifogást az ellen, hogy Jamamoto parancsnoksága alá kerültünk. Irányításra termett férfi volt, és mi – rangunk szerint – alacsonyabb osztályba, a harci tapasztalatok nélküli adminisztratív erőkhöz tartoztunk csupán. A katona felismeri, hogy kiben van meg az erő az irányításhoz, és természetes módon ahhoz igazodik. Ráadásul indulás előtt a főnököm azt is elmondta, hogy Jamamoto parancsait mindenekfelett tiszteletben kell tartani. Vagyis felülírva a szabályzatot, engedelmeskedtünk neki.

A Khalkha folyónál lyukadtunk ki, és annak folyását követve mentünk lefelé, délnek. Hóolvadás ideje volt, a folyó áradt, jó

nagy halakat is láttunk benne, néha meg távolról farkasforma állatok is feltünedeztek. Talán nem is fajtiszta farkasok, kóbor kutyákkal keveredhettek. Mindegy, mindenképpen veszélyesek voltak. Egész éjjel őrködnünk kellett, hogy a lovakat megvédjük tőlük. Sok madarat is láttunk, legtöbbjük vándormadár, visszatérőben Szibériába. Jamamotóval mindenféle topográfiai eszmecseréket folytattunk. Nagyjából megjelöltem az általunk addig megtett utat, és egyenként mindent külön feljegyeztem a füzetembe, ami szemmel látható volt. Azonban leszámítva az efféle szakmai információcserét, Jamamotónak szavát sem lehetett venni. Hallgatagon lovagolt elöl, félrevonulva evett, és szótlanul tért nyugovóra. Az volt a benyomáson, hogy nem először jár ezen a környéken. Meglepően helytálló ismeretekkel rendelkezett a terepviszonyokról meg a tájolásról.

Két napig mentünk dél felé, anélkül, hogy történt volna valami. Ekkor Jamamoto magához hívott, és közölte: másnap alkonyattal átkelünk a Khalkha folyón. Megrémültem. Ugyanis a túlsó part már Külső-Mongólia felségterületének számított. Valójában még a folyó jobb partján is veszélyes, határsáv menti, hadműveleti területen tartózkodtunk. A mongolok kötötték magukat ahhoz, hogy ez a rész az övék, Mandzsúria meg azt hajtogatta, hogy mandzsu felségterület. Ez sok esetben vezetett fegyveres összetűzésekhez. Tegyük fel, ha rajtunk ütnének is, védekezhetünk azzal – míg a jobb parton vagyunk –, hogy az adott területről egyezkedés folyik a két ország között. A hóolvadás következtében megemelkedett vízszint miatt a valóságban amúgy is csekély a veszélye annak, hogy összetalálkozunk mongol csapatokkal. Ám odaát, a bal parton, az egy egészen más történet. Ott már biztos járőröznek. Ha elkapnak, nincs mentségünk. Az egyértelműen határsértésnek minősül, és végső esetben súlyos politikai következményei is lehetnek. Pa-

naszszót sem ejthetünk, ha ott helyben felkoncolnak bennünket. Meg aztán, én nem kaptam olyan parancsot a feletteseimtől, hogy átléphetnénk az országhatárt. Azt igen, hogy Jamamoto parancsainak engedelmeskednem kell, de azt már nem tudtam nagy hirtelen eldönteni, hogy ebbe beleérthető-e az olyan súlyos cselekmény is, mint a határsértés. Továbbá, mint az imént már említettem, a folyó áradt, és túl erős sodrása volt az átkeléshez. Nem beszélve arról, hogy az olvadt hó vize rettenetesen hideg. Még a pusztai nomádok sem mertek volna nekivágni. Ők inkább akkor keltek át, amikor befagyott a folyó vize, vagy nyáron, amikor már a sodrás lecsendesedett, és a víz sem volt annyira hideg.

Amikor ezt elmondtam, Jamamoto egy darabig rám meredt, majd sűrűn bólogatni kezdett. Rábeszélő stílusban próbált meggyőzni.

– Megértem aggodalmadat a határsértés miatt, végül is tiszt vagy, akire katonákat bíztak. Természetes, hogy ragaszkodsz a saját felelősséged és egyebek hangoztatásához. Nem illik a jellemedhez az, hogy parancsra, gondolkodás nélkül vesztedbe rohanj beosztottaiddal együtt. De kérlek, bízd csak rám. Én vállalom érte a teljes felelősséget. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy túl sokat mondjak erről neked, de a dologról tudnak a hadsereg legfelső szintjein is. Technikailag nem problematikus az átkelés. Van egy olyan rejtett pont, ahonnan ez megvalósítható. A mongolok létrehoztak ilyen helyeket, és biztosítják őket. Ezekről talán te is tudsz. Én régebben nemegyszer átkeltem már. Tavaly arról a helyről éppen ilyen időben átmentem Külső-Mongóliába. Nem kell hát félned ettől.

Biztos, hogy a környéket jól ismerő mongolok abban a hóolvadásos időben is, ha nem túl sokszor, de alkalmilag azért át-

küldhettek a folyó jobb partjára harcoló alakulatokat. Tetszésük szerint átkelhettek a Khalkha folyón, hiszen léteztek olyan pontok, ahol ezt csapatostul is megtehették. Ha nekik sikerült, meg Jamamotónak is, akkor nekünk sem lehetetlen.

A titkos átkelőket feltehetőleg a mongolok építették ki, és olyan ügyesen álcázták, hogy első látásra nem lehetett felfedezni. Zátonytól zátonyig pallókat fektettek le a víz színe alatt, erősen rögzítve kötelekkel, hogy a gyorsan áramló víz el ne sodorja őket. Tiszta sor, hogy ha a folyó egy kicsit apad, akár csapatszállító, akár a páncélozott járművek, tankok is könnyen átjöhetnek. A hidak tehát a víz alatt voltak, ezek helyét még repülőgépről sem lehetett felfedezni. Mi azonban a köteleken fogódzkodva vágtunk át a folyón. Elsőnek Jamamoto egymagában. Miután odaát megbizonyosodott róla, hogy a környéken nincs mongol járőr, utána mi következtünk. A lábunkat sem éreztük a hideg vízben, de végül is – lovakkal együtt – sikerült átkelnünk, és ott álltunk a bal parton. Ez az oldal sokkal magasabb fekvésű volt, egészen messzire el lehetett látni a túloldalon elterülő pusztaságba. Később ez volt az egyik oka annak, hogy a szovjet hadsereg végig előnyösebb helyzetben volt a halhingoli ütközet folyamán. A magaslatról jóval kedvezőbb volt az ágyúk belövési szöge. De hagyjuk most ezt, jól emlékszem, hogy milyen nagy különbség volt a folyó két partjának látványa között. A jeges víztől átázva, az idegeink egy jó darab időre valósággal lebénultak, úgyszólván még beszélni is képtelenek voltunk. Őszintén szólva, a hideget el is felejtettük, mert annyira tartottunk attól, hogy ellenséges területen járunk.

Délnek tartottunk a folyó mentén, melynek vize nekünk bal kézről tekergőzött odalent, akár egy kígyó. Egy idő múlva Jamamoto közölte, jobb, ha levesszük a rangjelzésünket. Tettük,

amit mondott. Kínos is lenne, ha azzal kapnának el bennünket, gondoltam. Ugyanezért még tiszti csizmámat is lehúztam, s lábszárvédőre cseréltem. }

Aznap este, ahogy átkeltünk a Khalkha folyón, nekiláttunk, hogy éjszakára tábort verjünk. Messziről egy magányos lovas jött felénk. Mongol volt. Messziről meg lehet ismerni őket, mert a nálunk megszokottnál magasabbra kötik a kengyelt. Hamano – amint meglátta az embert – lövésre emelte puskáját, de Jamamoto leintette: „Ne lőj!" Az őrmester nem szólt semmit, csak lassan leeresztette a fegyvert. Ott álltunk négyen, és vártuk, hogy az ember közelebb érjen hozzánk. A hátán átvetve szovjet karabély, derekán *Mauser* pisztoly. A borostás arcú férfi kalapját mélyen a szemébe húzta. Mocskos ruházata volt, mint egy csavargónak, de katonás testtartásáról rögtön lerítt, hogy nem nomád.

Leszállt a lováról, és megszólította Jamamotót. Gondolom, mongolul beszélhetett. Jómagam értettem egy keveset oroszul is meg kínaiul is, de ahogy ez az ember beszélt, az nem hasonlított az egyik általam ismert nyelvhez sem. Tehát akkor nem lehet más, csakis mongol, gondoltam magamban. Persze Jamamoto is mongolul beszélt, megerősítve abban a meggyőződésemben, hogy ez az ember hírszerző tiszt.

– Mamija hadnagy! Én ezzel az emberrel most elmegyek – közölte velem. – Nem tudom, meddig leszek oda, de várjatok meg itt, őrködjetek a szokásos rendben, amíg visszaérek. Ha harminchat órán belül nem vagyok itt, azt akarom, hogy tudassátok ezt a parancsnoksággal. Egy embert menjen át a folyón a mandzsúriai megfigyelőpontra.

Miután közöltem vele, hogy értettem, lóra kapott, és a mongollal együtt elvágtattak nyugat felé.

Mi hárman sátrat vertünk és megvacsoráztunk. A főzéshez nem lehetett tüzet gyújtani. Amerre a szem ellátott, csak a végtelen puszta, egyetlen kiemelkedés sem volt sehol, a tűz rögtön a nyakunkra hozta volna az ellenséget, és elkapnak bennünket. A homokdűne mellett alacsony sátrat vertünk, és a rejtekhelyen száraz kenyéren és konzervhúson éltünk. Mihelyt a nap a látóhatáron lement, rögtön besötétedett, és az égen felragyogott a megszámlálhatatlan csillag. Hallani lehetett, ahogy a folyó csobogásába farkasüvöltés vegyült. Leheveredtünk a homokra, hogy aznapi fáradalmainkat kipihenjük.

– Hadnagy úr! – szólalt meg Hamano őrmester. – Benne vagyunk a csávában…

– Alighanem – válaszoltam.

Ekkorra Hamanóval és Hondával nagyon is jól értettük már egymást. A magamfajta tapasztalatlan, zöldfülű tisztnek sok borsot törnek az orra alá a tapasztalt altisztek, gyakran a bolondját járatják velük. A mi esetünkben azonban szó sem volt erről. Miután én olyan tiszt voltam, aki az egyetemen szakirányú ismereteket szerzett, az őrmester egyfajta tisztelettel viseltetett irántam, és tapasztalatait, valamit helyzetfelismerő képességét elismerve, magam is felnéztem az öreg katonára, tekintet nélkül a köztünk meglévő rangkülönbségre. Ráadásul Hamano a szomszédos Jamagucsi megyéből való volt, én meg a megyehatár közvetlen közelében, egy szomszédos hirosimai településen születtem, értettünk egymás nyelvén, és hamar összebarátkoztunk. A Kínában zajló hadjáratról sokat beszélt nekem. Elemi iskolát végzett, született katona volt, és megvolt a maga véleménye a kínai földön zajló kilátástalan, szörnyű háborúról, s kétségeit nem rejtette véka alá, őszintén beszélt velem.

– Katona vagyok – mondta –, nem félek a háborútól, nem bánom azt sem, ha az életemet oda kell adnom a hazámért. Ez a hivatásom. De ami itt megy – az nem igazságos háború, hadnagy uram! Nem olyan harc ez, mint mikor két ellenfél becsületesen szembenéz egymással a harcvonalban. Mi törünk előre, az ellenség meg – jóformán harc nélkül – állandóan csak menekül. A megfutamodott kínai katonák eldobják az egyenruhát, és megbújnak a civilek tömegében. Így aztán azt se tudjuk, ki az ellenségünk. Fegyveres bandákra meg katonaszökevényekre vadászunk, és ennek örvén az ártatlan polgári lakosságot irtjuk, fosztogatjuk, elraboljuk a terményeiket. Mivel nincs mivel élelmezni, az internálótáborokban sem tehetünk mást, mint hogy gyilkoljuk őket. Tévúton járunk. Nanking környékén borzalmas dolgokat műveltünk. Saját csapataink követték el. Tucatjával dobtak embereket a kútba, majd kézigránátot hajítottak utánuk, meg más egyebeket, amiről nem is tudok beszélni. Hadnagy uram, ez nem igazságos háború, nem ám. Ez csak egyszerű gyilkolás. És a szegény parasztembereket tapossák el. Pedig ők nem gondolnak semmire. Kuomintangra, Csang tábornokra, a Népi Felszabadító Hadseregre vagy a japán katonaságra. Csak legyen meg a betevő rizsük, több se kell nekik. Szegény halász fia vagyok, megértem én a parasztok érzéseit. Az egyszerű nép reggeltől estig töri magát, és éppen csak annyit ér vele, hogy éhen nem hal, hadnagy uram. Sehogy sem tudom elképzelni, hogy mitől jó az Japánnak, ha halomra öljük az ilyen embereket.

Hamanóhoz képest Honda káplár nem akart sokat beszélni magáról. Többnyire csendben hallgatott bennünket. Hallgatag ember volt, de nem mondanám mogorvának. Egyszerűen csak nem érzett magától indíttatást a beszédre. Volt, mikor elgondolkoztam azon, hogy vajon ez az ember mit gondolhat magában. Engem nem feszélyezett. Volt a hallgatásában valami

megnyugtató. Lelki nyugalmából úgyszólván semmi sem tudta kimozdítani annyira, hogy az arcszíne elváltozott volna. A hokkaidói Aszahikavából jött, ott volt az apjának egy kis nyomdaüzeme. Honda káplár két évvel volt fiatalabb nálam, és mihelyst elvégezte az általános iskolát, beállt segíteni az apja üzemébe. Hárman voltak testvérek, mind fiú. A legidősebb két évvel azelőtt esett el Kínában. Honda szeretett olvasni, ha egy kis pihenő akadt, rögtön leheveredett, és valami buddhista könyvbe mélyedt.

Már említettem, hogy nem rendelkezett semmilyen harctéri tapasztalattal, a hátországban kapott kiképzést, mégis kitűnő katona volt. Türelemmel viselte sorsát, sohasem zúgolódott, minden feladatát szép sorban elvégezte. Testileg erős, amúgy gyors felfogású volt. Amit tanítottak neki, rögtön magába szívta, és azt is tudta, hogy alkalmazza a tanultakat megfelelő módon. Minden osztagban akad egy-két ilyen ember, nálunk Honda volt az. Kapott lovaskatona-kiképzést, ebben is ő volt közöttünk a legjobb, egymaga gondozta mind a hat lovat. De nemcsak úgy nagy általánosságban, hanem mindent tudott róluk, valósággal olvasott az állatok gondolataiban. Hamano őrmester rögtön felismerte Honda káplár képességeit, és nyugodtan rábízott különféle feladatokat.

Az elmondottak értelmében aztán ez a vegyes összetételű társaság jól megértette egymást, ezért mentek oly simán a dolgok. Osztagunk nem volt szabályos alakulat, épp ezért nem ragaszkodtunk mereven a katonai rendszabályokhoz. Hogy is mondjam csak, egy gyékényen árultunk… jól kijöttünk egymással. Ezért vált lehetővé – tekintet nélkül a kettőnk közötti rangkülönbségre –, hogy Hamano őszintén tudott beszélni velem.

– Hadnagy úr, mit gondol Jamamoto felől? – érdeklődött.

– Szerintem a hírszerzéstől jöhetett – válaszoltam –, úgy beszélt mongolul, mint egy profi, és meglehetősen ismerte a terepviszonyokat is errefelé.

– Én is azt hiszem. Először arra gondoltam, hogy valami zsivány, netán kalandor lehet, aki beférkőzött a hadseregbe, de aztán láttam, hogy szó sincs róla. A léhűtők folyton mindenféle létező és nem létező dologról fecsegnek, és szeretnek durrogtatni a pisztolyukkal. De ez a Jamamoto nem afféle kapcabetyár. Nem ijed meg a saját árnyékától. Szerintem valami főtiszt lehet. A múltkor elkaptam a fülemmel, hogy most szervezünk valami diverzáns csoportot mongolokból. Kiképzésükre néhány alkalmas japán származású mongolt is találtak. Lehet, hogy talán ez a mi emberünk is így került ide.

Honda káplár, egy kicsit távolabb tőlünk, a karabélyát vizsgálgatta. Az én *Browning*om is ott hevert a földön, a kezem ügyében. Hamano levette a lábbelijét, és a lábát dörzsölgette.

– Csak találgatás – mondta –, de az a mongol szerintem a szovjet csapatok ellen felkelők egyik tisztje lehetett, ezek akarnak átállni titokban hozzánk.

– Az bizony könnyen meglehet – válaszoltam –, de jobb, ha nem fecsegünk itt hiábavalóságokat. A fejünkkel játszunk.

– Persze – nevetett fel Hamano –, annyira azért nem vagyok hülye, csak magunk között beszélek ilyesmit – azután elkomorodva folytatta: – De, hadnagy uram, ha így áll a helyzet, akkor pácban vagyunk. Ebből alkalmasint háború is lehet.

Bólintottam. Külső-Mongóliát független államnak mondják, de teljesen a nyakára ült a szovjet, olyan szatellitállamnak tűnik. Összehasonlítva a japánok uralta Mandzsúriával, az egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz. De azt azért lehet tudni,

hogy van ott a háttérben némi szovjetellenesség is. A mandzsúriai japán erőktől támogatva alkalmi lázadások is megestek. Az ilyen felkelések központjában többnyire a szovjet fennhatósággal elégedetlen mongol katonák, az erőszakos kolhozosítással szembenálló földbirtokosok és a százezresnél nagyobb tömegű lámaisták álltak. Ezek inkább a hozzájuk hasonlóan ázsiai japánokhoz húztak, nem a szovjetekhez. Az előző évben azonban a fővárosban, Ulánbátorban lelepleztek egy nagyszabású összeesküvést, és ezt óriási tisztogatások követték. Több ezer katonát, lámaistát és a japánokkal együttműködő ellenforradalmárt végeztek ki tömegesen. Mindezek ismeretében nem volt éppen meglepő, hogy egy japán hírszerző, átkelve a Khalkha folyón, titokban felveszi a kapcsolatot egy szovjetellenes mongol tisztt-el. Tartott az ilyesmitől a mongol hadsereg is, és gyakran küldött arra járőrcsapatokat, megtiltották, hogy bárki belépjen a határ tíz vagy húsz kilométeres övezetébe, de persze ahhoz túl hosszú volt ez a határsáv, hogy szemmel lehessen tartani. Azt is világosan lehet látni, hogy mihelyt sikerül valamilyen lázadást szítani, a szovjet hadsereg tüstént beavatkozik, és azon nyomban eltiporja. Ha pedig a szovjet csapatok bevonulnak, a lázadó erők a japánok segítségét kérik, és ez a Kvantung hadseregnek kitűnő ürügy mongol területek elfoglalására. A japánok olyan helyzetbe juthatnak ezzel, mintha kést döfnének a Szibériában állomásozó szovjet csapatok bordái közé. Igaz, hogy a japán hátországból a főhadiszállás behúzta a fékeket, de ezt a kínálkozó lehetőséget a kerülő utakat kedvelő Kvantung hadsereg vezérkara nem akarta elszalasztani. És akkor már nem valami határ menti kis csetepatéról van szó, hanem egy valódi japán-szovjet háborúról. Ha pedig Mandzsúria határán kirobbant a háború, talán Hitler is csatlakozik, és megtámadja Lengyelor-

ságot meg Csehországot. Hamano valahova ide akart kilyukadni.

Hajnalodott, de Jamamoto még nem tért vissza. Éppen én voltam az utolsó az őrségben. Kölcsönvettem Hamano karabélyát, felmentem egy kisebb kiemelkedésre, onnan fürkésztem a keleti égboltot. A napkelte fantasztikus látvány volt a mongol pusztán. Egy pillanat, és egy vékony csík jelent meg a látóhatáron, lebegett a sötétben, majd szépen emelkedett felfelé. Olyannak látszott, mintha egy hatalmas kéz az egekből lenyúlna, és az éjszaka függönyét lassan fellebbentené a föld színéről. Fenséges látványt nyújtott. Olyat, amilyent már az előbb is mondtam, a magamfajta tudatának a határait messze meghaladva. Úgy éreztem ekkor, hogy a magam léte egyre csak zsugorodik, míg csak nyom nélkül el nem tűnik ebben a virradatban. Mindebben egy szemernyi sem volt azokból a közönséges dolgokból, amit az ember művel. Időtlen idők óta százmilliószor vagy milliárdnyi alkalommal lejátszódott már ez, anélkül, hogy bármi köze lenne ahhoz, amit az e földön létrejött életnek nevezhetünk. Teljesen megfeledkeztem az őrködésről, és álmélkodva néztem ezt a hajnali fényözönt.

A nap felbukkant a látóhatáron, én rágyújtottam, majd húztam egy kortyot a kulacs vizéből, aztán elvégeztem a szükségemet. Arra gondoltam, milyen lehet odahaza a május eleje a szülőfalumban. Visszaemlékeztem a virágok illatára, a patak vizének csörgedezésére, a fellegek futására odafenn az égen. Hirtelen eszembe jutott az a rizstésztából készült édesség, amelyet illatos falevélbe csomagolnak. Nem vagyok különösebben édesszájú, de abban a pillanatban annyira megkívántam, majd meghaltam érte, legalábbis odaadtam volna érte félévi zsoldomat. Amint szülőhazám eszembe jutott, úgy éreztem, hogy a vi-

lág végére vagyok számkivetve. Nem fért a fejembe, hogy minek nekem az életemet kockáztatva harcolnom ezért a temérdek kopasz földdarabért, melyen csak mocskos fűcsimbók és poloska terem, úgyszólván semmi katonai vagy gazdasági jelentősége nincsen. A szülőföldemért kész lettem volna harcolni, egy életem, egy halálom, de hogy mindezt ezért a terméketlen síkságért odadobjam… kész őrület.

*

Jamamoto másnap hajnalban tért vissza. Éppen, mikor ismét én voltam a soros az őrségben. A folyó felé nézve merengtem, amikor a hátam mögül lónyerítés hallatszott. Gyorsan hátrafordultam, de nem láttam semmit. A puskámat abba az irányba emeltem, és akkorát nyeltem, hogy hallani lehetett a nagy csendben, még nekem is feltűnt, milyen hangos vagyok. Az ujjam remegett a puska ravaszán. Soha korábban nem sütöttem el élő célpontra irányítva a fegyveremet.

Ám néhány pillanattal később a homokdűnék mögül lassanként feltűnt a lovas alakja, Jamamoto volt az. Még mindig rajta tartva az ujjamat a puska ravaszán körülnéztem, de rajta kívül nem volt ott senki. Se a mongol, aki elébe jött, sem ellenséges katonák, senki más, csak ő, és a feje fölött függött a baljós, nagy holdkorong a keleti égbolton. Úgy látszott, Jamamoto megsebesült a bal karján, mert zsebkendője, mellyel bekötötte, vértől piroslott. Felébresztettem Hondát, és megfogtam Jamamoto lovának a kötőfékét. Hosszú út állhatott mögöttük, mert az állat nagyokat fújtatott, egész teste átizzadt, tajtékos volt. Hamano átvette az őrséget, én meg az elsősegélydobozból előszedtem a kötszereket, hogy ellássam Jamamoto sebét.

– A golyó már kijött, és a vérzés elállt – közölte Jamamoto. Szerencséje volt, a lövedék szépen, magától kijött a sebből, csak

a lágy részeket roncsolta. Levettem a kötés helyett alkalmazott zsebkendőt, alkohollal fertőtlenítettem a sebet, majd kötést tettem rá. A férfi arca meg sem rezdült, csak a felső ajkáról indult el egy apró verítékcsepp. Miután a kulacsból megnedvesítette a száját, rágyújtott, és láthatóan nagy élvezettel leszívta a füstöt a tüdeje legmélyére. Majd a *Browning*ját a hóna alá szorítva, ügyesen, fél kézzel a tárba töltött három hiányzó pisztolygolyót.

– Mamija hadnagy! Elmegyünk innét, de tüstént! Át a folyón, visszavonulunk a mandzsu megfigyelőállásra.

Szó nélkül felszedtük a sátorfánkat, és elindultunk a folyónak arra a pontjára, ahol átkelhettünk. Meg sem kérdeztem tőle, ki lőtte meg, és hogy egyáltalán mi történt. Nem voltam abban a helyzetben, hogy megtehessem, és akkor sem kaptam volna választ, ha történetesen jogom lett volna rá. Igaz, nem is járt más a fejemben akkor, csak az, hogy minél hamarabb elhagyjuk az ellenséges területet, és átkelve a folyón, a jobb part viszonylagos biztonságába jussunk.

Szótlanul lovagoltunk a mezőn. Senki nem szólt, de világos volt, hogy mindnyájan ugyanazon törtük a fejünket. *Átérünk-e baj nélkül a túlsó oldalra?* Csak erre gondoltunk. Ha az ellenséges mongolok hamarabb érnek az átkelőhelyhez, ránk az örök nyugalom vár. Esélyünk sincs. Emlékszem, a hónom alól patakzott az izzadság, és bármennyi idő telt el, nem maradt abba.

– Mamija hadnagy, lőttek már rád? – kérdezte hosszú hallgatás után lóhátról Jamamoto.

Mondtam, hogy nem.

– És te lőttél már valakire?

Megismételtem, hogy nem.

Nem tudtam, hogy a válaszaim milyen hatást tettek rá, mint ahogy azt sem, hogy mi volt a célja a kérdéseivel.

– A helyzet az – folytatta –, hogy vannak bizonyos iratok nálam, amelyeket el kell juttatni a vezérkarhoz – és a nyeregkápán lévő csomagra tette a kezét –, ha pedig végképp lehetetlenné válik a feladat teljesítése, maradék nélkül meg kell semmisíteni. Elégetni, elásni, de semmiképpen nem juthat az ellenség kezére. *Akármi történjék is.* Szeretném, ha ezt megértenéd. Ez nagyon, nagyon fontos.

– Értettem.

Jamamoto rám szegezte tekintetét.

– Ha esetleg válságosra fordul a helyzetünk, az első dolgod legyen, hogy lelőj engem. Habozás nélkül! Magam is megteszem, ha tudom, csak a kezem megsebesült, és lehet, hogy nem sikerülne. Akkor pedig rajtad a sor, mindenképpen agyon kell lőnöd engem.

Némán bólintottam.

Még sötétedés előtt odaértünk az átkelőhöz, és bebizonyosodott, hogy a félelem, mely végigkísért bennünket az odavezető úton – nem volt alaptalan. Egy kisebb létszámú mongol csapat akkorra már elfoglalta ott az állását. Jamamotóval felmentünk egy viszonylag magasabb homokbuckára, és a messzelátóval felváltva figyeltük őket. Létszámra nem lehettek sokan, nyolcan voltak összesen, de a jól felfegyverzett határőrcsapat egyik katonájának még golyószórója is volt, sőt, egy kissé magasabban fekvő részre felállítottak egy nehézgéppuskát is. Homokzsákokkal körülbástyázva. Világos volt: a géppuskát a folyó felé

irányították, és úgy helyezkedtek el, hogy ne engedjenek átkelni bennünket. A parton sátrat is vertek, és álldogált ott vagy tíz ló is, kipányvázva. Az lehetett a szándékuk, hogy addig nem mozdulnak onnan, amíg el nem kapnak bennünket.

– Másutt nincs átkelésre alkalmas hely? – kérdeztem.

Jamamoto levette a szeméről a messzelátót, és megrázta a fejét.

– Lenne éppen, csak túlságosan messze innen. Lovon bő két nap az odaút, és nekünk annyi időnk nincsen. Akárhogy is, de itt kell átkelnünk.

– Akkor hát éjjel, sötétben átlopakodunk?

– Úgy van. Más mód nincsen. A lovakat itt hagyjuk, az őrt elintézzük, a többiek valószínűleg mélyen alszanak a fáradtságtól. A folyó zúgása elnyomja a hangokat, afelől nyugodt lehetsz. Az őrt bízd rám. Addig nincs is más dolgunk, mint hogy pihenjünk egy kicsit, és erőt gyűjtsünk az éjszakára.

Úgy döntöttünk, hogy az átkelési akciót hajnali háromra időzítjük. Honda lemálházta a lovakat, és messzire elvezetve, szélnek eresztette őket. Amennyi lőszert és élelmiszert hiányolni tudtunk, jó mélyre elástuk. Csak a kulacsot, egynapi élelmet, a fegyvert és kevés lőszert tartottunk magunknál. Ha a mongolok rajtunk ütnek, hiába van nálunk akárhány töltény, úgyse megyünk sokra az ő sokkalta nagyobb tűzerejükkel szemben, semmi esélyünk a túlerővel szemben. Aludtunk hát egyet, amíg el nem jött az idő. Ha ugyanis sikerül átkerülnünk a túlsó partra, egy darabig nem lesz módunk alvásra, tehát akkor kellett kihasználnunk a lehetőséget. Honda káplár őrködött először, majd Hamano őrmester váltotta fel.

Ahogy lefeküdtünk a sátorban, Jamamoto rögtön elaludt, a fontos iratokkal teli bőrtáskát a feje alá tette. Biztos nem volt ideje pihenni az elmúlt napokban. Hamarosan bejött Hamano, és már aludt is. Elég fáradtak voltunk mindnyájan, de én túl feszült voltam, és jó darabig ébren maradtam. Halálosan kimerülten sem bírtam elaludni. Amikor elképzeltem, hogyan öljük meg az őrszemet, és hogyan menekülünk át a folyón, géppuskatűzben, egyszeriben elfogott az a bizonyos harctéri idegesség. A tenyerem átnedvesedett, a halántékom lüktetett. Képes vagyok-e úgy részt venni az akcióban, hogy szégyent ne hozzak tiszti rangomra? Ebben nem voltam bizonyos. Kimentem a sátorból, oda, ahol Honda őrködött, és leültem mellé.

– Figyelj, Honda… előfordulhat, hogy mi itt most meghalunk – mondtam neki.

– Az meglehet… – válaszolta.

Hallgattunk egy darabig. Valami nem tetszett nekem a válaszában. Úgy tűnt, mintha habozott volna a válasszal. Nincsenek jó megérzéseim, de akkor úgy tűnt, hogy Honda titkol előlem valamit, és bizonytalanságot véltem válaszából kihallani. Rákérdeztem hát, ha valami nyomja a begyét, ki vele, mondja csak nyugodtan. Esetleg ez itt a soha vissza nem térő, utolsó alkalom.

Honda beharapta az ajkát, és egy darabig nem szólt semmit, csak az ujjai között pergette a homokot a lába elé. Úgy látszott, belül hangtalanul tépelődik valamin. Jó darab idő múlva merően rám nézett, és végre megszólalt:

– Hadnagy uram… Négyünk közül a hadnagy úr él majd a legtovább. Japánban fog majd meghalni. Nem is tudja elképzelni, milyen tisztes kort él meg.

Erre rajtam volt a sor, hogy Honda szemébe nézzek, de ő folytatta.

– Bizonyára azt gondolja magában, hadnagy uram, ugyan honnan tudom én azt? Magamnak sem tudom megmagyarázni. Egyszerűen csak tudom.

– Honnan? Valami sugallat lehet? – kérdeztem.

– Az is meglehet, de ez a szó sehogy sem illik arra, amit belül érzek. A sugallat olyan fellengzősen hangzik. Ahogy már mondtam, hadnagy uram, egyszerűen csak tudom. Csak ennyi.

– Régóta hajlamos vagy ilyesmire?

– Régóta – mondta a káplár határozottan. – De amióta csak az eszemet tudom, titokban tartottam mások előtt. Most is csak azért árultam el, mert élet-halál forog kockán, meg a hadnagy úr kedvéért.

– Na és a többiek? Róluk is tudsz?

Honda megrázta a fejét.

– Van, amit igen, van, amit nem. Valószínűleg jobb, ha a hadnagy úr erről nem tud semmit. Lehet, hogy a hadnagy úrnak, aki egyetemet végzett, talán nagyképűségnek tűnik, ha egy magamfajta így beszél, de az ember a sorsát akkor pillantja meg, amikor már túl van az eseményeken és visszapillant. Előre nemigen lehet tudni a dolgokat, de én tudom ezt kezelni, a hadnagy úr pedig nem.

– Szóval, azt mondod, hogy nem halok meg itt, igaz?

A káplár megint fölmarkolt egy kevés homokot, és lepergette maga elé a földre.

– Csak annyit mondhatok, hogy a hadnagy úr nem hal meg itt, kínai földön.

Szerettem volna még minderről többet beszélni, de Honda káplár összeszorította a száját, és nem szólt többet. Úgy látszott, teljesen elmerült a gondolataiban. Fogta a puskáját, és a pusztaságba meredt. Mondhattam akármit, már nem jutott volna el a füléhez.

Visszamentem az egyik kis domb árnyékába, bementem a sátorba és lefeküdtem Hamano mellé, majd becsuktam a szemem. Ezúttal el is aludtam, olyan mélyen, mintha valaki a lábamnál fogva lehúzott volna az óceán mélységes fenekére.

13

Mamija (ny.) főhadnagy hosszadalmas története
II. rész

Arra ébredtem, hogy fémesen kattan a puskán a závár. A fronton akármilyen mélyen alszik is a katona, bizony, ezt a hangot nem ereszti el a füle mellett. Mert az olyan nehéz és hideg, mint a halál maga. Úgyszólván reflexszerűen kaptam a fejem mellett heverő *Browning*omért, de egy csizmatalp úgy halántékon rúgott, hogy egy pillanatig nem láttam semmit. Amikor nagy nehezen végre ki tudtam nyitni a szememet, az állt fölöttem, aki fejbe rúgott, és éppen lehajolt, hogy felvegye a pisztolyomat. Amint lassacskán felemeltem a fejemet, rögtön két puskacső szegeződött a fejemnek. A fegyverek mögött két mongol katona alakja magasodott.

Amikor elaludtam, még sátor volt a fejem felett, de azt félresöpörhették, mert felébredve már a szabad ég alatt találtam magamat. Mongólia egén ragyogtak a csillagok. Egy másik katona géppisztolyával Jamamotót tartotta sakkban mellettem. Jamamoto – talán arra gondolva, hogy az ellenállás úgyis hiába – mintha csak az energiáival takarékoskodott volna, fekve maradt. A mongolokon hosszú katonaköpeny volt, fejükön rohamsisak. Két jókora lámpájukkal világítottak meg kettőnket Ja-

mamotóval. Legelőször még nem kapcsoltam, mi történhetett. Azt hiszem, túl mélyen alhattam, ébredéskor meg túl erős sokkot kaptam. Ránéztem a mongolokra, majd Jamamotóra, és végül én is megértettem a helyzetet. Mielőtt még megkísérelhettük volna az átkelést, rábukkantak a sátrunkra.

A következő gondolatom az volt, hogy ugyan mi lehet Hondával és Hamanóval. Lassan elfordítottam a fejemet, hogy körülnézzek, de sehol sem láttam őket. Nem tudtam, vajon megölték-e őket, vagy sikerült ügyesen elmenekülniük, kicsúszni a mongolok körme közül.

Valószínűleg az átkelőhelynél látott járőrrel lehetett dolgunk. Nem is volt náluk sok fegyver, csak géppisztoly meg karabély. A parancsnok jól megtermett altiszt (ő viselt egyedül rendes csizmát). Ő rúgott fejbe röviddel azelőtt. Lehajolt a Jamamoto fejénél heverő táskához, kinyitotta és belenézett. Utána felfordította, és jól megrázta. Csak egy csomag cigaretta esett ki belőle. Ez meglepett. Mert én igenis láttam, amikor Jamamoto beletette az iratokat. Kiszedte őket a nyeregkápából, átrakta az aktatáskába, azt pedig a feje alá tette. Jamamoto igyekezett megőrizni közömbös arckifejezését, mint mindig, de én elkaptam a tekintetét, amikor egy pillanatra ő sem tudott uralkodni meglepetésén. Úgy látszott, fogalma sincs róla, hogy mikor és hogyan tűntek el a papírjai. Mindegy, örülnie kellett, hiszen, amint maga mondta nekem: mindennél előbbre való volt, hogy ezek az iratok ne kerülhessenek az ellenség kezébe. A katonák kiforgatták a holminkat, alaposan kikutattak minden zugot, de nem találtak semmi érdemlegeset. Ezt követően minden ruhánkat levetették velünk, és bajonettel felfejtették őket a varrásnál, elölhátul. Ám az iratok nem voltak sehol. Elvették a cigarettánkat, tollunkat, pénztárcánkat, jegyzetfüzetünket, óránkat, és mindet

a zsebükbe süllyesztették. Egymás után felpróbálták a bakancsainkat, és amelyik jobban illett a lábukra, azt megtartották. Az osztozkodás heves szóváltással járt, de az altisztjük rá se hederített. Talán a mongoloknál természetes dolog, hogy a foglyul ejtett vagy a megölt ellenséget tulajdonából kiforgatják. Az altiszt megtartotta Jamamoto óráját, a többit odalökte a katonáknak, tegyenek vele, amit akarnak. A többi, katonai jellegű holmit, a pisztolyt, lőszert, iránytűt, térképet, messzelátót összeszedette, és egy zsákba rakta. Valószínűleg elküldhette Ulánbátorba a főhadiszállásra.

Ezután minket, azonmód pucéron, erősen összekötöztek. Ahogy közelünkbe kerültek, éreztük, hogy régen nem mosakodhattak, mert olyan szaguk volt, mintha valami állat óljából kerültek volna elő. Egyenruhájuk is igen silány, poros meg sáros, ételpecsétektől tarka, csupa mocsok, nem nagyon lehetett megállapítani, hogy eredetileg milyen színű is lehetett. A bakancsaik lukasak, szétesőben, így érthető volt a vágyakozásuk a mieink iránt. A katonák arca vad, fogaik ápolatlanok, hajuk nyíratlan, első látásra nem katonának, inkább zsiványoknak, rablóbandának tűntek, de szovjet gyártmányú fegyvereik, csillagos váll-lapjaik bizonyították, hogy a Mongol Népköztársaság katonái. Amennyire meg tudtam állapítani, harckészségük és kiképzési szintjük nem volt túl magas. A mongol általában erős testalkatú, türelmes nép, de így csapatban nem látszottak alkalmasnak arra, hogy egy modern háborúban harcoljanak.

Az éjszaka fagyos volt, és ahogy a sötétből előtörő, majd eltűnő, fehéren gomolygó leheletüket néztem, olyan érzésem támadt, mintha tévedésből egy rémálom közepébe csöppentem volna. Nem tudtam igazán elhinni, hogy mindez a valóságban megtörténhetett. Biztos csak rosszat álmodtam. Később rájöt-

tem, hogy még csupán a kezdeténél tartok ennek az elképesztően hosszadalmas lidércnyomásnak.

Az egyik katona a sötétből odavonszolt hozzánk valamit, majd nevetve mellénk dobta. Hamano holtteste volt. Mezítláb feküdt, akkorra már valaki lehúzta róla a bakancsát. Ezután teljesen levetkőztették, és a zsebéből kiforgatott holmikat alaposan megvizsgálták. Rögtön el is vették a karóráját, cigarettáját. Ez utóbbit szétosztották, és jóízűen pöfékelve szemügyre vették a pénztárcáját. Néhány mandzsu bankjegy volt benne, meg egy asszony fényképe, aki valószínűleg Hamano édesanyja lehetett. A parancsnoknak látszó altiszt mondott valamit, és kivette a pénzt. Az anya fényképét a földre dobta.

Úgy látszott, hogy míg Hamano őrségben állt, mögé lopakodtak, és késsel elvágták a torkát. A mongolok megelőztek bennünket, és azt tették velünk, amit mi akartunk velük szemben elkövetni. A tátongó sebből vérezhetett el, s mire odahozták a holttestét, már kivérzett, és a seb sem volt már annyira véres. Az egyik katona előhúzta az úgy tizenöt centis, sarló formájú, görbe tőrét az oldalán lógó tokból, és odamutatta nekem. Akkor láttam először ilyen furcsa formájú pengét. Valami sajátos célra szolgálhatott. A katona mutatta, hogy vágta el Hamano torkát: „nyissz!” A többiek erre felröhögtek. A szerszám nem katonai fegyver volt, a többieknél nem láttam olyat, nekik az oldalukon hosszabb tokban bajonett függött. A görbe sarlót tulajdonosa ügyesen megsuhogtatva visszatette a hüvelyébe.

Jamamoto némán, mozdulatlanul feküdt, csak egy pillanatra villantotta felém a szemét. Tényleg rövid idő volt, de értettem, mint akarhat mondani. „Honda megmenekült?” – kérdezte a szemével. Abban a nagy felfordulásban, rettegések közepette, nekem is ez járt a fejemben. „Hol lehet Honda?” Ha ugyanis ke-

reket oldott, amikor rajtunk ütöttek, akkor talán még reménykedhetünk valamiben. Halvány eshetőség volt, ugyan mit tudott volna tenni egyedül a sötétben? Akkor is, ez volt az egyetlen lehetőség a megmenekülésünkre. Mégiscsak több a semminél.

Hajnalig otthagytak a homokon fekve, megkötözve. Egy géppisztolyos és egy puskás őrt hagytak hátra, a többiek, talán megkönnyebbülve attól, hogy elfogtak bennünket, kissé távolabb dohányozva beszélgettek meg nevetgéltek. Mi nem tudtunk szót váltani egymással. Májusban is hidegek voltak a hajnalok arra, a hőmérséklet fagypont alá süllyedt, és mi meztelenek voltunk. Arra gondoltunk, hogy talán ott fagyunk meg. Ám a hideg semmi sem volt a rettegéshez képest. Fogalmunk sem volt róla, mit tehetnek velünk ezután. Tulajdonképpen egy egyszerű mongol járőrcsapat nem is dönthetett a sorsunk felől. Nem tehettek mást, mint hogy várják felülről a parancsot, ennélfogva egy darabig csak nem ölnek meg. De sejtelmünk sem volt arról, hogy mi történik velünk azután. Jamamotót nyilván kémnek tartják, engem meg vele fogtak el, következésképp a bűntársának minősítenek. De hát mégsem lehet ezt ilyen egyszerűen elintézni.

Már kivilágosodott, amikor odafentről egy repülőgép robaját hallottuk, és nemsokára a repülő ezüstös törzse is bekerült a látóterünkbe. Mongol felségjellel ellátott szovjet felderítőgép volt. Néhány kört írt le a fejünk fölött, mialatt a katonák hevesen integettek felé. A repülő jelzésképp néhányszor megbillentette a szárnyát, majd a homokon döcögve leszállt a közelben, ott ahol egyenletesebb és szilárdabb volt a terep, nem volt rajta akadály sem. Bár nem volt rendes leszállóhely, azért üggyel-bajjal valahogy mégis talajt fogott. Még az is lehet, hogy előzőleg már le-

szállhattak néhányszor ugyanazon a helyen. Az egyik mongol lóra ült, és kantárszáron vezetve a másik két lovat elindult a gép felé.

Két magas rangú tisztet hozott aztán vissza magával. Egy oroszt meg egy mongolt. A járőr parancsnoka rádión jelentette, hogy elfogott bennünket, és ezek egyenesen Ulánbátorból jöhettek kihallgatni bennünket. Úgy hallottam, hogy a tavalyi, a kormányellenes letartóztatások hátterében is a GPU állott.*

Mindkét tiszt tiszta egyenruhában, rendesen nyírt hajjal jelent meg. Az orosz derékban övvel összefogott kabátban, alatta látható volt ránctalan, ragyogóra fényesített csizmája is. Orosz létére nem volt nagy termetű, inkább soványnak tűnt. Kora valamivel harminc év fölött lehetett. Megjelenésében szembeötlő volt a széles pofacsont, a keskeny orr, a halvány rózsaszín bőr és a fémkeretes szemüveg, de egészében nem tett különösebben karakteres benyomást. A mongol, vele ellentétben, köpcös, fekete emberke volt, ahogy az orosz mellett állt, kisebbfajta két lábon járó medvének is beillett volna.

Odaintették az altisztet, és a többiektől kissé távolabb beszélgetni kezdtek. Úgy sejtettem, hogy a részletekről kaptak tájékoztatást. Az altiszt odavitte hozzájuk megmutatni a zsákot, melyben a tőlünk elkobzott holmik voltak. Az orosz gondosan, egyenként megvizsgálta a tárgyakat, majd visszarakta a zsákba. Ezután az orosz elővette a cigarettatárcáját, és megkínálta belőle a másik kettőt is, rágyújtottak, és tárgyaltak tovább. Az orosz a

---

* Az Állami Politikai Igazgatóság (rövidítve: GPU), majd később Egyesített Állami Politikai Igazgatóság (rövidítve: OGPU), Szovjet-Oroszország hírszerzéssel és elhárítással foglalkozó politikai rendőrsége volt 1922-1934 között.

tenyerét csapdosta beszéd közben. Kissé ingerültnek látszott. A mongol tiszt savanyú képpel, karba font kézzel állt ott, az altiszt pedig a fejét csóválta.

Kisvártatva a tisztek lassan odajöttek hozzánk, megálltak előttünk, és az orosz megkérdezte tőlünk, rá akarunk-e gyújtani. Mint már mondtam, én tanultam oroszul az egyetemen, azért beszéltem is egy kicsit, de hogy ne bonyolítsam a dolgot, úgy tettem, mintha nem érteném. Ekkor azonban megszólalt Jamamoto, méghozzá elég jó oroszsággal.

– Köszönjük, de nem kérünk.

– Remek – mondta a tiszt –, oroszul gyorsabban megértjük egymást.

Levette a kesztyűjét, és a kabátja zsebébe dugta. Közben bal kezén megcsillant az aranygyűrű.

– Tudod jól – szólt Jamamotóhoz –, *mit* keresünk. Életre-halálra. Azt is tudjuk, hogy nálad van. Ne kérdezd, honnan, tudjuk és kész. Viszont most nincs nálad, tehát arra következtetünk, hogy mielőtt elkaptak volna, elrejtetted valahová. Odaát – intett a folyó túlsó oldalára – nem lehet, mert senki sem kelt át a másik oldalra. Az iratokat ezen a parton kellett elrejtened valahová. Érted, amit mondok?

Jamamoto bólintott.

– Jól értettem, amit mond, de iratokról nem tudunk semmit.

– Pompás – mondta az orosz rezzenéstelen arccal. – Van még itt egy apró kérdés: egyáltalán mit kerestetek ti errefelé?! Amint ti is jól tudjátok, ez itt a Mongol Népköztársaság felségterülete. Valami oka csak van annak, hogy idegen területre léptetek! Nos, ez az, amit tudni szeretnék, beszéljetek csak róla!

Jamamoto azzal magyarázta a dolgot, hogy térképet készít, mint egy polgári cég alkalmazottja. A megölt katona a védelmére kirendelt kísérő volt csupán. Tisztában volt azzal, hogy az innenső part hozzájuk tartozik, és elnézést kér, de nem a határsértés szándékával jött át, hanem azért, hogy a magasabban fekvő partszakaszról szemügyre vehesse az alacsonyabban fekvő túloldal domborzati viszonyait.

Az orosz tiszt nem túl nagy érdeklődéssel, keskeny száját lebiggyesztve hallgatta, majd elnevette magát.

– *Elnézést kér?* – idézte lassan Jamamoto szavait. – No lám csak. Magasabbról akarta megnézni a domborzati viszonyokat! Vagy úgy! Ha valaki egy magasabb helyre felkapaszkodik, onnan jobb kilátása van neki. Most már értem.

A tiszt egy darabig nem szólt semmit, csak némán bámulta a fellegeket. Majd fejét ingatva és sóhajtozva visszafordult Jamamoto felé.

– Milyen jó is lenne, ha hinni tudnék neked. Megveregetném a válladat. Jól van, értelek, menj csak át a folyón, eredj vissza, ahonnan jöttél. Máskor vigyázz jobban. Hajaj, be jó is lenne, ha ezt mondhatnám én teneked. Nem hazudok, tényleg jó lenne. Sajnálatomra azonban ez nem megy. Méghozzá azért nem, mert jól tudom, ki vagy, és azzal is tisztában vagyok, mit keresel itt. Vannak odaát nálatok barátaink, csakúgy, mint nektek is jó néhány Ulánbátorban.

Az orosz előszedte a kesztyűjét, hogy aztán összehajtogatva ismét visszategye a zsebébe.

– Őszintén szólva semmi különösebb magánérdekem nem fűződik ahhoz, hogy megkínozzalak vagy megöljelek benneteket. Megkapom a papírokat, és nem ismerjük egymást. Semmi

dolgom veletek azután. Saját szakállamra rögtön szabadon engedlek benneteket. Mehettek át a folyón, amerre a szemetek lát. Becsületszavamra. A többi a mi belügyünk, semmi közötök hozzá.

Keletről a napsugarak végre melegíteni kezdték meztelen bőrünket. Nem fújt a szél, csak néhány tömör felhő lebegett az égbolton.

Hosszú, nagyon hosszú hallgatás következett. Nem szólt senki. Az orosz tiszt, a mongol, a katonák, Jamamoto, mindenki hallgatásba merült. Jamamoto, mióta csak elfogták, elkészült a halálra, az égvilágon semmi nem látszott az arcán.

– Vagy pedig – folytatta az orosz, lassan hangsúlyozva, ahogy a gyerekekhez szokás beszélni – ti-itt-mindketten-megfogtok-dögleni. Méghozzá eléggé szörnyű halállal – itt a mongol katonára nézett, aki ott állt a géppisztollyal, és mocskos fogait kivicsorítva, széles vigyorral nézett ránk –, ezek ugyanis szeretik a kifinomultan bonyolult gyilkosságokat. Mondhatni, az ilyen halálnemek szakemberei. Dzsingisz kán óta vonzódnak a kegyetlen kivégzésekhez, és igen széles körű ismeretekkel rendelkeznek e téren. Mi, oroszok erről többet is tudunk a kelleténél. Tanultunk róla az iskolában, a történelemórán. Mármint, hogy mit műveltek a mongolok Oroszországban egykor. Amikor elfoglalták a hordáik az országunkat, milliószámra irtották a népet. Úgyszólván minden különösebb ok nélkül. Beszélik, hogy Kijevben több száz foglyul ejtett nemesembert egyszerre végeztek ki, oly módon, hogy deszkákat fektettek rájuk, és fölöttük lakomázott a sok mongol, hogy súlyával agyonnyomja az alattuk kínlódó oroszokat. Ilyesmit egy átlagember nem nagyon tud kitalálni, ugyebár? Időrabló, vesződséges eljárás. Nem közönséges kivégzés, de ezek nem sajnálják a fáradságot, ha erről

van szó. Azért, mert élvezik. Ma is így vannak ezzel. Egyszer én magam is láttam, a saját szememmel. Sok szörnyűséget láttam én addig is, de úgy emlékszem, azon az estén bizony nem nagyon akart megjönni az étvágyam. Érthető, amit mondtam, nem beszéltem túl gyorsan?

Jamamoto megrázta a fejét.

– Nagyszerű – mondta az orosz tiszt, és mielőtt folytatta volna, megköszörülte a torkát –, másodízben talán már estére mégiscsak visszatér valahogy majd az étvágyam. Ám ami engem illet, inkább mellőzném a felesleges vérontást.

Az orosz a háta mögött összefonta a karját, és felnézett az égre. Ismét elővette a kesztyűjét, és a repülőgép felé pillantott.

– Szép időnk van ma. Itt a tavasz. Kicsit hűvös még, de éppen ez a jó benne. Ha melegebb lesz, jönnek majd a szúnyogok, és az borzalmas tud lenni. Sokkal jobb a tavasz, mint a nyár.

Ismét előhúzott egy cigarettát, gyufával meggyújtotta. Tüdőre szívta a füstöt, majd lassan kieresztette.

– Még egyszer kérdezem – mondta –, tényleg nem tudsz az iratokról?

– Nyet – szólt az egyszerű válasz.

– Hát ez nagyszerű! – ismételte az orosz. – Remek.

Azzal a mongol tiszthez fordult, aki vele együtt jött, és mondott neki valamit, persze mongolul. Az bólintott, majd továbbadta a parancsot a többieknek. Az egyik katona hozott valahonnan egy gömbfát, és a végét ügyesen kihegyezve a bajonettel, négy kis cöveket készített belőle. Aztán lépésekkel kimérve a távolságot, nagyjából négyszög formában leverte egy kővel a

karókat. Az előkészület úgy húsz percet vehetett igénybe. El sem tudtam képzelni, mi jöhet ezután.

– Ezeknek olyan a gyilkolás művészete, mint a szakácsnak az ételremeklés – magyarázta az orosz. – Minél hosszabb ideig tartanak az előkészületek, annál nagyobb az élvezet. Valakit egyszerűen csak lepuffantani, egy pillanat műve csupán. Ámde az… – és itt megsimogatta az állát – …nem elég érdekes.

Jamamoto kötelékeit eloldozták, odavezették a cövekekhez, majd kezét-lábát szétfeszítve odakötözték, olyan lett, mint egy nagy X. Meztelen testén a számtalan sebesülés mind frissnek látszott.

– Mint tudjátok – mesélte a tiszt pásztornép a mongol, birkatartó, annak a húsát eszi, gyapját nyírja, a bőrét meg lenyúzza.

Mondhatni, számukra a juh a tökéletesen hasznosítható állat. Együtt laknak, együtt élnek vele. Igen ügyesen tudják megnyúzni. Jó sátornak meg ruhának. Láttad már valaha is, hogyan csinálják?

– Ha ölni akarsz, ölj meg hamar! – vágott közbe Jamamoto.

Az orosz összeillesztette a tenyerét, lassan dörzsölgetve bólintott.

– Nyugodj meg, abban sem lesz hiba. Nem kell aggódnod felőle, nincs rá okod. Bizony, időbe telik majd egy kicsit, de ne félj, úgyis meghalsz. Nem sietős. Amerre csak a szem ellát, itt a végtelen pusztaság. Időnk, mint a tenger. És nekem is annyi beszélnivalóm van még. Térjünk vissza a birkanyúzásra. Nos, ezeknél minden alakulatnál van olyan, aki mesterfokon ért hozzá. Szakember, és tényleg pompásan nyúz. Mit is mondjak: kész csoda. Egy művész. Ripsz-ropsz: lehántja a bőrt. Olyan villám-

gyorsan dolgozik, azt hinnéd: elevenen is képes lehámozni az állatot, mielőtt az rájönne, hogy nincsen rajta az irhája. Csakhogy… – itt a tiszt ismét elővett a mellzsebéből egy cigarettát, bal kezébe fogva, a jobbjának mutatóujjával pöcögtette egy kicsit, majd folytatta, hangsúlyozva a szavakat – …természetesen arról szó sincs, hogy ne lehessen észrevenni, a megnyúzottnak a művelet borzalmasan fáj. Elképzelhetetlenül. És a halál beálltáig hosszú az idő. Végül csak elvérzik, de jó időbe telik, míg eljön a vég.

Az orosz pattintott egyet az ujjával, mire a mongol tiszt, aki együtt jött vele a gépen, előrelépett. Tokjából előhúzta a kését, mely szakasztott olyan volt, mint a katonáé, aki az előbb szemléltette vele, hogyan vágja el a nyakat. A tiszt felemelte a pengét, ami megcsillant a reggeli napfényben.

– Róla beszéltem – mondta az orosz –, ő a szakemberek közül való. Nézd meg jól a kését. Speciális műszer. Jól kidolgozott penge, vékony és borotvaéles. Az ember technikája is egészen elsőrangú. Ezek már évezredek óta gyakorolják ezt a mesterséget az állatokon, de az ember bőrét is olyan könnyen lehántják, mintha csak az őszibarackról vonnák le a héját. Látványosan, gyönyörűen, egyetlen vakvágás nélkül. Nem beszélek túl gyorsan?

Jamamoto nem felelt.

– Ráérősen, óvatosan… – folytatta az orosz –, ha nem akarsz felesleges vágást ejteni a bőrön, akkor az a legjobb, ha nem kapkodsz. Szeretném, ha szólnál, ha beszélni akarsz, mert közben bármikor leállíthatjuk a műveletet. Akkor pedig életben maradhatsz. A szakértő jó néhányszor végigcsinálta már az egészet, de a delikvensek között egy sem akadt, aki mindvégig meg tudta volna őrizni hallgatását. És szeretném, ha még egyet

megjegyeznél. Minél hamarabb beszélsz, annál kellemesebb mindkettőnknek.

A medveszerű mongol tiszt, akinél a kés volt, felnevetett. A mai napig emlékszem a nevetésére. Még most is álmodom vele. És miért nem tudom elfelejteni? Mert láttam, mit művelt utána. A katonák rátérdeltek Jamamotóra, és leszorították a tiszt pedig hozzálátott, hogy nagy műgonddal lefejtse a bőrt áldozatáról. Tényleg úgy húzta le róla, mint mikor őszibarackot hámoz az ember. Nem bírtam nézni, lehunytam a szemem. Amikor ezt látták a katonák, ütlegelni kezdtek a puskatussal, míg csak ki nem nyitottam ismét. Ám akár néztem, akár nem, Jamamotónak a hangját sem hallottam. Eleinte szó nélkül, erejét megfeszítve tűrt, de később mégiscsak elkezdett kínjában valósággal másvilági hangon üvölteni. A mongol először a jobb vállnál mélyen bevágott a húsba, majd a bőrt onnan kezdte a kar felé lefejteni. Szinte gyengéd figyelemmel, lassan és óvatosan. Ahogy az orosz mondta, ez az ember valóságos művésze volt a szakmájának. Abban a hiszemben lehettünk volna, hogy nem is fáj, de az áldozat üvöltését hallanunk kellett, és az arról árulkodott, hogy a művelet borzalmas kínokkal jár.

Rövidesen teljesen lenyúzta a kart, és a bőr egyetlen vékony lepedőszerű rongyként lógott. A nyúzást végrehajtó tiszt odanyújtotta a mellette álló katonának, aki szétterpesztett ujjaival kifeszítve körbemutatta a nézőknek. A bőrről még akkor is csöpögött a vér. A tiszt áttért a bal karra. Ugyanazt tette vele, mint a jobbal, majd ez várt a két lábra és a nemi szervekre is. A fejnél a fület hasította le elsőnek, majd a fejet és az arcbőrt. Teljesen lenyúzta az egész testet. Jamamoto ezalatt elveszítette az eszméletét, majd magához tért, hogy ismét elájuljon. Amikor magánkívül volt, elhallgatott, ám mihelyt visszatért az eszmélete,

ismét lehetett hallani, amint sikít, de aztán a hangja egyre halkabb lett, míg végül elhalt. Az orosz tiszt ezalatt a csizmája sarkával különféle értelmetlen ábrákat rajzolt a földre. A mongol katonák meg csak némán meredtek az előttük zajló jelenetre. Az arcuk kifejezéstelen maradt. Sem undor, sem megindultság, sem rémület nem látszott rajtuk. Úgy nézték, ahogy Jamamoto bőrének egy-egy darabját lehúzzák, mintha gyárlátogatáson járnának.

Én eközben folyton hánytam, még akkor sem tudtam abbahagyni, amikor végül már semmi sem maradt bennem, amit kiadhattam volna magamból. A mongol medveember végül a törzset nyúzta le, kiterítette, hogy látni lehetett a bőrön még a mellbimbókat is. Életemben sem azelőtt, sem azután nem láttam visszataszítóbbat annál. Valaki elvitte, hogy később kiszárítsa és eltegye magának. Jamamoto bőrétől megfosztott testét ezután odébb rúgták. A legszörnyűbb a feje volt. A fehér szemgolyók benne, mintha merően néztek volna, az ajaktalan arcon a fogak ordításba meredtek. Az orr levágva, csak két lyuk maradt a helyén. A földön tengernyi vér.

Az orosz tiszt köpött egyet, majd felém fordult. Elővette a zsebkendőjét, és megtörölte vele a száját.

– Úgy látszik, ez tényleg nem tudott semmit – mondta a megelőzőnél szárazabb hangon, és összehajtva eltette a zsebkendőt.

– Ha tudott volna valamit, biztosan beszél. Kár volt ezt művelni vele, de hát végül is hivatásos volt, akire előbb vagy utóbb ilyen értelmetlen halál vár, és nincs mit tenni ellene. Viszont ha ő nem tudott semmit, te még úgyse.

Rágyújtott.

– A helyzet az – folytatta –, hogy neked már semmi hasznodat nem vesszük. Kínozhatunk, úgyse tudsz semmit mondani, foglyul ejteni sem érdemes a magadfajtát. Igazából az egészet szeretném elfelejteni, nem nagyon szeretném, ha kitudódna. Talán az lenne a legjobb, ha kapnál a fejedbe egy pisztolygolyót, elföldelnénk valahol, vagy elégetve beleszórnánk a folyóba, hadd vigyen. Azzal minden rendben van, és kész. Nem igaz?

Merően nézett rám, de én tartottam magam ahhoz, hogy nem értem, amit oroszul mond.

– Na, jó, lehet, hogy nem is tudsz oroszul, én meg itt az időmet pocsékolom a fecsegéssel. Vegyük úgy, hogy magamban beszéltem. Azért hallgass csak ide. Van számodra egy jó hírem. Nem öllek meg. Végül is a barátodat akaratomon kívül, feleslegesen pusztítottam el, és akár azt is lehet gondolni, hogy van némi lelkifurdalásom miatta. Reggel óta eleget öltünk már, beérem ennyivel. Egy napra ennyi elég. Ezért nem öllek meg. Adok neked egy lehetőséget a túlélésre. Ha minden jól megy – megmenekülhetsz. Persze, túl sok esélyed azért nincsen. Lehet azt is mondani, hogy úgyszólván a semmivel egyenlő. De azért mégiscsak van valami, ami legalábbis jobb, mintha megnyúznának. Igaz?

Felemelte a kezét, és odaszólt a mongol tisztnek, aki közben nagy gonddal tisztogatta a kulacsából öntögetett vízzel a kését, majd egy apró fenőkővel néhányszor végighúzott rajta. A többiek a Jamamotóról lehúzott bőrt teregették, és láthatóan nagy szakértelemmel vizsgálgatva eszmecserébe merültek a művelet sikerességét illetően. A mongol tiszt megtörölte és tokjába tette a kést, zsebre vágta, majd odajött. Futólag rám nézett, majd az orosz tiszt felé fordította az arcát. Az orosz mondott valamit

neki mongolul, ő rezzenéstelen arccal bólintott. A katonák odahoztak nekik két lovat.

– Visszamegyünk a géppel Ulánbátorba – beszélt hozzám rendületlenül az orosz. – Sajnos üres kézzel, de nem tehetünk róla. Egyszer sikerül, máskor meg nem. Talán vacsoráig visszatér az étvágyam, bár nem nagyon bízom benne.

Lóra szálltak, és mentek a repülőjükhöz. A gép felszállt, és egyre kisebbedő pontként egyre távolodott a nyugati égbolton, míg végleg el nem tűnt. Magamra maradtam a mongol katonákkal meg a lovakkal.

*

Szorosan egy nyeregbe kötöztek, a csapat szabályos menetalakzatban elindult észak felé. Az előttem lovagló kis termetű mongol halk, mély hangján valami egyszerű dallamot énekelgetett, ezenkívül csak a lovak patájának kopogását lehetett hallani, ahogy minden lépésnél felverték a talajról a homokot. Halvány fogalmam sem volt róla, hova visznek, és egyáltalán: mi lesz velem. Tény, hogy az ő szemükben az én létezésem haszontalan és felesleges volt. Ennyit tudtam csupán. Újból és újból felidéztem az orosz tiszt szavait, miszerint engem nem ölnek meg. Vagyis azt nem, ám a túlélésnek alig van valami esélye. Ezt mondta. Arra azonban nem tudtam rájönni, hogy ez pontosabban mit is akar jelenteni. Túl homályos volt ez nekem. Lehet, hogy kiókumlált valamit, és egy hátborzongató játékhoz akar felhasználni. Meglehet, nem egy csapásra akarnak végezni velem, hanem élvezi, ahogy számításuk szerint halad majd előre az ördögi terv.

Ez ugyan igaz, de azért megkönnyebbülten sóhajtottam fel arra gondolva, hogy nem koncoltak fel a helyszínen. Végül is

nem nyúztak meg elevenen, mint Jamamotót. Nincs mese, ha meg kell halni, hát meg kell halni, de ami ezt a halálnemet illeti, nem kérek belőle.

Bármi is történt, gondoltam magamban, még élek és lélegzem. Ha hihetek az orosz tisztnek, egyelőre nem végeznek velem. Van még időm a halálig, ez pedig azt jelenti, hogy életem meghosszabbítására nyílt lehetőség. Egy vékony hajszálnyi eshetőség csupán, de azon függ az életem.

Ezután Honda káplár mondását idéztem föl magamban. Azt a különös jóslatot, hogy nem itt kell meghalnom. Minden szavát újból felkérődztem magamból, miközben meztelen hátam perzselődött a sivatagi napsütésben. Hosszasan idéztem az emlékezetembe, hogy milyen volt az arckifejezése, a hangsúlyozása meg a hangszíne. Úgy gondoltam, hogy hiszek ennek a jövendölésnek. Úgy van! Minek is halnék meg ilyen értelmetlenül? Feltétlenül megmenekülök, és majd visszatérek a szülőföldemre, győzködtem magamat.

Eltelt két óra, három, és a mongolok még mindig észak felé vonultak. Egy lámaista sírkőrakásnál állapodtunk meg. Az ilyen helyeket a mongolok *obó*nak hívják. Úti istenségek tiszteletére emelték, azonkívül a sivatagban fontos útjelzőként szolgált. Az *obo* előtt leoldozták rólam a kötelékeket, és két oldalról közrefogva egy kissé félreeső helyre kísértek. Gondoltam, ott fognak végezni velem, de egy földbe vájt, mély kúthoz értünk. A kőkáva, mely körülvette, úgy egy méter magas lehetett. Tarkón ragadtak arra kényszerítve, hogy lenézzek a mélybe. Nagyon mély volt, odalent vaksötét, nem lehetett látni benne semmit. A csizmás altiszt beledobott egy öklömnyi követ, mely kis idő múlva száraz hangot adva csapódott be odalent. A kút valószínűleg már kiszáradhatott. Régen jó szolgálatot tehetett

ebben a pusztaságban, de a föld alatti erek, úgy látszik, más irányba kanyarodtak, és az a hely víz nélkül maradt. A kő eséséből arra lehetett következtetni, hogy az ürege jó mély lehet.

A mongol rám nézett, és elnevette magát. Lecsatolta zsákjának hevederét, és elővette belőle automata pisztolyát. Kibiztosította a závárt. Amikor a töltény egy kattanással a helyére került, a fejemhez szorította a fegyvert.

Ám hosszú ideig nem húzta meg a ravaszt, hanem lassan leeresztette pisztolyát. Felemelte jobb kezét, és odamutatott a kútra, mögöttem. Megnyaltam kiszáradt ajkamat, és csak a fegyvert néztem. Ezek szerint kettő közül választhatok. Az első, hogy most rögtön agyonlő, és simán meghalok. A másik lehetőség: ugrás a kútba. Jó mély ahhoz, hogy ha rosszul esem, végem van. Ha nem, lassú halál vár odalent a sötétben. Rögtön kapcsoltam, hogy ez az, amit az orosz esélynek nevezett. A mongol odamutatta nekem Jamamotótól elvett óráját, és az öt ujját mutatta hozzá. Öt másodpercet adott gondolkodásra. Háromig számoltam csak, és máris felléptem a kávára, majd belevetettem magam a mélységbe. Más választásom nem volt. Azt hittem, hogy majd azzal fékezem az esést, hogy a kút falába kapaszkodom, de arra nem volt mód, a kezem lecsúszott a kövekről, és ide-oda ütődve zuhantam lefelé.

Nagyon mélyen volt a fenék, a földet érésig eltelt időt nagyon hosszúnak éreztem. Persze csak néhány másodperc volt valójában, amit éppen nem lehet hosszúnak nevezni, de ahogy estem lefelé, mindenféle emlék futott át rajtam: a távoli szülőföld, az utolsó nő, akit bevonulásom előtt öleltem. A szüleimre is gondoltam, meg a húgomra. Hála istennek nem fiúnak született, így legalább nem sorozhatják be, és odahaza gondját viseli majd a szüleimnek akkor is, ha én már nem leszek. Még a jó

rizstésztára is gondoltam, de aztán elértem a kiszáradt kút fenekét, és az ütéstől egy pillanatra elvesztettem az eszméletemet. Mintha minden levegő kiszállt volna testem összes üregéből. Nagyot nyekkentem az aljzaton.

Azt hiszem azonban, hogy csak egy pillanatra ájultam el. Arra tértem magamhoz, hogy valami záporozik rám, amit először esőnek véltem. Nem az volt, hanem húgy. A mongolok lepisáltak, ahogy ott hevertem összetörve a kút mélyén. Ahogy fölnéztem, láttam a körvonalaikat a kút fénylő szájánál, ahogy egymás után levizeltek. Az egész olyan hihetetlennek tűnt. Úgy éreztem, mintha kábítószer mámorából ébrednék, és hallucinációk gyötörnek. Pedig ez volt a valóság. Ott voltam a kút fenekén, és igazi vizelet záporozott rám. Miután már mindenki kipisálta magát, az egyik a zseblámpájával rám világított. Hallottam, ahogy röhögnek. Azután eltűntek a kút szájától, és mindent mélységes csend lepett el körülöttem.

Egy darabig hanyatt fekve figyeltem, visszajönnek-e. Eltelt húsz-harminc perc (persze órám nem volt, csak úgy gondolomformán becsültem föl az eltelt időt), és nem jöttek. Miután felőlük megbizonyosodtam, vizsgálgatni kezdtem saját testi valómat, igaz, hogy ez a teljes sötétségben elég körülményes volt. Nem tudtam szemügyre venni a tagjaimat, állapotukról szemmel megbizonyosodnom nem lehetett, csupán a tapintásra kellett hagyatkoznom. Ez persze korántsem volt elegendő a helyzet felméréséhez. A vaksötétben nem tudhattam, helyesen működnek-e érzékeim vagy sem. Arra gondoltam, vajon nem szépítem-e a helyzetemet, nem csapom-e be magamat. Különös érzés ez.

Ám lassan-lassan, megfeszítve a figyelmemet csak rájöttem helyzetem minéműségére. Először is azt értettem meg, hogy a

kút fenekén – hallatlan szerencsémre – a talaj viszonylag puha volt. Ha nem így lett volna, amikor ebbe a mélységbe lezuhantam, az ütődéstől minden porcikám darabokra törik. Mély lélegzetet véve sóhajtottam egyet, és megkíséreltem megmozdítani tagjaimat. Először az ujjaimmal próbálkoztam, üggyelbajjal, de azért valahogy sikerült. Ezután, gondoltam, felkelek a földről. De az már nem ment egykönnyen, olyan volt, mintha az egész testem érzéketlenné vált volna. A tudatom éber volt, csak éppen nem kapcsolódott igazán a fizikai valómhoz. Bármit is gondoltam, hogy most megteszem, szándékom nem jutott el az izmaimhoz, hogy azok végrehajtsák. Megadtam magam, és egy darabig csak feküdtem csendben tovább.

Nem is tudom, meddig hevertem ott, de egy idő múlva vis--szatért az élet a tagjaimba. Az érzékek újraéledésével természetesen a fájdalom is visszatért. Talán kificamodhatott a vállam, vagy ami még rosszabb, eltörött.

Azonban moccanás nélkül tűrtem a kínokat. Az arcomon a könnyem folyt anélkül, hogy akartam volna. A fájdalomtól meg a reménytelenségtől. A világ végén, a pusztaság kellős közepén magamra hagyva, heves fájdalmaktól gyötörve – azt hiszem, uraságod el sem tudja képzelni, hogy ott abban a magányban milyen elkeseredés vett rajtam erőt. Bántam már, hogy nem hagytam magam simán agyonlövetni. Ha az altiszt lelő, akkor halálom az ő lelkén szárad. De így én magam ugrottam le, magányosan fogok meghalni, mint amihez másnak semmi köze sincs, csupán a néma csendnek körülöttem.

Néha hallottam a szelet odafentről, ahogy végigsöpör a földön, és különös hangok torlódnak össze a kút szájánál. Olyan volt, mint mikor a messzeségből női sírást hall az ember. Mintha a síró nő világát az enyémmel valami szűk csatorna kötötte

volna össze, és azon szűrődött volna át a jajgatás, de az is csak ritkán, szaggatottan ér el hozzám. Különben ott feküdtem a mélységes sötétben és némaságban, egyedül.

Erőt vettem a fájdalmaimon, és a kezemmel tapogatni kezdtem magam körül. Odalent a talaj egyenletes volt, de a hely nem túl tágas. Egy százhatvan-százhetven centis átmérőjű kör közepén feküdtem. Hirtelen valami kemény tárgyra tapintottam. Először reflexszerűen visszakaptam a kezemet, de aztán lassan, óvatosan ismét tapogatni kezdtem arrafelé. Először azt hittem, valami faág hever ott, de aztán éreztem, hogy egy csont. Nem emberi maradvány, annál kisebb, valamilyen állaté lehetett. Kis darabokra szétesve, lehet, hogy az időtől, de az is elképzelhető, hogy én estem rá, és összetörtem. A nem tudom miféle, kis termetű állat csontjain kívül a kút fenekén semmi egyebet nem találtam, csak apró szemű homokot. Ezután a tenyeremmel megpróbáltam kitapogatni a falat. Vékony, lapos kövekkel volt a kút kifalazva. Napközben a felszín igencsak átforrósodott, de ez nem hatolt le a jéghideg mélységbe. A fal kövei között tapintással egyenként vizsgálgattam a kövek közötti réseket, fel tudnék-e mászni a kút szájáig. A hézagok azonban túl szűkeknek bizonyultak, és a sebeimre való tekintettel a felkapaszkodás lehetetlennek tűnt.

Nagy nehezen a falhoz vonszoltam magam, és valahogy nekitámasztottam a hátamat. Ahogy megmozdultam, olyan fájdalom nyilallott belém, mintha temérdek vastag tűt szúrtak volna a vállamba és a lábamba. Egy darabig úgy éreztem, hogy minden lélegzetvételnél darabokra esik szét a testem. Kitapintottam, hogy a vállam átforrósodott és megdagadt.

*

Nem tudom, hogy ezután mennyi idő telt el. Ám egyszer csak olyasmi történt, amire nem számítottam. A napsugár, mint egy jelenés, betűzött a kút mélyére. Azon nyomban mindent megpillantottam, ami körülöttem volt, mindenre fény derült körülöttem. Fényárban úszott a kút alja. Olyannyira elkábított, hogy alig kaptam lélegzetet. A hideg homály egy szempillantás alatt eltűnt, és a meleg fény gyengéden beburkolta meztelen testemet. Még a sebeimen is éreztem az áldását. Mellettem a kis állat csontváza fürdött a meleg napfényben, és ez a szerencsétlenül járt állat is valahogy kedves társammá vált a fényözönben. Végre láthattam a falat, mely körülvett engem. A világosságban elfelejtettem a félelmet, fájdalmat és reménytelenséget. Csak kábán ültem ebben a káprázatban. De ez sem tartott sokáig. A világosság, ahogy jött, nagy hirtelen el is illant, visszatért az áthatolhatatlan sötétség megint. A napsütés nem tarthatott tovább tíz-tizenöt másodpercnél. Valószínűleg a beesési szög napjában csak egyszer kedvezett ennek a jelenségnek. Tehát éppen annyit időzött ott a fényözön, míg rá nem jöttem, mi történt, és máris tovatűnt.

A ragyogás után még mélyebb lett a sötétség. Nem tudtam szabadon mozogni, nem volt vizem és élelmem, nem volt ott semmi, még egy darab rongy sem, amibe beburkolózhattam volna. Elmúlt a hosszú délután, megjött az este, és egyre csökkent a hőmérséklet, emiatt alig tudtam aludni egy keveset. A szervezetem kívánta az alvást, de a hideg olyan volt, mintha számtalan hegyes tűvel szurkálnának. Úgy éreztem, hogy akként távozik belőlem az élet, ahogy egyre keményebbre fagy a bensőm. Felnézve fagyos csillagokat láttam. Félelmesen sokat. Néztem, ahogy lassan elmozdulnak odafönn, ebből érzékeltem megint az idő múlását. Kicsit elbóbiskoltam, de a hideg és a fáj-

dalmaim felébresztettek. Azután ismét jött az álom, majd az ébredés.

Végre eljött a reggel. Odafent, a kút jól kivehető szája körül elhalványultak a csillagok, és a kerek foltban megjelent a reggel fénye. Hiába múlt el az éjszaka, a csillagok, ha nagyon elmosódottan is, de kint maradtak az égen. A kőre kicsapódott párát nyalogatva próbáltam enyhíteni szomjamat. Mennyiségére nézve persze édeskevés volt, de nekem akkor valóságos mennyei áldással ért fel. Ha belegondoltam, már egy kerek napja étlen-szomjan tengődtem, de éhséget nem éreztem.

Fásultan ültem a kút fenekén, egyéb nem is telt tőlem. Még csak gondolkozni sem tudtam – olyan magányos és kilátástalan volt a helyzetem. Nem mozdultam, nem gondolkodtam, csak ültem ott magamba roskadva. De a tudatom mélyén arra a fényre vártam. Igaz, hogy naponta csak egyszer és néhány másodpercre, de a napfény letűz a verem mélyére és elkápráztat. Elméletileg az a pillanat, amikor elért a napfény oda is, ahol voltam, a csúcson, vagyis valószínűleg délidőben kellett hogy legyen. Csak erre vártam szüntelen. Mivel más egyébre úgysem várhattam.

Azt hiszem, nagyon hosszú időt tölthettem el így. Önkéntelenül el-elbóbiskoltam, de valami hirtelen fölébresztett. A fény akkorra már ott volt. Megint beburkolózhattam ebbe a felfokozott sugárzásba. Úgyszólván anélkül, hogy tudatában lettem volna, kiterjesztettem a karomat felé, hogy úgy fogadjam. Sokkal erősebb volt, mint az első alkalommal. És hosszabb ideig is tartott. Legalábbis én úgy éreztem. Ebben a fényben sírva fakadtam, és mintha könnyé váltam volna, a testemből minden nedv a szememen keresztül akart utat törni magának. Ebben a nagyszerű fényben, annak áldásában fürödve nem bántam vol-

na, ha meghalok. Vagyis nem: *meg szerettem volna halni.* Abban a hiszemben voltam, hogy akkor és ott valami gyönyörűségesen egyesült. Valami túláradó egységet éreztem. Igen, arra gondoltam, hogy az emberi élet igazi valósága ebben a néhány másodpercig tartó sugárzásban testesült meg, tehát *most kell meghalni.*

Ám a fény nagy hirtelen kialudt. Ráébredtem, hogy ugyanabban a szánalmas állapotban maradtam a verem mélyén, mint annak előtte. Olyan sötétben és hidegben tértem magamhoz, mintha az a fény soha nem is létezett volna. Még nedves volt az arcom a könnyektől, de mintha agyonütöttek volna, megint nem tudtam semmit sem tenni vagy gondolni. Még a testemet sem éreztem, megvan-e. Mint egy kiszáradt csontváz, melyről lehámlott a hús – olyannak éreztem magam. A fejemben, mint egy üres szobában, egyszerre csak felhangzott Honda káplár szava, miszerint nem itt fogok meghalni. Ahogy a fény eljött és elillant megint, ismét képessé váltam erősen hinni a jóslatában. Mégpedig azért, mert mikor meg kellett volna, azon a helyen és abban az időben, nem tudtam meghalni. Nem arról volt szó, hogy én ott nem *haltam meg,* hanem arról, hogy *nem tudtam.* Érti ezt? így veszett el számomra az isteni kegyelem.

Amikor Mamija főhadnagy idáig ért elbeszélésében, az órájára pillantott.

– És amint látni tetszik, most itt vagyok – mondta csendesen, és mintha az emlékezés láthatatlan pókfonalát akarná elhessegetni, rázta a fejét. – Amint azt Honda úr megmondta, nem haltam meg kínai földön, és a csapat négy tagja közül én húzom legtovább.

Bólintottam, mire ő folytatta:

– Bocsásson meg nekem, túl hosszúra nyúlt a történetem. Bizonyára untatták uraságodat egy öreg túlélő meséi – mondta, és kihúzta magát ültő helyében a díványon. – Ha tovább időzöm itt, még lekésem a gyorsvonat indulását.

– Várjon egy pillanatra! – tiltakoztam. – Kérem, ne hagyja abba itt a történetet! Végül is mi történt? Nagyon szeretném megtudni a folytatást is!

Mamija úr rám nézett.

– Mivel tényleg elfogyott az időm, mi lenne, ha elkísérne a buszmegállóhoz? Az idő alatt rövidre fogva elmondanám, ami még a történetből hátravan.

Így aztán kimentünk a házból, és elsétáltunk a megállóig.

– A harmadik nap reggelén Honda káplár kimentett. Azon az éjszakán, amikor bennünket elfogtak, ő megsejtette, hogy jönnek a mongolok, kilopózott a sátorból és elrejtőzködött. Ugyanekkor Jamamoto papírjait szépen kivette a táskából, mivel a legfőbb szabály az volt, hogy történjék akármi, bármilyen áldozatok árán is, meg kell akadályozni, hogy az iratok az ellenség kezébe kerüljenek. Bizonyára uraságod most arra gondol, hogy ha Honda tudott a mongol katonákról, miért nem ébresztett fel bennünket, mért szökött meg egymagában? Megtehette volna, de így is eleve esélytelenek voltunk az ellenféllel szemben. Tudták, hogy ott vagyunk, ismerték a helyet, az ő földjükön jártunk, létszámban, tűzerőben jóval felülmúltak minket. Könnyen megtalálnak, megölnek, és hozzájutnak az iratokhoz. Vagyis *szükség volt rá,* hogy egyedül szökjön el. Honda káplár eljárását egyértelműen az ellenség elől való megfutamodásnak lehet tartani a harctéri szabályzat értelmében, de ilyen különleges küldetésben

az a legfontosabb, hogy az adott helyzethez alkalmazkodva cselekedjünk.

Honda látta, ahogy megérkeznek a mongolok és megnyúzzák Jamamotót, azt is, hogy engem magukkal visznek, de elveszett a lova, és nem tudott rögtön követni. Csak gyalogosan tudott utánunk jönni. Előszedte a homokba eltemetett felszerelést, és a helyébe elásta a papírokat. Ekkor eredt a nyomunkba, de nagyon nehezen talált oda a kúthoz, mert tulajdonképpen nem tudta, merre is mentünk.

– Akkor honnan tudta, hogy Mamija úr a kútba esett? – vetettem közbe.

– Azt én sem tudom. Erről nem nagyon beszélt. Egyszerűen csak *tudta,* és kész. Ruháit széttépve kötelet font és nagy üg--gyel-bajjal kihúzott engem a kútból, pedig akkorra már alig voltam magamnál. Valahonnan elkötött egy lovat is, feltett rá, és átvergődve a homokbuckákon, át a folyón, eljutottunk a mandzsu megfigyelőállomásig. Ellátták a sebesüléseimet, teherautóra raktak, és a horholi kórházba kerültem.

– És mi lett azokkal a papírokkal vagy irományokkal?

– Valószínűleg örök álmukat alusszák a Khalkha folyó túlsó partján elföldelve. Nem volt nekünk Hondával ráérő időnk arra, hogy kiássuk őket, és később sem találtunk rá okot, amiért ezt meg kellett volna tennünk. Hondával arra jutottunk, hogy az volna a legjobb, ha azok az iratok egyáltalán nem is léteznének. Egymás közt megegyeztünk abban, hogy a kihallgatások során egybehangzóan azt valljuk, hogy nem hallottunk semmiféle papírokról. Ha nem így teszünk, odáig fajulhatnak a dolgok, hogy még felelősségre is vonhatnak bennünket, miért nem hoztuk el ezeket a fontos irományokat magunkkal. Gyógykeze-

lés ürügyén szigorú megfigyelés alatt álltunk, más-más kórházban, elkülönítve, naponta kihallgattak bennünket. Mindenféle magas rangú katonatiszt járt nálunk, és számtalanszor elmeséltették maguknak ugyanazt. Körmönfont, fondorlatos kérdéseket tettek föl, de úgy látszik, elhitték a válaszainkat. Mindenről, amit átéltem, részletesen és maradéktalanul beszámoltam, kivéve az egy iratügyet, mert azt gondosan elhallgattam. Amikor aztán leírták, amit mondtam, figyelmeztettek rá, hogy szigorúan titkosítva van az ügy, még a katonai levéltárakban sem marad nyoma. Tehát egy árva szót se róla senkinek. Ha megtudják, hogy mégis kiszivárogtattam, kegyetlenül megtorolják. Azután, két hét elteltével, visszavezényeltek az alakulatomhoz. Azt hiszem, Honda is visszatérhetett eredeti csapatához.

– Csak azt nem értem – vetettem közbe –, hogy eredetileg miért éppen őt emelték ki onnan?

– Ő erről sem nagyon beszélt nekem. Megtilthatták neki, vagy arra gondolhatott, jobb úgy nekem, ha nem tudok róla semmit. Azért én gondolkodtam ezen, és úgy képzelem abból, amit tőle hallottam, hogy lehetett valami magánjellegű kapcsolata Jamamotóval. Szerintem Honda különleges képességének köszönhetően. Sokat hallottam arról, hogy volt a hadseregnek egy paranormális kutatásokat végző speciális egysége, oda gyűjtötték az egész országból a léleklátókat, a telepatikus erővel rendelkező különféle fenoméneket, és kísérleteztek velük. Azt gyanítottam, hogy Honda és Jamamoto így kerülhettek ismeretségbe. Ha valóban nincsen meg az ő sajátos adottsága, nem eshetett volna meg, hogy rájön, merre talál meg a pusztaságban, majd talál velem vissza éppen a mandzsu hadsereg megfigyelőpontjáig. Térkép, iránytű nélkül, tévedhetetlenül, egyenesen a célba érkezett. Ez józan ésszel felfoghatatlan. Én térképész va-

gyok, és nagyjából képben voltam azon a környéken is, de még én sem tudtam volna utánacsinálni. Ezért gondolom, hogy ez a képesség volt, amire Jamamoto számított.

Ekkor megérkeztünk a megállóba, vártuk a buszt, az öreg pedig mondta tovább.

– Természetesen a rejtély mindmáig megoldatlan maradt. Én magam sem értek mindent tisztán. Ki lehetett az a magányos mongol, aki ott várt ránk a pusztaságban? Vajon mi lett volna, ha a papírokat elvisszük a parancsnokságunkra? Miért nem hagyott minket a folyó innenső partján Jamamoto, egyedül is átmehetett volna. Sokkal nyugodtabban végezhette volna a dolgát. Lehetséges lenne, hogy csalétkül akart otthagyni minket, hogy elszökhessen? Még az is elképzelhető. Talán Honda káplár kezdettől fogva rájött erre, és épp ezért hagyta sorsára Jamamotót?

Mindazonáltal az eset után sokáig színét sem láttuk egymásnak Honda káplárral. Amint megérkeztünk, eltávolítottak bennünket egymástól, és megtiltották, hogy találkozzunk vagy beszéljünk egymással. Szerettem volna köszönetet mondani neki, de azt sem lehetett. Ő a frontra, Halhin-Golba került, ott megrokkant, és onnan küldték vissza a hátországba, én pedig a háború végéig Mandzsúriában maradtam, ahonnan meg Szibériába vittek. Csak néhány évvel később sikerült ráakadnom tartózkodási helyére, hogy a szibériai internálótáborból hazakerültem. Ezután néhányszor találkoztunk és leveleket váltottunk. Ám Honda úr kerülte a Khalkha folyónál történteket, és nekem sem volt nagy kedvem fecsegni róla. Túl nagy falat volt mindkettőnk számára. Attól lett életünk közös élménye mindaz, amit átéltünk, hogy *nem beszéltünk róla.* Megérti ezt?

Hosszúra nyúlt az elbeszélésem, és mindezt valószínűleg azért akartam tudatni önnel, hogy megértse, az én igazi életemnek valószínűleg vége szakadt valamikor ott, Külső-Mongólia pusztaságában, annak a kútnak a fenekén. Érzésem szerint oda, a mélységbe napjában egyszer, tíz-tizenöt másodpercre lehatoló, borzalmasan erős napsugárzásban teljesen kiégett belőlem mindaz, ami az életem veleje, magva volt. Misztikus élmény. Nem nagyon tudom megfogalmazni, de őszintén szólva, azóta bármit látok vagy tapasztalok, bármi ér, a szívem mélyén nem érzek belőle semmit. Állhattam hatalmas szovjet tankhadosztállyal szemben, elveszthettem a bal kezemet, a szibériai fogolytábor maga volt a pokol, én mindig egyfajta érdektelenséggel fogadtam mindent. Nem szép tőlem, hogy ezt mondom, de számomra minden mindegy volt. *Valami* már megszakadt, elhalt bennem. Valószínűleg úgy történt, ahogy akkor éreztem, vagyis, amikor a fény kialudt, hasonlóképpen az életemnek is el kellett volna múlnia. Ez volt a halálom pillanata, de ahogy Honda úr megjósolta, mégsem vesztem oda. Lehet, hogy úgy kellene mondanom: *nem tudtam meghalni.*

Bal kezemet és a drága időt elvesztve, tizenkét év múltán tértem haza Japánba. Mire Hirosimába értem, a szüleim és a húgom már halottak voltak. A gyár, ahová a húgomat rendelték, a belvárosban volt, az atombomba epicentrumában, ott is halt meg. A robbanáskor apám éppen látogatóba indult hozzá, ő is odaveszett. Anyám az átélt megrázkódtatás hatására megbetegedett, ágynak esett, és 47-ben ő is kiszenvedett. Mint már említettem, volt egy lány, akivel már-már eljegyeztük egymást. Férjhez ment, és már két gyermeke is volt. A temetőben már megvolt az én sírom is. Nem maradt semmim az égvilágon.

A bensőm valóságos pusztasággá vált. Semmi keresnivalóm nem volt odahaza. Attól kezdve mindmáig nem is tudom, hogyan éltem. Tanár voltam, tanítottam földrajzot, történelmet, de a szó valódi értelmében nem éltem. Teljesítettem a feladataimat egymás után, ahogy adódott, ahogy a körülmények megkövetelték. Nem volt egy ember, akit barátomnak nevezhetnék, és a diákjaimhoz sem kötött semmi. Nem szerettem bele senkibe. Már nem is tudtam, milyen az: szeretni valakit. Amikor lehunytam a szemem, megjelent előttem Jamamoto elevenen megnyúzott teste, de hányszor láttam ugyanazt álmomban is! Újból és újból lejátszódott előttem, ahogy lehúzzák a bőrét és egy rakás vörös csonk marad belőle. Még borzalmas jajgatását is hallhattam, ahogy szörnyűséges kínjában üvöltött. Sokszor álmodom, hogy élve a kút fenekére hajítanak, hogy elveszejtsenek. Néha már azon tépelődöm, hogy vajon nem az álmom-e a valóság, és az életemet pedig csak álmodom.

Mennyire örültem, amikor a Khalkha folyó partján Honda úr megjövendölte nekem, hogy nem fogok ott elpusztulni. Honda úr valószínűleg tisztában volt ezzel, és épp azért közölte velem, hogy megnyugtasson. Pedig valójában semmi okom nem volt az örömre, mióta onnan visszatértem Japánba, olyan az életem, mint egy bogár levedlett bőre. Így azután akármilyen hosszú életet is élek, az nem az igazi. Vedlett szív, vedlett hús az enyém, elzüllött az egész életem. Csak annyit szerettem volna, ha Okada uram ezt megérti.

– Akkor ezek szerint hazatérése után Mamija főhadnagy úr sohasem házasodott meg? – kérdeztem.

– Természetesen nem – válaszolta. – Nincs feleségem, nincsen családom. Magam vagyok, egyedül.

Egy kicsit haboztam, de azután mégis feltettem neki a kérdést:

– Mit gondol, nem lett volna jobb, ha nem tudja meg a jóslatot?

Hallgatott egy kicsit, majd rám nézett.

– Az bizony meglehet. Honda úrnak talán nem kellett volna beszélni róla, és nekem nem kellett volna meghallanom a jóslatát. A sors az, amit utólag pillantunk meg, és nem az, amit előre tudunk. De én azt hiszem, hogy most már úgyis egyre megy. Nekem csak teljesíteni kell a kötelességem, azaz életben maradni.

Miközben már közeledett a busz, Mamija főhadnagy úr mélyen, nagyon mélyen meghajolt előttem, és megint kifejezte sajnálatát, hogy elrabolta az időmet.

– Most megyek, és mindent nagyon szépen köszönök – mondta. – Örülök, hogy eljuttattam azt a dolgot önnek. Pontot tehettem az ügy végére. Nyugodtan térek haza az otthonomba.

Azzal mű- és ép kezével ügyesen aprópénzt vett elő, felszálláskor a buszban azzal fizetett.

Ott álltam szememmel követve mindaddig, míg a busz be nem fordult a sarkon és el nem tűnt a szemem elől. Valami furcsa üresség fogott el, mint egy kisgyereket, akit egy idegen városban magára hagynak az utcán. Kétségbeejtő érzés volt.

Hazamentem, és a nappali díványán nekiláttam, hogy kibontsam a csomagot, melyet Honda úr hagyott rám. Nagy nehezen lefejtettem a gondos és körültekintő csomagolást a kemény papírdobozról. Ajándéknak való díszdoboz volt, *Cutty Sark* whisky lehetett benne egykor, de most – a súlyáról ítélve –

nem lehetett az. Kinyitottam – és felfedeztem, hogy semmi sincs benne. Teljesen *üres* volt. Honda úr hagyatéka számomra egy kiürült doboz volt csupán.

MÁSODIK KÖNYV

–

Madár mint próféta

–

1984 JÚLIUSÁTÓL OKTÓBERÉIG

1

Lehetőség szerint valami kézzelfoghatót!
–
Irodalmi étvágy

Aznap, amikor Mamija urat kikísértem a buszhoz, Kumiko nem jött haza este. Olvasgatva, zenehallgatás mellett vártam rá, de amikor már tizenkettőt mutatott az óra, lefeküdtem. Észre sem vettem, mikor alhattam el, az olvasólámpa is égve maradt. Reggel hatkor ébredtem, odakint már egészen kivilágosodott. A vékony függönyön keresztül hallani lehetett a madarak csiripelését. A feleségem nem volt mellettem az ágyban. Fehér párnája szépen domborodott, látszott rajta, hogy senki nem hajtotta rá a fejét azon az éjszakán. Az ágy melletti asztalkán rendesen ös--szehajtva feküdt Kumiko friss, nyári pizsamája. Magam mostam, magam hajtogattam össze. Leoltottam a lámpát a fejemnél, és mély lélegzetet vettem.

Még azonmód, pizsamában körbejárva átkutattam a házat. Először a konyhába mentem, majd körülnéztem a nappaliban, bekukkantottam az asszony szobájába, azután a fürdőszobába és a mellékhelyiségbe. A biztonság kedvéért még a szekrénybe is benyitottam, de Kumiko nem volt sehol. Az egész ház szokat-

lanul csendesnek tűnt. Mintha csak azért járnék körbe magamban, hogy teljesen értelmetlenül megzavarjam a nyugalmát.

Nem maradt hely, ahol még kereshettem volna, kimentem a konyhába, föltettem a gázra a kannát, hogy vizet forraljak a kávénak. Leültem, megittam, pirítóst is készítettem, a hűtőből kivettem a krumplisalátát, azt ettem hozzá. Régen nem reggeliztem már egymagamban. Belegondoltam, hogy mióta csak ös--szeházasodtunk, a közös reggeli még egyszer sem maradhatott el. Az ebéd igen, sokszor a vacsora is, de történjék bármi, a reggeli nem hiányozhatott az életünkből. Ez afféle hallgatólagos megegyezés volt köztünk, és bizonyos szertartásossággal zajlott. Akármilyen későn feküdtünk is, reggel idejében kelve, amennyire az időnk engedte, nyugodtan elfogyasztottuk a lehetőség szerint rendesen elkészített reggelit.

Ám azon a reggelen Kumiko nem volt jelen. Némán ittam a kávémat, rágcsáltam a pirítóst, és csak egy üres szék volt velem szemben. Azt néztem, miközben eszembe jutott a kölni, amit Kumikón éreztem az előző nap reggelén. Elképzeltem azt a férfit, aki esetleg megajándékozhatta ezzel az illatszerrel. Lelki szemeim előtt megjelent Kumiko, ahogy valahol összeölelkezve fekszik vele az ágyban, egészen odáig képzelődtem, hogy még azt is látni véltem, amint meztelen testét a férfikéz tapogatja. Amikor a cipzárt felhúztam, olyan sima volt a bőre, mint a porcelán.

Nem tudom, miért, de a kávénak szappaníze volt. Épp csak egy kortyot ittam belőle, de valami undorító íz maradt vissza a számban utána. Először azt hittem, hogy érzékcsalódás, de másodszor is megkóstoltam, ugyanolyan íze volt. Kiöntöttem, főztem egy másikat, hát nem szappaníze volt annak is? Nem értettem, hogy lehet ez. Az edény jól ki volt mosva, a vízzel sem volt

semmi baj. Mégis megmaradt a szappan vagy valami egyéb kozmetikai szer szaga. Mindent kimostam, és újra vizet forraltam egy másik adag kávénak. Közben eluntam a dolgot, és abbahagytam az egészet. Helyette csapvizet engedtem a csészébe, és azt ittam inkább. Különben sem volt kedvem már kávézgatni.

*

Fél tízig vártam, azután betelefonáltam az asszony vállalatához. Mondtam a lánynak, aki felvette a kagylót, hogy Okada Kumikót kérem. Erre ő azt válaszolta, hogy még nem jött be. Megköszöntem, és bontottam a vonalat. Mint máskor is, ha nem tudok megnyugodni, nekiálltam lakást takarítani és egyéb házimunkáknak. A régi újságpapírokat madzaggal összekötöttem. Tisztára töröltem a konyhában a lefolyó fölötti edényszárító polcot. Kitakarítottam a fürdőt meg a vécét. Üvegtisztító folyadékkal rendbe hoztam a tükröket, ablakokat. Még a lámpaernyőt is leszedtem, hogy megtisztítsam. Lehúztam az ágyneműt, mosásba tettem, és frisset húztam fel.

Tizenegykor megint hívtam Kumiko munkahelyét. Ugyanaz a lány megint ugyanazt válaszolta. Okada Kumiko még nincs bent.

– Ma nem megy be a hivatalba? – érdeklődtem.

– Hát, erről nem tudok – hangzott a válasz, de a hangjából semmit nem tudtam kihallani, egyszerű tényközlésre szorítkozott csupán.

Akárhogy is, nem volt szokásban, hogy Kumiko ne menjen be délelőtt tizenegyig a munkahelyére. A szerkesztőségek munkarendje másutt általában eléggé változatos, nem úgy Kumiko vállalatánál. Folyóiratuk egészségvédelemmel, természe-

tes táplálkozással foglalkozott, cikkíróik élelmiszer-ipari, mezőgazdasági szakemberek, orvosok, mind korán kelnek, és délután befejezik a munkát. Ehhez alkalmazkodva Kumiko és a kollégái reggel kilencre már mind bent vannak a munkahelyükön, és – hacsak közbe nem jön valami rendkívüli – hatkor már el is hagyják az irodát.

Bementem a hálószobába, hogy átnézzem Kumiko szekrényben lógó ruháit. Ha el akar hagyni, ruhát is vinnie kell magával. Persze nem tudtam számon tartani az összes holmiját – még azt sem tudom, hogy a sajátommal hogyan állok, nemhogy a máséval. Viszont többnyire én adtam be Kumiko ruháit a tisztítóba, ezért nagyjából tudtam, melyiket szerette, melyiket tartotta különös becsben. Ám, amennyire emlékezni tudtam, nagyjából minden ruhája megvolt.

Meg aztán nem is ért volna rá, hogy ruhákat vigyen magával. Részletesen felidéztem magamban, hogyan indult el otthonról az előző nap reggelén. Mi volt rajta, milyen táskát vitt magával. Mindig ugyanazzal a táskával járt munkába, mely dugig volt. Notesz, toll, szépítőszerek, pénztárca, zsebkendő, papírtörlő meg ilyesmi. Nem fért volna bele még egy váltás ruha is.

A fiókos szekrénybe is benéztem, szépen rendben sorakoztak benne a különféle holmik, alsóneműk, harisnyák, kiegészítők, napszemüveg, pólók és egyebek. Fogalmam sem volt arról, hogy onnan hiányozhat-e valami egyáltalán. Igaz, hogy talán alsóneműt meg harisnyát azért csak be lehet valahogy gyömöszölni a táskába.

Ezután szétnéztem a fürdőszobában, de ott sem volt semmi olyan változás, amire azt mondhattam volna: na, ez az! A legkülönfélébb szépítőszerek és ékszerek halmaza volt csupán. Még egyszer kihúztam a dugót, és beleszagoltam a *Christian Di-*

or parfümbe. Ugyanazt az illatot éreztem, mint az előző alkalommal. Fehér virágillat, illően a nyári reggelhez, felidézte előttem az asszony fülét és a hátát.

Lefeküdtem a díványra, és lecsuktam a szemem. Hallgatóztam, de az óra ketyegésén kívül nem hallottam semmit. Autó sem járt arra, sem madár, hogy hangot adjon. Nem tudtam, ezek után mitévő legyek. Még egyszer felhívom, gondoltam, vettem a kagylót, tárcsáztam a számot, de kellemetlen érzés fogott el attól, hogy megint annak a lánynak a hangját kell hallanom, és inkább letettem. Mivel nem tudtam már mást tenni az ügy érdekében, csak vártam. Talán elhagyott engem, gondoltam, nem tudni miért, de *bizony megeshet* az ilyesmi. De hát ő nem olyan, hogy csak úgy szó nélkül faképnél hagyjon engem. Ha egyszer elmegy tőlem, lehetőség szerint részletesen megindokolja. Ebben csaknem száz százalékig biztos voltam.

Talán baleset érhette az utcán? Elütötte az autó, és kórházba vitték, ott fekszik eszméletlenül, miközben vérátömlesztést kap. Mindennek már csak a gondolatától is heves szívdobogás fogott el. Viszont a táskájában ott volt a jogosítványa, hitelkártyája, lakcímkártyája, minden. Tehát, ha történt volna vele valami, a kórháznak vagy a rendőrségnek értesítenie kellett volna engem.

Leültem a tornácon, és szórakozottan bámultam a kertet, valójában azonban nem is láttam belőle semmit. Szerettem volna átgondolni a helyzetet, de semmi határozott dologra nem tudtam összpontosítani a figyelmemet. Újból és újból megjelent előttem Kumiko háta, ahogy a ruhájának a cipzárját felhúztam. Meg a füle mögül érezhető kölni illata is eszembe jutott. Egy óra múlva megszólalt a telefon. Feltápászkodtam és a telefonhoz mentem.

– Halló! Kérem szépen, ez Okada úr lakása? – szólalt meg egy női hang. Kanó Máltáé volt.

– Igen.

– Kanó Málta vagyok, és a macska ügyével kapcsolatban jelentkezem.

– Macska!? – kérdeztem kissé álmatagon, mert már teljesen kiment a fejemből. Aztán persze rögtön kapcsoltam, pedig az állat eltűnése számomra ekkor már a régmúltba süllyedt.

– Igen kérem – válaszolt a nő –, amit a kedves felesége keres.

– Persze, igen, hogyne.

Málta valamit megsejtve egy kicsit elhallgatott a vonal túlsó oldalán. Úgy látszott, a hangszínem elárulhatott. Megköszörültem a torkomat, és átvettem a kagylót a másik kezembe.

– Kérem szépen, hacsak valami közbe nem jön, az állat nem fog előkerülni – mondta a nő egy kis szünet után. – Igazán sajnálom, de jobb, ha felhagy a keresésével. A macska eltávozott. Valószínűleg nem megy haza többé.

– Mit ért azon, hogy „hacsak valami közbe nem jön”? – kérdeztem, de hiába, válasz nem jött. Kanó Málta hosszasan hallgatott, én meg fülemet hegyezve vártam, hogy majd csak megszólal. Ám a kagylóból még a lélegzetvétele sem hallatszott. Amikor már azt hittem, hogy a hiba a készülékben van, végre ismét szóra nyitotta a száját.

– Okada úr, kérem. Lehet, hogy indiszkréciónak tartja, de hadd kérdezzem meg: a macska ügyén kívül is lehetnék valamiben a segítségére?

Erre meg én nem tudtam rögtön válaszolni. A kagylóval a kezemben, hátamat a falnak vetettem. Kis időbe telt, amíg meg tudtam szólalni.

– Van itt mindenféle, amit nem értek világosan – mondtam. – Illetve világosan érthető dolog úgyszólván semmi sincs körülöttem. Úgy látszik azonban, hogy a feleségem itthagyott, és elment valahova.

Azzal elmondtam Máltának, hogy Kumiko este nem jött haza, másnap reggel pedig nem ment dolgozni.

Úgy tűnt, hogy a nő a telefon túlsó végén egy darabig gondolkodik ezen.

– Ez tényleg súlyos aggodalomra adhat okot – közölte. – Ebben a pillanatban még nem tudunk semmit, de valószínűleg a közeljövőben sok minden ki fog derülni. Most csak várni lehet. Tudom, hogy keserves, de mindennek megvan a maga ideje. Úgy, mint a dagálynak és az apálynak. Senki sem tudja azt megváltoztatni. Amikor a kivárásnak van itt az ideje, várakozni kell.

– Hölgyem, lekötelezett azzal, amit a macskánk ügyében tett, mégis hadd valljam be, nekem most nincs nagy kedvem az ön ésszerű elméleti okfejtését hallgatni. Mindazonáltal zsákutcába kerültem. *De tényleg.* És rossz előérzetem van, az sem tudom, hogy mit kellene lépnem. Egyáltalán nem tudom. Érthető? Leteszem ezt a telefont, és utána nem tudom, mitévő legyek. Én most – lett légyen az bármilyen apró és érdektelen – valami konkrét tény után sóvárgok. Érti, kérem? Ami szemmel látható, kézzel fogható.

A vonal túlsó felén hallani lehetett, hogy valami nem túl nehéz tárgy a földre esik. Mondjuk lehetett egy bronzgolyó. Majd

egy súrlódó hangot hallottam, mintha valaki pauszpapírt rángatott volna az ujjai között. Mindez nem közvetlenül a telefon mellett, de nem is túl messze játszódhatott le. Ám Málta ügyet sem vetett rá.

– Értem – mondta kissé színtelen hangon. – Jó lenne valami konkrét dolog, igaz?

– Igen. *Amennyire csak lehet.*

– Várni kell a telefonra.

– Állandóan azt teszem.

– Valószínűleg hamar felhívja majd egy illető, akinek a neve O-val kezdődik.

– És ő majd tud valamit a feleségemről?

– Azt én nem tudom. Ezt is csak azért említettem, mert Okada úrnak egy akármilyen kicsi és jelentéktelen konkrétumra volt szüksége. Ezt mondta, ugye? És még valamit. Nemsokára a félhold, néhány napon át, változatlan marad.

– Félhold? – hitetlenkedtem. – Ott fenn az égen?

– Az bizony, odafenn az égbolton. Mindenesetre Okada úr most vár. Az a dolga. És akkor nemsokára… – itt Kanó Málta befejezetlenül hagyva a mondatot, letette a telefont.

*

Az asztalról felvettem a telefonjegyzékünket, és felnyitottam az O betűnél. A listán Kumiko gondos, apró betűivel összesen négy név volt felírva. Legfelül az apám neve, Okada Tadao. A másik egy Onoda nevű barátom az egyetemi évekből, azután Ócuka doktor, a fogorvos, végül a közeli italboltos, Ómura.

Ezek közül elsőre kizárható volt az italboltos. Tízpercnyire esett a házunktól, és azon kívül, hogy néha rendeltem egy-egy rekesz sört tőle, melyet házhoz szállított, semmi közöm nem volt hozzá. A fogorvossal sem volt dolgom. Vagy két éve kezelt egyszer, Kumiko sohasem járt nála, de – legalábbis, mióta öszszeházasodtunk – más fogorvosnál sem. Onoda nevű barátommal már jó néhány éve nem találkoztam. Az egyetem elvégzése után banktisztviselő lett, két év után Szapporóba helyezték – az ottani kirendeltségre azóta egyfolytában Hokkaidóban él. Mostanra már csak újévi jókívánságokat váltunk egymással levelezőlapon. Nem emlékeztem pontosan, hogy találkozott-e egyáltalán Kumikóval.

Csak az apám maradt még hátra, de nem gondolnám, hogy vele különösebben mély kapcsolatban lehetett volna a feleségem. Anyám halála után apám újranősült, és azóta színét sem láttam, nem is leveleztünk, sőt még telefonon sem beszéltünk egymással. Kumiko úgyszólván egyszer sem találkozott az apósával. Megint feltűnt nekem, ahogy így vizsgálgattam a telefonjegyzékünket: milyen szegényesek voltak az emberi kapcsolataink. Házasságunk alatt – leszámítva a kollégákkal való elkerülhetetlen találkozásokat – nem jártunk össze senkivel, visszahúzódva éltünk.

Ebédre megint spagettit főztem, pedig nem is voltam különösebben éhes. Abban a helyzetben nem nagyon volt étvágyam, csak nem győztem már a díványon heverve a tétlen várakozást. Végül is valamilyen célból meg kellett már mozdulnom. Feltettem a fazék vizet, és míg felforrt, az URH adó Bach hegedűszólószonátát sugárzott. Remek előadás, csak kissé idegesítő. Az előadó hibája volt-e, vagy a hallgatóé, vagy az én lelkiállapotom okozta-e, nem lehetett megállapítani, mindenesetre el-

zártam a rádiót, és csendben főztem tovább. Az olívaolajat felforrósítva fokhagymát dobtam bele, meg apróra vágott vöröshagymát. Amikor a hagyma megpirult, hozzátettem az előzőleg felszeletelt paradicsomot, melyről leszárogattam a fölösleges nedvességet. Nem is volt rossz vagdosni, pirítani a nyersanyagot, tapintása, hangja, szaga is volt.

Amikor felforrt a víz a fazékban, megsóztam, majd egy marék spagettit szórtam bele. Tíz percre időzítettem, majd leöblítve tálaltam. Hiába volt előttem az elkészült étel, az étvágyam csak nem jött meg. A felét valahogy legyűrtem, a mártást egy edényben betettem a hűtőbe, a maradékot meg kidobtam. Nem csoda, hiszen úgysem akartam enni.

Eszembe jutott, hogy régen olvastam valahol egy férfiról, aki várakozás közben folyton csak evett. Jó darabig komolyan gondolkodtam a könyv címén, aztán rájöttem: Hemingwaytől a *Búcsú a fegyverektől.*

A főhős (elfelejtettem a nevét) Olaszországból csónakon menekül át a határon Svájcba, és míg a felesége szülésére vár, bemegy egy kisváros kávéházába enni-inni. Alig emlékeztem már a regény menetére, de az, hogy ez az ember idegen földön egymás után rendeli az ételeket, miközben a felesége szülési fájásokkal kínlódik, közel van a regény végéhez. Azért emlékeztem erre a jelenetre ilyen jól, mert vaskos realizmussal volt megírva. Ügyesebb irodalmi fogásnak tartottam, hogy irtózatos ehetnékje támad, mint ha arról lett volna szó, hogy nem megy le a falat a főhős torkán.

Viszont egészen más volt így, a csendes lakásban, az óramutató mozdulását figyelve, várva, hogy történjen már valami. Nem úgy, mint a *Búcsú a fegyverektől* jelenetében, nem jött meg az étvágy. Hirtelen az jutott eszembe, hogy emiatt nem is va-

gyok irodalmilag hiteles. Rosszul megírt regényalak lett belőlem. Mintha valaki azzal vádolt volna, hogy: „te nem vagy hiteles figura”. Meglehet, talán igaza is volt.

*

Amikor megszólalt a telefon, már délután kettőre járt az idő. Rögtön felkaptam a kagylót.

– Okada úr lakása? – kérdezte egy ismeretlen férfihang. Mély, kellemes, fiatalos hang.

– Igen – válaszoltam némi izgalommal.

– Okada úr a 2-26-os helyrajzi számon?

– Úgy van.

– Az Omura italboltból beszélek. Köszönöm, hogy igénybe veszi szolgáltatásainkat. Szeretnénk elmenni a kiszámlázott összegért. Mikor felelne meg önnek?

Számla?

– Rendben. Még egy darabig itthon vagyok – mondtam, és ezzel a beszélgetés be is fejeződött.

Letettem a kagylót, és eszembe jutott, hogy vajon ebben a hívásban benne lehetett-e valami információ Kumikóról, de akárhogy is néztem, a boltos egyszerűen benyújtotta a számlát, rövid, lényegre törő beszélgetés volt. Korábban tényleg rendeltem sört és gyümölcslevet, rendben házhoz is szállította. Harminc perc múlva megérkezett az ember, és én kifizettem a tartozásomat az innivalóért.

Kedves fiú volt. Miután átadtam a pénzt, mosolyogva töltötte ki az elismervényt.

– Okada úr hallotta, hogy baleset történt ma reggel az állomás előtt? Reggel fél kilenc tájban.

– Baleset?! – lepődtem meg.

– Igen, egy kislányt elütött a tolató teherautó. Elég súlyosnak látszott. Éppen arra jártam, így elég rosszul kezdődött ez a nap. Szörnyű volt, egy ilyen kisgyerek! Tetszik tudni, ahol az a tisztító van. Mindenki otthagyja a biciklijét, meg dobozok is vannak ott fölhalmozva, nem lehet jól belátni, mi jön arra.

Miután elment, nem találtam a helyemet. Nem bírtam tovább, hirtelen fülledt melegnek és szűknek éreztem az otthonom. Végül cipőt húztam, és kimentem a házból. Az ajtót nem is zártam be rendesen kulccsal, az ablak nyitva, a konyhában a villany égve maradt. Savanyúcukorral a számban, cél nélkül kóvályogtam ide-oda a környéken. Ahogy fölidéztem magamban a beszélgetést a boltossal, rájöttem, hogy a tisztítóban felejtettem a ruhákat. Kumiko blúzát és szoknyáját. A cédulát otthon hagytam, de arra gondoltam, hogy valahogy majd csak megkapom a holmikat anélkül is.

A várost egy kissé más szemmel néztem, mint máskor. A szembejövők – hogy is mondjam – olyan természetellenes, mit tudom én, mesterkélt benyomást keltettek. Menet közben alaposan szemügyre vettem mindegyiket. Hát ezek meg vajon miféle emberek lehetnek? Eltűnődtem, micsoda lakásuk, családjuk lehet, egyáltalán hogyan élnek? Talán ezek is lefekszenek más asszonnyal, mint a feleségük, vagy a férjükön kívül más emberrel? Boldogok-e és vajon tisztában vannak azzal, hogy milyen megjátszottnak látszanak?

A tisztító előtt még élénken látszottak a baleset nyomai. Az aszfalton ottmaradtak a fehér krétavonalak, ahogy a rendőrök

odarajzolták, és néhány vásárlásból hazatérő járókelő is álldogált körülötte, gondterhelt arccal a balesetről beszélgetve. Ám a boltban minden olyan volt, mint máskor. Az a bizonyos koromfekete zenegép ontotta magából a „szórakoztató zenét" a *mood music*ot, hátul egy régi légkondicionáló berregett, a gőzvasaló párája a mennyezetig gomolygott. Robert Maxwell hárfázott: az *Apály*t játszotta. Milyen jó lenne most a tengernél! Megjelent előttem a fövenyes part, a rajta megtörő hullámokkal. A sirályokra, meg a jól behűtött sörre gondoltam. Azután mentegetőztem a hiányzó cédula miatt.

– Biztos a múlt héten, pénteken vagy szombaton hozhattam…

– Okada úr… Okada… – mondta a főnök, és egy iskolai füzetben keresgélt –, megvan, megvan. Blúz és szoknya, igen. De hát ezt már elvitte a felesége, Okada úr!

– Csakugyan? – lepődtem meg.

– Tegnap reggel volt itt érte. Emlékszem, hogy neki adtam oda. Úgy látszott, hogy éppen munkába menet nézett be a holmijáért. Igen, már átadtam neki.

Meg sem tudtam szólalni, csak bámultam az arcába.

– Kérdezze csak meg a feleségét, győződjön meg róla. Tévedés kizárva – bizonygatta a mosodás, és a kasszából elővett egy doboz cigarettát, kihúzott egy szálat, szájába tette, majd az öngyújtójával rágyújtott.

– Tegnap reggel volt? – kérdeztem. – Nem este?

– Reggel volt az. Jól emlékszem, nyolc óra tájban. Ő volt aznap az első vevőm. Ha reggel egy fiatal nő az első, a nap jól kezdődik, nem?

Nem tudtam jó képet vágni hozzá, és a válaszom is mintha nem a saját hangomon szólt volna.

– Akkor jó. Nem tudtam, hogy az asszony már eljött érte.

A mester bólintott, majd miután egy futó pillantást vetett rám, elnyomta a cigarettát, melyből csak két-három slukkot szívhatott, és visszatért a vasaláshoz. Mindazonáltal valamiféle érdeklődés látszott a tekintetében, mintha mondani akarna nekem valamit, de aztán látszott, hogy mégis letett róla, és inkább nem szól. Én is szerettem volna egyet-mást megkérdezni: milyen volt Kumiko, amikor eljött a ruháiért, mi volt nála és egyebeket, de zavarba jöttem és szörnyen kiszáradt a torkom. Úgyhogy egyelőre valahol le akartam ülni, hogy igyak valami hideget. Ezenkívül képtelen voltam bármire is gondolni.

Elhagyva a tisztítót, betértem egy közeli presszóba, rendeltem egy jeges teát. Az üzlet hűvösében csak egy vendéget láttam. A fali hangszóróból a Beatles *Eight Days a Week* száma szólt nagyzenekari átiratban. Megint a tengerre gondoltam. Elképzeltem, ahogy a hullámverés szélén, mezítláb sétálok a homokban. A föveny olyan forró, égeti a lábamat, a szél a dagály nehéz szagát sodorja felém. Mélyet lélegzem, felnézek az égre, kitárom a karomat, és határozottan érzem, ahogy perzsel a nyári nap. Nemsokára a hűs hullámok már a lábamat mossák.

Sehogy sem tudtam napirendre térni afelett, hogy Kumiko munkába menet betért a tisztítóhoz, hogy átvegye a holmiját. A frissen vasalt ruhákkal nem szállhatott fel a zsúfolt reggeli csúcsforgalomban a villamosra, ugyanúgy hazatérőben sem cipelhette magával a frissen tisztított holmit, hiszen vesződséges is, meg a ruhát is összegyűri. Nem tudtam elgondolni, hogy Kumiko, aki különben nagyon kényes a gyűrődésekre-foltokra, ilyen értelmetlenül viselkedett volna. Úgy lett volna jó, ha haza-

térőben veszi fel a tisztított holmit, vagy ha későn jön, szól nekem: eredj csak el értük. Egy lehetséges következtetés van csak, *Kumikónak esze ágában sem volt hazatérni.* Kezében a blúzzal és szoknyával hagyott el engem. Ha így tett, akkor módjában állt átöltözködni tiszta ruhába, a többi szükséges holmit pedig bárhol megvehette. Hitelkártyája, bankkártyája, saját, önálló bankszámlája is volt. Ha rászánta magát, oda ment, ahova akart.

Talán valakivel – egy férfival együtt. Mivel más oka nincsen rá, hogy elhagyja az otthonát. Talán nincs.

A helyzet azonban komoly. Kumiko – hátrahagyva cipőt-ruhát, mindent – eltűnt. Mindig is kedvtelve vásárolta és gondozta a holmiját, nagy elszántság kellett hozzá, hogy mindent hátrahagyva, úgyszólván egy szál ruhában elmenjen hazulról. Habozás nélkül – én úgy gondoltam – nekivág, karján a blúzzal és szoknyával. De talán nem is törődött a ruháival.

Hátradőlve a presszóban a széken, a szűnni nem akaró steril szalonzenét hallgatva, de nem figyelve, egyre csak Kumikót láttam lelki szemeim előtt a reggeli munkába igyekvő tömegben, a zsúfolt villamoson, ahogy magához szorítja tisztítóból hozott, nejlonba burkolt, drótból hajlított vállfán lógó holmiját. Meg a ruháját, amit akkor viselt, a füle mögül érezhető illatot, a háta makulátlanul sima bőrét. Hirtelen elviselhetetlen álmosság vett rajtam erőt, de éreztem, ha elaludnék, nem itt, hanem valahol egészen máshova tévedve térnék magamhoz.

2

Melyben semmi jó hír nincsen

Kimentem a presszóból, és ismét minden cél nélkül kószáltam a környéken. Járkálás közben egyre rosszabbul éreztem magam a szörnyű délutáni hőség miatt. Azután meg éppenséggel a hideg rázott, de hazamenni nem akartam. Otthon, az elárvult házban egy ismeretlen helyről érkező telefonra várni – a puszta gondolattól is elakadt a lélegzetem.

Később Kaszahara Mei jutott az eszembe, találkoznom kellene vele. Visszatértem hát a házunkhoz, a kerítésen át a senki földjére jutottam, majd az elhagyott ház sövényénél nézegettem a kőmadarat. Ha ott álldogálok, és Kaszahara Mei nem dolgozik éppen a parókásoknak, akkor ott napozik a kertben, de még a szobájából is meglát előbb-utóbb, hiszen állandó jelleggel szemmel tartja a terepet.

De Kaszahara Mei nem mutatkozott. Ahogy egyetlen felhő sem az égen, a tarkómat perzselte a nyári nap. Az elvadult gazok erősen szaglottak a lábam alatt. Megpróbáltam felidézni, amit régebben a nagybácsimtól hallottam, vagyis hogy milyen sorsra jutottak mindazok, akik abban a házban laktak, de mindig csak a tenger látványa jött elő. Hideg, kék tenger. Néhány mély lélegzetvétel után az órámra néztem. Amikor már nagyjá-

ból feladtam a várakozást, gondolván magamban, hogy hiába, ez ma nem jön össze, mintegy végszóra megjelent a lány. Lassan vágott át a kerten, és felém tartott. Denim rövidnadrág és aloha ing volt rajta. Lábán piros gumipapucs. Megállt előttem, és rám mosolygott a napszemüvege alól.

– Jó napot, Kurbli úr. Megtalálta a macskát? Vagyis Vataja Noborut.

– Nem, még nem – mondtam. – Ma jó időbe telt, míg előkerültél.

Rövidnadrágja zsebébe dugott kézzel állt ott, és sértetten nézett végig rajtam.

– Figyeljen, Kurbli úr. Bármennyi szabadidőm is van, nem abból áll az életem, hogy reggeltől estig meresztgetem a szememet kifelé. Valami kisebb tevékenységgel azért elfoglalom magam én is. De azért elnézést kérek, sokat várt?

– Nem, csak itt nagyon meleg van.

A lány egy ideig összehúzott szemmel vizsgálgatott, majd így szólt:

– Kurbli úr, szörnyen néz ki. Olyan, mint akit elástak, majd kiástak, megrágtak, kiköptek. Jobb lenne, ha idejönne a fa árnyékába és pihenne egy kicsit.

Megfogta a kezemet, és bevezetett a saját kertjükbe. A tölgyfa alá húzta az egyik nyugágyat és leültetett. A sűrű ágak eleven illatot árasztva hűs árnyat vetettek rám.

– Semmi baj – mondta a lány –, most sincs itthon senki, csakúgy, mint máskor. Ne törődjön semmivel, ne gondoljon semmire, csak pihenjen egy keveset.

– Figyelj csak, szeretnék tőled kérni valamit – mondtam.

– Miről van szó?

– Szeretném, ha telefonálnál helyettem valahová – mondtam, és előhúztam zsebemből a golyóstollat meg a noteszemet, hogy felírjam a feleségem telefonszámát egy üres oldalra, melyet azután kitéptem. Odaadtam a lánynak. A nejlonborítású könyvecske nedves volt az izzadságtól, a testmelegtől egészen átforrósodott.

– Csak annyit kérdezz meg, hogy egy bizonyos Okada Kumiko bement-e ma az irodába, ha nem, akkor tegnap volt-e dolgozni.

Kaszahara Mei ajkát beharapva jól megnézte a papírlapot, majd engem.

– Jól van, megteszem, ne féljen, csak szépen pihenjen, és ne gondoljon semmire. Csak semmi mozgás, mindjárt jövök.

Elment, és én szót fogadva feküdtem a nyugágyon, lehunytam a szemem. Az egész testem csatakos volt a verítéktől. Nem akartam semmire sem gondolni, de a fejem sajgott odabent, és a gyomrom mélyén volt valami gubanc. Néha éreztem, hogy jön is felfelé, mindjárt úrrá lesz rajtam a hányinger. Körülöttem minden egészen elcsendesedett. Eszembe ötlött, jó ideje nem hallottam már a kurblimadár hangját. Mikor is volt utoljára? Négy-öt napja lehetett, de nem emlékszem határozottan. Csak az tűnt fel, hogy már nem hallom. Esetleg olyan fajta lehet, amelyik az évszak változásával odébbáll. Ha pedig így áll a helyzet, akkor csupán egy hónapig hallhattam a berregését. Ezalatt a mi kis világunk motorját állandóan, naponta felhúzta. Ez volt hát a szezonja ennek a madárnak.

Kaszahara Mei jó sokára jött vissza, italt hozott nekem, nagy üvegpohárral. Amikor átadta, a jégkockák csörögtek benne. Ez a hang olyannyira a messzi távolból ért hozzám, mintha egy másik világból hallatszana, melytől jó néhány kapu választ el. Alkalmasint mindegyik tárva-nyitva, ezért éppen hogy csak eljut hozzám a hang. Tényleg csupán pillanatnyilag. Csukódjék be csupán egyetlenegy ajtó, nem jut el a fülemig semmi.

– Citromos víz – mondta a lány –, igyon belőle, mindjárt kitisztul a feje.

Felét ha megittam, azután visszaadtam a poharat. A hideg víz lecsúszott a torkomon és lassan szétáradt bennem. Ezután borzalmasan rám jött a hányhatnék. A gyomrom mélyén az a rohadt gubanc egyszer csak kibomlott és feltolakodott a torkomba. Behunytam a szemem, és próbáltam túltenni magam a dolgon, ám rögtön föllebegett előttem Kumiko alakja, amint a blúzával és szoknyájával a kezében felszáll a villamosra. Gondoltam, most mégis jobb lenne, ha elhánynám magam. De nem. Jó néhány mély lélegzet után lassan enyhült, majd megszűnt az inger.

– Jól van? – kérdezte Kaszahara Mei.

– Nincs semmi baj – mondtam.

– Telefonáltam – folytatta. – Azt mondtam, hogy rokona vagyok, nem baj?

– Nem.

– Az a nő Kurbli úr felesége, ugye?

– Ühüm.

– Tegnap se ment be az irodába, de még csak be sem szólt, csak egyszerűen nem ment be. Az emberek meg vannak rökönyödve, azt mondják, nem ilyennek ismerték.

– Úgy van – erősítettem meg –, nem olyan, aki se szó, se beszéd ilyet tenne.

– Már tegnap eltűnt?

Bólintottam.

– Szegény Kurbli úr… – mondta a lány, és látszott rajta, hogy tényleg sajnálja. Kinyújtotta a kezét, és megtapintotta a homlokomat. – Segíthetek valamit?

– Jelenleg semmit – mondtam. – De azért köszönöm.

– Figyeljen csak, kérdezhetek még, vagy jobb, ha nem?

– Nekem mindegy, de nem biztos, hogy tudok válaszolni.

– A felesége egy férfival szökött meg?

– Nem tudom… esetleg igen. Megvan a valószínűsége.

– De hát olyan régen vannak együtt! Akkor pedig csak észre kellett volna vennie…

Igaza van, gondoltam. Miért is nem figyeltem jobban?

– Szegény Kurbli úr! – ismételte a lány. – Igazán mondhatnék valamit, de én sem tudok, mert fogalmam sincs, milyen lehet a házasélet.

Feltápászkodtam ülő helyemből – sokkal nagyobb erőfeszítés kellett hozzá, mintsem gondoltam volna.

– Köszönök mindent – mondtam. – így is sokat segítettél, de most már lassan mennem kell. Lehet, hogy otthon kapok valami híradást, majd csak felhív valaki.

– Amikor hazaér, zuhanyozzon le, érti, tusoljon! Azután vegyen tiszta ruhát és borotválkozzon meg – figyelmeztetett Mei.

– Borotválkozni? – kérdeztem az arcomat megsimítva. Ezt tényleg elfelejtettem. Reggel még csak eszembe sem jutott.

– Fontosak ám az ilyen apróságok, Kurbli úr! – nézett jelentőségteljesen a szemembe Kaszahara Mei. – Hazaérve jól nézzen a tükörbe!

– Azt fogom tenni.

– Eljön még ide egy kis időtöltésre máskor is?

– El – mondtam, majd hozzátettem: – De ha te jössz, azt is megköszönném.

Kaszahara Mei erre némán rábólintott.

*

Hazatérve megnéztem magam, mit mutat rólam a tükör. Tényleg szörnyű képet vágtam. Levetkőztem, alaposan lezuhanyoztam, gondosan megmostam a hajamat, megborotválkoztam, fogat mostam. Szórtam magamra egy kis bőrápolót, aztán újból belenéztem a tükörbe, hogy alaposan szemügyre vegyem magamat. Valamivel jobban festettem már, mint az előbb. A hányingerem is elmúlt, bár még szédültem kissé.

Rövidnadrágba bújtam, pólót vettem fel hozzá. Kimentem a tornácra, a hátamat nekitámasztottam az oszlopnak, és szárítgattam a nedves hajamat. Összefoglaltam magamnak, mi is történt körülöttem az elmúlt napokban. Először felhívott a főhadnagy úr, Mamija. Ez tegnap reggel… igen, biztos, hogy tegnap reggel volt. Azután elment a feleségem. Még én húztam fel hátul a ruháján a cipzárat. Később megtaláltam a kölni dobozát, majd eljött a főhadnagy, és mesélt a háborúról szörnyűségeket.

Elkapták a mongolok és ledobták egy kiszáradt pusztai kút mélyére. Elmondja ezt a sztorit, majd hátrahagyva a Honda úrtól származó örökséget, távozik. A hagyaték egy üres doboz. Kumiko nem jön haza. Aznap reggel kiváltotta a ruháit a tisztítónál, és azonmód nyoma veszett. A munkahelyét sem értesíti. Ez a tegnapi nap eseménysora.

Ám, hogy mindez egyetlen nap alatt történt, azt sehogy sem tudtam elhinni. Mindez túl sok nekem ilyen rövid idő alatt.

Ahogy ezt végiggondoltam, egyszerre csak szörnyű álmosság fogott el. Nemcsak egyszerűen elálmosodtam, hanem olyan borzasztó erővel tört rám a fáradtság, hogy teljesen levett a lábamról. Mint mikor egy védekezni képtelen emberről lerántják a ruháját, úgy tépte le rólam az álom az öntudatomat. Még elvánszorogtam valahogy a hálószobába, félig levetkőztem, majd úgy, ahogy voltam, alsóneműben beestem az ágyba. Szerettem volna megnézni a fejemnél lévő órát, de nem telt az erőmből annyira sem, hogy a fejemet megmozdítsam. Azonmód, lehunyt szemmel, feneketlen, mély álomba zuhantam.

Álmomban Kumiko ruháján húztam föl a cipzárat, láttam a szép sima, fehér hátát. Ám amint befejeztem, látom ám, hogy nem a feleségem, hanem Kanó Kréta az. A szobában csak ketten vagyunk, ő meg én.

Ugyanott, ahol a múltkori álomban. Egy szállodai lakosztályban. Az asztalon *Cutty Sark* két pohárral. Színültig tele a jégtartó. Valaki elmegy a lakosztály előtti folyosón, és nagy hangon mond valamit. Nem tudom jól elkapni a szavait, csak azt, hogy valamilyen idegen nyelvet beszél. A mennyezetről lógó csillár nincs felkapcsolva. A szobában csak valami halvány világítás dereng. A vastag függönyök is gondosan behúzva.

Kumiko nyári ruhája Kanó Krétán. Kissé térden felül érő, világoskék, áttört hatású madaras mintával. A nő, mint mindig, ezúttal is Jacqueline Kennedy módjára, alaposan kikészítve. Bal kezén páros karperec himbálózik.

– Mi ez a ruha rajtad? A tiéd? – kérdezem tőle.

A nő felém fordul, és a fejét rázza. Kigöndörített frufruja jólesően ringatózik.

– Nem bizony, nem az enyém, csak kölcsönvettem egy időre. Ne is törődjön vele Okada úr. Senkinek sem ártok ezzel.

– És egyáltalán, hol vagyunk most? – folytatom a kérdezősködést, de a nő nem válaszol.

Leülök az ágy szélére, akárcsak a múltkor. Öltönyben, vízcseppmintás nyakkendővel.

– Ne gondoljon semmire – mondja a nő. – Nincs semmi baj. Minden rendbe jön.

Megint úgy, mint a múltkor, lehúzza a nadrágom cipzárját, előszedi, beveszi, de ezúttal nem nekivetkőzve, végig rajta marad Kumiko ruhája. Meg akarok mozdulni, de mintha láthatatlan szálakkal lekötöztek volna, meg sem bírok moccanni. A fa(llo)szom pedig szörnyen megkeményedik, megnő a szájában.

Látom, ahogy verdes a műszempilla, az ondolált frufru meg ide-oda himbálózik. Zörög a kettős karperec, hosszú puha nyelve pedig csak úgy pörög rajtam. Talán azért, hogy elhúzza a dolgok végső kimenetelét, a nő hirtelen eltávolodik tőlem. Nekiáll levetkőztetni, le a zakót, nyakkendőt, inget, lehúzza rólam még az alsóneműt is, majd ruhátlanul hanyatt lefektet az ágyra. Ő azonban nem vetkőzik. Leül mellém az ágyra, és a kezemet bevezeti a ruhája alá, ahol már nincs rajta semmi. Az uj-

jammal ki is tapinthattam a meleg rést rajta. Mély, forró volt, és már jócskán átázott. Minden ellenállás nélkül, valósággal beszippantotta magába az ujjamat.

– Figyeljen csak, mindjárt idejön Vataja Noboru? – kérdezem. – Őt várod itt, nem?

Kréta csendesen a homlokomra simítja a kezét.

– Maga ne törődjön semmivel. Bízza csak ránk.

– Hogyhogy *ránk?* – lepődöm meg, de a nő mit sem válaszol erre.

Lovaglóülésben rám száll, és a megkeményedett szervet kézzel bevezeti. Mikor aztán az a helyére kerül, az ágyékával lassú körözésbe fog. Ennek megfelelően simogatott a ruhája széle a pucér hasamnál meg a combomon. A szoknya harangja rám terül, és olyannak látom Kanó Krétát, mintha egy puha óriásgomba telepedett volna rám. Az éjszaka sötétjében szétereszti fonalait, és a korhadt avaron hangtalanul kitárulkozik. A nőben odabent a forrósággal egyidejűleg hideget is érzek. Elnyelt, csábított és ugyanakkor taszított is, de ettől a fa(llo)szom még jobban nőtt és keményedett, azonmód szét akart repedni. Furcsa érzés, túlment már a szexualitás határain. Azt érzem, hogy lassanként valami különös dolog oson belém a nőből a nemi szerveken át.

Kanó Kréta csukott szemmel, könnyedén felemelt állal, mintegy álomban, csendesen ringatózik előre-hátra. Látom, ahogy a lihegéstől a melle a ruha alatt fel-le hullámzik. Néhány hajszál izzadt homlokára tapad. Elképzelem, ahogy egymagamban lebegek a végtelen tenger színén, és a langyos víz mindenestül körülölel. Szemem lecsukva fülelek, és hallom az apró hullámok hangját, ahogy az arcomhoz csapódnak. Lassan közelít a

dagály, felvesz és sodor valamerre. Nem gondolok semmire, ahogy Kanó Kréta mondta. Szemlehunyva, erőtlenül engedem, hadd sodorjon magával az ár.

Hirtelen arra leszek figyelmes, hogy a szobában teljes a sötétség, hiába próbálok körülnézni, úgyszólván semmit sem látok magam körül. Észre sem vettem, amint a falikarok fénye egymás után, egytől egyig kihunyt. A nő kék ruhája még mindig hullámzik rajtam, de én csak halvány körvonalait látom.

– Felejts – szól a nő, de nem Kanó Kréta hangján. – Felejts el mindent, ahogy elalszol, ahogy az álomba merülsz, ahogy belesüllyedsz a meleg iszapba, ahonnan jöttünk és ahová visszatérünk.

A telefonáló nő hangja! Ő volt az, aki rám telepedett, és akivel úgy összeelegyedtem. A rejtélyes telefonáló, aki persze Kumiko ruháját viseli. Míg nem figyeltem oda, ezek Kanó Krétával helyet cseréltek. Mit szóljak ehhez? Nem tudom, hogy mit, de azért valamit csak mondanom kell. Borzasztó zavarban vagyok, elannyira, hogy egy hang sem jön ki a torkomon. Csak valami meleg levegő tört elő belőlem. Erőltetve kinyitom a szememet, hogy lássam a rajtam ülő nő arcát, de nagyon sötét van a szobában.

A nő ezután már nem szól semmit, csak még boszorkányosabban kezdi riszálni a derekát. Puha testével befogva a szervemet, mely valósággal önálló életet él már. Akkor hallom, hogy a nő mögött lévő ajtó kilincsét lenyomta valaki, vagy talán már be is nyitott. Valami fehér fénnyel villan a sötétben. Lehet, hogy a folyosóról beeső fénysugártól felsziporkázott a jégtartó edény az asztalon, de lehet, hogy valami penge éle ragyog. De akkor én már nem gondolok semmire, csak bevégzem a műveletet.

*

Lezuhanyoztam, és ragacsos alsómat is kimostam. Nofene, gondoltam magamban, ilyen zűrök között nekem még magömléseket is kell produkálnom?!

Tisztát vettem, majd ismét kimentem a tornácra kertet bámulni. Napfény özönlött a kertre, táncolt a zöld leveleken. Az elmúlt napok esőzései következtében a kertet elborították friss zöldjükkel a gyomok, elhanyagolt küllemet kölcsönözve neki.

Már megint Kanó Kréta! Rövid időn belül kétszer is elsültem álmomban, és a partnerem mindkét esetben ő volt. Pedig soha eszembe sem jutott, hogy de jó lenne lefeküdni vele. Még csak át sem villant rajtam ilyen gondolat. Mégis, abban a szobában mindig összeszűröm vele a levet. Ugyan már miért? – nem tudtam megérteni.

Meg aztán közben átváltozik a telefonos nővé. Ez meg ki lehet? Aki ismer engem. Azt állítja, hogy én is őt. Végiggondoltam eddigi szexuális partnereimet, de nem volt köztük. Mégis volt benne valami, amivel megfogott, és képes volt ennyire nyugtalanítani engem.

Derengeni kezdett valami az emlékezetemben. Éreztem, hogy ügyetlenül mocorog bennem *valami.* Valami kis utalás lehet, egy szál, melyet, ha meghúzok, legombolyíthatom az egészet, és az megoldja az én gondomat is. Csakhogy sehol sem találtam azt a fonalat.

Egy idő után abbahagytam a fejtörést. „Felejts el mindent, mint ahogy elalszol, mint ahogy álomba merülsz, ahogy belesüllyedsz a meleg iszapba, ahonnan jöttünk és ahová visszatérünk.”

*

Már hat óra felé járt az idő, de telefon nem jött, csak Kaszahara Mei az időt múlatni. Egy kis sört szeretne – mondta, mire kivettem egy hideg dobozzal a hűtőből, és ketten megittuk. Megéheztem, készítettem hát sonkás-salátás szendvicset, azt ettem. Ezt látva a lány is kért és kapott egy ugyanolyat. Némán fogyasztottuk a szendvicset sörrel. Néha fölnéztem a faliórára.

– Van ebben a lakásban tévé? – kérdezte Kaszahara Mei.

– Az nincsen.

A lány kissé beharapta az ajkát.

– Igaz, gondoltam is, hogy nincsen. Utálja a televíziót?

– Nem különösebben, de nem is hiányzik.

Ezen elgondolkodott, majd jött a következő kérdés:

– Kurbli úr mióta nős?

– Hat éve.

– És ezalatt végig nem volt tévéje?

– Nem volt. Első időkben nem is volt rá felesleges pénzem, azután meg már megszoktam nélküle. Jobb a csend.

– Jó lehet magának.

– Miért?

Kaszahara Mei elfintorodott.

– Mert én egy napig sem tudnék meglenni nélküle.

– Ettől boldogtalan vagy?

Erre nem válaszolt, hanem kérdezett megint.

– Kurbli úr sem túl boldog, mert Kumiko asszony nem jött haza, igaz?

Bólintottam, és kortyoltam egyet a sörből.

– Így van ez – mondtam, és tényleg úgy volt.

A lány cigarettát vett a szájába, és gyakorlottan rágyújtott egy gyufával.

– Szeretnék kérdezni valamit – mondta –, de válaszoljon őszintén, úgy, ahogy gondolja. Csúnya vagyok én?

Letettem a sört és ránéztem. Éppen másutt jártak a gondolataim, miközben beszélt. Bő, fekete trikót viselt, kislányos melle félig kilógott alóla.

– Egyáltalán nem vagy csúnya. Ez biztos. Miért kérdezed?

– Volt egy fiúm, aki folyton csúfolt. Azt mondta, randa vagyok és kicsi a mellem.

– Az ő motorjával történt a baleset?

– Igen.

Egy darabig a szájából kieresztett füstcsíkot bámultam.

– Ebben a korban a fiúk szokták ezt mondani – nyugtattam meg. – Maguk sem tudják, mit akarnak, inkább valami egészen más, oda nem illő dolgot hoznak szóba. Feleslegesen megsértik az embereket, vagy maguk is megsértődnek. Az biztos, hogy te nem vagy csúf. Nagyon is csinos vagy, szerintem. Nem udvariaskodásból mondom, nem hazudok.

Ezen elgondolkozva az üres sörösdobozba verte a hamut.

– Kurbli úrnak szép asszony a felesége?

– Vajon… nem is tudom, van, aki azt mondja, van, aki nem. Ízlés dolga.

– Hm – reagált Kaszahara Mei, és kissé unottan megkocogtatta körmével a poharát.

– És mi lett ezzel a motoros fiúval, találkoztok még?

– Már nem – azzal a lány kissé megsimította a forradást a szeme sarkában. – Nem akarom többet látni. Ez biztos. Kétszáz százalékra. Fogadok akár a jobb lábam kisujjába, ha kell, de most inkább nem szeretnék erről beszélni. Valahogy úgy vagyok vele, ha kimondom, már nem is lenne igaz. Meg tudja ezt érteni Kurbli úr?

– Azt hiszem, igen – mondtam, miközben a nappaliban lévő telefonra pillantottam. Élettelen tárgynak tettette magát, összegömbölyödve lesett a prédára, akár valami mélytengeri állat.

– Kurbli úr! Egyszer majd mesélek a fiúról, ha kedvem lesz rá. De nem most. Nem fűlik hozzá a fogam – ránézett az órájára. – Na, nekem mennem kell. Köszönöm a sört.

Kikísértem a kerítésig. A holdfény vastagon belepte a földet. Lassan már megtelt a hold, láttára eszembe jutott, hogy közeledik Kumiko menstruációja. Igaz, lehet, hogy nekem többé semmi közöm hozzá. A gondolattól furcsa érzés fogott el, mintha valami furcsa, ismeretlen nedv töltötte volna el a bensőmet. Valami szomorúságféle volt ez.

Kaszahara Mei a kerítésen pihentetve a kezét visszafordult, és megkérdezte:

– Figyeljen csak, Kurbli úr szereti még Kumiko asszonyt?

– Azt hiszem, igen.

– Akkor is, ha szeretője van, és azzal hagyta el, Kurbli úr, akkor is szereti még? És ha azt mondaná, hogy visszajönne, persze visszafogadná, ugye?

– Nehéz kérdés – sóhajtottam. – Ha valóban úgy történne, meg kellene gondolnom.

– Tapintatlan voltam – csettintett nyelvével Kaszahara Mei –, de azért ne haragudjon rám. Egyszerűen csak szerettem volna tudni, milyen is lehet az, amikor egy asszony fogja magát és elmegy otthonról. Bizony, sok minden van, amit nem tudok még.

– Nem haragszom különösebben – mondtam, és megint felnéztem a holdra.

– Hát akkor, minden jót. Ha hazajön a felesége, minden jóra fordulhat, nem igaz? – mondta Kaszahara Mei, majd meglepő könnyedséggel áttette magát a kerítésen, és eltűnt a nyári éjszakában.

*

Távozásával megint rám tört az egyedüllét. Ültem a tornácon, és töprengtem Kaszahara Mei hátrahagyott kérdésén. Ha Kumikónak szeretője van és férfival ment el, vajon vissza tudnám-e fogadni, ha hazajönne? Nem tudtam rá válaszolni. *Képtelen voltam rá.* Bizony, sok minden van, amit nem tudok még.

Csengett a telefon, és én reflexszerűen felkaptam a kagylót.

– Halló! – mondta a női hang. – Kanó Málta vagyok. Elnézést, hogy folyton alkalmatlankodom a telefonjaimmal. Szeretnék érdeklődni, hogy holnapra van-e valamilyen programja Okada úrnak?

Mondtam, hogy nincsen. Én már csak ilyen vagyok – nincsenek programjaim.

– Akkor lehetséges lenne, hogy holnap beszéljünk egymással? – kérdezte Kanó Málta.

– Kumikóval kapcsolatban?

– Valahogy olyasformán – válaszolt a nő, gondosan megválogatva a szavakat. – És a beszélgetésen valószínűleg részt vesz majd Vataja Noboru úr is – tette hozzá.

Amikor ezt meghallottam, nagy kedvem támadt lecsapni a kagylót.

– Szóval, akkor hármasban találkoznánk, hogy elbeszélgessünk? – érdeklődtem.

– Úgy, igen – erősítette meg Kanó Málta. – Ebben az esetben szükség van rá. Sajnos, telefonban nem tudom részletesen megindokolni.

– Értem. Rendben van – egyeztem bele.

– Akkor hát holnap egykor, ha megfelel önnek, ugyanott találkozhatnánk, mint a múlt alkalommal. Sinagavában, a *Pacific Szálló* kávézójában.

Megismételtem a helyet és időt, majd letettem a kagylót.

*

Tízkor még felhívott Kaszahara Mei, de nem volt különösebb mondanivalója, csak telefonálni akart valakinek. Fecsegtünk egy kicsit, míg végül megkérdezte:

– Kurbli úr, van valami jó híre azóta?

– Jó hír sincs, semmi sincs – válaszoltam.

3

Vataja Noboru előad
–
Mocsokszigeti majmok

Amikor megérkeztem a kávézóba, jóllehet a megbeszélt egy óráig hátra volt még tíz perc, Kanó Málta és Vataja Noboru már ott ültek egy asztalnál és vártak rám. Igaz, hogy az ebédidő miatt zsúfolásig megtelt a terem, de azért rögtön felfedeztem Kanó Málta jellegzetes figuráját. Kevés olyan embert hord hátán a föld, aki ragyogó nyári délutánon piros nejlonkalapot nyom a fejébe. Ha ez a nő nem gyűjt azonos formájú, színű és állagú fejfedőket, akkor ugyannak a kalapnak kellett a fején lennie, mint annak idején. Megjelenése ezúttal is fess és ízléses: fehér vászonból a blézer, rövid ujjú, alatta kerek nyakkivágású kartonblúz. Minden patyolatfehér, egyetlen ránc nélkül. Semmi ékszer, semmi smink. A fejrevaló azonban ütötte ezt az együttest, hangulatában, anyagában és egyébként. A nő levette a fejéről, és az asztalra tette, mintha csak rám várt volna, hogy odaüljek hozzájuk. A kalap mellett helyet kapott még egy sárga bőr kézitáska is. Valami tonikfélét rendelhetett, az állt előtte érintetlenül. Az ital az öblös vizespohárban valahogy kínkeservesen, vékonyan habzott.

Vataja Noboru zöld napszemüveget viselt. Amint megérkeztem, levette, figyelmesen szemügyre vette a lencsét, majd kisvártatva mégiscsak feltette. Tengerészkék vászondzseki volt rajta, alatta vadonatújnak látszó fehér póló. Jeges tea állt előtte, de még ő sem nagyon nyúlhatott hozzá.

Kávét rendeltem, és ittam egy korty hideg vizet.

Egy darabig egyikünk sem szólt. Úgy látszott, mintha Vataja Noboru még azt sem vette volna észre, hogy megérkeztem. Szerettem volna megbizonyosodni róla, hogy nem vagyok átlátszó, tehát néhányszor megforgattam magam előtt a tenyeremet. Végre megjött a pincér, csészét tett elém, kávét töltött bele a kannájából. Amikor elment, Kanó Málta aprót köhentett, mintha csak mikrofonpróbát tartana. De nem szólt egy szót sem.

Elsőnek Vataja Noboru nyitotta ki a száját.

– Nincs túl sok idő, ezért lehetőleg egyszerűen és tárgyilagosan beszéljünk – szólította meg az asztalon álló, rozsdamentes acélból készült cukortartót, valójában persze hozzám intézte szavait. Az edény éppen közöttünk feküdt, tehát kézenfekvőnek tűnt, hogy abba az irányba forduljon.

– Miről is beszéljünk egyszerűen és tárgyilagosan? – kérdeztem egyszerűen és tárgyilagosan.

Erre Vataja levette a szemüveget, összehajtva az asztalra tette, és végre rám emelte tekintetét. Igaz, hogy több mint három éve találkoztunk egymással utoljára, mégsem vett erőt rajtam a viszontlátás fölött érzett kitörő lelkesedés. Gondoltam, talán azért, mert eleget láttam azóta is tévében vagy a folyóiratokban. Vannak olyan dolgok, amelyek – tetszik, nem tetszik – csípik az ember szemét. Olyanok, mint a füst, és beleszivárognak a tudatba.

Ám ezúttal, hogy ilyen közelről vehettem pofafürdőt, feltűnt, hogy az a benyomás, melyet ez az arc keltett bennem, egészen más, mint három évvel ezelőtt. Régen a tekintete olyan üvegesnek látszott, hogy is mondjam csak, állott pocsolyához hasonlított, de ez háttérbe szorult, és helyét valami erőltetett élénkség töltötte be. Egyszerűbben szólva, Vataja Noboru valami új, mesterkéltebb álarcot szerzett be magának. Egy egész jól sikerült maszkot viselt. Meglehet az is, hogy új bőr feszült az arcán. Akár az új álarcnak, akár az új ábrázatnak köszönhetően – még én sem vonhattam kétségbe – tagadhatatlanul volt benne egyfajta vonzerő. Úgy beszélt, úgy mozgott, mint akit egyenesen a tévéskatulyából húztak ki. Folyvást érezhető volt köztünk a képernyő üvege. Én ezen az oldalon, ő meg odaát.

– Talán te is tudod, miről van szó. Kumikóról – mondta.

– Vagyis, hogy mihez kezdjetek ezután. Te és Kumiko.

– Pontosabban mit jelentsen az, hogy mi „mihez kezdjünk”? – kérdeztem, és felvettem a kávéscsészét egy korty erejéig.

Vataja Noboru csodálkozó tekintettel nézett rám.

– Még hogy mit jelentsen?! Mit gondolsz, meddig mehet ez így tovább? Kumiko egy másik férfit szerzett, te meg maradtál magadnak. Ez az állapot így senkinek sem jó.

– Férfit szerzett magának!? – kérdeztem.

– Várjon egy pillanatra! – szólt közbe ekkor Kanó Málta.

– Szíveskedjenek sorrendet tartani a beszédben. Vataja úr és Okada úr is, kérem, tartsák be a sorrendet.

– Nem értem – mondta erre Vataja színtelen hangon. – Miről beszélünk? Nincs itt semmiféle sorrend.

– Jó – szóltam oda Máltának –, hadd beszéljen elsőnek ő, azután majd meglátjuk, hogyan tovább. Persze csak, ha jó így.

Kanó Málta kissé elhúzta a száját, azután biccentett.

– Jól van. Akkor kérem, Vataja úr, beszéljen.

– Kumikónak volt valakije, és elment azzal a férfival – ez eddig világos. Ezek után nincs értelme fenntartani a házasságot. Szerencsére nincs gyerek, tekintettel a körülményekre, így nincs szükség tartásdíj megállapítására sem, röviden ennyi. Csak a házassági anyakönyvezést kell törölni. Ügyvéd előtt aláírás, pecsét, és kész. Hadd tegyem még hozzá a tények kedvéért, hogy amit elmondtam, az a Vataja család végleges állásfoglalása az ügyben.

Karba font kézzel hallgattam, majd elgondolkoztam egy kicsit a hallottakon.

– Van azért néhány kérdésem. Először is honnan tudja, hogy Kumikónak szeretője van?

– Közvetlenül Kumikótól.

Nem tudtam, mit is mondjak erre, az asztalnak támasztva a kezemet gondolkoztam egy darabig. Kissé érthetetlen volt számomra, hogy Kumiko ugyan miért oszthatta meg vele ezt a magánjellegű információt.

– Egy hete Kumiko felhívott telefonon, hogy beszélni akar velem – mondta Vataja. – Találkoztunk. Világossá tette előttem, hogy együtt van egy férfival.

Rágyújtottam volna, mint régen, de persze nem volt cigaretta, helyette ittam a kávéból, majd visszatettem a csészét a tányérjára. Hangosan csörrent az edény.

– Ezután Kumiko elment hazulról – fűzte hozzá Vataja.

– Értem – vettem át a szót. – Valószínűleg úgy van, ahogy mondta. Kumikónak szeretője lett, és ebben az ügyben magához fordult tanácsért. Nehezen hiszem el, de nem valószínű az sem, hogy hazudna nekem.

– Természetesen nem hazudok – mondta Vataja enyhe mosollyal a szája körül.

– Akkor hát csak ennyit akart velem közölni? Kumiko elment egy férfival, és egyezzem bele a válásba, igaz? – kérdeztem.

Vataja Noboru takarékosan rábiccentett egy kicsit erre.

– Talán te is tudod – folytatta –, én nem értettem egyet annak idején azzal, hogy össze akartok házasodni. Nem az én dolgom, tehát nem hangoztattam különösebben. Nem mondom, most már úgy vélem, talán jobb lett volna, ha hangot adok a nemtetszésemnek.

Itt ivott egy kortyot, és olyan csendesen tette a poharat az asztalra, hogy nem lehetett hallani, ahogy koppan.

– Első találkozásunktól fogva – folytatta – világos volt, hogy nincs mit várnom egy olyan embertől, mint amilyen te vagy. A magadfajtánál nem lehet olyan tulajdonságokat találni, melyek segítségével valamire vinné. Az is elképzelhetetlen, hogy saját erejéből fejlődőképes, komoly ember váljék belőle. Mindig is sötét figura voltál, és nem volt benned semmi, ami megvilágosodott volna. Amibe belefogsz, az mind félbe fog maradni, neked semmi sem sikerül. Úgy is lett, ahogy elsőre gondoltam. Már hat éve vagytok házasok. Egyáltalán, mit csináltál te ezalatt? Semmit – igaz!? Mit műveltél hat esztendőn át? Csak arra voltál képes, hogy otthagyd az állásodat, és a feleséged nyakán lógj.

Most már munkád sincs, és semmi elképzelésed arról, hogy mihez kezdj magaddal. Magyarán szólva a fejedben nincs semmi, csak valami szemét meg kavics. Miért ment hozzád Kumiko? – máig sem értem. Lehet, hogy érdekelte a szemét meg a kavics a fejedben. De hát Kumiko végül is Kumiko, a kavics az meg kavics. Vagyis a mellény kezdettől fogva félre volt gombolva. Persze Kumiko is problematikus, az a lány gyerekkorától kezdve, izé… bizonyos fokig sérült volt, és azt hiszem, ezért vonzódhatott hozzád egy ideig. De ennek már vége. Mindegy, mindenesetre jobb, ha már így alakult, essünk túl rajta. Mi a szüleivel gondoskodunk Kumikóról, te ezentúl ne törődj vele. Ne járj utána, hol lehet. Ez már nem tartozik rád. Csak feleslegesen bonyolítod a történetet, ha előkerülsz valahonnan. Valahol másutt kezdj magadhoz illő életet. Mindenkinek így lesz jó.

Jelezve, hogy végére ért mondandójának, Vataja Noboru kiitta a vizét, és szólt a pincérnek, hogy töltsön utána.

– Van még valami mondanivalója? – kérdeztem.

Ezúttal is csak kicsit, de megrázta a fejét, hogy nem.

– Hát akkor… – mondtam Kanó Málta felé fordulva. – Most melyikünkön van a beszéd sora?

A nő elővette a kézitáskájából kis, fehér kendőjét, és megtörölte a száját, majd a táskát visszatéve az asztalra befedte a piros nejlonkalappal.

– Nyilvánvaló – mondta –, mindez Okada úr számára sokkolóan hat, és igazán sajnálatos, hogy szemtől szembe ilyeneket kell hallania. Kérem szíves megértését.

Vataja Noboru megnézte a karóráját, hogy meggyőződjék róla, miszerint a Föld folyamatosan forog tovább, és ő igen értékes időt pocsékolt el eközben.

– Hát jó – mondta Kanó Málta –, akkor végre öntsünk tiszta vizet a pohárba, az ön felesége járt nálam. Eljött hozzám tanácsot kérni.

– Az én javaslatomra – szólt közbe Vataja. – Eljött hozzám az elveszett macska ügye miatt, és akkor hoztam össze kettejüket.

– Mikor volt ez? – kérdeztem Máltától. – Mielőtt találkoztam volna magával, vagy azután?

– Előtte – válaszolta a nő.

– Akkor hát – fordultam hozzá –, sorrendbe rakva az eseményeket, nagyjából a következőképpen történhetett: Kumiko tudott magáról Vataja úr jóvoltából, és elment magához a macska megkeresése végett tanácskozni. Ezután, valami általam ismeretlen okból, elhallgatva, hogy már találkoztak, engem küldött, hogy beszéljek magával. Ekkor találkoztunk ugyanitt és beszéltünk egymással először. Valahogy így volt?

– Nagyjából igen – ismerte be nagy nehezen a nő. – Először egyszerűen csak a macskakeresés ügyében, de én éreztem, hogy még mélyebben lappang valami. Ezért akartam Okada úrral találkozni. Közvetlenül beszélni, megismerkedni önnel. Ezután ismét találkoztam a kedves feleségével, és *még mélyebb, személyes ügyekről* kellett tőle értesülnöm.

– Vagyis elmondta magának, hogy szeretője van.

– Végül is valahogy így történt, azt hiszem. Sajnos, az én helyzetemben ennél többet nem mondhatok – mondta Kanó Málta.

Sóhajtottam, nem mintha ettől valami is megváltozott volna, de nem álltam meg, hogy ne sóhajtsak egyet.

– Szóval akkor a feleségem már régen együtt volt azzal az emberrel?

– Azt hiszem, két és fél hónapja.

– Két és fél hónap! – lepődtem meg. – És én nem vettem észre semmit?!

– Azért – felelte a nő mert Okada úr egyáltalán nem gyanakodott a feleségére.

Bólintottam.

– Ahogy mondja, ez igaz. Sejtelmem sem volt róla, meg sem fordult meg a fejemben ilyesmi. Nem hittem, hogy megcsal, félrevezet engem, szinte még ma sem tudom elhinni.

– Végül is történjen bármi, a helyes hozzáállás az, hogy valakiben teljesen meg tudunk bízni – állította a nő.

– Csak nem nagyon lehetséges – szólt közbe Vataja.

Odalépett a pincér, és töltött még a kávéból. A szomszéd asztalnál egy lány hangosan felnevetett.

– Végül is egyáltalán mi okból gyűltünk mi össze itt? – szegeztem a kérdést Vataja Noborunak. – Azért találkoztunk mi hárman, hogy velem megértessék: egyezzem bele a válásba? Vagy van valami még mélyebb oka is ennek a találkozónak? Első hallásra úgy tűnik nekem, hogy követni tudtam a mondanivalóját, de a lényeg valahogy homályban maradt, nem egészen világos. Jó, maga azt mondja, hogy Kumikónak van valakije, és azért hagyott ott. De hova ment? Egyedül, vagy azzal az emberrel? Miért nem ad nekem semmiféle hírt magáról? Ha van sze-

retője, hát van, mit lehet tenni? Én azonban ezt Kumiko szájából akarom hallani, és addig semmit sem hiszek el. Érthető? Ebben az ügyben ketten vagyunk érintettek: én és Kumiko! Megbeszéljük, eldöntjük, mit akarunk. Ebbe magának nincsen beleszólása.

Vataja Noboru félretolta a teáját, melyhez még hozzá sem nyúlt.

– Mi azért vagyunk itt – mondta –, hogy figyelmeztessünk. Ezért kértem Kanó Máltát is, hogy jöjjön el ide, mert jobb, ha egy harmadik is jelen van kettőnk beszélgetésénél. Nem tudom, ki a partnere, és hogy hol jár most Kumiko. Felnőtt ember, azt teszi, amihez kedve van. Az is lehet, hogy nem akarja tudatni veled, hogy merre jár. Azért nem ad hírt magáról, mert nincs kedve beszélni veled.

– Egyáltalán mit beszélt maguknak Kumiko? Tudtommal egyikük sincs vele bizalmas viszonyban! – szegeztem nekik a kérdést.

– Ha veled meg olyan bizalmas viszonyban volt, akkor miért feküdt le mással? – vágott vissza Vataja Noboru.

Kanó Málta a torkát köszörülte. Vataja folytatta.

– Maga Kumiko mondta nekem, hogy más férfival van viszonya, és szeretne tiszta vizet önteni a pohárba. Erre én azt tanácsoltam neki, hogy el lehet válni. Kumiko azt mondta, hogy meggondolja.

– Csak ennyi? – kérdeztem.

– Miért, mi kell még?!

– Őszintén szólva, ennyiért Kumiko nem megy el magához tanácsért! – mondtam. – Ennyire magától is rá tud jönni, ezt

magától is kitalálja. Vagy egyszerűen közvetlenül nekem mondja meg. Biztos, hogy nem volt ezenkívül még valami? Ami miatt össze kellett dugni a fejüket Kumikóval, hogy okvetlenül megbeszéljék?

Vataja Noboru szája körül mosoly játszadozott, de olyan keskenyen és hidegen, mint amilyen a harmadnapos újhold.

– Sok beszédnek sok az alja – mondta halkan, de érthetően.

– Sok beszédnek sok az alja – mondtam utána próbaképp.

– Úgy bizony. Valakinek elcsábítják a feleségét, ráadásul meg is szöktetik, és még ő keresi másokban a hibát, az ostoba! Ezért ugyan nem kellett volna idejönnöm. Felesleges volt, időpocsékolás, semmi más. Olyan, mint az ablakon kidobott pénz.

Amikor befejezte, egyszerre mély csend szállt ránk.

– Ismeri a mocsokszigeti majmok történetét? – kérdeztem ekkor Vataját.

A férfi értetlenül rázta meg a fejét.

– Nem én.

– Van valahol messze egy sziget, neve sincsen, mert nem érdemli meg. Olyan pocsék formája van annak a förtelemnek. Nő rajta egy korcs pálmafa, mely bűzös gyümölcsöket terem. Az ott élő ocsmány majmok nagy előszeretettel fogyasztják ezeket, hogy undormányokat ürítsenek tőle. Az pedig a földre hullva megfertőzi a talajt, hogy a rajta élő pálmafa még visszataszítóbb legyen. És így tovább, körbe-körbe.

Ittam egy korty kávét, azután folytattam, egyenesen Vataja Noborunak címezve.

– A mocsokszigetet az juttatta az eszembe, hogy magára néztem. Azt akartam mondani mindezzel, hogy bizonyos fajta ocsmányság, zavaros, mocskos sötétség saját erejéből, bővítetten és önmagába visszatérően, újratermelődik. Ha túlmegy a határon – senki sem tudja megállítani. *Például még az érintettek sem.*

Vataja Noboru arckifejezése teljességgel kifejezéstelen maradt. Mosolya lehervadt már, de nyoma sem volt rajta idegességnek. A két szemöldöke között jelent meg csupán egyetlen kis ránc. Nem emlékszem, hogy ez azelőtt is ott volt-e vagy sem.

– Figyeljen csak – folytattam –, én jól tudom, milyen ember maga *valójában.* Azt mondja, hogy én szemét vagyok, vagy kavicstörmelék, akit ha kedve tartja, akár még reggeli előtt kikészíthet. De a dolgok nem ilyen egyszerűek ám! Lehet, hogy maga csak törmeléknek néz engem, de nem vagyok olyan ostoba, ahogy maga azt gondolja. Tisztában vagyok vele, hogy a fényes képernyő felé, a világ felé mutatott álarc mögött mi rejtőzik. Ismerem azt a titkot. Kumiko is tudja, meg én is. Le tudom leplezni, ha éppen kedvem tartja. Napvilágra kerül a valóság. Lehet, hogy ez időbe telik, de nekem sikerülni fog. Unalmas fráter vagyok, tudom, de nem homokzsák, élő ember, akit ha megütnek, hát visszavág. Ezt jól jegyezze meg!

Vataja egy szó, egy arcrándulás nélkül meredt rám. Olyan képet vágott, akár egy meteorit odafent az űrben. Pedig amit mondtam, az majdnem teljesen légből kapott szöveg volt. Nem ismertem én semmilyen titkot, csak sejtettem, hogy valami hiba van a kréta körül, de azt már nem tudhattam, hogy konkrétan mi is lehet az. Mégis úgy tűnt, hogy valami kikezdte a magabiztosságát, az arca ezúttal világosan jelezte a találatot. Nem mosolygott, nem fölényeskedett és nem kapott a lehetőségeken,

mint a tévéviták során szokta. Mozdulatlanul ült a helyén és csak hallgatott.

Különös változás játszódott le az arcán. Lassanként elpirult ugyanis, de nagyon furcsán. Foltokban vörösödött, másutt pedig különös sápadtfehér maradt. Az őszi erdőt juttatta eszembe, ahol az összevissza tenyésző lombhullatók és az örökzöld lombja vegyesen tarkállik.

Vataja Noboru kisvártatva felállt, feltette a napszemüvegét. Az arca még mindig ugyanolyan foltos maradt, mintha valahogy odaragadt volna. Kanó Málta meg sem mukkant, meg sem moccant, csak ült ott egy helyben. Vataja felém fordult, mintha mondani akart volna valamit, de végül meggondolta magát, és nem szólt semmit. Némán felállt az asztaltól, és eltűnt onnan.

*

Távozása után mi is hallgattunk egy darabig Kanó Máltával. Szörnyen fáradtan éreztem magam. A pincér odajött, hogy ismét kávéval kínáljon. Mondtam, hogy nem kérek. A nő az asztalról felvette a piros kalapját, néhány percig azt nézte merően, majd letette maga mellé, az üres székre.

Rossz ízű lett a szám, ittam egy pohár vizet, hogy leöblítsem, de hiába, a szag visszamaradt.

– Az érzéseket néha ki kell engedni a külvilág felé – jegyezte meg Kanó Málta. – Különben megreked a benső, ugye hogy megkönnyebbült, amint kimondta azt, ami a szívét nyomja?

– Bizonyos fokig igen – ismertem be. – Viszont semmi sem oldódott meg, és semminek nem jutottunk a végére.

– Okada úr bizonyára nem kedveli Vataja Noboru urat…

– Amikor ez az ember megszólal, engem óhatatlanul elfog a hiábavalóság, az üresség érzése. A környezetében minden kopár és kietlen lesz. Akárhová nézek, csak sivárságot látok. Azt azonban nem tudom szavakkal megmagyarázni, miért vagyok így ezzel. Ezért néha olyat mondok, vagy olyat teszek, mintha nem is én volnék az. Utána pedig nagyon kínosan érzem magam. Annál nagyobb örömet semmi sem tud okozni, mint az, hogy többet nem kell látnom ezt az embert.

Kanó Málta többször is megrázta a fejét.

– Sajnos, kedves Okada úr, ezután is még sokszor látja majd Vataja urat. Ez elkerülhetetlen.

Lehet, hogy igaza van, gondoltam magamban, nem olyan könnyű egy ilyen alakkal szakítani.

Megint felvettem a vizespoharat, hogy igyak belőle. Azon tűnődtem, vajon honnan érzem én ezt a bűzt?

Feltettem a kérdést a nőnek:

– Viszont valamit szeretnék megtudni: maga melyik oldalon áll ebben az ügyben? Vataja Noboru oldalán, vagy az enyémen?

Kanó Málta az asztalra könyökölt, összekulcsolta a kezét az arca előtt.

– Egyik oldalon sem. Ugyanis nincsenek *oldalak.* Nem *léteznek,* mint ahogy nincs lent és fent, jobb, bal, elöl-hátul, kedves Okada úr.

– Úgy hangzik, mint egy zen mondás – ismertem el. – Mint gondolkodásmód igen érdekes lehet, de ezzel még nem sokra megyünk.

A nő bólintott, és az arca előtt vagy öt centire egymástól széttárta felém a tenyerét, mintha tölcsért akart volna csinálni belőle. Jó formájú, kis keze volt neki.

– Igen, amit mondtam, abban nincs semmi lényeges és a valóságban nem sok hasznát venni, viszont nem is árt a maga haszontalanságában. Önnek csakis saját kezűleg, saját erejéből lehet győzelmet aratni.

– *Animal planet* – mosolyodtam el. – Ha megütnek, üss vissza.

– Úgy van, ahogy mondani tetszik – azzal Kanó Málta, mintha csak elhagyott örökségét szerezte volna vissza, felkapta a táskáját, majd fejébe csapta a piros műanyag kalapját. Ez utóbbi cselekedete azt a furcsa érzést keltette bennem, hogy ezzel ki is szabta az időt, és pontot tett utána.

*

Miután elment, jó darabig csak gondolatok nélkül üldögéltem ott. Nem jutott semmi az eszembe, amiért fel kellene állnom, hogy megtegyem. Mégsem gubbaszthattam ott a végtelenségig. Vagy húsz perc múlva kifizettem mindhármunk számláját, és távoztam a kávézóból. A többiek ugyanis nem fizettek.

4

Elveszített kegyelem
–
Mentális prostitúció

Hazaérve a levelesládában vaskos levelet találtam. Mamija főhadnagy úrtól jött. A borítékra azzal a bizonyos, mutatós kalligráfiával, fekete tussal felírva a nevem és a lakcím. Először ruhát cseréltem, arcot mostam a fürdőszobában, majd kint a konyhában ittam két pohár jó hideg vizet. Sóhajtva hozzáláttam, hogy kibontsam a levelet.

A vékony papíron ott sorakoztak Mamija úr vékony, töltőtollal rótt írásjegyei. Vagy tíz oldalra rúgott a szöveg. Nagyjából átlapoztam, s azzal vissza is tettem a papírokat a borítékjukba. Túl fáradt voltam ahhoz, hogy egy ilyen hosszú levelet végigolvassak, nem tudtam volna összpontosítani. A kézírásos betűk során végigfuttatva a szememet, olyannak láttam őket, mint kékes bogárkák gomolygását. A fejemben halványan, de még mindig Vataja Noboru szavai visszhangzottak.

Lehevertem a díványra, és sokáig feküdtem ott csukott szemmel, gondolattalanul. Nem is volt ez nekem akkor olyan nehéz. Ilyenkor csak szét kell szórnom az eszméimet, jobb apró

dolgokba belekapni, ezt-azt felvetni, azután hagyni, hadd nyelje el őket a puszta lég.

Mire rászántam magam, hogy elolvasom a levelet, már délután öt felé járt az idő. Kiültem a tornácra, a hátamat az oszlophoz támasztva előhúztam a lapokat a borítékból. Az első oldalt elfoglalta az évszakra utaló hosszadalmas üdvözlés, köszönet a múltkori látogatásért, és mindenféle szokásos és unalmasan terjengős mentegetőzés. Az öregúr nagyon tudta, hogy mi illik, hiszen abból a korból maradt itt, amikor még jelentős időt foglalt le a mindennapokból az udvariasság. Tehát az első oldalt csak átfutottam, és már lapoztam is.

Elnézést kérek – írta –, *hogy olyan hosszan beszéltem a múltkor. Ezúttal azért bátorkodom soraimmal alkalmatlankodni, mert biztosítani szeretném afelől, hogy amit a múltkor volt szerencsém előadni önnek, az nem kitalált történet, nem is egy öregember önfeledt ábrándozása a múltról, hanem az utolsó szóig a színtiszta igazság. Nyilván a tisztelt Okada úr is tudja, milyen hosszú idő telt már el a háború óta, és az emlékek maguktól is megfakulnak már, és ahogy az ember öregszik, a memóriája és a gondolatai is elöregszenek. Ám vannak olyan emlékek, melyek egyáltalán nem halványulnak el.*

Ezekről Okada úron kívül senki emberfiának még nem beszéltem eleddig. Egy átlagos hallgató valószínűleg légből kapottnak tartaná az egészet. A legtöbb ember hajlamos mindazt értelmetlennek tartani, ami a felfogása határait meghaladja, számára az ilyesmit nem érdemes meghallgatni, tehát elereszti a füle mellett, és agyonhallgatva elfojtja magában. Ó, de jó is lenne, ha az én történetemről is bebizonyosodna, hogy merő képzelgés csupán. Egy szalmaszálba is belekapaszkodnék, ha reményt adna arra, hogy mindez tévedés volt, káprázat, rossz álom, és én élhettem volna nyugodtan is mind a mai napig. Hányszor igyekeztem magam meggyőzni erről! Érzékcsaló-

dás volt, a képzelet játéka csupán! Ám hiába nyomtam le az emlékezetet a mélységes sötétbe, egyre elevenebben, megerősödve bukkant fel ismét a napvilágra. Akárcsak a rákos sejt, gyökerét a tudatomba eresztve, valósággal a húsomba ette magát.

Még ma is élénken fel tudok idézni mindent a legapróbb részletekig, de mindent, akár ha tegnap történt volna. A kezemmel meg tudnám érinteni a homokot, a füvet, érzem még a szagát is. Vissza tudok emlékezni a felhők alakjára az égen, ahogy a száraz szél homokot sodor az arcomba. Azt érzem inkább érzékcsalódásnak és valótlanságnak, az lett álomszerű, ami azóta történt velem.

Emberi létem lényege, amit énemnek nevezhetnék, azon a végtelen kopár mongol síkon megfagyott vagy elhamvadt. Utána átkelve a határon a szovjet tankhadosztály elleni harcok során elvesztettem fél karomat, a szibériai hadifogolytáborban minden képzeletet felülmúló nyomorúságba jutottam, majd hazatérve jó harminc éven át tanítottam környezetismeretet egy vidéki iskolában, kis földemet műveltem, végig egyedül. De ezek az évek számomra csupán olyanok voltak, mint valami szemfényvesztés. Elszálltak, de nem elmúltak, az idő csak összezsugorodott, mint a bogár levedlett álcája. Egy szempillantás alatt megint csak ott vagyok, egyenesen visszatértem Kölün buyir kietlen pusztájába.

Az okot valószínűleg ott kell keresnem, a kút mélyén, ahol hevertem a fényben. Azt hiszem, ott veszítettem el az emberséges élet lehetőségét, azért töpörödött össze a létem üres lárvabőrré. Abban az átható napfényben, melynek sugara egyenesen leszúrt a kútfenékre. Napjában csupán egyszer, minden előzetes bevezetés nélkül, hirtelen megjelent, majd mielőtt ráeszméltem volna, már el is enyészett. Én azonban abban a pillanatnyi fényárban annyit láttam meg, amit egy egész életen keresztül sem lehet felfedezni. És miután megpil-

lantottam, nem voltam többé ugyanaz az ember, mint azelőtt, hanem egészen más.

Mi történt hát akkor velem ott, a kút mélyén? Több mint negyven év telt el azóta, és ma sem tudom igazán a lényegét megragadni. Épp ezért, amit most elmondok, az nem több, mint egy általam kiagyalt hipotézis. Nincsen egyetlen logikus érv sem, mely feltevéseimet alátámasztaná. Mégis azt hiszem, hogy ez áll a legközelebb a valósághoz, melyet átéltem.

Tehát a mongol katonák egy pusztai mély, sötét kútba vetettek, fájt a lábam, a vállam, nem volt sem víz, sem ennivaló, csak vártam ott a halált. Előzőleg szemtanúja voltam, amint elevenen megnyúznak egy embert. Ebben a hallatlanul kiélesedett és érzékeny tudatállapotban, a hirtelen besütő, intenzív napsugár hatására egyenesen leszálltam talán éppen oda, ahol saját tudatom magva található. Mindenesetre látok ott valami alakot. Vakító fényözön borít el, és fényárban úszom. A szememmel nem látok semmit, a fény mindenestül elnyel, de mégiscsak érzékelhetek a lelki szemeimmel. Vakságom előtt egy alak rajzolódik ki. Akármi, amiben élet van. Amint ott feketéllik a fényből föllebegve, egészen olyan, mint a napfogyatkozás árnyéka, de képtelen vagyok meghatározni, mi is lehet az. Felém közelít. Mintha csak a kegyelmet akarná elhozni nekem. Reszketve várom, de az akármi meggondolhatta magát, vagy már nincsen ideje, de végül is nem jön oda egészen hozzám. Éppen mielőtt határozott formát öltene, már el is illan, megint visszatér, beleolvad a fénybe, mely közben már elhalványul. Már nem is tűz be a napsugár.

Ez két nap is megtörtént. Ugyanaz a jelenség ismétlődött meg. Valami fellebegett a beözönlő, túláradó fényben, hogy azután dolgavégezetlen el is távozzék. Én meg éhen-szomjan a kútban odalenn, nem közönséges kínok között. De nekem nem ez volt a legvég-

ső kérdés, hanem attól gyötrődtem, hogy nem tudom azonosítani azt az akármicsodát a fényben. Éhe annak, hogy a láthatót láthassam, szomja annak, hogy a megismerhetőt megtudjam. Nem bántam volna az éh- és szomjhalált sem, ha tisztán láthatom. Őszintén így gondoltam. Bármilyen áldozatot vállaltam volna, hogy azt az alakot megpillanthassam.

Mégis örökre eltűnt a szemem elől. A kegyelemnek vége szakadt anélkül, hogy megkaphattam volna. Amint már mondtam, miután kijutottam a veremből, az életem annyit ért már csak, mint a levedlett, üres bőr. Ezért kerültem saját kérésemre tűzvonalba Mandzsúria inváziójakor. A szibériai fogolytáborban is szántszándékkal kerestem a legszörnyűségesebb helyzeteket. Mégsem sikerült meghalnom. Ahogy Honda káplár megjövendölte azon az éjszakán, a sorsom az volt, hogy Japánba visszatérve magas kort érjek meg. Emlékszem, mennyire örültem, amikor először hallottam ezt. Ám úgyszólván átok lett belőle. Nem arról van szó, hogy nem halok meg, hanem, hogy képtelen vagyok meghalni. Hondának abban is igazat adok, hogy jobb lett volna, ha nem tudom meg a jövőt.

Ugyanis, mikor megszűnt számomra a kegyelem és a kijelentés, elvesztettem az életemet is. Nyomtalanul megsemmisült mindaz, ami eladdig élet és a létezésem értékes része volt bennem, az abban a perzselő fényben elhamvadt. A kegyelem és manifesztáció hője felperzselte bennem az emberi lényeget. Annyi erőm már nem volt, hogy ennek a tűznek ellenállhattam volna. Ezért most már nem félek a haláltól sem. A testi megsemmisülés számomra éppen a megváltást jelenti. A menthetetlen kárhozatból szabadít meg engem.

Megint nagyon hosszúra nyúlt a történetem. Bocsásson meg, kérem, de annyira szerettem volna mindezt a tisztelt Okada úr tudomására hozni. Én egy olyan ember vagyok, aki több mint negyven éve élt úgy, hogy kiesett saját emberi életének ritmusából. Én

csak abból a nézetből látom ezt, mint aki átélte: az emberélet sokkal behatároltabb, mint az örvényben lévő emberek azt elgondolnák. Egészen korlátozottan rövid az az idő, amikor a felismerés világossága betűz az emberi cselekedetek körébe. Meglehet, csupáncsak tízegynéhány másodperc. Ha egyszer ezt a jelenést elszalajtják, többé nincs rá mód, hogy ismét megjelenjen. A továbbiakban pedig előfordulhat, hogy az emberre csak a menthetetlen mély magány és a megbánás vár. Ebben az alkonyi világban az embernek nincs miben reménykednie. Ami a kezében marad, a reményeihez képest csak szétfoszló lárvabőr.

Mindenképpen nagy örömömre szolgál, hogy találkozhattam Okada úrral, és beszélhettünk. Nem tudom, hogy vajon szolgál-e mindez valamelyes tanulsággal az ön számára. Ám számomra úgy tűnik, hogy beszélgetésünk egyfajta megváltást jelent nekem. Valóságos kincset. Sorsszerűnek érzem, hogy Honda úr elvezetett önhöz. Szívemből kívánom, hogy boldoguljon további élete során.

Még egyszer elolvastam a levelet elejétől végig, majd visszatettem a borítékba.

Az öregúr különös levele igazán szíven ütött, de az egész csak egy halvány, távoli képmásként lebegett előttem. Hittem neki és elfogadtam azt, amit megvallott nekem. Amit ő igaznak jelentett ki, azt magam is igazságul tulajdonítottam neki. Ám a valóságról meg az igazságról szóló beszédben akkorra már számomra nem volt eléggé meggyőző erő. Ami a levelében leginkább megragadott, az a levél sorai közül kiolvasható izgatottság. Az nyugtalanította, hogy hiába igyekszik leírni, elmagyarázni, amit annyira szeretne.

Kimentem a konyhába vizet inni, majd egy ideig fel-alá járkáltam a lakásban. A hálószobában leültem az ágyra, és néztem Kumiko ruháit a nyitott szekrényben. Arra gondoltam, hogyan

is éltem odáig. Jól megértettem Vataja Noboru szavait. Amikor a szemembe vágta, méregbe gurultam, de jobban belegondolva, igazat adtam neki. Már hat éve vagytok házasok. Egyáltalán, mit csináltál te ezalatt? Semmit – igaz!? Mit műveltél hat esztendőn át? Csak arra voltál képes, hogy otthagytad az állásodat, és a feleséged nyakán lógtál. Most már munkád sincs, és semmi elképzelésed arról, hogy mihez kezdj magaddal. Magyarán szólva a fejedben nincs semmi, csak valami szemét meg kavics.

El kellett ismernem, volt abban valami, amit mondott. A hat év alatt semmire se mentem, és a fejemben tényleg szemét vagy törmelék lehet. Én egy nulla vagyok. Ahogy Vataja mondta.

Viszont Kumikónak valóban csak felesleges terhet jelentettem volna?

Sokáig néztem a ruhákat, blúzokat, szoknyákat, ahogy ott lógtak a szekrényben, mint az asszony még ott lebegő, erőtlen, gazdátlan árnyéka. Kimentem a fürdőszobából, a fiókból előkerestem a *Christian Dior* kölnit, kihúztam a dugóját, és beleszagoltam. Ugyanaz az illat volt, amit az asszony füle mögött éreztem, amikor azon a reggelen elindult hazulról. Lassan kiöntöttem a lefolyóba. Erős virágillat (a virág nevét sehogy sem tudom felidézni) szállt fel a mosdóból, felzaklatva az emlékeimet. Illatfelhőbe burkolózva arcot és fogat mostam, majd átmentem Kaszahara Meihez.

*

Csakúgy, mint máskor, ezúttal is Mijavakiék lakatlan háza mögül lestem Kaszaharáék felé, de Mei nem mutatkozott. A kerítésnek támaszkodtam, és savanyúcukrot szopogatva egyre csak Mamija főhadnagy levelére gondoltam. Egyre sötétebb lett,

és én már vagy fél órája vártam. Gondoltam, a lány elmehetett valahová.

Végigmentem a zsákutcán hazáig, át a kerítésen, és már otthon is voltam. A lakást csendesen elborította a nyári este sötétkék árnyéka, és Kanó Kréta várt rám odabent. Azt hittem, hogy valami káprázat játszik velem, de nem álom volt, hanem valóság. A szobában még halványan érezhető volt a kiöntött kölni illata. A nő a díványon ült, két kezét a térdén nyugtatva. Közeledtem felé, de ő, mint akiben megállt az idő, meg sem moccant. Felgyújtottam a villanyt, majd vele szemben én is leültem.

– Nem volt kulcsra zárva az ajtó – szólalt meg végül. – így bátorkodtam bejönni.

– Nincs semmi baj – nyugtattam –, többnyire nem zárom kulcsra az ajtót, mikor elmegyek hazulról.

Kanó Kréta ezúttal fehér blúzához egy buggyos, halványlila szoknyát vett fel, fülében jókora fülbevalók lógtak. Bal karján két nagy karperec. A haja és a sminkje olyan volt, mint mindig. A frizura, mintha csak a fodrásztól jött volna, hajlakkal frissen befújva.

– Nincs sok időm – mondta –, mindjárt elmegyek, de mindenképpen beszélnem kellett Okada úrral. Ma ugyebár tetszett találkozni a nővéremmel és Vataja Noboru úrral?

– Igen, és nem mondhatnám, hogy kellemesen elcsevegtünk.

– És óhajt valamit ezzel kapcsolatban a tisztelt Okada úr?

Úgy látszik, gondoltam magamban, újabban egymás után felbukkan körülöttem mindenféle ember, hogy különféle kérdéseket tegyenek fel nekem.

– Szeretnék megtudni egyet-mást egy Vataja Noboru nevű emberről – mondtam. – Jobban meg kell ismernem.

Kanó Kréta rábólintott.

– Magam is így vagyok ezzel. Talán már a nővérem is említette, de az a személy nagyon régen tönkretett engem. Erről itt most nem tudok többet mondani. Egyszer talán majd eljön az ideje, de annyit mondhatok, hogy akaratom ellenére történt. Nekem eredetileg viszonyom volt azzal az emberrel, együtt voltam vele, tehát nem mondhatom, hogy a szó szokványos értelmében erőszakot követett el rajtam, de *bemocskolt* engem. Ez pedig mindenféle értelemben az énem teljes megváltozását idézte elő. Valahogy azonban mégis sikerült felépülnöm. Vagyis nem, éppen ezáltal sikerült egy fokkal magasabbra emelkednem – természetesen Kanó Málta közreműködésével. Ám attól függetlenül, hogy mire jutottam, az a tény nem változik, hogy annak idején Vataja Noboru akaratom ellenére erőszakoskodott velem. Ez súlyos hiba volt, veszélybe sodort engem, fennállt az esélye annak, hogy belepusztulok. Tetszik érteni?

Persze, hogy nem értettem.

– Természetesen voltam együtt a tisztelt Okada úrral is. Csakhogy elfogadható céllal és megfelelő módon. Az ilyen együttlétekhez nem fér hozzá a mocsok.

Úgy néztem Kanó Kréta arcára, mintha a falon valami színhibát fedeztem volna fel.

– *Maga velem együtt volt?*

– Úgy, igen – mondta a nő. – Először csak a számat használtam, második alkalommal már közösültünk. Mindkétszer ugyanabban a szobában. Tetszik emlékezni, ugye? Első alka-

lommal nem nagyon volt idő, ezért igyekezni kellett, de másodszorra már némileg ráértünk.

Erre nem tudtam mit mondani.

– Második alkalommal a felesége kék ruhája volt rajtam, és a bal kezemen ugyanezek a karperecek. Így volt? – mutatta a karján a páros karikákat.

Bólintottam. Folytatta.

– Természetesen szó sincs róla, hogy a valóságban közösültünk volna. Mikor a tisztelt Okada úr kilövellt, az nem bennem, hanem a tudatában ment végbe. Persze a közösülésünk tudata még így is közös.

– Minek kell magának velem ezt művelni? – kérdeztem.

– Az ismeret végett – mondta a nő –, a jobb, mélyebb megismerés céljából.

Sóhajtottam erre. Bárki bármit mond, eszement beszéd, de hát a nő mégis pontosan tudta minden részletét annak, ami álmomban esett meg velem. Megtöröltem a számat, és néztem a nő bal karján himbálózó karpereceket.

– Bolonduljak meg, ha értem – mondtam szárazon.

– Amikor másodszor voltunk együtt Okada úr álmában, a vége felé egy ismeretlen nő váltott fel engem. Így volt? Nem tudom, ki lehetett. De önnek jelezhet ez valamit, tisztelt uram, és ennek okáért szerettem volna a fentieket tudomására hozni.

Hallgattam.

– Kérem, ne legyen bűntudata amiatt, hogy együtt volt velem. Én csak egy prostituált vagyok. Régen testi, ma mentális értelemben. Túl lehet lépni rajtam.

Felállt, és olyan közel lépett hozzám, hogy a térde hozzám ért. Megfogta a két kezemet.

– Okada úr kérem, öleljen most meg engem.

Hát megöleltem. Őszintén szólva, fogalmam sem volt róla, mit kellene csinálnom, de így elsőre jó ötletnek látszott, semmi haj sem lehet abból, ha megölelem most Kanó Krétát. Nem is tudom megmagyarázni, miért, de így gondolkoztam. Úgy tartottam a karomban a nő karcsú testét, mintha akár mindjárt láncolni kezdenénk. Jóval alacsonyabb termete miatt a feje valamivel az állam alatt volt, az arca a mellemhez, az ő melle pedig a hasamhoz nyomódott. Hangtalanul sírt, a trikóm meleg és nedves lett tőle. Néztem, ahogy szépen ondolált fürtjei rázkódnak a sírástól. Mintha egy kellemes álom lett volna az egész. De nem az volt.

Miután hosszú ideig álltunk így mozdulatlanul, hirtelen eltávolodott tőlem, mintha csak az eszébe jutott volna valami. Sarkon fordult, de mentében még egyszer visszanézett rám.

– Nagyon szépen köszönöm, tisztelt Okada úr. Most pedig, ha megengedi, távozom.

Ahhoz képest, hogy milyen sokáig zokogott, a sminkje nem ment tönkre, és ezzel a jelenet megint csak elveszítette a maga furcsa realitását.

– Figyeljen csak – szóltam utána –, ismét eljön majd álmomban?

– Lehet – mondta csendesen rázva a fejét –, még én magam sem tudhatom. De azért kérem, ha lehet, bízzék bennem. Akármi történik, ne féltsen engem, és ne gondolja azt, hogy óvakodnia kellene tőlem. Rendben van, tisztelt Okada úr?

Bólintottam, hogy igen.

Ezután Kanó Kréta elment.

Egyre jobban sötétedett. Rajtam a trikó csupa lucsok. Reggelig nem tudtam elaludni. Nem is voltam álmos, meg féltem is elaludni. Tartottam tőle, hogy álmomban elborít valami futóhomok, és elsodor egy ismeretlen világba, ahonnan többé nincsen visszatérés. Virradatra várva reggelig konyakoztam a díványon, és Kanó Kréta elbeszélésén törtem a fejemet.

Akár a foglyul ejtett árnyék, Kanó Kréta és a *Christian Dior* illata visszamaradt a házban.

5

Egy távoli város látképe
–
Örök félhold
–
Rögzített hágcsó

Csaknem aludtam már, amikor megcsörrent a telefon. Megpróbáltam nem törődni vele, csak aludni, de a telefon, figyelmen kívül hagyva érzéseimet, tizedszer, tizenkettedszer is csak makacsul, szakadatlan csengett. Végül is lassan, fél szemmel az órára sandítottam, ott volt a párnám mellett. Reggel hat múlt. Odakint már jócskán világosodott. Esetleg Kumiko is telefonálhat, felkeltem hát, átmentem a nappaliba, és felvettem a kagylót.

– Halló…

A másik nem szólt bele. Én is hallgattam. A fülemhez szorított kagylóban halkan lélegzett valaki.

– Ki az? – kérdeztem, de erre sem szólalt meg senki. – Ha az beszél, aki folyton hívogat, telefonáljon később, mert reggeli előtt semmi kedvem a baszós szövegéhez!

– Ki hívogatja mindig? – szólalt meg erre a hívó fél. Kaszahara Mei volt az. – Kivel szokott szexről beszélgetni?

– Senkivel.

– Csak nem azzal a nővel, akivel tegnap este a tornácon ös--szeölelkeztek? Vele csinálják telefonon? – kíváncsiskodott.

– Nem, dehogy.

– Figyeljen, Kurbli úr, végül is hány nő is van maga körül? Leszámítva a feleségét.

– Hosszú lenne most elmagyaráznom – mondtam. – Elvégre reggel hat óra van, és nem nagyon aludtam az éjszaka. És te meg mit kerestél nálam tegnap este?

– Néztem, ahogy ölelkeztek, maga meg az a nő.

– Tényleg nem történt semmi – szabadkoztam hogy is mondjam csak, egyfajta szertartást végeztünk.

– Ne mentegetőzzön nekem! – szólt a kurta rendreutasítás. – Nem vagyok én a felesége! De ha már itt tartunk, valami nincs rendjén magánál.

– Az bizony lehet.

Kaszahara Mei hallgatott egy kicsit.

– Van egy olyan érzésem, hogy bármilyen nehéz helyzetbe került is – márpedig tényleg kutyaszorítóban van –, maga kereste a bajt. Van valahol valami nagy gubanc, az vonzza magához a többit, mint a mágnes. Így, ha egy nőnek kicsit is megtetszik, egy idő múlva elmenekül magától.

– Lehet, hogy jól mondod.

A lány egy darabig csak nézett, majd megköszörülte a torkát.

– Tegnap eljött hozzám, ugye. Ott állt hátul, tanácstalannak látszott. Benne volt a pácban, mi? Láttam ám.

– Mégsem jöttél.

– Olykor előfordul, hogy egy lánynak olyanja van, hogy nem akar előjönni, Kurbli úr. Rossz kedve van, és akármennyit is várnak rá, azt gondolja magában: hadd várjanak csak.

– Hm.

– De aztán megbántam, és el is mentem a házukhoz. Én hülye.

– Mert én meg ott ölelkeztem azzal a nővel, igaz?

– Normális az a nő egyáltalán? – kapott a szón Kaszahara Mei. – Manapság így öltözve, így kikészítve, tiszta elmebaj. Nem kellene orvoshoz fordulnia?

– Ne törődj te azzal. Semmi baja a fejének. Mindenkinek van valami hobbija – védtem Kanó Krétát.

– Az még rendben lenne, de más azért nem száll el annyira, mint az a nő. A feje búbjától a talpáig úgy fest, mintha egy ósdi képes újságból lépett volna ki.

Erre bólintottam.

– Kurbli úr – kíváncsiskodott a lány –, maga lefeküdt azzal a nővel?

– Nem feküdtem le – mondtam kissé bizonytalanul.

– De tényleg?

– Igen, nincs közöttünk *testi* kapcsolat.

– Akkor meg miért ölelkeznek?

– Van, amikor szüksége van ilyesmire.

– Az meglehet – ismerte el Kaszahara Mei –, de azért elég kockázatos, nem?

– Az biztos.

– Hogy hívják azt a nőt?

– Kanó Kréta.

Kaszahara Mei egy darabig hallgatott a vonal túloldalán.

– Ez valami vicc? – kérdezte.

– Dehogyis. A nővére meg Kanó Málta.

– Nem mondja…

– Nem is, felvett név mindkettő, az üzleti életben ezt használják.

– Talán humorista páros, vagy valami földközi-tengeri kapcsolatról van szó?

– Az utóbbi lehet. Van valami ügyük a Földközi-tenger környékén.

A lány nem hagyta annyiban.

– A nővére rendesen öltözködik?

– Nagyjából igen. Mindenesetre a húgánál sokkal normálisabban. Csak állandóan egy piros nejlonkalapot tesz a fejére.

– Hát azért ott sem lehet minden teljesen rendben. Miért kell magának mindig ilyen furcsa alakokkal összeadni magát?

– Hosszú, hosszú történet ez… – szabadkoztam –, egyszer nyugodtan elmagyarázok majd sorra mindent neked. De most

nem lehet. Teljesen össze vagyok zavarodva, a körülményekről nem is beszélve, azok még inkább.

– Hm – Kaszahara Mei kételyeit nem sikerült eloszlatnom. – Na, és a felesége még nem jött vissza?

– Nem, még nem.

– Kurbli úr, maga felnőtt ember, használhatná egy kicsit a fejét. Mi lett volna, ha tegnap este a felesége meggondolja magát, hazatér, mire ott találja magát összeölelkezve azzal a nőszeméllyel?

– Hát bizony az előfordulhatott volna… – ismertem el.

– Na, és ha most nem én telefonálok, hanem a felesége, mit gondolt volna arról, amit maga itt összehordott holmi telefonszexről?

– Biztos igazad van – ismertem el.

– Nyilvánvaló, hogy magával baj van – sóhajtott fel Kaszahara Mei.

– Én is azt hiszem.

– Ugyan már, ne ismerjen be mindent ilyen könnyen! Attól, hogy engedelmesen belátja tévedését, még nem old meg semmit. A hiba attól függetlenül hiba marad, hogy elismeri-e vagy sem.

– Úgy, ahogy mondod. Teljesen igazad van – mondtam, mert tényleg úgy is volt.

– Teljesen… – hagyta rám Kaszahara Mei lemondóan. – És tegnap mi dolga volt velem? Miért jött ide?

– Most már mindegy.

– Mindegy?

– Vagyis hát… na, mindegy.

– Rám már nem volt szükség, miután ölelkeztek a nővel?

– Nem, dehogyis. Én akkor azt gondoltam, hogy…

Itt Kaszahara Mei letette a kagylót. A kutyafáját! Kaszahara Mei, Kanó Málta, Kanó Kréta, a telefonos nő és Kumiko. Tényleg, ahogy ez a lány mondta, úgy látszik, újabban a nők túltengenek körülöttem, és mindegyik érthetetlen dolgokat akar a nyakamba varrni.

Viszont már túl álmos voltam a töprengéshez. Gondoltam, egyelőre alszom egyet. Ha majd felébredtem, nekilátok, hogy elintézzem, amit kell.

Bebújtam az ágyba és elaludtam.

*

Ébredés után előszedtem a szekrényből a hátizsákot. Olyan holmi volt benne, amit vészhelyzetben használnak, száraz keksz, zseblámpa, kulacs, öngyújtó. Kumiko vásárolta a készletet, amikor ideköltöztünk, félt a megjósolt nagy földrengéstől. Ám a kulacs kiszáradt, a keksz átnedvesedve megpuhult, a zseblámpából kifogyott az elem. Vizet töltöttem a palackba, kidobtam a kekszeket, elemet cseréltem a lámpában. Elmentem a közeli vegyesboltba, és vettem egy vészhelyzetben használható kötélhágcsót, melyet a földrengéskor használatos holmik között árultak. Gondolkoztam, mi kell még, de a citromízű savanyúcukron kívül más nem jutott az eszembe. Körülnéztem a házban, bezártam minden ablakot, eloltottam a villanyokat. Kulcsra zártam a bejárati ajtót, majd meggondoltam magam és kinyitottam megint. Jöhet valaki látogatóba, vagy maga Kumiko is

hazajöhet. Meg aztán semmi sincs a lakásban, amit féltenék. A konyhaasztalon írásos üzenetet hagytam.

„Egy ideig távol vagyok. Majd jövök. T.”

Aztán arra gondoltam, mi lesz, ha Kumiko megjön, és ezt látja, vajon mit fog gondolni? Összegyűrtem a papírt, hogy másikat írjak.

„Fontos ügyben egy időre el kell mennem. Rövidesen megjövök, várj meg. T.”

Egy vászonnadrágban és pólóban, hátamon a zsákkal kiléptem a tornácról a kertbe. Körülnéztem, kétségkívül igazi nyár volt. Semmi visszafogottság, tartózkodás nem volt már benne, ez már az igazi, hamisítatlan nyár. Minden róla beszélt – a napfény ragyogása, a szél illata, az ég kékje, a fellegek, a kabócák ciripelése minden, de minden lelkesen hirdette, hogy beköszöntött. Hátizsákosán áttettem magam a kerítésen a hátsó kertben, és leereszkedtem a senki földjén a sehova sem vezető ösvényre.

Egyszer gyerekkoromban épp egy ilyen ragyogó nyári napon világgá mentem, elszöktem otthonról. Arra már nem emlékszem, hogy milyen körülmények hatására döntöttem így. Valószínűleg valamiért megorrolhattam a szüleimre. Végeredményben ugyanígy, mint most, hátizsákkal, zsebemben a spórolt pénzemmel meglógtam. Anyámnak azt hazudtam, hogy barátaimmal kirándulni megyek, úgyhogy még elemózsiát is csomagolt nekem. Nem ment ritkaságszámba, hogy a közeli hegyekre felmászunk, csak úgy magunkban, gyerekek, anyám sem furcsállotta. Már előre kigondoltam, hogy ha elszököm otthonról, melyik buszra szállok fel. El is mentem a végállomásig. Ott volt, amit úgy emlegettem magamban, hogy „a távoli, ismeretlen város”. Átszálltam egy másik járatra, hogy egy „még távolabbi és

még ismeretlenebb városba” is eljussak. A hely nevét sem tudtam, csak leszálltam, és cél nélkül csavarogtam a településen, melynek semmi néven nevezhető jellegzetessége nem volt. Egy kicsit zajosabb és piszkosabb volt, mint ahol mi laktunk. Vásárlóutca volt benne, állomás és egy kis gyár. Folyó ment át rajta, a partján állt egy mozi. A plakátja valami westernfilmet hirdetett. Leültem a parkban egy padra, és ettem az elemózsiámat. Estig rostokoltam ott, de ahogy sötétedett, inamba szállt a bátorságom. Itt a soha vissza nem térő alkalom, gondoltam, hiszen ha sötét lesz, többé nem találok haza. Így hát felszálltam ugyanarra a buszra, és szépen hazamentem. Hét órára járt az idő, és senkinek sem tűnt fel odahaza, hogy világgá mentem. A szüleim abban a hiszemben voltak, hogy a barátaimmal jártam a hegyet.

Teljesen megfeledkeztem már erről az emlékről, de ahogy átléptem a kerítésen, hátamon a zsákkal, hirtelen feltámadt bennem az egykori hangulat, ahogy tapasztalatlanul, magányosan álltam szokatlan utcák, ismeretlen emberek, idegen házak között, és néztem, ahogyan körülöttem egyre fogy a világosság. Kumikóra gondoltam. Oldaltáskával, karján a tisztítóból kivett blúzzal és szoknyával, eltűnt valahol. Ő már biztos túl van az utolsó, soha vissza nem térő alkalmon. Megtörténhet, hogy most egy távoli, ismeretlen városban álldogál valahol. Ez a vízió, amely erőt vett rajtam akkor – elviselhetetlennek tűnt.

De elhessegettem, nem kell neki egyedül lennie, hiszen valószínűleg együtt van egy férfival. Ez a gondolat már mindjárt értelmezhetőbb volt.

Már nem gondoltam Kumikóra.

Kimentem a rejtekútra.

A füvek a lábam alatt már elvesztették az esős évszak idején olyan átható, lélegzetelállítóan friss kipárolgásukat. Ekkorra már fonnyadtan és kedvtelenül kókadoztak a nyári hőségben. Lábam alól fürge szöcskék pattogtak szerteszét. Egy béka is előugrott. A rejtekút a kis élőlények világa volt, én pedig betolakodónak számíthattam, aki felforgatja a rendet.

Az elhagyatott Mijavaki-házhoz érve bementem a kertbe, nyitva maradt utánam a kapu. Széthajtva a füvet az útból, beljebb kerültem, egészen oda, ahol az a piszkos kőmadár változatlanul leste az eget – elhaladva mellette megkerültem a ház oldalát. Gondoltam, jó lesz nekem ott, ahová nem lát el Kaszahara Mei.

A kúthoz érve észrevettem, hogy a kerek fedőről eltűnt a kőnehezék, és az egyik felét is levették a helyéről. Gondoltam, megint megnézem, van-e benne víz, ezért bedobtam egy kavicsot. Ugyanolyan szárazon csörrent a kút fenekén, mint az előző alkalommal. Tehát nem volt benne víz. Előszedtem a hátizsákból a kötélhágcsót, és az egyik végét a kútkáva melletti fa törzséhez rögzítettem. Jó erősen megrángattam, kipróbálva, hogy szilárdan tart-e. Az ember olykor nem lehet eléggé elővigyázatos. Ha a csomó véletlenül kioldódna, soha többé nem jutok ki a kút fenekéről a napvilágra.

Felnyaláboltam a kötéllétrát, és lassan leeresztettem a kútba. Teljes hosszában benne függött, de mégsem éreztem, hogy leért volna az aljáig. Pedig jó hosszú hágcsót vettem, le kellett érnie fenékig. Sajnos, még a lámpával sem tudtam a mélyére világítani, így nem tudtam megbizonyosodni róla, hogy végigért-e vagy sem. A fénysugarat elnyelte a mélység, nem jutott el a kútfenékig.

Leültem a kút kávájára. Körülöttem a fákon temérdek kabóca vetélkedett erősen azon, hogy melyiküknek nagyobb a hangja, ki bírja tovább szusszal. Ám madárdalt nem lehetett hallani. Eszembe jutott az én kedves kurblimadaram. Netán megelégelte a folytonos versengést a kabócákkal. Valamelyiknek mennie kellett, tehát elköltözött innen az én madaram.

Ezután a nap felé emeltem a kezemet, hogy begyűjtsem a fényét. A tenyerem rögtön átmelegedett, a ráncok, az ujjlenyomatom árkai mind színültig megteltek a fénnyel, mely birtokába vett mindent a vidéken. Nyári színek ragyogtak, még az alaktalan tér és idő is részesült az évszak áldásaiban. Bevettem a számba egy savanyúcukrot, és addig ültem ott, míg el nem szopogattam. Aztán még egyszer teljes erőből megrántottam a létrát, hogy meggyőződjem a megbízhatóságáról.

Több vesződséggel járt a libegő kötéllétrán leereszkedni a kútba, mint ahogy képzeltem. A hágcsó kötele pamut-nejlon fonadék volt, tartósságához nem fért kétség, de nagyon bizonytalanul lehetett megvetni a lábamat a fokain, a teniszcipő gumisarka mindig megcsusszant, ahogy minden lépésnél megnyúlt a kötél. Olyan görcsösen kellett szorítanom a létrát, hogy belefájdult a kezem. Fokról fokra, óvatosan, körültekintően ereszkedtem alá a mélybe, de csak nem értem le az aljára. Egy örökkévalóságnak tűnt lefelé. Emlékeztem a kavics hangjára, ahogy szárazon koppant. Semmi baj, van alja az üregnek, csak ezen a vacak létrán időbe telik, míg leérek, nyugtattam magamat.

Számoltam a fokokat, húsznál jártam, amikor elfogott a rémület. Mintha áram csapott volna belém, lemerevedtek a tagjaim. Az izmaim begörcsöltek, kemények lettek, mint a kő. Kiütött rajtam a veríték, remegni kezdett a lábam. Hogyan lehet ilyen mély egy kút? Itt, Tokió kellős közepén. Közvetlenül mögöt-

tünk, *ahol én is lakom.* Visszafojtott lélegzettel hallgatóztam, de semmit sem lehetett hallani, még a zsivajgó kabócákat sem odafentről. Csak saját szívdobbanásaim visszhangzottak a fülemben. Nagyot sóhajtottam. A huszadik létrafokon lógva, se té, se tova. Nagyon-nagyon hideg volt, földszag terjengett. Az itteni világ el volt zárva a felszín pompás napsugaraitól. Felnézve a kút szája egész kicsinynek látszott, de csak félkörnek, a kerek fedő fele ugyanis fennmaradt a kútkáván. Odalentről éppen úgy lebegett az a fényszelet, mint a félhold az éjszakai égbolton. *„Nemsokára a félhold, néhány napon át, változatlan marad"* – tudatta velem *jóslatát* telefonon Kanó Málta.

A nemjóját, gondoltam magamban, és kissé elgyengültem, izmaim lazultak, és úgy éreztem, mintha a belém szorult lélegzet kitörne a tüdőmből.

Minden erőmet megfeszítve ereszkedtem tovább, lefelé a létrán. Na, még egy kicsit lejjebb, biztattam magam fennhangon. Nem kell félni, van alja a kútnak. És tényleg, végre földet értem a harmincharmadik foknál.

*

Minden eshetőségre felkészülve fél kézzel kapaszkodtam a létrába – menekülésre készen –, majd a cipőm hegyével lassacskán megpróbáltam kitapogatni a talajt. Megbizonyosodva róla, hogy nincsen ott semmiféle azonosíthatatlan, gyanús tárgy, lábra álltam a talajon. Leraktam a hátizsákot, kitapogatva a cipzárat, kinyitottam, előkerestem belőle a zseblámpát. A fénykévében feltárult előttem a kútfenék látványa. A talaj nem volt se kemény, se túl puha, és szerencsémre száraznak bizonyult. Néhány kő hevert ott, amit az emberek hajigálhattak bele, meg egy krumpliszirmos zacskó. Egyébként a megvilágított üreg alja ré-

gi felvételekre emlékeztetett, melyeket a televízióban mutattak a Hold felszínéről.

A fal csupasz volt, sima cement, helyenként mohaszerű növény tapadt rá, szálai egyenesen felfelé nyújtózkodtak, mint a felszálló füst, a messzi magasba, a félholdra emlékeztető kicsiny nyílás irányába, ahonnan a világosság a mélybe szűrődött. A magasba tekintve, mint a növény, én is átéreztem, hogy milyen mélységes mély is ez a kút. Teljes erőből ismét megrántottam a létrát, és határozottan éreztem, hogy jól tart odafenn. Rendben, gondoltam, míg tart ez a létra, addig ki tudok jutni innen. Mély lélegzetet vettem, a levegő kissé dohos volt, de egyáltalán nem rossz. Pedig ettől féltem a leginkább: hogy nem lesz odalent levegő. Gyakran megszorul a légáramlás a kutak alján, különösen a kiszáradtak esetében, és a földből mérgező gázok is szivárghatnak belé. Egyszer régen olvastam az újságban egy kútfúró munkásról, aki életét vesztette az üreg fenekén megülepedett metángáz miatt.

Megint nagy lélegzetet vettem, letelepedtem a földre, hátamat a falnak vetve. Lehunytam a szemem, hogy szoktassam magamat a helyzethez. Namármost, itt vagyok a kút fenekén.

6

Örökösödés
–
Megjegyzések medúzákról
–
Elidegenedés, vagy mi

Ültem a sötétben. A fejem fölött változatlanul a félköríves fedél jóvoltából szépen hold alakúra formálódott világossággal, mely jelzésszerűen lebegett a magasban. Ám a felszín világossága nem ért le a kút mélységes mélyébe.

Idővel a látásom egyre jobban hozzászokott a homályhoz, és ahogy a kezemet a sötétben a szememhez közelítettem, nagyjából ki tudtam venni a körvonalait. Valami derengeni kezdett körös-körül, egészen lassan, hasonlóan ahhoz az érzéshez, mint amikor egy ijedős kis állat magához engedi az embert. Ámde bármennyire is megszokta a szemem, a homály mégiscsak homály maradt. Amint szemügyre szerettem volna venni valamit alaposabban, rögtön hangtalan elmerült és láthatatlanná vált. Szóval, ami odalent volt, azt még gyér világosságnak is túlzás lett volna nevezni, mindenhol sűrű sötétség honolt. De nem tökéletesen koromfekete, hanem inkább mélységesnek mondható. Bele lehetett mesélni valamit. Egyidejűleg a semmit is.

Ebben a furcsán sokatmondó sötétségben a memóriám soha nem látott mértékben felerősödött. Olykor az emlékképek egészen apró részleteit elevenítette fel és hozta szinte kézzelfogható közelségbe. Behunytam a szemem, és felidéződött egy találkozásom Kumikóval, vagy nyolc esztendő előtti messziségből.

Először egy Kanda városnegyedben lévő, belvárosi kórház várószobájában láttuk meg egymást, a helyiségben a betegek családtagjai, ismerősei várakoztak. Akkoriban naponta be kellett járnom egyik kliensünkhöz, aki ott feküdt és egy örökösödési ügyben vette igénybe irodánk szolgálatait. Ügyfelünk egy hatvannyolcadik évében járó tőkepénzes, főleg Csiba megyében lévő földek és hegyi területen fekvő erdők birtokosa volt. Az újság egyszer hozta is a férfiú nevét a legjelentősebb adózók névsorában. Sok vesződséget okozott nekünk egyik (igaz, a többiről nem tudhatok) kedvtelése, nevezetesen, hogy időnként átírta a végrendeletét. E kiszámíthatatlan cselekedetével képzelhető, milyen határtalan élvezetet szerzett környezetének. Emberünk jelleme és természete enyhe viszolygással töltött el mindenkit az irodában, de hát egyike volt leggazdagabb klienseinknek, meg hát a végrendelet átírása tetemes kezelési költséget hozott az irodának, viszont az ügylet lebonyolítása nem járt különösebb fáradsággal, tehát nem szólhattunk egy szót se. Új emberként rám esett a választás, én lettem ügyének megbízott előadója.

Előadót mondtam, de persze ügyvédi vizsga nélküli, inkább csak afféle lóti-futi munka volt, ami nem sok vizet zavar. Az igénylő kívánságait továbbítom a szakembernek, aki meghallgatja, és annak megfelelő jogi körítéssel ellátva (mert a végrendelet megfogalmazásának is megvannak ám a maga formai előírásai, szabályai, melyeket, ha nem tartanak be, akkor az írás

nem érvényes) nagyjából körvonalazza a dolgot, készül egy legépelt piszkozat, amelyet elviszek a kórházba, és fel is olvasom a kliensünknek. Ha nincs kifogása ellene, saját kezűleg leírja, névpecsétjével ellátja. Így jön létre az illető kézírásával az úgynevezett „s. k. végrendelet", melyet elnevezéséhez hűen az örökhagyónak teljes terjedelmében saját kezével kell megírnia.

Szerencsésen túlesve ezen a műveleten, borítékba zárva, lepecsételve rám bízzák a papírt, és én vigyázva rá, mint a hímes tojásra, beviszem az irodába, ahol páncélszekrénybe zárják. Kész, *ad acta* – de nem a mi emberünk esetében, nála nem ilyen egyszerű. Ugyanis ágyban fekvő beteg, nem tudja a hosszú szöveget egyszerre leírni, olykor egy hétbe is beletelik, mire végez. Ezalatt mindennap meg kell látogatnom, felelnem kell a kérdéseire (elvégre jogvégzett ember vagyok, bizonyos keretek között én is hozzá tudok szólni a témához), de ha mégsem, úgy telefonon közvetítem kérdéseit az irodába. Emberünknél nincs pardon, még a szóhasználatban is talál kifogásolnivalót – hűen szőrszálhasogató természetéhez. Így vagy úgy, mindennap előrehalad az ügy valamicskét, és ez reményt ad arra, hogy ennek az idegőrlő folyamatnak apránként majd csak a végére érünk. Ám mikor már látszik az alagút vége, emberünk hirtelen észbe kap, valamit elfelejtett, vagy eltökélt szándékát egyszerre csak megmásítja. Kisebb jelentőségű dolgokat, megjegyzés formájában, hozzá lehet tenni az irathoz, viszont ha komolyabb változtatásról van szó, elölről kell kezdeni a végrendelet írásba foglalását.

Egyszóval se vége, se hossza a sok hercehurcának. Ráadásul gyakran hiába mentem oda a megbeszélt időre, közbejöhetett egy műtét, máskor egy vizsgálat miatt nem lehet mindjárt az ügyféllel szót váltani. Előfordult az is, hogy odarendelt adott

időpontra, de aztán közölte, hogy nem érzi jól magát, jöjjek később.

Nem ment ritkaságszámba, hogy két-három órát kellett várakoznom. Néhány héten át csaknem mindennap ott ültem a hozzátartozók várószobájában. Végtelennek tűnő órákat töltöttem ott.

Az ilyen helyiségeket mindenki el tudja képzelni, a hangulat nem túl szívderítő. A műbőrrel bevont pamlag huzata hullamerev, a levegő is olyan mesterséges hatást kelt, mintha pusztán a belélegzése is képes lenne megbetegíteni az embert. A tévén állandóan teljesen érdektelen műsorok mennek, az automatából olyan kávé folyik, melyet mintha kifőzött újságpapírból facsartak volna. Az emberek borús, gondterhelt arccal ülnek ott. Ezek a várótermek Munch képeire, vagy Kafka írásainak illusztrációjára emlékeztetnek.

Végül is ott találkoztam Kumikóval. Egyetemi előadások szüneteit felhasználva mindennap bejárt az édesanyját ápolni, aki nyombélfekéllyel került kórházba. A lány farmerban vagy egyszerű miniszoknyában járt, szvetter volt rajta, haja lófarokba kötve, és az időjárástól függően, hiszen már novemberben jártunk, hol volt rajta kabát, hol nem. Oldaltáskájában egyetemi jegyzetfélék, hóna alatt vázlatkönyv.

Ő már akkor is ott volt, amikor én először jártam abban a váróteremben. Ült a padon, és magas sarkú cipőbe bújtatott lábait keresztbe vetve olvasásba merült. Vele szemben foglaltam helyet, és ötpercenként az órámra pillantva vártam, hogy mikor jön már az ügyfelünk. Ő azonban valamiért – az okát nem kötötte az orromra – másfél órát késett. Kumiko ezalatt alig nézett fel a könyvből. Emlékszem, feltűnt, milyen jó lábai vannak. A látványától egy kicsit könnyebb lett a lelkem. Fiatal, jó arcú

(legalábbis nagyon értelmes) lány, klassz lábakkal… elgondolkoztam, vajon milyen is lehet.

Miután már többször láttuk ott egymást, beszédbe elegyedtünk. Kicseréltük kiolvasott képes újságainkat, megosztottuk a gyümölcsöt, ami a beteglátogatásból megmaradt. Végül is mindketten unatkoztunk, nyűgösködtünk, jól jött egy azonos korú beszélgetőtárs. Kumiko kérdezte, hogy valami rokonomhoz járok-e, mire elmeséltem neki a mi kiállhatatlan kliensünk esetét, hiszen annyira utáltam ezt a munkát. Jólesett valakinek kipanaszkodnom magamat. Hosszú, bonyolult magyarázatomat Kumiko figyelmesen hallgatta. Néha rajtakaptam magam, hogy esetleg untatom, ilyenkor megszakítottam a sztorit, de ő biztatott, hogy mondjam csak nyugodtan, szívesen hallgatja. Olykor kedves mosollyal is bátorított, hát mondtam.

– Az ügyfél felesége hat éve meghalt, négy felnőtt gyerek maradt utána. Két fiú és két lány. Gondolná az ember, hogy négy közül akad egy normális, de ezek mindegyike valóságos szörnyeteg. A legidősebb fiú vihetné tovább az üzletet, de már eleve velejéig romlott figura, csak a pénzen jár az esze, más nem érdekli. Gyávaságból vagy zsugoriságból, a legcsekélyebb összegek miatt is őrjöngésben tör ki. Valószínűleg az ő természete állt legközelebb az apjáéhoz, de a viszonyuk a lehető legrosszabb, gyakran összekülönböznek, veszekednek egymással. Még jó, hogy a kórházban, mások füle hallatára kissé visszafogják magukat.

A második fiú ingatlanokkal üzletel, meg kell adni, elég simaszájú fickó, de megéri a pénzét, öt évvel ezelőtt egy rendbeli csalásért rendőrségre került. Az apja pénzzel simította el a dolgot, de a fiú azóta sem hagyott fel kétes ügyleteivel, talán helybeli jakuzákkal is kapcsolatban van. Előbb-utóbb rács mögé ke-

rül. Mégis – ki tudja, miért –, úgy látszik, az apa ezt a gyermekét kedveli a leginkább az összes közül.

A nagyobbik lánya tizenhat éves korában megszökött apja egyik alkalmazottjával, mellesleg csendben eltulajdonított egy szép summát is otthonról. Ma Jokohamában él, két szépségszalonja is van. Elég szépen boldogul. Úgy látszik, a négy testvér közül neki van leginkább üzleti érzéke. Az öt évvel ezelőtt meglovasított pénzt visszaadta, így az apjával valahogy zöld ágra vergődött. Nem tudom, milyen nevelést kapott, de fülsértően harsány minden megnyilvánulása. A negyedik, harminc alatt valamivel, még egyedül él, Hawaiin tart házat, ott éldegél, a golf és a ruhavásárlás tölti ki mindennapjait. Ezenkívül nem foglalkoztatja semmi más. Meg kell mondanom, hogy külsőre mindegyik elég pocsékul fest. Nem mintha különösebben csúfak lennének, csak ahogy elnézi őket az ember: elmegy a kedve az élettől.

– Mind a négyükkel találkoztál? – kérdezte Kumiko.

– Az örökségről van szó, tehát szorgalmasan látogatják a beteget, magukkal cipelve a házastársakat meg a gyerekeket is. Ha nem dugják ide a képüket elég gyakran, nem tudják meg, hogy áll a végrendelet. Amikor éppen én is ott vagyok, az apjuk szánt szándékkal be is mutat nekik. „Ez az ember az ügyvédi irodából van itt!” Fűnek-fának dicsekszik, hogy éppen most írja a végrendeletét. Hadd izguljanak!

– És a betegsége hogy áll? Tényleg olyan sürgős a végrendelet?

– Hát, nem is tudom. A betegségéről nem tudok semmi közelebbit. Talán a májával lehet valami baj, le is vágtak belőle, vagy mi. A szíve se túl jó. Azt mondja, ritmuszavarai vannak. Szerin-

tem még elél vagy húsz évig, és azalatt úgy százötvenszer átírja még a végrendeletét.

– Lám, a sok pénzzel sem könnyű…

– Embere válogatja – válaszoltam. – Van, aki szép nyugodtan eléldegél a vagyonával, csak nem fordul ügyvédhez.

Néhányszor együtt ettünk a kórház közelében. Nem hagyhattuk ott a kórházat hosszabb időre, így csak a *McDonald's* hamburgere vagy valami pizza jöhetett szóba, de még mindig sokkal jobb volt, mint a kórházi étkezdében a dögszerű sült halat enni. Kezdetben Kumiko nem szólt egy szót sem, csak én kísérleteztem némi tréfálkozással, és ettől kissé oldódott a hangulat. Hosszú szövegeimért egyszerű viszonzásként a lány is elárult magáról egyet-mást. Belvárosi egyetemre járt, szociológia szakra, a hobbija a rajzolás, festegetés. Az egyetemi képzőművészklubban nem annyira az olajképfestést, mint inkább a vonalas rajzokat meg a vízfestményeket szerette. Mondta, hogy egyszer majd, ha lehet, grafikus szeretne lenni.

– Anyám műtétje nem különösebben komoly – jegyezte meg egyszer közömbösnek tűnő hangon, miközben késével almát hámozott. – A nyombélfekély csak egy apróság, akár most rögtön, egy pillanat alatt el lehetne intézni, de anyám életében először került kórházba, és mindjárt bele akar halni. Ha egyetlen nap kimarad, és nem lát engem, hisztizni kezd. Arra pedig apám rögtön ugrik, méregbe gurul. Mi mást tehetnék, mint hogy mindennap eljövök beteglátogatóba. Gondos ápolást, teljes kiszolgálást kap, nekem nincs itt semmi dolgom. Ráadásul nyakamon vannak a vizsgák, tanulnom kellene.

Ennél többet nem is beszélt a családjáról. Ha kérdeztem, csak valami bizonytalan mosolyt kaptam világos válasz helyett.

Annyit tudtam meg róluk, hogy egy bátyja van, az apja pedig lisztviselő. Látszott rajta, hogy apja-anyja iránt nem szeretetet, hanem valami lemondó, rezignált érzést táplál csupán.

Úgy képzeltem el, mint meglehetősen jó házból való leányt. Mindig jól ápolt külsővel jelent meg, az anyját különszobában ápolták. Úgy hallottam, hogy ehhez sok pénz és protekció kell.

Azt hiszem, az első perctől fogva jól megértettük egymást. Megismerkedésünktől kezdve lehetett érezni némi enyhe villamos töltést a kapcsolatunkban, és gyengéd barátságot tápláltunk egymás iránt. Olyan érzés volt, mint amikor a sötét térben két pislákoló fény halad egymás felé, egyre közelítve. Ahogy egyre többet láthattam őt – észrevétlenül elmúlt a kórházlátogatás iránt érzett vonakodásom. Amikor észleltem ezt magamon, még furcsállottam is egy kicsit. Nemcsak egyszerűen egy új találkozásról volt szó, hanem egy kedves személlyel való együttlétről. Mindig arra gondoltam, milyen jó lenne, ha nemcsak a kórház környékén tudnánk egy kis időt szakítani a látogatás szüneteiből lopott percekben, hanem máshol is, kettesben, nyugodtan. Alaposabban kibeszélgethetnénk magunkat a komolyabb dolgokról. Egy napon rászántam magam, és randevút kértem.

– Kellene nekünk egy kis kikapcsolódás – mondtam –, menjünk el innen bárhová, ahol nincsen se kliens, se páciens.

Kumiko gondolkodott egy darabig.

– Mondjuk, tengeri akvárium? – kérdezte.

Így jött össze első találkánk Kumikóval. Egy vasárnap, miután bevitte a váltás tisztát édesanyjának, a váróteremben találkoztunk. Derűs, meleg nap volt, Kumiko viszonylag egyszerűen volt öltözve, fehér ruha, fölötte világoskék kardigán. Attól az

időtől kezdve mindig volt Kumiko öltözködésében valami megragadó. Ha valami egyszerű ruhát viselt, akkor is mindig volt valami kis ötlete, amivel feldobta. Például a ruhaujj vagy a gallér kihajtásával, és effélékkel. Volt érzéke a finom részletekhez. Ráadásul igen gondosan, szeretettel bánt a ruháival. Mindig azon kaptam magam, hogy csodálom az öltözködését, miközben mellette sétálok. Blúza makulátlan, rakott szoknyájának ráncai kifogástalanok. Aminek fehérnek kell lennie rajta, az akár a hó, a cipője makulátlanul ragyog, egy homályos foltot nem találni rajta. Ránézve, lelki szemeim előtt megjelentek a fiókjában élére hajtogatott holmik, a nejlonzsákokba burkolt, fogason függő szoknyák és ruhák. (Ezeket, miután elvettem feleségül, a valóságban is volt szerencsém megszemlélni.)

A délutánt együtt töltöttük az Ueno park állatkertjében, ahol az akváriumban tengeri lényeket nézegettünk. Ha már ilyen jó az idő, jobb lenne inkább a szabadban, az állatkertben sétálni – sugalltam Kumikónak odafelé menet a villamoson, de ő már beleélte magát a tengeri akvárium programjába. Ha már annyira oda akart menni, nem lehetett semmiféle kifogásom a dolog ellen. Éppen időszaki kiállítást rendeztek: megszemlélhettük a világ minden tájáról összegyűjtött medúzafajtákat. Ujjnyi nagyságú bolyhostól a jó méteres átmérőjű esernyő formájúig mindenféle lebegett, lengedezett a medence vizében. Hiába volt vasárnap, a termek nem voltak zsúfoltak, mondhatni inkább csak lézengtek benne a látogatók. Aki ilyen jó időben az állatkertbe megy, az nem az akváriumban libegő medúzákat választja, ha elefántot meg zsiráfot is láthat a szabad levegőn.

Nem mondtam meg Kumikónak, hogy mennyire gyűlölöm a medúzákat. Sokszor megcsipkedtek ugyanis gyerekkoromban, mikor a tengerben úszkáltam. Olykor, mire feleszméltem, egy-

kettőre körülvettek, és egy egész falka közepén találtam magam. Még ma is világosan felidéződik bennem *nyálkás,* hideg testük érintése. A körülöttem örvénylő medúzák között éppen olyan kétségbeejtő rettegés vesz rajtam erőt, mintha sötét verembe dobnának. Valami különös okból nem martak belém, de a nagy pánikban elég sok vizet nyeltem. Mindezért, ha rajtam áll, hagyjuk a medúzákat, és inkább mentünk volna a közönséges tonhalakhoz, vagy lepényhalat bámulni.

Ámde Kumikót elvarázsolták a medúzák. Megálltunk mindegyik tartály előtt, föléjük hajolt, és mintha megszűnt volna számára az idő, sokáig nem mozdult onnan.

– Ezt nézd meg! Hát létezik a világon ilyen eleven rózsaszínű lény?! Milyen gyönyörűen úszik! Itt az ember annyit láthat, mintha rászánta volna az életét, hogy a világ összes tengerét bejárja! Mit szólsz hozzá, hát nem nagyszerű?!

– Hát igen – közben pedig, miután akaratom és kedvem ellenére végig kellett kísérnem a lányt a tárlókon, egyre nehezebben szedtem a levegőt. Egyre szótlanabb, egyre zavartabb lettem, próbáltam a zsebemben lévő aprót tapintással számolgatni, hogy eltereljem a figyelmemet, azután meg a számat törölgettem a zsebkendőmmel. Fohászkodtam, hogy minél hamarabb túl legyek már a medúzák medencéin, de a bámészkodásnak nem volt se vége, se hossza. Tényleg rengeteg a medúza a világ tengereiben. Már harminc perce tűrtem, de a fejem egyre jobban kóválygott. Amikor már a korlátba kapaszkodva is nehezemre esett megtartani magamat, lerogytam egy közeli padra. Kumiko odajött, és kissé aggódva érdeklődött, hogy mi bajom van. Megmondtam neki úgy, ahogy volt: rosszul vagyok a medúzák látványától.

Kumiko egy darabig figyelmesen vizsgálta a szememet.

– Tényleg, a tekinteted is egészen elhomályosodott. Hihetetlen. Ezt nem tudom elhinni: pusztán a medúzák látványától képes valaki ennyire odalenni – bámult el a lány, de azért karonfogva kivezetett az akvárium nedves félhomályából a napra.

A közeli parkban vagy tíz percre letelepedtünk, és nagyokat lélegezve, lassanként visszatértem a rendes kerékvágásba. Jókedvűen ragyogott az őszi napsütés, a szellő néha halkan megrebbentette a páfrányfenyő leveleit.

– Most már jól vagy? – kérdezte kis idő elteltével Kumiko, majd elnevette magát. – Szép kis alak, mondhatom, undorodik tőlük, mégis inkább tűri a medúzák látványát, mintsem szólt volna már az elején!

Az ég áttetsző volt fölöttünk, kellemesen fújdogált a szellő, és az emberek arckifejezése derűs, vasárnapias volt. Egy karcsú lány hatalmas, hosszú szőrű kutyát sétáltatott, puhakalapos öregurak vigyáztak hintázó unokájukra. Sok hozzánk hasonló pár is üldögélt a padokon. Valaki a távolban szaxofonon skálázott.

– Miért szereted annyira ezeket a medúzákat? – kérdeztem.

– Csak. Mert olyan aranyosak – válaszolta Kumiko. – Az előbb, amikor megbámultam őket, eszembe jutott valami. Édeskeveset látunk mi a *világból.* Amit mi szokás szerint annak nevezünk, az tulajdonképpen nem is az, csak egy kis darabja. A világ valójában sokkal mélyebben fekszik a sötétben, és nagy részét olyan lények foglalják le, mint a medúzák. Ezt mi hajlamosak vagyok elfelejteni, nem gondolod? A földgolyó kétharmadát tenger borítja, melynek mi szabad szemmel csak a felszínét, mondhatni csak a héját látjuk. Alig tudunk mindarról, ami alatta van.

Ezután hosszú sétát tettünk. Öt órakor Kumiko szólt, hogy mennie kell a kórházba, és én elkísértem odáig. Megköszönte a szép napot, és mosolyában először fedeztem fel azt a gyengéd fényt, amit addig még nem láttam. Ebből tudtam, hogy aznap egy kicsit közelebb kerülhettem hozzá. Gondolom, talán a medúzáknak köszönhetően.

*

Többször is randevúztunk azután. Közben az édesanyja gyógyultan elhagyhatta a kórházat, az ügyfél végrendelet-írási szenvedélye pedig egy fokkal alábbhagyott, nekem sem kellett többet bejárnom hozzá. Egy héten egyszer találkoztunk Kumikóval, hol moziba mentünk, hol zenét hallgatni, máskor pedig egyszerűen csak sétálgattunk. Ahogy többször láttuk, meg is szoktuk egymást. Jó volt vele, és mikor megérinthettem, rám jött a szívdobogás. Hétvége közeledtével már egyre nehezebben ment a munka. Biztos voltam benne, hogy Kumiko jó szívvel van irántam. Máskülönben minek találkozott volna velem minden héten?

Mégsem erőltettem, hogy gyorsan elmélyüljön a kapcsolatunk. Valahogy láttam rajta, hogy tart valamitől. Nem tudtam határozottan, miért habozik, de ott éreztem a szavaiban, mozdulataiban, és az arcára kiült valami tétova kifejezés. Előfordult, hogy ha kérdeztem tőle valamit, egy lélegzetvételnyi késéssel válaszolt csak. Egy kis szünet jött közbe, mintha valamilyen *árnyék* vonult volna át közöttünk.

Eljött a tél és az újév. Továbbra is minden héten találkoztunk. Arról a bizonyos *dologról, az árnyékról* azonban nem kérdeztem Kumikót, és ő se beszélt róla. Találkoztunk, ettünk valamit, és ártalmatlan témákról beszélgettünk.

– Figyelj csak, van már neked valakid? – kérdeztem tőle egyszer, összeszedve a bátorságomat.

Kumiko komolyan nézett rám.

– Miből gondolod, hogy lenne?

– Van egy olyan érzésem – válaszoltam.

Éppen a néptelen Sindzsukugjóen parkban sétáltunk.

– De miért? – kérdezte ismét.

– Sokszor úgy látszik, mintha mondani akarnál valamit. Nekem beszélhetsz nyugodtan – biztattam, és úgy láttam, mintha az arca halványan megrebbenne, habozik, hogy beszéljen-e vagy sem. De a döntése kezdettől fogva egyértelmű volt.

– Kösz, de nincs különösebb mondanivalóm – szögezte le.

– Nem válaszoltál az első kérdésemre.

A lány megállt, levette a kesztyűjét, és megszorította az én meztelen kezemet. Forró, puha tenyere volt. Amikor könnyedén viszonoztam a szorítását, úgy láttam, hogy leheletének párája a hideg levegőben még kisebb lesz és kifehéredik.

– Felmehetünk hozzád? – kérdezte.

– Hát persze – mondtam meglepetten. Egyszobás lakásom volt, kis konyhával, vécével, akkora zuhanyozóval, mint egy telefonfülke. Első emeleti, déli fekvésű, szemben egy építési vállalat anyagtelepe. Mindenesetre világos lakás volt, de ezenkívül más jót nem nagyon lehetett mondani róla, szóval nem volt egy nagy szám. Ott üldögéltünk egy jó darabig Kumikóval a napsütötte szobában, hátunkat a falnak vetve.

Akkor öleltem először Kumikót, de úgy gondolom, hogy ő vett rá arra, hogy megtegyem. Bizonyos értelemben véve elcsá-

bított. Persze nem a szó szoros értelmében, de amikor megsimogattam, értésemre adta, hogy az első pillanattól kezdve ezt akarja. Csak a puhaságát éreztem, semmi ellenállást.

Kumikónak én voltam az első tapasztalata ezen a téren. Amikor véget ért, egy darabig meg sem szólalt. Szólongattam, de sehogy sem akart válaszolni. Kiment zuhanyozni, felöltözött, és ismét odaült, ahová besüt a nap. Nem tudtam, mit is mondhatnék, tehát hallgatagon ültem mellette, és ahogy a napfény arrébb húzódott, úgy mentünk lassanként mi is utána. Amikor beesteledett, Kumiko közölte, hogy ő most már megy, én meg hazáig kísértem.

– Tényleg nem akarsz semmit sem mondani? – faggattam.

– Nem, jó ez így – mondta halkan, és a fejét rázta.

Többet nem is hozakodtam elő a kérdéseimmel. Végül is azzal, hogy ölelkezett velem, engem választott. Ha van valami, amit velem kapcsolatban nem tud kimondani, idővel majd az is megoldódik.

Utána is hetenként találkoztunk, többnyire följött hozzám és szeretkeztünk. Az ölelés testi érintésétől egy kicsit azért megoldódott a nyelve. Önmagáról, élményeiről, meg, hogy mit gondol, mit érez ezekről. Lassanként elmondhattam neki azt is, hogyan látom én a környező világot. Egészen belészerettem, és ő is azt mondta, hogy nem akar elhagyni. Megvártuk, míg elvégzi az egyetemet, majd összeházasodtunk.

Boldogan éltünk ezután, nem volt semmi olyasmi, ami gondot okozott volna. Azért néha éreznem kellett, hogy van Kumiko lelkében valahol egy olyan terület, melyhez nem férhetek hozzá. Például sima, folyékony beszélgetés közben, mintegy varázsütésre csak elhallgat, és nem szól többé. Minden indok

nélkül egyszer csak elnémul (legalábbis hallgatásának általam ismert oka nincsen). Egészen úgy, mintha séta közben gödörbe pottyanna az ember. Az egész nem tartott soká, és utána mindig mondta, hogy „elnézést, nem figyeltem”, de egy darabig még nem tért vissza a rendes kerékvágásába. „Aha, tényleg”, „biztos” „hát, igen” – ilyen semmitmondó szavakkal válaszolt a hallottakra, de egészen más járhatott a fejében. Házasságkötésünk után egy darabig faggattam ilyenkor, hogy mi van vele, mert zavarba jöttem és féltem, hogy esetleg megbánthattam valamivel. Ő azonban ilyenkor csak mosolygott rám, és megnyugtatott: semmi baja.

Arra is emlékszem, hogy mikor először együtt voltunk, valószínűleg nem eshetett jól neki. Fájdalmasan begörcsölt. De szerintem nemcsak ettől. Valami rossz élmény is lappangott a dolgok mögött, és – hogy is mondjam csak – egyfajta gátlás, amely eltávolította tőlem. Elfogott egy különös érzés, hogy akit most ölelek, az nem annak a teste, akivel az imént még egymás mellett fekve bizalmasan elbeszélgettünk, hanem valaki másé, akivel cseréltek, míg én nem figyeltem oda. Ölelkezéskor a hátát simogattam, kicsi, sima bőrű hátát – elragadó volt, ugyanakkor távolinak is éreztem. Mintha csak Kumiko, akit a karjaimban tartok, messze onnan, valami egészen mással lenne elfoglalva. Én meg csak átmenetileg, ideiglenesen ölelhetném ezt az eltűnőfélben lévő testet. Talán emiatt lehetett, de akármennyire izgultam is, bizony az ejakulációig eljutnom meglehetős hosszú időbe telt.

Ám ez csak az első szeretkezés alkalmával volt így, másodszor már sokkalta közelebb éreztem magamhoz. Testileg is jóval érzékenyebben fogadott. Belenyugodtam abba, hogy az eltávolodás érzését Kumiko tapasztalatlansága kelthette bennem.

*

Miközben a kút mélyén így megrohantak az emlékek, néha kinyújtottam a kezemet és megrángattam kicsit a kötéllétrát a biztonság kedvéért, nem lazult-e ki odafenn. Végig bennem volt a félsz, hogy esetleg eloldódhat a kötél. Ha csak rágondoltam ott a mély homályban, máris rám tört a félsz. Olyan hangosan dobogott a szívem, hogy a fülemmel is hallottam. Miután jó néhányszor – talán húsz vagy harminc alkalommal – jól megcibáltam a hágcsót, és megbizonyosodtam felőle, lassanként visszanyertem a nyugalmamat. A kötéllétra jól oda volt rögzítve a fához, egykönnyen nem válhatott le róla.

Az órámra néztem. A foszforeszkáló anyaggal bevont mutató valamivel a hármas előtt állt. Délután három óra. Messze felettem még ragyogott a félhold alakú fénysarló, a földfelszínt elöntötte a nyári napfény. El tudtam képzelni a patakot és a friss levelek remegését is. Ennek az átható fényözönnek az alján létezik egy ilyen sötétség, csak egy létra kell hozzá és egy kicsit alábbmenni. Ott vár a mély homály.

Még egyszer megbizonyosodtam a kötéllétra megbízhatósága felől, majd fejemet a falnak támasztva behunytam a szemem. Kisvártatva olyan mély álomba süllyedtem, mint mikor a partot ellepi a dagály.

7

Terhesség: emlék és párbeszéd
–
Tapasztalati referenciák a fájdalomról

Mire felébredtem, a fénysarló odafent már az esti égbolt sötétjére váltott. Az óra fél nyolcat mutatott. Este fél nyolc. Ezek szerint négy és fél órát aludtam.

A kút alján lévő levegő megborzongatott. Amikor leereszkedtem, úgy látszik, túlságosan izgatott voltam ahhoz, hogy még erre is gondoljak. Alvás után azonban nagyon is éreztem, milyen hideg van odalenn. Összedörzsöltem a tenyeremet, hogy megmelegítsem. Miért is nem tettem a hátizsákba valami melegebb holmit? Eszembe sem jutott, hogy a kút mélyén alacsonyabb a hőmérséklet, mint a felszínen.

*

Akárhogy is meresztettem a szemem, a kút sötét mélyén most már semmit sem láttam. Azt sem tudtam megállapítani, hogy hol van a kezem. Kitapogattam a hágcsót és meghúztam. Jól tartott odafönn. Ahogy a kezem mozgott, mintha a sötét is egy kicsit változott volna, de lehet, hogy csak az érzékcsalódás játszott velem.

Különös, hogy nem látom a testemet, pedig ott kellene lennie. A sötétbe meredve egyre érthetetlenebbé lesz az a tény, hogy létezem. Ezért aztán időről időre megköszörültem a torkomat, vagy megsimítgattam tenyeremmel az arcomat. Így köhögéssel ellenőrzöm, hogy van hangom, a tapintással, hogy van arcom, azzal meg érzem, hogy van tenyerem.

Ám akármennyire is igyekszem, a súlyom, testem anyaga, sűrűsége úgy szétfolyik, mint a homok, amelyet elmos, elhord a folyó. Mint mikor teljes erővel, de szótlanul húzzák a kötelet, úgy vonta a tudatom lassanként a saját tartományába testi valómat. A sötétség felborította az eredendő egyensúlyt. Arra jutottam, hogy az a hús-vér test, mely végül is a tudat kedvéért megfelelő rendben újra felállítja a kromoszómáknak megfelelő képletet, csak ideig-óráig való, és nem több, mint üres pelyva. Ha pedig a képlet megváltoztatva újraírható, akkor én ezután egy előzőtől teljesen eltérő, másik testbe mehetek át. „Mentális prostituált" – mondta Kanó Kréta. Most már könnyedén el tudtam fogadni ezt a megfogalmazást. Lehetséges tehát a tudatban közösülni és a valóságban ejakulálni. Az igazán mély sötétségben mindenféle különös dolog megtörténhet.

Ezután megráztam a fejemet, és nagy igyekezettel megint visszatérítettem tudatomat a testembe.

A homályban egymáshoz illesztettem két kezem tíz ujját, hogy megbizonyosodjak létezésükről. Majd vettem egy lassú, mély lélegzetet. Hagyjuk már a spekulációt a tudatról – figyelmeztettem magamat. Gondolkozzunk inkább a valóságról! Arról, amellyel szorosan összefügg a testi valómhoz kapcsolódó való világ. Hiszen ezért jöttem ide. Mármint, hogy elgondolkozzam a valóságról. Mondjuk egy mélységes mély kút alján. Ahogy Honda úr mondta: „Ha lefele kell menni, akkor a legmé-

lyebb kút fenekére kell leereszkedni.” Hátamat a falnak vetve, lassan lélegeztem be az üreg dohos levegőjét.

*

Kumikóval nem tartottunk esküvői szertartást, nem voltunk olyan anyagi helyzetben, hogy erre tudtunk volna költeni, viszont a szülők támogatását sem akartuk elfogadni. Nekünk a formalitásokkal szemben fontosabb volt elindítani kettőnk életét, a lehetséges keretek között. Vasárnap korán reggel elmentünk a kerületi polgármesteri hivatalba, és felverve álmából az éjszakai ügyeletest, hivatalosan benyújtottuk a házassági nyilatkozatunkat, és kész. Azután elmentünk egy jobb francia étterembe, ahová egyébként nem mentünk volna, rendeltünk egy üveg bort, és végigettünk egy teljes ételsort. Ez volt az esküvő helyett, és nekünk teljesen megfelelt így is.

Házasságkötésünk idején megtakarított pénzünk úgyszólván semmi sem volt (helyesebben anyámtól örököltem valamit, de ahhoz nem nyúltam, hanem félretettem arra az esetre, ha valami váratlan történne), bútornak nevezhető berendezési tárgyakkal nem rendelkeztünk. Azt sem nagyon mondhatnám, hogy a jövőnk szép reményekre jogosított volna. Először is, aki ügyvédi vizsga nélkül dolgozik egy jogtanácsosi irodában, annak nem lehetnek különösebb kilátásai. Kumiko pedig egy kis nevesincs kiadónál dolgozott. Sokkal jobb állást is kaphatott volna, ha az egyetem után elfogadja az apja összeköttetéseit, de neki az nem kellett, saját erejéből akart munkához jutni. Nekünk mégsem hiányzott semmi, beértük azzal, hogy együtt élhetünk.

Viszont így, egy társsal együtt a nulláról eljutni valahová – egyáltalán nem volt könnyű feladat. Egyedüli gyerekként nevelkedtem, eléggé magamnak való ember vagyok. Szerettem

egyedül elérni azt, amit eltökéltem magamban. Sokkal kellemesebb magányosan, csendben dolgozni. Sok időt és fáradságot igényel folyton magyarázni, megértetni a dolgaimat mással.

Kumiko a nővére halálát követően elzárkózott a családja elől, és úgyszólván magányosan éldegélt. Bármi történt vele, nem fordult senkihez. Ebben nagyon is hasonlítottunk egymáshoz.

Mégis testestől-lelkestől azon voltunk, hogy alkalmazkodjunk annak az új alakulatnak a kedvéért, melyet „a mi családunkénak lehetett nevezni. Gyakoroltuk az együttgondolkodást és az együttérzést. Igyekeztünk, hogy mindazt, ami egyénenként történt velünk, közösen, a „mi ügyünk”-nek fogjuk fel. Ez természetesen hol sikerült, hol nem. Próba – szerencse alapon. Számunkra az ilyesmi új és kellemes élmény volt. Ha voltak is heves összeütközéseink, ezek ölelkezésben oldódtak fel.

*

Házasságunk harmadik évében Kumiko állapotos lett. A fogamzásgátlásra végig nagyon vigyáztunk, így – legalábbis nekem – ez szó szerint olyan volt, mint derült égből a villámcsapás. Talán valahol elhibáztam volna? Hacsak úgy nem… Akárhogy is, nem voltunk abban az anyagi helyzetben, hogy gyerekünk legyen, és fel tudjuk nevelni. Kumiko éppen hogy megszokta a munkát a kiadónál, tovább akarta folytatni. A kis vállalatnál – nem úgy, mint a nagyoknál – nem volt ám szülési szabadság. Ha valaki gyereket akart, akkor nem tehetett mást, fel kellett mondania. Jó ideig egy fizetésből kellett volna megélnünk, és ez a lehetetlenséggel lett volna határos.

– Nincs mit tenni, ezt most passzoljuk – mondta nekem Kumiko színtelen hangon, miután a kórházban megtudta a vizsgálat eredményét.

Én is úgy véltem, hogy nincs más választásunk. Akárhogy vesszük, ez volt a legelfogadhatóbb döntés. Fiatalok voltunk még, egyáltalán nem voltunk felkészülve gyerekre, gyeresknevelésre. Mindkettőnknek igénye volt az időnkre saját magunk számára. Fontosabb volt megalapozni előbb az életünket. Volt még bőven lehetőségünk arra, hogy gyerekünk legyen.

*

Őszintén szólva nem akartam, hogy Kumikón terhességmegszakítást végezzenek. Másodéves egyetemista koromban előfordult már, hogy egy lányt teherbe ejtettem. Nyári munkán ismerkedtünk meg, egy évvel fiatalabb volt nálam. Kedves lány volt, megértettük egymást. Mindketten nagy örömmel ölelkeztünk, de mégsem volt közöttünk igazi kapcsolat, és úgy látszott, hogy nem is lesz belőle semmi. Mindketten magányosak voltunk, kellett hát valaki, akivel összeölelkezhetünk.

Akkor tisztában voltam azzal, hogy mitől történt. Általában óvszert használtam, de egy napon teljesen megfeledkeztem róla és *hazavágtam.* Hát azért.

– Aha. De nem lesz semmi baj – mondta a lány néhány másodpercnyi gondolkodás után, mikor szóltam neki, hogy ezúttal elfelejtkeztem magamról. Mégiscsak teherbe esett.

Én nem nagyon tudtam felfogni ugyan, hogy valakinek gyereket csináltam, de nem volt más megoldás, mint az abortusz. Valahogy összekapartam a pénzt a terhességmegszakításra, és elmentem vele a kórházba. Vonattal mentünk valahova Tokió környékére, Csibába, egy kis városkába, melynek kórházát egy ismerőse ajánlotta neki. Egy ismeretlen nevű állomáson szálltunk le, ahol egy szelíd lanka alján, sűrűn egymás mellett, ameddig csak a szem ellátott, vevőre vártak a frissen elkészült

kis házak. Látszott, hogy a területen nem régen alakították ki az új lakótelepet, nyilván az olyan viszonylag fiatal, bérből, fizetésből élő tisztviselőkre számítottak, akiknek nincs pénzük Tokióban lakást venni, innen pedig be tudnak járni a munkahelyükre. Maga az állomás is vadonatúj épület volt, mellette még a beépítetlenül maradt rizsföldekkel. Kiérve az állomásról, jókora víztükör, az út mentén meg ingatlanközvetítők hirdetései sorjáztak.

A kórház várószobája szó szerint zsúfolásig telve várandós asszonyokkal, akik nagy hasukat ölelgették. Nagy részükön látszott, hogy négy-öt év alatt összeszedtek némi pénzt az első részletre, vettek egy lakást itt a kültelken, és most rászánták magukat, hogy gyerekük legyen. Arrafelé hétköznap, fényes délben nem kóválygott hozzám hasonló korú fiatalember, ráadásul egy szülészet várószobájában voltunk. A várandós asszonyok leplezetlen kíváncsisággal, de nem túlságos jóindulattal vettek szemügyre. Akárhogy is nézzük, látszott rajtam, hogy nem vagyok másodéves egyetemistánál idősebb. Világos volt, hogy a tévedésből teherbe ejtett barátnőmet kísérem abortuszra.

A műtét végeztével megint vonatra ültünk a lánnyal, és visszamentünk Tokióba. A vonat – még az esti csúcsforgalom előtt – kongott az ürességtől. Bocsánatot kértem a lánytól, hogy figyelmetlenségem miatt ilyesmit kell elszenvednie. Ne haragudjon rám – kértem.

– Jól van, na – mondta ő. – Legalább elkísértél a kórházba, meg pénzt is adtál…

Ezután minden további nélkül ejtettem a lányt, azt sem tudom, hol van, mit csinál. Annak ellenére, hogy azután nem találkoztam már vele, hosszú ideig nagyon rossz volt a lelkiismeretem. Ha csak eszembe jut, magam előtt látom a mindennel

tisztában lévő terhes asszonyokkal zsúfolásig teli kórházi várótermet. Nem kellett volna teherbe ejtenem azt a lányt.

Ő a vonatban, hogy *engem* vigasztaljon, elmagyarázta, hogy nem volt az olyan komoly műtét.

– Nem olyan nagy ügy, mint ahogy azt te gondolod – mondta –, nem is tart sokáig, különösebben nem is fájdalmas. Csak le kell vetkőzni, majd nyugton maradni. Szégyellni persze szégyelltem, de az orvos rendes volt, az ápolónők is figyelmesek. Csak figyelmeztettek, hogy ezentúl jobban vigyázzak a fogamzásgátlásra. Ne rágd magad, hiszen én is felelős vagyok érte. Én mondtam, hogy nincs semmi baj, nem? Szóval, fel a fejjel!

Mégis más ember lettem azalatt, míg odavonatoztunk meg vissza Tokióba. Világosan éreztem ezt, amikor hazakísértem a lányt, majd otthon hanyatt fekve az ágyon néztem a mennyezetet. Én már „másik én" lettem, és többé nem tér vissza az, aki azelőtt voltam. Ráeszméltem, hogy nem vagyok többé ártatlan. Nem volt bűntudatom a szó morális értelmében, nem vádoltam magam. Valahol helytelen dolgot követtem el, de nem akartam hibáztatni magamat. Túl voltam azon, hogy vádoljam-e magam vagy sem, elfogulatlanul, elméleti síkra kellett terelnem ezt a *fizikai* eseményt.

*

Amikor Kumiko közölte velem, hogy terhes, lelki szemeim előtt rögtön megjelent a várandós asszonyok tömege a nőgyógyász várószobájában. Valami sajátos szag terjengett ott, de nem tudom, mi volt az. Lehet, hogy nem is volt ott semmiféle szag, csak nekem volt *olyasféle* érzésem. Amikor a lányt nevén szólította az ápolónő, ő lassan felkelt a kemény, viaszkosvászonnal borított padról, és egyenesen elindult az ajtó felé.

Még mielőtt felállt volna, rám nézett, valami félúton elakadt tétova mosollyal.

Mondtam Kumikónak, hogy természetesen irreálisnak tartom, hogy gyerekünk legyen, de nem lehetne elkerülni ezt a műtétet valahogy?

– Lehet, hogy kicsit kellemetlennek hangzik, de ha most gyerekünk lesz, akkor én nem dolgozhatom tovább, neked pedig más, jobb fizetéssel járó munkahelyet kell keresned, hogy eltarts engem meg a gyereket. Különben minden tartalékunkat feléljük, és semmit sem tudunk megcsinálni, amit szeretnénk. Akárhogy is, ezentúl össze kell húznunk magunkat. Nem bánod majd meg?

– Nekem úgy tűnik, hogy meg lehetne csinálni – mondtam.

– Tényleg?

– Ha akarjuk, akkor találok munkát is. Például a nagybácsim most keres valakit az új üzletébe. Ha nem talál valakit, akiben megbízhat, nem tudja megnyitni. Azt hiszem, az a fizetés sokkal jobb lenne, mint a mostani. Igaz, hogy az ügyvédi irodában szerzett kapcsolataim elvesznének, de őszintén mondom, hogy amúgy sincs túl sok kedvem tovább csinálni.

– Tudnál üzletet vezetni?

– Ha megpróbálom, majd csak lesz valahogy. És ha megszorulunk, még mindig ott van az anyámtól örökölt pénz, éhen nem halunk.

Kumiko elgondolkodva simogatta a szeme sarkában azt a kis ráncot, szerettem, mikor így nézett rám.

– Te szeretnél gyereket? – kérdezte végül.

– Nem tudom. Hallottam tőled, hogy várandós vagy, de azért még nem tudom elképzelni magamat mint egy gyermek apját. Azt sem tudom, milyenné változna az életünk, ha igazán megszületne. Te szereted a mostani munkádat, úgy érzem, hiba lenne elvenni tőled. Arra is gondoltam, hogy szükségünk van arra, hogy egy darabig még kettesben élhessünk, de az is biztos, hogy a gyermek születésével még jobban kitárulna a világunk. Nem tudom, hogy mi lenne most a helyes, csak azt, hogy nem akarom, hogy rajtad terhességmegszakítást végezzenek. Nem tudok semmit sem ígérni, nem vagyok biztos a dolgokban, nem tudok valami meglepő, új megoldást sem. Csak egy ilyen érzés van bennem, ennyi az egész.

Kumiko hallgatott, majd rátette a hasára a tenyerét.

– Figyelj csak, te tudod, hogy miért lettem terhes? Van valami elképzelésed?

Megráztam a fejemet.

– Én mindig nagyon vigyáztam, nem akartam, hogy az én hibámból valami kellemetlenséged származzék. Épp ezért fogalmam sincs, hogyan eshetett ez meg.

– Nem gyanakszol, hogy félreléptem valakivel? Nem gondoltál erre az eshetőségre? – tette föl a kérdést az asszony.

– Nem én.

– Miért nem?

– Nézd, én nem vagyok valami túl szemfüles ember, de azért ennyit csak megéreznék.

Kumiko ekkor leült a konyhaasztal mellé, és ivott a borból. Már késő volt, egy hang sem hallatszott odakintről. Összehúzott szemmel nézte a kevés italt, ami még a pohárban maradt.

Egyébként nem szokott inni, csak akkor hajtott fel egy pohárral, ha álmatlansággal küszködött. Annyitól ugyanis biztosan elaludt. Én is vele tartottam, de a borospohár túl kicsi volt, inkább egy söröspohárba töltöttem, amit a közeli boltból kaptam ajándékba.

– Miért, félreléptél valakivel? – tettem föl a kérdést próbaképpen.

Az asszony elnevette magát, és hevesen rázta a fejét.

– Ugyan már, mit képzelsz? Egyszerűen csak mint eshetőséget mondtam – elkomolyodva lekönyökölt az asztalra. – Viszont, őszintén megmondom, néha elfog a kétség, mi a valóság és mi nem az, mi történt meg igazából és mi nem… Néha, bizony.

– És most ilyen *néha…* van?

– Hát… veled nem fordul elő ilyesmi?

– Nem tudnék rá konkrét esetet mondani – válaszoltam rövid gondolkodás után.

– Én úgy vagyok vele – folytatta Kumiko –, hogy van egy kis csúszás a valóság és aközött, amit én annak gondolok. Olyan ez, mintha valami csekélység mindig közbejönne, vagy mint a besurranó tolvaj, aki elrejtőzik a szekrényben. Időről időre előjön, hogy minden rendszert és logikát felborogasson, ugyanúgy, mint ahogy a mágnes megbolondítja az iránytűt.

– Csekélység, betörő? – kérdeztem, és elnevettem magam. – Borzasztó talányosan fejezted ki magad.

– Az, talányosan – mondta Kumiko, és az utolsó cseppig felhajtotta a bort, ami a poharában még megmaradt.

– Gondolod – kérdeztem –, hogy ez a mostani terhességed és ez a *csekélység* valami kölcsönhatásban van egymással?

– Nem – rázta a fejét Kumiko nem arról van szó, hogy hatnak-e egymásra vagy sem, én csak azt akartam mondani, hogy időről időre elveszítem a fonalat, nem értem világosan a dolgok elrendeződését.

Az asszony hangjába némi ideges türelmetlenség vegyült. Éjjel egy óra lehetett már, úgy éreztem, hogy eljött az ideje, hogy végét szakítsam a beszélgetésnek. Átnyúltam a keskeny asztal fölött, és megfogtam Kumiko kezét.

– Figyelj csak – szólalt meg ekkor –, bízd rám ezt a dolgot, hadd döntsem el én, jó? Tudom, hogy ez kettőnk ügye, de ezúttal én szeretnék határozni. Nem tudom megindokolni, hogy miért, kérlek, ne is haragudj rám ezért.

– Ehhez alapjában véve jogod van. Én ezt tiszteletben tartom – hagytam helyben.

– Az elkövetkező hónapban dűlőre kell vinnem a dolgot. Most, hogy így ketten megbeszéltük, tudom, mit érzel, hadd gondolkodjam most egy kicsit. Ezért kérlek, hogy egy darabig ne beszéljünk erről.

*

Amikor az asszony átesett az abortuszon, én éppen Hokkaidóban voltam. Kis ember voltam én az irodában ahhoz, hogy kiszállásra küldjenek, de sehogy sem akadt más, nekem kellett elmennem. Egy irattáskát megtömtek papírokkal, azt kellett elvinnem, hozzáfűzni valami magyarázatfélét, majd a partner irataival hazatérnem. Fontos okmányok voltak ezek, szó sem lehetett róla, hogy postán feladják, idegen kézre bízzák. A Tokió–

Szapporo repülőjárat tömve volt, így Hokkaidóban egy éjszakát olcsó szállodában kellett töltenem. Kumiko egyedül ment a kórházba, és végrehajtották rajta a terhességmegszakítást. Este fölhívott a szállodában.

– Ma délután túlestem a műtéten – közölte. – Elnézést, hogy csak utána szóltam, de hirtelen kaptam időt, és gondoltam, mindkettőnknek jobb ez így, hogy addig essen meg a dolog, amíg nem vagy itt.

– Nem tesz semmit – mondtam. – Ha te így láttad helyesnek, akkor jó, hogy így történt.

– Többet most nem mondhatok, bár szeretnék, beszélnünk is kellene.

– Jó, majd ha visszatértem Tokióba, nyugodtan beszélhetünk.

A telefonbeszélgetés után vettem a kabátomat, és cél nélkül sétálni indultam Szapporo utcáin. Március elején jártunk, a járda szélén még magasan állt a felhalmozódott hó. Olyan hideg volt, hogy szinte fájt, a járókelők lélegzete fehéren párállott, mielőtt elenyészett volna. Mindenki vastag télikabátban, kesztyűvel, torkát sállal bebugyolálva, óvatosan lépkedett a csúszós járdán. A taxik szeges gumiabroncsokkal surrogtak el mellettem. Nem bírtam tovább a hideget, betértem egy utamba kerülő *snack bár*ba, és ittam néhány whiskyt tisztán, majd folytattam a sétát.

Jó sokáig mendegéltem, néha felkerekedett a hó, de csak olyan könnyű, apró szemű pelyhekben, mint a múlékony emlékezet. A második kocsma, ahová elvetődtem, egy pincében volt, de odabent sokkal tágasabb tűnt, mint elsőre gondoltam volna. A pult oldalában egy kis emelvényen szemüveges, sovány ember dalolt, gitárral kísérve magát. Egy fémvázas széken ült, ke-

resztbe vetve a lábát, előtte a földön a hangszer tokja. A pultnál ittam, hallgattam a zenét, anélkül, hogy odafigyeltem volna. Két nóta között a zenész közölte, hogy minden egyes szám a saját szerzeménye. A húszas éveinek második felében járhatott, jellegtelen arcán barna műanyag keretes szemüveg. Farmernadrágját csizmájába tűrve, kockás flanelingét pedig kívül hordta. Nem is tudom, miket énekelt. Talán olyasvalami lehetett, amit régen „japán folk”-nak hívtak, azt hiszem. Egyszerű kis dallam, rutinos akkordok, semmitmondó szöveg, nem igazán kedvemre való muzsika.

Ilyenkor általában kihörpintek, fizetek, és lelépek onnan. Azon az estén azonban még a zsigereim is átfagytak, történjék bármi, amíg alaposan át nem melegedtem, semmi kedvem sem volt ismét kimenni a hidegre. Megittam egy whiskyt tisztán, és rögtön rendeltem egy másikat. Egy darabig még a kabátomat sem vetettem le, a sálam is a nyakamon maradt. A csapos megkérdezte, nem akarok-e valamit az italhoz. Sajtot kértem, és egy darabot el is fogyasztottam. Az agyam sehogy sem akart elindulni, hogy gondolkodni tudjak. Egyáltalán, min is törhettem volna a fejemet? Nem tudtam. Úgy éreztem magam, mint aki üres terembe tévedt. Benne bágyadtan kongott a zene.

A férfi éneklését gyér taps követte. Nem volt erős a tetszésnyilvánítás, nem is hangzott túl barátságosan. Nem voltak sokan a helyiségben. Lehettek tízen vagy tizenöten. A zenész felkelt és meghajolt, mondott valami tréfásat, mert néhányan nevették. Hívtam a csapost, és rendeltem egy tripla whiskyt, majd levettem a sálat, kabátot.

– Ezzel véget vetettem a zenének – mondta a sovány férfi, majd hozzátette –, de bizonyára vannak, akik úgy vélik, hogy „unalmas a zenéd, öregem”, ezek számára hadd szolgáljak egy

kis mutatvánnyal. Máskor nem szoktam ilyesmit művelni, ez a szám csakis ma este látható, ma esti vendégeink szerencséjére.

Gitárját lábhoz eresztette, és a tokból egy gyertyát szedett elő. Jó nagyot, vastagot. Gyufával meggyújtotta, és a lecsöppentett viasszal odaragasztva ráállította egy tányérra. Ennél a fénynél úgy festett, mint Diogenész a hordója előtt. Felemelte a gyertyát.

– Kérem, oltsák el a villanyt! – szólt, mire az egyik alkalmazott lejjebb csavarta a villanyokat a teremben.

– Még sötétebbre, kérem!

Erre már eltűntek a fények, a láng jól kivehetővé vált. A kezemben melengettem az italomat, és figyeltem a férfit meg a gyertyát.

– Bizonyára mindenki jól tudja, hogy az emberi élet folyamán sokféle szenvedést kell kiállnunk – mondta csendesen az ember. – Vannak testi és lelki kínok. Én magam is sok mindenen átmentem már, ahogy bizonyára önök is. Ám ezeknek a gyötrelmeknek a mibenlétét elmagyarázni valakinek – az esetek nagy részében igencsak nehéznek bizonyul. Szokták is mondani, csak magam tudom, mennyire szenvedek. De tényleg így van? Én nem hiszem. Például az igazi szenvedés látványától saját magunk is fájdalmat érzünk. Az együttérzés nagy úr. Tetszik érteni?

A férfi itt végighordozta tekintetét a termen.

– Az ember azért énekel, hogy együttérzést keltsen másokban. Kilép saját szűkös héjából, és szeretné megosztani örömét-bánatát a többiekkel. Ez természetesen nem olyan egyszerű! Épp ezért én itt és most egy úgynevezett kísérletet szeretnék el-

végezni önökkel, hogy az együttérzést fizikailag is megtapasztalhassuk.

Mi lesz ebből? Lélegzet-visszafojtva mindenki a színpadra szögezte a tekintetét. Az ember pedig, talán a lelki összpontosítás végett, az üres levegőbe meredt. Majd némán a bal tenyerét a gyertya fölé helyezte. Miközben egyre jobban közelített a lánghoz, a közönség felmorajlott. Kisvártatva látni lehetett, ahogy már égeti a tenyerét. Sercegő hang hallatszott. A női vendégek némelyike riadtan felsikoltott, mások dermedten nézték. A férfi eltorzult arccal tűrte a fájdalmat. *Hát ez meg mi a csuda?* – gondoltam magamban. Miért kell ilyen értelmetlen ostobaságot csinálni? Kiszáradt a szám a látványtól. Öt-hat másodpercig tartott a mutatvány, azután a férfi elhúzta a kezét a lángból, a gyertyát a tányérral letette a földre, és a két tenyerét szorosan összekulcsolta.

– Amint tetszettek látni, a fájdalom szó szerint égeti az ember húsát – mondta az ember ugyanolyan hangon, mint ahogy addig beszélt. Csendesen, kissé elnyújtottan, szenvtelenül. Az arcáról a kín nyomtalanul eltűnt, csak valami halvány mosoly maradt helyette.

– Mindenki a saját fájdalmának érezheti ezt, mert az együttérzésnek nagy az ereje.

Ekkor kissé eltávolította egymástól két szorosan összezárt tenyerét, és egy vékony, vörös szalagot húzott elő közülük, majd a közönség felé tárta a kezét. Nyoma sem volt rajta égési sérülésnek. Egy pillanatnyi néma csend, majd a megkönnyebbülés sóhaja hallatszott, és lelkesen tapsolni kezdtek. A terem kivilágosodott, és a feszültség feloldódásával mindenki élénken társalogni kezdett. A férfi, mintha mi sem történt volna, gitárját a tokba téve, lelépett az emelvényről, majd eltűnt.

Amikor fizettem, megkérdeztem a pincérnőt, hogy ez a férfi mindig itt szokott-e énekelni, meg ilyen mutatványokat végezni?

– Amennyire én tudom, ma énekelt itt először – válaszolta. – Arról sem hallottam, hogy bűvészkedne, de remek volt, nem? Akár a tévében is felléphetne vele!

– Aha, tényleg olyan volt, mintha megégette volna magát – mondtam.

Visszamentem a szállodába, ágyba bújtam, és mintha csak erre várt volna, rögtön jött is az álom, de az elalvás pillanatában Kumikóra gondoltam. Olyan messzinek éreztem akkor, hogy nem is tudtam, mit gondoljak róla. Meg eszembe jutott a tenyerét égető férfi, hogy tényleg megperzselhette magát. Álomba süllyedtem.

8

A vágy gyökere
–
A 208-as szobában
–
Át a falon

Álmot láttam azon a hajnalon a kút mélyén. Történetesen *valami olyat,* ami álom formáját öltötte magára.

Egyedül mentem oda, ahol egy tágas terem közepére leraktak egy tévét. Hatalmas képernyőjére kivetítették Vataja Noboru arcát. Éppen előadásba fogott. Csíkos tweedzakóban, csíkos ingben, tengerészkék nyakkendőben, mindkét kezét az előtte álló asztalon pihentetve beszélt, egyenest bele a kamera lencséjébe. Háta mögött a falon világtérkép. A teremben több mint százan gyűltek össze, és egytől egyig a képernyőre meredtek mozdulatlanul. Komoly arccal figyelték, mit mond Vataja Noboru. Szemmel láthatóan valami súlyos, sorsfordító bejelentésről lehetett szó.

Hát én is megálltam, néztem a tévé képernyőjét. Vataja sok millió ember előtt, akiket nem láthatott, gyakorlottan és nagyon őszintének ható hanghordozással beszélt. Az a *vonás,* mely a személyes találkozások alkalmával olyan kellemetlenül hatott, a

képernyőn egészen visszahúzódott az arcáról és úgyszólván felfedezhetetlenné vált. Volt valami sajátos meggyőző erő a beszédében. Különös realitást kölcsönzött neki, ahogyan a hangjának zengetésével, a mondatrészek közti szünetekkel bánt. Úgy látszott, hogy amint telnek-múlnak a napok, egyre jobb szónok lesz belőle. Sehogy sem akaródzott beismerni, de nem tehettem mást.

– Ugye, minden nagyon bonyolult és ugyanakkor nagyon egyszerű is. Ez alapszabály ezen a világon – mondta Vataja. – Ezt ne feledjük. A bonyolultnak látszó dolog – természetesen szó sincs róla, hogy az lenne – az indíték oldaláról vizsgálva pofonegyszerű. Csak annyit kell tudnunk, mit *akar elérni.* Az indíték a vágyban gyökeredzik. Minden fontos dolog abban gyökerezik. A tény, hogy ez a bonyolult dolog felér egy ásatással. Leás mélyre, ahova a gyökerek nyúlnak. És akkor… – itt a háta mögötti térképre mutatott. – Nemsokára minden világos lesz ezen a világon. A bolondok soha nem tudják leleplezni a bonyolultnak látszó dolgokat. Semmit nem fognak megérteni a világon, csak meghalnak, miután a vaksötétben matatva a kijárat felé igyekeznek. Sötét erdők, mély kutak mélyén tapogatóznak. Ugyanis nem értik a dolgok alapelvét. A fejükben csak törmelék és kavics zörög. Azt sem tudják, mi merre van, előre-hátra, lent vagy fent, északon, avagy délen. Ezért nem tudnak a homályból kikecmeregni.

Itt Vataja egy kis szünetet tartott, hogy a hallgatói tudatát lassan átjárják a szavai, majd folytatta:

– Felejtsük el az ilyeneket. Aki meg akar halni, haljon meg. Van nekünk más dolgunk is…

Ahogy hallgattam, egyre inkább felment bennem a pumpa, de annyira, hogy még a lélegzetem is elállt tőle. Ez az ember

megjátszotta, hogy az egész világ szeme láttára egyedül hozzám intézi a szavait. Kétségtelen, hogy valami fertelmes, hátsó szándéka volt, de erről senki más nem tudhatott. Így tudta ez az ember felhasználni a tévé óriási nyilvánosságát, hogy magánjellegű, rejtjeles üzeneteket küldözgessen nekem. Zsebre vágott kezem ökölbe szorult, de semmire sem mentem az indulattal. Senkivel sem oszthattam meg, és ez felfokozta bennem a mély elszigeteltség érzését. Átvágtam a tömegen, mely minden idegszálát megfeszítve feszülten figyelte a beszédet, nehogy valamit is elszalasszon belőle, és egyenesen haladtam a vendégszobák folyosóján. Ott állt az az ember, mint mindig, ezúttal is arc nélkül. Ez nem gátolta abban, hogy rám nézzen, miközben közeledtem felé. Hang nélkül elállta az utamat.

– Eltévesztette az időt – szólalt meg. – Maga most nem jöhet ide.

Engem azonban hajtott a Vataja Noborutól elszenvedett sértés, és kinyújtva a kezem, félretoltam az utamból. Meglebbent, mint az árnyék, és eltűnt oldalt.

– Én csak maga miatt mondom – szólalt meg a hátam mögött, de éles hangon, a szavak szilánkokként ütköztek a hátamba. – Ha most erre továbbmegy, onnan nincs visszaút többé. Nem bánja?

Nem bántam, hanem gyors léptekkel megindultam előre. Már nem féltem semmitől. Tudnom kell, mi van ott, nehogy már hülyén haljak meg.

A folyosóra emlékeztem. Azt hittem, hogy az arcnélküli utánam jön, hogy megállítson, tehát előresiettem. Amikor hátrafordultam, kiderült, hogy nincs mögöttem senki. A kacskaringós folyosón egyforma ajtók sorakoztak egymás mellett. Mind-

egyik meg volt számozva, de én nem tudtam visszaemlékezni, melyikbe vezettek előző alkalommal. Pedig annak idején jól megjegyeztem, igazán emlékezhettem volna rá, ezúttal mégis képtelen voltam felidézni. De hát azért csak nem lehet mindegyikbe egyenként benyitogatni!

Egy darabig cél nélkül ténferegtem ide-oda, míg csak nem jött arra egy szobapincér, aki maga előtt tolta a kerekes zsúrkocsit. Rajta egy üveg bontatlan *Cutty Sark,* jegesvödör, két pohár.

Amikor elment mellettem, utánalopakodtam. A makulátlan ezüstös jégtartó néha megcsillant a mennyezeti lámpák fényében. A *boy* egyszer sem fordult hátra. Állát leszegve, kiegyenlítetten, egyenletes járással, egyenesen haladt előre. Néha halkan fütyörészett. *A tolvaj szarka* nyitányát, onnan, ahol a dobpergésnek vége szakad. Egészen ügyes volt.

Jó hosszú folyosó volt, mégsem járt arra senki, akivel találkozhattam volna, miközben mentem a pincér után. Egy idő múlva megállt az egyik ajtó előtt, és csendesen hármat koppantott rajta. Néhány pillanat múlva valaki ajtót nyitott neki, ő pedig a tálcával bement a szobába. Elrejtőztem a falhoz lapulva egy ott álló kínai váza mögött, és vártam, hogy a szobapincér kijöjjön. A szoba száma 208-as volt. Ahá, gondoltam, szóval 208-as! Hogy nem jöttem rá eddig?!

A férfi sokáig nem jött ki a szobából. Néztem a karórám mutatóit, de azok már megálltak valamikor, anélkül, hogy észrevettem volna. A vázában álló virágokat nézegettem, szagolgattam egymás után. Egyértelmű volt, hogy nemrég hozták egy kertből őket, egyik sem vesztette el még üdeségét és illatát. Valószínűleg még észre sem vették, hogy levágták őket a tövükről. Kis szárnyas bogár furakodott a terebélyes, dús szirmú rózsa kelyhébe.

Vagy öt perc múlva került elő a szobapincér. Üres kézzel, de ugyanolyan felszegett állal, szabályos lépésekkel távozott azon az úton, amerről jött. Amikor eltűnt a folyosó kanyarulatában, odamentem a szobához, és lélegzetemet visszafojtva hallgatóztam, hátha kiszűrődik valami. Ám semmit nem hallottam, semmit sem észleltem. Összeszedtem magamat és bekopogtam, ugyanúgy, mint ahogy a pincér az előbb – csendesen, háromszor. Semmi válasz. Vártam egy kicsit, majd ismét kopogtam hármat, kicsit erősebben, mint előbb. Persze ezúttal is elmaradt a válasz.

Lenyomtam a kilincset. Engedett a nyomásnak, és az ajtó megnyílt befelé. Szuroksötét volt odabent, de a vastag függöny egy résén át beszűrődött némi fény. Addig erőltettem a szememet, míg halványan ki nem tudtam venni a szoba berendezéséből az asztalt, a díványt, az ablakot. Nem volt kétséges, ez az a szoba, ahol a múltkor Kanó Krétával együtt voltunk. A lakosztály nappalija előttem, beljebb a hálószoba. Az asztalon *Cutty Sark* whisky, poharak, az ajtónyitáskor beszűrődő fényben úgy villan a fém jégtartó, mint egy kifent kés. Beléptem, majd behúztam magam mögött az ajtót. Odabent meleg volt és nehéz virágillat terjengett. Lélegzet-visszafojtva néztem körül a szobában. Bal kezemet a kilincsen tartottam, hogy bármikor ismét kinyithassam az ajtót. Valakinek kellett lennie odabent. Ő rendelhette a szobapincértől a whiskyt, a jeget, és kinyitotta neki az ajtót, hogy beengedje.

*

– Ne gyújtson villanyt – szólt rám egy női hang a belső hálószobából. Rögtön tudtam, hogy kié. A különös telefonálóé volt. Eleresztettem a kilincset, és a sötétben tapogatózva lassan elindultam a hang irányába. A belső szobában még sűrűbb volt a

sötétség, mint a nappaliban. Megálltam a két szoba között az ajtóban, és merően néztem a sötétbe.

Ágynemű suhogása hallatszott, és egy alig kivehető fekete árnyék mozdult.

– Maradjunk sötétben – szólalt meg egy női hang.

– Jó, ne félj, nem gyújtok villanyt – nyugtattam meg, és jól megkapaszkodtam az ajtófélfában.

– Egyedül jött? – kérdezte a nő fáradt hanghordozással.

– Úgy bizony, gondoltam, ha eljövök, talán találkozhatunk. Ha nem veled, hát Kanó Krétával. Meg kell tudnom, hova lett Kumiko. Ide figyelj, minden a te különös telefonoddal indult be. Mióta felhívtál, mintha csak megnyílt volna Pandora szelencéje, különféle furcsa dolgok követték egymást gyors iramban, míg végül elveszett Kumiko. Így jutottam ide – egyedül. Nem tudom, ki lehetsz, de a kezedben van a helyzet kulcsa, vagy mi. Ugye, hogy így van?

– Kanó Kréta? – kérdezte nagy óvatosan a nő. – Életemben nem hallottam ezt a nevet. Valahol itt kellene lennie?

– Nem tudom, hol van, de én néhányszor már találkoztam vele itt.

Amikor beszívtam a levegőt, megint erősen érződött a virágillat. Áthatóan és súlyosan megülte a szoba levegőjét. Lehet, hogy ebben a szobában is volt valahol egy virágokkal teli váza. A bódító illattól valósággal összerándultam, eltűnt benne a testem, magam is apró bogárrá válva, be akartam bújni a hatalmas virágkehelybe, ahol ragadós méz, hímpor és puha bibeszőrök várnak rám. Befurakszom, mert közbenjárásomra szükség van ott.

– Namármost, mindenekelőtt azt szeretném tudni, kicsoda vagy tulajdonképpen. Az mondod, ismerlek, de akárhogy is töröm a fejem, nem emlékszem. Ki vagy hát?

– Ki vagyok én? – ismételte, mint a papagáj, de hangjában nyoma sem volt gúnyolódásnak. – Innék valamit, ha megkérhetem, készítene két whiskyt jéggel? Ugye maga is iszik?

Átmentem a nappaliba, kinyitottam a teli *Cutty Sark*ot, és elkészítettem a két whiskyt jéggel. A vaksötétben tapogatva jó időbe telt, míg mindezt véghezvittem, azután fogtam a poharakat és bevittem a hálószobába, majd a nő kérését teljesítve, letettem poharát az éjjeliszekrényre az ágy fejénél, s mivel hellyel kínált, letelepedtem a magam whiskyjével kissé távolabb, az ágy lábánál álló fotelbe. Egy kicsit már jobban láttam, mint az előbb, mert a szemem megszokta a sötétséget, úgy tűnt, csendben megmoccant az árnyék, és a nő felült az ágyban. A jégkockák megcsörrentek, ebből arra következtettem, hogy iszik. Én is kortyoltam egyet.

A nő hosszú ideig egy szót sem szólt. Egy fokkal megint felerősödött a virágillat.

Aztán a nő megszólalt.

– Tényleg szeretné tudni, hogy ki vagyok én?

– Azért vagyok itt – válaszoltam, de hangom valahogy kelletlenül, hamisan csengett a sötétben.

– Szóval azért jött, hogy ezt megtudja.

Válasz helyet megköszörültem a torkom. Akkor még ez is furcsán kongott. A nő poharában megkoccantak a jégkockák.

– Szóval szeretné megtudni a nevemet. De sajnos, én nem tudom megmondani. Én nagyon jól ismerem magát, és maga is engem. Viszont én nem ismerem önmagamat.

Megráztam a fejemet a sötétben.

– Nem nagyon értem, mit beszélsz itt nekem. Nincs kedvem most a találós kérdésekhez. Arra van szükségem, ami konkrét és kézzelfogható. Feszítővasra, mely kifeszegeti az ajtót. Ez kell nekem.

A nő a lelke mélyéről felsóhajtott.

– Okada Toru úr! Kérem szépen, keresse meg nekem a nevemet. Nem is kell keresgélnie, *maga már rég tudja!* Csak emlékeznie kell rá. Akkor pedig én kiszabadulok innen, és segíthetek magának megtalálni a feleségét. Akárhogy is, nevezzen meg engem! Az adja majd a kezébe a feszítővasat. Ne tétovázzon, nincs rá idő. Ha csak egy napot is késlekedik, annyival távolabb kerül magától Okada Kumiko.

Letettem a poharamat a földre.

– Figyelj, hol vagyunk most? Mióta, és mit keresel te itt?

– Jobb lenne, ha elmenne innen – mondta a nő ráébredve a valóságra. – Ha *az a férfi* itt találja, biztos bajba kerül. *Ő* sokkalta veszélyesebb, mint gondolná. Talán bizony meg is ölheti magát. Kitelik tőle.

– Ki *az a férfi?* – kérdeztem.

Nem felelt. Nem tudtam, mit mondhatnék még. Úgy tűnt, hogy teljesen elveszítettem a fonalat. A szobát kínos, néma csend ülte meg, a fejem kivörösödött, talán a virágpor tette. A levegőben lebegő szemcsék behatoltak a testembe és összezavarták az idegrendszeremet.

– Kérem, Okada Toru úr – szólalt meg a nő, de a hangja az előbbiekhez képest egészen elváltozott. Egy pillanat alatt képes volt úgy búgatni, mintha valamelyik Kanó hangján beszélt volna. A szoba eddigi fülledt levegőjével teljesen azonosult.

– Hallja, nem akarna megint megölelni engem? Belém hatolni, szájával-nyelvével mindenestül végigtapogatni engem? Figyeljen csak, azt csinálhatja velem, amit csak akar, és én is mindent megteszek magának, amit szeretne. Amit a feleségétől, Okada Kumikótól eddig nem kapott meg. Mindent, de mindent. Felejthetetlen lesz. Ha maga…

Ekkor, minden előzetes bevezetés nélkül dörömbölni kezdtek az ajtón, de olyan erősen, mintha valaki szöget akarna verni belé. A baljós zörgetés csak úgy visszhangzott a sötétben.

A nő kezét nyújtotta felém, megragadta a kezemet.

– Ide, hamar! – suttogta, visszatérve normális hangjához.

Megint kopogtak. Pontosan ugyanolyan erővel, mint első ízben. Erről jutott eszembe, hogy nem fordítottam rá a kulcsot.

– Gyorsan! El kell tűnnie innen, és annak csak egy módja van! – mondta a nő, miközben húzott magával a sötétbe. Hallatszott, ahogy valaki lassan lenyomja a kilincset. Nem tudni miért, de ettől a hideg futkározott a hátamon. Amint a folyosóról besugárzó fény megvilágította a szobát, mi belesüllyedtünk a falba, amely úgy vett körül, mint valami hatalmas, hűvös és sűrű plazma. Jól összezártam a szájamat, nehogy belé kerüljön ez az anyag. *„A mindenit! Faljáró vagyok!”* futott át rajtam. Valahová ki kellett jutnom, átmentem tehát a falon. Érdekes, ez számomra teljesen természetes cselekedetnek látszott akkor, menet közben.

Éreztem, hogy a nő nyelve behatol a számba. Melegen, puhán végignyalintott odabent, majd rácsavarodott az én nyelvemre. A virágszirmok illata ránehezedett a mellemre. Az ágyékomban zsibbadt, ejakulációt előrejelző érzés kelt, de én összeszorítottam a szemem és visszagyűrtem. Röviddel ezután az arcom jobb oldalán valami heves forróságot éreztem. Különös tapintás volt, de nem fájdalmas. Csak annyi, hogy *ott valami* forró. Még azt sem tudtam megállapítani, hogy valahonnan kintről vagy belőlem ered. Ám egy idő múlva teljesen megszűnt. A nő nyelve, a virágok szirma, a kirobbanni akaró vágy, az arcomon az a forróság, minden. Átértem a falon, és a szememet kinyitva észleltem, hogy a túlsó oldalra kerültem. Vagyis ott voltam megint, a kút mélyén.

9

Kút és csillag
–
Hová tűnt a hágcsó?

Hajnali ötkor már kivilágosodott az égbolt, de néhány csillagot mégis láttam a fejem fölött. Ahogy Mamija főhadnagy is mesélte. Ezek egy kút fenekéről nézve nappal is látszanak. Halványan fénylettek az ég félholdnyi világos szeletébe ágyazva, mint valami ritka szép ásványból vett minta.

Egyszer iskoláskoromban, úgy ötödikes vagy hatodikos lehettem, elmentünk a hegyekbe táborozni – ott annyi csillag volt odafenn, hogy alig fértek el. Már-már azt kellett hinnem, hogy az égbolt összeroskad a súlyuk alatt. Soha olyan mennyei csillagözönt nem láttam azelőtt, és azóta sem. Egyikünk sem tudott elaludni, kimentünk a sátor elé, ahol hanyatt fekve bámultuk az égbolt pazar látványát. Estükben hosszú, fényes vonalat rajzoltak rá az üstökösök. Egy idő múlva azonban elfogott a félsz. Oly sokan voltak odafönn, a mélységes mennybolt (szédítő) tágasságában. Rám telepedtek, beburkoltak idegen anyagukkal, ettől egészen elbizonytalanodtam. Nekem ugyanis eladdig öröknek és szilárdnak tűnt az a talaj, melyen biztosan megvethettem a lábam. Vagy nem is, ez talán meg sem fordult a fejem-

ben, annyira magától értetődő volt. Pedig a Föld csupán bolyongó kőkolonc a világegyetem szögletében. Az űrhajósok számára sem több, mint egy kis hely, ahol pillanatnyilag megvetheti a lábát az ember. Elég hozzá egy kis kozmikus erőingadozás, holnapra egyetlen felvillanással elsöpri az egészet, velünk együtt. A lélegzetelállító csillagképek alatt majd elájultam a tudattól, hogy milyen kicsiny, tétova létező is vagyok én.

Azonban a kút mélyéről nézni a hajnali csillagokat egészen másfajta élményt nyújtott, mint a hegytetőről szemlélni a mennybolt gazdagságát. Idelentről úgy éreztem, hogy a szűkre szabott résen át a magam léte és a felettem fénylő csillagok között mintha valami összeköttetés lenne. Valami erős rokonszenv támadt bennem irántuk. Sugaraik talán csak ide, a sötét mélységbe, csak az én szemembe érkeznek meg. Rendkívüli vendégek nálam, akik megajándékoznak olyasmivel, mint az erő vagy a kedvesség.

A nyári reggel egyre növekvő fényességében azért jó néhányuk eltűnt a látókörömből. Egészen halkan. Figyelemmel kísértem lassú, fokozatos távozásukat. De nem hunyt ki mind, néhány erős sugárzású csillag még visszamaradt. Ezek szívósan kitartottak a helyükön, akármilyen magasra hágott is a napkorong. Igen örültem nekik. Különös látvány volt, ahogy világítottak odafent, csak néha vonult el előttük egy-egy felhő.

Alvás közben megizzadtam, de azután lassan kihűlt rajtam a veríték. Néhányszor összerázkódtam, de minderről eszembe jutott a telefonos nő, ott, abban a vaksötét szállodai szobában. Minden szava visszacsengett a fülemben csakúgy, mint a dörömbölés az ajtón, az orromban éreztem a virágok rejtélyes, súlyos illatát. Az is előttem volt, ahogy Vataja Noboru beszélt a

felvevőgép lencséjébe meredve. Az érzéseim, emlékeim dacoltak az idővel, mert azt sugallták nekem, hogy *mindez nem álom.*

Még akkor is égett a jobb arcom, amikor már felébredtem. Az átmelegedett rész még fájt is egy kicsit, mintha durva dörzspapír sértette volna fel a bőrömet. Amennyire borostás arcomat lehetett, végigsimítottam, de az égő fájdalom nem akart megszűnni. A szuroksötét mélységben, ahol se tükör, se semmi nem volt, a kezemmel próbáltam kitapogatni, mi történhetett velem.

A kút falára tévedt a kezem, az ujjam végigsúrolta a felületét, majd a tenyeremet is rásimítottam, de csak sima cementet lehetett kitapintanom. Kicsit meg is döngettem az öklömmel, de a kemény fal nem válaszolt, csak egy kis nedvességet éreztem rajta. Pedig én határozottan emlékeztem arra a lágyságra, melyen áthatoltam, mert akkor tényleg olyan volt, mint a kocsonya.

Kitapogattam a hátizsákomban a kulacsot, és húztam belőle egyet. Kerek egy napja nem ettem, nem ittam. Amint rájöttem erre, mindjárt szörnyen meg is éheztem, de egy kis idő múlva már lassan el is múlt, valami közönyös érzéketlenség vett erőt rajtam, és elnyelte az éhséget is. Megint simítottam egyet az arcomon, hogy vajon mennyit nőtt a szakállam. Megállapítottam, hogy egynapos borosta van rajta. Pontosan annyi. Azóta vagyok távol a világtól, és valószínűleg senkinek sem számított az én egynapos távollétem. Észre sem vették, hogy nem vagyok. Eltűnhetnék én, a világ minden különösebb zökkenő nélkül ugyanúgy haladna tovább. A helyzet egyre bonyolódik, de egy biztos: nem kellek senkinek.

Megint felemeltem a fejemet, és felnéztem a csillagokra. A szívdobogásom lassan csillapodott már. Akkor hirtelen észbe kaptam, és keresni kezdtem a kötéllétrát: ott kellett volna lennie. Akármerre tapogattam, csak falat találtam, létrát nem. Job-

ban odafigyelve, tüzetesen végigvizsgáltam magam körül mindent, a legszélesebb körben, csak nem volt meg. Pedig ott kellett volna lennie. Egy lélegzetvételnyi szünet után előkotortam a hátizsákból a zseblámpát és bekapcsoltam. Létra sehol.

Világítottam lefelé, fölfelé, mindenhova, ahová csak lehetett. Hiába. Lassan kúszott le egy verítékpatak a hónom alól egészen a lágyékomig, akár egy élőlény. A lámpa kiesett a kezemből, és az ütődéstől kialudt. Erre a jelre egy pillanat alatt elveszítettem az eszméletemet, mely homokszemek módjára szétszóródott, majd felszívódott a sötétségben. Ahogy tápfeszültség kikapcsolásakor összeomlik a rendszer, bennem is leállt minden, és a semmiségre ráomoltam.

De az eszméletlen állapot valószínűleg csak néhány másodpercet tarthatott, rövidesen magamhoz tértem, testi funkcióim fokozatosan helyreálltak. Lehajoltam, hogy megkeressem a lámpámat, némi ütögetésre megint működött. Igyekeztem nyugodtan végiggondolni a dolgot. A kapkodás meg az ijedezés nem vezet sehová. Mikor is próbálgattam utoljára a létrát? Éjfél után valamivel, közvetlenül elalvás előtt. Létra megrángatva – alvás, így volt, nincs kétség. Alvás után létra eltűnik. Felhúzták a kútból, lába kelt.

Leoltottam a lámpát, és nekitámaszkodtam a falnak, szemem lehunyva. Először is elfogott az éhség. Mint a hullámverés, messziről nekifutva ostromolt és hang nélkül elöntötte a bensőmet, majd csendesen visszahúzódott, eltűnt. Ekkorra úgy éreztem magam, mint egy kitömött állat, melynek bőre alatt már nincsen teste.

A pánik múltával azonban már nem volt bennem sem félelem, sem kétségbeesés. Furcsa, de csak beletörődést éreztem, annyit, hogy megadom magam a sorsomnak.

*

Visszatértem Szapporóból, és megöleltem Kumikót, hogy megvigasztaljam. Felkavart és tanácstalan állapotban volt. Nem ment dolgozni. Mondta, hogy nem aludt egy szemhunyást sem az elmúlt éjszaka.

– Egyezett a kórházi időpont és a programom, csak azért döntöttem el a dolgot egymagam – mondta, és elsírta magát.

– Vége van már – nyugtattam. – Kettesben már töviről hegyire átbeszéltük az egészet, és erre jutottunk. Nem kell többet rágondolni. Ha van még mondanivalód, most beszélhetsz, aztán spongyát rá. De hiszen, amit közölni akartál velem, azt már elmondtad a telefonba is, nem?

Kumiko ingatta a fejét.

– Jól van, hagyjuk. Igazad van, felejtsük el.

Ezután jó darabig éltünk egymás mellett, és óvakodtunk attól, hogy akár egy szót is ejtsünk Kumiko műtétjéről. Előfordult, hogy emiatt mindketten hirtelen elhallgattunk, mikor valami másról eszünkbe jutott. A szabadnapokon gyakran mentünk kettesben moziba, volt úgy, hogy a sötétben valóban a filmre figyeltünk, de előfordult, hogy egészen máshol járt az eszünk. Olykor meg semmire sem gondolva csak kikapcsolódni mentünk oda. Kumiko sokszor elgondolkodott valamin. Megéreztem.

Utána megittunk valahol egy sört, meg ettünk valamit. Volt olyan is, amikor nem tudtuk, miről beszélgessünk. Hat hétig bírtuk, igazán hosszú időnek tűnt.

Ekkor Kumiko így szólt:

– Figyelj csak, holnap vegyünk ki szabadnapot és utazzunk el valahová. Ma csütörtök, vasárnapig egyhuzamban szabadok leszünk. Azt hiszem, néha szükség van erre, nem igaz?

– De, igaz, csak az a kérdés, hogy vajon nálunk, az irodában ismerik-e azt a szót: szabadnap? Nem vagyok benne egészen biztos – nevettem el magam.

– Akkor legyen betegszabadság. Heveny influenza, vagy mi. Én is azt mondom majd.

Elvonatoztunk hát Karuizavába, mert Kumiko a hegyek csendjébe kívánkozott, ahol kedvére sétálgathat. Így maradtunk Karuizava mellett. Szezon előtti üdülőhely, szerencsénkre néptelen szállókkal, a boltok is még többnyire zárva, az ilyen hely éppen nekünk való. Mindennap folyton sétálgattunk. Reggeltől estig úgyszólván egyebet sem tettünk.

*

Kumikónak jó másfél nap kellett ahhoz, hogy feloldódjon. Ült a hotelszobában, és sírt vagy két óra hosszat. Nem szóltam semmit, csak szorosan ölelve tartottam.

Ezután lassanként emlékezni, beszélni kezdett. A műtétről, hogy mit is érzett ő akkor, amikor elfogta a szörnyű veszteségérzés. Elmondta, mennyire magányos volt, amikor én elmentem Hokkaidóba, de csakis így, egyedül tudta véghezvinni a dolgot.

– Nem bántam meg – mondta –, más megoldás nem volt. Egyértelmű. De az fáj a legjobban, hogy nem tudom teljesen és pontosan megfogalmazni neked a lelkiállapotomat.

Elsimította a haját, kicsiny füle előbukkant, majd megrázta a fejét.

– Szó sincs róla, hogy valamit titkolni szeretnék előled. Egyszer biztos elmondom azt, amiről talán csak neked tudnék beszélni. De most nem megy.

– Valami régi dologról van szó? – kérdeztem.

– Nem, nem olyasmi.

– Ha idő kell ahhoz, hogy rászánd magad, várjunk addig, míg nyugodtan el tudod mondani. Bőven van időnk, én mindig melletted vagyok, nem kell elsietni. Szeretném, ha tudnád: én mindent sajátomként fogadok el, ami hozzád tartozik – bármi legyen az. Aggodalomra nincs okod.

– Köszönöm – mondta Kumiko –, jó, hogy összeházasodtunk.

Ám korántsem futotta olyan bőségesen az időnkből, mint ahogy én azt akkor gondoltam. Mi a csuda lehet az, amit nem tudott *teljesen és pontosan megfogalmazni?* Vajon kapcsolatba hozható ez avval, hogy nyoma veszett? Lehet talán, ha akkor ki tudta volna bökni azt a *valamit*, nem kellett volna így elveszítenem? Végiggondolva a dolgot, arra jutottam, hogy végeredményben úgyis hiába. Kumiko állította, hogy nem tudja szavakba önteni, tehát akármi is volt az, meghaladta az asszony erejét.

*

– Hé! Kurbli úr! – kiáltott rám ekkor odafentről Kaszahara Mei. Félálomban hallottam is, nem is, azt hittem, hogy érzékcsalódás. De nem az volt. Felemeltem a tekintetemet, kicsiben ugyan, de megláttam a lányt, ahogy néz lefelé a kútba.

– Hé, Kurbli úr! Tudom, hogy ott van, válaszoljon, jó?!

– Itt vagyok.

– Mi a csodát művel odalenn? – érdeklődött tovább.

– Elmélkedem.

– Értem, de miért kell ahhoz lemenni egy kút fenekére? Elég vesződséges, nem?

– Így jobban össze tudom szedni a gondolataimat – magyaráztam –, sötét van, csend van, és jó hűvös is.

– Szokott máskor is ilyesmit csinálni? – csodálkozott Kaszahara Mei.

– Szó sincs róla. Életemben először tettem. Mármint, hogy kútba mászom.

– És jól megy a fejtörés? Egyáltalán, lehet ott gondolkodni?

– Még nem tudom, csak próbálkozom vele.

A kútban visszhangot vert, ahogy a lány köhentett egyet.

– Hé, Kurbli úr! Rájött, hogy már nincs ott a létra?

– Aha, az előbb vettem észre.

– És azt is tudta, hogy én húztam fel onnan?

– Nem tudtam.

– Hát mit gondolt? Ki a csuda tehette?

– Nem tudom – vallottam be. – Valahogy arra nem is gondoltam. Mármint, hogy ki vihette el. Csak láttam, hogy nincs meg.

Kaszahara Mei egy darabig rágódott ezen.

– Azt mondja, *látta, hogy nincs meg* – hangjában gyanakvás érződött, mintha a szavaimban valami kettős értelem, csapda rejtőzne. – Csak ennyi? Volt – nincs. Felszívódott volna?

– Meglehet.

– Kurbli úr! Megint csak azt tudom mondani, hogy maga egy igen fura szerzet. Nem sok ilyen ember van, mint amilyen maga. Tud róla?

– Nem hiszem, hogy én valami különös ember lennék.

– Na, és egyszerre csak eltűnt a létra, de hova?

Két kezemmel végigsimítottam az arcom, és megpróbáltam összpontosítani a társalgásra.

– Talán te húztad fel?

– Persze, hogy én. Nem kell sokat törni a fejét rajta. Én tettem. Éjszaka halkan, óvatosan kihúztam onnan.

– Miért tetted ezt?

– Tegnap többször is jártam a lakásán, hogy megkérdezzem, nem akar-e velem dolgozni megint. De maga nem volt otthon. A konyhában hagyott egy üzenetet. Ezért aztán vártam. Sokáig. Várhattam akármeddig, maga csak nem került elő. Hirtelen ötlettel eljöttem ide, a lakatlan házhoz. A kút fedele félig nyitva, a kötélhágcsó meg belelóg. Ekkor jöttem rá, hogy – aha – maga itt gubbaszt odalenn, a kút fenekén. De aztán arra is gondoltam, hogy valami iparosféle is leereszkedhetett oda, valami szerelés végett, annak kellett a létra. Elvégre ki találhatná ki, hogy valaki spekulálni ment oda? Nem igaz? Nem hiszem el, hogy valaki leereszkedne egy kútba, hogy ott töprengjen a dolgain. Van ilyen ember a világon?

– Hát, nem nagyon.

– Ezután óvatosan odasettenkedtem a házukhoz, és láttam, hogy maga még nem ment haza. Ekkor jöttem rá, hogy valószínűleg a kút fenekén lapulhat. Mi a fenét csinálhat ott, képtelen

voltam rájönni, de hát maga elég furcsa szerzet, nem igaz? Vis--szajöttem tehát, és felvontam a létrát. Jól meglepődött, mi?

– Jól.

– Van vize meg kajája odalenn?

– Egy kevés víz van itt. Ennivalót, azt nem hoztam, de három szem savanyúcukrom még van.

– Mióta ül ott?

– Tegnap dél óta.

– Nem éhezett meg?

– De.

– És hogy pisilt?

– Ahogy jött. Nem ittam sokat, annyira nem kellett pisilnem.

– Figyeljen csak, Kurbli úr. Tudja-e, hogy ha kedvem tartja, el is pusztulhat odalenn? Csak én tudom, hol van, én rejtettem el a kötéllétrát. Ha én odébbállok innen, maga meghal. Kiabálhat, amennyit csak akar, senki sem hallja meg. Ki gondolná, hogy ennek a kútnak a mélyén van egy ember? Meg aztán senki nem veszi észre, hogy maga eltűnt. Nincs munkahelye, a felesége meg megszökött. Mire valaki mégis észlelné az eltűnését és szólna a rendőrségnek, hogy keressék meg, addigra maga már régen halott. Még a hullája sem kerül elő.

– Ahogy mondod, ha kedved tartja, elpusztulhatok.

– Na, és maga mit szól ehhez?

– Tartok tőle.

– Nem hallom, hogy megijedt volna.

Még mindig a két kezembe temettem a képemet. Ez az én arcom, gondoltam magamban. Ebben a szuroksötétben nem lehet látni, de még léteztem a magam testi valójában.

– Tényleg, még nem érzek igazi rémületet.

– Én igen – mondta Kaszahara Mei –, ilyen könnyű lenne egy embert megölni?

– Attól függ, milyen módszerrel.

– Semmi az. Például sorsára hagyni. Semmit sem kell tenni. Gondolja csak el, Kurbli úr. Étlen-szomjan a sötétben, kínhalált halni, iszonyú lehet, nem? Nem egy könnyű halálnem.

– Hát, bizony – mondtam.

– Ugye nem hiszi, Kurbli úr, hogy én ilyen kegyetlenségre képes volnék? Hogy valójában hagynám itt meghalni?

– Mit tudom én. Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem. Mindkét lehetőség megeshet, nem is tudom.

– Én most nem eshetőségről beszélek – mondta Kaszahara Mei egészen hűvös hanghordozással. – Komolyan gondolom, hogy ha egyszer maga oda vonult vissza gondolkodni, akkor csak összpontosítson tovább is erre a feladatra. Én lehetőséget adok erre.

– Mi módon? – kérdeztem.

– Így – mondta a lány, és a félig nyitott kutat egy mozdulattal befedte. Odabent beköszöntött a tökéletes sötétség.

10

Kaszahara Mei vizsgálódásai a halálról és az evolúcióról
–
Másutt teremtett dolgok

Ott gubbasztottam a vaksötétben. Csak annyit láthattam, amennyi a tökéletes *semmiség.* És én is annak egy része voltam. Lehunyt szemmel, csak a szívem dobogását, a véráram surrogását és a tüdőm lélegzetvételeit hallottam, meg ahogy az üres zsigereim ennivaló után morognak. A mély sötétségben minden mozgás, az összes rezgés természetellenes izgatottsággal zajongott. Ez volt az én testem, mely a sötétben sokkal elevenebben és testiesebben működött a kelleténél.

Ezúttal megint otthagyta a tudatom az ő gyarló porhüvelyét.

Képzeletemben kurblimadár módjára szárnyaltam a nyári égen, majd egy nagy fa ágán megtelepedve azon igyekeztem, hogy mozgásba hozzam ezt a világot. Valakinek át kellett vennie a tennivalóit, ha már maga a madár tényleg eltűnt. Valakinek csak be kellett indítania helyette a világot. Ha nem így történik, a világ tengelye, rugója kilazul, és ennek a finom szerkezetnek a mozgása teljesen leáll. Rajtam kívül senki sincs ezen a világon, aki észrevette volna a madár eltűnését.

Megpróbáltam valahonnan a torkom mélyéről olyan hangot kibocsátani, ahogy a kurblimadár szól. De nem ment, csak egy értelmetlen, visszataszító hang jött ki, mint mikor két durva felület összecsikordul. Ennek a madárnak a hangját talán csak egy igazi kurblimadár tudná visszaadni.

Azért én egy darabig mégiscsak megpróbáltam szárnyalni egy kicsit a nyári égbolton, mint egy elnémult kurblimadár. Nem is volt olyan nehéz repdesni odafenn. Ha egyszer már fent vagy, csak a szárnyat kell kiterjeszteni, és tetszés szerinti szögben és irányban lehet siklani ide-oda. A testem minden további nélkül elsajátította a repülés technikáját, minden különösebb erőfeszítés nélkül, kedvem szerint mozogtam az égbolton. Kurblimadártávlatból szemléltem a világot. Amikor beleuntam a repkedésbe, letelepedtem egy fa ágára, és a zöld lombok közül nézegettem a házak tetejét, az utcákat, meg ahogy az emberek mászkálnak, tevékenykednek a föld felszínén. Láttam mindenfélét, de sajnálatomra saját testi valómat nem vehettem szemügyre. Soha nem tudtam megpillantani ezt az élőlényt, és ezért nem is tudtam, hogyan is fest valójában.

Jó sokáig – vajon meddig is? – maradtam a kurblimadár bőrében. De a madárléttel nem sokra mentem. Persze élveztem, hogy szálldoshatok a légben, de hát nem repkedhettem örökké, mert megoldandó feladat várt rám a kút vaksötét mélységében. Ezért hát felhagytam a madárkodással, és visszatértem saját önmagamhoz.

*

Kaszahara Mei megint visszajött a kúthoz. Délután három óra múlt. Elhúzta a fél fedelet, és a fejem fölött ismét kivilágosodott a kút szája. A napsugaras nyári délután bántotta a sötéthez szokott szemeimet, egy időre lehajtott fejjel hunyorogtam,

hogy óvjam őket a káprázattól. Csak az odafenn ragyogó fényre gondoltam, és éreztem, amint szivárogni kezdenek a könnyeim.

– Hé, Kurblimadár úr! El még? Ha életben van, válaszoljon.

– Élek, na.

– Megéhezett, ugye?

– Azt hiszem, igen.

– Ha csak *azt hiszi,* akkor jó sok van hátra még az éhhalálig. Mondják, hogy ha valakinek van vize, sokáig nem hal meg.

– Lehet – szóltam a kútban furcsán eltorzult, kongó hangon. Az üreg felerősítette a beszédet.

– Reggel elmentem a könyvtárba – közölte Kaszahara Mei –, utánanéztem az éhségnek, szomjúságnak. Jó sok könyvet írtak ilyesmiről. Tudta-e, Kurbli úr, hogy valaki huszonegy napig életben maradt úgy, hogy csak vizet ivott? Az orosz forradalom idejében jegyezték fel.

– Csakugyan? – mondtam.

– Az igaz, hogy sok kínnal járt – fűzte hozzá.

– Meghiszem azt.

– Végül csak megmentették azt az embert, de a haja és a fogai mind egy szálig kihullottak. Életben maradt, de milyen élet lehetett az?

– Keserves – mondtam.

– Bár amíg van paróka és műfogsor, azokkal valahogy elvan az ember.

– Az ám – erősítettem meg –, és a parókagyártás meg a fogászat sokat fejlődött az orosz forradalom óta. Ez megnyugtató.

– Figyeljen csak, Kurbli úr! – köszörülte meg a torkát Kaszahara Mei.

– Tessék.

– Vajon az ember akkor is ilyen buzgón gondolkodna mindenféléről, mint ahogy most mi tesszük, ha nem halna, nem öregedne, nem betegedne meg soha? Mert mi aztán itt ezen a földön többé-kevésbé alaposan meghányjuk-vetjük a világ sorát.

Van filozófiánk, pszichológiánk, logikánk. Vagy ott a vallás meg az irodalom. Ezek az ügyes-bajos dolgok nem jöttek volna létre, ha nincsen halál, igaz? Ugyanis…

Itt a lány félbeszakította magát, és egy darab időre elnémult. Az „ugyanis" erőtlenül lebegett a kút homályában, mint afféle gondolatfoszlány. Nem is tudom, mintha a lánynak elment volna a kedve a további fecsegéstől Az is lehet, hogy a fejét törte a folytatáson, és arra kellett neki az idő. Mindenesetre én némán vártam, mi következik. Végig lehajtott fejjel ültem a helyemen. Ha meg akarna ölni – villant át rajtam –, most igazán könnyen megtehetné. Keríthetne valahonnan nehéz köveket, és egyszerűen rám ejtené őket onnan felülről. Valamelyikkel csak fejen találna.

– Ugyanis… – találta meg a folytatást Kaszahara Mei – minek tépelődne az ember az életéről, ha nem tudná, hogy egyszer majd vége szakad, és meg kell halnia. Minek van erre szükség? Hiszen ha – tegyük fel – el is kell tűnődnünk ezen, nem ráérne majd máskor is, van idő, nem? De nem, nekünk itt és most kell törni a fejünket rajta. Mi van, ha már holnap meghalok, mert teszem azt, elüt egy teherautó? Három nap alatt a kút mélyén maga is meghalhat, Kurbli úr. Nem igaz? Senki nem tudhatja,

mi történik magával. A haladás végett is mindenképpen szükséges a halál. Én így gondolom. Annyira hatalmas és erős a halál létezése, hogy vagy bele kell őrülni, vagy bele kell halni a töprengésbe.

Kaszahara Mei itt újra elhallgatott egy kis ideig, majd megint leszólt az üregbe.

– Hé, Kurbli úr!

– Tessék.

– Odalent a vaksötétben nem próbált gondolkodni saját haláláról? Vagyis, hogy miként fog ott elpusztulni.

Rövid tűnődés után mondtam neki, hogy nem, különösebben nem foglalkoztatott.

– Miért nem? – érdeklődött a lány, bizonyos neheztelésssel a hangjában, mintha valami oktalan háziállatot leckéztetne. – Hogyhogy nem?! Hiszen maga most szó szerint szembesült a halállal. Ez nem tréfa, komolyan beszélek. Már mondtam az előbb, tőlem függ, hogy maga él-e vagy meghal.

– Ledobhatsz egy követ is… – fűztem hozzá.

– Kő, miféle követ?

– Keresel odafenn egy jó nagy darabot, és beleejted a kútba.

– Igaz is, azt is lehet – mondta Kaszahara Mei, de úgy hallatszott a hangján, hogy nem tetszik neki túlságosan az ötlet. – Hagyjuk ezt. De az már igaz, Kurbli úr, hogy megéhezett, ugye? Ezután pedig egyre éhesebb lesz majd. Még a víz is elfogy. Akkor hát vajon miért nem gondolkodik el a halálon? Ez akárhogy vesszük is, igen különös.

– Elhiszem, hogy furcsának hat – ismertem el –, de annyi minden más gondolkodnivalóm volt. Talán ha éhesebb leszek, eszembe jut majd a halálom is. De még van arra három hetem is, nem?

– Feltéve, ha van víz – hívta fel a figyelmemet a lány. – Az orosz tudott inni. Nagybirtokos volt, vagy mi, de a forradalmi csapatok egy elhagyott bánya tárnájának a mélyére vetették, ahol a falon folyó vizet felnyalva, valahogy túlélte a dolgot. Ő is olyan mélyen és sötétben volt, mint most maga. De magának már nincs sok vize, ugye?

– Igaz, már csak kevés maradt – vallottam be.

– Akkor csak óvatosan, nagy becsben kell tartania, mikor iszik belőle – tanácsolta a lány. – Cseppenként kell szürcsölni. És nyugodtan gondolkozzék csak. A halálról, vagyis arról, hogyan fog meghalni. Még nincs késő, van rá még ideje.

– Mire jó az neked – kérdeztem –, hogy erre rávegyél engem? Ezt nem értem. Mire mégy azzal, hogy én a halálomon töprengek?

– Ugyan már! – mondta ingerülten a lány. – Mi hasznom lenne nekem abból! Hogyan gondolhat ilyet?! Még hogy a maga gondolkodása nekem jó?! Hiszen az a maga élete! Mi közöm nekem hozzá. Egyszerűen csak érdekel.

– Kíváncsiságból?

– Abból. Fúrja az oldalamat, szeretném megtudni, hogy hal meg egy ember. Milyen érzés az. Kíváncsi vagyok, igen.

Kaszahara Mei elhallgatott. A beszélgetés megszakadt, a mély csend nyugtalanítóan telepedett rám. Szerettem volna megnézni magamnak a lányt, de ahogy felemeltem a fejemet,

hogy ott van-e még, úgy éreztem, hogy a fénytől kiég a szemem.

– Akarok mondani neked valamit – szóltam.

– Mondja csak.

– Én nem tudom, de nekem gyanús a feleségem. Azt hiszem, szeretője van. Én ugyan semmit sem vettem észre, pedig együtt éltünk az asszonnyal, de ő már hónapok óta találkozott egy férfival, le is feküdtek. Eleinte nem nagyon akartam elhinni, de minél jobban belegondoltam, annál inkább rá kellett jönnöm, hogy ez kétségtelen tény. Most már, ha visszaemlékezem, egyre több részlet világosodik meg előttem. Egyre később, egyre rend-szertelenebbül járt haza, gyakran összerezzent, mikor hozzáértem. Nem figyeltem fel ezekre a jelzésekre, mivel megbíztam Kumikóban. Az nem létezik, olyan nincs, hogy ő megcsaljon engem. Eszemben se jutott ilyesmi.

– Aha.

– És egy szép napon Kumiko váratlanul mégis faképnél hagyott. Pedig aznap reggel még együtt reggeliztünk, ő meg elindult szokásos módon öltözve, kézitáskával, a tisztítóból még kiváltotta a blúzát és szoknyáját, azután nyoma veszett. Se szó, se beszéd, eltűnt. Még egy búcsúlevelet sem hagyott. Ruháit, holmiját, mindent hátrahagyva. Valószínűleg soha többé nem tér vissza hozzám. Legalábbis magától semmiképpen sem. Tudom, hogy nem.

– Akkor most Kumiko együtt van egy másik férfival? – kérdezett közbe Kaszahara Mei.

– Azt nem tudom – ráztam a fejemet, s közben olyan sűrűnek éreztem a magam körül kavart légáramot, mintha víz alatt lennék. – De könnyen meglehet, hogy igen.

– Akkor tehát Kurbli úr elkeseredésében vette be magát a kút fenekére? – faggatott tovább a lány.

– Persze, hogy el vagyok keseredve, de nem azért jöttem ide. Nem is azért, hogy elmeneküljek, elrejtőzzek a világ elől. Mondtam már az előbb is, kellett egy hely, ahol csendben ös--szeszedhetem a gondolataimat. Azt sem tudom, hol szakadhattunk el egymástól Kumikóval, mikor jutott tévútra a kapcsolatunk. Persze, azelőtt sem ment minden egészen simán. Két önálló ember, egy férfi és egy nő, túl a húszas éveiken egyszerre csak összetalálkozik, megismerkednek, majd együtt élnek. Sehol nincs olyan házaspár, akiknek egyáltalán ne lenne semmi gondjuk a házaséletükkel, de én végig abban a hiszemben voltam, hogy mi alapjában véve jól kijövünk egymással. Ha vannak is közöttünk apró súrlódások, idővel mind megoldhatók. Közben a valóság egészen más volt. Fontos dolgok felett siklottam el, eltéveszthettem valamit, ami pedig lényeges lett volna. Nahát, ezekről kellett gondolkodnom idelent.

Kaszahara Mei elmélázott a hallottakon. Nyeltem egyet.

– Nem tudom, érted-e? – folytattam. – Hat év házasélet alatt abban voltam, hogy ketten egy új világot teremtünk. Mintha egy teljesen üres telekre felhúznánk egy vadonatúj házat. Világosan tudtuk, hogy mit akarunk. Nem valami palotára gondoltunk, csak egyszerű fedelet szerettünk volna a fejünk fölé, ahol kettesben meghúzhatjuk magunkat, amely megvéd bennünket széltől-esőtől. Jobb, ha nem vesződünk szükségtelen dolgokkal. Ezért egyszerűen és tisztán fogtuk fel az életünket. Figyelj csak,

te nem voltál még úgy, hogy el akartál menni máshova, mint ahol eddig voltál, és egészen más emberré szerettél volna válni?

– Természetesen igen – mondta a lány. – Mindig is erre gondolok.

– Amikor összeházasodtunk, nekünk is ez volt a szándékunk. Szerettem volna levetkőzni az addig létező énemet, és ezzel Kumiko is éppen így volt. Szerettünk volna a mi új világunkban szert tenni új énünkre, mely az eredetinél jobban megfelelt volna nekünk. Azt hittük, hogy számunkra sokkal méltóbb, sokkal testhezállóbb életet fogunk majd élni együtt.

Kaszahara Mei fészkelődni kezdett egy kicsit odafenn a fényben, ezt lent is megéreztem. Úgy látszott, várja tőlem a folytatást, de én akkor nem tudtam többet elmondani erről. Nem jutott eszembe már semmi sem. Fárasztott a saját hangom, ahogy a cementgyűrűk visszaverték.

– Értetted, miket beszélek itt? – kérdeztem a lányt.

– Persze hogy értem.

– Na és mit gondolsz róla?

– Én még gyerek vagyok, mit tudom én, mi az a házasság, így természetesen fogalmam sincs, hogy mit érezhetett a felesége, amikor összejött valaki mással, és elhagyta magát. Mégis az az érzésem, hogy maga kezdettől fogva elszámíthatta magát. Kurbli úr! Amiről itt beszélt, az senkinek sem sikerült még, nem igaz? „Teremtsünk új világot!”, „Valósítsuk meg új énünket!”, meg ilyesmit. Hiába gondolja, hogy most sikerült: van egy másik én, alatta ott rejtőzik a régi, és alig várja, hogy valami történjen, hogy kidughassa a fejét, és magára köszönjön. Ez az, amit maga sehogy sem akar megérteni. Magát valahol *mások, odakint,*

kívülről teremtették, és a váltást is *mások* akarják. Hallja-e, Kurbli úr, erre még én is rájöttem! Hogy van az, hogy maga felnőtt létére még nincs tisztában ezzel? Aki ezt sem érti, azzal nagy baj van, az biztos. Most aztán visszaüt magára minden. Például azért a világért, amit otthagyott, például azért az önmagáért, akiről azt hitte, hogy már megtagadta. Érti, amit mondok?

Hallgattam, a lábamnál kavargó sötétségbe meredve. Nem tudtam, mit is mondhatnék erre.

– Hé, Kurbli úr! Gondolkodni, gondolkodni, gondolkodni! – kiáltott le Kaszahara Mei, és újból ráillesztette a kút szájára a fedelet.

*

Elővettem a hátizsákból a kulacsot, és megráztam. Kis csobbanás hallatszott a sötétben. Talán a víz negyede még megvolt. Fejemet a falhoz támasztva lehunytam a szemem. Lehet, hogy ennek a lánynak igaza van, engem valahol *másutt* formáltak meg. Minden *kívülről* jön, és *kívülre* megy. Az énem nem más, csak egyszerű átjáróház.

Hallja-e, Kurbli úr, mondta nekem Kaszahara Mei, ezt még én is tudom, maga felnőtt létére még sincs tisztában ezzel?

11

Az éhség mint fájdalom
–
Kumiko hosszú levele
–
Madár mint próféta

Hol elaludtam, hol nyomban felébredtem, mint ahogy a repülőn szokott az ember, rövid és bizonytalan volt az alvás. Amikor a mély álomnak kellett volna rám köszöntenie, felriadtam, amikor pedig végre magamhoz kell térnem, álomba zuhanok anélkül, hogy észrevenném. És ez folytatódik a végtelenségig. A fényhiány miatt olyan voltam, mint a tengelyelazult kocsi, a kicsavart, kényelmetlen testhelyzet megfosztott a testi nyugalom lehetőségétől is. Valahányszor felébredtem, megnéztem az órámat. Az idő mindig lassan és kiegyenlítetlenül haladt előre.

Nem volt mit csinálnom, a zseblámpám fénysugarát járattam ide-oda. Megvilágítottam a talajt, a kút falát, odafenn a kútkávát takaró fedelet, mindhiába. Mindig ugyanaz a föld, kútgyűrű, kútfedél látszott változatlanul, csak a testem árnyéka ferdült el, zsugorodott össze, vagy nőtt nagyra a megvilágítás iránya szerint. Amikor erre is ráuntam, a saját arcomat kezdtem kita-

pogatni részletekbe menően. Újból és újból megvizsgáltam, hogyan festhet saját ábrázatom. Egyszer sem figyeltem meg komolyan eladdig, hogy valójában milyen formájú füleim vannak. Ha azt a feladatot kapom, hogy közelítőleg, de mégis rajzoljam le őket, bizony kudarcot vallottam volna. Ezután azonban minden hajlatát, horpadását képes lennék részletekbe menően és pontosan ábrázolni. Sőt, furcsán hangzik, de követve a fülek részleteit, kiderült, hogy a jobb és a bal meglehetősen eltér egymástól. Ebből az aszimmetriából most aztán mi következik? Nem tudtam.

Az órám 7:28-at mutatott. Szerintem már kétezerszer megnéztem azóta, hogy leereszkedtem ide. Bárhogy is, este 7:28 volt. Esti meccseken ilyenkor a harmadik forduló vége felé tartanak, vagy már el is kezdődött a negyedik. Gyerekkoromban sokszor néztem baseballmérkőzéseket a kakasülőről. A nyugati láthatáron a nap már lement, de a pályán még nagyon jól lehetett látni mindent. A világítás később hosszú árnyékokat rajzolt a pályára. Egymás után szép rendben gyúltak ki a reflektorok a találkozó kezdetétől fogva, pedig a lelátón még a természetes világosságnál újságot lehetett olvasni. A hosszú alkony mintegy megállította az emlékezetet az adott pillanatban.

A mesterséges világítás kitartóan és csendesen nyomul előre, hogy kiszorítsa a napfényt. Ezt követően minden megtelik valami ünnepélyesen színes ragyogással. A fű üde zöldje, a pompásan feketéllő talaj, a frissen kihúzott, pályajelző fehér sávok, a sorára várakozó játékos ütőjén megcsillanó fény, a fénypászmában innen-onnan kígyózó cigarettafüst (szélcsendes időben olyan, mint a megnyugvást kereső kóborló lelkek társasága), szóval minden a legjobb formáját mutatja. A sörárus fiúk a fény felé tartják az ujjaik közé csippentett bankjegyet, a nézők fel-

felemelkednek helyükről, hogy kövessék egy labda ívét. A közönség olykor felmorajlik, máskor felsóhajt. Az égen hazafelé tartó madárrajok húznak el a tenger irányába. Ilyen egy baseballpálya képe este fél nyolckor.

Emlékezetembe idéztem a régi mérkőzéseket. Kisgyermek voltam még, amikor egy barátságos mérkőzésre eljött Japánba a Saint Louis Cardinals csapata. Apámmal a pályához egészen közel ültünk, onnan néztük a mérkőzést. Az elején a domb körül csoportosuló amerikai játékosok aláírásukkal díszített teniszlabdákat dobáltak a nézők közé, akik lelkesen dulakodtak, hogy megszerezzék őket. Én nyugodtan ültem a helyemen, amikor egyszer csak, nagy meglepetésemre, az egyik labda éppen a térdemen talált. Fantasztikus volt.

Megint megnéztem az órámat. 7:36. Még csak nyolc perc múlt el azóta, hogy utoljára néztem. Csupán nyolc perc. Levettem a karórát, és a fülemhez szorítottam: ketyegett. Behúztam a nyakamat. A sötétben odalett az időérzékem. Elhatároztam, hogy most aztán sokáig nem nézek órát. Ebből nem sül ki semmi jó – még akkor sem, ha egyéb dolgom sincsen. Csakhogy erős akarat kell ám ahhoz, hogy az ember megállja, hogy ne nézegesse a karóráján az időt. Ahhoz a gyötrelemhez fogható, mint mikor leszoktam a cigarettáról. Miután megtagadtam magamban, hogy az időn törjem a fejemet – képtelen voltam előzni a gondolataimból, folyton csak ezen járt az eszem. Ellentmondásos, skizofrén állapotba kerültem. Amennyire szabadulni akartam tőle, úgy kerített egyre jobban a hatalmába. Lehajtott fejjel, lezárt szemekkel próbáltam erőt venni magamon, hogy ne nézzek oda. A végén az órát elrejtettem magam elől a hátizsák legmélyére, de lelki szemeim előtt továbbra is láttam, ahogy odabenn ketyeg tovább.

Így mérte az eltűnt időt a sötétben. Azt, ami valójában osztthatatlan és mérhetetlen. Ha ugyanis egyszer elveszítjük a mércét, az idő nem egyenes vonalban, hanem szeszélyesen kanyarog tovább, mint a folyadék, egyszer kiárad, máskor összezsugorodik. Ebben a folyamban hol elszunnyadtam, hol felriadtam. Lassanként megszoktam azt az állapotot, melyben az ember *nem törődik az idővel.* Elsajátítottam azt a készséget, hogy nincs szükségem többé rá, viszont elfogott a bizonytalanság. Lehet, hogy megszabadultam a kényszeres cselekvéstől, attól, hogy ötpercenként az órámra pillantsak, viszont teljesen elvesztettem az idő koordinátáit, olyan érzés volt, mintha éjszaka egy hajó fedélzetéről, menet közben, a tengerbe zuhantam volna. Segélykiáltásaimra a kutya se figyel, a hajó úszik tovább, hátrahagyva engem a hullámok között, azután eltűnik a szemhatárról.

Feladtam a küzdelmet, előkerestem a zsák mélyéről a karórát, és felcsatoltam a bal karomra. A mutatók hat tizenötön álltak. Lehet, hogy most már reggel 6:15. Utoljára hét óra után néztem meg. Este. Ha belegondolok, azóta tizenegy óra is elmúlt. Ez elképzelhető, ám az is, hogy huszonhárom telt el. Vajon lényegileg olyan nagy különbség ez? Lehet így, lehet úgy, de az éhség egyre hevesebben ostromol. Kiderült, hogy erről sem volt eladdig a leghalványabb elképzelésem sem. Lényegileg afféle hiányérzetnek gondoltam, pedig valójában inkább valami tisztán testi fájdalomhoz állt közelebb. Szúró érzés, vagy ahhoz hasonló, amikor valakit szorosan megkötöznek, szóval határozottan éreztem a közvetlen fizikai fájdalmat. Ráadásul egyenetlenül lüktetőt. Időről időre, akár a dagály, elönt, majd az eszedet veszted tőle, olyan magasra csap, aztán lassan vis--szahúzódik.

Megpróbáltam elterelni gondolataimat a fájdalmas éhségérzetről, de hiába. Pedig így nem lehet semmit sem komolyan végiggondolni. Valami töredékes gondolat néha felötlött bennem, de rögtön szertefoszlott. Megpróbáltam elkapni, de mint egy csúszós állat, kiszökött az ujjaim közül.

Felálltam, kinyújtózkodtam, mélyeket lélegeztem. Minden porcikám fájt. Sokáig gubbasztottam természetellenes pózban, minden izmom és ízületem tiltakozott ellene. Lassan mégis feltápászkodtam, és próbáltam megtornáztatni elgémberedett tagjaimat. Egy mozdulatot tízszer megismételve elfogott a szédülés, lerogytam a földre és becsuktam a szemem. Zúgott a fülem, homlokomról csurgott a veríték. Valamibe bele szerettem volna kapaszkodni, de ugyan mibe lehetett volna a kút fenekén? Nagyokat lélegeztem, hogy erősebb légcserével serkentsem a vérkeringést és felfrissüljön a tudatom. Ám az mindvégig ködös maradt. Rájöttem, hogy testileg teljesen legyengültem. Nemcsak gondolatban fogalmaztam meg, ki is szerettem volna mondani:

– Teljesen le vagyok gyengülve.

De nem forgott a nyelvem. Arra gondoltam, hogy legalább a csillagokat láthatnám. De nem lehetett, mert Kaszahara Mei teljesen eltakarta a fedővel a kút száját.

Reméltem, hogy délig csak visszajön, de nem mutatkozott. Csak vártam, vártam rá, hátamat a falnak támasztva. A reggeli fájdalomra még mindig emlékezett a testem, és képtelen voltam még csak ideiglenesen is összpontosítani valamire a figyelmemet. A gyomorgörcs változatlanul jött-ment, vele együtt a körülöttem lévő sötétség is mélyült vagy ritkult. Mint ahogy az elhagyott szobából a tolvajok is ellopják az otthagyott bútorokat az utolsó szálig, apránként elhagyott az erőm, nem tudtam ös--szeszedni magam.

Elmúlt dél, de a lány nem került elő. Megpróbáltam elaludni, mert azt gondoltam, hogy talán felbukkan majd álmomban Kanó Kréta. Az alvás azonban olyan felületes volt, hogy egy csepet sem álmodtam. Felhagytam az erőlködéssel. Ekkor rohantak meg a különféle emlékeim. Mint ahogy a víz elönt egy gödröt, úgy buzogtak fel bennem. Helyek, ahol jártam, emberek, akikkel találkoztam, sérülések, elhangzott beszélgetések, vásárlás, elveszett dolgok, mind-mind az emlékezetembe tolultak. De annyi, és olyan részletességgel, olyan világosan, hogy magam is meglepődtem. Láttam a házakat, a szobákat, melyeket valaha laktam, ablakaikkal, a szekrényekkel és egyéb bútorokkal, lámpákkal együtt. Előjöttek a tanáraim közül is sokan, az elemi iskolától kezdve az egyetemig. Mindezeknek az emlékeknek nagy része töredékes volt, és kiesett összefüggéseiből. Időrendjükben összekuszálódott, többnyire lényegtelen, értelmetlen részletek bukkantak fel. A visszatekintést azonban időről időre meghiúsították a hevességükben minden egyebet felülmúló éhségrohamok. Mégis, az emlékek olyan viharosan, olyan élességgel törtek rám, hogy szinte elsodort ez a ki tudja honnan előtörő forgószél.

A szinte követhetetlenül sorjázó emlékek között eszembe jutott egy három-négy éve a munkahelyemen megtörtént eset. Értelmetlen és érdektelen ügy. Végigmentem rajta gondolatban, hogy ezzel is elüssem az időt. Minél jobban elmerültem benne, egyre kellemetlenebbül éreztem magam. Ez a feszengés később haraggá változott bennem. Megfeledkezve kínjaimról, az éhségről, bizonytalan helyzetemről, mindent elsöprő dührohamot kaptam. Egész testemben reszkettem, lihegve szedtem a levegőt. A szívem dörömbölni kezdett, a méregtől elöntötte vérköreimet az adrenalin. Pedig eredetileg csak egy lényegtelen, apró félreértésből kerekedett szóváltás volt az egész, ellenfelem fe-

jemhez vágott néhány vaskos dolgot, és én is megmondtam a magamét. Ám mivel egy apró tévedésből fakadt az egész, másnap már kölcsönösen elnézést kértünk egymástól, és a dolognak nem is lett különösebb következménye. Még rossz érzés sem maradt utána. Előfordul, hogy kapkod az ember, vagy fáradt, és nem válogatja meg a szavait. Ezért azután el is feledkeztem az egészről. Csakhogy ettől a valóságtól elrugaszkodott helyen, a kút fenekén az emlék túlságosan is hevesen támadt fel az emlékezetemben, és a józan eszemet valósággal felperzselte. A bőrömön éreztem a forróságát, már az égett hús szagát is érezni véltem. Beharaptam az ajkam: miért csak olyan gyenge válasz telt tőlem, mikor a másik jól megmondta a magáét? Ezúttal eszembe jutott, mit kellett volna mondanom, és válaszomat egyre élesebbre köszörültem magamban. Minél csípősebb érvekre bukkantam, annál jobban dühbe gurultam.

Azután egyszerre csak kifújt az indulat, és a minden mindegy hangulata lett úrrá rajtam. Minek is újra felmelegíteni az ilyesmit? Szóváltásunkat ellenfelem bizonyára már régen el is felejtette, nekem sem jött elő, csak ebben a szorult helyzetemben. Fújtam egyet, eleresztettem magam, és kényelmesen elhelyezkedtem a sötétben. Próbáltam valami más emléket is felidézni magamban, de a teljesen érthetetlen erővel kitört dührohamot követően kifogyott az áru az emlékezet polcáról. Az üres gyomorhoz üres fej csatlakozott.

Lassan, anélkül, hogy észrevettem volna, elkezdtem magamban beszélni. A gondolatszilánkok önkéntelenül szavakká formálódtak a számon. Sehogy sem tudtam visszatartani, csak hallgattam, miket hordok össze. Akaratom és tudtom nélkül, szeszélyesen és maguktól, értelmetlen szavak peregtek a számról. A homályból bukkantak elő, és a sötétség szívta fel őket. A

testem csak egyszerű csatornaként szolgált, hogy közvetítésével a szavak innen amoda tudjanak jutni. Csak gondolattöredékek jelentek meg, a tudatomon kívülről származtak.

Na, most mi lesz, gondoltam magamban. Vajon foszladozni kezdenek az idegeim kötegei? Megnéztem az órámat. 3:42. *Talán* délután 3:42… Felrémlett előttem, milyen is lehet egy napsütötte nyári délután, mely fényözönnel vesz körül. Füleltem, de semmilyen hang nem jutott le hozzám. Nem hallatszott sem a kabócák, sem a madarak, sem a gyerekek hangja. Meglehet, hogy míg én itt gubbasztok a kút fenekén, a kurblimadár sem húzta fel a világ szerkezetét, és az lejárt. Lassan kilazulnak a rugók, és egy adott pillanatban teljesen leáll minden, ami él és ami mozog – a folyók sodra, a falevelek susogása, az égen szálló madarak, az egész mindenség.

Mi a csuda lehet azzal a lánnyal? Miért nem jön Kaszahara Mei? Olyan régen nem mutatkozott már. Átszaladt az agyamon, hogy váratlanul valami baja eshetett. Mondjuk közlekedési balesetet szenvedett. Ha így van, a világon senki sem tud az én hollétemről többé, és tényleg itt, a kút mélyén fogok lassan kimúlni.

Aztán mégis meggondoltam magam. Ez a lány nem olyan figyelmetlen és könnyelmű, hogy hagyná magát elgázolni. Biztos ott ül a szobája ablakánál, néha a távcsövével kikémlel a kertre, és arra gondol, hogy mi lehet velem odalenn. Szántszándékkal hagyja, hadd teljen az idő, el akar bizonytalanítani. Legalábbis ezt feltételeztem. Ha Kaszahara Mei tényleg előre megfontolt szándékkal teszi ezt, nos, akkor remekelt, kiválóan vitte véghez elgondolását. Igazán szörnyen elbizonytalanodtam és kellően kétségbe voltam esve. Amikor elgondoltam, hogy ebben a sötét lyukban fogok elrohadni, néha még a lélegzetem is elállt a féle-

lemtől. Ahogy telik-múlik az idő, egyre gyengébb leszek – gondoltam –, és az éhség még jobban, valósággal halálra fog mardosni. Lehet, hogy a végén már mozdulni sem tudok, és a lány hiába ereszti le a kötéllétrát, úgysem tudok majd fölkapaszkodni rajta. A hajam szálanként, a fogam darabonként kihull.

És meddig lesz elég a levegő? Ebben a szűk betonlyukban, melynek a szájára ráadásul pontosan ráillik a nehéz kútfedél.

Jóformán semmi légcsere sincs. Elég volt elképzelnem, máris súlyosnak és fullasztónak éreztem a levegőt. Nem tudtam eldönteni, hogy a képzeletem játszik velem, vagy pedig tényleg fogytán az oxigén körülöttem. Próbaképp nagy levegőket vettem, erősen kilélegeztem, de ez csak fokozta a légszomjamat. Félelmemben és kétségbeesésemben kiütött rajtam a veríték. A halál közvetlen közelsége eljutott a tudatomig. Úgy jött felém, mint valami néma és hatalmas, éjfekete vízáradat, hogy ellepjen mindenestül. Addig csak az éhhalál fenyegetett, de azért annak beálltáig volt még időm. Nem úgy az oxigénhiány, az egykettőre végez az emberrel.

Milyen lehet megfulladni, mennyi időm lehet még hátra? Hosszan, kínlódva áll be a halál, vagy előbb lassan elveszítem az eszméletemet? Azt is elképzeltem, ahogy eljön értem Kaszahara Mei és felfedezi a halál bekövetkeztét. Bekiált, de nem kap választ. Néhány kavicsot dob be, hátha alszom. Ám én nem ébredek föl többé. Akkor megtudja majd, hogy meghaltam.

Hangosan kiabálni kezdtem, hívtam valakit, hogy segítene rajtam. Itt vagyok, beszorulva ebbe a lukba, jöjjenek már! Éhen halok, elfogyott a levegőm! Kis, gyámoltalan gyereknek éreztem magam, aki világgá ment hazulról, és nem talál többé vis--sza. Elfelejtette, merre visz az út hazafelé. Sokszor álmodtam már ezt. Gyerekkoromban folyton visszatérő álmom volt, hogy

eltévedtem, vagy nem találtam a hazautat. Felnőttkoromban azonban elmaradt, és el is felejtettem. Ott, a kút sötétjében rám tört megint. Az idő olykor visszafelé folyt, és a jelenben történtek más idősíkba szűrődtek át.

Elővettem a zsákomból a kulacsot, hogy nagy óvatosan, minden cseppre vigyázva megnedvesítsem a torkom. Nagyon hosszan, lassan kitartva ittam. A garat felől erős zörej hallatszott, mintha valami kemény tárgyat ejtettem volna le a földre. Az a kevés víz hangzott így odabent.

*

– Okada úr! – szólított ekkor valaki a nevemen. Álmomban hallottam a hangot.

– Okada úr! – hangzott megint. – Ébredjen fel, kérem!

Kanó Kréta volt az. Üggyel-bajjal felnyitottam a szemem, de változatlanul csak feketeség gomolygott körülöttem. Nem láttam semmit. Álomittasan kóválygogtam. Fel akartam tápászkodni, de még annyi erőm sem maradt, hogy az ujjamat megmozdítsam. Mint a hűtő mélyén felejtett uborka, hideg voltam és összeaszott. A tudatomat teljesen belepte a kimerültség és az erőtlenség. Nem bánom, mondtam, legyen, képzeletben megmerevedek, a valóságban elélvezek neked, ha csak ez kell. Elborult tudatomban vártam Kanó Kréta kezét, hogy levegye a nadrágom övét. De a nő hangja továbbra is valahonnan egészen magasról hangzott.

– Okada úr! Okada úr!

Erre már fölemeltem a fejem, hát a fedő egyik fele félrehúzva, és felette a gyönyörű, csillagos mennybolt volt látható. A félhold alakú ég.

– Itt vagyok! – mondtam, és üggyel-bajjal feltápászkodtam.

– Itt vagyok! – kiáltottam megint.

– Okada úr! – ez a hang a valóságos nőé volt. – Ott tetszik lenni?

– Aha! Itt vagyok.

– Hogyan keveredett ilyen helyre, kérem?

– Hosszú lenne azt elmondanom.

– Bocsánat, de nem hallottam tisztán. Megismételné, kérem, egy kicsit hangosabban?

– Hosszú története van annak! – ordítottam.

– Itt egy kötéllétra – mondta a nő. – A magáé, Okada úr?

– Hát persze!

– De hogy tetszett ide felrakni? Talán feldobta onnan?

– Ugyan már, dehogy! Hogy tehettem volna! Nem én dobtam fel, hanem valaki felhúzta, amikor nem figyeltem oda.

– De hát akkor Okada úr nem tud feljönni!

– Úgy bizony – mondtam, és próbáltam megőrizni a türelmemet. – Nem tudok kimászni innen. Leeresztené már végre?! Akkor akár ki tudnék kászálódni innen!

– Hogyne, természetesen. Máris engedem!

– Várjon! Előbb nézze meg, oda van-e jól kötve a kötél vége a fához! Mert ha nem, hát-

Nem jött válasz. Úgy látszott, nincs ott senki, hiába meresztettem a szememet, a kút kávájánál nem tudtam alakot kivenni a sötétben. Előkaptam a zsákomból a lámpát, azzal világítottam

fölfelé, de úgysem. Viszont a kötéllétra addigra ott lógott a helyén, mintha csak azt mondaná, hogy „Történt valami? Hiszen itt volt ő a kezdettől fogva mindig”. Vettem egy nagy lélegzetet, és úgy éreztem, hogy a kő, amely a szívemet nyomta, lassan legördül róla.

– Kanó Kréta! – szólongattam, de persze nem jött válasz.

Az órámra néztem, egy óra hét percet mutatott. Persze éjfél után. Tudtam, mert fenn voltak a csillagok a sötét égen. Magamra szedtem a hátizsákot, vettem egy nagy levegőt, majd nekiveselkedtem kimászni onnan. Az imbolygó létrán ez a művelet nem volt éppen gyermekjátéknak mondható. Ahogy megfeszítettem magam, recsegett-ropogott minden izmom, csontom és ízületem. Ahogy nagy óvatosan, lépésről lépésre mégis egyre feljebb jutottam, körülöttem az egyre langyosabb levegő határozottan érezhető fűillattal vegyült. Tücsökciripelés ütötte meg a fülemet. A kút káváján – utolsó erőmet megfeszítve – átbuktam, ki a puha talajra. *Földet* értem. Egy darabig csak feküdtem ott hanyatt, néztem az eget, és nem gondoltam semmire. Vettem néhány egészen mély lélegzetet, hogy átjárja a tüdőmet. Dús levegőjű nyáréjszaka volt, élőlények szaga keveredett bele. Földszag érződött, növények illata. Már ettől is a tenyeremen éreztem a tapintásukat. Szerettem volna mindet a számba gyömöszölni.

Az égen már egyetlen csillagot sem láttam, csak a dagadt hold lebegett odafenn, nem sok híja volt neki. Nem is tudom, meddig feküdtem még ott. Csak a szívdobbanásaimra figyeltem, ha ugyanis folyamatosan hallom, akkor biztos lehetek benne, hogy életben vagyok. Kisvártatva fölkeltem, majd lassan körülnéztem. Sehol senki. Csak a kert nyújtózott körülöttem, a folyvást égre meredő kőmadárral. Kaszahara Mei házában

minden fény kialudt már, csak a kertben hunyorgott egy higanygőzlámpa fénypontja és sápadt fényt szórt a néptelen ösvényre. De hová tűnhetett vajon Kanó Kréta?

Legelőször is haza kellett jutnom. Otthon elsőnek inni, majd enni kell valamit, meg jó alaposan lezuhanyozni. Micsoda bűz áradhat belőlem! Először is ettől szeretnék megszabadulni, utána betömni a gyomrom helyén lévő mondhatatlan űrt. Minden más csak ezután következhet.

A szokásos útvonalon hamar hazajutottam, de közben valami szokatlannal találkoztam, amit azelőtt nem észleltem. Lehet, hogy a püffedt holdvilág tette, de a környék valahogy áporodott, oszlásnak indult tetemekkel teli, húgyszagú világgá változott. A késő éjszakai órák ellenére az emberek még többnyire fent voltak, tévét néztek, beszélgettek vagy ettek. Az egyik házban – az ablakon kiáradó szagból ítélve – olajban sütöttek valamit, bele is szédültem, a gyomrom forogni kezdett tőle. A léghűtések külső dobozaiból morgás hallatszott, és ahogy elmentem mellettük, fülledt, meleg levegőt leheltek rám. Máshonnan hallottam, hogy a fürdőszobában éppen zuhanyozhatnak, a homályos üvegen bizonytalanul kirajzolódott az ember alakja is.

Valahogy átvergődtem a kerítésünkön, és beléptem a kertbe. Onnan nézve a ház sötétben gubbasztott és lélegzet-visszafojtva várt. Nem maradt benne semmi melegség vagy otthonosság. Ott éltem, mégis egy lakatlan, üres házat láttam csak benne. Más hely azonban nem volt a kerek világon, ahová hazamehettem volna. Felmentem a tornácra, és csendesen félretoltam az ajtót. Bentről nehéz, állott levegő áramlott felém, mint az olyan szobákból szokott, melyeket régóta zárva tartanak. Gyümölcsszag, melybe molyirtó keveredett. A konyhaasztalon még ott az

üzenet, amelyet én írtam, az edényszárítón halomban álltak az elmosogatott edények. Elvettem egy poharat, és csapvízzel jó néhányszor színültig töltve, kiittam. Nem volt különösebben tele a hűtő, maradékokat találtam, felaprítatlan zöldségeket, főznivalókat nagy összevisszaságban. De volt még tojás, sonka, padlizsán, saláta, paradicsom, sajt. Konzerv zöldséglevest melegítettem. Kukoricapelyhet ettem tejbe áztatva. Iszonyúan üres volt a gyomrom, mégis, amikor kinyitottam a hűtőszekrény ajtaját, elment az étvágyam. Helyette inkább könnyű hányinger jött rám. Egy kis kekszet azért elropogtattam, de azon kívül máshoz már nem volt kedvem.

A fürdőszobában levetkőztem, a levetett holmikat bedobtam a mosógépbe, majd a forró víz alá állva egy frissen bontott szappannal alaposan megmosakodtam és hajat mostam. A fürdőszobában még ott lógott a nejlon fürdősapka, melyet Kumiko használt azelőtt. Női samponja, öblítője, hajkeféje, nem hiányzott a fogkefe, még a fogselyme is megvolt. Látszólag úgy festett a fürdőszoba, mintha Kumiko el sem ment volna. Más nem is hiányzott, csak maga az asszony, az ő egyszerű és tényszerű jelenléte.

A tükör elé álltam, hogy megnézzem magam. Az arcomat belepte a fekete szőr. Ezen eltűnődtem kis ideig, aztán abban maradtam, hogy nem borotválkozom meg. Még megvágnám magam. Majd holnap reggel. Úgysem találkozom senkivel sem. Fogat mostam, többször is jól kiöblítettem a számat, majd kijöttem a fürdőszobából. Kivettem egy sört a hűtőből, meg némi paradicsomot és jégsalátát. A salátától kissé megjött az étvágyam, krumplikását, meg kenyeret is találtam, azt is ettem. Egy ízben még az órámat is megnéztem. Próbáltam végiggondolni, mégis összesen mennyi időt tölthettem a kútban. Ettől viszont

görcs állt a fejembe, mire el is ment a kedvem a számolgatástól. Ha valamire gondolni sem akartam, hát az odalent eltöltött idő volt az.

Kimentem a vécére, és szemlehunyva, hosszan vizeltem. El sem hittem, olyan sokáig tartott. Közben egészen elszédültem, ledőltem hát a nappaliban a pamlagra és néztem a mennyezetet. Különös érzés vett erőt rajtam. A testem elfáradt, a tudatom pedig felserkent. Egyáltalán nem voltam már álmos.

*

Egy váratlan ötlettől vezérelve felpattantam, és kimentem megnézni a postaládát. Hátha levelet kaptam valakitől többnapos távollétem alatt – gondoltam. A levélszekrényben tényleg feküdt egy boríték. Feladót nem írtak rá, de a címzés kézírásából első látásra kiderült számomra, hogy a levelet Kumiko küldte. Jellegzetes apró betűit mintha egyenként gondosan megrajzolta volna. Biztos sok időt pazarolt rá, de ő már csak így tudott írni. Reflexszerűen a bélyegzőre tévedt a szemem. Kissé elmázolódott, így mást nem tudtam kiolvasni, mint hogy valami Taka… nevű helyen adhatták fel. Takamacu lehetett, valahonnan Kagava megyéből? Amennyire én ismertem Kumikót, az égvilágon senkije sem volt Takamacuban, házasságkötésünk óta nemhogy nem jártunk ott, de még csak szóba sem került ilyen nevű város. De lehet, hogy nem is Takamacuból küldte.

Mindenesetre bementem hamar a levéllel a konyhába, leültem az asztalhoz, és egy ollóval felbontottam a borítékot. Lassan, óvatosan vágtam föl, nehogy megsértsem a levélpapírt. De a kezem remegett. Nyugtató gyanánt sört vettem elő a hűtőből, és ittam egyet.

Azt hiszem, meglepődhettél és elfogott az aggodalom, ahogy se szó, se beszéd – eltűntem. – írta Kumiko, mint mindig, ezúttal is *Mount Blanc* tollának kék tintájával. A papír azonban csak közönséges, vékony, fehér levélpapír volt.

Sokkal hamarabb szerettem volna neked levelet írni, hogy a dolgokat megmagyarázzam. Sokat törtem a fejemet, hogy is írhatnám le pontosan a lelkiállapotomat, hogyan érzékeltethetném a helyzetemet oly módon, hogy meg is tudjál érteni engem. Közben pedig teltek a napok. Ezt tényleg nagyon sajnálom.

Bizonyára már rájöttél, hogy együtt voltam egy másik férfival. Közel három hónapig voltunk szexuális kapcsolatban. A munkám során ismerkedtem meg vele, te egyáltalán nem ismerheted. Nem is túl lényeges, hogy ki volt. Végül úgy döntöttem, hogy többé nem találkozom vele. Nem tudom, hogy vajon nyújt-e neked ez némi elégtételt vagy sem.

Ha azt kérdezed, szerettem-e, a válaszom határozott nem. Ha azonban rólad teszik fel ezt a kérdést, azonnal kész a válaszom. Igen, téged szerettelek. Mindig is meg voltam győződve róla, hogy tényleg jó volt veled összeházasodni. Most is így gondolom. Akkor – kérdezhetnéd – miért kellett megcsalni téged, sőt végül elhagynom az otthonunkat? Én magam is unos-untalan felteszem magamnak ezt a kérdést. Vagyis, hogy miért kellett ezt tennem?

Ám megmagyarázni nem tudom. Semmiféle vágy nem hajtott más férfi felé, eszem ágában sem volt megcsalni téged, és akkor sem volt semmi hátsó gondolatom, amikor azzal a férfival megismerkedtem. Először a munkával kapcsolatban volt megbeszélnivalónk, találkoztunk is néhányszor, később telefonon beszélgettünk, előfordult, hogy egyéb, közös munkán kívüli témákról is. Jóval idősebb volt nálam, felesége, gyerekei is voltak, mint férfi semmi különös,

meg sem fordult a fejemben, hogy ezzel az emberrel egyáltalán valami komolyabb kapcsolatba is keveredhetnék.

Nem állíthatnám, hogy egyáltalán ne akartam volna visszaadni neked a „kölcsönt". Még mindig bosszantott, hogy egyszer valami nőnél aludtál. Jó, elhittem, hogy nem történt semmi köztetek, de ezzel nem volt részemről lezárva a dolog. Ez nálam önérzeti kérdés volt. Mégsem azért léptem félre azzal az emberrel. Emlékszem, hogy szóban megígértem neked, de csak fenyegetőztem. Magáért a szeretkezésért feküdtem le vele. Nem bírtam magammal, nem tudtam megfékezni a vágyamat, azért.

Valamilyen apropóból találkoztunk, utána elmentünk enni, majd valahol ittunk egy keveset. Persze én nem nagyon iszom, inkább csak narancslével társultam hozzá, melyben egy csepp alkohol sem volt. Szóval nem foghatom az italra azt, ami azután történt. Egyszerűen csak találkoztunk, a beszélgetésben sem volt semmi különös, de megkapott valami, egy érintés, és váratlanul ellenállhatatlanul megkívántam, hogy átöleljen. Ahogy hozzám ért, közvetlen megéreztem azt is, hogy kívánta a testem. Ő is tudatában volt ennek. Minden ésszerű megfontoláson átütő érzés volt, mint egy elektromos áramköri kapcsolat. Mintha a mennybolt zuhant volna rám. Az arcom felizzott, mellemben a szívem összevissza vert, az ágyékom mintegy elolvadva, elnehezedett. Már azt sem tudtam, hogyan maradjak nyugton a bárszéken. Először nem értettem, mi ütött belém. Aztán rájöttem, hogy ilyen az igazi szexuális vágy. Lélegzetelállítóan heves kívánása egy másik ember testének. Habozás nélkül bementünk egy közeli szállodába, és heves szeretkezésbe fogtunk.

Lehet, hogy neked fájdalmat okozok azzal, hogy ezt leírom úgy, ahogy történt, de hosszú távon gondolkodva talán az a legjobb, ha

most őszintén bevallók mindent. Keserves dolog ez, mégis olvasd el türelemmel.

Annak, ami történt, az égvilágon semmi köze nem volt a szerelemhez. Egyszerűen csak meg akartam ölelni és magamba fogadni. Életemben először éltem át, hogy ilyen fojtogató vággyal kívánok valakit. Amikor a könyvekben azt olvastam, hogy „ellenállhatatlan szexuális vágy kerítette hatalmába", pontosabban nem is tudtam elképzelni, milyen lehet az. Hogy miért akkor esett ez meg velem, és miért nem téged, hanem egy másik férfit kívántam meg, azt magam sem tudnám megmondani. Akárhogy is, nem tudtam magamban leküzdeni a vágyat. Nem is akartam. Ha lehet, próbáld ezt megérteni. Eszembe sem jutott, hogy megcsallak vagy elárullak téged. Egyszerűen csak őrülten szeretkeztem azzal az emberrel ott, a szállodai szoba ágyán. Őszintén szólva, még nem élveztem soha semmit az életemben annyira. Az egész testemmel henteregtem ebben a forró iszapban, és a tudatom szívta magába a gyönyörűséget. Majd meghasadtam tőle, és a végén ez meg is történt. Varázslatos volt. Az egyik legnagyszerűbb csoda volt, amit testileg valaha is átéltem egész életemben.

Aztán, ahogy már te is tudod, mindezt eltitkoltam előled. Akkor még nem tűnt fel neked, akkor sem gyanakodtál, amikor későn értem haza. Mindenestől bíztál bennem. Azt hitted, hogy nem csalhatlak meg. Nem volt lelkifurdalásom amiatt, hogy visszaéltem a bizalmaddal. Előfordult, hogy a szállodai szobából telefonáltam neked, hogy egy megbeszélés miatt későn érek haza. Cseppet sem esett nehezemre, magától értetődőnek tűnt, hogy hazudozzak neked. Szívemből csakis veled szerettem élni, a családunk volt az egyedüli hely, ahová hazamehettem, ahová tartozhattam. De a testem vadul követelte a szexuális kapcsolatot azzal az emberrel. Félig itt voltam, félig amott. Egyértelmű volt, hogy a szakadás bekövetkezik, de ak-

kor nem törődtem vele, azt hittem, bármeddig folytathatom ezt a kétlaki életet, melynek egyik részében a te gyöngédséged várt, a másik oldalon pedig a vad szeretkezések.

A félreértések elkerülése végett szeretnélek megnyugtatni, hogy a szeretkezésben te sem maradtál alul, nem hiányzott belőled az érzékiség sem, nem untam rád, szó sincs ilyesmiről. Egyszerűen olyan heves testi kívánság tört rám, hogy nem tudtam, mit tegyek, nem tudtam ellenállni. Nem tudom. Ez volt, és kész. Mást nem tudok mondani. Sokszor gondoltam rád az ő karjaiban, hogy inkább veled kellene szeretkeznem, mert valahogy igazságtalannak éreztem, hogy vele igen, veled meg nem. Mégis, mikor te öleltél, nem éreztem semmit, az égvilágon semmit. Talán te is észrevetted. Ezután vagy két hónapon át különféle ürügyekkel kihúztam magam az ilyen együttlétek alól.

Ám egy napon a férfi azt javasolta, hogy hagyjalak el, és tartsak vele. Ha egyszer ilyen jó egymással, miért is ne maradhatnánk együtt. Ő is elhagyja a családját – ajánlotta. Egy kis gondolkodási időt kértem. Elbúcsúztunk, és én a villamoson hazafelé váratlanul rájöttem valamire. Arra, hogy már nem érzek iránta semmit. Nem tudom, miért, de miután előállt ezzel, bennem az a különleges valami, amiről beszéltem, úgy eltűnt, mintha valami szélvész seperte volna ki belőlem. Egy fikarcnyi vágy sem maradt bennem iránta.

Ezután történt, hogy bűntudatom támadt, úgy éreztem, vétettem ellened. Pedig az előbb már írtam, addig egy szemernyi sem volt bennem ebből az érzésből. Akkor csak arra gondoltam, kapóra jött, hogy nem veszel észre semmit, azt csinálhatom, amit akarok, úgysem törődsz vele. Ő meg én, te meg én – két külön világnak tűnt nekem. Amikor pedig teljességgel eltűnt iránta a kívánság, nem láttam már többé, hol vagyok én.

Őszinte embernek tartom magam. Vannak hiányosságaim persze, de a komoly ügyekben nem szoktam hazudni, nem akarom magamat hamis színben feltüntetni, megjátszani. Soha nem volt semmi, amit előled rejtegettem volna. Egy kicsit büszke is voltam erre. És mégis, hónapokon át végzetes hazugságban éltem veled, anélkül, hogy egy körömfeketényit is bánkódtam volna emiatt.

Ez meggyötört. Üresnek, értéktelennek és értelmetlen embernek éreztem magam tőle. Talán ez az igazság. De ettől eltekintve van itt egy bökkenő. Az a kérdés, hogy miért jött rám hirtelen ez a rendkívül heves gerjedelem, és miért kellett egy olyan emberrel ölelkeznem, akit különösebben nem is szerettem? Ebbe nem tudok belenyugodni. Ha ez nem jön rám, a mai napig is jókedvvel, boldogan élhetnék veled. Még azzal az emberrel is nyugodtan elbeszélgethetnék. Csak az a szerencsétlen gerjedelem belépett és porig rombolta mindazt, amit addig felépítettünk, derékba törte az életünket. Egyszerűen mindent elvett tőlem, téged, a veled felépített családunkat, a munkámat. Egyáltalán: minek kellett ennek megtörténnie?

Három évvel ezelőtt, a művi terhességmegszakítást követően említettem, hogy valamit el kell mondanom neked. Emlékszel? Talán meg kellett volna vallanom, és akkor meglehet, nem fordul elő ez velünk. De most sem sikerülne elmondani, még akkor sem, ha már úgyis így fordult a dolog. Az az érzésem, ha kibeszélném, még több végzetes bajt okoznék vele. Úgy vélem, jobb magamba fojtani továbbra is.

Ne haragudj, de veled sem a házasságunk előtt, sem alatta nem ismertem meg a szeretkezés valódi gyönyörűségét. Kellemes volt ölelkezni veled, de csak valami halvány érzés volt bennem, mintha kívülről nézném az egészet. De ez egyáltalán nem miattad volt, csakis az én hibám, hogyha nem tudtam igazán átérezni. Én vagyok a felelős. Valami gátlás volt bennem, ami miatt már a szeretkezés

küszöbénél megtorpantam. Ez a gátlás annál a férfinél hirtelen nyomtalanul eltűnt, és én azt sem tudtam, hová legyek.

Te meg én – a kezdet kezdetétől fogva – finom, barátságos viszonyban voltunk egymással. Mára ez is elveszett. Ez a legendás, szinte automatikus együttműködés tönkrement. Én rontottam el. Pontosabban az a valami, ami engem is tönkretett. Igazán sajnálom. Senkivel sem lesz alkalmam többé ilyen áldott, jó kapcsolatra. Gyűlölöm azt, ami miatt ide jutottunk. El sem tudod képzelni, mennyire. Szeretném tudni, de pontosan, mi az, ami ide juttatott. Mindenképpen tudnom kell. Megkeresni a gyökerét és megbüntetni, kipusztítani. Csakhogy nincs hozzá elég önbizalmam, nem tudom, elég erős vagyok-e, hogy megtegyem. Akárhogy is, ez már az én gondom, neked semmi közöd hozzá.

Nagyon kérlek, ezentúl ne törődj velem. Ne keress, ne kutass, ne érdekeljen, hová lettem. Felejts el engem, csak a te új életedre gondolj. A családomnak mindent megírtam, elmagyaráztam nekik azt is, hogy ez az én hibám, és te nem vagy felelős. Azt hiszem, nem fognak neked kellemetlenkedni. Nemsokára kézhez kapod a válási papírokat, mindkettőnknek az a legjobb, ha minden további nélkül aláírjuk. Ha lehet, ne kérdezz semmit, egyezz bele! Ne haragudj, kérlek, a ruháimat dobd ki, tégy vele, amit akarsz, ajándékozd el, ha kedved tartja, az egész ahhoz az élethez tartozik, ami már a múlté. Bármit, amit használni tudsz valamire, tarts meg, nekem már nem kell semmi.

Szajónara.

Rászántam az időt, ismét végigolvastam a levelet, mielőtt visszatettem volna a borítékjába. Megittam még egy sört a hűtőből.

Amit a válási papírokról írt, az arra vallott, hogy Kumikónak egyelőre nem áll szándékában öngyilkosságot elkövetni. Ez egy kicsit megnyugtatott. Aztán arra gondoltam, hogy ezek szerint vagy két hónapja nem feküdtem le senkivel. Kumiko világosan megírta, hogy visszautasította a közeledésemet. Hólyagirritáció miatt orvosi javallatra tartózkodni kell a szextől egy ideig – ezzel magyarázta. Természetesen elhittem. Mi okom lett volna, hogy kétségbe vonjam a szavait?

A két hónap alatt azonban álmomban – vagy más szóhasználattal élve az álombeli világban – többször is összejöttem nővel. Kanó Krétával, meg a telefonossal. De ha belegondolok, valódi nőt két hónapja nem öleltem. Feküdtem a pamlagon, néztem összekulcsolt kezeimre, és Kumikóra gondoltam, ahogy utoljára láttam, piros ruhájában, és ahogy felhúztam a cipzárját, hátának puha ívét és a füle mögül érződő kölni illatát. Ha minden igaz, amit leírt – nem fogom Kumikót megölelni többé. Ez valószínűleg *befejezett tény,* ha már egyszer ilyen világosan tudtomra adta a levelében. Ami azt az eshetőséget illeti, hogy a kapcsolatunk már a múlté, ahogy erről tűnődtem, egyre nagyobb nosztalgiával gondoltam vissza Kumiko kedves, meleg testére, mely valaha az enyém volt. Szerettem vele ölelkezni. A házasságunk előtt is természetesen, de utána az évek és az első nagy szenzációk elmúltával is akartam őt. Vissza tudtam emlékezni karcsú hátára, nyaka, lába, melle tapintására. Arra is, hogy szeretkezés közben mit csináltam vele, ő meg énvelem.

Mégis, Kumiko egy másik ember karjaiban, és nem velem élt át elképzelhetetlen gyönyöröket. Rájött, hogy léteznek az addigi szeretkezésekben fel nem lelhető élvezetek is. Amikor vele volt, Kumiko hangos lehetett, talán a szomszéd szobába is áthallat-

szott, és az ágy háborgott hánykolódásától. Valószínű, hogy amit velem nem tudott átélni, oda a másik férfi elvezette.

– Fáradt vagyok, ma este nincs kedvem. Ne haragudj – hallottam Kumiko hangját.

– Semmi baj – válaszoltam erre olyankor.

Felkeltem, hogy kivegyek még egy sört a hűtőből, és ittam belőle. Ettem egy kis krumplisalátát is, közben bekapcsoltam az URH klasszikus rádióadót, mert megkívántam a zenét.

Csajkovszkij vonósszerenádja után valami Schumann-féle zene jött, amit már hallottam, de a címe sehogy sem jutott az eszembe. „Az *Erdei jelenetek* hetedik darabja hangzott el, a *Madár mint próféta"* – közölte a bemondó a zene befejeztével. Képzeletemben megjelent Kumiko, ahogy a férfi teste alatt hánykolódik az ágyékával, lábát magasba emeli, nedve a lepedőre cseppen. „Az erdőben tanyázott a jövendőmondó csodálatos madár, melyet Schumann látomásos módon festett le zenéjében" – magyarázta tovább a bemondó.

Egyáltalán: mit tudtam én Kumikóról? – gondoltam magamban. Csendesen összeroppantottam a markomban az üres sörösdobozt, majd a szemétbe hajítottam. Akiről azt hittem, hogy megértem és évekig ölelgettem mint asszonyomat, az a Kumiko végeredményben csak a felszín volt, egy nagyon is halvány, vékony héja egy ilyen nevű személynek. Annyi közünk volt egymáshoz, ahogy a medúzák világa érintkezik a miénkkel. Mennyit ér akkor hát az a hat év? Egyáltalán, volt valami értelme annak az időnek?

*

Amikor megint visszatértem a levél olvasásához, megszólalt a telefon. Annyira hirtelen ért, hogy a szó szoros értelmében felugrasztott. Ki lehet, aki éjjel kettőkor hív? Kumiko? Nem, ő nem. Történjen akármi, ő ide nem telefonál.

Kaszahara Mei? Észrevette, hogy eljöttem onnan, és most beszélni akar velem? Vagy Kanó Kréta? Meg akarja magyarázni, miért tűnt el olyan hirtelenséggel? Esetleg a telefonos nő? Talán valami üzenetet akar átadni. Kaszahara Mei fején találta a szöget: talán tényleg több nő nyüzsög körülöttem a kelleténél. A kezem ügyében lévő papír zsebkendőt végighúztam izzadt arcomon, és lassan felemeltem a kagylót.

– Halló.

– Halló – válaszolt egy női hang a vonal túlsó végéről. Nem Kaszahara Mei volt az. Nem is Kréta, és nem is a rejtélyes női hang. Kanó Málta telefonált.

– Okada úr lakása? – kérdezte. – Kanó Málta vagyok. Tetszik emlékezni rám?

– Persze, hogy emlékszem – mondtam lecsendesítve szívdobogásomat. Na nézd csak, még hogy emlékezem-e?

– Bocsásson meg, kérem, hogy ilyen késői órán alkalmatlankodom, de halaszthatatlanul sürgős ügyről van szó. Tudom, hogy megharagszik rám, mégis rászántam magam, hogy felhívjam. Eljárásomra tényleg nincs mentségem…

– Ugyan, ne törődjön vele – nyugtattam meg. – Úgyis fenn voltam, egyáltalán nem zavar.

12

Felfedezés borotválkozáskor, valamint ébredés idején

– Az ok, mely miatt e késői órán telefonhívásommal zavarom önt, olyan jellegű, hogy – szerény véleményem szerint – jobb, ha minél gyorsabban összeköttetésbe kerülünk egymással – mondta Kanó Málta.

Amikor ennek a nőnek a szövegét hallgattam, ekkor és máskor is, az volt az érzésem, hogy minden szavát egyenként igyekszik nagyon logikusan kiválasztva sorba rakni és elrendezni.

– Ha nincs ellenére, szeretnék Okada úrnak feltenni néhány kérdést. Mi a véleménye erről? Nincs ellenére?

Fogtam a telefont és elhelyezkedtem a pamlagon.

– Tessék csak, semmi akadálya, kérdezzen nyugodtan akármit.

– Az elmúlt néhány nap alatt ön távol volt, ugyebár? Akárhányszor is megkíséreltem felhívni Okada urat, nem tartózkodott az otthonában.

– Igen, hát… így volt, házon kívül voltam egy ideig. Szerettem volna egy kicsit magamban lenni, olyan sok gondolkodnivalóm volt ugyanis.

– Természetesen, erről nekem is van tudomásom. Megértem a lelkiállapotát, ha tüzetesen végig akarunk gondolni valamit, a környezetváltoztatás nyilván igen hatékonynak tűnik. Pusztán kíváncsiskodásnak is veheti, de ha szabad érdeklődnöm, Okada úr az elmúlt napok során valahol a *messzi távolban* tartózkodott?

– No, azért annyira nem volt az olyan *messzi…* de egy elég eldugott helyen. Most nem nagyon tudnék erről részletesen beszámolni. Többféle oka is van, éppen most tértem haza, és egy kissé fáradt vagyok ahhoz, hogy belefogjak egy hosszúnak ígérkező történet elbeszélésébe.

– Természetesen, mindenki lehet ilyen helyzetben, nem baj, ha most nem tetszik erőltetni a dolgot. Már a hangjából is érzem, hogy mennyire kimerült lehet. Ne is zavartassa magát, kérem. Magamról tudom, ilyenkor milyen nyűgös tud lenni az ember, ha mindenféléről faggatják. Halasszuk tehát későbbre. Az elmúlt napokban elfogott az aggodalom, esetleg valami baj is érhette Okada urat, ne vegye tehát zokon, hogy tisztelettel tudakoztam az imént az ön tartózkodási helye felől.

Halkan próbálkoztam a megfelelő válasszal, de csak úgy hangzott, mint mikor egy vízi lény kissé mellényel, tehát nem voltam túl meggyőző. *Baj van* – gondoltam, de abban, ami történt velem, mi baj, és mi nem az? Mi helyes, és mi nem az?

– Köszönöm, hogy aggódik miattam, de most már minden rendben van – mondtam, amikor visszanyertem a hangomat. – Nem gondolnám, hogy jól jártam volna, de ha már erről van szó, azt sem, hogy különösebben rosszul.

– Hát ez nagyszerű – mondta a nő.

– Csak éppen nagyon elfáradtam – tettem hozzá.

– Mondja, kedves Okada úr – itt Kanó Málta kissé megköszörülte a torkát –, nem tapasztalta esetleg, hogy a néhány nap alatt valamilyen nagyszabású testi változás állt be önnél?

– Változás? Testi változás?

– Úgy van. Az ön szervezetében.

Felnéztem, hogy szemügyre vegyem magam a kertre nyíló ablak tükrében. Semmi olyat nem tapasztaltam magamon, amit testi változásnak lehetne mondani. Akkor sem éreztem semmit, amikor az előbb igazán alaposan lezuhanyoztam.

– Mégis, milyen változásra gondol? – kérdeztem vissza.

– Azt én sem tudnám megmondani, de olyan szembeötlő testi módosulás, ami bárkinek, első látásra nyilvánvaló.

Szétterpesztettem az asztalon az ujjaimat, és nézegettem őket egy kicsit. Olyanok voltak, mint mindig. A kezemen, amit láttam, nem volt semmi rendellenes. Nem voltam bearanyozva, nem feszültek ujjaim között úszóhártyák, nem voltam se szép, se rút.

– Azt mondja, *bárki által felismerhető, nyilvánvaló testi módosulás.* Például mi lehet az? Szárny nő a hátamon, vagy efféle?

– Az is megtörténhet – felelte a nő komolyan. – Természetesen csupán mint elképzelhető *lehetőségről* beszélhetünk erről.

– Természetesen.

– De tényleg, nem vett észre semmit?

– Eddig nem. Nincs semmi elváltozás. Ha kinő a szárnyam, úgyis feltűnik majd, mert biztos zavarni fog.

– Úgy bizony – erősítette meg a nő. – Azért ha lehet, vigyázzon kérem, tisztelt Okada úr. Nem is olyan könnyű a saját állapotunkat megfigyelni. Például az ember közvetlenül nem szemlélheti még a saját arcát sem, csak azt a képet, amit a tükör felülete visszaver. Csak *tapasztalatilag* hiszünk abban, hogy a tükör helyes képet mutat.

– Majd vigyázok – nyugtattam meg.

– Még valamit szeretnék kérdezni öntől, Okada úr. Az igazat megvallva, egy ideje megszakadt a kapcsolatom Krétával, éppúgy, mint ahogy Okada úr esetében történt. Véletlen egybeesés lehet, de furcsállom. Arra a gondolatra jutottam, hogy Okada úrtól megtudakolnám, tudna-e esetleg nekem némi felvilágosítást adni?

– Kanó Krétáról? – lepődtem meg.

– Igen. Van róla sejtelme, hol lehet?

Mondtam neki, hogy sejtelmem sincs. Nem volt határozott okom rá, de jobbnak láttam egy időre eltitkolni, hogy az imént beszéltem Krétával, aki azt követően azonnal el is tűnt. Mindenesetre hallgattam róla.

– Krétát elfogta az aggodalom Okada úr eltűnése folytán, és este elment a lakására, hogy érdeklődjön felőle. Eddig az óráig még nem tért haza. Valahogy az ő hollétéről sincsen semmi használható *megérzésem.*

– Értem. Ha idejön, rögtön értesíteni fogom – ígértem meg.

Kanó Málta elhallgatott egy kicsit, majd folytatta:

– Őszintén szólva aggódom Kréta miatt. Ön bizonyára jól tudja, hogy a mi kettőnk vállalkozása nem szokványos ügylet, de a húgom még nem ismeri ki magát a világ dolgaiban annyira, mint jómagam. Nem állítom, hogy tehetségtelen volna, jó képességű leány. De egyelőre még nem eléggé járatos a tehetségének hasznosításában.

– Értem.

Itt a nő megint elhallgatott, ezúttal hosszabban. Úgy éreztem, tétovázik.

– Halló – szóltam bele a kagylóba.

– Itt vagyok, Okada úr – válaszolt Kanó Málta.

– Ha találkozom a húgával, feltétlenül átadom neki az üzenetét – ismételtem meg.

– Nagyon szépen köszönöm – mondta ismét a nő, és el is köszönt, ismételten szabadkozva a késői telefonhívás miatt. Miután bontotta a vonalat és én is letettem a telefont, ismét megnéztem magam az ablak tükröződő üvegében. Hirtelen meglepett egy olyan érzés, hogy ezzel a Kanó Máltával többé nem fogok találkozni, valószínűleg teljesen eltűnik majd a látókörömből. Semmi okom sem volt rá, hogy ezt gondoljam, *csak úgy,* valami ezt súgta nekem.

*

Egyszer csak rádöbbentem, hogy úgy hagytam a kötéllétrát, azonmód, bent a kútban. Hamar vissza kell szereznem, nehogy valaki észrevegye, még baj lehet belőle. És ott volt Kanó Kréta dolga is. Hirtelen nyoma veszett, pedig utoljára még a kútnál mutatkozott.

Zsebre vágtam a lámpát, cipőt húztam, majd átmásztam a kerítésen, és elindultam a senki földjén keresztül a lakatlan házhoz. Kaszahara Mei ablakában még mindig sötétség honolt. Hajnali három felé járt az idő. Bementem a lakatlan ház kertjébe, és rögtön a kúthoz siettem. A hágcsó úgy volt, ahogy hagytam, erősen kikötve a fához, leeresztve a kútba.

Valami megérzésre hallgatva, halkan leszóltam a mélybe.

– Halló! Kanó Kréta!

Nem jött válasz. Levilágítottam a zseblámpámmal, de a fénye nem ért le a kút aljára. Valami halk nyöszörgést hallottam odalentről. Megint nevén szólítottam a nőt.

– Jól van, itt vagyok – szólt a válasz.

– Mit művel odalent? – suttogtam.

– Mit is?…amit maga tett ugyanitt – mondta Kanó Kréta, alig hallható, fátyolos hangon. – Töprengek. Jó hely ez az elmélkedésre.

– Az, hogyne – mondtam. – Most telefonált a nővére, aggódik amiatt, hogy maga eltűnt. Már nagyon későre jár, és még mindig nem ért haza, fogalma sincs, hová lett. Megkért, ha találkozom magával, szóljak, hogy rögtön értesítse őt.

– Értettem. Nagyon köszönöm a fáradozását.

– Figyeljen csak, nem jönne ki innen, szeretnék elbeszélgetni magával.

Nem válaszolt. Eloltottam a lámpámat, és zsebre dugtam.

– Nem jönne inkább ide le, Okada úr? Itt üldögélve jól elbeszélgethetnénk – javasolta a nő.

Nem hangzott rosszul, kútfeneken Kanó Krétával társalogni, ám a leereszkedés puszta gondolatára is elnehezedett a gyomrom tájéka.

– Nem, sajnálom, de nincs kedvem hozzá. Jobban tenné, ha abbahagyná már, és följönne, míg valaki el nem tünteti a hágcsót. A szellőzés is elég rossz odalent.

– Tudom, de szeretnék még kicsit maradni. Nem kell aggódnia miattam.

Ha egyszer nem akaródzik feljönnie, nincs mit tennem érte.

– Nem tudom, jól tettem-e, de mikor a nővérével beszéltem, hallgattam magáról – közöltem vele. – Valahogy az volt az érzésem, hogy jobb, ha titokban tartom iménti találkozásunkat.

– Jól tette, igen. Kérem, hallgasson továbbra is arról, hogy itt vagyok – válaszolt a lány, majd rövid hallgatás után hozzátette: – Nem akarok a nővéremnek gondot okozni, de olykor nekem is el kell egy kicsit gondolkodnom. Rögtön felmegyek, csak befejezem. Épp ezért kérem, hogy egy időre hagyjon magamra. Nem akarok Okada úr terhére lenni.

Egyelőre sorsára hagytam a nőt, és hazamentem. Majd reggel eljövök, megnézem, mi van vele – gondoltam. Ha Kaszahara Mei megint felhúzná a létrát, akkor majd ráérek kigondolni, hogyan mentsem ki Kanó Krétát a kút fenekéről. Levetkőztem és ágyba bújtam. Abban a hiszemben, hogy ilyen izgalmak után úgysem tudok elaludni, vettem a könyvemet az éjjeliszekrényről és kinyitottam ott, ahová a könyvjelzőt tettem. Majd csak elálmosodom, gondoltam. Már az első oldalaknál elnehezedett a szemem. Eloltottam a lámpát, és a következő pillanatban álomba merültem.

*

Mire felébredtem, már reggel kilenc óra volt. Eszembe ötlött Kanó Kréta, és mosdás nélkül, csak úgy felkaptam magamra valamit, és siettem a telken át a kúthoz. Borult reggel volt aznap, a felhők súlyosan csüngtek alá, nem lepett volna meg, ha bármelyik pillanatban elered az eső. A kötéllétrát már nem találtam ott a kútnál. Valaki a fa törzsétől is eloldozta és elvitte valahová. A kút fedelének mindkét fele pontosan rá volt illesztve a kávára, még egy követ is rátettek nehezéknek. Elmozdítottam a fedőlap egyik darabját, lenéztem az üregbe, és a nevén szólítottam Kanó Krétát. Válasz azonban nem jött. Újra meg újra próbálkoztam, kis szünetekkel, mindhiába. Arra gondoltam, hátha alszik, ledobtam hát egy kavicsdarabkát, de úgy látszott, már senki sincs a kút fenekén, Kanó Kréta reggel kimászott, fogta a létrát és elment valahová. Visszatettem a fedelet, és távoztam.

Az üres telek kerítésének támaszkodva néztem Kaszahara Mei házát. Talán, mint máskor, meglát és kijön, gondoltam. Egy darabig vártam, de nem mutatkozott. Néma csend borult a környékre. Sehol egy árva lélek. Minden, még a kabóca is elhallgatott. Cipőm hegyével kapirgáltam a földet a lábam előtt. Furcsa érzés vett erőt rajtam, mintha a körülöttem lévő valóságot felváltotta, kiszorította volna valami más, míg én napokon át a kút mélyén időztem. Mióta csak kikászálódtam onnan, már hazafelé menet is folyton bujkált a szívem mélyén ez a sejtelem.

Hazamentem, keresztül árkon-bokron, szokás szerint. A fürdőszobában azután következhetett a fogmosás, borotválkozás. A napok óta burjánzó szőrzet feketén belepte az arcomat, olyan voltam, mint egy hajótörött, akit éppen akkor találtak meg egy lakatlan szigeten. Életemben először volt ekkora szakállam. Egy darabig arra gondoltam, hogy miért is ne hagynám, hadd nő-

jön, de rövid gondolkodás után mégiscsak leborotváltam. Gondoltam, maradjon csak olyan az arcom, mint azon a napon, amikor Kumiko elhagyott.

Először forró, nedves törülközővel felgőzöltem az arcbőrt, majd bőséges mennyiségű borotvahabot raktam rá. Óvatosan nekifogtam, meg ne vágjam magam, először az államat, azután a bal, majd a jobb oldalt borotváltam le. A művelet végeztével egyszerre csak olyat pillanthattam meg a tükörben, amitől elállt a lélegzetem. A jobb arcomon valami kékesfekete folt vált láthatóvá. Először azt hittem, valami véletlenül ráragadhatott. Letöröltem a habot, és szappannal jó erősen átdörzsöltem az érintett területet. Ám a foltot nem lehetett letörölni, semmi jelét nem mutatta annak, hogy hajlandó lenne eltűnni onnan. Mélyen a bőrbe ágyazódott. Megsimítottam az ujjammal, a bőr egy kicsit melegebbnek tűnt ott, mint máshol, de tapintásra ezenkívül semmi különös. Olyan volt, mint egy *anyajegy.* Akkor keletkezhetett, amikor éppen azon a helyen forróságot éreztem az arcomon, odalenn a kútban.

Közelebb hajolva a tükörhöz, alaposabban megvizsgáltam ezt a foltot. Jobboldalt, kissé oldalt a pofacsonttól, akkora lehetett, mint egy csecsemő tenyere. Színére nézve feketébe hajlóan kék, hasonló Kumiko *Mount Blanc* töltőtollának tintájához.

Számba véve az eshetőségeket, először bőrallergiára gondoltam. Valamitől kiütött rajtam odalent. Mint a lakkfesték. Mi a csoda lehetett abban a kútban, amitől ilyet kaphattam? Minden zugba bevilágítottam a zseblámpával, csak föld volt ott, meg beton. Az meg hogyan idézhette elő?

Rövid ideig pánik vett rajtam erőt. Megrémültem, mint akinek a feje felett összecsaptak a hullámok, nem tudtam, mitévő legyek. Leejtettem a törülközőt, összevissza botladoztam, fel-

rúgtam a szeméttartót, dadogtam érthetetlenül. Amikor magamhoz tértem, a mosdónak támaszkodva megpróbáltam nyugodtan végiggondolni, mihez kezdjek ezzel a jelenséggel.

Nézzük csak még egyszer a dolgot. Orvoshoz fordulni ráérek később is. Hátha idővel elmúlik, mint a lakkérzékenység kiváltotta bőrirritáció. Néhány nap óta van csak, lehet, hogy hamar túl leszek rajta. Kimentem a konyhába kávét főzni. Éhes voltam, de ha tényleg rászántam magam, hogy egyek valamit, olyan gyorsan elment az étvágyam, akár a víz szalad szét a földön.

Ledőltem a díványra, és néztem, ahogy esik az eső. Időről időre bementem a fürdőszobába, belebámulni a tükörbe. A folton azonban semmi változást nem tapasztaltam, változatlanul ott éktelenkedett az ábrázatomon, sötétkéken a bőrbe ivódva.

Akkor kaphattam ezt a kiütést, amikor a kút mélyén álmomban a telefonos nő átnyomott a falon – ez volt az egyetlen feltételezésem az anyajegy keletkezését illetően. Amikor is az a veszélyes *valaki* benyitott a szobába és a nő átlökött a kútba, hogy kimenekítsen. Menet közben határozottan éreztem azt a forróságot az arcom felső részén. Éppen ott, ahol kiütést kaptam. De persze ok és okozati kapcsolatot a fal és a bőrirritáció között nem találok. Az arc nélküli férfi a hotel folyosóján figyelmeztetett: „Eltévesztette az időt. Maga most nem jöhet ide.” Nem törődtem vele, hanem mentem tovább előre. Dühös voltam Vataja Noborura, és haragudtam magamra is a zavarom miatt. Lehet, hogy attól kaptam kiütést.

Az is lehet, hogy annak az álomnak vagy hallucinációnak a stigmája ez. Azt adják vele tudtomra, hogy *az bizony nem egyszerű álom volt csupán, valóban megtörtént, és jusson csak eszedbe, mindahányszor a tükörbe nézel!*

Megráztam a fejemet. Túlságosan is sok olyasmi történt, amit nem lehet megmagyarázni. Csak azt tudom világosan, hogy nem tudok semmit pontosan felfogni. Megint borzalmasan hasogatni kezdett a fejem, mit volt mit tennem, tovább már nem lehetett gondolkodni. Ittam a kihűlt kávét, és tovább figyeltem, hogy esik odakint az eső.

*

Délután feltárcsáztam a nagybátyámat, hogy beszélgessek vele egy kicsit. Legyen az akárki, de ha nem hallok emberi hangot, úgy érzem, végképp elvágom magam, és egészen messze kerülök a valóságtól.

Kérdezte, hogy Kumiko jól van-e, mondtam, hogy igen. Elutazott valahová a munkája miatt. Jobb lett volna őszintén feltárni a helyzetet, de képtelen voltam arra, hogy az elejétől fogva, logikus sorrendben, elbeszéljem a történteket egy olyan kívülállónak, mint a bácsikám. Én magam sem értettem egészen, hogy mi meg hogy történt. Akkor meg hogyan is tudtam volna másnak elmagyarázni? Egy időre jobbnak láttam, ha hallgatok az egészről.

– Bácsikám, ugye élt ebben a házban egy darabig? – kérdeztem.

– Aha, azt hiszem, összesen hat vagy hét évet. Vagyis, várj csak. Harmincöt voltam, amikor megvásároltam a házat, és negyvenkét éves koromig laktam ott, tehát akkor hét esztendeig. Azután megnősültem és ideköltöztem, ebbe a lakásba. Egészen addig egyedül laktam azt a házat.

– Hadd kérdezzem meg, érte-e valami csapás ez alatt?

– Valami rossz? – lepődött meg a nagybátyám.

– Például betegség, vagy elhagyta egy nő, ilyesmi…

A telefonvonal túlsó végéről – érdekes módon – nevetés hangzott fel.

– Persze hogy volt ilyen, de szakítottam én nővel máskor meg másutt is. Egyik sem mondható valami nagy sorscsapásnak, őszintén szólva, nem olyan partnerekről van szó, akikért nagy kár lett volna. Betegség… nem emlékszem, hogy beteg lettem volna. Talán egyszer… nőtt a nyakamon valami, a borbély javasolta, hogy forduljak orvoshoz, szedessem le onnét. Úgy is lett, de nem volt semmi különös probléma vele. Szóval a hét év alatt akkor voltam először és utoljára doktornál. Visszaadhatták volna a betegségbiztosításra befizetett pénzemet. De tényleg.

– Valami rossz emléke nem maradt abból az időből?

– Nem a' – mondta a nagybátyám, majd gondolkodott egy kicsit. – Mi ütött beléd, miről jutott ilyesmi az eszedbe?

– Semmi különös, Kumiko volt egy jósnál, és az érdeklődött, szerencsés-e a ház, ahol lakunk – hazudtam. – Nekem édes mindegy, az asszony mondta, hogy érdeklődjem a bácsikámnál.

– Aha. Tőlem távol esik az efféle, fogalmam sincs, hogy az a ház szerencsés-e. Ott éltem, de én bizony nem észleltem ott semmi különöset, se jót, se rosszat. Mijavakiék háza persze más, de az elég távol esik onnan.

– Amikor elköltözött innen, kik laktak még itt?

– Énutánam három éven át egy fővárosi gimnáziumi tanár a családjával, majd egy fiatal házaspár öt évig. Valamivel üzleteltek, vagy mi, nem emlékszem már. Azt sem tudom, boldogok voltak-e vagy boldogtalanok, mert az egészet rábíztam az ingatlanügynökségre. A lakóknak színét sem láttam, azt sem tudom,

hogy miért költöztek el, de nem volt velük semmi baj, én nem hallottam semmi különöset. Kicsi lett nekik a ház, vagy építettek maguknak másikat, mit tudom én, valami ilyesmi.

– Valaki azt állította, hogy itt valami áramlat megszakad. Mi lehet ez, nem tud róla valamit, bácsikám?

– Mi? Miféle áramlat? – kérdezett vissza.

– Az én sem tudom, csak ezt mondták.

A nagybácsim gondolkodott ezen egy keveset.

– Semmi nem jut eszembe, hacsak az nem, hogy van ott a közelben egy ösvény, körbekerítve és sehová sem vezet. Különös egy út, amihez nincs se bejárat, se kijárat. Pedig, akár folyó, akár út, elvileg kell hogy vezessen valahonnét valahová, különben megreked.

– Csakugyan – bólintottam. – Még egyet hadd kérdezzek. Tetszett hallani a kurblimadár hangját?

– Kurblimadár? Az meg mi fán terem?

Lehetőség szerint egyszerűen elmagyaráztam neki. Fönn a fán napjában egyszer olyan hangot ad, mint mikor felhúznak valamit.

– Se nem láttam, se nem hallottam olyat – válaszolt. – Szeretem a madarakat, és régóta figyelem is őket, de olyan még nem került a szemem elé. Most hallok róla először. Van valami köze a házhoz?

– Nem, semmi kapcsolatban nincs vele. Csak azt hittem, tud róla valamit, gondoltam, megkérdem.

– Nézd, ha tudni akarsz részletesebb dolgokat arról, hogy kik laktak ott utánam, vagy egyebekről, keresd fel az állomásnál a

Szetagaja ingatlanközvetítőt és hivatkozz rám. Van ott egy Icsikava nevű ember, tőle megtudhatod, ami érdekel. A ház dolgaival mindig ő foglalkozott. Régóta él azon a környéken, azt hiszem, minden felvilágosítást meg tud adni az itteni házakról, telkekről. Beszédes ember, érdemes vele összejönni.

– Köszönöm, majd utánanézek – mondtam.

– Na, és munkát találtál már?

– Még nem. Valójában nem túl lelkesen járok utána. Jelenleg Kumiko dolgozik, én végzem otthon a házimunkát, szóval megvagyunk valahogy.

A nagybácsi egy darabig elgondolkodott.

– Figyelj csak – szólt –, ha sehogy sem boldogulsz, szólj nyugodtan, hátha tudok valamit segíteni.

– Köszönöm, ha bajban leszek, jelentkezem a tanácsáért – mondtam, azzal elbúcsúztam, és letettem a telefont.

Gondoltam, felhívom ezt az ingatlanost, akit a nagybácsim ajánlott és kikérdezem a házról meg az egykori lakók felől, de végül is olyan hülyének tűnt a szituáció, hogy letettem róla.

Az eső szép csendesen esett tovább egész délután, áztak a tetők, a kertben a fák, a talaj, minden. Ebédre ettem egy kis konzervlevest pirított kenyérrel. A délutánt különben végig a pamlagon heverve töltöttem. Elmehettem volna vásárolni, de a kiütésem miatt valahogy olyan nyűgösnek tűnt. Megbántam, hogy nem hagytam meg a szakállamat. A hűtőben volt még egy kevés zöldség, a polcon konzerv, rizs, tojás. Ha nem pazarlom, néhány napig elélek ezeken is.

A pamlagon fekve nem gondoltam én már úgyszólván semmire sem. Olvasgattam, klasszikus zenét hallgattam kazettáról.

Vagy néztem a kertet, ahogy mossa az eső. Annyit erőltettem a gondolkodást odalent a kút mélyén, hogy most már nem is volt erőm hozzá. Ha komolyan kezdtem törni valamin a fejemet, mintha csak puha satuba fogták volna, borzasztóan meg is fájdult. Valósággal recsegni-ropogni kezdtek az inak és idegek. Úgy éreztem magam, mint a rozsdás bádogember az *Ózból*, akiből kifogyott a kenőolaj.

Néha kimentem a fürdőszobába, hogy megnézzem magam a tükörben. A folt azonban jottányit sem változott, nem terjedt, de nem is zsugorodott. A színe is teljesen ugyanolyan maradt. Ezután észrevettem, hogy az orrom alatti rész borotválatlan maradt, mert ahogy a jobb arcomon előbukkant a folt, kiborultam és megfeledkeztem a megmaradt bajuszról. Megmostam meleg vízzel az arcomat, bekentem borotvahabbal, és pótoltam a mulasztást.

Jó sokszor kimentem a tükörhöz, amikor eszembe jutott, hogy mire is figyelmeztetett Kanó Málta a telefonban. *Csak tapasztalatilag hiszünk abban, hogy a tükör helyes képet mutat.* A biztonság kedvéért egy másik helyen, a hálószobában, Kumiko ruhásszekrényének egész alakot mutató tükrében is megnéztem magamat. A folt abban is látszott, tehát nem a fürdőszoba tükrében volt a hiba. Különben ezenkívül nem tapasztaltam magamon semmi egyéb elváltozást. Meghőmérőztem magamat, de a hőmérsékletem normális volt. Ahhoz képest, hogy három napig nem ettem, nem volt valami nagy étvágyam, olykor enyhe hányinger fogott el, ugyanaz a fajta, mint a kútban. Ettől eltekintve a testi állapotom teljesen rendben volt.

A délután csendben telt, nem jött telefon, nem érkezett egy szál levél sem. Nem járt arra senki, nem hallottam a szomszédok hangját sem. Nem jött át a kerten macska, madár sem járt

arra, hogy énekeljen. Néha megszólalt a kabóca, de a szokásosnál csendesebben.

Hétkor megéheztem, zöldségből meg konzervből készítettem magamnak egy egyszerű vacsorát, és amit már régen nem tettem: meghallgattam a rádióban az esti híreket. A gyorsforgalmi úton az előzést elhibázva, egy autó oszlopnak ütközött, a benne ülő fiatalember meghalt. Egy nagyobb bank vezetőjét és alkalmazottját a rendőrség vallatóra fogott egy szabálytalan ügylet miatt. Macsida városában egy harminchat éves háziasszonyt kalapáccsal agyonvert egy arra járó férfi. Ezek mind-mind egy távoli világ történései voltak nekem. Az én világomban csak az eső esett odakint a kertben. Hang nélkül, csendesen.

Amikor az óra kilencet mutatott, a pamlagról átmentem az ágyba, és egy fejezet elolvasása után le is tettem a könyvet, villanyt oltottam és elaludtam.

Valami álmot is láttam, de hirtelen felriadva már elfelejtettem, hogy mi is lehetett, csak azt, hogy valami nyomasztó, mert erősen vert a szívem. A szobában teljesen sötét volt. Ébredés után egy darabig azt sem tudtam, hol vagyok. Elég sok időbe telt, míg rájöttem, hogy a saját szobámban, a saját ágyamban fekszem. Az ébresztőóra hajnali két órát mutat. A kútban ös--szevissza aludtam, és ezért utána is a legváratlanabb időpontokban felébredtem vagy hirtelen elnyomott az álom. A zavar elmúltával vizelési ingerem támadt. A lefekvés előtt megivott sör miatt jöhetett rám. Legszívesebben aludtam volna tovább, de felkeltem, mit tehettem volna. Ekkor a kezem mellettem az ágyban puha bőrt tapintott. Nem is lepődtem meg, mindig ott volt mellettem Kumiko, megszokhattam az érintését. Ez a valaki azonban nem lehet a feleségem, hiszen ő elment. *Akkor valaki más fekszik mellettem.*

Elszántan felkapcsoltam az éjjeliszekrényen lévő lámpát. Kanó Kréta volt az.

13

Kanó Kréta történetének folytatása

Teljesen meztelen volt. Felém fordulva feküdt kitakarva, ruhátlanul. Jó formájú mellei, kis rózsaszín bimbókkal, feszes hasa, lent a szőrzet, mintha csak árnyékot satírozott volna oda a rajzoló, egyszóval kilátszott mindene. Szép fehér, frissen ragyogó bőre volt. Csak ámultam, és fogalmam sem volt róla, hogy kerülhetett ide. Illedelmesen összetett, kissé felhúzott térdekkel, Kanó Kréta aludt az oldalamon. Haja előrehullott és félig eltakarta az arcát, a szemét nem is lehetett látni. Mélyen alhatott, mert meg sem moccant, mikor lámpát gyújtottam az éjjeliszekrényen, csak csendes, egyenletes lélegzetvételét hallottam. Mondanom sem kell, hogy egyszeriben kiment az álom a szememből. Mindenesetre elővettem az ágyneműtartóból egy könnyű, nyári takarót, és ráterítettem. Eloltottam az állólámpát az ágy fejénél, és csak úgy pizsamásan odaültem a konyhaasztal mellé.

Eszembe jutott az arcomon a kiütés. Érintésre akkor is egy kicsit melegnek tűnt. Szándékosan megálltam, hogy nem nézek a tükörbe. A folt úgyis ott van. Nem olyan ez, hogy csak úgy egy éjszaka leforgása alatt elmúljék. Majd reggel utánanézek a telefonkönyvben, rendel-e bőrgyógyász itt a közelben. Mi lesz,

ha megkérdez az orvos, mitől lett a kiütésem? Mit mondok majd neki? Hogy három napig kuksoltam egy kút fenekén? Nem, kérem, nem vagyok kútásó, egyszerűen csak gondolkodni vonultam el oda. Jó ötletnek tűnt, ott nyugodtan lehet elmélkedni. Nem, ennivalót nem vittem magammal. Nem, nem a miénkben, egy másik ház kútjában voltam. A közelünkben van egy lakatlan ház, annak a telkére mentem be, csak úgy.

Felsóhajtottam. A mindenit, ezt így elmondani nem az igazi.

Ott könyököltem a konyhaasztalon, elmélázva, és csak Kanó Kréta testén járt az eszem, mert még ott is élesen láttam lelki szemeimmel. Mélyen aludt az én ágyamban. Eszembe ötlött az a jelenet is, amikor álmomban összejöttem azzal a nővel, aki Kumiko piros ruháját viselte. Élénken emlékeztem az érintésére, a testének súlyára is. Nem tudtam igazán világosan megkülönböztetni: meddig tart az álom és hol kezdődik a valóság, nem lehetett sorrendbe rakni, hogyan is esett meg velem mindez. A két tartomány közötti fal fokozatosan olvadásnak indult. Valóság és illúzió – majdnem ugyanolyan súllyal estek latba és ugyanolyan élénken rajzolódtak ki – az én emlékezetemben legalábbis jól megfértek egymással. Meg is esett Kanó Krétával a dolog, meg nem is.

Kimentem a fürdőszobába, és hideg vízben megmostam az arcomat, hogy elűzzem ezeket a szexuális képzelgéseket. Később azért bementem megnézni, mi van Kanó Krétával. Félig kitakarózva, ugyanúgy aludt, mint az előbb, de most csak a hátát láthattam. Ez pedig Kumikót juttatta eszembe. Így hátulról nagyon hasonlított rá. Igaz, hogy más volt a hajuk, ruházkodásuk, másképpen készítették ki magukat, de – ami addig nem tűnt még fel – a hátuk és talán a testsúlyuk is nagyjából egyforma lehetett. Elképzelhető, hogy ugyanazt a méretet viselték.

Fogtam a takarómat, kimentem a nappaliba, és lefeküdtem a pamlagra. Vettem a könyvet, és lapozgattam benne. Történelmi tárgyú munka volt, nemrégiben kölcsönöztem ki a könyvtárból. Arról szólt, hogyan gazdálkodtak a japánok a háborút megelőző időben Mandzsúriában, hogyan csaptak össze a szovjet csapatokkal Halhin-Golnál. Azért hoztam ki néhány kötetet, mert Mamija főhadnagy elbeszélése nyomán érdeklődés támadt bennem, szerettem volna alaposabban megismerkedni a korabeli történelmi helyzettel. Ám a történeti leírások olvasása közben hirtelen elálmosodtam. Gondoltam, pihentetem egy kicsit a szememet, letettem az olvasnivalót az asztalra, és azonmód el is aludtam.

Arra neszeltem föl, hogy mozgást hallok a konyhából. Megyek, megnézem, hát ott áll Kanó Kréta és készíti a reggelit. Fehér trikó és kék rövidnadrág rajta. Mindkettő Kumikóé.

– Hová lett a saját ruhája? – szólítottam meg a nőt az ajtóból.

– Jaj, bocsánat. Aludni tetszett, én meg csak úgy elvettem ezeket a felesége holmija közül. Arcátlanság, tudom, de nem volt semmim, amit fölvegyek – mentegetőzött Kanó Kréta, csak az arcát fordítva felém. Nem tudom, mikor csinálta, de megint a hatvanas évek sminkjében és frizurájával. Csak a műszempilla hiányzott.

– Engem különösebben nem zavar, de mégis, hová lett a saját ruhája?

– Elveszett – közölte a nő egyszerűen.

– El?

– Úgy van. Elhagytam valahol.

Kimentem a konyhába, és az asztalnak támaszkodva néztem, hogy készíti a rántottát. Ügyesen feltörte a tojásokat, beletette, amit csak kell, majd gyors mozdulatokkal megkeverte.

– Ezek szerint meztelenül jött ide?

– Aha, igen – mondta, mintha mi sem lenne természetesebb. – Teljesen ruhátlan voltam, hiszen tudja, Okada úr, hiszen még be is tetszett takarni.

– Hát ez nem vitás – ismertem el. – Én azonban azt akartam kérdezni, hogy hol és hogyan vesztette el a holmiját, és hogyan jutott ide pucéron?

– Hát, azt magam sem tudom – válaszolt a nő, miközben a serpenyőt rázogatva formázta a rántottát.

– Szóval maga sincs vele tisztában.

Kanó Kréta kitette egy tányérra a tojást, s mellé párolt brokkolit. Majd pirított kenyeret és kávét rakott az asztalra. Én meg a vajat, sót, borsot. Ültünk egymással szemben, mint egy újdonsült házaspár, és falatoztuk a reggelit.

Ekkor eszembe ötlött a folt az arcomon. A nő nem mutatott semmi meglepetést, és nem is kérdezősködött felőle. A biztonság kedvéért az arcomhoz nyúltam, a bőr melege arra utalt, hogy a kiütés nem múlt el.

– Okada úrnak fáj az arca? – kérdezte a nő.

– Nem arról van szó.

Kanó Kréta rám nézett.

– Kiütésnek látszik – mondta.

– Nekem is úgy tűnik. Már arra is gondoltam, mi lenne, ha orvoshoz fordulnék.

– Lehet, hogy csak puszta találgatás részemről, de orvos ezzel talán nemigen tud mit kezdeni.

– Meglehet, de azért nem szeretném annyiban hagyni a dolgot.

A nő kezében megállt a villa, miközben egy kicsit elgondolkodott ezen.

– Ha vásárlás vagy egyéb elintéznivaló van, és nem akar kimenni az utcára, bízza csak rám.

– Lekötelez, de bizonyára magának is van egyéb dolga, és eszemben sincs állandóan itthon gubbasztani.

Kanó Kréta ismét elgondolkodott.

– Esetleg a nővérem, Kanó Málta tudhat valamit erről. Mármint, hogy mit lehet kezdeni a folttal.

– Nos, akkor felvehetnénk vele a kapcsolatot?

– Kanó Málta jelentkezik, ha akar, de megkeresést nem fogad – szögezte le a nő a brokkolin rágódva.

– De maga azért kapcsolatba tud lépni vele, nem?

– Hogyne. Hiszen testvérek vagyunk.

– Akkor alkalmasint feltehetné neki a kérdést a kiütésemet illetően, vagy megkérhetné a kedvemért, hogy hívjon föl engem.

– Bocsásson meg nekem, de ez lehetetlen. Nem hívhatom föl őt valaki másnak a kedvéért. Ez a szabály.

Vajat kentem a pirítósra, és felsóhajtottam.

– Ezek szerint, ha valami dolgom van vele, nem tehetek mást, mint türelmesen várok, míg jelentkezik.

– Úgy van – helyeselt a nő, és bólintott is hozzá. – Viszont, ha nem fáj, nem viszket, egy időre meg is feledkezhetne már erről a foltról. Én egyáltalán nem törődöm vele, Okada úr ne zavartassa magát miattam. Bárkivel megeshet.

– Igaza lehet.

Ezután egy darabig hallgatva ettünk tovább. Régen étkeztem már együtt valakivel, meg az étel is egész jó volt. Amikor megdicsértem, a nő éppenséggel nem neheztelt meg érte.

– Ami a ruháját illeti… – tértem vissza a témához.

– Biztos kellemetlen Okada úrnak a felesége ruhájában látnia engem – jegyezte meg aggodalommal a hangjában.

– Egyáltalán nem zavar. Először is neki már nem kell, másrészt nem érdekel, hogy maga milyen öltözetet visel. Ami viszont igen, hogy hová lett a sajátja, hogyan veszthette el a ruháját?

– Nemcsak a ruhámat, a cipőm sincs meg.

– Jó, akkor hát hogy veszítette el mindezt?

– Nem emlékszem – mondta erre a nő –, csak arra, hogy mikor felébredtem, meztelenül feküdtem Okada úr ágyában. Arra nem, hogy mi történhetett azelőtt.

– Arra csak emlékszik, hogy lemászott a kútba? Miután én feljöttem onnan.

– Arra igen. Ott azután el is aludtam, de ami utána volt, arról egyáltalán semmit sem tudok.

– Szóval akkor sejtelme sincs róla, hogyan jutott ki a felszínre a kút fenekéről?

– Nem emlékszem, a memóriám a kettő között megszakadt – itt a nő két mutatóujját egy araszra eltartva egymástól, mutatta, ami hiányzik. Nem nagyon értettem, hogy ez a húszcentis távolság időbe átszámítva mennyit tesz.

– Arra vissza tud emlékezni, hogy mi lett a kútba eresztett hágcsóval? Nyoma veszett ugyanis.

– Nem, még arra sem, hogy azon másztam-e fel a kútból.

Egy darabig a kezemben tartott kávéscsészét bámultam, mielőtt szóltam volna.

– Megmutatná nekem a talpát? – kérdeztem.

– Nagyon szívesen – azzal a mellettem lévő széken ülve, felém nyújtotta mindkét lábát, hogy láthassam. Megfogtam és jól szemügyre vettem a talpait. Teljesen tiszták voltak. Tökéletes formák, sehol egy sérülés vagy egy szemernyi föld.

– Nincs rajta sár, de egy karcolás sem – jegyeztem meg.

– Igen – mondta ő.

– Éjszaka végig esett az eső, ha onnan mezítláb jött idáig, besározta volna magát, és ahogy bejön a kertből, végig ott lenne a sáros lábnyoma a tornácon, ugye? Viszont a talpa makulátlan, a tornác pedig tiszta.

– Igen.

– Akkor pedig nem mezítláb jött ide.

A nő helyeslően, kissé félrehajtott fejjel hallgatott.

– Mindaz, amit mondani tetszett, logikailag hibátlan – ismerte el.

– Lehet, hogy a logikájával nincs baj, de nem mentünk vele semmire. Szóval, hogy is van ez? Honnan jött ide ruha és cipő nélkül?

Kanó Kréta csak a fejét rázta.

– Fogalmam sincs.

*

Ott állt a csapnál, és buzgón mosogatta a reggeli edényeit, én meg az asztalnak támaszkodva töprengtem a dolgokon, melyekről persze semmiféle elképzelésem nem volt.

– Gyakran történik ilyesmi magával? – kérdeztem. – Mármint az, hogy nem emlékszik rá, merre járt – kérdeztem.

– Nem az első ilyen tapasztalatom, az igaz, de nem mondhatnám, hogy gyakran megesik. Néha előfordul. Egyszer már elhagytam a ruhámat, de most mindent, még a cipőt is! Ez először esett meg velem az életemben – erősködött Kanó Kréta, s elzárva a vízcsapot, egy konyharuhával letörölte az asztalt.

– Figyeljen csak, kedves Kanó Kréta! – fordítottam egyet a szón. – Még nem hallottam teljes egészében a történetét, tudja, amibe a múltkor belekezdett, de menet közben egyszerre csak búcsú nélkül távozott. Ugye emlékszik? Én meghallgatnám a folytatást is egészen végig, ha lehet. Bűnözők kezére került, ők futtatták mint kéjnőt, találkozott Vataja Noboruval, lefeküdt vele… na és mi lett később?

A nő a mosogatónak támaszkodva rám nézett. A keze még vizes volt, a cseppek végigcsorogtak az ujjain, le a földre. A trikón világosan kirajzolódtak a mellbimbói, és megint eszembe juttatták meztelen testét, amit úgy megbámultam az éjszaka.

– Értem. Akkor hát most elmondok mindent, ami azután történt – egyezett bele, és leült velem szemben. – Azért távoztam a múltkor, elbeszélésemet megszakítva, mert nem voltam még lelkileg felkészülve arra, hogy mindent elmondjak. Valami mégis arra késztetett, hogy elbeszéljem Okada úrnak, ezért kezdtem bele. Viszont egy ponton úgy éreztem, hogy nem tudom folytatni egészen a befejezésig. Hirtelen eltűnésemen bizonyára meg tetszett lepődni.

A nő az asztalon pihentette a kezét, és a szemembe nézett.

– Ami azt illeti, akkor meglepett – ismertem el –, de nem ez volt a legmeglepőbb eset azok közül, melyek az utóbbi időkben történtek velem.

*

– Mint tetszik tudni, kéjnő voltam. Utolsó vendégem, akinek szó szerint *a testemet* bocsátottam áruba – Vataja Noboru volt. Láttam már azelőtt, a nővérem üzleti kapcsolata révén, és rögtön ráismertem. Ha akartam volna sem felejthettem el. Azt már nem tudom, hogy ő is emlékezett-e rám vagy sem, mert nem olyan ember, akinek az arcára vannak írva a gondolatai.

Talán úgy lesz jó, ha sorban elmondok mindent. Azt veszem előre, amikor Vataja Noboru először volt a vendégem. Hat évvel ezelőtt történt.

Már meséltem, hogy abban az időben történt, hogy egy csapásra megszűntek a fájdalmaim. De nemcsak a kínok, velük együtt szinte minden más érzékelés is elhagyott. Olyan fásulttá váltam, hogy azt kívülálló el sem tudta volna képzelni. Persze nem úgy kell elképzelni, hogy hideget-meleget, fájást, sajgást nem éreztem. Ezek megvoltak, de nem bennem. Egy tőlem messzire eső világ eseményei voltak csupán, úgy éreztem,

semmi közöm hozzájuk. Ennek következtében semmi ellenállás nem volt bennem, amikor férfiakkal szexuális kapcsolatra kellett lépnem pénzszerzés céljából. Csinálhatott velem bárki bármit, mintha nem is velem történt volna. Tudniillik ez az érzéketlen test nem az enyém volt. Bűnszervezetben dolgoztam, összehoztak férfiakkal, mondták, hogy feküdjek le, én megtettem, pénzt adtak, én pedig elfogadtam. Idáig elmeséltem már, ugye?

Bólintottam.

– Azon a napon egy szálloda tizenhatodik emeletén lévő szobába irányítottak. Vataja névre volt lefoglalva. Ez azért nem olyan mindennapi név, amivel sokan szaladgálnak. Amikor bekopogtam a hotelszobába, a férfi ott ült a pamlagon, a szobaszervizzel hozatott kávét itta, és egy könyvet olvasott. Zöld pólót és barna vászonnadrágot viselt, haja rövidre nyírva, másküllönben barnás napszemüveg volt rajta. Előtte alacsony asztal, azon a kávéskancsó meg a könyve. Nagy figyelemmel olvashatott, látszott a szemén, amikor felpillantva rám nézett. Arca semmitmondó, de különös tekintetében furcsa elevenség. Amikor megpillantottam, egy percre abban a hiszemben voltam, hogy eltévesztettem a szobaszámot. Kiderült, hogy szó sincs róla, a férfi felszólított, hogy zárjam be az ajtót és menjek csak beljebb. Ülve maradt a helyén, és alaposan szemügyre vett tetőtől talpig. Általában így szokták, amikor belépek a szobába, nézik a testemet, arcomat. Bocsásson meg, Okada úr, előfordult már, hogy igénybe tetszett venni prostituált szolgáltatásait?

Mondtam, hogy nem.

– Úgy megy ez, mint bármely más áru megvásárlása. Én már megszoktam a rám szegezett tekinteteket. Természetes, hiszen pénzért húst vesznek, tehát méregetik, gusztálják az embert. De

az a férfi valahogy másként nézett rám, mint a többiek. Mintha csak keresztüllátna rajtam és vizsgálgatná, mi van a testem túloldalán. Elfogott valami kellemetlen érzés, ahogy a tekintete előtt álltam, csak nem lettem már félig-meddig átlátszó?

Zavarba jöhettem, mivel leejtettem a kezemben tartott kézitáskát a padlóra. Halkan koppant, és figyelmetlenségemben egy ideig nem is jöttem rá, hogy ez az én táskám volt, de aztán lehajoltam érte. Közben kinyílt a zárja, és a holmik kiszóródtak a padlóra. Szemöldökceruza, ajakfény, kis üveg kölni – ezeket kellett egyenként felszedegetnem, vissza a táskába, miközben ő ugyanazzal a tekintettel meredt rám. Amikor befejeztem a rakosgatást, szólt, hogy vetkőzzek le.

– Lezuhanyozhatnék előbb? – kérdeztem tőle, mert meleg volt aznap, és míg a villamostól a szállóhoz értem, eléggé megizzadtam. Annyit mondott rá, hogy őt nem zavarja, kevés az idő, vegyem már le a ruhámat.

Amikor már meztelen voltam, szólt, hogy feküdjek hasra az ágyon. Úgy tettem.

– Maradj nyugton, csukd be szemed, a szádat ne nyisd ki, ha nem kérdezlek – parancsolta.

Ahogy volt, felöltözve letelepedett mellém, de csak ült ott oldalt, lenézve rám, ahogy ott hasalok, és egy ujjal sem nyúlt hozzám. Azt hiszem, jó közelről vizsgálgatott, de úgy, hogy szinte szúrt a tekintete, amint végigpásztázott a nyakamon, hátamon, fenekemen és a lábamon. Eszembe jutott az is, hogy esetleg nemileg tehetetlen. Néha előfordult ilyen is a vendégek között. Fog magának valakit, levetkőzteti, majd csak nézegeti. Olyan is van, aki a nő szeme láttára saját maga intézi a dolgát. Ahány, annyiféle. Sokféle okból veszik ám igénybe az örömlá-

nyokat. Ezért jutott eszembe, hogy talán ez az ember is ebből a fajtából való.

Kisvártatva azonban kinyújtotta a kezét és megérintett. Végigtapogatta a vállamat, a hátamat, majd egyre lejjebb, a csípőm felé tartott, mintha csak keresne valamit. Mégsem ígérkezett ez előjátéknak, de masszírozásnak sem nevezhetném. Úgy jártatta rajtam a kezét, mint mikor az ujjunkkal figyelmesen követjük a térképen az utat, hogy eltaláljunk valahová. Eközben pedig forgatott valamit a fejében. Nemcsak egyszerűen elgondolkodott, hanem a figyelmét összpontosítva *töprengett.*

Az a tíz ujj pedig ide-oda kóborolt, olykor hirtelen megállt, és hosszan, mozdulatlanul egy helyben maradt. A szó szoros értelmében hol kételkedett, hol pedig megbizonyosodott valamiről. Tetszik érteni? Önálló életet éltek az ujjak, saját akarattal, gondolkodással. Igazán furcsa érzéseket keltettek bennem. Feszengtem.

Mindezek ellenére szexuális izgalom fogott el ezektől az érintésektől. Ilyet akkor tapasztaltam első ízben. Mielőtt erre a pályára léptem volna, a szeretkezés számomra nem volt egyéb, mint puszta gyötrelem. Már a gondolatától is elfogott a rettegés és megfájdult a fejem. Amikor már árultam magam – éppen ellenkezőleg: már érzéketlenné váltam, mert a fájdalom helyébe semmiféle érzés sem került. A partnerek kedvében jártam lihegéssel meg a megjátszott izgalommal, de mindez csak színlelés volt. Hozzátartozott a foglalkozásomhoz. Ezúttal azonban, ahogy a férfi motozott rajtam, önkéntelenül kiszakadt belőlem egy mély sóhaj. Egészen belülről és őszintén. Tudtam, hogy felbolydult valami odabent, mintha a testem súlypontja is elmozdult volna.

A férfi egyszerre csak abbahagyta a tapogatózást, és a tenyerét a derekamra illesztette. Az érintésén keresztül éreztem, ahogy visszafogja a lélegzetét. Ezt követően lassan levetkőzött. Lehunyt szemmel, arcomat a párnába rejtve vártam, hogy mi jöhet ezután. Amikor már meztelen volt, szétrakatta a kezemet-lábamat, ahogy hason feküdtem ott.

A szobában félelmetes csend honolt, a légkondicionáló halkan zümmögött. A férfi jóformán semmi zajt sem csapott, még a lélegzetét sem hallottam. Két kezét a hátamra tette. Elernyedtem. Hozzám ért a hímvesszője, de még puhának érződött.

Ekkor megszólalt a telefon az ágy fejénél. Kinyitottam a szemem, és a férfira néztem, de úgy látszott, ügyet sem vet a telefonra. Nyolcszor-kilencszer kicsengett, azután abbamaradt. A szobába megint visszatért a néma csend.

*

Kanó Kréta itt lassan mély lélegzetet vett, majd elhallgatott. A kezét nézte egy darabig.

– Elnézést kérek, nem bánná, ha egy kis szünetet tartanék?

– Csak nyugodtan – válaszoltam, és töltöttem magamnak a kávéból. Ő hideg vizet ivott. Jó sokáig némán ültünk ott.

– A testem minden zegzugát végigtapogatta – folytatta a nő. – Egyetlen porcikám sem maradt érintetlenül. Gondolkodni sem tudtam már, a szívem a torkomban dobogott. Nem tudtam uralkodni magamon, ahogy járt rajtam a keze, többször akaratlanul felkiáltottam. Nehogy kiabálj! – szóltam magamra, de aztán nem tudtam türtőztetni, mintha nem is én volnék, csak nyögtem és sikítoztam. Majd szétestek a testem *eresztékei.* Hos--szú idő múltán, ahogy hason feküdtem, éreztem, hogy belém

dugott *valamit.* Ma sem tudom, mit, de nagyon nagy volt, és nem a hímvesszője. Ebben biztos vagyok. Gondoltam is magamban, hogy *na, ugye, hogy impotens!*

Lehetett az akármi, de amint belém nyomta, ismét a testemben éreztem azt a fájdalmat, ami az öngyilkossági kísérletem előtti időkben annyira megkínzott. Hogy is mondjam csak, úgy éreztem, középen szétrepeszt. Elviselhetetlen volt, de heves fájdalmak közepette gyönyört éreztem, a kettő egyesült bennem.

Tetszik érteni? Az élvezetet felfokozta a gyötrelem, a kínokat aláfestette a kéj. Nekem pedig együtt kellett magamba fogadni mindkettőt. Majd megszakadtam tőle, a rés rajtam egyre nagyobbra tágult. Sehogy sem tudtam volna már összefogni. Ezután valami nagyon különös dolog történt. Ereztem, amint szélesre tárult húsom mélyéről kibukkan egy soha nem tapasztalt, ismeretlen tapintású valamicsoda. Nem is tudom, mekkora lehetett, de olyan lucskos, csatakos volt, mint egy éppen világra jött újszülött. Halvány fogalmam sem volt róla, mi a csuda lehetett. Pedig bennem – a tudtom nélkül –, bennem létezett egészen addig. Az a férfi mégis kiszedte belőlem.

Szerettem volna megtudni, mi lehet az. Nagyon. Saját szememmel akartam látni. De hát nincs igazam?! Ami az én testemből való, jogom van hozzá. De nem lehetett. Magával sodort, majd elnyelt a fájdalom és az élvezet. Hús-vér énem kiáltozott, nedvedzett, hányta-vetette az ágyékát. Arra sem voltam képes, hogy felnyissam a szememet.

Elérkeztem a gyönyör tetőfokára. De nem a csúcsra jutottam, hanem olyan érzésem volt inkább, hogy egy magas szirtről a mélybe hajítottak. Őrülten felsikoltottam. Úgy tűnt, hogy a hangom minden üvegből való tárgyat összetört a szobában. Nemcsak úgy tűnt, láttam, ahogy minden szilánkokra szakad

szét, éreztem, hogy üvegmorzsalékok hullanak rám. Ezután elfogott a rosszullét. A tudatom beszűkült, teljesen kihűltem. Nem hangzik valami jól, de jéghideg kásává váltam. Hígfolyós, értelmetlen csomó lett belőlem, mely a szív dobolására lassan lüktetett a fájdalomtól. Erre most is jól emlékszem, akkor sem kellett sok hozzá, hogy eszembe jusson. Olyan volt, mint az öngyilkosságom előtti vergődés, *az a végzetes* fájdalom. Mint egy feszítővas, erőnek erejével feltörte a zárakat rajtam. Akár akartam, akár nem, megkocsonyásodott emlékeimet kitúrta onnan. Elnézést, csúnya hasonlat, de olyan volt, mintha valaki holtan végignézné saját boncolását. Tetszik érteni? Végignézi, ahogy felhasítják a saját testét, majd pedig azt, hogy a zsigereit meg egyebeket cibálnak ki a teste üregéből.

A testem görcsösen rángatózott az ágyon, a nyálam a párnára csöpögött. Összevizeltem magam. Nem tudtam visszatartani. A testem feltartóztathatatlanul *alkatrészeire* esett szét. Elhomályosult tudatomban is világosan láttam, hogy az énem létezése milyen magányos és erőtlen. Testemben már semmi sem maradt meg, minden kiszivárgott belőle. Minden megfogható és megfoghatatlan, minden, de minden elfolyósodott, mintha nyállá, vizeletté vált volna, egyszerűen elfolyt belőlem. Az nem lehet, hogy mindenestül cseppfolyóssá legyek, gondoltam magamban. Ez én vagyok, nem válhatok cseppfolyóssá! De nem tudtam megállítani a sodrást. Tétlenül kellett végignéznem. Nem tudom, mennyi idő telt el. Emlékezet és tudatkiesés, valahogy minden kívülre került belőlem. Hirtelen egy nehéz függöny zuhant le odafentről, majd körülvett a vaksötét.

Mire magamhoz tértem, már egészen más voltam, mint azelőtt.

Itt hagyta abba elbeszélését Kanó Kréta, és rám emelte tekintetét.

– Hát ez történt akkor – mondta csendesen.

Nem mondhattam erre semmit, csak vártam, hogy folytassa.

14

Kanó Kréta újrakezdése

A nő folytatta az elbeszélését.

– Ezután napokig abban a tudatban éltem, hogy a testem darabjaira hullott. Azt sem érzékeltem, amikor járás közben a lábam a földet érte, sem az étel ízét, amit rágtam. Elfogott a rémület, mintha valami feneketlen mélységbe zuhantam volna, vagy olyan magasságba repítene egy léggömb, ahol már nincs a fejem felett égbolt. Elvesztettem a szálakat, melyek a mozgáshoz, érzékeléshez kötöttek – akaratomtól függetlenül, irányíthatatlanul és korlátok nélkül, tetszésük szerint kószáltak ide-oda. Nem tudtam, hogy ezt a zűrzavart mivel tudnám lecsillapítani, csak vártam, hogy bizonyos idő elteltével majd magától elmúlik. Otthon arra hivatkozva, hogy gyengélkedem, ki sem mozdultam a szobámból, ott gubbasztottam, jóformán étlen-szomjan.

Néhány nap elteltével túljutottam a válságos időszakon. Azt hiszem, három vagy négy napba telt, mire – mint a vad viharok elmúltával szokott lenni – minden lecsendesedett és megállapodott. Körülnéztem, és megláttam megújult önmagamat, rá kellett döbbennem, hogy már nem az vagyok, aki voltam. Vagyis megszületett a harmadik énem. Az első, kezdetleges személyiség heves kínok között töltötte napjait, amikor képte-

len voltam lerázni a nyakamról a fájdalmak nehéz igáját. Mikor aztán, semmivel sem törődve, meg akartam szabadulni, sikertelen öngyilkossági kísérletem után elérkezett a második, mondjuk így, a köztes énem korszaka. A gyötrelemnek, mely addig hatalmában tartott, nyoma veszett. Csakhogy egyúttal minden más emberi érzés is kiveszett belőlem. Elhagyott az életkedvem, az erőm, az érdeklődésem, minden odalett a fájdalmakkal együtt. Túljutva ezen a furcsa, felemás korszakon, megint új emberré váltam. Még nem tudom, de lehet, hogy *eleve* ilyennek kellett volna lennem. Valami azért dereng bennem, úgy sejtem, hogy most végre jó úton járok, megtaláltam a helyes irányt.

Itt Kanó Kréta megállt. Rám nézett, és láthatóan arra várt, hogy reagáljak az elhangzottakra. Két keze változatlanul az asztalon pihent.

– Akkor tehát az a férfi egy új ént keltett életre? – érdeklődtem.

– Ez látszik valószínűnek – bólogatott Kanó Kréta, de arca olyan kifejezéstelen maradt, mint egy kiszáradt tó medre. – Az érintése, ölelése és az életemben először tapasztalt hihetetlen nemi élmény hatására megváltoztam. Arra már nem tudom a választ, hogy miért *éppen* az ő közreműködésével kellett ennek megtörténnie. De akárhogy is, mire magamhoz tértem, egy egészen más, új foglalatban találtam magam, és ahogy az előbb mondtam, túljutva a zűrzavaros napokon elérkeztem az új, *sokkal különb* önmagamhoz. Végül is kiszabadultam az érzéketlenség állapotából, mely maga volt a fojtogató kárhozat.

Viszont sokáig megmaradt bennem a rossz utóíz, a fekete árnyék. A tíz ujj, a belém nyomott micsoda, a belőlem kiszakított vagy kibuggyant csatakos tárgy puszta gondolatára is elfogott a nyugtalanság. Tehetetlen dühöt éreztem és határtalan kétségbe-

esést. Szerettem volna annak a bizonyos napnak az eseményeit mindenestül elfelejteni. De nem sikerült, mert a férfi *feltört* engem. Ennek a *feszegetésnek* az emlékezete megmaradt és összekapcsolódott a férfi alakjával. Így kétségkívül tisztátalanság került belém, de az érzéseim nagyon is ellentmondásosak evvel kapcsolatban. Ugye, tetszik érteni? Végeredményében az átváltoztatásom nem vezetett tévútra. Másfelől viszont oly tisztátalanul követték el, mely nagyon is elítélhető. Egyenest a lelkembe hasított ez az ellentmondás, és sokáig kínzott.

Itt Kanó Kréta megállt, és egy darabig megint az asztalon nyugvó kezeit bámulta.

– Ezután felhagytam azzal, hogy áruba bocsássam a testemet. Többé semmi értelme sem volt – szögezte le, változatlanul merev, kifejezéstelen arccal.

– Könnyen ment? – kérdeztem.

Kanó Kréta bólintott.

– Nem szóltam én senkinek semmit, egész egyszerűen csak abbahagytam. Nem volt különösebb gond ezzel. Nem erre számítottam. Beletörődtem, hogy majd jön az a bizonyos telefon. Ám többé nem hívtak, nem szóltak semmit. Pedig tudták a címemet és a telefonszámomat. Fenyegethettek, zsarolhattak volna, de végül is nem tették.

Így látszatra visszatérhettem egy normális lány életéhez. Addigra már megadtam szüleimnek az összes adósságomat, és azonfelül jelentős megtakarítással rendelkeztem. Visszakapott pénzének hála, a bátyám megint egy nyavalyás új kocsiban feszített. El sem tudta volna képzelni, mi mindent műveltem én azért a pénzért.

Idő kellett hozzá, míg megszoktam az új önmagamat. Tapasztalati úton ismertem meg a létezését, működését, a funkciókat és érzéseket el kellett raktároznom a memóriámban. Tetszik érteni? Majdnem minden kihullott belőlem, mindent elveszítettem, amim addig volt. Azzal együtt, hogy az énem vadonatúj lett, belül úgyszólván teljesen kiüresedtem. Ezt az űrt kellett lassanként fel töltögetni. Saját kezemmel kellett összerakni azt, hogy *ki vagyok,* más szóval meg kellett *formálnom* magamat.

Hivatalosan még egyetemista voltam, de semmi kedvem sem volt visszatérni az iskolapadba. Reggel elmentem otthonról a parkba, ott magányosan és tétlenül üldögéltem egy padon vagy róttam az ösvényeket. Amikor esett az eső, bementem a könyvtárba, és úgy tettem, mintha a magam elé rakott könyvet olvasnám. Előfordult, hogy az egész napomat moziban töltöttem, máskor meg a körvasúton kerülgettem a várost. Olyan érzésem volt, hogy egyes-egyedül lebegek a sötét űrben. Nem volt senki, akivel szót váltsak. Kanó Máltának elmondhattam volna mindent, köntörfalazás nélkül, de mint már említettem, ő a távoli Málta szigetére vette be magát és nyakig elmerült a tanulmányaiban. Még a címét sem ismertem, nem tudtam kapcsolatba kerülni vele. Így az égvilágon mindent saját erőből kellett megoldanom. Nem találtam egyetlen olyan könyvet sem, mely magyarázattal szolgált volna arról, ami velem történt. Magányos voltam, az igaz, de korántsem boldogtalan. Sikerült végre megtalálni az összeköttetést önmagammal. Legalábbis volt már egy énnek nevezett *kötődésem.*

Az új énem már érzett fájdalmat, de már nem olyan hevesen, mint azelőtt. Igaz, hogy éreztem, de rájöttem, hogyan lehet egyszer csak elmenekülni attól, ami kínoz. Vagyis eltávolodhatok az én hús-vér, fájdalmat érezni képes testemtől. Tetszik érteni?

Az énemet két részre tudom osztani, az egyik a *testemhez kötött,* a másik *nem kötődik* hozzá. Körülményes lenne szóban megfogalmazni, de ha egyszer rájön az ember a módjára, már nem is annyira nehéz. Amikor jön a fájdalom, én odébbállok a hús-vér testtől. Mint mikor egy olyan ember jön, akivel nem szeretnénk találkozni – egyszerűen átballagunk a másik szobába. Ez ilyen egyszerű és természetes. Konstatálom, hogy belém állt a fájdalom. Érzem is, de már ott sem vagyok. Átmentem a szomszédba. Épp ezért nem tudják nyakamba akasztani a gyötrelmek jármát.

– Akkor hát, amikor kedve tartja, meg tudja magát osztani, igaz? – kérdeztem.

– Eleinte nem teljesen – válaszolta a nő. – Először csak a fizikai fájdalom jelentkezésekor voltam képes rá, ez volt a kulcs a tudat leválasztásához. Később – Kanó Málta segítségét igénybe véve – bizonyos fokig akaratlagosan is képes voltam a leválasztásra. De ez már csak jóval később történt.

Mindezek közben egyszer csak levél érkezett a nővéremtől. Tudatta velem, hogy hároméves máltai kiképzését végrevalahára befejezte és egy hét múlva Japánba érkezik. Nagyon örültem, hogy újra találkozhatunk, hiszen hét-nyolc éve nem láttuk egymást. Pedig, ahogy már mondtam, ő az egyetlen olyan ember a világon, akihez mindenben teljes bizalommal fordulhatok.

Amikor aztán megjött, el is mondtam neki mindent, ami addig történt. Csendesen és figyelmesen végighallgatott. Egyetlen kérdése sem volt, csak a végén sóhajtott egy nagyot.

„Tényleg jobb lett volna, ha mindvégig veled vagyok és vigyázok rád – mondta. – Valahogy nem észleltem, hogy mekko-

ra bajba keveredtél, miféle gondok emésztenek. Talán túlságosan is közel álltál hozzám, azért nem vettem észre. Sajnos, halaszthatatlan tennivalóim voltak, melyeket csak én magam tudtam elintézni különféle helyeken. Nem volt más választásom, mennem kellett."

– Megnyugtattam a nővéremet, hogy ne is törődjön vele, hiszen ez az *én* dolgom volt és végeredményben már jobban is vagyok. Ő egy darabig hallgatott, a gondolataiba mélyedt, majd így szólt:

„Mióta elmentem egészen mostanáig annyi minden történt veled, sok keserű tapasztalatban volt részed, de ahogy mondtad, fokról fokra csak sikerült megközelíteni saját magadat. Túl vagy a legnehezebb időszakon, az nem ismétlődhet meg veled még egyszer, ami már megtörtént. Nem egykönnyen, de bizonyos idő elteltével meg lehet feledkezni dolgokról. De nem él igazán az, akinek valóságos énje nincsen. Ez az alap. Ha nincs, nem lehet rá építeni semmit. Egy dolgot azonban mégsem szabad elfelejtened: hogy az a férfi meggyalázott. Ezt semmiképpen sem tehette volna meg. Rosszabbul is végződhetett volna: örökre elkárhozol, és a végtelenségig bolyonghatsz a semmiségben. Szerencsére jól sült el a dolog, mert *történetesen* nem voltál igazán magadnál és így éppen hasznodra vált, kapóra jött neked az eset. Meg tudtál szabadulni »köztes éned« rabságából. Tényleg nagy szerencséd volt, de akkor is benned maradt a mocsok, és attól egyszer valahogy meg kell majd szabadulnod. Viszont én nem tudom belőled kitisztítani. Nem is tudom pontosan, hogyan kellene csinálni. Neked magadnak kell megtalálnod, csak te tudsz a végére járni."

Ekkor történt, hogy a nővérem új nevet adott nekem: *Kanó Kréta* lettem. Ha már újjászülettem, új név járt hozzá. Rögtön

meg is szerettem. Ezután médiumként kezdtem működni Kanó Máltánál. Az ő irányításával alakítottam ki az énemet, és lassanként megtanultam a módját annak, hogy a testi és lelki részt megkülönböztetve, elválasszam egymástól. Születésem óta először tudtam nyugodt lélekkel élni. Természetesen még nem értem el addig, amit *valódi énemnek* nevezhetnénk. Nagyon sok hiányzik még ahhoz. De mellettem van Kanó Málta, akihez fordulhatok. Ő megért és elfogad, vezet és megvédelmez.

– És ezután újból találkozott Vataja Noboruval, nem igaz?

Kanó Kréta bólintott.

– Úgy van, újra találkoztam azzal az úrral, idén márciusban történt. Ekkor már több mint öt év telt el azóta, hogy a Vataja Noboruval való aktus után átváltoztam, majd dolgozni kezdtem a nővéremnél. Vataja eljött a nővéremhez, és ott láttuk egymást újra. Nem beszéltünk, csak az előszobában futottunk össze. Elég volt az arcára pillantanom, úgy éreztem, mintha megcsapott volna az áram. *Az a férfi* volt, akinek utoljára adtam el magamat.

Rögtön szóltam a nővéremnek, és megmondtam neki: ez volt az, aki tisztátalanná tett engem.

„Rendben van, bízd csak rám, mindent elintézek, ne félj! Húzódj vissza, maradj nyugton, és egyáltalán ne mutatkozz a férfi előtt.”

Úgy tettem, ahogy mondta, így tehát nem tudom, mi zajlott közöttük.

– Vajon mit akarhatott Vataja Noboru a nővérétől? – kérdeztem.

Kréta a fejét rázta.

– Arról én nem tudok semmit, Okada úr.

– De hát általában van valami célja a látogatásuknak, valamit meg akarnak tudni maguktól, nem?

– Van, persze, hogy van.

– Például?

– Mindenféle.

– A mindenféle mit jelent?

A nő beharapta az ajkát, csak azután válaszolt.

– Felkutatás, jövendőmondás, ilyesmi.

– Maguk értenek hozzá?

– Igen, értünk hozzá. Persze szó sincs róla, hogy mindent tudnánk, de a kérdések nagy részére itt megvan a válasz – mondta a nő, és a frufruja felé mutatott. – Ha ide bemegyünk, akkor megvan.

– Mint a kút mélyén?

– Igen.

Könyökömet az asztalra támasztottam, és lassan mély lélegzetet vettem.

– Ha lehetséges, szeretnék megtudni valamit magától. Maga többször is előjött álmomban. *Szándékosan* történt, ugye?

– Ahogy mondani tetszik – ismerte be a nő. – Szándékosan beférkőztem Okada úr tudatába, és ott közösültem önnel.

– Képes erre?

– Igen. Ez az egyik feladatom.

– Szóval mi az én tudatomban szeretkeztünk – mondtam, és olyan érzésem volt, mintha egy hófehér falra felakasztottam volna egy merész szürrealista festményt, majd hátralépnék ellenőrizni, egyenesen függ-e a helyén, nem ferdült-e el. Tovább kérdeztem.

– Szóval, mi az én tudatomban közösültünk, de kértem én? Nem akartam semmi ilyesmiben részesülni, nem voltam kíváncsi rá. Igazam van? Akkor hát minek kellett ez magának?

– Mert Kanó Málta utasított erre.

– Szóval akkor maga mint a nővére médiuma behatolt a tudatomba, hogy ott valamire megkeresse a választ. De miért? Vataja Noboru kívánságát teljesítette, vagy Kumiko akart megtudni valamit?

A nő elgondolkodott, majd tétovázni látszott.

– Én azt nem tudom. Részletes tájékoztatást nem kaptam, mert a médium így annál buzgóbban végzi a feladatát. Én csak a közvetítő csatorna szerepét játszottam, amit továbbítottam, annak értékelése Kanó Málta dolga. Szeretném azonban, ha Okada úr megértené, a nővérem az ön oldalán áll. Miért? Mert Vataja Noboru bemocskolt engem, és a nővérem mindennél inkább az én javamat akarja. Tehát szerintem *Okada úr érdekében* tette.

– Figyeljen csak, a környezetem fenekestül felfordult, mióta maguk színre léptek, nem mintha ezért én magukat hibáztathatnám. Előfordulhat, hogy talán éppen *énértem* tették. Őszintén szólva, azonban nem gondolnám, hogy mindez boldoggá tett volna. Sőt, ellenkezőleg, veszteségek értek. Elhagytak engem. Először elveszett a macska. Nem sokra rá elhagyott a feleségem, Kumiko. Majd írt egy levelet, melyben feltárta előttem,

hosszú ideje más férfival hál. Munkám, jövedelmem nincs. Még barátaim sincsenek. A jövőm kilátástalan, az életem céltalan. Ez mind *énértem* lenne? Mi a csodát műveltek maguk velem meg Kumikóval?

– Pontosan értem, amit mondani tetszett, és természetesnek tartom azt is, hogy méregbe tetszett gurulni. Jó lenne, ha tudnék valami világos magyarázattal szolgálni mindezekről…

Sóhajtottam egyet, majd megtapintottam a jobb orcámon a foltot.

– Na, mindegy. Csak hangosan gondolkodtam, ne vegye a szívére.

– Igaza van Okada úrnak, ez idő tájt rengeteg minden előfordult a környezetében. Lehet, hogy részint bennünket is terhel a felelősség mindezért. Én azonban azt gondolom, hogy *előbb-utóbb* ezeknek úgyis be kellett volna következnie. Ha pedig elkerülhetetlen, nem jobb-e, ha minél hamarabb túlesünk rajta? Ezt őszintén mondom. Mit tetszik gondolni, *nem eshetett volna meg még rettenetesebb is?*

Kanó Kréta ezt követően – azzal, hogy vesz valami ennivalót – elment a közeli szupermarketbe. Adtam neki pénzt a vásárlásra, és megjegyeztem: egy cseppet jobban is felöltözhetne, ha már kimegy az utcára. Erre bement Kumiko szobájába, és a holmik közül felvett egy fehér kartonblúzt meg egy zöld virágmintás szoknyát.

– Nem bántja Okada urat, ha én így, önkényesen beöltözöm a felesége ruháiba?

Megráztam a fejemet.

– A levélben az állt, hogy dobjam ki mindet, úgyhogy ne is törődjön vele.

Ahogy várható volt, úgy állt rajta minden, mintha csak ráöntötték volna. Különös egy méretazonosság. Még a cipő nagysága is megegyezett, felvette hát az asszony szandálját és abban ment el. Ahogy távolodó alakját néztem Kumiko ruháiban, éreztem, ahogy a valóság lassanként megint valamerre elkanyarodik, mint mikor egy nagy utasszállító hajó irányt vált.

Miután a nő távozott, egy darabig hanyatt fekve a pamlagon bámultam a mennyezetet. Fél óra múlva jött meg taxival, három jókora, élelemmel megtömött papírzacskót cipelt. Később sonkát tojással és halsalátát készített.

– Okada úr kíváncsi Kréta szigetére? – kérdezte étkezés után egészen váratlanul.

– Krétára? Az a sziget a Földközi-tengerben?

– Úgy van.

Megráztam a fejem.

– Nem is tudom. Még sohasem fordult meg a fejemben, hogy érdekel-e Kréta vagy sem.

– Van kedve elutazni velem oda?

– Magával? Krétára? – kérdeztem vissza válasz helyett.

– Tulajdonképpen el akarok menni egy időre Japánból – mondta a nő. – Amikor elváltunk és én a kút mélyére kerültem, erről gondolkoztam. Mióta csak ezt a nevet megkaptam, mindig is szerettem volna eljutni erre a szigetre, ezért aztán mindenféle könyveket olvastam Krétáról. Görögül is tanultam egyedül, igaz, hogy csak annyit, amennyi a mindennapi élethez szüksé-

ges. Van megtakarításom, nagyobb baj nélkül meg lehet élni egy darabig, ezért ha pénzről van szó, nincs oka aggodalomra.

– A nővére, Kanó Málta tud erről a tervről?

– Nem. Még nem, de ha megmondom neki, nem hiszem, hogy ellenkezne. Valószínűleg úgy tartja, hogy jót tenne nekem. Igaz, hogy öt évig a médiuma voltam, de nem pusztán arról volt szó, hogy kihasználta ezt a képességemet. Bizonyos értelemben ezt csak eszköznek tekintette, mely hozzásegít ahhoz, hogy rendbe jöjjek. Szerintem a néném úgy gondolja, hogy keresztülengedve rajtam mindenféle emberek tudatát, énjét – megtalálhatom magamat. Tetszik érteni? Ez az úgynevezett szimulált tapasztalat.

Ha belegondolok, egyszer sem fordult elő, hogy valakinek határozottan azt mondtam volna: „ezt én pedig mindenképpen így akarom". Valójában még gondolni sem mertem rá. Születésemtől fogva végig fájások kínjai között hányódtam csupán, és úgyszólván egyetlen célom az volt, hogy valahogy együtt tudjak élni a gyötrelmeimmel. Húszesztendős koromban eljutottam az öngyilkosságig, majd annak kudarca után a megszűnt gyötrelmek helyébe a mélységes mély érzéketlenség költözött. Valóságos élő holttest lett belőlem. Teljesen beborított a közöny vastag leple. Az akaratnak egyetlen szikrája sem volt meg bennem. Vataja Noboru úr merényletet követett el a testem ellen, felfeszegette a tudatomat, melynek következményeképp eljutottam a harmadik énemhez, de ez még nem volt igazán az enyém. Csak a legszükségesebb volt meg, az üres edény. Kanó Málta irányítása alatt ezen bocsátottam át mindenféle egyéniséget. Ennyi az én huszonhat éve folyó életem. Tessék csak elképzelni! *Huszonhat esztendőn át semmi sem voltam.*

Erre ébredtem rá a kút mélyén a magányban. Ez az én, ez az ember hosszú időn át valójában maga volt a semmiség. Csak egy egyszerű kéjnő voltam csupán, semmi több, testi-lelki prostituált.

De most már hozzájutottam a valódi énemhez. Nem vagyok sem edény, sem közvetítő átmenet, megvetem a lábamat ezen a földön.

– Mindezt értem én – mondtam neki –, csak azt nem, hogy miért éppen velem akar Kréta szigetére utazni.

– Mert ez jó nekem is, meg Okada úrnak is. Egy ideig *itt* nincs ránk szükség, ha pedig így van, az az érzésem, hogy jobban tesszük, ha távozunk innen. Okada úrnak talán van valami tennivalója itt, vagy tudja, hogy mihez kezdjen?

– Nem, nincs semmi, nem tudom.

– El kell intéznie még valamit?

– Munkát kellene szereznem, de nem túl sürgős.

– Ha így áll a helyzet, nem tetszik gondolni, hogy sok a közös kettőnk életében?

– Azt hiszem, igen.

– Hozzá kell látnunk valami újhoz mindkettőnknek, nem? – nézett a szemembe a nő. – Kréta szigetére menni… gondolom, ez kezdetnek nem rossz, igaz?

– Elmegy – ismertem el. – Meglepő ajánlat, de kezdetnek nem rossz.

Erre Kanó Kréta rám mosolygott. Ha belegondolok, ilyet először láttam. Ahogy elnevette magát, arra mutatott, hogy a történet kezd jó irányt venni.

– Van még idő – mondta ezután. – Még ha sietünk is az előkészületekkel, van még vagy két hetünk az indulásig. Addig nyugodtan gondolkozhat. Nem tudom, miben segíthetnék Okada úrnak. Nem tudok mit adni önnek. Még csak üres edény vagyok, nincs mit átadnom. Éppen most akarom lassanként feltölteni magamat. Ha ezt nem bánja, akkor így, ahogy vagyok, magamat oda tudom adni Okada úrnak. Mi tudnánk egymáson segíteni.

– Ezt meggondolom – válaszoltam. – Örülök neki, hogy ezt mondta, és nagyszerű lenne, ha tényleg meg lehetne valósítani. Van azért még gondolkodnivalóm, és el kell rendeznem egyet s mást.

– Még ha történetesen Okada úr azt mondaná is, hogy nem jön velem, azzal sem sértene meg. Sajnálnám, de mégis kérem, nyugodtan mondja csak meg, ha úgy van.

Aznap Kanó Kréta az éjszakát is nálam töltötte. Unszolt, hogy menjünk el este a közeli parkba, sétáljunk egyet. Megpróbáltam hát megfeledkezni a foltról az arcomon és kimozdulni otthonról. Nincs mit tenni, feltűnő, de fokozatosan hozzá kell szoknom. Kellemes sétát tettünk a szép nyári alkonyatban, eltöltöttünk vele egy órát, utána pedig hazamentünk egy könnyű vacsorára.

Séta közben részletesen elmeséltem, mit írt nekem Kumiko abban a levélben. Mondtam, hogy valószínűleg nem jön vissza többé. Van egy embere, több mint két hónapon át volt viszonyuk egymással. Úgy látszik, hogy már elváltak, de Kumikónak esze ágában sincs hazatérni. Kanó Kréta csak figyelt, egy szóval sem árulta el, mit érez a történet hallatán. Úgy tűnt, mintha már előre tisztában lett volna mindennel. Lehet, hogy talán csak én voltam egyedül, aki nem sejtett semmit.

Vacsora után a nő közölte, hogy le akar velem feküdni. Valódi, hús-vér szeretkezést akar. Nem is tudtam hirtelen, mit is kezdjek ezzel az ajánlattal.

– Mit is mondhatnék erre? – feleltem tétovázva.

Kanó Kréta a szemembe nézve válaszolta:

– Attól függetlenül, hogy eljön-e velem Kréta szigetére vagy sem, nagyon szeretném, hogy csak egyszer, de szeretkezzék velem úgy, mint egy prostituálttal. Szeretném, ha most éjszaka megvásárolna engem. Ezzel aztán végleg abbahagynám ezt a foglalkozást, testi és tudati téren egyaránt. Még a Kréta nevet is elhagyom. Ennek érdekében azonban most, itt, szemmel látható módon *pontot kell tennem* a végére.

– Azt értem, hogy véget akar vetni a prostilétnek, de miért kell ehhez lefeküdnie velem?

– Arról van szó, hogy ha tényleg, hús-vér valóságban közösülünk, szeretném elvenni azt, amit Okada úr magából ad nekem. Ezen keresztül pedig megtisztulok, megszabadulok a bennem lévő tisztátalanságtól. Ezzel tennék pontot az ügy végére.

– Már megbocsásson, de nem szokásom pénzért valakinek a testét megvásárolni.

A nő beharapva az ajkát töprengett egy ideig.

– Jó, akkor csináljuk úgy, hogy a pénz helyett kapok néhányat a felesége ruhái közül. És cipőt is. A forma kedvéért ez lesz a díjazásom. Így megfelel? Nekem igazán nagy szívességet tenne.

– Ez azt jelenti, hogy megszabadulhatna attól a szennyeződéstől, melyet Vataja Noborutól elszenvedett?

– Igen, erről volna szó.

Ránéztem, az arca a műszempilla nélkül sokkal gyerekesebbnek hatott, mint máskor.

– Végül is ki az a Vataja Noboru? A feleségem testvére, de ha belegondolok, tulajdonképpen nem is tudom, mit gondol magában, mit akarhat… fogalmam sincs róla. Egyedül csak annyit tudok, hogy kölcsönösen ki nem állhatjuk egymást.

– Vataja Noboru úr egészen más világhoz tartozik, mint Okada úr – mondta Kanó Kréta, majd egy darabig hallgatott, keresgélve a szavakat. – Vataja úr ott nyer, ahol Okada úr veszített, őt befogadják ott, ahonnan Okada urat kitagadták, és ugyanez fordítva is elmondható. Ezért aztán engesztelhetetlenül gyűlöli is Okada urat.

– Ezt nem értem igazán – ráztam a fejemet. – Hiszen számára az én létezésem jóformán észrevehetetlen csekélység. Ő híres és befolyásos ember. Hozzá képest ugyan mi vagyok én? Abszolút nulla. Hát nem sajnálja az időt és fáradságot arra, hogy utálkozzék rajtam?

Kanó Kréta megrázta a fejét.

– A gyűlölet olyan, mint egy hosszú, sötét árnyék. Az ember maga sem tudja, honnan ered. Vagy mint a kétélű kard, azzal, hogy lesújt valakire, megsebzi a gazdáját is. Minél hevesebben vagdalkoznak vele, annál mélyebbre vág az őt tartó kézbe. Viszont elhajítani sem olyan egyszerű. Okada úrnak is vigyáznia kell, mert igazán veszélyes. A mélyen begyökerezett utálatot kiirtani a legnehezebb.

– Maga érezte, nem? – vetettem közbe. – Érezte a gyűlölet gyökerét Vataja Noboruban?

– Éreztem. Az szakított ketté, az szennyezett be engem. Nem szeretném, ha prostituált-pályafutásom ezzel fejeződne be. Ugye, meg tetszik érteni?

Azon az estén az ágyban öleltem Kanó Krétát. Kivetkőztettem Kumiko ruháiból, és a magamévá tettem. Csendes szeretkezés volt, úgy éreztem, hogy csupán az álombeli együttlét folytatása. Csak azt csináltuk újból, ugyanúgy, amit az álomban már megtettünk. De itt már jelen volt a *valódi* eleven, hús-vér valóság. Azért hiányzott belőle valami. Az érzés, hogy ez a nő most az enyém. Néha elfogott közben az illúzió, hogy tulajdonképpen Kumikót ölelem. Azt hittem, a végén majd úgyis felébredek, de nem ez történt. Belelövelltem, de tényleg, nem álomban. Miközben erre gondoltam, úgy tűnt, hogy lassan elhajlik és távolodni kezd a valóság, de azért mégis valódi marad.

– Okada úr! – szólt hozzám a nő, miközben átkarolt. – Menjünk el Krétára, nincs nekünk itt semmi keresnivalónk. El kell mennünk, mert különben Okada úr nagy bajba keveredhet itt. Én tudom.

– Nagy a baj?

– *Nagyon nagy* – jósolta Kanó Kréta, halk, de átható hangon, mint az a bizonyos erdei jósmadár.

15

Az igazi név
–
Nyári reggelen, olajjal meggyújtva
–
Pontatlan hasonlat

Reggelre kelve Kanó Kréta elvesztette a nevét. Valamivel napkelte után óvatosan felkeltett engem. Láttam, ahogy a reggeli napfény a függöny résén keresztül betűz a szobába, majd a nőre esett a tekintetem, aki felkönyökölt az ágyban és úgy nézett engem. Hálóing helyett egy régi trikómat viselte, egyéb sem volt rajta. Fanszőrzete csillogott a reggeli fényben.

– Okada úr, kérem, nekem már nincs nevem – mondta.

Ezek szerint felhagyott a prostitúcióval, már nem médium és nem is Kanó Kréta többé.

– Rendben van. Nem vagy Kanó Kréta – ismertem el, a szememet dörzsölgetve ujjaimmal. – Gratulálok, új ember lettél, de ha nincs neved, akkor hogyan szólíthatlak ezután? Ha például hátulról közelítek feléd, bajban vagyok, mert nem tudlak megnevezni majd.

A nő, aki az elmúlt éjszakáig Kanó Kréta névre hallgatott, megrázta a fejét.

– Nem is tudom. Talán keresni kellene egy másikat. Volt egy eredeti nevem, majd prostiként is egy, amit most nem akarok a számra venni, azután hogy abbahagytam és médium lett belőlem, a nővérem adta a Kanó Kréta nevet. Újabban már egyikkel sem vagyok azonos, azt hiszem, ennek az énemnek jár egy vadonatúj név is. Okada úrnak van valami jó ötlete? Újdonatúj énemhez illő.

Gondolkoztam egy darabig, de nem jutott az eszembe megfelelő név.

– Saját magadnak kellene megtalálnod, szerintem. Feltűnően más ember lettél. Akármilyen hosszú időbe kerül, akkor is.

– Saját magamnak nagyon nehéz lenne jó nevet találnom.

– Persze, nem túl egyszerű. A névnek alkalmasint jellemzőnek kell lennie az egész emberre – ismertem el. – Talán még nekem sem ártana nevet váltani, csakúgy, mint neked.

Kanó Málta húga ekkor felült az ágyban, kinyújtotta a kezét és megérintette az arcomat ott, ahol a babatenyér nagyságú foltnak kellett lennie.

– *Feltéve, ha* Okada úr nevet vált, hogyan szólíthatom majd azután? – kérdezte.

– Kurblimadárnak – mondtam. Nekem legalább volt új nevem.

– Kurblimadár úr – ismételte a nő, és a levegőbe nézett, mintha a szó odafenn lebegne. – Remek név, de ha szabad érdeklődnöm, milyen madárról is van szó?

– Tényleg létező állat, de hogy külsőre hogyan fest, azt nem tudom. Tulajdonképpen még nem láttam a fizimiskáját. Csak a hangját hallottam. Itt a környéken lakik, a fa tetején, és ő forgatja meg a világ tengelyét. Giiiiiiiiiii – ilyen hangot ad. Ha nem tenné ezt, akkor is megállna a világ, ha senki sem tudná meg. Az emberiség abban a hiszemben van, hogy egy roppant nagy, nagyszerű és bonyolult mechanizmus tartja mozgásban a Földet. Pedig dehogy. A madár repked ide-oda, és hol itt, hol ott lendít, húz rajta egy keveset, amitől az egész forgásba jön. Olyan az egész világ, mint a rugóval működő, felhúzható játék.

Egyszerű óramű. Csak fel kell kurblizni, és kész, forog. Viszont csak ez a madár látja, hogy hol kell.

– Kurblimadár… – ismételgette a nő. – Kurblimadár úr… indítja be a világot.

Körbenéztem. A szoba olyan volt, mint mindig. Ebben aludtam már jó négy-öt éve. Most azonban furcsán üresnek és tágasnak hatott.

– Sajnos, azt már nem tudom, hogy hová, merre jár a madár, és miként teszi a dolgát.

A nő az ujjával kis köröket írt a vállamra.

Hanyatt fekve hosszan figyeltem egy gyomor alakú foltot a mennyezeten. Éppen a párnám fölött volt. Most vettem észre először a létezését. Vajon mióta lehet ott, tűnődtem. Talán már azelőtt is megvolt, hogy mi ideköltöztünk volna. Odaragadva, csendesen, lélegzet-visszafojtva figyelt bennünket onnan felülről, ahogy évekig háltunk alatta Kumikóval. És ezen a reggelen egyszer csak észrevettem.

Közvetlenül mellettem az egykor Kanó Krétának nevezett nő lélegzetvételének melegét éreztem. Meg annak a forró testének az illatát. Még mindig azzal volt elfoglalva, hogy kis köröket rajzoljon ujjával a vállamra. Csak a kezemet kellene kinyújtanom, hogy újból megöleljem, de nem tudom eldönteni, hogy ez helyes lenne-e vagy sem. Nagyon összezavarodott a fent és a lent, a jobb és a bal. Felhagytam a gondolkodással, és tovább bámultam a mennyezetet. Kisvártatva Kanó Málta húga hozzám hajolt, és puhán megcsókolta a foltot az arcom jobb oldalán. Ajkának érintése enyhe zsibbadást idézett elő a bőrömön.

Becsuktam a szemem, és figyeltem a világ hangjait. Valahol a közelben galamb burukkolt. Egyre csak ismételgette a mondókáját, tele volt türelemmel és jóindulattal a világ iránt. A nyári reggel áldását szerette volna a napot kezdő embereknek közvetíteni. Én azonban keveslettem mindezt. Valakinek forgásba kellene hoznia a világ tengelyét.

– Kurblimadár úr – szólt a nő –, biztos vagyok benne, hogy egyszer majd megtalálja a helyet, ahol fel kell húzni a világot.

– Ha úgy lenne – válaszoltam lehunyt szemmel –, ha megtalálnám azt a helyet, biztos megint visszatérhetnék a normális életbe.

A nő csendesen bólintott, halvány, szomorú fény csillant meg a szemében. Olyan volt, mint a derült égen a magasban lebegő felhőfoszlány.

– Én azt nem tudhatom – mondta.

– *Több dolog van ezen a világon, amit jobb, ha nem tudunk* – mondta egykor Mamija (ny.) főhadnagy.

*

Kanó Málta húga kozmetikushoz szeretett volna menni. Mivel egy árva fillérje sem volt, szó szerint anyaszült meztelenül jött hozzám, kölcsönöztem neki. Felvette hát Kumiko blúzát, szoknyáját, cipőjét, és elment az állomás melletti szalonba, ahová Kumiko is járni szokott.

Miután Kanó Málta húga elment, végre hozzáláttam porszívózni, az összegyűlt szennyest pedig beraktam a mosógépbe. Kihuzigáltam a fiókjaimat, és a tartalmukat egy nagy hullámpapír dobozba ürítettem. Gondoltam, kiválogatom a legszükségesebbeket, a többit elégetem. Valójában alig volt benne olyan, amit meg kellett volna tartani. Értéktelen kacatok voltak. Régi naptár, levelek, amelyekre válaszolni akartam egykor, de azóta is megválaszolatlanok maradtak, mindenféle tennivalók leírt részletei, ócska noteszek, régen elavult névjegyzékek elmúlt életemből, túlhaladott ügyek, elsárgult újságkivágások, lejárt uszodabérlet, magnetofon használati leírása és garancialevele, fél tucat elhasznált golyóstoll meg ceruzacsonk, kéziratpapíron telefonszámok halmaza (fogalmam sincs, kié). A szekrényben tárolt régi leveleimmel együtt mindent tűzre vetettem. Felerészben Kumiko írta őket. Házasságunk előtt sokat leveleztünk. A borítékon az ő jellegzetesen kirajzolt, apró betűi álltak, melyek hét év alatt úgyszólván semmit sem változtak. Még a tintája színe sem.

Fogtam a dobozt, kivittem a kertbe. Étolajjal bőségesen megöntözve meggyújtottam a máglyát. A doboz jól égett, de időbe telt, míg a többi is teljesen elhamvadt. Szélcsendes nap volt, a fehér füst egyenesen felszállt a nyári égre. Olyan volt, mint az égig érő óriásfa Babszem Jankó meséjében. Ahogy egyre emelkedett felfelé, szinte láttam a múltamat, melynek világában olyan kellemesen éldegéltünk. Leültem egy kőre a kertben, és a

verítékemet törülgetve bámultam a magasba. A reggelben már benne volt a forró nyári délután ígérete. A verítéktől testemhez tapadt a trikóm. Az orosz történetekben mindig téli éjszakákon szokták a régi leveleket a kandalló tüzébe vetni, nem pedig így, nyári reggelen, étolajjal meglocsolva. A mi közönséges és realisztikus világunkban ilyenkor égetjük el őket – átizzadt trikóban. Az élet nem mindig tesz a kedvünkre. Nem lehet folyton a télre várni.

Amikor már láttam, hogy az egész elégett, kivittem egy vödör vizet, és eloltottam vele az elhamvadt máglyát. A cipőm talpával még meg is tapostam.

Miután a saját elintéznivalómmal végeztem, átmentem Kumiko szobájába, és megnéztem az íróasztal fiókját, mi van benne. Ezt nem tettem meg, miután elment, valahogy úgy éreztem, hogy nem lenne illő turkálni a holmija között. Viszont ha egyszer megmondta, hogy nem jön vissza többé, akkor úgy vehetem, hogy nem lehet kifogása ellene.

Mielőtt azonban elment volna hazulról, úgy látszik, elrendezett mindent, mert a fiók csaknem üres volt. Némi levélpapír, boríték, iratkapocs, vonalzó és olló, fél tucat írószer – ennyi. Valószínűleg előre készült rá, hogy bármikor odébbállhasson. Nem maradt utána semmi, ami egykori ittlétére utalt.

Hová lettek vajon a levelei, hiszen legalább annyi volt neki is, mint nekem? Valahová eltehette őket, de hova? Nem találtam sehol.

A fürdőszobába mentem, és dobozba raktam a pipereholmit. Rúzst és arckrémet, kölnit és hajlakkot, szemöldökceruzát, törlőt, arcvizet, továbbá nem tudom micsodákat. Nem is volt olyan nehéz. Kumiko nem volt túlságosan oda a piperecikkekért. Ki-

dobtam mindent, a fogkefét és a fogselymét is. Meg a zuhanyozósapkát.

Miután végeztem mindezzel, egészen kifáradtam. Leültem a konyhaszékre, ittam egy pohár vizet. Mi maradt még Kumiko holmijából? Néhány könyv a polcon, meg a ruhái. A könyveket összeszedem és elviszem az antikváriumba. A gond a ruhákkal lesz. Azt írta a levélben, hogy tüntessem el, ahogy kedvem tartja, többet nem akarja hordani őket – így. Arról nem írt semmit, hogyan „tartsa a kedvem". Mit értett ezen? Elvigyem az ócskáshoz, vagy egy nagy nejlonzsákban szemétre vessem, odaajándékozzam valakinek, vagy az Üdvhadseregnek adjam? Egyik se olyan módszer, amiről azt mondhatnám, hogy „kedvem tartja". Na, mindegy, nem olyan sürgős. Maradhat ez itt így, ahogy van. Kanó Krétának (pontosabban annak, akit így hívtak egykor) talán kell, esetleg Kumiko is meggondolhatja magát és érte jön. Ez ugyan nem fordulhat elő, de ki tudná ezt ilyen határozottan kijelenteni?

Ki tudja, mit hoz a holnap? Hát még a holnapután. Nem is. Azt se lehet megmondani, mi lesz a mai nap délutánján.

A nő, az egykori Kanó Kréta, valamivel dél előtt megjött a szépségápoló szalonból. Új frizurája döbbenetesen rövidre vágva, a leghosszabb szál sem volt több három-négy centinél. Azt is lesimította valami hajzselével. Annyira visszafogottan volt kikészítve, hogy az első pillanatban azt sem tudtam, kicsoda. Annyi biztos, hogy most már távolról sem emlékeztetett Jacqueline Kennedyre.

Megdicsértem a frizuráját.

– Sokkal természetesebb és fiatalosabb így, mégis olyan, mintha kicseréltek volna.

– Ez így is van, én már más ember vagyok – nevetett a nő.

Amikor hívtam, hogy ebédeljünk együtt, fejét kissé félrehajtva közölte, hogy még annyi minden elintéznivalója van – egyedül.

– Figyeljen csak, Okada úr, akarom mondani, Kurblimadár úr! Ezennel megtettem az első lépést új életem felé. Először is haza kell mennem, hogy átbeszéljem a dolgokat a nővéremmel, majd hozzáfogok a krétai utazás előkészítéséhez. Útlevelet váltok, repülőjegyet foglalok, be is kell csomagolnom, és én egyáltalán nem szoktam hozzá az ilyesmihez. Azt sem tudom, hogy kezdjek hozzá. Hiszen amióta élek, egyetlenegyszer sem utaztam sehová. Ki sem tettem még a lábamat Tokióból.

– Még mindig velem akarsz menni Kréta szigetére? – kérdeztem.

– Természetesen – vágta rá. – Ez lenne a legjobb nekem is, Okada úrnak is. Ezért is kérem, hogy jól gondolja meg. Ez igazán nagyon fontos.

– Jó, meggondolom – ígértem meg.

Az egykori Kanó Kréta távozása után új pólóra cseréltem a trikómat, és hosszúnadrágba bújtam.

A túl feltűnő folt eltakarása végett napszemüveget tettem fel, és úgy sétáltam el a napsütésben az állomás felé. Kora délután még kevés utas volt a villamoson, bementem vele a városközpontba, Sindzsukuba. A nagy könyváruházban, *Kinókunijá*ban két görög útikönyvet vásároltam magamnak, az *Isetan* áruház táskaosztályán beszereztem egy közepes nagyságú bőröndöt is. Megelégelve a vásárlást, betértem egy útba eső vendéglőbe ebédelni. A pincérnő barátságtalan és modortalan volt. Igazán

volt dolgom már ilyenekkel, de ennyire kedvetlen és rosszkedvű kiszolgálónőt még életemben nem láttam. Tetőtől talpig kelletlen volt, egyaránt közönnyel viseltetett a személyem és a rendelésem iránt. Amíg a menüt tanulmányoztam, hogy mit is ehetnék, olyan arccal állt ott, mint aki rossz jóscédulát húzott, bámulta az arcomon a foltot. Végig éreztem az arcomra szögezett tekintetét. Kis üveg sört kértem, amikor nagy üveggel hozott, nem tettem panaszt. Hálásnak kellett lennem, a sör ugyanis megfelelően habos és hideg volt. Ha túl sok, hát meg is hagyhatom, nem igaz?

Míg az étel készült, ittam a sört, nézegettem az útikalauzokat. Kréta, ez a hosszú-vékony sziget esik legközelebb Afrikához a görög szigetek közül. Nincs rajta vasút, de a turista bejárhatja busszal is. A legnagyobb város Heraklion, közelében az útvesztőjéről híres Knósszosz palotáinak romjai. Főleg olajfákat termesztenek, a bora is híres. Minden tájéka szeles, temérdek rajta a szélmalom. Valami politikai ok miatt a legkésőbben csatlakozott Görögországhoz, miután Törökországtól elszakadt. Más a klímája, mások a szokásai, és a hangulata is eltér más görögországi vidékektől. Lakóinak természete felettébb harcias, ismeretes, milyen elkeseredett ellenállás volt ott a háborúban a német megszállás idején. Kazantzakis erre a szigetre tette híres regényének színhelyét, itt élt „Zorba, a görög". Körülbelül ennyit tudtam meg Krétáról az útikönyvek segítségével. Arról fogalmam sem volt, hogy vajon hogyan zajlik ott a mindennapi élet. Ezt a könyvből aligha tudhattam meg. De hát ez már csak így van, az útikönyveket átutazóknak írják, nem pedig azoknak, akik ott akarnak tanyát ütni.

Megpróbáltam elképzelni az életünket a görög szigeten, kettesben a *nővel, akit egykor Kanó Krétának hívtak.* Micsoda életünk

lenne ott nekünk? Milyen házban laknánk, mit ennénk? Reggelre kelve miről beszélgetnénk, milyen lenne egy napunk? Hány hetet vagy hónapot töltenénk ott? Nem alakult ki semmiféle elképzelésem. Évtizedekkel korábban látott filmek jutottak csak eszembe a görögökről, például Melina Mercouri a *Vasárnap sohá*ban, vagy a delfinen lovagló fiú.

Mindegy, gondoltam magamban, végül is így, ahogy vagyok, eljuthatok Krétára. Elmegyek oda, és együtt élek egy *nővel, akit egykor Kanó Krétának hívtak.* Felváltva nézegettem a két útikalauzt, meg a lábamnál a vadonatúj bőröndöt. Ezek testesítették meg számomra ezt a *lehetőséget.* Éppen azért vásároltam a könyvesboltban meg az áruházban, hogy ez az elvont fogalom bennük testet öltsön. Minél jobban néztem őket, annál vonzóbb lett a lehetőség. Itthagyva csapot-papot, egy bőröndöt lóbálva, egy-kettő, hordjuk el magunkat innen. Egyszerű ez.

Ha Japánban maradok, egyéb dolgom úgy sincs, mint a házban gubbasztva Kumikót lesni, vajon hazatalál-e. Úgyse jön. Világosan megírta levelében: ne várj, ne keress. Persze bármit is mond, megtehetem, hogy várok rá, jogom van hozzá, csak azzal egyre mélyebbre süllyedek. Egyre magányosabb, tanácstalanabb és erőtlenebb leszek. Az a baj, hogy itt senkinek sincs rám szüksége.

Talán mégiscsak el kellene mennem arra a szigetre ezzel a nővel, Kanó Málta húgával. Igaza van: neki is, nekem is ez lenne a legjobb. Megint lenéztem a bőröndre a lábamnál. Elképzeltem, amint Heraklionban (így hívják Kréta repülőterét) leszállok ezzel és a nővel, majd valami csendes faluban éldegélünk, halat eszünk és fürdünk a tenger égszínkék vizében. Amíg ezek a színes levelezőlapokhoz hasonló képek kavarogtak a képzeletemben, odabent, a lelkemben egyre terebélyesedett egy sötét

felhő. Miközben a vadonatúj bőrönddel lépkedtem a vásárlók tömegében a sindzsukui városközpontban, fulladni kezdtem, mint mikor eltömődik a szellőztető nyílása. Úgy éreztem, hogy alig tudom mozgatni a tagjaimat.

Amikor kijöttem a vendéglőből, a táskám nekiütközött egy arra siető férfi lábának. Jókora, fiatal fickó, szürke trikóban, baseballsapkában, fülhallgatóval a fején. Elnézést kértem, de ő se szó, se beszéd a karomnál fogva odavágott a falhoz. Nem voltam felkészülve rá, bevágtam a fejemet. A fickó figyelemre se méltatott, ahogy elterültem, egykedvűen ment tovább. Arra gondoltam, hogy utánamegyek, de aztán letettem róla. Ezen már úgysem lehetett segíteni. Feltápászkodtam, sóhajtva leporoltam a nadrágomat, felvettem a bőröndöt. Valaki felszedte és ideadta az elszóródott könyveimet. Kis öregasszony volt, ócska, kerek – egészen fantasztikus – kalapban. Az idős hölgy nem szólt semmit, csak a fejét csóválta. A jószívű asszonyságról és furcsa kalapjáról – számomra is érthetetlen módon – eszembe jutott a kurblimadár. Valahol egy messzi erdőben lehetett.

Kissé fájt a fejem, de nem sérült meg komolyan, talán csak valahol hátul nőtt rajta egy kisebb púp. Nem kellene itt kódorognom, gyerünk haza, gondoltam magamban. Ott legalább nem vagyok kitéve ilyesminek.

Nyugtatásképpen az állomás egyik kioszkjában vettem magamnak újságot meg savanyúcukrot. Előszedtem a pénztárcámat, fizettem, mentem volna tovább, hónom alatt a lappal, amikor kiáltást hallottam.

– Halló, uram! – kiabált egy nő. – Anyajegyes úr!

Ez én voltam. A kioszkból kiáltott utánam az eladólány. Mit akarhat? Visszafordultam.

– Itt a visszajáró! – mondta, és visszaadott az ezresből. – Ne haragudjon, kérem, az anyajegy miatt, annyian járnak erre, nem tudtam máshogy ön után szólni.

Megrázva a fejem, mondtam, nem baj, köszönöm, hogy szólt, és rámosolyogtam. A nő jobban megnézett.

– Maga aztán jól megizzadt. Nincs semmi baj? Nem érzi rosszul magát?

– Ebben a melegben a gyaloglástól is kiüt az emberen a veríték – magyarázkodtam.

Felszálltam a villamosra, hozzákezdtem az újsághoz. Addig nem is gondoltam rá, de régen nem volt már a kezemben hírlap. Nem járattunk egyet sem. Kumiko, ha úgy hozta a kedve, munkából jövet, az állomáson megvette a reggeli napilapot, melyet aztán hazahozott. Én meg sokszor csak másnap, felkelés után olvastam el. Azt is csak az apróhirdetések miatt. Miután a feleségem elhagyott, nem volt senki, aki újságot hozott volna.

A lapban semmi nem volt, amit tudni érdemes. Az utolsó betűig átfutottam, de egyik cikke sem keltette fel az érdeklődésemet. Összehajtogattam az újságot, és a szemem a villamosban függő kisméretű plakátra tévedt, ott is a *Vataja Noboru* néven akadtam meg. Egy hetilapot hirdettek: „Vataja Noboru kilépett a politika színterére” – szólt az egyik cím. Rámeredtem az ismerős névre. Úgy látszik, ez most tényleg nekidurálta magát.

Politikus akar lenni. Már csak ezért is érdemes itthagynom ezt az országot, állapítottam meg.

Az állomásról busszal mentem hazáig, kezemben az üres bőrönddel. Igaz, hogy csak üres csigaházhoz hasonlított az otthonom, de mégis megkönnyebbültem attól, hogy hazaérkeztem.

Pihentem egy sort, majd zuhanyozni mentem. A fürdőszobából már eltűnt Kumiko árnyéka, nem volt ott a fogkeféje, a fürdősapkája, más egyéb pipereholmija, nem lógtak a kötélen száradó harisnyák, alsóneműk, nem volt ott a samponja sem.

Amikor már törülköztem, akkor jutott eszembe, hogy meg kellett volna venni azt a hetilapot Vataja Noboru miatt. Egyre jobban piszkált, hogy ugyan mit írhatnak róla. Megráztam a fejemet. Ha politikus akar lenni, hadd legyen. Ebben az országban mindenkinek joga van ehhez. Azzal, hogy Kumiko itthagyott, gyakorlatilag megszűnt a kapcsolatom a bátyjával is, nem érdekelt a további sorsa sem, mint ahogy az enyém sem érdekelheti őt. Egyértelmű. *Ennek kezdettől fogva így kellett volna lennie.*

Mégsem tudtam kiverni a hetilap címét a fejemből. Egész délután rakodtam a szekrényben, rendbe raktam a konyhai dolgokat, igyekeztem elfoglalni magamat, de a villamosban lógó hirdetés jókora betűvel szedett Vataja Noboruja makacsul az emlékezetembe tolult. Mintha a szomszéd szobában csörögne a telefon, és nem akarná abbahagyni. Hiába teszek úgy, mintha nem hallanám, csak nem hallgat el. Na, ez nem megy, gondoltam, elballagtam hát a közeli éjjel-nappaliba és megvettem azt a bizonyos hetilapot.

Leültem a konyhaszékre, és jeges teát iddogálva elolvastam a cikket. Az volt benne, hogy Vataja Noboru, a hírneves tudós és közgazdasági elemző komolyan fontolóra veszi a soron következő alsóházi választásokon a niigatai x választókörzetben való jelölését. A cikkben részletesen ismertették szakmai, közgazdasági pályafutását, publikációit, évek óta tartó szereplését a médiában. Nagybátyja a niigatai x választókörzet alsóházi képviselője, Vataja Jositaka. Utóbbi egészségi állapotára hivatkozva el-

állt a jelöléstől a következő ciklusra, és ha valaki szóba jöhet, mint méltó utód, az nem lehet más, mint unokaöccse, Vataja Noboru, aki át tudná venni a választókörzetet. Ha így áll a helyzet, a mostani képviselő, Vataja Jositaka által megteremtett alapok és Vataja Noboru ismertsége és fiatalsága kétségtelenné teszi a soron következő választás kimenetelét. Mérvadó helyi források szerint „Noboru jelölésének valószínűsége úgy 95%-ra tehető. A részletekről tárgyalások folynak, de ami az indulást illeti, az már eldöntött tény."

Az újság még közölt egy beszélgetést is Vataja Noboruval. Hosszadalmas eszmecserét. Ebben annyit mond, hogy még nem döntötte el, vállalja-e a hivatalos jelölést vagy sem, de annyi biztos, hogy szó van róla. Még gondolkodik rajta, másrészről unszolják is, vágjon csak bele. Ám ez nem olyan dolog, melyre könnyű igennel válaszolni. Van egy jelentős különbség aközött, amit elvárnak tőle a politika világában, és amit ő vár el a politikától. A megbeszélések azt szolgálják, hogy a kétfajta elképzelést közelítsék egymáshoz. Még ha sikerül is az egyeztetés, mindenképpen biztos akar lenni a megválasztásában, és ha képviselő lesz, nem akar majd új emberként a kispadon üldögélni. Jelenleg még csak harminchét éves, és ha a politikai pályát választja, hosszú évek állnak még előtte. Megvannak a világos elképzelései, és elég erőt érez magában, hogy keresztülvigye azokat. Tevékenységének alapja a hosszú időre szóló perspektíva és stratégia. Egyelőre tizenöt éves időszakra tűzte ki megvalósítandó céljait. Még a huszadik században szeretne abba a helyzetbe kerülni, hogy meghatározó politikai személyisége legyen annak a folyamatnak, mely Japán identitását meghatározza. Egyelőre ez a célja. Arra fog törekedni, hogy Japán, melynek helyzete jelenleg periferikus, kimozduljon ebből az állapotából és politikailag, kulturálisan modellországgá váljék.

Más szóval a japán állam kereteit meg kell újítani. A képmutatást feladva, meg kell erősíteni a morált és a közgondolkodást. Ki kell küszöbölni az üres frázisokat, a retorikát, kézzelfogható, világosan érthető dolgokra kell törekedni. Eljött az ideje az egyenes beszédnek, a mai politikustól az állampolgárok és az állam közötti konszenzus megteremtését igénylik a választói. A mostani koncepciótlan politikát rövidesen úgy tovasodorja az idő, ahogy a dagály mossa el az óriásmedúzákat. Idealista teóriák, álmodozás őt nem érdekli. Arról akar beszélni, hogy egyszerűen azt kell tenni, ami szükséges, és amibe belekezdünk, azt be kell fejezni. Ennek érdekében készen áll a részletes koncepció, és ez egyre világosabbá válik majd a dolgok előrehaladtával.

A folyóiratcikk túlnyomóan Vataja Noboru pártján volt, ismert róla – írták –, hogy milyen éles eszű, tehetséges politikus, elméleti közgazdász, valamint kitűnő előadó, jó szónok. Fiatal, jóvágású férfi, politikusként ígéretes jövő áll előtte. Ebben az értelemben az, hogy „hosszú távú stratégiája" van, nem puszta légvár, megvan benne a kellő erő a megvalósításához. Nagyon sok választó üdvözli a fellépését. Konzervatívok köreiben ugyan kissé problematikus, hogy elvált és egyedül él, de kora és energiája pótolni tudja ezt a hiányosságot. Női szavazatokra is jócskán számíthat. Elképzelhető, hogy van esélye – fejezték be a pártoló cikket egy enyhén savanykás tónusban. „Egyes körökben hallani azért olyan véleményeket is, miszerint azzal, hogy Vataja a nagybátyja által előkészített terepen, mint örökös méretteti meg magát, éppen az általa kifogásolt koncepció nélküli politikai fonalat veszi fel. Van ugyan mutatós politikai víziója, meggyőző ereje, de kérdés, hogy az a politikai élet gyakorlatában mennyire tud érvényesülni. De ezt majd csak az elkövetkező folyamatok ismeretében lehet megítélni."

*

Miután végigolvastam a Vataja Noboruról szóló cikket, a hetilapot kihajítottam a konyhai szemétládába. Nekifogtam, hogy a krétai utazáshoz szükséges ruhát és egyéb holmit bőröndbe rakjam. Fogalmam sem volt, milyen hideg lehet télvíz idején a szigeten. A térképen látható, hogy közel van Afrikához. Néha azonban ott is épp elég hideg lehet. Előkerestem a bőrdzsekimet, azt is betettem. Azután két pulóvert, meg két nadrágot. Ingből két hosszúujjút, három rövidujjút. Egy tweedzakót. Trikót, pólót, rövidnadrágot, zoknit, alsóneműt. Kalapot, napszemüveget. Úszónadrágot, törülközőt, utazáshoz való tisztasági csomagot. Mindezt belerakva még csak félig telt meg a koffer. Mégsem volt ezenkívül semmi más, amire azt mondhattam volna, hogy okvetlenül szükségem lenne rá.

Miután ez megtörtént és a fedelet lezártam, valóban elfogott az érzés: én most elutazom Japánból. El ebből a házból, el az országból. Savanyúcukrot szopogatva egy ideig bámultam vadonatúj utazótáskámat, és az is eszembe jutott, hogy bezzeg Kumiko nem cipelt bőröndöt, amikor elhagyta ezt a házat. Úgy ment el innen egy szép nyári nap reggelén, hogy csak válltáskát vitt magával, meg a blúzt és a szoknyát az állomás melletti tisztítóból. Kevesebb csomagja volt, mint most nekem.

Ezután a medúzákra gondoltam. Hogyan is fogalmazott Vataja Noboru? „A mostani koncepciótlan politikát rövidesen úgy tovasodorja az idő, ahogy a dagály mossa el az óriásmedúzákat.” Vajon láthatott mostanában ilyen állatokat? Talán nem. Én már igen. „A világ medúzái” – ez volt a kiállítás címe. A saját szememmel láttam ezeket az undorító lényeket annak idején a tengeri akváriumban, amikor Kumiko mindegyik tartály előtt hosszasan álldogált és némán figyelte, ahogy a víz alatt lassan

és puhán mozognak az ázalagok. Az első randevúnk volt, de Kumiko teljesen megfeledkezett arról, hogy én is jelen vagyok.

Hányféle-fajta kisebb-nagyobb medúza volt ott! Fésű, öv formájú, volt, amelyik kísértetre emlékeztetett – Kumiko rajongott mindegyikért. Később vettem is neki egy medúzákat bemutató albumot. Vataja Noboru talán nem is tudja, de van olyan is közöttük, amelyik csontos és muszklija van. Oxigént vesznek fel, az anyagcseréjük rendesen működik. Spermákkal és petékkel vannak ellátva. Végtagjaikkal, ernyőszerű kalapjuk segítségével változtatják a helyüket, szépen úszkálnak. Bizony, egyáltalán nem hagyják magukat a dagálytól elsodortatni, csak lebegnek egy helyben, akkor is, ha árad a víz. Nem akarom védeni őket, de megvan a magukhoz való eszük, vagyis az életmódjukhoz szükséges értelemszerű képesség.

– Idefigyelj, te Vataja! – szólítottam meg magamban. – Mit érdekel engem, legyen csak belőled politikus! A te dolgod. Én nem szólok bele. De egyet mondhatok: bakot lőttél. Pontatlan hasonlatokkal csepülni a medúzákat – nagy melléfogás.

*

Este kilenckor váratlanul megszólalt a telefon. Egy darabig nem emeltem fel a kagylót. Néztem, ahogy csöng az asztalon, és azt találgattam magamban, hogy ugyan ki lehet az, és ezúttal mit kíván tőlem.

Ám egy idő múlva rájöttem. Ez csakis a *telefonos nő* lehet. Nem tudom, miért, de biztos voltam benne. Ő volt az, aki abban a sötét szobában úgy akart engem. Ott még most is az a nehéz virágillat terjenghet és a nő még mindig ég a vágytól: „Mindent megteszek magának, amit csak szeretne. Amit a feleségétől, Okada Kumikótól sem kapott meg.” Végül is nem vet-

tem fel a kagylót. Tíz-egynéhányszor csengetett, azután abbamaradt. Megint rákezdte, majd tizenkét csengetés után abbahagyta. Csend lett, de sokkal mélyebbnek tűnt, mint a telefonhívás előtti volt. Hangosan dobogott a szívem. Hosszan elnéztem az ujjaimat, és elképzeltem, mennyi idő múlva jut el a vér a szívből odáig. Csendesen a kezembe temettem az arcomat és sóhajtottam.

A némaságban, *tikk-takk,* csak a száraz óraketyegés vert visszhangot. Bementem a hálószobába, leültem az ágyra, és egy darabig néztem még az új kofferemet. Vagy úgy, Kréta szigete… – gondoltam magamban. Elnézést, de én elmegyek oda, kissé belefáradtam már, hogy itt Okada Toru névvel éljek. Hangosan is kimondtam, most elutazik Kréta szigetére valaki, akit egykor Okada Torunak hívtak, egy nővel, aki pedig régebben Kanó Kréta névre hallgatott. Azt azonban én sem tudtam, hogy kinek is beszélek. *Kinek* is?

Tikk-takk, tikk-takk, tikk-takk tördelte az időt az óra, és úgy tűnt, hogy a szívemmel egy ritmusban ketyeg.

16

Kaszahara Mei családjának egyetlen baja
–
Kaszahara Mei lelocsolva
–
Megjegyzések a hőenergia forrásáról

– Hé, Kurbli úr! – szólt egy női hang. A fülemre szorítva a telefonkagylót az óra felé fordultam. Délután négy volt. Amikor megszólalt a telefon, még mélyen aludtam a pamlagon, patakzott rólam a veríték. Rövid, nyugtalan délutáni alvás volt ez, olyan érzés maradt bennem utána, mintha valaki végig ott ült volna a mellemen. Megvárta, amíg elalszom, és elhelyezkedett rajtam, majd kevéssel azelőtt, hogy felébredtem volna, felkelt onnan és odébbállt.

– Halló! – suttogott a nő a telefonba, elhalóan szállt felém a hangja. – Én vagyok, Kaszahara Mei.

– Há… – mondtam, mert még nem forgott a nyelvem. Nem is tudom, hogy hallhatta, lehet, hogy talán csak egyszerű felmordulásnak.

– Mit csinál most? – érdeklődött.

– Semmit – válaszoltam, és a kagylót eltartva félreköhögtem.

– Semmi nem csinálok, csak éppen aludtam egyet.

– Akkor felébresztettem?

– Igen, de délutáni álom volt csupán.

Kaszahara Mei habozott egy kicsit, majd megkérdezte:

– Mondja, Kurbli úr, nincs kedve egy kicsit átjönni?

Becsuktam a szemem, és figyeltem, ahogy a szemhéjam alatt színek kavarognak.

– De, mehetek…

– Kint fekszem a kertben a napon, a hátsó kertajtón át nyugodtan bejöhet.

– Rendben.

– Figyeljen csak, haragszik rám?

– Nem is tudom – válaszoltam –, most mindenesetre lezuhanyozom, átöltözöm, majd átmegyek. Van egy kis megbeszélnivalónk.

Először a hideg vizet eresztettem magamra, hogy egy kicsit magamhoz térjek, azután jöhetett a forró zuhany, majd végül ismét a hideg. Közben többször is a törülközőtartóba kapaszkodtam, leültem a kád szélére. Nem is gondoltam, hogy ennyire fáradt volnék. Amikor hajmosás közben a fejemen nőtt púphoz értem, eszembe jutott a fiatal fickó, aki ellökött Sindzsukun. Nem nagyon értettem, miért történt meg ez a dolog. Mi a fene késztet valakit arra, hogy így viselkedjék? Egy napja történt csak, de érdekes módon úgy emlékeztem rá, mintha egy-két hete lett volna.

A zuhany után jól ledörzsöltem magam, fogat mostam, és megnéztem a képemet a tükörben. A kékesfekete folt meg sem

moccant, kitartott a helyén, a jobb oldalon, nem sötétedett és nem halványodott. Véreres szemeim alatt táskák húzódtak. Az arcom beesett, a hajam lenőtt. Akár egy friss hulla, akit éppen most ástak ki a sírjából, hogy életre pofozzák. Felvettem egy tiszta trikót, rövidnadrágot, kalapot csaptam a fejembe, sötét napszemüveget tettem fel. Elindultam a szokásos hátsó úton. A forró nap még nem ért véget. Minden, ami él és mozog a föld színén, az este érkezése után sóvárgott már. Az égen sehol egy felhő. Szellő sem mozdult, a hőség megrekedt. Akárcsak máskor, ezúttal sem találkoztam senkivel az ösvényen. Nem is szerettem volna összefutni senkivel egy ilyen fülledt, meleg napon, ezzel a szörnyű pofával.

Az elhagyott ház kertjében a kőmadár változatlanul felemelt csőrrel meredt az ég felé, de valahogy piszkosabbnak és fáradtabbnak tűnt, mint mikor utoljára láttam. Merev tekintetében mintha türelmetlenséget láttam volna, mintha odafönt az égen valami szokatlanul borzasztót kellene követnie. Ha tudta volna, minden bizonnyal elfordítja onnan a szemét, de nem lehetett. A szobrot körülvéve olyan rendületlenül sorakoztak a magasra nőtt füvek, mint valami görög drámában a kórus, mely lélegzetvisszafojtva vár a kinyilatkoztatásra.

A tetőn ezüstösen és a párás hőség iránti közönnyel meredezett a tv antennája. A tűző napon minden hervadt, kókadozott.

Egy darabig néztem az elhagyatott telket, majd beléptem Kaszahara Mei kertjébe. A tölgy hűs árnyékot vetett volna rá, de a lány szándékosan elkerülte, kitette magát az erős napsütésnek. Ijesztően keskeny, csokoládébarna bikiniben hanyatt feküdt egy nyugágyban. A fürdőruha darabjait valami madzagféle kötötte össze, kétségesnek tűnt, hogy ebben tényleg képes valaki még úszkálni is. Kaszahara Mei ugyanazt az óriási napszemüveget

viselte, mint mikor először találkoztunk, arcáról patakzott a veríték. A napozóágy alatt fehér törülköző, napolaj és néhány képes folyóirat hevert két üres *Sprite* doboz társaságában. Az egyik hamutartóul szolgált. A füvön műanyag öntözőcső tekergett.

Közeledtemre Kaszahara Mei fölemelkedett és elzárta a rádiót. Ezúttal jobban lesült, mint mikor utoljára láttam. Nem olyan színe volt, mint mikor valaki leszalad a tengerhez egy napra a hétvégén. A fülcimpájától az ujja hegyéig, szépen egyenletesen, mutatósan lebarnult. Úgy látszott, mindennap a kertben sütteti magát. Valószínűleg azalatt is, míg én a kút mélyén gubbasztottam. Körülnéztem. A ház, mint azelőtt, sehol semmi nem változott rajta. A fű gondosan nyírva, de a tómeder olyan száraz, hogy a puszta látványára elfogott a szomjúság.

Leültem a lány mellé a másik nyugágyra, és elővettem a zsebemből a savanyúcukrot, mely a melegtől hozzáragadt a zacskó papírjához.

Kaszahara Mei egy darabig nem szólt semmit, csak az arcomat vizsgálgatta.

– Kurblimadár úr, mi a csudától lett az arcán ez a folt? Anyajegy, vagy micsoda?

– Aha, anyajegy lehet. Ha azt kérdezed, mitől, nem tudom. Egyszer csak észrevettem, hogy ott van.

Félig felült, kutatva nézett az arcomba. Ujjával letörölte az orra tövén összegyűlt izzadságot, majd az orrnyergén kissé feljebb tolta a napszemüveget. A sötét üveg mögött alig lehetett látni a szemét.

– Nem is sejti, hogy mitől lett? Hol szerezte és miképp?

– Nincs semmi ötletem.

– Egyáltalán nincs?

– Amikor kikerültem a kútból, otthon vettem észre, a tükörben. Csak ennyit tudok róla.

– Fáj?

– Nem, nem is viszket. Egy kicsit melegebb ott a bőr.

– Orvosnál volt?

Megráztam a fejem.

– Talán nincs is értelme.

– Talán nincs – helyeselt Kaszahara Mei. – Én is utálom az orvosokat.

Levettem a kalapomat, meg a napszemüveget is, és a zsebkendőmmel törölgetni kezdtem az arcomat. Szürke trikóm a hónom alatt már feketéllett az izzadságtól.

– Klassz a fürdőruhád – jegyeztem meg.

– Kösz.

– Mintha valami újrahasznosított anyagból készült volna – dicsértem takarékosságát. – Vigyázni kell a nyersanyagokra, nincs belőlük akármennyi.

– Amikor senki sincs itthon, a felső részt le szoktam venni.

– Tényleg?

– Hát persze, úgysincs alatta semmi, amit takargatni kellene – mondta a lány, mintegy mentegetőzésképpen.

Ahogy néztem, tényleg kis melle volt, alig domborodott rajta a fürdőruha.

– És úsztál is már ebben a bikiniben?

– Azt nem. Egyáltalán nem is tudok úszni. Kurbli úr tud?

– Tudok, persze.

– Mennyit?

Megforgattam a nyelvem alatt a savanyúcukrot.

– Akármennyit.

– Tíz kilométert is?

– Talán – mondtam, és elképzeltem magam, amint Kréta szigetén éppen a tengerben úszkálok. „Vakítóan fehér föveny, sötét, borszínű tengerár” írta az útikalauz. Nem tudtam ugyan elképzelni, hogy milyen is lehet a borszínű tengerár, de biztos nem lehet rossz. Megint letöröltem magamról a verítéket.

– Nálatok nincs itthon senki? – kérdeztem.

– Tegnap Izu-félszigetre mentek, a nyaralónkba. Hétvége van, tehát elmentek úszni. Mind, vagyis a szüleim meg az öcsém.

Alig láthatóan megvonta a vállát, majd a törülköző alól előhúzta a kurta *Hope* cigit és rágyújtott.

– Kurbli úr, nagyon rossz színben van.

– Ugyanis étlen-szomjan töltöttem néhány napot egy kút fenekén. Talán az ártott az arcszínemnek.

Kaszahara Mei levette a szemüveget, és rám nézett. A szeme sarkában még mindig ott volt az a mély heg.

– Figyeljen csak, Kurbli úr, maga haragszik rám?

– Mit tudom én. Van nekem más bajom is elég, amin törhetem a fejemet.

– A felesége visszajött?

Megráztam a fejemet.

– Levél jött tőle. Hogy nem jön többé vissza. Márpedig, ha Kumiko azt írja, akkor biztos, hogy nem tér vissza.

– Olyan ember, aki ha egyszer valamit elhatároz, nem másítja meg többé?

– Nem másítja.

– Szegény Kurbli úr… – egyenesedett fel a lány, és könnyedén a térdemre tette a kezét. – Szegény, szegény Kurbli úr! Úgy sajnálom. Akár hiszi, akár nem, én mindenképpen ki akartam szabadítani onnan, csak ijesztgettem. Szerettem volna, ha igazán megrémül, és kiabálni kezd. Kíváncsi voltam, meddig lehet elmenni, mikor veszti el a fejét. Igazán, csak ki akartam próbálni.

Mit is mondhattam volna erre, inkább hallgattam.

– Szóval tényleg azt gondolja, hogy a halálát akartam?

Néztem a kezemben a cukor papírját, aztán gombóccá gyűrtem.

– Azt akkor én nem tudhattam. Amit mondtál, azt komolyan is lehetett venni, meg nem is. Esetleg ugratásnak elment volna. A kútban odalent a fölülről jövő hangok furcsa visszhangot vernek, nem lehet tisztán kivenni, hogy mit is akarnak kifejezni. Végtére is nem az a lényeg, hogy melyik az igaz, érted? A valóság sokrétű. Az egyik verziója szerint lehet, hogy elszántad magad, hogy megölj, a másik szerint talán nem gondoltad komo-

lyan. Kérdés, hogy te melyiket veszed ténynek, és én melyiket veszem annak.

A savanyúcukor papírjának gombócát betettem a szeméttartónak használt üres *Sprite* dobozba.

– Figyeljen ide, Kurbli úr, volna magához egy kérésem – mondta Kaszahara Mei, és a füvön heverő műanyag öntözőcsőre mutatott. – Megkérhetném arra, hogy locsoljon le engem? Ha ebben a hőségben nem hűt le a hideg víz, még megbolondulok.

Felkeltem a nyugágyról, felemeltem a fűből a melegben meglágyult csövet, és megnyitottam a fa árnyékában lévő csapot. Először forró víz tört elő, majd lassanként, jól kieresztve, végül jött a hideg. A lány lefeküdt a fűbe, én meg jól végigverettem a testét hideg vízzel.

Szorosra zárt, lehunyt szemmel hagyta, hadd paskolja a vízsugár.

– De jó hideg! – lelkendezett. – Kurbli úr nem próbálja ki?

– Nincs rajtam fürdőruha – mondtam, de ahogy néztem, milyen élvezettel pancsol Kaszahara Mei, egyre nagyobb erőfeszítésembe került, hogy visszatartsam magam. Levettem hát átizzadt trikómat, és elhajolva a fejemre csorgattam a vizet. Még kortyoltam is belőle egyet, hideg volt és jóízű.

– Ez kútvíz? – kérdeztem a lányt.

– Az, szivattyúval jön a felszínre. Hideg is, meg finom. A múltkor ellenőrizték a vízművektől, nincs vele semmi baj, azt mondták, ritkaságszámba megy Tokióban az ilyen szép, tiszta víz. Még a szakembert is meglepte. Mostanában azért jobb egy kicsit óvatosnak lenni, mert ha ilyen sűrűn beépítenek mindent, valami csak belekeveredhet.

– De azért, ha belegondolunk, nem furcsa, hogy az egykori Mijavaki-ház kútja egészen kiszáradt, a tiétekből meg dől a friss víz? Miért van ekkora különbség közvetlen közel lévő telkek között?

– Tényleg, miért is? – gondolkodott el a lány, és félrehajtotta a fejét. – Valamiért a föld alatti ér megtört, és amott kiszáradt, itt meg rendesen folyik. Nem értem az okát, hogy pontosan hogy is van ez.

– Történt nálatok valami baj? – kérdeztem.

Kaszahara Mei ingatta a fejét és elfintorodott.

– Tíz év alatt nálunk az az egyetlen baj, hogy itt minden dögunalmas.

Míg én lelocsoltam magam, a lány megtörülközött és sörrel kínált. Mondtam, hogy kérek. Kihozott a házból két hideg *Heinekent*, egyet magának, egyet nekem.

– Hallja, Kurblimadár úr, mihez kezd ezután?

– Még nem döntöttem el egészen, de lehet, hogy elmegyek innét. Az is lehet, hogy elhagyom Japánt.

– Elmegy Japánból? Hova?

– Kréta szigetére.

– Krétára? Annak valami köze lehet ahhoz a *valamilyen* Kréta nevű nőhöz?

– Egy kevés.

Ezen a lány kissé elgondolkozott.

– Ez a hogyishívják Kréta szabadította ki magát a kútból?

– Kanó Krétának hívják – válaszoltam. – Igen, ő hozott ki onnan.

– Kurbli úrnak ugye sok barátja van?

– Dehogyis. Inkább éppenséggel arról vagyok híres, hogy kevesen vannak.

– De vajon honnan tudhatta meg az a nő, hogy Kurbli úr lent van a kút mélyén? Hiszen maga senkinek sem szólt róla. Akkor meg hogy jöhetett rá?

– Nem tudom – mondtam. – Fogalmam sincs.

– Szóval akkor maga most Krétára megy?

– Még nem döntöttem el, de megvan a *valószínűsége.*

Kaszahara Mei rágyújtott, kisujjával megsimította a szeme sarkában lévő heget.

– Figyeljen csak, Kurbli úr. Amíg maga lent volt a kútban, én többnyire itt hevertem a napon. Figyeltem a szomszéd lakatlan ház kertjét, és azon gondolkoztam, hogy mi lehet magával odalent. Étlen-szomjan várta, ahogy egyre közelít a halál. Nem volt mód a menekülésre, csak én tudtam a hollétéről. Ezért aztán *hihetetlenül* átéreztem a maga valóságában azt a fájdalmat, bizonytalanságot és rettegést, amely eltöltötte odalent. Elhiszi nekem, hogy *hihetetlenül* közel éreztem magamhoz ezt a Kurbli úrnak nevezett embert? De valójában nem állt szándékomban elpusztítani. Tényleg nem. Viszont szerettem volna a pattanásig feszíteni a húrt, Kurbli úr. Amikor már reszket a rettegéstől, és feladja, nem bírja tovább. Szerintem ez lett volna jó nekem is meg magának is, Kurbli úr.

– Én meg azt mondom – válaszoltam ha tényleg el akartál volna menni a végsőkig, akkor el is mentél volna. Talán sokkal

egyszerűbben, mint gondolnád. Aztán már csak az utolsó lökés hiányzott. Később meg – gondolom –, azt mondhattad volna magadban, hogy végül is jobb volt ez így neki, meg nekem is.

Erre ittam egy kortyot a sörből.

Kaszahara Mei beharapta az ajkát.

– Lehet, hogy úgy is volt. Ezt már én sem tudhatom.

Kiittam az utolsó kortyot is, azzal felálltam. Feltettem a napszemüvegemet, felhúztam izzadságtól nedves trikómat.

– Na, köszi a sört – mondtam.

– Figyeljen csak, Kurbli úr! – állított meg Kaszahara Mei. – Múlt éjszaka, mikor már a családom elment a nyaralóba, én is leereszkedtem abba a kútba. Ott gubbasztottam a mélyben, vagy öt-hat órát.

– Akkor hát nálad volt a kötélhágcsó, te vitted el.

A lány elfintorodott.

– Persze, hogy én voltam.

Csak néztem a földet, nem szóltam. A kiégett fű közül, ott, ahol a talaj beitta a vizet, páracsíkok kanyarogtak, mint a füst. Kaszahara Mei elnyomta a csikket a *Sprite* dobozon.

– Az első két-három órában – folytatta – semmi különöset nem éreztem. A szurokfekete sötétben persze elfogott a szorongás, de nem is gondoltam arra, hogy féljek, netán rettegjek odalent. Nem vagyok én olyan, mint a többi lány, akik ilyenkor ijedezni kezdenek, hogy jaj-jaj. Egyszerűen csak sötét van – erre gondoltam. Hiszen Kurbli úr is napokig kibírta, nincs ebben semmi veszélyes, semmi ok az aggodalomra. Ám néhány óra múlva kezdtem kiborulni és nem érteni magamat. Ahogy ott

gubbasztottam egyedül a sötétben, tudtam, hogy kezd feljönni bennem *valami.* Mint mikor a növény behálózza a cserepét, majd szét is töri, ez a *valami* végül az én személyiségemet is darabokra fogja törni. Ezt éreztem. Amit magamba szívtam odafönn a napon, az lent a sötétben, mint valami táptalajon, hihetetlen sebességgel egyszerre csak burjánzásnak indult bennem. Próbáltam visszatartani, de nem tudtam. Nem tehettem róla, elfogott a rettegés, olyannyira, mint addig még sohasem. Az a fehéres, zsírszerű gomolyag rám akart telepedni, fel akart emészteni. Pedig, Kurbli úr, eleinte olyan kicsike volt az a *gomolyag.*

Itt egy kicsit elhallgatott, és a kezét nézegetve felidézte az emlékeit.

– Tényleg nagyon féltem – folytatta. – Éppen annyira, ahogy Kurbli úrnak kívántam. Szerettem volna, ha reszket és hallom, ahogy rágja a testét a félelem.

Leereszkedtem a nyugágyba, és Kaszahara Mei csöppnyi fürdőruhába öltöztetett testét néztem. Tizenhat volt, de fejlettségére nézve nem látszott többnek tizenhárom vagy tizennégy esztendősnél. Melle, csípője még nem alakult ki rendesen. A legszükségesebb, egyszerű vonalakkal vázlatosan odavetett, ugyanakkor furcsamód jól eltalált rajzra emlékeztetett. Egyidejűleg volt benne valami öreges is.

– Figyelj csak – kérdeztem –, érezted már valaha, hogy bemocskoltak volna?

– Bemocskoltak? – kérdezett vissza a lány összehúzott szemmel. – Testileg? Úgy, hogy megerőszakoltak?

– Fizikailag, vagy lelkileg…

A lány először végignézett magán, majd rám emelte a tekintetét.

– De hiszen én még szűz vagyok! A mellemet már megfogta egy fiú, de csak ruhán keresztül.

Bólintottam.

– Lelkileg… – tűnődött a lány – ezzel most megfogott. Nem tudom, hogyan lehet valakit lelkileg bemocskolni…

– Én sem tudom neked megmagyarázni, azt érezni kell. Ha nem érzed, akkor nem is történt veled ilyesmi.

– Miért kérdez maga tőlem ilyet?

– Ismerek néhány embert, akik így érzik, és ebből aztán sokféle bonyolult problémájuk keletkezik. De kérdezek mást: miért van az, hogy te folyton a halálon töröd a fejed?

A lány fél kézzel, ügyesen, gyufával meggyújtotta a szájába vett cigarettát. Feltette a napszemüveget.

– Miért, Kurbli úr nem nagyon szokott rágondolni?

– Dehogynem, gondolok én rá, de nem folyton. *Néha.* Mint bárki más, normális ember.

– Kurbli úr, én azt hiszem, az ember mind úgy jön a világra, hogy megvan a maga lényege, valahol a közepén, melyben minden más emberétől eltér. Ez a különbözőség és sokféleség belülről, egyenként mozgatja őket, mint valami hőenergiaforrás. Bennem is megvan, de néha magam sem tudom féken tartani. Hol kitágul, hol összezsugorodik. A megrázkódtatásaimat el szeretném mondani az embereknek, nem kapok tőlük megértést. Lehet, hogy a megfogalmazásomban van a hiba, engem senki nem hajlandó komolyan venni. Csak úgy tesznek,

mintha hallgatnának a mondókámra, de valójában meg sem hallják. Néha annyira felhúzom magam ettől, hogy mindenféle zagyvaságot művelek.

– Zagyvaságot?

– Aha, például, mikor otthagytam magát a kút mélyén, vagy amikor motorozás közben hátulról befogtam annak a fiúnak a szemét mindkét kezemmel – magyarázta a lány, és megsimította sebhelyét a szeme sarkában.

– Akkor történt a motoros baleset? – kérdeztem.

Kaszahara Mei gyanakodva nézett rám, jól hallotta-e, mit is kérdeztem. Mintha nem hinne a fülének, pedig világos volt, hogy el kellett jusson odáig az, amit mondtam. A napszemüveg túlságosan sötét volt ahhoz, hogy lássam a szemét, de arckifejezésén egyszerre csak úgy áradt szét a lélektelen közöny, az érzéketlenség, mint mikor a nyugodt víz tükrén olajfolt terül szét.

– Mi lett a fiúval?

Cigarettával a szája sarkában rám nézett, pontosabban a foltomra meredt.

– Figyeljen csak, Kurbli úr, muszáj nekem minden kérdésére válaszolnom?

– Ha nem akarsz, hát ne felelj rá. Te kezdtél erről beszélni, de ha mégsem akarod, nem muszáj.

Csendben tétovázott, nem tudott dönteni. Mélyen letüdőzte cigarettáját, majd lassan kiengedte a füstöt. Bágyadtan levette a napszemüvegét, és szorosan lecsukott szemmel fürdette arcát a napfényben. Miközben néztem, mit művel, az idő mintha fokozatosan lelassult volna. *Mintha kezdene lejárni a rugója* – futott át rajtam a gondolat.

– Szörnyethalt – mondta megadóan, de kifejezéstelen hangon Kaszahara Mei.

– Meghalt?

A lány leverte a hamut a cigarettájáról, majd a törülközővel hosszasan itatgatta arcáról a verítéket. Ezután szenvtelen, majdnem hivatalos hangon, mintha valami feladatot teljesített volna, melyről korábban már elfeledkezett, elmondta, mi történt.

– Éppen nagy sebességgel száguldottunk Enosima felé a tengerparti úton.

Csendesen ránéztem. Arcára szorította a törülközőt, csak a cigarettája lógott ki az ujjai közül, fehéres füstjel emelkedett fel egyenesen a szélcsendes levegőben. Úgy látszott, hogy mindjárt kitör a lányból a sírás vagy a nevetés – nem tudja eldönteni, melyik. Legalábbis nekem úgy tűnt. A kettő határán ingadozott, nem lehetett tudni, meddig tart ez a bizonytalan helyzet. Végül is egyik végletbe sem esett. Elrendezte arcvonásait, lerakta a törülközőt a földre, és szívott még egyet a cigarettájából.

Délután öt óra felé járhatott, de a hőség csak nem hagyott alább.

– Én öltem meg azt a fiút, persze anélkül, hogy gyilkolni akartam volna. Csak szerettem volna a végsőkig feszíteni a húrt. Sokszor csináltunk mi ilyet addig is, de nem lett belőle baj. Máskor is befogtam a szemeit motorozás közben, vagy a hónalját csiklandoztam. Csak akkor éppen véletlenül…

Kaszahara Mei fölnézett rám.

– Figyeljen, Kurbli úr, én ezzel nem piszkolódtam be, én csak azt a *gomolyagot* akartam megközelíteni. A gubancot kicsalogat-

ni belülről, önmagamból, hogy végezzek vele idekint. Ezért tényleg el kellett jutnom a legvégsőkig, másképp nem, csak így tudom kivonszolni a rejtekéből. Másképp nem lehet, csak ízes csalétekkel – csóválta lassan a fejét beszéd közben Kaszahara Mei. – Hiszem, hogy nem piszkolódtam be. És nem is menekültem meg. Ma már senki sem menthet meg engem. Kurbli úr, én a világot merő ürességnek látom. Minden, ami körülöttem van, csupa szemfényvesztés, csak a bennem lévő *gomolyag* nem az.

Ezután egy darabig csak a lány apró, szabályos lélegzése hallatszott, a kertben hallgattak a madarak, nem szólt a kabóca sem. Néma csend ült meg mindent, mintha csakugyan az egész világ üres lett volna.

Mintha csak észbe kapott volna, Kaszahara Mei felém fordult a nyugágyon, de az arcáról már kihunyt minden érzelem.

– Kurbli úr lefeküdt ezzel a Kanó Kréta nevű nővel?

Bólintottam.

– Ír majd nekem levelet Kréta szigetéről?

– Írok. Feltéve, ha elmegyek oda. Igazság szerint még nem döntöttem véglegesen.

– De szándékában áll, nem igaz?

– Talán el is megyek.

– Jöjjön csak ide, Kurbli úr! – kérte Kaszahara Mei, és felült a nyugágyban.

Felálltam és odamentem hozzá.

– Üljön csak le ide – mondta, és én engedelmesen leereszkedtem mellé.

– Mutassa csak az arcát, Kurbli úr!

Egy darabig szemből nézegetett, majd egyik kezét a térdemre tette, a másikat pedig arcomra, a foltra simította.

– Szegény Kurbli úr – súgta halkan –, mi mindenen kellett magának keresztülmennie. Semmit sem tudva, semmit sem akarva, mint mikor az eső utoléri az embert a mezőn… Hunyja csak be a szemét. Szorosan, mintha beragasztották volna.

Becsuktam a szememet.

Kaszahara Mei ráillesztette az ajkát az arcomra. Kicsi, jól formált és meleg szája volt. Kidugta a nyelvét, és lassan végignyalta a foltot. A másik kezét végig a térdemen pihentette. Meleg és nedves érintése messzebbről jött, mintha megkerülte volna a világ határait. Ezután rátette a kezemet a saját sebhelyére a szeme sarkában. Megsimítottam az egycentis heget. Abban a pillanatban a lány hangulatának rezdülését lehetett érezni az ujjaimon. Valamit akarhatott ez a gyenge kis rezzenés. Szorosan meg kellene ölelni ezt a kislányt valakinek, de talán másnak, nem nekem. Akinek joga van ahhoz, hogy valamit adjon neki.

– Ha elmegy Krétára, kérem, írjon. Hosszú-hosszú levelet, mert azt nagyon szeretem, csak senki sem küld nekem.

– Írni fogok – ígértem.

17

A legegyszerűbb dolog
–
Az elegáns bosszú
–
Ami a gitár tokjában van

Másnap reggel elmentem a fényképészhez, hogy útlevélképet készíttessek magamról. Leültem a székre, a mester pedig szakértő tekintettel szemügyre vette az ábrázatomat. Nem kérdezett semmit, csak előhozott valahonnan egy fehér porfélét, és a jobb arcfelemet bepúderezte. Ezután gondosan úgy állította be a felvétel szögét, a megvilágítás fényerejét, hogy a folt eltűnjön a fényképről. Belenéztem a lencsébe, és a fényképész utasítását követve halovány mosolyra igazítottam a szám környékét.

– Holnaputánra kész lesz, lehet jönni érte – közölte a mester.

Hazatérve felhívtam a bácsikámat, hogy talán néhány hétig házon kívül leszek. Elnézést kértem a váratlan közlés miatt, és bevallottam neki, hogy Kumiko fogta magát, és elköltözött. A tőle kapott levél szerint valószínűleg soha többé vissza sem jön, tehát most egy időre – nem tudom, mennyire – én is elmennék. Ilyenformán mégis megmondtam neki. Miután végeztem a kissé elnagyolt magyarázattal, a nagybácsi egy darabig eltöpren-

gett a hallottakon, mert semmit sem hallottam a vonal túlsó feléről.

– Pedig én abban a hiszemben voltam – sóhajtott fel –, hogy ti ketten Kumikóval egész jól megvagytok.

– Az igazat megvallva, én magam is – ismertem be.

– Nem kell beszélned róla, ha nincs hozzá kedved, de volt valami kézzelfogható indoka annak, hogy otthagyott?

– Talán az, hogy szeretője volt – közöltem.

– Úgy sejted?

– Nem, nemcsak sejtem, ő maga írta meg nekem levélben.

– Vagy úgy… hát így áll a helyzet.

– Hát valahogy ilyenformán.

A bácsikám erre ismét sóhajtott egyet.

– Nincs semmi bajom, minden rendben – fűztem hozzá vidáman, hogy megvigasztaljam. – Mégis arra gondoltam, hogy egy kis időre elutazom innen. Nem ártana egy kis környezetváltozás, legalább nyugodtan gondolkozhatom majd.

– Van valami elképzelésed arról, hogy *hová* mégy? – érdeklődött erre a bácsikám.

– Talán Görögországba – hazudtam –, van ott egy barátom, aki már annyit unszolt, hogy látogassam meg.

Lehetetlennek tűnt mindent részletesen és érthetően elmagyaráznom, tehát lódítottam egy kicsit. Ez így sokkal jobban hangzott.

– Jó – mondta a nagybácsi. – Tedd azt. A holmidat hagyhatod, úgysem akarom mostanában másnak kiadni a házat. Te

meg még fiatal vagy, újrakezdheted az életedet. Menj csak jó messzire! Kikapcsolódni… Görögország… az ám a jó!

– Köszönök mindent – mondtam, majd azért hozzátettem: – Ha valakinek mégis kellene a ház, nyugodtan ki lehet dobni a dolgaimat, nincs itt semmi komolyabb, amiért kár lenne.

– Jól van, na. Majd meggondolom. Mondd csak, mikor a múltkor valami olyasmit mondtál, hogy az „áramlat megszakad”, az kapcsolatban volt Kumiko ügyével?

– Igen, valamelyest.

– Mit szólnál, ha valamikor benéznék hozzád? – kérdezte a bácsikám rövid gondolkodás után. – Szeretném látni, hogy mi a helyzet. Úgyis régen jártam már arrafelé.

– Nekem bármikor jó – egyeztem bele. – Nincs semmi különösebb dolgom.

Mikor befejeztem a beszélgetést, elhatalmasodott rajtam egy érzés. Furcsa, hogy pár hónap leforgása alatt így elsodortak az események a nagybácsimtól. Már más-más világba kerültünk. Láthatatlan, magas és vastag fal emelkedik közöttünk. Ez választja el az ittenit és a túlnanit. A nagybátyám ott van, én meg itt.

*

Két nap múlva eljött hozzám. Észrevette az arcomon a foltot, de nem szólt semmit. Talán nem is tudta, mit lehet mondani erre. Azért látszott rajta, hogy furcsállva húzza össze a szemét. Ajándékot is hozott, egy üveg skót whiskyt, és az Odavara állomáson vásárolt hozzá némi harapnivalót.

Kiültünk a tornácra, ott ettünk-ittunk.

– Jó itt. A városi lakásban nincs ilyen hely – bólogatott a bácsikám. – Az ember szíve örül, hogy üldögélhet végre egy kicsit a tornácon.

Jó ideig nézte a fehér, még csak háromnapos holdat, melyet mintha éppen kifényesített volna valaki. Nekem különösnek tűnt, hogyan is lebeghet egy ilyen tárgy olyan sokáig egyfolytában odafönn.

– Honnan van az a folt? – kérdezett rá a nagybácsim, csak úgy mellesleg.

– Magam sem tudom – válaszoltam, lenyelve egy korty whiskyt. – Egyszerre csak észrevettem, hogy ott van. Egy héttel ezelőtt kijött rajtam. Jobb lenne részletesebben, de az a baj, hogy nem tudok róla semmi többet.

– Orvos látta?

Ingattam a fejemet, hogy nem.

– Azt sem értem – folytatta hogy van-e valami ok-okozati összefüggés *ennek* feltűnése és Kumiko eltűnése között.

Megráztam a fejemet.

– Ez jóval később keletkezett, mint hogy Kumiko elhagyott. Mindenesetre ez volt a sorrend, hogy van-e kapcsolat a kettő között vagy nincs, azt már nem tudom.

– Ki hallott ilyet, hogy csak úgy váratlanul megjelenik egy anyajegy!

– Senki, én sem. Mi mást tehetnék, mint hogy megszokom, jóllehet nem tudok számot adni róla, mitől kaptam. Persze, magam is meglepődtem, valósággal megrázott, amikor először megpillantottam. Visszataszítónak láttam a saját képemet, meg

arra gondoltam, hogy most már egész életemben viselnem kell majd. Ám ahogy teltek a napok, nem is tudom, hogyan, de nem nagyon figyelek már oda. Annyi baj legyen! Nem törődöm vele.

– Aha – mondta a nagybácsi, de még egy darabig gyanakodva méregette az arcom jobb oldalát.

– Ha így gondolod, az jó. Végeredményben a te problémád. Ha mégis kell orvos, én ismerek egyet.

– Köszönöm, de most nem akarok hozzá fordulni. Az az érzésem, hogy úgyis hiába tenném.

Bácsikám karbafont kézzel ült és az égre nézett, ahol a megszokott csillagokat éppen nem lehetett látni, helyettük a háromnapos hold ragyogott.

– Régen nem beszélgettünk már ilyen nyugodtan egymással. Azt hittem, békén hagyhatlak, hiszen jól megvagytok itt. Különben sem szeretem magam beleártani mások dolgába.

Mondtam, hogy tudom.

Nagybácsim rázogatta egy kicsit a jeget az italában, aztán húzott belőle egyet.

– Nézd csak, én nem tudom, mi minden történik mostanában körülötted. Valami áramlás megakadt, a ház aurájával is van valami, Kumiko elment, egy napon kiütött rajtad valami anyajegy, hirtelen mehetnéked támadt Görögországba… na, mindegy. Azt mondod, mindenkivel megeshet az, hogy a nő lelép, vagy kiütés támad az arcán. Érdekes, velem viszont nem, igaz? Szóval, ha nem akarsz magyarázatokba bonyolódni, úgy is jó, úgysem akarok beleszólni a dolgodba. Mégis azt hiszem, érdemes lenne végiggondolnod, mi a legfontosabb számodra, és ahhoz igazítani a többit.

Bólintottam.

– Gondolkoztam én ezen eleget, de úgy összebonyolódtak a dolgaim, hogy nem tudom egyenként szétszedni, rendberakni őket.

A nagybácsim elmosolyodott.

– Fortélya van annak. Meg kell találnod a nyitját. Az emberek ezt nem tudják, így többnyire rosszul döntenek. Ha meg belebuktak, egyre csak panaszkodnak, vagy másra hárítják a felelősséget. Sorolhatnám a példákat vég nélkül, de őszintén szólva, nézni is rossz az ilyesmit. Merem állítani, hogy a fortély, a dolgok nyitja először akkor bukkan elő, amikor nem is túl fontos helyeken rakosgatunk, szóval rendezkedéssel indul. Viszont ha A-tól Z-ig akarsz sorrendet rakni, ne az A-tól kezd, hanem az XYZ környékéről. Mondod, hogy összebonyolódtak a dolgaid, nem tudod rendbe rakni őket. De figyelj csak, nem a legfelső szinten kell kezdeni a megoldást. Ha valami fontos dologgal boldogulni akarsz, jobb, ha valami lényegtelennel kezded. Valami egészen ostobán egyszerű dologgal, amit bárki egyszeribe' átlát, elég egy kicsit gondolkodnia, hogy rögtön boldoguljon vele. Erre a marhaságra aztán bőven rá kell szánni az időt.

Nem vagyok valami nagy kereskedő, igaz, de azért Tokió főutcáján, a Ginzán van négy-öt üzletem. Ahogy vesszük, de egyik se túl nagy szám, annyira legalábbis nem, hogy különösebben dicsekedhetnék vele. Ám ha az egészet csakis a *siker és kudarc* szempontjából nézzük, egyszer sem buktam bele még üzletbe. Miért? Mert mindig megtaláltam a dolgok nyitját. Abban a butaságban, amin mindenki túllép, mert törtet előre, mert túl egyszerűnek tűnik. Én azonban nem így teszek, a hülyének tűnő ötletnél időzöm a leghosszabban, mert tudom, hogy ké-

sőbb annál jobban fognak menni a dolgok, minél kevésbé sajnálom rááldozni az időt egy-egy marhaságra.

Itt a bácsikám kortyolt egyet a whiskyből, majd folytatta:

– Vegyünk egy példát. Valahol nyitni akarunk egy üzletet. Legyen étterem vagy bár, mindegy. Képzelj csak el valahol egy boltot. Több helyszín közül is választhatsz, de döntened kell valamelyik mellett. Mi a teendő?

Gondolkodtam egy darabig.

– Ebben az esetben először is számolni kell – mondtam. – Mennyi a lakbér vagy a bérleti díj, mekkora a kölcsön törlesztőrészlete havonta, hányan férnek be a vendéglőbe, hogyan alakul a forgalom, mennyi bevételt hoz egy vendég, hogy áll az alkalmazottak bére, nyereségküszöb, meg ilyesmi…

– Akik így tesznek, többnyire bele is buknak – nevetett a nagybácsim. – Megmondom, hogy én hogyan csinálom. Ha egy hely megtetszik, álldogálok előtte naponta három-négy órát, és jól megfigyelem az arrajárók arcát. Nem kell semmire sem gondolni, számolgatni, csak nézni, miféle emberek mennek el az üzlet előtt, milyen képet vágnak hozzá. Mondjuk egy héten át, igen, legalább annyi idő kell hozzá. Ezalatt szemügyre lehet venni három- vagy négyezer járókelőt. Hát ehhez kell minimum egy hét, ugye. Van úgy, hogy még több. De menet közben egyszerre csak megérti az ember, és minden kiderül, mint amikor feloszlik a köd. Mármint az, hogy valójában milyen hely is az. Mit igényel. Ha egészen mást, mint amit mi akarunk, akkor: annyi. Irány a következő helyszín, és minden ugyanúgy kezdődik elölről. Ám hogyha van közös nevező a hely által megkövetteltek és a mi igényeink között, vagy meg tudunk egyezni, akkor már megragadtuk a siker farkát. Akkor pedig a miénk, ha-

csak ki nem engedjük a markunkból. Evégett kell esőben, hóban kitartani és a saját szemünkkel figyelni a jónépet. Számolni később is lehet akármennyit. Én, kérlek, gyakorlati ember vagyok. Csak abban bízom, amiről a saját szememmel meggyőződtem. A teóriák, hatásvizsgálatok, statisztikák meg mindenféle izmusok és elméletek azoknak valók, akik többnyire képtelenek a saját szemükkel látni. Márpedig az emberek nagy része nem lát a szemétől. Azt nem tudom, hogy ez miért van így. Pedig, ha nekidurálja magát, bárkinek sikerülhet.

– És a varázsütés, olyan nincs? – vetettem közbe.

– Van az is – hangzott a nevetéssel kevert válasz. – De nemcsak az. Szerintem neked is a legegyszerűbb dologgal kellene kezdened. Például kiállni az utcasarokra, és mindennap nézni az arrajárók képét. Csak semmi kapkodás. Keserves, tudom, ott kuksolni és pocsékolni az idődet.

– Ez azt jelenti, hogy még maradjak? – érdeklődtem.

– Nem, szó sincs róla, hogy én valami olyat mondtam volna, hogy menj vagy maradj. Ha menni akarsz Görögországba, eredj, ha kedved tartja, ha meg maradni akarsz, az se baj. Te döntsd el a fontossági sorrendet. Csak azt nem értem, mitől romlott el ilyen gyorsan a dolgotok Kumikóval, mikor te is jól megvoltál vele, meg ő is veled. Te sem érted, mi?

– Nem én.

– Nahát, akkor, amíg nem tudsz meg valami biztosat, jó lenne, ha gyakorolnád magad a dolgok meglátásában. Nem szabad félni attól, hogy elvesztegeted az idődet. Bőségesen ráfordítani az időt valami lényegtelenre, bizonyos értelemben a legkifinomultabb bosszú.

– Bosszú – kicsit meglepődtem, hogy ezt a szót használja. – Az meg minek? Miért kellene nekem elégtételt venni?

– Majd idővel megérted – mondta nevetve a bácsikám.

*

Összesen egy órát iddogáltunk együtt a tornácon. Ezután a bácsikám „hogy elszaladt az idő” felkiáltással felszedelőzködött és elment. Egyedül maradva az oszlopnak támasztottam a hátam, és bámultam a holdfényes kertet. Egy darabig mélyen be lehetett még szívni a realitások levegőjét, melyet a bácsikám maga után hagyott. Régen nem éreztem már ilyen megkönnyebbülést.

Néhány óra múltán azonban ez a hangulat lassan eloszlott, és a környéket ismét megülte a sápadt szomorúság. Végeredményben én ebben a világban maradtam, a bácsikám pedig a másikban.

*

Tehát azt állította, hogy az igazán egyszerű dolgokkal kell kezdeni a gondolkodást. Viszont nem tudtam volna megmondani, melyik ügy egyszerű, melyik bonyolult. Épp ezért másnap reggel megvártam, míg levonul a reggeli csúcsforgalom, és bementem a sindzsukui városközpontba. Egy helyen megálltam, és *tényleg* hozzáfogtam nézni az emberek ábrázatát. Fogalmam sem volt róla, hogy ez mire való, de azt tudtam, hogy a semmittevésnél azért mégiscsak jobb. Kísérletnek megjárta, hogy csömörig bámuljam az embereket, tehát akkor tegyünk próbát vele. Legalábbis baj nem származhat belőle. Nekem ez „egyszerű”, lehet, hogy valamit sugallat is lesz belőle idővel.

Először leültem az állomás előtt egy virágágyás szélére, és vagy két órán keresztül néztem a járókelőket, de azok túlságosan sokan voltak és siettek. Így nehéz lett volna bárkinek is jobban megfigyelni az arcát. Ráadásul – mivel sokáig ültem ott – kiszúrt magának egy csavargó külsejű fickó, és egyfolytában beszélgetni akart. A rendőr is elsétált néhányszor előttem, alaposan megnézve magának. Az állomás előtti nézelődést feladva, kerestem magamnak valahol egy másik, megfigyeléseimhez alkalmasabb, nyugodtabb helyet.

Átmentem a felüljáró alatt a Sindzsuku állomás nyugati oldalára, egy darabig ide-oda csellengtem, majd megállapodtam az egyik felhőkarcoló mellett. Egy kis parkra leltem ott. Leültem az egyik, italtól kissé ragadós padra, és onnan már kedvemre tudtam nézegetni az arrajárókat. Nem is voltak olyan sokan, mint az állomás előtt, nem járkáltak arrafelé csavargók sem, zsebükben lapos üveggel. Vettem a *Dunkin'*-nál fánkot meg kávét, megtette ebéd helyett, elvoltam vele egész nap. Este pedig a csúcsforgalmat megelőzve szépen hazamentem.

Eleinte mindig a kopaszodókat vettem észre leginkább. A Kaszahara Mei-féle felmérés technikája belém ivódott. A szemem magától megakadt a „fenyő", a „bambusz" és a „szilvavirág" típusú fejeken. Gondoltam is, hogy ezzel az erővel felhívhatnám a lányt, menjünk el megint dolgozni a parókakészítőknek.

Ám néhány nap múltán már nem gondoltam semmire, csak néztem az arcokat. A legtöbb arrajáró a felhőkarcolók irodáiban dolgozó tisztviselő volt. A férfiak fehér ingben, nyakkendősen, aktatáskával, a nők többnyire tűsarkú cipőben. Aztán voltak olyanok, akik az épületekben lévő éttermekbe, üzletekbe igyekeztek, vagy a legfelső emeleteken lévő tetőkilátókhoz vitték fel

a családot, meg láttam olyanokat, akik egyszerűen csak mentek: valahonnan valahová. A legtöbben nem siettek túlságosan. Én meg minden különösebb cél nélkül bámészkodhattam. Amikor nagy néha valaki felkeltette a figyelmemet, jól megnéztem az arcát, és sokáig követtem a tekintetemmel.

Ez így ment egy héten át. Délelőtt tíz tájban, amikor másoknak már elmúlt a munkába indulás ideje, magam is bevillamosoztam Sindzsukura, letelepedtem a szokásos padra, és délután négyig úgyszólván mozdulatlan ültem ott. Feszülten figyeltem az arcokat. Csak akkor jön rá az ember, ha megpróbálja: ahogy követi az elvonuló embereket a tekintetével, a feje teljesen kiürül, mintha kihúznák az üvegből a dugót, és kiöntik, ami benne van. Nem szóltam egy szót sem hozzájuk, és hozzám sem szólt senki. Néha úgy éreztem, hogy már odanőttem a kőpadhoz, amelyen ülök.

Azért egy ízben előfordult, hogy megszólítottak. Egy jól öltözött, sovány, középkorú nő volt. Jól állt rajta a rózsaszín kosztüm, teknőckeretű napszemüvege volt, fehér kalap, fehér hálós táska egészítette ki öltözetét. Szép lába volt, meglehetősen magas, makulátlan fehér szandál a lábán. Smink ugyan volt rajta, de nem ízléstelenül, vakolatszerűen. Ez a nő kérdezte meg tőlem, hogy mi bajom van. Nézem az emberek arcát, válaszoltam erre. Mi a célom ezzel, érdeklődött. Semmi különösebb célom nincsen, válaszoltam.

A táskájából *Virginia Slim* cigarettát vett elő, kis arany öngyújtóval rágyújtott, és engem is kínált. Megráztam a fejem. Erre levette a napszemüvegét, és alaposan szemügyre vett. Pontosabban a foltomat fürkészte. Viszonzásul én meg a szemébe bámultam, de képtelen voltam benne felfedezni bármilyen érzelmi jellegű rezdülést. Két hibátlanul működő szempár csu-

pán. Kis pisze orr, vékony ajkak, gondosan kirúzsozva. A korát nehezen tudtam volna pontosan megállapítani, de talán a negyvenes éveinek közepén járhatott. Első látásra ugyan ennél fiatalabbnak tűnt, de később felfedeztem az orra tövéből kiinduló sajátságos ráncokat, melyektől kissé hervadt benyomást tett rám.

– Van pénze? – tette fel a kérdést.

Meglepődtem.

– Pénzem? Miért érdekli?

– Csak úgy kérdezem: nincs-e pénzszűkében.

– Nem, most nincs különösebb gondom a pénzzel.

A nő fürkészve nézett, amíg beszéltem, szája egy kicsit félregörbült, de figyelmesen meghallgatott. Egyszer csak feltette a napszemüvegét, a csikket ledobta a földre, felegyenesedett és hátra se nézve faképnél hagyott. Csodálkozva néztem utána, míg el nem tűnt a tömegben. Kissé hibbantnak tűnt, de ahhoz képest elég rendesen volt öltözve. Eltapostam a cigarettáját a cipőm talpával, és lassan körülnéztem. Még mindig ugyanaz a való világ vett körül, mint addig. Az embereknek megvolt a maguk célja, valahonnan valahová igyekeztek. Egyet sem ismertem közülük, és köztük sem volt senki, aki engem ismert volna. Mélyet sóhajtottam, és tettem a dolgom: gondolkodás nélkül nézegettem őket.

Összesen tizenegy napot ültem ott. Mindennapi eledelem a fánk meg a kávé, feladatom néhány ezer ember alapos szemrevételezése volt. Eltekintve az engem megszólító, jól öltözött hölggyel folytatott értelmetlen társalgástól, tizenegy napon keresztül nem szóltam senki máshoz egy szót sem. Nem csináltam

semmit, nem is történt semmi különös. Az idő majdnem teljesen üresjáratban, tartalmatlanul telt el, és nem mentem vele semmire. Változatlanul egy bonyolult útvesztőben tévelyegtem. Még a legegyszerűbb gubancot sem sikerült kibogoznom.

Ám a tizenegyedik nap késő délutánján különös dolog történt. Vasárnap volt, és egy kicsit tovább bámészkodtam a szokásosnál. Ilyenkor másfajta népek járnak Sindzsukuban, nincs csúcsforgalom. Megakadt a szemem egy fiatalemberen, aki gitártokot himbált a kezében. Olyan se túl alacsony, se túl magas típusú fiú volt. Fekete keretes műanyag szemüveget viselt, fekete haja a válláig ért. Farmernadrág, cejganyagból készült ing és egy tikkadt, eredetileg valószínűleg fehér teniszcipő egészítette ki öltözetét. Egyenesen elhaladt előttem, úgy látszott, a gondolataiba merülve. Valami mellbe vágott, ahogy ránéztem. Megdobbant a szívem. Ezt a pofát én ismerem, biztos, hogy már láttam valahol. Néhány másodperc múlva rájöttem. Azon a bizonyos estén ő énekelt a szapporói bárban! Tévedés kizárva, ő volt az!

Felugrottam és utánasiettem. Könnyen utolértem, mert kényelmesen ballagott. Felvettem a járásának ritmusát, és úgy tízméternyire lemaradva tőle követtem. Nyilván meg akartam szólítani: három éve Szapporóban énekelt ugye, meg: én hallottam énekelni abban a hokkaidói bárban. Mire ő nyilván hálálkodna (ahogy ilyenkor szokás). Én meg mit is mondhatnék? Ó, kérem, éppen akkor esett át az asszony egy abortuszon. Mostanában hagyott el. Régóta megcsalt egy másik férfival. Lehet így társalogni? Egyelőre inkább hadd menjen, amerre lát, én meg követem. Megtörténhet, hogy séta közben eszembe jut valami jobb ötlet.

A férfi távolodott az állomástól, magunk mögött hagytuk a felhőkarcolókat, átmentünk a Kósúba vezető széles főúton, és a Jojogi negyed felé haladtunk. Nem tudom, mit gondolhatott magában, de úgy látszott, nagyon töri a fejét valamin. Nem forgolódott ide-oda, mint aki eltévesztette az utat, ismerhette a járást. Egyenesen haladt, mindvégig ugyanabban az ütemben. Míg a nyomában maradtam, Kumiko műtétjének a napja járt a fejemben. Kora márciusi nap Szapporóban. Keményre fagyott föld, olykor hószállingózás. Megint ott jártam, szinte éreztem a tüdőmben a hideg levegőt, és magam előtt láttam, ahogy az emberek szája fehér felleget fúj.

Arra gondoltam, hogy talán attól a naptól kezdve változott meg minden. Kétségtelen. Ha belegondolok, igen jelentős eseménnyé vált mindkettőnk számára az a terhességmegszakítás, csak akkor még nem tudtam megítélni, hogy mennyire. Én elsősorban a *műtétnek* tulajdonítottam túlzott jelentőséget, holott lehet, hogy valami még nagyobb horderejű dolog áll az ügy hátterében.

…más megoldás nem volt… Mindkettőnk számára ez volt a leghelyesebb megoldás….Van valami, amiről te nem tudsz… Szó sincs róla, hogy valamit titkolnék előled. Nem vagyok benne biztos, hogy igaz-e vagy sem. Egyszer biztos elmondom azt, amiről talán csak neked tudnék beszélni. De nem most, nem megy…

Akkor még Kumiko nem tudta bizonyosan, hogy az a *valami* valóságos-e vagy sem. Az biztosnak látszik azonban, hogy az abortusszal, még inkább a *terhességgel* kapcsolatban lehetett. Vagy a magzattal. Lehet, hogy Kumiko megtagadta, hogy egy másik férfival való kapcsolatából fogant gyereket a világra hozzon? Nem, az nem létezik. Ő maga jelentette ki, hogy ez nem lehetséges. Az a gyerek tőlem származott, de volt ott valami,

amiről én nem tudhatok, és ez kapcsolódik ahhoz, hogy Kumiko elhagyott. Tehát minden onnan indult ki.

Mi a csoda lappanghat ott titokban, sehogy sem tudtam rájönni. Egyedül hagytak engem a sötétben. Azt tudtam csak, hogy Kumiko azért nem akar többé hozzám visszatérni, nehogy *arra* a titokra fény derüljön. Kisvártatva valami halk ingerültség támadt bennem. A *valami* iránt, amit én nem láthatok. Nyújtózkodtam, mély lélegzetet vettem, hogy lecsillapodjon a szívdobogásom. A düh azonban csendesen, mint a víz, maradéktalanul elárasztotta egész valómat. Szomorú harag volt ez, sehol sem nyújtott ütközési lehetőséget, felületet, és sehogy sem lehetett kiengesztelni.

*

A férfi továbbra is ugyanabban a ritmusban lépkedett. Az Odavarába menő vasútvonalon is áthaladtunk már, a vásárlóutcát is magunk mögött hagytuk, ahol a boltok sorjáztak, a szentélyt is, a mellékutcákat. Igyekeztem, hogy ne lásson meg, hol hosszabb, hol rövidebb távolságból követtem. Világos volt, hogy egyáltalán nem vett rólam tudomást, mivel mindvégig egyetlenegyszer sem fordult hátra. Arra gondoltam, hogy nyilván valami nem mindennapi hely felé igyekszik, melyet jól ismer, mert egyáltalán nem forgolódott, nem nézett körül. Kíváncsi lettem volna, ugyan miféle gondolatokban merülhet el ennyire. Vagy éppenséggel nem gondol semmire sem?

Kisvártatva az ember befordult egy kis utcába, ahol egyemeletes faházak sorakoztak egymás mellett. A keskeny út ódon, szorosan egymás mellé épített épületek között kanyargott. Furcsamód embernek színét sem lehetett látni a környéken. Nyilván azért, mert a környékbeli házak fele lakatlanul állt. Az ilyen épületek bejáratánál egy tábla hirdette, hogy a helyére új épüle-

tet akarnak majd építeni. Helyenként drótkerítéssel körülvett, gazzal benőtt üres telkek tátongtak, mint a kihúzott fog helye. Valószínűleg azt tervezhették, hogy a közeljövőben az egész tömböt lebontják, helyére új házakat építenek. Ahol még laktak, a szűk előkertekben tölcsérvirág, különféle cserepes növények zsúfolódtak össze. Háromkerekű kisbiciklik hevertek az udvaron, az emeleti ablakokban törülköző, gyermekfürdőruha száradt. Néhány macska heverészett az ablakok alatt vagy az ajtónál, és lustán végigmérték az arrajárót. Érdekes, hogy embert nem lehetett látni, pedig még világos volt. Nem tudtam tájékozódni, hol is vagyok tulajdonképpen, merre van észak, merre dél. Talán a három nagy városrész, Jojogi, Szetagaja és Haradzsuku között terült el ez a városrész, de nem voltam benne biztos. Akárhogy is, ottfelejtették egy nagyváros közepén észrevétlen meglapulva. Talán a szűken kanyargós, autóval úgyszólván járhatatlan mivolta miatt nem vetettek rá szemet az ingatlankereskedők. Aki odatévedt, mintha húsz-harminc esztendőt lépett volna vissza az időben. Ráébredtem, hogy az addig zajos közlekedés lármája elült, mintha valami felszívta volna. A gitártokot hordó férfi rátért erre a félreeső, girbegurba útra, majd az egyik ház előtt megállt. Benyitott, belépett, majd betette maga után az ajtót. Úgy látszott, hogy nem volt kulcsra zárva. A szemben lévő telek drótkerítésének támaszkodva egy darabig nézegettem a házat. Szokványos, többlakásos, egyemeletes épület volt, jól ismertem az ilyenek beosztását is, mert jó ideig laktam ilyen helyen diákkoromban, albérletben. Az előszobában láda a cipőknek, a folyosón kint a közös vécé, tenyérnyi teakonyha. A lakótársak is diákok vagy még nőtlen fiatalok voltak, akik dolgoztak már valahol. Ez a ház azonban semmi jelét nem mutatta annak, hogy laknának benne. Egy hang sem hallatszott, semmi sem mozdult. Dekorlemezzel borított ajtó névtábla nél-

kül. Valószínűleg nemrég téphették le róla, mert téglalap alakú, kifakult folt maradt utána. A meleg még délután is rekkenő, de az ablakok kivétel nélkül zárva, függönyök szorosan behúzva.

Lehet, hogy ez az épület is lebontásra volt ítélve a többiekkel együtt, ezért nem volt lakója már. Akkor viszont mit akart ott ez az ember a gitártokkal? Vártam, hátha kinyílik utána valamelyik ablak, de hiába, semmi sem mozdult.

Minek pocsékoljam az időmet ezen a néptelen utcán, gondoltam, és én is benyitottam az ajtón. Persze, nem volt kulcsra zárva, könnyen bejutottam. Ott álltam az ajtóban, lestem befelé a sötétbe, mi lehet ott, de először nem nagyon láttam semmit. A csukott ablakok miatt megrekedt odabent a hőség, és olyan szag terjengett, ami hasonlított ahhoz, amit a kút fenekén éreztem. A melegtől átnedvesedett hónom alatt az ing, és a fülem mögött elindult lefelé egy izzadságcsepp. Nekiduráltam magam, beléptem, és csendesen behúztam magam mögött az ajtót. Gondoltam, van valahol egy postaláda vagy valami, azon névtábla (ha ugyan van ilyen), hátha megtudom, ki lakik itt. Ekkor hirtelen rájöttem, hogy valaki van ott. És rám szegezi a szemét.

A bejárattól jobbra egy jókora cipősszekrény állt, annak árnyékában rejtőzött az a *valaki.* Visszafojtott lélegzettel meredtem én is a forró sötétségbe. Akit eddig követtem, a gitártokot cipelő fiatalember bújt meg ott. Mihelyt beléptem, elrejtőzött a szekrény mögé. A torkomban dobogott a szívem, de olyan erővel, mintha szöget akart volna beverni. Mi a fenét kereshet itt ez az ember, gondoltam, biztos lesben állva várta, hogy bejövök.

– Jó napot – szólaltam meg elszántan. – Elnézést, szeretném megkérdezni, hogy…

Ebben a pillanatban valami a vállamra csapódott, méghozzá iszonyú lendülettel. Mi a nyavalya, gondoltam, de még fel sem fogtam, mi történt. Csak annyit éreztem, hogy támadás ért, csaknem elsötétült előttem a világ. Csak álltam ott, földbe gyökerezett lábbal, és csupán a következő pillanatban kapcsoltam. Baseballütővel támadt rám a férfi, majomszerű gyorsasággal ugrott elő a rejtekhelyéről, és furkójával teljes erőből lesújtott a vállamra. Látta, hogy meglepett, és máris emelte megint, hogy még egyszer üssön. Ki akartam térni előle, de már késő volt, ezúttal a bal vállamra kaptam egyet, de akkorát, hogy egy ideig nem is éreztem a karomat. Érdekes módon nem fájt. Olyan érzéstelen volt, mintha eloszlott volna a végtagom és maradt helyén a puszta lég.

Ekkor azonban teljesen reflexszerűen belerúgtam ellenfelembe. Középiskolás koromban egy karatés barátomtól (akinek fokozata is volt) tanultam – nem hivatalosan – néhány alapvető technikát. Akkor napokon át csak egyfajta rúgást gyakoroltatott velem. Semmi cifrázás, mondta, csak minél erősebben, minél magasabban, a lehető legközelebbről kell végrehajtani. Hogy ha bajba kerülsz, soha el ne feledd, hogy alkalmasint ez a leghatásosabb. Igaza volt. A gitáros el volt foglalva bunkója csóválgatásával, nem számolt azzal az eshetőséggel, hogy az áldozat visszarúg. Kétségbeesésemben nem is nagyon céloztam, erőt sem tudtam igazán kifejteni, nem tudom, hol értem el, de támadóm baseballütője mégis megállt a levegőben, mintha a filmet kimerevítették volna, az ember meg csak nézett rám kidülledt szemmel. Na erre már bevittem neki egy pontos, altestre célzott, erős rúgást. A heves fájdalomtól görcsösen összerándult, ki is tudtam csavarni kezéből a furkót. Ezúttal teljes erőből oldalba rúgtam. El akarta kapni a lábamat, de én voltam a gyor-

sabb, kapott még egyet, aztán megint egyet ugyanoda, majd a combjára az ütővel. A férfi felhördült és a padlóra gurult.

Először még félelemből, ijedtségemben felizgulva ütöttem-rúgtam, védekezve, nehogy ő tegye velem ugyanezt. Amikor azonban a padlóra került, egyértelműen erőt vett rajtam a dühroham. Valamivel előbb már, séta közben, Kumikóra gondolva feltámadt bennem valami indulat, mely nem is múlt el azóta, és szabad utat kapott, úgy elhatalmasodott rajtam, mint egy tűzvész. Gyűlölettel határos vad harag tombolt bennem. Megint rávágtam a combjára. Tajtékos nyál csordult ki a szája szélén. Bal karomba visszatért az élet és sajogni kezdett. A fájdalom csak fokozta a dühömet. Az ember arca eltorzult, a karjánál fogva felrángattam, és mivel bal kezem nem mozgott jól, eldobtam a botot, egyúttal az arcába vágtam a jobbal. Addig ütöttem, míg az öklöm egészen el nem zsibbadt. Eszméletlenre akartam verni. Elkaptam a nyakát, s a padlóhoz vertem a fejét. Életemben eladdig soha nem verekedtem még, soha nem ütöttem meg teljes erőmből senkit. Mégsem tudtam abbahagyni, magam sem tudtam, miért. Pedig az eszemben volt, hogy abba kellene már hagynom, most már aztán elég! Ez már túl sok! A fickó már fel sem tud állni. Mégsem tudtam visszafogni magam. Valósággal kettéhasadtam, az *egyik* énem már képtelen volt lefogni a *másikat.* Erőt vett rajtam a hideg indulat. De látom, hogy a fickó röhög. Miközben csépelem, vinnyogva nevet rajtam. Minél jobban ütöm, annál inkább. Végül már az orrán-száján dől a vér, taknya-nyála összefolyik, de csak hihihi, egyre hangosabban vihog tovább. Hát ez megőrült! Abbahagytam az ütlegelését, felálltam.

Ahogy körbenéztem, egyszer csak megakadt a szemem a szekrényhez támasztott gitártokon. Otthagytam a fickót, hadd

röhögjön, a tokot lefektetve, kikapcsoltam a zárat és felnyitottam a fedelet. Nem volt a dobozban semmi. Se gitár, se gyertya a mutatványhoz. Az ember köhögött már a nevetéstől, ahogy rám nézett. Fulladozni kezdtem, a benti levegő, a fülledt meleg egyszerre elviselhetetlen lett. Nem bírtam tovább a doh és izzadság, a véres hányadék szagát, fojtogatott belülről a harag meg az utálat. Föltéptem az ajtót, kiugrottam és becsaptam. A környéken még mindig sehol egy teremtett lélek. Egy nagy barna macska vágott át az üres telken anélkül, hogy rám nézett volna.

Magam mögött hagytam a tömböt anélkül, hogy bárki észrevette volna, hogy arra jártam. Nem tudtam, merre tartsak, de menetközben rátaláltam egy buszmegállóra, ahonnan ment járat a sindzsukui állomás irányába. Míg a buszra vártam, igyekeztem valamennyire kilihegni magam, összeszedni a gondolataimat. Egyik sem sikerült, csak kapkodtam a levegő után és zúgott a fejem. *Mindegyre csak az arcát láttam.* Lelki szemeim előtt folyton visszatért az ember képe. Úgy tettem, mint a nagybácsim, csak néztem a járókelőket az utcán, egyedül azon igyekezve, hogy megtaláljam a legegyszerűbbnek látszó gubancot, hogy megoldjam. Amikor felszálltam a buszra, egy emberként fordult felém az utazóközönség. Meglepetten néztek végig rajtam, láttam a tekintetükből, milyen rossz érzés foghatta el őket. Azt hittem, hogy a foltos arcom miatt, de aztán – bizonyos idő kellett hozzá – rájöttem, hogy az ingemre fröccsent vér (többnyire csak a fickó orra vére volt) és a még mindig öntudatlanul a kezemben szorongatott baseballütő látványa rémíthette meg őket.

A botot különben haza is vittem és bedobtam a szekrénybe.

Azon az éjjel hajnalig nem aludtam el. A bal karom, melyre a fickó lesújtott, jól megdagadt és lüktetve fájt. A jobb kezem ujjai még mindig érezték, ahogy az öklömmel újra és újra lesújtottam arra az emberre. Azon kaptam magam, hogy még mindig harcra készen, erősen ökölbe szorítom. Megpróbáltam kilazítani, de az ujjaim nem akartak szót fogadni. Semmiképp sem akartam még elaludni. Ha most elszunnyadok, mondtam magamnak, biztos rémálmok jönnek majd rám. A konyhaasztalnál a bácsikám whiskyjét iszogattam, csak úgy, tisztán, minden nélkül, és a halkra állított kazettás magnómat hallgattam, hogy valahogy mégis lecsillapodjak. Szerettem volna beszélni valakivel, elmesélni neki, mi történt. Az asztalra állítottam a telefont, és órákig csak azt bámultam, arra gondolva, hogy hívjon fel már végre valaki. Nem bánom, bárki legyen is, lehet az a furcsa, rejtélyes női hang, vagy akárki, csak beszéljen. Értelmetlen, mocskos szavakkal is beérem, legyen bármilyen utálatos, szerencsétlen duma, csak szóljon már végre valaki hozzám.

A telefon azonban hallgatott. Mire lehajtottam a kis híján fél üveg skót whiskyt – már pirkadt is odakint. Agyba bújtam, és elnyomott az álom. Előtte még könyörögtem, hogy ne, csak most ne álmodjak semmit, legyen minden tiszta fehér és üres.

Persze, hogy jött az álom. Ahogy tartottam is tőle, megjelent a fickó a gitártokkal. Pontosan ugyanaz történt megint, mint a valóságban. Mentem utána, be az ajtón, rám vágott a baseballütővel, én meg csak ütöttem, csépeltem, ahogy értem. És persze folyt a tajték a száján, miközben rázta a nevetés. Majd kést vett elő a zsebéből. Kis bicska volt, de félelmetesen élesnek látszott, megcsillant rajta a függöny hasadékán beszűrődő alkonyat fénye. Ám szó sem volt róla, hogy ezzel megtámadjon. Levetkőzött meztelenre és, mintha almát hámozna, kezdte a késsel a

maga bőrét lehántani. Fennhangon hahotázva egyre-másra vagdosta magáról a bőrt. Dőlt belőle a vér, és fekete tócsaként gyűlt alatta a padlón. Jobb kezével nyúzta a balt, majd a vértől lucskos ballal a jobbat. Végül a férfi egy nagy vöröslő húskolonccá változott, de még így is – kitátva fekete lyukhoz hasonlító szájnyílását – egyre csak nevetett. A véres húsban szemgolyója forgó fehér gömbhöz volt hasonló. Hátborzongató kacagással vetette lenyúzott bőrét az ágyra, és hangosan súrlódva az ágyneműhöz, húzni kezdte felém. Menekültem volna, de nem mozdult a lábam. Betakart a nyirkos bőrével, mely egyre szorosabban ragadt rám és egyre súlyosabbnak éreztem. Tócsákban állt a vér, a szaga megülte a szobát. Vastag hártyaként feszült a testemre, tagjaimra, még az arcomra is. Elsötétült a szemem előtt minden, csak a nevetés visszhangzott a szobában. Ekkor felébredtem.

Teljesen felkavarva és kiborulva. Először fel sem tudtam fogni, mi van velem. A kezemen rángatóztak az ujjak. Ugyanakkor azonban egyvalamivel végre dűlőre jutottam.

Nem menekülhetek, és nem is kell menekülnöm. Ez a döntés született meg bennem. Mehetek én akárhová, *az* biztosan utolér. Bárhol a világon.

18

Üdvözlet Kréta szigetéről
–
Leesni a világ pereméről
–
A jó hírt csak halkan mondják

Az utolsó percig gondolkodtam rajta, de végül mégsem mentem el Krétára. Az egykor Kanó Krétának nevezett nő, Görögországba való indulása előtt éppen egy héttel, eljött hozzám egy nagy papírzacskó ennivalóval, és vacsorát készített nekem. Evés közben alig váltottunk néhány szónál többet.

– Úgy tűnik, hogy mégsem megyek veled Krétára – jegyeztem meg, miután az étkezés befejeztével rendet raktunk a konyhában. Úgy látszott, nem is találta különösebben meglepőnek a szavaimat, inkább úgy fogadta, mint ami könnyen belátható. Ujjával rövidre vágott hajában turkálva így szólt:

– Persze, nagyon-nagyon sajnálom, hogy nem akar velem jönni, de beletörődöm. Ne féljen, egyedül is el tudok menni a szigetre.

– Az előkészületek befejeződtek? – kérdeztem.

– Többnyire igen. Nagyrészt mindent beszereztem, ami kell. Megvan az útlevelem, lefoglaltam a repülőjegyet, utazási csekket váltottam, nem viszek komolyabb csomagot magammal, van egy táskám, az elég.

– A nővéred mit szólt hozzá?

– Nagyon jó testvérek vagyunk, és ezért igen keserves lesz a távollét. Mindkettőnknek. A nővérem azonban elég okos ahhoz, hogy belássa, mire van szükségem – magyarázta, és halványan rám mosolygott. – Szóval, Okada úr úgy gondolja, hogy jobb, ha itt marad egyedül, igaz?

– Aha – mondtam, és felálltam, hogy vizet melegítsek kannában a kávénak. – Úgy tűnik. Igaz, sokat töprengtem rajta mostanában. El lehet mennem innen, de *elmenekülni nem.* Minél messzebbre megyek, annál inkább nem. Neked mindenféle értelemben tisztába kell tenned a múltad. Elutazhatsz új életet kezdeni Krétára. De én nem.

– Kumiko asszony miatt?

– Talán igen.

– Okada úr kivárja, míg a felesége visszatér hozzá?

A mosogatónak támaszkodva néztem, hogy forr-e már a víz, de az még váratott magára.

– Őszintén szólva – vallottam be magam sem tudom, mitévő legyek. Nincs semmi kapaszkodóm, de lassanként rájöttem, hogy nekem kell tennem *valamit* az ügy érdekében. Egyszerűen csak várni, hogy visszajöjjön – értelmetlen lenne. Ahhoz, hogy visszajöjjön, saját magamnak kell kideríteni jó néhány dolgot.

– De azt még nem tetszik tudni, hogy mit, igaz?

Bólintottam.

– Érzem, hogy valami kezd formálódni. Még egyelőre homályosan, de kapcsolatok alakulnak körülöttem. Viszont erővel megragadni, előrángatni nem lehet őket. Nem tehetek mást, mint megvárom, hogy világosabbá váljék a helyzet.

Kanó Málta testvére összefonta a kezét az asztalon, és egy ideig gondolkodott a hallottakon.

– Nem lehet túl kellemes ez a várakozás – mondta.

– Az már igaz. Sokkal keservesebb, mint gondolnád. Nem tudom, végül is mire megyek itt egyedül a mindenféle félbemaradt ügyeimmel, magányosan, vég nélkül várva valamire. Őszintén megvallom, legszívesebben a hátam mögött hagynék mindent, és mennék Krétára. Mindent felejtve nekivághatnék az új életnek. Ezért vettem bőröndöt, ezért csináltattam útlevélfényképet, összeraktam az úti holmit. Tényleg el akartam menni Japánból. Ám mégsem sikerült leráznom azt az érzést, azt az előérzetet, hogy valami megköveteli, hogy *itt maradjak.* Ezt jelenti az, hogy menekülnöm nem lehet.

Kanó Málta húga rábólintott erre.

– Nézd csak – folytattam –, ez elég ostobán és primitíven hangzik, az igaz. A feleségem valahol szeretőre tett szert és elhagyott. El akar válni. Ahogy Vataja Noboru mondta, bárkivel megesik az ilyesmi. Mit görcsölök én itt ezen? Érdekel ez engem? Gyerünk Krétára felejteni, mindent újrakezdeni – mondhatnám magamnak, de én már tudom, hogy ez csak a látszat, a *valóságban* nem megy ez olyan egyszerűen. Neked sem, nem igaz? Kanó Málta, vagy talán még Vataja Noboru számára is világos. Valami számomra ismeretlen lappang még itt. Én pedig ki akarom vonszolni a napvilágra.

Felhagytam a kávéfőzéssel, eloltottam a gázt a kanna alatt, visszaültem, és a nő szemébe nézve folytattam:

– Hacsak lehetséges, szeretném visszahozni Kumikót. A két kezemmel visszahúzni *ebbe a világba.*

Azt hiszem, enélkül visszavonhatatlanul elveszne az énem. Erre csak sokára, lassan jöttem rá. Egyelőre még elég homályosan látom.

Kanó Málta testvére az asztalra kinyújtott kezeit szemlélgette, szorosan összeszorította kifestetlen ajkait. Majd mégis szóra nyitotta őket.

– Épp ezért akartam én Okada urat Krétára elvinni.

– Azért, hogy visszatarts engem?

A nő egy cseppet bólintott.

– Miért akarnál engem akadályozni?

– Azért, mert veszélyes – mondta a nő csendesen. – Ingoványos helyen jár. Most még visszafordulhatna. Elmehetnénk Krétára, ott mindketten biztonságban lennénk.

Amikor álmodozva rám nézett: kifestetlenül, műszempilla nélkül, egy pillanatra megfeledkeztem magamról. Minden előjel nélkül egyszerre csak sűrű köd borult a tudatomra. *Hol vagyok?* – gondoltam. Mit keresek én itt? Ki ez a nő? De rögtön magamhoz is tértem. Itt ülök a konyhaasztalnál, és letörlöm a verítéket a konyharuhával. Könnyebb szédülés fogott el.

– Jól érzi magát, kedves Okada úr? – kérdezte a nő aggodalommal a hangjában.

– Jól. Minden rendben – válaszoltam.

– Azt ugyan nem tudom – jegyezte meg később Kanó Málta húga –, a felesége visszatér-e vagy sem, de ha úgy vesszük, hogy sikerül visszaszereznie, vajon Kumiko asszony visszatérése után ugyanolyan boldogan élnek majd tovább, mint eddig? Erre nem nagyon van biztosíték. Nem maradhat egészen úgy minden a régiben, mintha mi sem történt volna. Gondolt már erre?

Lassan összekulcsoltam magam előtt az ujjaimat, hogy azután szétválaszthassam őket. Egy árva hang sem hallatszott a környéken. Próbáltam visszazökkenteni magamat a megszokott kerékvágásba.

– Én úgy gondoltam el – adtam meg a feleletet –, hogy ami egyszer már széttört, nem lehet helyrehozni, akármennyire is erőltetjük. Ennek a lehetősége vagy valószínűsége a legnagyobb, azt hiszem, de vannak dolgok, melyeket nem a lehetőség vagy a valószínűség mozgat.

A nő átnyúlt az asztal fölött, és könnyedén megérintette a kezemet.

– Biztosan jól meggondolta, Okada úr, ha maradni akar, ezért hát jobb is, ha úgy tesz, ahogy eldöntötte. A magam részéről sajnálom, de megértem az érzéseit. *Sok minden* történik majd Okada úrral, de kérem, ne feledkezzék meg rólam. Ugye megteszi, történjen akármi. Én is emlékezni fogok Okada úrra.

– Nem felejtelek el, ne félj.

Kanó Málta nőtestvére megint összeszorított szájjal nézett jó darabig, keresgélve a szavakat.

– Okada úr – szólt nagyon csendesen –, tudja, milyen vérgőzös, erőszakos ez a világ. Aki nem elég erős, az nem maradhat

életben. Ugyanakkor azonban nagyon fontos, hogy a legkisebb rezdülésre is figyeljünk, a leghalkabb hangra is hegyezzük a fülünket. Tetszik érteni? A jó hír az esetek többségében nem jár nagy zajjal. Ha lehet, tessék ezt megjegyezni.

Bólintottam.

– Remélem, megtalálja a kurblivasat, Kurblimadár úr – fejezte be mondandóját a nő, akit egykor Kanó Krétának neveztek. – Szajónara, a viszontlátásra.

*

Augusztus vége felé kaptam egy képes levelezőlapot Kréta szigetéről. Görög bélyeg volt rajta, a pecséten görög betűkkel. Ez bizony minden kétséget kizáróan attól a nőtől jött, akit egykor Kanó Krétának hívtak. Elképzelhetetlen volt, hogy onnan bárki más is képeslapot küldött volna nekem. Viszont feladót nem írtak rá. Nemhogy nevet, de egy árva szót sem. Csak a nevem és a címem, meg a krétai postahivatal pecsétje volt rajta. A túloldalon egy kép a tengerpartról. Hófehér föveny, sziklákkal körülvéve, egy félmeztelen nő napozik a parton. Mélykék tenger, az égen a felhőt mintha odarajzolták volna, de olyan tömörnek látszik, hogy akár sétálgatni lehet rajta.

Ezek szerint a nő tényleg megérkezett Kréta szigetére. Ennek őszintén örültem, hiszen ott új személyiséget, új életet kap majd. Engem azonban nem felejtett el. Erről beszélt nekem a képeslap, anélkül, hogy egyetlen sor állt volna rajta.

Időtöltésül írtam neki, csakhogy nem tudtam a címét, de még a nevét sem. Ezért aztán olyan levél lett belőle, amit biztosan nem küld el az ember. Egyszerűen csak írni akartam valakinek.

Régóta nem kaptam hírt Kanó Máltától – kezdődött a levél. – *Ő is hír nélkül távozott, ahogy mostanában az én világom peremről egymás után, szinte cseppenként lehullanak a dolgok, az emberek. Szépen elsétálnak arra, és egyszer csak hirtelen nyomuk vész. Bizonyára valahol ott lehet a világ pereme. Eseménytelenül telnek a mindennapjaim. Olyannyira, hogy jóformán meg sem lehet különböztetni a mai napot a tegnapitól. Nem olvasok újságot, nem nézek televíziót, alig mozdulok ki hazulról, legfeljebb annyira, hogy elmegyek úszni egyet a közeli uszodába. A munkanélküli-segély mára már elfogyott, megtakarított pénzemből morzsolgatom mindennapjaimat, de kevéssel is beérem (lehet, hogy több kell itt a megélhetéshez, mint Krétán). Anyámtól rám maradt örökségemnek köszönhetően egy darabig még kihúzom valahogy. Az arcomon lévő folton semmi érzékelhető változás nem mutatkozik. Igazság szerint, ahogy telnek a napok, egyre kevésbé figyelek rá. Ha hátralévő életemben viselnem kell, hát majd csak kibírom valahogy. Vagyis mondhatnám úgy is, hogy talán most már ezzel együtt kell élnem. Azt ugyan nem tudom, hogy miért, de már beletörődtem. Mindenesetre itt gubbasztok, és hegyezem a fülemet.*

Néha eszembe jutott az éjszaka, amikor Kanó Krétával együtt háltunk, de furcsamód az emlék egészen elhomályosult. Kétségtelen tény, hogy azon az éjszakán többször is szeretkeztünk, de néhány hét elteltével az egész olyan megfoghatatlanná vált, lepergett valahová. Nem is emlékeztem már a testének a részleteire sem, meg hogy miként ölelkeztünk mi akkor. Őszintén szólva a valódinál sokkal élénkebben emlékszem az azt megelőző, „tudatbeli", valószerűtlen szeretkezésre. Lelki szemeim előtt egészen élesen nemegyszer megjelent, ahogy abban a különös hotelben, Kumiko kék ruhájában rám szállt. Bal kezén csak úgy csilingelt az a két karperec. Emlékszem, soha azelőtt nem tapasztaltam még akkora kemény merevedést, mint akkor. Fogta,

beillesztette és elkezdett körözni vele. Azt sem felejthetem, hogy Kumiko ruhájának a széle hogyan simogatott köröskörül. Csakhogy Kanó Kréta, hogy, hogy nem, helyet cserélt a talányos hangú telefonos nővel, rajta is Kumiko ruhája, és úgy lovagolt meg. A nemi szervek is cserélődtek rajtam, már nem Kanó Krétáéval, hanem a telefonos nőével volt dolgom. Erre következtethettem a hőfok és a tapintás közti eltérésből is. Mintha más szobába kerültem volna. „Felejts el mindent – súgta akkor a nő –, mint ahogy elalszol, mint ahogy álomba merülsz, ahogy belesüllyedsz a meleg iszapba, ahonnan jöttünk és ahová vis--szatérünk." Erre aztán én meg szépen elmentem.

Mit jelenthetett az, hogy ez az emlék ilyen világosan jött elő? Mi értelme van annak, hogy ez sokkal valóságosabbá, elevenebbé vált bennem, mint az igazi? Kell hogy valamit jelentsen, de nem tudtam rájönni. Amikor megint rám jött az emlékezés, már csak sóhajtottam egyet és lecsuktam a szemem.

*

Szeptember elején felhívott az állomás melletti mosodás. Mondta, hogy kész a ruhatisztítás, menjek érte.

– Ruhatisztítás? – kérdeztem. – Azt hiszem, nem adtam én oda be semmit.

– De bizony itt van. Tessék jönni érte. Már ki van fizetve, csak el kell vinni. Ugye, maga Okada úr?

Mondtam, hogy igen. A telefonszám is bizonyosan egyezett. Hittem is meg nem is, de elmentem a tisztítóba. A tulaj óriás magnójából ezúttal is *easy listening* folyt, miközben vasalta az ingeket. Az állomás melletti mosoda kicsinyke világában szemernyi változás sem történt. Nem változtak sem az idők, sem a divatok. Se avantgarde, se retro, se hízelgés, se gáncs, se több,

se kevesebb. Éppen egy szomorú Burt Bacharach-szám ment, a *Do You Know The Way To San José.*

Amikor beléptem, az ember, kezében a vasalóval egy darabig tétován nézett rám. Nem tudtam, mit néz rajtam annyira, de aztán rögtön ráeszméltem, hogy az arcomon a foltot furcsáll-hatja. Ez már csak így van: mindenkit meglep, ha egy ismert arcon váratlanul foltot lát.

– Volt egy kis balesetem – magyarázkodtam.

– Borzasztó – mondta a boltos, és látszott rajta, hogy tényleg őszintén megsajnált. Egy darabig nézegette a kezében tartott vasalót, majd szépen letette a deszkára, mintha csak a szerszámot hibáztatná.

– Meg fog gyógyulni? Az a…

– Nem tudom.

A mosodás ezután átadta nejlonzacskóban Kumiko blúzát és szoknyáját. Ez Kumiko ruhája volt, amit Kanó Kréta hordott. Úgy három centit mutattam az ujjammal, és kérdeztem, hogy a holmit egy ekkora hajú lány adta be, igaz? A mosodás szerint a nő haja legalább ekkora volt, és a vállára mutatott. Barna kosztümben volt, de nagy, piros műanyag kalapot viselt hozzá, kifizette a számlát, és kérte, hívjam föl magát, hogy vigye el. Megköszöntem és hazavittem a holmit. Pedig én Kanó Krétának akartam adni. Hiszen ezen „vásároltam meg", és miután visszaküldte, nem tudtam mit kezdeni vele. Azt meg végképp nem értettem, hogy minek fáradt Kanó Málta azzal, hogy tisztítóba vigye a holmikat. Mit tehettem volna, elraktam szépen őket összehajtogatva, Kumiko fiókjába a többi közé.

*

Írtam Mamija főhadnagynak, és nagyjából elmeséltem neki, miféle dolgok estek meg velem. Tartottam tőle, hogy alkalmatlankodom, de nem jutott más eszembe, akinek írtam volna, tehát először is elnézést kértem a zavarásért. Beszámoltam neki arról, hogy miután meglátogatott, aznap, elhagyott a feleségem, Kumiko. Leírtam, hogy az asszony már régóta csalt egy férfival, meg a háromnapos kútbeli töprengésemet, a mostani magányos életemet, és Honda úr hagyatékáról, az üres whiskysdobozról sem felejtkeztem meg.

Egy hét elteltével megjött a válasza, melyben őszintén megírta, hogy sokszor gondolt rám, vajon mi történhetett az életemben, mert szeretett volna még mélyebb, őszintébb eszmecserét folytatni velem. Nem kis mértékben bánja, hogy nem így történt. Sajnos azonban azon az estén váratlanul, bizonyos ügyben mindenképpen vissza kellett térnie Hirosimába. Épp ezért – ebben az értelemben – öröm volt számára, hogy megkerestem soraimmal. Arra is gondolt, hogy talán Honda úrnak az volt a szándéka, hogy összehozzon bennünket valahogyan, mert bizonyára arra gondolt, hogy ez mindkettőnknek hasznára válik. A hagyaték továbbítása adott alkalmat erre. Ez magyarázatot ad az üres doboz kérdésére, hiszen az örökhagyó szándéka lényegében azzal teljesült, hogy Mamija főhadnagy meglátogatott. A levélben még a következőket írta az öregúr:

Nagyon meglepett azzal, hogy lehúzódott annak a kútnak a fenekére. Mégpedig azért, mert jómagam is komolyan vonzódom az ilyen mélységekhez. Megértem én, ha valaki figyelmeztet, hogy elegem lehetne már az ilyen veszélyekből, de hacsak tehetem, mindig lenézek az utamba kerülő kutak mélyére, sőt, ha már kiszáradt, leereszkednék még a fenekére is. Valószínűleg arra vágyom, hogy ott valami találkozás történjen velem. Azt remélem, valamire lehetősé-

gem nyílik odalent, ha bevárom. Nem arra gondolok, hogy az életem rendes kerékvágásba kerüljön, öreg vagyok én már ahhoz. Csak elvesztegetett életem értelme az, amit szeretnék megtudni. Mitől és miért kellett így elkallódnom? Saját szememmel szeretném látni. Ha ez sikerül, kész vagyok még az ennél is nagyobb veszteséget elszenvedni. Nem tudom, meddig élek még, de önként felvenném magamra ezt a súlyos terhet.

Ami a feleség otthonról való eltávozását illeti, kérem, fogadja őszinte együttérzésemet. Sajnos azonban nem tudok a magam részéről semmi olyasmit ajánlani Önnek, hogy tegyen így vagy úgy. Nagyon is régóta élek távol szerelemtől és családtól ahhoz, hogy bármilyen felhatalmazásom legyen az ilyen dolgokban megnyilatkozni. Ámbár, ha Önben, kedves Okada úr, maradt egy kevés még abból az érzésből, mely még egy ideig visszavárja a nagyságos as--szonyt, úgy azt hiszem, valóban a leghelyesebb nyugton várnia őt. Amennyiben az én szerény véleményem érdekli, ezt szerettem volna kifejezni fenti soraimban. Bizonyára fájdalmas dolog valakinek a távozása után egyedül maradni. Őszintén átérzem ezt. Az elhagyatottságnál nincs komiszabb ezen a világon.

Rövidesen szeretnék ismét feljutni Tokióba, hogy találkozhassam Önnel, tisztelt Okada úr, de sajnálatos módon most kissé nehezemre esik a mozgás, lábbajom javulása még bizonyos időt igényel. Kérem, vigyázzon magára és jó egészségben teljenek napjai.

*

Kaszahara Mei sokáig nem mutatkozott, majd augusztus végén egyszer csak beállított hozzám. Mint mindig, kerítésenudvaron át. Kihívott, és a tornácon leülve beszélgetni kezdtünk.

– Tudta-e, Kurbli úr, hogy a mellettünk lévő lakatlan házat tegnap óta bontják? A Mijavakiékét, tudja… – újságolta.

– Akkor hát valaki megvette a telket? – kérdeztem.

– Azt nem tudom.

Hátul, a kertek alatt elmentünk az üres házhoz Kaszahara Mei meg én. Tényleg, a bontás már el is kezdődött. Vagy hat sisakos ember szedte le a zsalukat, ablakokat, vitte a mosogatót, az elektromos gépeket, mindent. Egy darabig csak álltunk ott és figyeltük a munkát. Látszott az embereken, hogy értik a dolgukat, többnyire szó nélkül, igencsak szervezetten végezték a bontást. Az égen odafenn – jelezve az ősz közeledtét – fehér felhők nyúltak el végestelen-végig. Arra gondoltam, hogy vajon Krétán milyen is lehet az ősz. Ott is ilyenek lehetnek a fellegek?

– Ezek a kutat is betömik? – kérdeztem a lánytól.

– Valószínűleg – vélte Kaszahara Mei. – Semmi haszna, ha megmarad, meg veszélyes is ám… Hátha most is van benne valaki – tette hozzá holt komolyan.

Ahogy néztem napbarnított arcát, világosan felidéződött bennem az érzés, ahogy a tűző napon, a kertben nyalogatja arcomon a foltot.

– Kurbli úr végül is nem utazott el Krétára – jegyezte meg ezután.

– Úgy döntöttem, hogy maradok és kivárok.

– De hiszen Kumiko asszony megmondta, hogy nem jön vissza többé, vagy nem? – kíváncsiskodott tovább.

– Most másról van szó, nem ez a kérdés.

A lány összehúzott szemmel nézett rám, és ettől még jobban kirajzolódott a sebhely a szeme sarkában. Nem hagyta abba a kérdezősködést.

– Na és minek kellett Kanó Krétát ölelgetni?

– Mert szükség volt rá, azért.

– De most sem ez a kérdés, igaz?

– Pontosan.

A lány sóhajtott.

– Szajónara, Kurbli úr, még találkozunk. Szajónara…

– Szajónara.

– Figyeljen csak… – Kaszahara Mei habozott egy kis ideig, majd még hozzátett valamit: – Lehet, hogy megint iskolába fogok járni.

– Meggondoltad magad, kedved támadt rá?

A lány picikét megvonta a vállát.

– Ez egy másik, az eredetit utálom, oda nem is mennék. Ez most egy kicsit távolabbra esik innen, és lehet, hogy ezután már nem tudunk találkozni, Kurbli úr.

Bólintottam, a zsebemből elővettem egy savanyúcukrot és a számba vettem. A lány előbb körülnézett, azután rágyújtott egy cigarettára.

– Kurbli úr, jó az, hogy mindenféle nőkkel lefekszik?

– Ez nem kérdés.

– Ezt már hallottam.

– Hm. Nem tudom, ezenfelül mit is mondhatnék még.

– Na jó, hagyjuk. Viszont tudja-e, hogy azért támadt kedvem visszamenni az iskolába, mert találkoztam Kurbli úrral? De tényleg.

– Ugyan már, miért?

– Miért? – visszhangozta Kaszahara Mei, s közben megint összeráncolta a szeme sarkában a sebhelyet. – Talán mert szeretnék visszatérni a rendes emberek világába. Figyeljen csak, tényleg nagyon, nagyon érdekes volt magával. Vagyis, annak ellenére, hogy Kurbli úr maga normális ember, mégis rendkívüli dolgokat művel, ráadásul… hogy is mondjam csak… kiszámíthatatlan. Épp ezért maga mellett egyáltalán nem lehetett unatkozni és pocsékolni az időt felesleges dolgokra. Nem igaz? Tehát ebből a szempontból nagyon jó volt, hogy találkoztunk, Kurbli úr, jót tett nekem, de néha azért már elfog az idegesség. Egy kicsit túl sok volt a jóból.

– Ezt meg hogy érted?

– Hogy is mondjam csak, ahogy elnéztem magát, úgy tűnt nekem, mintha *értem,* miattam elszántan küzdene valamivel. Néha van egy ilyen érzésem. Nem szép, hogy ezt mondom, amikor mellettem áll, látom, ahogy kiveri a víz. Érti? Mindig közömbös pofát vág, mint akinek a dolgok alakulásához semmi köze sincsen. De ez valójában nem így van. Közben keményen küszködik a maga módján. Különben nem mászna le a kút fenekére. Ilyet másnál még nem láttam. Persze valójában nem miattam, hanem csakis azért csinálja, hogy megtalálja Kumikót, azért dulakodik mindenféle méltatlan ellenfelekkel, így nekem emiatt nem kell megizzadnom. Tudom én azt, de mégis, valahogy úgy érzem, hogy Kurbli úr miattam is megharcolja a magáét. Miközben Kumikóért folyik a csata, *végeredményben* másokért is küzd, és ugyanezért néha tényleg bolondnak is nézhetnék. Én így érzem, de ahogy elnézem magát, néha elfog az idegesség. Tényleg feszengeni kezdek tőle. Mert úgy látszik, hogy maga egyáltalán nem nyerő. Ha mindenképpen fogadnom kel-

lene rá, ne is haragudjék, de inkább arra tenném a tétemet, hogy veszíteni fog. Szeretem én Kurbli urat, de azért nem mennék csődbe.

– Ez teljesen érthető is – helyeseltem.

– Szóval, azt meg nem akarom végignézni, ahogy Kurbli úr csődöt mond, ezen már többet nem emésztem magam. Ezért akarok visszamenni az ennél egy kicsit mégiscsak normálisabb világba. Azt hiszem, nem jutottam volna erre az elhatározásra, ha nem találkozom Kurbli úrral, itt, ennél a lakatlan háznál. Akkor még nem is gondoltam arra, hogy valaha is vissza akarnék menni az iskolába, vagy mi, csak ténferegtem ide-oda, mindenféle gyanús helyeken. Bizonyos értelemben hát Kurbli úrnak köszönhetem… szóval, szó sincs róla, hogy az itteni megjelenése az égvilágon semmiféle haszonnal ne járt volna.

Lassan bólintottam. Vigasztaló volt, igazán régen dicsértek már meg.

– Nem fognánk kezet, he? – javasolta a lány.

Megszorítottam hát apró, napbarnított kezét, és újból megcsodáltam, milyen kicsi. De hiszen ez még egy gyerek, gondoltam magamban.

– Isten vele, Kurbli úr – búcsúzott ismét Kaszahara Mei, de azért még megkérdezte: – Miért is nem ment el Krétára? Miért nem szökött meg innen?

– Mert még nem tudom, melyik oldalra tegyem a tétet.

Kaszahara Mei visszavonta a kezét az enyémből, és egy darabig úgy bámult rám, mint valami ritkaságra.

– Isten vele, Kurbli úr, a viszontlátásra!

*

A lakatlan házat úgy tíz nap alatt le is bontották, a helyén egy lesimított telek maradt csupán. Az épületnek híre-hamva, a kútnak nyoma sem maradt, betömték. Fűt-fát, mindent letaroltak, a madárszobrot elvitték valahová, biztos szemétre került. Talán neki is jobb ez így. A deszkapalánk, mely felváltotta hátul az ösvényt az udvartól elválasztó egyszerű kerítést, már olyan magas volt, hogy nem lehetett tőle belátni a telekre.

*

Október közepén, egyik nap délután, amikor egyedül úsztam a városi uszodában, egy furcsa érzékcsalódás kerített hatalmába. Akkor is, mint mindig, háttérzene szólt, Frank Sinatra régi dalait énekelte, olyat, mint a *Dream* vagy a *Little Girl Blue,* én meg lassan, folyton-folyvást erre a zenére róttam a hosszakat a huszonöt méteres medencében oda-vissza. És akkor jött rám a hallucináció. Vagy valami látomásféle.

Egyszer csak azon kapom magam, hogy egy hatalmas kútba kerültem, vagyis már nem a városi uszodában, hanem annak a kútnak a mélyén úszkálok. A víz a testem körül sűrű, nehéz és meleg. Teljes a magány, még a vízcsobogás is másként, furcsán visszhangzik idelent. Abbahagyom az úszást, lebegek a víz színén, lassan körbenézek, majd feltekintek: mi lehet odafenn. A felhajtóerőnek köszönhetően a legkisebb erőfeszítés sem kell ahhoz, hogy fenntartsam magam a vízen. Körülöttem minden sötétbe burkolózik, csak a fejem fölött világít szép körformában az égbolt. Csodálatosképpen mindebben semmi félelmes nincsen. Természetes, hogy itt egy kút, itt vagyok én is a fenekén, lebegek a vizén. Csak az meglepő, hogy mindezt idáig észre sem vettem. Minden lehetséges kutak egyikében ott úszik a minden lehetséges világok embereinek egyike.

A kereken kivágott tetőn át, mintha csak az űr egy szilánkja jelent volna meg, számtalan csillag ragyog le rám. A sötétség rétegei fölött, a mennyezeten, a néma csillagok éles sugara valósággal beszúr a kút mélyére. Hallhatom az odafent átsuhanó szél zúgását is, melyben valaki szólongatja a másikat, nekem – egészen a régi időkből – ismerős hangon. Szólni akarok neki, de nem jön ki hang a torkomon, mintha nem lennék képes megrezegtetni a levegőt ott, abban a világban.

Szörnyű mélyen vagyok, és ahogy felnézek a magasságba, a fejemben belül tótágast állt az egész, mint aki bekukkant felülről egy hatalmas kéménybe. Mégis régen nem tapasztalt nyugalom és csend szállja meg a szívemet. Kezem-lábam széttárva lebegek, és mélyeket lélegezem. Belülről átmelegítve olyan könnyűnek érzem magam, mintha alulról fenntartana valami. Beburkolva, megtartva, védetten.

Nem is tudom, mennyi idő telhet el így, de lassan megvirrad. A kerek nyílás szélein lilás árnyalat jelenik meg, és egyre világosabban terjeszkedik odafent. Ahogy a fény erősödik, a csillagok úgy veszítenek a fényükből. Néhány erősebben világító még ott marad egy kis ideig, de egyre gyengébben csillogva, majd azok is kialszanak. A hátamra fekszem a víz felszínén, hogy lássam a napot. Nem is káprázom tőle. Mint valami egészen sötét szemüveg, valamilyen erő megvédi a szemeimet a tüzes napsugarak ellen. Amikor a nap éppen a fejem fölött függ, a hatalmas korongon egy halvány, de mégis határozottan kivehető változás áll be. Különös pillanat előzte meg, melyben mintha az idő tengelye megrengetné a világot. Visszafojtott lélegzettel, kimeredt szemmel figyelek, mi jön ezután. Látom ám, amint kisvártatva a nap jobb oldalán egy kis mezőben megjelenik valami sötét, anyajegyszerű folt, mely éppúgy harap le egy-

re nagyobb darabot a napkorongból, mint mikor a hajnal elemészti a sötétséget fenn az égen. Gondolom, napfogyatkozás lehet. Íme, a szemem előtt játszódik le egy napfogyatkozás.

De nem az a szó szoros értelmében, mert az anyajegyszerű fekete folt ugyan félig betakarta a napot, de pontosan a felénél megállt a fogyatkozás, és a feketeség nem foglalta el az ilyenkor szokásos, szép, teljes körben a napkorongot. Pedig egyértelműen minden erre a jelenségre utal, mégsem nevezném napfogyatkozásnak. Épp ezért nem is tudom, fogalmam sincs, hogy minek is hívjam. Összehúzott szemmel méregetem a folt alakját, mintha a Rorschach-teszt nem is tudom, miféle jelentését akarnám kiolvasni. Ám az formájára nézve formátlan, *milyenségére semmilyen.* Miközben merően nézem, lassan elveszítem a bizonyosságot afelől, hogy létezik-e még az énem. Néhányszor mélyet lélegzem, lecsillapítom a szívverésemet, a sűrű vízben mozgatva ujjaimat, újra megbizonyosodom arról, hogy egyedül vagyok itt, a mély sötétségben. Kétségtelen, vitathatatlan, hogy ott vagyok. A városi uszoda vizében ugyan, de a kút fenekén. Tanúja vagyok egy égi jelenségnek, mely nem is igazi napfogyatkozás.

Lehunyom a szemem. Ha így teszek, meg tudom hallani a dolgok távolról ideszűrődő mormogását. Igaz, hogy elsőnek még olyan halk, hogy nem is lehet megkülönböztetni: hallani valamit vagy sem. Falon át hallatszó emberi beszéd, melynek nem lehet még kivenni az értelmét, de mint ahogy a rádió hullámhosszát keresgélve egyre jobban körvonalazódik az adás, lassanként a hangok is határozottabbak lesznek. Egy nő szerint, akit egykor Kanó Kréta néven ismertek: *a jó hírt (csak) halkan mondják.* Megfeszítve az idegeimet, hegyezve a fülemet, igyekszem elkapni a szavakat. Ám az nem emberi hang, hanem ös--

szevissza lónyerítés. Valahol a sötétség mélyén izgatott állatok prüszkölnek, nyihognak, vadul dobognak a patájukkal. Mintha csak sürgősen üzenni akarnának nekem azzal, hogy zajt csapnak és hányják-vetik magukat. Viszont én meg nem értem. Egyáltalán, ilyen helyen mi keresnivalójuk van lovaknak, és mit akarnak a tudtomra adni?

Fogalmam sincs. Csukott szemmel megpróbálom elképzelni őket ott, ahol vannak. Azok, melyek a képzeletemben felbukkantak, mind az istállóban fekszenek a szalmán, kínok között, tajtékzó pofával. Valami végtelenül gyötri őket.

Ekkor jut eszembe, hallottam egyszer, hogy milyen sok ló pusztul el a napfogyatkozás idején. Igen, az újságban volt ez a hír, még fel is olvastam Kumikónak azon az éjszakán, amikor olyan későn jött haza és ki kellett dobnom az elkészített vacsorát. A hír szerint a lovak a fejük felett fogyatkozó napot rettegik, megháborodnak tőle, jó néhányuk valóban ki is múlik olyankor.

Mire kinyitom a szemem, a nap már eltűnt, és a helyén már nincs semmi, csak a szép kör alakú és üres égbolt lebeg magasan a fejem fölött, a kút mélyét pedig belepi a csend. A némaság olyan mély és erős, hogy elnyel minden hangot, mely a környékről beszűrődhetett volna. Légszomj tört rám, nagy lélegzetet veszek, hogy megtöltsem a tüdőmet. Valami illat keveredik a levegőbe. Virágillat a sötétben, de olyan nagy mértékben, hogy teljesen elbűvöl. Olyan múlékony, mint az erővel megszakított álomtól való búcsú. Ám a következő pillanatban a tüdőmben hatalmas erővel fellobban ez a szag, kiélesedik, és nagy lendülettel megsokszorozódva, a virágpor szemcséi hegyes tűkként szúródnak belém: az orromba, torkomba, átjárják a testemet.

Rájövök, hogy a 208-as szoba sötétjében is ugyanezt éreztem. Ott állt az asztalon az óriási váza, tele virággal, és enyhén érződött még a pohárba csurgó skót whisky illata is. Amikor a telefonos nő arról beszélt, hogy *„magának végzetes vakfolt van a memóriájában”*, reflexszerűen körülnéztem, de a sötétben semmit sem tudtam kivenni. Mégis határozottan éreztem, hogy az előbb még itt volt és most már nincs, a rövid együttlét a nővel a sötétben már elmúlt, elment, és csak virágillat maradt utána, jelzés gyanánt.

Lélegzet-visszafojtva lebegek a víz színén, mely változatlanul fenntartja a testem súlyát. Két kezem a mellemen összekulcsolva. Megint lecsukott szemmel összpontosítok. Vadul dobog a torkomban a szívverésem, olyan hangon, mintha csak valaki másét hallanám. De nem, ez az enyém, csak valahonnan, egy másik helyről hallatszik ide. Igen, a nő megmondta: „végzetes vakfolt van a memóriájában”.

Igen. Fatális holttér.

Valamit elnézhettem.

A nő olyasvalaki lehet, aki jól ismer engem.

Mintha hirtelen valami átfordult volna, most egyszerre csak mindent megértettem. Egy pillanat alatt minden olyan világos lett, mint a nap. Fénybe borulnak a dolgok, hiszen ez olyan egyszerű. Rövid lélegzet után lassan kifújom a levegőt, mely kemény és forró, mintha láva ömlene belőlem. Nincs már kétség bennem: *Kumiko volt az a nő.* Hogy is nem jöttem rá idáig!

Megráztam a fejemet a vízben. Csak végig kellett volna gondolnom, és rájöhettem volna. Egyértelmű. Onnan küldte folyton ugyanazt az üzenetet, a szörnyű szobába bezárva, félőrülten a halálfélelemtől. „Keresse meg nekem a nevemet!”

Kumikót bezárták a vaksötét szobába (208-as), és azt kérte, hogy szabadítsák ki onnan. Márpedig rajtam kívül senki más nincsen, aki képes lenne erre – széles e világon. Mert én szeretem Kumikót, és ő engem. Ha abban a megfelelő pillanatban rájövök a nevére, talán akadt volna valami titkos módszer őt a sötétség birodalmából kiszabadítani. Csakhogy én nem találtam rá. Ráadásul, mikor felhívott, elnémítottam a telefont, pedig az egy soha vissza nem térő alkalom is lehetett volna.

Egy idő múltán elcsendesedett a testemet rázó nyugtalanság, helyette hangtalanul rám telepedett a félelem. A víz hirtelen elvesztette kellemes melegét, és egy medúzacsapatra emlékeztető, torz és nyálkás *lény* sereglett körém. Megint a torkomban dobogott a szívem.

Hirtelen megjelent előttem az a szoba, minden részletével, amit akkor láttam. A kemény dörömbölés az ajtón még mindig benne volt a fülemben, valósággal beleégett. A folyosóról beeső fénysugár fehéren csillant a késpenge élén. Már attól is megborzongtam, ha eszembe jutott. Valahol itt lehet, ebben a képben kell keresni egy Kumiko nevű asszonyt? A homály pedig az ő sötét, belső birodalma lehet. Nyeltem egyet, az meg akkorát szólt, mintha kívülről megdöngettek volna egy üres barlangot. Féltem az ürességtől és ugyanakkor attól is, ami be akarta tölteni.

Ám a rémület amilyen gyorsan jött, ugyanolyan sebesen távozott. Lassan kifújtam a bennem rekedt fagyos leheletet, és megtöltöttem a tüdőmet friss levegővel. A víz ismét felmelegedett körülöttem, és ezzel együtt feltört a testem mélyéről egy ürömszerű, eleven érzés. Kumiko azt mondta nekem, hogy nem találkozik velem többé. Nem tudni, miért, egyszer csak váratlanul elment tőlem, de szó sincs arról, hogy eltaszított volna. Ép-

pen ellenkezőleg, valójában szakadatlanul szüksége van rám, hevesen akar engem. Valamilyen okból ugyan ezt nem tudta kimondani. Éppen ezért különbnél különbféle módon, változatos formákban, kétségbeesetten valami nagy titkot szeretne a tudomásomra hozni.

Amikor erre gondoltam, átmelegedett a szívem. Éreztem, hogy minden, ami addig bennem megfagyott, megkövesedett, hirtelen széttörik és felolvad. Emlékek, gondolatok, érintések összegeződve elmosták belőlem azt az érzést, ami megrekedt odabenn. Mint egy könnyű burok, gyengéden körülvett a sötétségben ez a megolvadt és vízzel összekeveredett anyag. Ott van, ott van, gondoltam magamban. Csak arra vár, hogy kinyújtsam a kezemet utána. Nem tudom, mennyi idő kell hozzá, mekkora erő, de ha egyszer belefogtam, tennem kell. Meg kell találnom a módját, hogyan érem el azt a világot. Ez az én feladatom, másként nem tehetek. Addig, ahogy Honda úr mondta: *„ha egyszer várni kell, akkor várni kell”.*

Erős csobogás hallatszott ekkor. Valami nagy halként tört felém a vízben, kemény karok fogtak át. Az úszómester volt, akivel néha beszélgetni szoktam.

– Nincs baja? – kérdezte.

– Minden rendben – válaszoltam.

Már nem a kút mélyén, hanem a városi uszoda huszonöt méteres medencéjében találtam magam. Egy pillanat alatt magamhoz tértem a magas mennyezetről visszahangzó vízcsobogás hallatára. Többen is álldogáltak a medence szélén, felénk nézve találgatták, hogy mi történhetett. Váratlanul görcsöt kapott a lábam – magyaráztam az úszómesternek. Azért kellett egy da-

rabig háton lebegnem a színen. Kisegített a vízből, és azt javasolta, hogy pihenjek egyet. Szépen megköszöntem a segítségét.

A medence szélén, hátamat a falnak támasztva lehunytam a szemem. A látomásban átélt boldogság úgy megmaradt a lelkemben, mint egy napsütötte folt. Most is abban a napsütésben éreztem magam. *Ott van, ott van.*

Szó sincs róla, hogy minden kifolyna a kezemből, szétfolyna az ujjaim közül. Nem kerget semmi a sötétségben. Jól megmaradt még ott valami meleg, gyönyörű és drága dolog. *Ott van, ott van.* Én tudom.

Az is lehet, hogy elvesztem, lehet, hogy én leszek a vesztes, és nem lesz többé hova visszatérnem. Bármilyen kétségbeesetten harcolok is, mire mindent visszahozok, lehet, hogy rámegyek magam is. Lehet, hogy egy füstös romhalmaz marad belőlem, és ezt csak én nem látom. Talán nincs itt senki, aki rám fogadna.

– Nem bánom – mondtam ki halkan, mintha valakihez beszélnék. – Ennyit mondhatok. Legalábbis van mire várnom és van itt keresnivalóm.

Ezután megint lélegzet-visszafojtva figyeltem. Szerettem volna elkapni azt az egészen halk hangot. A víz csobogásán, a zenén, az emberek nevetésén túl valami halk visszhangot. Valaki valakit szólongatott. Valaki valakit akar. Hangtalan hangon, szavakon túli szóval.

HARMADIK KÖNYV

–

A madarász

–

1984 OKTÓBERÉTŐL 1985 DECEMBERÉIG

1

Kaszahara Mei szemszögéből nézve 1.

Már régóta szerettem volna levelet írni Kurbli úrnak, csak sehogy sem jutott eszembe az igazi neve, és ezért folyton halogattam a levélírást. Akármilyen jóindulatú is a postás, az ilyen utca, olyan szám, Kurblimadár címzésre nem tudja kézbesíteni a levelet. Az igaz, emlékeznem kellene, hogy első találkozásunk alkalmával Kurbli úr biztos bemutatkozott a rendes nevén, de az már teljesen kiment a fejemből. (Az Okada Toru különben is elég közönséges név ahhoz, hogy néhány esős nap múltán elfelejtse az ember.) Ám nemrégiben valahogy alkalom nyílt rá, hogy egyszer csak az eszembe jusson. A szél hirtelen kivágta az ajtót – megvan: Kurbli úr eredeti neve Okada Toru volt!

*

Először is be kellene számolnom arról, hol vagyok, mit csinálok, ugye? Ám ez nem is olyan könnyű. Vagyis hát, nem vagyok én most olyan túl bonyolult helyzetben! Sőt, ez éppenséggel egész könnyen leírható. Egyáltalán nem rázós a pálya, csak vonalzó és ceruza kell hozzá, elég az egyik pontot összekötni a másikkal, máris felírható az egyenes. Egyszerű ez. Csakhogy *– mégsem tudok megfogalmazni Kurbli úrnak mindent az elejétől fogva, egyáltalán nem találok rá szavakat ugyanis. Fehér hóban ugráló fehér nyuszi – en--*

nyit látok belül a fejemben. Mit is mondjak, egyáltalán nem olyan könnyű az egyszerű dolgokat másnak elmagyarázni. Még az olyan világosan érthető mondat is, mint például: „az elefánt ormánya hosszú" is lehet hazugság, ez attól függ, hogy mikor és hol mondjuk ki. Rengeteg levélpapírt elpocsékoltam már, mire az imént felfedeztem ezt. Mint Kolumbusz az Újvilágot.

*

Szóval, nem akarok titokzatoskodni, de a hely, ahol vagyok, olyan „egyszer volt, hol nem volt". Mint a mesében. Ezeket a sorokat egy kis szobában írom, van itt asztal, ágy, könyvespolc, szekrény. Minden bútor kicsi, egyszerű és dísztelen. Ahogy mondani szokták, mindenből éppen csak a legszükségesebb. Az asztalon neoncsöves állólámpa, teáscsésze, papír ennek a levélnek, helyesírási szótár. Az igazat megvallva azt csak végszükség esetén nyitom ki. Nem nagyon szeretem ugyanis. Ránézni sem szeretek, hát még beleolvasni! Ha mégis kinyitom, fintorognom kell, és azt gondolom magamban, „hát ezt meg minek kellene tudnom!". Az ilyen embernek nem engedelmeskedik ez a könyv, nem is tud jól szótárazni. Itt van például a „moduláció, mely egy adott rendszerre épített átmenet": ugyan már, honnan kellene nekem ezt tudnom? Sehonnan. *Épp ezért, ha csak ránézek erre a könyvre, olyan érzésem támad, mintha idegen kutyát látnék a kertünkben, ahogy összegörbedve kakál a gyepre. De hát, ha levelet írok Kurbli úrnak, és nem tudom egy szó helyesírását, akkor baj van, tehát mit tehettem, vettem egy értelmező szótárat.*

*

Mellesleg itt sorakozik egy tucat ceruza, szépen kihegyezve. Most hoztam mindet a boltból, vadonatújak. Nem akarok ezzel hencegni, de azért szereztem be őket, hogy Kurbli úrnak levelet írjak. Olyan jó érzés frissen faragott, új ceruzákkal írni. De van itt hamu-

tartó, cigaretta meg gyufa is. Már nem szívok annyit, mint régen, inkább csak a változatosság kedvéért. (Most is éppen rágyújtottam egyre.) Tehát körülbelül ezek vannak az asztalomon. Az asztal előtt ablak, rajta függöny. Aranyos virágmintákkal, de ne is törődjön vele. Nem én választottam, mondván, hogy jaj de jó lenne egy mintás függöny! Már itt volt azelőtt is. Ettől eltekintve a szoba igazán egyszerűnek látszik. Nem is annyira egy tizenéves lány lakóhelyének, hanem inkább valami jólelkű tervező által berendezett bemutatóterembe való: „börtönszobabelső fiatalkorú bűnözők számára".

Most nem akarok arról beszélni, mi látható odakint, túl az ablakon, de később majd visszatérek rá. Nincs abban semmi különös, de vegyük a dolgokat csak szépen sorjában. Amiről most beszélni szeretnék, itt van, bent a szobában. Most van itt.

*

Még azt követően is, hogy már nem találkozunk, sokat töröm a fejemet, mi is lehet az a folt jobboldalt felül Kurbli úr arcán, miért jelent meg ott váratlanul az a kékes anyajegy. Kurbli úr egy szép napon, mint a borz, bebújik a kútba Mijavakiék elhagyott háza mellett, és egy idő múlva foltosán kerül elő onnan. Ha most belegondolok, kitalációnak hangzik, de én magam, a saját szememmel láttam, hogy megtörtént. Mióta csak először megpillantottam, folyton arra gondolok, hogy ez valami jelzés. *Valami mélyebb, számomra felfoghatatlan értelme lehet. Mert ugye, különben minek is jelentkezett volna Kurbli úr arcán ilyen váratlanul.*

Épp ezért csókoltam meg a foltot, amikor utoljára találkoztunk. Szerettem volna tudni, milyen a tapintása meg az íze. Különösebben nem megrögzött szokásom az arra vetődő férfiak arcára csókot nyomni. Arról, hogy mit éreztem, vagyis, hogy mi történt akkor, majd egyszer máskor nyugodtan elbeszélgethetünk. Igaz, nem nagyon bízom benne, hogy jól el tudom majd mondani.

*

Múlt héten elmentem a fodrászhoz, ahol már régen nem jártam, hogy levágassam a hajamat. Találtam ott az egyik hetilapban egy cikket Mijavakiék elhagyott házáról. Természetesen szörnyen megdöbbentett. Nem szoktam ilyen újságokat olvasni, csak hát ott hevert előttem, és puszta szeszélyből belelapoztam, hát éppen arról a házról írtak benne. Nem csoda, hogy meglepődtem. Nem igaz? A cikk maga eléggé kétes tartalmú volt, Kurbli úrról egy árva szót sem ejtett, persze. Őszintén szólva, mégis így szóltam magamban: „ez esetleg kapcsolatban lehet Kurbli úrral". Belém fészkelte magát a gyanakvás. Erről eszembe jutott, hogy levelet kell írnom Kurbli úrnak, és mint mikor a szél kivágja a kaput, egyszerre kapcsoltam: rájöttem, mi is az eredeti neve.

*

Ha lehetne, most is átmennék, keresztülmászva a kerítésen, és abban az átkozott konyhában leülhetnénk megint egymással szemben az asztalhoz, és alaposan megbeszélhetnénk a dolgot. Ez lenne a leggyorsabb módja annak, hogy dűlőre jussunk vele. Sajnos, most úgy állnak a dolgaim, *hogy ez most nem jön össze. Ezért hát ennél az íróasztalnál ülök és megmarkolva a ceruzát, rovom a betűket Kurbli úrnak.*

Sokat gondolok itt magára. Az igazat megvallva többször még álmodtam is Kurbli úrról. Egyikben sem volt semmi komolyabb. Nem Kurbli úr volt a középpontban, csak úgy mellesleg fordult elő, tehát nem kell az egésznek különösebb jelentőséget tulajdonítani. Én mégis nagyon, nagyon, nagyon felfigyeltem rá. Épp ezért arra jutottam, hogy mellékelem a cikket Mijavakiék elhagyott házáról (igaz, hogy ma már nincs ott az épület, csak üres telek van a helyén).

Valamiért azt gondolom, hogy Kumiko még nem térhetett vis--sza, és Kurbli úr mindenféle furcsa dolgokat művel ott, hogy vis--szatérítse. Valami ezt súgja nekem.

*

Isten vele, Kurbli úr, ha kedvem szottyan, megint írok magának.

2

Az „Akasztotta-lak” rejtélye

SZENZÁCIÓ SZETAGAJÁBAN – AZ AKASZTOTTAK HAZÁNAK REJTÉLYE

Ki vette meg a családi végzet sújtotta házat? Mi játszódik le napjainkban a luxuslakónegyed egyik sarkában?

[… *hetilap,* október 7.]

A Szetagaja negyed egyik házát „Akasztotta-lak” néven emlegetik a környéken. Százöles ingatlan, csendes, előkelőnek mondható környezetben, déli fekvéssel igazán ideálisnak tűnik, de akik a helyzettel tisztában vannak, mégis azt mondják, hogy „akkor sem kellene, ha ingyen utánam vágnák”. Mégpedig azért, mert mindenkit utolért a végzet, aki eddig benne lakott. A húszas évektől kezdve a házban lakók közül vagy heten követtek el öngyilkosságot, többnyire akasztással vagy önzsinegeléssel. (Az öngyilkosságok részletes leírása elhagyva.)

Fantomcég vette meg az elátkozott telket

Nem lehet a véletlenek összejátszásaként értelmezni azt a szörnyű sorozatot, melyről nemrégiben értesültünk. Egy ginzai étteremlánc tulajdonosa, Mijavaki Kódzsiró (1. sz. fotó) belebukott vállalkozásaiba, adósságokat halmozott fel, majd eladta az üzletláncot és csődöt jelentett. Hitelezői azonban továbbra is a nyomában voltak. Végül ez év január-

jában egy takamacui fogadóban az övével megfojtotta alvó 14 éves lányát, majd a feleségével együtt, az e célra vásárolt kötelekkel felakasztották magukat. Elsőszülött, abban az időben egyetemista lányának nyoma veszett. Mijavaki 1972 áprilisában vásárolta meg a szóban forgó telket, és azt mondják, csak nevetett, amikor tudomására hozták, milyen balszerencse kíséri az ingatlan tulajdonosait. „Véletlenek összejátszása” – mondta. Később a telken sokáig lakatlanul álló régi házat lebontatta, az ártó szellemek elűzésére sintó papot hívott, majd a szertartás elvégzése után új, emeletes épületet húztak föl a telekre. A környéken lakó emberek egyöntetűen arról számoltak be, hogy Mijavakiék gyerekeikkel együtt derűs, egyetértésben élő család benyomását keltették. A ház elkészülte után tíz évvel azonban a sorsuk hirtelen tragédiába torkollott.

Miután a hitelezők egymás között megállapodtak a visszafizetések sorrendiségéről, a jelzálogtól terhelt telek a közbeiktatott bírósági eljárás befejezése után, az elmúlt év nyarán árverésre került. Egy közepes nagyságú ingatlanközvetítő vette meg – valóságos áránál lényegesen olcsóbban. A Mijavaki család házát lebontották, majd az ingatlant mint építési telket értékesítették. A városnegyedben első osztályúnak tartott területen fekvő telek után sokan érdeklődtek, de a szóbeszédek miatt a legtöbb tárgyalás már a kezdet kezdetén megszakadt. M. úr, az ingatlanügynökség eladási csoportjának vezetője elmondta: „Természetesen hozzánk is eljutottak ezek a sötét mendemondák, de az ingatlan kitűnő fekvése és viszonylag alacsonyan tartott ára miatt derűlátók voltunk. Piacra dobtuk, de a tranzakció nem akart beindulni. Ráadásul akkor adták hírül a családirtási sztorit, őszintén szólva akkor kaptunk csak a fejünkhöz.”

Végül, idén áprilisban sikerült a telket eladni.

„Kérem, nézzék el nekem, ha most nem adom közre a vevő személyét és az eladási árat…”- tette hozzá M. úr.

Tehát az összeget nem hozták nyilvánosságra, de az a szakmai körökből származó információk alapján valószínűnek

látszik, hogy a szóban forgó ingatlanközvetítő „ott sír, ahol senki sem látja”, vagyis jóval a megvásárlási árán alul vált meg a telektől.

„Természetesen a vevőnk tisztában volt a helyzettel; mi nem árulunk zsákbamacskát, mindent előzetesen a tudomására hoztunk” – hangsúlyozta M.

Ki vásárolta meg tehát saját jószántából az ingatlant? Ennek kiderítése egyáltalán nem ment olyan könnyen, mint gondolnánk. A kerületi Polgármesteri Hivatal nyilvántartása szerint egy *Akaszaka Research* nevű, gazdasági kutatással és tanácsadással foglalkozó cég volt a vásárló, mely állítólag a Minato negyedben tart fenn irodát, és a megvásárolt telken alkalmazottainak vállalati lakást szándékozik létesíteni. Az építkezés már meg is kezdődött. Csakhogy a vállalkozás olyannak bizonyult, mint ami csak papíron létezik. A székhelynek megadott címen egy kis lakás található, ajtaján a cég nevével egy cédulán, és a csengetésre senki sem nyit ajtót.

Körültekintő őrző-védő szolgálat, titkos ügykezelés

A környező házakhoz képest az „egykori Mijavaki-rezidencia” kerítése rendkívül magas. A feketére festett vaskapu robusztus, felette belátni nem lehet (2. sz. fotó), a kapuoszlopokon térfigyelő videokamerák. A szomszédok szerint néha kinyílnak az elektronikusan vezérelt kapuszárnyak, hogy ki-be járhasson egy sötétített üvegű fekete *Mercedes 500 SEL* napjában többször is, azon kívül egy teremtett lelket sem látni, és a kerítésen túl néma csönd.

Az építkezés májusban kezdődött, de az elejétől a végéig a magas kerítés mögött zajlott, a környékbeliek el sem tudják képzelni, miféle formájú építmény lehet odabent. Mindenesetre (...) egészen kivételes gyorsasággal, mindössze kb. két és fél hónap alatt elkészült. A közeli ételszállító vállalat alkalmazottjának bejárása volt az építkezésekre, és a következőket mondta el:

„Az épület maga nem is olyan nagy, a formája nem mondható különösebben ötletesnek, egy négyszögletes betondo-

boz benyomását kelti, mégsem olyan normális ház, mint amiben a normális emberek szoktak lakni. Viszont hívtak egy kertépítő vállalatot is, jókora fákat ültettek a telekre. Sok pénzbe kerülhetett."

Próbaként felhívtunk néhány nagyobb, Tokió környéki kertészeti vállalkozást, és az egyikük elmondta, hogy kapcsolatban állnak az „egykori Mijavaki-rezidencián" folyó munkálatokkal. Viszont semmit sem tudnak a megrendelőről. Az ismerős építészeti kivitelezőtől kaptak egy listát és egy helyszínrajzot, milyen fát hova ültessenek.

Miközben a kertészek az ültetéssel voltak elfoglalva, megjelent egy kútásó csapat is, hogy egy mély kutat fúrjanak a kertben.

„A kert egyik szögletében halmozták fel a kiásott földet. Éppen mellettük ültettünk egy fát, ezért jól láttuk, hogy mit csinálnak. Egyszer már volt ott egy betömött kút, csak azt kellett kiásni, és ez meglehetősen megkönnyítette a munkájukat. Csak az volt a furcsa, hogy vizet nem találtak. Eleve kiszáradt kút volt, persze, hogy hiába állították helyre, attól még nem lett benne víz."

Sajnos ettől sem lettünk okosabbak a kút célját illetően, de kiderült, hogy a *Mercedes 500 SEL* egy nagy lízingelő cégtől van a Csijoda negyedből, és áprilistól kötött szerződést velük a Minato negyedbeli cég hároméves időtartamra, a kocsit hivatalos céges autónak használják. A vállalat nevét persze nem adták ki idegeneknek, de a beszélgetésből sejteni lehetett, hogy valószínűleg az *Akaszaka Research* állhat a dolgok mögött. Becslések szerint csak a lízing éves törlesztése tízmillióra rúg. A lízingvállalat hivatásos gépkocsivezetőt is szokott biztosítani klienseinek, de nem világos, hogy ebben az esetben is így van-e.

A helyszínre kiküldött munkatársunk kérdéseire a környékbelieknek nem nagyon akaródzott az Akasztotta-lakról túl sokat beszélgetni. A környéken lakók nem nagyon járnak össze egymással, és viselkedésükön erősen érezhető, hogy

lehetőség szerint nincs kedvük belekeveredni semmilyen ügybe. Az egyik közelben lakó, A. úr így nyilatkozott:

„Szigorúan őrzik, az bizonyos, de semmi kifogásunk nem lehet ellene, és különösebben nem is törődünk vele. Mégiscsak jobb ez így, mint amikor még az a rossz emlékű lakatlan ház állt a helyén.”

Végeredményben az ingatlan vevőjének személye, valamint X úr célja: titokban maradt.

3

Téli kurblimadár

A különös nyár végétől a tél kezdetéig semmi sem volt az életemben, amit változásnak nevezhetnénk. Mindennap csendesen megvirradt, és szintúgy esteledett. Szeptemberben gyakran esett az eső. A november olyan enyhe volt, hogy szinte izzadtunk. Az időjárást leszámítva az egyik nap alig különbözött a másiktól. Naponta eljártam az uszodába, hosszú távokat úsztam, sokat sétáltam, napjában háromszor étkeztem, főztem – a valóságos, mindennapi dolgokra összpontosítottam a figyelmemet.

Azért néha mégis belehasított a szívembe a magány. A víz, amit megittam, még a beszívott levegő is hosszú tű gyanánt fúródott belém, az olvasott könyvek lapjai, sarkai villogtak, mint az éles penge. Hajnali négykor, ezen a csendes órán, szinte hallottam, ahogy a magány belém ereszti a gyökereit.

*

Ám azért néhányan csak nem hagytak nyugtot nekem. Kumiko családja nem hagyott békén. Egyre csak küldözgették nekem a leveleket. Hogy Kumiko már nem akar velem élni, meg azt akarja, hogy gyorsan egyezzem bele a válásba és akkor minden simán menni fog. Az első levelek hangvétele még elég-

gé erőszakos, ugyanakkor hivatalos volt, válasz híján fenyegetőre váltott, míg végül könyörgőre fogták. Viszont mindegyikben ugyanazt követelték.

Egyszer aztán Kumiko apja telefonált.

– Én nem mondtam, hogy szó sem lehet a válásról – magyaráztam neki. – Csak előbb szeretnék négyszemközt beszélni Kumikóval. Ha ő meggyőz, én beleegyezem. Ha nem találkozhatunk – nincs válás.

Kinéztem a konyhaablakon a homályba borult esős égboltra. A héten már négy napja esett egyfolytában odakint. Nedves, lucskos volt a világ. Folytattam:

– Egykor mi ketten megbeszéltük és együtt határoztunk arról, hogy összeházasodunk, most ugyanúgy kívánok véget vetni a kapcsolatunknak.

Ezután már csak huzamosan elbeszéltünk egymás mellett, és semmire sem mentünk vele. Vagyis pontosabban szólva eljutottunk oda, ahol a beszélgetés megfeneklett.

Kételyeim nem oszlottak el. Vajon Kumiko tényleg válni akar? Ha igen, tényleg a szüleit kérte meg, hogy erről meggyőzzenek engem?

– *Kumiko azt mondja,* hogy nem akar találkozni veled – jelentette ki az apósom. Ugyanígy beszélt a sógorom is, Vataja Noboru, amikor a múltkor találkoztunk. Nem mondhatnám, hogy ez szemenszedett hazugság lenne. Viszont Kumiko szülei a dolgokat a maguk szája íze szerint magyarázzák. Igaz, hogy amennyire ismerem őket, nem szoktak légből kapott dolgokat állítani. Jók vagy rosszak, mindegy: valóságos emberek. Így hát,

ha feltételezem, hogy az apja ragaszkodott a valósághoz, akkor valahol „rejtegethették” a lányukat.

Mégsem tudtam elhinni. Kumiko gyerekkora óta nem táplált rokonszenvet sem a bátyja, sem a szülei iránt, és minden erejével azon volt, hogy ne kelljen tőlük semmit kérnie. Lehet, hogy mégiscsak szerzett magának valakit és azért hagyott el. Nem tudtam olyan könnyen lenyelni, amit az asszony a levelében írt, de azt el kellett ismernem, hogy mint lehetőség, ez az eset *nem éppen elképzelhetetlen.* Azt azonban, hogy Kumiko tőlem egyenesen a szülői házba vagy a szülei által előkészített menedékhelyre sietett volna – azt képtelen voltam elhinni.

Ám akármennyit is törtem rajta a fejem, nem jöttem rá semmire. Esetleg idegösszeomlást kapott és nem tud magáról gondoskodni? Még annak is esélyt adhattam, hogy valahova bezárhatták. Szerettem volna összerakni az egészet tényekből, szóbeszédből vagy emlékekből, de aztán feladtam, nem gondoltam rá többet. Találgatással nem jutok sehova sem.

*

Végéhez közeledett az ősz, már érezni lehetett a környéken a tél előszelét. Mint mindig, nekiálltam összesöpörni a lehullott leveleket, hogy szemeteszacskókba gyömöszöljem őket. Létrát támasztottam az eresznek, hogy a levelektől bedugult esőcsatornát is ki tudjam tisztítani. A háznak, ahol laktam, csak kis kertje volt, fák már nem fértek volna el, de a szomszédoktól átnyúló ágakról bőven hullott a száraz levél, a szél jóvoltából ide is bőven jutott belőlük. Nekem azonban nem jelentett különösebb vesződséget az ilyen munka. Elnéztem a hulló faleveleket, és észre sem vettem, úgy eltelt közben az idő. A bal szomszédom kertjében volt egy nagy fa, telis-tele piros bogyókkal, odasereglettek a madarak, és versenyt csipogtak az ágakon. Tarka-

barka, sokszínű társaság, rövid füttyjeleik néha belehasítottak a levegőbe.

Nem tudtam, mihez kezdjek Kumiko nyári ruháival, hova rakjam őket. Gondolkoztam rajta, dobjam-e ki az egészet úgy, ahogy van, ahogy Kumiko levelében ajánlotta. Viszont emlékeztem arra is, milyen gondosan bánt minden egyes darabbal. Szó sincs róla, nem voltam helyszűkében, végül is maradhatott minden ott, ahol van.

Csak mikor kinyitottam a szekrényt, akár akartam, akár nem, a holmik Kumiko hiányára emlékeztettek. A ruhák mint egykori tulajdonosuk levedlett álcái sorakoztak odabent. Láttam bennük az asszonyt is persze, jó néhányukhoz emlékeim is kötődtek. Néha azon kaptam magam, hogy ülök az ágy szélén, a nyitott szekrény előtt, és bámulom Kumiko ruháit, szoknyáit, blúzait. Nem is tudom, meddig, tíz percig vagy egy óráig talán? Néha elképzeltem, hogy egy ismeretlen férfi vetkőzteti az asszonyt, megjelent előttem a keze, ahogy a ruhát, majd az alsóneműt is leveszi róla. Simogatja a mellét, szétnyitja a lábát. Határozottan láttam annak a másiknak a kezét Kumiko puha mellén, fehér combján. Nem szántszándékkal gondoltam erre, de nem tudtam elterelni róla a figyelmemet. Méghozzá azért nem, mert ez *a valóságban* megtörtént. Hozzá kell szoknom a gondolathoz. A tényeket nem lehet tetszésünk szerint, csak úgy félretolni az útból.

*

Október elején meghalt Vataja Noboru képviselő bácsikája Niigatában. A városi kórházba szállították, és éjféltájban ott érte a szívszélhűdés. Az orvosok odaadó igyekezete ellenére sem érte meg a reggelt. Halála azonban senkit nem ért váratlanul, bizonyos értesülések szerint az általános választások már nem

várattak magukra, a választási bizottságnak (Vataja Noboru támogatóinak) gyorsan kellett lépni, hogy előkészítsék a terepet pártfogoltjuk számára. Az öreg Vataja mögött szorosan felzárkóztak a konzervatívok, s ha nem jön közbe semmi különösebb váratlan esemény, Vataja Noboru megválasztásához nem fér kétség. A könyvtárban olvasgattam az újságokat, az egyikben találtam a cikket. Az első gondolatom az volt, hogy most egy darabig sűrű elfoglaltságaiktól Vatajáék nem nagyon jutnak hozzá, hogy Kumiko válásával törődjenek.

Nemsokára, a következő év tavaszán eljött az általános választások ideje, és ahogy a legtöbben előre megmondták, Vataja Noborut megválasztották, messze az ellenzéki jelöltét meghaladó szavazatszámmal. A jelöléstől az eredményhirdetésig követtem az újsághíreket a könyvtárban, s persze egyáltalán nem lepődtem meg azon, hogy végül Vataja Noboru lett a képviselőház tagja, mert tudtam, hogy ez már előre el volt intézve, lefutott ügy volt, csak a tényeknek kellett szépen követniük a döntést.

*

Az arcomon a kékesfekete folt nem lett ezután sem nagyobb, sem kisebb, nem égett, nem fájt. Lassan meg is felejtkeztem arról a tényről, hogy az arcomon található. Elhagytam az álcázást, a napszemüveget, a fejembe húzott kalapot is. Amikor napközben vásárolni mentem, némelyek megnéztek, mások szándékosan elfordították a fejüket, ezzel éreztették, hogy a folt ott van a helyén. Én már ezt is megszoktam, és nem törődtem vele. Senkinek sem ártottam én azzal. Minden reggel, mosdás és borotválkozás alkalmával azért tüzetesen megvizsgáltam, de nem észleltem semmiféle változást. Nagyságra, színre ugyanaz maradt.

Akkor is csak kevesen figyeltek fel rá komolyabban. Összesen négy ember kérdezett rá. A tisztítós, a fodrász, az italbolti ember meg a könyvtárosnő, aki szintén ismert arcról. Csak ennyien. Ilyenkor kissé feszengve és szűkszavúan valamiféle apróbb balesettel ütöttem el a választ, vagy motyogtam valamit.

Ahogy teltek a napok, egyre jobban elidegenedtem önmagamtól, olyan hosszan néztem a kezeimet, hogy szinte már átláttam rajtuk. Már nem beszéltem, nem leveleztem senkivel sem. A telefon sem szólalt meg. A levelesládában csak közüzemi számlákat, reklámleveleket találtam. Utóbbiak többnyire Kumikónak ajánlottak tarka katalógusokban tavaszi ruhákat, neves tervezők kreációit, blúzok, szoknyák és egyebek sorakoztak a színes fotókon. Még itt volt a hideg tél, de sokszor mégis megfeledkeztem a fűtésről. Nem tudtam megkülönböztetni a bennem uralkodó fagyot a külső hidegtől. Olykor rápillantottam a hőmérőre, onnan tudtam – az győzött meg –, hogy már be kell gyújtanom. Ám bármennyire is bemelegedett a szoba, a hidegérzet nem hagyott alább bennem.

*

Néha, mint nyáron annyiszor, átmásztam a kerítésen és a kanyargós ösvényen elmentem a helyre, ahol egykor a Mijavaki család elhagyott háza állt. Kurta kabátban, nyakamon sállal gázoltam az elszáradt téli fűben. A hideg szél fütyörészett a villanydrótokon. Az elhagyott házat már rég lebontották, a telket magas kerítés vette körül. Még a réseken belesve sem láttam semmit odabenn, ami régről ottmaradt volna, se ház, se a burkolat, se kút, se fák, se a tévé antennája, se kőmadár – mind eltűntek. Hernyótalpasokkal simították el a hideg földet, itt-ott ütötte csak fel fejét a gaz. Hihetetlen volt már az is, hogy egykor egy kút tátongott itt, melynek mélyébe leereszkedtem. A kerí-

tésnek támaszkodva felnéztem a házra, ahol Kaszahara Mei lakott, kerestem, melyik ablak az övé, de persze a lány már régen nem volt ott. Nem jön elő, és nem köszön rám Kurbli úrnak nevezve.

*

Február derekán, egy különösen hideg téli napon elmentem az Első Szetagajai Ingatlanirodába, melyről a nagybácsim beszélt. Benyitva a helyiségbe egy középkorú ügyintézőnőt találtam az egyik íróasztalnál ülve. A bejárathoz közel több asztal is volt, de azoknál nem volt senki sem, úgy látszott, a többiek házon kívül vannak. Egy jó nagy gázkályha állt középen, vörösen izzó rostéllyal. Hátul egy apró tárgyalósarokban észrevettem egy kis öregurat, aki magában, egy fotelben ülve, szorgalmas újságolvasásba merült. Megkérdeztem a nőt, hogy itt van-e Isikava úr, mire az öregember kiszólt hátulról, hogy ő lenne az. Mondtam neki a nagybácsim nevét, és elmagyaráztam, hogy mint az unokaöccse, én lakom most a házában.

– Ahá – mondta az öreg –, értem. Szóval maga Curuta úr unokaöccse – azzal letette az újságot az asztalra, az olvasószemüvegét zsebre tette és végigmért. Nem tudom, milyen benyomást szerezhetett a küllememről.

– Jöjjön csak beljebb – hívott magához –, megkínálom egy teával.

Szabadkoztam, mondván, hogy kedves tőle, de ne fáradjon miattam. Vagy nem hallotta, vagy ha igen, elengedhette a füle mellett, nem tudom, mindenesetre szólt a nőnek, aki rövidesen hozta is a teát. Mialatt iszogattuk, a kályha kialudt és a szoba hűlni kezdett. A falon a környék részletes térképe, rajta ceruzá-

val, rostirónnal megjelölt házak, lakások. Mellette képes naptár, Van Gogh híres hídjával, valami bank szóróajándéka lehetett.

– Régen nem láttam már Curuta urat, hogy szolgál az egészsége? – érdeklődött a kisöreg, és ivott egy korty teát.

– Köszönöm, jól van, minden rendben – válaszoltam –, csak ritkán láthatom, mert változatlanul sok a dolga.

– Akkor jó. Nem is tudom, hány éve már annak, hogy utoljára találkoztunk. Az az érzésem, hogy bizony nagyon régen – zsebéből cigarettát vett elő, a gyufával jó szögben megcélozva a dobozt, lendületesen rágyújtott. – Én segítettem Curuta úrnak a házvásárlásnál, őriztettem az ingatlant, később, mikor ki akarta adni, bérlőt szereztem neki. Ha azt mondja: sok a dolga, akkor most is jól megy neki, az a fontos.

Az öregúr azonban valahogy nem nagyon látszott elhalmozva a munkával. Elképzelhető volt, hogy fél lábbal a nyugdíjban csak úgy benézett az irodába.

– Na és milyen most abban a házban lakni? – kérdezte. – Van valami gond vele?

– Nem, azzal semmi baj sincsen – siettem a válasszal.

Bólintott.

– Ez így van rendjén. Jó kis ház az. Kicsi, de lakályos. Mindenki jól elvolt benne. És magának hogy mennek a dolgai?

– Vagyok, vagyogatok – válaszoltam, majd magamban hozzátettem: – *Legalábbis egyelőre.*

Ezután rátértem a lényegre.

– Azért zavarom, mert szeretnék valamit megtudni öntől. A nagybátyám szerint Isikava úr úgy ismeri ezt a környéket, mint a tenyerét.

Az öreg kuncogott.

– Tudom, amit tudok, és azt is, amit nem kell. Figyeljen ide: már közel negyven éve űzöm itt az ipart.

– Én a mögöttünk lévő telekről szeretnék kérdezni, ahol Mijavakiék laktak, de most üresen áll.

– Ühüm – mondta az öreg, és beharapva az ajkát látszott, hogy keresgél az emlékezetében (látszott, hogy van a fejében elég, csak vakarni kell) – tavaly augusztusban kelt el. Tulajdonjog tisztázva, terhek nélkül semmi akadálya sem volt az adásvételi ügyletnek, de azért jó sokáig alkudoztak. Egy közvetítő ügynökség vette meg csak a telek miatt, hogy azután építési területként adja tovább. A házat lebontották róla. Ha egy házingatlan sokáig üresen áll – bajos eladni. Az ügynökség különben nem helybéli volt, az itteniek nem akarták megvenni. Maga is hallotta annak a háznak a históriáját?

– Valamit rebesgettek róla.

– Na látja, maga is hallott róla. Aki régebbről ismeri azt az ingatlant, nem veszi meg. Például mi sem. Vegyük azt, hogy találunk valakit, aki mit sem sejtve megvásárolja. Igaz, mi keresünk rajta, de mégis rossz szájízt hagy maga után, ha valakit félrevezettünk. Nem megyünk bele az efféle üzletekbe.

Egyetértésemet jelezve bólogattam, de azért tovább érdeklődtem.

– Végül ki vette meg a telket attól az ügynökségtől?

Az öregúr a homlokát ráncolva, egy középvállalkozás nevét említette, és a fejét csóválta.

– Azt hiszem, nem is néztek különösebben utána, csak a helyet meg az árat kérdezték, és azzal megvették. Azt gondolták, könnyen fognak rajta valamit, de nem úgy megy az.

– Nem tudták továbbadni?

– Úgy gondolták, hogy menni fog, de nem nagyon haladt a dolog – mesélte tovább Isikava úr, és karba fonta a kezét. – A telek nem olcsó holmi, aki végül megveszi, annak egy életre szól, ezért hát jóval körültekintőbb, mint a közvetítő. Akkor pedig előbb-utóbb szóba kerülnek ezek a baljós történetek, melyek közé elvétve sem keveredik jó. Egy átlagos vevő pedig már csak emiatt is eláll a vételtől. A ház balszerencséjéről pedig mindenki tud ezen a környéken.

– Milyen árat kértek érte? – kérdeztem.

– Milyen árat?

– A Mijavaki-féle telekért mennyit kértek?

Erre ez az Isikava nevű öreg ingatlanügynök feltámadt érdeklődéssel nézett rám.

– Mostanában egy ilyen telek négyszögöle úgy másfél millió jent kóstál. Na hallja, első osztályú fekvéssel! Építési teleknek az a környék listavezető, jó napos. Megéri az árát. Igaz, hogy most nincs mozgás az ingatlanpiacon, nehéz idők járnak az ügynökségekre, de ott egy telek – azt nevezem! Csak teljék el egy kis idő, megmozdul, felszalad majd az ára. *Normál esetben.* Csakhogy az ott nem normális eset. Várhat az ár javulására akármeddig, úgyis csak esni fog. Már most is éppen azt teszi, egy öl csupán egymillió-egyszázezer. A teljes terület körülbelül száz

négyszögöl, tehát engedménnyel éppen hogy csak százmillió az egész.

– Akkor még tovább esik?

Az öreg buzgón bólogatott közbevetésemre.

– Naná, hogy csökken. Kilencszázezer lesz egy öl, és még meg is köszönhetik. Ennyiért vették át az ügynökségtől, de le is fog zuhanni odáig. Most a vevő észbe kap, hogy melléfogott, de ha csak ennyire, még örülhet is. Nem tudom, hova süllyedhet még. Ha készpénzre lesz szükségük, és olcsón el kell kótyavetyélniük, az felér egy harakirivel. Ha nincs anyagi gondjuk, akkor meg legyen az övék. Mit tudom én, mi a helyzet a vállalatukon belül. Egyet állíthatok: megbánták már ezt a vételt, az biztos. Nem sokra mennek azzal a telekkel – fejezte be az öreg, majd leverte a hamutartóba a cigarettáján felgyűlt hamut.

– Van ott a kertben egy kút is, ugye? – kérdeztem. – Tetszik tudni valamit róla?

– Az van, mély kút, de nemrég betömték. Minek tartanák meg, ha már úgyis kiszáradt? Semmire se jó az.

– Nem tetszik tudni, mikor száradhatott ki? – kérdeztem.

Erre keresztbe font karokkal egy darabig nézte a mennyezetet.

– Nagyon régen, én nem is emlékszem, mikor, talán még a háború előtt lehetett benne víz. A háború óta nincsen már benne, de arra nem emlékszem, hogy pontosan mikor száradt ki. Amikor a színésznő a házba költözött, akkor már nem volt benne víz. Már akkor felvetődött, hogy betömjék, de valahogy elaludt az ügy. Egy kutat szántszándékkal eltüntetni: ugyan kinek van kedve ilyesmihez?

– Pedig egészen közel, Kaszaharáéknál most is működik egy, és egész jó a vize – vetettem közbe.

– Az bizony meglehet, mert ősidőktől fogva vízben gazdag földrétegek húzódnak arra. Érdekes sajátossága a területnek, hogy az egyik helyen bő források fakadnak, míg néhány lépéssel arrébb már nem jön semmi. Ez arrafelé nem megy ritkaságszámba. De miért érdekli ennyire az a kút?

– Az igazat megvallva, szeretném megvásárolni azt a telket.

Az öreg rám nézett, és megpróbálta még jobban az arcomra fókuszálni a tekintetét. Felvette a csészéjét és ivott belőle.

– *Azt a telket akarja megvenni?!*

Csak bólintottam válasz helyett. Kivett egy szál cigarettát a dobozból, és az asztalhoz ütögette a végét, aztán az ujjai közé csippentette anélkül, hogy rágyújtott volna. Megnyalta kiszáradt szája szélét.

– Ahogy már az imént is említettem – mondta –, elég problematikus telekről van szó. Nem tudok egyetlen jó példát sem hozni azok közül, akik ott laktak. Ugye maga is tudja ezt? Szóval, akármilyen olcsó is, egyáltalán nem egy alkalmi vétel. Nem bánja?

– Tudomásom van minderről, és jóllehet a piaci árnál jóval olcsóbban lehet hozzájutni, nekem annyim sincs. Egy kis idő kell hozzá, míg valahogy szert teszek a megfelelő összegre. Mindezért szeretnék mindent megtudni a szóban forgó telekről. Miként változik az ára, milyen iránta a kereslet és effélék. Tájékoztatna engem ezekről?

Az ügynök egy ideig a meggyújtatlan cigarettáját nézegetve a gondolataiba mélyedt. Egy ízben köhintett is egy kicsit.

– Rendben van – mondta. – Nem sietős, úgysem tudják eladni. Akkor érdemes lépni, amikor már a ráfizetésbe is belemennek. Érzésem szerint ahhoz még jó időnek kell eltelnie.

Odaadtam neki a telefonszámomat. Az öreg betette átizzadt kis fekete notesze lapjai közé. Azután megint rám nézett és szemügyre vette a foltot az arcomon.

*

Elmúlt a február, majd a március, és lassan felengedett a fagy, délről melegebb szelek kezdtek fújdogálni. A lombos fák bontogatták rügyeiket, és eddig nem látott madarak jelentek meg a kertben. Enyhébb napokon már kiülhettem a tornácra nézegetni a kertet, és azzal töltöttem az időt. Március közepén egy este telefonált Isikava úr. Mijavakiék egykori telkét még nem adták el, de azért az ára egy kicsit lejjebb ment.

– Mondtam, ugye, hogy nem megy az olyan egyszerűen – szólt némi büszkeséggel a hangjában. – Szépen, fokozatosan csökken. Na, és maga? Gyűjti a pénzt?

*

Este, nyolc óra tájban a fürdőszobában, amikor az arcomat mostam, észrevettem, hogy égni kezd rajta a folt. Ujjammal megtapintottam, és olyan melegnek éreztem, mint idáig sohasem. A színe is erősebb lett, mélylilába hajlott. Visszafojtott lélegzettel néztem egy darabig a tükörbe. Szinte kételkedni kezdtem abban, hogy ez az arc az enyém. Úgy látszott, hogy a folt erősen *akar* tőlem valamit. Miközben néztem a tükörben önmagamat, az ottani énem némán visszanézett rám.

Történjék bármi, szert kell tennem arra a kútra.

Erre a döntésre jutottam.

4

Ébredés a téli álomból
–
Még egy névjegy
–
A pénznek nincs neve

Igaz, hogy nagyon szerettem volna, de nyilván ennyi pénzt nem lehet csak úgy előkeríteni. A ténylegesen rendelkezésemre álló összeg akkoriban közelített a nullához. Ami pedig az anyámtól rám hagyott örökségből maradt, abból még épp csak egy rövid ideig fenn tudtam tartani magamat. Nem volt munkám és zálogként leköthető ingatlanom sem. Nem találni széles e világon olyan jószívű bankárt, aki a magamfajtának kölcsönt adna. Vagyis bűvész módjára a levegőből kellett pénzt csinálnom. Méghozzá hamar.

Egy reggel elmentem az állomás előtti sorsjegyárushoz, vettem tíz szelvényt, egymás után következő számokkal. A főnyeremény: ötvenmillió jen. Kiszögeztem a sorsjegyeket a konyha falára, és állandóan figyeltem őket. Előfordult, hogy ültem a széken és vagy egy órát bámultam rájuk merően, abban a reményben, hogy egyszer csak kihúzzák azokat a titkos számokat, amelyeket csak én tudok.

Néhány nap múlva jött a megérzés:

Az életben nem fogok én ezen nyerni semmit.

A megérzésem rövidesen be is teljesedett. Nem megy az olyan simán, hogy elsétálok az állomásra, megveszem ezeket a cédulákat, és megvárom, amíg kihúzzák a számaimat. *Ez biztos.* Saját tehetségemből, *saját erőből* kell pénzhez jutnom. Apró darabokra téptem a tíz sorsjegyet, és kidobtam őket. Odaálltam a fürdőszobai tükör elé és belenéztem.

– *Biztosan kell valami módjának lenni, ugye?* – szegeztem önmagamnak a kérdést. És persze nem válaszoltam rá.

Miután otthon gubbasztva belefáradtam a sok töprengésbe, elindultam, hogy járok egyet a közelben. Néhány napon át csak ide-oda csavarogtam a környéken, minden cél nélkül, majd ebbe is beleunva bevillamosoztam a városközpontba, Sindzsukuba, mert az állomásunknál eszembe ötlött, hogy régen nem jártam már arra. Nem tesz rosszat a gondolkodásnak egy kis környezetváltozás. Már abba is elég volt csak belegondolnom, hogy jó régen nem ültem villamoson. A jegyárusító automatába dobálva az aprót elfogott az a kényelmetlen érzés, amely a szokatlan cselekedetek idején szokott jelentkezni. Bizony, akkor már több mint fél éve volt annak, hogy Sindzsukuban jártam és az ismerős gitártokos férfi nyomába szegődtem.

Hosszú szünet után tehát ismét elnyelt a nagyvárosi forgatag. A sok ember láttán elfúlt a lélegzetem, és a szívem is egy kicsit hevesebben kezdett dobogni. Már lement a csúcsforgalom, úgyhogy valójában nem is voltak olyan nagyon sokan, mégis először nehezen tudtam utat törni magamnak a járókelők között. Nem is embertömeget láttam bennük, hanem a he-

gyekből lezúduló vad áradatot, mely az útjába kerülő házakat elsodorja.

A magam megnyugtatására betértem egy főútra néző, csupa üveg kávézóba, és leültem a kirakatablak mellé. Délelőtt még nem volt zsúfoltság. Forró kakaót kértem, és kibámultam az ablakon, nézegettem a járókelőket.

Nem is tudom, mennyi idő telt el így. Talán tizenöt-húsz perc. Azon vettem észre magam, hogy a nagy forgalomban lassan araszoló, fényesen csillogó Mercedeseket meg *Porsché*kat követem a szememmel. A derült időben valahogy sokatmondóan és szükségtelenül hivalkodva ragyogtak a káprázatos karosszériák. Egy karcolás vagy egy folt nem sok, annyi sem volt rajtuk. Folyton csak arra gondoltam, hogy *ezeknek aztán van pénzük!* Életemben először jutott ilyesmi az eszembe. Az ablakban látszó tükörképemre nézve csendesen megcsóváltam a lejem. Most fordult elő velem születésem óta első ízben, hogy égető szükségem volt pénzre.

Az ebédszünet idejére megtelt az üzlet, ezért inkább kimentem járkálni egyet az utcán. Cél nélkül csavarogtam csak a/.ért, mert már régen nem tettem ilyet. Egyik utcából a másikba, amerre a jelzőlámpa zöld utat adott, vagy amerre éppen abban a pillanatban kedvem tartotta. Jobbra-balra kanyarogva, vagy éppen egyenesen haladtam. Zsebre vágott kézzel a járkálás fizikai műveletére összpontosítva a figyelmemet. Az áruházak nagy, fényes kirakatokkal teli főútjairól a csiricsáré reklámtáblákkal díszített mellékutcákba tévedtem, pornóüzletek, mozik nyüzsgésébe, majd odébb, a csendben megbúvó kis szentélyeket hagytam magam mögött, mígnem visszatértem a főútra megint. Meleg délután volt, az embereknek közel a fele már nem hordott kabátot. Még az időnként megélénkülő szél is jól-

eső érzést keltett. Akkor vettem észre, hogy ismerős tájon járok. Emlékeztem a lábam alatti burkolat mintájára, a kis szoborra, a fölém magasodó épületek üvegfalára is. A hatalmas épületek közé szorult kis tér kellős közepén voltam. Ugyanazon a helyen, ahol nagybátyám tanácsát követve – tavaly nyáron nézegettem az arra elhaladók arcát. Egyfolytában, tíz álló napon keresztül. Jött az ember a gitártokkal, követtem egy idegen lakásba, az előszobában a bal vállamra vágott a baseballütővel, kellemetlen egy eset volt. Tehát miközben cél nélkül bolyongtam Sindzsukuban, oda lyukadtam ki, ahol már tavaly is voltam.

Ugyanúgy, mint akkor, ezúttal is vettem a *Dunkin' Donuts*nál fánkot meg kávét, és a padon ülve elfogyasztottam. Közben meg lestem a járókelők képét. Csendes, nyugalmas érzés töltött el. Nem is tudom, talán azért, mert éppen odaillettem a falak közé szorított sarokba ahhoz, hogy ismét visszatérhessek az emberek arckifejezésének megfigyeléséhez annyi idő után. Nemcsak az emberek arcát, de rájöttem, hogy fél év óta *úgyszólván semmit nem láttam.* Szépen ültem ott a padon, továbbra is figyeltem a járókelőket, a fölém magasodó felhőkarcolókat, a felhőkkel szabdalt, fényes tavaszi égboltot odafenn, a tarka reklámokat, az újságot is, ami a kezembe akadt. Ereztem, hogy minden lassanként kiszínesedik körülöttem, ahogy egyre sötétedett és kigyúltak a fények.

*

Másnap ugyanúgy bevillamosoztam a városközpontba, Sindzsukura. Ugyanaz a pad volt a helyem, ahonnan ugyanúgy figyeltem az emberi ábrázatokat, mint az előző napon. Délidőben egy fánk, egy kávé. Mielőtt a délutáni csúcsforgalom elkapott volna, irány haza. Másnap megint elölről ugyanaz. Persze semmi sem történt, semmi nagy felfedezés, a rejtélyek nem tá-

rultak fel, a kétségek nem oszlottak el, de volt bennem valami halvány sejtelem: egyre közelebb kerülök valamihez. Erre utalt az is, amikor a tükör előtt állva észrevettem, hogy a folt hevesebben lüktet és egyre forróbb lesz. Egyszer csak rájöttem: a folt *önálló életet él.* Ugyanúgy, mint én magam, ő is élőlény.

Akárcsak az elmúlt év nyarán, egy héten át mindennap elfoglaltam a helyemet. Indulás hazulról tíz körül, irány a kis tér a felhőkarcolók tövén, a pad, az emberek arcára összpontosított ügyelem, gondolatok nélkül egész nap, újra meg újra. Valamilyen okból néha a valóság hangjai visszahúzódtak a közelemből. Ilyenkor csak a közelben folydogáló víz halk csobogása jutott el a fülemig. Felötlött bennem Kanó Málta magyarázata a vízről meg annak a hangjáról. Igen, a nőnek a víz volt a kulcskérdése. Arra viszont nem emlékeztem, hogy pontosan mit is magyarázott róla. Csak a piros műanyag kalap, csak az maradt meg az emlékezetemben. Mi a csodának tűrte meg a fején a nő azt a lehetetlen fejfedőt? Egy idő múlva azonban ismét visszatért a köznapi hallásom, és megint az emberek tanulmányozásának szentelhettem a figyelmemet.

A városba való visszatérésem nyolcadik napján egy nő megszólított. Üres papírcsészével a kezemben éppen az ellenkező irányba néztem, mint ahonnan a hang jött.

– Figyeljen csak – szólt hozzám a nő.

Megfordultam és ránéztem, ahogy előttem állt. Ő volt, a középkorú asszony, aki tavaly ezen a helyen egyszer már megszólított, egyedül ő a tíz nap alatt. Nem számítottam különösebben rá, de amint meghallottam a hangját, éreztem: a dolgok visszatértek a maguk kerékvágásába.

Ugyanolyan túlzó eleganciával volt öltözve, mint az előző alkalommal. És milyen jól tudta viselni a ruháit! Sötétkék kiskabát volt rajta válltöméssel, piros flanelszoknya, és a vastag, teknőckeretes napszemüveg is illett hozzá. Selyemblúzának gallérján megcsillant egy finom aranybross. A magas sarkú cipőn nem volt semmi különösebb dísz, de látszott rajta, hogy az árából elélhetnék néhány hónapig. Hozzá képest nagyon is nyomorúságosan festhettem. Egyetemi éveimből maradt baseballdzseki, szürke, széles kivágású póló, elvásott farmernadrág, egykor fehér, de egy idő óta már foltos és elszíneződött teniszcipő.

Ilyen figura voltam. A nő meg leült mellém, egyik lábát átvetette a másikon, kikattintotta a retikült, elővette a *Virginia Slim* dobozát, odakínált egy szálat, mint a múltkor, elhárítottam úgyszintén. Előkerült a hosszúkás, radírhoz hasonló arany öngyújtó, és már szállt is a füst. Zsebre tette a napszemüveget, és a szemembe nézett úgy, mintha sekély vízbe hullott érmét keresne. Néztem az a furcsa szemét. Mély tekintete volt, de ugyanakkor kifejezéstelen.

– Hát csak visszajött – szólt hunyorítva.

Bólintottam, és csak bámultam, ahogy a cigarettáról felszálló füst emelkedik, míg el nem sodorja valahova a szél. Körülnézett, mintha csak a saját szemével akart volna meggyőződni róla, hogy valójában mit csinálhatok én itt, ezen a padon gubbasztva. A környék látképe azonban nem köthette le a figyelmét, mert a tekintete visszatért hozzám. Megszemlélte a foltot, a szememet, orromat, számat, majd tekintete visszatért a foltra. Látszott rajta, hogy legszívesebben kinyitná a számat, hogy szemügyre vehesse a fogaimat, mint a kutyaversenyen a bírálók, talán még a fülem lukába is belesne.

– Úgy esett, hogy pénzre volna szükség – szólaltam meg.

Kis idő múlva megkérdezte:

– És mennyire?

– Tán nyolcvanmillió megtenné.

Levette rólam a szemét és felnézett az égre, mintha fejben számlálná az összeget. Ezt ide, amazt oda rakta gondolatban, legalábbis így látszott. Én addig azzal foglaltam el magamat, hogy a sminkjét nézegettem. Árnyékszerűen felrakott szemfesték, jelképszerűen különös, göndörített szempillák. Kissé lefittyedt ajkakkal megjegyezte, hogy „ez bizony nem semmi".

– Nekem *iszonyúan* sok.

A nő eldobta harmadáig szívott cigarettáját, és magas sarkú cipőjével eltaposta a csikket. Keskeny táskájából bőr névjegytartót vett elő, és a kezembe nyomta a kártyáját.

– Holnap, pontban négykor legyen itt.

A névjegyen feketével nyomva csak a lakcímet láttam, semmi mást. Minato negyed, Akaszaka. Helyrajzi szám, az épület neve, szobaszám. Se név, se telefonszám. A biztonság kedvéért megnéztem a papír másik oldalát is. Üres volt. Az orromhoz emeltem. Szagtalan, közönséges, fehér papírszelet volt csupán egy címmel. Ránéztem a nőre.

– Neve nincs? – kérdeztem.

Első ízben láttam mosolyt az arcán. Csendesen megcsóválta a fejét.

– Magának pénzre van szüksége, nem? Van a pénznek neve?

Én is megcsóváltam a fejem. Természetesen nincs neki. Aminek neve van, az már pénz nem is lehet. Az ad neki igazi értel-

met, hogy olyan névtelen, mint a sötét éjszaka és elképesztően „cseppfolyós”.

A nő felállt a padról.

– Akkor eljön holnap négykor? – kérdezte.

– Ha igen, megkapom a pénzt?

– Meglátjuk – válaszolt, és ahogy elnevette magát, a szeme sarkában olyan apró vonal jelent meg, mint amit a szél rajzol a homokra. Még egyszer körülnézett, azután illedelmesen lesimította a szoknyája szélét.

Amikor gyors léptekkel eltűnt a tömegben, egy darabig még bámultam eltaposott, rúzsfoltos cigarettacsikkjét a földön. Az élénkpiros szín Kanó Málta műanyag kalapjára emlékeztetett.

Ez az a pont, ahol, ha valami esélyem adódik, nem szabad elszalasztani. Talán.

5

Mi történt az éjszaka kellős közepén

Már elmúlt éjfél, amikor egy éles hang megütötte a gyerek fülét, és ettől a kisfiú felébredt. Kitapogatta a kapcsolót, villanyt gyújtott, körülnézett a szobában. A szoba falán az óra kis híján hajnali kettőt mutatott. A gyerek el sem tudta képzelni, hogy ilyen késői órán történhet valami ezen a világon.

Ezután megint hallatszott ugyanaz a zörej. Kétségtelenül odakintről, az ablakon túlról. Valahol egy jó nagy kurblit tekergethettek. Ki a csuda zajong azzal ilyen késő éjszaka? De nem, senki sem csinál ilyet, csak olyan, *mintha* felhúznának valamit, közben pedig biztos egy madár szólalt meg ilyen hangon valahol – eszmélt rá a gyerek. A fiú széket húzott az ablakhoz, felmászott rá, félretolta a függönyt és kinézett a résen. Ősz vége leié járt az idő, telihold függött az ég közepén, úgy lehetett látni a kertet, mint nappal. Persze a gyerekre egészen más hatást tettek az éjszakai fák, mint mikor fényes délben látta a kertet. Sötétben már nyoma sem volt a nappali barátságos hangulatnak. A tölgy dús ágait időnként, furcsa zörejeket hallatva, rosszkedvűen meg-megrázta a szél. A kert díszkövei fehérebben virítottak, mint máskor, úgy meredtek az ég felé, mint a halottak orra a ravatalon.

Mintha a fenyőfáról hallatszott volna a madár cserregése. A gyerek kihajolt az ablakon és felnézett a magasba, hogy jobban lássa. A madarat azonban eltakarta az ágak szövevénye, nem lehetett alulról kikémlelni. A gyerek pedig szerette volna látni, ugyan miféle formája lehet? Meg akarta jegyezni a tolla színét, alakját, hogy másnap majd nyugodt körülmények között kikeresse a képes állathatározóban. A nagy kíváncsiság kiverte szeméből az álmot. Halakat, madarakat kikeresni képeskönyvben – ezt a fiú mindennél jobban szerette. Kapott is ajándékba rengeteg ilyen könyvet, ott sorakoztak a könyvespolcán. Még iskolába sem járt, mégis ki tudta betűzni a nehéz szavakkal kevert szövegeket.

A madár megforgatta még néhányszor a kurblit, azután egy kicsit elhallgatott. A fiúcska arra gondolt, hogy vajon más is felfigyelt-e rajta kívül a cserregésre. Vajon a papa meg a mama is hallja? A néne is? Na, ha nem, majd holnap reggel elmondja nekik – határozta el a gyerek. Hiszen fenn a fenyőfán van egy *valódi* madár, és úgy teker, mintha felhúzója lenne neki. Hátha sikerül kilesni! Akkor még a nevét is ő mondhatná meg a felnőtteknek.

De a madár nem szólt többet. A holdfénylepte fenyőágak között úgy hallgatott, mint a sír. Rövidesen hideg szél hatolt be a szobába, mintegy figyelmeztetés gyanánt, a gyerek megrázkódott tőle, felhagyott a kíváncsiskodással, és megadóan becsukta az ablakot. Tudta, hogy nem veréb vagy galamb van odafenn a fán, hanem olyan madár, amelyik nem szereti mutogatni magát az ember szeme előtt. A gyerek olvasott a képeskönyvben az ilyenekről, éjjel járnak, és jól rejtőzködnek. Talán még azt is tudhatta ez a madár, hogy ha nem látják is, de nézik, ezért csak vár, mindaddig biztos nem jön elő, amíg a gyerek figyeli őt.

A fiú habozott egy kicsit, kimenjen-e vécére, mert egy hosszú, sötét folyosón kellett volna végigmennie. Nem, menjünk csak az ágyba – mondta magának. Annyira nem sürgős, hogy reggelig ne lehessen kibírni.

Villanyt oltott, becsukta a szemét, de izgatta a madár ott a fenyőfán, és nem tudott ismét elaludni. Hiába oltotta el a kislámpát, a telihold áttűzött a függönyön, fénye beszivárgott a szobába. Amikor a madár ismét megszólalt, a gyerek gondolkodás nélkül ismét kiugrott az ágyból. Ezúttal már nem gyújtotta lel a villanyt, pulóvert húzott a pizsamájára, úgy mászott fel az ablakba. A függönyt és az ablakot résnyire nyitotta, azzal kecsegtetve magát, hogy így a madár nem veszi majd észre.

Ám ekkor két emberalakot pillantott meg a kertben. Önkéntelenül visszafojtotta lélegzetét. Ott kuporogtak a fenyő alatt, mindkettő feketés ruhában, az egyik hajadonfőtt, a másik karimás kalappal a fején. A gyerek igen furcsállotta, hogy ugyan mit keres a kertjükben két idegen éjnek idején, hajnali kettőkor? Miért nem ugatja meg őket a kutya? Talán jobb lenne mindjárt szólni a szüleinek, gondolta, de nem tudott elszakadni az ablakiéi. Nem engedte a kíváncsiság. Nézzük csak, vajon mit művelhetnek ott azok az emberek?

Mintha csak észbekapott volna, megszólalt ekkor a kurblimadár, és csak húzta, húzta. Az emberek viszont rá sem hederítettek. Fel sem néztek, meg sem rezzentek a hangjától. A földön térdepelve, fejüket összedugva, suttogva tanakodtak, de még az arcukat sem lehetett kivenni, az ágak árnyékot vetettek rájuk. Azután, mintha összebeszéltek volna, egyszerre fölálltak. Az egyik vagy húsz centivel alacsonyabb lehetett a másiknál. Viszont egyformán soványak voltak. A kalapos, a magasabbik kabátot is viselt. A kisebbik testhezálló ruhában volt.

Ez a kis termetű odament a fához, és felnézett rá, átfogta a törzset, úgy vizsgálódott a magasba, közben tapogatta a fa kérgét, majd egyszer csak, hopp, rajta termett. Minden különösebb nehézség nélkül (a kisfiúnak legalábbis úgy tűnt) egy-kettő, mászni kezdett rajta fölfelé. A gyerek elismerően jegyezte meg magában, hogy olyan, akár a cirkuszban a légtornász. A törzs csúszós volt, hosszú és csupasz, nem kínált egyetlen fogódzkodót sem. A fiú olyan jól ismerte a kerti fenyőt, mint a barátait. De hát minek kell éppen éjnek idején megmászni az a fát? Csak nem a madarat akarják?

A nagyobb termetű ember a fa tövében állva nézett fölfelé. Rövidesen a kicsi eltűnt odafönt a lombok között, csak a tűlevelek súrlódása hallatszott, ahogy az ágak között motoszkált és kúszott a hatalmas fenyőfán egyre feljebb. A madárnak meg kell hallania, ahogy közeledik, és biztosan elrepül, megszökik majd előle. Nem elég ügyesen fára mászni ahhoz, hogy csak úgy madarat fogjon az ember. Lehet, hogy egy pillanatra mégis láthatóvá válik a kurblimadár, ahogy kihussan onnan. A kisfiú visszafojtott lélegzettel várta a szárnycsapkodást. De egy hang nem sok, annyit sem lehetett hallani.

*

Egy darabig semmi sem mozdult, a környékre néma csend telepedett. A kert a valószínűtlenül fehér holdfényben olyan nyugalmasan és simán terült el, mint a tengerfenék, miután a víz levonult róla. A fiú moccanás nélkül, megbűvölten figyelte, mi történik fenn a fán, és mit csinál a fa alatt a magasabbik ember. Nem tudta a szemét levenni róluk, a lélegzete ködfoltként fehérlett az ablak üvegén, a szája előtt. Úgy látszott, odakint erősen lehűlt a levegő. A magasabbik ember derekára tett kézzel figyelt a magasba, olyan mozdulatlanul, mintha megfagyott

volna. A gyerek úgy képzelte, hogy a nagyobbik nyilván aggódva várja, hogy a társa vajon elérte-e a célját és le tud-e majd jönni a fáról. Igaza is van, mert egy ilyen fáról lemászni még nehezebb, mint felkapaszkodni rá – ezt a fiúcska tapasztalatból tudta már. Ekkor viszont a nagyobbik – se szó, se beszéd – odébbállt.

A kisfiú úgy érezte, hogy egyedül maradt, mert a kisebbik ember is rég eltűnt valahol a fenyőfa magasában, a nagy meg az előbb ment el. A madár sem szólalt. Fel kellene ébreszteni a papát? – vetődött fel a kérdés, de a kisfiú félt attól, hogy az apja úgyse hinne neki. Biztos azt mondaná, hogy megint csak álmodott. Ez tényleg sokszor előfordult a gyerekkel, és még az is, hogy nem tudta az álmait megkülönböztetni a valóságtól. Pedig ami a szeme előtt játszódott le, *igazán* megtörtént! A kurblimadár is, meg a két fekete ruhás alak is! Csakhogy egy szempillantás alatt mind eltűnt. Vajon el tudná-e mindezt pontosan magyarázni az apjának egy kisgyerek?

Ekkor hasított bele a felismerés: *az kicsi ember úgy hasonlított a papára!* Igaz, kisebb volt nála, másrészt azonban: alakra, mozgásra a megszólalásig hasonlónak látszott. De nem, gondolta a kisfiú, a papa nem tud ilyen ügyesen fára mászni, nem is ilyen fürge meg erős. A gyerek akárhogy is törte a fejét, nem jutott semmire.

Nemsokára a magas ember visszatért, és ezúttal hozott valamit a kezében. Ásót és egy nagy vászontáskát. Utóbbit szépen letette, majd nekigyürkőzött, hogy a fa tövében gödröt ásson. Supp-supp, vágott bele a jó éles szerszám a földbe. Erre a hangra már mindenkinek fel kellene ébrednie, gondolta a gyerek, hiszen olyan erősen és határozottan hallani.

Ám senki sem serkent fel, a férfi figyelemre sem méltatva a környezetét, csak dolgozott némán. Látszatra sovány volt ugyan, de erős lehetett mégis, erre lehetett következtetni abból, ahogyan a szerszámot forgatta. Felesleges mozdulat nélkül, szabályosan. Amikor már elérte a tervezett mélységet, a fának támasztotta az ásót, és a szélén állva méregette a lyukat. Vajon teljességgel elfelejtkezett-e fára mászó társáról, nem tudni, de egyszer sem nézett fel a magasba. Ezúttal csupán egyetlen dolog foglalta el a gondolatait: a gödör. Ez nem tetszett a fiúnak, az ember helyében ő bizony törődött volna azzal is, aki odafent volt a fán.

A kihányt földet nézve gondolhatni lehetett, hogy a kiásott lyuk nem is olyan nagyon mély. A gyereknek talán egy kicsit térden felül ért volna (ha beleáll), de a férfi elégedettnek látszott a gödörrel mind mélységére, mint formájára nézve. Ezután elővett a táskából egy feketés anyagba burkolt tárgyat. Abból, ahogy fogta, látszott, hogy puha, hajlékony dolog lehet, talán éppen valami holttestet akar eltemetni. De a csomagban legfeljebb egy macska fért volna el, ha meg ember, akkor is csak egy kisbaba. De hát miért kell egy ilyet éppen az *én kertemben* elásni, kérdezte magában a kisfiú. Észre sem vette, egy nagyot kellett nyelnie. Maga is megijedt, akkora hangot adott, talán még odalent a kertben is meghallhatta az ember.

Talán ennek hatására a madár is kiáltott. Méghozzá mintha minden erejével tekerne: giiiiiiiiiiiii, giiiiiiiiiiii!

Ebből a gyerek is megérezte, hogy most valami nagyon fontos dolog van készülőben. Beharapta az ajkát, és öntudatlanul is kapargatni kezdte mindkét karját. Jobb lett volna, ha el se kezdi nézni ezt, gondolta, de már késő. Ettől fogva már nem tudta elfordítani a szemét a látványtól. Tátott szájjal, orrát a hideg

üvegnek támasztva figyelte a kertben kibontakozó különös jelenetet. Lemondott már arról is, hogy valaki majd csak felébred a családból, mert rájött, hogy azoknak *a füle mellett akár ágyút lehetne elsütni, azt se hallanák.* Rajta kívül talán senki sem hallja, még ezt az éles hangot sem. Elejétől fogva senki.

A magas termetű férfi óvatosan megfogta a fekete csomagot, és szépen elhelyezte a gödör fenekére. Ott állt egy darabig, és nézte a tárgyat odalent. Nem nagyon lehetett az arcát látni, a kalap karimája eltakarta, de valahogy ünnepélyesnek és szomorúnak hatott, ahogy ott állt. Valami halott lehet ott a gödörben, gondolta a gyerek. Kisvártatva az ember nekiveselkedett, fogta ti/, ásót és betemette a gödröt. A végén még a földet is letaposta egy kicsit. Dolga végeztével otthagyta az ásót a fának támasztva, maga pedig a vászontáskával lassú lépésekkel elindult, úgy, hogy egyszer sem nézett vissza. A madár se szólt többet.

A kisfiú megfordult és a faliórán látta, hogy már fél hármat mutat. Még vagy tíz percig nem mozdult a függöny rése mellől, csak nézte a kertet, de aztán ellenállhatatlan álmosság vett erőt rajta, de annyira, mintha egy nehéz vaskalapot tettek volna a fejére. Nagyon szerette volna megtudni, mi lett a kis emberrel meg a madárral, de nem tudta tovább nyitva tartani a szemét. Levette a kardigánt, bebújt az ágyába, és úgy elaludt, mint aki elvesztette az eszméletét.

6

Új cipő megvásárlása
–
Hazatért…

Az Akaszaka földalatti-megállótól induló utca tele volt kocsmával, étteremmel, azon túl, egy kis enyhe lejtőn kellett felkapaszkodni a hatemeletes irodaházhoz. Az épület nem volt különösebben se új, se régi, se nagy, se kicsi, se díszes, se nyomorúságos. A földszinti utazási iroda nagy kirakatablakát egy Mikonosz kikötőjét ábrázoló óriásposzter foglalta el a San Franciscó-i villamos kinagyított képének társaságában. Olyannyira fakó volt már mindkettő, mint egy hónapja látott álomkép. A plakátokon túl látni lehetett, amint az iroda három alkalmazottja szorgosan telefonál, csépeli a számítógép billentyűzetét.

Szóval az épület különösebb látnivaló híján olyan primitív hatást keltett, mintha az építész ceruzával készített kisiskolás gyerekrajzból tervezte volna, vagy szándékosan el akarta talán rejteni az utcaképben, nehogy már feltűnjön valahogy. Bármelyik magyarázat elfogadhatónak tűnt. Még velem is megesik, hogy egy ilyen házat eltévesztek és elmegyek mellette, pedig én aztán nagyon ügyelek az épületek azonosító számaira. Az utazási irodáé mellett húzódott a ház bejárata, az előcsarnokban a

bérlők névtábláival. Nagyjából végigfuttattam rajtuk a szemem, úgy látszott, többnyire nem túl nagy cégek tartották itt irodáikat, ügyvédek, építészek, fogorvosok, kisebb importcégek és más effélék. Volt olyan cégtábla, amelyik úgy ragyogott, hogy előtte állva tisztán láttam magam a tükrében, nem úgy, mint a 602-es lakásé, melynek táblája avítt, fakult felirata pedig elmosódott volt. Ezek szerint a nő már régóta tartott itt fenn irodát. „Akaszaka Design Office" – ez állt a táblán. A cégér régisége némileg megnyugtatott.

Egy üvegajtón kellett átjutni a lifthez, de előbb fel kellett csöngetni az irodába, hogy felülről kinyissák a zárját. Megnyomtam a 602-es csengőjét. Meglehet, hogy kamera is közvetítette megjelenésemet a lakásban elhelyezett képernyőre, mert ahogy körbenéztem, persze, hogy felfedeztem a mennyezet egyik sarkába dugott kis kamerát. Nemsokára jelzett az ajtó berregője, és beléphettem.

A liftnek se íze, se bűze, de felvitt a hatodikra, és egy hasonlóan semmitmondó folyosón, rövid tétovázás után ráleltem a 602-es számú ajtóra. Miután a névtábláról meggyőződtem arról, hogy jó helyen járok, vagyis ez az *Akaszaka Design Office*, egyszer és röviden megnyomtam az ajtó melletti gombot, azaz becsengettem. Egy fiatalember nyitott ajtót. Karcsú, rövid hajú, túlságosan is szabályos arcú, talán életemben sem láttam még ilyen jóképű fickót. Mégsem az arca kötött le igazán, hanem az öltözködése. Kínosan hófehér ingéhez sötétzöld, apró mintás nyakkendőt viselt, melynek sem eleganciája, sem a megkötés módja miatt nem érhette volna gáncs: a csomó hibátlan, a hurkolás maga a tökély, ilyet csak férfidivatlapban láthat az ember. Egyáltalán, hogyan lehet megkötni ilyen mesterien egy nyakkendőt?! Született zseni ez a fiú, vagy pedig a fáradhatatlan

gyakorlást koronázta meg ezzel a remekművel. A nadrág sötétszürke, hozzá barna, fűzős mokaszin. És mintha mindezt épp csak néhány napja vásárolták volna!

A fiatalember nálam valamivel alacsonyabb, az ajkán olyan kellemes mosoly, mintha csak az imént derült volna egy mulatságos tréfa hallatán. Ez persze nem lehetett valami mocskos vicc, inkább valami fehér adoma, melyet egy *garden party*n a külügyminiszter a trónörökös jelenlétében is elmondhat, mire a körülállók halkan kuncogni kezdenek. Mondtam a nevemet, <le a fiú félrehajtva a fejét jelezte: kár minden felesleges szóért, kerüljek beljebb. Sarkig kitárta a befelé nyíló ajtót, és beengedett. Miközben egy szemvillanással felmérte a folyosót odakint, betette mögöttem az ajtót. Ezalatt pedig egy árva szó sem hagyta el ajkait, csak könnyedén hunyorított felém. Mint mikor egy termetes, ideges párduc hever valahol a közelben: a hangos./.ó még fölébresztené, ugyanezért még megmukkanni sem tanácsos. Persze nem volt ott semmiféle fekete fenevad. Csak én éreztem úgy.

Odabent a fogadószobában felette kényelmesnek látszó bőrgarnitúra, mellette egy régi, fából készült álló fogas. Hátul egy ajtó, nyilván a másik szobához szolgált bejárással. Mellette munkaasztal, tölgyfából, rajta egy termetes számítógép. A pamlag előtt egy olyan kicsinyke asztal, hogy talán egy telefonkönyvnek sem szolgálna elegendő helyül. Egész jó árnyalatú, zöld szőnyeg a szoba padlóján, faltól falig. Rejtett hangszórókból halkan áradt egy Haydn-kvartett. A falon néhány szép, színes metszet: virágok, madarak, macskák. Sehol semmi rendetlenség, láthatóan minden tiszta. Az egyik falon könyvespolc, rajta szövetminták, divatlapok. A bútorok és berendezések nem túl díszesek vagy újak, csak arra ügyeltek, hogy barátságosak

legyenek, és megnyugtatásul szolgáljanak a megfáradt vándornak.

A férfi leült velem szemben, az asztal túloldalán, és mindkét tenyerét felém tárva jelezte, hogy várjak egy kicsit. Könnyed mosoly, ami azt jelentheti, hogy már ne is haragudjak, de várnom kell egy kicsit, az ujjával mutatta, hogy csak egy percet. Úgy látszott, mindent tudtomra képes adni szavak nélkül is, pusztán jelek segítségével. Egyet azért bólintottam, hogy jelezzek én is: megértettem. Talán közönséges vagy alkalmatlan lett volna ilyen jó társaságban egymást szavakkal terhelni.

A fiatalember a számítógép mellől a törékeny tárgyaknak kijáró óvatossággal felemelt egy vaskos, szurokfekete könyvet, és a könyvjelzőnél kinyitotta. A címlap hiányzott, ezért nem tudtam meg a kötet címét, de attól a pillanattól fogva, hogy kinyílt a jelzett oldalon, a fiatalember számára elsüllyedt a világ, figyelmét száz százalékban lekötötte az olvasás, még arról is megfeledkezni látszott, hogy ott ülök az orra előtt. Én is szerettem volna elütni az időt, de nem volt a kezem ügyében semmi olvasnivaló. Mit tehettem volna egyebet, mint hogy keresztbevetem egyik lábamat a másikon, és hallgatom a Haydn-muzsikát (bár nem merném teljes bizonyossággal állítani, hogy Haydn). Nem volt éppen rossz a darab, de olyan, ami, ha egyszer elhangzik, mindjárt szét is foszlik a levegőben. A munkaasztalon a számítógép mellett sorba vettem a tárgyakat, volt ott szokványos fekete telefonkészülék, tolltartó, asztali naptár.

Nagyjából úgy voltam öltözve, mint az előtte való napon. Baseballdzseki, póló, farmernadrág, teniszcipő, csak úgy találomra magamra kapva a holmikat, ahogy jött. Abban a tiszta, rendezett irodában, a snájdig úrifiú társaságában különösen a teniszcipő hatott züllöttnek és mocskosnak. Vagyis nemcsak

annak hatott, hanem *valójában az is volt.* Sarka félretaposva, patkányszínűre színeződve, a bokánál elrongyolódva. Sorsszerűén beleivódott mindenféle, hiszen egy éven át ezenkívül nem is volt rajtam más lábbeli. Hányszor másztam át vele a hátsó kerítésen, az elhagyott ösvényen, olykor kutya-macska piszokba lépve, kút mélyén kutakodva. Nincs abban semmi különös, hogy összepiszkolódott és elnyűtt. Őszintén szólva, mióta nem jártam munkába, kisebb gondom is nagyobb volt annál, hogy milyen cipőben járok. Azonban ebben a helyzetben, végignézve magamon, belém hasított magányosságom, a világtól elrugaszkodott létezésem kétségbeejtő érzése. Arra gondoltam, hogy most már tényleg kell vennem egy új cipőt, mert ez már kétségkívül túlzás.

Rövidesen véget ért a Haydn, de ügyetlenül vágták, a dallam valahogy fél lábon állva maradt. Rövid csend után egy Bach-csembalódarab következett. (Azt hiszem, Bach, de persze nem vagyok száz százalékig bizonyos benne.) Jobb híján a lábaimat váltogattam egymáson. Megszólalt a telefon. Az ifjú egy papírszeletet tett a könyvbe, és fölvette a kagylót. Feszülten hallgatta, amit mondtak neki, és több ízben bólintott is egy kicsit. Felvette a ceruzát, beírt valamit az előjegyzési naptárba, majd a kagylót az asztallaphoz közelítve, kettőt koppantott, mintha csak egy ajtón akart volna bebocsáttatást kérni. Ezután se szó, se beszéd, bontotta a vonalat. Rövid, húsz másodperces hívás volt, de ő ezalatt nem szólalt meg egyszer sem. Talán néma lehet? Hiszen amióta csak betettem a lábam, egy hang nem sok, annyi se jött ki a száján. Viszont a telefoncsengésre felvette a kagylót, és hallotta, amit mondtak neki, tehát valószínűleg nem süket.

Egy darabig a telefonra meredt, mintha elgondolkozott volna valamin, majd nesztelenül felállt, egyenest odajött hozzám,

hogy minden teketória nélkül elhelyezkedjék mellettem. Két keze szabályosan a térdén. Ahogy a külsejéből előzőleg is sejtettem, az ujjai olyan elegánsan finomak voltak, mint egy zongoraművésznek. Természetesen az ujjak ízületeinél és a csuklónál is kis ráncokat lehet látni, hiszen nincs teljesen ránctalan, sima bőrű kéz. Kell az, amikor begörbülnek, mozognak az ujjak. Olyan sok azért nem volt belőlük, csak annyi, amennyi kell. Igyekeztem feltűnés nélkül megfigyelni mindent. Ez a fiatalember talán a nő fia lehet. Az ujjai nagyon is hasonlítottak. Miután erre rájöttem, kerestem egyéb részletekben is a hasonlóságot. Az orra is olyan volt: kicsi és hegyes, akárcsak az asszonynak. Aztán az áttetszően mély szemek kifejezéstelen tekintete, a már említett, száj körül játszadozó finom mosoly, mely egészen természetesen olykor eltűnik, majd újra előbukkan, mint a hullámverés egy tengerpartra nyíló barlang szájánál. Az ifjú felém fordult, és a szájáról leolvashattam, mit akar.

– Kérem, erre tessék – valószínűleg ezt mondta, de hang nélkül. Az ajkai enyhén megmozdultak, és olyan formára áll a szája, mintha rendesen beszélne. Ám én mégis jól értettem, mit akar mondani. Felálltam, kinyitotta előttem a másik szobába vezető ajtót és beengedett.

Odabent egy kis konyha meg valami mosdóféle, azon túl pedig még egy helyiség, ugyanolyan, mint a fogadószoba, ahol eddig várakoztam, csak egy mérettel kisebb. Itt is volt egy megfelelően kényelmes bőrdívány. Még az ablakok is hasonlóak, a faltól falig tartó, fűszínű padlószőnyeg nemkülönben. A szoba közepén egy jókora munkaasztalon szép rendben olló, varródoboz, ceruza, vázlattömb. Félalakos próbabábuból kettő is. Az ablakon nincs redőny, de a csipkefüggönyt és a sötétítőt szorosan összehúzták. A mennyezeti világítás leoltva, a szobában bo-

rús délutánokra jellemző félhomály uralkodott. A díványtól nem messze álló lámpában csak egyetlen gyenge villanykörte világított. A dívány előtti asztalon üvegváza állt, benne fehér gladiólusz, de olyan friss volt, mintha csak éppen akkor vágták volna le a tövéről. A víz is áttetszően tiszta. Zene azonban nem hallatszott.

A fiatalember megint csak szavak nélkül hellyel kínált. Unszolásának engedve leültem, mire nadrágzsebéből úszószemüveget vett elő. Egyszerű jószág, műanyagból, gumiból készült. Nagyjából ugyanolyan, mint amilyet az uszodában használni szoktam. Arra azonban sehogy sem tudok rájönni, hogy miért szed elő itt nekem egy úszószemüveget. Elképzelni sem tudtam, mire lesz ez jó.

– Ne féljen semmit – mondja az ifjú, pontosabban nem beszéddel, hanem csak szájmozgással, kézmozdulatokkal. Mégis, nagyjából világos volt számomra, mit akar velem közölni.

– Nem kell semmit sem tennie, majd én feladom, csak ne mozgassa feleslegesen a fejét. Értett engem?

Bólintottam egyet.

Az ifjú ember a dívány mögé került, hogy hátulról feladja rám az úszószemüveget. A tarkómon beállította a szalagot, hogy a szemhez elöl pontosan illeszkedjék. Abban azért különbözött az. általam oly gyakran használt eszköztől, hogy ezzel *nem lehetett látni semmit.* Ahol átlátszónak kellene lennie, a nézőkéjét vastagon befestették valamivel. Tökéletes és mesterséges sötétségbe süllyedtem. Nem láttam az égvilágon semmit, még azt sem, hogy merre lehet az állólámpa fénye. Olyan illúzióm támadt, mintha engem festettek volna be ilyen vastagon.

A fiatalember bátorítóan mindkét vállamra finoman ráhelyezte a kezeit. Vékony ujjak, de egyáltalán nem törékenyek. Úgy éreztem határozott jelenlétüket, mint a zongora billentyűi, amint a művész megérinti őket. Jóindulatot lehetett érezni az ujjbegyeiből. Nem kifejezetten jóságot, de valamit, ami ahhoz *közel áll.*

– *Rendben van, nincs ok az aggodalomra* – mondták nekem a kezei. Bólintottam. Ezután elhagyta a szobát. Hallani lehetett a sötétben, ahogy távolodtak a léptei, ahogy kinyitja, majd maga után becsukja az ajtót.

*

Távozása után egy darabig abban a helyzetben maradtam, amiben otthagyott. Furcsa volt ez a sötétség. Azonos volt abban a kút mélyén tapasztaltakkal, hogy semmit sem lehetett látni, de minőségileg mégiscsak más. Irány, mélység, súly híján nem volt mibe kapaszkodnom. Nem is sötétség volt ez, hanem maga a semmi. Mesterségesen megfosztva a szemem világától, átmenetileg vakká lettem. Az izmaim összehúzódtak, megkeményedtek, a torkom kiszáradt. Mi jöhet még ezután, mondtam magamnak, de emlékeztem még az ifjú ujjainak üzenetére. *Nincs ok az aggodalomra.* Semmi határozott bizonyítékom nem volt rá, de megéreztem, hogy hihetek a „szavának".

Olyan csend honolt a szobában, hogy ha nem veszek lélegzetet, talán a világ folyása is elakad, és mindent elnyel az örökkévalóság mélysége. Azért érződött ám: a világ megy tovább. Rövidesen egy nő nyitotta rám az ajtót, és csendes lépésekkel belopakodott a szobába.

A kölnijének könnyű illatából jöttem rá, hogy csak nő lehet. Férfi nem használ ilyet. Méghozzá valószínűleg valami drága

illatszer. Szerettem volna visszaemlékezni rá, éreztem-e ilyet valamikor. De ahogy a szemem világától megfosztottak, megszűnt a szaglásomba vetett bizalmam is, elvesztettem lelki egyensúlyomat. Viszont biztos, hogy annak a jól öltözött nőnek, aki idehívott engem, más kölnije volt. Ez halk ruhasuhogással jött át a szobán, és csendesen leült a díványra a jobb oldalamon. Könnyedén helyezkedett el, ebből arra következtettem, hogy kis termetű, vékony nő lehet.

Erősen nézte az arcomat. Igaz, hogy nem láttam, de a bőrömön határozottan érezni lehetett a tekintetét. Meg is jegyeztem magamnak, hogy a teljesen világtalan ember is tudhatja, hogy mikor nézik. Meg sem mozdult, és le sem vette rólam a szemét. Nem hallottam a lélegzetét sem, olyan lassan vette a levegőt, hogy hallani se lehessen. Feszesen ültem, egyenesen előre nézve. A folt az arcomon mintha egy kissé átforrósodott volna. Kétségtelen, hogy a színe is felélénkülhetett. A nő kinyújtotta a kezét, és a törékeny, értékes tárgyaknak kijáró óvatossággal, figyelmesen megtapogatta arcomon a foltot, majd csendesen simogatni kezdte.

Mármost, hogyan reagáljak én erre, mit várnak el tőlem, fogalmam sem volt. Messze távol került tőlem a realitás és annak érzékelése. Olyan furcsa, ellentmondásos érzés vett rajtam erőt, mintha olyan járműről ugrottam volna át egy másikra, melynek a sebessége eltért az előzőtől. Ebben az ellentmondásos fehér boltban olyan voltam, mint egy elhagyott, üres épület. Mint egykor Mijavakiék elárvult háza. Igen, kiürült otthon – ez mind én voltam akkor. A nő belém lépett és – *valamilyen okból* – kedvére tapogathatta a falat, vagy megsimíthatott egy oszlopot. Én mint üres épület (és csakis az) nem tehetek semmit azért, hogy

megértsem az okát az érintésének. *Nincs is rá szükség.* Ettől a gondolattól kezdtem egy kicsit jobban érezni magam.

A nő nem szólt egy árva szót sem. A ruhasuhogástól eltekintve a szobára mély csend borult. Úgy járt rajtam az ujja, mintha réges-régen belém vésett apró betűs titkosírást akarna kibetűzni.

Aztán abbahagyta a cirógatást, felkelt, és mögém állva, a vállam fölött áthajolt az arcomhoz. Nyelvének csúcsát a foltra illesztve nyalogatta, akárcsak annak idején ott, abban a nyári kertben Kaszahara Mei. Erősen, gyengén, minden oldalról, sokféleképpen kóstolgatva, szívogatva, ingerelve. Az ágyékom erre felforrósodva lüktetni kezd. Igyekeztem nem megmerevedni, ebben a helyzetben ez igazán képtelenség lett volna, de nem tudtam visszafogni.

Egyre jobban beleéltem magam a kiüresedett ház szerepébe. Oszlopom, falam, padlóm és tetőm van, ajtó és ablak rajtam, kőből vagyok, és mindez nagyon is elfogadhatónak tűnt. Lehunytam a szemem, és már el is tudtam távolodni testi valómtól, a mocskos teniszcipőtől, a furcsa úszószemüvegtől és a rosszkor jött merevedésemtől. Nem is olyan nehéz levetni ezt a gyarló testet, így sokkal kellemesebben érzi magát az ember, eltűnt belőlem minden feszengés. Gyomos kert lett belőlem, repülni nem tudó kőmadár, kiszáradt kút. Tudtam, hogy a lakatlan házba bejött a nő, de az alakját nem láthatom. Kit érdekel ez? Ha bejött, hát itt van, ha akar valamit, hát megkapja.

*

Az idő folyása egyre átláthatatlanabb lett. Nem tudtam, hogy a sokféle időszámítás közül melyikben is vagyok éppen. Ekkor a tudatom visszatért a testhez. A nő, aki a változást előidézte,

úgy éreztem, eltávozik. Ugyanolyan észrevétlenül hagyta el a szobát, ahogy bejött, csak az illatát érezhettem és a ruhája suhogását hallhattam. Kinyílt, majd becsukódott az ajtó. A tudatom egy része még mindig *ott,* a lakatlan házban, a másik része pedig ezzel egy időben *itt,* a díványon. Most aztán mihez is kezdjek, nem tudok dönteni, melyik is legyen az igazi, az itteni vagy az ottani jelenlét. Valahogy lassan meghasadt bennem az *itt* tudata. Itt vagyok, de itt *is.* Számomra mindkettő ugyanolyan érvényű valóság. A díványon ülve átengedtem magam ennek a fura kettősségnek.

*

Kicsit később nyílt az ajtó, és valaki bejött. A lépéseiről felismertem, emlékeztem a fiú járására. Mögém lépve leoldotta rólam az úszószemüveget. A szoba sötét volt, csak a kis állólámpa világított. Tenyeremmel megmasszíroztam egy kicsit a szememet, hadd szokja a való világot. A fiatalember ekkor már akót is viselt, melynek zölddel vegyes sötétszürkéje jól illett a nyakkendőhöz. A fiatalember rám mosolygott, és a karomnál fogva gyengéden felsegített a díványról, majd odavitt az egyik ajtóhoz, amelyik egy fürdőszobába nyílott, vécé is volt benne, halul meg egy zuhanyozófülke. Leültetett a lehajtott ülőkére, ő pedig megnyitva a zuhany csapját, egy ideig várt a meleg vízre, és amikor mindent beállított, mutatta, hogy csak tessék, álljak a víz alá. Még egy új szappanról is lehámozta nekem a papírt. Kiment, becsukta maga mögött az ajtót. Egyelőre nem értettem, minek kellene nekem fürdeni? Valami oka csak lehetett…

Akkor értettem meg, amikor levetkőztem. Magam sem tudom, mikor, de eldurranhattam. Fogtam hát az új szappant, és bebújtam a víz alá mosakodni. Tetőtől talpig megtisztítottam magam a maradványoktól. Kiléptem a zuhanyzóból. Egy jó

nagy törülköző, *Calvin Klein* márkájú, nejlonba csomagolt, bontatlan bokszeralsó meg egy trikó várt odakészítve. Éppen a méretem, falán már előre tudták, programba vették, hogy nem tudom magam visszatartani. Egy darabig néztem magam a tükörben, de az arcom akkor még mozdulatlan volt. Mindenesetre kidobtam a foltos gatyát, és felvettem az odakészített tisztát. Majd a trikót is, mely szintúgy vadonatúj volt. Ezt követően jött a farmernadrág, zokni, ócska teniszcipő, végül a dzseki. Kiléptem a fürdőszobából.

*

A fiatalember már odakint várt, és átvezetett abba a másik szobába, ahol eredetileg fogadott.

Ott pedig minden változatlan. Az asztalon a könyv, benne a könyvjelző, mellette a számítógép, a hangszóróból – általam ismeretlen szerzőtől – klasszikus zene szólt. Helyet foglaltam a díványon, és az ifjú egy nagy pohár jégbe hűtött ásványvizet szolgált fel. A felét mindjárt fel is hajtottam.

– Elfáradtam – hallottam ekkor, de nem az én saját hangom volt az, és eszem ágában sem volt, hogy kinyissam a számat. A szó, akaratomtól függetlenítve magát, magától előtört belőlem valahonnan. Mégiscsak az én hangom lehetett.

A fiatalember bólintott. Zakója belső zsebéből hófehér borítékot húzott elő, és teketória nélkül becsúsztatta a dzsekim zsebébe, mint mikor egy találó jelzőt illeszt a mondatba az ember. Ezután még egyszer, ezúttal halványabban, biccentett. Kinéztem az ablakon, odakint már egészen besötétedett, kigyúltak a neonfények, az ablakok meg az utcai lámpák kivilágosodtak, a járművek fényszóróitól ragyogott az utca. Kezdtem magam elunni. Felemelkedtem a helyemről, átsétáltam a szobán, azzal

már kint is voltam az ajtón. A fiatalember az asztalnál állt, de persze nem szólt egy árva szót sem, és meg sem próbálta megakadályozni önkényes távozásomat.

*

Akaszaka-Mitsuke állomásánál elkeveredtem a munkából hazatérők tömegébe. Nem volt kedvem a rossz levegőjű földalattihoz, ezért inkább gyalogoltam, amíg lehetett. Átmentem az állami vendégház, a Geihinkan előtt a következő állomáshoz, Jocujához, onnan a Jamanote főútján tovább, majd egy kevéssé zsúfolt kis étterembe betérve, kértem egy kis pohár sört. Miután nyeltem az italból, rájöttem, hogy meg is éheztem, rendeltem léhát valami ételt. Megnéztem a karórámat, hét óra felé járt az idő. Ha belegondolok, nemigen foglalkoztatott akkor a múlása.

Egy mozdulattól megéreztem, hogy van valami a belső zsebemben. A boríték, melyet elválásunk előtt csúsztatott oda a fiú. Egészen megfeledkeztem róla. Az egyszerű, fehér papírban valami nehezebbet éreztem annál, mint amit első látásra feltételezni lehetett volna. A súlya is valahogy különös érzést keltett, feltéptem hát a papírt, elvégre egyszer úgyis ki kell nyitnom. Szép, tiszta tízezer jenes bankjegyek voltak odabent. Gyűrődés, hajtogatások nyoma nélkül. Olyan újak voltak, hogy talán nem is lehetnek igaziak, gondoltam, ámde ugyan miért is ne lennének azok – nem találtam rá okot. Számukra nézve összesen húszan voltak. A biztonság kedvéért ismételten átszámoltam őket. Tévedés kizárva, húsz darab, azaz kétszázezer jen.

Visszatettem a pénzt a borítékba, és zsebre vágtam. Ezután felemeltem a villát, és teljesen értelmetlenül bámultam. Az első gondolatom az volt, hogy most aztán veszek egy új cipőt. Mert az kell, mindenképpen szükségem van rá. Kifizettem a számlámat, kiléptem az üzletből, majd pedig a főúton rátalálva egy

jókora cipőboltra, betértem oda. Egyszerű, kék mokaszinra esett a választásom, megmondtam az eladónak, hányast kérek belőle. Az árat nem is néztem, csak a méretet, megfelelt, nem is akartam már levenni. Az eladó – lehet, hogy a főnök – középkorú férfi, gyakorlott kézzel fűzte be a hófehér cipőzsinórt.

– Mi a szándéka a régi lábbelivel? – kérdezte a művelet közben. Mondtam neki, hogy bátran dobja csak ki. Aztán mégis meggondoltam magam, és közöltem vele, hogy inkább hazaviszem.

– Olykor jó, ha van a háznál egy elhasznált régi cipő – jegyezte meg a boltos kellemes mosoly kíséretében. Nyilván mindennapos volt neki az efféle viseltes holmi látványa. A mocskos teniszcipőt – úgy hevert ott, mint egy döglött kis állat teteme – belefektette az új mokaszin dobozába, majd nejlonszatyorban nyújtotta át. A borítékból való makulátlan tízezressel fizettem, de a visszajáró ezresek már korántsem voltak olyan újak. Kezemben a nejlonzacskóval, benne a régi teniszcipő, felültem a villamosra az Odavara vonalon, és hazamentem. A munkából hazaigyekvő utasokkal teli kocsiban a kapaszkodón lógva egyre csak az új holmik körül jártak gondolataim. *Új gatya, új trikó, új cipő.*

*

Hazaérve, szokásomhoz híven, a konyhaasztalnál ülve megittam egy sört, és zenét hallgattam. Jó lett volna szót váltani valakivel. Akár az időjárást vagy a kormányt szidni, fecsegni akármiről. Egyszerűen *beszélgethetnékem támadt.* Sajnos egy teremtett lélek sem volt, akivel szóba elegyedhettem volna. Még egy macska sem.

*

Másnap reggel borotválkozás alkalmával a tükör előtt ugyanúgy vizsgálgattam az arcomon a foltot, mint máskor. Nem észleltem rajta a változás nyomát sem. A délutánt semmittevéssel töltöttem, a kertet nézegetve a tornácról, csakúgy, mint régen. Jól indult a nap, és úgyszintén kellemes volt a délutánom is. A kora tavaszi szellő csendesen fodrozta a faleveleket.

*

Kivettem a dzsekimből a tizenkilenc tízezrest tartalmazó borítékot, és betettem a konyhaasztal fiókjába. A súlya megint olyan furcsán nyomta a markomat, mintha lenne valami külön jelentősége ennek is, csak én nem tudok rájönni. *Valamire emlékeztet,* ötlött fel bennem. Az, amit tettem, az igencsak hasonlít valamire. Néztem a pénzt, ahogy ott feküdt a fiók alján, és törtem a fejem, hátha eszembe jut az a valami. Nem jutott eszembe semmi.

Betoltam a fiókot, majd a konyhában főztem magamnak egy teát, s csak úgy állva, a mosogató előtt, meg is ittam. És akkor beugrott, hogy mi hasonlít az én esetemhez. *Amiről Kanó Kréta beszélt, az ő* call girl *szolgálata különös módon hasonlóságot mutatott azzal, ami velem történt.* Megmondták neki is, hova menjen, ott egy idegennel lefeküdt, majd átvette a díjazását. Igaz, hogy én nem háltam azzal a nővel (csak pollúció történt, méghozzá felöltözve, nadrágban), ezt leszámítva azonban nagyjából ugyanazt műveltem, mint Kanó Kréta. Kellett egy komolyabb összeg, evégett áruba bocsátottam a testemet. Rájöttem teaivás közben. Messziről kutyaugatás hallatszott, majd egy légcsavaros repülőgép motorjának berregése. Nem tudtam igazán összeszedni a gondolataimat. Kimentem hát megint a tornácra, és onnan szemléltem a délutáni fényben fürdő kertet. Amikor ráuntam, saját tenyeremet kezdtem vizsgálgatni, és közben arra gondol-

tam, hogy no lám, prostituált lett belőlem. Ki a fene képzelte volna, hogy egyszer pénzért fogom odaadni magamat? Meg azt, hogy az első keresetemből majd új mokaszint veszek magamnak.

Kedvem támadt járni egyet a szabadban, tehát elmentem bevásárolni. Róttam az utcát az új surranóban. Egy kicsit másként láttam mindent – a környéket, az emberek arcát –, mint azelőtt. A szupermarketben vettem zöldséget, tojást, halat, kávét és ki is telt még a cipőboltban visszakapott pénzből. Szerettem volna bevallani a középkorú, kerek arcú pénztárosnőnek, hogy én ezért a pénzért eladtam magam. Kétszázezerrel díjaztak. Kettőszázezerrel, érti!? Régen az ügyvédi irodában halálra dolgozhattam magam, akkor is alig jött össze a havi százötvenezer. Ezt akartam volna elmondani, de persze egy szót sem szóltam, csak némán fizettem és átvettem a papírzacskót, benne a vásárolt élelmiszerekkel.

Mindenesetre a dolgok mozgásba jöttek – szóltam magamhoz a csomagot cipelve. Most csak arra kell ügyelni, hogy kapaszkodjak, és vissza ne csússzak valahogy, mert így majd eljuthatok valahova. *Legalábbis elmozdulhatok onnan, ahol most vagyok.*

*

Előérzetem nem csalt meg. Otthon, amint hazaértem – a macska fogadott. Ahogy benyitottam a lakásba, nagy nyávogással – nyilván régen várt már – jött elém, a végén kissé begörbült farkát magasra tartva. Maga a Vataja Noboru névre hallgató, a közel egy éve elkallódott állat volt az. Letettem a bevásárolt holmival teli zacskót, és felvettem a macskát.

7

Gondolkozz, gondolkozz csak, és majd rájössz
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 2.)

Jó napot, Kurbli úr!

Bizonyára azt gondolhatja rólam, hogy valahol a kinyitott könyv fölött görnyedve tanulok, mint afféle rendes középiskolás diáklányhoz illik. Minden oka megvan rá, hiszen magam mondtam el utolsó találkozásunk alkalmával, hogy egy másik iskolába megyek, és úgy is lett. Messze, messze egy bentlakásos magániskolába. Nem valami rongyos hely ám ez, olyan szép tiszta szobám van, mintha egy szállodában lennék. Menüből választom ki az ebédemet (kafetéria-rendszernek mondják), a teniszpálya vagy az uszoda is csak úgy ragyog, vadiúj. Ehhez képest aztán húzós a tandíj is, persze. Gazdag lányok iskolája ez, meg aztán itt csak olyanok vannak, akiknek van valami a füle mögött. Ennyiből talán Kurbli úr is nagyjából el tudja képzelni, miféle hely ez. Fönn a hegyekben, afféle erdei iskola ez, luxuskivitelben, valóságos aranyketrec. Magas kerítésekkel körbevéve, a tetején még szögesdrót is van, a bejárati vaskapu akkora, hogy még maga Godzilla sem tudna áttörni rajta. Elektronikus robotokra hasonlító biztonsági őrök váltják egymást, a nap huszonnégy órájában résen vannak. Nem is annyira azért, hogy be ne jöj-

jön valaki, hanem inkább azért, hogy aki bent van, nehogy kimenjen.

Szinte hallom, ahogy Kurbli úr megkérdezi, hogy ha ennyire szörnyű ez a hely, minek mentem oda, ha nem jó ott, minek maradok? Ez igaz. Logikus. Viszont – őszintén szólva – akkoriban nem volt más választásom. Mindenféle viselt dolgaim miatt, átiratkozásomat más, rendes iskola nem fogadta volna el, meg aztán el is akartam már kerülni otthonról. Így hát, tudva, micsoda egy hely ez, mégis úgy döntöttem, egyelőre beköltözöm, a többit majd meglátjuk. Hát, tényleg szörnyű. Szokták mondani, hogy olyan, mint egy rossz álom, de ez azon is túltesz. Olyannyira, hogy mikor lidércnyomásos álomból ébredezem átizzadva (ez gyakran megesik itt), azt gondolom, hogy „ne még, nem akarok felébredni". A valóságnál még a rémálmok is elviselhetőbbek. Vajon érti-e, hogy milyen érzés lehet nekem itt, nem is tudom, volt-e már ilyen hátborzongatóan szorult helyzetben.

Mindössze fél évet töltöttem csak a luxushotellel kombinált erdei fogháziskolában, amikor először mehettem haza a tavaszi szünetben. Világosan megmondtam a szüleimnek, hogy inkább megölöm magam, mint hogy még egyszer betegyem oda a lábam. Három tampont ledugok a torkomon, és vizet vedelek rá, borotvával felvágom mindkét csuklómon az ereket, ráadásul fejest ugrom az iskola tetejéről. De tényleg, nem viccelek. A szüleimnek együttvéve sincs annyi fantáziája, mint egy gyalogbékának, de azért értik, hogyha nem csak ijesztgetésül mondok valamit, ha én egyszer nekidurálom magam, nem tudnak leállítani. Tapasztalatból tudják.

Ezért aztán nem mentem vissza. Márciustól áprilisig otthon lustálkodtam, könyveket olvastam, tévéztem, vagy csak úgy loptam a napot. Naponta százszor is gondoltam rá, hogy Kurbli úrral akarok találkozni. Végig az ösvényen, át a kerítésen Kurbli úrhoz, be-

szélgetni, de hát valahogy mégsem ment ám az olyan egyszerűen. Azt a nyarat nem lehet visszahozni. Így hát még mindig csak a szobám ablakából figyelem az ösvényt, és közben azon gondolkodom, hogy vajon mit csinálhat mostanában Kurbli úr? Csendben beszökött a világba a tavasz, vajon hogy élhet mostanában? Visszajött-e Kumiko, mi van Kanó Máltával vagy Krétával, azzal a két zűrös nővel? Hát a macska, a Vataja Noboru nevezetű előkerült-e?

Eltűnt-e már az arcáról a folt… meg minden.

Egy hónap múlva elegem lett az ilyen életből. Nem tudom, hogyan alakult ki bennem, de ez a hely számomra már nem egyéb, mint „Kurbli úr birodalma". Én pedig nem is létezem másként, csak belefoglalva. Egyszer csak így alakult. Ez pedig nem semmi, de nem maga tehet róla, vagy mégis… Épp ezért meg kell találnom valahol, saját erőmből, az engem megillető helyet.

Addig törtem a fejemet, míg egyszerre csak rájöttem.

*

Tipp: Ha Kurbli úr is rászánja magát, gondolkodik és gondolkodik, rá fog jönni, mire. Igyekezni kell, az serkenti a képzeletet. Tehát nem iskola vagy szálloda, sem kórház, sem börtön, nem az otthon. Sokkal, sokkal messzebb, másutt van az a hely. Az pedig – titok. Most még az.

*

Itt most persze a hegyek között vagyok. Bekerítve. De nem valami komoly kerítéssel. Van kapu, portás bácsi, de a kibe járkálás teljesen szabad. Jó nagy a telek, kis erdő, tó is van benne, hajnalban gyakran látni szabadon kószáló állatokat. Na, nem oroszlánt vagy zebrát, az túlzás volna, de jópofa tanukit vagy aranyos fácánokat igen. Mindennek a közepén van a kollégium, itt élek most. Egy-

ágyas szobám van, nagyon szép, igaz, nem annyira, mint abban az erdei luxushotel-fogháziskolában volt, de megteszi. Szóval… a szobámról már írtam az előző levelemben, ugye? Elhoztam a nagy magnót (emlékszik rá Kurbli úr?), most itt van az asztalomon és Bruce Springsteen szól rajta. Vasárnap délután van, mindenki kiment játszani, bömböltethetem a zenét, senki sem szól érte.

A hét végén kimentem a városba, és kiválogattam magamnak néhány kazettát a hanglemezboltban, ez itt most a legfőbb szórakozásom. (Könyvet nem nagyon veszek, van a könyvtárban elég, csak ki kell kérni.) A szomszéd szobában lakóval elég jól összebarátkoztam, vett egy használt kiskocsit, engem is be szokott vinni vele a városba. Bevallom, hogy még a vezetéssel is megpróbálkoztam. Olyan szélesek itt az utak, hogy még az autóvezetést is lehet gyakorolni. Még nincsen jogosítványom, de máris egészen jól megy.

Azért az igazsághoz tartozik az is, hogy ha nincs hanglemezbolt, nem valami nagy mulatság bemenni a városba. Azt mondják, hogy ha legalább egyszer egy héten nem megyünk el szórakozni, belehülyülhetünk, de én inkább lemaradok a többiektől, mikor elmennek, és egyedül hallgatom a zenémet, engem inkább az nyugtat meg. Autós barátnőm unszolására ugyan egyszer összehoztunk egy kettős randit két fiúval, de csak a próba kedvéért. A szomszédom idevalósi, elég sok ismerőse van. Nekem egyetemista srác jutott, nem rossz fiú, de őszintén szólva, valahogy nekem nem fűlik a fogam a dologhoz. Úgy érzem, mintha csak távolról látnám az embereket, ahogy ott sorakoznak, távolabb, mint a lőtéri célbábuk. Átlátszó függönyök ereszkedtek közénk.

Bevallom, hogy azon a nyáron, amikor találkoztunk és ott ültünk a konyhaasztalnál, beszélgettünk, ittuk a sört, én arra gondoltam: „Mit tehetnék, ha most Kurbli úr nagy hirtelen leteperne, hogy erőszakot vegyen rajtam?” Persze, nem tudtam, hogy mit te-

hetnék. Nyilván ellenálltam volna: „Nem szabad, Kurbli úr! Hagyjon békén!" Viszont meg kell magyaráznom, hogy miért nem szabad, és miért hagyjon békén, miközben persze egyre jobban kétségbeesem és összezavarodom, ezalatt meg nyilván megerőszakolna engem. Amint ezt végiggondoltam, összevissza kezdett verni a szívem. Micsoda igazságtalanság, gondoltam magamban, hogy míg én ezen rágódom, Kurbli úrnak fogalma sincs az egészről. Hülyeség, igaz? Ugye, hogy ezt gondolja. Mert tényleg az. Viszont nekem akkor szörnyen, borzasztóan komoly dolog volt. Ezért húztam fel a kötélhágcsót, ezért fedtem be a kút száját, hogy még egy rés se maradjon rajta, mintha le volna pecsételve, és Kurbli úr rekedjen csak odalent. Ha Kurbli úr nincs már sehol, végre úgy élhetek, hogy nem kell folyton evvel a kínos dologgal foglalkoznom.

De bocsásson meg, most már tudom, hogy nem szabadott volna ilyet tennem Kurbli úrral (és mással sem). Néha bizony nem tudom magamat visszatartani ilyesmitől. Tudom, hogy mit művelek, de nem tudom abbahagyni. Ez a gyengém.

Tudom én, hogy Kurbli úr nem rontana rám erővel, hogy leteperjen és megerőszakoljon. Ezt most már valahogy megértettem. Nem, Kurbli úr nem tesz ilyet (bár senki sem tudja előre megmondani, mi minden megtörténik), legalábbis nem akarna engem kétségbe ejteni. Nem is tudom én ezt jobban elmagyarázni, de érzem, hogy így van.

Na jó, abbahagyom már ezt a kínos megerőszakolásügyet.

Mindenesetre, ha kimegyek innen randizni egy fiúval, nem tudok igazán figyelni rá. Vihogok, fecsegek összevissza, de a gondolataim egészen másutt bóklásznak, mint mikor a hajó leszakad a horgonyról. Egymás után olyasmik jutnak eszembe, aminek semmi köze a helyzethez. Úgyhogy szeretnék még egyedül maradni, akadály

nélkül gondolkodni, amin csak akarok. Ilyen értelemben én még talán csak „lábadozom", gyógyulófélben vagyok.

Majd írok még. Legközelebb talán még több mindenféléről és részletesebben is.

*

Utóirat: Találja ki, hol lehetek és mit csinálok – gondolkozzék el ezen a következő levél megérkezéséig.

8

Szerecsendió és Fahéj

A macskát a fülétől a farkáig száradt sár borította. A szőre gubancos, csimbókos volt. Valahol jó sokáig hentereghetett valami latyakban. Felvettem az izgatottan morgó állatot, és tetőtől talpig tüzetesen átvizsgáltam. Volt rajta néhány horzsolás, de ezektől eltekintve az ábrázata, testi állapota, a szőre nem nagyon különbözött attól az állapottól, melyben utoljára láttam. A szeme tiszta, sebhelyeket nem láttam rajta. Egyáltalán nem úgy festett, mint aki egy évet házon kívül töltött, inkább mintha egy átdorbézolt éjszaka után térne haza.

Feldaraboltam egy imént vásárolt sügért, tányérra tettem és a tornácon odaadtam neki. Nagyon kiéhezett lehetett, mert fuldokolva falta a halat, néha még meg is akadt a torkán, kibukott a száján. Egy pillanat alatt végzett az étellel. A mosogató alól előszedtem a mély ivótálát, hideg vízzel megtöltöttem, azt is egy pillanat alatt felnyalintotta. Amikor ismét lélegzethez jutott, mosdani kezdett, végül felugrott a térdemre, összegömbölyödött és elszunnyadt.

Mellső lábát maga alá húzva, a fejét a saját farkára fektetve durmolt. Eleinte még hangosan morgolódott, de később elcsendesedett és megfeledkezve mindenféle védekezésről, aludt,

mint a bunda. Letettem a verandán egy napsütötte helyen, és óvatosan, hogy fel ne ébresszem, gyengéden simogattam a hátát. Annyi minden történt körülöttem, hogy az elkóborolt macska már eszembe sem jutott. Viszont, ahogy megéreztem ezt a térdemen szundító kis puha élőlényt, amely így ragaszkodik hozzám, és ilyen bizalommal van irántam, átmelegedett a szívem. A bordáinál megtapintva éreztem halk, gyors szívverését, mely ugyanúgy, mint az enyém – a neki megfelelő nagyságban – szüntelen és komolyan mérte az időt.

Mit csinálhatott ez a macska, vajon merre járhatott, és hogy került ilyen hirtelen haza – halvány fogalmam sem volt róla. De jó lenne, ha tőle magától, a macskától megkérdezhetném. Hát te meg merre jártál, mit műveltél egy álló éven át? Hol hagytad hátra nyomaidat az eltűnt időben?

*

Egy régi ülőpárnát vittem oda, hogy arra fektessem. Úgy lógott a teste, mint a mosott, vizes ruha. Amikor felvettem, résnyire kinyitotta a szemét, a száját is, de hangot nem adott. Elfészkelődött a párnán, ásított egyet. Láttam, hogy már alszik, kimentem hát a konyhába elrakni a bevásárolt ennivalót. Miközben a tofut, zöldséget, halat rakosgattam a hűtőbe, fél szemmel kinéztem rá – ugyanabban a pózban aludt, mint az előbb. A szeme állása tényleg a sógoromra emlékeztetett, ezért neveztük el tréfából Vataja Noborunak, de tulajdonképpen hivatalos neve nem is volt. Kumikóval tehát elszalasztottuk a névadás lehetőségét, végül is a dolog annyiban maradt hat hosszú éven át.

Ám ez a félig tréfából ráaggatott név egy idő múlva túlságosan is kényelmetlenné vált. A valódi Vataja Noboru személyisége ez idő alatt meglehetősen nagyra nőtt, kiteljesedett, így ezt

a nevet nem hagyhattuk akármeddig a macskánkon száradni. Minél hamarabb kellett neki találni valami rendes nevet, mely egyszerű, ésszerű, szinte látható és kézzelfogható. És ki tudja söpörni fülünkből, fejünkből és emlékezetünkből a Vataja Noboru elnevezést.

Elvettem a tányért, amely olyan ragyogóan tiszta volt, mintha csak gondosan elmosták, eltörölgették volna. Úgy tetszik, ízlett az eledel. Örültem, hogy éppen most jutott eszembe sügért venni, amikor hazatért a macska. Neki is, nekem is szerencsés ez a dolog, jó előjelnek is tekinthető. Arra gondoltam, hogy elnevezem a macskát Sügérnek. Megvakargattam a füle mögött.

– *Figyelj csak, ne hívjanak téged Vataja Noborunak ezentúl, legyél te Sügér* – közöltem vele, és ha lehetett volna, ezzel szerettem volna telekürtölni az egész világot.

Este leültem a tornácon Sügér mellé, és olvasgattam. Az állat, mintha csak be akarna pótolni valamit, mélyen aludt. Mint valami messziről idehallatszó fújtató, olyan szabályosan lélegzett, az oldala pedig ritmusra süllyedt-emelkedett. Néha meg-megsimogattam meleg testét, megbizonyosodni róla, hogy megvan. Nagyszerű érzés volt, hogy csak ki kell nyújtanom a kezemet és tapintható egy élő, meleg test a közelemben. Annyi idő elteltével észrevétlenül meg is felejtkeztem erről az érzésről.

*

Másnap reggel sem tűnt el, mikor kinyitottam a szemem, ott hevert mellettem, kéznyújtásnyira tőlem, az oldalán feküdt, úgy aludt. Éjszaka úgy látszik, felébredt és teljesen tisztára mosakodott, mert nyoma sem volt a szőrén már a sárnak vagy gubancnak, külseje így nagyjából olyan volt, mint régen. Mindig is szép volt a bundája. Egy kicsit dédelgettem, majd adtam neki

reggelit, kicseréltem az ivóvizét is. Kissé távolabbról új nevén, Sügérnek szólítottam. Harmadszorra már végre felfigyelt rá, és válaszul halkan nyávogott egyet.

El kellett kezdenem az új napot. Zuhanyoztam, kivasaltam a frissen mosott ingemet, vászonnadrágba bújtam, és felvettem az új mokaszint is. Az égbolt borús volt, de azért nem volt hideg, elegendőnek látszott egy vastagabb pulóver, kabát nélkül. Elvillamosoztam Sindzsukura, az aluljárón át elmentem a parkba, leültem szokásos helyemre, a padra.

A nő három óra tájban került elő. Nem látszott különösebben meglepettnek, hogy ott lát, én sem furcsállottam a megjelenését. Mintha csak előre megbeszéltük volna a találkozót. Nem is köszöntünk egymásnak, én ránéztem, amint a közelembe ért, ő meg halványan elhúzta a szája szélét, amikor meglátott.

Nagyon tavasziasan volt öltözve, narancsszínű gyapjúkabátkában, feszes, topázszín szoknyában volt, két arany fülbevalóval. Némán leült mellém, és rágyújtott egy cigarettára. Mint mindig, ebben az esetben is *Virginia Slim*et vett elő a táskájából, a szájába tette, és a kis arany öngyújtóval meggyújtotta. Lám csak, most már nem is kínált meg. Elgondolkodva szívott néhány slukkot, majd úgy hajította el a csikket, mint aki ki akarja próbálni, jól működik-e aznap a gravitáció.

– Menjünk! – mondta, könnyedén ráütve a lábamra, azzal felállt. Eltapostam a cigarettáját, és engedelmesen követtem. Odaintett egy taxit, beszállt, beültem mellé én is. A sofőrnek jól érthető hangon bemondott egy címet Aojamában, és utána jó hosszú ideig, vagyis amíg a taxi a nagy forgalomban Aojama sugárútjára nem ért, ki sem nyitotta a száját, a tokiói városkép nézegetésébe merült. A hosszú úton sokfelé új házakat emeltek, a nő elővette a táskájából a noteszét, és egy apró arany golyós-

tollal jegyezgetett bele valamit. Néha ellenőrizte az idő haladását a karóráján. Arany karkötőórája volt. Úgy látszik, minden apró használati tárgy, amit magával hord, arany. Vajon ez egy olyan nő, hogy amit csak megérint, az mind arannyá változik?

*Designer's Brand*nak hívták az elegáns aojamai ruhaüzletet, ahová elvitt. Kiválasztott nekem két rend öltönyt, vékony anyagból, egy kékessszürkét meg egy sötétszürkét. Nyilván ilyen szabású öltöny nem való egy jogtanácsosi irodába, de ahogy belebújtam a zakó ujjába, éreztem, hogy valami nagyon drága holmi lehet. A nő nem vesztegetett egy szót sem magyarázatra, igaz, én sem igényeltem különösebben, csak tettem, amit kellett. Diákkoromban látott művészfilmekre emlékeztetett a jelenet, amikor a filmhez egy árva magyarázatot sem fűztek, nehogy lerombolja a film „valóságosságát". Persze, lehet így gondolni, attól függ, honnan nézzük a dolgokat, de hogy én mint élő ember ilyen világba keveredjem, azt igencsak furcsálltam.

Nagyjából szabványos termetűnek számítok, így nem nagyon volt szükség a ruha igazítására, csak a zakó ujján meg a nadrág hosszúságán. A nő az öltönyökhöz három-három inget, ugyanannyi nyakkendőt is választott, meg fél tucat zoknit is, és miután hitelkártyával fizetett, meghagyta, hogy szállítsák az egészet a lakásomra. Már előre eltervezett mindent, magára a vásárlásra alig kellett időt pazarolnia. Én például radír vásárlásakor is hosszabb időt töltök ennél a papírboltban, de el kellett ismernem, hogy a nő elképesztően jól ért a ruhákhoz. Úgy szedte össze a holmit, ahogy a keze ügyébe került, mégis színben, formában minden tökéletesen összeillett, és az összkép mégsem volt szokványosnak mondható. Mintha csak hosszas töprengés, válogatás eredményeként jutott volna döntésre.

Elvitt a cipőboltba is, és az öltönyhöz illő két párral tetézte a dolgot, de ott sem időztünk túl sokáig. Kártyás fizetés, házhoz szállítás. Gondoltam, hogy azért a két pár cipőért nem érdemes, de úgy látszott, a nő már csak így szokta csinálni. Gyors választás, hitelkártya, házhoz szállítás és kész.

Ezután jött az óra-ékszer bolt. Kaptam tőle az öltönyhöz illő, krokodilbőr szíjjal ellátott, jóképű karórát, az ára hatvan-hetvenezer jen körül lehetett. Csak egy olcsó műanyag órám volt, a nőnek valószínűleg nem nyerte meg a tetszését. Érdekes módon ezt már nem küldte a lakásomra, csak becsomagoltatta és némán a kezembe nyomta.

Következett a hatalmas uniszex szépségszalon, ragyogó parkettjével, falakat betöltő óriás tükreivel. Úgy tizenöt szék lehetett mindössze, a segédek, akár a bábjátékosok, ollókkal, ecsetekkel a kezükben járkáltak ide-oda. Mindenhol cserepes virágok, a mennyezeti *Bose* hangszórókból halkan szólt Keith Jarrett végtelen zongoraszólója. Úgy látszott, már előjegyzésbe vettek, mert ahogy betettem a lábamat a boltba, azonnal lenyomtak az egyik székbe. Egy sovány ember vett kezelésbe, úgy látszott, ismeretségben van a nővel, aki megadta neki az instrukcióit, mialatt a mester úgy szemlélte az arcomat a tükörben, mint egy halom zöldséget a fazékban. Majd pedig mindent végrehajtott rajtam, úgy, ahogy a nő előre megszabta neki, sűrű helyeslések közepette. Figurája a fiatal Szolzsenyicinre emlékeztetett.

– Mire elkészül, visszajövök – vetette oda a nő, és gyors lépésekkel elhagyta a helyiséget.

A mester egy szót sem szólt a hajvágás alatt, csupán egy „erre tessék” telt tőle, amikor a hajmosóhoz kísért, majd a fésüléskor is kicsusszant egy „pardon” a szájából. Néha eltűnt valahová, ilyenkor megérintettem a kezemmel a foltot a jobb arcom

felső részén. A falat eltakaró tükörben többek között ott volt az én fizimiskám tükörképe is. És arcomon az élénk kékes színben pompázó folt. Csakhogy nekem már nem tűnt rondának, szen--nyesnek, részemmé vált, el kellett fogadnom olyannak, amilyen. Nagy néha megéreztem egy tekintetet, ahogy az arcomat érinti. Valaki a tükörből is nézte, de hogy ki, azt nem tudtam megállapítani, mert többeket is láttam magam mögött, de azt azért érezni éreztem.

Fél óra elteltével befejeződött a hajvágás művelete. A hajam, mely jól lenőtt, mióta otthagytam a munkámat, most ismét rövid lett. Leültem a várakozók számára odakészített fotelbe, és a zene hallgatása közben olyan folyóiratokat olvasgattam, melyeket különben nem volt szokásom. Közben a nő visszatért. Úgy látszott, hogy nagyjából elégedett a frizurámmal. Tárcájából egy tízezressel fizetett, és kivitt az üzletből. Ott megálltunk, és ő tüzetesen, tetőtől talpig végigmért, éppúgy, ahogy én a macskámat szoktam vizsgálgatni, csak az ő szemében az is benne volt, hogy vajon nem hagyott-e ki valamit. Ránézett arany karórájára, és úgy tűnt, hogy sóhajtott is egyet. Este hét felé járt.

– Vacsorázzunk meg – mondta. – Van étvágya?

Reggelire csak egy szelet pirítóst ettem, ebédem pedig csupán egy darab fánk volt.

– Talán igen – válaszoltam.

Erre elvitt egy közeli olasz étterembe. Itt is ismerhették, mert kéretlenül is egy belső, csendes asztalhoz vezettek bennünket. Leültünk egymással szemben, és a nő felszólított, hogy mindent rakjak ki a zsebeimből. Nem szóltam semmit, csak tettem, amit mondtak. A valóság már úgyis elinalt tőlem valamerre, és ki tudja, merre csatangolhatott már akkor. *Jó lenne, ha most már*

visszatalálna hozzám – gondoltam magamban. Nem volt az én zsebemben semmi különös, előszedtem a kulcsomat, zsebkendőmet, pénztárcámat, és sorban kiraktam az asztalra. A nő nem különösebben nagy érdeklődéssel nézegette mindezt, de az erszényt kinyitotta és bele is kukkantott. Ötezer-ötszáznak kellett benne lennie. Meg telefon- és bankkártyának, a községi uszodába szóló belépési engedélynek. Ennyi. Semmi, ami ritkaságszámba megy. Amiért érdemes lenne megszagolni, méricskélni, rázogatni, vízbe mártani vagy átvilágítani a tárcát. Vissza is kaptam, anélkül, hogy a nő arckifejezése egy jottányit is változott volna.

– Ha holnap is kimegy otthonról, vegyen egy tucat zsebkendőt, egy új pénztárcát és egy kulcstartót magának – mondta.

– Ennyit csak ki tud választani egyedül is. Tényleg, a múltkori fehérneműjét mikor vette?

Hiába törtem a fejem rajta, nem tudtam visszaemlékezni, és ezt meg is mondtam neki.

– Nem mostanában történt, az biztos, de én egyébként tisztaságkedvelő természet vagyok, és gondosan kimosok mindent – szabadkoztam.

– Mindegy – jelentette ki a nő ellentmondást nem tűrő, határozott hangon, mint aki nem akar többet hallani az ügyről –, vegyen alsóból is egy tucatot!

Bólintottam.

– Majd kérem a számlát, én fizetem. Ha lehet, a legjobb minőséget válassza. Egyébként állom a tisztítószámlát is, ha egy inget egyszer már viselt, akkor adja mosásba. Ért engem?

Megint bólintottam. Örülne ám az állomás melletti mosodás, ha hallaná! *De mégis…* tapadt meg bennem az ellentétes mondatot bevezető kötőszó, mint az üvegen a felületi feszültség.

– De mégis, miért vesz nekem ruhákat, miért fizet be a fodrászhoz, miért állja a költségeimet? – kérdeztem.

A nő válasz helyett elővette a táskájából a *Virginia Slim* egy szálját, és a szájába vette. Erre nagy hirtelen előkerült egy jóképű pincér gyufával és tüzet adott neki. A gyufa kellemes hangon sercent, amint meggyújtotta. Mondhatni étvágygerjesztő módon. Ezután adta a kezünkbe az esti étlapot, de a nő egy pillantásra sem méltatta.

– Nem vagyok különösebben kíváncsi a ma esti különleges ajánlatukra – mondta. – Hozzon egy salátát, zsemlét és valami fehérhúsú halat. Dresszingből csak épp egy keveset, csöppnyi borssal. Ásványvízből szénsavast kérek. Jeget ne tegyenek bele.

Nem volt kedvem az étlapot nézegetni, én is ugyanazt kértem. A pincér meghajolt és elment. A valóság ezek szerint még mindig nem talált vissza hozzám.

– Tényleg csak a színtiszta kíváncsiság miatt kérdezem – szedtem össze megint a bátorságomat. – Tulajdonképpen nem akarok akadékoskodni, de mégis, mi lehet olyan fontos, hogy mindenfélét vásárol nekem – pénzt, fáradságot nem kímélve?

Továbbra is válasz nélkül hagyott.

– No, csak a kíváncsiság kedvéért… – erőltettem.

Persze nem szólt rá semmit. Kérdésemet figyelmen kívül hagyva, a falon függő olajképet nézegette elmerülten. Egy olasz falu látképét. Részletekben gazdag fenyves, a domboldalban vöröses falú házak sorakoztak. Nem nagyok, de igen hangula-

tosak. Elgondolkoztam, vajon miféle népek élhetnek arrafelé? Talán rendes emberek élhetik ott a maguk normális életét. Nem mennek el ismeretlen nőkkel minden teketória nélkül, hogy az cipőt és órát vegyen nekik, nem hajszolnak nagy pénzeket, hogy kiszáradt kutat vásároljanak maguknak. Őszintén irigyeltem a rendezett világban élő embereket. Ha lehetett volna, azon nyomban beugrottam volna abba a festménybe. Ott aztán valamelyik házban, miután felhajtottam egy pohárral, bebújnék a paplan alá, és gondolattalanul álomba merülnék – ábrándoztam.

Kisvártatva megjelent a pincér, és letette elénk a szénsavas ásványvizet. A nő ekkor elnyomta a cigarettáját.

– Kérdezhetne inkább valami mást… – javasolta, és ivott a vizéből, időt engedve nekem, hogy gondolkozzam másik témáról.

– Az akaszakai irodában az a fiatalember a maga fia? – jutott eszembe egy másik kérdés.

– Az bizony – válaszolta ezúttal minden késedelem nélkül.

– Nem lehet szavát venni – így én.

– Kicsinek sem volt beszédes, de valamivel hatéves kora előtt teljesen elnémult. Azóta a hangját sem hallani.

– Valami oka csak lehet, nem? – érdeklődtem tovább, de a kérdésemet megint eleresztette a füle mellett.

Gondolkoztam, hogyan fogalmazhatnék másképpen.

– Ha nem beszél, hogyan intézi a dolgokat?

A nő kissé felemelte a szemöldökét, amiből kitűnt, hogy nem hagyta figyelmen kívül a kérdést, de azért válaszolni sem akar rá.

– Őt is maga öltözteti tetőtől talpig? Mint engem?

– Nézze, én egyszerűen nem bírom nézni, ha valaki rosszul öltözködik. Semmiképp, *sehogyan sem* tűröm! Legalábbis a közelemben lévő emberek – amennyire csak lehetséges – öltözzenek alkatuknak megfelelően. Szeretném, ha jól festenének, amikor látom őket és akkor is, ha nem.

– És mit szól akkor az én patkóbelem formájához? – kérdeztem tréfából.

– Miért, van valami gond a patkóbelével? – kérdezte a nő holt komoly szemekkel bámulva rám. Már meg is bántam a viccelődést.

– A patkóbelemmel? Jelenleg semmi baja sincsen. Csak úgy mondtam. *Példának* okáért.

Erre egy darabig gyanakodva nézett rám. Lehet, hogy a beleimbe akart látni.

– Szóval, kerül, amibe kerül, de legyenek az emberek körülöttem jól öltözöttek! – folytatta. – Magának egyáltalán nem kell ezzel foglalkoznia. *Elvégre* ez az én mániám, ugye. Csak arról van szó, hogy én az ocsmány ruházatot *zsigerileg* nem bírom.

– Mint ahogy egy jó fülű muzsikus nem tűri a hamis zenét?

– Mondjuk rá.

– Ezek szerint maga mindenkinek megvásárolja a ruhát, aki a közelében van. Úgy, mint az előbb.

– Úgy van, de azért nincsenek ám olyan sokan körülöttem. Nézze, arról szó sem lehet, hogy én öltöztessem fel az egész világot!

– Bizony-bizony, mindennek megvan a maga határa – jegyeztem meg.

– Ahogy mondja – ismerte el a nő.

*

Nemsokára hozták a salátát, mi pedig szépen megettük. Tényleg csak egészen kevés dresszing jutott rá. Cseppenként számolhatták ki.

– Van még kérdés? – szólított fel a nő.

– Igen. Hogy hívják magát? Szeretném megtudni a nevét.

Egy darabig szótlanul rágott egy retket, majd, mintha valami szörnyű keserűre harapott volna, egészen összeráncolódott a homloka.

– Minek magának tudnia az én nevem? Csak nem akar nekem leveleket irkálni? A név lényegtelen.

– Például, ha meg akarom szólítani, akkor mit mondhatok? Zavar, hogy nem tudom a nevét.

A nő letette a villát, a szalvétával megtörölte a száját.

– Hát igen. Erre egyáltalán nem is gondoltam. Tényleg, alkalmasint ez így nyűgös lehet magának.

Ezen aztán hosszan elgondolkodott, míg én némán ettem a salátámat.

– Szóval, avégett, hogy engem megszólíthasson, kell egy megfelelő név, ugye? – kérdezte.

– Hát igen, valahogy úgy.

– Ha így áll a helyzet, jó lesz az is, ha nem a saját nevemet használom?

Bólintottam.

– Név… név… mi is lenne alkalmas névnek? – tűnődött.

– Könnyen kimondható, egyszerű név. Ha lehet, konkrét, valóságos, kézzel fogható, szemmel látható *dolog* legyen. Azt könnyebb megjegyezni.

– Például?

– Például az én macskám neve Sügér. Éppen a napokban neveztem el így.

– *Sügér…* – próbálgatta ellenőrzésképpen a szó hangzását a nő, közben gyanakvó pillantását a sótartóra szegezte. Később rám emelte a szemét.

– Szerecsendió – szólt.

– Szerecsendió?

– Ez jutott eszembe. Legyen ez a nevem, ha nem bánja.

– Én ugyan nem bánom. És akkor a fiát hogy hívják?

– Fahéjnak.

– Sárgarépa, petrezselyem, viola… – énekeltem.

– Legyen Akaszakai Szerecsendió és Akaszakai Fahéj, jó lesz? – toldotta meg a nő.

Mit fog szólni Kaszahara Mei, ha megtudja, hogy ilyen ismerőseim vannak? „Mi a fene, Kurbli úr, maga nem tud már ren-

desebb emberekkel összejönni?” Nem tudom, válaszoltam magamban a lánynak, fogalmam sincs róla.

– Képzelje – mondtam –, egy éve megismerkedtem egy Kanó Málta és egy Kanó Kréta nevű nővel is. Sok mindenfélébe belevittek. Ma már mindkettő eltűnt az életemből.

Szerecsendió asszony bólintott, de nem fűzött a dologhoz semmit.

– Eltűntek… – fűztem hozzá erőtlenül. – Mint nyári reggelen a harmat. Vagy virradatkor a csillagok.

A nő éppen valami cikóriafélét vett a villájával a szájába, majd hirtelen, mintha csak most villant volna a tudatába egy régi ígérete, kinyújtotta a kezét a poharáért és ivott egy kortyot a vízből, majd hozzám fordult.

– És a pénzről nem akart kérdezni valamit? Tudja, amit tegnapelőtt átvett. Tényleg nem akar tudni róla?

– *Nagyon is* szeretnék tudni!

– Beszélhetek róla, de azt hiszem, elég hosszúra fog nyúlni.

– A desszertig is eltart? – érdeklődtem.

– Nem, talán még tovább is – felelt Akaszakai Szerecsendió.

9

Kútfenéken

Amint az immár falba erősített vaslétrán lejutottam a kút aljára, szokásom szerint, ahogy máskor is, előbb kitapogattam a falnak támasztott baseballütő nyelét. Ez volt az, amit majdnem öntudatlan állapotban elhoztam attól a fickótól, aki gitártokkal járt. Amikor a mély sötétségben két kézre foghattam ezt a régi, összevissza karcolódott sportszert, csodálatosképpen mindig megkönnyebbültem. Segített összpontosítani a tudatomat. Ezért mindig ott tartottam, legyen a kezem ügyében odalent. Körülményes lett volna minden alkalommal cipekednem vele föl-le.

Először is szorosan két kézre fogom a botot, ahogy a baseballjátékos szokta, aki az ütést várja a helyére beállva. Így bizonyosodom meg arról, hogy ez az ütő az *enyém.* Ezután sorra veszem a dolgokat a koromsötétben, nem történt-e valami változás odalent. Hegyezem a fülemet, letüdőzöm a kútfenék levegőjét, toppantok a cipőm talpával, hogy a földet megvizsgáljam, botommal megkopogtatom a falat, elég kemény-e. Mindez azonban csupán a magam megnyugtatására végzett szokásos szertartás, semmi több. A kútfenék igencsak hasonlít a mélytengeri aljzathoz. Annyira szorít a nyomás, hogy a dolgok azonmód nyugalomban maradnak, az egyik nap majdnem

olyan, mint a másik, az eredeti formák úgyszólván bármeddig változatlanok.

Fejem fölött kerekre kivágott formában lebeg a világosság. Az égbolt fénye. Felnézek, és elképzelem a világot odafenn, ahogy éppen beköszönt az októberi este, ott kell lennie az *embereknek.* A halvány esti fények alatt fel-alá járkálnak a városban, vásárolgatnak, készítik a vacsorát, villamosoznak hazafelé. Azt is elgondoltam, hogy ezen nincs is mit törni a fejem, annyira magától értetődő, tehát az se baj, ha egyáltalán nem törődöm velük. Egykor én is azt csináltam, mint ők most odafenn. „Emberek”-nek nevezett kétes egzisztenciák, én is egy voltam a névtelen senkik között. Fenn a napvilágon, vannak, akiket elfogadnak és vannak, akik befogadják őket. Van ebből tartós és van éppen csak ideiglenes, de magába foglalja mindezt a világossággal körülölelt közvetlenség. Viszont engem ez már nem foglal magába. Ők ugyanis fenn vannak a színen, én pedig mély kútba vetve. Övék az a fény, melyet én el akarok veszíteni. Néha van egy olyan gondolatom, hogy számomra talán nincs is visszatérés abba a világba. Nem érezhetem többé azt a megnyugvást, hogy a fény körülvesz engem, hogy a macska puha testét magamhoz ölelhetem. A gondolatra elszorult a mellem, fájdalmasan lüktetni kezdett a szívem odabent.

Még azzal is távolabb kerültem valamivel a felszíntől, ahogy a teniszcipőm gumitalpa felvágta a kút talaját. Ahogy a gyűrűk a víz színén elcsitulnak, úgy gyengült a fájdalom a szívemben. Ez a hely befogad engem, én pedig befogadom őt. Megmarkoltam a baseballütő nyelét. Becsukom a szemem, majd ismét kinyitom, felnézek a magasba.

Ezután meghúzom a fejem fölé csüngő zsinórt, és záródik felettem a kút fedele. (Az ügyes Akaszakai Fahéj megcsinálta ne-

kem, hogy odalentről egy csigasor segítségével tudjam működtetni.) Most már teljes a sötétség. A kút szája bezárult, fény sehol. Ha néha feltámad a szél, annak a hangja sem jut el ide. Véglegesen és visszavonhatatlanul elvonultam az „emberek”-től. Még zseblámpát sem hoztam. Ez a hitvallásom. A sötétséget úgy, ahogy van – elfogadom, és ezt *tudomásukra* is hozom.

Ülök a földön, hátam a betonfalnak vetve, a térdeim között a baseballütő, és behunyom a szemem. Hallgatom, ahogy dobog a szívem. Szemet lecsukni ebben a vaksötétben nem is lenne szükséges. Úgyse látnék. Mégis hunyok. Még a legmélyebb sötétségben is megvan ennek a maga jelentősége. Nagy levegőket veszek, és szoktatom magam a csőszerű éji homályhoz. Ugyanolyan szaga van a levegőnek, ugyanúgy éri a bőrömet, mint máskor. Igaz, hogy egy időre betömték a kutat, de furcsamód a levegőjén mégsem érezni semmi változást. Kissé dohos, nedves most is. Akkor is éppen ilyen szagúnak éreztem, amikor először leereszkedtem a mélybe. Itt nincsenek évszakok, itt áll az idő.

*

A régi teniszcipő van rajtam, karomon a plasztik karóra, ugyanazok a holmik, amelyekkel első ízben jártam a kút mélyén. Valahogy ezek is – ahogy a baseballütő – megnyugtatnak. Ezeket is ellenőrzöm, jól illeszkednek-e hozzám odalent. Kinyitom, majd idővel behunyom a szememet. Ezzel a bennem lévő atmoszférát lassanként kiegyenlítem a körülöttem uralkodó nyomással. Teltmúlt az idő, és lám, a kétféle sötétséget immár nem lehetett többé megkülönböztetni egymástól, úgy, ahogy ez máskor is megesett már. Most már nyithatom, csukhatom a szememet, nem észlelek semmi változást. Az arcomon a folt enyhén melegedni kezd, úgyis tudom, hogy milyen élénk kékeslila színe lehet.

A már megkevert és más állagú sötétségben a foltra összpontosítva *arra a szobára* gondolok. El akarok vonatkoztatni önmagamtól, ugyanúgy, mint mikor összeadtam magam azokkal a „nőkkel”. Esetlen, homályban kuporgó testemtől szeretnék megszabadulni. Egy lakatlan háznál, egy elhagyott kútnál több nem vagyok már. Eljöttem, hogy egy másik sebességű valóságra szálljak át. Két kézzel szorosan megmarkolva a baseballütő szárát.

Most már egy puszta fal választ el attól a borzasztó szobától – márpedig azon én túl tudom tenni magam. Saját erőmből és az itteni mély homály segítségével.

Lélegzetemet visszafojtva megfeszítem az akaratomat, és látom, ami a szobában van. Nem vagyok ott. *Mégis nézem.* A szállodai szoba benyílója. A kétszáznyolcasé. A vastag függönyök az ablakon akkurátusan összehúzva, odabent szörnyűséges sötétség honol. A váza telezsúfolva virággal, a nehéz illat megüli a szoba homályát. A bejáratnál oldalt jókora állólámpa, a belecsavart körte azonban csak olyan fehéres-halovány, mint a haldokló reggeli holdvilág. Ha azonban erőltetem a szememet, a valahonnan mégiscsak beszűrődő fényben nagy nehezen ki lehet venni a formákat. Ugyanúgy, mint ahogy az elsötétedő moziban is hamar megszokja a szem. A szoba közepén, az asztalon egy alig megkezdett *Cutty Sark* üveg. A jegesvödörben friss jég (a kockák élei még keményen tartják magukat), a pohárban előkészítve egy adag whisky, jéggel. A rozsdamentes acélból készült edény hidegen nyugszik ott, ahova tették. Nem lehet tudni, hány óra van. Reggel is lehet, avagy este, esetleg késő éjszaka. Megeshet, hogy eleve egyáltalán sehány óra sincs. A benyílóban egy nő fekszik az ágyon egyedül. Hallom, ahogy leveszi a ruháját, és ahogy egy kicsit megrázintja a poharát, a jég kelle-

mes hangon csörög benne. Tudom, hogy ettől a hangtól még a levegőben lebegő finom virágporszemcsék is – élőlények módjára – megremegnek. A levegő rezzenésétől egyszerre csak lélegzethez jutnak. A homály befogadja őket, és a befogadottak sűrűbbé válnak, mint a befogadó közeg, a sötétség. A nő a pohárhoz illeszti az ajkát, és lassanként lecsúsztatja a torkán az italt, majd úgy látszik, mondani szeretne nekem valamit. A hálószoba éjsötét, csak sejteni lehet benne a mozgó árnyékot, de a nőnek mondandója van számomra. Arra várok. Várom, hogy megszólítson.

Az ott van.

*

Egészen felülről, mint a levegőben szálló madár, úgy látom a szobát. Olykor kitágul a kép, madártávlatból látom, majd rákközelítve, megnagyítva mindent. Mondanom sem kell, a részleteknek fontos jelentése van. Milyen a formájuk, a színük, a tapintásuk. Egyenként sorba veszem őket. A finom részletek között úgyszólván semmi átmenet, nem melegednek össze, az otthonosság kiveszett belőlük. Az én tevékenységem csak arra korlátozódik, csak annyit tehetek, hogy gépiesen számba veszem őket. De ez nem rossz próbálkozás. Nem bizony, ugyanúgy, mint mikor követ, fadarabot összedörzsölünk, hő fejlődik, majd felcsap a láng – apránként valós kapcsolat formálódik a részletek között. Hasonlóképp a hangok véletlen halmazából, első hallásra még értelmetlen és primitív ismétlődések sorából formálódik egy szótag…

Számomra ennek a halvány összefüggésrendszernek a létrejötte kivehető a sötétség legbelső mélységében.

Így most jó. Körös-körül minden csendes, *ők* még nem vették észre a jelenlétemet. Tudom, hogy lassan elfolyósodik az a fal, mely elválaszt engem attól helytől. Visszafojtom a lélegzetemet.

Itt az idő.

De abban a pillanatban, ahogy a lábamat be akarom tenni a falba, áthatóan éles kopogtatás hallatszik. Valaki ököllel üti a szoba ajtaját. Úgy hangzik, mint a múltkor. Olyan keményen dörömbölnek, mintha kalapáccsal szöget akarnának beleverni a deszkába. Igen, egészen úgy kopogtatnak, mint előző alkalommal. Két rövid, kis szünet, azután megint kettőt koppan. Észlelem, hogy a nőnek elakadt a lélegzete. A körülötte lebegő virágporfelhő is megremeg, meglebben. Ezt követően az éppen formálódó út egyszerre szétnyílik előttem.

Ahogy ez már lenni szokott.

*

Megint azonos vagyok hús-vér önmagammal, és ott ülök a kút fenekén, hátamat a falnak vetve, a botot szorongatva. Ahogy fokozatosan képes vagyok az összpontosításra, az *innenső* világ immár kézzelfoghatóvá válik számomra. A tenyeremen érzem, milyen nyirkos lett az ütő nyele a verítéktől. A torkomban ver a szívem. A fülemben még erősen visszhangzik a világrengető kőkemény dörömbölés. Ezután hallom azt is, hogyan nyomják le a sötétben a kilincset. Valaki *(vagy valami)* be akar nyitni. Lassan, csendesen benyomulni a szobába. Abban a pillanatban a vízió szertefoszlik, a fal megint bekeményít, és én ki vagyok zárva a külső oldalra.

Megkoppintom magam előtt a falat a baseballütő nyelével. Olyan kemény, hideg a cementfal, mint máskor. Kemény betongyűrűvel vagyok körülvéve. NA, MÉG EGY KICSIT, gondolom

magamban. Lassanként csak közelebb jutok hozzá. Át azon, ami elválaszt, megnyílik majd előttem az út. A dörömbölés előtt besurranok a szobába, és megvetem a lábamat odabent. Vajon mennyi időnek kell még eltelnie odáig? Mennyi időm van még erre?

Ezzel egyidejűleg azonban rettegek a *megvalósulástól.* Félek szembesülni a túlnani dolgokkal.

Egy darabig még ott gubbasztottam a sötétben. Csillapodnia kell a szívdobogásomnak. Le kell fejtenem a kezemet a botról. Ahhoz is kell még egy kis időt és erőt gyűjteni, hogy a kút falába rögzített vaslétrán feljussak a felszínre.

10

Az állatkert megrohamozása (avagy a célt tévesztett mészárlás)

Akaszakai Szerecsendió elmesélte, hogyan lőtt halomra egy csapat katona 1945 augusztusának egy szörnyűségesen forró délutánján tigrist, leopárdot, farkast, medvét. Akár egy dokumentumfilm a hófehér vásznon, szép egymásutánban peregtek szájáról az események. Egy szemernyi bizonytalanság nem sok, annyi sem volt benne, pedig *a valóságban nem láthatta,* hogyan történt meg az eset. Éppen egy Szaszebóba tartó, menekülteket szállító hajó fedélzetén állt, és amit *valóban láthatott,* az amerikai haditengerészet egyik tengeralattjárója volt.

Kiszökött a hajóraktárból, mert nem bírta már a benti, gőzfürdővel vetekedő forróságot, fent állt a fedélzeten, többek társaságában, a hajókorlátnak támaszkodva, nézte a tenger sima tükrét, melyet egyetlen hullám sem tört meg. Amikor is minden előzetes figyelmeztetés vagy előrejelzés nélkül, mint egy rémálom, egyszerre felszínre bukkant egy tengeralattjáró. Először csak az antenna, a radar meg a periszkóp látszott belőle, majd a parancsnoki torony szelte ketté a vizet, azután a nedves, meztelen vas hajótest is megcsillant a nyári nap fényében.

A tengeralattjáró igazán jól felismerhető formájú tárgy, de inkább valami szimbolikus *jelnek* látszott, vagy érthetetlen példázatnak. Egy darabig, mintegy a prédájára lesve együtt haladt a japán hajóval, majd kinyitották a fedélzeti bejáratot, és a tengerészek egymás után, egész kényelmesen előjöttek, ki a fedélzetre, a sietség legkisebb jele nélkül. A tisztek a torony tetejéről jókora messzelátókkal szemlélgették a teherhajót. A napsugár meg-megcsillant a távcsövek lencséjén. A japán szállítóhajó tele volt az anyaországba igyekvő civilekkel. Többnyire asszonyokkal és gyerekekkel. Japán számára egyre közeledett a háború vége, a kapituláció és a zavargások elől hazamenekítették családtagjaikat a mandzsu kormánynak meg a vasútnak dolgozó japán főhivatalnokok. A kínai szárazföldön bekövetkező tragédiánál a tengeren leselkedő amerikai tengeralattjárók kockázata volt a kisebbik rossz. Legalábbis amíg meg nem jelent az utóbbi a szemük előtt a maga valóságában.

*

Az amerikai parancsnok meggyőződhetett róla, hogy a szállítóhajó nincs felfegyverezve és nem követi a közelben védőnaszád. Az amerikaiaknak nem volt mitől tartani, a légi fölény is az ő oldalukon volt. Okinava is elesett már, nemigen maradhatott már bevethető japán harci gép. Kapkodásra semmi ok, az amerikaiaknak volt idejük bőséggel, mindenféle kerekeket tekergettek, a fedélzeti fegyverekkel megcélozták a teherhajót. Az ügyeletes altiszt kurta parancsszavakkal beosztott három katonát a gépfegyverhez. Másik kettővel pedig nehézlőszert hozatott fel. Mások gyakorlott mozdulatokkal töltötték fel a parancsnoki torony közelében lévő, a fedélzetnél egy szinttel feljebb elhelyezett gépágyú lőszeres dobozát. Az akcióban részt vevők mind rohamsisakot viseltek, jóllehet volt közöttük fél-

meztelen katona is, és a legénység fele csak rövidnadrágot hordott. Figyelmesen nézve a karjukon még a feltűnő tetoválásaikat is ki lehetett venni. A lány a szállítóhajóról mindent alaposan megfigyelt.

A hajóágyú meg egy gépágyú képezte a tengeralattjáró fegyverzetét, de ez is több mint elegendő volt ahhoz, hogy elsüllyesszen egy kiszolgált teherhajóból átalakított rozoga lélekvesztőt. Volt a tengeralattjárón korlátozott számban torpedó is, de azokat a felfegyverzett hajórajokkal való találkozásra kellett félretenni. (Ha ugyan volt még ilyen egyáltalán Japánban.) A szabályzat értelmében.

Az akkor még gyermek Akaszakai Szerecsendió a korlátra könyökölve nézte, ahogy a fekete ágyúcső odafordul. A nyári napfény az előbb még vizes acélt egykettőre megszárította. A lány először látott életében ekkora ágyút. A Hszincsiang városában állomásozó japán hadsereg ágyúihoz képest a tengeralattjáróé hasonlíthatatlanul nagyobb volt. Az amerikaiak jelzőfényekkel megüzenték a csapatszállítónak, hogy maradjon ott, ahol van, és menekítse hamar az embereket a mentőcsónakokba, mert a hajót elsüllyesztik. (Igaz, hogy a kislány nem tudta olvasni a jelzőfényeket, de az emlékezetébe mégis élénken belevésődött az üzenet jelentése.) Csakhogy a háború forgatagának kellős közepén hányódó, kiérdemesült teherhajóból összehozott csapatszállítóban nem volt elég mentőcsónak. Több mint ötszáz emberre, a matrózokat is beleszámítva, nem jutott több, csak két kis csónak. Mentőmellény, mentőöv is alig volt a hajón.

A lány a korlátnál megbabonázva meredt a tengeralattjáró áramvonalas testére. Mintha csak akkor került volna ki a gyárból, egy rozsdafoltot nem lehetett találni rajta. Nézte a tornyon a fehér számokat, a forgó radart, a szőke parancsnokot sötét

napszemüvegével. Ez a tengeralattjáró azért került elő a tenger mélységéből, hogy elpusztítson bennünket – gondolta. De nincs ebben semmi különös. *A háborútól függetlenül ilyesmi bárkivel, bárhol megtörténhet.* Mindenki úgy véli, hogy a háború miatt van ez így. Pedig nem. A háború *csupáncsak egy* a világ dolgai közül.

Nem is érzett félelmet az amerikai hajó hatalmas ágyúcsövével szemben. Anyja odakiáltott neki valamit, de a hang nem jutott el a füléig, csak annyit érzett, hogy megfogják a csuklójánál fogva, és vonszolni akarják. Nem tudta elengedni a korlátot. Körülötte ordítoztak, de a hangzavar egyre távolodott, mint mikor a rádiót fokozatosan lehalkítják a hangerő-szabályozó gombbal. Furcsállotta, hogy miért álmosodott el annyira. Amint lehunyta a szemét, a tudata rohamosan elhalványult és eltávolodott a hajó fedélzetéről.

*

Látta, ahogy japán katonák járják a hatalmas állatkertet, hogy az emberre esetleg veszélyes vadakat egymás után lelődözzék. Egy parancsnok utasítására a 38-as gyalogsági karabélyok golyói belefúródtak a tigrisek fényes bőrébe és szétroncsolták a zsigereiket. Tiszta nyári ég alatt, a környező fákról kabócák zajongtak olyan hangon, mint mikor váratlanul nyári zápor veri végig a földet.

A katonák némán tették a dolgukat, napégette arcukból azonban kiszaladt a vér, olyan sápadtak voltak, mint a rajzok az antik vázákon. Néhány nap, legfeljebb egy hét elmúltával a szovjet távol-keleti hadseregcsoport derékhadának meg kell érkeznie Hszincsiang városába. Előrenyomulásukat semmi módon sem lehetett már feltartóztatni. A háború kitörése után a déli front kiterjesztése érdekében bevetették az eredetileg jól felszerelt Kvantung hadsereg elitalakulatait, odaszállították

erősítésül a hadianyag javát, ám ez ekkorra már vagy a tenger fenekére süllyedt, vagy az őserdők mélyén rohadt el. Úgyszólván nem maradt tankelhárító löveg, de harckocsi sem a körzetben. Üzemképes csapatszállító teherautókból is csak elenyészően kevés volt, a javításokhoz nem volt alkatrész. Mindenkit mozgósítottak, hogy legalább a létszám meglegyen, de sokaknak még az ósdi karabélyokból sem jutott. Lőszer alig maradt, egyértelmű volt, hogy a rettenthetetlen, Mandzsúria és az északi területek védelmezőjeként agyonmagasztalt Kvantung hadsereg nem ér többet egy papírtigrisnél. A németeket lehengerlő erőteljes, gépesített szovjet hadseregcsoportot már át is dobták vonaton a távol-keleti frontra. Jól fel voltak szerelve, és harci szellemük is magas szintű volt. A mandzsu állam akkorra már összeomlott, és ezzel mindenki tisztában volt. Legjobban a Kvantung hadsereg vezérkara. Épp ezért a fő erőket hátravonták, ténylegesen sorsukra hagyva a határszéli helyőrségeket és a japán telepeseket. Ezeket a fegyvertelen parasztokat a gyorsan előrehaladó szovjet csapatok lemészárolták, nem volt rá kedvük, hogy foglyokkal vesződjenek. A nők többsége inkább önként (vagy kényszerből) a kollektív öngyilkosságot választotta, mintsem erőszaknak essen áldozatul. A határ menti őrségek bevették magukat a „bevehetetlen erődökbe" és hevesen ellenálltak, de nem volt utánpótlásuk, és a hatalmas túlerővel szemben csaknem az utolsó szálig elestek. A vezérkar, a tisztikar a koreai határ közelébe, Tunghua városába „tette át" az új főhadiszállást, Pu Ji mandzsu császár és családja sietve csomagolt és különvonaton elhagyta a fővárost, melynek védői, Mandzsúria hadserege kínai katonáinak zöme, a szovjet hadsereg érkezésének hírére megszökött vagy fellázadt a japán parancsnokok ellen, akiket azután agyonlőttek. Érthető volt, hogy a kínai katonák nem akartak Japánért meghalni a szovjet túlerővel szemben

vívott harcban. Ennek eredményeként a pusztában mesterségesen létrehozott mandzsu állam fővárosa, Hszincsiang különleges körzete, magára hagyva, úgyszólván légüres térbe került. A mandzsu állam magas rangú kínai tisztviselői fegyvertelen, nyílt várossá akarták nyilvánítani Hszincsiangot, hogy elkerüljék a felesleges vérontással járó felfordulást, de a Kvantung hadsereg nem egyezett bele.

Az állatkertbe tartó osztag katonái is tudatában voltak annak, hogy nem tudják elkerülni a sorsukat, néhány nap múlva elesnek majd a szovjetekkel vívott küzdelemben. (Valójában azonban az oroszok lefegyverezték és elhajtották őket a szibériai szénbányákba, ahol hárman közülük életüket vesztették.) Akkor azonban csak imádkozni tudtak azért, hogy ne kínos halál jusson nekik osztályrészül. Olyan, mint ami a harckocsik hernyótalpa alatt vár rájuk, vagy a lángszórók tüzében, vagy kiontott zsigerekkel fetrengve hosszasan várni a véget – ezt szerették volna elkerülni. Sokkal jobb egy sima fej- vagy szívlövés. Viszont előbb még – parancs szerint – ki kellett irtaniuk az állatkertből a ragadozó vadállatokat.

*

Az értékes lőszer kímélése végett eredetileg méreggel tették volna el *láb alól* az állatokat. Az akció parancsnoka, egy fiatal hadnagy így kapta meg az utasítást feletteseitől. A szükséges méregadagot már át is küldték az állatkertbe, a tiszt pedig nyolc felfegyverzett emberével elindult a helyszínre, mely a parancsnokságtól gyalog csupán húszpercnyire esett. A szovjet előrenyomulás hírére már bezárták az állatkertet, és két fegyveres őrt állítottak a kapu elé. Az osztag parancsnoka megmutatta az írásos utasítást, mire beengedték őket.

Viszont az állatkert igazgatója, akit a hadsereg parancsnoksága tényleg utasított a vadállatok „likvidálására”, azt állította, hogy nem kapta meg a mérget. A hadnagy ezt hallva nem tudta mire vélni a dolgot. Eredetileg hadtápos tiszt volt, és a rendkívüli helyzet miatt először bíztak rá ilyen feladatot, először vezetett katonákat akcióba. Sebtében előkereste fiókjából a pisztolyát, mely évek óta nem volt már a kezében, és abban sem volt biztos, hogy a fegyver egyáltalán képes-e kilőni a golyót.

– Hadnagy úr, a közszolgálat már csak ilyen – mondta mérgesen a kínai állatkert-igazgató –, amire szükség van, az többnyire nincs kéznél.

Mindenesetre hívatta a főállatorvost, aki elmagyarázta, hogy az ellátás tökéletlensége folytán az állatkertben olyan kevés méreg volt, amivel talán egy lovat sem lehetett volna elpusztítani. Az orvos egy magas, harmincas éveiben járó, jóképű férfi volt, a jobb arcát azonban egy kékes színű, sötét anyajegy csúfította el. Akkora lehetett, mint egy csecsemő tenyere. A hadnagy úgy képzelte, hogy talán születése óta ilyen a férfi arca. A tiszt az igazgatói szobából felhívta a parancsnokságot újabb utasítás végett. Csakhogy ott – mióta napokkal azelőtt a szovjet csapatok átlépték a határt – teljes volt a felfordulás, a főtisztek eltűntek. Akik ottmaradtak, azzal voltak elfoglalva, hogy elégessék a kertben a sok fontos iratot, vagy pedig katonákat vezettek a városon kívül tankcsapdákat ásni. Sehol sem találtak senkit, aki a hadnagynak parancsot adhatott volna. A fiatal tisztnek fogalma sem volt, honnan szerezhetne mérget, a hadsereg melyik különítménye foglalkozik ilyen anyagok kezelésével. Ide-oda küldözgették a telefonnal, míg végül egy orvos ezredes ordított bele a kagylóba.

– Te barom! Mikor az ország pusztul, te itt ilyen marhaságokkal idétlenkedsz?! Mit tudom én!

A hadnagy arra gondolt, hogy ő még úgyse. Sértődötten lecsapta a kagylót, és feladta a reményt, hogy mérget szerezhet. Két út állt előtte, választhatott. Az egyik, hogy nem öli meg az állatokat és elmegy, a másik, hogy puskával lelöveti őket. Voltaképp mindkét változat katonai vétséggel járt, de a fiatal tiszt végül is az utóbbit választotta. A lőszerpocsékolást később talán számon kérhetik, de legalább a feladatot teljesítette, a vadállatokat eltette „láb alól". Viszont ha nem öli meg őket, akkor valószínűleg hadbíróság elé kerül a parancs megtagadásáért. Igaz, hogy voltak kétségei: vajon működik-e ebben az időben a hadbíróság, de a parancs az parancs. Azt pedig teljesíteni kell, míg csak fennáll a hadsereg.

Éppenséggel nincs nagy kedvem leölni az állatokat, mondta magának, és tényleg így is gondolta. Csakhogy a takarmány már fogytán volt, és ami eztán következett volna, az még csak rosszabb – legalábbis semmi jel nem mutatott arra, hogy a helyzet rendbe jönne. A gyors agyonlövés talán a vadaknak is könnyebb halál. Ha pedig a harcok vagy a légitámadás során kiszabadulnak a városba, akkor aztán több mint valószínű, hogy annak tragikus következményei lesznek.

Az igazgató már átadta neki a rendkívüli helyzetben kiirtandó állatok listáját és az állatkert helyszínrajzát is. Az állatorvos és két ápoló a kivégzőosztaggal tartott. A hadnagy végigfutotta szemével az állatok listáját, és nem kis megkönnyebbülésére sokkal kevesebben szerepeltek rajta, mint előre gondolta volna. Ám volt közöttük két indiai elefánt is. Elefántok? A tiszt önkéntelenül is elfintorodott, a mindenit neki, gondolta, micsoda vesződség ekkora állatokat kivégezni!

Előre vette a tigrisek leölését, és persze az elefántokat hagyta a legvégére. Két tigris volt az állatkertben, a ketrec előtti táblán meg volt adva az is, hogy a Kingán hegységben ejtették őket fogságba. Mindegyikre négy katonát állított, meghagyta nekik, hogy a szívre célozzanak. Viszont maga sem tudta, hogy ez a szerv a tigrisek testében pontosan merre is található. A katonák egyszerre nyitották fel az ócska karabélyokat, megtöltötték a fegyvereket. A závárok száraz, barátságtalan hangon kattantak, felverve a környék csendjét. Az állatok fülét is megütötte a zaj, felálltak fektükből és a katonákra néztek, majd kivicsorítva hatalmas agyaraikat a rácsok mögül rábődültek az emberekre. A hadnagy a biztonság kedvéért előhúzta tokjából a pisztolyát és kibiztosította. Önmaga megnyugtatására köhintett egyet. *Semmi vész,* gondolta, *bárkivel megeshet az ilyesmi.*

A katonák fél térden jól megtámaszkodtak, célra tartották a fegyvereiket, és a hadnagy vezényszavára egyszerre húzták meg a ravaszt. A régi mordályok akkorát rúgtak a vállukba, hogy egy pillanatig azt se tudták, hol áll a fejük. A bezárt, néptelen állatkerten végigmorajlott a sortűz döreje, egyik háztól a másikig, faltól falig, a fákon át, a vizek felületén visszaverődve baljós hangjával megremegtette mindazoknak a szívét, akik hallhatták. Az állatok az ijedségtől szinte levegőt sem kaptak, a kabócák is abbahagyták a ciripelést. Még akkor sem hallatszott egy árva hang sem, amikor a puskaropogás hangja már elült. A lövés pillanatában a tigrisek, mintha láthatatlan bottal sújtottak volna rájuk, a magasba szökkentek, majd hörögve terültek el a földön. Kínjukban rángatóztak, a torkuk mélyéről vér buggyant elő. Úgy látszott, hogy elsőre azért nem sikerült a katonáknak kivégezni őket, mert a lövések pillanatában az állatok körbekörbe jártak a ketrecekben, úgyhogy nem lehetett jól megcélozni őket. A színtelen, gépies hangon kiadott parancsnak enge-

delmeskedve az időközben magukhoz tért katonák gyorsan felhúzták a puskájukat és megint célra tartottak.

Később a hadnagy megparancsolta egyik beosztottjának, hogy menjen be a ketrecbe és bizonyosodjék meg róla, kimúltak-e már a tigrisek. Ekkorra már a szemük zárva, foguk kimeredt, testük már meg sem moccant, de hogy tényleg beállt-e a halál, arról meg kellett győződni. Az állatorvos kinyitotta a ketrec rácsát, és beengedte az alig húszéves katonát, aki feltűzött bajonettel, puskáját előre tartva, óvatosan belépett. Elég furcsán festett, de senkinek sem volt kedve nevetni rajta. Katonai bakancsának sarkával könnyedén belerúgott a tigris oldalába. Az állat továbbra se moccant, mozdulatlanul hevert a földön. A katona még egyet, ezúttal kissé nagyobbat rúgott ugyanoda. A tigris tökéletesen kimúlt akkorra. A másik, a nőstény is elpusztult. A fiatal katona soha életében nem járt addig állatkertben, akkor látott először tigrist. Lehet, hogy ezért, de valahogy nem fogta fel a helyzetet: egy állatkertbe jöttek, tigrist lőni. *Történetesen* egy általa ismeretlen helyre vezényelték, és olyasmit végeztettek vele, melyhez szintén semmi köze nem volt – csupán ennyit fogott fel a történtekből. Ott állt egy alvadt, fekete vértenger közepén, és bambán nézte az állatok hulláját. Sokkal nagyobbnak látszottak, mint elevenen. Ezt meg minek kellett? – tűnődött magában a fiú.

A ketrec talaját átitatta a macskafajták jellegzetes, orrfacsaró húgyszaga, melybe langyos vér illata keveredett. A testekből a lövedékek szakította lukakon keresztül még bőven ömlött a vér, hogy nagy fekete pocsolyákba alvadjon. A katona egyre nehezebbnek és hidegebbnek érezte a fegyverét, legszívesebben eldobta volna, hogy letérdeljen, és rögtön kiokádjon mindent, ami a gyomrában volt. Úgy biztosan sokkal könnyebben érezte

volna magát, de hányásról szó sem lehetett. A szakaszvezetője leordította volna a fejét. (Persze nem tudhatta, hogy tizenhét hónappal később egy irkutszki szénbányában egy szovjet őr fogja ásóval kettéhasítani a koponyáját.) Nem tudta letörölni, csurgott a veríték a homlokáról, rohamsisakját is szörnyen neheznek érezte. A kabócák nyilván magukhoz tértek, mert egyik a másik után hozzáfogott a ciripeléshez, hangjukba madárdal keveredett. Méghozzá egy egész különös hang, olyan, mintha kurblival húznának fel valamiféle motort. Giiiiiiiiii, giiiiiiiiiii. A katona húszéves korában egy hegyi faluból Kitajaszuba költözött telepesnek, és ott a szüleinek segített földet művelni egészen addig, míg egy évvel azelőtt be nem sorozták. Ezért – ha madárhangról volt szó – Mandzsúriában is felismerte mindet, de furcsa módon ilyen berregő hangú madárról nem volt tudomása. Vajon nem valami egzotikus madár szólalt meg az állatkerti kalitkájában? Nem, a hang egy közeli fáról hallatszott. Hátrafordult, és összehúzott szemmel keresgélni kezdett a lombok között. Nem talált semmit. A szilfa sűrű lombkoronájának csak földre vetett hűvös árnyéka látszott élesen.

A katona parancsot várva a hadnagyra nézett. Az bólintott, rendben van, kijöhet. Az állatkert térképét tanulmányozta. Ezek szerint a tigrisekkel végeztek, következhetnek a párducok. Azután valószínűleg a farkasok, majd a medvék. Az elefántokat a legvégére vesszük, gondolta a tiszt. Nagyon meleg volt, a hadnagy pihenőt engedélyezett, lehetett vizet inni. Mindenki húzott egyet a kulacsából, majd ismét vállukra vették a puskát, sorba álltak és elindultak a párducok ketrece felé. Az ismeretlen madár a fa tetején lankadatlan tekerte tovább a kurbliját. A katonák egyenruháján a melegtől fekete foltok terjengtek, mellükön-hátukon átizzadták rövid ujjú zubbonyukat. Az állig felfegyverzett, sorban lépkedő katonák menetfelszerelése minden

lépésnél bánatosan megcsörrent a néptelen állatkert csendjében. A ketrecük rácsára tapadt majmok ekkor, rossz előérzettől sarkallva, velőtrázó hangon felsikoltottak, mintegy vészjelzést adva ezzel a többi állatnak, erre együtt mind, ki-ki a maga módján, kórusban üvölteni, ordítani, kotkodácsolni kezdett. A farkasok égre emelt fejjel, hosszan kitartva, a madarak szárnycsapkodással kísérve, valahol messzebb, nem tudni, milyen állatok fenyegetően döngették testükkel ketreceik rácsait. Ezután hatalmas ökölre emlékeztető formájú felhők közeledtek, mintha éppen akkor jutott volna eszükbe, és egyszerre csak hátuk mögé dugták a napot. Mindenki, emberek és állatok egyaránt a halálra gondoltak azon az augusztusi délutánon. Ma ezek ölik le az állatokat, holnap meg őket a szovjet.

*

Mindig ugyanabban az étteremben, ugyanannál az asztalnál ülve beszélgettek. Rendszeresen az asszony fizetett. Hátul, spanyolfallal elkülönítve, ne hallatsszék ki, miről folyik közöttük a szó. Az volt a rend, hogy a vacsorát egyszerre szolgálták fel, ennélfogva nyugodtan és zavartalanul tudtak beszélgetni a záróráig. A pincéreknek meg volt hagyva: lehetőleg ne járjanak a közelükben felszolgálás közben. A nő mindig ugyanabból az évjáratból rendelt egy palack burgundit. És mindig meghagyta a felét.

– Kurblimadár? – kérdeztem.

– Miféle kurblimadár? – kérdezte vissza azonmód, ahogy hallotta. – Nem értem, mit beszél. Mit akar ez a szó jelenteni?

– Hát nem maga mesélt róla az imént?

– Hát… nem emlékszem – rázta a fejét. – Azt hiszem, nem volt szó madárról.

Megadtam magam. Mindig így beszélt velem. A történetben szereplő anyajegyre már rá sem kérdeztem.

– Akkor hát maga Mandzsúriában született japán? – tereltem más irányba a szót.

Megint csak fejrázás következett.

– Jokohamában születtem, háromévesen vittek át a szüleim Mandzsúriába. Apám egy állatorvosi iskolában tanított, és mikor hallotta, hogy odaát új létesítmény, új állatkert készül és kértek oda egy főállatorvost, maga kérte az áthelyezését. Anyám nem akarta feladni a Japánban kialakult egzisztenciát és a világ végére költözni, ahol még a madár se jár, de az apám úgy látszik, ragaszkodott az elképzeléséhez. Az is lehet, hogy talán ki akarta próbálni magát a japán iskolában való tanítóskodásnál tágasabb téren is. Kicsi voltam még, mit törődtem én azzal, hogy japánban vagyok-e vagy Mandzsúriában? Nagyon szerettem az állatkerti életet. Apámból mindig a vadak illata áradt. Más és más fajok keveredtek össze, mindennap töményebben, valóságos parfümmé alakulva. Amikor hazatért a munkából, a térdére vett, és én kedvemre szaglászhattam őt.

A háborús helyzet azonban egyre keservesebb lett, és apám hazaküldött bennünket anyámmal kettesben. Többekkel együtt Hszincsiangból vasúton mentünk Koreába, ahol egy hajó várt ránk. Apa egyedül ottmaradt. Akkor láttam utoljára, amikor a pályaudvaron búcsúzóul integettünk egymásnak. Kihajoltam a vonat ablakán, addig néztem egyre kisebbedő alakját a peronon tolongó tömegben, míg csak el nem tűnt a szemem elől. Senki sem tudja, mi történhetett vele azután. Elképzelhető, hogy az előrenyomuló szovjet csapatok fogságába esett, szibériai bányákba vitték kényszermunkára, és – mint annyian – sorstársa-

ival együtt ő is odaveszett. Valahol a hideg, idegen földben, jeltelenül nyugszanak a csontjai.

A hszincsiangi állatkertben történtek minden részletére ma is jól emlékszem. A szolgálati lakásunk a területen belül volt, az ott dolgozók jól ismertek, mindenkor, mindenhová szabad bejárásom volt. Akár a szünnapokon is.

Itt Szerecsendió asszony szemét lehunyva újra maga elé képzelte az akkori látványt. Némán vártam az elbeszélés folytatására.

– Valamiért azonban nem vagyok róla meggyőződve, hogy vajon az emlékeimben lévő állatkert azonos-e a *tényleges* állatkerttel. Hogy is mondjam csak, néha úgy érzem, hogy az emlékeim túlságosan is plasztikusak. Minél jobban belegondolok, annál inkább úgy tűnik nekem, hogy eldönthetetlen, meddig tart a valóság és honnan kezdődik az, amit a képzeletemből toldottam hozzá. Egészen olyan ez, mint útvesztőben bolyongani. Magával előfordult már ilyesmi?

– Velem nem. Ma is megvan ez az állatkert Kínában, Hszincsiangban?

– Hogy megvan-e? – tűnődött az asszony, miközben ujjával a fülbevalóját birizgálta. – Azt hallottam, hogy a háború után végleg bezárták, de azt már nem tudnám megmondani, hogy máig zárva tartották-e.

*

Hosszú időn keresztül én voltam az egyedüli, akivel Akaszakai Szerecsendió beszélgethetett. Hetente egyszer-kétszer összejöttünk vacsorázni, ültünk az asztal két oldalán, és csevegtünk. Már néhány találkozás után felfedeztem benne a

pompás társalgót. Gyorsan forgott az esze, és remekül értette a módját annak, hogyan terelgesse a neki megfelelő irányba – közbeszólásaival, kérdéseivel – a beszélgetés menetét.

Gondot fordítottam a pedáns, ápolt külsőre, nehogy kínos helyzetbe hozam a megjelenésemmel. A mosodából frissen érkezett inghez illő nyakkendőt választottam, lábamon kifogástalanul fénylett a cipő. Ő találkozásaink alkalmával először, akár a szakács a zöldséget, tetőtől talpig végigmért. Abban az esetben, ha nem tetszett neki valami, azonmód bevitt egy üzletbe, kiválasztotta a megfelelő darabot és megvette nekem. Lehetőség szerint arra is rávett, hogy még ott, helyben átöltözzem. Ruhában nem ismert tréfát, csak a tökéletest volt képes elfogadni.

Ennek köszönhetően egyre szaporodtak a szekrényemben az új öltönyök, zakók, ingek, és lassan, de biztosan elfoglalták a területet, Kumiko holmijának a helyét. A szűknek bizonyult szekrényből kikerültek a feleségem ruhái, szépen összehajtva, dobozokban, molyirtóval elraktároztam őket. Gondoltam, ha Kumiko visszajönne, nem tudná mire vélni, mi történhetett távolléte alatt.

Lassanként, ahogy telt-múlt az idő, apránként elmeséltem Akaszakai Szerecsendiónak Kumiko dolgát.

– Valahogy ki kellene szabadítani őt és elhozni ide.

A nő az asztalra könyökölt.

– És mondja, ugyan *honnan* akarja kiszabadítani Kumikót? Van annak a helynek egyáltalán valamiféle neve?

Felnéztem a levegőbe, és kerestem a szavakat, de nem találtam őket sehol. Se égen, se földön.

– Valahonnan messziről – mondtam.

Szerecsendió elmosolyodott.

– Ez valahogy olyan történet, mint Mozart *Varázsfuvolá*ja. A bűvös síp vagy harangjáték segítségével kiszabadítják a messzi távolban lévő várban raboskodó hercegnőt. Nagyon szerelem azt az operát. Sokszor megnéztem már. Kívülről tudom a szövegét is. „Ki ne ismerné Papagenót, a madarászt…" Maga látta már?

Megráztam a fejem.

– Az opera arról szól, hogy egy királyfinak és a madarásznak három felhőn csücsülő gyermek mutatja az utat a várba.

Valójában azonban a világosság és a sötétség birodalma háborúzik egymással. Az éjszaka birodalma vissza akarja rabolni a hercegnőt a világosság országából. A történet hőse közben azt se tudja, hogy melyik oldalon áll az igazság, ki van fogságban és ki nincsen. Természetesen a végén a királyfié lesz a hercegnő, Papageno megkapja Papagenát párjául, és a gonosz meglakol, a pokolra kerül… – mesélte az asszony, miközben elgondolkodva végigsimította ujját a borospohár szélén. – De maga mellett most nincsen madarász, a kezében se varázsfuvola, se harangjáték.

– De van egy kutam – vetettem közbe.

– Majd ha sikerül *szert tennie rá – a nő* úgy mosolygott, mint mikor puhán kiteregetnek egy drága kendőt. – Mármint a *maga* kútjára. De mindennek ára van ám.

*

Amikor kicsit már belefáradtam a beszélgetésbe és nem tudtam követni a menetét, a nő mindig engedélyezett egy kis pihe-

nőt. Mesélt a gyerekkoráról, vagy valami olyasmit, ami jóval hosszabb volt, mint az én szövegem. Ennek köszönhetően a pillanatnyi hangulatnak engedve történetei elveszítették a fonalat, és ide-oda röpdöstek. Mindenféle indoklás nélkül összekeveredett elbeszéléseiben az időrend, és olyan főszereplők léptek színre, akikről eladdig semmit sem árult el. Nagy figyelem kellett ahhoz, hogy a mese darabjaiból következtessen az ember az életének rejtélyes fordulataira. Volt, amikor a következtetések sem vezettek eredményre. Egyszerre beszélt arról, aminek szemtanúja volt és arról, amit saját szemével nem is láthatott.

*

Ezután párducot, majd farkast és medvét öltek. A legkörülményesebben a két testes medvét tudták leteríteni. Tucatnyi lövés után is vadul döngették a ketrecük rácsát, és a katonákra acsarkodva, tajtékozva hörögtek. A macskafélékkel ellentétben a medvék sehogy sem tudtak megbarátkozni azzal a ténnyel, hogy le lesznek ölve. Így aztán feleslegesen hosszú időbe telt, míg az életnek nevezett ideiglenes állapotból kikerülve, véglegesnek lehetett nyilvánítani kimúlásukat. Amikor végre kilehelték párájukat, a katonákon annyira erőt vett a kimerültség, hogy legszívesebben ott helyben leroskadtak volna a földre. A hadnagy bebiztosított állásba tette a pisztolyát, és a katonasapkájával törölgette az arcáról patakzó verítéket. Néhány katona, rossz érzéseit kifejezve, hangosan a földre köpött. Lábuk körül a földet mintha teliszórták volna cigarettacsikkekkel, töltényhüvelyek hevertek szanaszét, fülükben még visszhangzott a fegyverdörgés. A fiatal katona, akit tizenhét hónappal később a szibériai szénbányában a szovjet őr agyonüt, elfordult a tetemektől és mélyen felsóhajtott. Minden erejével azon volt, hogy a torkába toluló heves hányingert visszaszorítsa.

Végül nem öltek elefántot. Amikor szemügyre vették a maga valóságában, rájöttek, hogy túl nagy. Ahogy ott állt előtte a katona, kezében a karabély csak afféle csepp kis játékszernek tűnt. A hadnagy rövid gondolkodás után arra jutott, hogy hagyják békében az óriási állatokat. Döntését katonái mindnyájan megkönnyebbült sóhajjal vették tudomásul. Magukban mindnyájan egyet gondoltak. Azt, hogy a ketrecben tartott állatok lemészárlásánál könnyebb a csatatéren ölni. Még akkor is, ha az ellenfél őket is megölheti.

A hullákat az ápolók kivonszolták ketreceikből, targoncára rakták, és egy üres raktárba vitték őket. Ott feküdt kiterítve a padlón a sokfajta állat. A hadnagy ezzel a műveletet befejezettnek nyilvánította, és visszament az igazgatói irodába, aláírni a szükséges papírokat. A katonák sorba álltak és úgy, ahogy jöttek, felszerelésükkel csörömpölve távoztak. Az állatkerti személyzet locsolócsővel mosta le a ketrecek betonjáról az ott feketéllő vértócsákat, majd erős kefével lesúrolták az odatapadt húscafatokat is. Amikor a kínaiak mindezzel végeztek, odaálltak az anyajegyes arcú orvos elé, és megkérdezték tőle, hogy miként szándékozik megsemmisíteni a hullákat. A doktor bajban volt a válasszal. Amikor egy-egy állat elpusztult, az volt a szokásban, hogy szóltak egy köztisztasági vállalkozásnak, és az eltakarította a tetemet. Viszont nem látszott túl valószínűnek ilyen időkben, mikor maholnap már vér mossa az ostromlott város utcáit, hogy bárki is rohanna elhullott vadak megsemmisítésével vesződni. Azonban nyár közepén jártak, a dögök már feketéllettek a legyektől. Nem lehetett mást tenni, mint hogy elföldeljék a tetemeket, de ez lehetetlennek látszott, mivel akkora gödörhöz, amelybe mind belefért volna – kevés volt a munkáskéz.

– Doktor úr! – szólt az egyik ember az állatorvoshoz. – Ha teljesen el akarja tüntetni a tetemeket, bízza csak ránk, mi elvállaljuk. A targoncán elhordjuk őket a városon kívülre, és szépen elintézünk mindent. Lesznek segítőink is. Nem lesz többé semmi gondja vele. Cserébe kérjük az állatok húsát-bőrét. Különösen sokan szeretnék a medvét. A tigrisből, medvéből sokféle kínai gyógyszer készül, annak pedig igen jó ára van. Most már késő szólni, de az lett volna a jó, ha csak a fejre céloznak. Az állatok bundája így értékesebb lenne. A katonák kontármunkát végeztek. Ha kezdettől fogva ránk bízzák, sokkal hatékonyabban oldottuk volna meg a feladatot.

Az állatorvos belement a kínaiak ajánlatába. Mi mást tehetett volna, mint hogy rájuk bízza, intézzék el. Elvégre ez itt *az ő házájuk.*

Rövidesen vagy tíz ember került elő valahonnan kordékkal, kihozták a tetemeket a raktárból, ráfektették őket a kézikocsikra, kötelekkel rögzítették a terhet, majd gyékénnyel letakarták. Közben alig hagyta el egy-egy szó a szájukat, az arckifejezésük sem változott semmit. Az elnyűtt targoncák az állatok súlya alatt keservesen nyöszörögtek. A rakodás befejeztével a kocsikkal együtt eltűntek, mint a kámfor. Így ért véget azon a forró délutánon a vadállatok – a kínaiak véleménye szerint kontár módon véghezvitt – kiirtása. Csak néhány tisztára súrolt, üres ketrec maradt utánuk. A majmok őrjöngve, érthetetlen szavakat sikoltoztak összevissza. A mosómedve buzgón rohangált fel s alá szűk ketrecében. A madarak bánatosan lengették szárnyaikat, szerteszórt tollaik szálldostak. A kabócák folytatták a ciripelést.

*

A kivégzés után az osztag visszavonult a parancsnokságra, a két alkalmazott is eltűnt a szállítókkal, az állatkert pedig olyan elhagyatottnak tűnt nélkülük, mint egy szoba, ahonnan lassan elszállítják a bútorokat. Az orvos leült a kiszáradt szökőkút kőkávájára, és felnézett az égen élesen körvonalazódó fehér felhőkre. Majd a kabócák énekére fülelt egy darabig. A kurblimadár már elhallgatott, de a doktor nem törődött ezzel, ugyanis az ő füléhez addig sem jutott el ez a hang, csak az a szerencsétlen fiatal katona hallotta, akit később Szibériában egy ásóval terítettek le a szénbánya mélyén.

Az állatorvos mellényzsebéből egy csomag izzadságtól átnedvesedett szívnivalót vett elő, gyufát gyújtott, és csak akkor vette észre, hogy reszket a keze, amikor a lángot a cigarettához emelte. A szűnni nem akaró remegés miatt három szál gyufa is kellett, mire rá tudott gyújtani. Pedig nem indult meg különösebben a történteken. A szeme láttára egykettőre kivégeztek egy csomó állatot, de ő – maga sem tudta, miért – nem nagyon volt megdöbbenve, nem érzett szomorúságot vagy haragot. Valójában *majdnem semmit* sem érzett. Egyszerűen csak borzasztóan össze volt zavarodva.

Egy darabig csak ült ott, szívta a cigarettáját és megpróbálta valahogy összeszedni magát. Egy ideig ölbe tett kezeit bámulta, majd ismét a fellegeket odafenn. Az ő szemében a világ külsőre ugyanolyan volt, mint addig. Semmi sem mutatott arra, hogy valami változás állott volna be, ezek után valójában mégis mindennek másnak kellett lennie, mint eddig volt. Végül is akkor egy olyan világba került, ahol a medvét, tigrist, párducot, farkast „likvidálták”. Reggel még mind rendben megvolt, négy után pedig nem léteztek többé. Az osztag kiirtotta őket, már a testük sincs sehol.

Ennélfogva a két egymástól különböző világ között valamilyen hatalmas és döntő különbségnek kellett létrejönnie. *Így kellett történnie.* Ám a doktor sehogyan sem tudta megtalálni a dolgok nyitját. Ő ugyanazt a világot látta, mint annak előtte. Az tévesztette meg, hogy addig nem tapasztalt közöny lett úrrá rajta.

Hirtelen szörnyen fáradtnak érezte magát. Eszébe jutott, hogy az elmúlt éjszaka úgyszólván semmit sem aludt. Mindennél jobban megkívánta, hogy valahol egy fa árnyékába húzódva, akármilyen keveset is, de szunyókáljon egyet – nem gondolva semmire, elmerülve az álom sötét öntudatlanságában. Az órájára nézett: itt volt az ideje a megmaradt állatok etetésének, el kellett látni egy belázasodott pávián is. Annyi elintézni való munkája volt, hogy ki se látott belőle. Mégis, előbb pihennie kellett, a többit majd meglátjuk, döntötte el magában.

Bement a liget fái közé, ahová nem lehetett belátni, hanyatt feküdt a füvön. Jólesett a pihenés a hűvös pázsiton, melynek olyan illata volt, mint amilyet gyerekkorában érzett utoljára. Nagy mandzsúriai szöcskék elevenen rezegtetve szárnyaikat átugráltak az arca fölött. Fektében rágyújtott a második cigarettára. Nagy örömére már nem remegett a keze. Mélyen letüdőzte a füstöt, és arra gondolt, hogyan nyúzzák a bőrt az imént leölt állatokról, hogyan aprítják szét a kínaiak azt a tömérdek húst. Az állatorvos sokszor látta már ezt a műveletet a kínaiaktól. Ügyesen és gyakorlottan csinálják a mészárosmunkát. Pillanatok alatt szétbontják a tetemet, külön halmokban áll a bőr, a hús, zsiger és a csont, mintha eleve így kellett volna lennie, csak valami véletlen folytán bonyolódtak össze. Mire felébredek, gondolta, a hús talán már a piacra került. Milyen gyorsan megy minden a valóságban. Kitépett egy fűszálat, morzsolgatta kicsit

a puha növényt a tenyerében, majd eloltotta a cigarettáját és egy mély sóhaj kíséretében kifújta a tüdejében maradt füstöt. Amint behunyta a szemét, a belső homályban még hangosabbnak hallotta a rovarok szárnyának zizegését. Elhatalmasodott rajta az a képzelődés, hogy óriás szöcskék ugrálják körbe.

Miközben öntudata egyre halványodott, az járt a fejében, hogy a világ talán egy nagy forgóajtóhoz hasonlít, mely folyton körbe-körbe jár. Egyszerűen csak arról van szó, hogy hova toppanunk be éppen, mert abban a szeletben lesz a világunk. Az egyikben: itt a tigris, a másikban: hol a tigris. Ennyi az egész, nem igaz? Elméletileg nem nagyon van a rekeszek között ös--szeköttetés. Ha pedig az nincsen, akkor nincs sok értelme arról beszélni, hogy egyáltalán van-e választásunk. Meglehet, hogy ezért érzi a saját és a külső világ közötti elcsúszást, nem igaz? Ám a doktor gondolkodásában ennél tovább, ennél mélyebbre már nem jutott.

A kimerültség olyan súllyal és olyan fojtogatóan nehezedett rá, mint egy átnedvesedett pokróc. Már nem gondolt semmire, csak fűillatot érzett, a szöcskék zizegését és a vastag lepel árnyát, mely teljesen bevonta őt.

Ezt követően elnyelte a délutáni álom mélysége.

*

A szállítóhajó engedelmeskedve a parancsnak, leállította a gépeit, majd elcsendesedve egy helyben lebegett a vízen. Elvégre a gyorsaságára méltán büszke, vadonatúj tengeralattjáró elől menekülni a lehetetlenséggel volt határos. A gépfegyverek változatlanul a japán hajóra célozva, mellettük harcra készen a legénység, mégis, a két hajó között különös nyugalom lebegett. Valahogy sután álldogáltak a tengeralattjáró fedélzetén felsora-

kozó matrózok, és csak nézték a szállítóhajót. Volt, aki még a rohamsisakját sem vette fel. Későre járt már a szélcsendes nyári délután, a motorok elcsendesedtek, mást nem is lehetett hallani, csak a hajótestet egykedvűen csapkodó hullámok hangját. A szállítóhajó üzenetet küldött a tengeralattjárónak, hogy csakis fegyvertelen polgári személyeket szállít, nincs rajta hadianyag vagy katonai alakulathoz tartozó személy, és nincs ellátva elegendő mentőcsónakkal. Azt a választ kapták, hogy ez nem az amerikaiak gondja, akár menekülnek a szállítóhajóról, akár nem, a tengeralattjáró tíz perc múlva tüzet nyit, és az utolsó üzenetváltás után meg is szakították a japánokkal a kapcsolatot. A szállítóhajó kapitánya azonban nem közölte az utasokkal, hogy mit jelentenek a jelzőlámpák fényei. Mi haszna lett volna. Lehet ugyan, hogy néhány szerencsés túléli majd, de az utasok többségét ezzel a nyomorult ócskavassal együtt elnyeli majd a tenger mélye. Utoljára még megivott volna egy kortyot. A kabinjában volt még whiskyje, nagy becsben őrzött egy üveg skót whiskyt az asztalfiókban, de idő már nem volt rá, hogy elmenjen érte. Levette a sapkáját, és felnézett az égre. Szerette volna, ha csoda történik, és az égbolt távolában megjelenik egy japán harcigép-kötelék. Más teendője már nem volt, mint várni. Gondolatai visszatértek a whiskyhez.

Mikortájt a türelmi idő lejárt, a tengeralattjáró fedélzetén hirtelen különös mozgolódás kezdődött. A parancsnoki toronynál álló amerikai tisztek között izgatott vita bontakozott ki. Egyikük lesietett a katonákhoz, és vezényszavakat ordított feléjük, amitől a távolból is láthatóan mindenki megrendült. Az egyikük hevesen rázta a fejét, és többször is ököllel a fegyver csövére csapott, a másik levette a sisakját és hosszan fölnézett az egekbe. Lehetett ezt akár a harag, akár az öröm jelének venni. Vagy csalódottságnak, esetleg megindultságnak. A szállítóha-

jón egyáltalán nem értették, mi akar ez lenni. Úgy meredtek a tengeralattjárón zajló eseményekre, mint egy felirat nélküli (pedig fontos dolgot üzenő) némafilm nézői, lélegzetvisszafojtva, mert mindenképpen szerették volna megérteni a dolgot. Lassan lecsillapodott a fejetlenség az amerikaiak között, és az altiszt parancsára gyorsan elvitték a lőszert a fegyverek mellől. A tengerészek az állvány kerekeit tekerve visszafordították a gépfegyvereket a szállítóhajó felől menetirányba, és a baljósan ásítozó csöveket is lefedték. Levitték a lőszeresládákat, és maguk is sietve eltűntek hajójuk gyomrában. A visszavonulás – nem úgy, mint mikor előjöttek – gyorsan történt, felesleges mozdulatok, fecsegés nélkül.

Mélyen, erősen felbőgött a tengeralattjáró motorja, néhányszor megszólaltatták a szirénát, amely jelezte, hogy: „merülés, fedélzetet elhagyni". Ezalatt már mozgásban volt a hajótest, mintha nem tudták volna kivárni, hogy lezárják a kibúvónyílást, amelyre már csak menet közben került sor odabentről.

A tengeralattjáró, kétoldalt fehér tajtékot túrva, elindult. A hosszúkás fedélzetet beborította a tengervíz, majd a víz alá süllyedt, csak a parancsnoki torony hasította még a sötétkék felszínt, hogy azután behúzva antennáját és periszkópját alámerüljön, és ne maradjon semmiféle tanúbizonyság arról, hogy valaha is arra járt. Egy darabig még gyűrűztek a hullámok a tengeralattjáró helyén, de kisvártatva elültek azok is. Olyan nyugalmas volt a késő délután, mintha mi sem történt volna.

A szállítóhajó legénysége még mindig lélegzet-visszafojtva torpedótámadásra készült. Az amerikaiak esetleg valamilyen okból felhagytak az időigényes lövöldözéssel, és a gyorsabb, torpedós támadásra váltottak. A kapitány és a legénység mes--sze-látóval figyelte a tenger szemkáprázta tó tükrét, hogy felfe-

dezzék a feléjük tartó, végzetesen fehérlő csíkot. De a torpedó nem jött. Vagy húsz perc elteltével derült ki, hogy megszabadultak. Először hitték is meg nem is, később változott ez az érzés bizonyossággá. Kiszabadultak a halál torkából. Még a kapitány sem tudta felfogni, hogy ugyan mitől hagytak fel támadó szándékukkal olyan váratlanul az amerikaiak. Mi esett beléjük? (Később megtudták, hogy szigorú parancsot kaptak a főhadiszállástól: *maradéktalanul* hagyjanak fel minden harci tevékenységgel – kivéve, ha megtámadják őket. Augusztus 14-én ugyanis a japán kormány elfogadta a potsdami nyilatkozatot, kinyilvánította a feltétel nélküli kapitulációt a szövetséges haderők előtt.) Amikor feloldódott a feszült helyzet, az utasok egy része összeroskadva sírt, de volt, aki azt se tudta, nevessen-e vagy sírjon. Egyesek órákkal, napokkal ezután sem tudtak magukhoz térni a megrázkódtatásból. Bevéződött a tüdejükbe, szívükbe, agy- és gerincvelejükbe vagy a méhükbe, hosszú, torz rémálmok kínozták őket, és sohasem tudták kiheverni.

Ezalatt egy kisgyermek, Akaszakai Szerecsendió nyugodtan végigaludta az eseményeket édesanyja karjaiban. Aztán még húsz órán át megszakítás nélkül aludt, mint akit agyonütöttek. Hiába ébresztgette az anyja hangos szóval vagy pofozgatással. Álma olyan mély volt, akár az óceán. Egyre hosszabbak lettek a szünetek a légzésében, érverése gyengült. Akárhogy is füleltek, csak egész halk szuszogást lehetett hallani. Amint azonban Szaszebóba értek, minden előrejelzés nélkül egyszer csak felébredt. Úgy látszott, valami hatalmas erővel visszahúzta az *innenső* világba. Ennélfogva ténylegesen nem lehetett tanúja az amerikai tengeralattjáró megszakított támadásának, majd eltűnésének sem. Az egészet jóval később mesélte el neki az édesanyja.

Másnap, augusztus 16-án, délelőtt tíz után a szállítóhajó bizonytalanul beszédelgett Szaszebo kikötőjébe. Ott minden furcsán csendes volt, senki sem jött az érkezők elé. Még a móló bejáratánál elhelyezett légvédelmi üteg körül sem mutatkozott senki. Csak a vakító nyári nap perzselte a hallgatag földet. Mintha az egész világot érzéketlenség lepte volna el. A hajó utasai azt hihették, hogy az érzékeik játszanak velük: tévedésből a halottak országában szálltak partra. Egy szó nélkül álltak ott, és csak nézték évek óta nem látott szülőföldjüket. 15-én délben már elhangzott a császár bejelentése: vége a háborúnak. Egy héttel azelőtt egyetlen bomba porig égette Nagaszakit. A fantomállamot, Mandzsúriát eltemette a történelem sivatagának homokja, és megszűnt létezni. Az arcán anyajegyet viselő állatorvos a forgóajtó túlfelére került, és tudtán kívül is osztozott a mandzsu állam sorsában.

11

Hát akkor… jöhet a következő
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 3.)

Jó napot, Kurbli úr!

Elgondolkozott már azon, amit a legutolsó levelemben kérdeztem? Vagyis, hogy hol vagyok én most, és mit csinálok? Igazán, meg sem próbálta elképzelni?

Feltételeztem, hogy halvány fogalma sincs róla – ez biztos. Na, akkor menjünk tovább.

Kár törni rajta a fejét, megmondom én a választ előre.

Ahol most vagyok, az egy „gyár", abban dolgozom. Jó nagy. Egy Japán-tengerre néző vidéki városban, vagyis attól egy kicsit távolabb, a hegyekben. Gyárat mondok, és Kurbli úr talán azt úgy gondolhatja, hogy valami „impozáns", modern gépekkel teli, zörgő-börgő, futószalagos szerelőcsarnok, füstölő kéményekkel. Nem, ez egy nagy telken fekvő, világos és csendes üzem. El sem tudtam képzelni, hogy ilyen tágas területen működő gyár egyáltalán létezik a világon. Csak olyanra emlékeztem, ahova kisiskolás koromban vittek: egy karamellagyártó üzemre, ami nagyon zsúfolt volt, az emberek sötét arckifejezéssel űzték az ipart. Szóval inkább a tankönyvek-

ben látott „ipari forradalom” képei lebegtek csak a szemem előtt, ha gyárra gondoltam.

Ebben az üzemben többnyire lányok dolgoznak. Egyik félreeső helyen van ugyan egy kutatórészleg, ahol fehér köpenyes férfiak gondterhelt arccal a termékfejlesztésen fáradoznak, de az arányuk elenyésző, rajtuk kívül csupa lány van itt, nagyjából tizenöt és huszonöt év között. Vagy hetven százalékuk a gyártelepen belül, a kollégiumban lakik, akárcsak én. A városból busszal vagy kocsival bejárni elég körülményes, a kollégium meg egész lakályos. Az új épületben mindenkinek van külön szobája, kedvemre válogathatok az ételben, a konyha nem rossz, ahhoz képest, hogy milyen jól felszerelt az egész, olcsónak mondható. Meleg vizes uszoda is van, meg könyvtár. Akinek van kedve hozzá (nekem ugyan nincsen az efféléhez), virágrendezéssel, teaceremóniával is foglalkozhat, mindenféle sportkörök is működnek. Ennélfogva azok közül, akik először még a városból jártak ki, sokan feladták ottani szállásukat, és inkább beköltöztek a kollégiumba. Hét végén mindenki hazamegy. A családdal együtt jókat esznek, vagy moziba mennek, fiúkkal randevúznak. Ezért aztán szombaton olyan elhagyatott az épület, mint egy várrom. Úgy látszik, nem nagyon vannak olyanok, akiknek hozzám hasonlóan nincs hova hazamenniük ilyenkor, de ahogy már előző levelemben is írtam, én kifejezetten szeretem, ha a kollégium, úgymond, kong az ürességtől. Egész nap olvasgatok, kedves zenéimet hallgathatom, vagy mint most, leülök az asztalomhoz, és leveleket irkálok Kurbli úrnak.

A lányok idevalósiak, erre a vidékre, vagyis a környékbeli parasztcsaládok gyerekei. Természetesen nem mind, de többnyire erősek, jól megtermettek és derűsen, lelkesen dolgoznak. A környéken alig van komolyabb ipar, ezért eddig a lányok, a középiskola elvégzése után nagyvárosokba mentek munkát keresni. Ezért aztán a

környéken megfogyatkoztak a nők, az itteni házasulandó férfiak nem találtak párt maguknak, ennélfogva a település kezdett elnéptelenedni. Amikor már nagyon ebbe az irányba kezdtek menni a dolgok, a város egy jókora területet felajánlott ipari vállalkozásoknak, hogy odacsalogassa a befektetőket. A lányoknak sem kellett már idegenbe menni, helyben tudtak maradni. Szerintem ez nem volt rossz ötlet. Még olyan is van, aki éppen máshonnan jött ide, akárcsak én. Kikerülnek a gimiből (igaz, van olyan is, aki hozzám hasonlóan kimaradt), beállnak a gyárba, összekuporgatják a fizetésüket, és mikor eljön az ideje, férjhez mennek, abbahagyják a gyári munkát, szülnek két-három gyereket, és mintha utánoznák egymást, mindegyik úgy meghízik, mint a rozmár. Persze azért előfordul, hogy valaki még a férjhezmenés után is kijár ide dolgozni.

Vajon ráérzett már, Kurbli úr, milyen helyre kerültem?

*

Most jön a találós kérdés: vajon mi az ördögöt gyárthatnak itt?

*

Segítek egy kicsit: egy időben mi ketten „azzal" kapcsolatban már együtt dolgoztunk. Elmentünk a Ginzára felmérést végezni, igaz? Akármi történt is azóta, még Kurbli úr is rájön, hogy mi az, nem?

Hát a paróka*! Igen, én egy póthajgyárban dolgozom. Meglepő, ugye?*

Meséltem már, hogy fél év után meglógtam abból az erdei fogháziskolából és csak tengtem-lengtem odahaza, mint egy lábfájós kutya, amikor egyszerre csak eszembe jutott a parókagyártó üzem ötlete. Egyszer – emlékszem – félig tréfából említette nekem a főnök,

hogy munkaerőhiánnyal küszködnek, kevés a munkáskéz az üzemben, és ha kedvem van, ott tud alkalmazni. Egyszer még a gyár mutatós prospektusát is megmutatta nekem, és fantasztikusan jó helynek látszott, akkor át is villant rajtam, hogy nem is lenne olyan rossz kipróbálni ezt a melót. A főnök azt mondta, hogy ott a lányok kézzel öltögetik össze a műhajakat. Nem ám úgy, mint alumíniumfazekat gyártani, szakmányban, ez finom, igényes munka. Valódi hajszálakat kell csomóba szedni, azután apró öltésekkel, türelmesen összevarrni, különben nem lesz belőle első osztályú termék. Biztos arra gondol, hogy ez aztán teljesen távol áll tőlem. Tudja, hány hajszála van az embernek? Százezerszám nő a fején. Na, most ezt mind kézzel, egyenként kell beültetni a parókába, mint mikor tavasszal palántáznak a rizsföldeken. A lányok szerintem mégsem elégedetlenek, mert ez már itt a hó országa, és régóta szokásban van már, hogy a hosszú teleken csak finom kézimunkával lehet valamit keresni, tehát nem találnak benne semmi különösebb kivetnivalót. Azt mondják, hogy épp ezért választotta ezt a helyet a parókagyártó vállalkozás.

*

Valójában sohasem restelltem az ilyen kézimunkát. Lehet, hogy kívülről nem látszik rajtam, de egészen ügyesen tudok kötni. Az iskolában mindig megdicsért ezért a tanárom. Nem nézné ki belőlem, ugye? Márpedig ez így van. Épp ezért adtam a fejem ilyen aprólékos kézimunkára egy ilyen eldugott helyen, a hegyekben, reggeltől estig, anélkül, hogy terhemre lenne. Bezzeg az iskola nagyon is nyűgös volt már, aztán meddig éljek még a szüleim nyakán (őket is idegesítette már), nincs nekem olyan célom, amit mindenképpen el akarok érni… szóval, mindezt végiggondolva nem maradt más, mint hogy eljöjjek ide és kipróbáljam, milyen egy gyárban dolgozni.

Kezességet a szüleim vállaltak értem, a vállalkozás tokiói képviselője is biztatott (úgy látszik, elégedett lehetett az eddigi munkámmal), a vállalati felvételi vizsgán szerencsésen átmentem, a következő héten már összecsomagoltam –, néhány ruhát meg a kazettás magnót – azután egyedül felültem a Hikari expresszre, majd onnan egy helyi szárnyvonalon bedöcögtem ebbe az eldugott, apró kisvárosba. Olyan érzésem volt, mintha a Föld túlfelére kerültem volna. Amikor leszálltam a vonatról, szorongás fogott el. Nocsak, tévedtem talán? – kérdeztem magamtól akkor, de ma már, idestova fél év múltán, látom, hogy nem hibáztam el a döntésemet. Semmi különösebb problémám nem volt idáig, elégedett vagyok és megnyugodtam itt.

*

Teszem hozzá – magam sem tudom, miért engem már régóta nagyon is érdekelnek a parókák. Nem is az a jó szó rá, hogy érdekel, mondhatnám: magával ragadott, mint annak idején annak a fiúnak a motorja. Megfogott ez a mesterség. Amikor bementünk a városba felmérést végezni, akkor ébredtem csak rá, hogy mennyi kopaszodó (vagyis a vállalati szóhasználattal élve ritkuló hajú) ember szaladgál a világon, pedig ezt észre sem vettem addig. Személyesen nekem semmi bajom velük, nem gondolom, hogy különösebben szeretném, de azt sem, hogy utálnám a kopaszokat. Ha például Kurbli úr haja megritkulna (márpedig ez idővel bekövetkezik), és felvetődne: megváltoztak-e az érzéseim maga iránt, a válasz: egyáltalán nem. Mikor egy ilyen kopaszodó (vagyis ritkuló hajú) fejet látok, mint ahogy Kurbli úrnak már mondtam: úgy érzem, az illető egy kicsit megkopott. *Ez viszont nagyon is érdekel engem.*

Azt mondják, hogy az ember csak egy bizonyos korig (már elfelejtettem: tizenkilenc vagy húsz évig) fejlődik, akkor éri el a csúcsot, utána pedig már csak elhasználódik. Ennélfogva a hajhullás, ritku-

lás is egy része ennek a kopásnak, tehát nincs benne semmi rendkívüli. Lehet magától értetődőnek vagy természetes folyamatnak is nevezni. Nincs ebben semmi érthetetlen, hacsak az nem, hogy „vannak fiatalok, akik megkopaszodtak és olyan öregek is, akik viszont egyáltalán nem". Ezért aztán néha felkiáltanak az ilyesmi láttán, „hát ez nem járja". Ugyanis ez a jelenség nagyon szembetűnő helyen mutatkozik. Ezt még én is pontosan értem, aki távolról sem érintett a hajhullás kérdésében.

A legtöbb esetben senki nem tehet arról, hogy másokhoz képest jobban vagy éppen kevésbé hullik a haja, nem felelős érte. Amikor a felmérésen dolgoztunk, akkor mondta a főnök bácsi, hogy a statisztika szerint az esetek kilencven százalékában a „hajnövesztő kromoszómáktól" függ, hogy kopaszodik-e valaki vagy sem. Azt is mondta, hogy akinek „kopaszodást előidéző kromoszómái" vannak, csinálhat akármit, előbb-utóbb csak kihull a haja. A „megy ez, csak akarni kell" szólás erre aztán aligha alkalmazható, mert a kromoszóma egy adott pillanatban nekiveselkedik (ha tud ilyet), és azt mondja: na, gyerünk! Erre a haj is megadja magát, hullani kezd, nem tehet mást. Ha erre valaki azt mondja, hogy ez nem igazság, akkor persze igaza van neki. Nem gondolja, Kurbli úr? Én igen.

Na, szóval csak szeretném, ha tudná: itt töltöm mindennapjaimat ebben a parókagyárban szorgalmas tevékenység közepette. Meg azt, hogy mély érdeklődés köt ehhez a termékhez. Később majd kicsit többet is írok a munkámról és itteni életemről.

Ennyi elég is volt, a viszontlátásra.

12

Vajon ez az ásó igazi lehet?
(Mi történt az éjszaka kellős közepén 2.)

Miután mélyen elaludt, a gyerek egy tisztán kivehető álmot látott. Pedig jól tudta, hogy ez *álom,* és ettől könnyebben érezte magát. *Ez álom, tudom, az meg nem álom. Az biztos, hogy megtörtént. Én tudom, mi ez és mi az, tudom, mi a különbség.*

Álmában a fiú a kertben járt, ahol nem volt senki. Ő meg lógta az ásót, és kiásta a gödröt. A szerszám oda volt támasztva a fa törzséhez. Nem volt nehéz az ásás, mert az a furcsa magas ember éppen az előbb temette be a lukat, ám egy ötéves gyerek már attól kifullad, hogy fölemeli a nehéz ásót. Ráadásul cipő sem volt a lábán. A talpa szörnyen kihűlt. Lihegve hányta le a földet a csomagról, míg az láthatóvá nem vált.

A kurblimadár nem berregett. A fenyőfára felmászott ember is nyugton maradt ott, ahol volt. A környéket olyan csend lepte el, hogy a fül belesajdult. Mindenki eltűnt onnan. *De ez úgyis csak álom* – gondolta a gyerek. Viszont a kurblimadár és az apához hasonlító kis ember *igazi volt.* Nem volt kapcsolat a két világ között. Azon viszont elcsodálkozott a fiú, hogy azt a gödröt, amit az előbb valóságosan betemettek, hogyan áshatja ki most ő almában. Akkor hogyan lehet megkülönböztetni egymástól azt,

ami álom és azt, ami nem? Itt van ez a szerszám. Valóságos ásó ív., vagy csak álom?

A gyerek akármennyire törte volna ezen a fejét, úgyse értette volna meg. Tehát nem gondolkozott, hanem ásott szorgosan. Rövidesen az ásó hegye elérte a csomagot.

Vigyázott, hogy a szerszám élével meg ne sértse, körbeásta, majd letérdelve kiemelte a gödörből. Az égen egyetlen felhő sem volt, a telihold fénye elöntötte a földet. A gyermek álmában, különös módon, nem érzett semmiféle félelmet. A kíváncsiság hatalmas ereje mindent legyőzött benne. Kinyitotta a csomagot – egy emberi szív volt benne. A színe akárcsak a gyermek ismeretterjesztő könyvében látott szervé. Eleven volt, mint egy frissen kiszakított magzat, élt és mozgott. Igaz, hogy az érkoszorúba nem pumpálta a vért, de erőteljesen lüktetett. A gyerek a füle mögött érezte a dobbanásokat, de az a saját szívhangja volt, és a két szív olyan ritmusban dobogott, mintha az egyik üzent volna a másiknak – keményen kalapálva.

A gyerek megőrizte a lélekjelenlétét, miközben bátorításképp azt hajtogatta magában, hogy „úgyse félek, cseppet sem félek". Nem volt kétséges, ez csak egy egyszerű emberszív. Le van rajzolva a könyvben. Mindenkinek van ilyen. Nekem is, gondolta a fiú. A gyerek megnyugodva megfogta a lüktető szervet, vis--szacsomagolta, betette a gödörbe és földet lapátolt rá. Hogy eltüntesse cselekedetének nyomait, meztelen talpával letaposta a betemetett gödör tetejét, és a szerszámot is visszatámasztotta a fa törzséhez. A talaj éjszaka fagyos volt, mint a jég. A gyerek az ablakon át visszamászott meleg és barátságos szobájába. Ügyelt, hogy ágyneműjét be ne piszkolja, ezért a szemétkosár fölött letörölgette a lábára tapadt földet, és ágyba akart bújni.

Akkor vette észre, hogy ott már van valaki. Az illető befészkelte magát az ő helyére, fejére húzta a paplant és ott aludt.

A fiú dühösen rángatta a paplant.

– Hé! Gyere ki onnan, ez az én ágyam! – kiáltott volna a betolakodóra, de nem jött ki hang a torkán attól, amit látott: ő maga feküdt ott a paplan alatt. Saját maga volt az ágyban, és álmában jólesően szuszogott. Szóhoz sem jutott a meglepetéstől. Ha ő már egyszer ott alszik, ez a *mostani* önmaga hova feküdjön? Ekkor ijedt meg először a kisfiú, de annyira, hogy végigfutott a hátán a jeges rémület. Ordítani, sikítani akart, hogy mindenki felébredjen, az is, aki helyette az ágyában volt, meg a többiek, ébredjen fel az egész ház! Csak éppen egy hang sem jött ki a torkán. Akárhogy erőltette, egy nyikkanás nem sok, de annyi sem. Ezután elkezdte rázni az ágyában alvó énjének a vállát, de az attól sem nyitotta ki a szemét.

Mit tehetett mást, levette a kardigánját, ledobta a padlóra, majd erőnek erejével beférkőzött az alvó mellé az ágy szélét harcolva ki magának. Valahogy biztosítania kellett magának az őt megillető helyet, mert ha nem teszi, esetleg ottmarad kirekesztve a saját világából. Kellemetlen helyzetben feküdt ott, párna sem volt a feje alatt, de nem gondolt másra, csak arra, hogy már nagyon álmos és végre aludni szeretne – egy pillanat alatt álomba merült.

*

Másnap reggel egyedül ébredt, ágyának kellős közepén, párnájával a feje alatt. Nem volt mellette senki. Lassan föltápászkodott és körülnézett a szobában. Első látásra semmi változást sem fedezett fel. Ugyanaz az asztal, szekrény, ágyneműtartó, állólámpa… A faliórán hat óra húsz. A fiúnak azonban valami

mégsem stimmelt. Külsőleg minden egyezett, de valahogy ez mégsem az a szoba volt, ahol ő éjjel nyugovóra tért. A levegő, a fények, hangok és szagok egy csöppet megváltoztak. Más észre se vette volna, de a gyerek igen. Kitakarózott, hogy lássa magát. Az ujjai megvoltak, megmozgatta őket. A lába is mozgott. Sehol nem fáj, nem viszket. Kikelt az ágyból, kiment a vécére pisilni. Utána a mosdó feletti tükörben megnézte az arcát, majd a székre állva kis fehér testét is, de sehol sem volt rajta semmi változás.

De akkor is valami nem volt rendben. Teljesen olyan volt, mintha átültették volna valami másik testbe. Tudta, hogy még nem szokott hozzá saját új testéhez. Erezte, hogy itt valami nem összeegyeztethető. Rosszkedve támadt, elszomorodott, kiáltani akart a mamájáért, de nem tudott, mert a torka összeszorult. A hangja nem volt képes megrezgetni a levegőt, mintha az a szó, hogy „mama”, kiveszett volna a világból. A gyerek később rájött, hogy nem a szó volt az, ami elveszett.

13

M. titkos kezelése

OKKULT GYÓGYÁSZAT MŰVÉSZKÖRÖKBEN

[… folyóirat novemberi számából]

Művészkörökben újabban divatba jöttek az okkult gyógymódok, zömében ugyan szájpropaganda útján terjednek, de esetenként van a dolgoknak egy olyan színezete is, hogy valamiféle szervezet útján.

Adva van egy M. nevű színésznő. 33 éves, tíz éve tűnt fel folytatásos tv-szappanoperában, mellékszereplőként meglehetős elismertségre tett szert, és ezután a második vonalban gyakran feltűnt a képernyőn és a filmvásznon is, de hat éve egy középkategóriájú ingatlanközvetítőt üzemeltető „ifjú vállalkozóival házasságot kötött. Az első két évben nem volt semmi hiba, minden nagyszerűen alakult. A fiatalember üzlete jól ment, a nő megőrizte a helyét-rangját, hírnevét a művészvilágban. Ám a férj, a felesége nevén, divatos helyen, a *Roppongin Diner Club and Boutique* néven mellékvállalkozásba fogott, majd csődbe ment, és fedezetlen váltói is voltak. Mindennek a következményeit a névleges tulajdonosnak, a színésznőnek kellett viselnie, aki nem nagy kedvvel fogott bele, csak a férje erőszakos rábeszélésének engedve egyezett bele, hogy terjeszkedjen az üzleti életben is. Egyesek szerint a férj egyszerűen átejtette a feleségét, és

belerángatta az üzletbe, meg aztán kezdettől fogva komoly bajok voltak a férj szüleivel is, az asszony nem jött ki velük.

Így rebesgetni kezdték, hogy a házaspár kapcsolata nincs rendben, majd odáig fajultak a dolgok, hogy szét is költöztek. Később az adósságot szanálni tudták, de végül a pár hivatalosan és közös megegyezéssel elvált. Közvetlenül ezután M. mély depresszióba esett, és a kezelések miatt visszavonultan élt. „Válása után súlyosan paranoid tünetek kínozták – állítja informátorunk, aki a színésznőt foglalkoztató produkciós irodával állt kapcsolatban –, és a nyugtatók szedése miatt eljutott arra a fokra, amikor már nem tudott színésznőként helytállni, nem tudott többé eléggé összpontosítani játékára. Külső megjelenését is megdöbbentően elhanyagolta. Azelőtt a munkáját mindig komolyan vette, de ettől kezdve a figyelme gyakran elkalandozott, egyre rosszabb lelkiállapotba került. Végeredményben nem volt anyagilag megszorulva, ennek köszönhetően egy darabig megélt munka nélkül is."

M. egy távoli rokona, aki miniszteri hivatalt viselt politikus felesége volt, úgy szerette a színésznőt, mintha a saját lánya lett volna. Az asszony két évvel ezelőtt bemutatott neki egy másik nőt, akiről úgy hírlett, hogy spirituális gyógymóddal segített igencsak megválogatott, felsőbb társadalmi osztályból származó páciensein. Szóval a politikus feleségének ajánlására M. egy éven keresztül eljárt ehhez a nőhöz, és kezeléseket kapott tőle a depressziója ellen. Azt, hogy pontosabban milyen gyógymódot alkalmaztak, nem ismeretes. M. mélyen hallgat erről. Akárhogyan is, de ennek a kapcsolatnak köszönhetően a színésznő a javulás útjára lépett, és az antidepresszánsok szedését nemsokára elhagyhatta, sőt eltűntek róla azok a szimptómák, melyek külsejét kedvezőtlenül befolyásolták. Rendbejött a haja, a külső megjelenése is ismét a régi lett. Lelkiállapotának javulása lassan már alkalmassá tette őt, hogy ismét visszatérjen a színészi pályára. Ekkor M. felhagyott a további kezelésekkel. Ám idén decemberben, amikor már a rossz álom emléke is halványulni kezdett, egyszer csak… visszaesett. Rosszulléte miatt néhány

napra elhalasztották a felvételt, amin dolgozott éppen, mert abban az állapotban képtelen lett volna munkáját elvégezni. A színésznő rögtön felvette a kapcsolatot a kezelést végző nővel, és a segítségét kérte. Csakhogy az addigra – valamilyen oknál fogva – felhagyott a gyógyítással.

„Elnézését kérem, de nem tudok segíteni – mondta –, már nincs meg hozzá a jogosultságom és energiám sincsen. Ám ha erősen megígéri, hogy tud titkot tartani, összehozom egy emberrel, de nagy bajba kerül, ha bárkinek akár *csak egy szót* is elejt róla. Megértette?”

Ezután egy bizonyos helyen összehozta a színésznőt valakivel, akinek az arcán lilás színű anyajegy volt. A harminc körüli férfi együttlétük alatt egy árva szót sem szólt. A kezelés „hihetetlen és teljes gyógyulást” eredményezett. M. nem beszélt egy szót sem arról, hogy mennyit fizetett akkor mindezért, de sejthető, hogy a „tanácsadói tiszteletdíj” meglehetős összegre rúgott. Idáig tart a történet, melyet M. egy hozzá „igen közelálló” személynek mondott el a rejtélyes gyógyításról. „Egy belvárosi szálloda” halljában várta egy fiatalember, aki az alagsori VIP-garázsban beültette egy „nagy, fekete kocsiba” és elkalauzolta arra a bizonyos helyre. M. csak eddig mesélte el a sztorit, de arról nem vallott be semmit, hogy valójában mi is történt vele a kezelés alatt.

„Nagy hatalom van a kezükben… – mondta –, és én nem akarom megszegni az ígéretemet.”

Az egyszeri kezelést követően rohamai nem ismétlődtek meg többet. Szerettük volna kifaggatni a titokzatos kezelés mibenlétéről, de – ahogy várható, volt – elutasított bennünket. Azóta a „szervezet” felhagyott tevékenységével a színészkörökben, és a diszkrétebb politikai, pénzügyi körök felé fordult, a művészvilágból pedig nem kaptunk több hírt ezután…

14

Várakozó férfi
–
Ami megfizethetetlen
–
Nincs emberi élet lakatlan szigeten

Este nyolc után, mikor már jól besötétedett, a hátsó ajtót kinyitva kimegyek az ösvényre. Keskeny kis ajtó ez, csak erőlködve tudok átbújni rajta. Alig egy méter magas, és igen jól álcázták a kerítés egyik eldugott sarkában, de úgy, hogy kívülről akárhogy tapogatja az ember, nem jön rá, hogy ott ki-bebúvó nyílás rejtőzik. A környék, ahogy ilyenkor már lenni szokott, csak Kaszaharáék házának hideg, fehér fényű, magányos higanygőzlámpájának világításában dereng az estében.

Gyorsan behúzom magam mögött a kiskaput, és gyors léptekkel végigmegyek az ösvényen hazafelé. A házak nappalijának, ebédlőjének hátsó oldala felől vetek egy futó pillantást a kerítésen túlra, látni az embereket odabenn. Esznek, nézik a folytatásos szappanoperákat a tévén. A konyhai elszívó a különféle ételek szagát kikergeti hátra, az ösvény felé. Egy tizenéves fiú valami gyors futamot próbál lehalkított elektromos gitáron, az emeleten az ablakhoz tolt asztal mellett tanuló szorgos

kislányfej látszik. Vitatkozó házastársak hangját hallani. Csecsemő bömböl valahol kétségbeesetten. Amott megszólal a telefon. A valóság elönti az ösvényt a kertek alatt, mint a megtelt tartályból lezúduló víz, hangok, illatok, várakozások és a rájuk adott válaszok formájában.

Most is teniszcipőben vagyok, hogy ne csapjanak zajt a lépteim. Nem mehetek túl gyorsan, de ráérő időm sincsen. Az a fontos, hogy ne keltsek szükségtelen feltűnést. Elővigyázatlanul bele ne botoljak a környéket betöltő „valóságba". Emlékszem az összes fordulóra, minden akadályra útközben. Vaksötét éjszakában is végigmegyek az ösvényen anélkül, hogy bármibe is beleütköznék. Rövidesen saját házam mögé kerülök, és miután óvatosan kikémlelem a helyzetet, átlendülök az alacsony kerítésen.

Mint egy óriási rovar levedlett álcája, csendesen és sötéten gubbaszt előttem a ház. Benyitok a konyhai hátsó ajtón, lámpát gyújtok, friss ivóvizet töltök a macskának. Leveszem a polcról a macskatáp konzervjét, felnyitom, Sügér – bárhol van is – erre a hangra azonnal a konyhában terem, néhányszor a fejével hozzám dörgölődzik, majd jóízűen nekilát a falatozásnak. Ezalatt én már elő is vettem a hűtőből a hideg sört. A „rezidencián" Fahéj készít nekem vacsorát, úgyhogy itthon már csak valami egyszerű salátát vagy egy szelet sajtot szoktam enni. Ezalatt a macskát ölbe veszem, hogy meleg, puha testét simogatva megbizonyosodjam felőle: megvan. Meg arról, hogy a nap végén, melyet külön-külön, más helyen töltöttünk, ismét visszatértem a házba, ő is, és megint együtt vagyunk.

*

Ám ezúttal, ahogy a konyhába lépek, leveszem a cipőm és kinyújtom a kezem a villanykapcsoló felé világosságot gyújtani,

valamit megérzek hirtelen. Félúton megáll a kezem sötétben, hegyezem a füleimet és lassan, az orromon át veszem a levegőt. Semmi nesz, de alig észrevehetően cigarettafüst szaga terjeng. Ezek szerint a házban rajtam kívül kell még valakinek lennie. Egy ember vár itt rám, és úgy látszik, már nem bírta türelemmel a várakozást és rágyújtott. Valószínűleg egy-két szippantás lehetett csak, nyitott ablaknál, hogy kimenjen a füst, de a szaga akkor is itt maradt. Nem nagyon lehet ismerős. Az ajtó kulcsra zárva, és Akaszakai Szerecsendión kívül mostanában más nem dohányzik körülöttem. Ő viszont nem les rám a sötétben, ha találkozni akar velem.

A kezem ösztönösen a baseballütő után kutat, de az nincs sehol. Még mindig ott van, a kút mélyén. A szívem rendellenesen feldobog. Mintha kiugrott volna a helyéről, azt hihetném, hogy most éppen a fülem mögött lüktet. A lélegzetemet megpróbálom lecsillapítani. Talán nincs is szükség a botra. Ha valaki meg akarna támadni, nem maradna nyugton a szoba mélyén. Nagyon viszket a tenyerem, vágyódik a kezem az ütő markolatára. Valahonnan előkerül a macska is, és nyávogva, szokása szerint erősen hozzám dörgöli a pofáját. A hangja nem arra vall, hogy éhes lenne, mint máskor szokott. Hallom. Ekkor meggyújtom a konyhában a villanyt.

– Jaj, bocsásson meg, az imént már adtam a macskának – szólalt meg a nappali díványán üldögélő úr olyan hangon, mint aki nagyon is otthon érzi magát. – Vagyis én Okada úrra vártam itt, ez meg úgy sürgölődött körülöttem és annyira nyávogott, hogy önkényesen levettem neki a polcról az eledelét. Őszintén szólva, különben nem nagyon értek a macskákhoz.

Az ismeretlen beszéd közben fel sem állt ültő helyéből. Némán néztem az embert.

– Én itt csak úgy bejöttem és vártam önre, bizonyára megijesztettem. Bocsánatot kérek. De tényleg, ne haragudjon. Attól tartottam, hogy ha villanyt gyújtok, talán elijesztem Okada urat, és inkább nem is jön be a házba. Ezért vártam a visszatértét sötétben. Ne vágjon, kérem, ilyen ijedt arcot, nem akarok önnek ártani. Csak éppenséggel szeretnék szót váltani Okada úrral.

Öltönyös, zömök kis ember volt. Ültében nehéz lett volna pontosan megmondani, de legfeljebb ha 150 centi magas lehetett. Negyvenöt-ötven év körül járhatott, kövér és kopasz volt, mint egy béka. Kaszahara Mei felmérései során a „fenyő", vagy is a tarkopasz kategóriába került volna. Furcsamód ugyan a füle mögött volt egy kis haja, mely érdekes és szembeötlő módon feketéllett. Nagy orra mintha eltömődött volna: ki- és belégzéskor fújtató hangok kíséretében felduzzadt, majd lelappadt. Ezen a szerven ült a sokdioptriás, aranykeretes szemüveg. Beszéd közben felső ajka felkunkorodott, látni engedve nikotintól megsárgult, rendezetlen fogsorát. Kétségtelenül a legrandább emberek közül való volt, akiket valaha is láttam. Nemcsak a képe volt ocsmány, valami szavakkal kifejezhetetlen, ragacsos gusztustalanság tapadt rá. Olyan kellemetlen érzésre emlékeztetett, mini mikor a sötétben rátapint az ember egy jókora, ismeretlen rovarra. Ez a férfi mintha nem is ember lett volna, hanem egy régi, elfelejtett rossz álomból hirtelen felbukkanó lidércnyomás.

– Elnézést, megengedné, hogy rágyújtsak egy cigarettára? – kérdezte az ember. – Végig visszafogtam magam, de ilyen hosszan ülni itt és várakozni cigaretta nélkül mindennél keservesebb. Pedig nem is szabadna rágyújtanom.

Nem nagyon találtam szavakat, inkább csak rábólintottam. Az ocsmány ember zakójának felső zsebéből mezítlábas *Peace* cigarettát húzott elő, és nagy gyufapörcentéssel rágyújtott, majd

a lábánál heverő macskatáp konzervdobozát felemelve, az elhasznált gyufaszálat beledobta. Úgy látszott, ez megteszi hamutartó helyett. Látható élvezettel pöfékelt, zsírosan vastag szemöldökét magasra felhúzva, nem tudva elnyomni egy-egy apró, elragadtatott nyögést sem gyönyörűségében. Ahogy megszívta, a cigaretta vége úgy vöröslött, mint az eleven szén.

Kinyitottam a tornác felé nyíló üveges ajtót, és beeresztettem a friss levegőt a szobába. Odakinn még csendesen szemerkélt az eső. Nem lehetett látni vagy hallani, de a levegő szagából megéreztem, hogy esik.

Az ember barna zakójához fehér inget és rikító színű piros nyakkendőt viselt, minden ruhadarabjáról lerítt, milyen olcsó, és mind nagyon kopott is volt. A zakó barnája olyan volt, mint mikor valaki hozzá nem értő kézzel, kapkodva megpróbál egy roncskocsit átfesteni. A mélyen szántó gyűrődések egymást érlék a zakón és nadrágon, magasból készült légi felvételre emlékeztettek. Az ing fehérje mindenhol sárgába játszott, a mellén (így gomb már hiányzott is. Ráadásul mérete egy-két számmal kisebb lehetett viselőjénél, begombolatlan hanyagul leffegett a gallér. A nyakkendő, mely valami csudálatosan nyálkás ektoplazma mintával volt díszítve, ugyanolyan formában megcsomózva létezhetett ősidők óta, talán még az Osmond fivérek korából való lehetett. Bárki világosan láthatta, hogy ez a figura az öltözködésre nem figyel oda, a legkisebb gondot sem fordítja rá. Csak annyit, hogy valamit fel kell venni, ha emberek közé akar menni. Úgy látszik, nem talált ebben semmi kivetnivalót. Valószínűleg ugyanezt hordja mindennap, míg csak cafatokra nem szakad. Mint a hegyekben a földműves: reggeltől estig hajtja a szamarat, míg az végül ki nem döglik alóla.

Miután kellő mennyiségű nikotinnal megtöltötte a tüdejét, megkönnyebbülve fellélegzett és furcsa, mondhatni sanda mosoly jelent meg az ábrázatán. Ismét szóra nyitotta a száját.

– Oh, jaj, elfelejtettem bemutatkozni. Pardon, bocsánat: Usikava vagyok. A nevemben az usi írásjegye marhát jelent, a kava, tudja, a víz gyökjelével, folyót. Könnyen megjegyezhető név, igaz? Szűkebb környezetemben röviden csak Usinak szólítanak. „Hé, Usi!" Különösen hangzik ez így, lassan már igazi marhának kezdem érezni magam. Ha valahol a valóságban is találkozom egy ilyen állattal, mindig barátsággal tekintek rá. Különös dolog ez a japán nevekkel. Nem gondolja, Okada úr? Egész jó kis név. Néha magam is arra gondolok: lehetne nekem is ilyen rendes nevem, de sajnos, nem válogathatok kedvem szerint. Ha egyszer Usikavának születtem, akár tetszik, akár nem, mindvégig Usikava maradok. Ennek köszönhetem aztán, hogy kisiskolás korom óta mindenki egyfolytában Usinak szólít. Mit csináljak? Ha van egy ember, akit Usikavának hívnak, azt mindenki le fogja rövidíteni Usira, nem igaz? Azt mondják, a név kifejezi a dolgokat, de néha a dolgok alakulnak úgy, hogy lassan megközelítsék a nevet. Nekem úgy tűnik. Mindenesetre, kérem, hogy Usikava néven jegyezzen meg, de azt sem bánom, ha Usinak szólít.

Odamentem a hűtőhöz, kivettem belőle egy kis üveg sört. Usikavának nem kínáltam semmit, elvégre nem hívtam meg a lakásomra. Az üvegből ittam, míg ő elhallgatott és mélyen letüdőzte füstszűrő nélküli cigarettájának füstjét. Nem ültem le vele szemben, álltó helyemben nekitámaszkodtam a ház egyik oszlopának. Usikava egy idő múlva elnyomta cigarettáját a macska-tápos konzervdobozban, és rám nézett.

– Kedves Okada úr, talán gyanakszik rám, hogyan kerültem ide a bezárt ajtón keresztül. Ugye, valami nincs rendjén, hiszen mikor elment, kulcsra zárta, igaz? Úgy bizony, rá volt fordítva rendesen. Minden kétség kizárva. Csakhogy van ám nekem is egy kulcsom. Itt van la! Tessék nézni.

A zakó zsebébe süllyesztette a kezét, és rögtön elő is húzta a kulcstartót, rajta egyetlen kulccsal, és meglóbálta a szemem előtt. Tényleg a miénknek látszott, de én inkább a tartójára figyeltem. Nagyon hasonlított Kumiko kulcstartójához.

Egyszerű, zöld színű, bőrből készült, egy kicsit szokatlanul nyitódó fémkapoccsal.

– Tetszik látni, nem álkulcs ez, valódi – mondta az ember. – A tartója is a feleségéé. A félreértések elkerülése végett megjegyzem, hogy tőle magától, Kumiko asszonytól kaptam. Nem csentem el, nem csikartam ki tőle erőnek erejével.

– Hol van most Kumiko? – préseltem ki magamból a szót.

Usikava levette a szemüvegét, megvizsgálta a lencséket, nem homályosak-e, majd visszatette.

– Nagyon jól tudom, hol van a kedves felesége. Az én feladatom lett, hogy gondot viseljek rá.

– Gondot visel? Maga, Kumikóra?

– Ne gondoljon semmi rosszra, nyugodjon meg, kérem – nevetett fel Usikava. A nevetéstől az arca elferdült, a szemüveg elmozdult az orrán. – Ne meressze rám így a szemét, nekem csak az egyik feladatom, hogy Kumiko asszony rendelkezésére álljak. Mint afféle üzenetközvetítő, ügyintéző, akire rá lehet bírni ügyes-bajos elintéznivalókat. Afféle lóti-futi csicska. Semmi

komoly. Csak azért vagyok, mert ugye, a felesége nem tud kimenni.

– Nem tud kimenni?! – ismételtem meg, mint egy papagáj.

Az ember elhallgatott és nyelvével megnyalta a szája szélét.

– Óh, nem kell azt önnek különösebben tudnia, nem is akarok én magyarázkodni, hogy a felesége nem tud vagy nem akar kimenni. Tudom, hogy ezt szeretné tudni Okada úr, de ne tőlem kérdezze, kérem. Ne aggódjon, nincs akarata ellenére, erőszakkal bezárva sehová. Nem rémfilm ez vagy mese, a valóságban nehéz lenne ilyet megvalósítani.

Óvatosan letettem a lábam mellé az üres sörösüveget.

– Végül is milyen ügyben jött akkor ide? – kérdeztem.

Usikava a térdét csapdosta és hatalmasakat bólogatott.

– Óh, jaj, hát még nem mondtam, hát nem elfelejtettem?! Amikor bemutatkoztam, már akkor kellett volna mondanom, hallatlan, ezt elmulasztottam! Régi fogyaték ez nálam, folyton lényegtelen dolgokról fecsegek összevissza, az érdemi részt pedig elhagyom. Hányszor megjártam pedig! Elfelejtettem mondani, hogy én most Kumiko asszony bátyja megbízásából teljesítek küldetést. A nevem Usikava. Vagyis, ezt már az előbb mondtam. Szóval Usi vagyok, és Vataja Noboru körül teljesítek amolyan titkárféle feladatokat. De nem is, nem afféle megbízott vagy helyettes vagyok, aki egy igazi képviselő szóvivője, az a tisztség jóval fölöttem van. Attól függ, kik viselik, Okada úr, különféle rendű-rangú titkári tevékenységek léteznek. Ha alfától ómegáig rangsoroljuk őket, akkor én inkább az alfánál tartok még. Az ördögök között a krampusz. Olyan, aki meglapul a vécé pereme alatt, vagy a lomtár sarkában, mint a kosz. De nem

panaszkodhatom. Igaz, ha a magamfajta rosszarcú lény szem elé kerülne, ártana a mélyen tisztelt Vataja úr vadonatúj imázsának. Nálam intelligensebb arcokat, jóvágású úriembereket kell inkább a nyílt színen mutogatni. Ha egy magamfajta kopasz görcs közli, hogy „én vagyok a Vataja titkára”, kiröhögik. Ugye, Okada úr?

Hallgattam.

– Én, kérem, a mélyen tisztelt miatt olyan munkákat vállalok csupán, melyek során nem kerülök az emberek szeme elé, vagyis mondhatni árnyékban maradok. Én húzom a vonót a kulisszák mögött, ott az én hazám. Mint Kumiko asszony esetében is. Attól, hogy gondot viselek rá, nehogy azt tessék gondolni, hogy számomra ez csak valami nyűgös szolgálat vagy ilyesmi. Ha ilyen benyomása lenne az elmondottak alapján, rosszul fejezhettem ki magam, szó sincs róla, fatális tévedés lenne. Hiszen Kumiko asszony a mélyen tisztelt Vataja úr testvére, és az, hogy az én gondjaimra bízták, igazán megtisztelő feladat számomra. Őszintén mondhatom, ez így van. Viszont kérem, részemről igazán szemtelenség, vessen meg érte, de szabad kérnem magamnak is egy üveg sört? A sok beszédben kiszáradt a torkom ugyanis. Ha szabadna, ki is szolgálnám magamat, tudom a helyét. Az iménti hosszú várakozás során – bocsánat, de – bekukkantottam kicsit a hűtőszekrénybe.

Bólintottam. Usikava erre fölállt, bement a konyhába és a hűtőből kivett egy üveg sört. A pamlagra visszaülve aztán felette nagy élvezettel fogyasztani kezdte, csak úgy, az üvegből. Hatalmas nyeldeklője, mint egy élőlény, csuklásszerű hangokat adva járt a nyakkendő csomójánál fel és alá.

– Egy nehéz nap végén egy üveg hideg sör – nincs annál jobb, igazam van, Okada úr? Vannak válogatós népek, akik sze-

rint nem jó, ha túl hideg. Nos, én nem osztom a véleményüket. Az első nyelet ízét még nem érzi az ember, az csak megbizsergeti, úgy a jó. A második már lehet egy fokkal kicsit langyosabb is. Ám az elsőt úgy szeretem, ha olyan, mint a jég. Még a halántékom is belefájduljon. Persze ez csupán az én magánvéleményem.

Ugyanúgy álltam az oszlopnak támaszkodva, és ittam egy kortyot. Usikava szájával csücsörítve nézett körül a lakásban.

– Meg kell adni, az asszony távollétében is milyen szép rendet tart itt, Okada úr. Őszinte tiszteletem érte. Szégyengyalázat, de nekem ez egyáltalán nem megy. Irtózatos felfordulás van nálam. Szemétdomb, valóságos disznóól. Például a fürdőkádat már több mint egy éve, hogy utoljára kimostam. El is felejtettem mondani, hogy engem is otthagyott az asszony, már vagy öt évvel ezelőtt. Ne értse félre, megbocsásson, de épp ezért együtt érzek önnel, tudom, milyen így élni. Csakhogy, nem úgy, mini Okada úr esetében, nálam magától értetődő dolog volt, hogy a feleségem megszökött. Nem szólhatok egy szót sem, hiszen férjként is a lehető legrosszabb, igazi aljaember voltam. Csodálom, hogy addig is kibírta velem. Olyannyira semmirekellő férj voltam. Folyton dühbe gurultam, ütöttem-vertem, kínoztam Pedig sohasem emelem másik emberre a kezem. Képtelen lennék rá. Láthatja, milyen félszeg vagyok. Nyúlszívű, valósággal. Házon kívül csak hajlongok, és csak úgy szólítanak, hogy: „hé! Usi”. Mondhatnak rám akármit, egyre csak vigyorgok, sohasem méltatlankodom semmin. Az arcomra rá van írva, hogy: „önnek tökéletesen igaza van, a fene a pofámat!” Viszont, figyeljen ide, ha hazamegyek, a sok megalázkodást leverem az asszonyon, hehehe. Mit szól hozzá? Fertelmes, nem igaz? Ezt én magam is tudom jól. De, figyeljen ide, Okada

úr! Nem tudtam abba hagyni. Ez már kóros állapot nálam. Laposra vertem a pofáját az asszonynak. Nemcsak vertem, földhöz vágtam, összevissza lökdöstem. Időnként jól megrugdostam. Forró teát öntöztem rá, hozzávágtam mindent, ami a kezem ügyébe esett. A gyerek közbelépett, hogy megállítson, de őt is elvertem. Kisfiú volt, még csak hét-nyolc éves. Őt is teljes erőből, nem fogtam vissza magamat. Ördögi módon. Nem akartam, de mégis meg kellett tennem. Bizony. Nem tudtam visszatartani magamat. Amikor úgy éreztem, hogy ennyi azért már elég, akkor sem. Kétségbeejtő. Erre eltörtem az ötéves lányom kezét. Reccs. Ekkor aztán a feleségem, két féltett gyermekével együtt elhagyott. Azóta sem láttam őket, hírüket sem hallottam. Ez van, nincs mit tenni. Ilyen egy velejéig rohadt ember.

Hallgattam. Odajött a macska, és kényeztetést várva nyávogott egy kicsit.

– Jaj, elnézést kérek, csak nem untatom? Kérem, ne haragudjon, hogy igénybe veszem szíves türelmét.

Neked valami dolgod van itt, azért jöttél ide – gondolom magamban.

– Úgy is van. A feladat! Nem azért jöttem én ide, hogy mindenféle haszontalanságról fecsegjek összevissza. Azért vagyok itt, hogy átadjam azt, amit mélyen tisztelt, vagyis Vataja úr rám bízott. Most elmondom, úgy, ahogy tőle hallottam, tessék csak meghallgatni!

Először is ő úgy vélekedik: újra lehet gondolni Okada úr és Kumiko asszony dolgát. Vagyis, ha mindkét fél úgy kívánja, ő nem bánja, helyre lehet állítani a házasságot és a kardot a hüvelybe. Igaz, hogy jelenleg Kumiko asszonynak nincs erre hajlandósága, így aztán most nem tudni még, hogyan alakulhat-

nak a dolgok, de ha Okada úr semmiképp sem akar elválni, várhat tetszése szerint. Vataja úr – eltérően az eddigiektől – nem erőlteti tovább a válást. Ennélfogva, amennyiben Okada úr részéről van valami üzenet, Vataja úrnak nincs kifogása az ellen, hogy ez személyemen keresztül jusson el hozzá. Vagyis a diplomáciai kapcsolat visszaállításáról, a viszály megszüntetéséről lenne szó. Ez az első tétel. Mit szól hozzá?

Leültem a földre, és megcirógattam a macska fejét, de nem szóltam semmit. Usikava egy darabig csak nézett, azután a macskát figyelte, majd ismét megszólalt.

– Hát persze, igen. Hogy is lehetne addig valamit is mondani, míg végére nem érek a mondókámnak! Ez még csak az első létei, nem tudni, később mi jön még hozzá. Jól van, elmondom végig.

Hát akkor nézzük a második tételt. Így elmondva egy kissé körülményesnek tűnik majd. Valójában egy már megjelent folyóiratcikkről van szó. Címe: „Akasztotta-lak”. Nem tudom, Okada úr olvasta-e, egész érdekes kis olvasnivaló. Jól összehozták. Egy telekről van szó, mely Szetagajában, kiemelt luxusövezetben fekszik. Lakói közül többen is az eltelt hosszú évek folyamán nem éppen természetes halállal távoztak az élők sorából. Ki lehet az a rejtélyes személy, aki jelenleg birtokolja ezt az ingatlant? Mi zajlik jelenleg a magas kerítés rejtekében? Titok titok hátán…

Namármost, a mélyen tisztelt Vataja úr elolvasván a cikket, arra a gondolatra jutott, hogy a szóban forgó telek egészen közel fekszik az ön lakhelyéhez, és szöget ütött a fejébe: vajon nincs-e valamiféle kapcsolat Okada úr és az említett ingatlan között? Ezért egy cseppet utánanéztünk… na, nem éppen ez a semmirekellő Usikava járt utána kurta lábain, de – egy szó,

mint száz – utánanéztünk. Abból az lett, hogy a sejtés beigazolódott, lám lám, Okada úr mindennap eljár a hátsó ösvényen ahhoz a bizonyos épülethez. Így tehát egyértelmű, hogy mindannak, ami ott történik – Okada úrral szoros kapcsolatban kell lennie. Hű, de meglepődtem! Hogy ráérzett erre Vataja úr őméltósága! Ezt nevezem én éleslátásnak!

Ez a cikk ma még csak egyszeri ötlet, puszta apropó, következmények nélkül. Ám nincs kizárva, hogy bizonyos körülmények között a hamu alatt alvó parázs fellobban. Ötletnek egész érdekes. Őszintén szólva, őméltóságát kissé meghökkentette Értve ezalatt, hogy ha sógorának, Okada úrnak a neve efféle kínos és nemkívánatos ügyben felvetődne, óhatatlanul botrányt kavarhat a mélyen tisztelt személye körül. A média rászállna, hiszen Vataja Noboru úr (a ma embere) mostanság figyelemre méltó személyiség. Meg aztán ott van önök között az ő tiszteletre méltó húga, Kumiko asszony és az ő felettébb körülményes esete is. Végeredményben azt sem lehet kizárni, hogy nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél. Ezen azt értem, hogy talán mindenkinek van egy-két olyan ügye, amiről nem szeretné, ha többen tudnának a kelleténél. Persze hogy van! Különösen a *magánügyei* között. Vataja Noboru professzor úr ezúttal politikusként pályája fontos periódusában debütált, szeretne előretörni, ám óvatos, ahogy mondani szokták, még a kőhidat is megkocogtatja, mielőtt átmenne rajta. Ez a helyzet. Namármost, itt jön a csereajánlat: annak fejében, hogy Okada úr teljesen megszakítja a kapcsolatot az „Akasztotta-lak" ügyével, szóba jöhet az, hogy komolyan megfontolás tárgyává lehet tenni a Kumikóval való házasság helyreállításának kérdését is. Röviden erről van szó. Mi a véleménye? Nagyjából érzékeli a dolgot?

– Talán – válaszoltam.

– Na, és mit gondol minderről? Mármint, amiről beszéltem.

Vakargattam a macskát az álla alatt, és közben egy kicsit eltűnődtem.

– Vajon honnan vette Vataja Noboru, hogy nekem esetleg közöm lehet ahhoz az ingatlanhoz? Mi vezette őt erre a következtetésre?

Usikava ismét eltorzult pofával röhintett egyet a maga sajátos módján, de jobban megfigyelve felfedeztem, hogy a szeme olyan hideg marad, mintha üvegből készült volna. A zsebéből előhúzott egy gyűrött *Peace* cigarettacsomagot, és gyufával rágyújtott egy szálra.

– Jaj kérem, Okada úr! Ne hozzon zavarba engem, ne kérdezzen tőlem ilyen nehezet! Csak ismételni tudom magamat, én csak egyszerű küldönc vagyok. Nem értem én az ilyen körmönfont gondolkodást. Egyszerű postagalamb – az vagyok én. Ott bekapom a csőrömbe a levelet, itt meg leteszem, majd felcsípem a választ és elviszem amoda. Érthető? Egyet azonban mondhatok: az az ember ott nem hülye. Tudja használni a fejét, és van egy olyanfajta érzéke a dolgokhoz, ami a hétköznapi emberben nincs meg. Továbbá ez a Vataja Noboru nevű személyiség igen nagy befolyással bír ebben a világban, sokkal nagyobb reális hatalma van, mint ahogy Okada úr gondolná. Hatalma napról napra gyarapodik. Ezt el kell ismerni. Mindenféle események, történetek következtében, úgy látszik, Okada úr nem szereti őt. Tudom én azt. Nem törődöm vele. Ha már idáig jutottunk, itt most már nem az a kérdés, hogy mi tetszik, mi nem. Értsük meg egymást, igaz?

– Ha Vataja Noborunak akkora hatalma van, elég, ha utánanyúl és megakadályozza, hogy egy ilyen cikk megjelenjen, nem? Egyszerűbb lenne a történet… – jegyeztem meg.

Usikava nevetett, majd ismét mélyen letüdőzte a füstöt.

– Okada úr, Okada úr, hát szabad ilyen vadakat mondani? Figyeljen csak, mi Japánban élünk, egy olyan országban, ahol a demokráciát egészen komolyan veszik, ugye? Nem pedig egy olyan diktatúrában, ahol nem látunk egyebet magunk körül, mint banánültetvényt meg focipályát! Ebben az országban akármekkora hatalma van egy politikusnak, akkor sem egyszerű neki egy folyóiratcikket kitörölni egy lapból. Az efféle túl veszélyes lenne. Még a vezetésnek valahogy be lehetne adni, de valakiben megmarad a tüske. Óhatatlan, hogy az ilyesmi ne kerülje el a világ szeme-fülét. Az ilyesmi visszafelé sül el. Általában egy ekkora kis anyag miatt *nem illik* nagy felhajtást csapni. Őszintén mondom.

Magunk között szólva, talán keveredhet még ebben az ügybe valami kissé *kínosabb szál* is, melyről Okada úr sem tudhat. Akkor pedig vége szakad a mi Vataja mesterünkről szóló dicshimnuszoknak, és egészen másfelé ragadja a sodrás. Lehet, figyeljen ide, Okada úr! Vegyük a fogorvos hasonlatát: most még ott tartunk, ahol hat az érzéstelenítő novocain. Tehát senki nem szólhat egy zokszót sem. Ám nemsokára odaér a fúró csúcsa az eleven idegszálhoz. Akkor pedig valaki valahol felszökik a székből a magasba. Előkerülnek olyasvalakik, akik komolyan megharagszanak. Érti, amit mondok? Ez nem fenyegetőzés, de Okada urat lassan, észrevétlen elnyeli valami szörnyűséges baleset – Usikava, vagyis az én véleményem szerint.

Ezzel az ember egyelőre mégiscsak végére ért hosszas mondókájának.

– Tehát, ha előre tudom, hogy elcsúszom, üljek le előbb? – kérdeztem.

Usikava bólintott és hozzátette:

– Olyan veszélyes játékba fogott, mintha a gyorsforgalmi út közepén gyakorolná a szervát.

– Ráadásul ez Vataja Noborunak is bajt okoz – mondtam.

– Egyszóval, ha hamar visszavonulok, felvehetem a kapcsolatot Kumikóval.

Usikava megint bólintott.

– Nagyjából erről lenne szó.

Kortyoltam a sörömből.

– Először is: majd *én*, a magam erejéből szerzem vissza Kumikót – kezdtem. – Történjék bármi, nekem nem áll szándékomban igénybe venni Vataja Noboru támogatását. Nekem ő csak ne segítsen. Tényleg nem szeretem azt az embert. Az is igaz viszont, hogy tényleg úgy van, ahogy maga mondta: itt a „tetszik – nem tetszik" nem lényeges kérdés. A probléma még egy lépéssel előbbre van, tudniillik: én eleve *nem tudom eltűrni, hogy olyan ember, mint ő, egyáltalán létezzen ezen a világon.* Ezért nem kötök vele üzletet. Mondja csak meg neki. És legyen olyan szíves, többet ne állítson be ide hívatlanul. Elvégre ez itt az én lakásom. Nem egy szálloda hallja, nem is pályaudvari váróterem.

Usikava egy darabig összehúzott szemmel figyelt a szemüvege mögül. Maga a szem azonban még mindig merev volt, az érzelmek minden jele nélkül. Az nem jó szó, hogy kifejezéstelen, mert volt benne valami, amit az adott esethez alkalmazva meg akart játszani, de semmi más. Könnyedén előrenyújtotta

aránytalanul nagy tenyerét, mintha azt akarná megtudni, esik-e az eső.

– Jól értettem, mit tetszett mondani – mondta. – Kezdettől fogva tudatában voltam, hogy nem szabadna ilyen könnyelműnek lennem. Épp ezért egyáltalán nem ütköztem meg különösebben azon, hogy ilyen választ kaptam. Különben sem szoktam semmin megbotránkozni. Megértem Okada úr érzéseit, és az egyenes beszédet minden körülmények között fontosnak tartom. Kertelés nélkül, nem ingadozva, érthetően beszélni – az a jó. Ha nem mondják meg feketén-fehéren, ha kisiklanak az egyenes válasz elől, ha elkalandoznak, az a postagalambnak is nehezen felfogható, az ilyen üzenetet igen fáradságos továbbítani. Csakhogy valójában ebben a mai világban gyakorta előfordul az ilyesmi. Nem akarok nyavalyogni, de minden napom olyan rejtvények megoldásával telik, amit annak idején egy szfinx adott fel az embereknek. Az ilyen munka tönkreteszi a szervezetemet, Okada úr. Nem akarok mentegetőzni, de attól lettem ilyen, hogy állandóan ez ismétlődik velem. Tudja, az emberek egyre gyanakvóbbak, mindig a hátsó szándékot firtatják, nem hisznek annak, aki egyszerű és becsületes. Ez az én nagy bajom valójában.

Nos, jól van, Okada úr, adjuk meg akkor a választ őméltóságának ilyen határozott formában. Csakhogy ezzel a történet még nem ért ám véget. Még akkor sem, ha Okada úr szeretné végleg lezárni az ügyet, nem megy olyan egyszerűen. Ennélfogva talán megint alkalmatlankodnom kell majd itt. Koszos vagyok, meg töpszli, rossz rám nézni, de kérem, ha lehet, akárcsak egy kicsit is, szokjon hozzá a *létezésemhez.* Nekem magánemberként semmi bajom nincs önnel. De tényleg. Viszont akár tetszik, akár nem, én egyike vagyok azon dolgoknak, amiket

most már nem lehet egyszerűen félresöpörni. Furcsa, hogy így mondom, de tessék ezt így meggondolni. Viszont ilyen szemtelenül és önkényesen többé nem fogok ide betolakodni. Ahogy mondani tetszett, ez az eljárás nem rendjén való. Legszívesebben térden állva esedezném a bocsánatáért, de ezúttal nem tehettem másként. Értse meg, kérem. Szó sincs róla, hogy folytonfolyvást efféléket követnék el. Én is csak olyan ember vagyok, mint a többiek, legközelebb a szokásos módon előbb telefonálok majd. Úgy jó lesz? Először kettőt csengetek, megszakítom a hívást, azután egyet, majd jelentkezem. Ha ilyen csengetést hall, gondolja csak nyugodtan: „na, ez a hülye Usikava, mit akarhat megint?" és vegye fel a kagylót, de feltétlenül, különben arra kényszerülök, hogy beállítsak önhöz úgy, mint ezúttal tettem. Magánemberként nem tennék ilyet, de sajnos ezért kapom a fizetésemet, tehát farkcsóválva, mint a kutya, engedelmeskedem. Ha azt mondják: „eredj, csináld", minden erőmmel, odaadóan teljesítenem kell a parancsot. Ugye, érti?

Nem válaszoltam, mire ő leégett cigarettáját a macskaeledel dobozának alján eloltotta, és mint akinek hirtelen eszébe jutott valami, a karórájára nézett.

– Hűha, hűha, de elszaladt az idő. Bocsásson meg, kérem, azért, hogy beleegyezése nélkül, ezzel a kulccsal betolakodtam az ön otthonába, hosszasan fecsegtem, ráadásul még sört is kunyeráltam. Nézze el nekem mindezt, jó? Már mondtam, hogy engem nem vár otthon senki, ha magányosságomban találok valakit, akivel elbeszélgethetek, annak se vége, se hossza. Nyomorult egy dolog. Okada úr, nem szabad sokáig egyedül maradni. Az ember társas lény, nem élhet lakatlan szigeten, a magány vonzza a szerencsétlenséget.

Usikava a térdéről valami képzeletbeli port könnyedén lesöpörve lassan feltápászkodott.

– Nem kell kikísérnie, magam is kitalálok, ugyanúgy, mini ahogy bejöttem. Az ajtót majd kulcsra zárom. Még valamit, Okada úr. Lehet, hogy kéretlen tanács, de vannak a világon olyan dolgok, melyekről jobb, ha nem tudunk. Csakhogy éppen arra törekszünk a leginkább, hogy az ilyesmit megtudjuk. Csudálatos, de persze végül is általánosság… Találkozunk mi még. Örülnék, ha addigra jobbra fordulna a dolog. No hát akkor, jó éjszakát!

*

Az eső egész éjszaka a maga csendes módján pergett, és csak virradatkor szűnt meg. A kellemetlen alak jelenléte azonban még mindig érződött, kipárolgása és füstszűrő nélküli cigarettájának szaga még sokáig megmaradt utána a házban.

15

Akaszakai Fahéj csodálatos jelbeszéde
–
Zenei áldozat

– Fahéj valamivel a hatodik születésnapja előtt hagyta el a beszédet – mesélte nekem Szerecsendió pedig éppen abban az évben ment volna iskolába. Februárban egyszer csak elhallgatott. Elég furcsa történet, de csak estére tűnt fel nekünk, hogy egész nap nem szólalt meg. Amúgy sem volt cserfes gyerek. De akkor is. Észbe kaptunk: nicsak, ez a fiú reggel óta meg sem mukkant. Én valahogy megpróbáltam szóra bírni, de beszélhettem, rázogathattam, mindhiába: ahogy egy kavics nem beszél, Fahéj száján sem jött ki egy árva hang sem. Még azt sem lehetett tudni, hogy történt-e vele valami, amitől *elnémult,* vagy egyszerűen csak megmakacsolta magát, hogy márpedig ő nem beszél. Máig sem derült ki, de ezután nemhogy szavakat, egyáltalán semmiféle *hangot* nem hallatott többé, érti? Amikor fájdalom éri, nem sír, ha csiklandozzák, nem nevet. Mindenféle szakorvoshoz, fül-orr-gégészhez elcipeltük, de persze a baj okát nem sikerült kideríteni, csak azt, hogy fizikai vagy kóros rendellenességet nem találtak. Az orvosok nem találtak a hangképző szerveken semmiféle elváltozást. A fiú jól fel tudta fogni a hangokat. Csak nem beszélt. Ez már pszichiáterre tartozik –

egyeztek meg a szakorvosok, tehát elvittük egy ismerős lélekgyógyászhoz a gyereket. Ám az sem tudta megtalálni a nyitját, képtelen volt magyarázatot adni arra, hogy a fiú miért hallgat továbbra is. Elvégeztetett vele néhány intelligenciatesztet, de semmiféle szellemi visszamaradottságot nem tapasztalt, sőt, a fiú valójában egész magas pontszámot ért el, és érzelmi zavart sem észleltek nála.

– Nem érte valami szokatlan megrázkódtatás a gyereket? – kérdezte az orvos Szerecsendiót. – Próbáljon visszaemlékezni! Nem volt szemtanúja valami különös látványnak, nem bántotta otthon valaki, előfordul a családban ilyesmi?

Szerecsendió semmi effélére nem tudott visszaemlékezni. A gyerek normálisan étkezett, eladdig beszélt az anyjához, előző este nyugodtan lefeküdt és jól aludt. Mégis másnap reggeltől kezdve a csend világába süllyedt. Otthon nem volt semmi probléma, Szerecsendió és az ő édesanyja nagy körültekintéssel nevelte a gyereket. Egyszer sem fordult elő, hogy kezet emeltek volna rá.

– Egyelőre nem tehetünk mást, mint figyelemmel kísérjük az állapotát – mondta az orvos. – Amíg az okot nem ismerjük, nem lehet kezelni. Hetente egyszer hozza el a gyereket, lehet, hogy később kiderül, mi okozta ezt. Meglehet, hogy egy idő múlva – mintha csak álomból ébredt volna fel – megjön a szava ismét. Nem tehetünk mást, mint hogy türelmesen várunk. Bizonyos, hogy a fiú nem beszél, de más, konkrét rendellenességet nem lehet kimutatni nála.

Ám akármennyit vártak is rá, Fahéj többet nem emelkedett fel e hallgatás tengerének mélyéről a felszínre.

*

Reggel kilenckor az előtér kapuja mély berregéssel magától nyílik befelé, és begördül rajta egy *Mercedes 500 SEL,* melyet Fahéj vezet. A kocsitelefon antennája a hátsó ablaknál úgy áll ki, mint egy frissen kinőtt csáp. Felülről, az ablak redőnyének résén át nézem a jelenetet. Az autó olyan volt, mint egy félelmet nem ismerő, hatalmas vándorló hal. Az új, szurokfekete kerekek zaj nélkül gördülnek a betonon, és a kijelölt helyen állnak meg. Mindennap ugyanazon az íven fordul a kocsi, és pontosan ugyanoda érkezik. Esetleg öt centi eltéréssel.

Éppen az imént elkészült kávét iszom. Az eső elállt, az égboltot hamuszürke felhők takarják, a talaj feketén, hidegen csillan, még vizes. A madarak éles hangokat hallatva szállnak ide-oda, bogarakat keresnek a földön. Kisvártatva kinyílik a vezetőülésnél lévő ajtó, és kiszáll Fahéj, szemén fekete napszemüveg. óvatosan körülnéz, és miután mindent rendben talál, leveszi a szemüveget és zakója belső zsebébe rakja. Becsukja a kocsiajtót. A nagyméretű *Mercedes* akkurátusan csukódó ajtajának hangja egy kicsit különbözik minden más autóétól. Ez jelenti számomra egy nap kezdetét a „rezidencián".

Kora reggel óta csak Usikava tegnap esti látogatása jár a felemben. Azon tétovázom, beszéljek-e Fahéjnak Vataja küldöncéről, elmondjam-e üzenetét, vagyis hagyjak-e fel itteni tevékenységemmel. Végül is amellett maradok, hogy nem szólok. Legalábbis egy ideig hallgatok róla. Ez olyan probléma Vataja és köztem, melyben mi kettőnknek kell dűlőre jutnunk. Nincs szándékomban harmadik személyt beavatni.

Fahéj, mint munkához mindig, egy pompás öltönyt visel. Mint a többi is, remek szabású, luxuskivitelezésű, pontosan illik az alakjára. A ruha stílusában inkább konzervatív vonalvezeté-

sű, kerüli a feltűnést, de amint Fahéj magára veszi, mintha varázsport fújtak volna rá, olyan eredeti és fiatalos.

Természetesen mindennap más nyakkendő jár az öltönyhöz. Az ing is különbözik. Meg a cipő. Lehet, hogy mindezt az anyja, Szerecsendió vásárolta össze neki a maga eredeti módszerével. Mindenesetre – akárcsak a *Mercedes* – a fiú ruhája sem hagy semmi kívánnivalót maga után, cipőjén egyetlen homályos foltot sem találni. Mindennap szívből jövő elismeréssel tekintek rá, amikor megpillantom. Nem is, jobb kifejezés, hogy valósággal *megindít,* ha látom. Ilyen pompás megjelenés mögött ugyan miféle tartalom létezhet?

*

Két, mindenféle élelmiszerrel megrakott papírzacskót emel ki a kocsi csomagtartójából, két kézzel fogja, úgy jön be az épületbe. A kezében még a közönséges bolti zacskók is elegánsan hatnak. Van valami titka annak, ahogy tartja őket. Nemcsak a ruhát, a szatyrot is tudni kell hordani. Amint megpillant, széles mosoly ömlik el az arcán. Igen kellemes mosoly. Mint mikor egy sűrű, sötét erdőből, hosszú gyaloglás után kiérünk egy vidám, világos tisztásra.

– Jó reggelt! – mondom neki, s ő viszonozza a köszöntést anélkül, hogy akár egy hang is kijönne a száján, de az ajakmozgásról azért minden leolvasható. Fogja a zacskókat, és tartalmukat olyan műgonddal és hézag nélkül igazítja el a hűtőben, mint ahogy egy okos jó tanuló a frissen tanult ismereteket raktározza el az agyvelejében. Osztályozva, minden a megfelelő polcra kerül. Utána issza a kávét, amit én főztem neki. Ülünk kettesben a konyhaasztal két oldalán éppúgy, mint ahogy régen Kumikóval szoktunk reggelizni.

*

– Végeredményben Fahéj egyetlenegyszer, egyetlen napot sem járt iskolába – mondta Szerecsendió –, aki nem tud beszélni, azt nem veszik fel a normális elemibe, azt pedig nem tudtam elfogadni, hogy olyan kisegítő iskolába írassam, ahová a sérült gyerekek járnak. Egészen másból eredt az ő némasága – hogy pontosan milyen okból, azt nem tudni –, mint a fogyatékos gyerekek problémája. Neki sem volt kedve iskolába vagy ilyesmibe járni. Leginkább magában szeretett lenni otthon a könyveivel, olykor klasszikus zenével, máskor eljátszogatott odakint a kertben a korcs kiskutyájával. Néha elment sétálni is, nem nagy kedvvel, mert utált volna a környékbeli gyerekek társaságába keveredni.

Ezután a fiú megtanulta a jelbeszédet, és így tudott kommunikálni a hétköznapi ügyekben anyjával, Szerecsendióval. Ha ez nem volt elegendő, társalkodófüzeten át, írásban cserélték ki gondolataikat. Egy nap az anya rájött, hogy milyen kényelmetlen neki az ilyen kerülő úton való érintkezés, pedig enélkül is pontosan tudja, mit akarhat a gyerek. A legkisebb mozdulat, gesztus vagy az arckifejezés megváltozása is elég volt, hogy megértse őt. Ettől fogva már nem is vette észre, hogy Fahéj nem beszél. Ettől még nem szakadt meg a lelki kapcsolat anya és fia között, jóllehet nem lehet azt állítani, hogy a mindennapi érintkezésben ne lett volna érezhető hátrány a szavak hiánya. Ez azonban mindenképp csak a kényelmetlenség dimenziójában volt értelmezhető, a két ember közti kommunikáció minőségét éppen hogy megtisztította a felesleges sallangoktól.

Szerecsendió ráérő idejében megtanította a fiát írni-olvasni, számolni. Valójában nem kellett sokat törnie magát evégett, mert a gyerek amúgy is vonzódott a könyvekhez, mindent,

amire csak szüksége volt, saját magától megtanult az olvasmányai segítségével, az anya feladata így nem annyira az oktatás, mint inkább a gyerek számára megfelelő és szükséges művek listájának összeállítása volt. A fiú szerette a zenét, kedve támadt zongorázni, ezért eleinte egy zongoratanár oktatta az alaptechnikára néhány hónapon át, miután ennek vége lett, saját maga fejlesztette tovább a tudását, zongoraiskolai tankönyvek és hangfelvételek segítségével, korához képest eléggé magas szintre. Főleg Bachot és Mozartot játszott szívesen, de a romantika utáni kor zeneszerzői iránt – Poulenc és Bartók kivételével – alig mutatott érdeklődést. Hat éven át az olvasás és a zene kötötte le, majd, az iskolai felső tagozatnak megfelelő korban áttért az idegen nyelvek tanulmányozására. Először angollal és franciával foglalkozott, később, mindössze fél év tanulás után már olvasni tudta az egyszerűbb szövegeket ezeken a nyelveken. A szavakat természetesen nem tudta kiejteni, de nem is a társalgás volt tanulásának célja, hanem az idegen nyelven írott művek olvasása.

Nagyon szeretett még bonyolult szerkezetekkel babrálni. A beszerzett eszközök, szerszámok segítségével rádiót vagy elektroncsöves erősítőt állított össze, képes volt az órákat szétszedni és megjavítani.

Környezete – vagyis azok, akikkel konkrét kapcsolatban állott – leszűkült az apja, az anyja és a nagyanyja személyére, utóbbi Szerecsendió édesanyja volt. Mind megszokták, hogy Fahéjnak nem lehet a szavát venni, és nem is találtak ebben semmi rendkívülit vagy természetellenes vonást. Évek múlva Szerecsendió felhagyott azzal is, hogy folyton pszichiáterhez hordja a fiát. A heti egy találkozás nem volt semmilyen hatással a fiú „betegségére”, meg aztán, ahogy az orvos elsőre megálla-

pította, a beszéd hiányától eltekintve, semmilyen más gond nem volt vele. Bizonyos értelemben véve Fahéj mintagyerek volt. Szerecsendió nem tudott emlékezni olyan esetre, hogy valamire utasítania kellett volna, de megtiltani sem kellett neki semmit, valamint korholni sem. Fahéj kitalálta magának a tennivalóit, és a maga kidolgozott módszereivel végrehajtotta azokat. Lényegileg mindenben különbözött más gyerekektől, értelmetlen lett volna őt összevetni a többiekkel. Tizenkét évesen veszítette el a nagymamáját (napokon át hang nélkül sírt utána), ettől fogva – míg Szerecsendió napközben dolgozott – a fiú önként ellátta a főzés, mosás, takarítás otthoni feladatait. Szerecsendió szeretett volna anyja halála után házvezetőnőt fogadni, de a fiú hevesen rázva a fejét tiltakozott ellene. Nem akarta, hogy új embert fogadjanak be a családba, meg a házirend megváltoztatása sem volt ínyére. Elvégre szép rendben mentek a dolgok odahaza, többnyire a fiú tevékenysége nyomán.

*

Fahéj mindkét kezét igénybe veszi ahhoz, hogy beszéljen velem. Hosszú, vékony ujjait anyjától örökölte. Hosszúak, de egyáltalán nem túlzottan. Mint valami szófogadó, önálló életet élő tíz élőlény, gazdájuk arca előtt, fennakadás nélkül, folyamatos mozgással adják tudtomra a szükséges dolgokat.

– Ma kettőre *vendég* jön. Ennyi. Addig nincs semmi tennivaló. Én elintézek itt valamit, de egy óra múlva hazamegyek, és kettőkor jövök megint, hozom a vendéget. Az időjárás-jelentés szerint ma egész nap felhős idő lesz, ilyenkor nyugodtan le lehet menni a kútba, anélkül, hogy a nagy kontraszttól megfájdulna a szem.

Semmi gondom sincsen a tíz ujjal előadott dolgok megértésével. Nem okoz fejtörést, pedig egyáltalán nem értem a süke-

tek jelbeszédét. Fahéj ujjainak kecses és bonyolult mozgásainak jelentése könnyen eljut hozzám. Talán a remek ujjtechnikájának köszönhető, de ha jól odafigyelek, rögtön rájövök a gesztusok jelentésére. Talán úgy, mint mikor az ember fellelkesül egy ismeretlen nyelven előadott színdarab láttán. Olyan, mintha tudnám követni ujjainak mozgását, pedig nem nagyon teszem azt. Az is lehet, hogy az ujjtechnika csak a ház homlokzata, én valójában – tudtomon kívül – valami mást, olyat látok, ami valahol mögötte lehet. Reggelenként kettesben, az asztal mellett szeretném valahogy kitapogatni, hol húzódik a megértés határa, de nem nagyon sikerül. Ha felételezem is, van ott egy határvonal, az folyton izeg-mozog, változik.

A rövid reggeli beszélgetés vagy eligazítás után a fiatalember leveszi a zakóját, vállfára akasztja, nyakkendőjét begyűri az inge hasítékán, és nekilát a házat takarítani, vagy a konyhában álldogálva nekem készít valami egyszerűbb harapnivalót. Közben a sztereó készülékből szól a zene. Egyik héten végig csak Rossini vallásos darabjai mennek, a másikon meg egy Vivaldi-versenymű fúvósátiratban, de annyiszor, hogy már kívülről fújom őket.

Fahéj remekül dolgozik, gyakorlottan, egyetlen felesleges mozdulat nélkül végzi a munkáját. Először ajánlottam, hogy segítek, de nevetve megrázta a fejét. Mozgását megfigyelve beláttam, hogy jobb, ha rábízom, hadd csinálja egyedül, úgy minden gördülékenyebben megy. A „fazonigazító” szobában húzom meg magam, olvasgatok addig, hogy ne legyek láb alatt.

A ház sem túl nagy, tényleg csak a legszükségesebb bútorok vannak benne. Valójában senki sem lakik ott, tehát szó sincs róla, hogy bepiszkolódna, vagy felfordulás lenne ott. Ennek ellenére Fahéj minden reggel minden sarkot kiporszívóz, a polco-

kat és bútorokat letörli, az ablakok üvegét egyenként megtisztítja valami permettel. Viasszal fényesíti az asztalt, még a villanykörtéket is kipucolja. Mindent visszatesz a helyére, oda, ahol annak eredetileg lennie kell. Az evőeszközöket elrendezi a polcon, a fazekakat nagyság szerinti sorba állítja, konyharuhát, abroszt élére hajtogatja. A kávéscsészék füle kézhez illik. A szappan helye a mosdón meg van szabva, a törölközőkön a használatnak semmi nyomát sem látni, mégis újak kerülnek az ott lévők helyére. A szemét becsomagolva, a zacskók füle masnira kötve. Az állóórát a sajátjához igazítja, fogadok, hogy nem lehet három másodpercnél nagyobb eltérés. Bármi esetleg elmozdult volna, az ujjának elegáns és célszerű mozgásával a helyére pöccenti, pontosan oda, ahol annak lennie kell. Teszem fel, a polcon álló órát két centivel balra eltolnám, másnap reggel biztos vis--szatolná ugyanannyival jobbra.

Ám Fahéj ilyetén tevékenysége mégsem kelt mániákus, neurotikus benyomást az emberben. Természetesnek látszik, úgy „jogos" minden, ahogy ő csinálja. Fahéj agyába világosan be van égetve az, hogy a világnak milyennek kell lennie (legalábbis annak a kis világnak, ami itt létezik körülötte), és ezt fenntartani számára talán olyan magától értetődő volt, mint egy lélegzetvétel. Vagy az is lehet, hogy mikor annak a heves belső vágynak enged, hogy a dolgokat eredeti formájukba állítsa vis--sza, éppen csak ki kell nyújtani érte a kezét, nem kerül különösebb erőfeszítésébe.

Az elkészült ételt a fiú bedobozolva a hűtőbe teszi, és eligazít, hogy mit is egyek ebédre. Megköszönöm neki. A tükörben megigazítja a nyakkendőjét, szemügyre veszi az ingét, majd felold a zakóját. Kedves mosollyal, csak az ajkát mozgatva elköszön tőlem: „a viszontlátásra". Még egyszer körülnéz, majd ki-

megy az előszobaajtón. Beül a *Mercedes*be, felteszi a klasszikus zenét, távirányítóval kaput nyit, és ugyanazon az íven, ahogy jött, elhajt. A kapu bezáródik utána. Én meg mindezt a redőny résén át figyelem, kezemben a kávéscsészével. A madarak már nem zajonganak úgy, mint eddig. Látom, ahogy a szél tépázza az alacsonyan szálló fellegeket. Azok felett pedig egy még vastagabb felhőtakaró takarja az eget.

*

Letelepszem a konyhaasztal mellé, leteszem a csészémet, és körülnézek a helyiségben, melyben olyan szép rendet rakott Fahéj. Olyan ez, mint egy nagy, háromdimenziós csendélet. A nagy óra halkan ketyegve csendesen aprítja az időt. Tíz óra húsz per cet mutat. Nézem a széket, ahol az imént még Fahéj ült, és azt kérdezem magamtól: helyes volt-e elhallgatnom *előlük* Usikava tegnap esti látogatását. Vajon jól tettem-e? Nem sérti ez a bizalmi kapcsolatot Fahéj és köztem, vagy akár Szerecsendióval?

Azért szerettem volna előbb kivárni, hogyan alakulnak a dolgok. Úgy látszik, hogy az a valamicsoda, amit én művelek, Vataja Noborut valamilyen okból idegesíti – de miért? Szeretném tudni. Vajon melyik farkára léptem rá, és pontosabban milyen lépéseket tesz majd ellenem? Lehet, hogy ekképpen majd többé-kevésbé sikerül megközelítenem Vataja Noboru titkát. Ezzel pedig talán közelebb kerülhetek ahhoz a rejtélyhez is, hogy hol lehet Kumiko.

Amikor a két centivel arrébb tett, vagyis helyrebiccentett óra tizenegyet mutat, én már ki is mentem a kertbe, hogy azután a kútba ereszkedjek.

*

– Amikor Fahéj még kicsi volt – mondta Szerecsendió –, meséltem neki a tengeralattjáróról és az állatkertről. Vagyis, hogy mit látott a mamája 1945 augusztusában a szállítóhajó fedélzetéről: tehát amíg az amerikai tengeralattjáró felénk fordította az ágyúcsövét, hogy elsüllyesszen bennünket, addig a japán katonák lelődözték apám állatkertjében a vadállatokat. Pedig sokáig magamban tartottam mindezt és senkinek sem beszéltem róla. Szótlanul bolyongtam egy homályos útvesztőben, mely a valóságot összeköti a látomással. Amikor azonban a fiam megszületett, arra gondoltam: rajta kívül nincs senkim, akinek a történetemet elmesélhetem. Amikor még nem értette meg a szavakat, jó néhányszor elismételtem neki. Ahogy elejétől végig, halk hangon elmondtam, egyszerre csak egészen elevenen megjelent előttem minden, de minden.

Fahéj sokszor megismételtette velem az elbeszélést később is, amikor már kezdte megérteni, amit mondok neki. Százszor, kétszázszor, de lehet, hogy ötszázszor is visszatértem rá, de nem ám szóról szóra, Fahéj nagyon szerette volna megtudni a meséhez fűződő egyéb melléktörténeteket is. Mintha a nagy fa *ágait-bogait* is számba akarta volna venni, így aztán – kívánságának engedve – szépen sorra vettem és elmeséltem azokat is. Elég az hozzá, hogy az elbeszélés szépen terebélyesedett.

Olyanná, mint egy legenda, melyet mi ketten fabrikáltunk össze, saját kezűleg. Talán megérti, ugye? Mindennap nagy lelkesedéssel adtuk át magunkat a mesének. Az állatkerti vadaknak neveket adtunk, kiszíneztük a bundájukat, csillogó szemeiket, szinte orrunkban éreztük az ott terjengő szagokat, a katonákat is egyenként elneveztük, elképzeltük, hol születtek, nevelkedtek. A karabélyok és a golyók súlyát latolgattuk, a kato-

nák félelemtől elszorult, kiszáradt torkára, de még az égen lebegő felhőkre is volt gondunk…

Amikor ezzel foglalatoskodtunk, színesen, plasztikusan megjelent előttem a múlt, és szavakba öntve azonmód tovább tudtam adni a fiamnak mindent. Sikerült megtalálnom az éppen odaillő kifejezést, ebben sem korlátozott engem semmi. A részletek végtelen sorban jöttek elő, és a történet egyre mélyült, szélesedett.

Az asszony a felidézett emlékek hatására elmosolyodott. Először láthattam szép, természetes mosolyát.

– Egy napon azonban mindennek vége szakadt. Azon a februári reggelen, amikor Fahéj nem beszélt többé, a mi közös mesélésünk is abbamaradt – itt Szerecsendió egy kis szünetet tartva cigarettára gyújtott, majd folytatta: – Most már értem, hogy Fahéj szavát az útvesztő nyelte el, a *történetben megtestesült világ.* Valami *kilépett a meséből,* és rabolta el tőle a nyelvét, majd ugyanaz a hatalom néhány év múlva megölte a férjemet.

*

Reggel felerősödött a szél és megállás nélkül hajtja a súlyos, hamuszín felhőket, ezeket a hallgatag utazókat, egyenesen keletnek, a világ távoli sarka felé. A lecsupaszodott faágak között néha szavak nélkül nyögdécsel a szél. Kicsit megállok a kút szélénél, és felnézek az égre, mert – nem is tudom, csak úgy eszembe jutott valamiért – talán Kumiko is látja ugyanezeket a felhőket valahol.

Lemegyek a létrán a kút fenekére, és meghúzva a zsinórt, bezárom a fedelet odafent. Néhány mély lélegzetvétel után, a homályban rátapintok a baseballütő nyelére, jól megmarkolom, és csendesen leroskadok a földre. Körülöttem tökéletes a sötétség.

Most ez a legfontosabb. Megragadni a kulcsot, a vegytiszta, keveretlen sötétséget. Hirtelen eszembe jut, hogyan mondanák ezt egy tévés főzőiskolában: „Vegyen egy jó darab homályt, ez lényeges, kedves asszonyom, a sötét lehetőleg tömör és hibátlan legyen. *Meg egy lehetőleg jó erős baseballütőt is.”* Az ötlet egy kicsit megmosolyogtat idelent.

Érzem, hogy halványan átmelegszik arcomon a folt. Azt sugallja, hogy kezdek közeledni a dolgok lényegéhez. Lehunyom a szemem, a fülembe cseng a reggel hallott dallam, melyet Fahéj takarítás közben hallgatott, Bach *Zenei áldozat*át. Olyannak hangzik bennem, mint valami magas mennyezetű térben elhangzott emberi zajongás, mely végül elcsendesül, ekként úgy beleéve magát az agytekervényeimbe, mintha egy rovar rakta volna bele a petéit. Többször egymás után kinyitom, majd becsukom a szememet. Elvegyülök a sötétben, és lassanként elválok attól az edénytől, mely az énemet tartalmazza.

Ugyanúgy, mint mindig.

16

Lehet, hogy ez zsákutca…
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 4.)

Jó napot, Kurbli úr!

Múltkor beszámoltam már róla, hogy a hegyek között egy parókagyárban dolgozom, sok helybeli lánnyal együtt. Most folytatom, jó?

Igaz, hogy én egészen magától értetődőnek tartom, de ez a reggeltől estig tartó látástól vakulásig iparkodás azért mégiscsak furcsa*, nem? Nem ezt gondolta magában, Kurbli úr? Hogy is magyarázzam, az itteni munkám abból áll, hogy a felettesem közli velem, hogy mit akar, én pedig engedelmesen úgy teszek, ahogy mondta. Gondolkodásra nincs is szükségem. Elég az hozzá, hogy munkakezdés előtt egyszerűen eldobom az agyamat, be vele az öltözőszekrénybe, hazamenet pedig csak felkapom, és már vihetem is. Napi hét órában a munkaasztal fölött görnyedve, szorgosan öltögetem a hajszálakat a paróka bőrébe. Az ebédlőben étkezem, otthon megfürdöm, azután szokás szerint lefekszem aludni. A nap huszonnégy órájából épp csak egy kevés szabadidőm marad. Az is inkább heverészéssel telik el, mert fáradt vagyok ám. Szóval, ha nyugodtan végiggondoljuk, olyan, mintha nem is volna szabadidőm. Persze a hét végén kiszabadulok a munkából, de olyankor ott a mosnivaló, egy kis takarí-*

tás, rakosgatás, néha kimegyek a városba… észre sem veszem, máris vége a pihenőnek. Egyszer nekiduráltam magam, hogy naplót vezetek, de nem volt mit írnom bele, ezért egy hét múlva felhagytam vele. Az egyik nap olyan, mint a másik. Úgyis mindig csak ugyanaz ismétlődik.

Mindezek ellenére *egyáltalán nem bánom, hogy így belesüllyedtem a munkába. Nem érzem magam különösebben rosszul, sőt inkább erre a hangyaszerű munkára összpontosítva, mással nem törődve, épphogy közeledem az én „valódi énemhez". Nem is tudom, hogy fogalmazzam meg, hogy is magyarázzam, de azzal, hogy nem gondolok magamra, éppen azt érem el, hogy eljussak valamiféle énközpontú állapotba. Szóval ezt értem azon, hogy ez „mégiscsak furcsa".*

Nagy odaadással dolgozom itt. Nem akarok dicsekedni, de én lettem a „hónap legjobb munkása", ki van téve a táblára. Mondtam már, nem igaz? A látszat ellenére megvan a kézügyességem. Csoportokban dolgozunk, és az, amelyikben én vagyok, igen jó helyezést ért el a versenyben. Ha megvagyok a saját feladatommal, segítek annak, aki lemarad. Ezért elég népszerű lettem. Hihetetlen, igaz? Még hogy én közkedvelt legyek? Na, mindegy. Csak azt akartam érzékeltetni, kedves Kurbli úr, hogy mióta idejöttem a gyárba, hangyaszorgalommal dolgozom, egyfolytában iparkodom, akár egy falusi kovácsmester. Eddig érti, igaz?

*

Na, és ahol mindennap a munkámat végzem, bizony az is furcsa egy hely. Olyan tágas a csarnok, mint egy repülőgéphangár, irtó magas, kongó mennyezettel. Alig lehet észrevenni benne az ott szorgoskodó százötven munkáslányt. Szerintem, ha már nem tengeralattjárót gyártunk, túlzás ekkora szerelőcsarnok, elég lenne néhány kisebb szobába elosztani a lányokat, de itt mindenki az mond-

ja, hogy a közösségi szellemnek jót tesz, tehát a teljes létszámnak egy térben kell dolgoznia. Persze az is lehet, hogy a feletteseink így jobban rajtunk tudják tartani a szemüket. Mindenesetre lehet ennek valamiféle „pszichológiai" oka. Brigádonként egy-egy asztalnál csoportosulunk, mintha békát boncolnánk konyhai gyakorlóórán az iskolában. Az asztalfőn ül a legidősebb, a vezető. Nem bánja, ha kézimunka közben beszélgetünk, hiszen „nem lehet egész nap úgy dolgozni, hogy meg sem mukkan az ember", de ha azt hallja, hogy túl hangos a szó, vagy valaki tele szájjal nevet, vagy túlságosan belemelegszik valami témába, nyilván odamegy az illetőhöz és figyelmezteti: „Jumiko, a kezed járjon, ne a szád. Úgy tűnik, lemaradtál a munkával, nem?" Ezért mindenki fojtott hangon beszél, mint a besurranó tolvaj éjnek idején.

Munka közben vezetékes rádión szól a zene, attól függően, hogy éppen hány óra van. Ha Kurbli úr híve Barry Manilow vagy az Air Supply számainak, akkor talán itt jól érezné magát.

Szóval itt dolgozom én mindennap az én parókáimon. Van belőlük több minőségi is, némelyik elkészítése napokba telik. Először ugye, részekre osztjuk az alapot, majd a mezőket kitöltjük szálakkal, sorban, egyiket a másik után. Nem futószalag ez kérem, hanem az én saját munkám. Nem úgy, mint a Chaplin-filmben, ahol ugyanazt a csavart kell meghúzni: egy-kettő, jöhet a következő. Nekem jó néhány napomba kerül, míg elkészülök az enyémmel. Olyannyira magaménak érzem, hogy szeretném beleírni valahova a nevemet: „Ilyen meg ilyen hónap, nap, Kaszahara Mei." így ni. Nyilván, ha megteszem és rájönnek, alapos fejmosás járna érte. De azért az mégiscsak remek érzés, hogy valahol a világban az én parókámmal a fején sétálgat valaki, és így éppen az én személyemmel áll összeköttetésben.

Furcsa szerzet ám az ember, ha azt mondja nekem valaki három évvel ezelőtt, hogy „három év múlva a hegyek közt egy gyárban falusi lányok társaságában parókákat öltögetsz majd", hát kiröhögöm. Eszem ágában sem volt gyárban dolgozni. Vegyük azonban fordítva, nézzük a jövőt! Ugyan ki tudná megmondani, mi lesz velem: hol leszek, mit csinálok három év múlva, nem igaz? Maga talán tudja, Kurbli úr, mit művel majd három év múlva? Biztos, hogy nem, igaz? Fogadni mernék, nemhogy évek távlatában, de még azt sem tudja, mi lesz magával egy hónap múlva.

Körülöttem nagyjából mindenki tisztában van előre az élete alakulásával. Vagy abban a hiszemben vannak, *hogy tudják. A lányoknak csak az jár a fejükben, hogy ledolgozzanak itt néhány évet, összerakják a pénzt, találjanak maguknak egy megfelelő férjet, hozzámenjenek és éljenek boldogan. A választottak többnyire parasztok fiai, vagy akikre egyszer majd valami kis bolt vár, hogy az apjuk örökébe lépjenek, mások meg helybeli vállalkozásoknál dolgoznak. Már mondtam, hogy a környék krónikus nőhiányban szenved, úgyhogy meglehetős a „kereslet", úgyhogy hacsak valakit a balszerencse nem üldöz, nem marad „parlagon", megtalálja a zsák a foltját és boldog házasság vár rá. Ez pedig nem semmi. Ahogy már írtam, a legtöbben otthagyják a gyárat a férjhez menés után. Számukra az itteni munka csak arra való, hogy azt a néhány évet kitöltsék, mely az iskola elvégzése után a családi élet megkezdéséig tart. Olyan ez, mint egy átjáróház, mihelyt beléptek, egy idő elteltével máris a kijárat felé tartanak.*

A parókagyár sem bánja, éppen hogy annak örül, ha a lányok néhány évet kedvük szerint lehúznak és odébbállnak az esküvő után. Jobb nekik, ha lassanként lecserélődik a munkaerő, mint hogy a fizetésemelésekkel, szakszervezettel, ilyesmivel kellene vesződniük. A munkavezetővé emelkedőket persze megbecsülik, de az egy-

szerűbbeket csak, fogyóeszköznek" tekintik. Hallgatólagosan megegyeztek abban, hogy aki férjhez megy, fel is mond. Így vagy úgy, lehet választani a munka és a házasság között, tehát mindkét fél számára könnyen elképzelhető, mi is történik majd három év múlva. Vagy itt dolgozik a lány, fél szemmel a házasságra alkalmas legényt keresve, vagy jön a házasság és felhagy a gyári munkával. Ez a két lehetőség. Tiszta sor, nem gondolja?

Nem nagyon találni errefelé olyat, aki mint én, titokban arra gondol, hogy bizonytalan jövő vár rá még három év múlva is. Alig akad közöttünk lusta, vagy aki félvállról venné a munkát, a lányok szorgosan dolgoznak, zokszó nélkül. Csak az üzemi konyhára hallani panaszt olykor-olykor. Dolgozni persze nem mindig élvezet, hiába gondol arra a lány, hogy de jó lenne elmenni valahová szórakozni egy kicsit, köteles dolgozni – kétórás pihenővel – reggel kilenctől délután ötig. Azért többnyire kellemesen telik az idő. Talán, mert megértik, hogy míg az egyik világból a másikba eljutnak, itt van egy lélegzetvételnyi szabadidejük, és vidáman elmúlatják az időt. Szóval, mindenképpen átmeneti állapotnak érzik a gyári munkát.

Ám nekem nem az. Nincs énnekem semmiféle átmeneti szabadságos időm. Honnan is tudnám, hogy hová jutok majd innen? Esetleg zsákutcába kerültem volna? Lehet, nem? Ezért aztán – őszintén megmondom – nekem nem túl kellemes időtöltés ez az itteni munka. Nekem csak az marad, hogy teljesen beleéljem magam. Amikor parókát készítek, nem is gondolok másra, csak arra, hogy parókát készítek. Komolyan veszem a munkát, odafigyelek, folyik rólam a víz az igyekezettől.

*

Nem is tudom, miért, de mostanában olykor eszembe jut a motorkerékpáros balesetben meghalt fiú. Bevallom, idáig nem nagyon gondoltam rá. Vajon azért, mert a baleseti sokk miatt valahogy el-

torzult az emlékezetem, és a jellegtelen és furcsa dolgok jönnek csak elő? Például, hogy bűzösen izzadt a hónalja, menthetetlenül együgyű volt, az ujjaival csúnya helyeken akart kotorászni, meg csupa ilyesmi. Azért lassanként mégis rájövök, hogy – nem tudom, miért – nem is volt olyan rosszfiú. Különösen akkor támad fel bennem élénken az emléke, amikor a paróka alapjába fűzögetem a szálakat és üres a fejem. Aha, tényleg! így meg úgy történt akkor. Időrend vagy a dolgok ábécésorrendbe szedése nélkül, csak úgy jönnekmennek bennem az emlékek.

Kurbli úr! Engem néha nagyon, de nagyon elfog a szorongás. Éjjel felébredek, egyedül vagyok, mindenkitől több száz kilométernyi távolságban, vaksötétben és teljesen kilátástalanul. Ilyenkor sikítani tudnék a félelemtől. Esetleg Kurbli úr is így van ezzel? Azon töprengek, hogy ugyan hová tartozom én? Lázasan kutatok az agyamban az emberek után, akikkel összeköttetésbe kerültem, és a nevüket sorolom. Természetesen Kurbli úr is közöttük van. Meg az ösvény is, a kút is, mellette a gyümölcsfával, mind szépen felsorakozik bennem. Meg a parókák, melyeket saját kezűleg készítettem, ugyanúgy, mint a fiú, akinek az emlékét lassan összerakom magamban. Az ilyen csekélységek (persze Kurbli úr nem csekélység) segítenek abban, hogy visszatérjek a rettegésből a valóságba. Olyankor az is megfordul a fejemben, hogy nem kellett volna sajnálni attól a fiútól a testemet, megmutathattam volna neki, hagyhattam volna, hogy megfogja. Abban az időben bezzeg sehogyan sem akartam megengedni neki. Néha azt latolgatom magamban, hogy mi lenne, ha hátralévő életemet szűzen tölteném el? De komolyan. Mit szól hozzá, Kurbli úr?

Isten vele, Kurbli úr, kívánom, hogy Kumiko asszony minél hamarabb visszatérjen magához.

17

A gyarló világ és az ő terhei
–
Csodalámpa

Este fél tízkor megszólalt a telefon. Kétszer csengett, megszakította, majd ismét hívott Usikava, mert erről a jelzésről rájöttem, hogy ő lehet az.

– Halló… – szólalt meg. – Jó estét, Okada úr, itt Usikava beszél. Tulajdonképpen csak a közelben jártam, ugye alkalmatlan lenne most felkeresnem önt? Jaj, tudom én ám, hogy milyen késő re jár az idő! Csakhogy volna egy kis személyes megbeszélnivalónk. Na, mi a véleménye? Kumiko asszonyról van szó, gondoltam, a téma számot tarthat az ön érdeklődésére.

A hangjából ítélve jól el tudtam képzelni az ábrázatát a telelőn túlsó végén. Annak tudatában vigyoroghatott, mocskos fogait kimutatva, *hogy „neked aztán most sok választásod nem lehet, öregem”.* Ebben viszont igaza volt.

Tíz perc múltán ott is termett. Ugyanabban a ruhában, mint három nappal azelőtt. De lehet, hogy nem jól emlékszem. Mindenesetre ugyanazt az öltönyt, ugyanazt az inget és nyakkendőt viselte, mint annak előtte. A göncei mocskosan, gyűrötten csüngtek rajta, úgy látszott, mintha a világ összes gyarlóságá-

nak súlyát egyoldalúan éppen őrá terhelték volna. Nem szeretnék ilyen ruhában élni, még akkor sem, ha az újjászületések révén ezért cserébe valami ritka nagy megtiszteltetésben lenne részem, mint a rongyos halhatatlanoknak. Miután tőlem nem kapott, Usikava maga vett elő a hűtőből egy üveg sört, és azt tapogatta, ellenőrizve, hogy vajon mennyire hűlt le, majd egy keze ügyébe eső pohárba töltött az italból. Ültünk egymással szemben, közöttünk a konyhaasztal.

– Hagyjuk a szokásos társalgást, az idővel való takarékoskodás végett minden teketória nélkül kirukkolok azzal, amit mondani akarok – kezdett hozzá. – Mondja, Okada úr, szeretne beszélni Kumiko asszonnyal? A feleségével közvetlenül, négyszemközt. Ugye, hogy már régóta szeretné, igaz? Ha nem így lenne, nem állna szóba velem. Vagy tévedek?

Az elhangzottak fölött kicsit elgondolkoztam, jobban mondva, inkább csak megjátszottam a dolgot, hogy időt nyerjek.

– Természetesen szeretnék Kumikóval beszélni, ha mód van rá – válaszoltam.

– Nem lehetetlen – mondta Usikava, bólogatva hozzá.

– És a feltétele? – érdeklődtem.

– Semmiféle feltétel sincsen – mondta az ember, és kortyolt a sörből. – De ma este felvetődik itt egy új javaslat. Csak hallgassa meg, kérem, és fontolja meg jól. Ez egészen más kérdés, mint az, hogy beszélhet-e Kumiko asszonnyal, avagy sem.

Némán meredtem a képébe.

– Hát akkor elkezdeném, Okada úr. Maga azt az ingatlant bérli a vállalattól, mely annak a birtokában van. Az „Akasztottalak” telkét. Minden hónapban jelentős összegért. A bérleti

szerződés azonban nem a szokásos, hiszen néhány év múlva önt elővásárlási helyzetbe hozza, vagyis egy különleges lízing-szerződésről van szó, ugye? Persze ez nem nyilvános, Okada úr neve így nem kerül avatatlan szemek elé. Ezért is fundálták ezt így ki eredetileg. Ám mégis Okada úr az ingatlan tulajdonosa, ténylegesen fizeti a részleteket ugyanúgy, mint a lízingelők. A végösszeg, mely az ingatlanért kifizetésre kerül, úgy nyolcvanmillióra rúg, ugyebár. Ön pedig alig szűk két év leforgása alatt birtokába jut az egésznek, jogokkal együtt. Ezt nevezem! Igazán gyors ügylet. Elismerésre méltó! – mondta Usikava, és egy kis szünetet tartott, hogy a szemembe nézzen.

Persze hallgattam.

– Nem is kérdi, ugye, honnan származnak a részletes értesüléseink… Ha az ember buzgón keres, talál. Persze, ha tudja, hogy hol keressen. Nagyjából azt is ki lehet találni, ki áll a fantomcég mögött, ha különféle helyeket végigtalpal az ember, akárcsak valamiféle útvesztőt, persze nem mondom, strapás egy kicsit. Olyan körülményes ez, mint például lopott autót azonosítani, miközben már teljesen átfestették, kerekeit kicserélték, üléseit áthúzták, a motor alvázszámát átütötték. Mindenre gondollak, igazi profik. Szerencsémre ma már mégis mindent tudok – nagyjából. Amit még nem értek, az maga Okada úr. Hiszen azt sem tudhatja, kinek kell visszafizetnie a pénzt, igaz?

– A pénznek ugyanis nincs neve – mondtam.

Usikava elnevette magát.

– Ez bizony igaz. Jól mondta. Valóságos aranyköpés. Neve, az. tényleg nincs neki. Ezt felírom a noteszembe. Viszont, azért a dolgok nem mennek olyan simán, mint gondolnók, Okada úr!

Az adóhivatal nevű intézmény például egyáltalán nem olyan elnéző, ők csak onnan tudják a pénzt behajtani, ahol nevet is találnak. Ahol nincs név, üggyel-bajjal kreálnak egyet. Nem mondható, hogy szívbajosak lennének ilyesmiben. De hát ebből áll össze a kapitalizmus, melyben mi is éldegélünk… Egyszóval a szóban forgó pénznek is megvan a maga remekbe szabott neve, címkéje.

Csak hallgattam, és a fejét néztem, miközben beszélt. A beeső fénytől különös hepehupák jelentek meg az arcán.

– De ne féljen, nem jön az adóhivatal – nevette el magát. – Ha jönne is, püff neki, összevissza verődne az útvesztőben, nagy púp nőne a fején. Végül is, ki akar munka közben feleslegesen kocolódni? A pénzügyőr nem nagyon szereti az ilyet. A körülményes ügyeknél kellemesebb az egyszerűbb helyekről gond nélkül kaszálni, nem igaz? A hivatali előmenetelnél nem számít, hogy honnan gyűjtik a pénzt. Ha valaki elirányítja őket valahonnan, hát odébbállnak. Csak én szívóskodom ennyire, mert én már csak ilyen vagyok. Nem kenyerem a dicsekvés, de ez fekszik nekem. Nem látszik ugyan rajtam, de ebben nagyon jó vagyok. Tudom a módját, hogyan kerüljem ki az összeütközéseket. Tudom a járást a vaksötét ösvényeken. Akárcsak Diogenész az ő lámpásával.

Viszont azt meg kell mondanom őszintén, hogy ha Okada úrról van szó, hát halvány segédfogalmam sincsen, hogy ugyan *mi a csodát művelhet ott?* Azt tudom, hogy akik ott járnak, jókora summákat fizetnek Okada úrnak. Eddig érthető. Namármost, kell ott lennie valami különlegesen értékes dolognak, amit Okada úr nyújtani tud ennyi pénzért. Idáig mindezt olyan világosan látni, mint havas napon a varjút. Ám hogy egész pontosan mit is csinál ott és miért ragaszkodik annyira ahhoz a telek-

hez – azt már nem. Ajaj, ezzel megfogott. Hiszen akárhogy vesszük, itt van a kutya elásva. Szépen el van dugva, mint a tenyérjós cégtáblája. Engem pedig nem hagy nyugton.

– Vagyis Vataja Noborut nyugtalanítja – egészítettem ki.

Usikava ezt válasz nélkül hagyta, csak a füle fölött cibálta megmaradt, gyér haját.

– Kérem, magunk között szólva, minden elismerésem Okada úré! – folytatta. – De tényleg! Nem hízelgésből mondom. Már elnézést, de akárhogy vesszük, Okada úr eredetileg egészen hétköznapi ember, hogy ne szépítsem a dolgot, teljesen *vagyontalan.* Már megbocsásson, nézze el nekem, hogy így beszélek, de a világ… izé, mégiscsak így látja. Mégis, így szemtől szemben látva, nem kevés elismerést érzek Okada úr iránt. Ajaj, nagyon jól adja! így vagy úgy, még Vataja Noboru őméltóságát is ki tudta hozni a sodrából. Épp ezért haladéktalanul magamra vállaltam a küldönc, a postagalamb szerepét ismételten. Normál esetben ez velem nem nagyon fordul elő.

Nekem személy szerint nagyon tetszik Okada úr. Nem túlzok. Mint láthatja, elég visszataszító alak vagyok, haszontalan fickó, de az ilyesmiben nem szoktam hazudni. Nem úgy gondolok Okada úr esetére, mintha semmi közöm sem lenne hozzá. Köznapi szemmel nézve én még inkább vagyontalan ember vagyok. Neveletlen, műveletlen kis gnóm. Apám Funabasiban tatamikészítő, de többnyire inkább részeg ember volt. Gyerekfejjel mindig csak arra vágyódtam, hogy bárcsak minél előbb vinné el az ördög. Jó volt-e vagy sem, hamar meghalt, és olyan nyomorúságra jutottam, hogy képet lehetett volna festeni róla. Gyerekkoromból nem maradt egyetlen jó emlékem sem. Egy fikarcnyi jó nem volt benne. Nem emlékszem, hogy a szüleim egyetlen jó szót is szóltak volna hozzám. Persze hogy rossz útra

tévedtem. Igaz, hogy az iskolát üggyel-bajjal elvégeztem, de azután csak az élet iskolája várt rám valami vaksötét sikátorban, mint a hordszékhordozó kulikra. Abból éltem, amit ezzel a fejjel kieszeltem. Ezért aztán gyűlölöm az elitet, a hivatalnok urakat és efféléket. Nem szép tőlem, hogy ezt mondom, de szívemből utálom őket. Ezek az alakok bezzeg a főbejáraton jutnak be a jó vállalatokhoz, kedvükre élnek szép feleségükkel. Az olyan embereket, mint Okada úr, akik egyedül, a saját szakállukra kockáztatnak – én bizony az ilyeneket kedvelem.

Itt Usikava egy gyufával ismét rápörcentett egy cigarettára.

– Viszont, kedves Okada úr, ez nem megy így akármeddig. Addig jár a korsó a kútra… Olyan ember nincsen, aki meg nem botlik, hiszen ha az evolúciót nézzük, nem is olyan régóta járunk két lábon, miközben nyűgölődünk itt a földön. Ezért aztán uraságod is esendő. Különösen azokban a *körökben,* ahol Okada úr próbálkozik – senki sincs, aki elkerülhetné a bukást. Túl sok nyűgös dolog van ott, sőt az a világ mindenestül abból áll ös--sze. Már Vataja úr nagybácsijának ideje óta, szóval elég régen, magam is ebben a világban serénykedem. Vataja Noboru professzor úr engem is megörökölt az öregúr többi holmijával együtt. Régebben mindenféle zűrös ügyekben utaztam, börtönbe is kerülhettem vagy hidegre is tehettek volna. Ez nem túlzás. Éppen jókor találkoztam az öregebbik urasággal. Láttam, amit láttam, ezzel a két apró szememmel. Profi vagy dilettáns, mind elcsúszik, kiosztják itt az erőset éppúgy, mint a gyengét. Ezért aztán mindenki igyekszik bebiztosítani magát az ilyen esetekre. Még a magamfajta léhűtő is. Ha buktam is, azért valahogy igyekeztem túlélni. Ha Okada úr egyedül marad, és sehová sem csatlakozik, elég egy kicsit megbillennie és máris vége a komédiának: függöny!

Ami azt illeti, erre nemsokára sor kerül majd. Ez biztos. Úgy, ahogy a nagykönyvben meg van írva, jókora szurokfekete betűvel – na jó, még két-három lappal arrébb. *Okada nemsokára elbukik.* Tényleg. Nem ijesztgetésből mondom. Én olyan pontosan tudom, mi fog történni ebben a világban, mint… a meteorológiai előrejelzés a tévében. Épp ezért azt mondom magának, hogy megvan az ideje a dolgoktól történő visszavonulásnak.

Usikava elhallgatott és rám nézett, majd folytatta:

– Szóval, kedves Okada úr, ne teketóriázzunk tovább, térjünk át a kézzelfogható dolgokra… Vagyis lássuk csak azt a *fent említett* javaslatot.

Az ember letette két kezét az asztalra, és megnyalintotta a száját.

– Elnézést, hogy magamat idézem: jó volna, ha most már lassan felhagyna annak a bizonyos helynek a látogatásával. Viszont elképzelhető az is, hogy Okada úr legszívesebben abbahagyná a dolgot, de nem áll módjában. Például szerződésben van, és addig nem tud megszabadulni tőle, míg a kölcsönt el nem rendezi… – itt Usikava megint próbálkozott azzal, hogy az arcomról leolvasson valamit. – Nos, Okada úr, ha a pénz a probléma, mi rendelkezünk a célnak megfelelő summával, ha nyolcvanmillió, legyen annyi, szépen fülön fogjuk az összeget és idehozzuk. Nyolcezer darab ropogós tízezrest. Ebből Okada úr kifizeti fennálló tartozását, a maradékot pedig zsebre vághatja. Feje felett kiderül az ég, és újra szabad lesz. Mit szól hozzá: „és boldogan éltek, míg meg nem haltak”… Szóval?

– A telek és az ingatlan pedig Vataja Noborura száll. Így lesz, ugye? – kérdeztem.

– Igen, végeredményben. Azért adódhat közben még mindenféle körülményes elintéznivaló.

Ezen egy darabig eltűnődtem.

– Figyeljen csak, Usikava úr. Csak az nem fér a fejembe, mit erőlködik ennyire Vataja Noboru. Miért akar engem onnan kiebrudalni, mihez kezdene azzal a telekkel?

Usikava tenyerével diszkréten megtörölte a homlokát.

– Ugyan már, kedves Okada úr, minek kérdez tőlem ilyet? Fogalmam sincs róla, mondtam már, hogy én csak egyszerű postagalamb volnék. Szólít a gazda, én pedig „igenis, kérem" repülök. Csak ennyi a szerepem, de sok vesződséggel jár. Amikor gyerekkoromban olvastam az *Aladdin és a csodalámpa* meséjét, emlékszem, mindig nagyon sajnáltam a szellemet, hogy annyit ugráltatják. Persze én sohasem növök meg akkorára. Szomorú történet az enyém, de hagyjuk. Na, de nézzük, mi a helyzet az üzenettel, amit hoztam. Mi lesz a mélyen tisztelt Vataja úr üzenetével? Mit választ Okada úr? Széna-e vagy szalma? Mivel mehetek vissza?

Hallgattam.

– Persze, persze, Okada úrnak gondolkodási időre van szüksége. Rendben van, kap rá időt. Semmit nem kell itt és most azonnal eldöntenie. Tessék csak nyugodtan fontolóra venni… szeretném mondani, de sajnos, őszintén meg kell mondanom, hogy talán nincs is olyan sok felesleges idő. Hadd mondjam el Okada úrnak személyes magánvéleményemet: ilyen nagylelkű ajánlat nem sokáig fekszik az asztalon. Ha leveszi róla a szemét, egy pillanat alatt elpárolog onnan, mint a lehelet az ablaküvegről. Épp ezért nagyon hamar és nagyon komolyan gondolja meg, kérem. Ugye, megértette?

Usikava mélyet sóhajtott, majd vetett egy pillantást a karórájára.

– Bocsásson meg, de mennem kell – mondta. – Már megint annyira elidőztem itt. Köszönöm a sört, ugye már megint csak én fecsegtem ilyen hosszan és modortalanul. Nem akarok mentegetőzni, de különös módon Okada úr otthonában valósággal leragadok a székre. Olyan lakályos itt.

Felállt és a mosogatóhoz vitte a sörösüveget, a poharat meg a hamutartót.

– Rövidesen újból jelentkezem, Okada úr. El fogom intézni, hogy találkozhassék Kumiko asszonnyal. Ezt megígérhetem. Remélem, örülni fog majd neki.

*

Amikor elment, kinyitottam az ablakot és kiszellőztettem a szobából a cigarettafüstöt. Ittam egy pohár vizet. Leültem a pamlagra, ölemben Sügér macskával. Úgy képzeltem, hogy elfelejtem az undoromat, ahogy Usikava kitette a lábát, hogy visszatérjen Vataja Noboruhoz. De ez hiú ábránd volt csupán.

18

Fazonigazító szoba
–
Az örökös

Szerecsendió nem ismerte a hozzá járó nőket. Senki sem mutatkozott be neki, és ő sem firtatta a nők kilétét. Ha közöltek is vele valamiféle nevet, az nyilván csak költött, kitalált név volt, viszont mindnyájukat körüllengte a pénz és a hatalom légköre. Nem szándékosan árasztották ezt a levegőt, de Szerecsendió tévedhetetlenül, egyetlen pillantással megállapította hovatartozásukat abból, hogy milyen volt a ruhájuk és hogyan állt rajtuk.

Akaszakában volt Szerecsendió bérelt irodája. Egyetlen szobából állt. Mivel a vevők többnyire igen kényesek voltak inkognitójukra, ezért az asszony lehetőség szerint félreeső irodaházban választott egy jelentéktelen külsejű helyiséget. Sok töprengés végén megtette divattervező stúdiónak. Elvégre régebben tényleg foglalkozott divattervezéssel, és így senki sem akadt fenn azon, hogy rengeteg nő adja nála egymásnak a kilincset. Kapóra jött, hogy vendégei abból a harminctól ötvenig terjedő körből kerültek ki, akik méregdrága ruhákat csináltatnak maguknak. A szoba tele volt ruhatervek képeivel, divatlapokkal, nagy tervezőasztal állt a közepén, rajta a szükséges eszközök,

voltak ott próbababák, rajtuk a hitelesség kedvéért elkészült kompozíciók. Volt egy benyíló, ahol próbálni is lehetett, a „fazonigazító”.

Egy nagyáruház tulajdonosának neje válogatta össze számára nagy gonddal a kliensek névsorát, csakis olyanok szerepeltek rajta, akikben feltétlenül meg lehetett bízni. Elkerülendő az esetleges botrányokat, olyan szigorúan megválogatták a szóba jövő vevőket, mint egy zártkörű klub tagjait, mert ha nem: biztos ismertté vált volna a dolog szélesebb körben is. Leszögezték, hogy a „fazonigazítóban” történtekről semminek sem szabad kiszivárognia. A tagok tudomásul vették, hogy ha megszegik ígéretüket, örökre kizárják magukat a társaságból, de különben sem voltak köztük szószátyár természetűek.

Mindenkinek előbb időt kellett kérnie „ruhapróbára”, és pontosan akkor megjelennie. Így nem kellett félni attól, hogy az odajárók meglátják egymást, tehát az inkognitójuk biztosítva volt. A tiszteletdíjat ott helyben rótták le, készpénzfizetéssel. Az összeget a nagyáruház nagyasszonya állapította meg a maga kedve szerint. Jóval túlszárnyalva azt a díjazást, melyre Szerecsendió valaha is gondolhatott volna. Mégis, a listán szereplőktől – kivétel nélkül – beérkeztek az előjegyzések a „ruhapróbára”.

– Ne legyen gondod a költségekre – mondta a nagyasszony. – Minél drágább a szolgáltatás, annál jobban megbíznak benne.

Így aztán Szerecsendió hetente háromszor bejárt a hivatalába, és fogadta egy-egy kliensét egy kis „férceléseré”. Ennél többet nem tudott volna.

Amikor Fahéj tizenhat éves lett, beállt segíteni édesanyjának, aki már nem győzte a vállalkozással járó apróbb feladatokat, vi-

szont ismeretlen embert semmiképp sem akart alkalmazni. Az asszony tehát hosszas tépelődés után megkérdezte a fiát, hajlandó-e segítségére lenni, mire az jelezte „nem bánja”, anélkül, hogy megkérdezte volna, milyen feladatokról van szó. Reggel taxival ment az irodába, (nem állta a buszt vagy a földalattit, az emberek társasága miatt) kitakarított, mindent szépen előkészített, amit csak kellett, friss virágot tett a vázába, bevásárolta a szükséges dolgokat, kávét főzött, s miközben a szalagról szólt a klasszikus zene, intézte, felvette az előjegyzéseket.

Rövidesen nélkülözhetetlenné tette magát az irodában. Akár jött valaki, akár nem, mindig ott volt asztala mellett a fogadószobában, öltönyben, nyakkendősen. A vendégek közül egy sem panaszkodott amiatt, hogy nem lehet szavát venni. Nem tartották kényelmetlennek, inkább kedvükre volt, hogy a fiú *nem fecseg.* Az előjegyzéseket telefonon intézte, a kliensek bemondták a napot, az órát, ő pedig kopogással felelt rá. Egy koppintás – nem, két koppintás – igen. A nőknek tetszett ez a kurta válasz. Fahéj olyan szép, szabályos arcú fiú volt, hogy szobrot lehetett volna mintázni róla és kiállítani a múzeumban. Ráadásul nem szövegelt összevissza, mint a korabeli fiatalemberek zöme. A jövő-menő nők megszólították, és ő sugárzó mosolyával viszonozta kedvességüket. Az efféle „társalgás” megnyugtatta a klienseket. Oldotta az odakintről behurcolt feszültségüket, és a „fércelés” utáni elfogódottságukat is enyhítette. Úgy látszott, hogy a fiú, akinek olyan nehezére esett másokkal érintkezésbe kerülni, az asszonyokkal való érintkezésben nem küszködött nehézségekkel.

Tizennyolc évesen megszerezte az autóvezetői jogosítványt. Anyjának sikerült egy kedves oktatót megnyernie szótlan fia számára, és így Fahéj megismerkedhetett a gépkocsivezetés

technikájával. Igaz, hogy a fiú már jó előre tudta mindazt, amit a sofőrködésről tudni kell, mert szert tett egy tankönyvre e témában, és tüzetesen elsajátította mindazt, amit talált benne. A fortélyokat, melyeket nem lehet könyvből megtanulni, néhány nap alatt kiismerte a volán mellett, és egykettőre profi vezető váll belőle. Amikor a jogsi már megvolt, egy használtautószaklapból kikeresett magának egy *Porsche Carrerá*t, és befizette az induló összeget. Anyjától ugyanis havonta fizetést kapott, melyet az utolsó garasig félretett (miután köznapi szükségleteire mit sem kellett költenie). Amikor megkapta az autót, szétszedte, fényesre tisztított minden alkatrészt, ami hiányzott, azt csomagküldő szolgálat segítségével beszerezte, majdnem mindent azonos, új darabokkal cserélt ki, új gumikat tett a kocsira. Megállta volna a helyét akár egy kisebbfajta autóversenyen is, de ő csak a lakástól az irodáig, vagyis Hiroótól Akaszakáig használta nap mint nap, azon a néhány zsúfolt kilométeren. Fahéj kezére kerülve a *Porsche 911* világritkasággá vált, a sebességmérője úgyszólván soha nem lépte túl a 60 km/órát.

*

Szerecsendió hét esztendőn át folytatta ezt a mesterséget. Időközben csupán három vevőjét veszítette el. (Egyikük balesetben hunyt el, a másikat valamilyen okból kifolyólag kizárták a körből, a harmadik a férje munkája révén messzire költözött.) Helyettük azonban négy új taggal gyarapodott a társaság, akik mind egyformán jól öltözött, mutatós, középkorú hölgyek voltak, és persze álnevet viseltek. Hét év alatt a munka lényegileg nem változott. A kliensek megkapták a „fércelést" Szerecsendiótól, Fahéj pedig szépítgette az irodát, vezette az előjegyzési naplót, valamint a *Porsché*jét. Az évek múlásával sem haladás, sem lemaradás nem mutatkozott, csak mindnyájan öreged-

tek egy kicsit. Szerecsendió ötvenéves, a fia pedig húsz volt ebben az időben. Fahéj változatlanul élvezte feladatát, viszont az anyját egy re gyakrabban fogta el a gyengeség, egyre erőtlenebbnek érezte magát. Hiszen oly hosszú idő óta „fércelgette" össze klienseiben azt a *valamit.* Maga sem értette pontosan, hogy mit művel, de azért mindent megtett, ami csak kitelt tőle. Ám Szerecsendió csak tünetileg kezelte azt a *valamit,* klienseit nem tudta teljesen kigyógyítani. Arra volt még elég gyógyító ereje, hogy egy időre a *valami* hatása egy kicsit fellazuljon, néhány (mondjuk, három) nap elteltével azonban az eredeti állapot visszatért, és a folyamat újra beindult, hol elhalkulva, majd felerősödve. Végeredményben azonban kivétel nélkül lassanként növekedett, mint a rákos sejtek burjánzása. Szerecsendió kézzelfoghatóan érezte ezt, mintha a *valami* így szólt volna hozzá: „Csinálhatsz akármit, minden hiába, erőlködhetsz, ahogy csak akarsz, úgyis a miénk a végső diadal." És így is volt. Az asszony nem állt nyerésre. Épp csak egy kicsit tudta késleltetni a folyamatokat, többre már nem futotta. Klienseinek ily módon csak egy kis átmeneti könnyebbséggel tudott szolgálni. Sokszor megkérdezte magától, hogy vajon minden nő szenved-e a világon ettől a *valamitől,* nemcsak az ő betegei? Azon is elgondolkodott, hogy vajon a hozzá fordulók miért csakis a középkorú nők közül kerülnek ki? Vajon a klienseihez hasonlóan saját maga is hordozza belül azt a *valamit?*

Tulajdonképpen nem is akarta különösebben megtudni a választ. Tény, hogy sajátos körülmények folytán bennszorult ebben a „fazonigazítóban". Amíg az embereknek szükségük volt rá, nem is szabadulhatott ki onnan. Néha mély és erős erőtlenség fogta el, hogy olyan üresnek érezte magát, mint amilyen egy levedlett rovarálca. Mintha fokozatosan az is lekopott volna, hogy eltűnjék mindenestől a vaksötét semmiségben. Őszin-

tén feltárta helyzetét Fahéj előtt. A szótlan fiú figyelmesen, sűrű bólogatások közepette hallgatta végig édesanyja szavait. Igaz, hogy választ nem kapott, de Szerecsendiót különös módon csupán az is megnyugtatta, hogy elbeszélhette mindezt a gyerekének. Már nem is érezte magát magányosnak vagy teljességgel erőtlennek.

– Milyen érdekes – gondolta magában az embereket én kezelem, a fiam pedig engem. De vajon őt ki fogja meggyógyítani? Ő az egyetlen, aki elnyel minden fájdalmat, minden magányt, mint a fekete lyuk?

Egyszer, de csakis egy alkalommal a fia homlokára tette a kezét, mint a klienseivel szokta a „fércelésnél", de semmit sem tudott érzékelni ott a tenyerével.

Az asszony komolyan fontolóra vette, hogy felhagy a tevékenységével.

– Nincs már hozzá erőm – ismerte be. – Ez az érzés mindjárt elemészt.

A nők azonban olyan kitartóan követelték tőle a „fércelést", hogy nem tudta őket egyszerűen sorsukra hagyni a saját baja, saját problémái miatt.

Azon a nyáron történt, hogy megtalálta munkájának folytatóját, örökösét. Amikor megpillantotta a fiatalembert, arcán az anyajeggyel, amint ott ült Sindzsukuban egy padon, rögtön tudta: ő az!

19

Az ostoba zöld nőstény levelibéka
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 5.)

Jó napot, Kurbli úr!

Hajnali fél három. Mindenki mélyen alszik körülöttem, mint a hasábfa. Nem tudok aludni, kikeltem az ágyból, levelet írni. Őszintén szólva nálam az álmatlanság olyan ritka jelenség, mint a szumóbirkózó baszksapkában. Mikor itt az ideje, egykettőre elalszom, és szépen, magamtól felébredek, amikor kell. Van egy ébresztőórám, de alig használom. De hébe-hóba *ez is megesik velem. Felriadok az éjjel közepén, és nem tudok többé elaludni.*

Addig írom az asztalnál a levelet magának, míg csak el nem álmosodom. Talán közben alhatnékom is támad. Épp ezért magam sem tudhatom, hosszúra nyúlik-e ez a levél, vagy esetleg éppen hogy kurtára sikeredik. Szóval, kizárólag ebben az esetben, fogalmam sincs, mikor fogom befejezni.

Na, szóval: az emberek többsége úgy él és gondolkodik itt ezen a földön, hogy az emberi élet és a világ – alapjában véve, kevés kivételtől eltekintve – racionális és logikus (vagy annak illene lennie). Erre a gondolatra juttattak a körülöttem lévő emberekkel folytatott beszélgetések. Történjen akármi az országgal vagy akár az egyénnel, ők ilyeneket mondanak:

– Hát bizony, emez így van, mivel amaz amúgy…

Legtöbb esetben pedig meggyőzve a tényektől így:

– Na, persze. Csakugyan…

Én azonban nem értem, mikor azt hallom:

– Emez így, ennélfogva amaz úgy…

Olyan ez, mint mikor egy csészében tojásfehérjét teszek a mikroba, megnyomom a gombot, egy idő múlva csenget, én meg kivehetem a fehérjét: addigra pikk-pakk megalvadt, így készül a pohárban főtt tojás, benne zöldségekkel, ez a csavanmusi. Nem kell semmiféle magyarázat, egyszerre csak készen van. Vagyis azt, hogy a gombnyomás és a csengetés között mi történik, nem is lehet látni, mert a csésze le van fedve. Lehet az is, hogy odabent először mondjuk, spagetti gratánná változott, majd utána alakult megint csavanmusivá. Hogyha egyszer bekészítettük a hozzávalót a csészébe és befedjük, bekapcsoljuk a mikrót, nekünk édes mindegy, csak az érdekel bennünket, hogy a végeredmény az legyen, amit elvárunk. Én meg azt gondolom, hogy mindezt nem lehet egy puszta bekapcsolással elintézni. Nekem kicsit megnyugtatóbb volna, hogyha csavanmusihozzávalót tennék be, és a csengetés után spagetti gratán is kijöhetne belőle. Legalábbis nem tudna zavarba hozni, mert hiszen a valóság bizonyos értelemben ilyeneket szokott produkálni. Miért ezt tartom én valóságnak? A folyamatot szavakkal bajos leírni, de például jól végiggondolva mindazt, amin én eddig keresztülmentem, arra kell jutnom, hogy nem nagyon léteznek „egyértelmű" dolgok. Először is rejtély, hogyan születhettem én meg egy levelibékához hasonlóan unalmas házaspár gyermekeként. Nagy-nagy talány. Hogy miért az? Talán nem szép tőlem, hogy ezt mondom, de hozzájuk képest én még épkézláb *ember vagyok. Még inkább, mint ők ketten együttvéve. Nem vagyok beképzelt, ez egyszerűen tény. Nem*

vagyok különb a szüleimnél, de legalábbis embernek értelmesebb. Ha egyszer találkozik velük Kurbli úr, biztos megérti majd. Ők azt hiszik, hogy a világ – akárcsak egy luxuslakás szobáinak beosztása – teljesen megmagyarázható. Tehát végül majd minden jóra fordul, feltéve, ha elejétől végig következetesek vagyunk. Ha én nem vagyok az, ők összezavarodnak, elszomorodnak vagy dühbe gurulnak.

Miért jöttem én ezektől a világra, miért ők neveltek engem, és miért nem lett belőlem mégsem hozzájuk hasonló ostoba, zöld, levelibéka nőstény? Ősidőktől fogva állandóan ez járt az eszemben, de nincs rá magyarázat. Érzem, hogy megvan ennek a maga oka, csak nem tudok rájönni. Sok egyéb is bőven van olyan, aminek nem tudok a végére járni. Például az, hogy miért utál engem annyira a környezetem? Meg ilyesmi. Nem nagyon tettem én semmi rosszat. Egészen egyszerű, normális életet éltem. Mégis egy napon ráébredtem arra, hogy senki sem szeret, és ez számomra tényleg teljességgel érthetetlen volt. Elvesztettem a kapcsolataimat, ez vezetett az elszigeteltség felé, ezt követően pedig jöttek mindenfélék. Például megismerkedtem a motoros fiúval, és megtörtént az az értelmetlen baleset. Emlékezetem szerint, vagyis, ahogy a fejemben a dolgok következnek, én nem tudom azt mondani, hogy „emez így volt, ennélfogva amaz úgy lett…" Amikor megcsendül a mikró csengője és leveszem a fedőt, olyasmi les ki onnan, amit még sohasem láttam azelőtt.

Nem értettem semmit, kimaradtam az iskolából, és otthon henteregtem. Ekkor ismertem meg Kurbli urat. Jaj, előbb még bedolgoztam a parókafelmérésbe. De mi közöm volt nekem éppen a parókákhoz, ez is az egyik rejtély. Már sehogy sem tudok visszaemlékezni rá. Biztos a baleset idején beütöttem a fejemet, és megrendült a velő az agyamban, vagy lehet, hogy akkora pszichés sokk ért, hogy attól az emlékek elrejtőznek valahová. Úgy, mint ahogy a mókus néha

lukat ás, eldugja a magot, de később maga is elfelejti, hol a rejtekhely. (Látott már ilyet Kurbli úr? Én igen. Gyerekkoromban ki is nevettem, milyen hülye is a mókus. Nem tudtam, hogy egyszer majd én is így járok.)

Szóval, a felmérésen kaptam munkát, és az volt a sorsomban megírva, hogy megkedvelem a parókákat. Ez sem kapcsolódik logikusan sehová. Miért éppen paróka, miért nem fuszekli *vagy óriás* fakanál*? Akkor nem dolgoznék itt ebben a gyárban, igaz? Ha nem okozok egy olyan ostoba balesetet, akkor azon a nyáron nem találkozunk Kurbli úrral, nem kezd érdeklődni a Mijavaki-ház kútja iránt, következésképp nem jelenik meg az arcán a folt, és nem keveredik kétes üzelmekbe… azt hiszem. Ha mindezt jól meggondolom, vajon hol lehet ebben a világban következetesség?*

Vagy talán az emberfajtától függ: van, akinek a világ következetes, mint a csavanmusi, megint másokhoz a spagetti gratán áll közel, vagyis az „ahogy esik, úgy puffan" világnézet. Én nem is tudom. De azt sejtem, hogy levelibéka szüleim, ha történetesen csavanmusinak valót készítenek a mikróba és a csengetésre spagetti gratán jön elő, azt mondják maguknak:

– Biztosan eltévesztettük, valójában spagetti gratánnak valót raktunk bele.

A másik lehetőség, hogy kiveszik az ételt, és lelkesen rábeszélik magukat:

– Ez ugyan látszatra spagetti gratán, de valójában csavanmusi.

Ha pedig türelmesen, kedvesen felvilágosítom őket:

– Megesik az néha, hogy csavanmusinak valót teszünk be a mikróba, az csenget egy picit, majd előjön a spagetti gratán…

Egyáltalán nem hisznek nekem, sőt ellenkezőleg: dühbe gurulnak tőle. Érti ezt, Kurbli úr?

*

Régebbi levelemben írtam, hogy egyszer majd beszéljük meg Kurbli úr anyajegyének a dolgát. Vagyis azt, hogy miért csókoltam meg azt a foltot egykor. Talán a legelső levelemben hozhattam szóba. Emlékszik? Nos, mióta a múlt nyáron elbúcsúztam Kurbli úrtól, újból végiggondoltam a dolgot, mint mikor a macska lesi az esőt és ez-az megfordulhat a fejében. Mi a csuda is történhetett akkor? *Őszintén szólva, úgy látszik, nem tudnám megmagyarázni. Lehet, hogy egyszer majd sikerül, jóval később, tíz-húsz év múlva, ha alkalom adódik rá, én pedig felnőtt és okos ember leszek: „Nos, tehát." Úgy érzem azonban, hogy sajnos ma még nem rendelkezem a kielégítő megfogalmazáshoz szükséges képzettséggel és gondolkodásmóddal.*

Egyet azonban mondhatok: én jobban kedveltem a makulátlan Kurbli urat. De mégsem, hiszen Kurbli úr nem gondolt arra, hogy szándékosan anyajegyet szerezzen az arcára, tehát igazságtalanság lenne hibáztatni érte. Vagyis nekem Kurbli úr anyajegy nélkül is elég volt… *talán inkább így mondhatnám… Csak ebben vagyok biztos, de ettől még nem tudom, mi is az.*

Szóval, Kurbli úr, én így gondolom: az a folt talán valami igen fontos dolgot adott, de valamitől meg is kellett fosztania magát. Hoci-nesze alapon, valamit valamiért. Ha mindenki így fosztogatná Kurbli urat, a végén elkopna, semmi sem maradna belőle. Mit is akarok mondani valójában: szóval, ha nem járt volna így Kurbli úr, én bizony egyáltalán nem bánnám. Tulajdonképpen az is abból a csókból indult ki, hogy én itt piszmogok ezekkel a parókákkal. Hát talán nem amiatt döntöttem el, hogy elmegyek, lehetőleg minél távolabbra Kurbli úrtól? Lehet, hogy

megsértettem ezzel, de ez tény és való. Viszont ennek köszönhetem, hogy megtaláltam itt a helyemet. Épp ezért, ebben az értelemben hálásnak kell lennem. Bizonyos értelemben *köszönettel tartozom Kurbli úrnak, bár ez talán nem hangzik túl kellemesen.*

*

Ezzel – érzésem szerint – nagyjából leírtam azt, amit Kurbli úrnak el kellett mondanom. Mindjárt hajnali négy. Fél nyolcig, amikor kelni kell, van még bő három órám az alvásra, ha most rögtön lefekszem. Egyelőre hát itt be is fejezem a levelemet. Szajónara, Kurbli úr, kívánjon nekem szép álmokat.

20

Föld alatti útvesztő
–
Fahéj kétszárnyú ajtaja

– Azt ugyan nem tudni, hogy ki használja, de van ott azon a *rezidencián* egy számítógép, ugyebár, tisztelt Okada úr? – kérdezte tőlem Usikava este kilenckor, telefonon át. A konyhaasztalnál ülve hallgattam.

– Van – válaszoltam kurtán.

Usikava az orrát szívogatva folytatta:

– Mondjuk, hogy egy kicsit utánanéztem, és ezt én is megtudtam. Nos, nem akarok én ezzel semmi különösebbet, nem csoda, ha tartanak ott ilyet, elvégre kell ez ma már a rendes munkához.

Szóval, kedves Okada úr, hogy rövidre fogjam a szót, bizonyos okokból kifolyólag arra gondoltam, mi lenne, ha ezen a készüléken keresztül mindenféle üzeneteket tudnánk váltani Okada úrral? Utánanéztem, de beláttam, hogy nem is olyan egyszerű ez nekem. Nem olyan, mint egy szimpla telefonos kapcsolás. Ráadásul úgy van beállítva, hogy ha nem kopogom

be a jelszót, nem enged be. Anélkül az ajtó csukva marad és meg sem moccan. Ezzel aztán jól megjártam.

Csak hallgattam, amit mond.

– Igazán zavarba hozna engem, ha rosszul értelmezné, netán félreértene, eszembe sincs a számítógépet feltörni vagy abban kárt tenni, összegányolni, hiszen ha még a levelezési célból történő belépést is ilyen konokul védi, az sem lenne egyszerű, ha történetesen kedvünk szottyanna adatokat kiszedni a rendszerből. Én csak Kumiko asszony és Okada úr között szeretnék létrehozni egy beszélgetést. Hiszen a múltkor ezt megígértem, igaz? Vagyis, igyekszem valahogyan összehozni magukat, hogy közvetlenül szót válthassanak egymással. Már elég sok idő telt el azóta, hogy az asszony eljött hazulról, és nem jó így félbeszerbe hagyni a dolgokat. Okada úr élete is rossz irányt vehet, ha ezt az állapotot hagyjuk elfajulni. Történt, ami történt, fontos, hogy az emberek szemtől szemben feltárják egymás előtt, mi van a szívükben, mert ha nem, abból mindenképpen csak félreértések támadhatnak. Ha pedig nem értik egymást, attól boldogtalanok lesznek… így érveltem én Kumiko asszonynak, rábeszélés céljából.

Ám Kumiko asszony sehogy sem akart rábólintani. Nem áll szándékában Okada úrral közvetlen módon elbeszélgetni. A személyes találkozást kizártnak tartja, telefonon meg nem lehet szót váltani, azt mondja. Mert úgy tűnik, *telefonálni is utál*. Jaj, már én sem tudtam mit kezdeni vele. Hiába törtem magam, nem sikerült döntését megmásítani, olyan kemény volt az, mint a kőszikla, melyen már moha is terem.

Usikava megállt, hogy na, mit szólok hozzá, de persze semmit sem szóltam.

– De nem úgy van ám, hogy én erre csak annyit mondok, hogy: „igenis, értettem”, és azzal nem erőltetem a dolgot, feladom. Kapnék is őméltóságától! Legyen előttem szikla vagy gát, kapaszkodót kell találnom rajta a kiegyezéshez… hisz’ ez a mi munkánk. Megalkudni a helyzettel. Olyan hozzáállással, hogy ha nem tudok megvenni egy egész hűtőszekrényt, akkor veszek egy zacskó jeget. Na, és ekkor elkezdtem keményen törni a fejem, hiszen az ember gondol egyet, és még az én semmirekellő, sötét fejemben is megvillan valami, mint a felhők rései között a csillagfény. Ez az! A számítógép képernyőjén is lehet üzenetet váltani! Társalogni! A billentyűzettel mindenfélét meg lehet írni. Okada úrnak is megy ez, nem igaz?

*

A jogtanácsosi irodában használtam számítógépet, jogi eseteket, vizsgálatok eredményét, kérvényeket kellett gépbe vinni. A levelezőprogramot is ismertem, Kumikónak is szüksége lehetett rá a munkahelyén. A természetes eredetű táplálékokat népszerűsítő folyóirat kalóriatáblázatai, elemzései, receptek, mind számítógépen voltak.

*

– Namármost – folytatta Usikava –, ha az ottani gépen nem is, de az enyémen egész jó sebességgel lehet ide-oda izengetni. Kumiko asszony azt mondta nekem, hogy a számítógép képernyőjén hajlandó lenne kommunikálni Okada úrral. Révbe érünk: ily módon kölcsönösen összeköttetésbe kerülhetnek egymással. Gondolom, ez már közel áll a beszélgetéshez. Na, mit szólna hozzá? Javaslatommal igazán elmentem a kompromisszumok legvégső határáig. Ennyi telik ki a magamfajta mihaszna majomszabású embertől. Szóval, mit gondol erről, Okada úr? Lehet talán, hogy nem nyerte el a tetszését, pedig nekem

épp elég fejtörésembe került kieszelni. Pedig még eszem sincsen hozzá! El tudja képzelni, milyen fárasztó lehetett?

Hallgattam, közben átvettem a kagylót a bal kezembe.

– Halló, halló, Okada úr! Hall engem? – szólt a telefonba 1 Isikava nyugtalan hangon.

– Hallom.

– Siettem, hogy minél hamarabb elérjem. Amint megmondja a jelszót, rögtön összehozom a kapcsolatot Kumiko asszonnyal. Na, mit gondol, Okada úr?

– Van néhány gyakorlati probléma… – válaszoltam.

– Minémű lenne a probléma, ha megkérdezhetem? – érdeklődött Usikava.

– Először is nem tudhatom, hogy Kumikóval állok-e kapcsolatban vagy sem. A számítógép képernyőjén nem látni a másik arcát, nem hallani a hangot sem. Esetleg valaki más is ütögetheti a klaviatúrát helyette.

– Tényleg… – mondta az ember megértően –, erre nem is gondoltam eddig, de fennáll a lehetősége. Nem akarok hízeleg ni, de minden dologban helyénvaló a kétkedés. Kételkedem, te hát vagyok. És mit szólna ehhez? Feltehetne először is egy olyan kérdést a kapcsolat elején, melyre kizárólag a felesége tudhatja a választ. Ha a másik meg tud felelni rá, az csak Kumiko asszony lehet. Annyi évi együttlét után van egy-két dolog egy házaspár életében, melyről kettejükön kívül más nem tud, nem?

Értettem, mit akar mondani.

– Rendben van – válaszoltam –, csakhogy én nem tudom, mi is a jelszó. Én még hozzá sem nyúltam ahhoz a számítógéphez.

*

Szerecsendió szerint Fahéj azt a számítógépet minden részletében egyéni módon, a saját szükségletei szerint állította be. Az eredeti beállításokat felturbózta, bonyolult adatbázisokat kreált, és titkos jelszavakkal látta el őket. Sokat fáradozott azon, hogy mások számára lehetőleg minél hozzáférhetetlenebbé tegye. A háromdimenziós útvesztővé bonyolított rendszert keményen féken tartotta, és ez minden tekintetben az ő ellenőrzése alatt állt. A hálózat minden elemét a fejébe véste, ennek köszönhetően oda tudott ugorni egy rövidre zárt kapcsolással a billentyűzeten, ahová csak kedve tartotta. Aki (Fahéjon kívül gyakorlatilag mindenki) ezeket az infókat nem ismerte, az hónapokig bolyonghatott az útvesztőben, míg elérte a keresett adatot. Viszont útközben lépten-nyomon vészjelzők és kelepcék rejtőztek. Szerecsendiótól tudtam. A „rezidencia" számítógépe nem is volt olyan nagy. Nagyjából csak akkora, mint az akaszakai irodában lévő, de össze volt kötve az otthoni központtal, mellyel az információkat kölcsönösen ki lehetett cserélni. Abba viszont betápláltak minden vállalati titkos ügykezelési adatot kettejük üzleti kapcsolatairól, ott valószínűleg meg kellett lennie mindennek a kliensek adataitól kezdve a bonyolult kettős könyvelésig és nyilván még sok minden egyébnek. Azt hiszem, Fahéj túlságosan is beleélte magát a nagy titkolózásba. Mindig a saját kis szobájába behúzódva számítógépezett. Néha azonban úgy adódott, hogy az ajtó nyitva volt és egy-egy pillantást vethettem rá, kissé rossz lelkiismerettel. Mégiscsak kilestem őt bizalmas munkája közben. Úgy láttam, hogy annyira elmerült a programokban, hogy valósággal összenőtt a számítógépével.

Ahogy csépelte a billentyűket, aztán leolvasta a képernyőt, olykor elégedetlenül legörbült a szája, máskor meg halvány mosoly suhant át rajta. Volt, mikor egyenként nyomta le a gombokat, máskor olyan vadul száguldozott az ujjaival, mintha egy Liszt-etűdöt aprítana zongorán. A gép, mint szótlan társalkodó, képernyőjének látványosságain keresztül egy másik világba vezette el őt, melyben otthonos volt, és komolyan oda is figyelt a közléseire. Nem tudtam másra gondolni, mint hogy a valóság számára nem idefent, hanem talán inkább odalent, az alvilági labirintusban létezik. Lehet, hogy Fahéj ott ékesszólóan beszél, talán sírni és nevetni is képes.

*

– Tőlem nem lehet bejelentkezni az ottani számítógépbe? – kérdeztem Usikavát. – Akkor nem szükséges tudni a jelszót.

– Hiába – válaszolta –, onnan ugyan bejön a jel, de az itteni üzenet nem jut el a másik gépig. A gond a *szezám, tárul* jelszóval van. Anélkül semmire sem megyünk. Bármilyen hízelgő hangon szól is a farkas, nem nyitnak neki ajtót. Hiába a kopogtatás: „én vagyok, nyuszi barátod”, ha nincs meg a titkos jelszó, rövid úton elsöpörnek a kapu elől, mely zárva marad, mint egy erényöv.

Usikava a telefon túloldalán rápörcintett egy cigarettára. Lelki szemem előtt megjelent ápolatlan, összevissza fogsorával éktelenkedő szája.

– A jelszó háromtagú – folytatta. – Vagy az ábécé betűiből áll, vagy számokból, de az is lehet, hogy a kettő kombinációjából. Amikor a jelzés előjön, tíz másodperc alatt be kell táplálni. Három sikertelen próbálkozás után minden leáll és megszólal a riasztás. Nem valami sípolás, hanem jelzés, hogy farkas jár a ker-

tek alatt. Jól ki van találva, igaz? Huszonhat betű és a tíz szám variációi gyakorlatilag közel végtelen számú variációt hoznak létre. Aki nem tudja, annak beletörik a bicskája.

Egy darabig gondolkoztam a szavain.

– Nem tudja, mitévő legyen, igaz, Okada úr? – hallottam Usikavát a telefonkagylóból.

*

Másnap délután, miután Fahéj beültette a „vendéget” a *Mercedes*be és elhajtott vele, bementem a kis szobába, leültem az asztalához, és bekapcsoltam a számítógépet. A képernyő kékes fényt árasztott, és megjelent rajta egy felirat:

Az indításhoz jelszó szükséges, kérjük, tíz másodpercen belül táplálja be.

Beírtam az előre kigondolt három betűt:

zoo

Nem nyílt meg, csak vészjelzést hallatott.

Nem regisztrált jelszó. Kérjük a helyes jelszót tíz másodpercen belül.

Visszaszámlálás kezdődött. Ugyanazt megismételtem, nagybetűre váltva.

ZOO

Nemleges választ kaptam.

Nem regisztrált jelszó. Kérjük a helyes jelszót tíz másodpercen belül. Amennyiben ez a kísérlet is sikertelen, a számítógép automatikusan kikapcsol.

Megint kezdődik a visszaszámlálás. Tíz másodperc van hátra. Megpróbálom nagy kezdőbetűvel. Ez volt az utolsó szalmaszál.

Zoo

Derűsen hangzó hívójel volt a válasz.

A megadott jelszó helyes. Válasszon a következő menüpontok közül.

Meg is jelent a képernyőn a kínálat, visszafojtott lélegzettel figyeltem. Azután összeszedtem magam, legördítettem a kurzort a levelezéshez, és kiválasztottam a menüpontot. Ott állt előttem a képernyőn a lehetőség.

Válasszon a levelezési programok közül.

Kiválasztottam a kölcsönös kapcsolatot.

A megnyitáshoz jelszó szükséges. Kérjük a helyes jelszót tíz másodpercen belül.

Úgy látszik, ez nagyon fontos lehetett Fahéjnak, mert a gyakorlott hackerek behatolása ellen még egy megerősített korlátot állított. Ha a zárás ilyen fontos volt, a jelszó hasonlóképp fontos lehet. Begépeltem.

SUB

Nem nyílik.

Nem regisztrált jelszó. Kérjük a helyes jelszót tíz másodpercen belül.

Visszaszámlálás kezdődik: 10… 9… 8… Megpróbálom a/ előbb bevált módszert, csak a kezdőbetű lesz nagy.

Sub

Derűsen hangzó hívójel válaszolt.

A megadott jelszó helyes. Válasszon a következő menüpontok közül.

Összefont karral megpihenve nézem a képernyőt. Nem is rossz. Fahéj mindkét kapuszárnya kitárva. Egyáltalán nem rossz. Állatkert és tengeralattjáró. Kijelölöm a „hozzáférés törölve” pontot, és kilépek a funkcióból. Erre megjelenik egy felirat.

Amennyiben más utasitása nincs, a megközelítést automatikusan iktatjuk a megközelítések dossziéjában. Ha nincs szükség az iktatásra, jelölje meg a „no file” menüpontot.

Rákattintok, ahogy Usikava mondta.

A jelen operációs folyamat nem került rögzítésre.

A képernyő fénye csendben elhal. Letöröltem a homlokomról a verítéket. Az egeret pontosan visszatettem a helyére (még két centit sem mozdulhat el), és felálltam a kikapcsolt készülék elől.

21

Szerecsendió története

Akaszakai Szerecsendió hónapokon át mesélt nekem kora ifjúságáról. Végtelen hosszúra nyúlt, számtalan elágazásra tagozódott történet volt ez. Itt tehát én csak egészen leegyszerűsítve (ez sem lesz túl rövid) összegezve szeretném közreadni, de – őszintén szólva – egyáltalán nem vagyok biztos abban, hogy meg tudtam ragadni a lényeget. Legalább életének főbb eseményeit szeretném körvonalazni.

*

Úgy tértek vissza édesanyjával Mandzsúriából Japánba, hogy azon a néhány ékszeren kívül, amit magukon viseltek, semmilyen vagyonuk nem volt. Az anyai szülői házba kerültek, lokohamába. A család eredetileg egészen jól boldogult tajvaniakkal folytatott üzleteivel, de a hosszú háborús időszak alatt nagyrészt elvesztették ottani ügyfeleiket. Az apa, aki kezében tartotta a szálakat, szívbajban elhunyt, másodszülött fia pedig, aki nagy segítségére volt az üzletben, közvetlenül a háború befejezése előtt egy légitámadás áldozata lett. Az elsőszülött, egy tanárember, felhagyott a tanítással, hogy átvegye a családi vállalkozást, de eredendően nem volt üzleti vénája, így aztán nem sikerült új életet lehelnie az üzletbe. A tágas portán a szűkös

háború utáni időkben nem volt jó a kegyelemkenyéren élő rokonoknak. Anya és leánya mindig azon volt, hogy összehúzza, észrevétlenné tegye magát. Kevesebbet enni, mint mások, hamarabb felkelni mindenkinél, segíteni különféle házimunkák elvégzésében. Kislánykorában Szerecsendió a kesztyűtől a harisnyáig, még az alsóneműit is unokatestvéreitől örökölte – elnyűtten –, ceruzának is a csak mások által már eldobott kis csonkokat használta. Reggelre kelve összeszorult a szíve a gondolattól, hogy egy újabb nap kezdődik és tovább folytatódik a gyötrelem. Bármilyen szegénységben is, de szeretett volna kettesben élni anyjával, hogy ne kelljen folyton másokhoz alkalmazkodniuk. A mamának azonban nem állt szándékában elmenni onnan.

– Édesanyám régen tetterős, vidám asszony volt, de ahogy eljöttünk Mandzsúriából, olyan lett, mint egy üres kagylóhéj. Elhagyta az életereje – mesélte Szerecsendió. Nem tudta többé összeszedni magát. Egyebet sem tudott, mint emlegetni a letűnt régi szép időket. Szerecsendió tehát csakis magára hagyatkozhatott a továbbiakban.

Azt nem lehet mondani, hogy utált volna tanulni, de a középiskolás tananyag számára érdektelennek látszott. Sehogy sem tudta elgondolni, hogy ugyan mi haszna lehet abból, hogy évszámokat, angol nyelvtant vagy matematikai képleteket gyömöszölnek a fejébe. Arra vágyakozott, hogy gyakorlati ismereteket sajátítson el, melyeket azon mód megvalósíthat a valóságban is. Egészen távol állt osztálytársaitól, akik nyugodtan tudták élvezni gimnazistaéveiket.

Az igazat megvallva, abban az időben egyéb sem járt a fejében, csak a divat, az öltözködés. Ezzel kelt reggelente, ezzel tért nyugovóra a nap végén. Igaz, neki nem volt módja csinosan öl-

töznie, de szerzett valahonnan divatlapot, azt bújta újra meg újra. Megpróbált a látottakhoz hasonló terveket rajzolni, ha eszébe jutott valami jó ötlet, vázlatfüzetében rögzítette őket töméntelen mennyiségben. Maga sem tudta volna megmondani, vajon mi hajtja olyan ellenállhatatlanul a szép ruhák felé. Elmondta, hogy talán azért, mert igen szeretett matatni anyja szép ruhái között, annak idején, Mandzsúriában, mert az édesanyja kedvét lelte a választékos öltözködésben. Valósággal kidőlt a szekrényből a sok kosztüm meg kimonó. Kislánya, hacsak lehette, szívesen kiteregette, nézegette őket, simogatta az anyagukat. Menekülésükkor nagyrészt ottmaradtak ezek a holmik, csak keveset tudtak megmenteni ebből a gazdag ruhatárból és amit zsákba gyömöszölve hazavittek, az hamar elkelt az ínséges időkben – ennivalóért cserébe. Ilyenkor a mama mélyet sóhajtva teregette szét a soron következő, kótyavetyére ítélt darabot.

– A ruhák tervezgetése titkos kisajtó volt nekem, ha kinyitottam, feltárult előttem az a világ, mely csak az enyém. Ahol a képzelet volt minden. Ha az ember beleéli magát a saját fantáziájába, csupán ezáltal is el tud rugaszkodni a valóságtól. Ami a legjobb az egészben, hogy mindez ingyen volt. A képzelet egy fityingbe se kerül. Hát nem nagyszerű?! Belül kigondolni, majd papírra vetni valami szép ruhát, ez nemcsak annyit jelentett nekem, hogy az álmaimba temetkezem a valóság elől, hanem az életem nélkülözhetetlen részévé vált. Olyan természetessé, mint az, hogy lélegzetet veszek. Úgy hittem, hogy ezzel többékevésbé mindenki ugyanígy van. Amikor megtudtam, hogy mások nem teszik, amit én, és eszük ágában sincs, hogy tegyék, így szóltam magamhoz:

– Bizonyos értelemben különbözöm a többiektől. Ennélfogva másképpen is kell élnem, mint ők.

Szerecsendió ekkor kimaradt a gimnáziumból, beiratkozott egy ruhaipari szakiskolába. Anyja hozzájárult költségeihez, annak árán, hogy ez felemésztette a kevéske megmaradt ékszerének néhány darabjáért kapott összeget. Két évig tanulta a leány az iskolában a szabás-varrás, ruhatervezés gyakorlati fortélyait. Kikerülve a szabóiskolából egy bérelt lakásban kezdte meg önálló, magányos életét. Bedolgozóként vállalt szabást, fazonigazítást, éjszaka felszolgált, miközben elvégzett még egy divattervező szakiskolát is. Utána egy luxusruházati vállalathoz került, és a rendelt ruhák osztályán egész jó pozícióba került.

Tehetségének eredetisége vitán felült állt. Nemcsak jó figurákat rajzolt, de meglátásaiban, elképzeléseiben is különbözött másoktól. Volt benne egy határozott elgondolás: „ezt így meg így akarom csinálni". Nem utánzás volt, hanem belülről, magától jött a napvilágra. Ezután a legapróbb részletekig kidogozta elgondolását, olyan szívóssággal járt a dolgok végére, mint ahogy a lazac az ár ellen úszva is feljut a folyók eredetéhez. Úgyszólván alvás, pihenés nélkül tudott dolgozni. Szerette is a munkát, és állandóan arra gondolt, hogy hamar élvonalbeli tervező lesz belőle. Eszébe sem jutott, hogy elmenjen szórakozni valahová, azt sem tudta, hogyan kell azt.

Egy idő múlva a főnökei kezdték elismerni a munkáját, felfigyeltek terveinek elegáns és mesterkéletlen vonalvezetésére. A sokéves próbaidő lejárta után végre szabad kezet kapott egy kisebb részlegben. A vállalatnál példa nélkül állott az efféle kiválasztás.

Szerecsendió évről évre csak halmozta a sikereket, és előretört a szakmában. Kisvártatva tehetsége, lendületessége mát nemcsak a vállalaton belül, de másutt is felkeltette az érdeklődést iránta. A divattervezés zárt világ, ugyanakkor bizonyos te-

rületen tisztességes verseny folyik. A divattervező pozícióját az előrendelések mennyisége határozza meg. Ez pedig számszerűsíthető, tehát a siker vagy a kudarc szemmel láthatóvá, kézzelfoghatóvá lesz. Szerecsendió különösebben nem vetélkedett senkivel, de előmenetele iránt nem lehetett kétség.

Húszas éveinek végéig – nem nézve se jobbra, se balra – elmerült a munkájában. Ezalatt ugyan sok emberrel megismerkedett és sok férfi mutatott érdeklődést iránta, de kapcsolatai mind rövidnek és könnyű fajsúlyúaknak bizonyultak. Szerecsendiót sehogy sem tudta érdekelni a hús-vér ember. A feje mindig tele volt divattervekkel, melyek számára sokkal elevenebbek voltak, mint a valóságos emberi lények.

Ám huszonhét éves korában a szakma újévi összejövetelén megismerkedett egy különös külsejű fiatalemberrel. A férfi arca szabályos volt, de a haja borzas, összevissza állt, orra, arca meg olyan, mintha kőbaltával faragták volna. Inkább őrült szektahívőnek vagy vallásalapítónak látszott, mintsem női divattal foglalkozó divattervezőnek. Egy évvel fiatalabb lehetett, mint Szerecsendió, olyan sovány volt, mint a villanydrót, a szeme mélységesen mély, átható tekintetét, mely kellemetlenkedő módon támadó volt, a nőre szegezte. Szerecsendió saját magát látta visszatükröződni ezekben a szemekben. A férfi abban az időben egy felfelé igyekvő, de ismeretlen tervező volt, a két ember első ízben találkozott. Természetesen Szerecsendió már hallott némi szóbeszédet a férfiról. Azt tartották róla, hogy kétségtelenül tehetséges, de összeférhetetlen és arrogáns. Ráadásul lobbanékony természete miatt nem örvendett túl nagy közkedveltségnek.

– Hasonlítottunk egymásra – mondta az asszony –, mindketten odaát születtünk, ő a háború után Koreából került vissza

hajón, nincstelenül. Apja hivatásos japán katonatiszt volt, és a háború utáni időben meglehetősen szűkös körülmények között éltek. Gyermekkorában tífuszban meghalt az édesanyja, talán ezért kezdett a fiú érdeklődni a női ruhák iránt. Tehetséges volt, de olyan élhetetlen, hogy alig tudott szót érteni az emberekkel. Annak ellenére, hogy nők között kellett forgolódnia divattervezőként, mindig fülig vörösödött és zavarba jött a társaságukban. Szóval, olyanok voltunk mi ketten – állapította meg Szerecsendió –, mint a falkától elkóborolt állatok.

Egy év múlva, 1963-ban összeházasodtak. A rákövetkező évben (ekkor rendezték Tokióban az olimpiai játékokat) jött világra a fiuk, Fahéj. *Ugyan már, tényleg Fahéjnak nevezték volna?* Megszületése után az asszony odavette magukhoz az édesanyját, gyereket gondozni. Szerecsendiónak látástól vakulásig keményen kellett dolgoznia, nem ért rá a fiúcskával bajlódni. Ezért a gyereket jószerivel a nagyanyja nevelte föl.

*

Szerecsendió valójában nem is tudja, valóban szerette-e a férjét úgy, mint férfit. Nem volt az értékrendjében olyasmi, melyhez viszonyítva meg tudta volna ezt ítélni. A férj is valahogy így volt ezzel. Úgy látszik, csak a vak véletlen hozta össze őket, valamint a divattervezés iránti odaadó, közös lelkesedés. Ennek ellenére a házasság első évtizede mindkét fél számára gyümölcsözőnek bizonyult. Házasságkötésük után otthagyták a vállalatot, ahol dolgoztak, és önálló, közös stúdiót nyitottak. A divatos Aojama városrészben, egy mellékutca kis, nyugati fekvésű szobájában volt apró, szellőzetlen irodájuk, nem volt légkondicionálás, még a ceruza is kicsúszott olykor a kezükből. Természetesen a vállalkozás a kezdetekben nem éppen jó széllel, nem túlságosan duzzadó vitorlákkal haladt előre. Megdöbbentően

rossz gyakorlati érzékük miatt könnyűszerrel becsaphatták őket, nem ismerték eléggé a szakma szokásait, nem jutottak elegendő megrendeléshez, olykor meglepően primitív hibákat is elkövettek, nem tudtak belezökkenni a rendes kerékvágásba. Volt úgy, hogy az adósságok szorításából nem tudtak volna másképp kibontakozni, mint hogy egy éjszaka titokban megszöknek a hitelezők elől. Váratlanul hozta meg az áttörést az, hogy Szerecsendió talált egy tehetős menedzsert, aki szilárdan hitt kettejük tehetségében. Úgy fejlődött ezután a vállalkozás, hogy a kezdeti bizonytalanság és a sok melléfogás már hihetetlennek tűnt. Egy év alatt megsokszorozódott a forgalmuk, és a semmiből létrehozott üzlet csodával határos módon aratta sikereit. Alkalmazottakat vettek föl, kiköltöztek a főútvonalra, boltokat nyitottak a Ginzán, Sindzsukuban és Aojamában. A média felkapta kettejük üzleti lógóját, így a márka széles körben ismertté vált.

*

A vállalat növekedésével megváltozott kettejük között a munkamegosztás. A divattervezés egyfajta műalkotást hoz létre, de eltérően a szobrászattól vagy a regényírástól, üzlet is, melyből igen sok embernek származik haszna, avagy ráfizetése. Nem úgy megy az, hogy hátrahúzódva a maga tetszése szerint foglalkozik vele az ember. El kell vállalni az „arc” szerepét is a külvilág felé. Ennek a jelentősége az üzleti forgalommal együtt egyre növekszik. Rendezvényeken, divatbemutatókon kell fellépni, beszédet mondani, csevegni, a médiának interjúkat adni. Szerecsendiónak sehogy sem akaródzott ilyen szerepet játszani, ennélfogva a férjnek kellett megjelennie a nyilvánosság előtt, aki éppúgy nem volt társasági ember, mint ő, és bizony eleinte sokat kínlódott a feladattal. De hát mit tehetett volna, mennie

kellett. Nem tudott ő ismeretlen emberekkel társalogni, és gyakran tért haza teljesen kikészülve ilyen alkalmak után. Ám fél év elteltével, miközben folyamatosan ezt kellett csinálnia, hirtelen rájött, hogy már nem is szenved tőle annyira, mint kezdetben. Még mindig nem ment neki a csevegés, de szaggatott, lassú beszéde – nem úgy, mint fiatalabb korában – elbűvölte hallgatóit. Kurta-furcsa válaszait, melyek úgy hangzottak, mintha megorrolt volna valakire (és tulajdonképpen gátlásosságából eredtek) nem suta beképzeltségnek, hanem jópofaságnak, művészallűrnek tartották Egy idő múlva a férfi úgy belejött, mint kiskutya az ugatásba, és még élvezni is kezdte a helyzetet. Egyszer csak korunk hősévé nőtte ki magát.

– Talán még maga is hallott róla, nem? Pedig igazán híres ember lett belőle – mondta Szerecsendió. – Ezzel szemben az volt a helyzet, hogy a tervezői munka kétharmada az én vállamat nyomta, nekem kellett a munka oroszlánrészét elvégeznem Ami a férfi merész, eredeti elképzeléseit illeti, azoknak nem volt szűkében, termékként eleve pályára állította volna mindet, a hozzá való ötleteket pedig a szükségen felül ontotta magából, de a részletek kitöltése, megformálása már az én feladatom volt. Hiába változott meg a vállalkozásunk nagyságrendje, külső tervezőt nem alkalmaztunk. A segítők száma gyarapodott, de a lényegi munkát mi csináltuk. Nem törekedtünk arra, hogy előbbre kerüljünk a rangsorban, egyszerűen csak jó ruhákat akartunk csinálni. Egyáltalán nem volt nálunk piackutatás, nem számítottuk ki az ideális költségfelhasználást, nem értekeztünk folyton. Megvolt az elképzelésünk, és akkor azt – amilyen jó anyagból csak lehetett, bármekkora időráfordítással – meg is csináltuk. Ami másoknál két mozdulattal készen volt, az nálunk négyet vett igénybe, amihez egyébként három métert használtak, ahhoz mi négyet. Szigorúan ellenőriztük a termé-

keket, és csak a tökéletest adtuk ki a kezünkből. Mindent kidobtunk, ami az eladásból visszamaradt. Az áraink persze viszonylag magasak voltak. Eleinte a szakmában a többiek hülyének is néztek bennünket, mondván, hogy ez így nem fog menni. Mégis a ruháink a korszak emblematikus darabjai lettek, olyanok, mint Peter Max, Woodstock, Twiggy vagy az *Easy Rider*. Akkoriban igazi passzió volt a divattervezés. A vevőink a legmerészebb elképzeléseinket is elfogadták. Mintha szárnyunk nőtt volna, bárhová elrepülhettünk.

*

Ám miközben a munka jól ment, a házaspár egyre jobban elidegenedett egymástól. Az asszony ráébredt, hogy hiába dolgoznak együtt, a férje szíve, gondolata egészen másutt jár. A férfi szeméből eltűnt az a sóvárgás, ami régen csillogott benne. Már nem nagyon mutatta heves természetét, mellyel a neki nem tetsző dolgokat egykor félresöpörte az útjából. Sokszor előfordult, hogy szórakozott töprengésbe merült és gondolatai valahol messzire kalandoztak. A házaspár között a munkán kívül másról nem esett szó. Sokszor már nem is jártak haza. Szerecsendió sejtette, hogy férjének van néhány kiruccanása, de nem bánkódott rajta különösebben. Már régóta nem volt közöttük testi kapcsolat (valószínűleg az asszony miatt, aki nem igényelte), és így Szerecsendió elnézte, hogy a férfi másutt kereste a szerelmet.

*

A férfit 1975 végén gyilkolták meg. Szerecsendió ekkor negyven, a gyerek tizenegy éves volt. A férfit összekaszabolva találták egy akaszakai szállodai szobában. A szobalány délelőtt tizenegykor nyitott be, hogy takarítson, ő fedezte fel a hullát. A fürdőszobát valósággal elöntötte a vér, úgyszólván egy csepp

sem maradt a teljesen kivérzett tetemben. Azonkívül eltűnt belőle a szív, a gyomor, a máj, a két vese és a hasnyálmirigy úgyszintén. Úgy látszott, hogy aki a férfit meggyilkolta, kivágta belőle ezeket a szerveket és valami nejlonszatyorban vagy miben elhurcolta onnan. A fej, a törzsről leválasztva, a vécédeszkáról nézett szembe a belépőkkel. Az arc összeszabdalva. Az elkövető valószínűleg először levágta áldozata fejét, összekaszabolta, majd a testből begyűjtötte a szerveket.

Ehhez azonban nagyon éles pengére és megfelelő szakértelemre van szükség. A bordákból például jó néhányat el kell fűrészelni. Időigényes és sok vérrel jár. Miért kellett szántszándékkal ennyit vesződni, ennyi időt pazarolni erre? Az ok ismeretlen maradt.

A portás emlékezett rá, hogy az áldozat egy nővel jelentkezett be a szállodába előző éjszaka, tizenegy tájban. Szobájuk a tizenkettedik emeleten volt. A nagy év végi forgalomban a szállodai ügyeletes portás csak azt tudta felidézni, hogy a esi nos, harminc év körüli nőnek piros kabátja volt és nem volt túl magas. Mindössze ennyit. Hozzátette még, hogy a lánynál csak egy kis pénztárca volt. Az ágyon talált nyomok nemi aktusra utaltak, az onnan begyűjtött néhány szál fanszőr, valamint a fehérjenyomok a férfitől származtak. A szoba tele volt mindenféle ujjlenyomattal, de túl sok volt belőlük ahhoz, hogy valamire is jussanak a vizsgálatukkal. A férfi bőrtáskájában csupán egy váltás fehérnemű, piperecikkek és egy dosszié volt, munkával kapcsolatos iratokkal, meg egy képes újság. A pénztárcájában valamivel több mint százezer jen maradt, meg a hitelkártyája, de nem találták a noteszét, melynek pedig ott kellett volna lennie. A szobában nem találtak dulakodásra utaló nyomot.

A rendőrség az áldozat baráti körét is felderítette, de nem volt köztük senki, akire illett volna a portás által adott személy leírás. Három-négy nő neve ugyan felmerült, de egyik sem volt a meggyilkolt haragosa, nem volt okuk féltékenykedni, és mindannyian szilárd alibivel rendelkeztek. Persze sorra vették azokat is, akik a szakmában nem szívlelték az elhunytat (természetes, hogy voltak ilyenek, hiszen ezek a körök nem éppen arról nevezetesek, hogy nagylelkű, barátságos hangulat uralkodott bennük), de hát azért annyira nem utálták, hogy gyilkos szándékot tápláltak volna iránta, ráadásul egyik sem tudott mesteri szinten bánni a bonckéssel. Ennek híján pedig nem lehet egy tetemből hat szervet kimetszeni.

Mivel jól ismert személyiségről volt szó, az újságok, folyóiratok felkapták és széles körben terjesztették a botrányízű hírt. A rendőrség azonban nem nagyon szerette volna kiteregetni a bestiális bűntett részleteit, ezért a szervek eltulajdonításának hírét nem adta közre. Mondják, hogy ennek érdekében a hírnevére kényes szálló is nyomást gyakorolt rájuk. Annyi került csak ki az esetről, hogy egy hotelszobában egyszerűen csak leszúrtak valakit. Persze megindult a szóbeszéd bizonyos „szokatlan dolgokról”, de végül abbamaradt ez is. A rendőrség nagy erőkkel nyomozott, eredménytelenül, még a bűntény indítékát sem sikerült felderíteni.

– Az a szoba a mai napig is úgy maradt, lezárva – mondta Szerecsendió.

*

A férje halála után mindent, ahogy volt, a vállalatot, az üzleteket, az áruvédjegyet eladta az asszony egy nagy divatcégnek. Meg sem nézte az ügyvéd előterjesztett átadási szerződésén az összeget, egy szó nélkül aláírta és rányomta a pecsétet.

A vállalkozás kiárusítása után Szerecsendió észrevette, hogy a divattervezés iránti lelkesedés kiveszett belőle. A heves vágy forrása, mely egykor olyan fontos volt számára, teljesen kiapadt. Nagy ritkán jött egy-egy rendelés, melyet a asszony mint élvonalbeli profi teljesített, de nem lelte benne örömét. Olyan volt, mintha ízetlen ételt enne. *Ezek* kizsigereltek engem, gondolta magában. Azokon kívül, akik ismerve erejét, eredeti tehetségét, méltányolták legendás személyét és továbbra is rendeltek nála, mások újabb megbízásait egyáltalán nem fogadta el. Gazdasági szaktanácsadójára hallgatva a vállalat eladásából befolyt pénzt részvényekbe és ingatlanokba fektette. A konjunktúrának köszönhetően vagyona így is csak egyre gyarapodott.

A vállalat eladása után nem sokkal édesanyja szívelégtelenségben elhunyt. Egy forró augusztusi napon a mama a bejárat körül locsolgatta a virágokat, amikor hirtelen csak ennyit mondott: „Rosszul érzem magam."

Ágyba feküdt, hörögni kezdett, majd azonmód meg is halt. Így aztán Szerecsendió és Fahéj magukra maradtak. Több mint egy éven át az asszony úgyszólván ki sem mozdult otthonról, csak ült a pamlagon, nézte a kertet, és megpróbálta visszahozni azt, ami eddig annyira hiányzott az életéből: a csendet és nyugalmat. Volt, mikor még nem is evett és napi tíz órákat aludt. Fa héj, aki ekkor már a felső tagozatos korba lépett, elvégezte anyja helyett a házimunkát, és annak szüneteiben Mozart- és Haydn szonátákat játszott, valamint jó néhány nyelvet elsajátított.

Ám a semmittevésben, csendben eltöltött bő évet követő en Szerecsendió teljesen váratlanul megtudta, hogy birtokába került egy *bizonyos különleges képesség.* Egyáltalán nem emlékezett rá, honnan eredt ez a különös erő. Úgy képzelte, hogy valószí-

nűleg ez lépett a ruhák iránti elveszett lelkesedés helyébe. Ez a képesség a divattervezést felváltva újból megélhetési nyújtott az asszonynak. Nem lehet mondani, hogy Szerecsendió nem éppen erről álmodott.

*

Az a bizonyos nagyáruház-tulajdonos asszony volt az első. Fiatal korában operaénekes, bölcs és életerővel teli nő volt. Még mielőtt Szerecsendió divattervezőként ismert lett volna, ő már felfedezte magának, és továbbra is rajta tartotta a szemét. Ha ő nem támogatja, a vállalkozás talán még korábban csődöt mondott volna. Ezért vállalta Szerecsendió, hogy az asszony egy szem lányának esküvőjére összeállítja anya és leánya öltözetét. Neki ez amúgy sem volt különösebben nehéz feladat.

Ám egyszer, amikor éppen a ruhákat vitte próbálni a nagyasszonynak, az teljesen váratlanul a fejéhez kapott mindkét kezével, majd elterült a földön. Szerecsendió megrémülve próbálta felemelni a földről, és anélkül, hogy tudta volna, ösztönösen a bal halántékra szorította a tenyerét. Ekkor érezte először, hogy *valami* van ott a keze alatt. Mintha egy zsákban lévő tárgyat érzett, tapintott volna a tenyerével.

Nem tudta, mitévő legyen, lehunyta hát a szemét, és igyekezett másra gondolni, amikor a hszincsiangi állatkert jelent meg előtte. Senki sem járt benne, ünnepnap lehetett. Ő is csak úgy jutott be – mint az állatkert orvosának lánya –, hogy külön engedélyt kapott rá. Valószínűleg ez volt életének legboldogabb időszaka. Vigyáztak rá, szerették, és minden olyan ígéretes volt. Ez volt az első kép, mely először megjelent lelki szemei előtt. A néptelen állatkert. Erezte a szagokat, látta a fények ragyogását, még az égen úszó felhők is egyenként megjelentek előtte. Az egyik ketrectől ment a másikig. Ősz volt, az égbolt hihetetlenül

magasan volt a feje fölött, Mandzsúria madarai rajokban keringtek egyik facsoporttól a másikig. Ez volt az ő igazi világa, melyet mindenféle értelemben, örökre elveszített. Nem tudni, mennyi idő telt el így, de egyszer csak a másik asszony felkelt és elnézést kért Szerecsendiótól, hogy megijesztette. Még zavart volt, de kínzó fejfájása már megszűnt. Néhány nap eltelte után egy elképesztően nagy összegű tiszteletdíj érkezett az elvégzett gyógyító munkáért cserébe Szerecsendió kezéhez.

Az eset után egy hónappal telefonált az áruház-tulajdonos nagyasszony. Mit szólna Szerecsendió, ebédelhetnének-e együtt? Az ebéd elköltése után meghívta a lakására.

– Szeretnék valamiről megbizonyosodni – mondta –, meg tenné, hogy ismét megérinti a fejemet úgy, mint a múltkor?

Semmi oka nem lett volna rá Szerecsendiónak, hogy megtagadja a kérést, rátette tehát a kezét az asszony fejére. Mellette ült, halántékára szorított tenyérrel, és megint képes volt ugyan azt a *valamit* érzékelni, mint előző alkalommal. Szerecsendió arra összpontosított, hogy most pontosabban megtudja, mi is az. *Élőlény volt.* Enyhe félelem fogta el erre a felfedezésre. Lehunyta a szemét, és a hszincsiangi állatkertre gondolt. Nem volt nehéz. Még örült is, hogy megint alkalma nyílik rá. Annak a történetnek a helyszínére került vissza, melyről Fahéjnak annyit mesélgetett. Tudata elhagyta a testi valóját, emlékei és történetei között kószált, majd visszajött. Szerecsendió arra tért magához, hogy a másik asszony szorongatja a kezét és hálálkodik neki. Nem kérdezett, és a nő sem magyarázott neki részletesebben semmit. Csak enyhe fáradtság fogta el, ugyanúgy, mint az előző alkalommal. Homlokán halványan kiütött a veríték. Búcsúzóul megint kapott volna egy pénzes borítékot, amit – udvariasan, de határozottan – elutasított. Nem volt ez neki munka, külön-

ben is, a múltkoriért jóval többet kapott, mint kellett volna. A nagyasszony nem erőltette.

Néhány hét múlva azonban összehozta Szerecsendiót egy másik nővel. Mélyen ülő szemű, szúrós tekintetű, alacsony, negyvenes asszony volt. Elegánsan öltözve, de ezüst jegygyűrűjén kívül nem viselt semmi más ékszert. Érezni lehetett rajta, hogy nem hétköznapi személyiség. Az áruházas nagyasszony előre kioktatta Szerecsendiót.

– Ő is ugyanazt szeretné, amit maga velem tett. Ne utasítsa vissza, kérem, és fogadja el a tiszteletdíjat, mert erre magának is, *nekünk* is szükségünk van.

Szerecsendió egy belső szobában, ahol csak ketten voltak, ugyanúgy a nő halántékára nyomta a tenyerét, mint előző alkalommal a másiknak. Itt azonban más volt az a *valami*, gyorsabb és erősebb volt a mocorgás. Szerecsendió lecsukott szemmel, visszafojtott lélegzettel próbálta visszafogni. Még erősebben koncentrált, és még határozottabb emlékképek merültek fel.

– Ezután, úgyszólván észre sem vettem, és ez lett a munkám mesélte Szerecsendió, aki megtudta, hogy valami nagy sodrásba került bele. Később a felnőtt Fahéj a segítségére sietett.

22

Az „Akasztottan-lak” rejtélye 2.

SZETAGAJA NEGYED NEVEZETESSÉGE: AZ „AKASZTOTTA-LAK” LÁTOGATÓI

Rejtőzködő politikus-árnyék, szenzációsan megszerkesztett csodakalap

Micsoda titkokat rejtegetnek ott?

[… folyóirat, november 21.]

Mint ahogy már október 7-i számunkban megírtuk, Szetagaja egyik csendes lakónegyedében található egy ház, melyet a környéken titokban csak „Akasztotta-lak” néven emlegetnek. Az ingatlan egykori tulajdonosainak többsége, mintha csak összebeszélt volna, különféle szerencsétlen körülmények összejátszása folytán, önkezűleg vetett véget életének.

(Az előző cikk részletezése elhagyva.)

Kutatásaink egyetlen világos tényt tudtak csak felderíteni, nevezetesen azt, hogy aki az ingatlan új tulajdonosának kilétét firtatja, az folyton áthatolhatatlanul kemény falakba ütközik, bármilyen úton is próbálkozik ezzel. A telken álló házat felépítő vállalat határozottan elzárkózott mindennemű tájékoztatástól. A telekvásárlást közvetítő cég jogilag teljesen rendezett körülményekkel bír, ott sem találni kifogásolnivalót. Az egész ügylet minden oldalról gondosan, ta-

lán túlságosan is körül van bástyázva. Nem lehet kizárni annak feltételezését, mely szerint különös körülmények következtében különös helyzet állt elő.

Még egy figyelemkeltő momentum: a telekvásárlást intéző közvetítő vállalat alapításakor jelentős szerepet játszott egy könyvviteli cég. Erről kiderítettük, hogy egy politikuskörökben jól ismert könyvvizsgáló intézet meghosszabbított keze, öt évvel ezelőtt hozták létre, jószerivel az említett befolyásos könyvvizsgáló cég áll mögötte, mely több hasonló kisebb irodát is működtet saját céljaira, és ha valami probléma adódik, úgy válik meg tőlük, mint gyík a farkától. Vádeljárást ugyan még nem indítottak ellene, de egy mértékadó lap politikai elemzőjének véleménye szerint „a neve felvetődött néhány politikai megvesztegetési üggyel kapcsolatban, ezért a vádhatóság nyilván rajta tartja a szemét". Ezen a szálon elindulva természetesen következtetni lehet arra, hogy az „Akasztotta-lak" új tulajdonosa és egy befolyásos politikus között kapcsolat feltételezhető. Az ingatlant körülvevő magas kerítés, a legmodernebb elektronikus biztonsági berendezések, a gondosan elrendezett közvetítő cég... mindennek a mikéntje még inkább megerősíti feltevésünket, miszerint egy politikus keze van a dologban.

A nagyon is alapos titokvédelem

Helyszíni stábunk figyelmét felkeltették a vizsgálat által feltártak, ennek megfelelően megfigyeléseket végeztek a telekre behajtó és onnan távozó fekete *Mercedes* mozgásáról. Felmérésük szerint tíz nap alatt huszonegy alkalommal hajtott az ingatlan területére az autó, vagyis a kocsi naponta kb. két alkalommal gurult be a telekre és ugyanannyiszor el is hagyta. Részint szabályos időközökben. Először reggel jelent meg, kilenckor, majd tízkor elhagyta a területet. A gépkocsivezető pedáns ember lehet, mert legfeljebb öt perc csúszás volt érzékelhető a két időponthoz képest. Ehhez a pontossághoz képest a többi látogatás időben meglehetős változatosságot mutat délután egy és három óra között. Előfordult, hogy a belépéshez képest alig időzött ott húsz percet, más alkalommal egy órát is eltöltött odabent.

Az említett tényekből az alábbi következtetéseket lehet levonni.

1. Az autó reggeli megjelenése és távozása azt jelenti, hogy valaki mintegy”munkába jár”. Mivel a kocsi ablakai mind a négy oldalon be vannak sötétítve, a „bejáró” személye nem azonosítható.

2. A napközben szabálytalan időközökben érkező kocsi arra utal, hogy vendégek érkezhetnek a helyszínre, akikhez alkalmazkodni kellett. Nem tudni, hogy a vendégek magányosan vagy csoportosan érkeztek-e.

3. Éjszaka nem történik a helyszínen semmi. Nem tudni, használja-e valaki lakhelyül a házat. Ezt a kerítésen kívülről nem lehet észlelni.

Még egy dolog vált egyértelművé: a fekete *Mercedes*en kívül más nem jár a telekre. Rajta kívül sem ember, sem jármű nem járt arra. Ez a józan ész szerint nem természetes. Aki ebben a házban lakik, nem jár ki vásárolni vagy sétálgatni. Ha valaki erre jár a fekete *Mercedes*ben, az nem mutatkozik, csak elmegy a dolga végeztével. Más szóval, *valamilyen okból az idejárók úgy döntöttek, hogy semmiképpen sem szeretnék magukat megmutatni*. Mi lenne ennek az oka? Miért tartanak mindent titokban, nem sajnálva a költséget és a fáradságot?

Röviden szólva, ennek a háznak csak egy bejárata van. Mögötte csak egy kis ösvényt találni, mely nem vezet sehová. Nem lehet másként hátulról megközelíteni, vagy kimenni onnan, csakis átvágva mások magánterületén. A helybeliek szerint ezt az ösvényt jelenleg senki nem használja. Emiatt ennek a teleknek sincs hátsó kiskapuja, mindenütt kerítés meredezik körülötte, akár egy várfal.

A megfigyelés tíz napja alatt ugyan újságos és reklámcédula osztogató ember is csengetett a rezidencia kapuján, de nem kaptak semmi választ, egy alkalommal sem nyitottak nekik ajtót. Úgy tűnik, hogyha van is odabent valaki, a megfigyelő rendszeren át veszi szemügyre a jelentkezőket, és nincs

szükség arra, hogy reagáljanak a megkeresésekre. Posta nem érkezett, csomagküldő szolgálat sem járt erre.

Ily módon nem maradt más hátra, mint a *Mercedes* nyomába szegődni a további tényfeltárás folyamán. Nem volt nehéz feladat követni a ragyogó luxuskocsit, mely lassan haladt át a városon, de csak egy elsővonalbeli hotel föld alatti parkolójáig sikerült követni Egyenruhás biztonsági őr volt a parkoló bejáratánál, és csak külön leges engedéllyel rendelkező kocsikat engedett be, tőlünk megtagadta a behajtás lehetőségét. Gyakran rendeznek a szállóban nemzetközi konferenciákat, és sok VIP vendég száll meg ott. Az ilyenkor szükséges biztonsági előírások, a magánszféra tiszteletben tartása miatt a többi vendég számára más parkolóhelyeket létesítettek, a VIP-területen kívül. Az ott szolgáló számos felvonót is elkülönítettéi, működésüket kívülről nem lehet megfigyelni. Olyan rendszert létesítettek, hogy a szállodába be- és kijelentkezni avatatlan tekintetektől elzárva lehessen. Ezt a VIP-szférát biztosították a *Mercedes* számára Egy kisebb lap kérdésére a szálloda igen óvatosan azt nyilatkozta, hogy ez a terület „normál”esetben speciális áron, bizonyos feltételei esetén olyan szigorúan lenyomozott testületek részére áll rendelkezésre, melyeknek megvannak ehhez a maguk különleges jogosítványai, de arról, hogy melyek ezek a bizonyos feltételek, jogosítványok arról már nem szólt a fáma.

Ebben a szállodában van egy vásárlóárkád, több kávézó, étterem, négy házasságkötő, három konferenciaterem, ahol éjjel-nappal azonosíthatatlan embertömegek nyüzsögnek, lehetetlen kideríteni a *Mercedes* tulajdonosának kilétét, hacsak nincs valakinek valami különleges felhatalmazása erre. Az autóból kiszálló személy a különfelvonóval akármelyik emeletre felmehet, és ott száll ki belőle, ahol akar, hogy elvegyüljön a többiek között. Mindebből jól érthető, milyen körültekintően megszervezett titoktartás övezi az ügyet, és sejthető, mekkora elképesztő összegű pénz és politikai befolyás szükséges mindehhez. A szálloda nyilatkozatából is kitűnik, hogy a különleges VIP-parkolást lehetővé tevő terüle-

tek bérleti szerződéséhez egyáltalán nem könnyű hozzáférni. A széles körű biztonsági vizsgálathoz szükséges külföldi szervezetek hozzájárulása is, tehát nemzetközi politikai kapcsolatokat sejthetünk a háttérben. Tehát nem pénzkérdés, ugyanakkor mondanunk sem kell, hogy persze hatalmas summa is szükséges hozzá.

(A végéről elhagyva: feltételezhető, hogy a rezidenciát egy vallási szervezet birtokolja, bizonyos befolyásos politikussal a háttérben.)

23

A világ medúzáinak sokfélesége – Átváltozottak

Meghatározott időben leülök Fahéj számítógépe elé, és a kóddal belépek a levelezőprogramba. Betáplálom a számot, melyet Usikavától kaptam. Vagy öt perc, mire végül bejön a vonal. Megiszom az odakészített kávét, összeszedem magam. A kávé azonban ízetlen, és a lélegzetem is akadozik.

Kisvártatva létrejön a kapcsolat, és a képernyőn halkan megcsendülve megjelenik az engedély: lehet küldeni, fogadni az üzeneteket. R-beszélgetést kérek. Ezután maradéktalanul ki kell törölnöm a számítógépből a kapcsolatfelvétel adatait, nehogy Fahéj rájöjjön a dologra. (Nem nagyon hiszem, hogy sikerülni lóg, hiszen ez az *ő labirintusa,* és én hozzá képest csak egy kis zsenge betolakodó vagyok.)

Hosszabb idő telt el, mint gondoltam volna, de azután csak megjött az üzenet, hogy a hívott fél hajlandó fogadni az R-beszélgetést. Tokió föld alatti homályában kanyarog egy vezeték, valahol a végén pedig valószínűleg ott lehet Kumiko. Ugyanúgy a gép mellett ül, mint én, nézi a képernyőt, keze a billentyűzeten pihen. Mindebből én csupán a halkan zümmögő,

vibráló monitort látom. Az üzenetek mezejére beírom a magamban már számtalanszor megismételt szöveget, és kiválasztva az „Elküld” funkciót, rákattintok.

> Kérdeznék valamit, ami nem túl lényeges, de meg kell győződnöm arról, hogy valóban te vagy ott. Tehát a kérdés: még a házasságunk előtt, első találkozásunk alkalmával elmentünk a tengeri akváriumba. Szeretném, ha megírnád, mi ragadta meg ott leginkább a figyelmedet.

Miután a mondat vége is megvan, befejezem és elküldöm az üzenetet. Vételre kapcsolok. Rövid időeltolódás után jön a válasz. Elég rövid.

> Medúza. A világ különféle medúzái.↵

A válasz megjelenik a monitoron, alatta a kérdésemmel. Figyelmesen nézem a két szöveget. A *világ különféle medúzái.* Kétségtelen: ez Kumiko, de engem most éppenséggel kellemetlenül érint, hogy ott van, a maga valóságában. Mintha kivágták volna a testemből, *miért is kell nekünk ilyen módon értekezni egymással?* Ám ebben a helyzetben nem tehetek mást, mint hogy egy szerűen elfogadom ezt a tényt, úgy, ahogy van. Tovább kopogok a billentyűkön.

> Elsőnek egy jó hír. Az idén tavasszal a macska váratlanul hazatért. Lesoványodva, de épen, egészségesen, egy karcolás nélkül. Azóta nem megy sehová, nyugodtan megül itthon. Meg kellett volna beszélnem veled, de önkényesen nevet is adtam neki. Sügér

– mint a hal. Egész jól megvagyunk egymással kettesben. Ez volt a jó hír. Talán.↵

Egy darabig csend van. A gép késik ennyit, vagy Kumiko hallgat, nem tudom megállapítani.

> Örülök, hogy előkerült a macska. Aggódtam miatta.↵

Iszom egy korty kávét, hogy megnedvesítsem kiszáradt torkomat, majd nekifogok ismét az írásnak.

> A következő a rossz hir. A macska hazatalálását leszámítva, többnyire rossz híreim vannak. Először is vannak olyan rejtélyes dolgok, melyeknek sehogy sem találok a nyitjára.

Gondosan elolvasom, amit írtam, csak azután folytatom.

> Az egyik ilyen talány: hol lehetsz, egyáltalán mit keresel te ott? Miért vagy folyamatosan távol tőlem? Miért nem akarsz találkozni velem? Annyi minden van, amit csak négyszemközt beszélhetnénk meg! Te nem így gondolod?↵

Kumikónak persze időre van szüksége ahhoz, hogy erre válaszoljon. Elképzelem, ahogy ajkát beharapva nézi a billentyűket, majd elindul a keze, és a kurzor sebes mozgásba kezd a képernyőn.

> Erről mindent, de mindent leírtam a neked küldött levélben. Szeretném, ha végre

megértenéd azt a tényt, hogy én már semmilyen értelemben nem az vagyok, akinek te ismertél. Az ember mindenféle okból kifolyólag elváltozik, esetenként eltorzul és tönkremegy. Ezért nem szeretnék veled találkozni. Ezért nem akarok visszamenni hozzád.

Itt megáll a szöveg. A kurzor egy helyben villog, Kumiko keresgéli a szavakat. Tizenöt-húsz másodperce csak nézem, várom az új szavakat. *Esetenként eltorzul és tönkremegy?* (Mit akar ezzel mondani?)

> Ha lehetséges, felejts el engem minél hamarabb. Mindkettőnk számára ez a leginkább járható út. Hivatalosan elválunk, és te új életet kezdhetsz. Nem komoly kérdés az, hogy én most hol vagyok és mit csinálok. Mindennél lényegesebb, hogy – valamilyen okból – mi ketten már más-más világban, egymástól elzárva élünk. És ez most már visszavonhatatlan. Szeretném, ha megértenéd, még ez a fajta kapcsolat is olyan fájdalmas nekem, mintha a húsomba vágnának. Biztos el sem tudod képzelni.↵

Ezt többször is végigolvasom. A szöveg nem akadozik, hatásosan, szilárd meggyőződéssel van átitatva. Valószínűleg sokszor átgondolta már előzőleg, hogy milyen szavakat fog használni. Valahogy át kellene törnöm, meg kellene rendítenem ezt a keménynek látszó meggyőződésfalat. Vagy talán csak egy kicsit kikezdeni. Gépelek tovább.

> Egy kicsit homályos nekem, hogy mit akarsz mondani. Mit jelent az pontosan, hogy „tönkrementél”? Ez sehogy sem fér a fejembe.

Tönkremegy – mondjuk – a paradicsom vagy egy esernyő… azt értem, a zöldség megrohad, az esernyő váza eltörik, de azt már nem tudom felfogni, hogyan történik ez veled, valahogy nincs előttem. Valaki mással testi kapcsolatba léptél, ugye, ahogy a leveledben írtad: az „tett tönkre”? Nyilván megdöbbentő dolog ez nekem, de kicsit mégiscsak más, nem az, ami képes valakit tönkretenni.↵

Hosszú szünet. Elfog a bizonytalanság, hogy ezalatt Kumiko el is tűnik. De nem, ott sorakoztak a betűi előttem.

> Benne van ez is, de nem csak erről van szó.

Miután Kumiko ezt leírja, egy időre elnémul. Nagy figyelemmel keresgéli-válogatja a fiókból a szavakat.

> Ez csak az egyik nézet. Hosszabb idő kell ahhoz, hogy valami megromoljék. Ezt valahol, tőlem függetlenül, előre eldöntötte valaki, valahol egy sötét szoba mélyén. Amikor azonban veled találkoztam és összeházasodtunk, úgy látszott, hogy más, új lehetőség nyílik előttem. Azt gondoltam, ebben az irányban esetleg kiutat találok, de persze csak egyszerű érzékcsalódásnak bizonyult. Minderre figyelmeztető jelek is utaltak, ezért szerettem volna megtalálni az eltűnt macskánkat.

Néztem a mondatot, ahogy ott lebeg a képernyőn, de sehogy sem akar megjelenni az üzenet végét jelző „Enter”. Pedig át van állítva a gép az üzenetek küldéséről a fogadásra. Kumiko gondolkodik a folytatáson. Mi a csudát akar üzenni ez: *hosszabb idő*

kell ahhoz, hogy valami megromolják. Minden figyelmemet a képernyőre összpontosítom, de ott a szemmel nem látható, áthatolhatatlan fal. Ismét szaporodni kezdenek rajta a betűk.

> Amennyiben lehetséges, szeretném, ha a következőképpen gondolnál rám. Vegyük úgy, hogy gyógyíthatatlan betegség csúfította el a testemet vagy az arcomat. Természetesen ez csak egy hasonlat, a valóságban egyik sem torzult el. De a hasonlat igen közel esik a valósághoz. Épp ezért én nem szeretnék mutatkozni a szemed előtt. Természetesen ez is elég homályos célzás, de nagyjából leírja jelenlegi állapotomat, jóllehet tudom, hogy ettől még nem fogsz megérteni, ennyivel úgysem tudlak meggyőzni. Mégis, megbocsáss, de ennél többet most nem akarok mondani. Be kell érned ennyivel.↵

Gyógyíthatatlan betegség… Átállítom a gépet üzenetküldésre, és beírom:

> Ha azt akarod, hogy elégedjek meg ezzel a hasonlattal, hát jó, beérem ennyivel. Egyet azonban sehogy sem értek. Ha tegyük fel, „tönkrementél”, vagy akár „gyógyíthatatlan” kór támadott meg, miért éppen Vataja Noboruhoz kellett fordulnod a bajoddal? Miért nem maradtál itt velem? Hát nem ezért kötöttünk házasságot egymással?↵

Néma csend. Valósággal tapintható, kézzelfogható hallgatás. Összekulcsolom a kezemet az asztalon, és mélyeket lélegzem. Ezután jön a válasz.

> Nem azért vagyok itt, mert tetszik, hanem mert ez a megfelelő hely. Nekem itt kell lennem, azért. Nincs más választásom, nem válogathatok. Ha tegyük fel, szeretnék is veled találkozni, nem tehetem. Az gondolod, hogy én most azon töröm a fejem, hogy akarok-e találkozni veled vagy sem?↵

Lélegzetelállító csend következik, majd Kumiko ujjai megini mozgásba lendülnek.

> Épp ezért már azt szeretném, hogyha nem gyötörnél tovább. Ha valamit tenni akarsz értem, akkor azt az egyet kérem, hogy sürgősen felejtkezz meg arról, hogy létezem. Töröld ki az emlékezetedből az együtt töltött időt, úgy, mintha meg sem történt volna. Végeredményben mindkettőnk számára ez a legjobb. Erről meg vagyok győződve.↵

Most én jövök:

> Azt mondod, hogy felejtselek el mindenestül. Meg azt, hogy hagyjalak békén. Közben pedig valahonnan a nagyvilágból a segítségemet kéred. Igaz, hogy nagyon is halk, távoli hangon, de a csendes éjszakákon én ezt határozottan meghallom. Minden kétség kizárva: te szólsz. Azt persze tudom, hogy ezzel együtt biztosan el is szeretnél távolodni tőlem. Bizonyára jó okod van erre. Ám van még egy másik éned, amelyik közeledni szeretne hozzám. Akármit is írsz most nekem, nincs rá mód, hogy az engem kereső, segélykérő másik éned hangját meg ne halljam. Bármit is beszélsz, bármilyen meggyőző érveid volnának is, nem tudlak téged egyszerűen elfelejteni, eltörölni a veled töltött időt. Ugyanis az életem

valóságos része volt, ami pedig velem megtörtént, azt lehetetlen megszüntetni, nem enyészhet el többé. Az annyi, mintha én magam tűnnék el. Ennek pedig igen nyomós indoka kell hogy legyen.↵

Megint a néma, süket csend. Érzem, ahogy hallgatásba merül odaát, a képernyő előtt. Mint valami nehéz fajsúlyú füst, kiszivárog a képernyőről és megüli a szobát. Jól ismerem én ezt a fajta szótlanságot. Kettőnk élete során sokat tapasztaltam ezt, és láttam is őt ilyenkor. Kumiko most lélegzetét visszafojtva, magasra emelt szemöldökkel ül a gép előtt, és próbálja összeszedni magát. Kinyújtom a kezem, és kortyolok a kihűlt kávéból. A bögrét két kezembe fogva, ugyanúgy, mint Kumiko, visszafojtott lélegzettel ülök és le nem veszem a szememet a képernyőről. A csend kapcsol össze minket azon a falon át, mely elválasztja egymástól a világunkat. Arra gondolok, hogy mindennél jobban, kölcsönösen szükségünk van egymásra. Ez vitathatatlan.

> Nem tudom.↵

> Talán igen.

Gyorsan lecsapom a kávésbögrét, hogy elcsípjem az elszaladni készülő idő fülét, és már kopogtatom is a klaviatúrát.

> Én tudom, és szeretnék valahogy minél hamarabb odajutni a te segélykérő lényedhez. Sajnos azonban most még nem lelem a módját és azt sem, hogy mi vár ott rám a megérkezés után. Mióta elmentél, hosszú időn át olyan érzésem volt, úgy éltem, mint aki vaksötétbe került, de ma már – igaz, hogy

lassacskán, de mégis – közelebb kerültem a dolgok lényegéhez. Ahhoz a helyhez. Nyomon vagyok, azt hiszem. Ezt mindenképpen tudatni szerettem volna veled. Közel vagyok, és még közelebb akarok jutni hozzád.↵

A billentyűk felett tartott kézzel várom Kumiko válaszát.

> Tényleg nem tudom.

Ezt írja, és ezzel végét veti a párbeszédnek.

> Szajónara.↵↵↵

A gép jelzi, hogy a másik fél levált a rendszerről. A beszélgetés megszakadt, én mégis a képernyőt bámulom még mindig, arra várva, hátha történik valami. Kumiko meggondolta magát, és visszajön. Esetleg valamit elfelejthetett közölni, és eszébe jut De nem. Húsz perc után feleszmélek, és feladom a reményt. Levédem a képernyőt, felkelek a gép elől, kimegyek a konyhába vizet inni. Állok a hűtő előtt, és megpróbálok egy időre mindem kiverni a fejemből, hogy összeszedjem magam. Félelmetesen csendes a környék. Mintha az egész világ fülét hegyezve csak rám figyelne, hogy ugyan mit gondolhatok. Csakhogy nem jut eszembe semmi. Bocsánat, de nem.

Visszaülök a számítógéphez, és a képernyőn elejétől végig megint tüzetesen végigolvasom a párbeszédet. Mit írtam én, mit Kumiko, majd hogyan reagáltunk egymás közléseire, hiszen minden, ami elhangzott közöttünk, megmaradt, ott van előttem a képernyőn. Ekkor csodás dolog történik: ahogy olvasom a sorokat, megelevenednek és hallani vélem a gondolatokat Kumiko hangján. A hangsúly, a hangszín, a szünetek, minden megvan benne, amit olyan jól ismerek. A kurzor a végén folyton olyan szabályos ritmusban villog, mint a szívdobogás.

Lélegzetvisszafojtva várom a folytatást, de a szövegnek vége, nincs tovább.

A teljes párbeszédet kívülről megtanulom (úgy döntöttem, hogy jobb nem kinyomtatni), majd egy kattintással kiszállok a levelezőprogramból. Utasítom a gépet, hogy mindent töröljön ki az operációs fájlból, majd miután meggyőződöm róla, hogy nem maradt semmi nyoma a használatnak, kikapcsolom az áramot. Egy csendüléssel kialszik a fény a monitoron. A monoton gépzajt elnyeli a szoba csendje. Mintha egy valószerűen élénk alomból durván felráztak volna, úgy érzem magam.

Nem is tudom, mennyi idő telt el ezután. Arra riadok fel, hogy a kezeimet bámulom, ahogy az asztalon nyugszanak előttem. Valami jel lehet rajtuk, hogy olyan sokáig nem tudom a szemem levenni róluk.

Hosszabb idő kell ahhoz, hogy valami „megromoljék”.

Vajon milyen hosszú idő lehet?

24

Birkaszámlálás
–
Mi lehet a kör közepén?

Jó néhány nappal azután, hogy Usikava először látogatott meg lakásomon, megkértem Fahéjt, hogy hozzon nekem napilapokat. Gondoltam, lassan eljött az ideje, hogy érintkezésbe lépjek a valóságos külvilággal. Akárhogy el akarunk szakadni tőle, idővel fogja magát, és mégiscsak belép az életünkbe.

Fahéj rábólintott, s azontúl minden reggel háromféle napilappal állított be a rezidenciára.

Reggeli után átfutottam őket. Hosszú idő után valahogy furcsa volt megint kézbe venni az újságokat. Üresnek, tartalmatlannak éreztem az információkat. Megfájdult a fejem a nyomdafesték átható szagától, az apró, koromfekete betűk serege szemet rontó ostromot indított a látásom ellen. Szörnyen valószínűtlennek tűnt a hasábok tördelése, a címek betűtípusa, idegenszerűnek hatott a cikkek stílusa. Jó néhányszor letettem az újságot, és lehunyt szemmel sóhajtoztam. Ez régen nem fordulhatott volna elő. Sokkal simábban tudtam újságot olvasni. Mitől változott meg ennyire ez a sok napilap? Vagyis nem, nem bennük van a hiba. *Én vagyok az, aki megváltoztam…*

Ám olvasás közben egyvalamit megértettem Vataja Noboruval kapcsolatban. Arra a következtetésre jutottam, hogy ez az ember egyre jobban megszilárdítja társadalmi pozícióját. Egyrészt, mint újsütetű képviselőházi tag, belevetette magát az aktív politizálásba, másrészt megtartotta a szakfolyóiratokban a rovatait, és más, közönséglapok is leközölték a véleményét, állandó szakértőként rendszeresen megjelent a tévéműsorokban. A neve unos-untalan, mindenféle helyeken felbukkant. Nem tudni, miért, de az emberek egyre lelkesebben figyeltek rá. Ahhoz képest, hogy éppen csak elkezdődött politikusi pályafutása, máris a jövő egyik nagy ígérete lett belőle, egy női lapban a szavazatok alapján a politikusok népszerűségi listájának az élére került. Régebben nem nagyon fordult elő politikai körökben ilyen aktív értelmiségi figura, most az új típusú intelligens politikus típusát látták benne.

Kértem, hogy Fahéj vegye meg nekem a Vataja Noborut köz lő folyóiratokat, de nem akartam elárulni Vataja iránti külön érdeklődésemet, ezért többek között, más szerzők cikkeivel együtt kértem őt is. Fahéj minden érdeklődés nélkül átfutotta a listát, eltette a zakója zsebébe, hogy másnap az újságokkal együtt a kért folyóiratokat is letegye az asztalomra. Ezután, szokása szerint, klasszikus zene hallgatása kíséretében takarított.

Vataja Noboru minden írását és a róla szóló cikkeket kiollóztam és elraktam egy irattartóba, mely igen hamar tekintélyes méretűre dagadt. Az volt a célom, hogy megpróbáljak Vataja Noboru új, „politikusi" személyiségének a közelébe férkőzni Elfelejtve mindazt, ami addig közöttünk történt, félretéve az előítéleteimet, megkíséreltem megérteni úgy, mint cikkeinek olvasói közül bárki más, a nulláról indulva.

Természetesen igen nehéznek bizonyult a valódi személyiségét megragadni. El kellett ismernem, a cikkei önmagukban, egyenként nézve nem is olyan rosszak. Viszonylag ügyesen megfogalmazott írások, jól követhető gondolatmenettel. Néhány közöttük *igen jó.* Gazdag ismeretanyag, tetszetős elrendezésben, valami tanulságfélét is kanyarít a végére. Összehasonlítva a régi, szakfolyóiratokban közreadott körmönfont publikációival, ezek az újak több fokozattal jobbak voltak amazoknál. Legalábbis a magamfajta számára is könnyen érthetőnek bizonyultak. De mégis, meg kellett állapítanom, hogy számomra ezekre is árnyék vetül, mert az első látásra közérthetően megfogalmazott, kellemes szövegeket átjárta szerzőjük beképzeltsége. Rejtett rosszindulatától végigfutott a hátamon a hideg, mivel ismertem őt a maga valóságában, és láttam magam előtt hideg, éles tekintetét, keskeny száját. Valószínűleg egy átlagolvasó számára nehéz lenne így olvasni a sorok között. Épp ezért – amennyire csak lehetett – igyekeztem elhessegetni Vataja Noboru valóságos képét magam elől, és csakis a szövegét, annak mondanivalóját tartottam szem előtt.

Ám akármilyen aprólékos gonddal igyekeztem elfogulatlanul olvasni az írásait, nem tudtam megfogni a politikus Vataja Noboru valódi minéműségét. Gondolatmenetét, hangsúlyait viszonylag jól tudtam követni, de az írásainak egészét tekintve már bajban voltam, el sem tudtam gondolni, hogy végül mire is akar kilyukadni. Hiába rakosgattam össze a lényeges és kevésbé lényeges részleteket, nem vált egésszé. Sehogy sem akart összeállni. Attól van ez így, gondoltam, mert esetleg nincs is világos mondanivalója. Pedig volt neki. *Csak eldugta.* Résnyire kinyitott egy számára alkalmas ajtót, tett egy lépést kifelé, és odakiáltott valamit az embereknek. Szózata befejeztével visszalépett, és betette maga mögött a kaput.

*

Például az egyik folyóiratban közli, hogy a mai világban lévő gazdaságföldrajzi egyenlőtlenség olyan agresszív, mint a vis--szatarthatatlan víznyomás, nincs az a politikai vagy emberi erőfeszítés, amely képes lenne tartósan ellenállni neki. Ez pedig rövidesen lavinaszerű elváltozásokat idéz majd elő a világ felépítésében.

„Ha egyszer a hordóból kihúzzuk a *csapot,* a világ egy irdatlan, »képlékeny« állapotú struktúrává alakul át, és ami eredetileg közhelyszerűen közérthető volt mindenki számára, a világ közös szellemi nyelve (egyelőre nevezzük alapelvnek) felmondja a szolgálatot, vagy majdnem a leálláshoz közeli állapotba kerül. Ebből a káoszból a következő felívelő korszakig tartó idő valószínűleg sokkal-sokkal hosszabb lesz, mint azt a legtöbb ember feltételezné. Más szavakkal, ez a lélegzetelállítóan mély és hosszan tartó válságos összevisszaság közvetlenül előttünk áll. Természetesen ennek a változásnak megfelelően Japán háború után kialakult politikai–társadalmi–szellemi struktúrája is gyökerestől-ágastól kifordul a helyéből. Az élei legtöbb területén fehér foltok keletkeznek, kereteinek tartalmát széles skálán átmossák, a politikai, gazdasági, kulturális szféra egyaránt újraszerveződik. A magától értetődő dolgok, melyeket idáig nem kérdőjelezett meg senki, nagyon is kérdésessé válnak, és váratlanul elvesztik igazságukat. Ez természetesen kedvező alkalom a Japánnak nevezett társadalmi formáció metamorfózisához. A sors iróniája, hogy jóllehet az orrunk előtt van az alkalom a dolgok »átmosására«, mégsem tudunk szert tenni a jelzésnek, lakmusznak használható alapelvre. Tulajdonképpen csak bizonytalanul és földbe gyökerezett lábbal állunk ezzel a fatális paradoxonnal szemben. A helyzet sürgetően igényli az alapelv

szükségletét, de elvesztésének és megsemmisülésének egyszerű tényét csak akkor lehet felismerni, ha az átalakulás már bekövetkezett."

Nagyon hosszú eszmefuttatás következik, melyet ilyenformán lehet összefoglalni.

Azt állítja Vataja, hogy a valóságban mindenféle jelzés nélkül lehetetlen cselekedni. Legalábbis valami átmeneti, ideiglenes kapaszkodó szükséges hozzá, úgynevezett alapkoncepció-modell. A jelenlegi Japánnak nevezett államalakulat csupán a „hatékonyság" modellt tudja prezentálni. A kommunista rendszerre hosszú időn át úgy kellett „megsemmisítő csapásokat" mérni, hogy adminisztratív módon kiterjesztettük rájuk a mi zűrzavaros rendszerünket, a „termelékenységet", és ez vezette el őket a bukáshoz. Gondolkozzunk csak el azon, *mit kell tenni annak érdekében, hogy a dolgok hatékonyak legyenek?* Létrehoztunk-e mi, japánok a háború óta eltelt időben valami filozófiát vagy legalább valami filozófiafélét ezenkívül? Csakhogy a hatékonyság csak akkor működik, ha egyértelműen célirányos. Abban a pillanatban, hogy eltűnik előle a világos cél, már el is vesztette az erejét. Ugyanúgy, mint mikor a tenger közepén valamilyen baleset folytán irányt tévesztenek, mit sem ér már többé az erős és gyakorlott kormányos. Jobb sehova sem haladni, mint hatékonyan irányt téveszteni. Az irányt pedig csakis a jól működő koncepció szabhatja meg. Azt viszont ma már elvesztettük. Végletesen eltévesztettük az irányt.

A Vataja Noboru által kifejtett elméleteket meglehetős módon átjárta a meggyőződés. Ezt kénytelen vagyok elismerni, de akárhányszor is olvasom a cikkét, arról fogalmam sincs, hogy Vataja Noboru, mint ember és politikus, mi a csodát akar mindezzel mondani. Na és akkor *én most mit csináljak?*

*

Egy másik szövegében említi a mandzsu államot is. Ezt nagy érdeklődéssel olvastam. Arról írt, hogy a császári hadsereg a húszas évek derekán, a Sóva-korszak kezdetén, készülve a várható teljes fronton történő összeütközésre a szovjettel, felmérte, hogyan lehetséges a katonáknak nagy tömegű meleg holmit beszerezni. A szárazföldi haderőknek még nem volt tapasztalata olyan harcokban, melyeket a szibériai szélsőséges időjárási körülmények között kellett megvívni, sürgős volt hát annak kidolgozása, hogyan védekezzenek a szigorú téli időjárás ellen. A határvillongások után a valódi háború következett a szovjettel (ez több volt, mint valószínű), a hadsereg felkészültsége a téli hadjáratra viszont a semmivel volt egyenlő. A vezérkari főhadiszállás létre hozott egy *ad hoc* kutatócsoportot, mely az utászok csapatában konkrét kutatásokat folytatott a speciális téli katonai öltözetek tárgyában. El is mentek Szahalin egyik szigetére tapasztalatokat gyűjteni az igazi téli időjárásról, hogy ott próbálják ki a frontra menő csapatokat télálló csizmákban, meleg alsóba, kabátokba felöltöztetve. Komolyan tanulmányozták a szovjetek felszerelését éppúgy, mint a napóleoni idők katonaruházatát, mellyel annak idején az akkori orosz seregek ellen indultak. Arra a következtetésre jutottak, hogy: „…gyalogságunk jelenlegi téli felszerelésével a szovjetek elleni háborúba kezdeni lehetetlenség.” Úgy számították, hogy a fronton a katonák jó kétharmada olyan fagyási sérüléseket szenved majd, hogy a harcban egyáltalán nem lehet többé hasznukat venni. Téli öltözetüket a kínai enyhe télre gondolva állították össze, még csak mennyiségileg sem volt belőlük elegendő. A szakértőcsoport azonban fáradhatatlanul igyekezett birkákat felkutatni a 10. sz. expedíciós hadsereg számára megfelelő téli ruházat biztosítása végett (éjt nappallá téve számlálták a birkákat – a ka-

tonák között akkoriban elterjedt tréfabeszéd szerint), felbecsülték a feldolgozáshoz szükséges gépi hátteret, és megírták a jelentésüket.

Ebből a dokumentumból kiderül, hogy a behozatali korlátozások, vagyis a Japánt sújtó árubojkott körülményei között, a Szovjetunió elleni hosszadalmas északi hadviseléshez szükséges japán belföldi birkaállomány biztosan nem elegendő, ennélfogva mindenképpen szükségesnek tekinthető a megbízható gyapjúellátás (vagy egyéb, pl. nyúlszőrmék is szóba jönnek) és az ehhez szükséges háttéripar megszervezése a mandzsu államban, melyet éppen abban az időben alapítottak. Aki pedig a helyzet tanulmányozására a Sóva 7. évében, vagyis 1932-ben a helyszínre utazott, az maga Vataja úr volt, vagyis a sógorom nagybátyja, azzal a feladattal: számolja ki, mennyi idő szükséges ahhoz, hogy Mandzsúriában megvalósítsák ezt az elképzelést. Vataja afféle ifjú technokrata volt, éppen abban az időben fejezte be tanulmányait a hadmérnöki kar utász szakán, és a télálló katonai ruházat gyártásának megszervezése volt az első komoly megbízatása. Munkáját igen komoly, modern, számszerű elemzések segítségével végezte.

Egyik ismerőse Mukdenben bemutatta Isihara Kendzsinek, akivel kettesben Vataja egy éjszakán át szakadatlanul ivott. Isihara bejárta a kínai szárazföldet, és tudta, hogy nehéz lenne elkerülni a szovjettel a frontális összeütközést, a totális háborút, melynek sikeres véghezviteléhez a kulcs a katonai logisztika megerősítése, méghozzá az újonnan kikiáltott mandzsu állam gyors iparosítása, önellátó gazdasági életének megteremtése segítségével. Nos, ezt fejtegette azon az éjszakán, kitűnő érveléssel, ugyanakkor nagy lelkesedéssel. Elmagyarázta, milyen fontos, hogy a mezőgazdaság és az állattartás megszervezése vé-

gett Japánból telepeseket hozzanak Mandzsúriába. Isiharának az volt a véleménye, hogy a mandzsu államot nem gyarmatosítani kell, mint Koreát vagy Tajvant, hanem igazi ázsiai mintaállammá fejleszteni, mely mindazonáltal katonai logisztikai bázisául szolgálna Japánnak a szovjet elleni harcok során (Isihara szóhasználatával élve: a végső harcban), hovatovább az angolszász hatalmakkal szemben is. Mindezt igen jól érthetően és imponálóan adta elő. Szerinte a nyugat-európai országok elleni háborúhoz Ázsiából egyedül Japán tud hozzájárulni. A többi térségbeli ország pedig köteles *együttműködni* vele annak fejében, hogy felszabadul az európai iga alól. Hitt ebben, és akárhogy vesszük, abban az időben a császári hadseregben rajta kívül senki nem volt, aki ilyen elkötelezett híve lett volna a katonai logisztika megszilárdításának. A legtöbb tisztben a katonai logisztika afféle „férfiatlanságnak" tűnt, ugyanis *őfelsége katonája* a szűkös anyagi ellátással, a hiányos felszereléssel mit sem törődve, szembeszáll a túlerővel, önfeláldozóan harcol, a csatát pedig az igazi katonai erény dönti majd el. Azt tartották dicsőségnek, ha olyan gyorsan eredtek a megfutamított ellenség nyomába, hogy az utánpótlás, nem tudva lépést tartani, lemarad a harcoló katonák mögött. Az elit technokrata Vataja ennél nagyobb marhaságot el sem tudott volna képzelni. Háttér, utánpótlás nélkül hosszas hadműveletekbe fogni egyenlő az öngyilkossággal. A Szovjetunió Sztálin ötéves terve szerint intenzív fejlesztésbe fogott, ugrásszerűen bővítette és modernizálta az ország hadiiparát. Az első világháború öt éven át tartó véres időszaka lerombolta a régi világ értékrendszerét, és a gépesítés egy csapásra megváltoztatta az európai országok stratégiáját és a háborús ellátórendszereket. Vataja Noboru bácsikája, aki mint katonai attasé két évet töltött Berlinben, ezt betéve tudta, de a japán hadsereg katonáinak nagy része még lemaradt vala-

hol a század elején, és még mindig nem józanodott ki az egykori orosz-japán háború győzelmi mámorából.

Vataját teljesen lenyűgözte Isihara világos okfejtése, világnézete, karizmatikus személyisége, így hazatérésük után is folytatódott közöttük a barátság, olyannyira, hogy többször is összejöttek a Maidzuru erődítményében elhelyezett parancsnokságon, ahová Isiharát Mandzsúriából hazavezényelték. Vataja hazatérte után rövidesen előterjesztette a vezérkar számára összeállított részletes és gondosan elemző jelentését a birkatenyésztésről és a gyapjúfeldolgozás lehetőségeiről. Munkája szakkörökben komoly sikert aratott. Sajnos azonban a japán csapatok 1939-ben, Halhin-Golnál elszenvedett fájdalmas veresége, továbbá az angol-amerikai bojkott következtében a japán hadvezetés figyelme lassanként elterelődött a déli hadszíntér felé, és az *ad hoc* kutatócsoport tevékenységének is véget vetettek. Valójában abban, hogy az incidens Halhin-Golnál nem szélesedett háborúvá, hanem a kora őszi időkben véget ért, talán része volt a kutatócsoport véleményének is, mely kereken kijelentette: „A szovjet csapatok elleni téli hadművelet hadseregünk jelenlegi felszereltségi szintjén nem megvalósítható." Amint feltámadtak az őszi szelek, a katonai hírnevére kényes japán vezérkartól szokatlan módon Kölün buyir sztyeppéit diplomáciai tárgyalások során egy tollvonással átadták a mongol és szovjet csapatoknak.

Vataja Noboru említi cikkében, hogy a történetet elhunyt bácsikájától hallotta, és hozzáfűzte a maga topografikus gondolatmenetét a helyi gazdasági modell kialakításáról. Engem azonban jobban érdekeltek volna a halhin-goli események, meg a technokrata nagybátyja tanácsadói tevékenysége az expedíciós hadsereg vezérkarában. Az öregebbik Vataját a háború befe-

jeztével MacArthur hadserege száműzte a közéletből, és egy darabig szülőföldjén, Niigatában húzta meg magát, ott élt vis--szavonultan, míg a tilalmak feloldásával megint színre nem léphetett. Miután a konzervatívok kétszer is bejuttatták a Felsőházba, bekerült a Képviselőházba is. Példaképe, Isihara Kendzsi kalligráfiájával díszítette dolgozószobája falát. Hogy azután miket művelt mint képviselő, milyen lehetett politikusnak – azt nem tudni. Egy ízben még kormánytag is volt, minisztériumot megjárt emberként pedig nagy befolyással bírt szűkebb pátriájában, de végül is nem emelkedett a magas politika vezető személyiségei közé. Most pedig az unokaöccse, Vataja Noboru vette át a nagybácsi által alapított politikai helyet.

Becsuktam a dossziét, és betettem az asztal fiókjába. Hátradőlve, tarkómon összefont kézzel bámultam ki az ablakon a kapu irányába. Nemsokára a befelé nyíló kapuszárnyak között meg kellett jelennie Fahéjnak a *Mercedes*szel. Mint mindig, ez úttal is „vendéget" hoz majd, akivel az arcomon található anyajegy köt össze. Engem pedig ez a folt kapcsol össze Fahéj anyai nagyapjával, a néhai állatorvossal. Az öreg és Mamija főhadnagy pedig Hszincsiang városához kötődik. Mamija és Honda úr, a jós egy mandzsu–mongol határvidéki különleges kiküldetésben találkoztak. Hondának Vataja Noboru családja mutatott be bennünket Kumikóval együtt. Mamija főhadnagy és én a kút mélyén kapcsolódunk egymással. Az ő kútja mongol földön, az enyém meg itt van a rezidencián. Itt valamikor a Kínába küldött japán expedíciós hadsereg tisztje lakott. Ez mind egy nagy kört alkot, amelyben ott van a háború előtt álló Mandzsúria, a kínai föld, a 39-es halhin-goli csata. Ám azt, hogy miként cseppentünk bele ebbe a végzetes történelmi képbe mi ketten Kumikóval, azt sehogy sem tudom megérteni. Hiszen mindez jóval azelőtt történt, hogy mi megszülettünk volna.

Leültem Fahéj asztalához, kezemet a klaviatúra billentyűin nyugtatva megpróbáltam felidézni azt az érzést, amikor Kumikóval leveleztünk. Nem kétséges, hogy Vataja Noboru is nyomon követte kettőnk számítógépen zajló párbeszédét. Vajon mit akart megtudni rólunk? Valószínű, hogy nem szívjóságból hozta össze ezt a találkozást Kumiko és köztem. Lehet az is, hogy számára ez csak egy ugródeszka volt, Fahéj számítógépébe akart bejutni, hogy kifürkéssze titkait. Emiatt azonban nem aggódtam túlságosan. A számítógép olyan mélységes mély volt, mint maga Fahéj. Vatajáék nem ismerhetik ennek a fiatalembernek a felmérhetetlen belső dimenzióit.

*

Felhívtam Usikava irodáját. Rögtön felvette a kagylót.

– Nocsak, Okada úr, micsoda nagyszerű időzítés! – lelkendezett. – Épp tíz perce, hogy beestem ide egy kiküldetésből visszatérve. Haneda reptérről taxival jöttem (megjegyzem, jókora torlódás volt), jóformán orrfújásnyi időt sem engedve magamnak, azon voltam, hogy épp csak felmarkolom a papírpaksamétát, azzal már megyek is dolgomra. Kint váratom a taxit. Jaj, dehogy, éppen a legjobbkor telefonált! Amikor megszólalt előttem a telefon, kérdeztem is magamtól, hogy vajon ki lehet, aki éppen ilyen jól eltalálta, mikor hívjon. De hát mi indította önt arra, hogy felhívja szerény személyemet?

– Vajon el tudnám-e érni akár ma este Vataja Noborut számítógépen keresztül? – kérdeztem.

– Őméltóságát? – vett vissza a lendületéből egy fokozatot a fecsegő Usikava, és komolyan figyelni kezdett.

– Igen.

– Nem telefonon, hanem számítógépen, ahogy a múltkor?

– Úgy van – erősítettem meg. – Azt hiszem, ez mindkettőnk számára könnyebb lesz így. Talán ő sem ellenzi…

– Maga milyen biztos a dolgában…. – jegyezte meg Usikava.

– Nem vagyok az, csak van egy olyan érzésem.

– Olyan érzése van? – visszhangozta Usikava. – Már megbocsásson, hogy megkérdezem, de ez az „érzés" nem csalóka?

– Ki tudja? – kérdeztem kissé hűvösen, mintha nem is rólam volna szó.

A telefon túlsó végén csend, Usikava vélhetően elgondolkozott egy kissé. Valamit forgathatott a fejében, gyorsan latolgatta az esélyeket. Ez jó jel, gondoltam. A földgolyó forgási irányát ugyan nem változtattam meg, de ezt az embert elhallgattatni, az sem semmi.

– Usikava úr, ott van még? – szólítottam meg.

– Itt vagyok, hogyne – majd visszatért szokásos modorához – Csak állok, kérem, mint faszent a persely előtt, egy lépést sem tudok tenni, se előre, se hátra. Eshet az eső, nyávoghatnak a macskák, nem mozdulok egy tapodtat sem. De rendben van, értettem. Pontosan. Majd ráveszem őméltóságát, de még ma este? Az valahogy nem jön össze. Holnapra igen, úgy éljen az én kopasz fejem, hogy akkorra meglesz. Este tízkor leültetem a számítógép elé, még a helyét is megfújom. Rendben van?

– Nem bánom, legyen holnap este – válaszoltam kis gondolkodás után.

– És én marha Usikava meg elintézem, s közben valahogy úgy érzem magamat, mint aki nyáron akar óévbúcsúztatót,

szilveszteri mulatságot szervezni. Nem akarok én siránkozni, Okada úr, de őméltóságát rávenni arra, hogy engedjen egy ilyen váratlan ötletnek – nem gyerekjáték. Olyan nehéz, mini expresszvonatot megállítani menetrenden kívüli állomáson. Hiszen ő felettébb elfoglalt személyiség, kérem. Tévéfelvételek, cikkírás, meg interjúk és választókörzeti fórumok, az országgyűlés, a hivatalos vacsorák – zsúfolásig be van táblázva. Egész nap dolgozik, úton van, még az átöltözésre is alig tud időt szakítani. Egy gyengébb tárca nélküli miniszternél mindenesetre sokkal elfoglaltabb. Nehéz leültetni holnap este tíz órára a komputer elé, nem egykönnyen tesz eleget Usikava kérésének, mondván, hogy „Ó, igen, no persze, majd iszom egy csésze teát, és várok a gép előtt".

– Nem fogja visszautasítani – ismételtem meg állításomat.

– Csak azért, mert van egy olyan érzése?

– Aha.

– Jól van. Ennek őszintén örülök, biztatása valósággal átmelegíti a szívemet – mondta örömtől repesve Usikava. – De, ha már ezt így elhatározta, akkor legyen ott a gép előtt: tízre várom a… ahogy a dalban mondják, csak aztán nehogy elfelejtse a jelszót. Ne haragudjék, de most már tényleg mennem kell, ketyeg a taxióra. Bocsánat, tényleg orrfúvásnyi időm sem maradt.

Azzal bontotta a vonalat. Letettem a kagylót, és egy darabig még a számítógép élettelen képernyőjére meredve, ujjaimmal a billentyűkön, megpróbáltam elképzelni, mi történhet azon túl. Szerettem volna még egyszer Kumikóval beszélni, de előtte még szembesülnöm kell Vataja Noboruval. Kanó Málta, az elveszett látnok azt jósolta nekem, hogy nem lehet úgy élnem, hogy Vataja Noboruval megszakítsam a kapcsolatot. Elgondol-

koztam rajta: a baljós jeleket leszámítva mit is látott még ez a nő a jövömben? Nem tudtam visszaemlékezni, hogy mi mindent is mondott nekem még ezenkívül. Nem tudom, miért, de úgy tűnt, hogy Kanó Málta egy letűnt, előző nemzedékhez tartozik, és egészen eltávolodott az időben.

25

A jelzőlámpa pirosra vált
–
A messzire kinyúló kéz

Másnap reggel, amikor Fahéj eljött a rezidenciába, nem volt egyedül. Mellette ült a kocsiban az édesanyja, Akaszakai Szerecsendió, akit utoljára vagy egy hónapja láttam. Akkor is minden előzetes bejelentés nélkül állított be a fiával, megreggeliztünk, együtt töltöttünk egy órácskát, közben néhány szót váltottunk mindenféle általánosságokról, majd ment is.

Fahéj felakasztotta zakóját egy vállfára, és egy Händel *concerto grosso* hallgatása közben (már három napja csak ez ment) teát főzött a konyhában, és megpirított egy szelet kenyeret az anyjának, aki még nem reggelizett akkor. Olyan műgonddal tette ezt, mintha kiállításra készítené azt a pirítóst. Miközben szokás szerint rendbe rakta a konyhát, mi ketten Szerecsendióval ott ültünk egymással szemben a kis asztal két oldalán, és leáztunk. Az asszony csak egy szelet, vajjal vékonyan megkent kenyeret evett. Odakint esett a hideg, ólmos eső. A nő nem nagyon szólt, én sem nagyon beszéltem, legfeljebb az időjárásról, de ő mégiscsak mondani akart valamit. Az arcáról le lehetett olvasni, a hanglejtéséből is kiérződött. A pirítóst bélyeg nagyságú dara-

bokra tördelve lassan rakosgatta a szájába. Néha kinéztünk az ablakon az esőre, mintha egy régi ismerősünket látnánk elmenni odakint.

Amikor a fiú, végezve a konyhával, áttért a szoba takarítására, Szerecsendió átvitt a „fazonigazítóba”, mely formájára nézve az akaszakai irodában lévő szoba hasonmása volt. Méreteit, formáját tekintve többnyire ugyanaz, mint a másik. Persze az ablakon kétrétegű függöny, a szobában nappali sötétség, Fahéj a takarításkor épp csak szűk tíz percre nyit ablakot. Bőrdívány, az asztalon üvegváza virágokkal, magas állólámpa. A szoba közepét nagy munkaasztal foglalja el, rajta olló, ruhaanyagról levágott darabok, faládika tűvel, cérnával, ceruza vázlatfüzettel, benne néhány szabásminta vázlatával, meg más egyéb szabószerszámok, melyeknek még a nevét sem tudom, nemhogy azt, hogy mire használják őket. A falon földig érő, hatalmas tükör. A szoba sarkában függönnyel elválasztott próbafülke. A rezidencia „vendégeit” mindig ebbe a szobába vezetik.

Azt azonban nem tudom, hogy minek is kellett ide egy szakasztott olyan „fazonigazító” szobát berendezni, mint amilyen az irodában már eredetileg is létezik. Itt semmi szükség nincs efféle álcázásra. Esetleg túlságosan megszerették (a vendégek is) az akaszakai irodában lévő szobát, vagy pedig nem volt más elképzelésük a berendezésre. Ezzel szemben fel lehet tenni a kérdést, hogy ugyan miért ne lehetne itt is egy olyan helyiség, mint amott? Ez a „fazonigazító” nem közönséges szoba, furcsa, de magam is valahogy biztonságban éreztem magam a sokféle szabószerszámmal körülvéve. Valószínűtlen volt ugyan, de nem különösebben mesterkélt környezet.

Az asszony leültetett a bőrdíványra maga mellé.

– Jól van? – kérdezte.

– Megvagyok – válaszoltam.

Világoszöld kosztüm volt rajta, a szoknya rövid, a gombok hatszögűek, a nyak magasan záródik, ahogy azt az egykori indiai elnök, Nehru divatba hozta, olyan válltömőkkel, mint egy-egy kisebbfajta zsemle. Régi sci-fik jelmezeit juttatta eszembe, ahol a jövő városában élő nők mind ilyen ruhákban jártak.

Szerecsendió óriási plasztik fülbevalókat viselt a kosztümmel azonos színben. Nehéz lehetett kikeverni ezt a különleges mélyzöld árnyalatot, bizonyára külön a ruhához rendelhette őket, vagy talán fordítva, a fülbevalókhoz készült a szövet, mint mikor a konyhába épp akkora benyílót építenek, amekkora a boltban kapható hűtőszekrény. Nem is elképzelhetetlen – gondoltam magamban. Annak ellenére, hogy esett az eső, az as--szony érkezésekor napszemüveget viselt – a lencséje persze zöld. A harisnya nemkülönben.

Talán aznap lehetett a zöldek világnapja.

A szokott lágy mozdulataival vette elő a cigarettáját a táskából, szájába dugta, és egy kicsit lebiggyesztett ajakkal rágyújtott. Az öngyújtó azonban nem volt zöld színű, az a kis finom arany jószág volt, amit mindig használni szokott. De az is nagyon jól illett a többi zöldhöz, például a harisnyás lábaihoz, melyeket keresztbe rakva ült mellettem. Nagy gonddal vizsgálgatta a térdeit, igazgatta a szoknyája szegélyét, majd ugyanazzal a tekintettel, ahogy előbb a térdkalácsát, engem is szemügyre vett.

– Megvagyok – ismételtem. – Mint mindig.

– Nem fáradt? – kérdezte az asszony. – Nem óhajt pihenni?

– Nem különösebben. Azt hiszem, belejöttem már, és sokkal kellemesebb is ez itt, mint a régi munkám volt.

Semmi válasz. A cigarettafüst mint az indiai fakír kötele, mely megáll a levegőben, egy vonalban a mennyezetig ért, ahol a légelszívó rácsa beszívta. Amennyire én tudom, ez volt a világ legerősebb és egyben legcsendesebben működő szellőztetőberendezése.

– Ön is jól van? – viszonoztam a kérdést.

– Hogy én?

– Úgy értem, nem fáradt-e?

Szerecsendió rám nézett.

– Miért? Annak látszom?

Amikor mondtam neki, hogy az első pillanattól kezdve kimerültnek láttam, sóhajtott egy kicsit.

– Megjelent ma egy hetilap – mondta gondterhelten –, és megint írtak a rezidenciáról, ahogy mondják, az Akasztottalakról. A nemjóját, tisztára olyan, mint egy horrorsorozat címe.

– Ez a második cikk? – kérdeztem.

– Igen, a sorozat folytatódik. Valójában már egy másik magazin is kapcsolódott az ügyhöz, de szerencsére még nem tűnt fel senkinek. Egyelőre *még nem.*

– Ezúttal felfedeztek valami újat, például a *mi dolgunkat?* – kérdeztem.

Az asszony kinyúlt a hamutartóért, és gondosan eloltotta benne a cigaretta parazsát, majd enyhén megrázta a fejét, hogy a fülbevalók tavaszi lepkék módjára repkedjenek egy kicsit.

– Nem írnak benne semmi különösebbet – mondta, majd kis szünet után hozzáfűzte: – Ha érdekli, később majd elolvashatja. Egyébként a fülembe jutott, hogy a sógora az a híres fiatal politikus. Igaz lenne?

– Sajnos igaz – ismertem be. – A feleségem bátyja.

– Az *eltűnt* feleségének? – kérdezte az asszony.

– Ahogy mondja.

– Kifigyelhette az az ember, hogy Okada úr mit csinál itt?

– Azt tudja, hogy mindennap járok ide és csinálok itt *valamit.* Figyeltet a megbízottjával. Valahogy nyugtalaníthatja, hogy mit művelek, de ezenkívül mást nem nagyon tudhat.

Szerecsendió kicsit elgondolkozott, majd rám nézett.

– Nem szereti túlságosan ezt a sógort, ugye?

– Tényleg nem *túlságosan.*

– És ő sem szereti magát.

– Az biztos.

– És mégis nagyon érdekli, hogy mit csinál itt, ugye? Vajon miért? – érdeklődött az asszony.

– Ha én, a sógora valami kétes ügybe keverednék, egykönnyen ő sem tudja távol tartani magát a botránytól. Ő a mai idők embere, érthető, hogy fél az ilyen helyzettől.

– Akkor hát nem áll fönn annak a lehetősége, hogy szántszándékkal kiszivárogtatna erről a helyről a médiának?

– Őszintén szólva, nem tudom, hogy Vataja Noboru hogyan gondolkodik erről, de józan ésszel végiggondolva semmi haszna nem származna abból, ha bármi kitudódna. Azt kell gondol-

nom, hogy hacsak lehet, távol tartaná az ügyet az emberektől, mindenképpen szeretné titokban tartani.

Szerecsendió hallgatott, és ujjai között forgatta arany öngyújtóját, mintha csak egy papírforgóval játszana nem túl szeles időben.

– Miért hallgatta el idáig előttem a sógorát? – kérdezte.

– Nemcsak magának nem beszéltem róla, alapjában véve *senkinek* sem. Kezdettől fogva nem jöttünk ki Vataja Noboruval, és ez ma már kölcsönös gyűlöletté fajult. Nem titkoltam, csak úgy véltem, nem szükséges róla beszélnem.

Ezúttal az asszony egy hosszabbat sóhajtott.

– De bizony, szükséges lett volna.

– Lehet, hogy igen – ismertem el.

– Bizonyára sejti – folytatta az asszony –, hogy járnak ide olyan „vendégek" is, akik kapcsolatban állnak magas politikai, pénzügyi körökkel. *Meglehetős hatalommal is bírnak. Közismertek.* Bármi történjék, meg kell védenünk az inkognitójukat. Minden idegszálunkkal ügyelnünk kell erre. Ugye, érti?

Bólintottam.

– Fahéj időt és fáradságot nem kímélve, egymagában kiépített egy aprólékos titokvédelmi rendszert. Mindent fejből talált ki: a fantomvállalkozások útvesztőit, könyvelési trükköket álcázásnak, egy olyan akaszakai szállodaparkolót, ahol nem láthatják meg, a kliensek körültekintő ellenőrzését, a pénzforgalmat, meg ennek a rezidenciának a terveit is, és a rendszer mindmáig – számításai szerint – csaknem tökéletesen működik. Természetesen a rendszer fenntartása rengeteg pénzt igényel, de az anyagiak nem jelentenek problémát. Fontos, hogy a nők, akik

ide járnak, biztonságban érezzék magukat, vagyis, hogy *biztos védelemben* részesülnek.

– És azt akarja mondani, hogy ez ma már egyre inkább veszélybe kerül, ugye? – kérdeztem közbe.

– Sajnos igen – mondta, és kivett egy szál cigarettát a dobozból és az ujja között tartotta, anélkül, hogy meggyújtotta volna.

– Ráadásul nekem itt van ez a híres politikus sógorom, aki miatt a dolgok egyre inkább a botrány felé tendálnak, igaz?

– Hát, igen – mondta Szerecsendió kissé legörbült szájjal.

– Na, és mit szól ehhez Fahéj, hogyan értékeli a helyzetet?

– Mélyen hallgat, mint egy óriás osztriga a tenger mélyén. Begubózik, magára zárja az ajtót, valamin igencsak töri a fejét.

Szerecsendió tekintete a szemembe mélyedt, majd kisvártatva, mint aki észbe kapott, hirtelen meggyújtotta a cigarettáját, aztán ismét megszólalt:

– Mostanában sokat gondolok a férjemre. Meggyilkolták őt. Miért kellett annak a valakinek az ő vérével összekenni azt a szobát, szó szerint kizsigerelni a szerencsétlen embert, hová vitte a gyilkosa a zsákmányolt szerveket? Akármeddig is gondolkodom, nem tudok rájönni az okára. Nem volt olyan ember, aki rászolgált volna arra, hogy így, ilyen különös módon végezze.

Nem csupán a férjem esetéről van szó, az én életemben is vannak megmagyarázhatatlan dolgok, például: mi keltett bennem heves sóvárgást a ruhák iránt, és hogyan tűnt el belőlem ez a vágy egyik pillanatról a másikra, miért némult el a fiam, hogyan keveredtem furcsa tevékenységekbe? Mintha kezdettől fogva egy aprólékosan beprogramozott terv juttatott volna *ide,* ahol most vagyok. Sehogy sem tudom elhessegetni magamtól

ezt a gondolatot. Úgy érzem, szilárd ellenőrzés alatt tartanak. Akárcsak egy messziről kinyúló kéz, valami elhárította előlem a dolgokat, hogy csakis a megfelelő úton haladhassak előre.

A másik szobából halkan áthallatszott, ahogy Fahéj porszívózza a padlót. Most is, mint mindig, körültekintően és szisztematikusan végezte a feladatát.

– Nem szokta így érezni magát? – tette fel a kérdést nekem az asszony.

– Én nem hiszem, hogy bármibe csak úgy belekeveredtem volna. Azért vagyok itt, mert erre van szükség.

– Azért, hogy fújja a varázsfuvolát és megtalálja Kumikót?

– Úgy van.

– Mert maga akar valamit – mondta az asszony, és zöld harisnyás lábait lassan megcserélte egymáson. – De mindennek megvan az ára.

Hallgattam, mire Szerecsendió kirukkolt a lényeggel.

– Egy darabig nem jön vendég. Fahéj döntött így. A sajtó és a maga sógora színrelépésével a lámpa sárgáról pirosra váltott. Még tegnap töröltünk minden előjegyzést a mai naptól kezdve.

– Mennyi időt jelent az *egy darabig?*

– Ameddig Fahéj kijavítja a rendszeren itt-ott mutatkozó felfesléseket és meggyőződik róla, hogy a veszély teljesen és tökéletesen elhárult. Sajnálom, de a legkevesebbet sem akarjuk kockáztatni. Fahéj továbbra is jár majd ide, de vendégek nem.

*

Amikor elmentek, teljesen elállt az eső. A parkolóhely tócsáiban négy-öt veréb fürdette buzgón a szárnyait. Miután a fiú ve-

zette *Mercedes* kigördült és lassan bezárultak mögötte az elektronikusan csukódó kapuszárnyak, leültem az ablak mellé, kinéztem a fák ágain túl az égre, melyen téli felhők úsztak. Egyszer csak eszembe jutott a „messziről kinyúló kéz”, melyről az asszony beszélt. Elképzeltem, ahogy az alacsonyan szálló, sötét fellegek közül lenyúl. Mint egy baljós képeskönyv illusztrációja…

26

Kár
–
Megérett gyümölcs

Este kilenc ötvenkor leülök Fahéj számítógépe elé, és bekapcsolom. A jelszóval sorban kinyitogatom a funkciókat, kiválasztom a levelezést. Megvárom a tíz órát, és a hívószámot beírva R-beszélgetést kérek. Néhány perc múlva közlik, hogy a hívott fél vállalja a költséget. Helyet foglalunk egymással szemben Vataja Noboruval a képernyőn innen és túl. Utoljára egy éve, nyáron váltottunk szót a sinagavai szállodában Kumikóról Kanó Málta társaságában. Ezután kölcsönös, mély utálattal telve váltunk el, és azóta egyszer sem beszéltünk egymással. Abban az időben ő még nem politizált, rajtam pedig nem volt anyajegy. Tisztára olyan, mintha egy emberöltővel előbb történt volna.

Először az üzenetküldést választom. Nyugodt, mély lélegzetet veszek, mint a teniszben adogatás előtt, és már jár is a kezem a billentyűkön.

> Hallom, maga szeretné, ha én nem járnék ide, a rezidenciára. Megvenné a telket és az épületet, és ennek fejében elősegíti, hogy Kumiko visszatérjen hozzám. Igaz ez?↵

Befejeztem, „Enter” gomb lenyomva. A válasz azonnal megjön, gyors egymásutánban sorakoztak a szavak a képernyőn.

> Először is szeretnék eloszlatni egy félreértést: nem tőlem függ, hogy Kumiko visszatér-e hozzád vagy sem. Ezt mindenképpen ő maga dönti el. A múltkor meggyőződhettél róla, hogy nincs bezárva. Csupán arról van szó, hogy mint rokona, biztositok neki egy nyugodt helyet, átmenetileg gondját viselem. Ezért én csak annyit tudok tenni az ügy érdekében, hogy rábeszélem Kumikót, találkozzék veled egy általam kijelölt, rendelkezésetekre bocsátott helyen. Tulajdonképpen én biztosítottam számotokra azt is, hogy a számítógépen keresztül érintkezésbe léphessetek egymással. Mindössze ennyi, amit nyújtani tudok.↵

Küldés üzemmódba váltok.

> Az én feltételeim egészen világosak. Amennyiben Kumiko visszatér, egy csapásra felhagyok azzal a tevékenységgel, melyet itt most folytatok. Ha nem jön az asszony, minden megy tovább, úgy, ahogy eddig. Ez az egyetlen feltételem.↵

Erre Vataja Noboru is világosan válaszol.

> Mint már mondtam, ebben nem tudunk megegyezni. Nehogy már te szabj feltételeket nekem. Nem vagy te abban a helyzetben. Alapjában véve csak lehetőségekről beszélhetünk. Ha otthagyod a „rezidenciát”, természetesen igyekszem Kumikót rábeszélni,

de nem garantálom, hogy haza is fog menni majd. Ugyanis önálló, felnőtt ember, és én semmit sem akarok ráerőltetni. Szeretném viszont, ha tudomásul vennéd: ha továbbra is odajárkálsz és nem hagyod abba, Kumiko soha az életben nem tér vissza hozzád. Ezt garantálom.↵

Választ kopogok a billentyűkön.

> Figyeljen csak, nincs szükségem a maga garanciájára. Tudom, mi jár a fejében. El akar távolítani a rezidenciából. Bárhogy is, de ezt akarja, de esze ágában sincs semmire sem rábeszélni Kumikót, kezdettől fogva nincs szándékában elereszteni. Tévednék?↵

Rögtön rávágja:

> Az, hogy te mit spekulálsz a magad fejével, az száz százalékban a te dolgod, nem tudlak megakadályozni benne.↵

Mi? Azt *gondolhatom, amit csak akarok?* írom a választ.

> Na, szóval: tehát én nem vagyok abban a helyzetben, hogy feltételeket szabjak? Viszont magát meg nagyon érdekelné, hogy mit is művelek én itt? Mert fogalma sincs, mi a fene lehet az, de magát azért mégis idegesíti, igaz?↵

Ezúttal jókora szünetet tart, ingerelni akar, adja a bankot, hogy ő ráér.

> Szerintem szereptévesztésben vagy a helyzetedet illetően, más szóval jócskán túlértékeled magadat. Nem tudom, mit csinálsz ott, és nem is érdekel. Egyszerűen csak arról van szó, hogy az én társadalmi helyzetemben nincs kedvem zűrös ügyletekkel összefüggésbe kerülni, ennek érdekében tehettem volna valamit a magam módján Kumiko ügyében is. Viszont ha te kapásból elutasítod az ajánlatomat, nekem úgy is jó. Ezután tőled függetlenül is megvédem magamat, ha keli. Ez az utolsó alkalom, hogy szót váltottunk egymással, és valószínűleg Kumikóval sem beszélsz már többet. Ha nem tudsz valami újat mondani, akkor akár itt most be is fejezhetjük. Meg van beszélve egy találkozóm valakivel.↵

Dehogyis fejezzük még be!

> Még nem fejeztem be. Kumikónak is említettem a múltkor, én egyre közelebb vagyok a dolgok lényegéhez. Másfél év alatt jól végiggondoltam, hogy miért is kellett Kumikónak elhagynia az otthonát. Míg maga a politikusi pályára lépve egyre híresebb lett, addig én egy sötét és csendes helyen mindenféle következtetéseket gyűjtöttem halomba. Megvizsgáltam a lehetőségeket, hipotéziseket állítottam fel. Tudja jól, hogy nem túl gyors az észjárásom, de bőven volt rá időm, hogy tényleg mindenfélét kieszeljek. Eljutottam egy pontra, ahol rájöttem a következőkre. Kumiko váratlan távozása mögött bizonyosan valami titok rejtőzik, és amíg ezt az eldugott indítékot fel nem tárom, Kumiko tényleg nem fog visszatérni hozzám. A titok kulcsát pedig maga szorongatja a markában. Ilyesmit már

mondtam magának tavaly nyáron is, amikor találkoztunk. Én ugyanis tudom, hogy mi rejtőzik a maga álarca alatt, melyet akkor rántok le, amikor kedvem tartja. Őszintén szólva, akkor még inkább csak megjátszottam, hogy tudom. Nem volt meg az alapja a feltételezésemnek. Meg akartam egy kicsit ingatni a magabiztosságát. De nem tévedtem. Egyre közelebb kerültem a maga valódi lényegéhez, és ezt magának is éreznie kell. Ezért keltette fel a kíváncsiságát az én tevékenységem, így jutott el odáig, hogy egy jókora summát tesz rá arra, hogy mindenestül megvásárolja az ingatlant. Na, mit szól hozzá? Nem így van?↵

Vataja Noborun volt a sor. Összekulcsolt kézzel követem képernyőn sorakozó betűket.

> Miket beszélsz te itt? Nem értelek. Úgy látszik, mi nem ugyanazon a nyelven beszélünk. Már mondtam, hogy Kumiko megutált téged, más férfit szerzett magának, ezért otthagyott és válni akar. Tudom, hogy ez így elég szerencsétlen befejezés, de hát van ez így. Te meg itt összevissza beszélsz, mindent összekeversz. Akárhogy vesszük, ez mindkettőnk számára csak időpocsékolás. Olyan nincs, hogy valaki megvegye tőled a telket. Szóba sem jön már, te szerencsétlen. Biztos tudod, hogy már a második cikk is megjelent a „rezidenciáról" abban a magazinban. Valószínűleg felfigyeltek már rá az emberek, ma már senki sem kapkod a telek után. Ha jól tudom, a te ottani tevékenységed is a végéhez közeledik. Jött a temérdek hívő vagy páciens hozzád, te csináltál velük valamit, amiért cserébe ők pénzt adtak,

vagy mi. De most már nem jönnek többet. Veszélyes lett a hely közelébe kerülni. Ha pedig nem megy senki, pénz sem lesz. Akkor pedig nincs miből fizetni a részleteket, és neked befellegzett, nem tudod az ingatlant megtartani. Nincs más dolgom, mint bevárni, amint a beérett gyümölcs lehull a fáról. Szóval, már csak idő kérdése. Nem igaz?↵

Most rajtam a sor, hogy várakoztassam egy kicsit. Iszom egy keveset az odakészített pohárból, és végigfutok néhányszor Vataja Noboru sorain, majd lassan megindulnak az ujjaim.

> Nem is tudom, előfordulhat, hogy nem tudom megtartani a rezidenciát, ahogy mondja. Viszont hosszú hónapokba telik, míg az alaptőke elfogy. Ha még van annyi idő, én még sok mindent meg tudok csinálni azalatt. Maga azt el sem tudja képzelni, miket. Ez most nem blöff. Hadd mondjak egy példát: vannak mostanában rémálmai?↵

A képernyőről valósággal elektromágneses sugárzással dől felém Vataja hallgatása. Figyelem a komputer képernyőjét, mely kiélesíti az érzékelést. Nagyon halványan, de leolvasni vélem róla, ahogy odabent Vataja érzelmileg kissé elbizonytalanodik. Vagyis hát ez lehetetlen.

Rövidesen megint ott sorakoznak a szavai előttem.

> Ilyen ijesztgetéssel nálam nem érsz célt. Hiába kavarsz értelmetlen fogalmakat. De azért csak írd föl a noteszbe, hátha nagylelkű klienseidnek majd be tudod adni. Biztos ellepi majd őket a hideg veríték, és szépen leadják a nagy pénzt. Persze csak

akkor, ha egyáltalán látod még őket valaha. Nálam semmire se mégy ezzel a szöveggel, már meg is untam, lassan befejezzük. Mondtam már az imént is, hogy nem érek rá.↵

Most jövök én.

> Várjon csak, hallgassa meg a folytatást, nem is lesz rossz. Hallgassa csak, nem veszít vele semmit. Figyeljen, én meg tudom magát szabadítani ezektől a rémálmoktól. Azt hiszem, nagyjából ezért bocsátkozott velem alkudozásba. Talán nem így van? Ezért cserében nekem meg az a jó, ha Kumiko hazatér. Ez az én üzleti ajánlatom. Előnyös csere, nem gondolja?
Megértem, hogy szeretne engem szépen figyelmen kívül hagyni. Meg azt is, hogy nincs kedve velem üzletet kötni. Az, hogy mit spekulál a maga fejével, az száz százalékban a maga dolga, nem tudom megakadályozni benne. Nyilván a maga szemében az én létezésem nagyjából egy nullával egyenlő. Nagy méreg, de ez nem így van ám! Tudom, hogy magának jóval több hatalma van, mint egy magamfajtának, ezt készséggel elismerem. Csakhogy amint leszáll az éjszaka, magának nyugovóra kell térnie, ha pedig elalszik, biztos álmot is lát majd. Ezt garantálom. Azt viszont nem maga dönti el, milyen álom legyen is az. Így van? És egy kérdés: hányszor vált pizsamát egy éjszaka során? Bírja a mosógép a sok mosnivalót?

Itt megállok, veszek egy jó, mély lélegzetet, majd lassan kiengedem a tüdőmből. Még egyszer elolvasom, mit írtam. Keresem a szót, hogyan is folytassam a szöveget. A képernyő mé-

lyén egy lepellel takart alak néma kígyózására leszek figyelmes. A számítógép vonalán a közelébe tudok férkőzni.

> Már rájöttem, hogy maga mit művelt Kumiko nővérével. Nem hazudok. Eddig még valahogy megúszta a dolgot, de most majd ráfizet. Az álmok elől nem tud elmenekülni. Jobb, ha feladja, és Kumikót visszaengedi hozzám. Mert ez az egyetlen dolog, amit kérek. És ezután tegyen le arról, hogy előttem megjátssza magát. Ennek semmi értelme. Ugyanis én meg tudom közelíteni magát a maga titkos valóságában, az álarc alatt. Ettől aztán retteghet, méghozzá a szíve legmélyéről. Jobb, ha nem hazudik magának.

Majdnem egyszerre történt, hogy megnyomtam az „Enter”-t, Vataja Noboru pedig megszakította a vonalat.

27

Háromszögletű fül – Száncsengő

Nem kellett hazasietnem. Már reggel sejtettem, hogy későn érek haza, ezért Sügérnek odakészítettem két napra elegendő eledelt. Lehet, hogy a macskának nem tetszik, de legalább nem fog majd éhezni. Belegondoltam, hogy még végig kell mennem az ösvényen, átmászni a kerítésen – nem nagyon akaródzott. Őszintén szólva, abban sem nagyon bíztam, hogy lesz hozzá elég erőm. Teljesen kikészített a Vataja Noboruval folytatott beszélgetés. A tagjaim elnehezedtek, nem nagyon tudtam már gondolkodni. Hogyan tud ez az ember engem mindig így elfárasztani? Szerettem volna ledőlni, aludni. Gondoltam, jó lesz itt szundítani egyet, aztán mehetek haza. A polcról levettem egy párnát meg pokrócot, leterítettem a fazonigazító díványára, leoltottam a villanyt, lefeküdtem és lehunytam a szemem. Mielőtt elaludtam volna, eszembe jutott Sügér, a macska. Úgy akartam elaludni, hogy közben rágondolok. Akárhogy is, végül csak hazatalált. Jó messziről ugyan, de *visszatalált hozzám.* Ezt is egyfajta szerencsének kell tartani. Lehunyt szemmel elképzeltem az állat puha talpait, háromszögletű, hideg fülét, rózsaszín nyelvét. Képzeletemben karikára görbülve, csendesen aludt. Tenye-

remen éreztem tapintásának melegségét, fülemmel hallottam szabályos lélegzetét. Fel voltak zaklatva az idegeim, mégis mélyen elaludtam. De nem álmodtam semmit.

Az éjszaka közepén felriadtam. Úgy tűnt, hogy távolról szán csengő hangját hallom, mintha karácsonyi háttérzene szólna valahol.

Száncsengőőő?

Felkeltem a díványról, kitapogattam az asztalon a karórámat és megnéztem. Éjjel fél kettőt mutatott. Jól elaludtam, hosszabban, mint szerettem volna. Füleltem, de ekkor már csak a szív dobogásom száraz hangja jutott a fülembe. Talán csak a fülem csengett, vagy csak álmodom, és nem tudok róla. Mindenesetre körülnéztem a házban. Felhúztam a lábamnál heverő nadrágot, és óvatosan kilopóztam a konyhába. Ahogy kiléptem a szobából, a hang felerősödött. Tényleg száncsengő volt. Mégpedig határozottan Fahéj szobájából szólt. Megálltam az ajtóban, hallgatóztam, majd bekopogtam, hátha Fahéj visszatért, mialatt én aludtam. De semmi válasz. Résre nyitottam az ajtót és belestem.

A sötétben derékmagasságból fehéres fény terjengett, még hozzá négyszögletes formában. A számítógép képernyője világított. A csengőhangot is a számítógép ismételgette. (Olyan hang volt ez, melyet addig még a géptől nem hallottam.) Ezzel hívott oda engem. Engedelmesen odaültem elé, és elolvastam a szöveget.

Most a „Kurblimadár krónikája” elnevezésű programot nyitotta meg. Válasszon egy számot a következők közül 1-től 16-ig.

Valaki bekapcsolta a gépet, ami ezt a programot írta ki nekem. Pedig ebben a házban rajtam kívül nem lehetett senki sem. Valaki kívülről be tudja indítani? Ha igen, akkor nem lehetett más, csak Fahéj.

„Kurblimadár krónikája”?

A vidám száncsengő azonban megállás nélkül csilingelt tovább. Tisztára, mintha karácsony éjszakája lett volna. *Tőlem* várják, hogy válasszak egy számot. Rövid habozás után, minden ok nélkül a 8-asra esett a választásom. Rögtön elállt a jelzőhang, és mintha függöny lebbent volna fel, megjelent a szöveg.

28

Kurblimadár krónikája, 8. rész (Vagyis a második, célt tévesztett mészárlás)

Az állatorvos reggel hatkor ébredt, hideg vízben megmosdott, majd elkészítette magányos reggelijét. Nyáridőben korán megvirradt, az állatok nagy része is már ébren volt. Mint máskor is, behallatszott a hangjuk a kitárt ablakon át, és a szél a szagukat is behozta a szobába. Az orvosnak ki sem kellett néznie az ablakon, már ezekből a jelekből is következtetni tudott az aznapi időjárásra, amint ez reggelenként szokása volt. Fülelt, szimatolt, szoktatta magát az elkövetkező naphoz.

Az a nap azonban más volt, mint az előző. Persze, másnak is kellett lennie. Néhány hang hiányzott a kórusból ugyanis. A tigrisé, párducé, farkasé, medvéé, ezeket mészárolták le előző nap a katonák. Már aludt rá egyet az orvos, egy pillanatig úgy tűnt, hogy a tegnapi történet csak rémálom volt, de rá kellett jönnie: semmi kétség, mindez a valóságban is megesett. Halványan visszhangzott a lelkében a fülsiketítő puskaropogás. Az bizony nem volt álom. 1945 augusztusában jártunk, Hszincsiang városában, mikor is a szovjet páncélos csapatok áttörve a határon, óráról órára közeledtek, egyre jobban szorongatták a

fővárost. Ez olyan biztos volt, mint az orvos előtt a mosdótál vagy a fogkefe látványa.

Az elefánt trombitálása azonban egy kissé megnyugtatta. Csakugyan, gondolta magában, az ormányosok megmaradtak. Szerencsére az a rendes fiatal tiszt lehúzta őket a halállistáról. Csak az elefántokat, gondolta magában az orvos mosakodás közben. Mióta csak áttelepült Mandzsúriába, rengeteg visszataszítóan buzgó, vaskalapos fiatal katonatiszttel találkozott. Legtöbben paraszti sorból származtak, a szűkös harmincas évek tragikus nyomorúságában cseperedtek fel, és beléjük verték az elvakult nacionalizmust. Kaphattak bármilyen parancsot a feljebbvalóiktól, habozás nélkül végrehajtották. Olyan fiatalok voltak, akik ásót ragadnak és azon nyomban nekiveselkednek, ha őfelsége megparancsolja, hogy „ássatok lyukat innentől Brazíliáig". Ezt emlegették egyesek „becsületes helytállásaként, de az orvos – ha lehetett – jobban szerette a dolgokat a saját nevükön nevezni. Persze azért két elefántot lepuskázni mégiscsak könnyebb, mint ásóval eljutni Brazíliába. Egyszóval a doktor, akinek az apja is orvos volt, az első világháború utáni, viszony lag szabadabb légkörben nőtt fel, egy nagyvárosban végezte is kóláit, így a természete sehogy sem egyezett a fiatal tisztekével. Viszont a hadnagy, aki az osztagot vezette, igaz, hogy az árnya latnyi tájszólását ki lehetett hallani a beszédéből, de sokkal rendesebb embernek tűnt, mint tiszttársai. A fiatalember szavaiból és magatartásából az orvos számára világos volt, hogy ha ez a fiatalember megfelelő képzésben részesül, egész komoly ember válhat belőle.

Végül is hál' istennek az elefántok megmaradtak, mondta magában a doktor. Biztos a katonák is megkönnyebbülhettek, nem kellett a nagy állattal kínlódniuk. Talán csak a kínaiak saj-

nálkoztak, mert elestek a rengeteg hústól meg elefántcsonttól, az ugyanis nekik jutott volna, ha az ormányosokat leölik.

Az orvos a kannában vizet melegített, meggőzölte az arcát, és megborotválkozott. Magányosan teázott, megkente a pirítósát vajjal és megette. Erős túlzás lett volna azt mondani, hogy abban az időben jó lett volna az ellátás Mandzsúriában, de szerencsére az orvos és állatai viszonylag bőviben voltak az eleségnek. Igaz, hogy egy kicsit visszafogták az élelmezést, de még mindig messze jobb helyzetben voltak, mint odahaza, Japánban, ahol az állatkertek már tartalékaik végére jutottak. Viszont Mandzsúriában sem tudhatta senki, mi következik azután. Mindenesetre akkoriban még nem kellett belekóstolniuk a keservesebb, súlyosabb nyomorúságba. Sem az embereknek, sem az állatoknak.

Az orvos arra gondolt, hogy vajon mi lehet a feleségével meg a leányával. Ha minden igaz, akkor már meg kellett érkezniük a vonattal Koreába, Puszan városába, ahol már várta őket az unokaöccse, aki a vasútnál dolgozott és ott élt a családjával. Náluk ellaknak addig, míg a hajó, mely Japánba viszi őket, el nem indul. Az orvosnak nagyon hiányzott, hogy ébredéskor nem látja már szeretteit, nem hallja élénk beszédüket, amint készítik a reggelit. A ház üres, csendes volt nélkülük. Ugyanakkor nem tudta elnyomni magában azt a különös örömöt, hogy így magára maradt a szolgálati lakásban. Olyan erőt érzett magában, melyet a „sors” csapásai sem tudnak megingatni.

Az a „sors” pedig az orvos végzetes és kóros depressziójában testesült meg. Gyerekkorától gyökeret vert benne az a furcsán egyértelmű meggyőződés, mely szerint őt külső erők kormányozzák. Lehet, hogy ezt a jobb arcán található, feltűnően kékes anyajegynek köszönhette. Kiskorában szörnyen utálta, hogy

olyan *van* az arcára nyomva, ami másnak *nincs.* A barátai csúfolódtak rajta, az idegenek az arcába bámultak, az élettől is elment a kedve. Sokszor gondolt rá, hogy de jó is lenne bicskával lehámozni onnan. Ám ahogy felnőtt, rájött, hogy „bele kell törődni", a folt eltávolíthatatlan része a testének. Lassanként megtalálta a módját, hogy csendesen hozzászokjon. Ez is a sorsában való megnyugvás egyik elemévé vált.

A végzet hatalma mint egy csendes orgonapont, halkan vis--szahangzott valahol létének perifériáján. A mindennapi életben csak egészen ritkán éreztette jelenlétét. Néha azonban *helyzet* állt elő (hogy ez mi is valójában, az orvos nem tudta egész pontosan, mert nem volt benne semmi szabályos), a hang felerősödött, és a tehetetlen bénultsághoz közeli csüggedt lemondás vett rajta erőt. Ilyenkor mindent feladott, és hagyta, hadd sodorják az események. Tapasztalatból tudta, hogy csinálhat, gondolhat, amit akar, attól az égvilágon nem változik meg semmi. A sors mindenképpen elveszi a magáét, és nem hagyja békén, míg meg nem kapja mindazt, ami az övé. Ebben az orvos bizonyos volt.

Egyáltalán nem jelentette azt, hogy életerőben szűkölködő, tehetetlen ember lett volna belőle. Volt benne képesség a döntésre, és kitartás, amit egyszer eldöntött, azt végrehajtotta. A szakmájában sokra vitte, mint igen tehetséges állatorvos és kitűnő oktató. Hiányzott ugyan belőle a sziporkázó kreativitás, de gyerekkorától kezdve vezető szerepet vitt osztálytársai között. A munkahelyén is meglehetős elismertségre tett szert, fiatalabb munkatársai felnéztek rá. Nem volt szokványos (minden mind egy) fatalista.

Viszont soha életében nem tapasztalta meg, hogy milyen is az, amikor valami kizárólag az ő döntésétől függ. Éppen csak

annyit érzett, hogy a helyzettől függően a sors „rávette a cselekvésre”. Na, most ezúttal igazán szabad akaratából döntött, gondolta olykor, de a továbbiakban mégis rá kellett jönnie, hogy megint külső erők „késztették döntésre”. A saját szabad akarata csupán ügyes álcázásnak bizonyult, mézesmadzagnak, melyet elhúztak az orra előtt, hogy kezessé tegyék őt. Igazán önálló kizárólag a teljesen lényegtelen dolgokban lehetett. Akár egy névlegesen uralkodó király, aki a pecsétet nyomja a valóságos hatalmat birtokló régens parancsaira. Ilyen volt akkoriban Pu Ji, a mandzsu császár.

Az orvos szerette a feleségét és a gyermekét. Hitte, hogy a családja a legnagyszerűbb dolog, amit kaphatott az élettől. Különösen egy szem lányáért rajongott. Hajlandó lett volna akár meghalni is érte, amint ezt sokszor el is képzelte: milyen szép halál is az ilyen. Ám amikor napi munkája után végre hazatért és a családjára nézett, olykor mégis idegen embereket látott bennük, akikhez neki végül is semmi közvetlen köze sincsen. Távol álltak tőle, *valakik,* akiket lényegében véve nem is ismer. Nem én választottam őket – gondolta magában. Ennek ellenére minden tartózkodás és feltétel nélkül, forrón szerette ezeket az embereket. Sajátos, paradox helyzet volt ez, mindenképp megoldhatatlan (az orvos így érezte), belső ellentmondás. Óriási csapda, melyet az élet állított neki.

Viszont így, hogy az állatkertben magára maradt, rögtön minden egyszerűbb és érthetőbb lett az őt körülvevő világban. Jó volt, hogy csak az állatok gondját kellett viselnie. A feleség és a gyermek valahogy kikerültek köreiből. „Egyelőre nem kell törődnöm velük.” Minden közvetítő nélkül immár magára maradt a sorsával.

Ugyanis 1945-ben Hszincsiang városát a sors hatalmas ereje hajtotta uralma alá. Az elkövetkezendőkben a legfontosabb tennivaló nem a Kvantung hadseregre, sem a szovjetekre, a kommunista csapatokra vagy a Kuomintang osztagaira várt, a főszerepet a *sors* vette át. Ezt mindenki világosan tudta. A magánember akaratának úgyszólván semmi jelentősége nem volt már. A sors akarta, hogy kiirtsák előző nap a tigrist, párducot, farkast, medvét és meghagyják az elefántokat. Senki sem láthatta előre, hogy ezután kit ölnek meg és ki marad életben.

Kilépett a szolgálati lakásból, indult az állatok reggeli etetésére. Gondolta, úgyse jön senki dolgozni, de a ház előtt mégis ott várta két kínai fiú, akit még nem látott azelőtt. Tizenhárom-tizennégy évesek lehettek, sötét bőrűek és soványak, a szemük úgy járt ide-oda, mint az állatoké. Mondták, segíteni jöttek a doktor úrnak. Ő bólintott, és a nevüket kérdezte. Erre nem válaszoltak, arckifejezésük olyan változatlan volt, mint a süketeké. Az orvos rájött, hogy azok a kínaiak küldhették őket, akik előző nap ott dolgoztak. Azoknak már teljesen meg kellett szakítaniuk minden kapcsolatot a japánokkal, de maguk helyett előrelátóan odaküldték a gyerekeket, akikre ez a tilalom még nem vonatkozott. Ebből is látszott, hogy jó szívvel voltak a doktor iránt. Tudták, hogy egyedül nem boldogul majd az etetéssel.

Kiosztott két-két kekszet a fiúknak, és segítségükkel nekifogott a napi feladatok elvégzésének. Egy öszvérfogattal jártak ketrecről ketrecre, ellátták a sokféle állatot a nekik megfelelő takarmánnyal, az ivóedényekben friss vízre cserélték a régit, de a takarítás már nem ment. A locsolótömlő vízsugarával eltávolították a ganéj meg a húgy nagyját, de többre már nem telt az erejükből. Minek is, mikor az állatkert már zárva tartott, és nem volt, aki panaszt emeljen egy kis szag miatt.

Végeredményben egyszerűsítette a dolgukat a tigris, párduc, farkas meg a medve hiánya. A nagyragadozók etetése komoly munka, ráadásul veszélyes is. Amikor a doktor elment üres ketreceik előtt, nem állta meg, hogy titokban ne érezzen némi megkönnyebbülést.

Nyolckor fogtak neki, és tízre fejezték be. Az orvos teljesen kifáradt a kemény fizikai munkában. A fiúk a munka végeztével szó nélkül odébbálltak, ő meg bement jelenteni az igazgatónak: a reggeli takarmányozás megtörtént.

*

Ebéd előtt megint beállított a tegnapi hadnagy, nyolc emberével. Persze, megint teljes menetfelszerelésben, a fémcsatok, fegyverek csörgése már messziről hallható volt. Egyenruhájuk a verítéktől feketéllett, és ahol végigmasíroztak, a fasorban élénk zajongásba fogtak a kabócák. A katonák ezúttal nem az állatok megölése miatt jöttek az állatkertbe. A tiszt kurtán tisztelgett, majd az igazgatóhoz fordult:

– Mondja kérem, van teherszállításra alkalmas fogatuk?

A kérdezett ismerhette a helyzetet, egy öszvér és egy kordé: csak ennyivel rendelkezik az állatkert. Egyetlen teherautójukat és két igavonó lovukat két héttel azelőtt közszolgálatra vitték. A hadnagy biccentett, és közölte a parancsnokság utasítását, mely szerint a mai nappal lefoglalják az öszvért és a kordét.

– Várjon, kérem – mondta az igazgató. – Az ellátásnál szükség van a fogatra. A mandzsúriai alkalmazottaink mind eltűntek ugyanis. Az állatok éhen vesznek, ha ennyi lehetőség sincs a teherszállításra. Mára már kilátástalan helyzetbe kerültünk.

– Mára már mindannyiunk helyzete kilátástalan – válaszolta a tiszt piros szemekkel, fekete borostával az arcán. – A város védelme most mindennél előbbre való. Ha másként nem lehet, eressze szabadon az állatkert lakóit a ketreceikből. A veszélyes ragadozókat már tegnap elintéztük, a többi közbiztonsági szempontból már nem számít. Ez parancs. Egyébként magára bízzuk, tegye azt, amit jónak lát.

Azzal szó nélkül vitték is, amit akartak. Amikor elmentek, az igazgató és a doktor egymásra nézett. A főnök itta a teáját, kicsit csóválta a fejét, de nem szólt semmit.

*

A katonák négyórányi távollét után visszatértek a fogattal együtt. A kordét megrakták, a szállítmányt szennyes katonai ponyvával fedték be. Az igavonó öszvér erősen lihegett, dőlt róla a veríték a meleg és a súlyos rakomány miatt. A katonák feltűzött bajonettel négy kínait kísértek. Fiatal, húsz év körüli fiúk voltak, mind ugyanolyan baseballmezben, a kezük hátrakötözve. Nagyon meg lehettek verve, az arcuk tele volt kék-zöld foltokkal, az egyiknek a jobb szeme csaknem kifolyt már, a másiknak a szájából csorgó vér vörösre festette a mezét. A mellükön nem volt név, úgy látszott, leszaggatták onnan. A hátukon a szám megmaradt, 1, 4, 7 és 9. A doktor nem értette: ilyen válságos időben hogyan került rájuk a sportmez, miért verték meg őket ilyen kegyetlenül, minek hozták oda őket. Mintha egy megkergült festő ecsetje alól került volna ki az elképzelhetetlenül valószínűtlen kép. A valóságban ilyen nem létezhet.

A hadnagy ásót és csákányt kért kölcsön az állatkert igazgatójától. Arca még elkínzottabbnak tűnt, mint előtte való nap. Az orvos mutatta meg az iroda végében lévő raktár bejáratát. A hadnagy kiválasztott két ásót, két csákányt, és kihozatta a kato-

náival, majd szólt a doktornak, hogy kövesse, és letért az ösvényről a bokrok közé. Amerre csak mentek, jókora szöcskék ug róttak magasra a fűből, a nyári fű szaga terjengett a levegőben. A fülsiketítő ciripelésbe olykor távolból behallatszott, amint az elefánt harsány riadót fúj.

A hadnagy egy darabig szótlanul haladt előre a fák között, míg egy tágas tisztásra nem talált. Az állatkertben azt tervezték, hogy ezen a helyen a gyermekeknek majd állatsimogatót rendeznek be. A háború előrehaladtával azonban anyaghiány miatt a kivitelezést bizonytalan időre el kellett halasztani. A fákat azért már körben kivágták, a terepet elrendezték, és a nap úgy sütött be a tisztásra, mint a színpadot megvilágító reflektorfény. A hadnagy megállt középen, és körülnézett. Katonai bakancsának sarkával kissé megkaparta a földet.

– Most egy időre itt maradunk – jelentette ki a hadnagy, és lehajolt, hogy egy kevés földet szétmorzsoljon a markában.

A doktor némán bólintott. Ugyan nem tudta, miért kell éppen az állatkertben táborozni, de visszafogta magát, nem kérdezett rá az okára. *Egy katonát jobb nem kérdezni.* Ezt a szabályt Hszincsiang városában tapasztalatból tanulta meg. A kérdezett hadfi gyakran megdühödött, de rendes választ semmiképp sem lehetett kapni tőle.

– Először is, ide egy nagy gödröt ásunk – mondta a tiszt, úgyszólván önmagának. Felegyenesedett, zubbonya zsebéből cigarettát vett elő, szájába dugta, majd megkínálta a doktort, és egy gyufával ketten rágyújtottak. Egy darabig szótlanul dohányoztak. A katona valamit rajzolgatott a csizmája orrával a földre, majd eltaposta.

– Maga hová valósi? – kérdezte egy kis idő múlva a tiszt.

– Kanagava megyébe. A tenger mellett, Ofuna városában születtem.

A tiszt biccentett.

– A hadnagy úr hová való? – kérdezte a doktor.

A válasz elmaradt. A fiatalember összehúzott szemmel nézte, ahogy a füst az ujjai között kígyózik felfelé a markából. *Na, ezért nincs értelme a katonának kérdést feltenni,* jutott eszébe a doktornak a szabály. Ők bezzeg kérdezhetnek, de őket aztán ne kérdezd. Még azt sem mondanák meg, hány óra van.

– Filmstúdió – mondta ekkor a hadnagy.

Kis időbe telt, míg kiderült, hogy Ófunáról beszél.

– Óh, igen, van nálunk Ófunában egy nagy műterem, igaz, belülről még nem láttam – sietett helyeselni a doktor.

A katona ledobta a földre és eltaposta a rövidre szívott cigarettavéget.

– Jó lenne hazamenni, csakhogy ott van közben a tenger. Lehet, hogy mindnyájan itt fogunk elpusztulni – mondta lesütött szemmel. – Fél a haláltól, doktor?

– Az a halálnemtől függ – válaszolt az orvos rövid gondolkodás után.

A hadnagy felemelte tekintetét a földről, és érdeklődéssel nézett a másik arcába. Valahogy más választ várt.

– Igaz, attól függ, hogy kell meghalni.

Ezen egy darabig eltűnődtek, a katona olyan kimerültnek látszott, mint aki már-már állva is elalszik. Egyszer csak négy hatalmas szöcske ugrott elő, nagy zajt csapva, majd eltűntek valahol messze, a fű között. A hadnagy a karórájára nézett.

– Lassan neki kell kezdeni a munkának – mondta egy meg határozatlan személynek, majd az orvoshoz fordult. – Egy darabig maradjon mellettem, kérem. Lehet, hogy megint kérni fogok magától valamit.

A doktor bólintott.

*

A katonák a tisztásra hozták a kínaiakat, és leoldozták a csuk lójukról a kötelet. A káplár egy baseballütővel (hogy került hozzá: rejtély) nagy kört kanyarított a földre, és japánul kiadta a parancsot: ásni! A baseballmezes kínaiak megértették, ásót, csákányt fogtak, szótlanul nekiláttak a munkának. A katonák ezalatt négyes váltásokban őrködtek, illetve a fák árnyékába heveredve aludtak egyet. Régóta nem juthattak pihenőhöz, mert azonmód ruhástul ledőlve a fűbe, rögtön nagy hortyogásba fogva elaludtak. A többiek viszont távolabbról, puskájukat lövésre készen, derékhoz szorítva, szuronyt szegezve tartották szemmel az ásással foglalatoskodó kínaiakat. A két vezető, a hadnagy és a káplár is felváltva aludtak egyet az árnyékban.

Rövid egy óra alatt elkészült egy kb. négy méter átmérőjű gödör, olyan mély volt, hogy a kínaiaknak csak a feje látszott ki belőle. Az egyik kínai japánul vizet kért. A tiszt beleegyezően bólintott, mire az egyik katona valahol merített egy cseberrel, és már hozta is. Egy merítőedénnyel sorban, jóízűt ittak belőle, alig maradt valami víz az edény alján. A mezük már fekete volt a vértől, verítéktől és a sártól. A tiszt két katonával odahúzatta a kordét. Ahogy a káplár leszedte a ponyvát, előbukkant alóla négy, halomba rakott holttest, mégpedig ugyanolyan baseballmezben, mint az élők. Ők is kínaiaknak látszottak. Feketére száradt lőtt sebeikben a vér, nagy legyek felhőztek rajtuk. Az al-

vadt vér színéből következtetve lehetett már egy napja, hogy lelőtték őket.

A hadnagy ekkor kiadta a sírásóknak a parancsot, hogy rakják a tetemeket a gödörbe. A kínaiak egy szó nélkül leemelték társaikat a kocsiról, és kifejezéstelen arccal egyenként eresztették le őket, az élettelen testek természetellenes keménységgel koppantak a gödör fenekén. A mezek hátán 2, 5, 6, 8-as szám. A doktor megjegyezte őket. Amikor mind odalent volt már, a katonák az életben maradt kínaiakat szorosan a környező fákhoz kötözték.

A tiszt felemelte a karját, és igen komoly arccal megnézte a karóráját, majd úgy meredt a levegő egy pontjára, mintha mondani akarna valamit, akárcsak egy állomásfőnök, aki egy reménytelenül késlekedő vonatra vár. Tulajdonképpen nem akart semmit, csak az időt húzta. A káplárhoz fordult, utasította, hogy a négy kínai közül hármat (a hátukon a szám 1, 7, 9) végezzenek ki – bajonettel. Három katonát a foglyok elé állítottak. A japánok sápadtabbak voltak, mint a kínaiak, akik fáradtabbnak látszottak annál, hogy bármit is kívántak volna, a káplár hiába kínálta őket egyenként cigarettával, nem kellett nekik. Az altiszt zubbonya zsebébe gyűrte a cigarettacsomagot. A hadnagy egy kicsit távolabb vitte a doktort a katonáktól.

– Ezt magának is jól meg kell figyelnie. Ez is egy halálnem.

Az orvos hallgatott, és azt gondolta, hogy *ez az ember nem hozzám, hanem saját magának beszél.*

A tiszt halkan magyarázott tovább.

– Persze, egyetlen lövéssel sokkal egyszerűbb a halál, de a hadsereg vezetésétől azt a parancsot kaptuk, hogy ne pazaroljuk a lőszert, tartogassuk az oroszoknak, kár a kínaiakba. Ám a

bajonettel, egyszerűen szólva, nem lehet egykönnyen végrehajtani a kivégzést. Mondja, doktor, kapott maga alaki kiképzési szuronyhasználatból?

Az orvos közölte, hogy vele, mint lovassághoz behívott állatorvossal, nem végeztettek efféle gyakorlatokat.

– Ezt precízen úgy kell kivitelezni, hogy a bordák alá szúrunk, ide… – mutatta a maga hasán a tiszt – ezt követően belül megkavarni a zsigereket, majd eltalálni magát a szívet. Nem csak úgy, hebehurgyán elintézni. A katonáink jól begyakorol ták. A szuronyharc gyalogságunk erőssége kézitusában éppúgy, mint az éjszakai rajtaütések során – röviden, sokkal kevesebb pénzbe kerül, mint a repülőgép vagy az ágyú. Csakhogy bármennyit gyakoroltatjuk is, a gyakorlótéren az ellenfél csupán egy szalmabábu, nem fröcsköl belőle a vér, nem sikoltozik és nem omlanak ki a belső részei. A valóságban ezek a katonák még nem öltek embert. Én magam sem.

A hadnagy bólintott egyet a káplár felé, az pedig vezényszót kiáltott a katonáknak. Azok hárman előbb vigyázzállásba kapták magukat, majd fegyverüket előreszegezve megcélozták az áldozatokat. Az egyik kínai (a 7-es mezben) anyanyelvén szitkozódva feléjük köpött, jóllehet a gyengeségtől csak saját mezére csurgott a nyála.

A katonák a következő vezényszóra teljes erőből belevágták a szuronyaikat a kínaiak testébe, a bordák alatt, és ahogy a hadnagy elmagyarázta, megforgatták a pengét a zsigerekben és felfelé szúrtak, a szívet keresve. Az áldozatok ordítása nem volt túl hangos, zokogásba fulladt. Mintha a tüdejükben lévő levegő egyszerre hagyta volna el testüket a résen keresztül. A katonák ekkor kihúzták a szuronyt és hátraléptek, de a káplár kiáltására még egyszer végigcsinálták a műveletet, pontosan úgy, mint

először. Beszúr-megforgat-felszúr-kihúz-hátralép. Az állatorvos látszólag közömbösen nézte mindezt, de közben a tudata megkettőződött. Egyszerre élte át, hogy szúr és állja a szúrást. Kezével érezte, ahogy döfi a szuronyt, ugyanakkor azt a pokoli fájdalmat is, amikor a penge felforgatja zsigereit.

A kínaiak halálának teljes beálltáig hosszabb idő telt el, mint gondolni lehetett volna. Töméntelen vér és belsőrész omlott ki a földre a szétkaszabolt testekből, de egy-egy halvány rángás még mindig átfutott rajtuk. A káplár átvágta a köteleket, melyekkel a fákhoz kötötték őket, és a negyedik, kivégzésből kimaradt katona segítségével a földre esett tetemeket behúzta a gödörbe. Megint szörnyen döngött a föld, de nem úgy, mint az előző alkalommal. Talán még nem haltak meg teljesen, gondolta a doktor.

Már csak egy kínai maradt, aki a 4-es számú mezt viselte. A három holtsápadt katona csomókban tépte a füvet, és abba törölte a vérrel borított pengéket, melyekre testnedvek és húscafatok ragadtak. Jó sokáig tartott, rengeteg füvet és levelet elhasználtak, míg a fegyverek előírásosan fénylettek megint.

Vajon a 4-es számú kínait miért hagyták életben? A doktor csodálkozott ezen, de eldöntötte magában, hogy többé semmiképpen nem tesz fel kérdéseket. A hadnagy megint rágyújtott, és őt is megkínálta. Az orvos csendesen elfogadta, de ezúttal saját gyufáját használta. A keze nem remegett, de olyan érzéketlen volt, mintha kesztyűbe bújtatott kézzel gyújtotta volna meg a gyufaszálat.

– Ezek itt a mandzsu állam tisztiiskolájának hallgatói voltak, megtagadták a város védelmi kötelezettségét, tegnap megölték két japán vezető tisztjüket, és szökést kíséreltek meg. Éjszakai őrjáratunk elfogta őket, négy helyben életét vesztette, négyet le-

tartóztattak, kettő köddé vált a sötétségben – dörzsölgette tenyerével borostás állát a hadnagy. – Baseballmezben akartak elmenekülni, mert az egyenruhájukról rögtön kiderült volna, hogy katonaszökevények, és talán attól is tartottak, hogy a kommunisták fogják el őket mandzsu uniformisban. Akárhogy is, a katonaságnál egyenruhán kívül más nem volt, csak ehhez a baseballmezhez juthattak hozzá. Leszedték róla a neveket, és magukra húzva megszöktek. Talán maga is tudja, milyen jó csapata van a tisztiiskolának. Még tajvaniakkal, koreaiakkal is játszottak barátságos mérkőzéseket. Ez meg – mutatott a hadnagy a fához kötözött kínaira – a csapatkapitány, a 4-es számú ütőjátékos, ő eszelte ki a szökés tervét is, és két japán oktatóját verte agyon baseballütővel. Azok érezték, hogy a laktanyában valami bűzlik, és a végsőkig halogatták a hallgatók felfegyverzését. De arra nem gondoltak, az ütő azért kéznél van. Kapásból, ezzel verték szét a fejüket a tanítványaik. Azonnal meghaltak.

A hadnagy odaszólt a helyettesének, hozza oda az eszközt, melyet azután átnyújtott a doktornak, aki kézre fogva tartotta maga elé, mint az ütőjátékos szokta. Normál sporteszköz volt, nem éppen első osztályú, durván megmunkált, göcsörtös fából készült, de elég súlyos és a célnak megfelelő. A fogórész már megfeketedett a sok verítéktől. Nem látszott rajta, hogy két embert megöltek vele. Miután az orvos már érezte az ütő súlyát, visszaadta a hadnagynak, aki átvette és néhányat könnyedén, gyakorlottan suhintott vele.

– Tud baseballozni? – kérdezte.

– Gyerekkoromban szerettem – válaszolt a doktor.

– Felnőttkorában nem?

– Már nem.

Már-már visszakérdezett volna az orvos, de inkább elharapta a szót.

– Azt a parancsot kaptam – folytatta szárazon a tiszt, az ütővel a földet kopogtatva lába előtt –, hogy ezt az embert ugyanezzel a bottal veressem agyon. Szemet szemért, fogat fogért, igaz? Én bevallom magának, értelmetlennek találom ezt az utasítást. Ugyan mi értelme van megölni ezeket a fickókat? Nincs már repülőnk, hajónk, a legjobbjaink már elestek. Egy újfajta, különleges bomba egy pillanat alatt a földdel tette egyenlővé Hirosimát. Mindjárt kikergetnek bennünket Mandzsúriából, vagy éppen megölnek, és Kína újból a kínaiaké lesz. Már így is tömérdek kínait öltünk. Nincs semmi értelme a halottak számát szaporítani, de hát a parancs az parancs. Mint katona, engedelmeskednem kell, bármire utasítanak. Ugyanúgy, ahogy a tigrist meg a párducot, most ezeket kell kivégeztetnem. Na, mindegy, jól figyeljen, doktor. Ez is egyfajta halálnem, ami most következik. Maga ugyan orvos, megszokta a kés, a vér, a zsigerek látványát, de ilyet még – baseballütővel embert ölni – nem nagyon látott.

A tiszt a káplárral odavitette a hátán 4-es számot viselő ütőjátékost a gödör szélére. Az ember hátrakötött kézzel, bekötött szemmel térdelt a földön. Magas, tagbaszakadt férfi, olyan vastag karokkal, mint egy átlagos ember combja. A hadnagy odahívta az egyik fiatal katonát, és a kezébe nyomta az ütőt.

– Ezzel fogod ezt az embert agyonverni! – parancsolta a fiúnak, aki mereven szalutált és átvette a botot, de csak tehetetlenül állt ott az ütővel a kezében. *Fogalma sem volt róla,* mit kell csinálnia, hogyan ölje meg a kínait.

– Baseballoztál már? – kérdezte a tiszt a katonát (akit utóbb egy irkutszki szénbányában lapáttal vert halálra egy szovjet munkafelügyelő).

– Jelentem, nem – kiáltotta szabályosan a kérdezett. Sem Hokkaidóban, a nyomorúságos irtásföldön, ahol született, sem a hasonlóan szegény kis mandzsu településen, ahol nevelkedett, sehol a környéken nem volt olyan ház, ahol az emberek meg tudtak volna venni efféle sporteszközöket. Gyerekkorában szaladgált a mezőn, kergette a lepkéket, legfeljebb botokkal kardozott a társaival. Nemhogy nem baseballozott még, de még egy mérkőzést sem látott, és életében először volt a kezében baseballütő.

A tiszt elkezdte tanítani az alapvető fogásokra. Visszavette a botot, hogy megmutassa, miként kell suhintani vele.

– A csípőmozgásra ügyelj – mondta szinte szótagolva. – Hátulról indul az ütés, és a derekaddal utánafordulsz. A fej fordulásával együtt mozog a labda is. Értetted? Ha túl erősen lendíted az ütőt, minden lendület a karodba szalad, és elvész a suhintásból az erő. Az altest mozgásával hozod vissza a suhintást.

A katona nem nagyon értette a magyarázatot, de ledobva nehéz zubbonyát, megpróbált olyan mozdulatokat tenni, amilyeneket parancsoltak neki. Gyakorolta az ütést, a többiek meg nézték. A hadnagy kiigazította a hibás testhelyzetet, igazán jól tudott tanítani. A közkatona pedig, akit gyerekkorától fogva kemény paraszti munkára fogtak, jól bírta kondícióval, erős karja volt.

– Jól van, ennyi elég is – törölte le sapkájával verítékét a hadnagy. – Namármost, egy ütéssel intézd el, ne kínozd hosszú ideig.

Szíve szerint inkább azt akarta volna mondani, hogy *eszem ágában sincs ütővel megöletni akárkit is, ki volt az, aki ezt a baromságot kitalálta?* Ám a parancsnokság utasításával szembeszegülni nem lehet.

A katona a földön térdelő, bekötött szemű kínai mögé állt, és meglendítette a baseballütőt. A késő délutáni napsütésben hosszú árnyékot vetett a földre. Különös látvány, gondolta az orvos, tényleg úgy van, ahogy a tiszt mondja, egyáltalán nem szoktam hozzá, hogy valakit a szemem láttára baseballütővel öljenek meg. A fiatal katona jó darabig mereven feltartotta a levegőbe, látszott, ahogy az ütő vége megremeg.

A tiszt odabiccentve jelt adott neki, mire hátralendítve a botot, nagy lélegzetet véve lendületet vett, és lecsapott a kínai koponyaalapjára. Meglepően jól sikerült ütés volt, ahogy feljebbvalója tanította, egész testének mozgási energiája a bot bélyeges részén ott csattant az áldozat füle mellett. A koponyacsont hatalmas reccsenéssel betört. A kínai némán fölegyenesedett, majd furcsa pózban súlyosan elterült a földön, mintha keresne ott valamit. Arccal a földön, füléből patakzott a vér. Nem mozdult. A tiszt az órájára nézett, a katona még mindig görcsösen markolva az ütőt, tátott szájjal meredt a levegőbe.

A hadnagy óvatos ember volt, várt egy percet, és miután látta, hogy a test meg sem moccan többé, az orvost szólította.

– Megkérhetem önt, hogy ellenőrizze, teljesen halott-e az az ember?

A doktor bólintott, és odament a kínaihoz. Az ember fekete szembogara már kimerevedett, a füléből továbbra is folyt az élénkpiros vér. Félig nyitott szájából, a fogak közül kilógott a nyelve. Az ütéstől a nyak furcsa szögben kifordult, az orrból ki-

csorduló sűrű vér feketére festette a kiszáradt talajt. Egy élelmes, nagy fekete bögöly már be is férkőzött az orrlukba, talán hogy ott rakja le petéit. Az orvos a biztonság kedvéért ki akarta tapintani a csuklón az érverést, de az már akkorra megszűnt, legalábbis ott, ahol észlelni lehetett volna. A fiú egyetlen ütéssel (ráadásul életében először) nyakát szegte a nagy, derék kínai férfinak. A doktor ránézett a tisztre, bólintott, ezzel jelezte neki, hogy rendben van, a halál kétségtelenül beállt. Már éppen felegyenesedett volna, amikor érezte, hogy szokatlanul erősen tűz a délutáni nap a hátára.

Abban a pillanatban, mintha csak álmából riadt volna fel, a 4-es számú ütőjátékos mezét viselő kínai felegyenesedett és mindenki szeme láttára megragadta az orvos csuklóját. Mindez egy pillanat alatt történt. A doktor nem értette, hiszen az ember *minden kétséget kizáróan halott volt.* A kínai a valahonnan feltörő utolsó erejének a maradékával mégis olyan szorosan markolta az orvos kezét, mintha satuba fogta volna. A szeme továbbra is az égre meredt, magával rántotta az élőt a gödör felé, majd belerogyott. Mint a nehezék, húzta magára az orvost is, aki ráesett. Hallotta maga alatt a kínai eltört bordáinak ropogását, de a halott még ekkor sem eresztette el a csuklóját. A katonák, akiknek mindez a szemük előtt játszódott le, földbe gyökerezett lábbal, tehetetlenül álltak. A tiszt tért először magához, és rögtön beugrott a gödörbe, előkapta az oldalán függő tokból az automata pisztolyát, és a csövet a kínai fejéhez illesztve kétszer meghúzta a ravaszt. Két száraz pisztolylövés hallatszott közvetlenül egymás után, nyomukban jókora fekete rés nyílt meg a kínai homlokán. Most már biztosan halott volt, de a marka nem nyílt ki. A tiszt lehajolt, és egyenként, hosszasan feszegette az élettelen ujjakat az orvosról, aki közben ott hevert a gödörben a nyolc néma baseballmezes hulla társaságában. A gödör fenekén

egyáltalán nem úgy visszhangzott a kabócák ciripelése, mint odafenn.

Amikor végre sikerült az orvost kiszabadítani, a katonák mindkettejüket kihúzták a sírból. A doktor a fűbe kuporodva megpróbált mélyeket lélegezni. Nézte a csuklóját, a bőrén élénken kirajzolódott a kínai öt ujjának pirosló lenyomata, és azon a meleg nyári délutánon rájött a hidegrázás. Arra gondolt, hogy életében nem fázott még ennyire, meg arra, hogy *ez az ember tényleg el akarta vinni magával valahova.*

A hadnagy visszatolta a pisztoly biztosítóját, és lassan a derekán függő tokba helyezte. Először fordult vele elő, hogy valakibe belelőtt, de igyekezett nem gondolni erre. Legalábbis, amíg folytatódik a háború és emberek halnak meg. Mindebbe belegondolni ráér később is. Beletörölte izzadt tenyerét a nadrágjába, és megparancsolta azoknak, akik nem vettek részt a kivégzésben, hogy vigyék a gödörbe és földeljék el a hullákat. Addigra már nagyon is elszemtelenedett a körülöttük zümmögő legyek hada.

A fiatal katona, kezében az ütővel, melyet képtelen volt elereszteni, még mindig ott állt, de még nem tért magához kábult állapotából. Tisztjei nem törődtek már vele, békén hagyták. Csak bámészkodott, de valójában nem látta, amint a halottnak hitt kínai berántja a sírgödörbe az orvost, a hadnagy beugrik, megadja a kegyelemlövést, ahogy társai lapátolják a földet a halottakra és betemetik a gödröt. Tényleg nem látott mindebből semmit. Csak a kurblimadár hangjára fülelt, amint az valahol a fák között berregett a felhúzójával: giiiiiii, giiiiiiii. A katona felemelte az arcát a hang irányába, kutatva, merre lehet az a madár, de persze nem láthatta meg. A torkában gyengén felfele

emelkedett egy enyhe hányinger, de egyáltalán nem volt olyan heves, mint előző nap.

Mialatt a berregő hangra fülelt, mindenféle képtöredékek jelentek meg előtte, hogy azután sorban el is tűnjenek. A fiatal gazdasági tiszt, a hadnagy képe, akit a szovjetek a fegyverletétel után átadnak a kínaiaknak, azok pedig felelősségre vonják a kivégzés miatt és felakasztják. A káplár sorsa, aki egy szibériai fogolytáborban pestisben hal meg elhagyottan egy félreeső, karanténnak használt kunyhóban, pedig nem is volt pestises eladdig, csak az éhségtől esett össze, mégis bevitték, hogy haljon meg a betegek között. Az anyajegyes arcú orvos rá egy évre baleset áldozata lesz. Igaz, hogy polgári személy volt, de a katonákkal való együttműködés miatt a szovjetek internálják, persze így ő is Szibériába kerül, fogolytáborba, egy szénbányában kényszermunkára fogják, miközben a mély vágatokban dolgozik, egy hirtelen vízbetörés sok más katonatársával együtt végez vele. És ő maga, a fiatal katona pedig… nem, a saját sorsát nem láthatta előre, mint a többiekét. De nemcsak a jövőt, a jelent sem látta, nem tudta, hogy a valóságban is megtörtént-e az, ami a szeme előtt lejátszódott. Nem tudni, miért, de nem tudta, hogy ez igaz-e vagy sem. Becsukta a szemét, és továbbra is csak a kurblimadár hangjára figyelt.

Ezután hirtelen eszébe jutott a tenger. A nagy víz, melyet akkor látott a fedélzetről, amikor Japánból Mandzsúriába vitte a hajó. Életében először látott tengert. És egyben utoljára is. Nyolc évvel azelőtt történt, de még vissza tudott emlékezni a tengeri szél sós illatára. Ez volt az egyik legnagyszerűbb látvány az életében. Hatalmas és mély volt, olyannyira, hogy az már minden képzeletet felülmúlt. Attól függően változott a színe, formája, hangulata, hogy merre jártak, milyen napszakban és milyen

volt akkor éppen az időjárás. A látvány melankóliája mélyen belevésődött a szívébe, és ugyanakkor csendesen, gyógyítóan hatott rá. Arra gondolt, hogy vajon láthatja-e még valaha ezt a tengert. Ezek után egyszerre csak száraz koppanással földre hullott kezéből a baseballütő. Amikor a botot így elejtette, kicsit felerősödött benne az előbbi hányinger. A kurblimadár tovább berregett, de rajta kívül senki más azt nem hallhatta.

*

A „Kurblimadár krónikája” 8. rész itt véget ér.

29

Fahéj hiányzó láncszeme

A „Kurblimadár krónikája” 8. rész itt véget ér. Rákattintottam a befejezésre, és visszatértem az induló menüsorhoz. Ezúttal választásom a „Kurblimadár krónikája” 9. részére esett, ráklikkeltem. Szerettem volna elolvasni a történet folytatását. Az oldal azonban nem nyílt meg, helyette egy üzenet jelent meg a képernyőn.

```
A „Kurblimadár krónikája 9. rész”
az R24-es kóddal nem nyitható, válasszon
helyette másikat.
```

A 10. részt választottam, de az eredmény ugyanaz volt.

```
A „Kurblimadár krónikája 10. rész”
az R24-es kóddal nem nyitható, válasszon
helyette másikat.
```

Ugyanaz a 11.-nél, végül kiderült, hogy egyik szöveghez sem lehet hozzáférni. Nem tudtam, mi lehet az R24-es kód, de tény, hogy valamilyen érthetetlen okból megtagadták a hozzáférést. Amikor a 8.-at választottam, még bármelyik lehetőség nyitva

állt előttem, de miután kinyitottam, az összes többi bezáródott. Az is lehet, hogy a folytatást letiltották.

Ültem a képernyő előtt, és egy kis ideig azon töprengtem, hogy mitévő legyek, de nem jutottam semmire. A rendszer nagyon is aprólékosan ki volt dolgozva Fahéj agytekervényeiben. Ennek a játéknak a szabályait pedig nem ismerhettem. Feladtam a küzdelmet, és kikapcsoltam a számítógépet.

Afelől nem voltak kétségeim, hogy a „Kurblimadár krónikája" 8. része egy Fahéj által *elbeszélt* történet. Tizenhat sztorit írt a gépbe a „Kurblimadár krónikája" cím alatt, és én éppen a 8.-at választottam. Ha pedig felidézem az elolvasott rész hosszúságát, akkor ebből következtetve az összes ennek a tizenhatszorosa lehet. Nem túl rövid, összeszerkesztve, kinyomtatva jó vaskos könyv lenne belőle.

Van-e jelentése a 8.-nak? A krónika elnevezés talán arra utal, hogy a történetek valamiféle időrendi sorban követik egymást, tehát előtte lehetett a 7-es számú, utána a 9-es. Ez joggal fel tételezhető, de lehet, hogy nem erről van szó, a történeteket egészen más rendező elv szerint is sorba lehet szedni. Mondjuk, visszafelé az időben, a jelenből haladva a múlt irányába. Merész hipotézis, de az sem lehetetlen, hogy egyazon történetnek különféle egymással párhuzamba állítható verzióit a program számokkal jelöli. Mindenesetre az biztos, hogy ez a 8. annak a történetnek a folytatása, amit Szerecsendiótól már előbb hallottam, melyben a hszincsiangi állatkert ragadozóit 1945 augusztusában lelövöldözik. A következő napon, ugyanannak az állat kertnek a színterén játszódik. Hőse nyilván Szerecsendió apja, Fahéj nagyapja, aki ezúttal egy név nélküli állatorvos.

Igaz-e a történet vagy sem, nem tudnám megállapítani. Azt sem tudom, hogy vajon az első szótól az utolsóig Fahéj találta-e

ki, vagy részleteiben azért valóság lehet. Szerecsendió nekem azt mondta, hogy az apja, az állatorvos a továbbiakban nem adott életjelt magáról: „Semmit sem tudok róla." Ezért nem nagyon valószínű, hogy ez a 8-as számú minden részletében hiteles, bár néhány mozzanata történetileg hihetőnek tűnik. Megtörténhetett, hogy a felfordulásban éppen az állatkertben végezték ki a szökést megkísérlő kadétokat, ott földelték el őket, és az akció vezetőjét, a japán tisztet a háború után halálra ítélték. Abban az időben a mandzsu hadseregben nem ment ritkaságszámba a lázadás vagy a dezertálás, és hogy a legyilkolt kínaiak éppen baseballmezben próbálkoztak a szökéssel – éppenséggel ez sem lehetetlen. Az is elképzelhető, hogy Fahéj tudott erről az esetről, és belekeverve a nagyapját, az ő történeteként adta elő mindezt.

Viszont mi volt a célja Fahéjnak az írással, miért kellett *regényes* formába önteni mondanivalóját, mire utal, mit takarhat a „krónika" kifejezés? Ezeken spekuláltam a fazonigazítóban, ujjaim között forgatva egy ruhatervezésre szolgáló színes ceruzát.

Mindennek megválaszolása végett előbb végig kellett volna olvasnom az összes elbeszélést. Igaz, hogy a 8. számút elolvashattam, és ha csak halványan is, de nagyjából azért el tudtam képzelni, mi lehet Fahéj szándéka az írással. Valószínűleg saját személyiségének létjogosultságát, a gyökereit kereste ilyen elszántsággal. Nem vitás, hogy ezért ment vissza az időben a születése előtt történtekre.

Néhány olyan fehér foltot is le kell fedni a múltban, ahová az ember arasznyi léte nem ér el. Ezért találta ki a történetet, mellyel hitelesítette a hiányzó láncszemet. Ugródeszkának használva az anyjától többször hallott történetet, abból vezette le a sajátját, s a titokzatos nagyapa alakját egy új beállításban költöt-

te újjá. Az elbeszélés alaphangnemét azonmód az anyja elmondásából örökítette át. Így lehet, hogy az *igazi nem valódi, a valódi meg nem igaz.* Fahéj számára valószínűleg nem is volt túlságosan érdekes, hogy a története mennyiben tényszerű és mennyiben nem. Nem is az a fontos, hogy *mit csinált* a nagyapa, hanem az, hogy *mi dolga volt a világon,* és miközben az unoka ezt megírja, választ is ad erre a kérdésre.

A mű címe: „Kurblimadár", csakhogy ezt nem Fahéj találta ki. Az anyja használta ezt a szót öntudatlanul abban az aojamai vendéglőben, amikor előadta nekem a sztorit. Abban az időben pedig még nem is tudhatta, hogy én is ismerem ezt a szót (sőt, ez az én álnevem). Így kapcsolódott össze, mintegy véletlen egybeesés folytán, az ő történetük az enyémmel.

Ebben azért nem vagyok olyan biztos. Lehet, hogy az as--szony valahogy mégis megtudta, hogy ezen a néven emlegetnek, és a szó talán tudat alatt beleolvadt az (esetleg közös) elbeszélésbe, mely különben sem egy rögzített cselekménysor. A szóbeli közlés természete révén a történet egyre duzzadt, és azt hiszem, változataiban él tovább.

Függetlenül attól, hogy ez véletlen egybeesés-e vagy sem, Fahéj elbeszélésében a kurblimadár igen jelentőségteljes szerepet kap. Hangja, melyet csak kiválasztottak hallhattak, az elháríthatatlan veszedelem felé vezet. Ahogy az orvos is szakadatlanul érezte, az ember szabad akarata és az effélék nem elegendőek a sors elleni védekezésre. Az embernek akkora a cselekvési szabadsága, annyi a mozgástere, mint a bábunak, amelyiknek a hátából kiáll egy kis kurbli – felhúzzák, majd felteszik az asztal lapjára táncolni, mehet, amerre tud. Ahová a madár hangja elér, ott a legtöbben hamarosan elbuknak, életük romba dől A

legtöbbjük belepusztul, ahogy a bábu eltántorog az asztal széléig, ahonnan lepottyan.

*

Nem volt kétségem afelől, hogy Fahéj a Vataja Noboruval folytatott beszélgetést lehallgatta. Meg a néhány nappal azelőttit is, mely Kumiko és köztem zajlott. Valószínűleg semmi sem kerülte el a figyelmét mindabból, ami a számítógépen átment. Megvárta, míg befejezem Vataja Noboruval, azután átküldte a kurblimadár krónikáját. Világos, hogy ez nem a véletlen műve, vagy hirtelen ötlet a részéről. Tervszerűen használta a gépet, és bemutatta az elbeszélések *egyikét,* sejtetve, hogy van ott még temérdek egyéb is. Lefeküdtem a díványra, és felnéztem a homályba. Az éjszaka súlyosan nehezedett rám, a környéket szívfájdító csend lepte el. A fehéres mennyezet olyan volt, mintha egy vastag jéglappal teljesen befedték volna a szobát.

Volt valami közös bennem és a név nélkül emlegetett állatorvosban. Egyezett az anyajegy az arcon, a baseballütő, az elbeszélésben megszólalt a kurblimadár hangja. Aztán meg ott volt a Fahéj elbeszélésében szereplő hadnagy is, aki felidézte bennem Mamija alakját, aki ugyanabban az időben szolgált a Kvantung hadsereg hszincsiangi törzsénél. Csakhogy Mamija nem hadtápos, hanem térképész-utász volt. Ő valahogy elkerülte a halált, csak fél karját hagyta ott a csatatéren, de végül hazatérhetett Japánba. Mégsem tudtam elhessegetni magamtól azt a megmagyarázhatatlan érzést, hogy *valójában* ő volt az a fiatal tiszt, aki a kivégzőosztagot vezényelte. Vagyis *nem lett volna meglepő,* ha éppen ő lett volna.

Aztán itt a baseballütő kérdése. Fahéj jól tudja, hogy a kút mélyén tartok egy ilyen botot. Lehetséges, hogy ezt is éppúgy beillesztette a történetbe, mint a kurblimadarat. Ha – teszem azt

– így történt, a baseballütő esetében van egy olyan részlet, ami nem egykönnyen magyarázható, mert Fahéj nem tudott róla. A gitártokot cipelő szapporói zongorista, aki egyébként megégette a kezét a gyertya lángjával, megütött a bottal, majd később én csépeltem vele őt. A baseballütőt *átadta* nekem.

Meg aztán, miért került Fahéj nagyapjának arcára is olyan anyajegy, mint amilyen rám égett a kútban? Ez is annak a következménye, hogy a történetébe *beleszőtt* engem? A valóságban az igazi állatorvos arcán nem is volt anyajegy? De hát semmi szükség nem volt arra, hogy Szerecsendió engem ilyen mesékkel traktáljon az apjáról! Mintha csak azért szedett volna fel engem Sindzsukuban, mert ugyanolyan folt volt az arcomon, mint az apjának. A történet egyre jobban összekuszálódott, mintha csak egy háromdimenziós rejtvényt kellene megoldani. Melyben az igaz nem korlátozódik a valódira, a valódi pedig nem csupán igaz.

*

Felálltam a díványról, és megint bementem Fahéj kicsiny szobájába. Leültem, rákönyököltem az asztalra, és néztem a monitort. *Lehet, hogy Fahéj ott van valahol?* A némaságának a szavai, történetei odabent élnek, lélegzenek? Gondolkodnak, vágyakoznak, növekednek és meleget adnak. Mégis, a képernyő olyan fehér és halott volt előttem, mint a Hold felszíne, Fahéj létének gyökerei a labirintusok erdejébe vesztek. A négyszögletű képernyő üvege vagy Fahéj, akinek ott kellett lennie mögötte, egyebet nem közöltek velem.

30

A ház, meg ami nem érdemes a bizalomra
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 6.)

Jól van, Kurbli úr?

Előző levelemben nagyjából mindent megírtam, amit Kurbli úrnak mondani szerettem volna. Mondhatnám úgy is: Na, ennyi elég is volt. Mégis valami azt súgja, hogy írjak, hátha tehetek még hozzá egy keveset. Ezért aztán felkelek éjnek idején, ténfergek a szobámban le-föl, mint a svábbogár, az asztalhoz ülök, hogy írjak magának, Kurbli úr.

Magam sem tudom, miért, de gyakran jár az eszem a Mijavaki családon. Tudja, akik régen ott laktak abban a most már üres házban, és a pénzbehajtás elől titokban megléptek, írtam, hogy biztos csak a nagyobbik lány maradt életben, de nyoma veszett… Szóval Mijavakiék folyton felbukkannak a gondolataimban, olykor munka, máskor étkezés vagy akár zenehallgatás közben is. Nem mondom, hogy lerázhatatla-nul, de amikor valami kis rés adódik (márpedig ez gyakran előfordul), rögtön beférkőznek és nálam időznek egy darabig, mint mikor a kertből az ablakon át a szobába száll a rőzsetűz füstje. Ez így megy hetek óta.

*

Születésem óta ugyanott laktunk, és tőlünk jól rá lehetett látni az ösvényen túli házra. Éppen a szobám ablakával szemben állt. Akkor kaptam saját szobát, amikor iskolába kezdtem járni. Mijavakiék abban az időben húzták fel a házuk falait. Mindig lehetett ott látni valakit, derűs időben rengeteg kiteregetett ruhát, a két lány a kertben kiabálva szólongatta a jól megtermett fekete farkaskutyát (a neve sehogy sem jut eszembe, akárhogy is erőltetem), estére barátságos fények gyulladtak az ablakok mögött, majd ahogy beköszöntött az éjszaka, egymás után aludtak ki. A nagyobb lány zongorázott, a kisebbik hegedült. (Az egyik egy évvel idősebb, a másik ugyanannyival fiatalabb volt nálam.) Születésnapok vagy karácsony alkalmából bulikat rendeztek. Jó sokan összejöttek, és nagy zajjal voltak. Aki azt a házat csak elhagyottan látta, az el sem tudja képzelni mindezt.

Pihenőnapokon az apa gyakran metszegette a kert fáit. Úgy látszik, előszeretettel végzett minden ilyesfajta időrabló munkát, mert azt is láttam, ahogy a zsalukat tisztogatja, autóját viasszal fényezi vagy kutyát sétáltat. Soha nem tudom megérteni, mit lehet az ilyen pepecselésen szeretni. De hát végül is szíve joga, meg aztán biztos jó, ha van egy ilyen ember a háznál. Úgy látszott, hogy a síelés az egész család kedvtelése, télen megpakolták a nagy kocsi tetejét sílécekkel, és látható élvezettel indultak a hegyekbe. (Én utálom az efféléit, síelni, még mit nem… de erről majd később.)

Egyszóval úgy tűnt, mintha a szomszéd házban egy szokványos család boldog napjait élnék. Vagyis nemcsak látszatra, ténylegesen normálisak és vidámak voltak. Elvétve sem lehetett semmi olyat tapasztalni náluk, ami fejcsóválásra adott volna okot, vagy amire az ember magasra emelné a szemöldökét: „Nocsak, hát ezt meg hogy képzelik?”

A környékbeliek mondogatták ugyan a hátuk mögött, hogy ők bizony nem élnének egy ilyen elátkozott helyen álló házban, de a család élete nyugodt és békés volt. Képet lehetett volna festeni róla, bekeretezni, hadd lepje a por. A négytagú társaságról el lehetett mondani, hogy „mindnyájan boldogan éltek…", mint a mesében szoktak. Legalábbis tízszer olyan jól kijöttek egymással, mint mi. Néha összetalálkoztam a két rokonszenves lánnyal, gondoltam, elkelne a mi családunkban is két ilyen jó testvér. Soha nem hallgatott el a kacagásuk, olyan hangulata volt a családnak, hogy talán még a kutya is velük nevetett.

El sem tudtam képzelni, hogy mindennek egyszerre csak vége szakad. Egy napon azonban, mintha csak egy heves szélroham fájta volna el őket, hipp-hopp, mind eltűntek. (A farkaskutya sem volt kivétel.) Csak az üres ház maradt utánuk. Egy darabig (talán egy hét lehetett) senki sem vette észre a környékbeliek közül, hogy Mijavakiéknak nyoma veszett. Én ugyan furcsállottam, miért nem gyújtanak villanyt, de arra gondoltam, hogy mind elutaztak valahová, mint máskor. Később anyám hallotta valahol, hogy Mijavakiék az éjszaka leple alatt „elillantak". Ezt nem értettem pontosan, mit is jelent, kérdésemre azt a választ kaptam, hogy mostanában ezt úgy is mondják, hogy „olajra léptek".

Elillantak vagy olajra léptek, egyre megy, de az elhagyott ház különös, furcsa változásokon ment át, miután lakói otthagyták. Igaz, hogy én addig még nem láttam lakatlan házat, úgyhogy fogalmam sincs róla, hogy milyennek is kellene lennie egy normális lakatlan háznak. Talán, mint egy gazdátlan ebnek vagy a bábnak, amelyből kibújt a lepke, mindenképpen valahogy „kietlennek" hat az ilyen ház látványa, viszont Mijavakiék háza egyáltalán nem volt az. Olyan pofát vágott, mintha csak azt akarta volna mondani: „Nem ismerek én semmiféle Mijavakiékat!", és cseppet sem volt vi-

gasztalannak mondható. Legalábbis nekem valahogy inkább olyan ostoba, hálátlan kutyának tűnt. A ház, egy pillanat alatt, láthatóan nagy örömmel magára vette a lakatlanságot, mintha az égvilágon semmi köze sem lett volna a benne lakó tulajdonosok boldog életéhez. Pedig gondosan tisztán tartották, és végül is Mijavakiéknek köszönhette felépülését. Hát, annyi biztos, hogy már a házában sem bízhat az ember.

Kurbli úr is láthatta, hogy az épületet, miután elhagyták, belepte a madárpiszok, teljesen lezüllött. Éveken át erre a kietlen látványra néztem az ablakomból tanulás vagy annak mímelése közben felfelpillantva. Derűre-borúra, eshetett a hó, vagy jöhetett a tájfun, mindig változatlan maradt a képe. Ott volt az orrom előtt, persze nem is láthattam mást. Fura módon olykor nem tudtam levenni a szemem róla. Könyököltem az asztalon vagy félórácskát, és csak bámultam. Hogyan is van ez, nemrégen még ott nevetgéltek az emberek, a hófehér mosott holmi pedig tévéreklámba illően csapkodott a szélben. (Nem mondom, hogy mániákusan, de Mijavaki asszony gyakrabban szeretett mosni a normálisnál.) Ám mindez varázsütésre eltűnt, a kertet felverte a gaz, és semmi sem emlékeztetett többé a Mijavaki család boldog napjaira. És ez nekem igen különösnek tűnt.

*

El kell utasítanom az esetleges feltételezést, miszerint én különösebb rokonszenvet táplálnék Mijavakiék iránt. Valójában alig váltottam velük két szót életemben. Ha szembejöttek az utcán, épp csak köszöntöttük egymást. Ennek ellenére fáradhatatlanul lestem rájuk, és ettől úgy látszik, boldogságuk, örömteli mozgolódásuk, tevékenykedésük valósággal életem részévé vált. Tisztára, mint mikor a családi csoportkép valamelyik sarkában – nem tudni, miért – egy nem odavaló ember áll. Van egy olyan érzésem, mintha azzal, hogy egy

éjszaka „leléptek”, az énem egy darabjának is lába kelt volna. De hát, hogy is mondjam csak, ez nem normális érzés. Még hogy belőlem egy darab hiányozna, mert ismeretlen emberekkel együtt éjszaka megszökött és eltűnt valahová?

*

Ha már abnormális történetekről van szó, megmondom őszintén, hogy ez semmi, most jön a java.

Tényleg úgy érzem mostanában, mintha én lennék Kumiko, a maga igazi felesége, Kurbli úr, valamilyen ok miatt megszöktem magától, és most itt dolgozom a hegyek között, a parókaüzemben. Kaszahara Mei álnevet, álarcot kell viselnem, megtévesztésül. Úgy kell viselkednem, mintha nem is Kumiko lennék. Maga meg a vis--szatérésemre vár ott, azon a huzatos tornácon… Ez a tudat valahogy nagyon erősen belém fészkelte magát.

Figyeljen, Kurbli úr, magán még nem hatalmasodott el valami kényszerképzet? Nem dicsekszem vele, de rajtam nagyon. Gyakran rám jön a bolondóra. Legrosszabb, amikor egészen úgy dolgozom, hogy közben képzelgések felhője vesz körül. De hát a munka egészen egyszerű, nem látna rajtam különösebb változást, csak a környezetemnek kellemetlen, ha pofákat vágok. Nem tudom, de az is lehet, hogy fennhangon beszélek magamhoz. Nem szeretem, amikor elhatalmasodik rajtam, de nem tudok ellene védekezni, egyszer csak szembekerülök vele, rám szakad, mint a havibaj. Ha beállít, nem lehet egyszerűen elküldeni, mondván, hogy „most nem érek rá, talán majd máskor”. Remélem, Kurbli urat nem zavarja, hogy néha Kumikónak képzelem magamat. Elvégre nem akarattal, szántszándékkal csinálom.

*

Elálmosodtam. Ezután három-négy órát olyan mélyen alszom, hogy a szemem sem rebben, majd felébredek, és egész nap szorgosan munkálkodom. Hallgatom az ártalmatlan muzsikát, és a többiekkel együtt lelkesen öltögetem a parókákat. Ne is aggódjon miattam, kérem. A hallucinációim közben jól elvégzek mindenféle feladatot. Kívánom, hogy Kurbli úr sikerrel járjon dolgaiban, térjen vissza hozzá Kumiko asszony, és éljenek boldogan, csendben tovább, úgy ahogy régen.

Szajónara.

31

Lakatlan ház született
–
Váltott ló

Másnap sem kilencre, de még tízre sem érkezett meg Fahéj. Ilyen még nem fordult elő. Mióta csak elkezdődött a munkám, minden reggel, pontban kilenckor a feltáruló kapuban megjelent a *Mercedes* vakítóan fényes hűtője. Ez a mindennapos, mégis hatásos belépő jelezte a munkanap kezdetét. Életmódomban annyira hozzászoktam ehhez, mint a gravitáció vagy a légnyomás jelenlétéhez. Fahéj pedáns rendszeretetében a gépiességen túl volt valami barátságosság, ami megbékéltetett és bátorított engem. Olyan volt nélküle a reggel, mint egy különben jól megfestett kép, melyről azonban hiányzik a kompozíció középpontja, és ettől hatásában középszerű marad.

Feladva a várakozást elmentem az ablaktól, meghámoztam egy almát, és azt ettem reggeli gyanánt. Gondoltam, talán a számítógépen lesz valami üzenet, bementem Fahéj szobájába, hogy megnézzem, de a képernyő változatlanul holtfehér maradt. Mi mást tehettem volna, barokk zenét hallgatva nekiálltam mosogatni a konyhában, a padlót felporszívóztam, ablakot tisztítottam, mindezt szándékosan elhúzva, hadd teljék az idő.

Tizenegyre járt az idő, és már nem tudtam mit kitalálni, lefeküdtem a fazonigazító díványára, és hagytam, hadd sodorjon magával a lassan hömpölygő idő. Miért nincs itt Fahéj? Csak arra tudtad) gondolni, hogy valami közbejöhetett. Lehet, hogy valami baleset érte az autóval, esetleg váratlan közlekedési dugóba került. De nem, az vele nem fordulhat elő, fogadni mertem volna rá. Ő nem olyan, mint akit mindenféle baleset ér, vagy ne tudná kiszámítani az útját torlódás esetén. Ha mégis szerencsétlenség történik, akkor is ideszól nekem a kocsitelefonon. Ha nem jelenik meg, az csak azért lehet, mert *nem akar* megjelenni.

Egy órája már, hogy telefonáltam az akaszakai irodába, de senki sem vette fel a kagylót. Többször is megkíséreltem, de ugyanúgy jártam mindahányszor. Ezután felhívtam Usikavát is, de ahelyett, hogy kicsöngött volna, egy gépi hang szalagról tájékoztatott, hogy a számon előfizető nem található. Micsoda dolog ez! Újból próbálkoztam, többször is, de mindhiába. Feladtam, és visszamentem a fazonigazítóba. Úgy látszott, hogy az emberek – mintha összebeszéltek volna – szakítani akarnak velem.

Kinéztem az ablak függönyei közti résen, de csak két élénk téli kismadár repült az egyik fa ágára, ott tekergették a fejüket, hogy körülnézzenek a világban, azután, mintha csak elhessentették volna őket, felrebbentek és elszálltak valamerre. Ezenkívül semmi mozgás. Mintha megéreztem volna egy újdonsült lakatlan ház születését.

*

Ezt követően öt napig be sem tettem a lábamat a „rezidenciára". Hogy, hogy nem, attól is elment a kedvem, hogy lemásszak a kút fenekére. Nem tudom, miért. Ahogy Vataja Noboru akarta, a tájára sem mentem akkoriban. Tudtam, ha nem jönnek a

„vendégek”, annyi tőkém marad csak, melyből mindössze két hónapig tudom fenntartani a rezidenciát. Legalább amíg az enyém, gyakrabban kellene használnom a kutat. Torokszorongató érzés volt. A kút hirtelen egészen rend- és természetellenes hatást gyakorolt rám.

Nem mentem hát oda, csak cél nélkül kószáltam. Délután elmentem Sindzsuku nyugati oldalára, a parkba, szokásos helyemen rostokolni, a padon. Nem csináltam semmit, csak hagytam, hadd teljék az idő. Ám Szerecsendió nem mutatkozott. Elmentem Akaszakába is, az irodához. Becsengettem az épület kapuján, erősen belenéztem a kapufigyelő kamerába, de senki sem válaszolt a hívásomra. Na, erre aztán felhagytam a kísérletezéssel, úgy látszott, ezek szakítottak velem. A furcsa pár, anya és fia elmenekültek a süllyedő hajóról, és távoli, biztonságos partok felé eveztek. Mintha saját családom árult volna el.

*

Ötödnapra elmentem a sinagavai *Pacific Szálló* kávézójába, ahol az elmúlt év nyarán Kanó Máltával és Vataja Noboruval találkoztam. Nem mintha nosztalgiát éreztem volna a találkozó vagy akár annak helyszíne, a kávézó iránt, csak úgy odavitt a lábam, anélkül, hogy tudatában lettem volna, mit csinálok. Sindzsukuban felszálltam a villamosra, elmentem Sinagaváig, ott meg leszálltam. A felüljárón átmentem a széles út felett a szállodához, a kávézóban leültem egy ablak közeli asztal mellé. Rendeltem egy kis üveg sört meg valami ennivalót késői ebéd gyanánt. Néztem a felüljárón a járókelőket, minden különösebb érdeklődés nélkül, tétován, inkább csak úgy, mint aki passzióból számlálgatja őket.

A mosdóból visszatérve azonban, valahol bent a vendégek között, feltűnt nekem egy piros nejlonkalap, éppen olyan, mint

amilyet Kanó Málta hordott. Mintha zsinóron húztak volna, odamentem az asztalhoz, de amint közelebb értem, kiderült, hogy egy másik nő volt. Sokkal fiatalabb és termetesebb külföldi nő ült ott. Nem is nejlonból, hanem bőrből készült a kalapja. Fizettem és kimentem az üzletből.

Rövid, sötét kabátom zsebébe dugott kézzel egy darabig a környéken róttam az utcákat. Ugyanolyan színű sálam volt, és sötét napszemüveget viseltem, hogy ne legyen olyan feltűnő a folt. Decemberi forgatag kavargott az utcán, az állomás előtti üzletközpontban vastag ruhába öltözött vásárlók tolongtak. Minden fényárban úszott, és a zajok rövidebben és élesebben hangzottak, mint máskor.

*

Usikava alakját a sinagavai állomás magas peronján láttam meg, amint éppen a villamosra várt. Az ellenkező irányba menő szerelvényt várta a vágány túlsó oldalán. A már jól ismert rettenetes öltönyében, rikító nyakkendőjével állt ott, csúfosan kopaszodó fejét nagy érdeklődéssel valami képes hetilapba fúrta. Azért tudtam kiszúrni a nagy tömegből, mert olyan feltűnően és egyértelműen *elütött* a körülötte állóktól. Eladdig csak saját konyhámban láttam, ráadásul egy késői órán, amikor csak ketten voltunk. Akkor is lehetetlenül festett, de nappal, az ismeretlen embertömegbe keveredve is hihetetlen figura volt. Olyan levegő lebegett körülötte, amely sehogy sem tudott felszívódni a környező valóságban. Félrelökdösve az embereket, szitkozódásuktól kísérve, lerohantam a vágányok alatti folyosóhoz vezető lépcsőn, majd fel a másikon a túloldalra. Hiába kerestem már, elfelejtettem, hol is állt az előbb. Az állomás hatalmas terében rengeteg ember nyüzsgött. Közben befutott egy hosszú szerelvény, nyíltak az ajtajai, kiköpte magából a névtelen tömeget,

majd lenyelt helyettük más ismeretleneket. Még mielőtt megláthattam volna Usikavát, már megszólalt a jelzés, és indultak tovább. Felszálltam a szerelvényre, Jurakucsó felé mentünk, és kocsiról kocsira haladva kerestem az emberemet. Ott volt a másodikban, az ajtó mellett állva olvasott. Kicsit kifújtam magam, és megálltam előtte. Nem vett észre.

– Usikava úr – szólítottam meg.

Felnézett a lapból vastag szemüvege fölött. Nappali fényben, közelről valahogy sokkal kimerültebbnek látszott. A fáradtság megállíthatatlanul kövér izzadságcseppek módjára csurgott le róla. Mocsárszínű szemei zavarosan forogtak. Füle mögött az a silány haj csomómaradvány olyan volt, mint az elhagyott ház tetőcserepei közül kiserkent gaz. Kifordult ajkai közül előbukkantak a fogai, melyek mocskosabbak és rendetlenebbek voltak, mint amire emlékeztem. A felöltője olyan páratlanul gyűrött, mintha kutyák szájából húzták volna ki, gazdáját pedig éppen most verték fel álmából, mert egy raktár sarkában aludt összekuporodva. Nem biztos, hogy ennek a benyomásnak a megerősítése végett, de a ruhája vállára valami fűrészporszerű anyag szóródhatott.

Levettem a gyapjúsálat, a napszemüveget meg a kabátom zsebébe tettem.

– Okada úr?! – köhintette száraz hangon, szemüvegét igazgatva, és kiegyenesedve megkísérelte összekapni magát. – Nahát, nahát, itt kellett találkoznunk. Izé, hogyismondjam… már felhagyott azzal, hogy *odajárjon?*

Ráhagytam.

– Vagy úgy – mondta Usikava, de nem kérdezett semmit. Nem éreztem a hangján a szokásos feszültséget, lassabban is

beszélt, mint máskor, és a rá annyira jellemző locsogást is elhagyta. Talán a napszak miatt volt ilyen? Fényes délben valahogy nem tudott feltöltődni energiával, kifogyott belőle a szusz. Elképzelhető, hogy tényleg elfáradt, kimerült. Egymás mellett állva beszélgettünk, s így nekem le kellett néznem rá. Felülnézetből és napvilágnál még egyenetlenebb volt a koponyája. Túlérett gyümölcsnek látszott, amit már kihajítottak a kertből a szemétre. El tudtam képzelni, hogy egy jól eltalált baseballütéssel akár ketté lehetne repeszteni. Elhasadna, mint az érett dinnye. Nem akartam erre gondolni, de a gondolat plasztikusan és megállíthatatlanul a hatalmába kerített.

– Figyeljen csak, Usikava úr, ha lehetséges, szeretnék magával nyugodtabb körülmények között beszélni, nem így, menet közben.

Az ember tűnődő képet vágott, felemelte kurta karját és megnézte az óráját.

– Hát szóval… magam is szeretnék elbeszélgetni Okada úrral… de tényleg… de sajnos, az az igazság, hogy mennem kell most valahova. Vagyis hát halaszthatatlan dolgom van. Épp ezért most nem érek rá, talán majd egy más alkalommal… mit szólna hozzá?

Röviden megráztam a fejemet.

– Elég lesz most egy egész rövid idő is – mondtam, és erősen a szemébe néztem. – Nem rabolnám az idejét túl hosszan, magam is jól tudom, hogy Usikava úr mennyire elfoglalt. Ám ha azt mondja, hogy egy *más alkalommal,* az alkalmasint azt jelenti, hogy sohanapján. Nem igaz?

Usikava meghányta-vetette magában a dolgot, összegöngyölte az újságját, majd zsebre vágta. Gondolatban futott még egy kört vagy harminc hosszú másodpercen át.

– Na jó – bökte ki végül. – Rendben. Szálljunk le a következőnél, ihatunk egy kávét, beszélgethetünk, de csak harminc percem van rá. Valahogy majd elintézem a dolgomat később, végül is tiszta szerencse, hogy éppen összefutottunk Okada úrral.

A következő megállónál, Tamacsiban leszálltunk, és betértünk az első utunkba eső kis kávézóba.

– Az igazat megvallva, nem akartam többé Okada úrral találkozni – vallotta be Usikava, miután kihozták a kávénkat. – Hogy is mondjam, lezajlottak már a dolgok.

– Lezajlottak?

– Tudniillik én már négy nappal ezelőtt kiléptem Vataja Noborutól. Önkényesen úgymond, vagyis magam kértem elbocsátásomat. Már igen régóta forgattam a fejemben.

Levettem a kalapot, kabátot, és a sálamat is letettem magam mellé az üres székre. A helyiségben elég meleg lehetett, de Usikava kabátban maradt.

– Hát akkor ezért nem vette fel senki a telefont, amikor a napokban kerestem az irodájában! – mondtam.

– Úgy van. Már kikapcsoltattam, az irodát felszámoltam. Ha egyszer az ember megy, hát végezzen a dologgal egykettőre. Utálom a maszatolást. Így aztán most senkinek sem állok az alkalmazásában, mondhatni szabadúszó vagyok, vagy ha úgy tetszik, munkanélküli – nevetett Usikava, mint mindig, erőltetetten, úgy, hogy a szeme eközben egy cseppet sem mosolyo-

dott el. Egy kanál cukrot, tejszínt tett a kávéjába, azt kevergette a kanalával.

– Ugyebár Kumiko asszonyról szeretne tőlem megtudni valamit? Hol van, mit csinál… igaz?

Bólintottam.

– Igen, de előbb még arra lennék kíváncsi, hogy vajon miért hagyta ott ily hirtelen a munkahelyét Vataja Noborunál.

– Tényleg tudni szeretné? – kérdezett vissza Usikava.

– Érdekelne.

A férfi arca megrándult, amikor rám nézett.

– Úgy? Na, hát ha azt mondja, hogy beszéljek, hát beszélek. Ugyan nem különösebben érdekes történet.

Olyan érzéseket, mint hogy „tűzbe menni valakiért" vagy „jóban-rosszban együtt", nos, én nem tápláltam a mélyen tisztelt Vataja Noboru iránt. Kezdettől fogva nem rajongtam érte. Mint már beszéltünk róla, ő a szépen kezére játszott körzetben indult, a nagybátyja örökébe lépett. Én – egyebek között – az öreg Vataja nagyságos úrtól, mintegy *árukapcsolásban* kerültem át hozzá. Nem is volt rossz átszállás. Objektíven nézve, az öregebbhez képest, a fiatalabb Vataja előtt ott állt a jövő. Ha jobban kijövünk egymással, még nagy ember lehetett volna belőlem.

Ennek ellenére, magam sem tudom, miért, de „vele aztán tűzön-vízen át" lelkület hiányában olyasmit sem éreztem iránta, amit lojalitás néven lehet nevezni. Pedig, lehet, hogy az én számból rosszul hangzik, de én tudok hűséges lenni. Az öreg méltóságos úr megvert, belém rúgott, annyi voltam neki, mint a köldökpiszok vagy a fülzsír. Vataja úr sokkal jobb volt hozzám. Ám furcsa ez a világ, kedves Okada úr, az öregúr szavára

azonnal tűzbe mentem volna, méghozzá önként és dalolva, míg a tiszteletre méltó Vataja Noboru esetében ez sehogy sem jött össze. Meg tudja talán mondani, miért?

Megráztam a fejemet.

– Lehet, hogy se füle, se farka annak, amit mondok, de alapjában véve mi Vataja Noboru úrral nagyon is hasonlítunk egymásra – mondta Usikava, előkotorva zsebéből a cigarettáját. Gyufával gyújtott rá, mélyen leszívta és lassan eresztette ki a dohányfüstöt.

– Az igaz – folytatta –, hogy külsőre ez egyáltalán nem lát szik, még a hajunk is másképp tapad a fejünkön. Még tréfának is rossz, nem lehet bennünket egy lapon említeni, de ha egy kicsit megkaparjuk a felső réteget, ott már nagyjából ugyanabba a fajtába tartozunk. Ez nekem kitűnt már az első látásra, világos volt, mint a vakablak. Odanézz, mondtam magamban, hogy adja ez az intelligens úrifiút, közben meg egy mihaszna, szélhámos semmirekellő.

Ennek nem szabadna így lennie, ugye, de a politika világa – Okada úr – valóságos alkímia. Láttam én már példát arra, hogy aljas indokból igazán nagyszerű dolgok születtek. Meg ennek az ellenkezőjét is, vagyis, hogy magasztosnak és erkölcsösnek látszó dolgokból rohadt ügyek kerekedtek ki. Őszintén szólva nem lehet tudni, melyik jobb. A politika világában semmi sem arról szól, ami logikus lenne – csak a siker igazol. De ezt a Vataja Noborut én egy egészen elvetemült alaknak látom, akkor is, ha szerény személyem hozzá képest egy kis mitugrász, egy majom. Nem túlzok, ez így van. A magunkfajta egy szempillantás alatt felismeri a másikat. Tisztesség ne essék, de a többi csak attól függ, kinek van több vér a pucájában, olykor a kis ember nagy bottal jár. Érti, mire gondolok?

Figyeljen, Okada úr! Maga szerint, ha már utálunk valakit, kit gyűlölünk a legjobban? Azt, aki a szemünk előtt minden erőlködés nélkül leszakítja azt, amire mi hiába sóvárgunk, mégsem tudjuk elérni. Amikor a körmünket rágva figyeljük, hogy csak úgy pofára beengedik abba a világba, ahova mi be sem tehetjük a lábunkat. Minél közelebb van hozzánk az illető, annál jobban ingerel bennünket. Így van ez. Számomra Vataja Noboru mester volt ez az illető. Hogy meglepődne, ha hallaná! Mit szól hozzá, Okada úr? Gyűlölt már maga így valakit?

Tényleg ki nem állhattam Vataja Noborut, de az én érzéseimre nem illett Usikava meghatározása, tehát csak megráztam a fejemet.

– Jó, akkor kedves Okada úr, talán térjünk át Kumiko asszony történetére. Egy napon hívatott a tiszteletre méltó, és méltóztatott lekötelezni azzal a feladattal, hogy Kumiko asszony személyére ügyeljek. Azt azonban nem kötötte az orromra, hogy Kumiko asszony milyen helyzetben leledzik. Nagyjából csak annyit tudtam, hogy a mester húga, félresiklott a házassága és különváltan él a férjétől. Meg, hogy nincs valami jól. Ezután hivatali kötelességemként végeztem a rám bízottakat. Minden hónapban bankon keresztül átutaltam a lakbért, szereztem egy bejárónőt, meg elintéztem mindenféle egyéb, nem túl lényeges dolgot. Eleinte maga Kumiko asszony nem nagyon érdekelt. Néha felhívtam telefonon, ha valami tennivaló akadt, de ő valamiért mindig igen szűkszavúnak bizonyult, *mint aki bevette magát a szoba sarkába és ott gubbaszt.*

Usikava itt egy kis szünetet tartott, ivott egy korty vizet és egy futó pillantást vetett az órájára. Ezután körülményesen rágyújtott egy újabb cigarettára.

– Ezzel azonban még nincs befejezve. Akkor váratlanul belépett a történetbe maga, Okada úr. Avval az Akasztotta-lak sztorival. Amikor a hetilapban megjelent róla a cikk, Vataja úr hívatott, nézzek utána, van-e kapcsolat maga és a ház között. Tudta, hogy értek az ilyen titkos kutatáshoz. Na, persze, ilyenkor a semmirekellő Usikaván a sor! Bele is vetettem magam, vadul csaholva a kotorékásásba. A többit már Okada úr is tudja. De aztán meglepetés várt. Nincs politikusi vénám, de azért jó megérzéseim vannak. Akkora dolgot találtam kiásni, amire magam sem gondoltam volna. Ha meg nem sértem, egy gilisztával kapitális halat akasztottam meg. Csakhogy eszem ágába sem volt elmondani a tiszteletre méltó Vatajának, a titkot magamba temettem.

– Ezt használja majd arra, hogy lovat váltson? – kérdeztem.

Usikava a mennyezet felé fújta a füstöt, majd rám nézett. A szeme alig észrevehetően, de gyanúsan (valahogy furcsán és halványan) színt váltott, melyet az előbb még nem láttam.

– Aha, helyes a megérzése, Okada úr! Rövidre fogva a szót, én is így szóltam magamhoz: „Na, Usikava, ha át akarsz szállni, eljött az idő.” Vagyis, gazdátlanul lézengek még egy keveset, de megvan a következő biztos munkahely, igaz, jegelem egy kicsit a dolgot, rám fér a pihenés. Meg aztán durva lenne rögtön áttérni a jobbról a balra.

Itt előrántott egy szalvétát a zsebéből, belefújta az orrát, majd gombóccá gyűrte és megint zsebre vágta.

– És mi lesz Kumikóval? – kérdeztem.

– Igaz is, igaz is, beszéljünk Kumiko asszonyról! – kiáltott fel Usikava, mintha éppen akkor jutott volna eszébe. – Be kell vallanom az igazságot. Én még egyszer sem találkoztam vele, nem

részesültem abban a szerencsében, hogy szemtől szemben láthassam. Csak telefonon beszéltünk. Nemcsak én, más sem látta őt. Azt sem tudom, hogy Vataja Noboru úr egyáltalán találkozik-e vele, ez számomra talány, de rajta kívül mással biztos nem. A bejárónőtől hallottam, hogy még ő sem látta, mert Kumiko asszony távol tartja magát tőle, mindig csak cédulán üzen neki, ha valami elintéznivaló adódik, vagy vásárolni küldi. Ellátogattam én is oda, de csak a lakást láthattam, minden olyan jel nélkül, hogy Kumiko asszony ott lakna. Teljes csend volt benne. A ház lakói között senki sem volt, aki akár egyszer is látta volna őt. Egészen régóta van ez így. Már egy éve, jobban mondva egy éve és öt hónapja. Valami oka csak lehet, hogy ki sem teszi a lábát onnan.

Usikava lassan, gondterhelten megcsóválta a fejét.

– Biztos nem akarja megmondani nekem, hol lakik Kumiko, igaz? – kérdeztem.

– Már ne haragudjon, Okada úr, de ezt ne kívánja tőlem. A falnak is füle van, tudja, személyes üzleti hitelemet kockáztatnám.

– Tud valamit arról – folytattam a kérdezősködést –, hogy valami baja lenne Kumikónak?

Usikava egy kicsit habozni látszott, mit is feleljen erre. Némán a szemébe néztem, úgy tűnt, hogy az idő folyása is lelassult körülöttünk. Usikava jó hangosan megint beletrombitált a szalvétájába, kicsit felemelkedett a széken, majd visszaereszkedett. Sóhajtott is egyet.

– Na jó, de ez csak puszta feltevés. Azzal a Vataja családdal eredetileg is már van valami gond, de hogy az pontosabban mi is lehet, arra nem nagyon tudok rájönni. Kumiko asszony azon-

ban régóta tudta vagy érezhette, ezért is akart elkerülni otthonról. Itt lépett színre maga, Okada úr. Megszerették egymást, összeházasodtak, hogy boldogan éljenek együtt – mondhatni az emberi kor végső határáig, de nem így történt. Vataja Noboru professzor valamilyen okból mégsem akarta kiengedni a markából Kumiko asszonyt. Mit szól hozzá, Okada úr, eszébe jut valami erről?

– Ez-az – válaszoltam.

– Namármost, légből kapott elképzelésem szerint, Vataja mester erőszakosan visszacsempészte Kumiko asszonyt saját táborába. Lehet, hogy nem is nézte olyan rossz szemmel ezt a házasságot az első pillanatban, csak ahogy telt-múlt az idő, egyre erősebben érezte Kumiko hiányát. Így született meg a döntése, mely szerint Kumikót vissza kell szereznie, ahogy sikerült is. Az eszközeit nem ismerem, de úgy képzelem, hogy ez a huzavona

Kumiko asszony *sérelmére* történhetett. Támasza, mely odáig megtartotta, egyszerre reccs: megroppant, eltörött. Persze ez nem több egy légből kapott elképzelésnél.

Bólintottam. Mialatt a pincérnő odajött, vizet töltött a poharakba, leszedte az üres kávéscsészét, Usikava a fal felé fordulva szívta cigarettáját. Ránéztem.

– Vagyis ezzel azt akarja mondani, hogy Vataja Noboru és Kumiko között valamiféle nemi kapcsolat is létezik? – tettem fel a kérdést.

– Dehogyis, nem mondtam én semmi ilyesmit! – tiltakozott Usikava, miközben cigarettája füstjét a mennyezet felé fújta.

– Szó sincs róla, nincs ennek az ügynek olyan szaga. Nekem arról, hogy volt-e vagy van-e ilyen kapcsolat közöttük – a *leghalványabb fogalmam sincsen.* Még csak el sem tudom képzelni, csak azt, hogy valami nincs rendjén velük. De Vataja úr és a később tőle elvált felesége között sem volt normális nemi kapcsolat – persze ez kimondottan a hátuk mögött terjesztett pletyka.

Usikava felvette a kávéscsészéjét, hogy igyék belőle, majd inkább a vizet választotta. A hasát nyomogatta.

– Hajaj, ez a gyomor itt rendetlenkedik. Nincs rendben. Valami baj van vele. Örökletes kórság. A családunkból csakis a rossz szállt rám. Kopaszságot meg odvas fogakat, gyomorbántalmakat és rövidlátó szemeket kaptam örökül. Újévi zsákbamacska, megtömve nyavalyákkal. Az orvos is csak kellemetlenségeket tud mondani, inkább el sem megyek már megvizsgáltatni magamat.

Viszont komolyan mondom, Okada úr, nem tudja ám egykönnyen visszaszerezni a feleségét Vataja úr kezei közül. Először is, a dolgok mostani állása szerint Kumiko asszonynak nem akaródzik visszamenni magához. Meg aztán az is lehet, hogy ő már nem az a Kumiko, akit Okada úr ismert. Lehet, hogy egy csöppet már megváltozott. Nem szép, hogy ezt mondom, de ha teszem azt, megtalálná és hazavinné is Kumiko asszonyt, nem biztos, hogy megfelelő körülményeket tudna teremteni számára, el tudná tartani két keze munkájával. Nincs kizárva. Annak meg mi haszna lenne, hogy csak felibeharmadába tudná elrendezni a dolgot? Esetleg Kumiko asszony éppen ezért nem akar visszatérni magához.

Hallgattam.

– Na jó, mindenesetre tartom szerencsémnek, hogy találkoztunk. Igen érdekes volt – biztosított Usikava. – Azt hiszem, maga igen különös személyiség, egy fejezet erejéig biztos megemlíteném, ha egyszer önéletírásba fognék. Inspirál engem. Fájdalom, hogy erre nem nagyon nyílik mód. Na, akkor itt vegyünk most érzékeny búcsút egymástól, és ezzel be is fejeztük – mondta, azzal fáradtan hátradőlt és fejcsóválva folytatta: – Ajjaj, túl sokat fecsegtem. Bocsásson meg, de megkérhetem, hogy fizesse ki az én kávémat is? Elvégre munkanélküli volnék, vagy mi… persze Okada úr is az. Minden jót kívánok! Legyen szerencséje! Ha Okada úrnak is úgy tetszik, kívánjon nekem valami hasonlót!

Azzal Usikava feltápászkodott, majd hátat fordított és elhagyta a kávézót.

32

Kanó Málta farka
–
Nyúzós Borisz

Álmomban (mondom, de közben természetesen magam sem tudom, aki láttam, hogy az volt-e vagy sem) Kanó Máltával ültünk egymással szemben és teáztunk. A beláthatatlan téglalap alakú terem egyik végétől a másikig asztalokkal volt telerakva. Számuk talán még az ötszázat is meghaladhatta, szép, négyzet formájúak voltak és szabályos rendben sorakoztak saroktól sarokig. Mi valahol középen helyezkedtünk el az egyik ilyen asztalnál. Más rajtunk kívül nem volt a helyiségben. A templomra emlékeztetően magas mennyezetet megszámlálhatatlan vastag gerenda tartotta, találkozásuknál pedig virágtartó edényekhez hasonló valamicsodák csüngtek. Parókáknak látszottak, de jobban szemügyre véve őket kitűnt, hogy valódi emberi skalpok, hajas fejbőrök. Ezt a fonákjukon feketén beszáradt vérről állapíthattam meg. Éppen hogy lenyúzhatták őket és felakasztották száradni a gerendákra. Izgultam, nehogy a még ki nem száradt bőrökből vér csöpögjön a teánkba, mert valósággal hallani lehetett, amint a skalpok szemerkélő eső módjára nedvet eresztettek. A nagy üres terem miatt ez a hang sokkal erősebben visszhangzott, mint kellett volna. Ám a felettünk lévők már – úgy

látszik – kiszáradhattak, mert nem mutattak hajlandóságot a cseperészésre.

A tea tűzforró volt, a csészealjon a kanál mellé három élénkzöld cukrot is adtak. Kanó Málta kettőt beletett a csészéjébe és a kanállal lassan kavargatta, de csinálhatta akármeddig, a cukrok csak nem akartak elolvadni. Valahonnan előkerült egy kutya, és leült az asztalunk mellett. Jobban megnéztem a pofáját, hát Usikava volt az. A nagy, zömök, fekete állat nyaktól fölfelé Usikava, de az egész testéhez hasonlóan a pofáját rövid, de gubancos fekete szőr borította.

– Csak nem Okada úr?! – szólított meg az ebadta Usikava.

– Ugye milyen szőrös a fejem? Ez nekem is rögtön feltűnt, amint lementem kutyába. Komoly, mi?! A tökeim is méretesek, jóval nagyobbak, mint azelőtt, a gyomrom sem kínoz már. Szemüveget sem viselek. Ruha meg minek – már az sem kell. Van ennél jobb? Különös, hogy eddig erre még nem jöttem rá. Már régen kutyává kellett volna változnom. Mi a véleménye, Okada úr? Nem akarja kipróbálni, milyen is ez?

Kanó Málta felkapta a megmaradt kockacukrot, és teljes erővel Usikava pofájába vágta, még a vér is kiserkedt tőle – feketén csurgott végig az ábrázatán. Usikaván nem látszott, hogy fájt volna neki, rá sem hederített, csak nevetve, magasra tartott farokkal odébbállt. A heréjének nagysága tényleg rendkívüli volt.

Kanó Málta viharkabátot viselt. Elöl a széles gallért állig összegombolta, de tudtam, hogy nincs alatta semmi. Halványan érződött mezítelen bőrének illata. És a fején – természetesen – az elmaradhatatlan piros nejlonkalap. Felvettem a csészémet és ittam egy kortyot, de nem éreztem az ízét, csak hogy forró.

– De jó, hogy eljött! – mondta a nő rendkívül megkönnyebbülten.

Régen nem hallottam már a hangját, ezúttal mintha valamivel vidámabban hangzott volna, mint régen.

– Annyiszor próbáltam telefonon elérni! – folytatta. – Hiába, sohasem találtam otthon, nem tudhattam, mi történt Okada úrral, így hát most, hogy egészségesen látom, ez mindennél többet jelent nekem, a hangját hallva egészen megnyugodtam. Mindenesetre nézze el nekem, hogy régóta nem jelentkeztem. Hosszú lenne mindazt elősorolni, ami azóta történt, különösen telefonon, ezért röviden összefoglalom, ami megesett velem a hosszú utazás alatt, hiszen még éppen csak egy hete, hogy megérkeztem. Halló, halló, Okada úr! Hall engem?

– Halló – mondtam, és akkor vettem észre, hogy telefonkagylót tartok a fülemhez. Nem is tudom, hogy és mikor került hozzám a telefon. Az asztal túlsó oldalán Kanó Málta is telefonba beszélt, a hangja csak úgy hallatszott át, mintha külföldről hívna, valami rossz minőségű vonalon.

– Az eltelt időben – mondta a nő – végig a földközi-tengeri Máltán voltam. Ugyanis egy nap így szóltam magamhoz: „oda kell mennem, hogy megint feltöltekezzem a vízzel, itt az ideje”. Ez azután volt, hogy telefonon beszélgettünk Okada úrral. Tetszik talán emlékezni, nem tudtam, hogy Kréta hová tűnhetett, és azért hívtam. Őszintén szólva nem terveztem, hogy ilyen sokáig távol leszek Japántól. Azt hittem, két hét múlva már itt is vagyok megint, ezért nem is szóltam Okada úrnak, hogy elutazom. Másnak sem mondtam, csak úgy, egy szál ruhában, ami éppen rajtam volt, repülőre szálltam. Ám ahogy megérkeztem oda, kiderült, hogy nem tudok elszakadni onnan. Okada úr járt már Máltán?

Mondtam, hogy nem, és az volt az érzésem, hogy ugyanezt már évekkel ezelőtt megbeszéltük egyszer.

– Halló, halló! – szólt a nő.

– Halló.

Arra gondoltam, hogy van valami közölnivalóm Kanó Máltának. De sehogy sem akart eszembe jutni. Addig törtem a fejemet, míg rá nem jöttem. Fogást váltottam a telefonkagylón.

– Az ám! – mondtam. – Már régen hírül szerettem volna adni magának, hogy visszajött a macska.

Kanó Málta négy-öt másodpercig hallgatott.

– A macska? Visszajött? – csodálkozott.

– Igen. Hiszen mi a macskakeresés miatt jöttünk össze, ezért gondoltam, hogy érdekelni fogja ez a hír.

– Mikor tért vissza?

– Idén tavasszal, és azóta mindig otthon van.

– Változott valami a külsején? Van a korábbiaktól *eltérő* vonás, amit régen nem lehetett látni rajta?

– Ahogy így kérdi… igen, a farka egy kicsit mintha megváltozott volna… – válaszoltam –, amikor simogatom, nem hajlik olyan ívben, mint régen. Az is lehet, hogy csak én gondolom, elvégre majd egy évig nem láttam.

– De minden kétséget kizáróan ugyanaz az állat?

– Kétségtelenül. Sokáig volt nálunk, meg tudom állapítani, hogy ő az vagy sem.

– Vagy úgy – mondta Kanó Málta. – Őszintén szólva, már ne haragudjék, de a macska igazi farka itt van.

Azzal ledobta magáról a kabátot, és ott állt anyaszült meztelenül. Tényleg semmi nem volt a trencskó alatt. Nagyjából akkora mellekkel, mint Kréta, a fanszőrzete is olyan volt, mint a húgának, de a piros műanyag kalapot nem vetette le. Hátat fordított nekem, és valóban: a fenekén macskafarok nőtt. A nő testméretével arányos, tehát a valódinál jóval nagyobb méretben, ám formájára nézve kiköpött olyan, mint a Sügéré. A farok hajlása pedig alaposabb megfigyelés nyomán sokkal meggyőzőbbnek, valódibbnak tűnt, mint a mostani macskánké.

– Tessék, kérem, jól megnézni. Ez tényleg olyan, mint az elveszetté, a mostani macskáé pedig egy későbbi készítmény. Olyannak látszik, mint az eredeti, de tüzetesen megvizsgálva kiderül az eltérés.

Kinyújtottam a kezem, hogy megérintsem, de kisiklott a markomból. Kanó Málta azonmód pucéron felugrott az asztal tetejére, kinyújtott kezemre pedig vér csöppent a mennyezetről. Olyan elevenen piroslott ott, mint a nő nejlonkalapja.

– Okada úr! – szólt hozzám az asztal tetejéről a nő, hevesen begörbített farokkal. – Kanó Krétának gyereke született, a neve Kanó Korzika!

– Az ember nem sziget! – vakkantott közbe valahonnan Usikava, a fekete eb.

Kréta gyereke?!

Verítékben úszva ébredtem.

*

Régen nem láttam már ilyen hosszú, bonyolult és valóságosnak tűnő álmot. Ráadásul ilyen furcsát. Még felébredés után is

sokáig hangosan dobogott a szívem. Forró zuhanyt vettem, pizsamát váltottam.

Hajnali egy óra is elmúlt, de már nem voltam álmos. A konyha polcának mélyéről elővettem egy üveg konyakot, töltöttem belőle, ittam, hogy megnyugtassam egy kicsit magamat.

Visszamentem a hálószobába, kerestem a macskát. Ott feküdt összegömbölyödve a paplan alatt, és az igazak álmát aludta. Kitakartam, megfogtam a farkát, hogy tüzetesen megvizsgáljam. Amikor a görbülethez értem az ujjammal, az állat nyújtózott egyet, de azután ismét mélyen aludt tovább. Nem voltam már biztos benne, hogy ez ugyanaz a farok, mint mikor Sügért még Vataja Noborunak hívtam. Viszont az, amit Kanó Málta viselt, az igen, az valódi volt. Még akkor is éppúgy magam előtt láttam, mint álmomban.

Kanó Krétának gyereke született, a neve Kanó Korzika! Ezt mondta Kanó Málta.

*

Másnap reggel elmentem az állomásnál lévő szupermarketbe, egyszerre bevásároltam minden szükséges élelmet, majd a konyhában nekiálltam főzni valamit. A macskának adtam egy jókora makrélát. Délután – hosszú idő után először – elmentem úszni a kerületi uszodába. Közeledett az év vége, talán ezért nem volt zsúfoltság. A mennyezet hangszóróiból karácsonyi muzsika szólt. Vagy ezer méter után beleállt a talpamba a görcs, ezért kiszálltam a vízből. A falon jókora karácsonyi girlandok lógtak.

Hazatérve a postaládában jókora, vaskos boríték várt rám, ez is régen fordult már elő. Rögtön tudtam, kitől jött, anélkül, hogy megkerestem volna rajta a feladót. Mamija főhadnagyon

kívül ilyen gondos ecsetírással senki sem tudja megcímezni a borítékot.

*

Először is elnézést kért az öreg katona, hogy ilyen sokáig nem adott életjelt magáról. Mintaszerűen, illemtudóan, választékos udvariassággal írt. Levelének olvasása közben már én kezdtem szégyellni magam, annyira mentegetőzött.

Jóllehet az alábbiakat régóta el szeretném mondani, ügyes-bajos dolgaim miatt nem volt erőm arra, hogy asztalhoz ülve ecsetet ragadjak, s miközben így tehetetlenkedtem, íme,

szinte észrevétlenül elközelgett az év vége, koromat tekintve pedig – ki tudja – bármikor szembesülhetek a halállal, elvégre nem lehet az ilyesmit bármeddig halasztgatni. Esetleg hosszúra nyúlik majd ez a mostani levél, de boldoggá tenne, ha nem okoznék ezzel kényelmetlenséget uraságodnak.

Tavaly, mikor eljuttattam Honda úr hagyatékát, hosszan időztem mongóliai emlékeimnél, azonban jó okom volt rá, hogy a folytatást még ne mondjam el akkor Okada úrnak. Részint azért, mert a teljes történet túlságosan hosszadalmasnak bizonyult volna, és nem tudom, tetszik-e emlékezni arra, hogy sajnálatos módon közbejött egy elintéznivalóm, és így amúgy sem jutott volna idő a teljes történet ismertetésére. Abban az időben még nem is voltam lelkileg fölkészülve arra, hogy a folytatást bárkinek is őszintén elmondjam, úgy, ahogy a valóságban megtörtént.

Ám miután elbúcsúztunk egymástól, arra jutottam, hogy egyszer mindent félretéve, nem titkolva a végkifejletet sem, mindent megírok Okada úrnak.

*

1945. augusztus 13-án Hailar külterületén a heves harcokban géppuskatalálat ért, és a földre kerülvén egy szovjet T-34-es tank lánctalpa szétlapította bal karomat. A csitai szovjet hadikórházban amputálták, ahová eszméletlen állapotban kerültem, és így valahogy életben maradtam. Már említettem, hogy akkoriban a vezérkarnál szolgáltam Hszincsiang városában, és parancsunk volt arra, hogy a szovjet támadáskor azonnal vonuljunk vissza. Én azonban hajlandó voltam akár az életemet is feláldozni, ezért saját kérésemre áthelyeztettem magam a határközeli Hailarba. Csapatom élén, kezemben egy gránáttal készen álltam arra, hogy élő bombaként szálljak szembe a szovjet tankokkal. Ám, ahogy ezt Honda úr megjósolta nekem, ott a folyónál, nem lehetett akkor ilyen könnyen meghalnom. Életben maradtam hát, csak a bal karom veszett oda. Az általam vezetett osztag – gondolom – mind egy szálig holtan maradt a csatamezőn. Parancsra, hiábavaló, öngyilkos akcióban estek el. Ugyan mit tudtunk ártani az óriás szovjet T-34-es tanknak egy ócska kis kézigránáttal?!

A szovjet kórházban talán annak köszönhettem a gondos ápolást, hogy önkívületi állapotomban oroszul beszéltem. Ezt később mondták el nekem. Előző alkalommal talán már említettem, hogy alapfokon már tudtam ezen a nyelven, és amikor csak a vezérkari elfoglaltságom megengedte Hszincsiangban, szakítottam rá időt, hogy folyton tökéletesítsem. Mire a háború a vége felé közeledett, már folyékonyan tudtam oroszul beszélni. Hszincsiang városában sok fehérorosz volt, az éttermekben orosz felszolgálónők, nem szenvedtem hiányt beszélgetőpartnerekben, így könnyen elképzelhető, hogy eszméletlen állapotban a nyelvükön szólaltam meg.

Miután a szovjet elfoglalta Mandzsúriát, az elfogott japán katonákat kényszermunkára fogták Szibériában, ugyanúgy, mint a német hadifoglyokat az európai harcok végeztével. A győztes Szovjet-

unió gazdasága a hosszas háborúzás miatt súlyos válságba került, és mindenütt hiányzott a munkáskéz. A férfi munkaerőt elsősorban a hadifoglyok pótolták. Sok tolmács kellett, hiányuk komoly gondot jelentett abban az időben. Ezért nem engedtek engem meghalni, rájöttek, hogy beszélek oroszul, tehát soron kívül a csitai kórházba szállítottak. Nincs kétségem afelől, hogy ha nem szólalok meg önkívületemben a nyelvükön, nem sokat teketóriáznak velem. Egész könnyen odaveszhettem volna, és ott földelnek el a Hailar folyó partján, jeltelen sírba. A sors kifürkészhetetlen.

Tolmácsként igen szigorú személyes átvilágításon, több hónapos ideológiai továbbképzésen estem át, majd egy szibériai szénbányába kerültem. Most inkább elhagyom az akkor történtek részletes ismertetését.

Diákkoromban Marx néhány művét titkon elolvastam, a kommunizmus gondolata alapjában véve nem keltett bennem ellenszenvet akkoriban. Ma már azonban úgy érzem, túlságosan is sokat láttam én ahhoz, hogy el tudjam fogadni. Nagyon jól tudom, hogy Sztálin és zsarnok bábjai Mongóliában micsoda vérengzést vittek végbe, csak hogy zsarnoki rendszerüket megszilárdítsák. Az ellenzékieket internálták, és kegyetlenül irtották őket. Ugyanúgy, ahogy ezt a Szovjetunióban is csinálták. Mondjuk, ha képes is lettem volna hinni az ideológiában, azokban az emberekben és szervezetekben már nem bíztam, akik ezt az ideológiát és erkölcsiséget a gyakorlatba átvitték. Ugyanígy vagyok azzal, amit japánok vittek végbe Mandzsúriában. Nem tudja elképzelni Okada úr, hány kínai építőmunkást gyilkoltak le Hailarban a titkos erődnél, nehogy az építkezés híre kiszivárogjon.

Szemtanúja voltam, amikor a szovjet tiszt és a mongolok pokoli módon, élve megnyúzták a bajtársamat, majd mély kútba vetettek, és ott, abban a különösen éles fénysugárban kihunyt belőlem az

életkedv utolsó szikrája is. Hogyan is hihetne egy ilyen ember eszmékben vagy politikában!

Így lettem a kényszermunkára fogott japán hadifoglyok és a szovjet oldal között összekötő. Azt nem tudom, hogy milyen volt az élet a Szibérián kívüli lágerekben, de nálunk, a szénbányában mindennap haltak meg emberek, anélkül, hogy haláluk oka bárkit is érdekelt volna. Ott volt az elégtelen táplálkozás, a kimerültség miatti gyors testi elhasználódás, falomlás, vízbetörés, a higiénia hiánya, fertőzések, a szörnyű téli fagy, az őrök durvasága, a legkisebb ellenkezés kegyetlen megtorlása, letörése. Volt, akit saját bajtársai lincseltek meg. Az emberek gyűlölték egymást, mindenkire gyanakodtak, féltek és kétségbe voltak esve.

Amikor a halottak száma nagyon felszaporodott, a munkáskéz pedig egyre kevesebb lett, valahonnan vonaton megint csak jött egy hadifogoly-szállítmány. Rongyosak, soványak, kiéhezettek, ráadásul vagy húsz százalékuk nem bírta a szénbányabeli munkát, és két hét alatt belehalt a megerőltetésbe. A tetemeket belehányták a használaton kívüli, mély aknákba. Az év nagy részében ha akartak volna se lehetett sírt ásni, a fagyott földben kicsorbult az ású éle, az elhagyott vágatok pedig szinte kínálták magukat temetőnek. Mélyek, sötétek voltak, és a hidegnek köszönhetően úgyszólván szagtalanok. Kitermeltük belőle a szenet, megtöltöttük halottakkal, földdel, meddő kőzettel befedtük.

Néha nemcsak hullákat, élőket is dobtak a lyukba, a többiek okulására. A szovjet őrök, ha a japán hadifoglyok részéről ellenállásnak minősülő viselkedést tapasztaltak, félig agyonverték a foglyot, kezét-lábát törték, és a koromfekete süllyesztő mélyére vetették. Máig is hallom kétségbeesett sikoltozásukat. Elevenen eltemetett embereknek az a hely maga volt a pokol.

A bánya különösen fontos, stratégiai létesítménynek minősült, és a pártközpontból kiküldött káderek irányításával, a katonai osztagok kíméletlenül kegyetlen őrizetében termelt. A szervezet csúcsán egy központi bizottságból küldött káder állt, Sztálin földije. Fiatal, energikus, hideg és kegyetlen ember. Csak az érdekelte, hogy a szénkitermelés mutatószámai emelkedjenek. A legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy pusztulnak a munkások. Ha több szenet produkált, a központ kiemelt üzemként kezelte és előnyben részesítette a munkaerő-utánpótlásban. Így akárhányan is pusztultak el, mindig kapott újakat ellátmányban. Pozíciójának erősítése, jobb előmenetele végett egymás után olyan veszélyes vágatokat is megnyitott a szénmezőben, ahova egyébként nem lehetett volna behatolni. Természetesen egyre több baleset történt, anélkül, hogy a vezetés törődött volna vele. Nemcsak a felső vezetés, a helyszínen lévő műveletlen őrök is – meglepő módon, hiszen maguk is foglyok voltak – megátalkodottan kegyetlenkedtek. Irgalomhoz, rokonszenvhez hasonló érzésnek úgyszólván nyoma sem volt bennük. Már-már azt kellett hinnem, hogy a világ végén, a szibériai fagyban levetve emberi mivoltukat, valamilyen más élőlénnyé alakultak át. Eredetileg valamilyen bűncselekmény miatt kerültek börtönbe, hosszú fegyházbüntetésük letöltése után nem volt már család, ahova visszamehettek volna, letelepedtek Szibériában, asszonyt szereztek maguknak, gyerekeik születtek.

Ebbe a szénbányába nemcsak japánokat vittek, voltak ott orosz rabok is. Ezek egyrészt feltehetően a sztálini tisztogatásnak áldozatul esett politikai foglyok, másrészt eredetileg magas rangú tisztek voltak. Szép számban akadtak közöttük magasan iskolázott, művelt emberek. A rabok között olykor asszonyok, gyerekek is voltak, igaz, nem túl sokan. A politikaiak családtagjai lehettek, akiket elválasztottak egymástól.

Munkára fogták őket, főztek, mostak, takarítottak, előfordult, hogy a fiatal nőket prostitúcióra kényszerítették. Nemcsak oroszok, lengyelek, magyarok is voltak, meg sötétebb bőrűek (örményeknek, kurdoknak néztem őket), mindet a vasút hozta a bányába. Három részre osztották a lakókörzetet. Az egyik, a legnagyobb, a japán hadifoglyok körzete, a másik a többi hadifogoly vagy rab lakóhelye, külön laktak a civilek, a bányában alkalmazott szakemberek, vájárok, az őrök, a tisztek és családjaik. Az állomás mellett volt egy nagy katonai tábor. A foglyoknak és a raboknak a táboron belüli jövés-menés is meg volt tiltva. A körzeteket vastag drótháló választotta el egymástól, a kerítés mentén mindenütt géppisztolyos őrök cirkáltak.

Nekem, a hivatalos tolmácsnak azonban alapjában véve szabad bejárásom volt mindenhová, feltéve, ha az engedélyt felmutattam, hiszen naponta volt dolgom a központi parancsnokságon, melynek közelében, az állomás előtt házak sorakoztak, nyomorúságos boltokkal, kocsmával, tiszti lakásokkal a központból érkezett magasabb rangú káderek számára – a lóitatónál a Szovjetunió hatalmas vörös zászlaja lengett. Alatta mindig egy páncélozott jármű állt, állig felfegyverzett, harcra kész, de unott arcú fiatal, géppisztolyos katonákkal. Arrébb a frissen felhúzott tábori kórház, előtte Joszif Sztálin jókora szobrával.

1947-ben tavasszal összefutottam azzal az emberrel. Már olvadt a hó, május elején járhattunk. Rabruhát viselt, tizedmagával az állomás épületénél dolgozott. Kalapáccsal törte a követ az odavezető út burkolatához, csak úgy visszhangoztak a hatalmas ütések, ahogy lesújtott a szerszámmal. A bányaigazgatóságon voltam jelentést tenni, és visszafelé menet arra vetődtem. Az építkezést felügyelő altiszt megállított, és kérte az irataimat. Kivettem a zsebemből a papírt, és átnyújtottam neki. A tagbaszakadt katona gyanakodva néz-

te egy darabig, egyértelmű volt, hogy nem tud olvasni. Odaintette az egyik rabot, aki ott dolgozott, és vele olvastatta fel az engedély szövegét. Az odaszólított orosz arca feltűnően értelmesnek látszott. Ő volt az! Láttára elsápadtam és a lélegzetem is elállt, mintha egy vödör vizet zúdítottak volna a nyakam közé.

Ki volt? Nem más, mint az orosz tiszt, aki a Khalkha folyó túlsó partján a mongollal megnyúzatta Jamamotót. Lefogyva, majdnem teljesen megkopaszodva, elöl hiányzott a szemfoga, és a ránctalanul feszülő egyenruha helyett mocskos rabruhában, a lábán ragyogóra fényesített csizma helyett lyukas bocskorral. Szemüvegének piszkos lencséje megrepedt, a szára összevissza görbült. Mégis kétségtelenül az a tiszt volt, nem lehetett összetéveszteni mással. Ő is alaposan megnézett magának. Talán csak halványan emlékeztettem valakire, ahogy ott álltam. Magam is lefogytam, és sokat öregedtem a kilenc év alatt, akárcsak ő. A hajam is őszbe vegyült már, de azért úgy látszott, hogy mégis rám ismert, és döbbenet ült ki az arcára. Talán eszébe jutott, hogy sorsomra hagytak Mongóliában, a mély kút fenekén. Almában sem jutott volna eszébe, hogy rabruhában fog velem találkozni, éppen egy szibériai bányavárosban.

Persze rögtön úrrá lett a meglepetésén, és az analfabéta katonának, aki nyakába vetve viselte géppisztolyát, felolvasta az irat tartalmát. A nevemet, meg azt, hogy tolmács vagyok és szabadon járhatok a körzetben. Az őrmester visszaadta a papírjaimat, és az állával intett, hogy eridjek.

Néhány lépés után hátrafordultam. A férfi is utánam nézett. Úgy látszott, mintha halványan el is mosolyodna, de lehet, hogy csak képzelődtem. Alig tudtam menni, annyira remegett a lábam. A rettegés, melyet egykor átéltem, hirtelen visszatért és elhatalmasodott rajtam.

Talán történhetett vele valami, lefokozták és Szibériába küldték raboskodni. Abban az időben a szovjeteknél ez egyáltalán nem ment ritkaságszámba. A kormányban, a pártban, a hadseregben tombolt a belső harc, Sztálin beteges gyanakvása mindenkit elért. A pozíciójukat vesztett emberek haladék nélkül, gyorsított eljárásban kerültek kivégzőosztag elé, vagy a lágerekbe küldték őket. Isten tudja, ki járt jobban. Aki ugyanis megmenekült a haláltól, azt életfogytiglan kegyetlen rabszolgasorban dolgoztatták. Nekünk, a japán háború idején elfogott hadifoglyoknak legalább annyi reménységünk volt, hogy ha élve megússzuk, akkor egyszer majd csak visszakerülünk szülőhazánkba. Az orosz száműzötteknek azonban még ennyi vigaszuk sem nagyon volt, nekik valószínűleg ott kellett, értelmetlenül, Szibéria földjében elporladniuk.

Viszont szöget ütött a fejembe, hogy ez az ember megtudta a nevemet és azt is, hol lehet megtalálni és én a háború előtt – igaz, hogy tudtomon kívül – titkos akció résztvevője voltam, Jamamoto vezetése alatt. Az igazság az, hogy túl a Khalkha folyón, mongol felségterületeken kémkedtünk. Ha ezt az orosz elárulja, akkor kutyaszorítóba kerülök. Végül is mégsem adott fel. Később rájöttem, hogy titokban sokkal nagyobb szabású terveken törte a fejét.

Egy héttel később megint megpillantottam az állomás előtt. Piszkos rabruhában, lánccal a lábán követ tört. Ránéztem, ő meg rám. Lábhoz eresztette a kalapácsot, és a régi katonás testtartást felvéve fordult felém. Ezúttal kétségem sem lehetett afelől, hogy mosolyog. Halványan, az igaz, de az arca olyan kegyetlennek hatott, hogy végigfutott tőle a hátamon a hideg. A szeme ugyanolyan volt, mint mikor Jamamoto megnyúzását végignézte. Szó nélkül elmentem előtte.

A parancsnokságon csak egyetlen tiszt volt, akivel barátságosan szót válthattam, ugyanúgy térképész volt, mint én, a leningrádi

egyetemen végzett. Korban is közel állott hozzám. Gyakran folytattunk kettesben szakmai jellegű eszmecserét, hiszen őt is személyesen érdekelte Mandzsúria katonai térképészete. Természetesen, ha valamelyik felettese a közelben volt, nem beszélhettünk ilyesmiről. Ügyeltünk rá, hogy a kellemes szakmai diskurálásnak avatatlan fülek ne lehessenek tanúi. Néha hozott nekem némi ennivalót, megmutatta Kijevben hagyott családja, felesége, gyermeke fényképét is. Szovjet hadifogságom ideje alatt ő volt az egyetlen orosz, akivel barátságos kapcsolatba kerültem.

Egyszer, félretéve az óvatoskodást, megkérdeztem tőle, hogy ki lehet az állomás előtti csoportból az, aki láthatólag egykor magasabb pozícióban lehetett. Részletesen leírtam neki a különös rab külsejét is. Nyikoláj, mert így hívták a térképészt, furcsán nézett rám.

– Ő a Nyúzós Borisz *– mondta. – Saját érdekedben jobb, ha nem firtatod, kicsoda és nem érdeklődsz különösebben a személye iránt.*

Én azért rákérdeztem, hogy ugyan miért, de Nyikolájnak nem nagyon akaródzott beszélni róla. De végül engedett a kérésemnek, és elmesélte, hogy került rabként a bányába Nyúzós Borisz.

– Nehogy elmondd valakinek, hogy tőlem hallottad! – figyelmeztetett. – Nem tréfálok, igen veszélyes a fickó. Semmi kedvem sincs bármilyen kapcsolatba kerülni vele!

Az alábbiakban még elmondom, mit tudtam meg Nyikolájtól.

Nyúzós Borisz eredeti neve Gromov, és ahogy sejtettem, a belügyi elhárítás, a KGB őrnagya volt. Amikor 1938-ban Csojbalszan hatalomra került és miniszterelnök lett, Nyúzós Borisz katonai tanácsadóként Mongóliába került. Szovjet mintára megszervezte a mongol titkosrendőrséget, az pedig lecsapott az ellenforradalmárokra. Az államvédelmisek tevékenysége nyomán rengeteg embert le-

tartóztattak, lágerekbe küldtek, kegyetlenül megkínoztak. Mesterien értettek ahhoz, hogy maradéktalanul likvidálják azokat, akikkel szemben akár a legcsekélyebb gyanú is felmerülhetett.

Amikor már véget értek a harcok Halhin-Golban, és a keleti hadszíntéren elhárult a veszély, Nyúzós Boriszt mindjárt visszarendelték a központba, és ezúttal az éppen elfoglalt keleti lengyel területekre vezényelték, ahol aztán tisztogatásokat kezdett a lengyel hadsereg régi katonái között. Ott ragadt rá a Nyúzós Borisz csúfnév. Azt mondják, Mongóliából vitt magával egy embert, akivel áldozatait elevenen megnyúzatta, ezért talán érthető, hogy a lengyelek úgy féltek tőle, mint a tűztől. Akiknek csak bemutatta a műveletet, úgy vallott, mint a vízfolyás. Amikor a német hadsereg váratlanul áttört a szovjet határon, és a háború elkezdődött, emberünket vis--szavonták a régi Lengyelország területéről Moszkvába. Akkoriban rengeteg kollaboráns-gyanúsítottat tartóztattak le a Szovjetunióban, és minden teketória nélkül ki is végezték vagy lágerekbe küldték őket. Borisz ezúttal is bemutathatta különleges kínzási módszerét, szédületes pályát futott be Berija oldalán, akinek valósággal jobbkeze lett. Sztálin és Berija, palástolva a felelősségüket – ugyanis nem látták előre a nácik támadását –, a hatalmuk megszilárdítása végett nem tehettek mást, mint magyarázatot koholtak a belső ellenség aknamunkájáról. A kegyetlen kínzások különféle fokozatain sokak életét értelmetlenül pocsékolták el. Nem tudni, igaz-e, de mondják, hogy Borisz akkoriban legalább öt embert megnyúzatott a segédjével. A szóbeszéd szerint még kérkedett is a kikészített emberi bőrökkel tapétázott szobájával.

Kegyetlensége mellett rendkívül óvatos és elővigyázatos volt, ennek köszönhetően élve úszta meg a különféle cselszövéseket és tisztogatásokat. Berija annyira kedvelte, akár a saját édesfiát. Csak hát Borisz egy ízben mégis elbízta magát, és túllőtt a célon. Egy

szovjet páncélos osztag parancsnokát letartóztatták azzal a váddal, hogy Ukrajnában kémkedett az SS alakulatainak. A vallatás közben a gyanúsított meghalt, ugyanis Borisz izzó vasrudat dugott a szerencsétlen ember orrába, fülébe, végbelébe, szóval minden testnyílásába. Az áldozat viszont egy magas rangú pártkáder unokaöccse volt, és a Vörös Hadsereg főhadiszállásán, egy tüzetes vizsgálat során kiderítették, hogy teljesen ártatlan. A pártember persze tajtékzott, a hadsereg sem tudta kimagyarázni magát. Ezúttal maga Berija sem tudta pártfogoltját a csávából kihúzni, azonnal kirúgták, majd mongol altisztjével együtt bíróság elé került, ahol mindkettőt halálra ítélték. A KGB-nek üggyel-bajjal sikerült elérnie, hogy Boriszt kegyelemből Szibériába küldjék száműzetésbe, kényszermunkára. (A mongolt persze felakasztották.) Berija titokban üzenetet küldött kegyencének Szibériába: „Bírd ki egy évig, ahogy tudod, addig én a pártban meg a seregben utánanézek, hogy kerülhetsz vissza a helyedre, ne félj!" Legalábbis Nyikoláj így beszélte el mindezt nekem.

– Tudod, Mamija – fogta halkabbra a szavát –, itt széles körben elterjedt, hogy ez valamikor majd még visszakerül a pozíciójába. Berija nemsokára kihúzza a pácból. Persze nem hebehurgya módon, hiszen a tábor közvetlenül a párt meg a hadsereg felügyelete alatt áll. Semmiben sem lehetünk biztosak, a széljárás egy pillanat alatt megváltozhat. Mégis, ha itt valamiért elővesszik ezt a Boriszt, később olyan rettenetes bosszút állhat, amilyet nem látott még a világ. Sok bolond ember van a világon, de olyan nincs, amelyik aláírja saját halálos ítéletét. Borisszái mindenki úgy bánik, mint a hímes tojással, vendég a háznál. Már csak az hiányzik, hogy lakosztályt kapjon szobalánnyal, de nem, a látszat kedvéért láncot a bokájára és könnyebb munkára fogták. Valahol hátul volt egy szobája, dohányból, italból annyit kap, amennyit csak akar. Viszont, ha engem kérdezel, ez mérges kígyók fajzata, és sem embereknek, sem az állam-

nak nem használ, ha életben hagyják. Az lenne a legjobb, ha egy éjszaka valaki végre már nekidurálná magát, hogy átvágja a torkát.

Egy napon, amikor éppen az állomásnál jártam, a tagbaszakadt őr megint megállított. Vettem elő az engedélyemet, hogy megmutassam, de megrázta a fejét, nem kellett neki a papír, helyette beküldött az állomásfőnök szobájába. Nem tudtam mire vélni a dolgot, benyitottam, hát nem a vasutas, hanem Borisz Gromov várt rám odabent. Ült a főnöki asztalnál és teázott. Megálltam az ajtónál. A bilincs már nem volt a lábán. Intett, hogy jöjjek csak beljebb.

– Nocsak, Mamija főhadnagy úr, de régen nem láttalak! – mondta jókedvűen elnevetve magát. Cigarettával kínált, de csak megráztam a fejemet, hogy nem kell.

Ő meg gyufájával szépen rágyújtott egyre.

– Idestova már kilenc esztendeje annak – folytatta. – Vagy nyolc? Na, mindegy, fontosabb, hogy még élve, jó egészségben láthatlak. Micsoda öröm viszontlátni egy régi jó barátot! Különösen egy ekkora, kegyetlen háború után, nem igaz? Mondjad csak, hogy tudtál feljönni abból a bitang mély kútból?

Összeszorított szájjal hallgattam.

– Na jó, mindegy. Végül is valahogyan csak leléptél onnan. És a karodat meg elhagytad valahol. Továbbá, egyszer csak elkezdtél folyékonyan beszélni oroszul. Hát ez remek! Egy karod azért van, és az a fő, hogy élsz.

– Nem mintha annyira nagy kedvem lenne hozzá – jegyeztem meg.

Ezt hallva Borisz hahotában tört ki.

– Mamija, érdekes egy ember vagy te. Életben maradtál, pedig nem is nagyon akarod! Jaj, ez aztán tényleg pompás! De engem

egykönnyen nem csapsz ám be, tudom, amit tudok. Akárkinek nem sikerül egyedül kimásznia egy mély kút fenekéről, átkelni a folyón és visszatérni Mandzsúriába. Na, ne félj, nem akarom én elmondani senkinek sem. Ami engem illet, nem volt szerencsém, elvesztettem a rangomat, ahogy látod, itt vagyok a fogolytáborban, mint egyszerű rab. Viszont kereken megmondom neked: eszem ágában sincs időtlen időkig követ törni itt, a világ végén. Viszont, ahogy megvolt a tekintélyem és a hatalmam odafenn a központban, úgy megőriztem itt is. Az úr a pokolban is úr!

Őszintén bevallom neked, szeretnék jó viszonyba kerülni veletek, japán hadifoglyokkal. A bányaüzem előmenetele megkívánja a sok japán szorgalmas munkáját. Úgy gondolom, hogy nem tud előrejutni az, aki lebecsüli a ti munkátokat. Arra gondoltam, hogy ezt én jobban ki tudnám használni, hogy előrejussunk. Te a Kvantung hadsereg vezérkarához tartoztál, és nem ijedezel a saját árnyékodtól. Kitűnően tudsz oroszul. Ha te lennél a közbenjáró, neked és barátaidnak – bizonyos határokon belül – ki tudnék eszközölni kedvezményeket. Nem rossz, igaz?

– Idáig még egyszer sem voltam besúgó, és ezután sincs szándékomban azzá lenni – adtam meg neki a határozott választ.

– Nem mondtam, hogy besúgó legyél, szó sem volt róla! – mondta Borisz békítő hangon. – Nagyon nem szeretném, ha félreértenél. Figyelj, én azt ígértem, hogy amennyire csak lehet, megkönnyítem az életeteket, meg a veletek való jó viszonyt is említettem. Tőled én csak annyit kérek, hogy járj közbe ennek érdekében. Figyelj, Mamija! Ki akarom ütni a nyeregből ezt a grúzt, ezt a politbüróból ideszalajtott szarjankót! Nem lódítok, ez a szándékom. Na, mit szólsz, ti is szívesen megfojtanátok őt egy pohár vízben, nem?! Ha aztán kiakolbólítottam ezt a figurát, lehetőség nyílik nektek valami részleges önkormányzatra magatok között. Szervezhettek egy vezetőséget

magatok közül. Legalább nem kell többet szenvednetek az őrök értelmetlen kínzásaitól, mint eddig. Ezt szerettétek volna már jó régóta, nem?

Tényleg úgy volt, ahogy mondta. Hosszú idő óta kértük ezt a parancsnokságtól, de fülük botját sem mozdították rá.

– És te mit akarsz ezért? – kérdeztem.

– Csekélységet – mondta, és üres tenyerét az ég felé fordította. – Szeretnék titokban veletek, japán hadifoglyokkal jó kapcsolatban lenni. A ti együttműködésetek is kell ahhoz, hogy néhány, nekem nagyon nem tetsző, értetlen elvtársamat eltávolítsam innen. Sok közös ponton találkoznak az érdekeink, miért ne fognánk össze? Hoci-nesze, ahogy az amerikaiak mondják: give and take. Ti se jártok rosszul, ha együttműködünk. Egyáltalán nem akarlak átejteni. Persze tudom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy rokonszenvet követeljek tőled. Köztünk áll néhány szerencsétlen epizód a múltból. A látszat ellenére azonban én komoly ember vagyok. Amit egyszer megígérek, azt biztosan meg is teszem. Borítsunk fátylat a múltra.

Néhány nap leforgása alatt határozott választ kérek. Meg lehet ezt próbálni, ugyan mi vesztenivalótok lehet még ezenfelül? Mi rosszabb jöhetne még? így van? Figyelj, Mamija. Erről csak titokban és annak ejts szót, aki teljesen megbízható. Valójában köztetek is el van szórva néhány besúgó, akik kollaborálnak a mi a politbürónkkal. Feltétlenül ügyelj rá, nehogy egy ilyen alaknak a fülébe jusson a dolog, mert ha megtudják, az talán egy kissé kellemetlen következményekkel járna. Még nem vagyok teljesen a hatalom birtokában.

Visszatértem a táborba, és az egyik japánnak titokban beszámoltam a beszélgetésről. Alezredesi rangban volt, éles eszű, tettre kész ember. A Kingán hegységnél volt egy erődünk, ő volt a parancsno-

ka annak az egységnek, amelyik végig nem tűzte ki a fehér zászlót, nem hivatalosan őt tekintették a táborban a japán hadifoglyok fejének, és ezt az oroszok is kénytelenek voltak méltányolni. Elmeséltem neki, mi történt Jamamotóval a Khalkha folyónál, meg azt is, hogy Borisz, a KGB magas rangú tisztje mit ajánl nekünk. Az alezredes érdeklődést mutatott a politbürós kiakolbólítása meg a hadifoglyok önkormányzatának lehetősége iránt. Hangsúlyoztam azonban, hogy Borisz kegyetlen és veszélyes, minden hájjal megkent, akiben nem lehet csak úgy megbízni.

– Meglehet – mondta az alezredes –, de abban igaza van, hogy tényleg nincs már mit veszítenünk.

Erre én sem tudtam mit mondani. Ha az alku következményeképpen akármi is megtörténhet, ennél már borzalmasabb helyzetbe úgysem kerülhetünk. Végül is nagyot tévedtem. A pokolnak ugyanis nincsen feneke.

Néhány nappal később kerestem egy félreeső helyet, és összehoztam az alezredes meg Borisz között a személyes találkozót. Tolmácsként magam is részt vettem a beszélgetésen. Harminc perc alatt megállapodtak a titkos együttműködésről, és kezet ráztak. Ami ezután történt, arról nincs tudomásom. Többet nem találkoztak személyesen, kerülve az ezzel járó feltűnést, csak előre megbeszélt titkos kódjelzéseket adtak egymásnak. Ezért később nem volt alkalmam rá, hogy kettejük között tolmácskodjak. Mindketten tökéletesen tudtak konspirálni, de hálás is voltam nekik ezért. Nem szerettem volna ugyanis újfent összeköttetésbe kerülni Borisszái. A későbbiek során kiderült, hogy ez a vágyam hiú ábrándnak bizonyult.

Vagy egy hónap múltán – ahogy Borisz ígérte – odafentről kirúgták a politbürost, két nap múlva küldtek helyébe egy másikat Moszkvából. Ismét két nap elteltével három japánfoglyot egy éjszaka alatt megfojtottak, a látszat kedvéért reggelre a gerendák magasából lógtak le, nya-

kukon kötéllel, mintha öngyilkosok lettek volna. Semmi kétség nem volt azonban afelől, hogy a japánok ölték meg őket. Valószínűleg ők lehettek a besúgók, akikről Borisz beszélt. Napirendre tértek az eset felett anélkül, hogy akárkit is felelősségre vontak volna miatta. Akkor már úgyszólván minden hatalom Borisz kezében összpontosult a lágerben.

33

Eltűnt a baseballütő
–
A tolvaj szarka visszatért

Pulóvert vettem, fölé egy rövid kabátot, egy gyapjúkalapot nyomtam a fejembe, azután át a kerítésen, le a néptelen hátsó ösvényre. Még nem virradt, senki sem kelt fel. Nesztelen léptekkel mentem a rezidenciához.

Odabent minden úgy volt, ahogy hat nappal azelőtt hagytam. Írott vagy telefonüzenet sehol. Fahéj szobájában a számítógép képernyője holtfehér. A klíma biztosította a változatlan szobahőmérsékletet. Levettem a kabátot, kesztyűt, majd teavizet forraltam. A teához reggeli helyett néhány darab kekszet ettem egy kis sajttal. Elmosogattam, majd a polcra felraktam a tiszta edényt. Persze most sem volt ott Fahéj kilencre.

*

Kimentem a kertbe, levettem a kút fedelét, és áthajoltam a káván. Odabent mély sötét uralkodott, mint máskor is. Úgy ismertem én már belülről is, mint a tenyeremet. Sötétsége, szaga, csendje már a testem részévé vált. Bizonyos értelemben már jobban ismertem ezt a kutat, mint akár Kumikót, akire pedig jól emlékeztem még. Ha behunytam a szemem, hallottam a hang-

ját, láttam az arcának, testének, gesztusainak minden részletét. Elvégre hat évig egy fedél alatt laktam vele. Mégis, néha úgy éreztem már ebben az időben, hogy vannak dolgok, amiket nem tudok olyan élénken felidézni magamban, mint régebben. Az is lehet, hogy nem voltam már olyan biztos abban, amit elképzeltem róla. Ahogy a megkerült macska farkának az ívét sem tudtam pontosan azonosítani.

Leültem a kút szélére, kabátom zsebébe dugtam a kezemet, és még egyszer körülnéztem. Úgy tűnt, hogy mindjárt elered a hideg eső, vagy talán még hó is esik. Madárraj keringett az égen, olyan bonyolult rajzolatokban, mint egy képes azonosító kód a számítógépen, majd huss, a sok eleven kismadár elrepült valahová. Egy nagy sugárhajtású gép hajtóművének zümmögése hallatszott, de látni nem lehetett, mert eltakarták a vastag fellegek. Ennek köszönhetően ilyen borús időben akár nappal is leereszkedhettem az aknába, nem kellett félnem attól, hogy felfelé jövet szemet fájdítóan elkápráztat a napsütés.

Mégis, egy jó darabig csak tétlenül ültem ott. Nem volt sietős dolgom. Csak éppen elkezdődött a napom, messze volt még a délidő. A kút kávájára telepedve hagytam, hogy a gondolataim ide-oda csapongjanak. Hova vihették azt a madárszobrot? Valamikor itt állt. Esetleg egy másik ház kertjében terjeszti szárnyát az égre, még mindig hiába vágyakozva a végtelenség felé, vagy talán kidobták a szemétre, amikor tavaly lebontották a már lakatlan Mijavaki-házat? Kedves emlék volt nekem az a kőmadár. Szerintem a hiányával a kert sokat vesztett egykori sajátos vonzerejéből.

Tizenegykor már nem jutott semmi egyéb az eszembe, rászántam magam: leereszkedtem a kút mélyére. Leérve a létrafokokon, mint mindig, mély lélegzetet vettem, hogy érezzem a

hely légkörét. Semmi változást nem észleltem a levegőben. Kicsit dohosnak érződött ugyan, de oxigénben nem volt hiány. Ezután kezdtem tapogatózni a sötétben a falhoz támasztott baseballütőm után. *Sehol sem találtam.* Eltűnt. Lába kelt, nyoma veszett.

*

Leültem a kút mélyén a földre, hátamat a falnak támasztottam.

Mély lélegzeteket vettem. Kietlen, kiszáradt folyóvölgyben fúvó szél módjára sóhajtoztam: céltalanul és üresen. Ebbe belefáradva, a képemet dörzsölgettem egy darabig, mindkét kezemmel. Ugyan már, ki vihette el a botomat?! Talán Fahéj? Igen, csakis ő lehet. Rajta kívül élő ember nem tud arról, hogy mit tartok én itt a kút mélyén. De neki meg mire kellett volna? Csak ültem a vaksötétben és csóváltam a fejemet, mindhiába. Nem értettem. Pontosabban szólva *egyike* volt mindannak, amit nem tudtam felfogni.

Na jó – gondoltam –, ma csinálom baseballütő nélkül. Mit tehetnék. Eredetileg sem jelentett nekem egyebet, mint egyszerű kabalát, talizmánt. Nyugalom, ha nincsen, hát nincsen! Nem olyan fontos ez, hát nem jutottam el talán annak idején abba a szobába a bot nélkül is? Miután ily módon meggyőztem magam, meghúztam a zsinórt, és bezártam az odafenti fedelet. Átkaroltam a térdeimet a szuroksötét mélységben, és lehunytam a szemem.

Mégsem sikerült úgy összpontosítanom, mint azelőtt. Mindenféle gondolatok férkőztek a fejembe, és gátolták a koncentrációt. Az uszodát idéztem magam elé, hogy a felesleges gondolatokat kiűzzem magamból. A közhasznú fürdőt, ahol a hu-

szonöt méteres medencében gyorsúszásban rovom a hosszakat oda-vissza. Nem a gyorsaságra törekszem, nyugodtan, csendesen szelem a vizet. Nem kell zajongani, nem kell a locspocs! Halkan emelem ki a karomat, majd az ujjaim végénél meghúzom a tempót. Mintha lélegeznék, nyitott szájjal, ritmusosan beszívom a vizet, azután kiköpöm. Egy idő után úgy érzem, mintha szél módjára súlytalanul suhannék a felszínen. Csak saját szabályos lélegzetvételem hangja jut el a fülemig. Föntről, az ég magasából, madártávlatból tekintek alá a tájra. Messze egy város látszik folyóval, apró emberalakokkal. Kellemes érzés fog el. Mondhatni, el vagyok *bűvölve.* Az úszás az egyik legnagyszerűbb dolog, ami ebben az életben történhet velem. Igaz, hogy egyetlen kínzó kérdésemre sem ad választ, de ártani sem árt. *Ilyen az úszás.*

Akkor vettem észre, hogy semmit sem hallani.

Később már megütötte a fülemet egy olyasfajta *zúgás,* mint a bogárzümmögés, mély fekvésben, mormoláshoz közeli tónusban. Persze nem igazi bogár volt. Gépiesebb, mesterségesebb hatású annál. A rádió ad ilyen hangot két rövidhullámú adó közötti átmenetkor. Hol magasan sivít, hol brummog a mélyben, különösen az átmenet hátborzongató. Lélegzet-visszafojtva hegyeztem a fülemet, megpróbáltam kideríteni, ugyan honnan jöhet. Valahonnan a sötétség egy pontjából indult ki, de ugyanakkor belőlem is. Borzasztó nehéz volt kiderítenem, hogy hol húzódik közöttük a határ.

Az összpontosítás közben egyszer csak elaludtam, pontosabban álomba zuhantam, mert kiesett a folyamatból az a fokozat, amikor érzem, hogy elálmosodtam. Az ember oda sem figyelve mendegél egy folyosón, majd hirtelen berántják egy ismeretlen szobába – ilyen váratlanul tört rám az álom. Vastag sárréteg-

ként borított el a kábulat, nem is tudom, meddig. Nem lehetett túl hosszú idő, talán csak egy pillanat műve volt. Aztán nem tudni mitől, hirtelen magamhoz tértem, és tudtam, hogy egy másfajta sötétség vesz körül, mint az imént. Más volt a levegő, a hőmérséklet, a homály mélysége és minősége. A homályba belevegyült egy egészen halvány, tompa fény is. Orromat megütötte a virágpor ismerős, szúrós szaga. Ismét abban a különös szállodai szobában voltam.

Felemeltem a fejemet, körülnéztem és elállt a lélegzetem.

Átmentem a falon!

Ott ültem a padlószőnyegen, hátammal a tapétával borított falat támasztva, karommal a térdemet átkarolva. Amilyen mély volt addig az álmom, olyan eleven és teljes az ébredésem. A kettő között a kontraszt olyan erős volt, hogy kellett egy kis idő, míg hozzászoktam saját éberségemhez. A szívem összeszorult, majd ismét erősen dobolni kezdett. *Kétségtelen: már itt is vagyok.* Végül is csak megérkeztem.

*

A szobát gazdagon árnyalt homály fedte, mint valami többrétegű háló. Ám majd mindent éppolyan helyzetben találtam, mint amilyenre régebbről emlékeztem. Amint azonban a szemem hozzászokott, felfedeztem néhány eltérést is. Először is máshol volt a telefon. Az éjjeliszekrényről átkerült a párnára, szépen bele is süppedt. De a whiskysüveg tartalma is igencsak megfogyatkozott, alig maradt az alján egy kevés. A jég az edényében már régen felolvadhatott, csak egy kevés, zavaros víz maradt utána. A poharat ujjammal megbökve láttam, hogy fehér por lepte be, teljesen kiszáradt. Odamentem az ágyhoz, felvettem a párnáról a telefont, belehallgattam a kagylóba. Telje-

sen süket volt. A szoba teljesen elhanyagolt benyomást keltett, mint amit már régen otthagytak. Embernek se híre, se hamva. Csodálatosképpen azonban a vázában a virágok frissen maradtak.

Az ágyon látszott a benne fekvő lenyomata, a lepedő, a paplan össze volt gyűrve. Megállapítottam, hogy a takaró alatt már nem maradt meg a test melege, illatszer nyomait sem éreztem, csak azt, hogy jó sok idő telhetett el azóta, hogy az a *valaki* kikelt onnan. Leültem az ágy szélére, körbenéztem és füleltem. Síri csend, akár egy antik mauzóleum belsejében, ahonnan a sírrablók már elvitték a holttestet.

*

Egyszer csak váratlanul megszólalt a telefon. Megállt a szívem, mint egy rémült macskának. A levegő is megremegett, szállt a virágpor, a szirmok is fölmeredtek a homályban. Telefon? Hiszen odáig olyan süket volt, mint az ágyú! Összeszedtem magam, mély lélegzetet vettem, lecsillapítottam a heves szívdobogást is, és tisztáztam magamban, hol vagyok: ugyanabban a szobában, nem mentem sehova. Könnyedén megérintettem az ujjammal a telefonkagylót, előbb csak egy kicsit, azután óvatosan fel is vettem. Talán csak hármat-négyet csengethetett addig.

– Halló! – szóltam bele. Semmi. Mire felvettem, a telefon már megint tökéletesen megsüketült. A csend súlya úgy rám nehezedett, mint egy homokzsák.

– Halló… – ismételtem megint, de a hangom olyan tompán verődött vissza, mintha csak egy vastag falba ütközött volna. Megint a fülemhez emeltem a kagylót, de reménytelenül élettelennek bizonyult. Visszaültem az ágy szélére, és lélegzetvissza-

fojtva, feszülten vártam az újabb hívást. Hiába, nem szólalt meg. A szobában izgatottan szálló por csillapodva leülepedett. Felidéztem magamban a telefoncsengést, de már nem voltam benne biztos, hogy a valóságban is megtörtént-e vagy sem. Igaz, hogyha így folytatom tovább, a találgatásoknak se vége, se hossza nem lesz. Valahol meg kell vonnom egy vonalat, mert ha nem, a létem is veszélybe sodródik. Tévedés kizárva, *a telefon tényleg csengetett.* Majd rögtön megsüketült megint. Elköhintettem magam, de ez a hang is elhalt a levegőben egy szempillantás alatt.

Felálltam, és még egyszer végigjártam a szobát. Figyeltem a lábamnál a padlót, fejem felett a mennyezetet, egyszer az asztalra is ráültem, később a falnak támaszkodtam, majd azzal kísérleteztem, hogy bekapcsolom az állólámpát vagy lenyomom az ajtó kilincsét. Persze egyik sem működött, a lámpa nem gyulladt meg, a kilincs meg sem moccant. Az ablak kívülről betakarva. Füleltem, de a némaság magas, puha falként emelkedett körülöttem. Mégis, valahogy úgy éreztem, hogy *ezek be akarnak csapni.* Elszürkülve odasimulnak a falhoz, nehogy észrevegyem a jelenlétüket. Jó, gondoltam, akkor én is *úgy teszek,* mintha nem is lennének ott. Kölcsönösen félrevezetjük egymást. Köhögtem megint, és a számra tettem az ujjamat.

Megint csak megvizsgálom én ezt a szobát. Próbálom a villanyt, nem sikerül. Kinyitom a whiskysüveget, beleszagolok. *Cutty Sark.* Visszadugaszolom, és az asztalra kerül, ahol volt. Próbálkozom a telefonkagylóval is, de még süketebb, mint annak előtte. Járkálok a szőnyegen, hogy a talpammal érezzem a padlót. Minden idegszálamat megfeszítve hallgatózom a falon. Persze nem hallok semmit. Tudom, hogy hiába, mégis megállok az ajtó előtt, hogy a kilinccsel próbálkozzam. Könnyen enged a

nyomásnak. Egy darabig nem hiszem el. Hiszen az előbb még valósággal be volt betonozva, olyan keményen ellenállt, semmi áron nem mozdult volna. Na, még egyszer elölről, induljunk fehér lapról. Kéz vissza, kéz kinyújtva, forgat: jobbra-balra. Ez megy! Saját kezemmel, teljesen simán! Olyan furcsát érzek, mintha ráharaptam volna a nyelvemre.

Nyílik az ajtó!

Résnyire kinyitom, mire irtózatosan erős fény árad be odakintről a szobába. Eszembe jut a botom. Hiszen, ha az ott volna velem! Mindjárt megnyugodnék. *Jól van, hagyd már azt az ütőt!* Nagy lendülettel teljesen kinyitom az ajtót. Körülnézek, jobbra-balra: sehol senki. Kilépek a szőnyeggel borított hosszú folyosóra. Kicsit arrébb váza, zsúfolásig teli kinyílt virágokkal. Mögötte bújtam meg, amikor az a fütyörésző pincér annak idején bekopogott az ajtón. Emlékezetem szerint a folyosó meglehetősen hosszú, kanyarokkal, elágazásokkal teli. Alkalmasint a pincér nyomába szegődtem akkor, és úgy jutottam el a szobához, melynek ajtaján egy táblán a 208-as szám állt.

Ügyelve a lépéseimre odamegyek a vázához. Ha eljutok a tévés terembe, ahol a képernyőn Vataja Noborut mutatták, akkor már jó. A múltkor nyüzsögtek ott az emberek, ha minden jól megy, csak találok valamit, amin elindulhatok. Sajnos, a feladat olyan, mint iránytű nélkül tájékozódni a sivatagban. Ha megint csak a 208-as szobánál lyukadnék ki, akkor meg eltévedtem a labirintus-hotelben, és az is lehet, hogy nincs már számomra visszatérés a valódi világba. Viszont tévelyegni nincs idő. Valószínűleg ez az utolsó dobásom. Fél éve már, hogy mindennap várok a kút fenekén, de végre most megnyílt előttem a bejárat. Rövidesen a kutat is elveszik tőlem. Ha ezúttal visszariadok, minden eddig ráfordított idő és fáradság kárba vész.

Néhány sarkot megkerülve, nesztelen haladok a szőnyeggel borított folyosón az én vásott, piszkos teniszcipőmben. Semmi hang, se ember, se zene, se televízió, hallgat minden. A klíma berendezések, szellőztetők, a liftek is. Mint egy elfelejtett vár romjain, mély csend ül a szállodán. Kanyarok, szobák során megyek végig, és mikor több út áll előttem, mindig jobb oldalra tar tok. Ha így visszaérek a kiinduláshoz, majd megpróbálkozom a ballal. Ám az irányérzékem szépen cserbenhagyott. Nem marad semmi támpontom az irányzékra nézve. A szobaszámok szeszélyes összevisszasága semmit sem segít. Különben is kiperegnek a memóriámból, de néha úgy tűnik, mintha egyes számokat már láttam volna. Olykor lihegve megállok a folyosó kellős közepén. Vajon csak keringek, mindig ugyanarra, mint aki beleveszett az erdőbe?

*

Amikor éppen tehetetlenül állok, utat keresve, egyszer csak távolról ismerős hangot hallok. A fütyörésző pincér! Szép tisztán, dallamosan fütyül. Nincs a világon még egy ilyen nagyszerű füttyös. Ismét *A tolvaj szarka* nyitánya Rossinitől. Nem könnyű dallam ez, neki mégis egészen könnyen megy. Elindulok a folyosón a hang irányába. Egyre hangosabban, egyre világosabban hallom. A pincér felém tart. Találok egy oszlopot, az árnyékába húzódva elrejtőzöm.

A füttyös pincér ezüsttálcát tart, azon meg persze egy üveg *Cutty Sark,* jegesvödör és két pohár. Csak jön egyenesen, az arcára van írva, hogy a dallamban elmerülve csupán saját füttyére figyel. El is húz előttem, anélkül, hogy odapillantana. Ahogy mondani szokás, egyetlen elpazarolni való perce sem volt, annyira sietett. Arra gondoltam, hogy *minden ugyanolyan.* Úgy látszik, testileg is szembeszegülök az idővel.

Rögtön a pincér nyomába szegődöm. Kedvtelve, ritmusra himbálja az ezüsttálcát, mely olykor vakítóan visszaveri a folyosó mennyezeti lámpáinak fényét. *A tolvaj szarka* melódiája szinte *mágikusan* ismétlődött újra meg újra. Milyen is lehet valójában a teljes Rossini-opera? Csak a nyitány fülbemászó dallamára emlékszem, a rejtélyes címen kívül. Gyerekkoromban megvolt nekünk otthon, lemezen, Toscaninitől. Claudio Abbado fiatalos, modern, elegáns előadásához képest az övé vérlázítóan érzéki előadás volt, az elején kézitusával, melynek során az erős ellenséget leterítik, azután lassan fojtogatják. De vajon az opera meséje tényleg egy lopkodós *szarkáról* szólna? Na, ha ezen túl vagyok, elmegyek a könyvtárba, és a zenei lexikonban nyugodtan utánanézek ennek, és ha meg lehet kapni a teljes művet, majd megveszem és végighallgatom. Vajon nem lesz akkor kisebb gondom is nagyobb annál?

A pincér, akár egy gépember, el nem tévesztette volna a lépést, én pedig kissé lemaradva igyekszem utána. Elgondolható, hogy merre tart. Vitte a 208-as szobába az új üveg *Cutty Sark*ot, a jeget, a poharat. És tényleg meg is áll a 208-as előtt. Átveszi a tálcát a másik kezébe, és miután meggyőződött róla, hogy a szám rendben van, kihúzza magát és udvariasan koppant az ajtón. Háromszor, majd ismét három ízben.

Nem hallom, hogy a kopogásra jött-e válasz a szobából, csak lesek a váza mögül, mit művel ez az ember. A pincér változatlanul előírásos tartásából arra lehet következtetni, hogy saját türelmének a rekordját ostromolja és nem kopog többet, megvárja, míg beengedik. És tényleg, mintha meghallották volna csendes fohászkodását odabentről, egy kicsit kinyitják neki az ajtót.

34

Más ember fantáziáját serkentő tevékenység
(Nyúzós Borisz történetének folytatása)

Borisz tartotta a szavát. Részleges önkormányzatot kaptunk, összeállt egy bizottság a hadifoglyok közül, az alezredes lett az új testület feje. Az őrök és a katonaság erőszakoskodásainak gátat vetettek, a körleten belüli rendet a bizottság garantálta. Az új politbürós (vagyis Borisz) látszólag nem avatkozott a dolgainkba, azzal a feltétellel, hogy mennyiségileg teljesítjük a normát és nem tör ki a foglyok között semmiféle zavargás. Az elsőre demokratikusnak látszó reformok bevezetése igazán jó hír lehetett volna a hadifoglyoknak.

Ám a történet nem ilyen egyszerű. Az új változások felett érzett eltúlzott lelkesedés következtében gyanútlanná váltak a foglyok – engem is beleértve –, nem tudták átlátni Borisz aljas terveit. Az új politbürós vezető meg sem tudott mukkanni a titkosrendőrség védelmét élvező Borisz előtt, akinek így kényére-kedvére ki volt szolgáltatva a bányaváros és a fogolytábor. Egy varázsütésre mindennapossá vált a kémkedés és a terror. Borisz kiválasztotta a foglyok és az őrök közül a legerősebb, legkegyetlenebb embereket (ezekben ott nem volt hiány), kiképezte őket, valóságos testőrséget tartott belőlük maga körül. Felfegyverezte őket pisztollyal, tőrrel, csákán--

nyal. Rettegésben tartottak, megvertek vagy félreeső helyeken halálra kínoztak mindenkit, aki ellenszegült Borisz parancsainak. Ám senki egy ujjal sem nyúlhatott hozzájuk. Szemet hunytak önkényeskedésük, viselt dolgaik fölött a hadseregtől a bánya őrzésére kirendelt osztag katonái is, mivel saját nemtörődömségük következtében már ők sem bírtak velük. A katonák inkább kényelmesen meghúzódtak a háttérben, az állomás meg a katonai támaszpont őrzésére szorítkoztak, és úgy tettek, mintha mit sem tudnának a bányában és a fogolytáborban zajló eseményekről.

A testőrségből Borisz egy Tatár csúfnévre hallgató mongol rabot állandó jelleggel maga mellett tartott, az embere árnyékként követte mindenhová. Mesélték, hogy a Tatár mongol birkózóbajnok volt, és a jobb arcán látható hatalmas égési sebhely egykori kínzások maradványa. Borisz már eldobta a rabruhát, szépen rendben tartott tiszti szálláson lakott, cselédet tartott a női rabok közül.

Nyikoláj szerint (aki egyébként egyre szótlanabb lett) jó néhány orosznak észrevétlenül nyoma veszett már az éjszaka sötétjében. Őket a balesetekben vagy az egyéb módon eltűntek közé sorolták. Senki előtt nem volt kétséges, hogy Borisz alantasai „intézték el" őket. Aki Borisz kénye-kedvének, parancsainak nem engedelmeskedett, halálos veszélybe sodorta magát. Voltak, akik bepanaszolták a pártközpontban, de ezeket is rövid úton eltüntették.

– Ezek a gazemberek képesek voltak mások számára okulásul meggyilkolni egy egész családot egészen a hétéves gyermekig! – mesélte sápadtan, elborzadva Nyikoláj. – Méghozzá a kicsiket szüleik szeme láttára verték agyon.

Először még Borisz nem mutatta ki a foga fehérjét, nem lépett fel nyíltan a japánok körletében. Először az ottani oroszokat akarta teljesen a hatalmába keríteni, minden erejét arra összpontosította, hogy szilárdan megvesse a lábát a táborban. Úgy tűnt, hogy akko-

riban a japánok ügyeit magukra a japánokra akarja hagyni. Így aztán a változások utáni néhány hónapban átmenetileg belekóstolhattunk a viszonylag nyugodtabb életbe is. Csakhogy ez csupán a vihar előtti szélcsendet jelentette. Egy kicsit enyhült a hajszolt munkatempó, és nem kellett már tartani az őrök kegyetlenkedéseitől. Mióta odakerültünk, először kezdett bennünk ébredezni a reménykedés. Az emberek azt gondolták, hogy ezután mégiscsak jobban megy majd a soruk.

Azért azt nem lehet állítani, hogy a „mézeshetek" ideje alatt Borisz nem tett volna semmit ellenünk. Lassan, de biztosan elfoglalta az állásait. A japán bizottság tagjait megfenyegette vagy lekenyerezte, suba alatt észrevétlenül kialakította a maga uralmát. Mivel azonban óvakodott a nyers erőszaktól és nagyon elővigyázatosan haladt előre, senki sem vette észre közülünk, mit tervez. Mire ráébredtünk a valóságra, már késő volt. Ugyanis az önkormányzat látszatával elaltatta az emberek éberségét, és vasszigorral alakította ki saját rendszerét. Mindent kiszámolt a legkisebb részletekig, méghozzá sátáni aprólékossággal és hidegvérrel. Tényleg megszüntette a minket körülvevő értelmetlen kegyetlenkedést, de ennek helyébe egy újfajta, kiszámított és tervszerű erőszak lépett.

Amikor fél évvel később a letett alapokon már megvetette a lábát, hozzálátott, hogy nyomás alá helyezzen bennünket, japán hadifoglyokat. Első áldozata a bizottság központi személye, az alezredes lett, aki néhány ügyben a foglyok érdekeit képviselve szembekerült vele. Abban az időben talán még akadt néhány ember körülötte, akik nem akartak egy követ fújni Borisszal. Az alezredest egy éjszaka lefogták, és ügyelve arra, hogy hangot ne adjon, egy vizes törölközőt szorítva arcára, szájára, megfojtották. Természetesen Borisz parancsára, aki azonban saját kezét nem piszkolta be a hadifoglyok legyilkolásával. Megvoltak erre az emberei még a japánok között is.

Az alezredes esetét egyszerűen betegség következtében bekövetkezett elhalálozásnak könyvelték el. Mindnyájan tudtuk, hogy kik ölték meg, de nem lehetett beszélni róla. Tudtuk, hogy közénk férkőztek a besúgók, de olyan helyzetben voltunk, hogy meggondolatlanság lett volna szót emelni. A gyilkosság után a bizottság megállapodott egy új, Borisznak kedvére való, szófogadó, kezes vezető kinevezésében.

A bizottságban végbemenő átalakulás következtében a munkafeltételek lassanként romlásnak indultak, és amit nyertünk a réven, azt elvesztettük a vámon. Visszatértünk a régi kerékvágásba. Az önállóságért cserébe teljesítenünk kellett a beígért szénmennyiséget a norma szerint, és ez egyre nagyobb terhet rakott a vállunkra. Norma címén fokozatosan emelték a mennyiségi követelményeket, és még kegyetlenebbül hajtottak bennünket munkára, mint azelőtt. Emelkedett az üzemi balesetek száma, és egyre több bajtársunk csontjai pihentek meg az őrült munkatempó áldozataiként idegen földben. Az önkormányzat gyakorlatilag annyi változást hozott csupán, hogy a munkafelügyelőket oroszokról olyan japánokra cserélték, akik ezt elvállalták.

A hadifoglyok egyre elégedetlenebbek lettek. Abban a kis társadalomban, melyben addig az iszonyú terheken osztoztak, felütötte a fejét az egyenlőtlenség, az engesztelhetetlen gyűlölködés és a gyanakvás. Akik kiszolgálták Boriszt, azok könnyebb munkát kaptak, kivételezésben részesültek, akik nem, azokat halálba kergették, vagy halálközeli állapotban élhettek csupán. Ám senki sem emelhette fel a hangját az igazságtalanságok miatt. A nyílt ellenszegülés egyértelmű volt a megsemmisüléssel. Az ilyenre magánzárka várt a fagyban, ahol az éhségtől és a hidegtől kellett elpusztulnia, vagy éjszaka rátalál az „orgyilkos kommandó", és nedves ronggyal fojtották volna meg. Esetleg a bányában csákánnyal vágták volna fejbe hátulról, hogy azután az elhagyott aknába dobják a tetemét. A sötét

vágatok mélyén mi történik – senki sem tudja. Csak annyit, hogy valaki eltűnt odalent.

Nem mondom, hogy nem bántott volna a lelkiismeret amiatt, hogy összehoztam az alezredest Borisszal. Igaz, ha én nem teszem meg, talált volna mást, és előbb-utóbb úgyis elérte volna a célját és ugyanoda jutunk. Jó, de ez az én belső vívódásomat egy cseppet sem csillapította. Rossz döntést hoztam akkor, és jó szándékból, de ros--szat cselekedtem.

*

Egy nap váratlanul hívattak abba az épületbe, amely Borisz hivatalául szolgált. Elég régen nem láttam már akkor. Éppúgy, mint mikor az állomásfőnök szobájában találkoztunk, most is ott ült az asztalnál és teázott. Mint mindig, a háta mögött spanyolfalként magasodott Tatár alakja, derekán jókora automata fegyverrel. Amikor beléptem, Borisz Tatár felé fordult és intett neki, hogy menjen ki. Ketten maradtunk.

– Na, mi van, főhadnagy úr? Mit szólsz, megtartottam az ígéretemet, mi?

Mondtam neki, hogy úgy van. Tényleg betartotta a szavát, nem hazudott – sajnos. Megtette, amiről beszélt, ahogy az ördög is tartja magát ahhoz, amit egyszer megfogadott.

– Önállósághoz jutottatok. Én meg hatalomhoz – mondta kitárt karokkal, mosolyogva. – Kölcsönösen megkaptuk, amit akartunk. Nőtt a szénkitermelés, Moszkva örül, szó se róla, minden oldalról gömbölyű lett a dolog. Épp ezért meg kell köszönnöm a közvetítésedet. Ha tudok valamit cserébe segíteni neked… de tényleg.

Azt válaszoltam, hogy még megköszönnie sem kellett volna, és nincs szükségem semmire sem.

– Régi ismerősök vagyunk mi már ahhoz, hogy ilyen kurtafurcsán válaszolj te nekem – nevette el magát Borisz. – Na szóval, hogy rövid legyek, azt gondoltam, hogy ha lehet, kellene nekem egy olyan beosztott, mint te. Aki mindig kéznél van. Vagyis az itteni munkámban segédkeznél. Sajnos, ezen a vidéken értelmesen gondolkodni képes embereknek igencsak szűkében vagyunk. Ahogy elnézlek, igaz, hogy csak fél karod van, helyette viszont jól vág az eszed. Szóval, megköszönném, ha vállalnád, hogy a titkárom legyél, vagy valami efféle. Neked is jól jönne, hogy a körülményekhez képest egy kicsit könnyebben élj. Neked így sikerül túlélned, és biztos hazamehetsz majd egyszer Japánba, szóval egyáltalán nem árthat, ha most itt átállsz az én oldalamra.

Közönséges körülmények között kapásból visszautasítom az ajánlatát, nem volt szándékomban felcsapni Borisz szolgálatába, eladni a társaimat, csak azért, hogy magam jobban éljek. Ha megöl, mert visszautasítom a javaslatát, hát annál jobb, úgyis arra vágyom. Ám akkor a fejemben egyszer csak megfogamzott a tervem.

– Na és milyen munkát kellene végeznem? – érdeklődtem.

*

Korántsem volt egyszerű feladat, amivel Borisz megbízott. Különféle ügyei már valóságos heggyé halmozódtak. A legnagyobb munka Borisz bevételeinek, magánjövedelmének rendbe szedése volt. Borisz a Moszkvából meg a Nemzetközi Vöröskereszttől kapott élelem, ruha, gyógyszer egy részét (úgy a negyven százalékát) elsinkófálta, titkos raktáraiba helyezte el, majd onnan eladogatta. A kitermelt szén egy részét is feketén adta el valahol, nagy hiány volt arrafelé a tüzelőanyagban. Megvesztegette a vasutasokat meg az állomás személyzetét, és jóformán úgy irányítgatta a vonatokat, ahogy üzleti érdekei diktálták. Az őröknek, katonáknak pénzt, élelmiszert adott éberségük elaltatására, hunyjanak szemet, ha úgy kí-

vánja. Üzelmeinek köszönhetően meglepően tekintélyes summát halmozott fel. Azzal magyarázta az összeg nagyságát, hogy majd egyszer továbbítania kell azt a titkosrendőrség költségeire. Igen sok pénzre van szükség ugyanis, hogy az operatív munka sehol se kerüljön nyilvánosságra, ő pedig itt szerzi be a kellő mennyiséget anyagiakból a szervezet számára. Csakhogy ez szemenszedett hazugság volt. Biztos, hogy a pénz egy része Moszkvába került, de biztos vagyok benne, hogy több mint fele Borisz zsebében maradt. Részleteket nem tudok, de titkos csatornákon át külföldi bankok számláit is gyarapította, vagy aranyat vásárolt.

Nem nagyon tudtam az okát, de tetőtől talpig megbízott egy ilyen magamfajtában. Most visszagondolva furcsállható, de nem félt attól, hogy a titkait megszellőztetem. Míg az oroszok és más fehérember iránt olthatatlan gyanakvást táplált, jéghideg volt velük és lenézte őket, a mongolok és japánok fenntartás nélküli bizalmát élvezhették. Az is lehet, hogy nem törődött azzal, hogy elárulom-e a titkait. Ugyan kinek *tárhattam volna fel, hogy miket művel? Körülöttem mindenki Borisz csatlósa vagy alantasa volt. Mindnyájan az ő üzelmeinek a haszonélvezői Akiktől pedig saját hasznára elsikkasztotta az élelmiszereket, ruhákat és gyógyszeréket, azok a rabok és hadifoglyok voltak, nyomorúságban, szükségtől szenvedve, már a pusztulás szélén haldokolva, és persze az égvilágon semmiféle hatalmuk nem volt. Minden postai küldeményüket elolvasták, de különben is meg volt tiltva a levelezés a külvilággal.*

Én mindenesetre nagy hűséggel és odaadással szegődtem Borisz szolgálatába. A teljes összevisszaság állapotában lévő feljegyzéseket, listákat egyeztettem a raktári készlettel, a pénz- és áruforgalmat áttekinthetően rendszereztem. Így egyszerűen meg lehetett állapítani, mi hol, milyen mennyiségben található, milyen áron értékesíthető, mert elemző jelleggel, fajtánként mindent táblázatba foglaltam.

Hosszú lista készült a lefizetett emberekről, feltüntetve az összegeket a „szükséges kiadások” címszava alatt. Reggeltől estig fáradhatatlanul dolgoztam Borisznak. Ennek köszönhetően mind egy szálig elvesztettem amúgy is kevés számú barátomat. Érthető, hiszen azt gondolták, hogy zsiványnak álltam. Borisz megbízható alantasai közé keveredve érthető módon el kellett viselnem a megvetést. (Szomorú, hogy a túlélők valószínűleg még ma is így gondolnak rám.) Még Nyikoláj sem szólt többé hozzám egy árva szót sem. Két-három japán fogolytársam, akikkel pedig eladdig baráti kapcsolatban álltam, ezután messzire elkerült. Viszont, mint Borisz kedvencéhez, sokan próbálkoztak hízelgésekkel közelebb férkőzni hozzám, de azokat meg én hárítottam el magamtól.

Ezért aztán a lágerben egyre jobban elszigetelődtem. Csak Borisz védőpajzsának köszönhettem, hogy élve megúsztam azokat az időket. Nagy becsben tartott embere voltam, és tudták, hogy aki engem megöl, annak régen rossz, nem viszi el szárazon. Mindenki tisztában volt vele, milyen kegyetlen tud lenni Borisz, ha megharagszik. Nevezetes embernyúzásairól legendák keringtek.

Ám ahogy egyre jobban eltávolodtam a lágerbeliektől, annál jobban bízott bennem Borisz. Elismerte hozzáértésemet, tetszett neki a rendszerességem, és nem fukarkodott a dicséretekkel sem.

– Ezt nevezem! Ha sok ilyen ember van ott, mint te, Japán egykettőre kikászálódik majd a zűrzavarból, még vesztett háború után is. Ebből a szovjetből meg semmi sem lesz. Sajnos, ennek itt alig van valami perspektívája. Még a cári rendszer is jobb volt. A cár alatt legalább nem kellett folyton forognia az embernek az ideológia szeszélyei szerint. A mi Leninünk kicsípte magának Marx elméletéből, ami neki alkalmilag kellett, az ő ideológiájából meg Sztálin is a magáét, éppen csak annyit, ami alkalmilag kapóra jött neki. Ebben az országban a szűk látókörűek jutottak a nagy hatalomhoz. Minél

nagyobb a szemellenző, annál jobb. Idefigyelj, te Mamija főhadnagy, itt csak egy mód van az életben maradásra. Ha nem képzelődsz. Az olyan oroszra, akinek van fantáziája, a biztos pusztulás vár. Vesztébe rohan. Természetesen én sem képzelődöm, az én dolgom viszont az, hogy másokat kényszerítsek erre. Ebből élek. Ezt jobb, ha te is jól megjegyzed magadnak! Legalábbis, míg itt vagy, ha kedved szottyanna a képzelődésre, jussak eszedbe. Tudd meg, hogy a képzelet: életveszély. Ez a tanácsom, ez aranyszabály. Bízd csak a fantáziálást másokra.

*

Hamar eltelt így egy fél év. Mire eljött 1947 ősze, nélkülözhetetlen lettem Borisznál. Nálam volt mindennapi szükségleteinek ügye, csakúgy, mint ahogy én felügyeltem Tatárra meg a verőlegényekre. Boriszt még nem hívták vissza Moszkvába a KGB-hez, de úgy látszott, hogy nem is gondol a visszatérésre. Kiépítette és megszilárdította már saját birodalmát a lágerben meg a bányában. Kényelmesen élt, vigyázott rá erős kis magánhadserege, és szépen gyűltek az anyagiak is. Lehet, hogy moszkvai felettesei jobbnak látták, hogy van egy erős bástyájuk Szibériában, mintsem hazahívják a központba. A moszkvaiak és Borisz között gyakori levélváltások voltak egyébként. Leveleket mondok, de persze nem postai forgalomban adták föl őket, hanem egyenként titkos futár hozta-vitte őket vonaton. Magas, jéghideg tekintetű férfi volt a küldönc, amikor az belépett valahova, úgy tetszett, rögtön csökken a szobahőmérséklet.

Másrészt a munkát elvégző rabok halálozási aránya rohamosan nőtt. Egymás után hajigálták a holttesteket az aknába. Borisz szigorúan számon tartotta a rabok fizikai állapotát, és az első perctől a gyengéket hajszolta, nekik kevesebb ennivalót juttatott, hogy lemorzsolódjanak, és halálukkal csökkenjen az éhes szájak száma. A megmaradt élelmet az egészségesek kapták, tehát a termelés emelke-

dett. A láger hatékonysága nem hagyott semmi kívánnivalót maga után, és a „nagy hal felfalja a kis halat" elv maradéktalanul érvényesült. Az erősek elvették a javát, a gyengék pedig egyre-másra hulltak. Persze, amikor megfogyatkozott a munkáskéz, valahonnan mindig szállítottak új rabokat, úgy, mint a vágóállatokat szokás, marhavagonokba zsúfolva. Rossz esetben még útközben elpusztult húsz százalékuk, de senki rá se hederített. Az újakat nyugatról hozták, oroszokat meg kelet-európaiakat. Borisz nagy örömére úgy tűnt, hogy tőlünk nyugatra változatlanul tombol a szeszélyes sztálini terror.

Az volt a tervem, hogy megölöm Boriszt. Persze, ha ezt az egy embert el is veszejtem, attól arra még nincs garancia, hogy a helyzetünk jóra fordul. Így vagy úgy, a pokol továbbra is pokol marad. Mindazonáltal nem engedhettem meg, hogy létezzen ezen a világon ez a Borisz nevű ember. Nyikoláj előre megmondta: ez az ember mérgeskígyók fajzata. Valaki egyszer mégiscsak kitekeri a nyakát.

Nekem nem volt kedves az életem, a leghőbb vágyam az volt, hogy Boriszt megölve meghalhassak. De a kudarcot nem engedhettem meg magamnak. Várnom kellett a legkedvezőbb alkalomra, mely biztos sikerrel kecsegtet és egy csapásra elintézhetem. Hűségesen végzett titkári teendőim között, mint a prédára leső tigris, csak az alkalmat kerestem, hogy végezzek vele. Csakhogy, amint már említettem, Borisz rendkívül óvatos ember volt. Éjjel-nappal elválaszthatatlanul mellette volt Tatár. Ha pedig egyedül is maradnék vele, hogyan ölhetném meg őt én, fegyvertelenül, a puszta fél kezemmel? Mégis türelmesen vártam, hogy eljöjjön az én időm. Ha van Isten az égben, el kell jönnie a kedvező alkalomnak. Hittem ebben.

1948 elején széltében-hosszában az a szóbeszéd járta, hogy a japán hadifoglyok végre hazamehetnek. Tavasszal küldenek értünk egy szállítóhajót. Megkérdeztem erről Boriszt.

– Úgy bizony – mondta. – A szóbeszéd igaz. A közeli jövőben mind hazakerültök. Erős a nemzetközi nyomás, nem dolgoztathatunk benneteket itt a végtelenségig. De számodra van egy ajánlatom: mondd csak, nincs kedved inkább ittmaradni? Nem hadifogolyként, hanem mint szabad szovjet állampolgár! Igazán jól beváltál nálam, körülményes lenne olyat találni, aki pótolni tudna. Ha most visszamégy Japánba egy árva fillér nélkül, nehéz idők következnek ám! Mellettem pedig jó dolgod lenne. Azt mondják, hogy most a háború után rossz idők járnak felétek, nincs elég ennivaló, az emberek egyre-másra hullanak az éhségtől. Itt meg pénz, nő, hatalom, minden megvan, ami csak kell.

Borisz őszintén beszélt. Túl sokat tudtam személyes titkairól, és arra gondolhatott, hogy egy ilyen embert enyhén szólva kockázatos lenne elengedni a keze ügyéből. Ha visszautasítom az ajánlatát, esetleg eltesz láb alól, nehogy fecsegjek. Ettől nem féltem különösebben. Azt válaszoltam rá, hogy már ne is haragudjon, de szüleim, húgom van odahaza, aggódom miattuk, de magam is nagyon szeretnék már hazajutni. Borisz erre csak vállat vont, és nem hozta többet szóba a dolgot.

Közeledett a hazatérés ideje, amikor egy márciusi estén végre kedvező alkalom kínálkozott arra, hogy megöljem. Csak ketten voltunk a szobában, ezúttal az elmaradhatatlan Tatár is kiment valahová. Este kilenc felé járt az idő, és én, mint máskor, kimutatások fölött görnyedtem, míg Borisz az asztal túloldalán levelet írt. Ritkán maradt bent ilyen későig az irodában. Egy pohár konyakot kortyolgatva szántotta töltőtollával a levélpapírt. A fogason bőrkabátjával, sapkájával együtt ott függött a pisztolya is bőrtokostól. Nem

az a méretes darab, amit akkor rendszeresítettek, hanem német Walther PPK *típus. A dunai átkelésnél szerezte egy foglyul ejtett SS-alezredestől. A fegyver gondosan kifényesítve, olajozva, oldalán a kettős villámhoz hasonló SS volt bevésve. Borisz mindig ügyelt arra, hogy a keze ügyében legyen, tudtam, hogy mindig töltve van, nyolc töltény fért a tárba.*

Nagy ritkaságszámba ment, hogy ily módon, a fogasra akasztotta fel a fegyverét, különben annyira óvatos volt, hogy mindig ott volt a fiókjába csúsztatva a jobb kezénél, amikor az asztalánál ült. Ám azon az estén emelkedett hangulatában egyre csak fecsegett, és emiatt megfeledkezett a szokásos elővigyázatosságról. Erre vártam. Többször is végigvettem magamban, hogyan fogom fél kézzel kibiztosítani a pisztoly závárzat át, a csőre töltést, mindent. Nekiduráltam magam, felemelkedtem, és mintha csak valami papírért mentem volna, elhaladtam a fogas előtt. Borisz belemerült az írásba, felém se nézett. Amikor a fogas takarásban volt, finoman kihúztam a pisztolyt a tokjából. Nem volt túl nagy, éppen el tudtam fedni a kezemmel. Jó fogású, stabil lőszerszám volt, ahogy a markomban tartottam, érezni lehetett rajta, milyen finom darab. Megálltam Borisz előtt, kibiztosítottam, a térdem közé szorítva hátrahúztam a csuszkát, csőre töltöttem. Arra a kis száraz csettenésre persze Borisz felneszelt és odanézett. A pisztoly csöve egyenesen az arcába meredt.

Borisz megrázta a fejét, és gondterhelten felsóhajtott.

– Nagy méreg, de nincs benne golyó – közölte, miközben becsavarta töltőtollának kupakját. – Meggyőződhetsz róla, ha meglóbálod egy kicsit: nyolc 7.65-ös lőszer súlya körülbelül 80 gramm, érzed ugye, milyen könnyű a pisztoly?

Nem hittem neki, azonnal céloztam, és habozás nélkül meghúztam a ravaszt, de csak szárazon csettent egyet. Úgy volt, ahogy mondta: nem volt benne golyó. Leeresztettem a fegyvert, és beha-

raptam a számat. Tanácstalan voltam. Borisz kihúzta a fiókját, felmarkolt egy csomó lőszert és mutatta. Úgy látszott, hogy előrelátóan kiürítette a tárat. Tehát csapdát állított nekem. Kutyakomédia volt az egész.

– Tudtam én előre, hogy meg akarsz ölni – mondta csendesen. – Te képzeletben már többször is meggyilkoltál engem. Pedig én előre figyelmeztettelek. A képzelődés életveszélyes. Na, mindegy, akárhogy vesszük, végeredményben nem sikerült.

Eztán kiválasztott két töltényt, és elém szórta, úgy, hogy szétgurultak a lábam előtt.

– Ez már éles lőszer! – mondta. – Nem csalás. Tölts és lőj rám. Ez az utolsó lehetőséged. Ha tényleg meg akarsz ölni, jól célozz és tüzelj! Viszont kössünk üzletet, ha nem találsz el, akkor mindazt, amit én itt titokban elkövettem, senkinek sem árulhatod el ezen a világon. Ezt meg kell ígérned, és megalkudtunk.

Térdem közé szorítva kinyitottam a tárat, és betöltöttem a két lőszert. Fél kézzel nem túl egyszerű művelet. Ráadásul kicsit remegett a kezem is. Borisz hidegen nézte végig, ahogy a pisztollyal vesződtem. Betoltam a tárat a markolatba, keményen Borisz két szeme közé céloztam, és miután úrrá lettem a kezem remegésén, meghúztam a ravaszt. A pisztoly elsült, hatalmas dörrenés rázta meg a szobát. A golyó azonban szinte súrolva Borisz fülét, mellette fúródott a falba. A szétporló vakolat fehéren gomolygott a szobában. Annak ellenére, hogy mindössze két méterről lőttem rá, elhibáztam, pedig egyáltalán nem vagyok rossz lövő. Amikor Hszincsiangban állomásoztunk, igen szorgalmasan jártam a lőgyakorlatokra. Jobb kezem erősebb volt az átlagosnál, és a kitűnő Walther PPK is éppen a markomba illett, könnyű volt célozni vele. Nem tudtam elhinni, hogy nem találtam el. Felhúztam a fegyver kakasát, és megint célra tartottam. Nagy lélegzetet vettem, és biztattam magamat, hogy

márpedig ezt az embert meg kell ölni. Ha ez sikerül, akkor nem éltem hiába.

– Jól célozz, főhadnagy úr! Ez az utolsó töltény – mondta Borisz mosolyogva.

Az előbbi lövés hangjára ekkor ugrott be a szobába a hatalmas géppisztolyával Tatár, de Borisz leintette.

– Maradj! – parancsolta neki szigorú hangon. – Hagyd csak, hadd lőjön rám ez a Mamija! Ha megölt, azt tehetsz vele, amit akarsz.

A mongol bólintott, és rám szegezte a fegyverét.

Én is felemeltem, szorosan megmarkoltam a Walthert*, és mint aki átlát a másikon, hidegen mosolyogva ismét az arca közepébe céloztam, majd nyugodtan meghúztam a ravaszt és kivédtem, amikor a fegyver erősen visszarúgott. Tökéletes, szép lövés volt. Csak éppen nem talált. Szinte Borisz fejét érintve, a golyó darabokra zúzta az órát, mely éppen mögötte állt a polcon. Borisznak még a szeme sem rebbent. Hátradőlt a székén, és kígyópillantásával az arcomba meredt. A pisztoly hangosan csörömpölt a padlón, ahogy leejtettem.*

Egy darabig senki sem mozdult, egy hang sem hallatszott. Kisvártatva Borisz felállt, odajött, lehajolt a pisztolyért és felemelte. Figyelmesen megnézte, csendesen megcsóválta a fejét, majd visszatette a fegyvert a tokjába.

– Nem mondtam, hogy nem tudsz te engem megölni? – fordult hozzám, miközben zubbonya zsebéből egy doboz Camel *cigarettát vett elő és rágyújtott az öngyújtójával.*

– Nem arról van szó, hogy nem tudsz a fegyverrel bánni, hanem egyszerűen arról, hogy engem nem tudsz megölni. Nem vagy feljogosítva rá. Éppen ezért elszalasztottad a lehetőséget. Nyomorultan,

az én átkommal sújtva kell hazatérned. Figyelj csak, mehetsz te akárhová, sehol sem lesz nyugtod, nem leszel boldog, ezentúl nem tudsz szeretni senkit, és téged sem szeretnek majd. Ez az én átkom. Nem öllek meg, de nem jóakaratból. Eddig is rengeteget öltem, ezután is fogok. De ha nem szükséges, akkor nem teszem. Daszvidanyija Mamija! Jövő héten már elmégy innen, Nahodkába. Bon voyage! Talán már nem is látjuk egymást.

Tényleg akkor láttam utoljára a Nyúzós Boriszt. A következő héten magam mögött hagytam a hadifogolytábort. Vonattal vittek Nahodkáig, és különféle kalandok után a következő év elején végül visszatértem Japánba.

*

Vajon végül is mit jelent mindez Okada úrnak, mi értelme volt ennek a hosszú, furcsa történetnek? Őszintén szólva nem tudom. Talán mindez egy öregember folyton önmagát ismétlő motyogása. Mégis, én mindenképpen el szerettem volna ezt Okada úrnak mesélni. Szükségét éreztem, hogy elbeszéljem. Ahogy a levelem végén is megírtam, engem teljesen eltiportak, mindent elvesztettem. Elvesztettem a létjogosultságomat. A jóslat és az átok beteljesedett rajtam, nem szerettem senkit, és mások sem szerettek engem. Járkáló tetem lett belőlem, élő halott, előttem semmi más nincs, csak a mély sötétség, melyben majd eltűnök. Mégis van egy olyan érzésem, hogy jó volt mindezt átadnom Okada úrnak, és így nyugodtabb lélekkel megyek a megsemmisülés felé.

Kívánom, hogy éljen boldogul és jó szerencsével haladjon tovább életének útján.

35

Veszélyes hely
–
Emberek a tévé előtt
–
Az üres ember

Az ajtót belülről kis résnyire nyitották. A pincér, kezében a tálcával, könnyedén meghajolt és már ment is befelé a szobába. Meglapultam a váza mögött, vártam a pincért, és azon törtem a fejem, mitévő legyek, ha kijön. Esetleg besurranhatnék mögötte. *Mert valaki van a 208-as szobában.* Ha ugyanúgy zajlanak az események, mint a múlt alkalommal (és idáig minden úgy történt), akkor az ajtó már nem lehet bezárva. Vagy hagyom a szobát későbbre, és hopp, a pincér nyomába szegődöm. *Mert akkor eljutok oda, ahová ez az ember tartozik.*

Lélekben ingadoztam a két lehetőség között. Végül is a pincér követése mellett döntöttem. A 208-as valószínűleg veszélyes lehet, ott valami leselkedik rám. Talán végzetes következményekkel is jár. Jól emlékszem arra a dörömbölésre, a fehér, szinte robbanó villanásra, mely pengére emlékeztetett. Elővigyázatosnak kell lenni, gyerünk a pincér után! Ráérek majd azután visszajönni. Na de hogyan? Keresgélni kezdtem a nadrágzse-

bemben. Volt ott tárca, aprópénz, zsebkendő, meg egy kurta kis golyóstoll. Fogtam az írószerszámot, és a tenyeremen egy vonallal kipróbáltam, fog-e a festék. Azt gondoltam, hogy majd ezzel fogok a falra jeleket tenni. Majd azoknak a segítségével visszatalálok. Biztos sikerülni fog. Talán.

Nyílt az ajtó, kijött a pincér. A kezében nem volt semmi, a tálcát is otthagyta a szobában. Szépen betette az ajtót maga mögött, és karjait lóbálva, fütyörészve *A tolvaj szarká*t, egyenes tartással elindult visszafelé, arra, ahonnan jött. Kijöttem a váza takarásából, és követtem. Ahol elágazott a folyosó, egy kis kék ikszét róttam a krémszínű falra a megfelelő irányban. A pincér egyszer sem fordult hátra, a járása pedig igen jellegzetes volt. Mintha valami díszszemlére készült volna a Nemzetközi Szállodai Pincér Gyaloglóverseny alkalmából. Mintha csak azt mondaná: „Ide nézzenek, így megy egy igazi szobapincér!" Emelt fejjel, előreszögezett állal, mellet ki, hasat be. A karok *A tolvaj szarka* dallamára ritmusosan lengenek, katonás léptekkel, előre a folyosón. Kanyarogva ide-oda, lépcsőkön föl-le. A világítás is, hol gyengült, hol meg erősödött, girbegurba falak között haladtunk. Én kicsit lemaradtam mögötte, nehogy észrevegyen. Nem volt nehéz dolgom. Ha egy-egy pillanatra el is vesztettem a szemem elől, nem kellett félnem, a füttyszó nyomára vezetett. Az emberem, akár egy hal, amely a sodrással szemben úszva csakhamar egy kissé tágasabb és nyugodtabb vízre ér, a folyosóról kilépett egy tágas terembe. Oda jutottunk, ahol egyszer már jártam, ott nézte az a rengeteg ember a tévében Vataja Noborut. Ezúttal azonban csak egy maroknyi kis társaság ült a hatalmas monitor előtt. A tévében az állami *NHK* műsora ment. A pincér, tekintettel az emberekre, már jóval hamarabb abbahagyta a fütyörészést, átvágott a termen, és eltűnt egy személyzeti oldalajtón.

Megjátszottam magam, mintha csak a ráérő időmet igyekeznék elütni, ide-oda csellengtem a tágas hallban, néha leültem egy-egy üres fotelbe, máskor fölnéztem a mennyezetre, a padlót vizsgálgattam a lábam előtt. Volt ott egy nyilvános telefon is, aprópénzt dobtam bele, hogy kipróbáljam, de ugyanolyan süket volt, mint az a másik, a szobában. Ezután a szálloda belső telefonján is lenyomtam a 2-es, 0-s és 8-as gombokat sorban – néma csend.

Leültem egy távolabbi helyen, és kissé illetlenül szemügyre vettem a tévénézők csoportját. Tizenketten voltak. Kilenc férfi, három nő. Ami a korukat illeti, úgy harminc és negyven között lehettek, kettejüket kivéve, akik már láthatóan túl jártak az ötvenen. A férfiak felöltőt viseltek, divatos nyakkendőjük volt, finom bőrcipő a lábukon. Magasságukon, súlyukon kívül semmiféle jellegzetességet nem lehetett felfedezni rajtuk. A nők mindhárman harmincas éveik közepén, egyformán jól öltözöttek, a sminkjük is a legnagyobb rendben. Akár egy gimnáziumi osztálytalálkozóról hazatérőben lévő társaságnak is gondolhattam volna őket, ha nem ülnek egymástól annyira távol, összevissza, ügyet sem vetve a többiekre. Hogy, hogy nem, a véletlen folytán összeverődtek a tévé előtt, nézték elmerülten, nagy csendben. Nem tettek megjegyzéseket, nem néztek össze.

Távolabbról én is odafigyeltem, híreket adtak éppen, de nem volt közöttük semmi különösebben érdekfeszítő. Valahol egy éppen elkészült utat avattak, a megye prefektusa elvágta a szalagot. Kiderült, hogy egy boltban olyan színes ceruzákat árultak a gyerekeknek, melynek anyagában mérgező vegyületet lehetett kimutatni. Aszahikavában akkora hó esett, hogy nem lehet látni tőle, az utak felfagytak, és ezért egy turistákat szállító busz meg egy teherautó összeütközött, az utóbbi sofőrje a helyszínen

meghalt, a busz utasai közül sokan megsérültek. A bemondó mindezt közömbös, visszafogott hangon közölte, mint mikor a pókerben gyenge lapokat játszanak ki egymás után. Honda úr, a jós jutott eszembe, ahogy a hallban lévő tévét néztem, az öregúrnál is folyton híreket sugároztak, rájöttem, hogy persze, nála is mindig az *NHK* csatornára volt állítva a készülék.

Számomra a tévéhírek képei a való világról szóltak, de a dolgok tálalása valahogy mégis irreális volt. A harminchét évesen balesetben elhunyt gépkocsivezető sorsa együttérzést keltett, senki sem szeretne Aszahikavában összeroncsolt belső szervekkel kínhalált halni. Ugyanakkor személyesen sohasem ismertem, tehát nem tudhattam, hogy valójában kinek is szól az együttérzésem. Csak az emberre hirtelen rászakadó erőszakos halál láttán általánosságban sajnálkozhatok az eseten. Ez pedig jelenthet realitást, ahogy éppen ellenkezőleg: teljes elvontságot is. Elfordítottam a tekintetemet a képernyőről, és újra szemügyre vettem az üresen tátongó csarnokot. Egyetlen szállodai alkalmazott sem járt arra, a kis bár még ki sem nyitott a sarokban. A falon egy nagy olajkép valamilyen hegyet ábrázolt.

Amikor visszatért a szemem a tévéhez, éppen egy ismerős arcot mutattak közeliben a képernyőn. *Vataja Noboru volt az!* Felemelkedve ülő helyemből fülelni kezdtem. *Valami történhetett vele!* A híranyag elejét azonban már elszalasztottam. Vataja képe eltűnt, helyette visszatért a férfi bemondó. Nagykabátban, de nyakkendősen állt, kezében mikrofonnal, egy nagy épület bejáratánál.

– …sürgősen a Tokiói Orvosi Egyetem Klinikájára szállították, ahol jelenleg az intenzív osztályon ápolják. Súlyos koponya sérülés miatt eszméletét vesztette, nincs öntudatánál, egyebet egyelőre nem lehet tudni. Az életveszélyre vonatkozó kérdésre

a kórház illetékese többször megismételte, hogy a jelenlegi helyzetben még nem tud részletekről beszámolni. A sérüli állapotának vizsgálatához még hosszabb idő szükséges. A Tokiói Orvosi Egyetem Klinikájáról jelentkeztünk…

A kép visszatért a stúdióban ülő bemondóhoz, aki belenézett a kamerába, és az abban a pillanatban kézhez kapott papírról olvasta a folytatást.

– …Vataja Noboru országgyűlési képviselőt megtámadták, és ennek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A most érkezett legfrissebb jelentés szerint a merénylet ma délelőtt tizenegy órakor történt. Vataja Noboru tokiói, Minato kerületi Akaszakában található irodájába egy fiatalember hatolt be, és egy baseballütővel egymás után többször megütötte a képviselőt (inzert: itt bejátszottak egy képet az irodáról), aki súlyos fejsérüléseket szenvedett. A támadó a fogadóóra vendégének adta ki magát, a botot egy tervrajz hosszú, hengeres tokjába rejtve vitte be az épületbe, és minden magyarázat nélkül Vataja úrra támadt. (Inzert: a kamera az irodát mutatja a bűntény után, felborult szék, mellette feketés vérfolt látható.) A merénylet olyan hirtelen történt, hogy sem a képviselőnek, sem a szobában tartózkodóknak nem volt ideje ellenállni. A merénylő bottal a kezében elmenekült a tett színhelyéről, miután meggyőződött róla, hogy Vataja Noboru eszméletét vesztette.

A szemtanúk szerint az elkövető rövid, sötétkék kabátot, ugyanolyan színű sísapkát, egészen sötét napszemüveget viselt, magassága kb. 175 cm, arcának jobb oldalán feltűnő anyajegyszerű folt látható, kora úgy harminc évre tehető. A rendőrség körözést adott ki ellene, mert a tettének elkövetése után a közeli utcákban eltűnt a tömegben. Jelenlegi tartózkodási helye isme-

retlen. (Inzert: a rendőrség nyomokat keresve vizsgálja a tetthelyet, a városnegyed képe sok járókelővel.)…

Baseballütő? Anyajegy? töprengtem beharapott ajkakkal.

– …Vataja Noboru, mint igen ígéretes, fiatal közgazdász és politikai elemző, meglehetős ismertségnek örvend. Idén tavasszal, követve nagybátyját, annak egykori választókörzetében nyert képviselői mandátumot, s hamar elismerték az új generációs, fiatal képviselő energikus, vitakész politikai képességeit.

A rendőrség az ügy politikai hátterére és a magánéleti konfliktusokra egyaránt kiterjedő vizsgálatot indított. Megismétlem: Vataja Noboru országgyűlési képviselőt ma délelőtt támadás érte, baseballütőtől származó súlyos sérülésekkel szállították kórházba. Állapotáról jelenleg részletes ismeretek nem állnak rendelkezésre. Áttérünk további híreinkre…

Valaki a jelenlévők közül kikapcsolta a készüléket. A bemondó hangja megszakadt, és a teremre mély csend borult. Az emberek lazítottak a tartásukon, lassanként mozgolódni kezdtek. Valahogy úgy látszott, mintha csak azért gyűltek volna össze a tévé előtt, hogy a Vataja Noboruról szóló híranyagot meghallgassák. A képernyő fénye már kialudt, senki sem állt fel, nem hallatszott se sóhaj, sem indulatszavak, de még egy kis köhécselés sem.

De hát ki verte meg Vataja Noborut? Az elkövető személyleírása pontosan illett rám – sötétkék rövid kabát, sötétkék kötött gyapjú sísapka, napszemüveg. Egyezett a kor és a testmagasság. *Na és a bot!* De hát az a kút mélyére volt letéve, én azt ott tartottam, míg valaki el nem vitte onnan. Ha baseballütővel verték meg Vataja Noborut, akkor a kútból elvitt bottal zúzhatták be a koponyáját.

A társaságból az egyik nő valami érthetetlen okból felém fordult. Sovány, halszemű, kiugró pofacsontokkal, hosszú fül cimpája közepén fehér fülbevalóval. Egész testével hátracsavarodott, és hosszan nézett rám. Állta a pillantásomat, nem nézett félre, a szeme sem rebbent. Majd a mellette lévő kopasz férfi is követve a halszemű nő tekintetét, rám meredt, majd egyenként az egész társaság felém fordult, mintha csak abban a pillanatban eszméltek volna rá, hogy én is ott ülök. Nem létezik, hogy ne tűnt volna fel nekik, hogy milyen színű a kabátom, a sapkám, meg a harminc év körüli korom, a 175 centiméteremmel együtt. *És ott a jobb arcomon a folt.* Meg aztán ki tudja, honnan minden egyebet is tudhattak rólam, mármint, hogy Vataja sógora vagyok, nem szívlelhetem (sőt, utálom) őt. Nem tudtam, mit tegyek, csak szorongattam a fotel könyöklőjét. Nem én ütöttem le azzal a bottal azt az embert! Én nem vagyok olyan, először is nincs botom sem. Beszélhetnék ezeknek, úgysem hinnék el. *Ezek azt veszik be, amit a tévében mondanak nekik.*

Lassan felemelkedtem a székről, majd elindultam a folyosó irányába, ahonnan jöttem. El innen, minél hamarabb. Itt engem senki sem lát szívesen. Amikor néhány lépés után hátrafordulok, láttam, hogy ők is felemelkednek ültő helyükből és megindulnak utánam. Meggyorsítottam lépteimet, átvágtam a termen, és a folyosó irányába igyekeztem. Vissza a 208-as szobához. Közben egészen kiszáradt a szám.

Amikor éppen beléptem a folyosóra, egyszer csak, minden előzetes jel nélkül az összes lámpa kialudt a csarnokban. Mintha fejszével csaptak volna le a főkábelre, a sötétség súlyos leple azonnal rázuhant a környékre, és mindent feketén betakart. Valaki meglepetten felkiáltott, hangjából kőkemény gyűlöletet véltem kihallani.

Sötétben törtem előre, de azért kezemmel óvatosan tapogatva a falat. Csak maradnának le egy kicsit mögöttem: egérutat kellett nyernem. Kis asztalokba, álló vázákba ütköztem, melyek csörömpölve zuhantak a földre és elszóródtak a padlón. Rögtön leereszkedtem a földre, és négykézláb igyekeztem továbbjutni, majd feltápászkodva ismét a falat tapogatva haladtam előre. A kabátom beleakadhatott valami szögbe, mert erős rántást éreztem. Egy pillanatra még nem voltam tisztában a helyzettel, de aztán rájöttem, hogy el akartak rántani a kabátom szárnyánál fogva. Habozás nélkül kibújtam belőle, és gurultam tovább a sötétben. Vettem a kanyarokat, a falat simítva a kezemmel, lépcsőkön bukdácsoltam felfelé, majd újabb fordulókban tovább. Hol a fejemet, hol a vállamat ütöttem be, a lépcsőt elvétve arcra estem. Néha már a szemem mélyén is élesen éreztem a vaksötétet. *Nem létezik, hogy ezek itt elkapjanak engem!*

Sehol egy szemernyi világosság! Pedig még áramszünetkor is égnie kellene a tartalék áramforrásokról működő, vészkijáratjelző lámpáknak. Én azonban nem törődve semmivel, önkívületben rohantam csak, hogy magam mögött hagyjam a homályt. Végül megtorpantam, zihálásomat egy kicsit lecsillapítva füleltem hátrafelé. Semmi hang. Annyit hallottam, hogy a szívem hevesen kalimpál. Sóhajtva lerogytam. Úgy látszott, felhagytak az üldözésemmel. Ha továbbmegyek a sötétben, csak jobban belebonyolódom az útvesztőbe. A hátamat a falnak támasztva próbáltam lecsillapodni.

Vajon ki a csuda kapcsolta ki a világítást? Nem hittem, hogy véletlen lett volna. Hiszen abban a pillanatban aludt ki a fény, amikor éppen beléptem a folyosóra és utánam zúdultak a többiek. Valaki megóvott a bajban. Levettem a sapkát, majd miután letöröltem homlokomról a verítéket, újból a fejemre húztam.

A testem lassanként ráébredt az ütődésekre, és itt-ott jelentkezett a fájdalom. Komolyabb sérülésem azonban nem volt. Megnéztem a karórámat, rájöttem, hogy már korábban, fél tizenkettőkor megállt. Vagyis azzal egy időben, hogy leszálltam a kút mélyére és amikor Vataja Noborut megverték a baseballütővel a város másik felén, Akaszakában.

Lehet, hogy tényleg én lettem volna a merénylő, én ütlegeltem volna?

Ott, a sötétben úgy tűnt, hogy elméletileg lehetséges. Ilyesmi előfordulhat, vagyis valószínűleg én okoztam súlyos sérüléseit. *Anélkül, hogy én magam tudatában lettem volna, mit teszek. A* bennem lakó heves gyűlölet erőt vett rajtam, és tudtomon kívül odavitt. Talán. *Ugyan kérem, hogyan mehettem volna oda (magamon kívüli állapotban)!?* Villamossal Sindzsukuig jó hosszú az út, ott még át kell szállni a földalattira is, hogy Vataja Noboru irodájába eljussak. Mindezt önkívületben?! Ez lehetetlen – *kivéve, ha még egy példány van belőlem.*

Viszont, ha Vataja meghalt, vagy nincs remény a felépülésére, igaza lett Usikavának. Előrelátóan még idejében átnyergelt. Ritka jó érzékkel időzítette az átszállást. Nem tudtam elfojtani az elismerésemet, ennek az embernek olyan szimata van, mint az állatnak. Még mondta, hogy nem akar dicsekedni vele, de az orra jól működik. Szippant a levegőből, és máris tudja, hányadán áll…

– Okada úr! – valaki nevemen szólított.

A szívem, mintha letépte volna magát a helyéről, a torkomba szökött. Azt sem tudtam, honnan jöhetett a hang. Összerándultam a rémülettől, és körülnéztem a sötétben. Persze nem láttam semmit.

– Okada úr! – szólalt meg ismét egy mély férfihang. – Ne féljen semmit, én a maga oldalán állok. Már találkoztunk egyszer itt a múltkor, emlékszik?

A hangjáról eszembe jutott az „arc nélküli” ember, de óvatosságból nem válaszoltam.

– Késedelem nélkül el kell tűnnie innen – mondta amint kivilágosodik, biztosan itt fogják keresni. Tudok egy rövid utat, kövessen.

A férfi elővett egy ceruzaszerű zseblámpát, melynek halvány fénye csak arra volt elegendő, hogy a lábam előtt kissé megvilágítsa az utat.

– Erre tessék – sürgetett az ember.

Feltápászkodtam hát, és szapora léptekkel a nyomába szegődtem.

– Biztos maga volt, aki kikapcsolta a világítást, ugye? – szegeztem neki a kérdést a férfi hátának.

Nem erősítette meg, de nem is cáfolta a kérdést. Nem válaszolt.

– Nagyon köszönöm. Kutyaszorítóba kerültem – hálálkodtam.

– Ezek veszélyes emberek – ismerte el az ember. – Maga el sem tudja képzelni, mennyire!

– Tényleg eszméletlenre verték Vataja Noborut? – kérdeztem.

– A tévé azt mondja – válaszolta az arc nélküli ember, jól megrágva, majd jelentősen megnyomva a szót.

– De hát nem én voltam! – mentegetőztem. – Én akkor egyedül ültem egy kút fenekén.

– Biztos úgy van, ahogy maga mondja – kaptam a magától értetődő hangsúllyal adott választ.

Kinyitott egy ajtót, és az ott emelkedő lépcső fokait egyenként megvilágítva, óvatosan lépkedni kezdett felfelé. Én meg a nyomában. Olyan hosszú volt, hogy már azt sem tudtam, hogy fölfelé vagy lefelé visz-e. Egyáltalán lépcsőn megyünk-e?

– Van, aki tanúskodik maga mellett? – kérdezte a férfi, hátra sem fordulva. – Mármint, hogy ott volt a kút fenekén.

Hallgattam, senki sincs, aki igazolna.

– Akkor okosabb, ha nem ereszkedik vitába velük, hanem gyorsan kereket old. Azok már eldöntötték magukban, hogy maga bűnös.

– De hát kik azok?

A férfi haladt tovább, majd balra fordulva benyitott egy ajtón a folyosóra. Megállt, egy ideig csak hallgatózott.

– Gyerünk gyorsan. Kapaszkodjon a kabátom szárnyába! – szólt hozzám.

Belefogódzkodtam, ahogy mondta.

– Ezek folyton a tévét nézik, gyűlölik magát, és rajonganak a felesége bátyjáért – jegyezte meg.

– Tudja, hogy ki vagyok? – kérdeztem.

– Persze hogy tudom.

– És azt is tudja, hogy most Kumiko hol van?

A férfi erre elhallgatott. Mentünk tovább, mintha páros bújócskát játszanánk, én a kabátját fogva, ő elöl a vaksötétben, kanyarogva, rövid lépcsőn lerobogva, kis titkos oldalajtókon, alacsony mennyezetű rejtekutakon, majd ismét hosszú lépcső következett. Az ide-oda kanyargó különös és szűk járatok egy végtelen szülőcsatornára emlékeztettek.

– Figyeljen csak, semmit sem tudok arról, hogy mi folyik itt, olyan nagy kiterjedésű a terep. Csak a hall tartozik hozzám. Sok minden van, amit én sem tudhatok – ismerte be az arcnélküli.

– Ismeri a füttyös pincért?

– Nem én – tagadta a férfi. – Nincs itt egy árva pincér sem. Fütyül vagy nem, egy sincs itt. Ha maga látott volna olyat, *az a valami* is csak tette magát, hogy ő lenne a pincér. Jól hallottam, hogy a 208-as szobába ment volna az az alak? Igen?

– Igen. Ott találkoztam egy nővel.

Erről már nem volt az arctalannak semmi véleménye. Nem kérdezett vissza, hogy ki volt az és mi dolgom volt vele. Csak ment gyakorlott léptekkel a folyosón, és vonszolt magával, mint a folyón szokták vontatni az uszályokat, kanyargós utakon.

Minden előzetes figyelmeztetés nélkül egyszer csak megállt egy ajtó előtt, én meg nekiütköztem a lendülettől. Testének érintése furcsán könnyűnek tűnt. Mintha csak egy kiürült báb lett volna. Hamar összeszedte magát, és a lámpával rávilágított az ajtóra. A szoba száma: 208.

– Nincs bezárva – közölte az ember. – Fogja ezt a zseblámpát. Én visszatalálok sötétben is. Zárja be belülről, és ne nyissa ki senkinek. Végezze el hamar a dolgát, azután siessen vissza,

ahonnan jött. Veszélyes hely ez itt. Maga betolakodónak számít, és rajtam kívül egyetlen pártfogója sincs. Ezt jól jegyezze meg.

– Kicsoda maga? – érdeklődtem.

Az arc nélküli ember a kezembe nyomta a lámpát.

– Én üres vagyok – szólt, és arc nélküli képét felém fordítva várta, hogy mit mondok erre, de én sehogy sem találtam meg a jó szót válaszként. A férfi kisvártatva hang nélkül eltűnt a szemem elől. Az egyik pillanatban még ott volt, a következőben meg elnyelte a homály. Arra fordítottam a lámpát, de a fény csak a fehér falon bolyongott ide-oda.

*

Ahogy mondta, a 208-as szoba nem volt kulcsra zárva. A kilincs hang nélkül elfordult a kezem alatt. Óvatosságból eloltottam a zseblámpát, majd nesztelenül beléptem, és megpróbáltam a sötét szobában tájékozódni. Ugyanolyan csend honolt benne, mint az előző alkalommal. Semmi mozgást nem észleltem. Csak a jégtartó edényben *csörrent* meg az olvadó jégkocka. A zseblámpa fényénél kulcsra zártam az ajtót magam mögött. A száraz csettenés sokkal hangosabban visszhangzott a szobában, mint kellett volna. Az asztalon egy bontatlan *Cutty Sark*, tiszta poharak, a jégtartó tele friss jégkockával. A váza mellett a tálca kacéran verte vissza a zseblámpa fényét, mintha régóta engem várt volna, akárcsak a virágpor illata, mely ehhez csatlakozva felerősödött. A levegő is sűrűbbnek érződött, még a gravitáció is megnőhetett körülöttem. Hátammal az ajtónak támaszkodva néztem a lámpa fénykévéjét az üres levegőben.

Veszélyes hely ez itt. Maga betolakodónak számít, és rajtam kívül egyetlen pártfogója sincs. Ezt jól jegyezze meg.

– Nehogy rám világítson! – szólalt meg a szoba mélyén egy női hang. – Megígéri, hogy nem teszi?! Nem fog idevilágítani?

– Megígérem – mondtam.

36

Auld Lang Syne
–
A varázslat feloldása
–
A világ, ahol reggel cseng az ébresztőóra

– Megígérem – a hangom olyan tompán kongott, mintha hangfelvételről, gépből szólna.

– *Mondja ki*, hogy nem fog rávilágítani az arcomra!

– Nem fogok az arcodra világítani. Megígérem.

– Tényleg? Nem hazudik?

– Nem hazudok, és be is tartom az ígéretemet.

– Megkérhetem, hogy töltsön két adag whiskyt, jéggel? – a nő hangja nyafogó kislányéra, a hanglejtése azonban kacérkodó felnőtt nőre emlékeztetett. Feltettem az asztalra a lámpát, és a fényénél, miután egy kicsit megnyugodtam, hozzáláttam teljesíteni a kérést. Felbontottam az üveget, a csipesszel jeget raktam a poharakba, rátöltöttem a szeszt. Minden kézmozdulatomat jó előre, fejben végiggondoltam. Mozdulataimat a lámpa fénye felnagyítva vetítette a falra.

Egyik kezemben az italokkal, másikban a lámpával a lábam elé világítva, a belső szoba felé tartottam. Úgy éreztem, hogy valahogy hidegebb lett. Nem is vettem észre, mennyire kiizzadtam az előbb, de lassan rám hűlt a ruha. Eszembe jutott, hogyan hagytam hátra a kabátomat…

Ígéretemhez híven, a lámpát eloltottam, zsebre tettem, odatapogatóztam az ágy melletti éjjeliszekrényhez az egyik pohárral. A másik whiskyvel az egy kicsit hátrább álló karosszékben foglaltam helyet. A vaksötétben megpróbáltam emlékezni a bútorok helyzetére.

Az ágynemű suhogni kezdett, a nő csendesen felült, ahogy magához vette az éjjeliszekrényről a poharat. Hallatszott, amint meglötyögteti az italt, kocogtak a jégkockák, majd ivott belőle. Mindebből csak a rádiódrámákban szokásos, gyakran alkalmazott zörejeket hallhattam a sötétben. Beleszagoltam a poharamba, de nem ittam belőle.

– Régen találkoztunk – böktem ki végre, és ezúttal már jobban ki voltam békülve saját hangommal.

– Csakugyan? – jegyezte meg a nő. – Én nem is tudom. Régen, vagy *régóta nem…*

– Emlékezetem szerint egy éve és öt hónapja annak. Pontosabban szólva… – mondtam.

– Aha – szólt erre közönyösen. – Nem emlékszem pontosan.

Letettem a poharat magam mellé a földre, a lábamat keresztbe vetettem.

– Az imént már jártam itt, de te nem voltál sehol, igaz?

– De bizony itt voltam. Mindig itt, ugyanebben az ágyban fekszem. Ez az én tartózkodási helyem ugyanis.

– Márpedig én minden bizonnyal a 208-asban voltam! Ez a 208-as szoba, nem? – ragaszkodtam a valósághoz.

A nő körbeforgatta a jeget a pohárban, és kuncogott.

– Azt hiszem, maga minden bizonnyal téved. Határozottan melléfogott egy másik 208-as szobával, mely ki tudja, hol van. Ez biztos. Más lehetőség nincs, csak a tévedés.

Egy kicsit elbizonytalanodott a hangja, talán elfogta a nyugtalanság, vagy becsípett, ki tudja? Levettem a kötött sapkámat a sötétben, és kisimítottam a térdemen.

– A telefon süket – jegyeztem meg.

– Az ám! – válaszolt a nő kedvetlenül. – Jól kifundálták. Pedig én úgy szerettem telefonálgatni.

– Ezek szerint *azok* zártak be ide?

– Ők lehettek? Nem is tudom – mondta a nő, és elnevette magát. Ettől egy kicsit megkeveredett a levegő és megcsuklott a hangja.

– Sokat gondolkodtam rólad azóta, hogy itt jártam nálad – a nő felé irányítottam a szavaimat. – Vajon ki lehetsz és mit keresel itt?

– Ez valahogy érdekesnek hangzik.

– Szóval, mindenfélét elképzeltem rólad, de még nem tudtam dűlőre jutni. Csak a fantáziám működött.

– Nahát – a nőnek kezdett tetszeni a dolog. – Nem lyukadt ki sehova, de azért képzelődik.

– Az ám! – mondtam. – Szerintem te Kumiko vagy. Először még nem tűnt fel, de most már egyre inkább azt gondolom.

– Tényleg? – szólalt meg a nő hallható örömmel, kis szünet után. – Igazán én lennék Kumiko asszony?

Kis időre megzavarodtam, és elvesztettem a fonalat. Egy pillanatra úgy tűnt, mintha teljesen rossz irányban tapogatóznék. Az egész tiszta időpocsékolás, önmagába visszatérő vonal, mókuskerék. Fészkelődni kezdtem, megváltoztattam a testtartásomat. Két kézzel gyűrögettem a sapkámat a térdemen, szerettem volna bizonyosságot szerezni a valóságról.

– Méghozzá azért, mert ha téged tartalak Kumikónak, úgy össze tudom kötni az eddigi történetek sokféle szálát. Te innen nekem többször telefonáltál. Valószínűleg a tudomásomra akartál hozni valamilyen titkot. Azt, amit Kumiko őriz. Melyet a való világban az igazi Kumiko sehogy sem tudott elárulni nekem, azt akartad helyette, erről a helyről tudatni velem. Valamiféle képes beszéddel, virágnyelven, kódolt beszéddel.

A nő hallgatott. Megdöntötte a poharát, megint kortyolt egyet belőle.

– Csakugyan? Ha úgy gondolja – mondta –, talán úgy is van. Lehet, hogy *valójában* én vagyok Kumiko asszony. Még én sem tudom. Ha tényleg ő vagyok, akkor viszont Kumiko-hangon kell társalognom magával. Nem igaz? Egy kicsit körülményes lesz, de megpróbálkozom vele, ha nem bánja.

– Nem bánom.

A hangom ekkorra megint elvesztette nyugodt, valóságos csengését. A nő megköszörülte a sötétben a torkát.

– Na, nézzük csak: megy-e? – itt vihogott egy kicsit. – Nem is olyan könnyű ez. Maga siet, vagy ráér egy kicsit?

– Nem tudom. Talán van még egy kis időm.

– Várjon csak, bocsánat… hm… mindjárt készen vagyok.

Vártam hát.

– *Akkor azért jöttél ide, hogy megtalálj, hogy találkozzál velem, igaz?* – hallottam Kumiko zavartan csengő hangját a sötétből.

Azon a nyári reggelen hallottam utoljára őt, amikor megkért, hogy húzzam fel a hátán ruhája cipzárját, miután a nem tudni kitől kapott kölnijét a füle mögé kente, és elment hazulról, hogy többé vissza se térjen. Függetlenül attól, hogy a hang igazi volt-e vagy csinált, visszahozta annak a reggelnek a hangulatát. Emlékeztem Kumiko kölnijének illatára, fehér hátának selymére. Az emlék súlyosan és töményen rohant meg a sötétben. Ha lehet, túltett még a valóságon is. Vadul gyűrögettem-csavargattam a sapkámat.

– Az igazat megvallva – szóltam –, én nem *találkozni* jöttem ide, hanem, hogy *visszavigyelek.*

Ő erre felsóhajtott kicsit a sötétben.

– Miért akarod ezt annyira?

– Mert szeretlek. És te is szeretsz, és szükséged van rám.

– Elég biztos vagy benne, igaz? – szólt Kumiko, vagy Kumiko hangja, de minden ironikus él nélkül. Ugyanakkor azonban semmi melegség nem volt benne.

A szomszéd szobában egy elmozduló jégkocka megcsörrent.

– Meg kell fejtenem azonban néhány rejtélyt ahhoz, hogy hazavihesselek – mondtam.

– És erről most kezd gondolkodni? Nincs már sok ideje!

Bizony igaza volt. Nem volt vesztegetni való időm, és túl sok

végiggondolnivalóm volt. A tenyeremmel letöröltem arcomról a verítéket, és magamban megállapítottam, hogy talán eljött az utolsó alkalom, most *gondolkoznom kell!*

– Azt hiszem, segítened kell! – szóltam a nőhöz.

– Hogyan? – hallottam Kumiko hangját. – Azt hiszem, nekem az nem fog sikerülni. Na, de azért megpróbálhatom.

– Az első kételyem: tényleg el kellett menned otthonról? Miért kellett engem elhagynod? Az *igazi* okot szeretném végre megtudni! Nyilván elolvastam a leveledet: másik férfival kerültél kapcsolatba. Ezt többször is elolvastam, egymás után, hiszen ez egyfajta magyarázatként szolgálhatott volna. Mégsem fér a fejembe, hogy ez lett volna az igazi ok. Ezt én nem veszem be! Nem mondom, hogy hazugság lenne az egész, de nekem ez inkább csak afféle… *példabeszéd.*

– Micsoda? – kérdezte a nő őszintén meglepődve. – Ezt nem értem, mi a csudát példázhat az, hogy valaki egy másik férfival lefekszik? Példának okáért, mit?

– Azt akartam mondani, hogy ez a magyarázat olyannak látszik, mint ami csak önmagáért való, sehova sem vezet… csak a felszínen hagy nyomot. Minél többet olvasom a levelet, annál inkább így érzem. Valami sokkal mélyebb, *igazi* oknak kell lennie. És ott ártja bele magát Vataja Noboru.

– És miképpen ártja bele magát? – érdeklődött a nő Kumiko hangján.

A sötétben is magamon éreztem a tekintetét. Ez a nő lát engem?

– A helyzet az, hogy az események láncolata most már borzasztóan mélyre vezet, különféle szereplők léptek színre, külö-

nös dolgok jönnek sűrű egymásutánban, úgyhogy mire az egészet végiggondolom magamban, már nem értek semmit. Ám ha egy kicsit távolabbról nézzük, kibontakozik a történet menete. *Te az én világomból a túloldalra kerültél, Vataja Noboru világába.* A lényeg az átállás. Az, hogy te közben *valóságosan* testi kapcsolatra léptél más férfival, csupán lényegtelen mellékkörülmény. Puszta látszat. Én erre céloztam, ezt akartam mondani.

A nő hallgatott, csak a poharát döntötte meg egy kicsit. A hang irányába figyelve, mintha megláttam volna az alakját, a mozgását, de persze ez csak érzékcsalódás volt.

– Az ember nem okvetlenül azért küld üzenetet valakinek, hogy tudomására hozza az igazságot, Okada úr! – szólalt meg a nő, de már nem Kumiko, de nem is az eredeti, elkényeztetett, nyafka lányhangon. Új, eddig még nem hallott csengése volt a szavának, mintha ezúttal valaki más beszélt volna. Kiegyensúlyozottan és értelmesen. – Mint ahogy nem kizárólag azért találkozik valakivel, hogy igazi énjét felfedje előtte. Vajon érti, amit beszélek magának?

– Igen, de Kumiko akart velem valamit közölni. Az igazat-e vagy sem, az most nem érdekes, hozzám fordult valamivel. *És ez számomra igaz.*

Ekkor olyan érzésem támadt, mintha lassanként sűrűsödne körülöttem a sötétség. Éjszaka beálló hangtalan dagályhoz volt hasonló, valósággal megnőtt a homály fajsúlya. Igyekeznem kell, gondoltam magamban, nem maradt már túl sok időm. Ha kivilágosodik, utánam jönnek, hogy elkapjanak. Ki kell már böknöm végre, hogy mit forgatok a fejemben.

– Lehet, hogy tisztára az én képzelődésem, de azt hiszem, hogy a Vataja családban öröklődött egyfajta célzatosság. Nem

tudom megmagyarázni, hogy miféle, de egy létező *hajlam.* Ettől rettegtél. Ezért féltél attól is, hogy gyermekünk legyen. Azért estél pánikba, mikor kiderült, hogy állapotos vagy. A hajlam kiütközhet majd a gyerekeden. Mégsem tudtad felfedni a titkodat előttem. Innen kezdődött el a történet.

A nő nem szólt semmit, csak csendesen visszatette a poharat az éjjeliszekrényre. Mondtam tovább.

– A nővéreddel sem gyomormérgezés végzett. Másképp gondolom én azt. Vataja Noboru kergette halálba, és ezt te is jól tudod. Halála előtt üzenetet hagyhatott, vészjelzést kellett adnia neked. Vataja Noboruban kétségtelenül van egy különleges szuggesztív erő, és rátalál azokra, akik sugalmazásaira érzékenyek, kihasználja, kiszipolyozza, kizsákmányolja őket, kiszed belőlük mindent. Úgy tűnik, Kanó Kréta esetében is ilyen erőszakot alkalmazott, hogy hatalmába kerítse, de a nőnek valahogy mégis sikerült kiszabadulnia belőle, és rendbe jött. Nem úgy, mint a nővéred. Neki nem volt hova menekülnie. Egy fedél alatt éltek. A nővéred ellenállása megtört, és a halált választotta. A szüleid pedig végig csak azon voltak, hogy elleplezzék lányuk öngyilkosságát. Nem így van?

Nem jött válasz. A nő csendesen lapult a sötétben, nem akart életjelet adni. Folytattam.

– Vataja Noboru – mit tudom én, miért – egy bizonyos fokon megsokszorozta erőszakos szuggesztivitását. A televízión, a médián keresztül ez az erő kiterebélyesedett, és ki tudott jutni a társadalom szélesebb értelemben vett színpadára. Képességével visszaélve kierőszakolta azt, ami a meghatározatlan és megszámlálhatatlan tömeg sötét tudattalanjában rejtőzött. Ez igazán veszélyes játék. Ami felszínre került, az vértől és erőszaktól volt szennyes, és egyenesen a történelem legsötétebb mélységeiben

gyökeredzett. Következménye pedig sokak tönkretétele, elveszejtése volt.

A nő sóhajtott egyet, és csendesen kért még egy ráadást a whiskyből.

Odamentem az éjjeliszekrényhez a kiürült poharáért, ezt az utat már a sötétben is meg tudtam tenni. Visszatérve az első szobába, a zseblámpa fényénél elkészítettem a jeges whiskyt.

– Szóval maga ezt így képzeli… – szólt utánam a nő.

– Igen, így állt össze a sokféle sejtés. Ide vezettek a szálak – erősítettem meg. – Bizonyítékaim persze nincsenek. Semmi sincsen, amire az elképzelésem helyességét alapozhatnám.

– De azért folytassa csak, szeretném hallani. Persze, ha van folytatás.

Ezt biztatásnak vettem. Visszavittem a poharat a belső szobába, letettem. Amikor ismét elfoglaltam a helyemet, leoltott lámpával igyekeztem összpontosítani arra, amit még mondandó voltam.

– Te nem tudtad pontosan, hogy mi esett meg a nővéreddel, a vészjelzést fogtad, de még túl kicsi voltál ahhoz, hogy világosan megértsd a dolgokat, inkább csak úgy nagyjából sejthetted. Vataja Noboru valahogy tönkretette, megrontotta a nővéredet, valami titkot örököltél, és talán még te magad sem tudod elkerülni majd a végzetedet. Ezért abban a házban mindig magányos maradtál és nyugtalan. Folyton valamiféle körvonalazhatatlan és lappangó bizonytalanság vett körül, épp olyan, mint abban az akváriumban a medúzák.

Amikor elvégezted az egyetemet, sok hercehurca után hozzám jöttél feleségül, és eltávolodtál a Vataja-háztól. Együtt töl-

tött szép napjaink közben lassan elfelejtkeztél a bizonytalan, homályos rossz érzésről. Kiléptél az emberek közé, megújultál és rendbe jöttél. Egy darabig úgy látszott, hogy minden szépen halad a maga útján, de sajnos nem olyan történet ez, amely egykönnyen véget ér. Egy napon megérezted, hogy feltámad benned az a sötét erő, melyet annak idején már teljesen hátra kellett volna hagynod. Most tudtodon kívül magához ránt megint. Talán rájöttél erre, és összezavarodtál. Nem tudtad, mitévő légy, ugye? Épp ezért fogtad magad és elmentél Vataja Noboruhoz, hogy megtudd tőle, mi az igazság. Majd Kanó Máltához fordultál segítségért. Csak nekem nem tudtad kitárni a szíved.

Talán akkor kezdődött, amikor várandós lettél. Nekem úgy rémlik. Biztos vagyok benne, hogy az volt a fordulópont. Ezért kellett nekem megkapnom az első figyelmeztető jelet Szapporóban egy gitárostól az abortuszod éjszakáján. A terhesség lobbanthatta fel benned azt a lappangó valamit. Vataja Noboru pedig *éppen erre* az alkalomra várt. Ő talán csak ebben a formában tud egy nőhöz szexuálisan közeledni. Miután ez a *hajlam* napvilágra bukkant, a bátyád visszarángatott a maga térfelére. Mindenképpen kellettél neki, hogy eljátszd azt a szerepet, melyet egykor a nővéred hagyott rád. Vataja Noboru ezt el is várta tőled.

Befejeztem a mondókámat, és beállt a csend. Képzeletemből csupán ennyire futotta. Egy részét már körvonalaiban régebben végiggondoltam, részint pedig ott, a sötétben, beszéd közben jutott eszembe. Az elbeszéléseim fehér foltjait pedig talán a sötét erők tölthették ki, esetleg ennek a nőnek a jelenléte segített. Ez azonban nem változtatott azon, hogy elképzelésemnek semmi alapja nincsen.

– Igazán érdekes történet… – mondta *a nő*, és újfent úgy affektált, mint egy elkényeztetett kislány. Ezzel együtt egyre gyorsabban hadart.

– Na, szóval, ezek szerint én azért mentem el hazulról, hogy a szégyenemet takargassam… a ködös Waterloo Bridge, *Auld Lang Syne*, Robert Taylor és Vivian Leigh főszereplésével…

– Hazaviszlek innen! – vágtam közbe. – A valóságos világba. Ott a macska, a görbe farkával, a kis kert is megvan, oda viszlek, ahol reggel megszólal az ébresztőóra.

– És hogyan? – szegezte nekem a kérdést. – Mi módon visz ki engem innen, Okada úr?

– Mint a mesében. Ha megtörik a varázs, lehetségessé válik.

– Vagy úgy… Na jó, maga azt gondolja, hogy én vagyok Kumiko asszony, és mint a feleségét akar hazavinni. Mi van akkor, ha kiderül: nem én vagyok az? Mihez kezd majd velem? Lehet, hogy egy tökéletesen idegen nőt visz haza. *Valóban* olyan biztos maga a dolgában? Nem lenne jobb lassan, okosan, kényelmesen ülve, végiggondolnia?

Megmarkoltam a zsebemben a lámpát. Az ott nem lehet más, csak Kumiko, gondoltam. Csakhogy nincs rá bizonyíték. Tulajdonképpen az egész csak puszta feltételezés. Egészen megizzadt a kezem a zsebemben.

– Hazaviszlek – ismételtem rekedten. – Azért jöttem ide.

Hallottam, ahogy az ágynemű suhog, a nő valószínűleg megfordult az ágyban.

– Határozottnak tűnik, vitathatatlan – jegyezte meg, megnyomva a szót.

– Mert az vagyok. *Hazaviszlek innen.*

– Nem gondolja meg?

– Nem én. Már eldöntöttem magamban.

A nő egy darabig hallgatott, mintha mérlegelne magában valamit. Majd egy jól hallható, mély sóhaj következett.

– Van egy kis ajándékom magának – mondta. – Semmi komolyabb, de talán hasznát veszi majd. Ne gyújtson lámpát, csak lassan nyújtsa ki a kezét, úgy, még egy kicsit az asztal felé.

Felálltam, és mintha csak a sötétség mélyét akarnám kitapogatni, csendesen előrenyújtottam a jobb kezemet. Éreztem az ujjaim végén, ahogy mozognak a térben előre. Akkor végre megérintettem *azt.* Amikor rájöttem, hogy micsoda, a levegő úgy megsűrűsödött a torkomban, mint az üveggyapot. A baseballütő volt *az!* Megfogtam a nyelét, és felemeltem a levegőbe. Úgy látszott, hogy ez volt az, amit elvettem a gitártokos fickótól. Meggyőződtem a súlyáról, formájáról, kétségkívül azonos volt azzal az ütővel. Talán. Ez az. Ahogy jobban megvizsgáltam, kissé a rásütött márkajelzés fölött, ráragadt valami. Olyan volt, mint az emberi haj. Megvakartam, és a szálak vastagságából, tapintásából rá kellett jönnöm, hogy *tényleg* emberhaj. A megalvadt vér, mint az enyv, úgy ragasztotta a baseballütőhöz. Valakit nagy erővel fejbe vághattak vele. Esetleg Vataja Noborut. Hirtelen kiszakadt belőlem az elfojtott lélegzet.

– Ugyebár a maga ütője? – szólalt meg a nő.

– Lehet – mondtam némi erőfeszítéssel nyugalmat erőltetve magamra. Hangom a vaksötét mélységben kongva visszhangozni kezdett, olyanformán, mintha valaki elrejtőzött volna ott és megismételné a szavaimat. Megköszörültem hát a torkomat,

és miután megbizonyosodtam róla, hogy az én hangom szól, folytattam:

– Úgy látszik, ezzel embert öltek.

A nő meg sem mukkant. Én a lábaim közé eresztettem a baseballütőt.

– Tudnod kell – fordultam a nő felé. – Ezzel valaki beszakította Vataja Noboru koponyáját. Igaz volt, amit a tévében mondtak. Súlyos sérülésekkel, eszméletlen állapotban szállították kórházba. Talán bele is hal.

– Nem hal meg – mondta Kumiko hangja, közömbösen, mintha egy könyvből valami történelmi eseményről szóló sorokat olvasna. – De talán az eszméletére sem tér vissza többé, a sötétben bolyong majd ezután. Olyan sötétségben, melyről nekünk fogalmunk sincs.

Kitapogattam a lábamnál a poharat, és gondolkodás nélkül felhajtottam a tartalmát. Valami íztelen folyadék csurgott le a torkomon és a nyelőcsövemen. Minden ok nélkül rázni kezdett a hideg. Kellemetlen érzés hatalmasodott el rajtam: a mélységes homály messziségéből valami lassan közeledik felém. A rossz előérzettől hevesen dobogott a szívem.

– Nincs már túl sok időm – mondtam. – Ha van valami mondanivalód számomra, hát most mondd. Egyáltalán, hol vagyok?

– Maga többször járt itt, megtalálta a módját, hogy idejöjjön, és sértetlenül életben maradt. Magának kell tudnia, hogy hol vagyunk. Ez most már nem is valami nagy kérdés. A lényeg az, hogy…

Ekkor bekopogtak az ajtón, de úgy, mintha keményen és határozottan egy szöget akarnának falba verni. Kettőt kopogtak. Azután még kettőt. A nőnek elállt a lélegzete.

– Menekülj! – mondta félreismerhetetlenül Kumiko hangján. – Most még átjutsz a falon.

Nem tudom, helyesen gondoltam-e vagy sem. De ha már ott vagyok, le kell győznöm *azt.* Ez az én háborúm.

– Ezúttal nem menekülök – mondtam Kumikónak. – Hazaviszlek innen.

Letettem a poharat, felhúztam a sísapkát, és felkaptam a lábaim között tartott baseballütőt. Lassan az ajtó felé fordultam.

37

Ez csak egy puszta kés
–
Amit előre megmondták

A lámpával a lábam elé világítva, jobbomban a bottal, zajtalanul nyomultam az ajtó felé. Ezalatt megint kopogtak. Kétszer, majd újfent kétszer. Még keményebben szólt a döngetés, mint először. Az ajtó közelében a falhoz lapultam, és visszafojtottam a lélegzetemet.

Amikor a dörömbölés elhalt, megint olyan csend lepett el mindent, mintha semmi sem történt volna. De túl az ajtón mégis érzékeltem valakinek a jelenlétét. Az a valaki ott állt, és akárcsak én, visszafojtott lélegzettel fülelt, hall-e a némaságban valami zörejt, levegővételt, szívdobogást, vagy talán a gondolataimban akart olvasni. Még a körülöttem lévő levegőre is ügyeltem, meg ne bolygassam valahogy a leheletemmel. *Mintha itt se lennék* – mondtam magamnak. Nem vagyok itt, sehol sem vagyok.

Kisvártatva elfordult a kilincs. Az a valaki nagyon óvatosan, minden mozdulatára jó hosszú időt szánt. Úgy elaprózta, elhúzta a mozgás fázisait, hogy a zajokat ne lehessen értelmezni, de azért a kilincsnek meg az ajtó sarokvasának a súrlódását na-

gyon halkan hallani lehetett. Összerándult, majd még sebesebben vert a szívem, hiába igyekeztem lecsillapítani.

Valaki belépett a szobába, alig kavarva meg a levegőt. Idegeimet, valamint mind az öt érzékemet kiélesítve észleltem valami idegen holminak a szagát. A testen viselt ruha anyagának, a visszatartott lélegzetnek, a csendbe fojtott izgalomnak különös, vegyes kipárolgása volt ez. Vajon van-e nála kés? Talán van neki. Elképzeltem a penge friss, fehér fényű csillogását. Anélkül, hogy levegőt vettem volna, minden más életjelet visszafojtva, két kézre fogva megmarkoltam a baseballütőt.

Aki bejött, behúzta maga mögött az ajtót, és belülről kulcsra zárta. Elfordult az ajtótól, és óvatosan fürkészte a szobát. Az ütő szárát szorító tenyerem izzadságban úszott. Szerettem volna beletörölni a nadrágom szárába, de minden felesleges mozdulat könnyen végzetes következményekkel járhatott volna. A Mijavakiék elhagyott kertjében álló kőmadárra gondoltam, azzal próbáltam azonosulni, hogy semmi élőlényre utaló jelet ne adjak magamról. Körös-körül a nyári kert napsütötte káprázata, ahol magam vagyok a madár szobra, mereven bámulok az égre.

Az illetőnek azonban volt zseblámpája, bekapcsolta, és a fénysugár kévéje egyenesen a szoba sötétjébe fúródott. Nem volt valami erős fény. Olyan kicsi, ceruzaszerű lámpa volt, ami egy zsebben elfér. Feszülten vártam, hogy a fényfolt elmenjen előttem, de nem nagyon akart előrehaladni. Az a valaki ide-oda világított a külső szobában, hogy felmérje a helyzetet. Sorra vette a virágokat a vázában, az ezüsttálcát (mely még mindig csillogva kellette magát az asztalon), a fotelt, az állólámpát… A fényfolt már-már a cipőmtől öt centire bóklászott a padlón, miután, akár a kígyó, végigöltögette nyelvét a szobában. Úgy tűnt,

hogy már egy örökkévalóság óta várok. A félelem és feszültség fájdalomban egyesülve szúrt belém.

Csak semmire sem gondolni! *Képzelődni tilos!* Ezt írta Mamija főhadnagy a levelében. *Ha azt teszed, a fejeddel játszol!*

A lámpa fényfoltja ezután lassan, de nagyon lassan elmozdult, ahogyan az a valaki a belső szoba irányába haladt. Még szorosabban markoltam a botot. Azon vettem észre magam, hogy időközben már teljesen felszáradt az izzadság a tenyeremről. Túlságosan is.

Az a *valami* minden lépést óvatosan kitapogatva lépésenként felém közelített. Visszatartott lélegzettel vártam. Már csak kétlépésnyire volt. Ennyi választott el attól, hogy véget vessek ennek a körülöttem ólálkodó rossz álomnak. Ekkor azonban az előttem pislákoló halvány fénypont kialudt, és egy pillanat alatt megint elnyelt mindent a sötét. Lázasan gondolkodni kezdtem, de képtelen voltam a fejemet használni.

Egész valómat egy pillanat alatt megszállta valami ismeretlen hidegség. Észrevehették, hogy ott vagyok.

Mozdulj már, mondtam magamnak. Nem ácsoroghatsz itt a végtelenségig megmeredve. Ki akartam ugrani bal felé, meg akartam támasztani a lábamat, de az nem mozdult, sőt mindkét lábam úgy a földbe gyökeredzett, mint a kőmadáré. Legalább annyit meg tudtam tenni, hogy megmerevedett felsőtestemet balra elfordítottam. Abban a pillanatban valami erősen megütötte a jobb vállamat. Hideg volt, mint a jég, és olyan kemény, hogy csontig hatolt.

Ettől a csapástól magamhoz tértem, és kiállt a lábamból a bénult zsibbadás. Rögtön félreugrottam, és lehajolva próbáltam megtalálni az ellenfelemet. Egész testemben kitágultak, majd

összeszűkültek az erek. Az izmaim sejtjei sóvárogtak az oxigén után. A jobb vállam erősen zsibbadt, de fájdalom akkor még nem jelentkezett. Csak jóval később. Nem mozdultam, akárcsak az ellenfelem, és ugyanúgy igyekeztünk visszatartani a zihálásunkat. Se látni, se hallani nem lehetett a sötétben.

A kés, minden figyelmeztető jel nélkül megint lecsapott rám. Úgy süvített el az arcom előtt, mint egy mérges darázsraj. Az éles penge végighasította jobb arcomon a bőr felszínét. Épp az anyajegy helyén. Úgy fájt, mintha nyúznának, de a sebet mégis felületinek éreztem. Az ellenfelem sem láthatott engem, hiszen ha lát, már régen elintézett volna. Feltételezve a késszúrás kiindulópontját, alaposan odavágtam egyet a baseballütővel. Csapásom azonban csak levegőt ért, de a bot jóleső suhogása megnyugtatóan hangzott. A mérkőzés idáig döntetlenre állt, még csak két szúrás talált el, de egyik sem ért létfontosságú helyen. Egyikünk sem láthatja a másikat. Neki kése van, nekem botom. Vaktában kerestünk tovább. Én elővigyázatosan ügyeltem a másik mozdulataira. Lélegzet-visszafojtva vártam, hogy megmoccanjon. Éreztem, hogy vér csorog végig az arcomon, de csodálatos módon egyáltalán nem rémültem meg. *Semmi ez, csak egy puszta kés* – gondoltam. Vártam, mikor csap felém megint. Képes lettem volna bármeddig várni erre. Vigyáztam a be- és kilégzésre, zajt ne csapjak a lihegéssel. Na, gyerünk már! Itt vagyok, figyellek! Ha vágni akarsz, vágj hát. Nem félek tőled! – biztattam magamban az ellenfelemet.

Valahonnan megint jött egy döfés, melyet már a torkomnál éreztem, pedig csak a szele volt, a penge nagy lendülettel hasította le szvetterem gallérját, testet nem ért. Megpördülve, oldalra és hátrafelé szökkentem, hogy védjem magam. Megvetettem a lábam, és találomra meglendítettem az ütőt. Valahol a kulcs-

csont körül találhattam el. Nem kellett volna kapkodni, így még a csontot sem törte el az ütés, de biztos komoly fájdalmat okozhatott. A botot fogó kezemen éreztem a találatot, hallottam a nyögést is. Egy teljes kört hátralendítve ismét lecsaptam. Ugyanabban az irányban, csak egy kicsit feljebb, oda, ahonnan a lihegést hallottam.

Tökéletes ütés volt. A koponyáján csattant. Borzasztó reccsenés hallatszott, mint mikor a csont törik. A harmadik csapás szétverte a fejét, leterítette. Különös, rövid nyögéseket hallatva a földre rogyott. Egy darabig hörgött még, de nemsokára elcsendesedett. Becsuktam a szemem, és még egyszer odavágtam. Nem akartam, mégis meg kellett tennem. Nem a gyűlölet vagy a félelem vitt rá, egyszerűen csak *el kellett intézni*, és kész. Olyan hang hallatszott a sötétből, mint mikor egy gyümölcs megreped. Egészen úgy és akkorát szólt, mint egy hasadó görögdinnye. Két kézzel magam elé emelve a botot meredten álltam, és egyszerre csak azt vettem észre, hogy egész testemben remegek.

Hátráltam egy lépést, és elővettem a zsebemből a lámpát.

– Nem szabad odanézned – kiáltott rám valaki, és megállított. Kumiko sikított a másik szobából. Nem eresztettem el a lámpát. Meg kellett tudnom *azt.* Mi van a sötétség belsejében, az alakot akartam látni, akit leütöttem, a saját szememmel. Tudatom egyik részével megértettem Kumiko tiltó parancsát, de akkor is meg kellett látnom, és a kezem akaratomtól függetlenül mozogni kezdett.

– Ne! Kérlek, ne! – sikított megint a nő. – Ha haza akarsz vinni, ne nézd meg!

Csikorgó fogakkal álltam ott, és olyan lassan szakadt ki belőlem a lélegzet, mintha egy nehezen nyíló ablakot kellett volna kinyitnom. Remegésem még nem múlt el, a szobát bűz árasztotta el, a szétvert agyvelő, az erőszak, a halál szaga. És mindezt én idéztem elő. Lerogytam a fotelbe, a bennem felgyülemlett hányingerrel küszködtem. Az utóbbi győzött, és a lábam elé, a szőnyegre kiadtam mindent, ami a gyomromban volt. Amikor elfogyott, jött egy kevés gyomorsav is, majd már csak a meleg levegő és egyéb váladék. Eközben a baseballütőt is leejtettem. Hallottam, amint a földre puffan és elgurul valahová.

A gyomorgörcs múltán, gondoltam, letörölgetem a számat, de hiába akartam a zsebembe nyúlni a zsebkendőért, a kezem nem engedelmeskedett. Fel sem tudtam kelni ülő helyemből.

– Gyerünk haza! – szóltam a sötétségnek. – Elég volt, menjünk haza.

A nő nem válaszolt.

Nem volt ott senki. A fotelbe süppedve lehunytam a szemem. Az ujjaimból, a vállamból, a fejemből, a lábamból kiszállt az erő, s vele együtt a sebeim fájdalma is eltűnt. A testem mindenestül megsemmisült, állaga, súlya megszűnt. Mégsem éreztem emiatt nyugtalanságot vagy félelmet. Minden ellenérzés nélkül átadtam magam valami puha, nagy melegségnek. Magától értetődően. Mire eszméletemre tértem, már a kocsonyássá vált falon túl találtam magam, csak rá kellett bíznom magam, hadd vigyen a sodrás. Közben pedig az járt az eszemben, hogy *soha többet nem megyek vissza oda.* Mindennek vége. *Tulajdonképpen hová tűnhetett a belső szobából Kumiko?* El kellett volna hoznom onnan. Azért követtem el a gyilkosságot. Igen, szét kellett hasítanom a fickó fejét, mint egy görögdinnyét. Én azért… in-

nen nem tudtam folytatni a gondolatot. A tudatomat elnyelte a legmélyebb semmiség.

*

Mire magamhoz tértem, persze hogy ott ültem megint a sötétben, hátamat szokás szerint a falnak támasztva. Visszakerültem a kút fenekére.

Ám ez már nem az a kút volt, mint máskor. Volt benne *valami új,* amire nem emlékezhettem. Igyekeztem összeszedni magamat és úrrá lenni a helyzeten. Mi változhatott meg? Minden érzékem lebénult, képtelen voltam az alaktalan darabokra esett környezetet felfogni. Olyan érzésem volt, mintha valami tévedés folytán egy edénybe kerültem volna. Egy idő elteltével már rá is jöttem a dologra.

Bent vagyok a vízben.

A kút nem volt már száraz. Vízben üldögéltem. Sóhajtottam néhányat megnyugvás céljából. Ez meg micsoda? *Feltört a víz!* Nem is volt hideg, inkább jó meleg. Mintha az uszoda meleg vizes medencéjébe kerültem volna. Észbe kapva keresgélni kezdtem a zsebemben, tudni akartam, megvan-e még a lámpa. Vajon áthoztam-e onnan, a túlnani világból? *Van-e összeköttetés az ott történtek és az itteni valóság között?* A kezem azonban nem mozdult, még az ujjaim sem. A végtagjaimból kiszaladt az erő. Fel sem tudtam állni ülő helyemből.

Nyugalmat erőltetve magamra, gondolkodni kezdtem. Először is a víz nem mély, csak a derekamig ér. Egyelőre nem fenyeget a fulladás veszélye. Egyértelmű, hogy a testem nem mozdul, de talán csak azért, mert túlerőltettem magamat. Idő kérdése, és az erőm visszatér. A sebeim nem fájnak, legfeljebb

zsibbadást érzek. Az arcomon lefolyó vér már megalvadt, a vérzés is elállt.

A fejemet a falnak támasztva ismételgettem magamnak, hogy *semmi baj, nem kell félni.* Talán már mindennek vége. Úgy gondoltam, hogy előbb még kifújom magam, azután felmászom, ki a napvilágra… *De hát mitől fakadt fel itt a víz?!* Olyan régóta kiszáradt és halott volt már a kút. Most pedig egyszerre csak életre kelt. Lehet-e valami kapcsolata azzal, amit én *amott* műveltem? Talán igen. Talán én zökkentettem ki valami dugót, mely eltorlaszolta a víz útját eladdig.

*

Kicsit később azonban eszembe jutott egy szerencsétlen tény. Amit én kezdettől fogva elszántan tagadtam. Belül jól meghánytam-vetettem magamban, és azon voltam, hogy a sötétség és kimerültség által előidézett hallucinációnak vegyem. Végül azonban el kellett ismernem, hogy ami tény, az tény. Akárhogy próbáltam magam lebeszélni róla, csak nem akart megszűnni.

A víz szintje ugyanis emelkedett.

Odáig csak ültem benne, de lassan már a felhúzott térdemet is ellepte. Lassan, de biztosan, nőttön-nőtt. Újfent megpróbáltam mozgásba hozni a tagjaimat. Idegeimet, izmaimat megfeszítve. Hiába. A nyakamat egy kicsit meg tudtam billenteni, hát felnéztem. A kút fedele szorosan lezárva. Megnéztem volna a bal karomon az órát, de az sem ment.

A víz egy repedésből törhetett elő, és nem tudni miért, egyre növekvő mennyiségben. Először csak csendesen szivárgott, majd hevesen bugyogni kezdett. Jól odafigyelve hallani lehetett. Már a mellemig ért. De hát meddig emelkedik még?!

– „A vízre vigyázni kell” – figyelmeztetett annak idején a jó öreg Honda. Se akkor, sem később nem vettem a jóslatát komolyan. Nem felejtettem el ugyan (elég furcsán hangzó jóslat volt ahhoz), ugyanakkor nem is tulajdonítottam neki jelentőséget. Hiszen az öregúr Kumiko és az én életemben csupán egy „ártatlan epizód” volt. Előfordult, hogy csak úgy, tréfából idéztem is Kumikónak. „A vízre vigyázni kell!” És nevettünk rajta. Fiatalok voltunk, nem kellett nekünk jósolni. A puszta létünk is egy beteljesedett, kedvező jóslatnak tűnt. De Honda úrnak igaza lett. Legszívesebben hangosan elnevettem volna magam.

Dől a víz, ebből nagy baj lehet.

Kaszahara Meire gondoltam. Elképzeltem, hogy arra jár és kinyitja a kút fedelét. Szinte magam előtt láttam, egészen tisztán, mintha oda is léphetnék hozzá. Ha a test nem, a képzelet mindig mozgásra kész. Mi másra lennék képes ezenkívül?

– Halló, Kurbli úr! – szólalt meg a lány. A kút megtelt a visszhangjával. Nem is tudtam, hogy így jobban kong, mint száraz korszakában.

– Mit keres odalent? Megint gondolkodik? – kérdezte Kaszahara Mei.

– Semmi *különöset* – kiáltottam fel neki. – Hosszú lenne elmagyarázni, de nem tudok mozogni. Ráadásul jön a víz. Ez már nem az a kiszáradt kút, mint régen. Lehet, hogy most bele is fulladok.

– Szegény Kurbli úr! Maga kiüresítette önmagát, és minden erejével azon volt, hogy megmentse Kumiko asszonyt. *Talán* sikerült is. Nem igaz? Közben még másokat is. Önmagát azonban nem tudta megmenteni. És más se tud segítő kezet nyújtani Kurbli úrnak. Végzetesen elhasználta minden energiáját máso-

kért. Minden magvát az utolsó szemig, maradék nélkül elvetette valahol más földjébe, a zsákjában már nem maradt semmi. Micsoda igazságtalanság! Szívem mélyéről együtt érzek Kurbli úrral. Nem hazudok. De hát végül is mindezt maga kereste magának. Hallja, Kurbli úr, érti, amit mondok?

– Azt hiszem, igen.

A jobb vállamba belenyilallt valami éles fájdalom. De hiszen ez igaz, gondoltam. Az a kés valóságos, igazi penge volt, és tényleg megsebesültem tőle.

– Hallja, fél maga a haláltól? – tette fel nekem a kérdést Kaszahara Mei.

– Persze – ütötte meg a fülemet saját hangom visszhangja, mely ugyanakkor mégis olyan volt, mintha nem az enyém lenne. – Egy szuroksötét kút fenekén ilyen halált halni igazán félelmetes dolog.

– Szajónara, szegény Kurbli úr! Ne haragudjék, de semmit sem tehetek innen, a messzi távolból.

– Szajónara, Kaszahara Mei, olyan jól állt neked a fürdőruha – búcsúztam én is.

– Szajónara, szegény Kurbli úr! – mondta Kaszahara Mei, ezúttal szinte suttogva.

Azzal a kút fedele ismét szorosan bezárult. A látomás tovatűnt, és semmi sem történt. A jelenés sehova sem vezetett. Felkiáltottam a kút szája felé:

– *Hová lettél, Kaszahara Mei, most, amikor a legnagyobb szükség van rád?!*

*

A víz már a torkomig ért, és úgy vette körül a nyakamat, mint az akasztott emberét a kötél. Már előre átéreztem a kínt, a szívem, a víz alatt, dobbanásaival mérte hátralévő perceimet. Ha így emelkedik, öt percem van hátra, és ellepi a számat, orromat, aztán nincs mese, mindkét tüdőszárny telítődik. Végül is megmenekültem, ide jutottam, hogy itt vesszek el.

Nem is olyan nyomorult halál ez – szóltam magamhoz, hiszen vannak ennél sokkal szörnyűségesebbek is. Lehunytam a szemem, hogy az egyre közeledő halált lehetőleg csendben és nyugodtan fogadjam. Igyekeztem úrrá lenni a félelmemen. Legalább magam mögött hagyhatok jó néhány dolgot, gondoltam. Kicsi, de jó hír volt ez. *A jó híreket mindig halkan mondják.* Elmosolyodtam a felbukkanó gondolaton. Azután összeomlottam.

– A halál mégiscsak rettenetes! – súgtam magamnak. Úgy látszik, ezek voltak utolsó szavaim. Nem túl hatásosak, de már nem lehetett változtatni rajtuk, mert a víz ellepte a számat-orromat. A légzésem leállt. A tüdőm megfeszült, annyira kínzott a légszomj. Hiába, nem kaptam levegőt, csak langyos vizet.

Készültem a halálra, mint minden ember az ég alatt.

38

A kacsanép
–
Árnyék és könny
(Kaszahara Mei szemszögéből nézve 7.)

Jó napot, Kurbli úr.

Vajon tényleg eljut ez a levél a kezeihez? Az igazat megvallva nem nagyon bízom benne, hogy az eddigi levelek megérkeztek volna. A címzésem eléggé elnagyolt, feladót sem írtam rá, lehet, hogy a postán, a kézbesíthetetlen levelek között már van egy hely a polcon „a kelekótya lánynak", aki azt sem tudja, hogyan kell egy levelet megcímezni. Ott halmozódhatnak olvasatlanul. Ha nem olvassa senki, hát ne olvassa, nem is nagyon törődtem én azzal eddig sem. A lényeg, hogy magának címezve leírhattam a gondolataimat. Ha Kurbli urat magam elé képzelem, attól nekem simábban, folyékonyabban megy az írás. Magam sem tudom, miért. Tényleg… miért is?

Kívánom, hogy odaérjenek a leveleim.

*

Nem tudom, hogy jön ide, de most a kacsanépről fogok írni.

Már előbb is írtam arról, hogy milyen nagy területen fekszik a gyár, ahol dolgozom. Van itt liget, meg tó is. Igazán jó a kertben céltalanul bolyongani. A tó elég nagy, és kacsák laknak benne. Lehet belőlük vagy tizenkettő. Azt már nem tudom, hogy ez a társaság milyen családi kapcsolatok közt él. Biztos lehetnek köztük, akik kedvelik az egyiket, netán nem állhatják a másikat, fogalmam sincs a bonyolultabb belső viszonyaikról. Veszekedni még nem láttam őket.

Decemberben járunk, lassan eljön az idő, amikor a víztükör befagy, de most még csak vékony jéghártya van rajta itt-ott, úgyhogy a kacsanépnek maradt az úszkáláshoz helye. Amikor már megvastagodik a tavon a jég, a lányok, akikkel együtt dolgozom, itt szoktak korcsolyázni.

Így aztán a kacsanépnek (egy kicsit furcsa kifejezés, de rászoktam) máshová kell mennie. Én egyáltalán nem kedvelem a korcsolyázást, ezért titokban mindig arra gondolok, hogy bárcsak ne fagyna be a tó. Csak hát ilyesmi nem létezik. Nagy hidegek járnak errefelé, a kacsanépnek bele kell törődnie a megváltoztathatatlanba.

Mostanában a hétvégeken mindig kimegyek a tóhoz, és azzal ütöm el az időt, hogy figyelem őket. Két-három óra is úgy eltelik a szemlélődéssel, hogy észre sem veszem. Magamra öltök mindenfélét, harisnyanadrágot, kalapot, sálat, prémes kabátot, úgy fel vagyok öltözve, mint egy jegesmedvevadász. Ülök egy kövön, és órák hosszat bámulom, mit művel a kacsanép. Néha dobálok nekik száraz kenyérhajat is. Természetesen rajtam kívül nincs senki más, akinek ugyanez lenne a kedvtelése. Nem is tudja Kurbli úr, milyen vidám társaság a kacsanép. Akármeddig el tudom nézni őket, sehogy sem tudok betelni velük. Azt sem értem, hogy a többieket ez miért nem érdekli, inkább elmennek messzire innen, és arra költik a pénzüket, hogy unalmas filmeket nézzenek a moziban. Például milyen mulat-

ságos az, mikor a kacsa a magasból szárnyával verdesve jégre száll és elcsúszik rajta. Felér az egy tréfás tévéműsorral. Nem állom meg, hogy ne nevessek rajta, pedig egyáltalán nem azért csinálják, hogy engem mulattassanak. Komolyan és odaadóan igyekeznek élni, de néha azért nagyon mulatságosak. Ez nagyon tetszik nekem. Olyan aranyos narancsszínű lábuk van, mint az iskolásgyerekek gumicsizmácskája, de a jégen nem nagyon tudnak vele járni, folyton elcsúsznak. Gyakran a fenekükre huppannak. Nincs rajtuk csúszásgátló, az biztos. Ezért számukra a tél nem túlságosan szívderítő évszak. Igaz, azt nem tudhatom, hogy magukban mit is gondolhatnak a jégről, de azért nem lehet róla olyan rossz véleményük. Ahogy nézem őket, valahogy ez az érzésem. „A jég már csak ilyen" zsörtölődhetnek magukban, de azért úgy látszik, hogy télen is jól érzik magukat. Ezért is szeretem én ezt a kacsanépet.

A tó egy kis erdőben található, mindentől távol. Meleg időben más a helyzet, de ilyenkor nem sétál el idáig senki (engem leszámítva, persze). Az ösvényen a lehullott hó megfagy és ropog a lépteim alatt. Madarakat is lehet látni mindenfelé. A kabátom gallérját felhajtva, nyakam köré tekert sállal, a lélegzetem fehér párafelhőit eregetve, zsebemben a száraz kenyérdarabokkal ballagok az erdei ösvényen, és miközben mindenfélét gondolok a kacsanépről, elönti a szívemet valami meleg boldogságérzés, de olyan, amit már nem is tudom, milyen régóta nem tapasztaltam.

Na, egyelőre ennyi elég a kacsanépről.

*

Az igazat megvallva, egy órája éppen Kurbli úrról álmodtam. Felébredve ideültem az asztalhoz, hogy rögtön levelet írjak magának. Hány óra is van most… (megnézem) hajnali 2:18. Mint mindig, este tízkor fekszem le, miután jó éjszakát kívántam a kacsanépnek, és rögtön mélyen elalszom. Ám most korán felébredtem. Ál-

modtam-e vagy sem, nem is tudom. Nem emlékszem rá. Lehet, hogy egyáltalán nem is álmodtam talán? Kurbli úr hangját hallottam egészen tisztán, ahogy kiáltozott utánam. Ettől aztán felriadtam.

Amikor felébredtem, a szobában nem volt egészen sötét, a hold beütött az ablakon. Látni lehetett, ott lógott a hegyek fölött, óriási volt és úgy ragyogott, mint egy nagy, rozsdamentes acélból készült fémtálca. Akkora volt, hogy ha kinyújtózkodom, akár írhattam volna rá. A fényfolt, mely a szobámba vetődött róla, olyan volt a padlón, mint egy fehéren csillogó tócsa. Felültem az ágyamban, és azon törtem a fejemet, hogy vajon mi történhetett? Miért hallhattam olyan világosan, hogy Kurbli úr a nevemen szólít? Az erős szívdobogás sem akart elmúlni. Ha otthon lennék, a saját szobámban, még ilyen késői órán is felöltöznék, és végigfutva az ösvényen elmennék Kurbli úr házához. De hát most én vagy ötvenezer kilométerre vagyok onnan, a hegyek között, és hiába is akarnék odarepülni, nem lehetséges. Ugye?

Mit tettem erre?

Meztelenre vetkőztem. Hm. Ne kérdezze, hogy miért. Ugyanis magam sem tudom. Tehát ne kérdezzen semmit, olvassa csak tovább. Egyszóval anyaszült pucéran felkeltem az ágyból, és letérdeltem arra a fehér foltra a padlón. A szobában akkorra már leállt a fűtés, de én egyáltalán nem éreztem a hideget. A besütő holdvilágban volt valami különös, és az volt az érzésem, hogy finom hártyával bevonta, védte a testemet. Egy darabig elbűvölten ottmaradtam és kitettem magamat a fehér sugárzásnak. Sorra süttettem a Holddal minden testrészemet. Mindez, hogy is mondjam csak, egészen természetesen jött. Hihetetlenül szép volt ez a fény, és nem álltam meg, hogy meg ne fürdessem benne a nyakamat, vállamat, karomat, mellemet, köldökömet, a lábaimat, azután a fenekemet, meg azt a helyet is. Mint a fürdőkádban.

Ha valaki benézett volna kívülről, rettenetesen, szörnyen furcsállotta volna. Nem lehet normális az olyan, aki belebolondul a telihold fényébe. Persze senki sem láthatott. Vagyis talán lehet, hogy az a motorbiciklis fiú igen. De hát az nem baj. Már úgyis meghalt, ha neki örömet szerez, hogy meglásson, szívesen megmutatom neki magamat.

Végül is nem látott meg senki. Egyedül műveltem mindezt a holdfényben. Néha becsukott szemmel magam elé képzeltem a kacsanépet, biztos alszanak már a tó közelében valahol. Azt a boldogságot is felidéztem, amit velük együtt élveztem napközben. Számomra ők mágikus lények, akik megvédenek engem, mint egy amulett.

Sokáig térdeltem még ezután is ott, a padlón mozdulatlanul. Egyedül, egészen pucéron a hold fényében. Különös színe lett a bőrömnek, árnyékom feketén, éles körvonalakkal nyúlt el mögöttem a padlón. Mintha nem is az enyém lett volna, hanem egy másik, nálam sokkal fejlettebb lányé. Nem olyan szűziesen girhes figurát mutatott, mint amilyen én vagyok, hanem sokkal teltebbet, sokkal nagyobb mellekkel, mellbimbókkal. De mégiscsak énrólam vetült a padlóra az az árnyék! Az enyém volt, csak egy kicsit nagyobb és kissé eltorzult. Pontosan követte a mozgásomat. Egy ideig izegtem-mozogtam, hogy tüzetesen meggyőződjem róla. Vajon mitől változhatott meg mégis? Nem tudtam rájönni sehogy sem. Minél tovább néztem, annál furcsább volt.

Azután… ezt egy kicsit nehéz megmagyaráznom *magának, Kurbli úr. Nem hiszem, hogy képes lennék rá.*

Tehát röviden: hirtelen sírva fakadtam. Ahogy a forgatókönyvben meg van írva: „Kaszahara Mei minden átmenet nélkül kezébe temeti az arcát és felzokog." De azért ne lepődjön meg annyira. Idáig titkoltam, lepleztem, ahogy csak lehetett, de én kérem szépen, egy bőgőmasina vagyok. Bármilyen apróságon elsírom magam. Ez az

én titkos gyengém. Ezért semmi furcsát nem találok abban, hogy minden ok nélkül zokogni kezdek. Mindig érzem sírás közben azt is, hogy „na, most már lassan vége". Tehát amilyen hamar rám jön, olyan gyorsan el is megy. Ahogy mondani szokás: az egyik percben sír, a másikban nevet, mint a varjú. Csakhogy abban az esetben, amiről beszélek, nem sikerült megállítanom a könnyeimet. Mintha kihúzták volna a dugót, csak folytak tovább szakadatlanul. Általában, ha nem tudom az okát, akkor nehéz véget vetni a bőgésnek. Mint mikor a vér buzog a sebből, hiába szorítja el az ember a tenyerével, csak ömlik, egyik hullám a másik után. Hihetetlenül nagy mennyiségű könnyem folyt el akkor. Komolyan aggódni kezdtem, hogy ha ez így megy tovább, elfogy belőlem a nedvesség, és még kiszáradt múmiává válok.

Könnyeim folyamatosan és hangosan potyogtak a holdfényfehér tócsájába, amely szinte felitta őket. Egy pillanatra gyönyörűen felragyogtak a fényben, mint egy-egy kristályszemcse. Már az árnyékom is könnyben úszott. A cseppeknek is határozott árnyékuk volt. Kurbli úr látott már olyat? Nem mindennapi árnyék volt ez, hanem egészen más. Messze a túlnani világból érkezett csakis azért, hogy szívünket vigasztalja. Vagyis talán az árnyék könnyei a valódiak, és az enyém puszta árnyéka, másolata annak. Én így gondoltam akkor, de Kurbli úr biztos nem értheti meg ezt. Egy tizenhét éves lány meztelenül a holdfényben sírva fakad, abból ki tudja, mi minden lehet? Úgy bizony.

*

Ez történt tehát ebben a szobában, egy órával ezelőtt. Ezért most itt ülök az asztalnál, és ceruzámmal levelet írok magának. (Persze most már ruhában.)

Szajónara, Kurbli úr! Nem tudom magam jól kifejezni, de a ligetben lakó kacsanéppel együtt fohászkodom, hogy melegedjen fel és

legyen boldog. Ha újra történik valami, tétovázás nélkül kiáltson utánam megint.

39

Kétféle hír
–
Ami valahol eltűnt

– Fahéj cipelte ide magát – mondta Szerecsendió. Amikor magamhoz tértem, először összevissza, mindenütt sajogni kezdtek a sebeim. Fájni kezdett ott, ahol késsel szabdaltak meg, meg az ízületeim, csontjaim, az izmaim, mindenem. Kétségtelen, hogy menekülés közben a sötétben futva, olykor teljes erővel ütköztem. Mindazonáltal nem voltak komolyabb fájdalmaim, ezek a sérülések épphogy elérték a fájdalomküszöböt, szót sem érdemeltek.

Rájöttem, hogy a fazonigazító díványán fekszem betakarva, valami vadonatúj, szokatlan, mélykék pizsamában. A függönyt elhúzták, a szobát megvilágították a reggeli fények. Becslésem szerint tíz óra lehetett. Friss levegő vett körül, és az idő is halad a maga útján. Nem tudtam elképzelni, mindez hogyan is állt elő.

– Fahéj cipelte ide magát – ismételte az asszony. – A sebei nem komolyak. Az arcán csak horzsolás van, a vállán a szúrás elkerülte az ereket. Fahéj tűvel és cérnával bevarrta az elszakadt bőrt, hogy ne maradjon utána nagyobb forradás. A fiú ilyesmi-

ben nagyon ügyes. Néhány nap múlva ki tudja szedni a varratokat, vagy egy kórházban kiszedik magának.

Mondani akartam valamit, de a nyelvem összegabalyodott, és nem jártam sikerrel. Csak mély lélegzetet tudtam venni, s csak tagolatlan beszédfoszlányok törtek elő belőlem.

– Jobb, ha most nem mozog, nem beszél – szólt rám Szerecsendió. Egy közeli széken ült keresztbe vetett lábbal. – Fahéj azt mondta, hogy maga túl hosszú ideig tartózkodott odalenn a kútban. Azon a veszélyes helyen! De tőlem ne kérdezzen, mert én valójában nem tudok a körülményekről semmit. Késő éjjel értesítettek, és én semmit sem kérdezve taxiba ültem, idesiettem. Fogalmam sincs, hogy eladdig miféle dolgok történhettek. Mindenesetre az elázott és véres holmiját rögtön kidobtam.

Az asszony tényleg nagyon siethetett, mert sokkal egyszerűbben volt öltözve a szokásosnál. Krémszín kasmírpulóverhez csíkos férfiing, olajzöld gyapjúszoknya. Ékszerek nélkül, haját egyszerűen csak kontyba fésülte. Kissé kialvatlannak látszott. Mindezzel együtt mégis olyan volt, mintha éppen egy divatlapból lépett volna elő. Cigarettát vett a szájába, és megint kellemesen csattintott egyet az arany öngyújtó. Összehúzott szemmel engedte ki a füstöt. Hallva az öngyújtó kattanását, végre *tényleg* elhittem, hogy nem haltam meg. Fahéj, valószínűleg az utolsó pillanatban, kihúzott a kútból.

– Fahéj mindent tud – mondta az asszony. – Nem úgy, mint maga vagy én, az a fiú úgy él, hogy közben feszülten rajta tartja a szemét a számba jöhető lehetőségeken. Azt azonban még ő sem sejthette, hogy így, ilyen váratlanul tör fel odalentről a víz. Nem volt benne az ő belső programjaiban sem. Kevés híja volt, hogy maga oda nem veszett. Idáig csak egyetlenegyszer láttam így összezavarodni a fiamat.

Itt az asszony kicsit elmosolyodott.

– Biztos nagyon kedveli magát – tette hozzá.

Nem tudtam tovább hallgatni, mert a szemem fájni kezdett, a szemhéjam elnehezedett, be kellett csuknom. Olyan hirtelen süllyedtem a sötétségbe, mintha egy lift zuhant volna le velem.

*

Két nap is beletelt, mire felépültem. Szerecsendió végig velem volt és gondomat viselte. Egyedül fel sem tudtam volna kelni, beszélni sem tudtam. Úgyszólván semmi nem ment le a torkomon, csak néha egy kevés narancslé vagy konzerv őszibarackbefőtt. Az asszony este hazament, de reggelre megint ott volt mellettem. Éjszaka úgyis mélyen aludtam, sőt nemcsak akkor, hanem nappal is. A nap túlnyomó részét átaludtam. Biztos, hogy a felépüléshez erre volt szükségem leginkább.

Ezalatt Fahéj egyszer sem mutatkozott. Nem tudom, miért, de úgy éreztem, szándékosan kerüli velem a találkozást. Hallottam, mikor a kapunál megérkezett az autóval, majd azt is, amikor elment. A *Porsche* jellegzetes, mély torokhangja, duruzsolása még az ablakon keresztül is halkan behallatszott a szobába. Már nem a *Mercedes*szel, hanem a saját kocsijával hozta-vitte Szerecsendiót, szállította a szükséges élelmet és ruhát. Egyszer sem jött be a házba, csak átadta a holmit az előszobában az as--szonynak, és máris ment.

– Ezt a rezidenciát rövidesen szanálják – közölte velem Szerecsendió. – A hölgyekkel megint nekem kell majd foglalkoznom. Mit is tehetnék… Tovább folytatom egyedül, míg egészen ki nem üresedem magam is. Biztos így van megírva a sorsom könyvében. Ezek után, a továbbiakban talán nem is vesszük fel többé a kapcsolatot magával. Ha végül majd teljesen rendbe

jött, jobb lenne, ha minél hamarabb teljesen elfelejtene bennünket. Ugyanis… tényleg, majd elfelejtettem! A sógoráról. Kumiko asszony bátyjáról, Vataja Noboruról van szó.

Azzal átment a másik szobába, behozott egy újságot, letette az asztalra.

– Biztos Fahéj hozta ide – mondta. – Tegnap este a maga sógora összeesett, Nagaszakiban kórházba szállították, azóta sem tért magához. Azt írják: nem tudni, hogy van-e remény a felépülésére.

Nagaszaki!? Alig értettem, hogy az asszony miről beszél. Valamit mondani akartam, de persze nem jött ki szó a számon. Vataja Noborunak itt, Tokióban kellett volna összeesnie. Mit keresett Nagaszakiban? Szerecsendió elmagyarázta:

– Nagaszakiban népes hallgatóság előtt mondott beszédet, majd szűkebb körben egy étteremben teljesen váratlanul ros--szul lett, összeesett, és a közeli kórházba szállították. Agyvérzés érte, mivel eredetileg is voltak érrendszeri problémái az agyában. Az újság szerint jó ideig nem lehet számítani a felépülésére. Azt mondják, hogyha eszméletére tér is, nem nagyon tud majd beszélni. Akkor pedig a politikusi pályájának befellegzett. Ez bizony borzasztó lehet ilyen fiatalon. Ide leteszem az újságot, ha van hozzá ereje, olvassa csak el.

Kellett hozzá egy kis idő, míg mindezt tényként tudtam kezelni, mivel túl mélyen beleégette magát a tudatomba a televízióban látott híradás, ott, annak a szállodának a halljában. A képviselő feldúlt akaszakai irodájának a képe, a sok rendőr, a kórház kapujában álló riporter feszült hangja. Megmagyaráztam magamnak, hogy *az annak a világnak a híradása volt csupán.* Az nem lehet, hogy a valóságban én ütöttem agyon Vataja No-

borut, tehát nem fognak letartóztatni és vallatni ebben az ügyben. Az emberek szeme láttára kapott agyvérzést és összeesett. Semmi jele annak, hogy bűntény történt volna. Amikor mindezt megtudtam, őszintén megkönnyebbültem. A tévébemondó a bűntény elkövetőjéről hozzám hasonló személyleírást közölt, és nekem ezt cáfoló, bizonyító erejű alibim nem volt.

Biztos lehetett valami összefüggés Vataja Noboru és az általam agyonvert valaki között. Lehet, hogy a kettejük között lévő erős összeköttetést vertem szét. Lehet, hogy ezt Vataja Noboru megérezte, és rajta teljesedett be a rossz álom. Ám amit elkövettem, azzal nem olthattam ki az életét, hiszen valahogy mégis életben maradt. *De azt a valakit meg kellett semmisítenem.*

Mi történhetett Kumikóval? Vajon nem szabadulhat ki onnan, amíg Vataja Noboru életben van, és az eszméletlenség sötétségéből továbbra is hatalma alatt tartja?

Idáig jutottam, amikor öntudatom halványodni kezdett, és rövidesen álomba merültem. Töredezett, nyugtalanító álomban Kanó Krétát láttam, mellén csecsemővel. A gyerek arca nem látszott. A nő haja kurtára vágva, arca kikészítetlen. Azt állította, hogy a fiúcskát Korzikának hívják, és felerészben én, felerészben Mamija főhadnagy az apja. Beszélt arról is, hogy nem ment el Krétára, itthon maradt, gyereket szült és nevelgeti. Nemrégiben talált magának új nevet, ma a Hirosima környéki hegyekben él Mamija főhadnaggyal, és ott zöldséget termesztenek, békében és nyugalomban. Mindez nem lepett meg különösebben. Abban az álomban ugyanis úgy éreztem, hogy ezt én már előre sejtettem.

– Mi lett Kanó Máltával? – kérdeztem a nőt, aki erre nem válaszolt, csak szomorúan nézett és eltűnt valahová.

*

Harmadnapra saját erőből a lábamra állva, képes voltam felkelni. Még nehezemre esett a járás, de beszélni már tudtam. Szerecsendió rizsnyáklevest főzött nekem. El is fogyasztottam, ettem hozzá egy kis gyümölcsöt is.

– Mi lett a macskával? – kérdeztem az asszonyt, mert régóta az eszemben járt.

– Jól van, Fahéj gondját viseli. Mindennap elmegy, ellátja, megeteti, friss vizet ad neki. Felőle nem kell aggódnia, most csak magával törődjön.

– Ezt a rezidenciát mikor számolják fel? – tettem föl a következő kérdést.

– Lehetőség szerint hamar sort kerítünk rá. Mondjuk, talán a jövő hónapban. Ebből lesz magának is egy kis pénze. Valószínűleg olcsóbban lehet túladni az ingatlanon, mint a vételár volt, a befizetett részletek arányában megosztva, azt hiszem, jut magának belőle megélhetésre is. Nem kell aggódnia a pénz miatt, jól megdolgozott érte, ennyi jár magának.

– Ezt a házat is lebontják majd?

– Valószínűleg. A falakat lerombolják, a kutat megint betömik. Kár, hiszen éppen most fakadt benne fel a víz, de mostanság nem nagyon van olyan vevő, aki egy ilyen elavult és sok helyet foglaló kutat szeretne magának, ma már elég egy csövet bedugni a földbe, és szivattyúval felpumpálni a vizet. Egyszerűbb és kis helyen is elfér.

– Talán lehull ez a szörnyű átok erről a telekről, és újra egy lesz a közönséges helyek között – véltem. – Már nem lesz Akasztotta-lak.

– Nem tudom, meglehet – reagált az asszony, és egy rövid időre kicsit beharapta az ajkát. – Ahhoz azonban nekem meg magának már édeskevés közünk van, ugye? Egyelőre azonban ne gondoljon semmivel, jól pihenje ki magát. Azt hiszem, még jó időbe telik, mire teljesen felépül.

Az asszony mutatott még egy cikket Vataja Noboruról a magával hozott napilap reggeli számából. Rövid hír volt, mely szerint eszméletlen állapotban szállították Nagaszakiból Tokióba, az Orvostudományi Egyetem Klinikájára, ahol az intenzív osztályon ápolják. Állapota változatlan. Ezenkívül semmi további részlet nem volt. Én persze erről is csak Kumikóra gondoltam. *Vajon hol lehet most?* Haza kellett volna mennem, de jártányi erőm sem volt, nem voltam képes odáig eljutni.

Másnap azonban a fürdőszobáig már eljutottam, és három nap óta először álltam meg a tükör előtt. A külsőm tényleg nagyon borzalmas volt. Nem egy fáradt embert láttam a tükörben, inkább egy igen jó állapotban lévő csontvázat. Ahogy Szerecsendió is mondta, az arcomon lévő sebet ügyesen összevarrták, a fehér cérna szépen mutatott a húsomba fűzve. A sérülés nem volt mély. A sebhely hossza így csak néhány centi lett. Igaz, hogy a mimika miatt néha húzódott egy kicsit, de úgyszólván nem is fájt. Mindenesetre fogat mostam, és az arcomat, melyet időközben felvert a borosta, villanyborotvával rendbe hoztam. Pengét szoktam használni, de most nem mertem még rászánni magam. Ekkor feltűnt valami. Letettem a készüléket, és közelebb hajoltam a tükörhöz, hogy még egyszer szemügyre vegyem a képemet. *Nem volt rajta a folt.* Az a férfi a késével lehántotta a bőrt az arcomról, épp ott, ahol azelőtt a nagy anyajegy volt. Az biztos, hogy a sebhely megmaradt, de a folt nem. Nyom nélkül eltűnt az ábrázatomról.

*

Az ötödik nap éjszakáján megint halk száncsengőt hallottam. Valamivel hajnali kettő után. Felkeltem, a pizsamámra pulóvert húztam, és kiléptem a fazonigazítóból, átmentem a konyhán, Fahéj kis szobájához. Óvatosan kinyitottam, és belestem. A képernyő mélyéről Fahéj hívhatott megint. Leültem és néztem, mit ír ki a számítógép.

Most a „Kurblimadár krónikája” elnevezésű programot nyitotta meg. Válasszon egy számot a következők közül 1-től 17-ig.

Beírtam a 17-es számot. A képernyő kinyílt, és a szöveg láthatóvá vált.

40

Kurblimadár krónikája, 17. rész
(Kumiko levele)

El kell mondanom most neked különféle dolgokat. Csakhogy igen hosszú időbe telik. Voltaképpen évekig is elhúzódhatna. Már régen le kellett volna nyugodtan ülni és becsülettel megmondani az igazat, könnyíteni a lelkemen. Sajnos azonban ehhez nem volt bennem elég bátorság, és teljesen alaptalanul abban reménykedtem, hogy a dolgok nem alakulnak majd ilyen rosszul. Így tört ránk ez a rossz álom. Az egész felelősség engem terhel, de akárhogy is van, most már késő magyarázkodni. Nem érünk már rá erre, ezért most itt elmondom neked a leglényegesebbet.

Arról van szó, hogy meg kell ölnöm Vataja Noborut, *a bátyámat.*

Az a szándékom, hogy elmegyek a kórházba, ahol fektetik, és az intenzíven kihúzom azokat a vezetékeket, melyekkel életben tartják. Mint húga, helyettesíthetem az ápolónővért, vele lehetek éjszaka az ágyánál, így egy ideig nem veszik észre. Tegnap az osztályos orvos elmagyarázta a berendezés elvét, és kezelési útmutatást adott. Amint látom, hogy a bátyámnál beállt a halál, elmegyek a rendőrségre, és feladom magam, beismerő vallomást teszek, hogy szántszándékkal idéztem elő a testvérem halálát, ehhez azonban nem aka-

rok semmilyen magyarázatot fűzni. Azt hiszem, még ott helyben letartóztatnak gyilkosság vádjával, és hamar bíróság elé kerülök. A média persze odatolakszik, mindenféle emberek hetet-havat összehordanak majd. Lehet, hogy valaki majd a kegyes halált is szóba hozza. Én azonban nem beszélek, tartom a számat. Nem szándékozom magyarázkodni vagy védekezni. Legyen elég annyi, hogy egy Vataja Noboru nevű ember életét kioltottam. Ez a tiszta igazság. Meglehet, hogy börtönbe kerülök, de egy cseppet sem félek tőle. Akárhogy is, a legszörnyűbb borzalmakat már magam mögött hagytam.

Ha nem vagy, már régen beleőrültem volna. Így is tökéletesen átadva magam valaki másnak, olyan helyre süllyedtem, ahonnan nincsen visszatérés, felépülés. Vataja Noboru, a bátyám a nővéremmel ugyanezt művelte egykor, és ő megölte magát. A testvérünk rontott meg. Pontosabban nem is a testi gyalázatról van szó. Ő annál sokkalta inkább beszennyezett minket.

Megfosztott az önrendelkezésemtől, nem tehettem semmit, bezárt egy sötét szobába, egyedül. Nem voltam leláncolva, nem őriztek, mégsem lehetett elszöknöm onnan. A bátyám sokkal erősebb bilincsekkel láncolt oda engem. A legszigorúbb őrizet alatt álltam. Magam voltam a lánc és a börtön őre, váltás nélkül: még aludni sem lehetett. Természetesen az egyik énem kívánta a szabadulást, de volt egy másik, az önemésztő, amelyik gyáván, mindent feladva, nem mert megszökni. A menekülő élet azért volt bennem olyan erőtlen, mert a testem-lelkem tönkre volt téve. Nem volt rá jogcímem, hogy elszökjem és visszatérjek hozzád. Előzőleg ugyanis már annyira bemocskolódtam, hogy nem tudtam a magam eredeti énjéhez sem visszatérni.

Hozzád írott levelemben beszámoltam róla, hogy lefeküdtem egy másik férfival. Nem ez volt a valóság. Be kell vallanom neked az

igazságot. Nem egy férfival tettem meg ezt, hanem sokkal. Megszámlálhatatlanul sokkal. Mi a nyavalyának kellett ez nekem, azt magam sem tudom megmagyarázni. Most már tudom, hogy a bátyám hatására történt. Úgy érzem, hogy engedélyem nélkül felnyitott bennem egy fiókot, és onnan szintén önkényesen elvett valamit. Rávett, hogy végtelen sok férfival közösüljek. Megvolt ehhez a hatalma fölöttem. Nem szívesen ismerem be, de valami sötét helyen össze vagyunk nőve egymással.

Minden alkalommal, amikor eljött hozzám, annyira bemocskolt, hogy nem tudtam magamhoz térni. Végül nemi betegséget kaptam. Mégsem éreztem azokban a napokban, hogy valami rosszat követtem el ellened, hogy megcsaltalak volna. Ezt a levelemben is megírtam. Nekem teljesen magától értetődőnek látszott mindaz, ami elkövettem. Talán azért, mert nem az igazi énem tette. Csak erre tudok gondolni. Vagy tényleg én voltam az valójában? Ilyen könnyen meg lehetne ezt fogalmazni? Akkor hát melyik az én igazi énem? *Nem nagyon tudtam én ezt akkor sem, de még a mai napig sem tudom eldönteni.*

*

Gyakran láttalak álmomban. Nagyon világos, épkézláb álmok voltak. Ezekben mindig életre-halálra kerestél engem. Labirintusokon át jöttél, és egészen közel voltál már hozzám. Szerettem volna felkiáltani, hogy „na, még egy kicsit!", hiszen akkor megtalálsz, megölelsz, a rossz álomnak vége szakad, és biztos, hogy minden visszazökken a régi kerékvágásba. De sehogy sem tudtam megszólalni. Elmentél előttem valamerre, és észre sem vettél a sötétben. Mindig csak ezt az álmot láttam, de még ez is sokat segített, bátorított engem. Hiszen legalább arra maradt erőm, hogy képes legyek álmodni. Ezt nem tudta megakadályozni a bátyám. Álmomban éreztem, hogy minden erődet megfeszítve azon vagy, hogy a köze-

lembe kerülj. Arra is gondoltam, hogy egyszer talán rám találsz, szorosan átölelsz, és lesöpröd rólam a rontást, és örökre kiszabadítasz engem innen. Lehet, hogy megtöröd a varázslatot, és pecsétet ütsz rám, hogy az igazi énem többé soha el ne hagyjon engem. Épp ezért tudtam ott a kijárat nélküli, hideg sötétben megőrizni a reményt, táplálni, mint valami pislákoló lángocskát, és így tudtam saját hangomból egy sóhajtásnyit megőrizni.

*

Ma délután kaptam meg a jelszót a számítógéphez. Gyorspostával küldte ide valaki. Ennek segítségével a bátyám irodájából küldöm ezt az e-mailt. Jó lenne, ha eljutna hozzád.

*

Már nincs időm. Kint vár a taxi. Mennem kell a kórházba. Megölöm a bátyámat, majd pedig vállalom a büntetést érte. Furcsa, de már egyáltalán nem haragszom a bátyámra. Van bennem egy csendes érzés, mely azt súgja, hogy ki kell ezt az embert iktatnom ebből a világból. A saját érdekében is. Meg kell tegyem, hogy értelme legyen az életemnek, meg kell tennem mindenképpen.

Vigyázz a macskára. Igazán nagyon örülök, hogy előkerült. Tényleg, ő Sügér. Szeretem ezt a nevet. Az az állat olyan – én azt hiszem –, mint a köztem és közted napvilágra jött jóság. Nem lett volna szabad akkor elveszítenünk.

Nem tudok ezenkívül mást írni neked. Szajónara.

41

Viszontlátásra...

– Jaj de kár, hogy nem tudtam megmutatni Kurbli úrnak a kacsanépet! – szólt Kaszahara Mei felettébb sajnálkozó hangon.

A tó partján ültünk kettesben, és néztük a víz tükrét vastagon befedő, fehéren csillogó jeget. Jó nagy tó volt. A korcsolyák éle rengeteg szeszélyes karcot hagyott rajta. Hétfő délután volt, Kaszahara Mei egy nap rendkívüli szabadságot vett ki a kedvemért. Vasárnap szerettem volna elmenni hozzá, de vonatbaleset miatt egy napot késtem. A lány prémes kabátot viselt, élénk kék árnyalatú kötött gyapjúsapkát, geometrikus mintákkal, a csúcsán pomponnal. Mint mondta, ő maga kötötte. Azt is megígérte, hogy a jövő télre nekem is csinál egy ugyanolyat. Arca kipirosodott, a szeme áttetszően fénylett, mint a levegő. Örültem neki. Tizenhét éves, akármi is történhet még vele.

– Amikor teljesen befagyott itt minden, a kacsanép elhúzott valamerre. Pedig, ha látná Kurbli úr, biztos megszeretné őket. Jöjjön csak el majd tavasszal! Akkor majd bemutatom magának őket.

Elmosolyodtam. Nem túl meleg sportkabátban voltam, nyakam körül a sállal, zsebre dugtam a kezeimet. A ligetben keményen fagyott. A hó is jéggé dermedt a földön, a mokaszinom

érdekesen csúszkált rajta. Valami csúszásbiztos bakancsot kellett volna vásárolnom.

– Akkor hát te még itt maradsz egy darabig, igaz? – mondtam.

– Bizony. Még egy ideig. Ha az letelik, talán visszamegyek az iskolába. Vagy ha meggondolom magam, egykettőre férjhez megyek valakihez. Bár ez most nem valószínű – itt fehéren felhőzve a leheletével, Kaszahara Mei elnevette magát. – Szóval maradok egy ideig. Kell még nekem egy kis gondolkodási idő. Szeretném nyugodtan végiggondolni, hogy mit is szeretnék csinálni, meg hova akarok menni.

Bólintottam.

– Az bizony jó lesz.

– Vajon Kurbli úr is gondolkodott ilyesmin, amikor annyi idős volt, mint most én?

– Hogy is volt? Azt hiszem, nem voltam oda az effélékért. Őszintén szólva. Persze azért eszembe jutott olykor, de nem tépelődtem rajta különösebben. Abban a hiszemben voltam, hogy egy szokványos hétköznapi élethez megvan mindenem, és minden jól megy majd. De végül is az a helyzet, hogy nem mennek olyan jól a dolgaim. Sajnos.

– Végül sikerült Kumiko asszonyt kiszabadítania?

– Elutasította a lehetőséget. Jobban szereti, mondta, a csendes börtönt, mint odakint a zajos lökdösődést. Velem sem akart találkozni. Senkivel sem, míg minden le nem ülepedik.

– Mikor kezdődik a pere?

– Talán tavasz elején. Kumiko világosan elismerte bűnösségét, bármilyen börtönbüntetést is szabnak ki rá, belenyugszik. Maga a per nem tart majd túl sokáig. Nagy valószínűséggel valami enyhe büntetést fog kapni vagy felfüggesztettet.

Kaszahara Mei felvett egy kavicsot a földről, és behajította a tó közepe tájára. A kő nagyot koppant, továbbcsúszott, egészen a túlsó partig.

– Kurbli úr pedig visszavárja a feleségét.

Bólintottam.

– Az jó… lehet ezt mondanom? – kérdezte a lány.

Sóhajtottam, a leheletem felhőzött.

– Lehet. Végül is rajtunk múlik, hogyan alakulnak a dolgok.

Történhetett volna sokkal rosszabbul is.

A tó körüli ligetből, egészen messziről, odáig hallatszott a madárdal. Mire felemeltem a fejemet és körbenéztem, már el is hallgatott. Se kép, se hang. Aztán csak egy harkály kopogtatott száraz hangon a fa törzsén, hogy odút készítsen magának.

– Ha lesz gyerekünk, Korzikának fogják hívni – jutott hirtelen eszembe.

– Aranyos név – dicsérte Kaszahara Mei.

*

Miközben a ligetben sétálgattunk, a lány levette a jobb kesztyűjét, és kezét a kabátzsebembe dugta. Gesztusa Kumikóra emlékeztetett. Téli időkben ő is gyakran tette ezt. A hidegben megosztoztunk a zsebemen. Megszorítottam Kaszahara Mei kezét. Meleg volt és olyan kicsi, mintha csak egy szellemé lett volna.

– Figyeljen csak, Kurbli úr! Aki így lát bennünket, azt hiszi, szerelmespár vagyunk.

– Meglehet – válaszoltam.

– Mondja csak, olvasta az összes levelemet?

– Leveleidet? – kérdeztem. Nem értettem, miről beszél. – Bocsáss meg nekem, de egy árva levelet sem kaptam még tőled. Soha nem volt semmiféle hírem felőled, tehát érdeklődtem az édesanyádnál, hogy merre jársz. Ő adta meg az itteni címet.

Mindenfélét összehazudtam neki ezért. Nem adta nekem egykönnyen.

– A nemjóját! Hát ez meg hogy lehet?! Vagy ötszáz levelet írtam magának, Kurbli úr! – kiáltotta az ég felé Kaszahara Mei.

*

Este még képes volt, és elkísért egészen a városi pályaudvarig. Busszal mentünk a városba, az állomás melletti kis étteremben ettünk egy pizzát, majd felszálltam a vonatra. Három kocsiból állt a szerelvény, dízelmozdony vontatta. A váróteremben vörösen izzott a kályha, körülötte két-három utas álldogált, de mi nem mentünk be, kint toporogtunk kettesben a hideg peronon. Odafent a fagyos téli holdvilág éles körvonalakkal ragyogott fázósan. Növekedésben volt, sarlója úgy fénylett, mint egy kínai kard. A hold karéja alatt pedig Kaszahara Mei lábujjhegyen ágaskodott, és száját a jobb arcomra nyomta. Vékony kis hideg ajkát éppen ott éreztem, ahonnan akkorra már eltűnt a folt.

– Viszontlátásra, Kurbli úr – súgta halkan. – Köszönöm, hogy képes volt eljönni ide, hogy meglátogasson.

Zsebre dugott kézzel csak néztem őt. Nem tudtam, mit mondjak neki.

Befutott a vonat, a lány levette a sapkáját, hátrált két lépést.

– Kurbli úr, kiáltson csak értem, ha valami baj van, jó hangosan. Értem és a kacsanépért.

– Viszontlátásra, Kaszahara Mei.

*

Még akkor is folyton a fejem fölött függött a holdsarló, amikor elindult velem a vonat. Csak a kanyarokban tűnt el, hogy azután megint felbukkanjon. Egy darabig azt néztem, majd miután eltűnt, az odakint feltűnő települések fényeit bámultam. Kaszahara Mei alakja merült fel előttem, ahogy kék kötött gyapjúsapkájában megy visszafelé a buszon a hegyek közé, aztán a kacsanépre gondoltam, ahogy a fűben meghúzódva alszanak. A világra gondoltam, ahová most visszatérek.

Viszontlátásra, Kaszahara Mei, mondtam magamban, kívánom, hogy legyen mindig valaki, aki vigyáz rád. Becsuktam a szememet, aludni szerettem volna, de csak jóval később jött álom a szememre. Mindentől és mindenkitől távol, hunytam egy keveset.

Tartalom

ELSŐ KÖNYV – A TOLVAJ SZARKA – 1984 JÚNIUSÁTÓL JÚLIUSÁIG 3

1 KURBLIMADÁR KEDDEN – A HAT UJJRÓL ÉS A NÉGY MELLRŐL 4
2 TELIHOLD ÉS NAPFOGYATKOZÁS – AZ ISTÁLLÓBAN PUSZTULÓ LOVAKRÓL 36
3 KANÓ MÁLTA KALAPJA – GYÜMÖLCSFAGYLALTSZÍNEK, ALLEN GINSBERG ÉS A KERESZTES HADAK 49
4 MAGAS TORONY, MÉLYSÉGES KÚT, AVAGY HALHIN-GOLTÓL TÁVOLODVA… 72
5 SAVANYÚCUKOR-MÉRGEZÉS – REPÜLNI NEM TUDÓ MADÁR, KISZÁRADT KÚT 88
6 HOGYAN NŐTT FEL OKADA KUMIKO, HOGYAN VATAJA NOBORU? 106
7 A BOLDOGSÁGOS TISZTÍTÓ – KANÓ KRÉTA SZÍNRE LÉP… 127
8 KANÓ KRÉTA HOSSZÚ TÖRTÉNETE – VIZSGÁLÓDÁS A TESTI FÁJDALMAK MINÉMŰSÉGÉRŐL ... 137
9 TELJES ENERGIAHIÁNY, CSATORNÁZÁS – KASZAHARA MEI VIZSGÁLÓDÁSA A PARÓKAÜGYBEN 158
10 VARÁZSÜTÉS – HALÁL A FÜRDŐKÁDBAN – A HAGYATÉK KÉZBESÍTÉSRE KERÜL 178
11 MAMIJA (NY.) FŐHADNAGY SZÍNRE LÉP – AMI A MELEG ISZAPBÓL KELETKEZIK OTKOLON .. 197
12 MAMIJA (NY.) FŐHADNAGY HOSSZADALMAS TÖRTÉNETE I. RÉSZ 210
13 MAMIJA (NY.) FŐHADNAGY HOSSZADALMAS TÖRTÉNETE II. RÉSZ 234

MÁSODIK KÖNYV – MADÁR MINT PRÓFÉTA – 1984 JÚLIUSÁTÓL OKTÓBERÉIG 266

1 LEHETŐSÉG SZERINT VALAMI KÉZZELFOGHATÓT! – IRODALMI ÉTVÁGY 267
2 MELYBEN SEMMI JÓ HÍR NINCSEN 282
3 VATAJA NOBORU ELŐAD – MOCSOKSZIGETI MAJMOK 298
4 ELVESZÍTETT KEGYELEM – MENTÁLIS PROSTITÚCIÓ 312
5 EGY TÁVOLI VÁROS LÁTKÉPE – ÖRÖK FÉLHOLD – RÖGZÍTETT HÁGCSÓ 324
6 ÖRÖKÖSÖDÉS – MEGJEGYZÉSEK MEDÚZÁKRÓL – ELIDEGENEDÉS, VAGY MI 336
7 TERHESSÉG: EMLÉK ÉS PÁRBESZÉD – TAPASZTALATI REFERENCIÁK A FÁJDALOMRÓL 352
8 A VÁGY GYÖKERE – A 208-AS SZOBÁBAN – ÁT A FALON 368
9 KÚT ÉS CSILLAG – HOVÁ TŰNT A HÁGCSÓ? 378
10 KASZAHARA MEI VIZSGÁLÓDÁSAI A HALÁLRÓL ÉS AZ EVOLÚCIÓRÓL – MÁSUTT TEREMTETT DOLGOK 389
11 AZ ÉHSÉG MINT FÁJDALOM – KUMIKO HOSSZÚ LEVELE – MADÁR MINT PRÓFÉTA 399
12 FELFEDEZÉS BOROTVÁLKOZÁSKOR, VALAMINT ÉBREDÉS IDEJÉN 423
13 KANÓ KRÉTA TÖRTÉNETÉNEK FOLYTATÁSA 440
14 KANÓ KRÉTA ÚJRAKEZDÉSE 456
15 AZ IGAZI NÉV – NYÁRI REGGELEN, OLAJJAL MEGGYÚJTVA – PONTATLAN HASONLAT 473

16 Kaszahara Mei családjának egyetlen baja – Kaszahara Mei lelocsolva – Megjegyzések a hőenergia forrásáról 491
17 A legegyszerűbb dolog – Az elegáns bosszú – Ami a gitár tokjában van 508
18 Üdvözlet Kréta szigetéről – Leesni a világ pereméről – A jó hírt csak halkan mondják 530

HARMADIK KÖNYV – A MADARÁSZ – 1984 OKTÓBERÉTŐL 1985 DECEMBERÉIG 553

1 Kaszahara Mei szemszögéből nézve 1. 554
2 Az „Akasztotta-lak" rejtélye 559
3 Téli kurblimadár 564
4 Ébredés a téli álomból – Még egy névjegy – A pénznek nincs neve 577
5 Mi történt az éjszaka kellős közepén 585
6 Új cipő megvásárlása – Hazatért… 592
7 Gondolkozz, gondolkozz csak, és majd rájössz (Kaszahara Mei szemszögéből nézve 2.) 608
8 Szerecsendió és Fahéj 614
9 Kútfenéken 628
10 Az állatkert megrohamozása (avagy a célt tévesztett mészárlás) 635
11 Hát akkor… jöhet a következő (Kaszahara Mei szemszögéből nézve 3.) 661
12 Vajon ez az ásó igazi lehet? (Mi történt az éjszaka kellős közepén 2.) 667
13 M. titkos kezelése 671
14 Várakozó férfi – Ami megfizethetetlen – Nincs emberi élet lakatlan szigeten 674
15 Akaszakai Fahéj csodálatos jelbeszéde – Zenei áldozat 693
16 Lehet, hogy ez zsákutca… (Kaszahara Mei szemszögéből nézve 4.) 706
17 A gyarló világ és az ő terhei – Csodalámpa 712
18 Fazonigazító szoba – Az örökös 721
19 Az ostoba zöld nőstény levelibéka (Kaszahara Mei szemszögéből nézve 5.) 727
20 Föld alatti útvesztő – Fahéj kétszárnyú ajtaja 733
21 Szerecsendió története 743
22 Az „Akasztottan-lak" rejtélye 2 758
23 A világ medúzáinak sokfélesége – Átváltozottak 763
24 Birkaszámlálás – Mi lehet a kör közepén? 773
25 A jelzőlámpa pirosra vált – A messzire kinyúló kéz 787
26 Kár – Megérett gyümölcs 796
27 Háromszögletű fül – Száncsengő 804
28 Kurblimadár krónikája, 8. rész (Vagyis a második célt tévesztett mészárlás) 807
29 Fahéj hiányzó láncszeme 829
30 A ház, meg ami nem érdemes a bizalomra (Kaszahara Mei szemszögéből nézve 6.) 835
31 Lakatlan ház született – Váltott ló 841
32 Kanó Málta farka – Nyúzós Borisz 856
33 Eltűnt a baseballütő – A tolvaj szarka visszatért 878
34 Más ember fantáziáját serkentő tevékenység (Nyúzós Borisz történetének folytatása) 888
35 Veszélyes hely – Emberek a tévé előtt – Az üres ember 903

36 AULD LANG SYNE – A VARÁZSLAT FELOLDÁSA – A VILÁG, AHOL REGGEL CSENG AZ ÉBRESZTŐÓRA 917
37 EZ CSAK EGY PUSZTA KÉS – AMIT ELŐRE MEGMONDTÁK 931
38 A KACSANÉP – ÁRNYÉK ÉS KÖNNY (KASZAHARA MEI SZEMSZÖGÉBŐL NÉZVE 7.) 942
39 KÉTFÉLE HÍR – AMI VALAHOL ELTŰNT 949
40 KURBLIMADÁR KRÓNIKÁJA, 17. RÉSZ (KUMIKO LEVELE) 957
41 VISZONTLÁTÁSRA… 961

TARTALOM 966